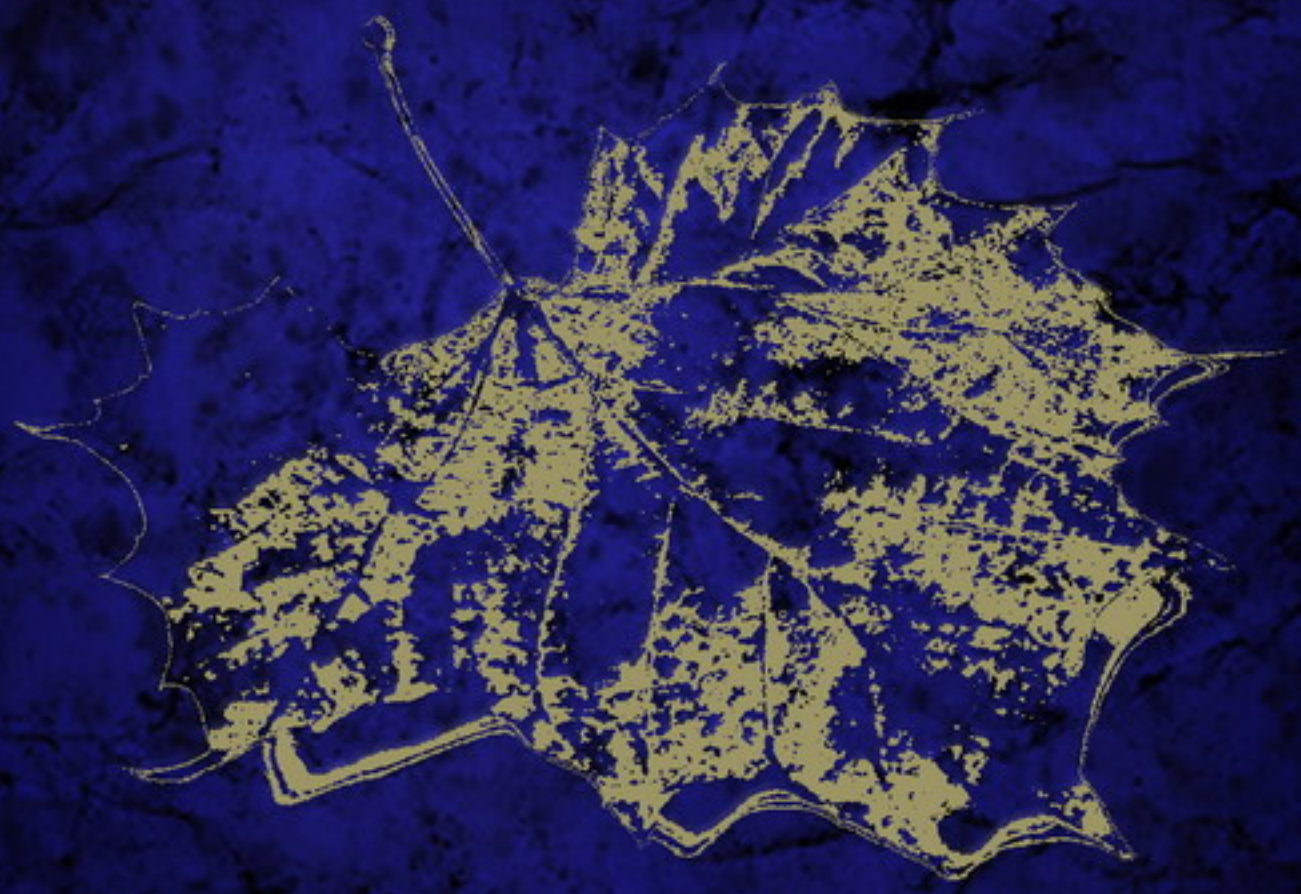
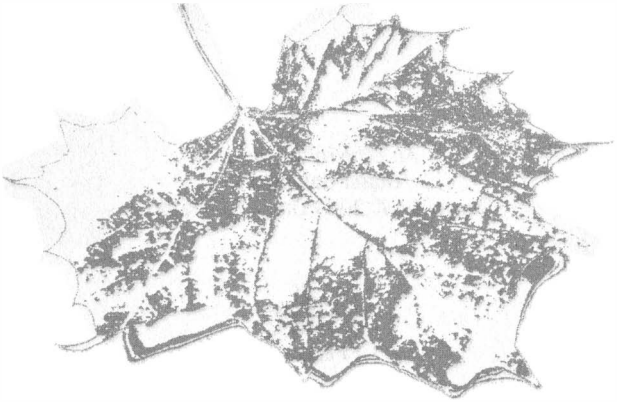
THE INTERNATIONAL BESTSELLER

Diana Gabaldon

Ecouri din trecut

Diana Gabaldon

Ecouri din trecut

Traducere din limba engleză
Roland Schenn

LITERA®

Diana Gabaldon (născută în 1952, în Arizona) este o romancieră americană contemporană cu rădăcini mexicane și englezești. A crescut în Flagstaff, Arizona, și a absolvit studii de zoologie la Northern Arizona University și de biologie marină la University of California, San Diego. A urmat apoi un doctorat în ecologie, tot la Northern Arizona University.

Printre altele, Diana Gabaldon este autoarea unor serii foarte apreciate și bine vândute: *Outlander* și *Lord John*. Cărțile ei sunt însă greu de integrat într-un singur gen, căci conțin elemente de ficțiune romantică, istorică și science-fiction (sub forma călătoriilor în timp). Aprecierea de care se bucură în rândul cititorilor a dus la publicarea lor în douăzeci și trei de țări și traducerea lor în nouăsprezece limbi.

Autoarea locuiește în Scottsdale, Arizona.

An Echo in the Bone
Diana Gabaldon
Copyright © 2009 Diana Gabaldon

Editura Litera
O. P. 53; C. P. 212, sector 4, Bucureşti, România
tel.: 031 425 16 19; e-mail: comenzi@litera.ro

Ecouri din trecut
Diana Gabaldon
Copyright © 2010 Editura Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidraşcu şi fiii
Redactori: Teodora Pavel, Virginia Costeschi
Corector: Cristiana Miu
Copertă: Ionuţ Broştianu
Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman

Seria de ficţiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidraşcu Sturza

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
GABALDON, DIANA
Ecouri din trecut / Diana Gabaldon ; trad.: Rolland Schenn. -
Bucureşti : Litera Internaţional, 2010
ISBN 978-973-675-974-1
I. Schenn, Rolland (trad.)
821.111-31=131.1

Tipărit la Radin Print,
prin reprezentantul pentru România
4 Colours, www.4colours.ro

Dragă cititorule,

Tocmai ai deschis o carte scrisă pentru romantici, visători, aventurieri, pasionați de istorie, oameni care nu-și găsesc locul în timpurile moderne și se întreabă retoric de ce n-au trăit în alte vremuri. *Ecouri din trecut*, cel de-al șaptelea volum al seriei *Outlander*, e o carte despre călători în timp, despre oameni care și-au dorit să schimbe istoria, despre caractere puternice care s-au luptat pentru convingerile lor sau pentru iubirile lor.

Fiecare tom al acestei serii poate fi citit separat, fără ca acest lucru să îi știrbească din valoare, pentru că autoarea a avut grijă ca în fiecare dintre cele șapte volume să includă și informație de background. Întreaga serie este construită în jurul personajelor principale Claire Randall și James (Jamie) Fraser. Aruncată înapoi în timp, în urmă cu peste două sute de ani, călătoarea în timp Claire Randall se îndrăgostește de rebelul James Fraser, sufletul ei pereche. După câteva despărțiri și împăcări spectaculoase – care se desfășoară, de-a lungul precedentelor volume ale seriei, pe fundalul nu mai puțin turbulent al istoriei europene – cei doi se căsătoresc și rămân împreună în timpul lui Jamie, în secolul al XVIII-lea. În urma unor evenimente nefericite care îi pun viața în pericol, fiica lor, Brianna, alege să trăiască în secolul XX, la ferma din Scoția care a aparținut strămoșilor ei, împreună cu soțul și cei doi copii.

În acest al șaptelea volum, corespondența emoționantă dintre Brianna și părinții care trec prin mai multe aventuri în Scoția, Franța și America din perioada Războiului pentru Independență, compune o frescă emoționantă și deosebit de puternică a atmosferei acelei epoci.

Tuturor câinilor mei:

Penny Louise
Tipper John
John
Flip
Archie și Ed
Tippy
Spots
Emily
Ajax
Molly
Gus
Homer și JJ

Mulțumiri

Pentru a scrie o singură carte din această serie îmi sunt necesari aproximativ trei ani, pe parcursul cărora pun constant întrebări și diverse persoane îmi oferă informații pe care nu m-aș fi gândit să le cer. Nu-i țin minte pe toți, dar mă gândesc la ei cu recunoștință imensă.

În plus, aș dori să le mulțumesc următorilor:

... John Flicker și Bill Massey, editorii mei, doi domni cu mult curaj și multă răbdare, care s-au descurcat cu o carte pe bucăți (multe bucăți) și cu o autoare căreia îi place riscul;

Danny Baror și Russell Galen, agenții mei literari care valorează greutatea lor în aur, lucru care spune multe în aceste vremuri de recesiune;

Kathy Lord, eroicul redactor, și Virginia Norey, designerul acestei cărți (adică „zeița cărții"), responsabile pentru frumusețea și cursivitatea ei;

Vincent la Scala și celorlalți membri ai echipei de producție, care au reușit să trimită cartea la tipar la timp, în ciuda multelor întârzieri;

Steven Lopata, pentru relatarea vie a urmăririi sale de către un mocasin-de-apă[1] și pentru descrierea poetică a mirosului șerpilor veninoși cu cap arămiu („O combinație de miros specific locului în care stau șerpii la grădina zoologică și iz de castraveți putreziți");

[1] Specie de viperă care trăiește în America de Nord (n.tr.)

Catherine MacGregor și Catherine-Ann MacPhee pentru traducerile din *Gàidhlig* și pentru ajutorul la pasajele în gaelică[1]. Vreau să-i mulțumesc și lui Katie Beggs și membrilor International Gaelic Mafia;

Asistentei medicale Tess, Dr. Amarilis Iscold, Sarah Meir (moașă calificată) și altor profesioniști din lumea medicală, pentru sfaturi în domeniu, boli interesante și cumplite detalii chirurgicale;

Jannet McConnaughey pentru OEDILF (Omnificant English Dictionary in Limerick Form), pentru că a fost Muza Securilor Însângerate și pentru că mi-a atras atenția asupra chiparoșilor care explodează;

Larry Tuohy (și altora) de la care am aflat cum arată jacheta de zbor a unui pilot de avion Spitfire;

Ron Parker, Helen, Esmé și Lesley, pentru că mi-au fost de ajutor cu „maimuța lor păroasă";

Beth și Matthew Shope și Jo Bourne pentru informațiile utile privind Religious Society of Friends (Societatea Religioasă a Prietenilor). Orice lipsă de acuratețe în acest sens este numai vina mea;

Jary Backman, pentru termenele detaliate, lista de pasaje și pentru că mi-a spus ce stele se văd în Inverness și Fraser's Ridge;

Katrina Stibohar pentru listele detaliate cu cine unde s-a născut și pentru că a arătat ce s-a întâmplat cu fiecare în acele vremuri. Le mulțumesc și celor care mi-au spus ce vârstă avea o anumită persoană sau dacă Lordul John l-a întâlnit pe Fergus când avea pojar;

Pamela Patchet Hamilton (și lui Buddy) care au făcut o descriere pestilențial de veridică a unui sconcs văzut de aproape;

Karen Henry, țarina Traficului, care are grijă de folderul meu din Compuserve Books and Writers Community și de ordonarea conținutului său (http://community.compuserve.com/n/pfx/forum.aspx?nav=start&cwebtag=ws-books);

Nikki Rowe și fiicei ei Caitlin, pentru contul YouTube creat pentru mine (http://www.youtube.com/user/voyagesoftheartemis – pentru cei ce doresc să vadă dacă vocea mea seamănă cu cea a lui Donald Rățoiul);

---

[1] Dialectul scoțienilor de origine celtă din *Highlands*, zona muntoasă, înaltă, a Scoției (n.tr.)

Rosana Madrid Gatti, care se ocupă de pagina mea de web, pentru actualizările prompte și designul atractiv;

Susan Butler, pentru suportul logistic constant, pentru că a avut grijă de câini, m-a aprovizionat cu toner negru și pentru ideile minunate legate de Jem.

Allene Edwards, Katherine MacGregor și Susan Butler, pentru corectură și extrema atenție la detalii;

Shirley Williams pentru prăjiturile din Moravia și priveliștile din New Bern;

Becky Morgan, pentru cărțile vechi de bucate;

Străbunicului meu Stanley Sykes, pentru replica pe care o dă Jamie referitor la bunii țintași;

Bev Lafrance, Carol Krenz și multor altora, pentru ajutorul cu limba franceză. Mulțumesc lui Florence, traducătoare, lui Peter Berndt și Gilbert Sureau pentru diferențierea de finețe între Rugăciunea către Domnul, din 1966 (cu formula *accorde-lui*) și sintagma veche, formală (*accordez-lui*).

John S. Kruska pentru că mi-a arătat cum se scrie și se pronunță corect „Kosciuszko" (se pronunță „Koșciușko"); în timpul Revoluției nimeni nu-i putea pronunța numele și toată lumea îi spunea „Kos".

Doamnelor de la Lallybroch, pentru sprijinul constant și cadourile cu adevărat interesante;

Soțului meu, pentru că știe foarte bine ce are de făcut un bărbat;

Alex Krislov, Jannet McConnaughey și Margaret Campbell, operatorii Compuserve Books and Writers Community și multor, multor altora care trec zilnic prin site pentru observații, informații și divertisment în general;

Alfred Publishing, pentru permisiunea de a cita versuri din poemul *Tighten Up* de Archie Bell și the Drells;

„Lebăda albă" din *Carmina Gadelica* este reprodusă cu permisiunea celor de la Floris Books.

Prolog

Corpul este uluitor de maleabil. Spiritul este maleabil într-o și mai mare măsură, dar sunt lucruri pe care nu le mai întorci.

Așa spui, *camarade*? E adevărat, trupu-i ușor de mutilat și spiritul poate fi schilodit. Cu toate astea, într-un om e ceva ce nu poate fi distrus.

PARTEA ÎNTÂI

Tulburarea apelor

1

UNEORI SUNT MORȚI CU ADEVĂRAT

Wilmington, colonia Carolina de Nord
iulie 1776

Capul piratului dispăruse. William auzise vorbind despre asta niște oameni care trândăveau pe cheiul din apropiere și se întrebau dacă va mai fi văzut vreodată.

– Nooo, s-a dus pe veci, spuse un bărbat zdrențăros, un metis, dând din cap. Dacă nu-i vine de hac aligatoru', are să-l înghită apa.

Un pădurar a trecut bucata de tutun de mestecat dintr-o parte într-alta a gurii și a scuipat în apă în semn de dezaprobare, zicând:

– Nu, o să rămână așa cum e pentru vreo zi sau două. Pe urmă bucățile de carne care-i țin capul pe umeri se usucă în soare. Se întăresc precum fierul. Am văzut eu asta la cadavre de căprioare.

William a văzut că doamna McKenzie a aruncat o privire fugară spre golf, pentru ca apoi să se uite-n altă parte. S-a gândit că era palidă și s-a așezat în așa fel încât ea să nu-i poată vedea pe bărbați și apa maronie la flux, deși leșul prins de par nu se zărea, chiar dacă nivelul apei crescuse. Acest par era un semn care amintea de prețul unei crime. Piratul fusese legat de par și înecat în mâl cu câteva zile în urmă, iar cadavrul său în descompunere fusese subiect de conversație pentru toată lumea.

– Jem! strigă domnul MacKenzie cu asprime, trecând pe lângă William ce alerga după fiul său. Băiețelul, care avea părul roșcat ca mama lui,

se apropiase de bărbați, ascultând ce vorbesc, apoi se aplecase periculos de mult deasupra apei, ținându-se de o bintă[1] pentru a vedea cadavrul piratului.

Domnul MacKenzie l-a apucat pe băiat de guler, l-a tras spre el și l-a luat în brațe, deși micuțul se zbătea, vrând să o ia spre cheiul mâlos.

– Vreau să văd ualigatoru' cum îl mănâncă pe pirat, tăticule!

Bărbații de pe chei au început să râdă, chiar și MacKenzie a zâmbit, dar când a zărit-o pe soția lui, zâmbetul i-a dispărut dintr-odată. Într-o clipă a fost lângă ea și a prins-o de cot cu o mână.

– Cred că trebuie să mergem, a spus MacKenzie, ținându-l pe băiat astfel încât să o poată sprijini pe soția lui, care era limpede că nu se simțea bine. Locotenentul Ransom... vreau să spun, Lordul Ellesmere... s-a corectat el imediat, zâmbind stingherit către William, ca și cum ar fi vrut să-și ceară scuze pentru greșeală, Lordul Ellesmere are și alte obligații, sunt sigur.

Era adevărat. William urma să cineze cu tatăl său. Însă tatăl său îi dăduse întâlnire la cârciuma de dincolo de chei.

William nu avea cum să-l rateze și le-a spus-o soților MacKenzie, rugându-i să mai rămână pentru că îi făcea plăcere să se afle în compania lor, mai ales a doamnei MacKenzie, dar ea a zâmbit cu regret, mângâind capul acoperit al copilului din brațele ei.

– Nu, chiar trebuie să plecăm, a stăruit ea privindu-și fiul care tot ar mai fi vrut s-o ia la fugă, pentru ca apoi să-și îndrepte ochii spre chei și spre parul care ieșea din apă. După aceea și-a desprins cu hotărâre privirea de chei și l-a privit pe William în față, continuând:

– Micuța are să se trezească și îi va fi foame. Ne-a părut bine că v-am întâlnit. Mi-aș fi dorit să stăm de vorbă mai mult.

A rostit aceste ultime cuvinte cu profundă sinceritate și i-a atins brațul, provocându-i o senzație plăcută în stomac.

Acum bărbații care trândăveau pe chei începuseră să facă pariuri. Unii susțineau că piratul va reapărea, alții, că dispăruse pe vecie. Pariau, deși nici unul dintre ei n-avea un sfanț în buzunar.

– Doi la unu că e tot acolo când se retrag apele.

– Cinci la unu că trupu-i tot acolo, dar capu' a dispărut. Mie nu-mi pasă ce zici tu de gât, Lem, că îi atârna capu' așa, doar de-o pieliță, când a venit fluxu'. Când or veni iar apele, o să-i ia capu'.

---

[1] Stâlp de care se leagă o navă la chei (n.tr.)

Sperând ca această discuție să se termine odată, William a trecut la un complicat ritual de rămas-bun și a mers până într-acolo încât i-a sărutat curtenitor mâna doamnei MacKenzie și, având un moment de inspirație, a sărutat și mânuța fetiței, gest în urma căruia au început cu toții să râdă. Domnul MacKenzie l-a privit ciudat, fără a părea însă ofensat și i-a strâns mâna în stil republican. Apoi, ca să facă și el o glumă, l-a pus pe băiețașul lui să dea mâna cu William.

– Ai omorât pe cineva? a întrebat băiatul plin de curiozitate, privind sabia lui William.

– Încă nu, a replicat cel întrebat.

– Bunicu' meu a omorât mai bine de douăzeci de oameni!

– Jemmy! au exclamat amândoi părinții într-un glas.

Micuțul a ridicat din umeri stăruind:

– Da' *chiar așa* e!

– Sunt sigur că bunicul tău este un om tare curajos, l-a asigurat William, luându-și un aer grav. Regele are întotdeauna nevoie de asemenea oameni.

– Bunicu' zice că regele n-are decât să-l pupe-n fund, replică băiatul foarte sigur pe sine.

– JEMMY!

Domnul MacKenzie i-a pus palma peste gură băiatului.

– Tu *știi* că bunicul n-a spus asta! a zis doamna MacKenzie.

Băiețașul a dat din cap aprobator, iar domnul MacKenzie și-a luat palma de pe gura lui.

– Nu, da' bunica a zis, a ținut să sublinieze băiatul.

– Bine, bine, a spus domnul MacKenzie, abținându-se să nu izbucnească în râs. Cu toate astea, nu e bine să spui asemenea lucruri soldaților care se află în slujba regelui.

– Ah! exclamă Jemmy vădit neinteresat de subiectul acesta. Apele se retrag acum? întrebă el plin de speranță, privind către chei.

– Nu! replică domnul MacKenzie cu hotărâre. Asta se va întâmpla abia peste câteva ceasuri, când tu vei fi deja în pat.

Doamna MacKenzie i-a zâmbit lui William drept scuză, roșind ușor.

Membrii familiei MacKenzie s-au depărtat în grabă, lăsându-l singur pe William, care nu știa dacă să râdă ori să fie dezamăgit.

– Hei, Ransom!

William întoarse capul și dădu cu ochii de Harry Dobson și Colin Osborn, doi sublocotenenți din regimentul său, care își terminaseră serviciul și acum erau nerăbdători să-și facă de cap în Wilmington.

– Dumnealor cine sunt? a întrebat Dobson vădit curios, privind în urma grupului care se depărta.

– Domnul și doamna MacKenzie, prieteni de-ai tatălui meu, a venit răspunsul.

– Carevasăzică e măritată, a constatat Dobson, țuguindu-și buzele și continuând să o privească pe doamna MacKenzie. Atunci cred că o să fie ceva mai complicat, dar ce-ar fi viața fără provocări?

– Provocări? a întrebat William privindu-și amuzat prietenul, care era destul de mic de statură. Soțul ei e de trei ori cât tine, în caz că n-ai observat.

Osborn a început să râdă și s-a înroșit, ținând să-i spună amicului său:

– Ea e *de două ori* cât tine! O să te zdrobească, Dobby!

– Și ce te face pe tine să crezi că vreau să fiu dedesubt? a întrebat Dobson, luându-și un aer plin de demnitate.

– De ce sunteți obsedați de femeile uriașești? a întrebat William privind în urma familiei MacKenzie, care abia se mai vedea în capătul străzii. Doamna este aproape la fel de înaltă ca mine.

– Hai, las-o baltă! a exclamat Osborn, care era mai înalt decât micuțul Dobson, dar tot era mai scund cu un cap decât William. El a vrut să-l lovească pe William peste genunchi, dar William s-a ferit, l-a apucat bine pe Osborn și l-a împins în Dobson.

– Domnilor!

Glasul amenințător al sergentului Cutter i-a trezit pe cei trei la realitate.

Erau mai înalți în grad decât sergentul, dar nici unul nu îndrăznea să scoată acest lucru în evidență. Întreg batalionul se temea de sergentul Cutter, care era mai bătrân decât Dumnezeu și era cam de înălțimea lui Dobson. În acel trup mic era, însă, un vulcan gata să erupă.

– Sergent! Locotenentul William Ransom, conte de Ellesmere și cel mai vârstnic din grupul celor trei ofițeri, luă poziția de drepți, trăgând bărbia în piept. Osborn și Dobson s-au grăbit să-i urmeze exemplul, pocnindu-și călcâiele.

Cutter a început să se plimbe prin fața lor de colo-colo, ca un leopard la pândă. „Parcă-i simți coada șfichiuitoare și-l vezi lingând oasele acum goale

de carne", gândi William. Era mai bine să primești un șut în fund, decât să aștepți „mușcătura" sergentului.

– Unde vă sunt oamenii, *domnilor*? a mârâit sergentul.

Osborn și Dobson au început numaidecât să dea tot soiul de explicații, dar locotenentul Ransom a spus cât se poate de liniștit:

– Oamenii mei păzesc palatul guvernatorului și se află sub comanda locotenentului Colson. Mie mi s-a acordat o permisie, domnule sergent, ca să iau cina cu tatăl meu.

William a vorbit cât se poate de respectuos și a ținut să adauge:

– Permisia mi-a fost acordată de către Sir[1] Peter.

Nimeni nu i se putea împotrivi lui Sir Peter Packer, și Cutter a rămas puțin descumpănit. Spre surprinderea lui William, nu numele lui Sir Peter l-a făcut să aibă o astfel de reacție.

– Cu tatăl dumitale? a întrebat sergentul surprins. Tatăl dumitale este Lordul John Grey, nu-i așa?

– Ăăă... da, a replicat William ezitând. Îl... cunoașteți?

Chiar înainte ca sergentul să fi putut răspunde, ușa cârciumii, care se afla la câțiva pași, se deschise și tatăl lui William ieși din local. William zâmbi fericit pentru că tatăl său își făcuse apariția, dar zâmbetul i se șterse de pe față, când văzu că sergentul îl privea cu asprime.

– Nu mai rânji *la mine* ca o maimuță păroasă! tună Cutter, pentru a se întrerupe când Lordul John l-a bătut pe umăr, un gest pe care nici unul dintre cei trei ofițeri nu l-ar fi făcut nici măcar dacă i s-ar fi dat o grămadă de bani pentru asta.

– Cutter! a exclamat lordul, zâmbind călduros. Am auzit sunetul dulce al glasului tău și mi-am zis: „Să fiu al naibii dacă acela nu-i sergentul Aloysius Cutter! Nici nu poate exista altul, al cărui glas să semene atât de bine cu al unui buldog care tocmai a înghițit o pisică și n-a murit din asta!"

– *Aloysius?* a șoptit Dobson, dar William nu a putut decât să mârâie în loc de orice răspuns. Nici nu a putut să facă vreo mișcare, pentru că tatăl său și-a îndreptat atenția spre el, zicând:

– William, cât ești de punctual. Îmi pare rău că am întârziat. Am fost reținut.

---

[1] Aici, așezat înaintea numelui de botez, *Sir* indică faptul că persoana la care se face referire este cavaler, baronet sau lord (n.tr.)

Înainte ca William să poată spune ceva sau să-i prezinte pe ceilalți doi ofițeri, Lordul John a intrat într-o discuție cu sergentul Cutter, despre vremuri de mult apuse, despre întâmplări trăite în Câmpiile lui Abraham, în tovărășia generalului Wolfe.

Astfel cei trei tineri ofițeri s-au putut destinde puțin, ceea ce în cazul lui Dobson însemna să-și reia șirul gândurilor:

– Ziceai că păpușica aia cu părul roșcat e prietenă cu tatăl tău? i-a șoptit el lui William. Află de la el unde locuiește! Ce zici?

– Idiotule! șopti Osborn. Nici măcar nu-i frumoasă! Are un nas lung întocmai ca… întocmai ca al lui Willie!

– Nu i-am văzut fața, pentru că nu-s așa de înalt, a spus Dobson, zâmbind cu ironie. În schimb, sânii ei erau chiar înaintea ochilor mei și *ăia*…

– Măgarule!

– Șșș! a șoptit Osborne, călcându-l pe Dobson pe picior pentru a-l face să tacă, fiindcă Lordul John se întorsese către ei.

– Mă prezinți prietenilor tăi, William? a întrebat lordul pe un ton politicos. Roșind – ofițerul știa prea bine că tatăl său auzea foarte bine, deși fusese la artilerie – William și-a prezentat prietenii, iar Osborn și Dobson s-au înclinat, părând că fac un gest de supunere. Până atunci nu-și dăduseră seama cine era tatăl prietenului lor și se simțea mândru că erau impresionați, dar și dezamăgit pentru că descoperiseră cine era Lordul John. Mâine tot batalionul va afla cine era tatăl lui William, nu că Sir Peter nu ar fi știut deja, dar…

Ș-a adunat, dându-și seama că tatăl său își lua la revedere de la cei doi prieteni ai lui și i-a răspuns sergentului Cutter la salut. A salutat repede, dar așa cum se cuvine. Apoi a pornit după tatăl lui, lăsându-i pe Dobby și pe Osborn să țină piept situației.

– Am văzut că stăteai de vorbă cu domnul și doamna MacKenzie, a spus Lordul John în treacăt. Sper că sunt bine.

Rostind aceste cuvinte, tatăl lui William a privit în lungul cheiului, dar soții MacKenzie și copiii lor se făcuseră nevăzuți de multă vreme.

– Mie mi s-a părut că sunt bine, a răspuns William. *Nu* avea de gând să-și întrebe tatăl unde locuia familia MacKenzie, dar impresia pe care i-o făcuse tânăra femeie stăruia încă. Nu putea spune dacă era frumoasă sau nu, dar ochii ei îl impresionaseră.

Erau de un albastru închis, cu gene lungi. Acei ochi îl priveau cu mare intensitate și i se încălzise inima. Impresionant de înaltă, dar… Dumnezeule, la ce se gândea? Femeia aceea era căsătorită… avea și copii! Și avea și părul roșcat, pe deasupra.

– Dumneata… ăăă… îi cunoști de multă vreme? a întrebat William, gândindu-se la simțămintele politice de-a dreptul perverse care înfloriseră în familia sa.

– Îi cunosc de ceva vreme. Ea este fiica unuia dintre cei mai vechi prieteni ai mei, domnul James Fraser. Îți mai aduci aminte de el?

William se încruntă, neputând să își amintească numele… tatăl său avea mii de prieteni. Cum ar fi putut…

– Oh! a exclamat ofițerul. Te referi cumva la un prieten de-al tău din Anglia? Oare nu un anume domn Fraser a venit la munte atunci când tu te-ai îmbolnăvit de… pojar?

Aducându-și aminte de groaza care îl chinuise în acea vreme, William a simțit cum i se strânge stomacul. Umblase prin munți deznădăjduit. Mama lui murise cu doar o lună în urmă. După aceea Lordul John se îmbolnăvise de pojar, iar William era convins că și tatăl său avea să moară, lăsându-l cu totul singur în acele locuri sălbatice. În mintea lui fusese loc atunci doar pentru teamă și tristețe, iar din vizita acelui domn nu păstrase decât o serie de impresii confuze. Își amintea ca prin ceață că domnul Fraser îl luase la pescuit și se purtase frumos cu el.

– Ba da, a replicat tatăl său, zâmbind. Sunt impresionat, Willie. Mă gândeam că îți vei aduce aminte de vizita lui mai mult din cauza stării pe care o aveai tu și mai puțin din cauza bolii mele.

– Ah… Amintirile l-au copleșit și s-a simțit cuprins de un val de căldură, care era chiar mai puternică decât aerul umed al verii. Mulțumesc foarte mult! a exclamat ofițerul. Reușisem să-mi alung din memorie lucrul acesta până acum, când ai pomenit de el!

Tatăl său a izbucnit în râs și nu făcea nici un efort pentru a se opri. La drept vorbind se cocoșa de râs.

– Îmi pare rău, Willie, a spus el în cele din urmă, trăgându-și răsuflarea și ștergându-se la ochi cu un colț al batistei. Nu mă pot abține; a fost cea mai… cea mai… oh, Doamne, n-am să uit nicicând cum arătai când te-a scos din privată!

– *Știi* că a fost un accident, a spus William înțepat. Obrajii i s-au înroșit când și-a amintit întâmplarea. Bine cel puțin că fata lui Fraser nu a fost de față la umilința pe care a îndurat-o.

– Da, bineînțeles, dar... Lordul John și-a pus batista la gură, iar umerii i se mișcau fără ca el să scoată un sunet.

– Te poți opri din râs când dorești! spuse William cu răceală. Unde dracu' mergem? Ajunseseră la capătul cheiului, tatăl său mergea înainte, gâfâind din greu. Intraseră pe una dintre străduțele străjuite de copaci, departe de cârciumile și de hanurile din port.

– Vom lua masa în compania căpitanului Richardson, a spus lordul, făcând un efort vădit pentru a se stăpâni.

Lordul John a tușit, și-a suflat nasul și a pus batista într-un buzunar, pentru ca apoi să continue:

– Luăm masa în casa domnului Bell.

Casa domnului Bell era albă, curată și mare, fără a fi ostentativă. Căpitanul Richardson îți lăsa cam aceeași impresie: un bărbat de vârstă mijlocie, foarte curat, bine îmbrăcat, dar lipsit de stil și cu un chip șters, pe care îl uitai la scurtă vreme după ce îl vedeai.

Cele două doamne Bell făceau o impresie mult mai puternică, în special cea tânără, Miriam, cu buclele de culoarea mierii ieșindu-i de sub bonetă și cu ochi mari, rotunzi, care au rămas fixați asupra lui William pe tot timpul cinei. Stătea prea departe de el, astfel încât nu a putut purta o conversație cu ea, dar și-a dat seama că gândurile exprimate din priviri dădeau foarte limpede de înțeles că era fascinat de ea, la fel cum și ea era fascinată de el și că ar fi dorit să discute mai târziu în particular, dacă s-ar fi ivit ocazia.

Un zâmbet timid, o ușoară înclinare a capului încununat de bucle de culoarea mierii, apoi o privire fugară către ușa care fusese lăsată deschisă spre verandă, pentru a lăsa să pătrundă aerul de afară.

El i-a răspuns printr-un zâmbet.

– Tu ce spui, William? l-a auzit pe tatăl său destul de tare, dând de înțeles că era pentru a doua oară când îi punea întrebarea.

– Oh, desigur! Hm... ce spun în legătură cu ce? a întrebat tânărul ofițer, pentru că se adresa tatălui, și nu comandantului său.

Tatăl său i-a aruncat o privire exasperată și apoi a spus cu răbdare:

– Domnul Bell întreba dacă Sir Peter intenționează să rămână multă vreme în Wilmington.

Domnul Bell, care se afla în capul mesei, s-a înclinat cu multă grație și William a observat că și-a îngustat privirea când s-a uitat la Miriam.

„Poate că ar fi mai bine să vin mâine, când domnul Bell va fi plecat cu treburi", își spuse-n gând tânărul ofițer.

– Cred că vom rămâne aici doar pentru scurtă vreme, domnule, i-a răspuns el respectuos domnului Bell. Înțeleg că există tulburări în interiorul coloniei, cred că vom pleca fără întârziere, pentru a le pune capăt.

Domnul Bell părea mulțumit de răspuns, dar William a văzut cu coada ochiului că Miriam era total nemulțumită de iminenta sa plecare.

– Bine, bine! a replicat Bell cu un aer jovial. Nu am nici o îndoială asupra faptului că sute de oameni loiali Coroanei vi se vor alătura în marș.

– Fără îndoială că așa va fi, domnule, murmură William, în vreme ce mai lua o lingură de supă. Se îndoia că domnul Bell se va număra printre cei care se vor alătura militarilor. Nu făcea parte din acea categorie de oameni gata să pornească într-un marș. Ofițerul nu se gândea la asta pentru că o grămadă de țărani neinstruiți, înarmați cu sape, le-ar fi fost militarilor de mare ajutor.

Încercând să o vadă pe Miriam fără a se uita direct la ea, și-a dat seama că între tatăl său și căpitanul Richardson avea loc un schimb de priviri și asta l-a mirat. Tatăl său spusese foarte limpede că urmau să ia masa în compania căpitanului Richardson. Îi dăduse de înțeles că lucrul important în acea seară era tocmai întâlnirea cu Richardson. De ce?

Apoi a prins privirea domnișoarei Lillian Bell, care stătea chiar vizavi de el, lângă tatăl ei, și a încetat să se mai gândească la căpitanul Richardson. Domnișoara Lillian avea părul negru, era mai înaltă și mai suplă decât sora ei, și era chiar frumoasă, remarcă William.

Când doamna Bell și fiicele ei s-au ridicat de la masă și bărbații s-au retras pe verandă, s-a trezit într-un capăt al acesteia, alături de căpitanul Richardson, în vreme ce tatăl său se afla în capătul celălalt și se angajase într-o discuție aprinsă cu domnul Bell, despre prețul catranului. Lordul putea vorbi cu oricine despre orice.

După ce au schimbat obișnuitele formule de politețe, Richardson i-a spus lui William:

– Am să-ți fac o propunere, domnule locotenent.

– Da, domnule, a replicat William cât se poate de respectuos.

Curiozitatea lui devenea din ce în ce mai mare. Richardson era căpitan în cavaleria ușoară, dar pentru moment, nu se afla împreună cu ceilalți militari ai regimentului său. Asta spusese chiar el în timpul cinei, că fusese detașat. Detașat în ce scop?

– Nu știu ce ți-a spus tatăl dumitale în legătură cu misiunea mea, a continuat Richardson.

– Nu mi-a spus nimic, domnule.

– Așa. Mi s-a dat misiunea să adun informații în Departamentul de Sud. Înțelegi, desigur, că nu eu mă aflu la comanda unor operațiuni ca aceasta, a ținut căpitanul să adauge, zâmbind cu modestie. Cu toate acestea, am și eu un rol.

– Eu... înțeleg valoarea unor asemenea operațiuni, domnule, a răspuns William, dând dovadă de diplomație. Înțeleg, doar că...

– Doar că pe dumneata nu te interesează să fii spion. Nu, bineînțeles că nu te interesează.

Era întuneric pe verandă, dar tonul sec al căpitanului era evident.

– Puțini dintre bărbații care se consideră militari sunt interesați de asemenea lucru, a continuat Richardson.

– Nu am vrut să vă jignesc, domnule.

– Nici nu mă simt jignit, a replicat Richardson. Nu am dorit să te recrutez ca spion. Ocupația aceasta este cât se poate de delicată și implică riscuri. Eu aș fi dorit să fii mai curând un curier. Ei bine, dacă făcând asta ai obține și anumite informații, acest lucru va fi apreciat în mod deosebit. Tânărul ofițer simțea cum i se urcă sângele-n cap, când și-a dat seama că Richardson voia să spună că el, William, nu era în stare să facă lucruri delicate și nici să-și asume riscuri. A izbutit să-și păstreze cumpătul, mulțumindu-se doar să exclame:

– Oh!

Se pare că domnul căpitan strânsese suficiente informații despre condițiile existente în Carolina de Nord și Carolina de Sud și acum trebuia să le transmită comandantului Departamentului de Nord, generalul Howe, care se afla la Halifax.

– Bineînțeles că nu voi trimite un singur curier, a spus Richardson. Evident că se poate ajunge mai repede la destinație cu vaporul, dar aș vrea ca măcar unul dintre curieri să călătorească pe uscat, din rațiuni care țin mai mult de siguranță, dar și de posibilitatea de a face observații *pe drum*. Tatăl

dumitale este foarte mândru de abilitățile dumitale, domnule locotenent – i s-a părut oare lui William că în vocea aceea aspră precum nisipul a detectat o undă de umor – și, din câte știu, ai călătorit în Carolina de Nord și Virginia. Asta contează foarte mult. Nu vreau ca omul care este curierul meu să dispară în mlaștina Dismal, pentru a nu mai fi văzut niciodată.

– Aha! a remarcat William pe un ton politicos, luând aceste ultime cuvinte ale căpitanului drept o glumă. Era convins că Richardson nu fusese niciodată în preajma regiunii Dismal și știa că nici un om întreg la minte nu se duce acolo, decât dacă are de gând să vâneze.

Nu dorea deloc să dea curs propunerii lui Richardson, deși chiar când își spunea că nu voia să-și părăsească oamenii și regimentul, se și vedea într-o postură romantică, singur într-un loc întins și sălbatic, ducând informații cât se poate de importante prin furtună, înfruntând primejdii.

Începuse să se întrebe ce avea să-l aștepte după ce își va fi îndeplinit această misiune.

Richardson a anticipat întrebarea locotenentului și i-a răspuns:

– Îndată ce ajungi în nord, ai putea să te alături oamenilor generalului Howe, ceea ce n-ar fi deloc rău.

„Ei bine", și-a spus William, „asta era o tentație mare!" Știa foarte bine ce voise să zică Richardson când spusese „ceea ce n-ar fi deloc rău". Richardson se referise la generalul Howe, nu la William, însă avea încredere în abilitățile sale și se gândea că ar fi fost bine să demonstreze că putea fi cu adevărat util.

Fusese în Carolina de Nord doar câteva zile, suficient cât să-și dea seama dacă se putea trece din Departamentul de Nord în cel de Sud. Toată Armata Continentală se afla sub comanda lui Washington, în nord. Rebeliunea din sud părea a fi fost pornită de grupuri din zonele împădurite și de tot soiul de inși, constituiți ad-hoc în formațiuni de miliție[1], ori asta nu era o reală amenințare, iar în ceea ce privea statutul lui Sir Peter și al generalului Howe în posturile de comandanți...

– Aș dori să mă gândesc la oferta dumneavoastră, dacă se poate, domnule căpitan, a spus William, sperând că vocea lui nu trădează nerăbdarea. Vă pot da răspunsul mâine?

---

[1] Aici cu sensul de grupuri alcătuite din voluntari și rezerviști (n.tr.)

– Desigur, răspunse Richardson. Cred că dorești să discuți despre propunerea mea cu tatăl dumitale. Ești liber s-o faci.

După ce a rostit aceste cuvinte, căpitanul a schimbat în mod voit subiectul și, peste câteva clipe, Lordul John și domnul Bell li s-au alăturat, implicându-se în discuții.

William nu prea era atent la ce vorbeau, privirea îi era atrasă de două siluete albe, suple, care se zăreau în celălalt capăt al curții. Două capete acoperite cu bonete albe se apropiau unul de altul, pentru ca apoi să se depărteze; păreau să discute despre cei de pe verandă.

– Și pentru îmbrăcămintea lui cheltuiesc foarte mult, a spus Lordul John, dând din cap.

– Cum? întrebă William.

– Lasă! replică lordul, zâmbind și întorcându-se spre căpitanul Richardson, care tocmai spusese ceva despre vreme.

Licuricii luminau curtea, ca niște scântei verzi în vegetația care creștea din belșug. Îi făcea plăcere să vadă din nou licurici. Le-a simțit lipsa în Anglia, a dus dorul aerului din sud, care îi lipea cămașa de trup și îl făcea să simtă că sângele îi pulsa până în vârful degetelor. Greierii țârâiau peste tot și pentru o clipă nu a mai auzit nici un sunet, cu excepția propriului său puls.

– Cafeaua-i gata dom'lor!

Vocea plăcută a sclavei familiei Bell a întrerupt pentru o clipă șuvoiul neliniștit al sângelui său și a intrat în casă împreună cu ceilalți bărbați, aruncând o privire fugară în curte. Cele două siluete albe dispăruseră, dar în aerul plăcut și cald plutea o promisiune.

Un ceas mai târziu se întorcea spre locul în care fusese cantonat, adâncit într-un plăcut amestec de gânduri, cu tatăl său mergând alături în tăcere.

Când s-a încheiat seara, domnișoara Lillian Bell îi dăduse un sărut printre licurici. Fusese un sărut cast și fugar, dar un sărut dat pe buze, iar aerul dens al verii părea să aibă miros de cafea și căpșune, în ciuda izului neplăcut care venea din port.

– Căpitanul Richardson mi-a vorbit despre propunerea pe care ți-a făcut-o, a spus Lordul John într-o doară. Te tentează?

– Nu știu, a răspuns William la fel de nepăsător. O să simt lipsa oamenilor mei, dar...

Domnișoara Bell insistase ca el să vină la ceai cândva, în cursul acelei săptămâni.

– Militarul nu stă prea mult într-un loc anume, a spus Lordul John, dând din cap. Te-am avertizat în legătură cu acest lucru.

William a mormăit scurt, în semn că era de acord cu tatăl său, dar nu îl asculta foarte atent.

– E o ocazie potrivită pentru o avansare, a adăugat Lordul John pe un ton degajat. Cu toate acestea, afacerea implică și riscuri.

– Cum? a întrebat William, auzindu-l pe tatăl său vorbind astfel. Să plec călare din Wilmington, pentru a lua apoi vaporul la New York? Dar există drumuri care duc până acolo!

– Și pe drumul acela se află tot soiul de rebeli, ținu să sublinieze Lordul John. Armata Continentală a generalului Washington este dincolo de Philadelphia, dacă informațiile pe care le am sunt corecte.

William dădu din umeri, zicând:

– Richardson a spus că ar apela la serviciile mele, pentru că eu cunosc bine locurile. Mă pot descurca și ocolind drumurile.

– Ești sigur? Nu ai fost în Virginia de patru ani.

Tonul tatălui său, care exprima îndoiala, l-a supărat pe William și tânărul ofițer a întrebat:

– Crezi cumva că nu sunt în stare să ajung unde trebuie?

– Nu, nicidecum! spuse lordul, continuând să aibă o undă de îndoială în glas. Totuși, îți asumi un *risc* dacă accepți propunerea. Nu aș vrea să accepți, înainte de a te fi gândit bine la toate.

– Ei bine, *m-am gândit*, replică William hotărât. Voi accepta.

Lordul John a mai făcut câțiva pași în tăcere alături de fiul său, pentru ca apoi să spună dând din cap dezprobator:

– Este decizia ta, Willie, a spus el încet. Cu toate acestea, ți-aș fi recunoscător dacă ai avea grijă de tine.

– Bineînțeles că o să am grijă, a replicat William îmbufnat.

Amândoi și-au continuat drumul la adăpostul arțarilor și arborilor de hicori[1], fără a scoate nici un cuvânt, deși umerii lor se atingeau din când în când.

La han, William i-a urat Lordului John noapte bună, dar nu s-a dus imediat să se culce, ci a mai rătăcit pe chei, neliniștit.

---

[1] Arbore din America de Nord, cu lemn dur, greu și flexibil, din care se fabrică în special schiuri (n.tr.)

Apele se retrăseseră. Venise refluxul, după câte își putu da seama. Mirosul de pește mort și alge putrezite era puternic, deși o pânză subțire de apă acoperea mâlul, scăldată în lumina unui pătrar de lună.

I-au trebuit câteva clipe pentru a descoperi parul. O clipă a crezut că dispăruse, dar nu era așa. Parul se afla acolo, o linie subțire și neagră care se profila pe luciul apei. De el nu mai era fixat nimic.

Parul nu mai stătea drept, ci într-o parte, ca și când ar fi fost gata să cadă, și de el atârna o bucată mică de funie, care plutea pe apele ce se retrăgeau. William simțea cum i se strânge stomacul. Știa că apele singure nu puteau lua trupul. Unii spuneau că prin locurile-acelea s-ar fi aflat aligatori sau crocodili. El nu văzuse însă nici unul până atunci. A privit involuntar în jos, de parcă una dintre acele reptile ar fi urmat să sară din apă și să se repeadă la picioarele lui. Aerul era cald încă, dar simți cum îl trece un fior.

S-a scuturat și apoi s-a îndreptat spre locuința în care stătea cu chirie. Se gândi că mai avea o zi sau două până ce va trebui să plece și se întrebă dacă o va mai vedea pe doamna MacKenzie cu ochii ei albaștri.

Lordul John a zăbovit o vreme pe veranda hanului, privindu-și fiul cum dispărea printre umbrele copacilor.

Era îngrijorat într-o anumită măsură, pentru că hotărârea fusese luată mai repede decât ar fi vrut, însă avea încredere în abilitățile lui William. Chestiunea implica riscuri, dar aceasta era natura vieții unui militar. Existau, totuși, situații mai riscante și mai puțin riscante.

A ezitat o clipă auzind zumzetul glasurilor din cârciumă, dar se bucurase de companie în ziua aceea, astfel încât s-a gândit să se plimbe încolo și-ncoace sub tavanul jos al camerei sale, care părea că păstrase toată căldura zilei, până ce oboseala avea să pună stăpânire pe trup, chemând la sine somnul.

Lordul se gândi că nu era vorba doar de căldură și se depărtă de verandă, pornind în direcția opusă celei în care o luase Willie. Se cunoștea foarte bine pe sine însuși, încât știa că fie și succesul aparent al planului său îl va împiedica să doarmă. Avea să stea treaz, făcându-și griji ca un câine care găsise un os și nu știa prea bine ce să facă cu el. Avea să se gândească la punctele slabe ale planului său și la modul în care ar fi putut să-l îmbunătățească. William nu avea să plece imediat și mai era timp de gândire. Mai era vreme pentru unele schimbări, bineînțeles dacă acestea s-ar fi dovedit necesare.

De pildă, generalul Howe. Oare fusese cea mai bună alegere? Poate Clinton… nu, nu. Henry Clinton era ca o babă cârcotașă. Nu ar fi mișcat un deget până nu i s-ar fi transmis ordinele în scris, în triplu exemplar.

Frații Howe, unul general, celălalt amiral, erau cunoscuți drept neciopliți. Amândoi aveau manierele, aspectul și mirosul unor porci mistreți în călduri. Cu toate acestea, nici unul dintre ei nu era prost. Nici timizi nu erau, zău că nu, iar Lordul Grey îl credea pe Willie în stare să reziste în fața lipsei de maniere și a cuvintelor fără perdea. Avea un comandant care obișnuia să scuipe pe podele. De fapt, Richard Howe îl scuipase chiar pe Willie o dată, dar asta se petrecuse accidental, deoarece vântul își modificase brusc direcția. Cu acest comandant, Willie se descurca mai lesne decât cu alții pe care îi cunoștea Lordul Grey.

Ofițerii duri erau de preferat diplomaților. S-a întrebat prostește care ar fi fost termenul potrivit pentru diplomați. Dacă scriitorii formau confreria penei, atunci un grup de vulpoi, despre care spunea că-s proști, ar fi putut fi numiți cumva… un grup de diplomați? Membrii confreriei stiletului? Nu, nu, se gândi lordul. Ar fi un termen mult prea dur. Poate că ar fi cazul să se vorbească despre un soporific al diplomaților, despre o confrerie a plicticoșilor. Cu toate acestea, diplomații care nu erau plictisitori puteau fi periculoși uneori.

Sir George Germain era un tip de diplomat pe care-l puteai întâlni mai rar, deoarece era plicticos *și* periculos.

Lordul John s-a plimbat pe străzile orașului o vreme, sperând că va obosi, înainte de a se întoarce în odaia lui îmbâcsită. Cerul părea apăsător, mici fulgere se zăreau printre nori, iar atmosfera era încărcată de umezeală. Ar fi trebuit să fie în Albany, nu-i vorbă că și acolo era umezeală și plin de tot felul de gângănii, dar era un pic mai răcoare și s-ar fi aflat în preajma minunatelor păduri umbroase din ținutul Adirondacks.

Cu toate acestea, nu regreta că făcuse această călătorie la Wilmington. Willie pornise pe drumul său și asta era important. Și sora lui Willie, Brianna… lordul s-a oprit locului. Stătea cu ochii închiși și se gândea la momentul în care i-a văzut pe cei doi împreună în ceea ce ar fi putut să fie singura întâlnire pe care ar fi avut-o vreodată. Abia dacă fusese în stare să respire, cu privirea fixată asupra celor două siluete înalte, a chipurilor frumoase, îndrăznețe, atât de asemănătoare.

Lordul și-a frecat încetișor inelarul mâinii stângi, nefiind încă obișnuit ca acesta să fie gol. El și Jamie Fraser făcuseră tot ce le stătuse în putere pentru

a-i apăra pe cei dragi și, în ciuda sentimentului de melancolie care-l stăpânea, se vedea nevoit să recunoască faptul că amândoi erau uniți prin legământul responsabilității.

Se întreba dacă o va mai întâlni vreodată pe Brianna Fraser MacKenzie. Nu spusese dacă se vor mai vedea și pe lord îl întrista acest lucru.

– Dumnezeu să te aibă-n pază, copilă! murmură lordul, clătinând din cap, pe măsură ce se apropia de port. Ea îi va lipsi foarte mult, dar așa cum i se întâmpla și în ceea ce îl privea pe Willie, se simțea ușurat la gândul că ea va pleca în curând din Wilmington, că nu se va mai afla în primejdie, dar în același timp i se accentua sentimentul de pierdere.

A privit involuntar spre apă în momentul în care s-a apropiat de chei și a răsuflat ușurat, văzând că de parul care se legăna acum în bătaia curentului nu mai era prins nimic. Nu a înțeles niciodată motivele pentru care ea făcuse ceea ce făcuse, dar îl cunoscuse de prea multă vreme pe tatăl ei și pe fratele ei pentru a se înșela asupra încăpățânării pe care o deslușise în ochii aceia albaștri, ca de pisică. Tocmai de aceea i-a adus barca mică pe care o voise și stătuse pe chei, cu inima bătându-i până în gât, gata să creeze o diversiune dacă ar fi fost nevoie, în vreme ce soțul ei vâslea pentru a o duce la piratul legat de par.

Văzuse mulți oameni murind, de obicei împotrivindu-se morții, uneori cu resemnare, dar nu văzuse pe nimeni plecând pe lumea cealaltă cu atâta recunoștință în priviri. Grey îl cunoștea foarte puțin pe Roger MacKenzie, dar credea că este un bărbat remarcabil, pentru că făcuse față căsniciei cu acea femeie fabuloasă și periculoasă, ba chiar îi mai și dăruise copii.

Lordul a scuturat din cap și s-a întors, pornind către han. Mai putea aștepta liniștit două săptămâni până ce va fi nevoit să răspundă la scrisoarea lui Germain, pe care o scosese cu măiestrie din mapa diplomatică, văzând pe ea numele lui William. Și-a dat seama atunci că, în momentul în care scrisoarea ar fi trebuit să ajungă la el, Lordul Ellesmere s-ar fi aflat undeva între Carolina de Nord și New York și astfel nu avea cum să fie informat despre faptul că era chemat în Anglia. El (Grey) era absolut sigur că Ellesmere avea să regrete profund faptul că ratase ocazia de a se alătura celor ce se aflau în preajma lui Sir George. Desigur că avea să afle totul abia câteva luni mai târziu. Ce păcat.

A început să fluiere „Lillibulero" și, când s-a întors la han, era binedispus.

S-a oprit puțin în cârciumă și a cerut să i se trimită o sticlă de vin sus, în odaia sa. Fata care servea la tejghea l-a informat că „domnul" luase deja o sticlă când urcase în odaie.

– Și-a mai luat și două pahare, a continuat fata, făcând gropițe în obraji. De-aia nu cred că are de gând să bea de unu' singur.

Grey a avut senzația că i se urca un miriapod pe spinare și a spus:

– Îmi cer scuze, ai zis cumva că în odaia mea se află un domn?

– Da, domnule, a replicat fata. A spus că-i un vechi prieten de-al dumneavoastră... Ei bine, mi-a spus și cum îi zice... Fata s-a oprit o clipă ridicând din sprâncene și apoi a continuat:

– A spus că-l cheamă Bo-Șo sau cam așa ceva. Oricum era un nume ce mi-a părut franțuzesc. Avea și față de franțuz. Doriți ceva de mâncare, domnule?

– Nu mulțumesc, zise lordul, făcând un gest de concediere. S-a gândit repede dacă nu cumva lăsase în cameră un lucru care nu s-ar fi cuvenit să stea la vedere.

Un francez pe nume Bo-Șo... *Beauchamp*. Numele i-a trecut prin minte ca un fulger. S-a oprit locului o clipă. A rămas nemișcat pe trepte, pentru ca apoi să urce mai încet.

Sigur că nu era el... Dar cine altcineva ar putea fi? Când s-a retras din activitate, cu câțiva ani în urmă, a intrat în diplomație ca membru al Camerei Negre a Angliei, organizație obscură ai cărei adepți erau însărcinați cu interceptarea și decodificarea corespondenței diplomatice, dar și a mesajelor mai puțin oficiale care circulau între guvernele europene. Fiecare stat european dispunea de propria sa organizație de genul Camerei Negre. Nu era un lucru neobișnuit ca membrii unei asemenea „camere" să știe cine le erau dușmanii și cât erau de numeroși. Erau dușmani pe care nu-i întâlneau niciodată, dar îi cunoșteau după semnături, inițiale, după notele pe care le întocmeau și nu le semnau niciodată.

Beauchamp a fost unul dintre cei mai activi agenți francezi. Dăduse de urma lui de mai multe ori în anii săi de activitate, deși nu mai era de multă vreme membru al Camerei Negre. Dacă el îl cunoștea pe Beauchamp după nume, atunci era cât se poate de logic ca și francezul să fi auzit de el. Confruntările invizibile dintre ei avuseseră loc cu ani în urmă. Nu se cunoscuseră niciodată personal, iar întâlnirea lor urma să aibă loc tocmai *aici*... Și-a pipăit buzunarul secret din haină și foșnetul hârtiei l-a asigurat că totul era în regulă.

A ajuns în capătul scării și a ezitat, dar nu exista nici un motiv să se furișeze. Era așteptat. A pornit de-a lungul holului cu pași fermi și a răsucit mânerul alb din porțelan de China, rece și neted la atingere.

S-a simțit cuprins de un val de căldură și involuntar a deschis gura, pentru a inspira cât mai mult aer. Acest gest l-a împiedicat să rostească blasfemia pe care o avea pe limbă.

Domnul care se așezase pe singurul scaun din încăpere era, într-adevăr, „franțuz". Avea un costum foarte bine croit, împodobit cu dantelă albă ca neaua la guler și la mâneci. Pantofii aveau catarame de argint, care se potriveau de minune cu părul de la tâmple.

– Domnule Beauchamp, spuse Grey, închizând încet ușa în urma sa. Simți cum i se lipise cămașa pe trup și își auzi propriul puls bubuindu-i în urechi. Mă tem că m-ați prins pe picior greșit.

Perseverance Wainwright a zâmbit discret, spunând:

– Mă bucur să te văd, John.

Grey și-a mușcat limba pentru ca nu cumva să spună ceva necuviincios și se gândi că necuviincios era tot ce-i trecea prin cap cu excepția lui „Bună seara".

– Bună seara, a spus lordul cu glas tare, ridicând din sprâncene. *Monsieur* Beauchamp?

– Oh, da, a replicat Percy dând să se ridice în picioare.

Grey i-a făcut un semn prin care îl poftea să rămână așezat și s-a întors cu spatele, căutând un taburet și sperând că secundele astfel câștigate îl vor ajuta să-și vină în fire.

Dându-și seama că timpul nu îi ajungea pentru a-și reveni, a mai zăbovit puțin deschizând fereastra și trăgând de câteva ori în piept aerul irespirabil, înainte de a se întoarce și de a lua el însuși loc.

– Cum s-a întâmplat? întrebă lordul mimând indiferența. Vreau să spun, cum s-a întâmplat să purtați numele de Beauchamp? Este pur și simplu un *nom de guerre*[1]?

---

[1] Nume fals, pe care și-l ia cineva într-o anume împrejurare, pentru a nu fi recunoscut (lb. franceză) (n.tr.)

– Oh, nu! a replicat Percy, scoțându-și batista cu horbote de dantelă și începând să-și tamponeze discret transpirația de pe frunte. De altfel Grey observase că omul începuse să transpire. M-am căsătorit cu una dintre surorile Baronului Amandine. Numele de familie este Beauchamp. Mi-am permis să iau acest nume, datorită căruia am avut acces la anumite cercuri politice și de acolo…

A dat din umeri și a făcut un gest plin de eleganță, prin care sugera că acele cercuri politice i-au facilitat accesul în Camera Neagră „și, desigur, în diferite alte locuri", gândi Grey cu încrâncenare.

– Vă felicit pentru faptul că v-ați căsătorit, a spus Grey, fără a-și ascunde tonul ironic. Cu cine vă culcați, cu baronul sau cu sora lui?

Percy răspunse, părând amuzat:

– Din când în când cu amândoi.

– Deodată?

Percy a zâmbit larg.

– Din când în când, a spus „franțuzul", deși soția mea, Cecile, se bucură mai mult dacă verișoara ei, Lucianne, îi dă atenție, iar eu prefer să mă bucur de compania ajutorului de grădinar. Este un băiat încântător, care se numește Emile; seamănă cu dumneata… bineînțeles pe vremea când erai mai tânăr. Este suplu, blond, musculos și brutal.

Spre dezamăgirea lui, Grey și-a dat seama că îi venea să râdă, dar a preferat să spună sec:

– Toate aceste lucruri mi se par a fi tipic franțuzești. Sunt sigur că îți place viața pe care-o duci. Ce dorești?

– Este vorba mai mult despre ce dorești *dumneata*.

Percy nu băuse încă nici un strop de vin. Ridică sticla și turnă cu grijă lichidul roșu în pahare.

– Poate că s-ar cuveni să spun chiar că este vorba despre ceea ce dorește Anglia, a continuat franțuzul, zâmbind și întinzându-i un pahar lui Grey. De fapt, este greu să facem distincție între interesele noastre și interesele țării noastre, nu-i așa? Îți mărturisesc că, pentru mine, dumneata *ai fost* întotdeauna Anglia, John.

Grey ar fi vrut să-i interzică să-i spună pe nume, dar asta nu ar fi făcut decât să sublinieze relațiile amicale în care se aflaseră la un moment dat.

– Ce dorește Anglia, a replicat lordul sceptic. Și ce crezi dumneata că dorește Anglia?

Percy a luat o gură de vin și a ținut lichidul în gură savurându-l, pentru ca abia apoi să-l înghită.

– Dragul meu, dar nu se poate spune că acest lucru ar fi tocmai un secret, nu-i așa?

Grey a oftat.

– Ai văzut această „Declarație de Independență" redactată de așa-numitul Congres Continental? întrebă Percy.

După ce rostise aceste cuvinte, „francezul" se întoarse, vârând mâna într-o tașcă din piele pe care o agățase pe spătarul scaunului și scoase de acolo câteva file de hârtie, pe care i le întinse lui Grey.

Lordul nu văzuse încă documentul la care se făcuse referire, dar auzise despre existența lui. Fusese tipărit cu numai două săptămâni înainte, în Philadelphia, iar exemplarele se răspândiseră prin colonii precum frunzele purtate de vânt. Ridicând din sprâncene și privindu-l mai întâi pe Percy, lordul despături hârtiile și le parcurse imediat, spunând:

– Regele este un tiran?

Lui Grey îi venea să râdă, gândindu-se la sentimentele care ieșeau clar la iveală din acel document.

– Dacă eu sunt Anglia, pot să presupun că dumneata ești întruchiparea Franței, cel puțin în ceea ce privește această discuție? a întrebat lordul.

– Reprezint anumite interese acolo și în Canada, a replicat Percy cât se poate de calm.

Acest răspuns a fost pentru Grey un mic semnal de alarmă. El luptase în Canada alături de Wolfe și știa foarte bine că francezii își pierduseră posesiunile din America de Nord în timpul acelui război, dar aveau în continuare interesul de a-și menține cu orice preț controlul asupra zonelor din nord, de la Valea Râului Ohio până la Québec. Oare le puteau face francezii greutăți? El era de părere că nu și, cu toate acestea, nu ar fi avut încredere în francezi sau în Percy.

– Anglia dorește să se pună capăt acestei prostii, spuse Percy, întinzând o mână osoasă spre hârtii. Armata Continentală, sau mă rog, așa-zisa Armată Continentală, este o adunătură de oameni care nu au nici un fel de experiență în ceea ce privește conflictele. Ce-ar fi dacă eu aș fi dispus să-ți ofer informații care te-ar ajuta să-l ai la mână pe unul dintre ofițerii importanți în armata lui Washington și care nu este credincios jurământului făcut?

– Ce-ar fi? întrebă Grey la rândul său, fără a-și ascunde scepticismul. Ce beneficiu ar avea Franța sau ce-ai avea tu de câștigat din așa ceva, având în vedere că interesele Franței și ale tale nu sunt întru totul identice?

– Observ că timpul nu te-a făcut să-ți pierzi cinismul, John. Cinismul este una dintre trăsăturile tale mai puțin plăcute. Nici nu știu dacă ți-am mărturisit vreodată acest lucru.

Grey a făcut ochii mari și Percy a spus oftând:

– Este vorba despre pământ. Teritoriul de Nord-Vest, îl vrem înapoi.

– Cred și eu că-l vreți! a replicat lordul, râzând scurt.

Teritoriul în chestiune, o fâșie mare de pământ la nord-vest de Valea Râului Ohio, fusese cedat de către francezi Marii Britanii la sfârșitul războiului care avusese loc între indieni și francezi. Marea Britanie nu ocupase respectivul teritoriu și coloniștii nu îl luaseră în stăpânire din cauza opoziției indienilor și a faptului că se purtau negocieri cu ei, în vederea încheierii unor tratate. Era de la sine înțeles că acest lucru nu îi încânta pe coloniști. Grey se întâlnise el însuși cu unii dintre băștinași și credea că poziția Guvernului Britanic era una rezonabilă și onorabilă.

– Negustorii francezi au legături strânse cu băștinașii din zona aceea, voi nu aveți astfel de legături.

– Negustorii de blănuri sunt unele dintre… interesele… pe care le reprezinți?

Percy a răspuns, zâmbind:

– Nu interese majore, doar unele dintre interese.

Grey nici nu s-a ostenit să întrebe de ce Percy se hotărâse să-l abordeze tocmai pe el, un diplomat care se retrăsese din activitate și care nu se mai bucura de mare influență. Percy știa foarte bine câtă putere avea familia Grey și ce conexiuni avea din zilele în care lucraseră în același domeniu de activitate, iar „Monsieur Beauchamp" știa foarte multe despre relațiile personale ale lui Grey din nenumăratele informații care ajungeau la Camerele Negre din Europa. Bineînțeles că Grey nu putea interveni el însuși, dar îl putea aduce în mod discret pe ofițerul în discuție în atenția celor care puteau acționa.

Simțea că fiecare fir de păr de pe trupul său se ridicase precum antena unei insecte, parcă pentru a preîntâmpina orice pericol.

– Am cere chiar mai mult decât o sugestie, desigur, spuse lordul cât se poate de calm. Am vrea să aflăm numele ofițerului în chestiune.

– Pentru moment nu eu sunt cel ce poate divulga acest nume, dar îndată ce negocierile vor fi demarate în spiritul bunei-credințe…

Grey se gândea deja cui să i se adreseze cu această ofertă. *Nu* lui Sir George Germain. Poate Lordului North? Mă rog, mai avea vreme să se hotărască.

– Și interesele dumitale personale? întrebă el cu oarecare ironie. Îl cunoștea foarte bine pe Percy Wainwright și știa că, din întreaga afacere, el va avea de profitat.

– Ah, interesele mele, răspunse Percy, luând o înghițitură de vin și privindu-l pe lord pe deasupra paharului. Este foarte simplu. Eu am fost însărcinat să găsesc un om anume. Cunoști un scoțian care poartă numele de James Fraser?

Grey simți că piciorul paharului pe care-l ținea în mână i se fărâmă între degete. A continuat să țină totuși paharul în mână și să bea cu înghițituri mici, mulțumindu-i lui Dumnezeu în primul rând pentru că îl ferise de greșeala de a rosti înaintea lui Percy numele lui Jamie Fraser și, în al doilea rând, pentru că Fraser plecase din Wilmington chiar în după-amiaza acelei zile.

– Nu, a răspuns lordul cât se poate de calm. Ce doreai de la acest domn Fraser?

Percy dădu din umeri și spuse zâmbind:

– Voiam să-i pun doar câteva întrebări.

Grey a simțit cum îi curge sânge din palma tăiată. A ținut cu grijă paharul și l-a golit. Percy nu a scos nici un cuvânt și și-a băut la rândul său vinul, pentru ca apoi să spună încet:

– Condoleanțe pentru pierderea soției. Știu că a fost…

– Nu știi nimic, a spus Grey hotărât, aplecându-se puțin și punând paharul pe masă. Micul bol de sticlă, parte a paharului spart, s-a rostogolit pe masă.

– Nu știi nimic, a continuat Grey. Nu știi nimic despre soția mea și *nici* despre mine.

Percy a ridicat din umeri cu finețe tipic franceză, spunând:

– *Fie precum dorești.*

Ochii lui, încă frumoși, fir-ar să fie, închiși la culoare și blânzi – stăruiau asupra lui Grey, exprimând înțelegere.

Grey oftă. Fără îndoială că sentimentele lui erau cât se poate de sincere. În Percy nu puteai avea încredere în nici o împrejurare, dar acum făcuse totul dintr-o slăbiciune, nu din maliție și nici din lipsă de sentimente.

– Ce dorești? l-a întrebat Grey din nou.

– Pe fiul tău… a început Percy și Grey s-a aplecat deodată peste el și l-a apucat de umăr. L-a strâns atât de tare încât Percy a gemut discret și s-a

încordat. Grey s-a așezat, privindu-l pe Wainwright, scuze, pe *Beauchamp*, în față. Stătea atât de aproape de el, încât îi simțea pe obraz răsuflarea caldă și îi putea mirosi parfumul cu care se dăduse. Pătase cu sânge haina lui Wainwright.

– Ultima dată când te-am văzut, era cât pe ce să-ți trag un glonț în cap, a spus Grey încet. Nu mă face să regret că m-am abținut atunci.

Lordul a luat mâna de pe umărul lui Percy, s-a ridicat în picioare și a continuat:

– Nu te apropia de fiul meu, nu te apropia de mine și, dacă vrei un sfat bun, întoarce-te în Franța cât mai repede.

Zicând acestea, Grey s-a răsucit pe călcâie și a ieșit din cameră, trântind ușa în urma sa.

Aproape că ajunsese în stradă, când își dădu seama că îl lăsase pe Percy în odaia sa.

– La dracu'! mârâi lordul și porni mai departe, hotărât să-i ceară sergentului Cutter un pat în care să se poată odihni. A doua zi dimineață era hotărât să facă tot ce îi stătea în putință astfel încât familia Fraser și William să se afle în siguranță, departe de Wilmington.

2

ȘI ALTEORI NU-S

Lallybroch
Inverness-shire, Scoția
septembrie 1980

– Suntem în viață, a repetat Brianna MacKenzie cu voce tremurândă. L-a privit pe Roger, strângând bucata de hârtie la piept cu amândouă mâinile. Obrajii îi erau inundați de lacrimi, dar în ochii ei albaștri se vedea o lumină, semn clar de fericire:

– Sunt în viață!

– Să văd și eu. Inima îi bătea atât de tare-n piept, încât abia auzea cuvintele pe care el însuși le rostea.

A întins o mână și ea i-a dat hârtia mai mult împotriva propriei voințe. Apoi s-a lipit numaidecât de el, în timp ce citea, nefiind în stare să-și ia ochii de la bucata de hârtie veche.

Era o hârtie a cărei asprime plăcută o simțea între degete. Era făcută manual, iar rămășițele florilor și frunzelor se simțeau în fibrele ei. Era îngălbenită de trecerea vremii, dar încă surprinzător de dură și de flexibilă. Bree însăși făcuse acea hârtie cu două sute de ani în urmă.

Roger și-a dat seama că mâinile îi tremurau și că hârtia tremura la rândul ei. Din această cauză scrisul de mână era greu de citit, pentru că cerneala se mai șterse, odată cu trecerea vremii.

31 decembrie 1776

Draga mea fiică,

După cum îți vei da seama, dacă vei primi această scrisoare, noi suntem în viață...

A simțit cum i se împăienjeneau ochii și i-a șters cu dosul palmei, zicându-și că acum nu mai conta, că muriseră de multă vreme ei doi, Jamie Fraser și soția lui, Claire, dar era atât de fericit citind acele cuvinte așternute pe foaia de hârtie, de parcă cei doi s-ar fi aflat zâmbind chiar înaintea lui.

El i-a descoperit, într-adevăr, pe amândoi. Misiva începea cu scrisul lui Jamie, iar cuvintele parcă erau rostite de vocea acestuia, dar pe pagina a doua se vedea scrisul hotărât al lui Claire.

Mâna tatălui tău nu rezistă să scrie mai mult. Și e o poveste tare lungă. A tăiat lemne toată ziua și abia dacă își mai poate desclești degetele, dar a vrut cu orice preț să vă spună el însuși că deocamdată noi nu... am fost făcuți scrum. Asta nu înseamnă că nu putem fi făcuți scrum în orice clipă. În căsuța din lemn sunt strânși laolaltă paisprezece oameni, iar eu scriu rândurile-astea stând în vatră, cu bunica MacLeod moțăind pe culcușul ei, la picioarele mele, astfel încât, dacă va veni pe neașteptate moartea s-o ia, să-i pot turna whisky pe gât.

– Dumnezeule, o *aud*, a constatat el uimit.

– Și eu.

Lacrimile șiroiau încă pe fața lui Bree, dar chipul îi era scăldat în lumină. Își ștergea lacrimile râzând și trăgându-și nasul.

– Citește mai departe, îl îndemnă ea. De ce sunt în căsuța noastră din lemn? Ce s-a întâmplat cu casa cea mare?

Roger și-a plimbat degetul pe foaie, pentru a găsi locul de unde continua scrisoarea și a exclamat:

– Oh, Iisuse!

Îți aduci aminte de idiotul acela de Donner?

La auzul acestui nume, a simțit că i se face pielea de găină. Era vorba despre acel Donner care avea posibilitatea de a călători în timp. Era cel mai neînsemnat om pe care îl cunoscuse vreodată, dar în același timp un ins foarte periculos.

Ei bine, s-a întrecut pe sine, pentru că a adunat o ceată de răufăcători din Brownsville și i-a convins să-l ajute să fure comoara din pietre prețioase pe care noi am avea-o. Bineînțeles că noi nu aveam o astfel de comoară.

Nu aveau acea comoară, deoarece el, Brianna, Jemmy și Amanda le luaseră pe cele care mai existau, fiindcă aveau să le fie de folos în timpul zborului lor printre pietre.

Ne-au ținut ostatici și au devastat casa, fir-ar ei blestemați, și au spart, printre altele, flaconul cu eter din încăperea unde făceam operații. Vaporii ne-au afectat pe toți aproape pe loc.

El a citit rapid și restul scrisorii, cu Brianna uitându-i-se peste umăr și scoțând când și când diferite sunete, de teamă sau dezamăgire. După ce a terminat de citit, a lăsat filele deoparte și s-a întors spre ea, palpitând de emoție.

– Deci *ai* reușit, a spus el, știind că nu trebuia să rostească acele cuvinte, incapabil, însă, de a se abține, incapabil de a nu izbucni în râs. Tu și chibriturile tale afurisite. *Tu* ai dat foc casei.

Chipul ei merita să fie studiat. Trăsăturile ei trădau oroare, indignare și, da, în cele din urmă o isterică ilaritate, care se potrivea cu starea lui de spirit.

– Nu eu am făcut-o! Eterul mamei a fost de vină. O flacără oarecare ar fi putut declanșa explozia…

– Dar nu a fost o flacără oarecare, a ținut să sublinieze Roger. Vărul tău, Ian, a aprins unul dintre chibriturile tale.

– Atunci a fost vina lui Ian!

– Nu! A fost vina ta și a mamei tale. Două femei care se ocupă de știință, a spus Roger, clătinând din cap. Secolul al XVIII-lea are noroc că a mai existat, având în vedere că ați trăit voi pe-atunci.

Ea a oftat ușor, zicând:

– Ei bine, nu s-ar fi întâmplat nimic dacă nu ar fi fost netotul acela de Donner.

– E adevărat, a recunoscut Roger. Dar el a creat probleme și în viitor, nu? Cu toate că nu era nici femeie și nici nu avea preocupări științifice.

– Hm! a mormăit ea, apucând foile cu multă grijă, dar neputându-se abține să le frece între degete. Ei bine, *el* nu a supraviețuit secolului al XVIII-lea, nu-i așa?

Ea închisese ochii și pleoapele-i erau încă roșii.

– Doar *nu-ți pare rău pentru el*, nu-i așa? a întrebat-o Roger, pentru că nu credea că ar putea nutri asemenea sentiment.

Ea a dat din cap, în vreme ce degetele continuau să i se miște încet pe hârtia groasă și moale.

– Nu-mi pare rău *pentru el*, spuse ea. Ci pentru că este posibil să moară cineva așa. Vreau să spun, singur. Atât de departe de casă.

Nu, nu la Donner se gândea ea. A cuprins-o pe după umeri și și-a sprijinit capul de al ei. Ea mirosea a șampon Prell și a varză proaspătă. Fusese în grădina de zarzavat. Cuvintele scrise pe hârtie se vedeau mai bine sau mai șters în funcție de felul în care pana fusese muiată în cerneală și de forța cu care se apăsase pe foaie, dar literele erau scrise clar, de o mână hotărâtă… un scris de chirurg.

– Nu e singură, a șoptit el, urmărind cu degetul post-scriptumul așternut pe hârtie cu scrisul lui Jamie. Nici unul dintre ei nu e singur, și indiferent dacă au sau nu un acoperiș deasupra capului… amândoi sunt acasă.

Am lăsat deoparte scrisoarea. „Am vreme s-o termin mai târziu", mi-am zis. Am tot scris când am avut timp în decursul ultimelor zile și nu m-am gândit deloc la faptul că ar fi trebuit să mă grăbesc, pentru a o trimite cu poștalionul. Am zâmbit gândindu-mă la asta, apoi am împăturit cu grijă filele de hârtie și le-am așezat în tolba mea cea nouă. Am șters pana și am pus-o deoparte, apoi mi-am frecat bine degetele dureroase și m-am bucurat pentru scurtă vreme de simțământul că eram legată de cineva prin scris. Mie îmi

e mult mai ușor să scriu decât îi este lui Jamie, dar trupul are și el nevoie de odihnă și am avut o zi grea.

M-am uitat la culcușul aflat dincolo de foc, așa cum făcusem la fiecare câteva minute și am văzut că încă era liniștită. Îi auzeam respirația. Era un fel de sâsâit prelung care se auzea la intervale atât de rare, încât puteam să jur că murise înainte de a inspira sau de a expira. Nu murise însă, și după părerea mea nu avea să moară prea curând. Speram, totuși, să moară înainte ca mica mea rezervă de laudanum să se fi sfârșit.

Nu știam ce vârstă are. Părea să aibă o sută de ani, dar putea fi mai tânără decât mine. Cei doi nepoți ai ei, băieți ce nu împliniseră încă douăzeci de ani, o aduseseră în urmă cu două zile. Veniseră din munți. Voiseră să-și ducă bunica la niște rude din Cross Creek, înainte de a merge la Wilmington, pentru a se alătura grupurilor de voluntari care se formau acolo, însă bunica „a fost tot rău", cum se exprimaseră ei. Le spusese cineva că e o femeie-vraci la Ridge, așa că au adus-o la mine.

Bunica MacLeod – nu am știut ce alt nume să-i dau; nepoții nu s-au gândit să-mi spună cum o cheamă înainte de a pleca mai departe, iar ea nu era în stare s-o facă – avea cancer în fază terminală.

Era descărnată și durerea i se citea pe chip, chiar și când era inconștientă. Mi-am dat seama ce avea după faptul că pielea ei era cenușie.

Focul ardea cu flacără mică. Ar fi trebuit să-l mai întețesc și să mai pun o creangă de pin. Jamie se odihnea. Își pusese capul pe genunchiul meu. Oare puteam să ajung la stiva de lemne fără să-l deranjez? I-am atins ușor umărul cu o mână, ca să-i mențin trupul în echilibru, și cu cealaltă am apucat o bucată mai mică de lemn, am tras-o încetișor spre mine și am izbutit să o arunc în vatră, tulburând tăciunii negri-roșietici și ridicând pale întregi de scântei.

Jamie s-a mișcat puțin sub mâna mea și a mormăit ceva neinteligibil, dar după ce am așezat bucata de lemn în foc și m-am pus pe scaunul meu, el s-a așezat mai comod și a adormit din nou.

M-am uitat la ușă, ascultând, dar am auzit doar șuieratul vântului printre crengile copacilor. Desigur, am crezut că *nu voi* auzi nimic, având în vedere faptul că îl așteptam pe tânărul Ian.

El și Jamie făceau cu schimbul, adică păzeau, ascunși în copacii din preajma ruinei casei celei mari, care arsese. Ian era afară de mai bine de două ore. Ar fi trebuit să vină să mănânce și să se încălzească la foc.

– Cineva a încercat să omoare scroafa albă, spusese el cu trei zile în urmă la micul dejun, părând uluit.

– Cum? l-am întrebat, întinzându-i un vas cu orz fiert în lapte, cu unt topit și cu un pic de miere. Spre norocul meu, borcanele cu miere și cutiile cu faguri se aflau în adăpostul construit deasupra izvorului, când a izbucnit incendiul. Ești sigur?

El a dat din cap în semn că da și a tras pe nas vaporii plăcut mirositori din vasul pe care i-l dădusem, pentru ca apoi să-mi spună:

– Are-o rană-n pulpă. Nu-i adâncă și-are să se vindece, mătușică.

Ian a dat din nou din cap, convins fiind că voi examina scroafa și mă voi ocupa de ea, medical vorbind, ca de oricare altă făptură care venea la Ridge.

– Of, Doamne, am exclamat, deși aș fi putut face prea puțin pentru scroafă, dacă nu i se vindeca rana.

Eram în stare să mă ocup și chiar m-am ocupat de cai, vaci, capre, hermeline, chiar de găini – dar scroafa aceea era cu totul deosebită.

Amy Higgins și-a făcut cruce când a auzit de scroafă.

– Cred c-a fost un urs, a spus ea. Nici un alt animal n-ar fi îndrăznit să se apropie de scroafă. Aidan, ia ascultă tu ce zice domnu' Ian! Dinna se cam depărtează de casă și vezi că fratele tău e pe-afară.

– Urșii hibernează iarna, mamă, a replicat Aidan absent. Era foarte atent la titirezul pe care Bobby, noul său tată vitreg, i-l cioplise și pe care nu apuse să-l învârtească așa cum trebuie. Aruncându-i o privire sașie l-a pus încet pe masă, l-a ținut bine de sfoara cu care era prins și apoi a tras. Titirezul a început să se învârtă pe masă și s-a lovit mai întâi de borcanul de miere, făcând *poc*, pentru ca apoi să se îndrepte cu mare repeziciune spre vasul cu lapte.

Ian a întins mâna și a apucat titirezul. În timp ce mesteca o bucată de pâine prăjită, l-a împins către Aidan, pentru a prinde și sfoara, a înfășurat-o bine și, cu o mișcare a încheieturii, a trimis titirezul drept în mijlocul mesei. Aidan a privit totul cu gura căscată și apoi s-a strecurat sub masă, căci titirezul căzuse.

– Nu, n-a fost vr'un animal, spuse Ian. Tăietura era făcută ca la carte. A atacat-o cineva care-avea cuțit sau sabie.

Jamie și-a ridicat ochii de la bucata de pâine arsă la care se tot uitase, întrebând:

– I-ai găsit trupul?

Ian a zâmbit preț de-o clipă, pentru ca apoi să dea din cap, spunând:

– Nu, dacă scroafa l-a omorât, atunci l-a și mâncat, fiindcă n-am găsit nici urmă din trupu' lui.

– Porcii nu se pricep să mănânce frumos, observă Jamie, mușcând cu mare grijă din bucata de pâine. După ce a făcut o grimasă, a continuat să mănânce.

– Crezi c-o fi fost vorba despre un indian? întrebă Bobby. Micuțul Orrie se chinuia din răsputeri să se dea jos din poala lui Bobby, iar noul său tată vitreg l-a așezat numaidecât în locul lui preferat, adică sub masă.

Jamie și Ian au avut un schimb de priviri și am simțit cum mi se face părul măciucă.

– Nu, a răspuns Ian. Indienii Cherokee de prin părțile-astea îi știu de frică și nu s-ar atinge de ea nici de-ar fi să-i plătești în aur. Ei cred că-i un diavol, nu-i așa?

– Și oricum, indienii nomazi din nord au săgeți și securi, a ținut să spună și Jamie.

– Ești sigur că n-a fost vreo panteră? a întrebat Amy cu îndoială în glas. Panterele vânează și în timpul iernii, nu-i așa?

– Așa-i, a asigurat-o Jamie. Am văzut ieri urme la Green Spring. Voi de colo, mă auziți? a întrebat el, aplecându-se pentru a le vorbi copiilor de sub masă. Ați înțeles ce-am zis? Nu, nu, a continuat el, îndreptându-și spatele. Ian știe care e deosebirea între urmele lăsate de gheare și tăietura de cuțit. Eu așa zic.

Rostind aceste cuvinte, Jamie i-a zâmbit lui Ian. Din politețe, Ian a încetat să-și mai dea ochii peste cap, uitându-se la coșul cu pâine prăjită.

Nimeni nu a spus că oricare dintre cei care se aflau la Ridge sau locuiau în Brownsville ar fi putut încerca să ucidă scroafa albă. Presbiterienii[1] de pe acele meleaguri nu erau de acord cu indienii Cherokee în nici o privință, excepție făcând faptul că scroafa albă era un diavol.

Personal nu eram sigură că nu aveau dreptate. Animalul acela supraviețuise și incendiului casei celei mari. A ieșit din casă sub o ploaie de flăcări, urmată de purcelușii ei.

---

[1] Adepți ai Bisericii Calviniste din Marea Britanie și Statele Unite ale Americii (n.tr.)

– Moby Dick! am exclamat, având un moment de inspirație.

Rollo și-a înălțat capul, a făcut mirat „ham?", m-a privit cu ochii săi galbeni și a pus din nou capul jos, oftând.

– Care Dick? a întrebat Jamie, ridicându-se în picioare, întinzându-se și căscând, pentru ca apoi să-și treacă palma peste față și să se uite la mine.

– Am spus și eu de ce anume îmi amintește scroafa aceea, am explicat. E o poveste lungă cu o balenă. Am să ți-o spun mâine.

– Dacă o să mai trăiesc până atunci, a replicat Jamie, căscând cu atâta poftă încât a lipsit foarte puțin ca maxilarele să i se desprindă unul de altul. Unde este whisky-ul, sau îți trebuie pentru biata femeie? a întrebat el, privind trupul învelit în pătură al bunicii MacLeod.

– Încă n-am nevoie, poftim, am spus eu, căutând în coșul de lângă mine și scoțând de acolo o sticlă.

A scos dopul și a băut, iar culoarea i-a revenit încet, încet în obraji.

Pentru că își petrecea zilele vânând sau tăind lemne și jumătate din nopți stând de veghe în pădurea înghețată, chiar și Jamie, un om plin de vitalitate, începea să dea semne de oboseală.

– Cât vrei să o mai duci așa? l-am întrebat încet, având grijă să nu-i trezesc pe membrii familiei Higgins, adică pe Bobby, Amy, pe cei doi băieți, pe cele două cumnate ale lui Amy, surorile primului ei soț, care veniseră la nunta ce avusese loc cu câteva zile în urmă, împreună cu cinci copii, dintre care nici unul nu avea încă zece ani. Odată cu plecarea fraților MacLeod, parcă se făcuse mai mult loc în căsuța din bârne, dar pentru că noi toți, adică Jamie, eu, Ian, câinele lui Ian, Rollo, bătrâna care dormea pe jos, eram în camera mare și aici se aflau și lucrurile pe care le-am putut salva când a izbucnit incendiul, aveam câteodată o senzație clară de claustrofobie. Nici nu era de mirare că Jamie și Ian stăteau de veghe în pădure mai mult pentru a se bucura de aerul curat decât pentru că erau convinși că era ceva primejdios între copaci.

– Nu prea mult, mi-a răspuns el, scuturându-se după ce luase o înghițitură destul de zdravănă de whisky. Dacă nu vedem nimic în noaptea asta, atunci…

S-a întrerupt, întorcând capul brusc spre ușă.

Nu am auzit nimic, dar am văzut ivărul mișcându-se și peste numai o clipă a intrat în încăpere o undă de aer rece, care parcă mi-a vârât degete de gheață pe sub fuste și a stârnit mii de scântei în vatră. Am luat repede o cârpă și am stins scânteile, ca să nu ia foc părul bunicii MacLeod. Până ce am potolit eu

focul, Jamie își pusese la brâu pistolul, săculețul cu gloanțe și cornul în care păstra praful de pușcă, și vorbea pe șoptite cu Ian, care se afla în ușă. Ian era roșu în obraji de-atâta frig și era neliniștit. Rollo se ridicase în picioare și-l tot adulmeca, dând de zor din coadă, vădit nerăbdător să pornească într-o aventură prin aerul înghețat.

– E mai bine ca tu să rămâi *a cù*, i-a spus Ian frecându-i urechile cu mâinile reci. *Sheas*[1].

Rollo a scos un sunet de dezaprobare și a încercat să treacă pur și simplu de Ian, dar un picior care i s-a pus în cale l-a împiedicat. Jamie s-a întors, și-a așezat haina mai bine, s-a aplecat și m-a sărutat.

– Să ții ușa zăvorâtă! Noapte bună, mi-a spus el în șoaptă. Dinna, să nu deschizi nimănui, doar mie și lui Ian.

– Ce...? am început eu, dar cei doi plecaseră deja.

Noaptea era rece și aerul era curat. Jamie trăgea adânc aer în piept și dârdâia. Lăsa frigul să-l pătrundă și se descotorosea de căldura soției, de fumul și mirosul propriei respirații. Cristale de gheață luceau în plămânii lui și îi pătrundeau în sânge. Își întorcea capul încolo și-ncoace, întocmai ca un lup care adulmecă, trăgând în piept aerul nopții. Vântul adia încet dinspre răsărit, aducând cu sine mirosul scrumului de la casa cea mare și un iz despre care el credea că era de sânge.

Și-a privit nepotul având în minte o întrebare și l-a văzut pe Ian dând din cap.

– E un porc mort chiar în spatele grădinii mătușicii, a spus băiatul încet.

– Așa stau lucrurile? Da' nu cred că vorbești despre scroafa albă, a continuat Jamie.

Pentru o clipă a avut senzația că inima a încetat să-i mai bată și s-a întrebat dacă i-ar fi părut rău după scroafa aceea sau s-ar fi bucurat că a murit.

– Nu, nu despre bestia aia vorbesc, a mărturisit Ian. E vorba de scroafa tânără, să tot fi avut un an. Cineva a măcelărit-o, da' n-a luat mai mult decât o halcă sau două, și mare parte din ce *a izbutit* să ia, a mai pierdut pe drum.

Jamie a privit în jur surprins, întrebând:

– Cum?

---

[1] Termeni din gaelică pe care autoarea nu i-a tradus (n.tr.)

– Da, chiar așa. Și mai e ceva, unchiule. Scroafa a fost omorâtă și măcelărită cu o secure.

Cristalele de gheață din sânge au împietrit și Jamie a avut impresia că i se va opri inima.

– Iisuse, a spus el, dar nu pentru că ar fi fost surprins, ci pentru că nu voia să admită un lucru pe care îl știuse de multă vreme. Atunci e el.

– Da.

Amândoi știau despre cine era vorba, dar nici unul nu voise să vorbească despre asta. S-au depărtat în tăcere de căsuța din bârne și s-au îndreptat spre copaci.

– Așa stau lucrurile, a spus Jamie, trăgând adânc aer în piept și oftând. Ceața albă a respirației sale se risipi în întuneric. Sperase ca omul să-și fi luat aurul și soția și să fi plecat din Ridge, dar totul fusese doar o speranță. Arch Bug avea sângele familiei Grant și cei din clanul Grant erau răzbunători.

Cu aproximativ cincizeci de ani în urmă, cei din neamul Fraser și Glenhelm l-au prins pe Arch Bug pe pământurile lor și i-au dat de ales: putea să-și piardă un ochi sau primele două degete de la mâna dreaptă. Omul se obișnuise cu faptul că nu mai avea două degete. Nu mai putea folosi arcul, dar se obișnuise să mânuiască și să arunce securea cu multă îndemânare, în ciuda vârstei înaintate. Era mai priceput chiar decât mohicanii.

Omul nu se obișnuise, însă, cu gândul că membrii familiei Stuart pierduseră, că aurul iacobin fusese pierdut, de fapt fusese trimis prea târziu din Franța, pentru ca apoi să fie recuperat sau furat, depinde din ce perspectivă priveai lucrurile, de către Hector Cameron, care adusese o treime din el în Carolina de Nord. Această parte a aurului fusese recuperată de către Arch Bug de la văduva lui Cameron.

Arch Bug nu se împăcase cu Jamie Fraser.

– Crezi că e vorba de o amenințare? întrebă Ian.

Se îndepărtaseră amândoi de căsuța din bârne și înaintau printre copacii din luminișul larg, unde fusese casa cea mare. Vatra și jumătate de perete se mai aflau încă în picioare, negre, în zăpada murdară.

– Nu cred eu asta. Dacă ar fi fost vorba numai de-o amenințare, de ce să fi așteptat până acum?

După ce a rostit această întrebare, Jamie a mulțumit în gând pentru faptul că fiica lui și alte rude se aflau în siguranță. Existau amenințări mai cumplite decât aceea a morții unui porc și el știa că Arch Bug nu s-ar fi ferit să le pună în aplicare.

– Poate a plecat, fu de părere Ian. Poate și-a dus soția la loc sigur și s-a întors doar el.

Se putea prea bine ca lucrurile să stea astfel. Dacă Arch Bug iubea într-adevăr pe cineva pe lumea asta, atunci era soția lui, Murdina, cea care îi era alături de mai bine de cincizeci de ani.

– Se prea poate, a replicat Jamie. *Și cu toate astea…* Se simțise urmărit de mai multe ori de când plecaseră soții Bug. A ascultat de mai multe ori liniștea, o liniște care nu era a copacilor și a pietrelor.

Nu l-a întrebat pe Ian dacă dăduse de urmele celui care omorâse scroafa cu securea. Dacă urmele ar fi putut fi găsite, atunci Ian ar fi dat de ele cu siguranță, însă nu mai ninsese de mai bine de o săptămână și pe suprafețele acoperite cu zăpadă călcaseră foarte mulți oameni. A privit spre cer. Avea să ningă, și încă foarte curând. Și-a croit drum către un petic de pământ neacoperit de zăpadă, înaintând cu băgare de seamă pe gheață. În cursul zilei zăpada se topea, dar îngheța în timpul nopții, făcând țurțuri ce atârnau de pe acoperișul căsuței din bârne, dar și de pe fiecare creangă de copac, cristale de gheață albăstrii la apusul soarelui și din care picurau stropi aurii la răsăritul soarelui. Acum aceste cristale erau lipsite de culoare. A atins cu mâneca hainei crengile acoperite de gheață și s-a oprit, ghemuindu-se, pe acel petic de pământ, privind prin luminiș.

Totul părea în regulă. Ideea că Arch Bug fusese acolo l-a făcut să aibă tot felul de gânduri și acum se străduia să tragă o concluzie.

– S-ar fi întors aici din două motive, i-a spus Jamie lui Ian. Pentru a-mi face rău sau pentru a lua aurul. Tot aurul.

Îi dăduse un lingou de aur când îi ceruse să plece împreună cu soția lui, după ce descoperise perfidia celor din neamul Bug. Era jumătate dintr-un lingou franțuzesc. Aurul acela le-ar fi îngăduit celor doi bătrâni să ducă în continuare o viață decentă, fără lipsuri. Dar Arch Bug nu era un om modest. Pe vremuri avusese dreptul să vorbească în numele celor din neamul Grant. Pentru o vreme, izbutise să-și ascundă mândria, numai că mândria nu-i făcută să stea ascunsă.

Ian s-a uitat la el plin de interes, repetând:

– Tot aurul. Te-ai gândi că e ascuns aici. Îți spun eu că nu i-a venit bine când i-ai cerut să plece.

Jamie a dat din umeri, continuând să privească luminișul. Acum că arsese casa, vedea foarte bine cărarea în pantă care ajungea în spatele acesteia, către locul unde se aflase cândva grădina soției sale, împrejmuită de garduri care trebuiau să împiedice căprioarele și cerbii să intre. O parte din garduri mai erau la locul lor, negre pe zăpada care începea să se topească. Într-o zi avea să-i facă o altă grădină, dacă va voi Dumnezeu.

– Dacă a vrut să facă rău a avut ocazia.

Vedea de acolo scroafa măcelărită, o siluetă neagră, nemișcată pe cărare, împresurată de o baltă de sânge.

A alungat un gând legat de Malva Christie și a revenit la cele întâmplate.

– Da, l-a ascuns aici, a spus el și mai convins acum. Dacă ar fi avut tot aurul, ar fi plecat de multă vreme. A așteptat, a tot pândit un prilej pentru a ajunge la el, numai că nu a fost în stare să facă totul discret și-acum încearcă altceva.

– Da, da' ce? Aia, a continuat Ian, întorcând capul spre silueta neagră care se zărea pe cărare, am crezut că-i o nadă sau o capcană, da' nu e. M-am uitat eu.

– Poate că s-a gândit la o momeală?

Până și el simțise mirosul de sânge. Era limpede că mirosul acela avea să atragă orice animal de pradă. Chiar când se gândea la acest lucru, a văzut ceva mișcându-se în preajma scroafei ucise și a pus mâna pe brațul lui Ian.

Fusese o mișcare iute făcută de un trup subțire, care se ascunsese în spatele scroafei.

– E o vulpe, au spus amândoi deodată și au început să râdă încet.

– Mai e și pantera din pădure, mai sus de Green Spring, a spus Ian. I-am zărit urmele ieri. Poate că vrea s-o atragă către scroafa pe care a ucis-o, trăgând nădejde că, în vreme ce noi ne ocupăm de ea, el va putea lua aurul!

Jamie s-a încruntat și a privit spre căsuța din bârne. Era adevărat că o panteră îi putea face pe bărbați să iasă de la adăpost, dar nu pe femei și pe copii. Și oare unde ar fi putut pune aurul, într-un spațiu în care se aflau atâția oameni? Ochii i-au căzut pe cuptorul Briannei, lung și dărăpănat, la oarecare distanță față de căsuța din bârne. Cuptorul nu mai fusese folosit de când plecase Brianna. Era atât de fericit că făcuse această descoperire, încât și-a

îndreptat spatele. Acela ar fi fost... dar nu! Arch furase aurul de la Jocasta Cameron, lingou cu lingou. Adusese aurul într-un loc sigur la Ridge și începuse să fure cu multă vreme înainte de plecarea Briannei, dar totuși...

Ian s-a încordat deodată și Jamie a întors capul, pentru a vedea despre ce era vorba. Nu vedea nimic, dar la scurtă vreme, a prins sunetul pe care îl auzise și Ian. A auzit un guițat ca de porc, un vâjâit și un trosnet. După aceea a observat că să se mișca ceva în preajma casei în ruină și a văzut o lumină puternică.

– Dumnezeule! a exclamat Jamie, apucându-l pe Ian cu atâta putere de braț, încât tânărul scoase un strigăt. E sub casa cea mare!

Scroafa cea albă ieși din culcușul ei dintre ruine, un animal masiv, de culoare gălbuie, care se vedea bine în noapte, mișcând capul într-o parte și-n alta, adulmecând aerul. După câteva clipe a început să se miște încet, maiestuos, urcând dealul.

Lui Jamie îi venea să râdă, gândindu-se la întreaga situație.

Arch Bug își ascunsese aurul în preajma fundației casei cele mari, pentru a-l lua atunci când scroafa pleca din culcușul ei.

Dar după aceea, casa arsese și rămășițele ei se prăbușiseră peste fundație, iar în aceste condiții, era nevoie de muncă multă pentru a ajunge la aur. Toată această muncă ar fi atras atenția. Dar, după ce dăduseră deoparte rămășițele arse ale casei, din care pricină întregul luminiș se umpluse de cenușă, era cu putință să umble sub casă fără a atrage atenția în mod deosebit.

Era, însă, iarnă și scroafa albă, care nu hiberna ca ursul, stătea în culcușul ei, pe care-l părăsea numai pentru a căuta ceva de mâncare.

Ian a exclamat cu dezgust când a auzit grohăieli și plescăituri dinspre cărare.

– Porcii nu prea sunt rafinați când vine vorba de mâncare, a spus Jamie încet. Dacă-i un animal mort, îl mănâncă.

– Așa-i, da-i chiar puiul ei!

– Din când în când își mănâncă puii, chiar când sunt încă vii. Nu cred că se dă în lături să-i mănânce după ce-au murit.

– Îîîh!

A pornit în fugă, cu ochii pe pata mare și neagră care fusese cândva cea mai frumoasă casă din ținut. Din dosul adăpostului construit deasupra izvorului a apărut o siluetă neagră, care înainta cu băgare de seamă pe cărarea alunecoasă.

Scroafa înfometată a ignorat omul care părea îmbrăcat într-o pelerină de culoare închisă și dădea impresia că duce ceva, un obiect care semăna cu un sac.

Nu am tras ivărul imediat, ci am ieșit puțin să iau o gură de aer curat, închizându-i lui Rollo ușa-n nas. În câteva clipe, Jamie și Ian au dispărut printre copaci. Am privit îngrijorată prin luminiș, m-am uitat la pădurea care părea o masă neagră și nu mi s-a părut nimic în neregulă. Mă întrebam ce găsise Ian. Poate niște urme neobișnuite pentru el. De asta fusese atât de neliniștit. În mod sigur era ceva care avea legătură cu zăpada.

Nu se zărea luna, dar cerul era colorat într-un amestec de roz și cenușiu, iar pământul brăzdat și parcă peticit era încă acoperit cu zăpadă veche. Totul era învăluit într-o ceață lăptoasă, în care obiectele păreau să plutească de parcă ar fi fost pictate pe sticlă, lipsite de contur și neclare. Rămășițele mistuite de foc ale casei mari se zăreau de cealaltă parte a luminișului. La distanța la care se afla, ceea ce mai rămăsese din casă părea un obiect strivit de degetul unui uriaș. Simțeam apăsarea zăpezii în aer, o auzeam în freamătul pinilor.

Băieții MacLeod trecuseră munții cu bunica lor și spuseseră că era foarte greu să mergi prin trecătorile de pe înălțimi. Dacă va veni o furtună puternică, vom fi izolați aici până în martie sau chiar până în aprilie.

Mi-am amintit de pacienta mea, am mai privit o dată luminișul și am pus mâna pe ivăr. Rollo chelălăia și zgâria ușa, iar eu i-am pus genunchiul în față fără prea multe politeturi când am deschis ușa.

– Stai cuminte, cățel, i-am spus. Nu-ți face griji, or să se întoarcă în curând. A pufnit a nerăbdare și a început să umble încoace și-ncolo, apropiindu-se de picioarele mele și încercând să iasă.

– *Nu*, i-am spus cu hotărâre, îndepărtându-l ca să pot zăvorî ușa. Ivărul a căzut la locul său cu un *poc* liniștitor, iar eu m-am întors către foc, frecându-mi mâinile. Rollo s-a dat câțiva pași înapoi și a scos un urlet sfâșietor, care a făcut să mi se ridice părul măciucă.

– Ce-i? l-am întrebat speriată. Du-te de-aici!

Urletul lui l-a trezit pe unul dintre copiii mici care se aflau în dormitor. Micuțul a început să plângă. Am auzit agitație și vocea mamei care încerca, adormită fiind, să-și liniștească puiul. M-am lăsat în genunchi și l-am prins pe Rollo de bot, ca să nu mai urle.

– Șșș! i-am spus câinelui și m-am uitat dacă nu cumva sunetul scos de câine o tulburase pe bunica MacLeod. Stătea liniștită, avea chipul ca de ceară și ochii închiși. Am așteptat, numărând secundele, pentru a vedea când pieptul ei se va ridica din nou… *șase*… *șapte*…

– Fir-ar să fie! am exclamat, dându-mi seama ce se întâmplase.

Mi-am făcut repede cruce și m-a apropiat de ea, înaintând în genunchi. Privind-o mai de aproape, am văzut ceea ce mă așteptam să văd. S-a stins singură în cele din urmă. A pândit un moment de neatenție din partea mea și a murit discret.

Rollo se plimba încolo și-ncoace. Nu mai urla, dar nu era în apele lui. Am pus încet mâna pe pieptul care nu se mai mișca. Nu încercam să-i stabilesc un diagnostic și nu încercam, sau mai bine spus nu mai încercam să o ajut… simțeam doar nevoia să mă conving că plecase din lumea aceasta o femeie al cărei nume de botez nu-l știam.

– Ei bine… Dumnezeu să te aibă în pază, biata de tine, am spus încet, în timp ce mă ridicam, gândindu-mă la ce se cuvenea să fac.

Conform obiceiului scoțian, îndată ce murea cineva se deschidea ușa, astfel încât sufletul persoanei care plecase din lumea aceasta să poată ieși. Mi-am trecut un deget peste buze. Oare sufletul ei apucase să iasă din casă, când deschisesem ușa? Probabil că nu.

S-ar putea crede că în clima aspră a Scoției se mai făceau și excepții din când în când, în funcție de vreme, dar eu știam că nu putea fi vorba de așa ceva. Indiferent dacă ploua, ningea, era lapoviță sau bătea vântul, muntenii *deschideau* ușa și o lăsau deschisă ceasuri întregi, dornici să lase să plece sufletul persoanei care a murit și vrând ca spiritul să rămână afară și să nu se întoarcă întrupat într-o stafie. Locul îngrădit din preajma caselor era prea mic pentru a mai putea găzdui și spiritele.

Micul Orrie se trezise; îl auzeam cântând vesel. Era un cântecel al cărui text se compunea din numele tatălui său vitreg:

– Baaaah-by, baaah-by, BAAAH-by.

Am auzit un chicotit somnoros și apoi am deslușit mormăitul lui Bobby:

– Ia uită-te la omulețu' meu! Să-ți dau olița, *acooshla*?

Acooshla sau *a chuisle* sunt cuvinte de alint în gaelică și înseamnă „sângele inimii mele", iar cuvântul de alint rostit de Bobby m-a făcut să zâmbesc. M-a făcut să zâmbesc în primul rând cuvântul în sine și, în al doilea rând,

modul în care îl rostise Bobby cu accentul lui de Dorset. Rollo a scos un sunet neliniștit și mi-a amintit astfel că trebuia să fac ceva.

Dacă membrii familiei Higgins și rudele lor s-ar fi trezit peste câteva ceasuri și ar fi descoperit trupul neînsuflețit pe podea, ar fi fost cu toții tulburați, s-ar fi simțit chiar ofensați pentru că nu fuseseră îndeplinite cele de cuviință și ar fi fost agitați pentru că o persoană murise chiar lângă vatra casei în care se găseau. Era un semn rău pentru căsătoria abia încheiată, pentru anul care abia începea. În același timp, era cât se poate de limpede că prezența bătrânei care plecase din lumea aceasta îl agita pe Rollo, iar gândul că el ar putea trezi pe toată lumea în câteva clipe îmi dădea o stare de agitație.

– Așa, am spus încet. Hai, cățel. Ca întotdeauna, pe un țăruș aflat în preajma ușii erau bucăți de hamuri care trebuiau reparate. Am desfăcut o bucată destul de lungă de curea de ham și am făcut din ea un fel de lesă pe care i-am pus-o lui Rollo. Câinele a fost foarte fericit că ieșea din casă în tovărășia mea, pornind grăbit, imediat ce am deschis ușa, dar s-a arătat a fi mai puțin mulțumit când l-am dus la magazie și am legat lesa improvizată de un raft, pentru a mă întoarce să iau trupul bunicii MacLeod.

Am privit cu atenție în jur înainte de a ieși din nou din casă, având în minte reproșurile lui Jamie, dar în întunericul nopții se lăsase o liniște ca într-o biserică. Nici măcar copacii nu făceau zgomot. Biata femeie nu putea să aibă mai mult de șaptezeci de livre[1]. Claviculele amenințau să-i iasă prin piele, iar degetele îi erau uscate, de parcă ar fi fost niște crengi. Cu toate acestea, șaptezeci de livre era o greutate pe care îmi era greu să o duc. Tocmai de aceea am fost fericită să pot folosi drept sanie improvizată pătura în care bătrâna fusese învelită. Am tras-o afară din casă, rostind încet rugăciuni și cuvinte prin care îmi ceream iertare.

Deși era frig, am transpirat până am izbutit să o duc pe bătrână în magazie.

– Ei bine, sufletul tău a avut destul timp să iasă din trup, am spus încet așezând mai bine corpul neînsuflețit în giulgiul improvizat. Nu cred că ai vrea să bântui printr-o magazie.

Pleoapele ei nu erau perfect închise și se vedea puțin din albul ochilor, ca două linii de argint, de parcă ar fi vrut să deschidă ochii pentru ultima dată pentru a mai vedea lumea sau pentru a căuta un chip cunoscut.

---

[1] O livră = 453,6 grame (n.tr.)

– *Benedicte*, am șoptit și i-am apăsat încet pleoapele, întrebându-mă dacă într-o bună zi cineva va face același lucru pentru mine. Era cu putință să se întâmple asta. Dar poate…

Jamie spusese că voia să se întoarcă în Scoția, să-și ia tiparnița și apoi să revină și să lupte. *Dar ce se întâmplă dacă nu mai revenim?* a întrebat un glas dinlăuntrul meu. Ce s-ar fi întâmplat dacă ne-am fi dus la Lallybroch și am fi rămas acolo?

Chiar când mă gândeam la aceste lucruri și vedeam totul în roz, imaginându-mi ce bine ar fi fost să fiu înconjurată de membrii familiei mele, să trăiesc în pace, să îmbătrânesc în liniște, fără a mă teme tot timpul că voi fi ruptă de ai mei, că voi muri de foame sau că voi fi victima unor violențe, mi-am dat seama că toate acestea nu se vor împlini vreodată.

Nu știam dacă Thomas Wolfe avusese dreptate în ceea ce privea posibilitatea de a mă întoarce acasă. „Ei bine, *n-am cum să știu* dacă avusese sau nu dreptate", am gândit, simțindu-mă cuprinsă de amărăciune. Nu aveam la cine să mă întorc, dar îl cunoșteam pe Jamie. Dacă lăsam idealismul deoparte, deși dădea dovadă și de idealism, avea o latură pragmatică. Era un bărbat care își dorea să facă ceva, nu doar să muncească, să-și câștige existența. Dorea să facă ceva. Cunoșteam diferența dintre a munci și a face ceva.

Dacă eram sigură că membrii familiei lui Jamie îl vor primi cu bucurie, nu eram sigură cum aveau să mă primească pe mine, dar bănuiam că nu vor chema preotul pentru a mă exorciza. Era sigur însă că Jamie nu mai era și nu mai avea să fie niciodată stăpân asupra pământurilor de la Lallybroch.

– … Iar locul său nu-l va mai cunoaște, am murmurat, ștergând părțile intime ale bătrânei cu o cârpă. Mi-am zis că poate era mai tânără decât mine. Nu mâncase nimic de mai multe zile și nici măcar relaxarea pe care o aducea moartea nu izbutise să șteargă efectul suferinței, dar oricine merita să fie curat, înainte de a intra în mormânt.

M-am oprit și m-am întrebat dacă vom fi în stare să o îngropăm sau va trebui să se odihnească în pace sub dulceața de afine și sacii cu boabe de fasole până la primăvară.

I-am aranjat hainele expirând aerul, încercând să-mi dau seama de temperatură după aburii care-mi ieșeau din gură. Zăpada căzuse abia pentru a doua oară în iarna aceea și încă nu avusesem parte de un îngheț în toată legea. Înghețul venea pe la jumătatea sau către sfârșitul lunii ianuarie. Dacă

pământul nu înghețase încă, am fi putut să o îngropăm, bineînțeles dacă bărbații erau dispuși să sape adânc și să înlăture zăpada.

Rollo se întinsese pe jos resemnat, în vreme ce eu îmi vedeam de treabă, dar la un moment dat a sărit în picioare, ciulind urechile.

– Ce e? l-am întrebat și m-am întors, așa cum stăteam în genunchi, spre a privi pe ușa deschisă a cămării. Ce se întâmplă?

– Îl doborâm acum? a șoptit Jan.

Își pusese arcul pe umăr și cât ai clipi, era pregătit să tragă cu el.

– Nu, lasă-l mai întâi să găsească ceea ce caută, a replicat Jamie. Vorbea încet, gândindu-se la ce era de făcut cu bărbatul care îi apăruse brusc înaintea ochilor.

Nu trebuia să-l ucidă. El și soția lui făcuseră destul rău, pentru că se dovediseră a fi perfizi, dar nu făcuseră nici un rău familiei sale, cel puțin nu la început. Oare era Arch Bug un hoț în toată puterea cuvântului? Mătușa lui Jamie, Jocasta, avea aceleași drepturi asupra aurului ca și el.

A oftat și a dus mâna la brâu, unde avea cuțitul și pistolul. Nu-i putea îngădui lui Bug să plece cu aurul, dar nici nu-l putea lăsa să plece așa, pur și simplu, pentru că ar fi făcut numai necazuri. Ce să facă cu el după ce-l prindea, pentru numele lui Dumnezeu? Era ca și când ar fi prins un șarpe într-un sac. Trebuia, însă, ca mai întâi să-l prindă și abia apoi să hotărască ce va face cu el. Poate puteau ajunge la o înțelegere…

Silueta pe care o zărise ajunsese la fundație și se cățăra printre bucățile de lemn ars și de piatră care mai rămăseseră din casă. Pelerina de culoare închisă pe care o purta fâlfâia în bătaia vântului.

A început să ningă pe neașteptate și în tăcere. Se vedeau fulgi mari și leneși, care nu păreau să cadă din cer, ci să apară pur și simplu de undeva, din aer. Îi atingeau fața, i se lipeau de gene. I-a depărtat cu mâna și s-a întors spre Ian:

– Mergi în spatele lui, i-a șoptit lui Ian. Dacă fuge, trimite o săgeată pe lângă nasul lui, astfel încât să se oprească locului. Rămâi mult în spatele lui, ai priceput?

– Ar fi mai bine ca *dumneata* să rămâi mult în spatele lui. Eu am să stau destul de aproape de el, astfel încât să pot trage cu pistolul spre el. Ar fi în stare să te lovească cu securea în cap, iar eu nu vreau să-i duc *astfel* de veste mătușicii Claire.

Jamie a pufnit scurt, apoi l-a împins pe Ian de lângă el. Și-a încărcat pistolul, și-a verificat cremenea, apoi a pornit hotărât prin ninsoare, către ruinele casei lui.

Îl văzuse pe Arch doborând un curcan de la douăzeci de picioare[1] și era adevărat că majoritatea pistoalelor nu aveau atâta precizie la asemenea distanță, dar el nu voia să-l împuște pe Arch. A scos pistolul de la brâu și l-a prins bine-n mână, strigând:

– Arch!

Omul stătea cu spatele la Jamie și își făcea de lucru printre mormanele de cenușă. Când s-a auzit strigat, a încremenit așa, ghemuit.

– Arch Bug! a strigat Jamie din nou. Vino-ncoace, să stăm de vorbă!

Drept răspuns, omul s-a întors cu fața și o scânteie a luminat zăpada care cădea. În aceeași clipă a simțit ceva atingându-i piciorul și s-a clătinat.

Era foarte surprins. Nu auzise vreodată ca Arch Bug să se folosească de pistol și îl uimea faptul că omul țintea atât de bine, când trăgea cu mâna stângă...

Căzuse în genunchi în zăpadă, și tocmai când ridica pistolul și-a dat seama că silueta neagră îndreptase spre el un al doilea pistol, pe care nu-l ținea cu mâna stângă, or acest lucru însemna...

– Iisuse, Ian!

Dar Ian îl văzuse căzând. Văzuse și al doilea pistol.

Jamie nu auzise săgeata vâjâind, din cauza vântului și a zăpezii. Era ca și când săgeata aceea se înfipsese în spatele siluetei prin magie. Silueta a căzut pe-o parte. Chiar înainte ca aceasta să atingă pământul, Jamie se ridicase în picioare și fugea, târându-și piciorul drept.

– Nu, Dumnezeule, nu! spunea și parcă nici nu era vocea lui.

Un glas a răsunat prin zăpadă și prin întunericul nopții, strigând cu disperare. Dintr-odată Rollo a trecut pe lângă el, ca o umbră. Cine-i dăduse drumul afară?

S-a auzit un trosnet de pușcă între copaci și apoi Ian a început să strige de undeva, chemând câinele, dar Jamie nu avea vreme să se uite în jur, el trecea fără a se gândi la nimic, printre pietrele înnegrite de fum, aluneca pe stratul subțire de zăpadă, se împiedica, piciorul îi era rece și fierbinte în același timp, dar asta nu conta, oh, *Dumnezeule*, te rog, nu...

---

[1] Un picior = 30,48 cm (n.red.)

A ajuns lângă silueta neagră și s-a lăsat în genunchi lângă ea, gâfâind. Știa, știuse de la început, când văzuse că pistolul acela era ținut în mâna dreaptă. Știuse că Arch nu ar fi putut trage cu mâna dreaptă, pentru că-i lipseau două degete, dar, oh, Doamne, nu…

O întorsese pe spate, simțindu-i greutatea trupului greu scund, țeapăn și nemișcat, ca trupul unei căprioare abia doborâte. Dădu deoparte gluga pelerinei și își trecu mâna încet, neputincios, peste chipul rotund al Murdinei Bug. Respira încă și respirația ei se simțea, poate, în palma lui… Dar el a simțit și săgeata în palmă. Aceasta străpunsese gâtul femeii și respirația ei era umedă. Umedă era și mâna lui. Umedă și caldă.

– Arch? a întrebat ea cu un horcăit. Îl vreau pe Arch.

După ce a rostit aceste cuvinte, a murit.

3

VIAȚĂ PENTRU VIAȚĂ

L-am dus pe Jamie în magazie. Era întuneric și frig, mai ales pentru un om care nu avea pantaloni pe el, dar nu voiam să trezesc vreun membru al familiei Higgins. Doamne, Dumnezeule, nu voiam să se trezească acum. Ar fi sărit toți în sus, ca niște prepelițe speriate, și eram și eu destul de speriată, nu voiam să am de-a face cu ei mai devreme decât ar fi trebuit. Oricum, aveam să le spun destule lucruri cumplite după revărsatul zorilor.

Pentru că nu găsiseră altă soluție, Jamie și Ian o aduseseră pe doamna Bug în magazie și o puseseră lângă bunica MacLeod. O așezaseră sub raftul cel mai de jos, cu pelerina trasă peste față. I se vedeau picioarele, ghetele scâlciate și ciorapii în dungi. Deodată mi s-a părut că o zăresc înaintea ochilor pe Vrăjitoarea cea Rea din Vest. Mi-am dus imediat mâna la gură spre a-mi stăpâni cine știe ce izbucnire de isterie.

Jamie s-a întors spre mine. Avea ochii duși în fundul capului, chipul îi era trist, brăzdat de riduri în lumina lumânării pe care o avea în mână.

– Ei? a întrebat încet.

– Nimic, i-am răspuns cu voce tremurândă. Nimic, nimic. Stai… stai jos. Am pus jos taburetul și trusa medicală, am luat din mâinile lui vasul cu apă

caldă și lumânarea și am încercat să mă gândesc doar la treaba pe care o aveam de făcut. Nu voiam să mă gândesc la nimic, în nici un caz, Doamne, Dumnezeule, la Arch Bug.

Jamie își pusese o pătură pe umeri, dar picioarele îi erau desculțe și am simțit cum mi se face pielea de găină, în vreme ce-mi treceam mâna peste ele. Partea de jos a cămășii îi era plină de sânge, care aproape că se uscase. Cămașa i se lipise de picior, dar nu a scos nici un sunet când i-am îndepărtat-o și i-am desfăcut picioarele.

Se mișcase până atunci ca un somnambul, dar când am apropiat lumânarea aprinsă de testicule, a exclamat:

– Ai grijă cu lumânarea aia, *Sassenach*[1], te rog!

Apoi și-a acoperit cu mâna organele genitale, vrând să le protejeze.

I-am dat lui lumânarea și, după ce mi-a spus să fiu atentă la ceara topită care pica, am continuat să-l examinez.

Rana sângera, dar nu era gravă, așa că am muiat cârpa în apă caldă și am început să-mi fac treaba. Carnea îi era rece și frigul făcuse să dispară chiar și duhorile din magazie, dar mirosul lui tot îl simțeam. Era mirosul lui obișnuit de mosc uscat, amestecat cu iz de sânge și transpirație abundentă.

Se vedea o leziune adâncă de patru inch[2] în carne, care ajungea până sus, la coapsă. Era o rană curată, totuși.

– Un John Wayne special, am spus, încercând să păstrez un ton indiferent. Jamie, care privise tot timpul la flacăra lumânării, se uită acum la mine și întrebă răgușit:

– Ce e?

– Nimic serios, i-am răspuns. Glonțul nu a făcut decât să te zgârie nițel. Poate că vei păși puțin cam ciudat o zi sau două, dar ai să supraviețuiești. Glonțul intrase chiar între picioare, făcând o rană în partea interioară a coapsei, în apropierea testiculelor, la mică distanță de artera femurală. Dacă intra puțin mai la dreapta, ar fi fost mort. Un inch mai sus...

– Nu mi-ai fost de mare ajutor, *Sassenach*, a spus el, zâmbind abia perceptibil.

– Nu, am replicat eu. Dar te-am ajutat un pic?

---

[1] Termen care în graiul scoțian și în cel irlandez înseamnă „englez", respectiv „englezoaică" (n.tr.)

[2] Un inch = 2,54 cm (n.tr.)

– Un pic, a răspuns și m-a mângâiat pe obraz. Mâna lui era foarte rece și tremura. Ceara îi curgea pe degetele celeilalte mâini, dar nu părea s-o simtă. I-am luat încet lumânarea și am pus-o pe un raft.

Simțeam cum tristețea și reproșurile îl cuprindeau, dar făceam tot ce îmi stătea în putere pentru a-l liniști. Nu îl ajutam cu nimic dacă cedam și eu sub povara cumplitei situații. Nici nu știam dacă pot să-l ajut în vreun fel, dar trebuia să încerc.

– Oh, Iisuse, a spus atât de încet, încât abia l-am auzit. De ce nu am lăsat-o să-l ia? Ce mai conta? S-a lovit peste genunchi, fără a scoate nici un sunet. *Dumnezeule*, de ce n-am lăsat-o pur și simplu să-l ia?

– Nu știai cine este și ce are de gând să facă, i-am spus la fel de încet, punându-i o mână pe umăr. A fost un accident.

Mușchii i se încordaseră în urma supărării care-l apăsa. Am avut și eu senzația aceea, un nod în gât care mă făcea să protestez și să neg totul… *Nu, nu se poate să fie adevărat. Nu se poate să se fi întâmplat*. Da, numai că aveam treabă de făcut. Cu ceea ce nu putea fi negat aveam să mă ocup mai târziu.

Și-a pus o palmă peste față, înclinând capul încet într-o parte și-n alta, fără a scoate un cuvânt, în timp ce eu terminam de curățat și de bandajat rana.

– Poți să-l cauți pe Ian? m-a întrebat după ce am terminat. Și-a luat mâna de pe față și s-a uitat la mine. Pe chipul lui se putea citi că nu era în apele lui și era extenuat, dar își recăpătase din nou calmul. E…, a înghițit și a privit spre ușă, pentru ca apoi să continue: e rău, *Sassenach*.

M-am uitat la sticla de whisky. Adusesem acolo o sticlă plină pe sfert. Jamie mi-a urmărit privirea și a dat din cap.

– Nu-i destul.

– Bea atunci.

A dat din cap și i-am pus sticla-n mână, așezându-i degetele pe ea.

– Așa cere medicul, am spus încet, dar ferm. Terapie de șoc.

Nu a făcut precum i-am spus, ci a pus sticla la locul ei, iar eu mi-am așezat mâna peste a sa, spunând:

– *Știu*, Jamie… știu. Dar nu te poți da bătut. Nu acum.

M-a privit o vreme și apoi a dat din cap, acceptând să facă precum îi spusesem. Mușchii brațelor i s-au mai relaxat. Degetele îmi înțepeniseră din cauza apei și a aerului rece, dar tot erau mai calde decât ale lui. Mi-am pus amândouă mâinile peste mâna lui liberă și am cuprins-o cu toată puterea.

– Știi că există un motiv pentru care eroul nu moare niciodată, i-am spus, încercând să schițez un zâmbet, deși era forțat și fals. Când se întâmplă un lucru grav, cineva trebuie să hotărască ce anume e de făcut. Acum intră în casă și încălzește-te.

Am privit afară, în noaptea cu cerul precum floarea de lavandă și cu vântul care învârtejea fulgii în aer:

– Am să-l găsesc… pe Ian.

Unde să se fi dus? Nu foarte departe, nu pe o vreme ca asta. Având în vedere starea de spirit în care se afla când, împreună cu Jamie, a adus trupul doamnei Bug, m-am gândit că a pornit la întâmplare prin pădure, fără să-i pese ce se întâmpla cu el. Dar îl avea pe Rollo alături. Indiferent cum se simțea, nu avea să-l lase pe Rollo să umble prin vântul care urla.

Avea să urmeze un viscol. Am urcat încet către dependințe, ținând felinarul la adăpostul pelerinei pe care o purtam. M-am întrebat deodată dacă nu cumva Arch Bug s-a ascuns în adăpostul construit deasupra izvorului sau în afumătoare. Și… oh, Doamne, *știa*? M-am oprit locului o clipă pe cărare, lăsând zăpada să se așeze ca un văl pe capul și pe umerii mei.

Fusesem atât de șocată de cele întâmplate, încât nici nu mă întrebasem dacă Arch Bug știa că soția lui e moartă. Jamie spusese că îl strigase pe Arch pe nume de îndată ce înțelesese ce se întâmpla, dar nu îi răspunsese nimeni. Poate că Arch se gândise la o capcană, poate că fugise când îi văzuse pe Jamie și pe Ian, gândindu-se că soției lui nu-i va face nimeni nici un rău, iar atunci…

– Oh, la toți *dracii* am spus încet, speriată, dar nu mai puteam face nimic pentru a schimba situația. Speram să pot face ceva pentru Ian. Mi-am trecut mâna peste față, am clipit pentru a scăpa de zăpada care mi se pusese pe gene și mi-am continuat drumul încet. Lumina felinarului a fost înghițită de zăpada viscolită. Dacă ar fi fost să dau peste Arch… Degetele mi s-au încleștat pe mânerul felinarului. Ar fi trebuit să-i spun, să-l aduc la căsuța din bârne, astfel încât să vadă. Oh, Doamne, dacă m-aș fi întors cu Arch, oare Jamie și Ian ar fi putut să-i distragă atenția, ca să am destulă vreme să o duc din magazie pe doamna Bug și să fac în așa fel încât trupul ei neînsuflețit să fie așezat cum se cuvine? Nu avusesem nici măcar timp să scot săgeata din trupul lipsit de viață. Am strâns pumnul, înfigându-mi unghiile-n palmă, ca să mă pot aduna.

– Iisuse, fă în așa fel încât să nu dau peste el, am spus încet. Te rog să faci în așa fel încât să nu-l găsesc.

În mod surprinzător, în adăpostul construit deasupra izvorului nu era nimic, iar afumătoarea și grânarul erau, slavă Domnului, goale. În cotețul de găini nu se putea ascunde nimeni, pentru că găinile ar fi cotcodăcit de mama focului, dacă ar fi intrat cineva peste ele. Dormeau liniștite, deși izbucnise furtuna. Când am văzut cotețul, mi-am adus aminte de doamna Bug. Parcă o și vedeam dându-le găinilor boabe din poală, chemându-le cu cotcodăceli ascuțite. Le botezase pe toate. Mie nu-mi păsa dacă o mâncam la cină pe Isobeail sau pe Alasdair dar chiar acum, faptul că nu aveai cum să deosebești găinile între ele și nici nu aveai cum să te bucuri pentru că Elspeth scosese zece pui mi se părea nespus de dureros.

În cele din urmă, l-am găsit pe Ian în grajd, învelit în paie, la picioarele asinului Clarence, care a ciulit urechile îndată ce am intrat. A zbierat în extaz, văzând că mai venea cineva să-i țină tovărășie, iar caprele au început să behăie isteric, crezând că eram un lup. Surprinși, caii și-au întors capetele, fornăind și întrebându-se cine oare putea să fi intrat în grajd. Rollo, ghemuit în fân alături de stăpânul său, a lătrat scurt și ascuțit, pentru că era deranjat de atâta zgomot.

– Aici e toată Arca lui Noe, am zis, scuturând zăpada care se depusese pe pelerina mea și atârnând felinarul într-un cui. Tot ce ne mai trebuie este o pereche de elefanți. Taci, Clarence!

Ian s-a întors spre mine, dar mi-am dat seama după expresia feței lui că nu pricepuse ceea ce spusesem.

M-am apropiat de el și i-am pus o mână pe obraz. Obrazul acela acoperit de primele fire de barbă era rece.

– Nu a fost vina ta, i-am spus încet.

– Știu, mi-a răspuns înghițind în sec, dar nu văd cum aș mai putea trăi.

În tonul vocii sale nu era nimic dramatic. Era pur și simplu derutat. Câinele îi lingea degetele și el își lăsa degetele să intre în botul câinelui, de parcă astfel și-ar fi găsit un sprijin.

– Ce-aș putea să fac, mătușică? mă întrebă el neajutorat. Nu pot să fac nimic, nu-i așa? Nu pot să dau timpul înapoi, nu pot repara ce-am făcut. Și cu toate astea, eu caut o cale să repar ce-am făcut. Caut o cale să îndrept lucrurile, dar nu e… nici una.

M-am așezat lângă el, în fân, i-am pus mâna pe după umăr și i-am sprijinit capul de mine. S-a împotrivit mișcării mele și l-am simțit la răstimpuri tremurând de oboseală și de supărare, ca și când trupul i-ar fi fost străbătut de fiori.

– Am iubit-o, a spus așa de încet, încât abia dacă l-am auzit. Mi-a fost ca o bunică și eu…

– Și ea te-a iubit, i-am răspuns. Nu te-ar fi învinuit pentru ceea ce ai făcut. Îmi stăpânisem emoțiile din răsputeri, pentru a putea face ceea ce trebuia făcut, dar acum… Ian avea dreptate. Nu mai era nimic de făcut. M-am simțit cuprinsă de neputință și lacrimile au început să-mi curgă pe obraji. Nu plângeam. Eram pur și simplu copleșită de tristețe și de realitatea șocantă. Nu mai puteam ține sub control aceste două lucruri.

Nu aș putea spune dacă a simțit lacrimile mele sau tremurul pe care mi l-a dat tristețea care m-a cuprins, dar Ian a dat frâu liber simțămintelor și a început să plângă în brațele mele.

Mi-am dorit din toată inima ca el să fie un băiețel și ca furtuna tristeții să-i spele din suflet sentimentul vinovăției, lăsându-l curat și liniștit. Dar lucrurile erau mult mai complicate, și tot ce puteam face era să-l țin în brațe. L-am bătut încetișor pe spate, scoțând eu însumi sunete abia auzite.

Apoi Clarence a ținut și el să arate că era alături de Ian suflând aburi peste capul lui și trăgându-l de o buclă de păr. Ian i-a dat asinului una peste bot, zicând:

– Pleacă de-aici!

S-a încordat, a râs, având o izbucnire pe care o are orice om în stare de șoc, a mai plâns puțin și apoi și-a îndreptat spatele, ștergându-și nasul cu mâneca. O vreme a rămas nemișcat, încercând să se adune, iar eu l-am lăsat în pace.

– Când l-am ucis pe omul acela în Edinburgh, unchiul Jamie m-a dus la spovedanie și m-a învățat rugăciunea pe care trebuie s-o spui dacă ai omorât pe cineva, a zis Ian în cele din urmă răgușit, dar stăpânindu-se. Spui rugăciunea aceea pentru ca acela căruia i-ai luat viața să ajungă la Dumnezeu. Vrei să spui rugăciunea împreună cu mine, mătușică?

De mulți ani nu mai rostisem nici în gând, și cu atât mai puțin cu glas tare rugăciunea „Primește-i sufletul" și m-am încurcat, pentru că nu mai știam bine cuvintele. Ian a spus-o fără să se poticnească nici un pic. Tocmai de aceea mi-am dat seama cu mirare cât de des spusese el acea rugăciune.

Cuvintele păreau a fi un simplu joc, păreau să nu aibă nici un fel de putere printre sunetele făcute de animalele care rumegau fân. Cu toate acestea, mă simțeam ușurată rostindu-le. Poate că doar sentimentul că te adresezi cuiva mai puternic decât tine te face să crezi că *există* ceva mai puternic decât tine și, într-adevăr, ceva mai puternic decât tine *trebuie* să existe, pentru că nu poți face față tuturor situațiilor de unul singur.

Ian a rămas o vreme cu ochii închiși. În cele din urmă, i-a deschis și m-a privit. Se vedea în ochii lui că știa foarte bine cum stăteau lucrurile. Era foarte palid, lucru accentuat de tuleiele din barbă.

– Și pe urmă unchiul mi-a spus că o să trăiesc cu această povară.

Și-a frecat fața cu palma, pentru a continua:

– Dar nu cred că o să pot.

Ian spunea pur și simplu ce simțea și mă speria foarte tare. Nu mai aveam lacrimi și m-am simțit de parcă aș fi privit într-o gaură neagră și fără fund, o gaură de la care nu-mi puteam lua ochii.

Am tras adânc aer în piept, gândindu-mă la ce să-i spun, apoi am scos batista și i-am dat-o, întrebând:

– Respiri, Ian?

Buzele i-au tremurat un pic și mi-a răspuns:

–. Da, așa cred.

– Asta-i tot ceea ce trebuie să faci deocamdată, i-am spus, ridicându-mă și scuturând paiele din fuste, pentru ca apoi să-i întind o mână, zicând:

– Trebuie să ne întoarcem la casa din bârne, înainte de a ne vedea siliți să rămânem pe loc din cauza zăpezii.

Stratul de zăpadă se mai îngroșase și vântul a stins lumânarea din felinarul meu. Nu mai conta. Puteam ajunge la căsuța din bârne și legată la ochi. Ian mergea lângă mine, fără să scoată un cuvânt, făcând cărare prin zăpada proaspătă. Ținea capul aplecat și umerii strânși.

Speram ca rugăciunea să-l fi ajutat măcar puțin și mă întrebam dacă mohicanii aveau alte soluții decât Biserica catolică pentru situațiile în care cineva era ucis pe nedrept.

Apoi mi-am dat seama că știam exact ce ar face mohicanii într-o astfel de situație. Ian tocmai făcuse ceea ce ar fi făcut ei. Mi-am strâns mai bine pelerina pe trup, simțindu-mă de parcă aș fi înghițit un bulgăre uriaș de gheață.

4

NU ÎNCĂ

După îndelungate discuții, cele două trupuri neînsuflețite au fost duse încet afară și așezate înaintea verandei. Pur și simplu nu le puteam pune înăuntru așa cum s-ar fi cuvenit, din cauza situației existente…

– Nu-l mai putem lăsa pe bătrânul Arch să trăiască în îndoială mai mult decât s-ar cuveni, a spus Jamie, punând capăt oricăror discuții. Dacă va vedea trupul neînsuflețit, poate va veni sau poate că nu va veni, dar va ști oricum că soția lui e moartă.

– O să vină, a spus Bobby Higgins privind stingherit spre copaci. Și ce crezi că o să facă după aia?

Ian a rămas nemișcat preț de o clipă, privind spre copaci, pentru ca apoi să dea din cap și să spună:

– Să priveghem, și mâine dimineață vom mai vedea ce-i de făcut.

Nu a fost un priveghi obișnuit, dar am făcut tot ce am putut. Amy a renunțat la vălul pe care îl făcuse pentru prima ei nuntă și-l păstrase cu grijă, pentru doamna Bug, și bunica MacLeod a fost învelită într-o cămașă de-a mea și în două șorțuri care fuseseră cârpite la repezeală, ca să arate cât mai bine. Amândouă au fost așezate una lângă alta, într-un colț al verandei, cu tălpile atingându-li-se. Pe pieptul fiecăreia fuseseră așezate câte un vas mic cu sare și o felie de pâine, deși nu prea era nimeni care să mănânce pomana. Am pus tăciuni încinși într-un vas de lut pe care l-am așezat lângă cele două trupuri neînsuflețite. Căzusem de acord că vom priveghea pe rând, pentru că oricum pe verandă nu puteau sta mai mult de doi sau trei oameni.

– *Razele trimise pe zăpada albă, proaspăt căzută, de luna care-a nopții zână pururea va fi,*

Scaldă tot ce pe pământ se află-n atâta lumină, de parc-ar fi în plină zi, am spus eu încet.

Și chiar așa era. Furtuna se potolise și luna răspândea o lumină pură, rece, fiecare copac acoperit de zăpadă ieșind în evidență ca un desen japonez făcut în tuș.

Nimeni nu s-a împotrivit când Jamie și-a spus părerea. Nimeni nu a mai vorbit despre ceea ce spusese Jamie. Toți îl vedeau cu ochii minții pe Arch Bug, umblând prin pădure.

– Crezi că e acolo? l-am întrebat pe Jamie încet, întorcând capul către copacii nemișcați, acoperiți de un văl alb.

– Dacă tu ai sta întinsă aici, *draga mea*, mi-a spus Jamie, privind chipurile palide ale celor două femei lipsite de viață, atunci eu aș fi lângă tine, viu sau mort. Vino să stai jos.

M-am așezat lângă el, cu oala de lut plină de tăciuni încinși pusă lângă genunchii noștri acoperiți bine cu pelerina.

– Bietele de ele, am spus după scurtă vreme. Sunt departe de Scoția.

– Sunt, a spus el, luându-mi mâna într-a sa. Degetele lui nu erau mai calde decât ale mele, dar forța lor mă mai liniștea, fără nici o îndoială. Sunt, dar vor fi îngropate între oameni care le-au cunoscut, dacă nu chiar între rude.

– Așa-i, i-am răspuns.

Dacă nepoții bunicii MacLeod doreau să revină cândva pe aceste meleaguri, aveau să găsească măcar un semn care să le arate unde se află mormântul bătrânei și vor ști că ea a fost tratată așa cum se cuvine. Doamna Bug nu avea nici un fel de rude, cu excepția lui Arch. Dar Arch avea rude? Chiar dacă avea rude în Scoția, nu vorbise nicicând despre ele. Soția lui fusese totul pentru el, la fel cum și el fusese totul pentru ea.

– Doar nu crezi că Arch ar putea… ar putea să-și pună capăt zilelor, îndată ce află cum s-au petrecut lucrurile? am întrebat încet.

Jamie a scuturat din cap cu hotărâre, zicând:

– Nu, nu-i stă-n fire să facă asemenea lucru.

Pe de-o parte, am fost ușurată să aud asta. Lăsând deoparte mila, nu m-am putut opri însă să nu mă întreb ce ar fi făcut Arch, care avea o fire pătimașă dacă, lovit de aripa morții, ar afla că îi fusese luată femeia, punctul de echilibru în cea mai mare parte a vieții sale.

Mă întrebam *ce ar fi putut să facă* un asemenea om. Ar fi fost în stare să umble prin furtună până ce s-ar fi lovit de o stâncă și ar fi căzut din picioare. Și-ar fi legat viața de simțământul furiei și și-ar fi propus să se răzbune cu orice preț? Am văzut povara vinovăției pe care o purtau Jamie și Ian. Cât de mare era povara vinovăției purtată de Arch? Oare un om putea suporta asemenea povară? Trebuia să-și schimbe modul de gândire, astfel încât să poată supraviețui pur și simplu?

Jamie nu-mi spusese nimic despre ce gândea, dar am văzut că avea la brâu atât cuțitul, cât și pistolul, iar pistolul era încărcat și la îndemână.

Deslușeam mirosul de praf de pușcă în mireasma cetinei de brad. Bineînțeles că *se putea* ca Jamie să-și fi luat pistolul pentru a goni vreun lup sau niște vulpi...

Am rămas unul lângă altul păstrând o vreme tăcerea, urmărind jocul luminii tăciunilor aprinși și licărul scânteilor printre faldurile giulgiului cu care erau acoperite moartele.

– Ar trebui să ne rugăm, nu crezi? am șoptit.

– Mă rog neîncetat de când s-a petrecut nenorocirea, *Sassenach*.

– Te înțeleg.

Chiar îl înțelegeam: rugăciunea pătimașă pentru nenorocirea petrecută, rugăciunea disperată pentru călăuzire, nevoia de a face ceva atunci când nu se mai poate face nimic. Apoi mai era bineînțeles și rugăciunea pentru odihna sufletelor celor plecați din lumea aceasta. Cel puțin bunica MacLeod așteptase moartea și și-o dorise, așa credeam. Pe de altă parte, doamna Bug trebuie să fi fost teribil de uimită de faptul că murea așa, pe neașteptate. Am avut o viziune neliniștitoare. Se făcea că doamna Bug stătea chiar lângă verandă, în zăpadă, și se uita la trupul ei neînsuflețit, cu mâinile în șolduri, cu buzele lipite strâns una de alta, dezamăgită de faptul că rămăsese fără viață.

– A fost un șoc, am spus, voind parcă să mă scuz și adresându-mă umbrei doamnei Bug.

– Da, a fost, a spus Jamie ducând mâna sub pelerină și dând la iveală o sticlă. I-a scos dopul, s-a aplecat și a înclinat cu grijă sticla, picurând câțiva stropi de whisky pe fruntea fiecăreia dintre decedate. Apoi a ridicat-o și a închinat în tăcere pentru bunica Mac Leod și apoi pentru doamna Bug.

– Murdina, soție a lui Archibald, ai fost o bucătăreasă pe cinste, a spus el cu simplitate. O să-mi aduc aminte de biscuiții dumitale toată viața și te voi pomeni la fiecare porridge de dimineață.

– Amin, am spus, oscilând între râs și plâns.

Am luat sticla din mâna lui și am băut; am avut senzația că whisky-ul îmi arde gâtul și am tușit, spunând:

– Știu rețeta ei de *piccalilli*[1]. Rețeta asta nu ar trebui să se piardă. Am s-o notez.

---

[1] Murături care se pun în muștar și oțet (n.tr.)

Când am spus „am s-o notez", mi-am adus aminte de scrisoarea neterminată care se afla încă în tolba mea. Jamie și-a dat seama că m-am încordat și s-a întors spre mine.

– Mă gândeam la scrisoarea aceea, i-am spus eu tușind ca să-mi dreg glasul. Chiar dacă Roger și Bree vor afla că a ars casa, se vor bucura să știe că suntem încă în viață, bineînțeles, dacă vor primi scrisoarea.

Fiind amândoi conștienți că erau vremurile grele și soarta documentelor istorice era nesigură, Jamie și Roger au pus la punct mai multe metode pentru transmiterea informațiilor, începând cu publicarea de mesaje codificate în diferite ziare și terminând cu un procedeu complicat ce implica Biserica Scoției și Banca Angliei. Totul pornea de la ideea că familia MacKenzie trecuse cu bine prin pietre și ajunsese mai mult sau mai puțin la momentul propus și, pentru liniștea mea, presupuneam că, într-adevăr, totul decursese bine.

– Nu aș vrea să închei scrisoarea, povestindu-le... despre asta, am spus eu întorcând capul către trupurile înțepenite. Au ținut la doamna Bug, iar Bree ar fi foarte îngrijorată pentru Ian.

– Da, da, ai dreptate, a spus Jamie gânditor. Este posibil ca Roger Mac să se gândească la toate și să-și dea seama cum stau lucrurile cu Arch. Dacă află și nu vor putea face nimic... da, ar fi îngrijorați până ar primi altă scrisoare în care le-am spune cum s-a terminat totul și Dumnezeu știe cât are să dureze până ce totul *se va fi* terminat.

– Și dacă *nu primesc* scrisoarea următoare... *Sau dacă noi nu vom mai trăi destul pentru a scrie scrisoarea următoare*, am gândit eu.

– Da, cel mai bine este să nu le spunem. Nu încă.

M-am mai apropiat, m-am sprijinit de el și m-a cuprins cu brațul. Am rămas tăcuți o vreme, măcinați de griji și de durere, alinându-ne cu gândul la Roger, Bree și la copii.

Am auzit sunete care veneau din căsuța din bârne aflată în spatele meu. Toată lumea fusese tăcută, șocată, dar acum începeau să-și revină cu toții. Nu puteai să-i faci pe copii să tacă la nesfârșit și am auzit întrebări rostite cu glas ascuțit, cereri de mâncare, discuții de copii încântați că li se permite să stea până târziu. Glasurile copiilor răsunau printre diferite zgomote care trădau faptul că se pregătea mâncare, turte din făină de orz și terci pentru priveghi. Doamna Bug ar fi fost încântată. Deodată s-au revărsat scântei din horn, de parcă ar fi fost niște stele căzătoare care au inundat veranda, arătând minunat în noaptea neagră, pe zăpada albă.

Jamie m-a strâns mai tare lângă sine și a scos un oftat discret de plăcere la vederea acestei imagini atât de frumoase.

– Ceea ce ai spus tu despre zăpada albă proaspăt căzută. El a spus „proaspăt căz'tă" cu accentul lui de scoțian din *Highlands*. Aceea a fost o poezie, nu-i așa?

– Da, a fost. Nu știu dacă era tocmai potrivită pentru un priveghi. Este, de fapt, o poezie cu iz comic, ce se spune de Crăciun. Se numește *O vizită a Sfântului Nicolae*.

Jamie a pufnit și aburi alburii i-au ieșit din gură.

– Nu cred că expresia „tocmai potrivită" are vreo legătură cu un priveghi, *Sassenach*. Dă-le celor care sunt la priveghi băutură din belșug și vei vedea că încep să cânte *Hai dă-mi încă o sticlă* și să danseze în cerc, chiar în curte, sub razele lunii.

Nu am început să râd, dar mi-am imaginat cu ușurință scena. Era acolo *destulă* băutură. Aveam în magazie un butoi de bere proaspătă, iar Bobby dăduse la iveală butoiașul de whisky pe care îl păstra pentru situații de urgență, adică îl scosese din grajd. Am sărutat mâna rece a lui Jamie. Șocul și ideea că eram dezrădăcinați începuseră să se piardă acum, când deveneam conștienți de pulsul vieții care palpita în spatele nostru. Căsuța din bârne era o mică insulă de viață care plutea în noaptea neagră și albă.

– *Nimeni nu poate fi o insulă de unul singur*, a spus Jamie încet, ghicindu-mi gândul nerostit.

– Ai spus un lucru potrivit, am spus un pic cam sec. Chiar foarte potrivit.

– Chiar? Cum așa?

– *Niciând nu se știe pentru cine bate clopotul, pentru tine bate oare*? Niciodată nu-mi place să aud *Nimeni nu poate fi o insulă* fără acest ultim vers.

– Mhm. Știi poezia toată, așa-i?

Fără a aștepta răspunsul meu, a amestecat cu un băț în vasul din lut cu tăciuni, stârnind scântei.

– De fapt nu-i o poezie, știi, sau cel puțin omul care a compus-o nu și-a dorit să fie o poezie.

– Nu? am întrebat eu surprinsă. Dar ce e? Sau ce-a fost?

– O meditație, ceva între imn și rugăciune. John Donne a scris meditația asta ca parte a *Compozițiilor pentru ocazii deosebite*. Este un titlu potrivit, nu-i așa? a spus el cu umor.

– Aceasta este o ocazie deosebită, nu? Și atunci ce-mi scapă?

– Hmm. M-a tras mai aproape de el și și-a aplecat capul spre mine. Ia să vedem ce-mi aduc eu aminte din această meditație. Nu mi-o amintesc toată, dar sunt fragmente care m-au impresionat și pe care le-am reținut.

L-am auzit respirând calm în timp ce se concentra, pentru ca apoi să spună:

– *Toată omenirea este creația unui singur autor*, a spus el încet *și alcătuiește un singur volum. Când moare cineva, nu se rupe un capitol din carte, ci se traduce într-o limbă mai bună; și fiecare capitol trebuie tradus.* Apoi urmează fragmente pe care nu le-am învățat pe dinafară, dar acesta mi-a plăcut. *Clopotul nu bate pentru cel ce crede că e mort și-atunci când se rupe de tot și de toate, chiar în acel minut se unește cu Dumnezeu*, a mai spus Jamie, strângându-mi mâna cu blândețe.

– Hmmm, am murmurat, gândindu-mă o clipă la cele ce spusese. Ai dreptate. Fragmentul acesta e mai puțin poetic, dar… te ajută mai mult?

Jamie a zâmbit spunând:

– Da, întotdeauna am crezut asta.

– De unde știi tu meditația asta?

– John Grey mi-a dat cu împrumut o carte de Donne când am fost închis la Helwater. Am găsit meditația în acea carte.

– Un domn foarte citit, am spus eu, puțin iritată de faptul că John Grey fusese alături de Jamie în acea perioadă a vieții sale, iar eu nu, dar bucuroasă pentru faptul că avusese un prieten în vremuri de grele încercări. M-am întrebat deodată de câte ori auzise Jamie bătând clopotul ăla?

Mi-am îndreptat spatele, am pus mâna pe sticlă și am luat o înghițitură, dorind să mă purific. Mirosul de mâncare pusă la cuptor, de ceapă și de carne prăjită se strecura prin ușă și stomacul meu a făcut un zgomot neplăcut. Jamie nu a remarcat, era adâncit în gânduri și privea spre vest, unde vârful muntelui stătea ascuns într-un nor.

– Băieții MacLeod au spus că în trecători zăpada era deja până la brâu, a spus el. Dacă aici s-a depus zăpada de-un lat de palmă, înseamnă că în trecătorile de pe înălțimi a ajuns deja la trei palme. Până la venirea primăverii nu mergem nicăieri, *Sassenach*. Cel puțin o să avem timp să punem pe morminte ceea ce se cuvine, a mai ținut el să adauge, privind cele două cadavre, oaspeții noștri tăcuți.

– Tot mai vrei să mergi în Scoția?

I-am pus întrebarea pentru că așa îmi spusese după ce arsese casa cea mare, dar de atunci nu mai pomenise nimic în legătură cu acest gând al său. Nu eram sigură dacă nu cumva își exprimase această dorință doar sub presiunea evenimentelor de atunci.

– Da, vreau. Cred că nu putem rămâne aici, mi-a spus cu oarecare regret. Când vine primăvara, ținutul începe iar să fiarbă. Ne-am apropiat și așa destul de tare de foc.

După ce a rostit aceste cuvinte, a ridicat bărbia, privind în direcția casei arse și a continuat:

– Data viitoare nu vreau să mă prăjesc.

– Ei bine, așa e, am replicat.

Avea dreptate și eu știam asta. Puteam construi o altă casă, dar era prea puțin probabil să putem trăi în pace în acea nouă locuință. Printre altele, Jamie era, sau fusese, colonel în miliția care se crease. Dincolo de o eventuală incapacitate fizică sau de o simplă absență, el nu se putea descotorosi de responsabilități, iar cei ce stăteau în munți nu erau cu toții adepți ai revoluției. Știam despre oameni care fuseseră bătuți, arși, goniți în mlaștini sau în păduri, ori uciși pe loc din cauza convingerilor politice.

Vremea ne împiedica să plecăm, dar și pe membrii formațiunilor de miliție, și le era potrivnică și celor ce făceau parte din bandele de răufăcători. Gândindu-mă la toate acestea, am simțit cum mă cuprinde un val de frig și am început să tremur.

Jamie a remarcat acest lucru și mi-a spus:

– N-ar fi bine să intri, draga mea? Pot să stau de veghe și singur o vreme.

– Sigur că da, am replicat. Și-o să ieșim, ca să aducem turte și miere, și o să te găsim întins alături de aceste două femei, cu o secure în cap. Mă simt bine.

Am mai luat o înghițitură de whisky și i-am dat sticla.

– Poate că nu ar trebui să plecăm chiar în Scoția, am spus, privindu-l în timp ce bea. Am putea merge la New Bern. I te-ai putea alătura lui Fergus și l-ai putea ajuta în afacerea cu tipăriturile.

Asta i-am zis, numai că el spusese ce voia să facă: voia să plece în Scoția, să ia tiparnița pe care o lăsase la Edinburgh, pentru ca apoi să se întoarcă și să lupte folosindu-se mai curând de cuvântul tipărit decât de gloanțe adevărate. Nici nu știam care metodă de luptă era mai periculoasă.

– Doar nu crezi cumva că prezența ta îl va împiedica pe Arch să-mi dea cu toporul în cap, dacă asta și-a pus în minte? a întrebat Jamie zâmbind,

în vreme ce în ochi i se citea uimirea. Ei bine, nu. Fergus are dreptul și vrea să se pună în primejdie, dar eu nu am dreptul să-i pun pe el și pe ai săi în pericol.

– Acum am priceput cum și ce ai tu de gând să tipărești, i-am spus. Poate că prezența mea nu îl va împiedica pe Arch să te atace, dar aș putea cel puțin să strig „Ferește-te!" dacă-l văd că se strecoară pe la spatele tău.

– Eu vreau să-mi păzești întotdeauna spatele, *Sassenach*, mi-a spus Jamie pe un ton grav. Ești sigură că ai priceput ce am vrut să spun?

– Da, am răspuns eu, oftând. Câteodată sper în zadar că mă înșel în ceea ce te privește, dar asta nu se întâmplă niciodată.

Această afirmație l-a făcut să izbucnească în râs, zicând:

– Întocmai, nu te înșeli niciodată, dar tot alături de mine ești, nu-i așa?

A ridicat sticla pentru a-mi arăta că bea în cinstea mea, a luat o înghițitură și apoi a continuat:

– E bine de știut că îmi va simți cineva lipsa când am să cad în luptă.

– Aș prefera să spui „dacă" și nu „când", am replicat eu cu oarecare răceală.

– Întotdeauna am zis *când*, *Sassenach*, a spus el cu blândețe. *Fiecare capitol trebuie tradus*, nu-i așa?

Am tras adânc aer în piept și apoi am expirat, văzând cum aerul pe care-l scoteam din plămâni se transforma într-o ceață albă.

– Sper din tot sufletul să nu fiu nevoită să fac asemenea lucru, i-am spus. Dacă se întâmplă, însă, ai vrea să fii îngropat aici sau ți-ai dori să fii dus în Scoția?

Mă gândeam la o piatră de mormânt din granit, făcută pentru noi doi ca soț și soție, în cimitirul din St. Kilda și pe care să fie dăltuite numele lui și al meu. Era să mi se oprească inima când am văzut acea piatră funerară și nu l-am iertat niciodată pe Frank pentru că ea exista deja și arăta așa cum se cuvine.

Jamie a pufnit scurt, dar nu în râs.

– O să am noroc dacă voi fi îngropat undeva, *Sassenach*. Mai curând o să fiu înecat, ars sau lăsat să putrezesc pe vreun câmp de luptă. Să nu faci cine știe ce. Dacă îți va fi adus trupul meu neînsuflețit, să-l lași să-l mănânce corbii.

– Am să-mi notez lucrul ăsta.

– Te-ar supăra să mergi în Scoția? m-a întrebat, ridicând din sprâncene.

Am oftat. În ciuda faptului că știam că trupul său nu se va odihni sub acea piatră de mormânt, nu mă puteam descotorosi de ideea că avea să moară acolo.

– Nu. M-ar supăra să plec din munți, m-ar supăra să te văd făcându-te galben ca ceara și vărsând când vei fi pe vapor, m-ar supăra tot ce s-ar putea întâmpla pe drumul *către* acel vapor, dar... lăsând deoparte orașul Edinburgh și faptul că acolo se găsește tiparnița, tu vrei să ajungi la Lallybroch, nu-i așa?

A dat din cap privind tăciunii aprinși. Licărul care venea din vas era slab, dar îi lumina arcul sprâncenelor și îi poleia cu aur linia nasului.

– Am făgăduit, nu-i așa? a întrebat el pe un ton egal. Am zis că-l duc pe tânărul Ian înapoi la mama lui, și după ce s-au petrecut toate astea... ar fi mai bine să plece.

Am dat din cap în tăcere. Trei sute de mile[1] de ocean puteau să fie insuficiente ca Ian să poată scăpa de amintiri, dar nu strica să încerce. Poate că bucuria de a-și vedea părinții, frații și surorile, de a vedea *Highlands*... poate că toate acestea aveau să-i aducă alinarea.

Jamie a tușit și și-a frecat dosul palmei peste buze.

– Și mai este ceva, a spus el încet. S-ar putea zice că este vorba despre o altă promisiune.

– Ce vrei să spui?

S-a întors spre mine și m-a privit în adâncul ochilor. Era cât se poate de serios.

– Mi-am jurat mie însumi, a spus în cele din urmă. Mi-am jurat mie însumi că nu îmi voi întâlni niciodată fiul în luptă.

Am tras adânc aer în piept și am dat din cap. A urmat o clipă de tăcere, am privit moartele și am ridicat ochii, spunând:

– Nu m-ai întrebat ce aș vrea să faci cu trupul *meu* neînsuflețit.

Am spus-o pe jumătate serios, ca să nu mai fie atât de încordat, dar degetele sale le-au prins pe ale mele atât de brusc, încât m-am speriat.

– Nu te-am întrebat, a spus el încet. Nu te-am întrebat și nu te voi întreba niciodată.

Nu mă privea, ci se uita la covorul alb care se așternuse înaintea noastră.

---

[1] Milă = Unitate de măsură pentru lungimi, care variază: 1609,3 m (mila engleză), 1852 m (mila marină internațională), 7420 m (mila geografică) și 7585,9 m (mila austriacă) (n.tr.)

– Nu mă pot gândi la tine moartă, Claire, a spus în cele din urmă. Mă pot gândi la orice altceva, dar nu și la asta. Nu mă pot gândi.

S-a ridicat brusc. S-a auzit un freamăt de copaci și un zgomot de farfurie spartă, astfel încât n-am mai fost nevoită să-i spun ceva la rândul meu. M-am ridicat și am dat din cap. Apoi ușa s-a deschis și razele de lumină s-au revărsat din casă.

Zorile au mijit limpezi și luminoase, cu un strat de zăpadă proaspătă de un lat de palmă așternut pe pământ. Către prânz, țurțurii de gheață care atârnau la marginea acoperișului căsuței au început să se desprindă și să cadă ca niște cuțite aruncate la întâmplare, cu câte un *buf* înăbușit. Jamie și Ian s-au dus sus, în deal, în micul cimitir, pentru a vedea dacă ar putea săpa destul de adânc două morminte.

– Ia-i cu tine pe Aidan și pe unul sau doi dintre ceilalți băieți, am spus eu la micul dejun. Trebuie să mai iasă și ei din casă. Jamie mi-a aruncat o privire pătrunzătoare, dar a dat din cap în semn că era de acord. Știa foarte bine la ce mă gândeam. Dacă Arch Bug *nu prinsese încă de veste* că soția lui era moartă, ar putea trage niște concluzii dacă ar vedea că se sapă morminte.

– Cel mai bine ar fi să vină să stea de vorbă cu mine, mi-a spus Jamie încet, glasul lui fiind acoperit de zgomotul făcut de băieții care se pregăteau de plecare și de mamele care pregăteau merinde, dar și de zarva copilașilor care se jucau învârtindu-se în cerc în încăperea cealaltă.

– Da, am spus, băieții nu îl vor opri să facă ce și-a pus în gând. Dar dacă *nu se gândește* să vină să stea de vorbă cu tine…

Ian îmi spusese că auzise un foc de armă chiar în noaptea trecută, când avusese loc incidentul. Arch Bug nu era un foarte bun țintaș, dar eram sigură că nu va ezita să tragă asupra unui grup din care făceau parte și copii.

Jamie a dat din cap în tăcere și i-a spus lui Aidan să-i aducă și pe cei doi veri mai mari.

Bobby și Clarence asinul plecaseră la deal împreună cu cei ce urma să sape gropile. Fuseseră tăiați niște pini mai sus pe coasta muntelui, unde Jamie a spus că va înălța noua noastră casă. Dacă mormintele se puteau săpa, atunci Bobby urma să aducă niște scândură de pin pentru sicrie.

Din locul în care mă aflam eu pe verandă, îl vedeam pe Clarence, foarte încărcat, dar coborând panta cu grația unei balerine, cu urechile ciulite delicat, ca și când i-ar fi asigurat echilibrul. L-am privit pe Bobby, care mergea la

spatele asinului, așezând din când în când încărcătura care aluneca de pe spatele lui Clarence. M-a văzut și mi-a făcut cu mâna zâmbind. C-ul imprimat cu fierul roșu pe obrazul lui se vedea chiar și de la distanță, o pată lividă pe obrazul biciuit de frig.

I-am făcut și eu cu mâna lui Bobby și m-am întors în casă, pentru a le spune femeilor că vom face înmormântarea.

A doua zi dimineață am urcat poteca șerpuită care ducea către micul cimitir. Cele două bătrâne care plecau împreună către altă lume stăteau alături în sicriele puse pe o sanie trasă de Clarence și de o catârcă, ce aparținea familiei McCallum și purta numele de Puddin'.

Nu eram îmbrăcate în haine bune. Nimeni nu avea „haine bune", cu excepția lui Amy McCallum Higgins, care purta năframa împodobită cu dantelă pe care o avusese la nuntă, în semn de respect pentru cele două decedate. Toată lumea era îmbrăcată curat, iar adulții erau sobri și atenți. Foarte atenți.

– Cine va fi noul gardian, mamă? a întrebat-o Aidan pe mama lui, privind spre cele două sicrie, în vreme ce sania urca încet înaintea noastră. Care dintre ele a murit prima?

– Ei bine... zău că nu știu, Aidan, a replicat Amy, luată prin surprindere de această întrebare. Dumneavoastră știți, doamnă Fraser?

Întrebarea aceea m-a lovit ca un fulger și am clipit. Sigur că știam și am făcut un efort să nu mai privesc spre copacii de la marginea potecii. Nu știam unde se afla Arch Bug, dar era undeva în apropiere, nu mă îndoiam că așa stăteau lucrurile. Și dacă era destul de aproape pentru a putea auzi această discuție...

Conform superstițiilor celor care trăiau în munții înalți ai Scoției, ultima persoană îngropată într-un cimitir devenea gardianul care urma să apere sufletele ce odihneau acolo de orice rău, până când murea altcineva și lua locul fostului gardian, care putea pleca spre Ceruri. Nu credeam că Arch Bug ar fi fost fericit dacă ar fi aflat că soția lui urma să fie prizonieră în pământ pentru a păzi sufletele presbiterienilor și păcătoșilor și păcătoaselor printre care se număra, de pildă, Malva Christie.

Am simțit un fior rece trecându-mi prin inimă când mi-am amintit de Malva, care probabil era în prezent gardianul cimitirului. „Probabil" pentru că, deși la Ridge mai muriseră alții după ea, fusese ultima persoană îngropată

cum se cuvine. Fratele ei Allan era îngropat undeva aproape de ea, către pădure, într-un mormânt fără cruce și fără piatră funerară. Nu știam dacă se putea spune că el fusese înmormântat cum se cuvine. Apoi mai era tatăl ei…

Mi-am acoperit gura cu palma, am tușit ca să-mi dreg glasul și apoi am spus:

– Doamna MacLeod murise când ne-am întors acasă cu doamna Bug.

Ceea ce spusesem era cât se poate de adevărat. Ceea ce nu voiam să spun era faptul că bunica MacLeod *era moartă* deja în momentul în care părăsisem căsuța din bârne.

O privisem pe Amy câtă vreme vorbisem. Apoi m-am întors spre cărare și era acolo. Era chiar înaintea mea. Arch Bug, în pelerina lui veche neagră, cu barba albă și cocârjat. Mergea în urma saniei prin zăpadă, încet, ca și când ar fi fost un corb ce nu se putea dezlipi de pământ. Toți cei din cortegiul funerar s-au simțit străbătuți de un fior.

Și-a întors capul și m-a văzut.

– Ai să cânți, doamnă Fraser? m-a întrebat el cu o voce liniștită și plin de respect. Vreau să fie dusă către locul de veci așa cum se cuvine.

– Ăă… da, i-am răspuns tulburată și am încercat să-mi amintesc de ceva potrivit momentului. Nu eram pregătită cu o *caitharis*, o jelanie pentru morți, ca să nu mai spun că nu eram îmbrăcată cum se cuvine pentru o înmormântare pompoasă din munții Scoției.

Mi-am adus aminte de un psalm în gaelică, pe care îl învățasem de la Roger, *Is e Fein a's buachaill dhomb*. Era un cântec ce se interpretează vers cu vers, adică un vers este cântat de cineva pentru ca apoi să fie repetat de restul celor prezenți. Era un cântec simplu și, deși vocea mea părea slabă când urcam pe coama muntelui, cei care se aflau în preajma mea m-au susținut cu glasurile lor, astfel că atunci când am ajuns la locul de îngropăciune, cântecul se înălța cu destulă putere.

Sania s-a oprit la marginea luminișului încadrat de pini. Prin zăpada pe jumătate topită se zăreau câteva cruci de lemn și câteva pietre funerare celtice. Cele două gropi proaspăt săpate se căscau undeva la mijlocul luminișului, brutale și pline de noroi. Când le-am zărit, am încetat imediat să mai cântăm. Era ca și când ne-ar fi turnat cineva o găleată cu apă rece-n cap.

Soarele strălucea palid și-și arunca razele printre crengile copacilor în care niște gaițe ciripeau cu nemaipomenită veselie, părând că vorbesc între ele.

Jamie dusese asinii de căpăstru și nu privise înapoi spre a-l vedea pe Arch făcându-și apariția.

Acum se întorsese spre el și, făcând un semn discret către unul dintre sicrie, l-a întrebat:

– Vrei să-ți privești soția pentru ultima dată?

Doar când Arch a dat din cap în semn că da și s-a apropiat de sanie, mi-am dat seama că bărbații bătuseră în cuie sicriul doamnei MacLeod, acoperind sicriul doamnei Bug cu capacul. Bobby și Ian au ridicat capacul, ținând ochii în pământ.

Arch își desfăcuse părul, semn că se afla în doliu. Nu-l văzusem până atunci cu părul desfăcut. Avea firul subțire, alb ca neaua și îi cădea pe față de parcă ar fi fost fuioare de fum, în timp ce se apleca pentru a ridica vălul de pe fața Murdinei.

Am înghițit cu greu un nod care mi se pusese în gât și mi-am împreunat mâinile. Îi scosesem săgeata, lucru nu tocmai plăcut, și îi bandajasem gâtul cu grijă, înainte de a o pieptăna. Arăta așa cum se cuvine, deși parcă nu ar fi fost ea. Nu o văzusem niciodată fără bonetă, și bandajul acela în jurul gâtului îi dădea un aer sever de pastor presbiterian. L-am văzut pe Arch tresărind ușor și am observat că suspină. Se obișnuise cu acel chip al soției sale, dar am văzut că plângea înăbușit și își tot desfăcea și își împreuna mâinile, ca și când ar fi căutat ceva ce nu se afla acolo.

S-a uitat multă vreme la sicriu, apoi a dus mâna la tolbă și a scos ceva. Când și-a dat deoparte pelerina, am văzut că nu avea nimic la brâu. Venise neînarmat.

Obiectul pe care îl ținea în mână era mic și strălucitor. S-a aplecat și a încercat să-l prindă de giulgiu, dar nu a putut, din cauză că îi lipseau cele două degete de la mâna dreaptă. A făcut câteva gesturi stângace, a spus câteva cuvinte în gaelică și apoi m-a privit. În ochii lui se citea panica. M-am dus imediat lângă el și am luat din mâna lui o broșă mică și foarte frumoasă, în forma unei rândunici. Era o broșă din aur și părea destul de nouă. Am prins-o de năframa doamnei Bug. Nu mai văzusem acea broșă niciodată până atunci și m-am gândit că fusese făcută din aurul pe care Arch îl luase de la Jocasta Cameron, poate când începuse să ia lingourile unul câte unul sau mai târziu. Era ca o făgăduială făcută soției, promisiunea că anii lor de sărăcie și lipsuri se terminaseră. Ei bine… se terminaseră într-adevăr. M-am uitat la Arch și el mi-a făcut un semn discret. Am tras încet giulgiul peste fața rece a soției sale.

Dintr-un impuls, am întins mâna pentru a-l apuca de braț, dar s-a îndepărtat și a privit impasibil cum Bobby bătea în cuie capacul sicriului. La un moment dat, se uita când la Jamie, când la Ian.

Am strâns din buze privindu-l pe Jamie și apropiindu-mă de el, căci citisem îngrijorarea întipărită pe chipul său. Cât se învinovățea, și nu că nu ar fi avut de ce. Arch era apăsat și el de sentimentul de vinovăție. Oare nici unul dintre ei nu-și dădea seama că doamna Bug fusese și ea implicată în întreaga afacere? Dacă nu ar fi tras asupra lui Jamie… dar oamenii nu sunt întotdeauna raționali, nu se poartă întotdeauna așa cum ar trebui și oare faptul că ei înșiși au contribuit la propria lor moarte diminuează cu ceva tragedia?

M-am uitat la micul dâmb ce marca mormântul Malvei și al fiului ei. Doar vârful acelui dâmb ieșea din zăpadă, umed și negru, de parcă ar fi fost o coroniță care se punea pe capul unui copilaș la naștere.

Odihnește-te în pace, i-am spus în gând și am simțit că am mai scăpat de o parte din tensiunea care mă stăpânise în ultimele două zile. *Poți pleca în pace către Ceruri.*

M-am gândit că ceea ce le spusesem lui Amy și lui Aidan era adevărat. Cât despre care dintre cele două femei murise *cu adevărat* prima, mă gândeam la doamna Bug și îmi spuneam că îi va face plăcere să aibă grijă de sufletele din cimitir așa cum avusese grijă de preaiubitele ei găini, pedepsind spiritele rele cu câte un cuvânt aspru și folosindu-se de vreun cârnat ca să le sperie.

Acest gând m-a ajutat să trec mai ușor peste citatul din Biblie, rugăciuni, lacrimi – peste faptul că femeile și copiii plâng fără a ști prea bine de ce – peste momentul în care cele două sicrie au fost date jos de pe sanie și s-a citit cu oarecare întreruperi Rugăciunea către Dumnezeu. Îmi lipsește Roger foarte mult, îmi lipsesc simțul său de ordine calmă, compasiunea sinceră cu care ținea slujba de înmormântare. Probabil că el ar fi știut ce se cuvenea să spună pentru a o elogia pe Murdina Bug. Nimeni nu a vorbit după ce s-a terminat rugăciunea și a urmat o pauză lungă în care cei prezenți nu se simțeau deloc în largul lor. Stăteam în stratul de zăpadă lat de-o palmă și hainele femeilor erau ude până către genunchi.

L-am văzut pe Jamie strângând din umeri de parcă haina i-ar fi fost prea strâmtă și apoi privind către sania pe care se aflau sapele, acoperite de o pătură. Înainte de a le fi putut face un semn lui Ian și Bobby, Ian a tras adânc aer în piept și a făcut un pas înainte.

S-a apropiat de sicriul doamnei Bug, s-a oprit în partea opusă celei în care se afla soțul defunctei și a așteptat să vorbească. Multă vreme Arch l-a ignorat, privind în mormânt, dar în cele din urmă și-a ridicat privirea impresionat, așteptând.

– Această femeie deosebită – Ian s-a întrerupt și a înghițit în sec – a murit de mâna mea. Nu i-am luat viața din răutate sau voit, și ceea ce s-a petrecut este dureros pentru mine, dar ea a murit de mâna mea.

Rollo a chelălăit încet simțind că stăpânul său era trist, dar Ian i-a pus o mână pe cap și câinele s-a liniștit.

Ian și-a scos cuțitul de la brâu și l-a pus pe capacul sicriului, înaintea lui Arch Bug. Apoi și-a îndreptat spatele și l-a privit pe acesta în adâncul ochilor, spunând cât se poate de serios:

– Într-o vreme de mare cumpănă, dumneata ai jurat înaintea unchiului meu că va fi viață pentru viață dacă soția dumitale pățește ceva. Eu jur pe acest cuțit că sunt gata să-mi dau viața.

Ian a strâns din buze și a continuat cu un aer sobru:

– Poate că dumneata n-ai vorbit serios, domnule, dar eu vorbesc cât se poate de serios.

Mi-am dat seama că îmi țineam respirația și m-am străduit să-mi revin. Mă întrebam dacă acesta era un plan pe care îl urzise Jamie. Ian chiar vorbea serios. Șansele ca Arch să accepte oferta și să-i taie lui Ian gâtul pe loc erau foarte mici, indiferent cât de puternice ar fi fost sentimentele soțului îndurerat. Dacă Arch refuza în mod public, atunci era limpede că răzbunarea va fi formală și mai puțin sângeroasă. Ian, pe de altă parte, ar fi fost eliberat măcar în parte din vinovăția care îl apăsa. „Scoțian afurisit", mi-am zis în gând, privindu-l pe Jamie nu fără oarecare admirație.

Simțeam cum era străbătut când și când de câte-un val de energie, pe care și-l stăpânea. Nu voia să se amestece nicicum în treburile lui Ian, dar nici ca acesta să fie rănit, în cazul în care bătrânul Arch *ar fi acceptat* oferta făcută. Se gândea, desigur, că Arch ar fi putut fi de acord. L-am privit pe Arch și am fost convinsă că s-ar fi putut gândi să accepte.

Bătrânul l-a privit preț de-o clipă pe Ian. Avea sprâncene groase, care-i ajungeau până la părul sur de om bătrân. Ochii lui aveau o culoare metalică și privirea îi era rece precum oțelul.

– Ar fi prea ușor, băiete, a spus el în cele din urmă cu un glas care semăna cu scrâșnetul fierului ruginit.

S-a uitat la Rollo, care stătea lângă stăpânul său cu urechile ciulite și avea o privire de lup la pândă.

– Îmi dai câinele tău să-l omor?

Masca pe care o adoptase Ian s-a descompus brusc, șocul și oroarea făcându-l să pară deodată mai tânăr. L-am auzit cum trăgea aer în piept și mi-am dat seama că voia să se adune, dar vocea lui părea spartă când a spus:

– Nu, el nu a făcut nimic. Este crima mea… a mea, nu a lui.

Arch a zâmbit foarte discret, atât de discret, încât privirea i-a rămas neschimbată.

– Așa că vezi bine, a spus Arch în cele din urmă. Și câinele-acesta nu-i decât o bucată de blană plină de purici, nu-i o soție.

Cuvântul „soție" a fost rostit în șoaptă.

A tușit puțin să-și dreagă glasul și s-a uitat atent la Ian, la Jamie și apoi la mine.

– Nu-i o soție, a spus el încet și am simțit cum îmi îngheață tot sângele-n trup și-n inimă.

Fără a se grăbi, Arch s-a uitat pe rând la fiecare dintre bărbați. S-a uitat la Jamie și apoi la Ian. Pe Ian l-a privit doar o clipă, dar mi s-a părut că s-a uitat la el o veșnicie.

– Când vei avea ceva care merită să-ți fie luat, atunci mă vei vedea din nou, băiete, a spus Arch încet, apoi s-a întors pe călcâie și a dispărut printre copaci.

5

MORALITATEA CĂLĂTORILOR ÎN TIMP

În biroul lui era o veioză electrică, dar Roger prefera adesea să lucreze seara la lumina lumânării. A luat un chibrit din cutie și l-a aprins cu un zgomot ușor. După scrisoarea lui Claire, nu mai aprindea nici un chibrit fără a se gândi la incendiul care mistuise casa cea mare. Doamne, cât și-ar fi dorit să fi fost de față!

Flacăra chibritului s-a micșorat îndată ce a apropiat-o de fitil și ceara translucidă a lumânării s-a făcut albastră o clipă, pentru ca apoi să devină mai

luminoasă și să ardă ca de obicei. S-a uitat la Mandy, care le cânta unor jucării pe canapea. Făcuse baie și acum trebuia să aibă o preocupare, cât timp se îmbăia Jem. Aruncându-i din când în când câte o privire, Roger s-a așezat la biroul său și și-a deschis carnetul.

La început totul fusese pe jumătate glumă. Cealaltă jumătate era singurul lucru la care se putea gândi ca să-și învingă frica ce îl paraliza.

„Poți să-i înveți pe copii să nu traverseze strada singuri", spusese Bree odată. „Sigur că poți să-i mai înveți să nu se apropie de megaliți".

Fusese de acord, dar avea mari rezerve. Da, pe copiii mici îi puteai lămuri să nu bage furculițe în priză. Dar când devin adolescenți, cum să le înăbuși acea dorință arzătoare pentru descoperirea propriei persoane, pentru necunoscut? Își aducea aminte foarte clar de perioada în care era adolescent. Poate că fetele erau altfel, dar el se îndoia de acest lucru. Spune-i unui adolescent că nu trebuie să bage furculița în priză și, de îndată ce te-ai întors cu spatele, va da buzna la sertarul cu argintărie.

S-a uitat din nou la canapeaua unde Amanda stătea acum pe spate cu picioarele ridicate și legăna un urs de pluș cu o figură de șobolan, în timp ce îi cânta *Frère Jacques*. Mandy era atât de mică, încât nu își va aminti mai târziu de anumite lucruri. Jem își va aminti, însă. Își amintea. Roger își dădea seama când băiețelul se trezea dintr-un coșmar. Avea ochii mari, privea în gol și nu putea spune ce a visat. Slavă Domnului că nu se întâmpla des.

Simțea cum e scăldat într-o transpirație rece când rememora ultima trecere. Îl strânsese pe Jemmy la piept și intrase în… Dumnezeule, nici nu exista un nume potrivit pentru așa ceva, pentru că majoritatea oamenilor nu trecuseră printr-o asemenea experiență și era mai bine așa. Nici măcar nu exista *ceva* cu care să se poată compara.

Nici unul dintre simțuri nu funcționa acolo și în același timp funcționau toate la un asemenea grad de sensibilitate, încât o durată mai mare ți-ar fi adus moartea. Era un mare vid, unde sunetul părea că îți lovește trupul, de parcă ar fi vrut să-ți separe fiecare celulă. Orbirea absolută, care intervine când te uiți în soare. Și impactul… trupurilor? Spiritelor? Alții, nevăzuți, treceau pe lângă tine și te atingeau precum aripile moliilor sau păreau să treacă prin tine într-o lovire de oase. Se auzea de fiecare dată un strigăt.

Mirosea? Se opri, încruntându-se în vreme ce încerca să-și amintească. Ei, da, mirosea, fir-ar să fie. Mirosea destul de ciudat, era un miros care putea fi descris cam așa: aer ars de trăsnet – ozon.

Miroase puternic a ozon, a scris, simțindu-se ușurat că avea un reper existent în această lume.

Această senzație de ușurare a dispărut în momentul următor, când a început lupta cu propria memorie.

Simțea că nimic în afară de voință nu îi ținea uniți, nimic în afară de hotărârea neclintită nu îl ajuta *pe el* să rămână întreg. Nu-l ajutase cu nimic faptul că știa la ce trebuia să se aștepte. Mereu era altfel, mult mai rău decât data trecută.

Nu știa că nu trebuia să se uite la ele sau la ei. Era vorba despre fantome, dacă asta erau, dar „a se uita" nu era cuvântul potrivit… să fie atent la ele? Nici acela nu era cuvântul potrivit. El a oftat exasperat.

Sonnez le matin, sonnez le matin…[1]

Din, dan, don

A cântat încet refrenul împreună cu ea.

Din, dan, don.

A lovit hârtia cu tocul, gândindu-se. Apoi a dat din cap și s-a aplecat din nou asupra paginii. Încerca să redea acel episod în care se aflase la… câteva momente? câțiva centimetri? În orice caz foarte aproape de tatăl său… și de autodistrugere.

Cred că nu poți să treci prin propria ta viață, a scris el încet. Atât Bree, cât și Claire, cele două femei care se ocupau de știință, îl asiguraseră că două obiecte nu pot exista în același spațiu, indiferent dacă era vorba despre elemente subatomice sau de elefanți. Dacă această afirmație era adevărată, atunci el a presupus că aceeași ființă nu putea exista de două ori în aceeași perioadă de timp.

A presupus că tocmai acel fenomen era cât pe ce să ducă la pieirea lui în prima sa încercare. S-a gândit la tatăl său când a intrat între pietre, așa cum el, Roger, îl cunoscuse în timpul propriei sale vieți.

---

[1] Dați deșteptarea, dați deșteptarea (lb. franceză) (n.tr.)

A lovit din nou hârtia cu tocul, gândindu-se, dar nu a fost în stare să scrie despre întâlnire. Mai târziu. În schimb, s-a întors la cele scrise la începutul carnetului:

Ghid practic pentru călătorii în timp

I. Fenomene fizice
A. Cunoașterea locurilor (puncte de aterizare?)
B. Moștenirea genetică
C. Mortalitate
D. Influența și proprietățile pietrelor prețioase
E. Sânge?

Urma să taie ultimul punct, dar a ezitat, privindu-l. Avea el obligația să spună tot ceea ce știa, tot ceea ce credea sau presupunea? Claire credea că ideea de sacrificiu de sânge ca lucru necesar sau util era o prostie, o superstiție păgână fără valabilitate reală. Era posibil să aibă dreptate. Oricum, ea era om de știință. Își aducea însă aminte cu neplăcere de noaptea în care Geillis Duncan trecuse prin pietre.

Părul lung și blond care zbura în furtuna de foc, buclele care se loviseră de o piatră nemișcată. Fusese apoi mirosul de petrol amestecat cu cel de carne arsă, iar butucul ars din centrul cercului nu era, de fapt, un butuc. Geillis Duncan mersese prea departe.

„În vechile povești cu zâne se vorbește mereu despre două sute de ani", îi spusese Claire. Era chiar vorba despre povești cu zâne, despre oameni răpiți de zâne, purtați printre pietrele muntelui fermecat. *A fost odată, în urmă cu două sute de ani*, așa începeau multe povești. Se întâmpla ca oamenii să fie aduși în locul de unde fuseseră luați, dar cu două sute de ani mai târziu față de momentul în care fuseseră luați. Două sute de ani.

Claire, Bree și el însuși călătoriseră la același interval de timp, două sute doi ani, adică aproximativ cel despre care era vorba în povești. Dar Geillis Duncan mersese prea departe.

Cu mare neplăcere a scris din nou *Sânge* și a adăugat o paranteză *(Foc??)*, dar nimic în plus. Nu acum. Mai târziu.

Ca să se liniștească, s-a uitat spre locul de pe raft unde se afla scrisoarea, peste care era pus un șarpe mic, din lemn de cireș. *Suntem în viață...*

Deodată a avut impulsul de a se duce la cutia aceea de lemn, de a scoate celelalte scrisori, de a le deschide și de a le citi. Era vorba despre curiozitate,

desigur, dar era mai mult decât atât... era dorința de a le atinge, de a strânge la piept acele dovezi ale existenței lui Claire și Jamie, de a șterge spațiul și timpul dintre ei.

Și-a reprimat, totuși, acel impuls. Luaseră o decizie... sau mai curând Bree luase o decizie, iar ei erau părinții ei.

„Nu vreau să le citesc pe toate deodată", spusese ea cândva, trecând cu degetele încet prin conținutul cutiei din lemn. „Dacă le-aș citi pe toate deodată... aș *pleca* cu adevărat."

Înțelesese. Câtă vreme scrisorile stăteau necitite, *rămâneau* în viață. În ciuda curiozității lui de istoric, îi împărtășea sentimentele. În afară de asta... Părinții Briannei nu scriseseră acele scrisori ca pe un jurnal rezervat posterității. Scrisorile acelea fuseseră scrise doar pentru a asigura comunicarea... cu Bree, cu *el*. Acest lucru însemna că puteau conține și lucruri neplăcute despre rudele sale prin alianță.

Deși nu îi stătea în fire să facă asemenea lucru, s-a ridicat, a luat scrisoarea, a despăturit-o și a citit încă o dată post-scriptumul, doar pentru a se asigura că nu era doar o închipuire de-a lui.

Nu, nu fusese rodul imaginației lui. Cuvântul „sânge" continua să îi răsune în minte și s-a așezat din nou la locul său. *Un domn italian*. Acela a fost Charles Stuart. Nu putea fi altcineva. Dumnezeule. După ce a privit în gol o vreme – Mandy începuse să cânte *Clopoțeii sună* – a scuturat din cap. A dat câteva pagini și a început din nou cu perseverență.

> *II. Moralitate*
> *A. Crima și moartea accidentală*
> *Bineînțeles că noi pornim de la premisa că uciderea cuiva dintr-un anumit motiv, fie că este vorba despre autoapărare, protecția altcuiva, utilizarea forței într-o situație legitimă cum ar fi cea de război, este complet inacceptabilă.*

A privit o clipă acel text și a mormăit „dobitoc îngâmfat", pentru ca apoi să rupă fila din carnet și să o mototolească.

Ignorând varianta lui Mandy de la „Clopoțeii sună", care era *Clopoțeii sună,/ Miroase-a bammamă, zău,/ Robin o să facă un uou*, a luat carnetul și a trecut prin hol, îndreptându-se către biroul Briannei.

– Cine sunt eu să trâncănesc despre moralitate? s-a întrebat el. Ea a ridicat ochii dintr-o foaie de hârtie pe care se vedeau componentele unei turbine

hidroelectrice. Privirea ei absentă arăta faptul că era conștientă că i se vorbește, dar gândurile îi erau tot la ceea ce făcuse până atunci și nu realiza cine și despre ce îi vorbește. Obișnuit cu acest fenomen, a așteptat cu oarecare nerăbdare ca ea să uite de turbină și să fie atentă la el.

– Să trăncănești? a întrebat ea, încruntându-se. A clipit des și apoi l-a privit cu mai multă atenție, întrebând:

– Cu cine să trăncănești?

– Ei bine... a spus el, ridicând carnetul și devenind deodată timid. Într-un fel, să stau de vorbă cu copiii.

– Chiar trebuie să le vorbești copiilor despre moralitate, a spus ea pe un ton blând. Ești tatăl lor. Este de datoria ta s-o faci.

– Oh! a exclamat el puțin descumpănit. Dar eu *am făcut* o mulțime din lucrurile despre care le spun că nu este bine să le facă. *Sânge*, ei da. Poate că se punea problema de a proteja pe cineva. Poate nu.

Ea a înălțat sprâncenele groase, întrebând:

– N-ai auzit niciodată despre ipocrizia benignă? Am crezut că vă învață asemenea lucruri la seminarul teologic. Dacă tot ai adus vorba despre pălăvrăgeala legată de moralitate, și asta este treaba unui pastor, nu-i așa?

Se uita la el cu ochii ei mari, albaștri, și aștepta. „Cred că Bree e în stare să apuce oricând taurul de coarne", și-a spus el repede. De când se întorseseră ea nu spusese nici un cuvânt legat de apropiata lui hirotonisire și nu îl întrebase ce credea despre misiunea lui. Nici un cuvânt în timpul anului petrecut în America, după ce avusese loc operația lui Mandy, după ce hotărâseră să se mute în Scoția, după lunile care fuseseră necesare renovării reședinței Lallybroch, pe care o cumpăraseră. Nici un cuvânt până ce el nu avea de gând să deschidă ușa. Îndată ce ar fi deschis-o ea l-ar fi doborât pur și simplu la pământ și i-ar fi pus piciorul în piept.

– Mda, a spus el plat, este, și i s-a uitat în ochi.

– Bine, a replicat ea, zâmbind. Care-i problema?

– Bree, a răspuns el, simțindu-și inima-n gât. Dacă aș ști, ți-aș spune.

Ea s-a ridicat în picioare și i-a pus mâna pe braț, dar înainte ca unul din ei să fi putut spune ceva, s-a auzit lipăitul unor tălpi goale și glasul lui Jem dinspre ușa biroului lui Roger:

– Tati?

– Sunt aici, amice! i-a răspuns Roger, dar până să facă un gest, Brianna se îndrepta deja spre ușă.

L-a găsit pe Jem îmbrăcat în pijamaua albastră de Superman, cu părul ud, stând pe vârfuri, cu mâinile prinse de marginea biroului și examinând scrisoarea cu mult interes.

– Ce-i asta? a întrebat Jem.

– *Țe-i ata?* s-a grăbit să-l imite Mandy, suindu-se pe un scaun, pentru a vedea despre ce era vorba.

– E o scrisoare de la bunicul tău, a explicat Brianna, acoperind ca din întâmplare post-scriptumul cu o mână, arătând cu cealaltă un anumit paragraf și continuând:

– Îți trimite un pupic. Uite, vezi? aici scrie.

Un zâmbet larg a luminat fața lui Jem.

– Te pup si io, bunicule! a exclamat Mandy, aplecându-se, astfel încât nenumăratele bucle negre i-au acoperit fața, și a depus un sărut pe scrisoare cu un „MUAH" zgomotos.

Oscilând între oroare și râs, Bree a luat scrisoarea și a șters umezeala de pe ea. Hârtia, deși era veche, era rezistentă.

– Nu s-a întâmplat nimic rău, a spus ea și i-a întins scrisoarea lui Roger cu un gest cu totul natural. Ei, haideți! Ce poveste citim în seara asta?

– Povești cu *aminale*, pentru copii!

– Povești cu a-ni-ma-le, a spus Jem, întorcându-se spre sora lui, pentru ca aceasta să-l poată auzi bine. Povești cu a-ni-ma-le, pentru copii!

– Bine, a spus fetița împăciuitoare. Eu sunt prima!

Și după ce a rostit aceste cuvinte, a dat buzna pe ușă afară, urmată imediat de fratele ei. Briannei i-au trebuit doar trei secunde ca să-l prindă pe Roger de urechi și să-l sărute apăsat pe gură. Apoi a pornit după copii.

Un pic mai fericit, asculta zgomotul făcut sus de spălatul pe dinți și de spălatul pe față. Oftând, a pus carnetul înapoi în sertar gândindu-se: „Am destul timp. Or să treacă ani până ce va fi nevoie de carnetul acesta. Ani și ani."

A împăturit scrisoarea cu grijă, s-a înălțat pe vârfuri și a pus-o pe ultimul raft, așezând peste ea șarpele care urma să o păzească. Apoi a stins lumânarea și s-a alăturat familiei sale.

Post-scriptum: Văd că eu urmează să am ultimul cuvânt. Un privilegiu pe care îl are rar un bărbat ce trăiește într-o casă în care se află opt femei (cel puțin atâtea erau când le-am numărat ultima dată). Ne-am propus să plecăm din Ridge îndată ce se mai îndreaptă vremea și să

mergem în Scoția. Acolo se află tiparnița mea. Vreau s-o iau și să mă întorc aici cu ea.

În vremurile-acestea nu poți călători în siguranță și nu pot spune când sau dacă vom putea să mai scriem (nici nu știu dacă vei primi această scrisoare, dar mă rog Providenței să o primești).

Vreau să-ți mai comunic ceva și despre proprietatea care a fost deținută de către soții Cameron în numele unui domn italian. Mi s-a părut că nu este înțelept să o luăm cu noi, astfel încât am dus-o la loc sigur. Jem cunoaște acel loc. Dacă aveți nevoie de acea proprietate cândva, să-i spuneți că spaniolul o păzește. Te rog să faci în așa fel încât aceasta să fie binecuvântată de către un preot, căci este pătată cu sânge.

Uneori îmi doresc să pot vedea mai des cum este în viitor. Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că acest lucru nu e posibil, dar chipurile voastre le voi vedea întotdeauna. Sărută-i pe copii din partea mea.

Tatăl tău iubitor,
JF

După ce copiii au fost spălați, sărutați și puși în pat, părinții s-au întors în bibliotecă, înarmați cu scrisoarea și un strop de whisky.

– Un domn italian? a întrebat Bree privindu-l pe Roger cu o sprânceană ridicată într-un fel care amintea atât de mult de Jamie Fraser, încât s-a întors imediat la foaia de hârtie. Se referă la…

– Charles Stuart, nu se poate referi la altcineva.

Ea reciti post-scriptumul pentru a douăsprezecea oară.

– Și dacă *se referă* la Charles Stuart, atunci proprietatea…

– A găsit aurul. Și Jem știe unde e?

Roger nu s-a putut abține să nu spună acest ultim lucru pe tonul unei întrebări, privind către tavanul dincolo de care copiii dormeau îmbrăcați în pijamale frumoase, imprimate cu diferite personaje de desene animate.

Bree se încruntă.

– Știe? Tata nu a spus tocmai lucrul acesta. Și dacă ar ști *într-adevăr*… Îi este greu unui băiat de opt ani să păstreze un secret atât de mare.

– Așa este.

Fie că avea sau nu opt ani, Jem știa foarte bine să păstreze un secret. Dar Bree avea dreptate, tatăl ei nu ar fi încărcat pe nimeni cu informații primejdioase, cu atât mai puțin pe iubitul său nepot. Totul fusese făcut dintr-un motiv

foarte bine întemeiat. Din post-scriptum era clar că se putea avea acces la respectiva informație doar dacă era neapărată nevoie.

– Ai dreptate. Jem nu știe nimic despre aur, știe doar despre spaniol, indiferent cine sau ce ar fi el. Nu ți-a spus niciodată nimic despre spaniol?

Ea a clătinat din cap și apoi s-a întors, pentru că o pală de vânt a mișcat perdeaua, anunțând venirea ploii. Bree s-a ridicat și a închis geamul, apoi a urcat în grabă scările pentru a închide ferestrele de sus, în timp ce îi făcea un semn lui Roger să facă același lucru la parter. Lallybroch era o reședință vastă, cu multe ferestre. Copiii încercau mereu să le numere pe toate, dar niciodată numărul la care ajungeau nu era același.

Roger se gândise că ar fi putut să le numere el însuși într-o zi, pentru a ști o dată pentru totdeauna câte ferestre erau, dar nu voia să facă asemenea lucru. Casa, la fel ca toate locuințele vechi, avea o personalitate a sa. Lallybroch era destul de primitoare, mare și elegantă, confortabilă, fără a fi construită în mai multe epoci, cu ecouri ale glasurilor oamenilor din diferite generații care se păstrau în ziduri. Această casă își avea, fără îndoială, secretele sale. A nu dezvălui numărul de ferestre era în acord cu impresia pe care o avea despre casă, și anume aceea că era și un loc al jocului.

În bucătăria acum echipată cu un frigider modern, cu mașină de gătit Aga și cu țevăraie modernă, dar care avea încă mese din granit, pe care se zăreau pete de coacăze, dar și pete lăsate de sângele vânatului și al păsărilor de curte, geamurile erau închise. Cu toate acestea, a trecut prin ele și prin spălător. Lumina era stinsă pe hol, dar a zărit aerisirile din podea, în apropierea peretelui, care comunicau cu beciul de dedesubt.

Socrul său se ascunsese acolo pentru scurtă vreme în zilele ce au urmat Răscoalei, înainte de a fi încarcerat la Ardsmuir. Roger fusese acolo o dată, când au luat casa, și când a ieșit din spațiul strâmt cu miros fetid, a înțeles de ce Jamie Fraser preferase să trăiască pe un vârf de munte izolat, unde nu era supus nici unui fel de constrângere.

Se ascunsese ani la rând, cunoscuse privațiunile, fusese închis… Jamie Fraser nu era un om din sfera politicului, el știa mai bine decât mulți ce însemna războiul, indiferent de scopul în care era dus acesta. Dar Roger îl văzuse pe socrul său frecându-și din când în când încheieturile mâinilor, de unde dispăruseră de multă vreme urmele lăsate de lanțuri, fără să piară însă și amintirea acestora. Roger nu se îndoia nici o clipă de faptul că

Jamie Fraser avea să trăiască în libertate ori va muri. Pentru o clipă și-a dorit până în măduva oaselor să fie alături de socrul său și să lupte alături de el.

Ploaia începuse. Auzea stropii căzând pe acoperișurile dependințelor. Imediat s-a pornit un adevărat potop, învăluind casa în ploaie și ceață.

– Pentru noi… și pentru urmașii noștri, a spus el cu voce joasă.

Era un legământ între bărbați. Un legământ nerostit, dar pe deplin înțeles. Nu conta nimic altceva, decât să se păstreze familia, să fie protejați copiii. Indiferent dacă pentru asta trebuia să fie plătit un preț în sânge, sudoare sau suflet, el avea să fie plătit.

– *Oidche mhat,* a spus el, privind către beci. Noapte bună.

A mai zăbovit puțin în vechea bucătărie, având senzația că locuința îl îmbrățișa și îi dădea siguranța că era un adăpost solid în care te puteai refugia ca să fii ferit de furtună. Bucătăria fusese întotdeauna inima casei și a simțit căldura venită de la mașina de gătit ca pe un lucru ce îl liniștea. Avusese același sentiment când se făcea focul în vatra acum goală.

A întâlnit-o pe Brianna în capul scărilor. Se schimbase și se pregătea să se pună-n pat, nu neapărat să doarmă. În casă aerul era întotdeauna răcoros, iar temperatura mai scăzuse cu câteva grade de când începuse să plouă. Ea nu se îmbrăcase în pijamaua din lână, ci își pusese o cămașă de noapte subțire, din bumbac alb, strânsă cu o panglică roșie, care-i dădea un aer înșelător, de inocență. Țesătura albă se mula pe sânii ei întocmai ca norul pe vârful unui munte.

I-a spus asta și ea a izbucnit în râs, dar nu s-a opus când a atins-o. A atins cu palmele sfârcurile care ieșeau în evidență prin materialul alb, rotunde ca niște pietricele de pe malul mării.

– Mergem sus? a șoptit ea, atingând cu vârful limbii buza lui inferioară.

– Nu, a replicat el, sărutând-o cu hotărâre, în timp ce se bucura de această atingere. Mergem în bucătărie. Acolo n-am făcut-o încă.

A iubit-o așa, aplecată peste vechea masă cu petele ei misterioase, deslușindu-i icnetele scurte prin foșnetul vântului și al ploii care se revărsa peste vechile storuri. A simțit cum ea e străbătută de fiori, cum se topește, cum își dă drumul. Și-a simțit genunchii tremurând, așa încât s-a aplecat, a prins-o de umeri, și-a lipit fața de valurile ei de păr mirosind a șampon, atingând granitul cu obrazul. Inima lui bătea rar și cu hotărâre, de parcă ar fi fost o tobă mare. Era gol, și frigul venit de undeva îi făcea pielea de găină pe picioare și pe spate. Brianna a simțit că tremura și s-a întors cu fața spre el.

– Ți-e frig? a șoptit ea. Ei nu-i era frig. Părea să ardă ca un tăciune aprins.

El nu își dorea nimic mai mult decât să se strecoare în pat alături de ea și să se bucure de căldură, în timp ce afară era furtună.

– Mă simt bine, a spus, luând hainele pe care le aruncase pe podea. Hai să ne băgăm în pat.

Sus, ploaia se auzea mai tare.

Oh, animalele două câte două au intrat. Au venit elefanții și-apoi cangurii i-au urmat, cânta Bree încet, în vreme ce urcau scările.

Roger a zâmbit. Îți puteai închipui că locuința era o arcă ce plutea pe o suprafață nesfârșită, acoperită de apă. Două câte două, doi părinți, doi copii… poate chiar mai mulți într-o zi. Era destul spațiu, oricum.

După ce a stins veioza și a început să asculte cum bătea ploaia în storuri, Roger se afla la limita dintre somn și stare de veghe, refuzând să se lase dus de plăcerea momentului.

– N-o să-l întrebăm, nu-i așa? a șoptit Bree. Avea un glas adormit, și el îi simțea trupul ușor și cald. N-o să-l întrebăm pe Jem?

– Cum? Nu. Bineînțeles că nu. Nu e nevoie.

Simțea cum curiozitatea nu îi dădea pace. Cine era spaniolul? În afară de asta, gândul la o comoară îngropată undeva reprezentase întotdeauna o tentație. Nu aveau, însă, nevoie de comoară. Deocamdată aveau destui bani. Oricum, putea doar să spere că aurul se mai afla încă acolo unde îl ascunsese Jamie, dar existau șanse mari ca lucrurile să nu stea așa.

Nu avea cum să uite ultima frază din post-scriptumul lui Jamie:

Te rog să faci în așa fel încât aceasta să fie binecuvântată de către un preot, căci este pătată cu sânge.

Cuvintele se topeau pe măsură ce le gândea, iar ceea ce vedea când închidea ochii nu era aur, ci petele care se impregnaseră mult prea adânc în masa de granit, pentru a putea fi scoase dacă masa era frecată temeinic. Acele pete nu dispăreau nici dacă un preot ar fi făcut o slujbă.

Nu mai conta. Spaniolul, oricine ar fi fost el, putea să-și păstreze aurul. Familia se afla în siguranță.

PARTEA A DOUA

Sânge, sudoare și murături

6

LONG ISLAND

La 4 Iulie 1776, s-a semnat la Philadelphia Declarația de Independență.

La 24 iulie, generalul-locotenent Sir William Howe a ajuns la Staten Island, unde și-a stabilit cartierul general, la taverna *Rose and Crown* din New Dorp.

La 13 august, generalul-locotenent George Washington a sosit la New York pentru întărirea fortificațiilor orașului, aflate în posesia americanilor.

La 21 august, William Ransom, locotenentul Lord Ellesmere, a sosit la *Rose and Crown* în New Dorp prezentându-se la ordine, oarecum târziu, și devenind cel mai tânăr membru al statului-major al generalului Howe.

La 22 august...

Locotenentul Edward Markham, Marchiz de Clarewell, a privit scrutător chipul lui William, și a văzut un coș dizgrațios gata să explodeze pe fruntea acestuia.

– Te simți bine, Ellesmere?

– Bine, a reușit să spună William printre dinți.

– Da, numai că arăți cam... rău, a spus Clarewell îngrijorat. Pot să-ți ofer o murătură?

William abia ajunsese la timp. Era ceva caraghios în această situație. Privea leguma din mâna lui Clarewell, care era gata să sugă acea murătură și să fie cât se poate de mulțumit de acest fapt.

Această imagine, peste care se suprapunea afirmația lui Clarewell conform căreia bunica lui, persoană vârstnică, era gata să jure că o murătură bună te ferea de răul de mare, și așa și era, că doar el era solid ca o stâncă…

William a clipit des și a privit cu ochii înlăcrimați către malul care se apropia. Marea nu era foarte agitată, deși valuri erau, fără nici o îndoială. Nici nu conta, pentru că, la fiecare mișcare oricât de discretă, provocată de apă, stomacul lui se întorcea pe dos. La fiecare mișcare!

Stomacul lui tot încerca ceva, dar înăuntrul lui nu se mai afla nimic. Cel puțin putea să se gândească la faptul că nu mai avea nimic în stomac. S-a șters la gură, a simțit că îi era frig, în ciuda căldurii care domnise toată ziua, și a strâns din umeri.

Aveau să arunce ancora foarte curând. Venise momentul să coboare sub punte și să-și pună în ordine oamenii pe care îi comanda, și aceasta înainte ca aceștia să urce în bărci. A riscat să arunce o privire dincolo de pupa și a văzut navele *River* și *Phoenix*. *Phoenix* era nava-amiral a amiralului Howe, iar fratele său, generalul, se afla la bord. Oare vor fi nevoiți să aștepte și să plutească pe apă precum niște biete dopuri de sticlă, până ce generalul Howe și căpitanul Pickering aveau să-și instaleze tabăra? Spera din suflet că nu.

Oamenilor li s-a cerut să debarce imediat.

– CU TOATĂ VITEZA, domnilor! a urlat sergentul Cutter cât l-a ținut gura. O să-i prindem pe rebeli pe picior greșit! Chiar așa o să facem! VAI DE CEL care se mișcă-ncet! TU de colo…

Spunând acestea, sergentul s-a îndreptat cu mare viteză spre un sublocotenent care i s-a părut în neregulă, și William s-a simțit oarecum mai bine. Sigur că nimic cu adevărat teribil nu se putea întâmpla într-o lume în care exista și sergentul Cutter.

Și-a urmat oamenii pe scară în jos și a urcat în barcă, uitând cu totul de stomac, pentru că era foarte încordat. Prima sa bătălie adevărată îl aștepta undeva pe câmpiile din Long Island.

Optzeci și opt de fregate. Asta auzise el că adusese cu sine amiralul Howe și nu se îndoia de faptul că așa stăteau lucrurile. O adevărată pădure de pânze umplea golful Gravesend, iar apa era plină de ambarcațiuni mici, care duceau militari la țărm. William aproape că se sufoca de atâta nerăbdare. Simțea că

oamenii se adună. Vedea cum caporalii își strângeau subordonații și plecau în ordine, făcându-le loc celor care soseau imediat după ei.

Caii ofițerilor erau aduși la țărm înot și nu în ambarcațiuni, deoarece distanța pe care o aveau de parcurs prin apă era foarte mică. William s-a ferit din calea unui val mare și apoi s-a scuturat, pentru că apa sărată îl udase. Grăjdarul, care ținea hotărât un cal de căpăstru, arăta ca un șobolan murat și se scutura de zor ca și William, în timp ce rânjea la el. Omul avea fața albită de frig, dar privirea plină de nerăbdare.

Și William avea un cal undeva. Căpitanul Griswold, unul dintre membrii vechi ai statului-major al lui Howe, i-a împrumutat un cal, nemaiavând timp să se ia altă măsură. Se gândea că persoana care se va ocupa de cal îl va căuta pe el, deși nu prea vedea cum avea să se întâmple acest lucru.

Pe țărmul neted domnea senzația de confuzie organizată. Peste tot se vedeau tunicile roșii ale militarilor, care păreau niște cârduri de păsări marine printre ambarcațiuni. Strigătele sergenților încercau să le acopere pe acelea ale pescărușilor.

Cu oarecare greutate îi fuseseră prezentați caporalii abia în dimineața aceea și nu avea întipărite încă în memorie chipurile lor. William a reușit să-și descopere cele patru companii și a pornit în fruntea lor pe mal, prin dune de nisip acoperite cu un soi de iarbă înaltă. Era o zi călduroasă. Militarii îmbrăcați în uniforme și având tot echipamentul asupra lor transpirau și de aceea William își lăsa oamenii să răsufle, să bea apă sau bere din gamele, să mănânce o fărâmă de brânză și un pesmet.

Unde? Aceasta era întrebarea care stăruia în mintea lui în acel moment. Cu o seară înainte, avusese loc o întâlnire a ofițerilor de stat-major, în care se discutase repede despre planul de invazie. De la golful Gravesend jumătate din armată avea să înainteze spre nord, către Brooklin Hights, unde se credea că se aflau rebelii. Restul trupelor avea să se împrăștie de-a lungul malului spre Montauk, formând o linie de apărare care ar fi putut înainta către Long Island, forțându-i pe rebeli să se retragă și să cadă într-o capcană.

William își dorea dureros de mult să se afle în avangardă, să atace. Gândind realist, își dădea seama că era prea puțin probabil să se întâmple. Nu se obișnuise deloc cu oamenii lui și nu era impresionat de modul în care

arătau. Nici un comandant care judeca normal nu ar fi trimis astfel de companii pe linia frontului, cu excepția situației în care dorea să facă din acei militari carne de tun. Acest gând l-a liniștit pentru o clipă.

Howe nu era un om care să sacrifice militari. Se știa despre el că era foarte prudent, uneori exagerat de prudent. Tatăl lui îi spusese acest lucru. Lordul John nu spusese că tocmai asta îl îndemnase să fie de acord ca William să facă parte din statul-major al lui Howe, dar el știa deja acest lucru. Nu-i păsa de asta. Socotise că avea mai multe șanse de a lua parte la acțiuni militare avându-l șef pe Howe, decât dacă s-ar fi aflat sub comanda lui Sir Peter Packer și ar fi străbătut mlaștinile din Carolina de Nord.

Și oricum… S-a uitat în stânga și-n dreapta. Apele erau pline de nave britanice cu militari. Nu ar fi recunoscut niciodată că era impresionat de acest tablou. Avea însă impresia că îl strângea cineva de gât, și-a dat seama că își ținea respirația și a început să respire normal.

Artileria se apropia de țărm plutind într-un echilibru precar pe barjele care aveau la bord militari ce înjurau de mama focului. Antetrenurile, chesoanele și militarii au trebuit să fie trași la mal de cai și de boi care înaintau stârnind nisipul și protestele, deoarece ieșiseră pe țărm într-un punct situat mai la sud față de cel unde ar fi trebuit să ajungă.

– Domnule, domnule!

A privit în jos și a zărit un soldat mic de statură, poate de aceeași vârstă cu el, cu fața rotundă și vădit emoționat.

– Da?

– Halebarda dumneavoastră. Și v-a sosit și calul, a adăugat soldatul, gesticulând în direcția calului murg ale cărui hățuri le ținea. Cu complimente din partea căpitanului Griswold.

William a luat halebarda care avea peste doi metri și al cărei capăt din oțel lucea chiar și în lumina slabă a cerului acoperit de nori. Simțea că arma era atât de grea încât amenința să-i rupă mâna.

– Mulțumesc. Dumneata ești…

– Oh, Perkins, domnule, a replicat soldatul, lovindu-și sprânceana în momentul în care salută. Compania a treia, domnule. Ni se spune „Măcelarii".

– Așa vi se spune? Ei bine, sper să aveți ocazia de a dovedi că meritați această poreclă.

Perkins aștepta.

– Mulțumesc, Perkins, a spus William, făcând un gest de concediere.

A apucat hățurile calului simțind o bucurie în adâncul sufletului. Era cea mai mare armată pe care o văzuse vreodată, și el făcea parte din ea.

A fost mai norocos decât credea că va fi, dar nu atât de norocos pe cât sperase. Companiile lui se aflau în linia a doua. Oamenii săi aveau să urmeze avangarda formată din pedestrași, aflându-se înaintea artileriei. Acest lucru nu îi garanta că va avea parte de acțiune, dar existau mari șanse să participe efectiv la luptă, în condițiile în care americanii erau niște adevărați luptători, așa cum se zvonise.

Trecuse de ceasurile prânzului, când a ridicat halebarda, strigând:

– Înainte, marș!

După vremea apăsătoare începuse ploaia, o adevărată ușurare după atâta căldură.

Dincolo de mal se întindea un brâu de pământ împădurit, după care urma minunata și nemărginita câmpie. Fire mari de iarbă și flori sălbatice se arătau înaintea lor într-o paletă bogată de culori, în lumina diminuată de căderea ploii. Undeva, departe, putea vedea păsări. Erau porumbei? Erau prepelițe? Se aflau prea departe pentru a-și putea da seama. Păsările se ridicau în zbor în ciuda faptului că ploua, și asta din cauză că soldații aflați în marș le făceau să-și abandoneze ascunzătorile.

Companiile lui se aflau undeva în centrul liniei care avansa. Oamenii mergeau ordonat în coloană în spatele lui și el i-a trimis un gând bun generalului Howe. Era cel mai tânăr ofițer de stat-major și, așa stând lucrurile, i s-ar fi putut da funcția de curier. Ar fi fost obligat să alerge de la o companie la alta pe câmpul de luptă, transmițând ordine de la cartierul general al lui Howe, ducând informații de la și pentru alți doi generali, Sir Henry Clinton și Lordul Cornwallis.

Din cauză că sosise târziu, nu știa nimic despre ceilalți ofițeri sau despre dispunerea armatei. Nu cunoștea pe nimeni și nu știa unde se afla fiecare dintre ofițeri. În funcția de curier ar fi fost inutil. Găsind un moment liber în toată agitația cauzată de venirea trupelor, generalul Howe îl întâmpinase

cu multă amabilitate și, mai mult decât atât, îi oferise șansa de a alege: putea să se pună sub comanda căpitanului Griswold sau putea să preia comanda câtorva companii al căror locotenent se îmbolnăvise de friguri.

Profitase de șansă și acum stătea mândru în șa, cu halebarda pusă în poală, conducând oamenii la luptă. S-a mișcat un pic, bucurându-se de sentimentul pe care i-l dădea tunica nouă roșie, din lână, coada pe care o simțea pe ceafă, legătura de gât, din piele, și micul grumăjer, acea gardă a gâtului dintr-o bucățică de argint, pe care o purtau ofițerii, reminiscență din armura militarilor romani. Nu mai purtase uniforma de aproape două luni și, indiferent dacă era sau nu udă de ploaie, aceasta îi dădea un sentiment de înălțătoare glorie.

În preajma lui se afla o companie de cavalerie ușoară și auzea strigătele ofițerului care o comanda. I-a văzut înaintând și apoi întorcându-se la un pâlc de copaci. Văzuseră ceva?

Nu. Un nor de păsări negre se ridică din copaci, făcând atât zgomot, încât mulți dintre cai s-au speriat. Militarii călare au înaintat cu săbiile scoase tăind crengi, dar asta doar așa, ca să arate de ce erau în stare. Chiar dacă se ascunsese cineva acolo, plecase deja, iar militarii din compania de cavalerie ușoară și-au reluat locul în formație, incomodându-se unii pe alții.

S-a liniștit, așezându-se comod în șa și lăsând din mână halebarda.

Nu se zăreau americanii și nici nu aveau să se zărească. El văzuse și auzise destule în perioada în care culesese informații, astfel încât să știe că adevărata Armată Continentală avea să lupte în mod organizat. Îi văzuse pe membrii formațiunilor de miliție care făceau exerciții în piețele satelor, stătuse la masă cu oameni de-ai lor. Nici unul dintre ei nu era militar. Dacă îi vedeai exersând în grupuri, îți venea să râzi. Nici măcar nu erau în stare să păstreze cadența, dar mulți dintre ei erau vânători pricepuți. Puteau împușca gâsca sau curcanul din zbor și îi disprețuiau pe militarii britanici.

Nu, dacă ar fi fost americani prin preajmă, primul lucru care le-ar fi anunțat prezența ar fi fost acela că unii dintre britanici ar fi căzut morți la pământ. I-a făcut un semn lui Perkins și i-a spus să le transmită caporalilor că le ordonă să facă în așa fel încât oamenii să fie gata de luptă cu armele încărcate și cremenea pregătită. A văzut cum unul dintre caporali a strâns din

umeri la primirea ordinului ca și când l-ar fi considerat o insultă, dar l-a executat, și asta l-a făcut pe William să se mai liniștească puțin.

Și-a amintit de călătoria pe care o făcuse recent și s-a întrebat când și unde l-ar putea întâlni pe căpitanul Richardson pentru a-i comunica informațiile pe care le deținea.

Majoritatea observațiilor le făcuse din mers și reținuse cele mai multe amănunte, notând doar când era necesar. Notițele erau codificate și puse într-un exemplar din Noul Testament pe care i-l dăduse bunica lui. Acel exemplar se afla încă în haina lui de civil, în Staten Island. Poate că acum, când se întorsese cu bine în sânul armatei, era posibil să redacteze observațiile sub forma unor rapoarte. Ar fi putut…

Ceva îl trezi la realitate tocmai la timp pentru a vedea scânteia și pentru a auzi trosnetul unei muschete venind dintre copaci, de undeva din stânga.

– Stați pe loc! a strigat, văzând că oamenii lui puneau mâna pe arme. Așteptați!

Era prea departe locul de unde se trăsese și, în afară de asta, exista o coloană de infanterie mai aproape de pădure. Infanteriștii au luat poziție de tragere către pădure. Primul șir s-a așezat în genunchi în poziție de tragere și al doilea a rămas în picioare. Militarii au tras spre pădure și li s-a răspuns cu foc. A văzut unul sau doi oameni căzând și pe alții clătinându-se, dar militarii s-au menținut în linie.

Au urmat alte rafale și s-a răspuns cu foc, dar sporadic. A observat mișcare cu coada ochiului și s-a întors în șa, pentru a vedea mai mulți bărbați în haine vânătorești venind în fugă dinspre pădurice.

Soldații din compania aflată în față i-au văzut și ei. La un strigăt al sergentului, militarii au pus baioneta la armă și au pornit în pas alergător. Pentru William era însă cât se poate de limpede că militarii nu-i vor prinde pe acei oameni obișnuiți să trăiască în sălbăticie.

Înfruntarea a durat toată după-amiaza, pe măsură ce armata înainta. Cei căzuți erau ridicați și duși în spatele convoiului, dar erau doar câțiva. S-a tras asupra uneia dintre companiile lui William și ofițerul s-a simțit de parcă ar fi fost Dumnezeu când a ordonat atacul și oamenii lui au pornit prin pădure ca un roi de viespi, cu baioneta la armă, reușind să ucidă un rebel, al cărui trup l-au cărat cu ei până în câmp deschis. Caporalul a sugerat că ar fi bine

să-l spânzure pe decedat, astfel încât imaginea lui să-i descurajeze pe alți rebeli, dar William a considerat că ar fi dezonorant, și le-a cerut oamenilor să lase cadavrul la marginea pădurii, unde ar fi putut fi găsit de rebeli.

Către seară au venit ordine de pe linia de înaintare, de la generalul Clinton. Nu aveau să se oprească și nu aveau să-și așeze tabăra. Vor face doar un popas scurt și oamenilor avea să li se împartă mâncare rece, pentru ca apoi să pornească mai departe.

Unii ofițeri au mormăit la auzul acelor ordine, dar atât. Ei veniseră să lupte, iar marșul făcea ca nerăbdarea să crească.

Ploua încetișor, și atacurile venite din partea rebelilor au devenit mai rare pe măsură ce lumina zilei scădea. Nu era frig și, cu toate că hainele lui erau tot mai îmbibate cu apă, William prefera această senzație de răcoare celei de apăsare din ziua precedentă. Ploaia îi tempera puțin calul, lucru foarte bun, deoarece patrupedul era nervos și neastâmpărat, fapt care îl făcea pe William să creadă că domnul căpitan Griswold nu dăduse dovadă de cele mai bune intenții când i-l împrumutase. Obosit din cauza marșului prelungit, murgul a renunțat să se mai sperie de crengile care se mișcau sau să se ridice în două picioare când călărețul trăgea de hățuri și acum înainta resemnat, cu urechile pleoștite.

În primele ceasuri de marș nocturn, totul a mers bine. Imediat după miezul nopții, efortul din ziua precedentă și lipsa de somn au început să-și spună cuvântul. Soldații au început să se împiedice și au încetinit pasul. Întunericul, efortul și ideea că mai era mult până la răsăritul soarelui au început să-i apese.

William l-a chemat pe Perkins. Soldatul cu fața rotundă a venit imediat, căscând și clipind des. Înainta alături de William ținându-se de frâiele calului, în vreme ce ofițerul îi spunea ce dorea.

– Să cântăm? a spus Perkins cu oarecare îndoială. Ei bine, domnule, eu recunosc că știu să cânt, dar numai imnuri bisericești.

– Ei, nu mi-aș fi dorit să cântați chiar așa ceva, a recunoscut William. Ia du-te tu și vorbește cu sergentul… Millikin îl cheamă? Mi se pare că este irlandez, nu-i așa? Spune-i să cânte absolut orice dorește, numai să poată fi cântat cu putere și să fie plin de viață. Oricum nu aveau de ce să se ascundă. Americanii știau exact unde se află.

– Să trăiți, am înțeles! a spus Perkins pe un ton care trăda îndoiala, pentru ca apoi să dea drumul hățurilor și să dispară în noapte.

William a mai călărit câteva minute învăluit în tăcere, după care a auzit glasul puternic de irlandez adevărat al lui Patrick Millikin intonând un cântec obscen. Oamenii au început să râdă și câțiva l-au acompaniat la refren. Încă două versuri și au început să cânte toți cu voioșie, inclusiv William.

Nu puteau să o țină așa ceasuri întregi, mărșăluind cu tot echipamentul asupra lor, dar după ce au cântat toate cântecele care le plăceau și au simțit că nu mai aveau suflu, erau din nou treji și optimiști.

Chiar înainte de răsărit, William a simțit mirosul specific mării și un iz de mlaștină în ploaie. Oamenii deja uzi au început să înainteze prin bălți și pâraie.

Câteva minute mai târziu, o bubuitură de tun a tulburat liniștea și păsări care își aveau sălașul în mlaștină s-au înălțat către cerul care începea să se lumineze, scoțând tot felul de țipete alarmate.

În următoarele două zile, William nu a avut habar unde se află. Îi răsunau în urechi denumiri ca Jamaica Pass, Flatbush și Gowanus Creek, care apăreau în depeșe și în mesajele transmise rapid întregii armate, dar puteau fi la fel de bine Jupiter sau fața nevăzută a lunii.

În cele din urmă, a văzut detașamente întregi din Armata Continentală, care ieșeau din mlaștină. Primele ciocniri au fost cumplite, dar companiile lui William au fost menținute în spate, urmând să ofere sprijin celor din prima linie. Doar o singură dată s-au aflat destul de aproape pentru a putea trage asupra unui grup ofensiv de americani.

Se afla într-o permanentă stare de surescitare, încercând să vadă și să audă totul în același timp, cu mirosul de praf de pușcă în nări. Starea aceasta nu l-a părăsit nici măcar când și-a simțit trupul zguduindu-se la detunătura tunului. La apusul soarelui, când focul a încetat, a luat un pesmet și brânză, dar nici nu le-a gustat măcar și a dormit, răpus de oboseală.

A doua zi, după-amiaza târziu, au ajuns în spatele unei case mari din piatră care ținea de o fermă. Fusese rechiziționată de trupe britanice și de niște mercenari din Hessa și transformată în punct ocupat de artilerie. Țevile tunurilor ieșeau pe geamurile de la etaj, ude de ploaie.

Problema era acum praful de pușcă ud. Cartușele erau în stare bună, dar dacă praful de pușcă pătrundea în amorsă, în câteva minute se făcea cocoloașe și nu mai era bun de nimic. Tocmai de aceea ordinul de tragere

trebuia dat cât mai târziu. William scrâșnea din dinți, gândindu-se când era mai bine să dea ordinul de atac.

Pe de altă parte, uneori nu era nici o îndoială asupra momentului în care trebuia să se ordone deschiderea focului. Strigând ca din gură de șarpe, un grup de americani a năvălit dintre copaci, îndreptându-se spre uși și ferestre. Militarii au tras cu muschetele și au doborât câțiva dintre ei, dar unii au intrat pe geamurile sparte ale casei. Din reflex, William a prins hățurile în mâini și a pornit spre dreapta, înaintând atât cât era suficient pentru a vedea partea din spate a casei.

Un grup mai mare de americani se afla acolo, unii dintre ei cățărându-se pe zid, folosindu-se de iedera care îmbrăca spatele clădirii.

– Pe acolo! a răcnit William, întorcându-și calul și agitând halebarda. Olson, Jeffries, în spate! Încărcați și trageți de îndată ce vă aflați la distanța corespunzătoare!

Oamenii din două companii de-ale sale au pornit în fugă, rupând capetele cartușelor cu dinții, dar înaintea lor au ajuns niște mercenari din Hessa în tunicile lor verzi, i-au apucat pe americani de picioare și i-au tras de pe zid, culcându-i la pământ.

A apucat bine hățurile și a făcut un ocol, pentru a supraveghea și fațada. A ajuns tocmai la timp pentru a vedea un artilerist britanic ce se prăbușea de la una dintre ferestrele deschise. Omul a căzut cu un picior sub el și a rămas întins la pământ, strigând. Unul dintre camarazii lui William a avut îndrăzneala de a se apropia și de a încerca să-l tragă de umeri, ca să-l ducă la adăpost. Militarul a fost împușcat însă de cineva din casă. Omul s-a chircit și a căzut, iar pălăria i s-a rostogolit între tufișuri.

William și-a petrecut restul zilei la casa din piatră. Americanii au atacat în patru rânduri. De două ori au reușit chiar să pună stăpânire asupra casei și, pentru scurt timp, au avut chiar controlul asupra tunurilor. De fiecare dată, însă, au fost învinși de trupele britanice și uciși sau siliți să se retragă. William nu s-a apropiat la mai mult de două sute de yarzi[1] de casă. O dată a reușit să trimită una dintre companiile sale pentru a le bloca accesul spre casă unor americani îmbrăcați ca indienii, care strigau frenetic. Unul dintre ei a dus la ochi o pușcă lungă și a tras chiar asupra lui, dar nu a țintit bine. A scos

[1] Yard = Unitate de măsură pentru lungimi, 1 yard = 0,9144 m (n.tr.)

sabia și s-a îndreptat spre el, vrând să-l ia în copitele calului, dar cineva a tras un foc și omul a căzut, rostogolindu-se în josul unui mic deal.

William și-a îndemnat calul vrând să vadă dacă atacatorul său era mort sau nu. Tovarășii acestuia erau deja în colțul casei, urmăriți de militari britanici. Calul nu voia să-l asculte, însă. Era obișnuit cu focul muschetelor, dar tocmai atunci s-a auzit o lovitură de tun și armăsarul a ciulit urechile și s-a ridicat pe picioarele de dinapoi.

William mai ținea în mână sabia. Pe cealaltă mână erau înfășurate hățurile, dar mișcarea neașteptată a calului l-a dezechilibrat. Armăsarul a luat-o spre stânga, astfel încât piciorul drept al lui William a ieșit din scară. Simțind că se prăbușește din șa, a avut prezența de spirit de a da drumul sabiei. A căzut pe un umăr și s-a rostogolit.

I-a mulțumit lui Dumnezeu că nu i se prinsese piciorul stâng în scară și a blestemat calul. S-a ridicat sprijinindu-se în palme și în genunchi. Era plin de noroi și de iarbă și simțea că inima îi bate-n gât.

Din casă nu mai trăgea nici un tun. Probabil că americanii luptau din nou corp la corp cu servanții tunurilor. A scuipat noroiul și s-a retras discret, crezând că se află în bătaia puștilor de la vreuna dintre ferestrele de la etaj.

Către stânga lui l-a văzut pe americanul care încercase să-l împuște, întins în iarba udă. Uitându-se spre clădire, s-a târât până lângă omul acela care zăcea cu fața-n jos, nemișcat. Dorea să-i vadă chipul. S-a ridicat în genunchi, l-a apucat pe necunoscut de umeri și l-a întors cu fața-n sus.

Nu exista nici o îndoială că era mort. Fusese împușcat în cap. Avea gura și ochii întredeschiși, iar trupul lui era greu și părea că se zbate. Purta un fel de uniformă. William a observat că pe nasturii din lemn erau pirogravate literele PUT. Acest lucru însemna ceva, dar William era ametit și nu își putea da seama ce anume. A lăsat cu grijă în iarbă trupul neînsuflețit, s-a ridicat și s-a dus să-și ia sabia. Simțea ceva ciudat în genunchi.

S-a îndreptat spre locul unde se afla sabia, dar s-a întors, a îngenuncheat și, simțind un gol în stomac, a închis cu degete reci ochii mortului care zăcea în ploaie.

Spre marea bucurie a militarilor, în noaptea aceea și-au așezat tabăra. S-au instalat bucătării de campanie, și mirosul de carne friptă și pâine proaspătă a umplut aerul umed. William abia se apucase să mănânce când a apărut

Perkins, prevestitorul răului, cu un mesaj. Ofițerul trebuia să se prezinte imediat la cartierul general al generalului Howe. A înșfăcat un codru de pâine și o bucată de carne de porc prăjită, apoi a plecat, mestecând.

I-a găsit pe cei trei generali și pe ofițerii lor de stat-major discutând despre rezultatele obținute în acea zi. Generalii erau așezați la o masă mică, încărcată de depeșe și de hărți făcute la repezeală. William și-a găsit un loc printre ofițerii de stat-major, la distanță de generali, lângă unul dintre pereții cortului mare.

Sir Henry susținea ideea unui atac în Brooklin Heights în dimineața ce avea să urmeze.

– I-am putea împrăștia ușor, a spus Clinton, întinzând mâna către depeșele sosite. Și-au pierdut jumătate din oameni, dacă nu chiar mai mult, și oricum nu au fost atât de numeroși.

– Nu va fi ușor, l-a contrazis Lordul Cornwallis, ștuguindu-și buzele groase. I-ai văzut luptând. Ei bine, da, i-am putea scoate de acolo, dar asta ne va costa. Dumneavoastră ce spuneți, domnule? a adăugat, întorcându-se cu deferență către Howe.

Howe a făcut o grimasă în urma căreia buzele păreau că i-au dispărut, lăsând loc doar unei linii albe.

– Nu-mi pot permite o altă victorie, așa cum a fost ultima, a tunat el. Sau dacă mi-aș putea-o permite, nu mi-aș mai dori-o.

Nu s-a mai uitat la masă, ci și-a îndreptat privirile asupra tinerilor ofițeri care stăteau lângă perete.

– Mi-am pierdut toți ofițerii de stat-major pe dealul acela blestemat din Boston, a continuat el mai calm. Pe toți cei douăzeci și opt de ofițeri de stat-major. Pe toți.

Privirile i s-au oprit asupra lui William, cel mai tânăr dintre ofițerii de stat-major și a dat din cap, de parcă ar fi fost de acord cu un gând al său, pentru ca apoi să se întoarcă spre Sir Henry, spunând:

– Opriți luptele.

Sir Henry nu era încântat de ceea ce auzea, William știa asta, și totuși a dat din cap aprobator.

– Să le propunem anumite condiții?

– Nu, a replicat Howe sec. După cum am văzut, și-au pierdut jumătate din oameni. Numai un nebun ar lupta fără cauză. Ei… dumneata, domnule, ai vreo observație de făcut? Deodată William și-a dat seama că lui îi pusese

Howe această întrebare. Ochii rotunzi ai generalului păreau să i se înfigă în piept precum alicele.

– Eu… a început William, pentru ca apoi să se adune, să ia poziție de drepți și să continue: Să trăiți! Generalul Putnam are comanda. Oamenii săi sunt la râu. Dumnealui nu este nebun, a continuat el cu precauție, dar are reputația unui om încăpățânat.

Howe a rămas puțin pe gânduri, îngustându-și privirea.

– Un om încăpățânat, a spus în cele din urmă. Da, și eu sunt de părere că este un om încăpățânat.

– El a fost unul dintre cei care aveau comanda în lupta de la Breed's Hill, nu-i așa? a obiectat Lordul Cornwallis. Americanii s-au grăbit să o rupă la fugă *de-acolo*.

– Da, dar… William s-a oprit și a amuțit, pentru că trei generali îl fixau cu privirea.

Howe i-a făcut nerăbdător un semn prin care îi cerea să continue.

– Cu tot respectul, *mylord*, a spus tânărul ofițer, bucurându-se că nu îi tremura glasul. Eu… eu am auzit că americanii s-au retras la Boston abia după ce au terminat absolut toată muniția. Cred că situația nu este aceeași și acum. În ceea ce-l privește pe generalul Putnam… nu a avut pe nimeni în spate la Breed's Hill.

– Și dumneata crezi că acum are.

Aceasta nu a fost o întrebare.

– Da, domnule, a răspuns William, încercând să nu se uite la teancul de depeșe de pe masa lordului. Sunt sigur. Cred că aproape toată Armata Continentală se află pe insulă, domnule.

S-a străduit ca fraza rostită de el să nu pară o întrebare. Asta auzise de la un maior cu o zi în urmă, dar se putea să nu fie adevărat și a continuat:

– Dacă Putnam are comanda aici…

– De unde știi dumneata că este vorba despre Putnam, domnule locotenent? l-a întrerupt Clinton, privindu-l cu ochi mici.

– M-am întors dintr-o misiune de cercetare și am trecut prin Connecticut. Când mă aflam acolo, am auzit de la mai mulți oameni că se alcătuiau unități de voluntari și rezerviști, care urmau să-i însoțească pe militarii generalului Putnam, ale cărui forțe urmau să se alăture celor de care dispunea generalul Washington la New York. Am văzut la tunica unui rebel mort astăzi lângă

râu un nasture pe care era pirogravat PUT. Așa îi spun generalului Putnam, domnule, „Bătrânul Put".

Generalul Howe a vorbit, înainte ca Henry Clinton sau Cornwallis să poată rosti un cuvânt.

– Un om încăpățânat, a repetat el. Ei bine, poate chiar este. Doar dacă... încetați lupta. Se află pe o poziție pe care nu se poate menține. Trebuie să știe acest lucru. Dați-i șansa de a se mai gândi... de a se consulta cu Washington, dacă dorește. Washington este, poate, un comandant cu mai multă judecată, și dacă am putea face în așa fel încât să se predea întreaga Armată Continentală, fără a mai fi nevoie de vărsare de sânge... Cred că merită să riscăm, domnilor. Dar nu vom formula condiții.

Aceasta însemna că, dacă americanii erau rezonabili, avea să se ajungă la o capitulare necondiționată. Și dacă nu erau? William auzise tot felul de povești legate de bătălia de la Breed's Hill. Erau spuse de americani și de aceea presupunea că erau puțin exagerate. Se spunea, însă, că rebelii scoseseră cuiele pe care le folosiseră la ridicarea fortificațiilor și țintele pe care le aveau la tălpi și trăseseră cu ele, când li se terminase muniția. S-au retras numai când s-au văzut nevoiți să arunce cu pietre în inamici.

– Dar dacă Putnam așteaptă întăriri din partea lui Washington, se va mulțumi să stea și să aștepte, a spus Clinton încruntându-se. Dacă-i așa, vom avea de înfruntat mai mulți inamici. Nu ar fi mai bine să...

– Nu asta a vrut să spună, l-a întrerupt Howe. Nu-i așa, Ellesmere? Nu-i așa că nu la asta te-ai referit când ai spus că la Breed's Hill nu a avut pe nimeni în spate?

– Nu domnule, a replicat William respectuos. Voiam să spun că are ceva de apărat. Că are pe cineva de apărat, care se află în spatele lui. Nu cred că așteaptă ca restul armatei să vină în ajutorul lui. Eu cred că el acoperă retragerea restului armatei.

Auzind această afirmație, Lordul Cornwallis a ridicat din sprâncene. Clinton s-a uitat urât la William, care și-a adus aminte prea târziu că acesta comandase forțele britanice în bătălia de la Breed's Hill și obținuse o victorie, dar cu prețul unor mari sacrificii, și de aceea nu îi făcea plăcere să pomenească numele lui Israel Putnam.

– De ce avem nevoie de sfatul unui flăcăiandru care are caș la... ai fost vreodată în focul luptei, domnule? l-a întrebat Clinton pe William.

Tânărul ofițer a roșit până în vârful urechilor, răspunzând:

– Aș lupta chiar acum, domnule, dacă nu aș fi reținut aici.

Lordul Cornwallis a început să râdă, iar Howe a zâmbit discret, spunând sec:

– Vom avea grijă să simți din plin ce înseamnă lupta, dar nu astăzi. Căpitane Ramsay!

Respectivul căpitan era un ofițer cu vechime în statul-major, un bărbat mic de statură, foarte lat în umeri, care a făcut un pas înainte, salutând.

– Ia-l pe Ellesmere și cere-i să-ți comunice exact... de ce informații dispune. Dumneata îmi vei comunica tot ce ți se pare a fi deosebit și interesant.

Spunând acestea, Howe s-a întors către cei doi generali, ordonând:

– Puneți capăt ostilităților până la noi ordine.

William nu a mai asistat la discuțiile generalilor, deoarece a plecat împreună cu Ramsey.

Se întreba dacă nu cumva vorbise prea mult. Generalul Howe îi pusese o întrebare directă și evident că trebuia să răspundă, să spună ce informații deținea, punând într-un fel la îndoială experiența atâtor ofițeri încercați.

I-a împărtășit îndoielile sale căpitanului Ramsay, care era un om tăcut, dar prietenos.

– Nu puteai face altceva decât să vorbești, l-a asigurat căpitanul. Cu toate astea...

William a ocolit o grămadă de excremente de măgar pentru a putea ține pasul cu Ramsay și a întrebat:

– Cu toate astea?

Căpitanul nu a răspuns imediat, conducându-l pe William printre corturi și făcând din când în când cu mâna oamenilor strânși în jurul câte unui foc, care-l strigau.

În cele din urmă, au ajuns la cortul lui Ramsey, și căpitanul a ridicat clapeta care permitea intrarea în cort, făcându-i un semn lui William să o ia înainte.

– Ai auzit de o doamnă pe nume Casandra? l-a întrebat Ramsay în cele din urmă. Cred că era grecoaică. Nu era foarte iubită.

Oamenii au dormit neîntorși după efortul pe care îl făcuseră pe parcursul zilei. Neîntors a dormit și William.

– Ceai, domnule?

A clipit dezorientat. Încă mai visa că se plimbă în grădina zoologică privată a ducelui de Devonshire, împreună cu un urangutan. Dar când a deschis bine ochii, nu a văzut fața unui urangutan, ci pe aceea a soldatului Perkins.

– Ce? a întrebat el prostește. Perkins părea că înoată într-o ceață. Aceasta nu s-a risipit nici după ce William a mai clipit, iar când s-a ridicat pentru a lua cana aburindă, a descoperit și cauza acestui fenomen. Totul era învăluit într-o ceață densă.

Toate sunetele erau estompate, în timp ce zgomotele normale dintr-o tabără care se trezea la viață se distingeau bine, deși păreau și ele îndepărtate. Când a scos capul din cort, nu a fost surprins că pământul era alb de atâta ceață venită dinspre mlaștini.

Nu conta prea mult, armata nu pleca nicăieri. O depeșă venită de la cartierul general al lui Howe dăduse caracter oficial încetării ostilităților. Nu le mai rămânea altceva de făcut decât să aștepte ca americanii să se predea.

Militarii se întindeau, căscau și își căutau un mijloc pentru a-și omorî timpul. William era prins în febra unui joc de noroc în compania caporalilor Yarnell și Jeffries când Perkins a venit iar, spunând cu răsuflarea tăiată:

– Aveți complimente din partea colonelului Spencer, domnule, și trebuie să vă prezentați la generalul Clinton.

– Așa? Pentru ce? a întrebat William.

Perkins a rămas descumpănit. Nu se gândise să-l întrebe pe curier de ce era chemat William la general.

– Păi... cred că vrea să veniți la dânsul, a spus soldatul servil.

– Mulțumesc foarte mult, soldat Perkins, a replicat William sarcastic, iar acesta a răsuflat ușurat și s-a făcut nevăzut fără ca nimeni să-i fi cerut să plece.

– Perkins! a strigat William și soldatul s-a întors, privindu-l mirat. Încotro?

– Cum? Adică vreau să spun, ce ați ordonat, domnule?

– Încotro trebuie s-o iau ca să ajung la cartierul general al lui Clinton? a întrebat William, străduindu-se să fie răbdător.

– Oh! Husarul[1]... a venit dinspre...

Spunând acestea, Perkins și-a încruntat sprâncenele și s-a rotit încet, de parcă ar fi fost o sfârlează, pentru ca în final să se hotărască și să exclame:

---

[1] Militar de cavalerie (n.tr.)

– A venit de-acolo. Am văzut delușorul acela în spatele lui.

Ceața era încă destul de aproape de sol, dar crestele dealurilor și copacii înalți se vedeau când și când, iar lui William nu i-a fost greu să depisteze micul deal indicat de Perkins, mai ales că avea o formă oarecum ciudată.

– Mulțumesc, Perkins, ești liber, s-a grăbit să spună Willliam, înainte ca soldatul să dispară din proprie inițiativă.

A așteptat ca Perkins să se piardă în ceață și în mulțimea de oameni, apoi a scuturat din cap și s-a dus să-i predea comanda caporalului Evans.

Calului nu-i plăcea ceața. Nici lui William nu-i plăcea. Îi dădea senzația că-i suflă cineva în ceafă.

Era un val de ceață venit dinspre mare. Era greu, umed, rece și nu era catifelat, se îngroșa și se subția și părea că se mișcă. Vedea la numai câțiva metri înaintea lui și abia putea distinge forma micului deal pe care i-l arătase Perkins. Vârful dealului tot apărea și dispărea, de parcă ar fi fost supus unei misterioase vrăji dintr-un basm.

Se întreba ce ar fi putut dori Sir Henry de la el. Oare numai el fusese chemat la general sau fuseseră convocați mai mulți ofițeri, pentru a li se comunica o schimbare de strategie?

Poate că oamenii lui Putnam s-au predat. În orice caz, asta s-ar fi cuvenit să facă. În condițiile date, nu aveau nici o șansă de a obține victoria și acest lucru trebuia să le fie cât se poate de clar.

Se gândea că poate Putnam trebuia să se consulte cu Washington. În timpul luptelor de la casa de piatră, văzuse niște călăreți pe coama unui deal îndepărtat. Aveau cu ei un steag pe care el nu-l cunoștea și cineva întinsese mâna spre ei spunând:

– Uitați, acela e Washington. Mare păcat că n-avem instalat aici un tun de două'șpatru, că i-ar fi mers fulgii.

Apoi omul care rostise acele cuvinte începuse să râdă.

Unii spuneau că americanii se vor preda, dar el avea o senzație neplăcută care nu era legată în nici un fel de ceață. În călătoria sa de o lună, avusese ocazia să audă ce spun mulți americani. Cei mai numeroși erau neliniștiți pentru că nu-și doreau un conflict cu Anglia și mai ales nu-și doreau un conflict armat. De aici se puteau trage foarte ușor anumite concluzii. Aceia care *erau* decișI să facă revoluție... erau decișI în adevăratul sens al cuvântului.

Poate că Ramsay le spusese unele dintre aceste lucruri generalilor. El nu păruse deloc impresionat de nici una dintre informațiile lui William, dar poate...

Calul s-a împiedicat, William s-a clătinat în șa și a tras din greșeală de hățuri. Supărat, calul a întors capul și l-a apucat cu dinții lui mari de cizmă.

– Netrebnicule! a exclamat William, lovind calul peste bot cu capetele hățurilor și a tras de ele, forțându-l să întoarcă spre el capul. Calul s-a întors într-adevăr, cu buza răsfrântă și dând ochii peste cap.

Arătând că el era stăpânul, William a slăbit încet hățurile. Calul a fornăit și și-a scuturat cu putere coama, dar după aceea s-a potolit.

Se părea că înainta de ceva vreme, doar că pe timp de ceață nu poți să ai măsura distanței străbătute și nici a trecerii timpului. A ridicat ochii spre micul deal care era ținta lui, dar a descoperit că acesta dispăruse din nou. Ofițerul s-a gândit că o să apară din nou.

Dar nu a mai apărut.

Ceața continua să se miște în jurul lui și auzea cum picură umezeala din copacii care păreau să iasă pe neașteptate din pâclă, pentru a dispărea din nou.

Și-a dat seama că, de o vreme, nu mai auzise nici unul dintre sunetele taberei.

Și ar fi trebuit să le audă.

Dacă se apropia într-adevăr de cartierul general al lui Clinton, nu numai că ar fi trebuit să audă zgomotele taberei, dar ar fi trebuit să întâlnească militari, cai, focuri de tabără, căruțe, corturi...

În apropiere nu se auzea nici un zgomot, cu excepția celui făcut de apă. Trecuse de tabără.

– Blestemat să fii, Perkins, spuse el încet.

A scos arma și a verificat cremenea pistolului, adulmecând praful de pușcă; mirosea diferit dacă era umed. „Totul e în regulă", și-a spus el. Avea un miros tare, înțepător. Nu mirosea a ou stricat, a sulf, așa cum se întâmpla când era ud.

A rămas cu pistolul în mână, deși nu observase nimic amenințător. Ceața era atât de deasă, încât nu vedea decât la câțiva metri înaintea lui. Putea să apară cineva din ceață și atunci ar fi nevoit să decidă într-o clipă dacă trage sau nu.

Era liniște. Artileriștii lor nu trăgeau, nu se mai auzeau focuri de muschetă, cum fuseseră cu o zi înainte. Inamicul se retrăgea. Nu era nici o îndoială.

Dacă întâlnea însă un militar al Armatei Continentale care se rătăcise în ceață la fel ca el, se cuvenea să tragă? La gândul acesta, simți cum îi transpiră palmele, dar se gândi că, dacă s-ar fi găsit într-o asemenea situație, ar fi trebuit să tragă. Militarul din Armata Continentală nu ar fi ezitat să îl împuște *pe el*, de îndată ce i-ar fi văzut uniforma roșie.

Într-un fel, se temea mai mult de situația umilitoare de a fi împușcat de unul dintre ai săi decât de moarte în sine, dar nici perspectiva morții nu îi surâdea.

Afurisita de ceață devenise mai densă și el căuta în zadar soarele, pentru a-și putea da seama în ce direcție se îndreaptă. Cerul era invizibil.

Și-a înfrânt panica ce îi dădea fiori pe șira spinării. Ei da, erau 34 000 de militari britanici pe blestemata aia de insulă și, în acest moment, trebuia să fie la o distanță de o bătaie de pistol de ei. *Poți să fii și la o distanță de o bătaie de pistol față de un american*, a ținut el să-și amintească trecând hotărât printre niște zade.

A auzit foșnet și trosnet de crengi în apropiere. Pădurea era ocupată, fără nici o îndoială, dar de către cine?

Militarii britanici nu se deplasează pe o astfel de ceață, asta-i sigur. Blestemat fie Perkins! Dacă atunci ar fi auzit vreo mișcare ce ar fi putut fi făcută de un grup de bărbați, s-ar fi oprit locului și s-ar fi ascuns. Altfel… tot ce putea spera era să dea peste un grup de militari sau să audă zgomote, care nu puteau fi făcute decât de militari, cum ar fi fost de pildă un glas care dădea ordine…

A înaintat încet o vreme și, în cele din urmă, a renunțat să mai țină pistolul în mână, având senzația că greutatea armei mai mult îl îngrijora. Doamne, de câtă vreme pornise la drum? De o oră? De două ore? Ar fi trebuit să se întoarcă? Dar nici măcar nu avea habar ce însemna de fapt „să se întoarcă". Era posibil să se fi învârtit în cerc. Locurile arătau la fel peste tot, un amestec cețos și cenușiu de copaci, pietre și ierburi. Ieri fusese cuprins de o dorință arzătoare de a lupta, era gata oricând să pornească la atac. Astăzi entuziasmul lui pentru luptă scăzuse substanțial.

Cineva a apărut deodată înaintea lui, și calul a dat înapoi atât de repede, încât William a putut doar ghici că persoana cu pricina era un bărbat. Oricum, nu purta uniforma armatei britanice și William ar fi scos pistolul, dacă nu ar fi avut nevoie de ambele mâini pentru a putea controla calul.

Animalul devenise isteric, sărea și se învârtea în cerc, zgâlțâindu-l pe William la fiecare salt. Totul se învârtea în jurul lui, într-un amestec de cenușiu și verde și, pe jumătate conștient cum era, a auzit strigăte care nu puteau exprima decât batjocura sau încurajarea.

După o bucată de vreme care a părut un secol, William a reușit să facă patrupedul să se oprească locului, gâfâind și pufnind, scuturând din cap, arătându-și albul ochilor și lucind de transpirație.

– Fir-ai tu să fii! Hrană pentru pisici ce ești! a spus William, întorcându-i calului capul. Răsuflarea armăsarului răzbătea fierbinte prin zăbală, iar curelele cu care era prinsă erau umede.

– Nu-i chiar un cal cuminte, a spus un glas și o mână a vrut să apuce hățurile. Cu toate astea, pare un animal sănătos.

William a reușit să-l vadă pe omul care vorbise. Purta straie de vânător, stătea drept și era brunet.

Cineva l-a apucat de talie și l-a tras jos de pe cal.

A căzut pe spate, a simțit cum i se taie răsuflarea, dar a pus mâna pe pistol. Cineva i-a pus un genunchi în piept și o mână mare i-a luat pistolul. Un bărbat cu fața acoperită de barbă a rânjit la el spunând:

– Nu prea ești sociabil, deși despre voi, britanicii, se spune că ați fi civilizați cu toții.

– Dacă l-ai lăsa să se ridice în picioare și să te atace, îmi închipui că te-ar civiliza el, n-ai nici o grijă, Harry.

Aceste cuvinte fuseseră rostite de un bărbat mic de statură, cu o voce caldă, de om educat, o voce care semăna cu aceea a unui învățător.

Acesta se uită la omul care îi pusese lui William genunchiul în piept și îi spuse:

– Cred că totuși ai putea să-l lași să respire.

Omul a slăbit apăsarea genunchiului în piept și a reușit să respire. A dat însă tot aerul afară în momentul în care bărbatul care îl imobilizase l-a lovit în stomac. Niște mâini au început imediat să-i scotocească prin buzunare, grumăjerul i-a fost tras brusc de la locul său și i-a zgâriat nasul. Cineva i-a scos centura și a fluierat de plăcere.

– Foarte frumos, a spus bărbatul care vorbise ultimul, privindu-l pe William cum zăcea întins la pământ și încerca să tragă aer în piept, căscând gura ca un pește pe uscat. Vă mulțumim, domnule, vă rămânem

îndatorați. E în regulă, Allan? l-a întrebat apoi pe cel care pusese mâna pe calul lui William.

– Da, al meu e, ce mai! a spus Allan cu un accent scoțian. Haideți s-o ștergem!

Oamenii aceia s-au îndepărtat și, o clipă, William a crezut că plecaseră.

Apoi o mână puternică l-a apucat de umăr și l-a întors. William s-a ridicat în genunchi și aceeași mână l-a apucat de coadă și a tras înapoi, expunându-i astfel gâtul. A văzut lama unui cuțit și n-a avut timp nici de rugăciuni, nici de blesteme.

Lama cuțitului și-a făcut datoria și a simțit o durere la ceafă, care l-a făcut să-i dea lacrimile. Omul a mormăit nemulțumit și a mai tăiat de două ori.

În cele din urmă, a ridicat în mâna lui mare coada lui William și a rânjit, zicând:

– Amintire.

Apoi s-a întors pe călcâie și și-a urmat în fugă prietenii.

Nechezatul calului s-a auzit prin ceață și parcă era o bătaie de joc la adresa lui William.

Și-ar fi dorit foarte mult să-l fi ucis cel puțin pe unul dintre ei. Le căzuse în plasă întocmai ca un copil, îl jumuliseră ca pe o gâscă și îl lăsaseră întins la pământ de parcă ar fi fost un gunoi. Era atât de furios încât a lovit cu pumnul trunchiul unui copac. Durerea intensă i-a tăiat respirația, dar era la fel de furios.

Și-a vârât mâna lovită între picioare, scrâșnind din dinți, până ce durerea a trecut. Șocul se amesteca cu furia. Se simțea mai dezorientat ca niciodată, capul i se învârtea. Simțind o apăsare în piept, și-a dus mâna zdravănă la ceafă. A simțit că din coada lui rămăsese doar un smoc de păr și furia l-a năpădit din nou. A lovit copacul cu toată puterea.

S-a rotit, a înjurat, a căzut pe o piatră și și-a sprijinit capul pe genunchi, respirând sacadat.

Încet, încet a început să respire normal și să gândească rațional.

Așa era. Era rătăcit undeva în Long Island, nu avea cal, hrană, arme și nici păr. Și-a îndreptat spatele, a strâns pumnii și și-a stăpânit cu oarecare greutate furia. Dacă mai dădea ochii cu Harry, Allan sau cu bărbatul acela

mic de statură și cu vocea aceea de om educat... ei bine, avea vreme să se gândească ce le va face.

Deocamdată era important să găsească militari. A avut impulsul de a dezerta pe loc, de a lua un vas care să-l ducă în Franța și de a nu se mai întoarce niciodată, lăsându-le celor din armată impresia că fusese ucis. Nu putea face asta din mai multe motive. Nu în ultimul rând, era vorba de tatăl său care, probabil, ar fi preferat să creadă că *era* mort decât să știe că fugise ca un laș.

Asta era situația. S-a ridicat resemnat în picioare, încercând să pară mulțumit că bandiții îi lăsaseră tunica. Ici, colo, ceața umedă se ridica, dar continua să fie foarte aproape de sol. Asta nu îl interesa, pentru că el își simțea sângele fierbând.

S-a uitat în jur la umbrele stâncilor și ale copacilor. Arătau întocmai ca toate stâncile și ca toți copacii pe care îi văzuse în acea zi blestemată.

– Așa, spuse cu voce tare, ridicând un deget în aer și întorcându-se când într-o parte, când într-alta și fredonând:

– Un', doi, trei, patru, cin', șase, șapte, opt, chiar tu ai să ieși din joc... la naiba!

Șchiopătând puțin, a pornit la drum. Nu știa încotro se duce, dar simțea că, dacă nu se mișcă, o să explodeze.

S-a mai liniștit, imaginându-și că îi dădea pumni în nas omului gras care răspundea la numele de Harry, înainte de a-i zdrobi capul de-o stâncă, pentru ca apoi să-i ia cuțitul și să-l ucidă pe netrebnicul acela mic de statură... scoțându-i plămânii... era un procedeu aplicat de vechii germani, care se numea „vulturul însângerat". Îi despicau unui om spatele astfel încât să i se vadă plămânii care se mișcau precum niște aripi, până când murea...

A început să se calmeze treptat, pentru că nu putea deveni atât de furios pe cât își închipuise.

Piciorul nu-l mai durea atât de rău, își julise mâna, dar nu grav, astfel încât planurile sale imaginare de răzbunare i se păreau absurde. Se întreba dacă asta era furia luptei. Nu îți doreai să împuști și să înjunghii pentru că asta era datoria ta, ci îți și *plăcea*? Îți doreai să faci acele lucruri la fel cum îți doreai o femeie? Te simțeai prost după aceea?

Se gândise din când în când la momentul în care avea să ucidă dușmani în luptă. Se străduise să-și amintească de momentul în care se hotărâse să intre în armată și și-a dat seama că faptele sale vor implica și un anume regret.

Tatăl său îi povestise plin de îndrăzneală și fără a face efortul de a se autojustifica despre împrejurările în care ucisese pentru prima dată un om. Nu într-o bătălie, ci imediat după aceea. Era vorba despre executarea unui scoțian care fusese rănit și lăsat pe câmpul de luptă de la Culloden.

– Am executat ordinele, a spus tatăl său. Nu trebuia să cruțăm pe nimeni. Acestea erau ordinele scrise, primite de la Cumberland. Până atunci, tatăl său se uitase la rafturile de cărți, dar când îi făcuse această ultimă precizare, l-a privit, spunând:

– Ordinele. Urmezi ordinele, bineînțeles, pentru că asta ești obligat să faci. Se va întâmpla și să nu primești ordine sau să te găsești într-o situație care se schimbă brusc. Și se va întâmpla, ei da, *se va întâmpla*, William, când onoarea ta îți va spune că nu poți executa un ordin. Într-o asemenea situație este necesar să urmezi propria judecată și să fii pregătit să trăiești suportând consecințele faptelor tale.

William dăduse solemn din cap. Adusese actele de numire prin brevet, pentru ca tatăl său să le vadă. Se cerea semnătura Lordului John, deoarece el era ocrotitorul său legal. El a privit momentul semnării actelor ca pe o formalitate, neașteptându-se la o mărturisire sau la o ceremonie, dacă asta ar fi trebuit să fie.

– Nu ar fi trebuit s-o fac, a spus tatăl său repede. Nu ar fi trebuit să-l împușc.

– Dar… ordinele…

– Nu se referea la mine direct. Eu nu primisem încă actele de numire. Plecasem la luptă împreună cu fratele meu, dar nu eram încă militar. Nu mă aflam încă sub autoritatea armatei. Aș fi putut refuza.

– Dacă nu l-ai fi împușcat dumneata, nu ar fi făcut-o altcineva? a întrebat William, realist.

Tatăl său a zâmbit, dar nu pentru că replica l-ar fi înveselit.

– Ba da, ar fi făcut-o, dar nu despre asta este vorba. Este adevărat că atunci nu m-am gândit că aș fi avut de ales. Despre asta *este* vorba; întotdeauna ai de ales, William. Te rog să nu uiți asta.

Fără a aștepta un răspuns, s-a aplecat, a luat o pană din cana chinezească alb-albastră de pe biroul său și a desfăcut capacul călimării din cristal.

– Ești sigur? l-a întrebat tatăl său privindu-l cu seriozitate, iar când William a dat din cap în semn că da, era sigur, lordul a semnat, cu o înfloritură. După aceea a ridicat privirea, zâmbind.

– Sunt mândru de tine, William, a spus el încet. Întotdeauna voi fi mândru de tine.

William a oftat. Nu se îndoia că tatăl său îl va iubi mereu, dar în ceea ce privește faptul că ar reuși să-l facă să se simtă mândru de el... în această expediție părea că nu se va acoperi de glorie. Se putea considera norocos dacă se întorcea la soldații săi, înainte să observe cineva de cât timp lipsește și să dea alarma. Dumnezeule, câtă lipsă de demnitate dovedea faptul că primul lucru notabil pe care-l făcuse era că se pierduse și fusese jefuit!

Tot era mai bine decât dacă primul lucru notabil ar fi fost acela că el a fost ucis de bandiți.

A continuat să-și croiască drum prin pădurea acoperită de perdeaua de ceață. Terenul nu era rău, dar existau și locuri în care stropii de ploaie se adunaseră în băltoace. O dată a auzit pocnetul unei muschete și a pornit repede în direcția din care venea zgomotul. Dar s-a făcut liniște înainte ca William să poată ajunge acolo.

A continuat să meargă întrebându-se cinic cât i-ar trebui să traverseze pe jos blestemata aia de insulă și cât mai avea până izbutea s-o traverseze. Terenul devenise înclinat. Urca în pantă și transpirația i se scurgea pe față. Și-a dat seama că, pe măsură ce urca, ceața se subția. În cele din urmă, a ajuns pe un promontoriu stâncos și a privit peisajul de la înălțime. Totul era învăluit într-o ceață cenușie. Priveliștea i-a provocat amețeli și a fost foarte mulțumit că s-a putut odihni pe o piatră, înainte de a-și continua drumul.

A auzit de două ori voci și zgomote făcute de cai, dar păreau ciudate. Glasurile nu aveau acea ritmicitate specifică militarilor. De aceea s-a întors și a pornit în direcția opusă celei din care auzise zgomotele cu pricina.

Și-a dat seama că terenul s-a schimbat brusc, devenind un fel de lăstăriș, în care copăcei plăpânzi răsăreau din pământul colorat. Apoi a auzit apa, valurile lovindu-se de țărm. „Oceanul!" a gândit el. „Mulțumesc lui Dumnezeu!", a spus și a pornit repede în direcția aceea.

Ambarcațiuni. Scrâșnetul cocilor, căci erau mai multe, pe pietriș, zgomotul furcheților. Și voci care vorbeau în șoaptă, dar agitat. La naiba! S-a ascuns repede în spatele trunchiului unui pin mic, sperând să se mai subțieze ceața.

A auzit deodată ceva și s-a mișcat într-o parte, ducând mâna la pistol. Apoi și-a adus aminte că nu mai avea pistol și și-a dat seama că dușmanul său era

un bâtlan mare și albastru, care îl privea cu ochii lui galbeni înainte de a porni în zbor, scoțând niște sunete prin care părea că protestează fiindcă a fost deranjat. Din tufișuri, de la nici zece pași de el, s-a auzit un strigăt, a răsunat bubuitura unei muschete și bâtlanul a explodat într-o ploaie de pene, chiar deasupra capului său. A simțit picăturile din sângele păsării, mai calde decât sudoarea rece ce-i inundase fața, și s-a așezat brusc, pentru că vedea negru înaintea ochilor.

Nici măcar nu îndrăznea să se miște, darămite să mai și strige. Din tufișuri s-au auzit șoapte, dar prea încet ca să poată înțelege cuvintele. Totuși, după câteva clipe, a auzit un foșnet care se repeta și părea să se îndepărteze din ce în ce mai mult. Făcând cât mai puțin zgomot s-a depărtat, înaintând în patru labe, până ce a crezut că e în siguranță și se poate ridica în picioare.

I se părea că tot mai aude voci. S-a apropiat cu băgare de seamă de locul de unde le auzise. Inima îi bătea cu putere. A simțit miros de tutun și a înmărmurit.

Nimic nu se mișca în preajma lui și totuși continua să mai audă voci, dar persoanele care vorbeau se aflau la o distanță destul de mare. A adulmecat cu băgare de seamă, dar nu a mai simțit mirosul de tutun. Poate că i se năzărea. A înaintat în direcția din care se auzeau vocile.

Acum îi auzea foarte bine pe cei care vorbeau. Erau vorbe spuse încet, dar cu hotărâre, zgomote de furcheți și plescăituri de picioare care loveau apa. Zgomotele și glasurile bărbaților se amestecau aproape perfect cu foșnetul valurilor și cel al ierbii. S-a mai uitat o dată cu disperare către cer, dar soarele rămânea invizibil. *Trebuia* să fie pe partea vestică a insulei. Era sigur de lucrul acesta. Aproape sigur. Și dacă se afla într-adevăr acolo…

Dacă se afla într-adevăr acolo, auzea glasurile unor soldați americani care părăseau insula, pentru a ajunge în Manhattan.

– Nu mai cârmi!

Șoapta a coincis cu bubuitura unui tun. Suflul creat l-a lovit exact în rinichi, făcându-l să înlemnească. A fost împins înainte cu o forță care l-a dezorientat. A scos un sunet gutural și și-a arcuit spatele, dar înainte de a putea scoate un geamăt, cineva cu niște palme pline de negi l-a apucat de încheieturile mâinilor.

– Nu-i nevoie, a spus o voce groasă, spartă, exprimând nemulțumirea. Dă-te la o parte și o să-l împușc.

– Ba n-ai s-o faci, a spus un alt glas la fel de gros, dar care avea în sine mai puțină nemulțumire. E tânăr și mai e și frumos pă deasupra.

Una dintre palmele pline de negi l-a lovit peste față și el a înțepenit. Nu știa cine anume, dar o persoană îi legase mâinile fedeleș.

– Ei, și dacă aveai dă gând să-l împuști, ai fi făcut-o deja, surioară! a spus glasul care se auzise și înainte. Ia-ntoarce-te, băiete.

William s-a întors încet, descoperind că fusese capturat de două bătrânele mignone. Una dintre ele, cea cu armă, fuma pipă. De aceea simțise miros de tutun.

Observând uimirea și dezgustul de pe chipul lui William, bătrâna cu pipa a deschis pe jumătate gura știrbă, ținând între dinții putrezi și galbeni mușticul și a spus:

– Dă frumos e frumos, n-am ce zice.

După aceea l-a măsurat din cap până-n picioare, continuând:

– Nu merită să irosim un glonț pă el.

– Doamnă! a început William, încercând să se adune și să fie cât mai curtenitor. Cred că mă luați drept altcineva. Eu sunt un militar aflat în slujba regelui și…

– Nu mi-aș fi dat nicicând seama c-așa stau lucrurile, a zis bătrâna cu pipă, rânjind, dar continuând să țină bine mușticul între dinți. Și io care ziceam că oi fi vreun golan!

– Taci, surioară! i-a tăiat vorba cealaltă bătrână. N-avem să-ți facem nici un rău, cât stai pe loc și-ți ții gura.

Apoi l-a privit cu atenție, zicând nu fără părere de rău:

– Ai fost la lupte, așa-i?

Fără să aștepte vreun răspuns, bătrâna l-a împins pe o piatră acoperită cu scoici și alge, de unde William a tras concluzia că se afla foarte aproape de malul oceanului.

Nu a vorbit și asta nu de teamă, ci pentru că nu era nimic de spus.

A stat acolo ascultând zgomotele celor care fugeau de pe insulă. Nu-și putea da seama despre câți oameni era vorba, pentru că nu știa de câtă vreme se retrăgeau.

Nu auzea nimic important, doar schimburile de replici ale bărbaților care-și vorbeau unul altuia cu răsuflarea tăiată, sunetele celor nevoiți să aștepte și nu mai aveau răbdare, și câte un râs înăbușit, dovadă a nervozității.

Ceața se ridica de pe apă. Acum îi putea vedea. Erau la mai puțin de o sută de yarzi, o mică flotă de bărci, luntri, ici și colo câte o barcă plină de pește, care se mișcau încoace și-ncolo pe luciul nemișcat al apei. La mal se aflau oameni cu mâinile pe arme, uitându-se din când în când peste umăr, pentru a vedea dacă nu cumva erau urmăriți.

„Nici nu știu ce-i așteaptă", a gândit William cu amărăciune.

La un moment dat, nu-i mai păsa de viitorul său. Îl măcina atât de mult faptul că suporta umilința de a asista neputincios la retragerea întregii armate americane, că va trebui să se întoarcă la generalul Howe pentru a-i raporta ce văzuse, încât nu îl interesa dacă cele două bătrâne aveau să-l fiarbă și să-l mănânce.

Era atât de atent la ce se întâmpla pe malul apei, încât nu-și dădea seama că, dacă el îi vedea pe americani, ei îl vedeau la rândul lor. Membrii Armatei Continentale și ai unităților de miliție erau atât de preocupați de retragerea lor încât nici unul dintre ei *nu l-a observat*, până când un bărbat a întors capul, de parcă ar fi căutat ceva pe mal.

Omul a rămas înmărmurit, i-a privit pe tovarășii săi și apoi s-a apropiat, rămânând cu ochii țintă la William.

– Ce-i asta, mamă? a întrebat el.

Bărbatul era îmbrăcat în uniforma Armatei Continentale. Era mic de statură și îndesat, semănând cu cele două femei. După chipul său s-ar fi părut că era calm, dar ochii lui injectați trădau că îl preocupau o grămadă de gânduri.

– Am fo' la pescuit, a replicat femeia, care fuma pipă. Uite c-am prins peștișoru' acesta roșu, da' mă bate gându' să-l aruncăm înapoi în apă.

– Așa? Poate nu o să faceți asta încă.

William se încordase îndată ce apăruse bărbatul și se uita la el, încercând să-și compună o mină cât mai fioroasă.

– Mai sunt mulți ca tine, băiete?

William nu a dat nici un răspuns. Bărbatul îmbrăcat în uniformă de ofițer al Armatei Continentale a oftat și l-a lovit pe William în burtă, și el a căzut în nisip, rămânând întins la pământ.

Omul l-a apucat de guler și l-a ridicat de la pământ de parcă ar fi fost un fulg și apoi i-a spus:

– Răspunde, băiete. Nu am foarte mult timp, iar tu nu vrei ca eu să mă supăr când îți pun întrebări.

Bărbatul îmbrăcat în uniforma Armatei Continentale a vorbit calm, dar a scos cuțitul de la brâu.

William s-a șters la gură cu mâneca și l-a privit cu niște ochi care păreau să ardă.

Ei bine, și-a spus în gând, simțind cum liniștea punea stăpânire pe el. *Dacă îmi este scris să mor aici, măcar să mor pentru o cauză.* Acest gând a fost o ușurare pentru William.

Sora bătrânei care fuma pipă a fost foarte atentă la tot ce se petrecea și l-a atins cu muscheta pe ofițerul din Armata Continentală, spunând:

– Dacă erau mai mulți ca el, i-aș fi văzut io de multă vreme. Nu mai e nici unu' pe-aici.

– Asta așa-i, a confirmat bătrâna care fuma pipă, renunțând la a mai ține mușțiucul între dinți, numai ca să scuipe. Acesta s-a pierdut, doar vezi și tu că așa stau lucrurile. Vezi doar că n-are să-ți vorbească.

Bătrâna i-a zâmbit lui William, dând la iveală un dinte galben care semăna cu colțul unui câine:

– Mai bine mori decât să vorbești, nu-i așa, băiete?

William a dat din cap abia perceptibil în semn că așa era, iar bătrânele au început să chicotească. Da, acesta este cuvântul potrivit, *au chicotit*.

– Hai, du-te, l-a îndemnat una dintre femei pe bărbatul scund. Or să plece și-or să te lase aici.

Bărbatul nici nu s-a uitat la ea. Nu-și putea lua ochii de la William. După ce l-a privit preț de-o clipă, a dat din cap, s-a întors pe călcâie și a plecat.

A simțit că una dintre femei se afla în spatele lui și că un obiect ascuțit îi atinge încheietura mâinii; sfoara cu care îl legaseră s-a rupt. Ar fi vrut să-și frece încheieturile, dar n-a făcut-o.

– Pleacă, băiete, l-a îndemnat aproape cu blândețe bătrâna care fuma pipă. Pleacă, înainte de-a te vedea al'cineva care s-ar putea să aibă oarece gânduri.

A plecat.

Când a ajuns într-un punct mai înalt de pe plajă s-a oprit și s-a întors. Bătrânele dispăruseră, dar omul îmbrăcat în uniforma de ofițer al Armatei Continentale stătea la pupa unei bărci cu vâsle și se îndepărta repede de țărmul care acum era aproape pustiu. Omul acela continua să se uite la el.

William i-a întors spatele și a văzut în sfârșit soarele, un cerc portocaliu deschis, ale cărui raze străpungeau ceața. Începuse să coboare pe cer, deci era după-amiază. S-a îndreptat către interiorul insulei, mergând spre sud-vest, dar a avut sentimentul că-l privea cineva la multă vreme după ce plaja nu se mai vedea.

Îl durea stomacul și nu se putea gândi decât la ceea ce îl întrebase căpitanul Ramsay. *Auzise el de o doamnă al cărei nume era Casandra?*

7

UN VIITOR NESIGUR

Lallybroch
Inverness-shire, Scoția
septembrie 1980

Nu toate scrisorile erau datate. Unele dintre ele aveau, totuși, dată. Bree a trecut ușor cu mâna printre cele aflate deasupra și, având senzația că se afla chiar în vârful unui montagne russe, a ales una pe al cărei plic scria 2 martie, Anul Domnului 1777.

– Cred că asta urmează, a spus ea, încercând să tragă aer în piept. E subțire… scurtă.

Era, într-adevăr, scurtă. Nu avea mai mult de o pagină și jumătate, dar motivul pentru care era scurtă era limpede. Tatăl ei o scrisese în întregime. Simțea că i se strângea inima când vedea scrisul stângaci, hotărât, al tatălui ei.

– Nu-i permitem niciodată învățătoarei să-l învețe pe Jemmy să scrie cu mâna dreaptă! Niciodată! i-a spus ea cu hotărâre lui Roger.

– Așa-i! a replicat Roger, surprins de ieșirea ei. Cu dreapta sau cu stânga, dacă dorești!

2 martie, Anul Domnului 1777
Fraser's Ridge, Colonia Carolina de Nord

Draga mea fiică,

Mă pregătesc să mă întorc în Scoția. Nu pentru totdeauna și nici pentru multă vreme. Viața mea, viețile noastre, sunt legate de America. Și îți mărturisesc că mi-aș dori mai mult să mor înțepat de viespi decât să pun piciorul pe puntea unui vas. Prefer să nu mă gândesc la asta. Există, însă, două motive importante ce m-au făcut să iau această hotărâre.

Dacă nu aș ști tot ceea ce tu și mama ta și Roger Mac m-ați învățat, aș gândi, asemenea majorității celor din colonie, că acest Congres Continental nu va dura nici măcar șase luni și că armata lui Washington nu va rezista nici măcar atât. Am vorbit eu însumi cu un bărbat din Cross Creek, care a fost trecut în rezervă (într-un mod onorabil) din cauză că a fost rănit la mână. Mama ta s-a ocupat, bineînțeles, de el, iar eu am primit sarcina să stau cu el. Omul acela a făcut parte din Armata Continentală și mi-a spus că nu are mai mult de câteva mii de militari, toți prost echipați, prost îmbrăcați, prost înarmați și cărora Washington le datorează bani pe care nu-i vor primi niciodată. Cei mai mulți fac parte din formațiunile de miliție și s-au înrolat cu contracte pe timp scurt, de două sau trei luni, iar oamenii ăștia devin tot mai puțin numeroși, căci trebuie să se întoarcă la casele lor, ca să semene pământul.

Dar eu știu ce se va petrece. În același timp, nu îmi pot închipui în ce fel se vor întâmpla lucrurile pe care eu le știu. Oare voi avea și eu un cuvânt de spus în tot ce are să se întâmple? Ar trebui să stau deoparte? Faptul că voi sta deoparte va dăuna în vreun fel sau va întârzia îndeplinirea dorințelor noastre? Tare aș vrea să pot vorbi despre toate astea cu soțul tău, cu toate că el este presbiterian. Cred că pe el lucrurile acestea l-ar neliniști și mai mult decât mă neliniștesc pe mine. Până la urmă, nici nu are-a face. Eu sunt ceea ce m-a făcut Dumnezeu să fiu și trebuie să-mi găsesc locul în răstimpul în care El mi-a dat să trăiesc.

Deși nu mi-am pierdut simțul auzului și al văzului și măruntaiele mele sunt în bună regulă, nu sunt un bărbat tânăr. Am o sabie și-o pușcă și știu să mă folosesc de amândouă, dar am, de asemenea, o tiparniță și pe aceasta o pot întrebuința cu mai mult folos. Știu prea bine că îți poți îndrepta sabia sau muscheta împotriva unui dușman, dar cuvintele pot fi îndreptate împotriva unui număr mare de oameni.

Mama ta, care se gândește, fără îndoială, că voi suferi de rău de mare vreme de câteva săptămâni, mi-a spus că ar fi mai bine să mă asociez cu Fergus și să mă folosesc de tiparnița lui L'Oignon *decât să plec în Scoția și să-mi aduc tiparnița mea.*

M-am gândit la asta, dar conștiința mea nu mă lasă să-i pun în primejdie pe Fergus și pe ai lui, folosind tiparnița în scopurile pe care mi le-am propus eu. Tiparnița lor este una dintre puținele care se găsesc între Charleston și Norfolk, și chiar dacă aș tipări în mare taină, în scurtă vreme bănuielile ar cădea asupra lor. Cei din New Bern sunt animați de sentimente loialiste și s-ar afla curând de unde provin pamfletele mele.

Dincolo de faptul că mă gândesc la Fergus și la familia lui, cred că ar fi bine să vizitez Edinburghul, pentru a-mi lua de acolo tiparnița. Am tot felul de cunoscuți, dintre care unii poate au scăpat de închisoare sau chiar de spânzurătoare.

Un alt gând care mă face să-mi doresc să mă întorc în Scoția este vărul tău, Ian. Cu ani în urmă i-am jurat mamei sale – pe memoria mamei noastre – că am să i-l aduc acasă și asta am de gând să fac, deși bărbatul care se întoarce la Lallybroch nu mai este băiatul care a plecat de pe acele meleaguri. Doar Dumnezeu știe ce fel de părere vor avea unii despre alții, adică cei de la Lallybroch despre Ian și Ian despre ei. Dumnezeu are un fel personal de-a glumi. Dacă este menit ca Ian să se întoarcă acasă, atunci acest lucru trebuie să se întâmple acum.

Zăpada se topește. Apa picură în fiecare zi de pe acoperiș, iar în zori țurțurii ajung până aproape de pământ. În câteva săptămâni omătul de pe drumuri se va topi și se va putea călători din nou. Pare ciudat să vă cer să vă rugați să se termine cu bine o călătorie care se va fi făcut cu mult înainte ca voi să aflați despre ea. Cu toate acestea, vă cer acest lucru. Spune-i lui Roger Mac că eu cred că Dumnezeu nu ține seama de timp. Și sărută-i pe copii din partea mea.

Mult iubitorul tău tată,
JF

Roger s-a arătat puțin surprins și a privit-o ridicând din sprâncene:

– Te gândești cumva la Filiera franceză?

– La *ce*? a întrebat ea încruntându-se și văzând că el pusese degetul în dreptul unui anumit fragment din text, pentru ca apoi să continue:

– Unde vorbește despre prietenii lui din Edinburgh?

– Exact. Mare parte dintre cunoștințele lui din Edinburgh nu erau traficanți?

– Așa spunea mama.

– Tocmai de aici și remarca legată de spânzurătoare. Și *de unde* își luau traficanții marfa de cele mai multe ori?

Ea a simțit o înțepătură în stomac și a spus:

– Oh, glumești. Crezi cumva că o să intre în relații cu traficanți francezi?

– Ei, nu neapărat cu traficanți. Se pare că a cunoscut și mulți rebeli, hoți, prostituate.

Roger a zâmbit discret, dar a devenit din nou serios.

– I-am spus atât cât am știut despre Revoluție... recunosc, dar nu i-am dat foarte multe detalii, pentru că nu sunt specializat în perioada respectivă... Oricum, i-am spus ce importanță mare va avea Franța pentru americani. Mă gândeam...

S-a oprit brusc, a privit spre ea și a continuat:

– Nu pleacă în Scoția ca să nu ia parte la lupte, asta este destul de clar.

– Crezi că este în căutare de relații în lumea politică? a întrebat ea încet. Nu crezi că vrea doar să-și ia tiparnița, să îl ducă pe Ian la Lallybroch și să se întoarcă repede în America?

Când i-a venit ideea aceasta, a simțit o ușurare. Gândul că părinții ei țeseau tot felul de intrigi în Edinburgh și la Paris o făcea să se simtă mai liniștită decât dacă i-ar fi știut pe cine știe ce câmpuri de luptă, printre proiectile care explodează. Oricum *aveau să fie* împreună. Și-a dat seama că mama ei îl urma peste tot pe tatăl ei.

Roger a dat din umeri, spunând:

– Mai este și observația că el e ceea ce l-a făcut Dumnezeu să fie. Înțelegi ce a vrut să spună?

– Un om sângeros, a zis ea încet, punându-i mâna pe umăr, de parcă ar fi vrut să se asigure că nu avea să dispară pe neașteptate. El mi-a spus că este un om sângeros, că rar s-a întâmplat să aleagă lupta, dar că este născut pentru luptă.

– Deci asta a vrut să spună, a observat Roger la fel de încet. Da, dar nu mai este bărbatul tânăr care a luat sabia și s-a pus în fruntea a treizeci de mici

proprietari de pământ, pe care i-a dus într-o luptă ce avea să fie pierdută și i-a adus apoi la casele lor. Acum știe mult mai mult despre ce este în stare să facă un singur om și cred că vrea să treacă la acțiune.

– Și eu cred, a spus ea cu vocea sugrumată de mândrie și teamă.

Roger a întins mâna, i-a prins-o pe-a ei și a strâns cu putere.

– Îmi aduc aminte… a spus el rar. Îmi aduc aminte despre un lucru pe care l-a spus mama ta… povestind despre felul în care s-a întors și a devenit doctor. A spus ce i-a zis… Frank… și anume că era foarte greu pentru oamenii din jurul ei, dar că era o adevărată binecuvântare că ea știa ce avea să devină. Cred că avea dreptate. Și Jamie știe.

A dat din cap în semn că era de acord cu el. S-a gândit că probabil nu trebuia s-o spună, dar nu s-a mai putut stăpâni și de aceea l-a întrebat:

– *Tu* știi?

El a tăcut mult timp, privind foile de hârtie de pe masă. În cele din urmă, a dat din cap atât de discret, încât ea mai mult a simțit mișcarea.

– Știam, a spus el încet, dând drumul mâinii ei.

Primul ei impuls a fost acela de a-i da o palmă după ceafă. Al doilea a fost acela de a-l apuca pe după umeri, de a se apleca fără a-l privi și de a întreba calm, dar hotărât: „Ce dracu' vrei să spui *cu asta*?"

Nu a făcut nici una, nici alta pentru că oricare dintre reacții ar fi atras după sine o conversație prelungită, care nu putea fi purtată în prezența copiilor care se auzeau de pe hol, la mică distanță de ușa biroului.

– Vezi asta? a întrebat Jemmy.

– Mhm.

– Niște oameni răi au venit aici cu mult timp în urmă și l-au căutat pe bunicul. Au venit niște *englezi* răi și au făcut asta.

Când a auzit ce spunea Jemmy, Roger a întors capul și Brianna l-a văzut zâmbind discret.

– Enguezi uăi! a repetat Mandy. Pune-i să cuiețe aici!

Deși avea un sentiment neplăcut, Brianna a zâmbit, imitându-l pe Roger, chiar dacă simțea cum i se strângea stomacul când își amintea de unchiul ei Ian, un om atât de calm și de bun, care îi arăta urmele de sabie lăsate pe lambriurile de lemn din hol: „Le-am lăsat așa, ca să le arătăm copiilor și

să le spunem că așa sunt englezii". Când rostise aceste cuvinte, avusese un glas tăios ca de oțel, iar acum, când Briannei i se părea că aude ecoul acelui glas în vocea de copil a lui Jemmy, avea pentru prima dată îndoieli că era bine să se păstreze această tradiție de familiei.

– Tu i-ai povestit? l-a întrebat pe Roger, în vreme ce glasurile copiilor se îndepărtau către bucătărie. Eu nu i-am spus nimic.

– Annie i-a spus o parte a istoriei și am crezut că e mai bine ca eu să-i spun restul, a replicat Roger, ridicând din sprâncene. Ar fi trebuit să-l trimit la tine?

– Oh, nu, nu! a replicat ea cu oarecare îndoială. Dar... ar trebui să-l învățăm să-i urască pe englezi?

Roger a zâmbit:

– *Să-i urască* e un cuvânt puțin cam dur, și el a spus englezi *răi*. Și într-adevăr, niște englezi răi au făcut semnele-alea. Oricum, dacă va crește în *Highlands,* va mai auzi el niște remarci nu prea plăcute despre *Sassenachs*, adică despre englezi. Va face o comparație între acele remarci și amintirile pe care le are despre mama ta. Oricum, tatăl tău i-a spus mereu *Sassenach*.

S-a uitat la scrisoarea de pe masă, apoi a privit în treacăt ceasul de pe perete și s-a ridicat brusc, spunând:

– Hristoase, e târziu! Am să mă opresc și la bancă, dacă tot sunt în oraș. Îți trebuie ceva de la vreun magazin?

– Da, a răspuns ea sec. O pompă nouă pentru separatorul de lapte.

– Bine, a răspuns el, sărutând-o în pripă și ieșind în timp ce ducea deja o mână la buzunarul hainei.

A deschis gura, pentru că voia să-i strige că a glumit, dar s-a mai gândit și a renunțat. La magazinele unde se găseau produse pentru gospodărie, o clădire mare și foarte aglomerată de la marginea localității Inverness, poate chiar aveau o pompă pentru separatorul de lapte. La aceste magazine se putea găsi tot ce era necesar într-o fermă, inclusiv furci, găleți izolate cu cauciuc pentru intervenție în caz de incendiu, colaci de sârmă, dar și faianță și căni utile pentru turnarea de lichide în bidoane, precum și câteva dispozitive misterioase, despre care nu puteai decât să ghicești la ce anume folosesc.

A scos capul pe coridor, dar copiii erau în bucătărie cu Annie MacDonald, fata pe care o angajaseră. De dincolo de ușa verde se auzeau râsete și un *clang*! pe care îl făcea străvechiul toaster, cu care s-au ales când au cumpărat casa. Prin ușa aceea răzbătea și mirosul de pâine prăjită unsă cu unt. Mirosul și

veselia au atras-o ca un magnet, iar căldura casei s-a revărsat asupra ei, aurie ca mierea.

A zăbovit o clipă, pentru a împături scrisoarea înainte de a se alătura copiilor și și-a ștuguiat buzele, gândindu-se la ultima replică a lui Roger: „Știam".

Mormăind supărată, a pus scrisoarea la loc în cutie și a ieșit pe hol, dar s-a oprit imediat, văzând un plic mare, care se afla pe masă lângă ușă, acolo unde se lăsa zilnic poșta și unde Roger și Jemmy își goleau buzunarele. A luat plicul din grămada de hârtii, biluțe, creioane mici, zale din lanțuri de bicicletă și... acela era cumva un șoarece mort? Era stafidit și uscat dar avea o mândrețe de coadă roz. A apucat plicul cu delicatețe, l-a lipit de piept și s-a îndreptat spre bucătărie, unde o așteptau ceaiul și pâinea prăjită.

S-a gândit cu toată sinceritate că nu doar Roger ascundea anumite lucruri, numai că ea avea de gând să-i spună ce gândea când se hotăra asupra unui anumit lucru.

8

VINE PRIMĂVARA

Fraser's Ridge, Colonia Carolina de Nord
martie 1777

M-am gândit că un lucru bun în legătură cu incendiul era acela că devenea mai ușor să faci bagajele. Mai aveam o rochie, trei cămăși, una de lână și două de muselină, două perechi de ciorapi (purtam una dintre ele când a izbucnit incendiul; cealaltă a fost lăsată la uscat în mod neglijent, pe un tufiș, înainte de incendiu și a fost descoperită câteva săptămâni mai târziu, bătută de vânt, soare și ploi, dar încă în stare bună), un șal și o pereche de pantofi. Jamie mi-a făcut rost de undeva de o pelerină oribilă. Nu știam de unde și nici n-am vrut să întreb. Pelerina din lână groasă de culoarea leproșilor[1], mirosea de parcă

[1] De culoare roșie (n.red.)

ar fi murit cineva în ea și a zăcut pe marginea drumului două zile. Am fiert-o cu săpun de casă, dar fantoma fostului proprietar tot a mai zăbovit în ea.

Cu toate astea, nu îngheț.

Mi-a fost foarte ușor să-mi pun la punct trusa medicală. M-am uitat cu regret la cenușa rămasă din minunata mea ladă de spițer cu instrumente fine și nenumărate sticluțe. Am scormonit peste tot și am salvat ce s-a mai putut salva din sala mea de operație. Dispozitivul gradat al microscopului meu, trei vase gradate din ceramică, dintre care unul fără capac și unul ciobit, un vas mare plin cu grăsime de gâscă amestecată bine cu camfor, care acum este aproape gol după o iarnă plină de pacienți cu răceli și dureri în gât. Câteva pagini din registrul cu pacienți, pe care l-a început Daniel Rawlings și pe care l-am continuat eu. M-am simțit foarte bine pentru că am găsit printre acele pagini o rețetă specială a doctorului Rawlings pentru ocluzie intestinală.

A fost singura dintre rețetele sale pe care am găsit-o eficientă. Am reținut formula preparatului de multă vreme, formulă care mi-l păstra viu în memorie. Nu l-am cunoscut niciodată pe Daniel Rawlings, dar el a devenit prietenul meu din momentul în care Jamie mi-a dat trusa și registrul lui de cazuri. Am împăturit cu grijă foile și le-am pus în buzunar.

Mare parte a plantelor medicinale și a medicamentelor preparate de mine s-a pierdut în incendiu, împreună cu vasele din lut, cele din sticlă, bolurile mari în care cultivam penicilină și fierăstraiele mele chirurgicale.

Mai aveam un scalpel și lama înnegrită a unui fierăstrău mic folosit pentru amputări. Mânerul a ars, dar Jamie îmi poate face unul nou.

Locuitorii din Ridge au fost generoși, pe cât de generoși pot fi la sfârșitul iernii niște oameni care nici ei nu au mare lucru. Am primit mâncare cât să ne ajungă în timpul călătoriei. Multe femei mi-au adus câte puțin din ceea ce aveau prin casă. Am primit borcane mici cu lavandă, rozmarin, tătănească și semințe de muștar, două neprețuite ace din oțel și o papiotă mică cu fir de mătase care poate fi folosit pentru suturi, pentru curățarea dinților (nu le-am spus doamnelor acest lucru, deoarece s-ar fi simțit profund jignite) și câteva fețe și tifon pentru bandaje.

Un lucru aveam din abundență, și anume alcool. Grânarul fusese cruțat de flăcări. Din acest punct de vedere, am fost liniștiți. Pentru că aveam grâne din belșug pentru cele două animale care trebuiau hrănite, Jamie a transformat surplusul într-un rachiu foarte puțin rafinat, dar foarte tare, pe care urmează

să-l luăm cu noi ca să-l dăm la schimb pentru diferite lucruri de care vom avea nevoie. S-a păstrat un butoi mic de băutură pentru uzul meu personal. Am pictat pe el cuvintele *Varză acră,* astfel încât să îi descurajez pe hoții care ar fi fost tentați să mi-l fure.

– Și ce o să se întâmple dacă o să pună ochii pe el niște bandiți analfabeți? m-a întrebat Jamie, amuzat de idee.

– M-am gândit la asta, i-am spus, dând la iveală o sticlă mică, cu dop, în care se afla un lichid lăptos și pe care scrisesem *Zeamă de varză*. Cum văd pe cineva care arată suspect, torn din sticla asta pe capacul butoiașului.

– Trag nădejde să nu dăm de bandiți nemți[1].

– Ai cunoscut tu vreodată vreun bandit neamț? l-am întrebat.

Cu excepția câte unuia care obișnuia să se îmbete sau să-și bată soția, toți nemții pe care îi cunoscusem erau oameni cinstiți, muncitori și foarte religioși. Nici nu era de mirare, având în vedere faptul că mulți dintre cei care veniseră în colonie făceau parte dintr-o mișcare religioasă.

– Nu chiar, a recunoscut Jamie. Dar îți aduci aminte de familia Mueller, nu-i așa? Ții minte ce le-au făcut prietenilor noștri. Nu s-ar putea spune că erau niște bandiți, dar indienii Tuscarora au fost de altă părere.

Era adevărul și am simțit o apăsare în ceafă. Familia Mueller avusese o fată. Aceasta și copilul ei nou-născut muriseră de pojar și membrii familiei Mueller îi învinovățiseră pe indieni că i-ar fi transmis boala fetei și copilului ei. Doborât de durere, bătrânul *Herr*[2] Mueller împreună cu fiii săi și cu ginerele au pornit să se răzbune... și să ia scalpuri. Și acum am simțit o strângere de inimă, când mi-am adus aminte cum părul alb și drept al prietenei mele Nayawenne mi-a căzut în poală.

– Încep să albesc, nu crezi? am spus deodată.

El a ridicat din sprâncene, s-a aplecat, s-a uitat în capul meu și și-a trecut încetișor mâna prin părul meu, spunând:

– Poate că un fir din cincizeci este alb. Unul din douăzeci și cinci s-a făcut de culoarea argintului. Dar de ce spui asta?

---

[1] Personajul face aluzie la faptul că unul dintre ingredientele des întâlnite în bucătăria germană este varza murată (n.tr.)

[2] Domn; domnul (lb. germană) (n.tr.)

– Atunci cred că nu mai am mult de așteptat. Nayawenne – nu-i mai rostisem numele de ani de zile și simțeam o ușurare pronunțându-l, de parcă aș fi chemat-o la mine – mi-a spus că mă voi bucura de întreaga mea putere atunci când părul meu va fi alb.

– Acesta-i un gând înfricoșător, a spus el rânjind.

– Da, așa va fi. Dar pentru că nu s-a petrecut încă, cred că dacă vom da de niște hoți de varză murată, va trebui să-mi apăr butoiașul cu scalpelul.

După ce am făcut această remarcă m-a privit ciudat, dar apoi a început să râdă, scuturând din cap.

Era mai preocupat de ceea ce avea el de făcut. Împreună cu tânărul Ian, mutase aurul din locul în care se aflase, adică din dreptul fundației casei mari, imediat după înmormântarea doamnei Bug. Operațiunea fusese una complicată, eu a trebuit să scot un vas mare, plin de pâine muiată în rachiu de porumb și să strig cât mă ține gura: „Scroaaaaafaaa!", din capătul potecii care trecea prin grădină.

A urmat un moment de tăcere și scroafa a ieșit din culcușul ei, o pată albă care se vedea bine pe pietrele înnegrite de fum ale fundației. Știam exact ce era, dar la vederea acelei mase albe care se mișca repede, am simțit cum mi se face părul măciucă. Începuse să ningă – și acesta era unul dintre motivele pentru care Jamie se hotărâse să treacă imediat la treabă – și scroafa venea prin fulgii viscoliți de vânt cu o repeziciune care o făcea să pară spiritul care mâna vântul.

Preț de o clipă, am crezut că va veni spre mine. Am văzut cum și-a îndreptat capul spre mine și cum a tras aer în piept, adulmecând. Dar a simțit și mâncarea, și s-a îndepărtat de mine. O clipă mai târziu, s-au auzit prin perdeaua de zăpadă sunetele neplăcute pe care le face un porc în extaz, iar Jamie și Ian au ieșit dintre copaci și s-au apucat de treabă.

A durat mai bine de două săptămâni până ce au mutat tot aurul. Au lucrat doar noaptea și numai când ningea sau se pregătea să cadă zăpadă proaspătă, care să le acopere urmele. Păzeau cu rândul ce mai rămăsese din casa mare, foarte atenți ca nu cumva Arch Bug să dea vreun semn.

– Crezi că lui Arch Bug îi mai pasă încă de aur? l-am întrebat pe Jamie în perioada în care se ocupa de aurul ascuns, încercând să-i frec mâinile să se încălzească destul pentru a ține lingura. Venise să ia masa de dimineață înghețat și obosit, după o noapte lungă, în care înconjurase de nenumărate ori casa arsă pentru a-și pune sângele în mișcare.

– Nu prea are multe lucruri la care să se gândească, nu-i așa? a spus Jamie încet, pentru a nu-i trezi pe membrii familiei Higgins. Se mai poate gândi la Ian.

Am tremurat, scuturată de un fior, gândindu-mă că Arch supraviețuia undeva în pădure, încălzit doar de ura lui, dar și din cauză că, odată cu Jamie, intrase în casă și un val de frig. Își lăsase barba să crească, pentru a-i ține de cald – așa făceau iarna toți bărbații de la munte – iar gheața îi lucea prinsă de perciuni și i se agățase în sprâncene.

– Arăți chiar ca Moș Gerilă, i-am șoptit, aducându-i un vas plin cu terci fierbinte.

– Așa mă și simt, a replicat el răgușit.

Și-a trecut vasul pe sub nas, adulmecând aburii și închizând ochii încântat, pentru ca apoi să spună:

– Vrei, te rog, să aduci sticla cu whisky?

– Ai de gând să torni whisky în terci? Am pus deja unt și sare-n el, i-am spus, dându-i totuși sticla de pe raftul de deasupra vetrei.

– Nu, aș vrea să beau doar ca să fiu în stare să mănânc. De la ceafă-n jos parcă-s prins în gheață.

Nimeni nu auzise nimic de Arch Bug. Nu se descoperise nici măcar o urmă de-a lui în zăpadă. Nu mai apăruse de la înmormântarea soției lui. Poate că își găsise un adăpost peste iarnă. Poate că se dusese în vreun sat al indienilor. Poate că era mort. Speram să fi murit, chiar dacă acesta nu era un gând creștinesc.

I-am spus și lui Jamie, iar el a dat din cap. I se topise gheața din păr, iar picăturile de apă din barba lui luceau ca niște diamante în bătaia focului.

– Dacă a murit și noi nu aflăm lucru' acesta, Ian nu va avea niciodată vreo clipă de liniște. Vrei să se uite tot timpul peste umăr la cununia lui, temându-se ca nu cumva soția lui să fie lovită de un glonț drept în inimă, chiar când îi jură credință la altar? Poate că va apuca să-și întemeieze o familie, dar se va teme zi de zi să plece din casă, gândindu-se că seara, când se va întoarce, va vedea că i s-a întâmplat cine știe ce nenorocire.

– Sunt impresionată când văd ce imaginație morbidă ai… dar ai dreptate. Bine, nu cred că-i mort… cel puțin, până nu-i găsim trupul.

Dar nimeni nu i-a găsit trupul și aurul a fost mutat treptat, treptat, într-o nouă ascunzătoare.

Pentru a o găsi, Jamie și Ian discutaseră mult între patru ochi. Grota în care se ținea whisky-ul nu era bună ca ascunzătoare pentru aur. Puțini știau despre ea, dar existau unii care o cunoșteau bine. Joseph Wemyss, fiica lui, Lizzie și cei doi soți ai ei – nici nu mă puteam gândi la Lizzie și la cei din familia Beardsley fără să nu leg numele lor de fățărnicie – toți știau, iar lui Bobby și Amy Higgins trebuia să li se arate locul cu pricina, pentru că aveau să facă whisky în absența noastră. Lui Arch Bug nu îi spusese nimeni unde se afla grota cu pricina, dar era foarte probabil să știe de ea.

Jamie hotărâse că nimeni nu trebuia să știe că exista aur la Ridge și chiar mai mult decât atât, nimeni nu trebuia să știe unde se află acesta.

– Dacă ia naștere fie și măcar un zvon, toată lumea de-aici va fi în primejdie, spusese el. Doar știi ce s-a întâmplat când Donner le-a spus oamenilor că aici s-ar afla pietre prețioase.

Știam foarte bine. Încă mă mai trezeam din coșmaruri în care auzeam zgomotul estompat, acel *vumm!* al exploziei provocate de vaporii de eter, zgomotul geamurilor sparte și al lemnului crăpat de cei care veniseră să prade și făcuseră casa zob.

În unele dintre acele vise alergam zadarnic încolo și-ncoace, încercând să salvez pe cineva – pe cine? – dar mă loveam mereu de uși încuiate, de pereți și camere în flăcări. În altele stăteam locului de parcă aș fi prins rădăcini și nu eram în stare să mă mișc, în vreme ce focul se cățăra pe ziduri, se hrănea cu delicată lăcomie din hainele și din trupurile aflate la picioarele mele, se înfigea în părul unui trup neînsuflețit, se prindea de fustele mele și se cățăra tot mai sus, prinzându-mi picioarele într-o pânză incandescentă.

Simțeam încă o tristețe ce punea cu totul stăpânire pe mine – și o furie adâncă, ce parcă îmi curăța sufletul – când vedeam mormanul de scrum care fusese cândva casa mea, dar întotdeauna după aceste coșmaruri simțeam nevoia să ies dimineața și să privesc locul acela. Mă plimbam printre ruinele reci cu miros de cenușă moartă, pentru a potoli flăcările care ardeau în spatele pleoapelor mele.

– Ai dreptate, i-am spus și am tras șalul mai bine pe mine. Stăteam în preajma adăpostului construit deasupra izvorului, ne uitam la ruine și simțeam cum îmi pătrunde frigul în oase. Deci… unde-l veți muta?

– În Peștera Spaniolului, a spus el.

– Unde? l-am întrebat, privindu-l și clipind des.

– Am să-ți arăt, dragă, a spus el, zâmbindu-mi. Am să-ți arăt când s-o topi zăpada.

Venise primăvara și apele creșteau. Râul se umfla din cauză că se topea zăpada și era alimentat de mici cascade, care coborau pe versantul muntelui și se prăvăleau la picioarele mele murmurând, încărcate de spumă. Simțeam cum fața îmi este acoperită de un văl rece și știam că, în câteva minute, voi fi udă până la genunchi, dar nu-mi păsa. Verdele crud al săgeții-apei și al ierbii-știucii împodobea malul râului, și unele dintre plantele abia răsărite erau purtate de ape în josul râului, altele se țineau bine în rădăcinile lor, agățându-se de viață, cu frunzele zbătându-se în torentul de apă. Fire negre de hreniță pluteau sub apă, ajungând aproape de malurile unde își găseau adăpost. Eu voiam, însă, plante proaspete.

Coșul meu era pe jumătate plin cu viorele și clopoței. Plantele proaspete culese de pe malul râului ar putea fi o bună sursă de vitamina C, care lipsise oricum în timpul iernii. Mi-am scos pantofii și ciorapii și, după ce am ezitat o clipă, mi-am scos și rochia și șalul, atârnându-le de o creangă de copac. Aerul era răcoros în umbra mestecenilor argintii care străjuiau râul și am început să tremur, dar am ignorat frigul, ridicându-mi juponul înainte de intra în apa râului.

Apa era *atât de rece* încât senzația pe care o aveam era greu de ignorat. Am tras adânc aer în piept și era să scap coșul. Am reușit, totuși, să-mi găsesc echilibrul printre pietrele alunecoase și mi-am căutat repede refugiul la cel mai apropiat petic de iarbă verde-închis. În câteva secunde picioarele mi-au amorțit cu totul, nici nu mai aveam senzația de rece și mi-am pierdut entuziasmul de a culege plante medicinale, dar și pofta pentru salată.

O mare parte din proviziile noastre alimentare fuseseră salvate de flăcări și erau păstrate în dependințe: în adăpostul construit deasupra izvorului, în grânar, în afumătoare. Pivnița fusese distrusă și ca urmare, se pierduseră proviziile de morcovi, ceapă, usturoi și cartofi, la fel și proviziile de mere deshidratate și cartofi dulci, dar și de stafide, toate strânse cu grijă de mine și având rolul de a ne feri de scorbut. Plantele medicinale se prefăcuseră toate în scrum, împreună cu sala mea de operație. Este adevărat că scăpaseră de

foc foarte mulți dovleci și dovlecei care fuseseră așezați în grajd, numai că, după câteva luni – după câteva zile, conform părerii mele – oricine se satură de plăcintă cu dovleac și ghiveci din porumb verde și fasole.

Nu era pentru prima dată când regretam calitățile de bucătăreasă ale doamnei Bug, deși ea îmi lipsea ca persoană. Amy McCallum Higgins crescuse în casa unui mic proprietar de pământ din *Highlands* și era, cum spunea ea însăși, „o bucătăreasă obișnuită", aceasta însemnând că putea să coacă turtă din făină de ovăz, să fiarbă terci și să frigă pește, toate în același timp, fără să ardă ceva. Fără răutate, dar dieta aceasta era monotonă.

În ce mă privește, cel mai bine știu să gătesc tocană, care, în lipsă de ceapă, usturoi, morcovi și cartofi, ajunsese la variante din vânat sau curcan, cu porumb zdrobit, orz și, dacă se putea, cu bucăți de pâine. În mod surprinzător, Ian s-a dovedit a fi un bucătar destul de bun, contribuind la meniu cu plăcinta de dovleac și ghiveci din porumb verde și fasole.

Până acum nimeni nu murise de foame și nimănui nu-i căzuseră dinții, doar că, pe la jumătatea lui martie, eram în stare să înot băgată-n apă rece până la gât pentru a putea pune mâna pe ceva verde și comestibil.

Slavă Domnului, Ian își mai revenise și, cam la o săptămână după înmormântare, nu mai era atât de speriat, recăpătându-și câteva din vechile lui obiceiuri. Am văzut, însă, că Jamie îl urmărea din când în când și că Rollo își luase obiceiul de a dormi cu capul pe pieptul lui Ian.

Mă întrebam dacă simțea cu adevărat durerea din inima lui Ian sau dacă se săturase pur și simplu să doarmă înghesuit în căsuța din bârne.

Mi-am îndreptat spatele și am auzit vertebrele trosnind ușor. Acum că zăpada începea să se topească, așteptam cu nerăbdare să plecăm. Aveau să-mi lipsească Ridge și toți – mă rog, aproape toți – locuitorii săi. Nu aveau să-mi lipsească prea mult Hiram Crombie, membrii familiei Chrisholm, nici… am să închei lista înainte de a da impresia că sunt ingrată.

– Pe de *altă* parte, mi-am spus hotărâtă, *gândește-te cum veți dormi.*

Era sigură că aveam să ne petrecem multe nopți pe drum, dormind în condiții nu tocmai confortabile, dar în cele din urmă, aveam să ajungem în lumea civilizată. Aveam să ajungem la hanuri unde exista mâncare, unde erau paturi. Nici nu îndrăzneam să visez la un pat cu arcuri, tot ce îmi îngăduia să mă întind și se afla la câțiva centimetri distanță de podea era un adevărat rai. Și, bineînțeles, dacă îmi permitea puțină intimitate, era și mai bine.

Începând din decembrie, au fost dăți când eu și Jamie ne-am mai culcat împreună. Aveam nevoie fiecare de căldura trupului celuilalt, lucru care nu era de neglijat. Nu aveam condiții ideale, căci ne refugiam amândoi sub o pătură, cu ochii galbeni ai lui Rollo ațintiți asupra noastră, când presupuneam că Ian adormise, deși nu cred că așa stăteau lucrurile, dar avea destul de mult tact încât să se prefacă.

Un țipăt cumplit m-a făcut să tresar și am scăpat coșul din mână. M-am repezit după el și abia am mai putut să-l apuc de mâner, înainte de a fi dus de ape. M-am ridicat în picioare cu apa șiroind pe mine și cu inima bătându-mi să-mi spargă pieptul, așteptând să văd dacă țipătul avea să se mai repete.

S-a repetat și a fost urmat imediat de un strigăt care-ți străpungea urechile. Acest strigăt a fost mai gros și pentru că am o ureche fină mi-am dat seama că era scos de un scoțian din *Highlands* care intrase în apa înghețată. Niște strigăte mai înalte de „Fir-ar să fie!" pe un accent de Dorset mi-au dat de înțeles că domnii își făceau baia de primăvară.

Mi-am stors bine marginile juponului și cămașa, mi-am luat șalul de pe creanga pe care îl lăsasem, mi-am pus pantofii și m-am îndreptat către locul de unde veneau strigătele.

Există doar câteva lucruri mai plăcute decât acela de a-ți fi cald și de a te simți relativ confortabil, în timp ce te uiți la niște ființe umane băgate în apă rece. Am spus „ființe umane" referindu-mă la bărbații dezbrăcați, și bine am făcut. Mi-am croit drum printre sălciile mici de pe malul râului, am găsit o piatră destul de bine ascunsă pe care bătea soarele, mi-am dat jos fusta, m-am bucurat de căldura pe care o simțeam la nivelul umerilor, de mirosul înțepător al mătișorilor și de priveliștea pe care o aveam înaintea ochilor.

Jamie intrase în albia râului, era în apă până la umeri și avea părul dat pe spate. Semăna cu o focă roșcată. Bobby, care stătea pe mal, l-a ridicat pe Aidan și a mormăit aruncându-l spre Jamie. Copilul a dat din mâini și din picioare, țipând de frică și de plăcere.

– Io, io, io, io! striga Orrie dansând în jurul picioarelor tatălui său vitreg, în vreme ce fundul lui dolofan se vedea printre trestii, ca un balon roz.

Bobby a râs, s-a aplecat, l-a ridicat în aer și l-a ținut așa, în vreme ce copilul țipa ca un purceluș speriat, pentru ca apoi să-l arunce în apă.

Orrie a lovit apa cu un zgomot puternic și Jamie l-a prins și l-a ridicat la suprafață. Băiatul avea ochii mari, mirați și mutra lui i-a făcut pe toți

să scoată niște sunete asemănătoare cu acelea pe care le fac gibonii. Aidan și Rollo înotau amândoi câinește, în cerc, țipând și lătrând.

Am privit spre malul celălalt și l-am văzut pe Ian gol, coborând un deal în grabă și sărind în apă ca un somon, în vreme ce striga ca un mohican pornit la luptă. A încetat să mai strige când a intrat în apa rece și a dispărut în unde cu un plescăit.

Am așteptat, la fel ca și ceilalți, să iasă la suprafață, dar nu a ieșit. Jamie s-a uitat bănuitor în urmă, așteptându-se la un atac prin surprindere, dar o clipă mai târziu, Ian a ieșit din apă chiar înaintea lui Bobby, strigând, apoi l-a apucat pe acesta din urmă de un picior și l-a tras în apă.

După aceea, lucrurile au devenit haotice, cu tot felul de plescăituri, țipete, strigăte și sărituri de pe stânci, fapt care mi-a dat ocazia să mă gândesc ce minunați sunt bărbații dezbrăcați. Spun aceasta nu pentru că nu aș fi văzut la viața mea destui bărbați în pielea goală, dar în afară de Frank și Jamie, majoritatea bărbaților pe care îi văzusem dezbrăcați erau fie bolnavi, fie răniți, și lucrurile s-au petrecut în împrejurări care m-au împiedicat să fac aprecieri de finețe.

Orrie era durduliu, Aidan avea picioarele albe ca zăpada, torsul lui Bobby era slab și alb, iar fundul lui era mic și plat, dar bărbații din familia McCallum-Higgins erau caraghioși ca niște maimuțe.

Ian și Jamie erau diferiți, poate că semănau cu niște babuini sau cu niște mandrili. Nu semănau decât la statură și, cu toate acestea, erau făcuți din aceeași plămadă. Privindu-l pe Jamie cum stătea pe o stâncă și se încorda, pregătindu-se să sară în apă, îmi imaginam cu ușurință cum se pregătește să atace un leopard. În acest timp, Ian s-a întins la soare, cu trupul lucind, așteptând să se încălzească și privind în toate părțile ca nu cumva să vină vreun intrus. Tot ce le mai lipsea era fundul roșu, și se puteau integra în peisajul african, fără nici o urmă de îndoială.

Cu toții erau drăguți, fiecare în felul său, dar privirile mele se întorceau iar și iar la Jamie. Era plin de semne și de cicatrici. Mușchii i se zăreau fâșii, fâșii, iar vârsta acoperise spațiul gol dintre ei. Cicatricea lăsată de baionetă se întindea mare și urâtă pe picior, în timp ce una mai subțire și albă, lăsată de mușcătura șarpelui cu clopoței, era aproape invizibilă, acoperită de un strat de păr. Părul de pe corp începea să i se usuce și să bată-n roșu-auriu. Rana făcută de sabia cu tăiș lat pe coastele lui se vindecase bine, se mai vedea doar o linie subțire și albă.

S-a întors și s-a aplecat, pentru a lua un calup de săpun de pe o piatră și am simțit cum mi se strânge stomacul. Fundul lui musculos era acoperit cu păr auriu-roșcat. Testiculele, cât se puteau ele vedea de la spate, *erau* roz din cauza apei reci și mă tentau să mă apropii de el pe la spate și să le încălzesc în palme.

Mă întrebam dacă ar fi reușit să golească albia râului, sărind în apă în picioare.

De luni de zile nu-l mai văzusem gol sau, mă rog, dezbrăcat.

Dar acum... Mi-am dat capul pe spate și am închis ochii în soarele primăverii, bucurându-mă că simțeam cum părul abia spălat îmi gâdila umerii. Zăpada se topise, vremea era bună și toată natura învia. Crângul era plin de locuri în care te puteai bucura de intimitate, cu excepția celor în care se aflau sconcși.

I-am lăsat pe bărbați să se usuce la soare, așezați pe pietre și m-am întors să-mi iau hainele, pe care nu le-am îmbrăcat imediat. M-am dus, în schimb, la adăpostul construit deasupra izvorului și am ascuns coșul cu plante în undele reci. Dacă le-aș fi dus în căsuța din bârne, Amy le-ar fi văzut și le-ar fi fiert. Mi-am lăsat cămașa, ciorapii și corsetul pe raftul pe care era pusă brânza. Apoi m-am întors la locul unde se scăldau bărbații.

Nu se mai auzeau plescăituri și nici țipete. În schimb am auzit pe cineva cântând încet, venind pe cărare. Era Bobby, care-l ducea în brațe pe Orrie. Copilul dormea dus. Aidan, amețit de atâta curățenie și căldură, mergea încet legănându-și capul acoperit de păr negru în ritmul cântecului.

Era un minunat cântec de leagăn în gaelică. Probabil că Amy l-a învățat pe Bobby acest cântec; mă întrebam dacă îi și spusese ce însemnau cuvintele.

S'iomadth oidhche is fhliuch thioram
Side nan seachd sian
Gheibheadh Griogal dhomhsa creagan
Ris an gabhainn dìon.

(În multe nopți ploioase sau senine
De era vremea rea sau bună
Sfântul George-alăturea mi-a fost,
Mereu el mi-a găsit un adăpost.)

Òbhan, òbhan, òbhan ìri
Òbhan ìri ò!
Òbhan, òbhan, òbhan ìri
'S mòr mo mhulad's mòr.

(Vai mie, vai mie
Vai, va', grea-i durerea mea.)

Am zâmbit văzându-i și am simțit cum mi se pune un nod în gât. Mi-am adus aminte cum Jamie îl aducea acasă vara trecută pe Jem după ce înotaseră și Roger îi cânta lui Mandy cu vocea lui groasă și dogită. Îi cânta mai mult în șoaptă, dar îi cânta.

L-am salutat pe Bobby înclinând capul, iar el a zâmbit și m-a salutat la fel, fără a-și întrerupe cântecul.

A ridicat din sprâncene și a arătat cu degetul peste umăr, în susul dealului, vrând să-mi spună, probabil, încotro se dusese Jamie. Nu a fost surprins să mă vadă așa, în jupon și cu șalul pe umeri. Credea, probabil, că mă duc la râu să mă spăl pentru că era o zi călduroasă.

Eudail mhòir a shluagh an damhain
Dhòirt iad d'fhuil an dè
'S chuir iad do cheann air stob daraich
Tacan beag bhod chrè.

(Draga mea, dragă cum pe pământ nu s-a aflat,
Ieri sângele tău l-au vărsat
Iar capu-ntr-un par de stejar l-au înfipt,
Nu departe de trupu-ți iubit.)

Òbhan, òbhan, òbhan ìri
Òbhan ìri ò!
Òbhan, òbhan, òbhan ìri
'S mòr mo mhulad's mòr.

(Vai mie, vai mie
Vai, va', grea-i durerea mea.)

I-am făcut repede cu mâna și am luat-o spre luminiș. Toată lumea numea locul „Casa Nouă", deși singurele lucruri care indicau faptul că *s-ar putea* afla o casă acolo erau o stivă de bușteni și câțiva țăruși înfipți în pământ, legați

între ei cu sfoară, care aveau rolul de a marca amplasamentul și dimensiunile casei pe care Jamie avea de gând să o construiască la întoarcerea noastră.

Am văzut că schimbase poziția țărușilor. Camera mare, din față, devenise mai mare, iar la camera din spate, care urma să fie sala mea de operații, se mai adăugase ceva, poate o cămară.

Arhitectul stătea pe o buturugă, privindu-și „regatul", gol-goluț.

– Mă așteptai, nu-i așa? l-am întrebat agățând șalul de o creangă.

– Așa-i, a răspuns Jamie, zâmbind și scărpinându-se pe piept. Mă gândeam că te vei aprinde după ce-mi vei vedea fundu' gol. Sau poate te-ai încins pentru că ai văzut fundul gol al lui Bobby.

– Bobby nici nu are fund. Știai că, mai jos de ceafă, nu ai nici un fir de păr cărunt? Oare de ce?

Și-a coborât privirea, examinându-se. Era adevărat; avea doar câteva smocuri de păr cărunt pe cap. Părul îi crescuse peste iarnă și tocmai fusese tuns cu câteva zile înainte, operație neplăcută și dureroasă, în urma căreia firele albe îi fuseseră îndepărtate. Părul de pe piept era încă de culoare închisă, iar cel de mai jos avea culoarea ghimbirului.

– Cred că firele de păr cărunt se-ascund, a spus el privindu-mă. Nu vrei să m-ajuți să le găsim?

L-am înconjurat, am ajuns în fața lui și m-am așezat în genunchi. Obiectul în chestiune se vedea foarte bine, dar era cam mic, deoarece fusese în apă rece și căpătase o nuanță foarte interesantă de albăstrui.

– Ei bine, am replicat după ce m-am gândit o clipă. Stejarii mari cresc din ghinde mici. Cel puțin așa mi s-a spus.

Un fior i-a trecut prin tot corpul când a simțit căldura gurii mele și l-am prins involuntar de testicule.

– Sfinte Dumnezeule, a spus el în vreme ce palmele i se odihneau pe capul meu, de parcă m-ar fi binecuvântat.

– Ce-ai spus? m-a întrebat el o clipă mai târziu.

– Spuneam, am replicat eu, întrerupându-mă pentru a trage aer în piept, spuneam că e ceva erotic în carnea de gâscă.

– Las' că asta nu-i tot, m-a asigurat el. Scoate-ți cămașa, *Sassenach*. Nu te-am mai văzut goală de aproape patru luni.

– Ei, bine… nu m-ai văzut, i-am spus eu cu ezitare în glas. Nu m-ai văzut și cred că nici nu vreau să mă vezi.

– Da' de ce nu? m-a întrebat el, ridicând din sprâncene.

– Pentru că de săptămâni întregi am stat în casă și nu m-am mișcat aproape deloc. Probabil că arăt ca o râmă dintre cele pe care le găsești sub pietre, grasă, albă și pufoasă.

– Pufoasă, a spus el rânjind.

– Pufoasă, am repetat cu demnitate, acoperindu-mă cu brațele.

Și-a țuguiat buzele privindu-mă cu capul aplecat într-o parte, pentru ca apoi să spună:

– Mie-mi place când te faci grăsuță, dar știu că nu ești. Ți-am simțit coastele de fiecare dată când te-am prins în brațe, și asta de la sfârșitul lui ianuarie. Spui că ai fi albă, dar albă ai fost de când te știu. Tocmai de-aia nu cred că am să mă sperii pentru că ești așa. Dacă ești pufoasă, a continuat el arcuindu-și degetele, cred că asta-mi place.

– Hmmm, am mormăit, ezitând.

El spus cu un oftat:

– *Sassenach*, ți-am spus că nu te-am mai văzut dezbrăcată de patru luni. Asta înseamnă că, dacă-ți scoți cămașa, vei fi cea mai mare minune pe care am văzut-o de patru luni încoace. Și la vârsta mea nu cred că îmi mai aduc aminte lucruri care s-au petrecut cu mai mult de patru luni în urmă.

Am râs și, fără a mai face nici un comentariu, am desfăcut funda cu care era prinsă cămașa. Am lăsat-o să cadă într-o baltă aflată la picioarele mele.

Am închis ochii, apoi am tras adânc aer în piept și i-am deschis.

– Sunt orbit, mi-a mărturisit Jamie, întinzând o mână spre mine.

– Orbit, ca și când te-ai uita în zăpada pe care bate soarele? am întrebat cu îndoială în glas. Sau orbit ca și când te-ai fi întâlnit față-n față cu Gorgona?

– Dacă te întâlnești față-n față cu Gorgona, te prefaci în stană de piatră, nu orbești, a ținut să-mi spună. Deși, dacă stau să mă gândesc…

S-a întrerupt, și-a examinat trupul cu un deget, pentru ca apoi să spună:

– Pentru numele lui Dumnezeu, vrei să vii încoace?

M-am dus.

Am adormit la căldura trupului lui Jamie și m-am trezit mai târziu, învelită în pelerina lui. M-am întins și m-am speriat de o veveriță care s-a cățărat pe o cracă aflată mai sus, pentru a vedea ce se întâmplă. Bineînțeles că nu i-a plăcut ce a văzut, pentru că a început să vocifereze.

– Huș! i-am strigat căscând și m-am ridicat în picioare. Veverița a făcut abstracție de gesturile mele și a devenit isterică, dar nu am băgat-o în seamă. Spre surprinderea mea, Jamie dispăruse.

Am crezut că intrase în pădure ca să se ușureze. Am aruncat o privire în jur, dar nu l-am descoperit. Am văzut că nu era nicăieri și am strâns pelerina mai tare pe mine.

Nu auzisem nimic. Cu siguranță că, dacă ar fi venit cineva, m-aș fi trezit sau Jamie m-ar fi trezit. Am ascultat cu atenție – veverița începuse să-și vadă de treburile ei – dar nu am auzit nimic în afara sunetelor obișnuite când pădurea revine la viață primăvara: murmurul si vuietul vântului printre copacii de curând înfrunziți, întrerupt din când în când de pârâitul unei crengi care cade sau de zornăitul conurilor de pin rămase de anul trecut, sau al castanelor care se leagănă pe crengi, strigătul unei gaițe aflate la distanță, „conversația" dintre niște ciocănitoare pitice care caută hrană prin iarbă și chițăitul unui șoarece-de-câmp chinuit de foame, printre frunzele moarte care au fost acoperite de zăpadă.

Gaița continua să strige. I s-a alăturat o alta, care țipa alarmată. Probabil că acolo se afla Jamie.

Am dat jos pelerina și am îmbrăcat cămașa și pantofii. Se lăsa seara. Noi, sau cel puțin eu, dormiserăm mult. La soare era cald încă, însă umbrele de sub copaci erau reci. Mi-am pus șalul și am împăturit pelerina lui Jamie, luând-o la subraț, pentru că eram sigură că o vrea.

Am urcat în pantă, lăsând în urma mea luminișul și îndreptându-mă către locul unde se aflau gaițele. Lângă White Spring era o pereche de gaițe care avea grijă de un cuib. Le văzusem construindu-l cu numai două zile în urmă.

Pârâul nu era deloc departe de locul în care urma să fie construită casa, dar părea izolat de tot și de toate. Era în mijlocul unui grup de frasini albi și brazi-de-Canada și umbrit către est de pietre acoperite cu mușchi. Orice curs de apă este un simbol al vieții, iar un izvor de munte poartă în sine simbolul unei bucurii tăcute, țâșnind pur din inima pământului. Izvorul purta numele de White Spring datorită stâncii albe care veghea deasupra albiei sale și dădea impresia păcii netulburate.

Cu cât mă apropiam mai mult de râu, cu atât eram mai sigură că acolo am să-l găsesc pe Jamie.

– E acolo ceva care ascultă, îi spusese el odată Briannei. Vezi, în munții Scoției, despre astfel de izvoare se spune că sunt ale sfinților. Localnicii spun că sfinții trăiesc lângă ele și le ascultă rugăciunile.

– Și care sfânt trăiește lângă White Spring? a întrebat ea cu oarecare cinism. Sfântul Killien?

– De ce tocmai el?

– Pentru că el este sfântul patron al gutei, reumatismului și al zugravilor.

Jamie a râs, dând din cap.

M-am apropiat încet de izvor. Gaițele tăcuseră.

Era acolo. Stătea pe o piatră în apropierea apei, îmbrăcat numai în cămașă. Am înțeles de ce se liniștiseră gaițele.

Era la fel de liniștit precum piatra albă. Stătea cu ochii închiși, cu palmele puse pe genunchi, întoarse în sus și făcute căuș, invocând Divinitatea.

Când l-am văzut, m-am oprit imediat. L-am mai văzut o dată rugându-se, când i-a cerut lui Dougal MacKenzie ajutor în luptă. Nu știam cu cine vorbește acum, dar era o conversație pe care nu voiam să o tulbur.

Mi s-a părut că ar fi trebuit să plec, dar nu voiam să o fac, și asta nu doar pentru c-aș fi putut deranja printr-un zgomot. Cea mai mare parte a izvorului se afla în umbră, dar degete de lumină ieșeau printre copaci, parcă lovindu-l. Aerul era plin de polen și lumina se umpluse cu praf de aur. Acest praf de aur i se așeza pe nas, pe oasele feței. Era ca și când ar fi crescut acolo, ca și când ar fi fost parte a apei, parte a pietrei, spiritul izvorului.

Nu mă simțeam ca un oaspete nepoftit. Liniștea locului s-a îndreptat spre mine și m-a atins ușor.

Mă întrebam dacă asta căuta el aici. Absorbea pacea muntelui, pentru a-și aminti de ea în lunile sau în anii de exil care aveau să urmeze?

Eu mi-aș fi amintit.

Lumina începea să devină din ce în ce mai slabă, iar aerul și-a mai pierdut din strălucire. În cele din urmă s-a mișcat, ridicându-și puțin capul.

– Asta trebuie să-mi fie de ajuns, a spus încet.

M-am îndreptat spre el imediat ce i-am auzit vocea, dar nu mi se adresase mie.

A deschis ochii și s-a ridicat, a traversat râul în picioarele goale, călcând pe frunze moarte, fără să facă nici un zgomot. Îndată ce a trecut de grămada de pietre, m-a văzut și a zâmbit, întinzând mâna pentru a lua

pelerina pe care i-o întindeam fără un cuvânt. Nu a spus nimic, dar mi-a luat mâna rece în palma lui mare și caldă și am pornit spre casă, mergând împreună în liniștea muntelui.

Câteva zile mai târziu, m-a căutat și m-a găsit. Eram pe malul râului și căutam lipitori, care se treziseră din hibernare și acum doreau sânge cu care să se hrănească. Îmi era ușor să le prind. Mă plimbam pur și simplu prin apă, pe lângă mal.

Mai întâi m-am gândit că era neplăcut să fiu momeală vie pentru lipitori, dar de fapt așa le prindeam. Jamie, Ian, Bobby sau oricare dintre tineri mergeau prin apă și se lăsau ciupiți de aceste creaturi care urmau a fi prinse, dar îndată ce te obișnuiai să fii ciupit, nici nu era atât de rău.

– Trebuie să le permit să sugă destul sânge pentru a putea trăi, spuneam eu, făcând o grimasă în timp ce desprindeam lipitoarea cu unghia. Dar nu trebuie să le las să sugă prea mult, pentru că nu vor mai fi de nici un folos.

– Îmi place cum gândești, a spus Jamie, în timp ce puneam o lipitoare într-un vas umplut cu apă și cu lintiță. După ce îți vei fi hrănit animălușele, am să-ți arăt Peștera Spaniolului.

Peștera cu pricina era destul de departe, la aproximativ patru mile distanță față de Ridge, prin frig, prin păraie pline de noroi, urcând pante abrupte, pentru ca apoi să înaintăm prin crăpătura făcută într-o stâncă de granit spre niște stânci mari, acoperite de viță sălbatică.

– Am găsit-o într-o zi împreună cu Jem, când am mers la vânătoare, mi-a explicat Jamie, dând deoparte o perdea de frunze ca să pot trece mai departe. Cârceii se întindeau pe stânci și erau groși cât brațul unui bărbat și noduroși de câtă vreme trecuse peste ei. Frunzele ruginii-verzui nu acopereau cu totul cârceii, cu toate că venise primăvara.

– Acesta a fost secretul nostru, mi-a mărturisit Jamie. Am făgăduit să nu-l spunem nimănui, nici măcar părinților.

– Nici măcar mie, am spus, fără a mă simți jignită, dar simțind în glasul lui Jamie o anume ezitare în momentul în care pomenise de Jem.

Intrarea în peșteră era o crăpătură pe care Jamie o astupase cu o piatră mare și netedă. A dat-o deoparte cu oarecare efort, m-am aplecat cu atenție și am auzit sunetul slab al aerului care se scurge printr-o fisură. Aerul era cald la suprafață și se părea că peștera îl atrage, nu îl elimină.

Mi-am adus aminte foarte bine de peștera din Abandawe, care părea să respire, și am avut nevoie de voință pentru a-l urma pe Jamie, care a dispărut în pământ. Era acolo o scară din lemn nouă, după cum am văzut, care înlocuia una mai veche, pentru că am zărit niște trepte din lemn putrezit care atârnau de niște cârlige din fier ruginit. Până jos nu erau mai mult de zece-douăsprezece picioare[1], dar fundul grotei era foarte îngust și de aceea coborârea părea să nu mai ia sfârșit. În cele din urmă am ajuns jos și am văzut că peștera se lărgea de parcă ar fi fost partea inferioară a unei fiole. Jamie se aplecase. L-am văzut dând la iveală o sticlă mică și am simțit mirosul înțepător de terebentină.

Luase o torță, de fapt o creangă groasă de pin, al cărei capăt fusese acoperit cu catran și apoi înfășurat cu o cârpă. A muiat acea cârpă în terebentină și apoi a folosit amnarul pe care Bree îl făcuse pentru el. O ploaie de scântei i-a luminat chipul concentrat, arămiu. A mai folosit de două ori amnarul și torța s-a aprins, mai exact scânteia a aprins cârpa îmbibată cu lichid inflamabil și apoi catranul.

A ridicat torța și apoi a făcut un semn spre picioarele mele. M-am întors și era cât pe ce să mă pierd cu totul.

Spaniolul zăcea acolo, cu oasele picioarelor întinse, cu craniul lăsat în piept, de parcă ar fi moțăit. Se mai vedeau ici și colo smocuri de păr roșu, dar pielea dispăruse cu totul. Dispăruse și cea mai mare parte a oaselor mâinilor și a labelor de la picioare. Erau oase mici, pe care rozătoarele le luaseră cu totul. Animalele mari nu izbutiseră să se atingă de trupul său. Torsul și oasele mari fuseseră roase, dar în mare parte erau intacte. Se vedea coșul pieptului ieșind în evidență acoperit de o țesătură atât de veche, încât nici nu se mai putea spune ce culoare avusese.

Omul acela *fusese*, într-adevăr, spaniol. Avea alături de el un coif ascuțit, o platoșă și un cuțit.

– Doamne, Dumnezeule, Iisuse Hristoase! am șoptit.

Jamie și-a făcut cruce și s-a așezat în genunchi, lângă schelet.

---

[1] Picior (aici) = Unitate de lungime, care este echivalentă cu a treia parte dintr-un metru (30,479 cm) (n.tr.)

– Nu știu de cât timp se află aici, a spus el încet. Nu am găsit asupra lui decât platoșa și asta.

Jamie mi-a arătat o piatră de lângă pelvis. M-am uitat mai atent. Era un crucifix, probabil din argint, acum acoperit de un strat negru de oxid și un obiect de formă triunghiulară, de asemenea negru.

– Un rozariu? am întrebat.

Jamie a dat din cap în semn că da și a spus:

– Cred că îl purta la gât. Poate că a fost făcut din lemn și sfoară, iar când a putrezit, au căzut bucățile din metal. Aici – Jamie a atins încet cu degetul obiectul triunghiular – scrie *Nr. Sra. Ang.* pe o parte. Cred că înseamnă *Nuestra Señora de los Angeles*, adică „Doamna noastră, a îngerilor". Pe partea cealaltă este o imagine mică în care se vede Sfânta Fecioară.

Mi-am făcut cruce din reflex și după ce am păstrat un moment de reculegere, am întrebat:

– I-a fost frică lui Jemmy?

– I-a fost, mi-a răspuns Jamie sec. Era întuneric când am coborât în galerie și era cât pe ce să calc pe omu' ăsta. Am crezut că-i viu și m-am speriat atât de tare, încât era să mi se oprească inima-n loc.

Se speriase și strigase, iar Jemmy, care fusese lăsat la suprafață și i se spusese să nu se miște de la locul lui, a intrat repede în gaura care se căsca în pământ, a străbătut jumătatea distanței până jos, și-a pierdut echilibrul pe scara veche și a căzut peste bunicul lui.

– Am auzit eu că se foiește și m-am uitat în sus. Mi-am ridicat privirile tocmai la timp, pentru a-l vedea cum pică din cer și vine peste mine, lovindu-mă-n piept ca o ghiulea de tun.

Jamie și-a frecat partea stângă a pieptului zâmbind cu viclenie, pentru ca apoi să continue:

– Dacă nu mă uitam în sus, mi-ar fi rupt gâtul… și nu ar fi fost în stare să iasă singur de-aici.

Iar noi nu am fi știut niciodată ce s-a întâmplat cu voi. Când mi-a trecut prin cap acest gând, am înghițit în sec. Cu toate acestea… așa ceva se putea întâmpla oricând, i se putea întâmpla oricui.

– E o minune că nici unul dintre voi nu și-a rupt nimic, am spus cu glas tare și am întins mâna spre schelet, continuând:

– Ce crezi că i s-a întâmplat acestui domn?

Ai lui nu aveau să afle niciodată.

Jamie a scuturat din cap, spunând:

– Nu știu. Nu aștepta vreun inamic, pentru că nu purta armura.

– Nu crezi cumva că a căzut și n-a mai putut ieși de-aici? am întrebat, apropiindu-mă de schelet și uitându-mă la tibia piciorului stâng. Osul era crăpat și ros de dinți mici la unul dintre capete, dar am văzut ceea ce ar fi putut fi o fractură mică. Era posibil ca osul să fi crăpat din cauza trecerii timpului.

Jamie ridică din umeri și privi în sus, spunând:

– Nu m-am gândit la asta. Era puțin mai scund decât mine, dar cred că scara se afla aici când el a murit. Cineva a construit o scară și mai târziu. De ce crezi că ar fi fost lăsat la capătul scării? Chiar și cu un picior rupt, tot putea urca scara.

– Hmmm. Cred că s-ar fi putut să moară din cauza febrei. Așa s-ar putea explica de ce și-a dat jos platoșa și casca.

Eu personal le-aș fi dat jos la prima ocazie, în funcție de anotimp. Omul probabil a fiert de viu și a simțit că se coace, prins în metal.

– Mhm.

Am ridicat ochii, simțind că raționamentul meu era acceptat cu oarecare îndoială, iar concluzia mea era dezaprobată.

– Crezi că a fost ucis?

Jamie a dat din umeri.

– Are armură, dar n-are armă, în afară de un cuțit mic. După cum vezi, a fost dreptaci, dar cuțitul este în mâna stângă.

Omul din care nu mai rămăsese decât scheletul *fusese* dreptaci. Oasele mâinii drepte erau mai groase, și acest lucru se putea observa chiar și la lumina slabă a torței. Mă întrebam dacă fusese spadasin.

– Am cunoscut mulți soldați spanioli în Indii, *Sassenach*. Toți erau bine înarmați cu spade, lănci și pistoale. Dacă omul acesta a murit din cauza febrei, atunci tovarășii lui ar fi putut să-i ia armele, dar atunci de ce nu i-au luat și armura și cuțitul? De ce le-au lăsat aici?

– Dacă e să gândim așa, am obiectat eu, de ce ucigașul – asta dacă omul a fost ucis într-adevăr – nu i-a luat armura și cuțitul?

– Armura poate nu a vrut-o. Nu putea fi de folos decât unui soldat. Iar cuțitul… poate că a fost înfipt în el, a fost de părere Jamie. Și oricum, nici măcar nu e un cuțit bun.

– Foarte logic, am replicat. Lăsând deoparte întrebările legate de felul în care a murit, ce Dumnezeu căuta în munții din Carolina de Nord?

– Cu șaizeci de ani în urmă, spaniolii au trimis exploratori până în Virginia, dar mlaștinile i-au făcut, totuși, să nu înainteze atât de mult, m-a informat Jamie.

– Înțeleg, dar de ce *asta*? am întrebat, făcând un gest spre scară.

Nu a răspuns, dar m-a luat de braț și a ridicat torța, întorcându-mă pur și simplu către partea opusă celei în care se afla scara. Undeva, deasupra capului meu, am văzut o altă fisură în stâncă, neagră în lumina torței și prin care abia dacă se putea strecura un bărbat.

– Mai e o peșteră întocmai ca asta acolo, a spus Jamie, înălțând capul către fisură. L-am pus pe Jem să se uite și mi-a spus că vede urme dreptunghiulare în nisip, de parcă în peștera aia ar fi fost niște lăzi.

Tocmai de aceea s-a gândit la Peștera Spaniolului când și-a dat seama că trebuie să ascundă comoara.

– O să aducem ultima parte a aurului în seara asta, a spus. Și o să astupăm crăpătura aia cu pietre. Apoi îl vom lăsa pe acest *señor* să se odihnească în pace.

Trebuia să admit că peștera era un loc foarte bun pentru odihna veșnică. Probabil că prezența soldatului spaniol ar descuraja pe oricine era tentat s-o examineze mai atent și asta deoarece atât coloniștii, cât și indienii se temeau de fantome. De fapt, și scoțienii din *Highlands* se temeau de fantome și tocmai de aceea m-am întors spre Jamie și l-am întrebat, pentru că eram curioasă:

– Tu și Jem… nu v-ați temut că are să vă bântuie fantoma lui?

A zâmbit discret și a stins torța, frecând-o de o grămadă de pietriș. O rază de lumină s-a revărsat pe creștetul lui.

– Există întotdeauna o rugăciune, draga mea, chiar dacă este vorba doar despre *A Dia, cuidich mi*, *O, Doamne, ajută-mă.*

9

UN CUȚIT CARE SE POTRIVEȘTE-N PALMA MEA

Nu tot aurul a rămas în paza spaniolului. Două dintre rochiile mele aveau un pliu în plus la tiv, în două buzunărașe era puțin aur, iar în partea de jos a acestora era un buzunar mare, în care se aflau câteva uncii[1] de aur. Jamie și Ian aveau fiecare câte o cantitate mică de aur în *sporran*[2]. Fiecare dintre ei avea să poarte la brâu câte doi săculeți.

Ne-am retras în luminișul în care se găsea casa cea nouă pentru a pregăti în liniște gloanțele.

– N-ai să uiți pe ce parte să încarci, nu-i așa? a întrebat Jamie, dând la iveală un glonț strălucitor și aruncându-l în grăsime și cenușă.

– Dacă nu mi-ai luat tu din greșeală traista cu gloanțe, nu uit, a replicat Ian caustic.

Călea gloanțele, mai bine spus punea gloanțele fierbinți, abia făcute, într-o gaură în care erau frunze ude, iar din ele ieșeau fum și abur, care se pierdeau apoi în aerul rece al după-amiezii de primăvară.

Rollo, care stătea întins în apropierea stăpânului său, a adulmecat trâmba de fum care i-a trecut pe lângă nas și a strănutat cu zgomot. Ian l-a privit zâmbind și i-a spus:

– Îți place să alergi peste câmpii după căprioare roșcate, *a cù*? Ei bine, vezi să nu te iei cumva după oi, că s-ar putea să te împuște cineva luându-te drept lup.

Rollo a oftat și a făcut ochii mici, ca niște liniuțe.

– Te-ai gândit ce-ai să-i spui mamei tale când ai s-o vezi? a întrebat Jamie, privind cu ochi mici fumul și focul, în timp ce ținea bucățelele de aur în lingură, deasupra flăcării.

– Încerc să nu mă gândesc prea mult, a recunoscut Ian. Am așa un simțământ straniu când mă gândesc la Lallybroch.

– Un simțământ straniu de bine sau de rău? am întrebat încet, în vreme ce luam gloanțele de aur din grăsime cu o lingură de lemn și le puneam în săculeți.

Ian s-a încruntat, privind atent lingura în care bucățelele de plumb se prefăceau în lichid.

---

[1] 1 uncie = 28,35 g (n.tr.)

[2] Geantă sau sac din piele, pe care scoțienii îl prind de kilt (n.tr.)

– Cred că de amândouă felurile, a răspuns. Brianna mi-a povestit odată despre o carte pe care o citise ea în școală și în care scria că nu te poți întoarce acasă. Poate că lucrul ăsta e adevărat… dar eu vreau s-o fac, a spus el încet, privind atent la ceea ce făcea, suflând în topitură.

Mi-am luat privirea de la fața îngândurată a lui Ian și am descoperit că Jamie se uita la mine insistent și cu drag. Nu l-am mai privit nici pe el, ci m-am ridicat în picioare gemând încet, după ce mi-a trosnit genunchiul.

– Ei bine, am spus deodată. Cred că depinde de ceea ce crezi tu că înseamnă *acasă*, nu-i așa? Nu este întotdeauna locul pe care-l știi.

– Da, așa e, a replicat Ian ținând glonțul proaspăt făcut ca să se mai răcească. Dar chiar dacă e vorba despre o persoană… nu te poți întoarce întotdeauna la ea, nu-i așa? Sau poți, a adăugat el, strâmbând puțin din gură, în timp ce se uita mai întâi la Jamie și apoi la mine.

– Cred că ai să-i găsești pe părinții tăi așa cum i-ai lăsat, a spus Jamie scurt, făcându-se că nu a auzit ultimele cuvinte ale lui Ian. Mai curând ei vor fi surprinși de felul în care arăți.

Ian s-a privit și a spus zâmbind:

– M-am făcut un pic mai înalt.

Am râs scurt, amuzată. Când plecase din Scoția, avea cincisprezece ani, era un băiat uscățiv, înalt și prostuț. Se mai înălțase cu câțiva centimetri. Era subțire și dur ca o bucată de năbuc, iar el era de obicei bronzat și avea culoarea pielii netăbăcite, doar că acum se mai albise în timpul iernii, iar pistruii care se întindeau în semicercuri pe pomeții lui se vedeau mai bine.

– Îți mai aduci aminte de celălalt lucru pe care ți l-am spus? l-am întrebat. Când ne-am întors de la Edinburgh la Lallybroch, după ce… l-am găsit din nou pe Jamie. *Acasă este locul în care, dacă simți nevoia să te duci, trebuie să fii primit.*

Ian a ridicat o sprânceană și s-a uitat când la mine, când la Jamie, spunând:

– Nici nu mă mir că ții la ea, unchiule. Multă liniște trebuie că-ți mai aduce.

– Ei bine, a replicat Jamie, uitându-se la ceea ce făcea. Ea mă primește, așa că ea trebuie să fie „acasă".

Îndată ce treaba s-a terminat, Ian și Rollo au dus săculeții cu gloanțe în căsuța din bârne, în timp ce Jamie a stins focul și a luat ustensilele folosite pentru a face gloanțe. Se făcuse târziu și aerul – deja suficient de rece pentru

a fi simțit în plămâni – căpăta acel surplus de răcoare plină de viață care mângâia pielea și aducea neîntrerupt respirația primăverii peste pământ.

Eu m-am oprit o clipă bucurându-mă de aer. Lucrasem repede și în căldură, chiar dacă totul fusese făcut în aer liber. Era minunat aerul răcoros, care mă înfiora puțin.

– Ai cumva vreun penny, dragă?

– Un ce?

– E bun un ban de orice fel.

– Nu cred, dar…

Am căutat în săculețul pe care îl aveam legat de încheietura mâinii și unde erau tot felul de lucruri, printre care și lingura lui Jamie. Printre bucăți de ață, hârtii cu semințe de plante medicinale, ace înfipte în petice mici de piele, un vas mic plin de materiale pentru sutură, o pană alb-neagră de ciocănitoare, o bucată de cretă albă și jumătate de pesmet pus acolo fiindcă nu am apucat să-l mănânc, am descoperit o jumătate de șiling.

– Asta e bună? l-am întrebat ștergând moneda și întinzându-i-o.

– E bună, mi-a spus, întinzându-mi ceva.

Mâna mea a apucat din reflex ceea ce s-a dovedit a fi mânerul unui cuțit. Am fost atât de surprinsă, încât era să-l scap din mână.

– Întotdeauna trebuie să dai bani pentru o armă nouă, mi-a spus zâmbind discret. Astfel, ea te va recunoaște drept stăpână și nu se va întoarce împotriva ta.

– Drept stăpână?

Soarele atingea creasta muntelui, dar mai era încă destulă lumină și m-am uitat la noua mea achiziție. Era un cuțit cu lama subțire, dar rezistentă, cu o singură parte tăioasă și foarte bine lucrată, care lucea precum argintul în soarele care apunea. Mânerul cald încă fusese făcut din corn de cerb și cineva îi făcuse două adâncituri, astfel încât îl puteam apuca foarte bine. Pe scurt, acesta era cuțitul meu.

– Mulțumesc, am spus, admirându-l. Dar…

– O să te simți mai în siguranță dacă o să-l ai asupra ta, mi-a spus serios. Oh, încă ceva. Dă-l încoace.

I-am înapoiat cuțitul intrigată și am văzut uimită cum își trecea lama peste degetul mare. Sângele a țâșnit din mica tăietură și și-a șters sângele pe pantaloni, pentru ca apoi să bage degetul în gură. Apoi mi-a înapoiat cuțitul.

– Trebuie să pui sânge pe lamă, ca să știe pentru ce a fost făcut, mi-a explicat el, scoțându-și degetul din gură.

Mânerul cuțitului era cald încă, dar am simțit un fior. Cu mici excepții, Jamie nu făcea gesturi romantice. Dacă îmi dădea un cuțit, o făcea pentru că știa că am nevoie de el. Nu era un cuțit pentru dezgropat rădăcini sau tăiat scoarță de copac. Era un cuțit care știa pentru ce a fost făcut.

– Se potrivește-n palma mea, am spus, privind în jos și mângâind adâncitura, în care intra degetul meu mare. Cum ai știut să-l faci ca să se potrivească perfect?

A râs când a auzit întrebarea mea, spunând:

– Mi-ai pus mâna pe mădular de-atâtea ori, încât știu foarte bine ce se potrivește în palma ta, *Sassenach*.

Am râs scurt și apoi am întors cuțitul și mi-am atins degetul mare cu vârful lamei. Era foarte ascuțit. Abia dacă am simțit ceva, dar sângele roșu închis a țâșnit imediat. Mi-am pus cuțitul la brâu, l-am prins de mână și mi-am apăsat degetul mare pe degetul lui mare.

– Sânge din sângele meu, i-am spus.

Nici eu nu făceam gesturi romantice.

10

NAVA INCENDIATOARE

New York
august 1776

Vestea adusă de William, conform căreia americanii scăpaseră, a fost primită mai bine decât s-ar fi așteptat. Având sentimentul puternic că îl încolțiseră pe inamic, cei din armata lui Howe se deplasau cu o viteză remarcabilă. Flota amiralului era tot în Gravesend Bay. Într-o singură zi, mii de militari au fost aduși cu repeziciune la țărm și apoi s-au reîmbarcat, pentru a traversa întinderea de apă către Manhattan. În ziua următoare la apus,

companii formate din militari bine înarmați au luat cu asalt New Yorkul, doar pentru a descoperi că tranșeele erau goale și fortificațiile abandonate.

În timp ce William era dezamăgit deoarece sperase o răzbunare directă, de natură fizică, evoluția evenimentelor l-a bucurat nespus de mult pe generalul Howe. Împreună cu ofițerii săi de stat-major, și-a stabilit cartierul general într-un conac numit Beekman House și s-a gândit să-și consolideze poziția în colonie. Printre ofițerii cu vechime s-a manifestat oarecare iritare, deoarece unii își doreau ca americanii să fie urmăriți și nimiciți – și William dorea asta, bineînțeles – dar generalul Howe era de părere că înfrângerea și retragerea vor duce la slăbirea armatei lui Washington și că iarna va contribui la nimicirea acesteia.

– Iar între timp, a spus locotenentul Anthony Fortnum, privind la mansarda îmbâcsită unde fuseseră încartiruiți trei ofițeri, cei mai tineri din statul-major, între timp noi suntem armată de ocupație. Acest lucru ne dă dreptul să ne bucurăm de plăcerile situației, nu-i așa?

– Și care ar fi acelea? a întrebat William, căutând zadarnic un loc în care să-și pună geamantanul uzat, care adăpostea cea mai mare parte a bunurilor sale.

– Ei bine, femeile, a spus Fortnum, gânditor. Femeile, cu siguranță. Sunt sigur că la New York există localuri.

– Nu am văzut vreun local când veneam încoace, și am căutat unul! a spus Ralph Jocelyn.

– Nu te-ai străduit destul, a spus Fortnum hotărât. Sunt sigur că există locuri în care ne putem distra.

– Aici găsești bere, a replicat William. Există un local decent, care se numește *Fraunces Tavern*, chiar la doi pași de Water Street.

– Trebuie să fie ceva mai aproape de-aici! a obiectat Fortnum. Eu nu merg pe jos atâtea mile pe căldura asta!

Beekman House avea o poziție bună, cu mult spațiu, dar era în afara orașului.

– Căutați și veți găsi, a spus Fortnum, potrivindu-și un cârlionț rebel și punându-și tunica pe un umăr. Vii, Ellesmere?

– Nu, nu acum. Am scrisori de scris. Dacă găsiți localuri, doresc să întocmiți un raport scris. În trei exemplare, vă rog să rețineți.

Lăsat singur, William a pus sacul pe podea și a scos teancul de scrisori pe care i-l dăduse Căpitanul Griswold.

Scrisorile cu pricina erau cinci la număr. Trei dintre ele aveau sigiliul tatălui său vitreg, o semilună zâmbitoare. Lordul John îi scria cu promptitudine

în fiecare lună, pe data de cincisprezece, dar îi scria și în alte dăți. Mai era una de la unchiul său, Hal, și a rânjit văzând-o. Misivele unchiului Hal erau năucitoare, dar întotdeauna amuzante. Mai era și o ultimă scrisoare cu un scris necunoscut, dar care aparținea unei doamne sau domnișoare și cu un sigiliu cu totul obișnuit.

Curios, a rupt sigiliul și a deschis scrisoarea, pentru a descoperi două foi de hârtie acoperite cu un scris mărunt, de la verișoara lui, Dottie. A ridicat imediat din sprâncene. Dottie nu-i mai scrisese niciodată până atunci.

S-a ridicat în picioare, pentru a parcurge scrisoarea.

– Să fiu al naibii! a spus cu voce tare.

– De ce? a întrebat Fortnum, care venise să-și ia chipiul. Ai primit vești proaste de-acasă?

– Cum? Oh, nu, nu! a repetat el, întorcându-se la prima pagină a scrisorii. Doar că e... interesant.

Împăturind scrisoarea, a pus-o într-un buzunar al hainei, la adăpost de ochii curioși ai lui Fortnum, pentru a continua cu misiva unchiului său, Hal, cu sigiliul ducal, cu creastă.

William a rupt sigiliul. O notă mai puțin obișnuită fusese scrisă pe mai puțin de o pagină și nu cuprindea nici formulă de salut, nici de încheiere. În opinia unchiului Hal, dacă scrisoarea avea un destinatar, era clar cui îi era adresată. Datorită sigiliului se știa foarte bine cine era expeditorul, și unchiul nu mai specifica acest lucru, că doar nu își pierdea vremea scriind unor proști.

Adam este trimis la New York, sub comanda lui Sir Henry Clinton. Minnie i-a dat pentru tine niște Lucruri al naibii de voluminoase. Dottie îți transmite sentimentele ei de dragoste, care nu ocupă foarte mult loc.

John spune că faci un anumit lucru pentru Căpitanul Richardson. Îl cunosc pe Richardson și nu cred că ar trebui să te încurci cu el.

Transmite-i Colonelului Spencer toate cele bune din partea mea și să nu joci cărți cu el.

William s-a gândit că unchiul Hal putea transmite – criptic cum era – mai multe informații în cuvinte puține decât oricare dintre persoanele pe care le cunoștea. Se întreba dacă domnul Colonel Spencer trișa la cărți, dacă pur și simplu era foarte bun ori avea foarte mult noroc. Fără îndoială că unchiul Hal omisese în mod intenționat să specifice acest lucru. Dacă ar fi fost vorba despre una dintre ultimele două alternative, atunci William ar fi fost tentat să își încerce abilitățile de jucător, deși știa că este primejdios

să câștigi când joci contra unui superior. Totuși, o dată sau de două ori... Nu, unchiul Hal era el însuși un foarte bun jucător de cărți, și dacă îl avertiza asupra colonelului, atunci prudența îl îndemna să urmeze sfatul primit. Era posibil ca domnul Colonel Spencer să fie un jucător cinstit și nu foarte bun, dar poate că se supăra și se răzbuna, dacă era bătut prea des.

„Unchiul Hal este un drac împelițat", și-a spus William în gând, nu fără admirație. *Richardson*... William înțelegea foarte bine de ce unchiul Hal omisese detaliile. Corespondența putea fi citită de către oricine și o scrisoare care purta sigiliul Ducelui de Pardloe putea să atragă atenția. Sigiliul nu părea să fi fost dezlipit, dar William îl văzuse chiar pe tatăl său înlăturând sigilii și înlocuindu-le cu cea mai mare dexteritate, folosindu-se de un cuțit cu lama încinsă, așa încât nu-și făcea nici un fel de iluzii în această privință.

Asta nu-l oprea să se întrebe *ce anume* știa unchiul Hal despre Căpitanul Richardson și de ce sugera să pună capăt activității sale în domeniul spionajului, pentru că, evident, tatăl său îi spusese ce anume făcea el.

Acest raționament îl făcea să meargă mai departe cu gândul. Dacă tatăl său îi spusese unchiului cu ce anume se ocupa, atunci și unchiul Hal îi spusese fratelui său ce știa despre Căpitanul Richardson, mai ales dacă era ceva de rău. Și dacă îi spusese ce știa...

A pus deoparte biletul de la unchiul Hal și a deschis prima dintre scrisorile de la tatăl lui... A deschis-o și pe a doua. Nimic. În a treia se făcea o vagă referire la spionaj. Era vorba însă doar despre faptul că își dorea ca William să fie în siguranță și făcea o referire la postură.

Un bărbat înalt se remarcă imediat când se află în compania altora, cu atât mai mult dacă privește oamenii direct în ochi și este îmbrăcat curat.

William a zâmbit citind această remarcă. La Westminster, unde urmase el școala, orele se țineau într-o încăpere mare împărțită-n două printr-o perdea. O parte a încăperii era rezervată cursului inferior, cealaltă cursului superior, dar studiau acolo băieți de toate vârstele, iar William învățase repede când să stea în umbră și când să iasă în evidență, în funcție de cei în compania cărora se afla.

Ei bine, indiferent ce știa unchiul Hal despre Richardson, nu era un lucru care să-l îngrijoreze pe tatăl său. Era necesar să își amintească, bine-înțeles, că nu trebuia să fie neapărat vorba despre ceva care să-l discrediteze pe Richardson. Ducele de Pardloe nu se temea pentru sine, dar era excesiv de atent cu membrii familiei sale. Poate că el credea despre Richardson că

este un om nepăsător, și dacă așa stăteau lucrurile, atunci tatăl său avea încredere în bunul simț al lui William, fără a face referire la aceasta.

Mansarda era sufocantă. Transpirația se scurgea pe fața lui William și îi uda cămașa. Fortnum plecase iar, lăsând capătul patului său de campanie ridicat într-un unghi imposibil deasupra cufărului său mare. Îi lăsase lui William spațiu doar cât să se poată strecura pe ușă afară, iar tânărul ofițer a ieșit cuprins de un sentiment de ușurare. Aerul era cald și umed, dar măcar se simțea o adiere. Și-a pus chipiul, dorind să afle unde era încartiruit vărul său, Adam. *Al naibii de voluminoase* suna promițător.

După ce a trecut de un grup de țărănci care se îndreptau spre piață, a simțit scrisoarea din buzunarul de la haină și și-a adus aminte de sora lui Adam. *Dottie îți transmite sentimentele ei de dragoste, care nu ocupă foarte mult loc.* William s-a gândit că unchiul Hal era șiret, numai că șiretenia diavolilor se mai și sfârșește uneori.

Lucrurile care îi fuseseră trimise erau cu adevărat al naibii de voluminoase: o carte, o sticlă dintr-un excelent vin spaniol de Xeres, un sfert de galon[1] de măsline care mergeau foarte bine cu vinul și trei perechi de ciorapi noi, din mătase.

– Am o grămadă de perechi de ciorapi, l-a asigurat vărul său Adam, când William a încercat să împartă cu el ce primise. Mama îi cumpără angro și îi trimite prin fiecare curier, sau cel puțin așa cred. Ai noroc că nu s-a gândit să-ți trimită izmene noi. Eu primesc câte o pereche în fiecare transport diplomatic și cred că *acesta* este un lucru destul de ciudat pe care trebuie să i-l explic lui Sir Henry. Cu toate astea, nu aș refuza un pahar din vinul tău de Xeres.

William nu era cu totul sigur că vărul său nu glumea în ceea ce privește izmenele. Adam avea o mină gravă, fapt care îl ajuta în relațiile cu ofițerii mai mari în grad și dispunea și de calitatea familiei Grey, aceea de a putea spune cele mai scandaloase lucruri cu o față cât se poate de serioasă. William a început să râdă și a cerut două pahare.

Unul dintre prietenii lui Adam a adus trei pahare, sperând că va putea ajuta și el la golirea sticlei de vin de Xeres. A mai apărut un prieten, ca din senin. Vinul de Xeres a fost foarte bun, iar nou-venitul a scos din cufăr o sticlă pe jumătate plină cu vin de Porto, pentru a sărbători mai bine. Așa cum

---

[1] 1 sfert de galon = 2,14 l (n.tr.)

se întâmplă în asemenea ocazii, numărul de sticle și de prieteni s-a mărit și, în cele din urmă, fiecare petic din camera lui Adam, destul de mică, era ocupat fie de un prieten, fie de o sticlă.

Generos, William le-a permis tuturor să se servească din vinul și măslinele sale, și când sticla a început să se golească, a ridicat un pahar în cinstea mătușii lui și a generozității ei, neuitând să pomenească ciorapii din mătase pe care îi primise.

– Cred că nu mama ta mi-a trimis cartea, i-a spus el lui Adam, coborând paharul și pufnind zgomotos.

Adam a început să chicotească și expresia gravă i s-a șters de pe față, pentru că se bucura de un punch preparat cu rom dintr-o sticlă de un sfert de galon.

– Nu, a replicat el. Nici mama, nici tata nu ți-au trimis-o. Aia a fost contribuția mea la *porgresul cutlural*, vreau să zic cultural în colonii.

– Un serviciu adus sensibilității omului civilizat, a remarcat William cu gravitate, demonstrând că ține la băutură și că putea să vorbească limpede, indiferent cât de mult și-ar fi dorit limba să se împleticească.

Au strigat cu toții în cor:

– Ce carte? Ce carte? Vrem să vedem faimoasa carte!

El s-a văzut dator să scoată cel mai prețios dintre darurile primite. Era un exemplar din faimoasa *Listă a doamnelor din Covent Garden*, carte scrisă de domnul Harris, fiind de fapt un catalog în care se făcea referire cu lux de amănunte la farmecele, specialitatea, prețul și disponibilitatea celor mai cunoscute prostituate din Londra.

Volumul a fost întâmpinat cu strigăte, pentru ca apoi să urmeze o scurtă luptă pentru posesiune, dar William a reușit să salveze catalogul înainte ca acesta să fie rupt în bucăți. S-a lăsat, totuși, convins să citească cu glas tare câteva dintre pasaje. Prestația lui dramatică a fost răsplătită cu urlete ca de lup prin care se manifesta entuziasmul și cu strigăte întrerupte de bătaia cu măsline.

Lectura usucă de obicei gâtul și a cerut să i se aducă ceva băutură, care s-a și consumat. Nu mai știa cine a venit cu propunerea de a organiza o expediție pentru alcătuirea unui catalog similar și pentru New York. Indiferent cine a făcut propunerea, a fost susținut imediat, și în onoarea lui s-a băut punch cu rom, toate sticlele fiind golite în cele din urmă.

Acestea fiind evenimentele care s-au petrecut, William s-a pomenit într-o ceață dată de alcool, colindând străduțe înguste a căror întunecime era străpunsă de luminile palide ale lumânărilor de la ferestre, dar și de cele ale

felinarelor de la intersecții.

Nici unul dintre ei nu voia cu orice preț să se deplaseze într-o anumită direcție și, cu toate acestea păreau un tot, mânați de o subtilă emanație.

– Ca niște câini care umblă după o cățea în călduri, a spus el și a văzut cu surprindere că unul dintre prietenii lui Adam îl aprobă printr-un ghiont și un strigăt. Nici nu-și dăduse seama că spusese cu glas tare ce gândise. Era adevărat, pentru că au ajuns în cele din urmă pe o străduță în care ardeau două sau trei felinare acoperite cu muselină roșie, astfel încât lumina revărsată asupra ușilor cu aer primitor să pară sângerie. Priveliștea a fost salutată cu strigăte de luptă și grupul de detectivi amatori și-a propus un anume scop, oprindu-se puțin la jumătatea străzii, pentru a hotărî în care stabiliment să-și înceapă cercetările.

William nu prea lua parte la discuții. Aerul era îmbâcsit, apăsător, încărcat cu miros de bălegar și murdărie și și-a dat seama deodată că una dintre măslinele pe care le mâncase se putea să nu fi fost tocmai bună. Transpira din greu și neîntrerupt, iar hainele se lipeau de el, ceea ce îl făcea să se gândească speriat că poate nu va fi în stare să-și dea jos pantalonii la timp, în cazul în care tot ceea ce îl deranja pe dinăuntru s-ar fi hotărât să se miște spre sud.

A zâmbit forțat, mișcându-și vag brațul către Adam și sugerând că el, William, ar merge un pic mai departe.

De altfel asta a și făcut, lăsând în urmă grupul de ofițeri tineri și trecând până dincolo de ultimul felinar roșu. Căuta disperat un loc în care să fie izolat și să poată zace, dar negăsind unul, s-a oprit și a vărsat mult pe un prag. Spre disperarea lui, ușa s-a deschis dând la iveală un proprietar indignat care nu a așteptat explicații, scuze sau oferte de recompensă, ci a luat de undeva din spatele lui un ciomag și, înjurând într-o limbă neinteligibilă, probabil în germană, a început să-l fugărească pe William.

Asta a însemnat trecerea prin cocini, pe lângă tot felul de cocioabe și depozite urât mirositoare, până a ajuns pe străduța din care pornise. Acolo l-a găsit pe vărul Adam care se plimba în sus și-n jos, bătând pe la uși și strigând, în speranța că-l va găsi.

– Să nu bați la ușa aia! i-a spus alarmat, văzând că Adam era pe cale să ciocăne tocmai la ușa neamțului care îl fugărise cu ciomagul. Adam a făcut un gest de ușurare, exclamând:

– Iată-te! Ești bine, bătrâne?

– Oh, da, sunt bine, a răspuns William, cu sentimentul că e palid și lipicios în căldura nopții de vară. Cu toate astea, senzația de rău dispăruse. Vărsase și asta a avut efectul benefic de a-l trezi din beție.

– Am crezut că ai fost prădat sau omorât pe o străduță lăturalnică. Nu aș fi fost niciodată în stare să-l privesc în ochi pe unchiul John și să-i spun în ce ai intrat din cauza mea.

Mergeau în josul străduței cu felinare roșii. Toți ceilalți tineri dispăruseră în unul sau altul dintre stabilimente, iar zgomotele care se auzeau din interiorul acestora sugerau că nu le pierise buna dispoziție ci, dimpotrivă, le revenise.

– Ai fost primit așa cum se cuvine? a întrebat Adam făcând semn cu bărbia în direcția de unde venise William.

– Ah, bine, dar tu?

– Ei bine, nu s-ar putea încadra în catalogul lui Harris, dar n-a fost rău pentru un orășel ca New Yorkul, a spus Adam convins. Legătura de gât îi atârna desfăcută, și când au trecut pe lângă o rază de lumină care venea de la o fereastră, William a observat că de la haina vărului său lipsea unul dintre bumbii de argint. Jur că am văzut vreo două dintre prostituatele-astea în tabără.

– Sir Henry te-a trimis să faci un recensământ, nu-i așa? Sau poate că îți place să te afli în compania celor din tabără, până ce-i cunoști după…

A fost întrerupt, deoarece zgomotele care răzbăteau dintr-una din casele de pe stradă s-au schimbat. Nu era vorba despre strigătele cuiva care s-a îmbătat, ci despre urlete de bărbat înfuriat, urmate de țipete de femeie.

Cei doi veri s-au uitat unul la altul și apoi au pornit către locul de unde veneau strigătele. Acestea au devenit din ce în ce mai puternice, și când au ajuns în dreptul ultimei case, vreo zece soldați au ieșit în stradă pe jumătate dezbrăcați, urmați de un locotenent grăsuț, care îi fusese prezentat lui William în timpul petrecerii de la Adam. William nu-și aducea aminte numele locotenentului, care trăgea de braț o prostituată pe jumătate dezbrăcată.

Își pierduse și peruca, și haina. Părul lui de culoare închisă era lipit de cap și îi ajungea până la sprâncene. Acest lucru, dar și faptul că era lat în umeri, îi dădea aerul unui taur gata de atac. De fapt, asta a și făcut, pentru că s-a întors și a lovit-o cu umărul pe femeia târâtă din stabiliment. Era beat criță și spunea cuvinte de ocară, neinteligibile.

– Vas incendiator!

William nu a văzut cine rostise aceste cuvinte, dar ele au fost preluate cu un murmur, și bărbații adunați în stradă au început să spună cuvinte urâte.

– Navă incendiatoare! E o navă incendiatoare!

Mai multe femei se adunaseră în pragul ușii. Lumina care venea din spatele lor era prea slabă pentru a le putea distinge fețele, însă era limpede că erau speriate, înghesuindu-se una într-alta. Una a strigat și a încercat ceva, întinzând mâna, dar celelalte au tras-o înapoi. Locotenentul cu părul negru nu ținea seama de aceste lucruri, ci continua să o bată pe prostituată, lovind-o în stomac și în piept.

– Hei, amice!

William a făcut câțiva pași înainte strigând, dar mai multe mâini l-au apucat de brațe, oprindu-l pe loc.

– Navă incendiatoare! au început să spună bărbații la fiecare lovitură pe care o primea prostituata.

„Navă incendiatoare" era numită o prostituată bolnavă de sifilis.

Locotenentul a renunțat să o mai lovească și a aruncat-o sub unul dintre felinarele de pe stradă. William a văzut că, într-adevăr, femeia era o „navă incendiatoare", pentru că erupția i se întinsese pe toată fața.

– Rodham! Rodham!

Adam striga numele locotenentului, încercând să treacă printre bărbații adunați în stradă care au strâns rândurile și nu i-au permis să înainteze, spunând în cor din ce în ce mai tare:

– Navă incendiatoare!

Prostituatele strânse în pragul casei au țipat și au făcut un pas înapoi, deoarece Rodham a trântit-o pe femeie chiar la intrarea în casă.

William și-a luat avânt și a reușit să treacă prin cordonul făcut de militari, dar înainte de a putea pune mâna pe locotenent, Rodham smulsese felinarul, îl lovise de fațada casei și astfel gazul fierbinte se vărsase pe prostituată.

A făcut un pas înapoi și a privit totul cu ochii mari, nevenindu-i să creadă ce se petrece, în vreme ce femeia s-a ridicat în picioare, agitându-și brațele speriată, deoarece focul îi cuprinsese părul și cămașa. În câteva secunde era îmbrăcată în flăcări, și țipătul ei strident acoperea zgomotul străzii, înfigându-se în creierul lui William.

Bărbații s-au depărtat, pentru că femeia cuprinsă de flăcări se îndrepta spre ei cu brațele întinse, dorind să fie ajutată sau dorind să fie cuprinși și ei de foc. Nimeni nu putea ști care erau intențiile ei.

El a rămas pe loc, de parcă ar fi prins rădăcini, vrând să facă neapărat ceva și fiindu-i imposibil să acționeze. A simțit o durere în braț și s-a uitat din reflex într-o parte, pentru a-l descoperi pe Adam care își înfipsese degetele în antebrațul lui.

– Să mergem, i-a șoptit Adam, care avea fața albă și transpira. Pentru numele lui Dumnezeu, să mergem.

Ușa stabilimentului a fost trântită și femeia care ardea s-a lovit de ea, stând cu mâinile lipite de lemnul acesteia. Mirosul de carne arsă a umplut aerul cald al străzii și William a simțit că i se întoarce din nou stomacul pe dos.

– Să fiți blestemați de Dumnezeu. Fie ca mădularele voastre blestemate să putrezească și să cadă!

Blestemul venea de la o fereastră de la etaj. William a ridicat privirea și a văzut o femeie ce făcea un gest de amenințare cu pumnul în direcția bărbaților din stradă. Ei au mormăit și unul a strigat câteva cuvinte de insultă. Altul a ridicat o piatră de pavaj și a aruncat-o cu putere. Piatra s-a lovit de fațada casei și a căzut, lovind un militar. Acesta l-a înjurat pe cel care aruncase piatra.

Femeia care ardea se prăbușise lângă ușă, iar flăcările lăsaseră o pată neagră pe aceasta. Continua să scoată un sunet slab, dar nu se mai mișca.

Deodată William și-a pierdut mințile, l-a apucat de ceafă pe omul care aruncase piatra și l-a dat cu capul de tocul ușii. Omul s-a încordat și apoi s-a muiat, simțind că îl lasă genunchii și s-a așezat în stradă, văitându-se.

– Dispăreți! a strigat William. Cu toții! Plecați!

S-a întors cu pumnii strânși spre locotenentul cu părul negru. Acestuia îi pierise furia și stătea nemișcat, uitându-se la femeia prăbușită în pragul ușii. Fusta ei dispăruse cu totul și i se vedeau picioarele înnegrite.

William l-a apucat pe locotenent de pieptul cămășii și l-a întors spre sine cu un glas din care răzbătea primejdia:

– Du-te! Pleacă! Acum!

I-a dat drumul ofițerului, care a clipit, a înghițit în sec și a început să meargă automat, fără să gândească, și a dispărut în întuneric.

William s-a întors gâfâind către militari, dar dorința lor de violență dispăruse la fel de repede cum apăruse. Câțiva au privit-o pe femeia prăbușită în pragul ușii – acum nu mai scotea nici un sunet – și au șoptit sau au murmurat ceva. Nici unul dintre ei nu avea curajul să-și privească-n ochi camarazii.

Conștientiza vag faptul că Adam era lângă el și tremura din cauza șocului suferit, dar continua să stea acolo. A pus mâna pe umărul vărului său care era mai mic și s-a ținut bine de el, tremurând el însuși, în vreme ce militarii dispăreau. Bărbatul care căzuse în stradă s-a ridicat încet, mai întâi în patru labe, pentru ca apoi să pornească în fugă după tovarășii săi, dispărând din preajma caselor și croindu-și drum prin întuneric.

Pe străduță s-a lăsat liniștea. Focul se stinsese. Se stinsese și celălalt felinar din stradă. Se simțea de parcă ar fi prins rădăcini în locul acela și avea senzația că ar fi putut rămâne acolo pe veci, însă Adam s-a mișcat puțin și lui William i-a căzut mâna de pe umărul vărului său și și-a dat seama că se putea ține pe picioare.

S-a întors și a început să meargă în tăcere pe străzile întunecate. Au ajuns la un punct de control unde soldații stăteau de strajă în jurul unui foc. Rolul lor era acela de a menține ordinea într-un oraș ocupat. Militarii i-au privit, dar nu i-au oprit.

În lumina focului, William a văzut obrajii uzi ai vărului său și și-a dat seama că plângea.

Plângea, într-adevăr.

11

ÎN POZIȚIE TRANSVERSALĂ

Fraser's Ridge
martie 1777

Zăpada se topea. Șuvoaiele se prăvăleau de pe versanți, frunzele și iarba erau umede de rouă, iar prundișul lucea în soarele dimineții. Făcusem pregătirile de plecare, căci și trecătorile puteau fi folosite. Mai rămânea de făcut un singur lucru înainte de a pleca.

– Crezi că astăzi a sosit clipa? a întrebat Jamie, plin de speranță. El nu era omul care să contemple în liniște lucrurile. Odată ce se decidea ce era de făcut, voia să treacă la acțiune. Din păcate, copiii mici sunt cu totul indiferenți la confort, dar și la lipsa de răbdare.

– Poate că da, am spus, încercând să-mi stăpânesc propria nerăbdare. Dar poate că nu.

– Am văzut-o săptămâna trecută și arăta de parcă urma să explodeze din clipă-n clipă, mătușico, a spus Ian, dându-i lui Rollo ultima bucățică din brioșa lui. Știi ciupercile-alea? Alea mari și rotunde. Atingi una și *puff*! Uite-așa! Băiatul a trosnit din degete, răspândind fărâme de brioșă.

– N-o să aibă decât un copil, nu? m-a întrebat Jamie, încruntându-se.

– Ți-am spus până acum de șase ori. Cred că da. Așa *sper*, am mai adăugat, înfrânându-mi dorința de a-mi face cruce. Dar nu poți să știi.

– Se mai întâmplă ca într-o familie să se mai nască și gemeni, a spus Ian plin de speranță.

Jamie și-a făcut cruce.

– Eu am auzit o singură inimă bătând, am spus, făcând tot posibilul pentru a rămâne calmă. O singură inimă am auzit bătând și am ascultat luni la rând.

– Nu ai auzit nimic deosebit? a întrebat Ian. Nu puteai să-ți dai seama, de pildă, dacă părea să aibă șase picioare. Vreau să zic…

– Ușor de spus, greu de făcut, am replicat. Bineînțeles că îmi putusem face o idee despre modul în care se prezenta copilul. Capul și fundul erau ușor de depistat. În ceea ce privea brațele și picioarele, lucrurile nu erau atât de simple și asta mă îngrijora pentru moment.

În ultima lună mă interesasem săptămânal de starea lui Lizzie, iar în ultima săptămână, trecusem pe la ea din două-n două zile, deși era drum lung până la coliba ei. Copilul – și *eram convinsă* că e vorba de un singur copil – era destul de mare. Extremitatea uterului era mai sus decât apreciam eu că ar fi trebuit să fie. În vreme ce bebelușii își schimbă poziția cu puțin înainte de naștere, acesta a rămas în poziție transversală, întors pe o parte, o perioadă îngrijorător de lungă.

Adevărul era că, în absența unui spital, a unei săli de operație sau a anesteziei, posibilitățile pe care le aveam în cazul unei nașteri neobișnuite erau limitate foarte mult. *Fără* posibilitatea unei intervenții chirurgicale, în cazul unui făt în poziție transversală, o moașă ar avea patru alternative: să lase mama să moară după ce se zbate zile întregi în agonia travaliului, să o lase pe mamă să moară după ce efectuează o cezariană fără anestezie și fără antiseptice, existând posibilitatea să salveze copilul, să salveze mama ucigând copilul în pântecul ei, pentru ca apoi să-l scoată pe bucăți (Daniel Rawlings a avut câteva

pagini ilustrate în cartea sa, în care făcea referire la această procedură) sau să intervină intern, aducând copilul într-o poziție în care să poată ieși din pântecele mamei.

Deși ultima variantă părea și cea mai tentantă, era la fel de riscantă precum celelalte trei, putând să ducă la moartea mamei *și* a copilului.

Am acționat prin exterior și am reușit să fac în așa fel încât fătul să se întoarcă cu capul în jos. Două zile mai târziu revenise la poziția inițială care, evident, îi plăcea. Putea să se întoarcă singur, chiar înainte ca mama lui să intre în travaliu sau putea să rămână în aceeași poziție.

Având experiență, am reușit să fac distincție între planificarea inteligentă a acțiunilor și grijile lipsite de sens pentru lucruri care puteau să nu se întâmple. Tocmai asta m-a ajutat să dorm în timpul nopții. Stătusem trează până la ore târzii în fiecare noapte a săptămânii care trecuse, tot gândindu-mă la posibilitatea ca fătul să nu-și modifice poziția, parcurgând alternativele deloc îmbucurătoare pe care le aveam în ceea ce privea nașterea și căutând în zadar încă o soluție.

Dacă aș fi dispus de una… Mă gândeam la ce am făcut când a ars casa.

Să o ucid pe Lizzie pentru a păstra în viață copilul? Nu. Dacă se ajungea într-o astfel de situație, era mai bine să ucid copilul *in utero*, astfel încât Rodney să aibă o mamă, iar Jo și Kezzie o soție. Dar gândul de a sfărâma craniul unui copil gata să vină pe lume la termen sau de a-l decapita cu o sârmă…

– Nu ți-e foame în dimineața asta, mătușică?

– Ăăă… nu. Mulțumesc, Ian.

– Ești puțin cam palidă, *Sassenach*. Te supără ceva?

– Nu! am răspuns și m-am ridicat repede, înainte ca ei să-mi mai poată pune alte întrebări. Nu avea nici un rost ca și altcineva în afară de mine să fie apăsat de gândurile mele. Am ieșit să aduc o găleată cu apă de la puț.

Amy era afară. Aprinsese focul sub cazanul mare de rufe și alerga după Aidan și Orrie, care adunau lemne și se opreau din când în când ca să arunce unul într-altul cu noroi.

– Vrei apă, *a bhana-mhaighstir*? m-a întrebat ea, văzând că aveam găleata-n mână. Îți aduce Aidan apă.

– Nu, stai liniștită, i-am spus. Voiam să iau o gură de aer. Acum e atât de plăcut să ieși dimineața.

Chiar era plăcut, deși era răcoare până ce soarele se înălța pe cer, dar aerul era curat, încărcat cu miros de iarbă, de rășină și de mâțișori verzi.

M-am dus cu găleata la puț, am umplut-o și m-am întors pe cărare încet, privind lucrurile așa cum faci când știi că nu ai să le mai vezi multă vreme sau poate niciodată.

Se schimbaseră deja foarte multe la Ridge. Erau violențe, izbucnise războiul, arsese casa cea mare. Aveau să se schimbe și mai multe cât timp eu și Jamie vom fi plecați.

Cine va deveni conducătorul? Hiram Crombie era liderul *de facto* al pescarilor presbiterieni care veniseră din Thurso. Era însă un om rigid, lipsit de umor, care avea să provoace neînțelegeri cu restul comunității, în loc să mențină ordinea și să pledeze pentru înțelegere.

Bobby? După ce s-a gândit serios, Jamie l-a însărcinat cu supravegherea proprietății noastre sau a ceea ce mai rămăsese din ea. Lăsând deoparte calitățile sale sau lipsa anumitor calități, Bobby era un bărbat tânăr. La fel ca alții din Ridge putea fi luat de val, cum se spune, putea fi obligat să servească într-una dintre formațiunile de miliție. Nu avea să se numere printre militarii Coroanei Britanice. Fusese soldat britanic în urmă cu șapte ani și fusese cantonat la Boston. El și camarazii lui fuseseră asaltați de câteva sute de locuitori din Boston. Temându-se pentru viețile lor, militarii încărcaseră muschetele și trăseseră asupra mulțimii. S-a aruncat cu pietre, s-a lovit cu bâte, s-a tras cu arme de foc – nimeni nu a putut spune de către cine; nu l-am întrebat niciodată pe Bobby – și au murit oameni.

Viața lui Bobby a fost cruțată, așa s-a hotărât la procesul care a avut loc, dar purta un semn pe obraz, un C de la „crimă". Nu aveam habar care erau ideile politice ale lui Bobby – nu vorbea niciodată despre așa ceva – dar eram sigură că nu va mai lupta niciodată în armata britanică.

Am deschis ușa căsuței din bârne. Îmi recăpătasem calmul într-o oarecare măsură. I-am găsit pe Jamie și Ian întrebându-se dacă cel mic avea să fie băiat sau fată, adică dacă avea să-i fie frate sau soră lui Rodney sau rudă vitregă.

– N-ai cum să știi, nu-i așa? a spus Ian. Nimeni nu știe dacă Jo sau Kezzie este tatăl lui Rodney. Nu se știe nici în cazul copilașului ăstuia, care vine pe lume, cine este tatăl. Dacă Jo este tatăl lui Rodney și Kezzie este tatăl copilului ăstuia, atunci…

– Nici nu are importanță, am spus, turnând apă din găleată în oală. Jo și Kezzie sunt gemeni identici și asta înseamnă că... ăăă... sperma lor este identică.

Prin această explicație, lucrurile erau simplificate la maximum, dar era prea devreme pentru a explica ce însemna meioza reproductivă și combinarea ADN. Dacă mama este aceeași, și chiar este, și tatăl este același din punct de vedere genetic, și chiar este, toți copiii născuți vor fi frați și surori în adevăratul sens al cuvântului.

– Și sămânța lor e aceeași? a întrebat Ian cu neîncredere. De unde știi? Te-ai *uitat*? a mai întrebat el, privindu-mă îngrozit, dar și curios.

– Nu m-am uitat, i-am spus cu asprime. Nu a fost nevoie. Eu știu lucrurile-astea.

– Oh, da, a spus Ian, înclinând capul respectuos. Bineînțeles că știi. Uneori uit ce ești dumneata, mătușă Claire.

Nu știam ce vrea să spună exact, dar nu părea a fi necesar să arăt sau să explic faptul că toate cunoștințele mele despre gestație și naștere erau dobândite în urma studiilor și nu erau de origine supranaturală.

– Dar tatăl copilului ăstuia *este* Kezzie, nu-i așa? L-am trimis pe Jo de-aici. Ea a trăit în ultimul an cu Kezzie.

Ian l-a privit cu milă, întrebând:

– Și crezi că a plecat? Jo?

– Eu nu l-am mai văzut, a spus Jamie, iar sprâncenele lui groase și roșcate s-au împreunat.

– Păi nici n-aveai cum să-l mai vezi, i-a spus Ian. Au avut mare grijă să nu dea nas în nas cu tine. Nu îl vezi de fiecare dată decât pe unul dintre ei doi, a ținut să mai spună Ian.

Ne-am uitat amândoi la el cu ochi mari. A ridicat ochii de la bucata de slănină pe care o avea-n mână și a înălțat din sprâncene, spunând sec:

– Doar știu lucrurile-astea, nu-i așa?

După cină, toată lumea s-a pregătit de culcare. Toți membrii familiei Higgins s-au retras în dormitorul din spate, unde erau nevoiți să împartă un singur culcuș.

Desfăceam cu grijă legătura în care aveam instrumentele pregătite pentru naștere. Foarfece, ață albă pentru cordonul ombilical, cârpe curate, clătite de multe ori pentru a înlătura urmele de săpun, apoi bine stoarse și uscate,

o sticlă mică cu alcool diluat până la jumătate cu apă sterilă, un săculeț în care se aflau câteva ghemotoace de lână spălată, dar nu fiartă, o rolă de pergament care avea să înlocuiască stetoscopul pierdut în incendiu, un cuțit și o sârmă lungă și subțire, ascuțită la un capăt și încolăcită precum un șarpe.

Nu mâncasem cine știe ce la cină, de fapt nu mâncasem mai nimic toată ziua și aveam tot timpul senzația unui reflux biliar. Am înghițit în sec și am împachetat iar legătura cu instrumente, căutând să o strâng cât mai bine.

Am simțit că Jamie mă privea și am ridicat ochii. Nu a spus nimic, dar a zâmbit discret, și căldura din privirea lui mi-a dat un pic de liniște, pentru ca după aceea să fiu cuprinsă din nou de îngrijorare, căci m-am întrebat ce ar spune dacă s-ar întâmpla tot ce poate fi mai rău, iar eu trebuia… Dar el a văzut acea tresărire de frică pe chipul meu, și-a luat în tăcere rozariul din geanta de piele pe care o avea la brâu, fără a-și îndepărta privirea de la ochii mei și a început să spună încet rugăciunile în timp ce bilușele uzate din lână îi alunecau încet printre degete.

Două nopți mai târziu, m-a trezit zgomotul de pași pe potecă, m-am ridicat imediat în picioare și m-am îmbrăcat, înainte ca Jo să bată la ușă. Jamie l-a poftit înăuntru. I-am auzit vorbind încet și am băgat mâna sub banchetă, ca să-mi iau trusa. Jo părea agitat, puțin îngrijorat, dar nu intrase în panică. Asta era bine. Dacă Lizzie ar fi fost speriată sau ar fi avut vreo problemă gravă, el și-ar fi dat seama imediat. Cei doi gemeni intuiau imediat în ce stare se afla Lizzie, așa cum fiecare dintre ei simțea în ce stare se afla celălalt.

– Să vin? m-a întrebat Jamie, privindu-mă.

– Nu, i-am răspuns eu în șoaptă, atingându-l cu mâna pentru a-i da curaj. Culcă-te la loc. Am să trimit după tine dacă va fi nevoie să vii.

Era proaspăt trezit din somn, limbile de foc aruncau umbre în părul lui, dar ochii îi erau vii. A dat din cap aprobator, m-a sărutat pe frunte, dar în loc să facă un pas înapoi, mi-a pus palma pe cap și a șoptit în gaelică:

– Oh, binecuvântat fie Sfântul Mihail de pe câmpul cel roșu.

După aceea mi-a pus palma pe obraz în semn de rămas-bun.

– Ne vedem dimineață, *Sassenach*, a spus el și m-a împins încet către ușă.

Spre surprinderea mea, afară ningea. Cerul era cenușiu, dar luminos, iar aerul era plin de fulgi care îmi atingeau fața și se topeau imediat pe piele. Era zăpada mieilor. Vedeam cum fulgii se așezau pe firele de iarbă, pentru ca apoi să dispară. Probabil că, la ivirea dimineții, nu avea să mai fie nici urmă

de zăpadă, însă noaptea avea doza sa de mister. M-am întors ca să văd căsuța din bârne, dar nu am zărit-o. Vedeam doar siluetele copacilor în lumina cenușie, perlată. Și cărarea din fața noastră arăta ireal, pierdută printre copaci ciudați și umbre neștiute.

Mă simțeam de parcă nu aș mai fi avut trup, prinsă între trecut și viitor, nu vedeam nimic cu excepția liniștii albe care mă împresura. Cu toate astea, eram mai calmă decât fusesem în ultimele zile. Am simțit apăsarea palmei lui Jamie pe capul meu și i-am auzit șoapta *Binecuvântat fie Sfântul Mihail de pe câmpul cel roșu…*

Era o binecuvântare care se dădea războinicilor ce plecau la luptă. I-o dădusem de mai multe ori. El nu făcuse niciodată așa ceva până atunci și nu știam ce îl îndemnase acum la un astfel de gest, dar cuvintele lui erau vii în inima mea, erau un scut împotriva pericolelor care mă așteptau.

Acum zăpada aducea cu o pătură subțire care ascundea pământul negru și iarba ce creștea. Picioarele lui Jo lăsau urme negre, iar eu înaintam în susul pantei, în timp ce acele de brad înmiresmate mi se înfigeau în haină.

Dacă existau nopți în care veneau îngerii, mă rugam ca aceasta să fie una dintre ele.

Am mers aproape o oră până la căsuța din bârne a familiei Beardsley. Am ajuns acolo când s-a crăpat de ziuă. Vremea era bună. Teama mă făcea să mă grăbesc, iar Jo – cred că Jo era, cel puțin după voce – se străduia să țină pasul cu mine.

– De câtă vreme e așa? am întrebat.

Nu se știa niciodată cum stau lucrurile, dar primul travaliu al lui Lizzie a fost rapid. Ea l-a născut pe Rodney singură și fără nici un fel de incidente; nu mă gândeam că vom avea așa un noroc de data asta. Cu toate acestea, am văzut cu ochii minții cum ajungeam la căsuța din bârne și o găseam pe Lizzie ținând în brațe un nou-născut care venise pe lume fără nici un fel de problemă.

– Nu de multă vreme, a replicat Jo, gâfâind. I s-a rupt apa pe neașteptate când ne-am pus cu toții în pat și mi-a zis să te chem imediat.

Am încercat să ignor acel „cu toții în pat". Oricum, era posibil ca el și/sau Kezzie să fi dormit pe podea, iar căsnicia familiei Beardsley era cunoscută drept un *ménage* în trei. Nici unul dintre cei care știa adevărul nu se putea gândi la aceasta fără să…

Nici nu m-am străduit să întreb de câtă vreme el și Kezzie trăiau amândoi în acea căsuță din bârne. Din ce spusese Jamie, trăiseră amândoi acolo. Având în vedere condițiile de viață în sălbăticie, nimănui nu i s-ar fi părut suspect că un bărbat locuiește împreună cu soția și cu fratele lui sub același acoperiș. Oricum, după câte știau cei din Ridge, Lizzie era măritată cu Kezzie. Și într-adevăr așa stăteau lucrurile. Era căsătorită și cu Jo, datorită unor intrigi care îmi provocau încă mirarea, dar acest lucru era trecut sub tăcere de familia Beardsley, din porunca lui Jamie.

– Taică-său va fi acolo, mi-a spus Jo gâfâind și pășind alături de mine când poteca s-a mai lărgit. Va veni și mătușica Monika. Kezzie s-a dus după ei.

– Ați lăsat-o pe Lizzie *singură*?

A dat din umeri, ca și când ar fi vrut să se apere. Se vedea că nu era în apele lui.

– Așa a spus să facem, mi-a spus el nepăsător.

Nu mi-am mai dat silința să-i spun ceva, dar am grăbit pasul, până când am simțit un junghi în coaste și am încetinit puțin. Dacă Lizzie nu născuse deja și nu avea o hemoragie serioasă, poate că era bine să o am alături pe „mătușica Monika", cea de-a doua soție a domnului Wemyss. Monika Berrisch Wemyss era o nemțoaică dintre cele ce vorbeau engleza stricat și cu accent, era curajoasă și avea bun-simț.

Și domnul Wemyss era un om curajos, dar tăcut. Ne aștepta în verandă împreună cu Kezzie și era limpede că el își încuraja ginerele, și nu invers. Kezzie își frământa mâinile și se legăna de pe un picior pe altul, în vreme ce Wemyss se apleca spre el, încurajându-l și ținându-i o mână pe umăr. Cei doi mormăiau ceva când ne-au observat și s-au întors spre noi. Căpătau noi speranțe, căci și-au îndreptat spatele.

Un urlet lung a răzbătut din cabană și bărbații au înțepenit, de parcă un lup s-ar fi repezit din întuneric asupra lor.

– Mi se pare că e bine, am spus încet și bărbații au răsuflat ușurați. Mi-a venit să râd, dar mi-am zis că era mai bine să mă abțin și am deschis ușa.

– Uuh! a gemut Lizzie, ridicând privirea. Ah, dumneavoastră sunteți, domniță! Mulțumesc lui Dumnezeu!

– *Gott bedankt*[1], da! a spus Monika încet.

Ștergea podeaua cu o cârpă udă.

---

* Slavă Domnului (lb. germană) (n.tr.).

– Nu mai ai mult, nădăjduiesc, a spus ea.

– Și eu nădăjduiesc la fel, a spus Lizzie strâmbându-se, pentru ca apoi să urle:

– AAAAAH!

Fața i se strâmbase într-un rictus și se înroșise, iar trupul ei umflat s-a arcuit cu totul. Arăta mai mult ca o persoană bolnavă de tetanos și mai puțin ca o mamă care stă să nască, dar din fericire, spasmul ei a fost unul scurt și s-a destins, gâfâind.

– Data trecută n-a fost așa, mi-a explicat deschizând ochii, în vreme ce eu îi palpam abdomenul.

– Niciodată nu este la fel, am replicat absentă. După ce am examinat-o sumar, am simțit că inima îmi bătea mai repede. Copilul nu mai era în poziție transversală, dar nici nu se așezase cu capul în jos. Nu mișca. „În timpul travaliului, copiii nu se mișcă, în general", mi-am zis, în vreme ce am descoperit capul bebelușului undeva sub coastele lui Lizzie. Nu îmi puteam da seama deloc cum era dispus restul trupului copilului.

– Ia să vedem…

Lizzie era goală, învelită numai într-o pătură. Cămașa ei udă era pusă pe spătarul unui scaun și ieșeau aburi din ea înaintea focului. Cu toate acestea, culcușul ei nu fusese uscat și am dedus că a simțit ce avea să se întâmple înainte de a i se rupe apa și reușise să se ridice în picioare.

Mă temusem să văd cum stau lucrurile și am răsuflat ușurată. Principala mea temere a fost aceea că o parte a cordonului ombilical va avea un prolaps la ruperea membranelor, pentru ca apoi să fie prins între pelvis și o parte a fătului. Nu se întâmplase asta și, la o palpare rapidă, am constatat că avea colul subțiat.

Singurul lucru care rămânea de făcut era să văd ce parte a corpului copilului va ieși prima. Am desfăcut legătura în care aveam instrumentele. Am ascuns sub cârpe sârma cu un capăt ascuțit, am dat la iveală pânza ceruită și am lipit-o de trupul lui Lizzie cu ajutorul Monikăi.

Monika a clipit des și s-a uitat cu ochi mari la culcușul în care dormea Rodney, în vreme ce Lizzie a scos un alt urlet. S-a uitat la mine pentru a se asigura că nu se petrecuse nimic rău și apoi a prins mâinile lui Lizzie într-ale sale, murmurându-i tot felul de cuvinte în germană, în vreme ce ea gemea.

Ușa a scârțâit încet, iar eu am întors capul spre a-l vedea pe unul dintre frații Beardsley, pe fața căruia se citea un amestec de teamă și speranță.

– A venit pe lume? a întrebat el cu glas răgușit.

– NU! a strigat Lizzie, ridicându-se în șezut. Pleacă de-aici, că de nu, vă scurtez de ouă! De toate patru!

Ușa s-a închis imediat, iar Lizzie s-a liniștit și a început să gâfâie.

– Îi urăsc, a spus ea printre dinți. Vreau să-i văd morți!

– Mhmm! am spus, înțelegând-o. Ei bine, sunt sigură că suferă și ei.

– Bine!

A trecut de la furie la patos într-o fracțiune de secundă, căci a continuat cu lacrimi în ochi:

– O să mor?

– Nu, i-am spus pe un ton cât mai ferm posibil.

– AAAAI!

– *Gruss Gott*[1], a spus mătușica Monika, făcându-și cruce. *Ist gut*[2]?

– *Ja*[3], am spus pe un ton cât mai convingător. Nu cred că sunt aici foarfece…

– Oh, *ja*, a spus ea, ducând mâna în tolba ei, pentru a scoate la iveală niște foarfece foarte uzate, care fuseseră cândva aurite și puteau fi folosite pentru broderie.

– Astea ai nefoie? m-a întrebat.

– *Danke*[4], i-am răspuns.

– UUUUF.

Ne-am uitat amândouă, și Monika și eu, la Lizzie.

– Nu exagera, i-am spus. Sunt speriați, dar nu sunt idioți. În afară de asta, ai să-l sperii pe tatăl tău. *Și pe* Rodney, am adăugat, uitându-mă la băiatul învelit în așternuturile din pătuțul lui.

A gemut, dar a reușit să dea din cap și să zâmbească puțin.

După aceea, lucrurile s-au întâmplat cu repeziciune. A născut repede.

I-am simțit pulsul, apoi colul uterin. Am simțit cum îmi crește mie însămi pulsul, când am pipăit un picioruș. Oare puteam pune mâna și pe celălalt?

---

[1] Doamne-ajută (lb. germană) (n.tr.)

[2] E bine? (lb. germană) (n.tr.)

[3] Da (lb. germană) (n.tr.)

[4] Mulțumesc (lb. germană) (n.tr.)

M-am uitat la Monika pentru a-mi da seama dacă era destul de tare. Era tare ca o stâncă, dar nu chiar atât de mare. Pe de altă parte, Lizzie era cât o… Ei bine, Ian nu exagerase cu nimic când se gândise că s-ar fi putut să nască gemeni.

Cumplitul gând că ar putea avea gemeni îmi făcea părul măciucă și îmi dădea fiori, chiar dacă în căsuța din bârne era o căldură umedă.

Nu, mi-am spus în gând, *nu se poate să aibă gemeni. Va fi și așa destul de greu cu unul singur.*

– O să avem nevoie de un bărbat care să ne ajute să o ținem de umeri, i-am spus Monikăi. Du-te și adu-l pe unul dintre gemeni, te rog.

– Pe amândoi! a spus Lizzie, în vreme ce Monika se îndrepta spre ușă.

– Unul va fi…

– *Pe amândoi!* Hmmm…

– Pe amândoi, i-am spus Monikăi, care a dat din cap în semn că știa foarte bine ce avea de făcut.

Gemenii au intrat cu o pală de aer rece. Fețele lor erau niște măști identice înroșite pe care se citea panica și neliniștea. Fără ca eu să le spun ceva, s-au apropiat amândoi de Lizzie, de parcă ar fi fost două bucăți de fier atrase de un magnet. Se ridicase cu greu în șezut, și unul dintre gemeni stătea în genunchi în spatele ei și îi sprijinea ușor umerii care se relaxaseră după ultimul spasm. Celălalt stătea lângă Lizzie și își pusese un braț în jurul a ceea ce fusese cândva talia ei. Cu cealaltă mână îi dădea pe spate părul transpirat.

Am încercat să așez într-un fel pătura în care era învelită, încercând să îi acopăr burta, dar ea a dat-o deoparte, pentru că-i era cald și era iritată. Căsuța din bârne era sufocată de căldura umedă care provenea de la oala ce clocotea și de la transpirație. „Ei bine, ei au văzut-o de mai multe ori goală decât am văzut-o eu", mi-am spus și i-am dat pătura mătușii Monika. Când se naște un copil, nu mai are rost să fim pudici.

M-am așezat înaintea ei și, cu foarfecele în mână, am trecut repede la episiotomie, simțind jetul de sânge cald pe mâna mea. Mi se întâmpla foarte rar să fac așa ceva în cazul unei nașteri obișnuite, dar de data aceasta aveam nevoie de spațiu pentru manevrele necesare. Am presat una dintre cârpele mele curate pe tăietură, dar cantitatea de sânge era neglijabilă, iar interiorul abdomenului ei era oricum plin de sânge.

Era un picior. Îi puteam vedea degetele, erau lungi ca ale unui broscoi și m-am uitat automat la degetele lui Lizzie, care erau bine înfipte în podea, în stânga și în dreapta mea. Nu, ale ei erau scurte și îndesate. Probabil că bebelușul îi moștenise pe gemeni.

Mirosul de apă ruptă, de transpirație și de sânge se înălța ce o ceață din trupul lui Lizzie și mi-am simțit propria transpirație curgându-mi pe amândoi obrajii. Am pipăit mai departe, am prins cu un deget călcâiul și am tras piciorul în jos, simțind cum viața palpita în carnea copilului, cu toate că mica ființă nu se mișca.

Celălalt, trebuia să dau de celălalt. Pipăind pe peretele abdominal, între o contracție și alta, am simțit curba pe care o făcea fundul. Am schimbat repede mâinile și, cu ochii închiși, am găsit o pulpă. La naiba, probabil că și-a înălțat genunchiul până sub bărbie... Am simțit niște oase dure, mici, cartilaginoase, care pluteau în lichid, am simțit mușchi... am prins un deget, două degete, am pus mâna pe cealaltă gleznă și am strigat:

– Sprijin-o! Ține-o!

Spatele lui Lizzie s-a arcuit și burta ei s-a umflat, deplasându-se spre mine... Am tras în jos cel de-al doilea picior.

M-am relaxat, am deschis ochii. Gâfâiam, deși efortul fizic pe care îl făcusem nu a fost mare. Lăbuțele de broască s-au chircit o dată, iar apoi au început să se vadă picioarele, după ce Lizzie a mai împins o dată.

– Încă o dată, scumpo, i-am șoptit, punându-i mâna pe burtă. Mai fă o dată așa.

S-a auzit un răcnet care părea să vină din adâncul pământului, pentru că Lizzie ajunsese în faza în care femeii nu-i mai pasă dacă trăiește, moare sau se rupe în bucăți și s-a văzut partea inferioară a trunchiului copilului, cu ombilicul pulsând, de parcă ar fi fost un uriaș vierme purpuriu, înfășurat în jurul burții. Mă uitam la cordonul ombilical, gândind: *Mulțumesc, Doamne!, Mulțumesc, Doamne!*, când mi-am dat seama că mătușa Monika se uita peste umărul meu.

– *Ist das*[1] biluțe? a întrebat ea, uitându-se la organele genitale ale copilului.

Nu avusesem timp să mă uit, pentru că mă preocupa cordonul ombilical, dar m-am uitat și am spus, zâmbind:

---

[1] Sunt acestea (lb. germană) (n.tr.)

– Nu. *Ist eine Mädchen*[1].

Organele genitale erau încă edematoase și arătau, într-adevăr, precum „bijuteriile" unui băiat dar, în realitate, clitorisul ieșea în evidență printre labiile umflate.

– Ce e? Ce e? a întrebat unul dintre frații Beardsley, vrând să vadă mai bine.

– *Tu ai un fetitz mica*, i-a comunicat radioasă mătușa Monika.

– O fetiță? a întrebat al doilea frate geamăn, care tăcuse până atunci. Lizzie, avem o fată!

– Vrei *să taci* dracului din gură?! a urlat Lizzie. AAAAI!

În momentul acela, Rodney s-a trezit, s-a ridicat în șezut și a urmărit totul cu gura căscată și cu ochii larg deschiși. Mătușa Monika s-a ridicat numai-decât în picioare și l-a luat din pat, înainte ca el să înceapă să țipe.

Sora lui Rodney venea pe lume fără să vrea, încet-încet, cu fiecare contracție. Am început să număr *un hipopotam, doi hipopotami*... de la apariția ombilicului până când apărea gura și copilul începea să respire, nu trebuiau să treacă mai mult de patru minute; dacă trecea mai mult timp, creierul copilașului avea să fie afectat din cauza lipsei de oxigen.

– Împinge, scumpo, i-am spus lui Lizzie vorbindu-i cu calm și apucând-o cu mâinile de genunchi. Împinge cu putere acum!

Treizeci și patru de hipopotami, treizeci și cinci...

Tot ce ne lipsea era ca bărbia copilașului să se prindă de oasele pelviene. La următoarea contracție mi-am strecurat degetele către fața copilului și mi-am pus două degete pe maxilarul lui superior. Am simțit cum venea următoarea contracție și am strâns din dinți, pentru că, din forța contracției, puteau să-mi fie zdrobite degetele între oasele pelviene ale mamei și capul copilului, dar nu mi-am retras mâna, ca să pot continua extragerea.

Șaizeci și doi de hipopotami...

Relaxare, am tras în jos, încet, încet, aducând capul copilului înainte, astfel încât bărbia să-i treacă de marginea pelvisului...

Optzeci și nouă de hipopotami, nouăzeci de hipopotami...

Copilul ieșise din trupul lui Lizzie, albăstrui-sângeriu, lucind la lumina focului, legănându-se în umbra picioarelor mamei sale, întocmai ca limba

---

[1] Corect: *Es ist ein Mädchen* – Este o fetiță (lb. germană) (n.tr.)

unui clopot sau ca un trup atârnat în spânzurătoare. M-am eliberat imediat de acest gând...

– N-ar trebui să luăm...? mi-a șoptit mătușa Monika, în vreme ce Rodney se prinsese cu putere de ea.

O sută.

– Nu, i-am răspuns. Nu îl... nu o atinge. Încă nu. Gravitația juca un rol important în această naștere. Dacă aș fi tras, aș fi afectat gâtul copilului, și dacă rămânea capul înțepenit...

O sută zece hipo... mulți hipopotami, mi-am spus, în timp ce vedeam turme de hipopotami înaintând și scăldându-se în noroi feeericiiiți...

– Acum, am spus, pregătită fiind să șterg gura și nasul copilașului, numai că Lizzie nu așteptase îndemnul meu și cu un oftat, însoțit de un *pocnet*, care s-a auzit foarte bine, capul a ieșit și copilul a căzut în palmele mele ca un fruct copt.

Am mai pus un pic de apă caldă din oală în ligheanul pentru spălat și am adăugat apă rece din găleată. Căldura apei mi-a înțepat mâinile. Pielea de pe oasele degetelor îmi crăpase din cauza frigului de peste iarnă și din pricina alcoolului diluat pe care îl foloseam pentru sterilizare. Tocmai reușisem să o cos și să o curăț pe Lizzie, iar sângele mi se scurgea de pe mâini, ca niște trâmbe întunecate în apă.

În spatele meu, Lizzie era pusă cu grijă în pat, îmbrăcată în cămașa unuia dintre gemeni, deoarece a ei nu se uscase. Râdea pentru că era în faza euforică a femeii care născuse și supraviețuise. Gemenii stăteau în stânga și în dreapta ei, vorbind cu admirație și ușurare, în vreme ce unul dintre ei îi dădea pe spate părul blond despletit, și celălalt o săruta încetișor pe ceafă.

– Arzi, dragostea mea? a întrebat unul dintre ei cu îngrijorare în glas.

Această întrebare m-a făcut să mă întorc și să văd cum stăteau lucrurile. Lizzie suferea de malarie. Nu mai făcuse de mult timp o criză, dar probabil că stresul nașterii...

– Nu, a replicat ea și l-a sărutat pe Jo sau pe Kezzie pe frunte. Am roșit numai pentru că sunt fericită.

Kezzie sau Jo s-a uitat la ea cu admirație, în timp ce fratele său a început din nou să o sărute pe ceafă.

Mătușa Monika a tușit. Șterse copilul cu o cârpă și cu ceva lână adusă de mine, lână din aceea moale, unsă cu lanolină, și învelise copilașul într-o

pătură. Rodney se plictisise și adormise pe podea, lângă coșul cu lemne, cu degetul în gură.

– Tatal teu, Lizzie, a spus Monika, având o undă de reproș în glas. El fa capata o răceala. *Und die Mädel*[1] vrea să vade. Dar nu *mit der*[2], a mai adăugat ea, privindu-i pe rând pe mamă și pe cei doi gemeni. După ce se născuse Rodney, gemenii se împăcaseră cu domnul Wemyss, dar era mai bine să nu exagereze.

Cuvintele ei au fost un adevărat catalizator pentru cei doi, care s-au ridicat în picioare. Unul dintre ei l-a luat pe Rodney în brațe, iar celălalt a ieșit pentru a-l chema pe domnul Wemyss, uitat pe verandă cu nerăbdarea lui cu tot.

Chipul lui mic și vânăt se luminase de undeva din interior. I-a zâmbit Monikăi, i-a aruncat o privire fugară copilașului învelit în pătură, dar toată atenția lui era îndreptată spre Lizzie și toată atenția lui Lizzie era îndreptată spre el.

– Ți-au înghețat mâinile, tăticule, a spus Lizzie chicotind. A încetat să mai chicotească și i-a prins mai strâns mâinile, îndată ce a văzut că tatăl ei voia să se îndepărteze.

– Rămâi, i-a cerut ea. Mie mi-e destul de cald. Hai, vino și stai lângă mine și fă urări de bine nepoatei tale.

Din vocea ei răzbătea și un pic de mândrie în timp ce i-a întins mâna mătușii Monika.

Ea a așezat încetișor copilașul în brațele lui Lizzie și i-a pus domnului Wemyss o mână pe umăr. Fața ei chinuită s-a relaxat dezvăluind un sentiment mai adânc decât afecțiunea. Nu era prima dată când eram surprinsă – și eram uimită puțin de faptul că sunt surprinsă – de dragostea ei profundă pentru acest om tăcut și mic de statură.

– Oh, a oftat domnul Wemyss încet, atingând cu un deget bebelușul. Am auzit-o pe micuță plescăind. Fusese șocată de trauma venirii pe lume și nu voise să sugă, dar acum se răzgândise.

– O să i se facă foame, a spus Lizzie ridicându-se în foșnet de așternuturi, luând copilul și punându-l la sân cu mâini pricepute.

– Cum o să-i spunem, *a leannan*? a întrebat domnul Wemyss.

---

[1] Corect: *Und das Mädel* – Și fetița (lb. germană) (n.tr.)

[2] Cu acela (lb. germană) (n.tr.)

– Nu m-am gândit la un nume de fată, a replicat Lizzie. Era atât de mare, încât am crezut că e... au!

A râs cu glas dulce, pentru ca apoi să continue:

– Uitasem cât de lacom este un nou-născut. Ooh! Uite-așa, *a chuisle*, da, așa-i mai bine...

Am dus mâna la sacul cu lână ca să-mi frec și eu mâinile aspre cu bucățile moi, uleioase, și i-am văzut pe gemeni stând deoparte, uitându-se la Lizzie și la fiica lor. În ochii lor se vedea ceea ce se vedea și în ochii mătușii Monika. Cel care îl ținea pe micul Rodney l-a sărutat pe micuț pe capul rotund, dar nu și-a luat privirea de la proaspăta mămică și de la fetiță.

Atâta iubire într-un spațiu atât de mic! Am privit în altă parte cu ochii împăienjeniți de lacrimi. Chiar conta cât de neortodoxă era căsătoria în cazul acestei familii ciudate? M-am gândit că da, ar conta pentru Hiram Crombie. Conducătorul presbiterienilor care emigraseră din Thurso și-ar fi dorit ca Lizzie, Jo și Kezzie să fie uciși cu pietre, cel puțin, împreună cu fructul legăturii lor.

Nu exista nici o șansă ca asta să se întâmple câtă vreme Jamie era în Ridge. Dar ce avea să se petreacă în lipsa lui? Îmi curățam sângele de sub unghii, sperând că Ian avea dreptate în ceea ce privea discreția și șiretenia fraților Beardsley.

Preocupată de aceste gânduri nu am observat că mătușa Monika venise lângă mine.

– *Danke*, mi-a spus ea încet, punându-și mâna noduroasă pe umărul meu.

– *Gern geschehen*[1], i-am răspuns punându-mi mâna peste mâna ei și strângând-o ușor. Ai fost de mare ajutor. Mulțumesc.

Zâmbea, dar o cută formată în urma grijilor îi brăzda fruntea.

– Nu am ajutat prea mult, dar mă tem, *ja*?

S-a uitat peste umăr către pat și apoi din nou la mine, spunând:

– Ce va fi data viitoare, când nu ești *hier*[2]? Ei nu se opresc niciodată, a continuat ea făcând din degetul mare și arătătorul unei mâini un cerc, pentru a introduce în el degetul mijlociu al celeilalte mâini și făcându-mă astfel să înțeleg, printr-o reprezentare cu totul indecentă, ce voia să spună.

Mi-am mascat râsul într-un acces de tuse și ceilalți nu și-au dat seama despre ce vorbeam, doar domnul Wemyss a întors capul puțin îngrijorat.

---

[1] Cu plăcere (lb. germană) (n.tr.)

[2] Aici (lb. germană) (n.tr.)

– Dar tu vei fi aici, i-am spus.

Femeia m-a privit îngrijorată, spunând, în timp ce clătina din cap:

– Eu? *Nein. Das reicht nicht*[1]. Eu, a continuat ea, bătându-se cu palma peste pieptul supt, crezând că nu am priceput ce voia să spună. Eu... nu de ajuns.

Am tras adânc aer în piept, știind că avea dreptate și i-am spus foarte încet:

– Va trebui să fii de ajuns.

A clipit și m-a privit insistent cu ochii ei mari, căprui. Apoi a dat din cap încet, dându-și seama că trebuia să accepte situația:

– *Mein Gott, hilf mir*[2].

Jamie nu a mai putut dormi. În ultimele nopți oricum dormise prost. Se întâmpla să stea adesea treaz până târziu, uitându-se cum pâlpâie tăciunii în vatră, întorcând totul pe toate fețele în mintea sa ori căutând inspirație în umbrele căpriorilor din tavan. Dacă adormea mai ușor se trezea brusc după o vreme, transpirat. Știa de ce se întâmplase acest lucru și ce trebuia să facă.

De cele mai multe ori, soluțiile la care apela o implicau pe Claire – vorbea cu ea, făcea dragoste cu ea – sau doar o privea dormind, găsindu-și liniștea în curba lungă și fermă a gâtului sau în conturul impresionant al pleoapelor ei închise, lăsând somnul să-l fure în îmbrățișarea ei caldă.

Dar Claire nu mai era, desigur.

După ce s-a rugat cu rozariul în mână timp de jumătate de oră, s-a convins că făcuse tot ce era necesar pentru ca lui Lizzie și bebelușului ei să le fie bine. Spunând rugăciunile pentru penitență, ei da, el vedea rostul acestor rugăciuni, mai ales dacă le spuneai stând în genunchi. Aceste rugăciuni își aveau rostul din punctul lui de vedere chiar și atunci când erau spuse pentru a-ți liniști sau a-ți întări sufletul, pentru a medita sau atunci când era vorba despre lucruri sacre. Acele rugăciuni nu trebuiau, însă, rostite pentru a cere ceva. Dacă el ar fi fost Dumnezeu sau Preasfânta Fecioară, care era renumită pentru răbdarea Ei, ar fi găsit că este obositor să stai să asculți rugăminți tot timpul vreme de peste zece ani, și bineînțeles că nu avea nici un rost să plictisești o persoană căreia îi ceri ajutorul.

---

[1] Nu. Nu este de ajuns (lb. germană) (n.tr.)

[2] Dumnezeul meu, ajută-mă (lb. germană) (n.tr.)

Ei bine, rugăciunile în gaelică par orientate mai mult către scop și se referă la o anumită cerere sau la o anumită binecuvântare, dar fascinează prin ritm și varietate.

Dacă îi cereai acest lucru, nu că foarte mulți ar fi făcut-o, ar fi murmurat, în vreme ce urca drumul în pantă:

Moire gheal is Bhride;
Mar a rug Anna Moire,
Mar a rug Moire Criosda,
Mar a rug Eile Eoin Baistidh
Gun mhar-bhith dha dhi,
Cuidich i na 'h asaid,
Cuidich i a Bhirde!

Mar a gheineadh Criosd am Moire
Comhliont air gach laimb,
Cobhair i a mise, mhoime,
An gein a thoir bho 'n chnaimh;
'S mar a chomhn thu Oigh an t-solais,
Gun or, gun odh, gun ni,
Comhn i 's mora th' othrais,
Comhn i a Bhride!

Adică:

Marie, Preaminunată Fecioară;
Precum Ana a născut-o pe Maria,
Precum Maria l-a născut pe Hristos,
Precum Elisabeta l-a născut pe Ioan Botezătorul
Fără de păcat,
Ajut-o Tu în lipsa ei de rodnicie,
Ajut-o, Tu, Fecioară!

Precum Hristos a fost născut de Maria
Fără de prihană în orișice privință,
Fii Tu alături de mine, o, Mamă,
Ca să aduc pe lume os din os;
Și precum ai ajutat-o pe Fecioara Bucuriei,

Fără de aur, fără de grâne, fără de vite,
Ajut-o Tu pe ea, căci mare-i suferința ei,
Ajut-o, Tu, Fecioară!

Ieșise din căsuța din bârne nemaiputând îndura apăsarea spațiului îngust și s-a plimbat prin Ridge, contemplând zăpada care cădea și punându-și în ordine gândurile. Toate pregătirile fuseseră făcute, doar că nu încărcaseră caii și asinii; și-a dat seama că urca panta către locuința familiei Beardsley. Acum ninsoarea se oprise, dar cerul liniștit și cenușiu veghea, și stratul alb și rece se așternuse între copaci.

Sanctuar, și-a spus în gând. Nu era, desigur, un loc sigur în vreme de război, dar munții îi aminteau de senzația dată de biserici: multă pace, așteptare…

Notre Dame din Paris… St. Giles din Edinburgh. Micile biserici de piatră din *Highlands*, unde se mai dusese în vremuri de restriște, căutând adăpost. Și-a făcut cruce, amintindu-și. Pietrele goale pe lângă care nu exista adesea nimic decât un altar din lemn dădeau, totuși, o senzație de ușurare pe care o simțeai doar când intrai și te așezai pe jos, dacă nu era vreo bancă. Sanctuar.

De câte ori se gândea la biserică sau la Claire, își amintea zâmbind de o altă biserică, în care se căsătoriseră. Mai simțea încă inima bătându-i să-i spargă pieptul.

Când a intrat în biserică, transpira – mirosea ca un țap în călduri și trăgea nădejde ca ea să nu simtă – și emoția aproape-l sufoca. Simțea mâna ei într-a sa, ținându-se de el cu degetele mici și reci, căutând sprijin.

Sanctuar. Ei fuseseră sanctuar unul pentru celălalt… și erau și acum. *Sânge din sângele meu*. Mica tăietură se vindecase. El și-a frecat degetul rememorând cu câtă siguranță rostise ea acele cuvinte.

A zărit căsuța din bârne și l-a văzut pe Joseph Wemyss, așteptând pe verandă, tropăind ca să se mai încălzească. Tocmai se pregătea să-l strige pe Joseph când ușa s-a deschis brusc, și unul dintre gemenii Beardsley – Dumnezeule, ce făceau amândoi acolo? – l-a apucat de braț pe socrul său, luându-l nerăbdător aproape pe sus.

Era, într-adevăr, nerăbdare, nu tristețe, nu teamă. Văzuse bine chipul tânărului în lumina focului. Copilul se născuse și amândoi, adică Lizzie și el, erau în viață.

S-a relaxat, sprijinindu-se de un copac, și a atins rozariul pe care îl avea la gât.

A spus încet *Moran taing*, o scurtă mulțumire care venea din adâncul inimii. Cineva din căsuța din bârne mai pusese niște lemne pe foc pentru

că pe horn a ieșit o ploaie de scântei, aruncând asupra zăpezii lumini roș-aurii, sfârâind și înnegrind locul în care cădeau.

Cu toate acestea, omul se naște în necaz, chiar când scântei plutesc deasupra sa. Citise de multe ori aceste cuvinte ale lui Iov când fusese în închisoare, dar nu avuseseră foarte mult înțeles pentru el: când scânteile ieșeau pe horn nu-ți puteau aduce necazuri, decât dacă șindrila de pe casă era foarte uscată. Poate că scriitorul voia să spună că era în natura omului să aibă necazuri, chiar dacă era limpede acest lucru și chiar dacă experiența o confirma – apoi făcea o comparație inevitabilă, spunând că scânteile săreau întotdeauna în sus, lucru despre care orice persoană ce privise mai mult timp un foc arzând putea spune că era fals.

Cu toate astea, cine era el să critice logica Bibliei în loc să recite psalmi de mulțumire și de recunoștință? A încercat să se gândească la un psalm anume, dar până la urmă s-a mulțumit să-și amintească fragmente dintr-o serie de psalmi.

Și-a dat seama, puțin șocat, că era întru totul fericit. Venirea pe lume a unui copil era un lucru important în sine, dar însemna și faptul că Claire trecuse cu bine prin încercarea ei, că ei doi erau acum liberi. Puteau să plece din Ridge știind că făcuseră tot ce le stătuse în puteri pentru cei ce rămâneau acolo.

Plecarea de acasă implica întotdeauna și tristețe, dar în acest caz, s-ar fi putut spune că *ei* fuseseră părăsiți de casă, căci casa lor arsese. Oricum, totul era amplificat de nerăbdarea lui. Aveau să fie liberi și departe de acest loc; Claire îi va sta alături, nu aveau să mai trebăluiască pe lângă casă, să mai aplaneze certuri, să se mai îngrijească de văduve și de orfani… Ei bine, acela nu era un gând bun, fără îndoială, și totuși…

Războiul era cumplit, și cumplit avea să fie și acest război, dar pe el îl stârnea și își simțea sângele clocotind din creștet până-n tălpi.

Moran taing, a spus el din nou în semn de adâncă mulțumire.

La scurtă vreme, ușa căsuței din bârne s-a deschis din nou și a ieșit Claire, trăgându-și gluga pe cap, cu coșul pus pe braț. Au urmat-o voci și în prag s-au înghesuit trupuri. S-a întors și le-a făcut cu mâna în semn de rămas-bun. A auzit-o râzând, și hohotele ei l-au făcut să aibă o senzație de plăcere prin tot trupul.

Ușa s-a închis și ea a pornit pe cărare în lumina cenușie. A văzut că se clătina puțin, apăsată de îngrijorare și, cu toate astea, avea un aer anume – poate era aceeași euforie care îl făcuse pe el să se simtă înălțat.

– Întocmai ca scânteile care sar în aer, a murmurat ca pentru sine, zâmbind și ieșindu-i în întâmpinare.

Nu era deloc uimită, și a venit imediat spre el părând că plutește pe zăpadă.

– Deci totul este bine, a spus el, iar ea a oftat, aruncându-i-se în brațe și simțindu-i faldurile reci ale pelerinei mari, din lână.

– Am nevoie de tine, te rog, a șoptit ea, lipindu-și gura de a sa.

Fără a spune nimic, el a luat-o în brațe – Dumnezeule, avea dreptate, pelerina aceea mirosea cu adevărat a mort. Oare omul de la care o cumpărase o folosise pentru a căra vreun cerb din pădure? – și a sărutat-o cu patimă, pentru ca apoi să o lase din brațe și să o călăuzească în josul pantei. Zăpada părea să se topească sub picioarele lor, pe măsură ce înaintau.

Nu era chiar plăcut în grajd, dar nu era frig. „E primitor" și-a spus el în gând, simțind mirosul cald al animalelor în întuneric. Lumina cenușie filtrată îți era de folos doar cât să vezi spatele cailor și al asinilor care moțăiau fiecare în boxa lui. Erau acolo și paie uscate pe care să te poți întinde, cam vechi și mucegăite.

Era prea frig ca să se dezbrace, dar el și-a pus pelerina pe paie, apoi a pus-o pe a ei deasupra, amândoi tremurând în vreme ce se sărutau. Dinții lui s-au lovit de ai ei și s-au retras amândoi, pufnind în râs.

– Ce prostie, a spus ea. Pot să-mi văd respirația… și pe *a ta*. E atât de frig încât ne ies aburi din gură. O să înghețăm.

– Ba n-o să înghețăm. Tu știi cum fac indienii focul?

– Păi freacă un băț uscat de…

– Da, prin fricțiune, a replicat el, ridicându-i fusta, simțindu-i pulpa rece și netedă. Văd că locul nu-i uscat. Dumnezeule, *Sassenach*, prin ce ai trecut?

Pusese palma în acel loc cald, moale și umed, și ea a țipat destul de tare, din cauză că mâna lui era rece, astfel încât unul dintre asini s-a agitat speriat.

A făcut o mișcare bruscă pentru a scoate mâna dintre picioarele ei și a băga acolo altceva, repede.

– Ai să trezești toate animalele din grajd, a spus el cu răsuflarea tăiată.

Dumnezeule, căldura trupului ei îl amețea.

Ea i-a băgat mâinile reci sub cămașă și l-a ciupit de sfârcuri. El a țipat și apoi a început să râdă.

– Mai fă asta o dată, a spus el și și-a băgat limba în urechea ei rece, pentru că-i făcea plăcere s-o audă țipând. S-a mișcat brusc și s-a arcuit, dar nu și-a întors capul, iar el a observat asta. El i-a luat lobul urechii ușurel între dinți

și a început să-l muște, posedând-o încet și râzând în sinea lui de sunetele pe care le făcea.

Au făcut multă vreme dragoste în tăcere.

Ea îi pipăia spatele. El se mulțumise doar să-și dea în jos pantalonii și să-și ridice cămașa, iar ea îl apucase bine de fese, cu ambele mâini. I-a înfipt unghiile în carne și el a înțeles ce dorea. A dat drumul urechii, s-a sprijinit în palme și a posedat-o cu hotărâre. Paiele pe care stăteau au început să trosnească de parcă ardeau.

El voia pur și simplu să își dea drumul imediat și să se lipească de ea, să le fie cald și bine, să-i miroasă părul. Simțul datoriei l-a făcut să-și amintească de faptul că ea îi ceruse asta, că avea nevoie de asta. Nu putea pur și simplu să-și dea drumul și să o lase să jinduiască.

El a închis ochii și s-a mișcat mai încet. S-a lăsat mai jos, s-a apropiat mai mult de ea, astfel încât trupurile lor să se frece unul de celălalt, în timp ce hainele se întindeau, apoi se mototoleau. A dus o mână sub ea, a prins-o bine și și-a băgat degetele în spațiul cald dintre fesele ei. A mers puțin mai departe și ea a gâfâit. Șoldurile i s-au ridicat. Era ca și când ar fi încercat să fugă, dar el a râs gros și nu a lăsat-o, mișcând din deget.

– Mai fă o dată așa, i-a șoptit el în ureche. Mai fă o dată așa.

Ea a scos un sunet mai puternic și a tremurat sub el, palpitând și scâncind.

El și-a scos degetul și a atins-o ușor în acele părți adânci ale trupului ei, simțindu-și mădularul mare și alunecos, în vreme ce ea se întindea…

El însuși făcea un zgomot cumplit, de parcă era un taur muribund, dar era prea fericit ca să se mai sfiască.

– Nu prea ai fost liniștită, *Sassenach*, a murmurat el mai târziu, trăgând pe nări mirosul de mosc și de viață nouă. Dar îmi placi tare mult.

12

DESTUL

Mi-am luat rămas-bun, începând de la adăpostul construit deasupra izvorului. Am stat acolo o clipă, ascultând susurul apei în jgheabul din piatră, inspirând prospețimea și răcoarea locului, cu mirosurile sale dulci de lapte și de unt. Ieșind de acolo, am luat-o la stânga, trecând pe lângă gardul

dărăpănat al grădinii, acoperit cu cârcei de viță. M-am oprit puțin, ezitând. Nu mai pusesem piciorul în grădină din ziua în care muriseră aici Malva și copilul ei. M-am sprijinit de două dintre ulucile din lemn și am privit printre ele.

Mă bucuram că nu mă uitasem mai devreme la grădină. Nu aș fi putut suporta să o văd în timpul iernii, când totul era pustiu. M-am uitat la tijele înnegrite și întărite, la covorul de frunze care putrezise pe pământ. Priveliștea asta putea să rupă inima oricărui grădinar, dar grădina nu mai părea părăsită. Plante verzi răsăreau de peste tot, împodobite cu flori mici, iar primăvara își așternea ghirlandele peste rămășițele iernii. Dacă jumătate din tot ceea ce răsărise și era verde era iarbă și buruieni, până în vară, grădina avea să fie împădurită, copacii ocupând suprafețele pe care se semănase cândva ceapă și varză. Amy pregătise un nou strat pentru varză în apropierea vechii colibe. Nici ea, nici altcineva din Ridge nu mai punea piciorul aici.

Ceva a dat deoparte firele de iarbă. Am văzut un șarpe-popândău care pornise la vânătoare. Faptul că am văzut ceva viu m-a făcut să mă simt puțin mai bine, chiar dacă șerpii nu-mi plăceau. Am ridicat ochii zâmbind și am văzut albinele zumzăind și dând târcoale unui vechi știubei de la marginea grădinii.

M-am uitat unde plantasem salata. Acolo murise. În memoria mea am văzut mereu sângele curgând și îmi imaginam că mai este încă acolo întunecând pământul, care-l absorbea printre lăptuci și frunze. Dar nu se mai vedea nimic, cu excepția câtorva ciuperci, pălăriuțe albe care ieșeau din iarbă.

– *Acum mă voi ridica și voi pleca*, am spus încet, *și am să merg la Innisfree, într-o căsuță făcută din lut și crengi. Avea-voi nouă vrejuri de fasole, avea-voi și un stup pentru albine și trăi-voi singură într-un luminiș senin, de-albine plin.*

Și am adăugat:

– *Și-acolo de liniște mă voi bucura, căci liniștea vine-ncet, pic cu pic.*

Am pornit brusc pe cărare, fără a mă opri la ruinele casei și cu atât mai puțin la scroafa albă. Mi-am adus aminte *de ele* fără nici un efort. Grânarul și cotețul de găini arătau ca oricare alt coteț și oricare alt grânar.

Am văzut cum se adunau caii, asinii și oamenii în fața căsuței din bârne, în haosul obișnuit dinaintea plecării.

Nu eram pregătită încă să-mi iau rămas-bun și am intrat în pădure ca să mă adun.

Iarba era înaltă pe marginea cărării și se unduia moale pe marginea fustei mele. De ea se mai freca încă ceva, mai înalt decât firele de iarbă. Am privit în jos și l-am văzut pe motanul Adso. Ieri îl căutasem aproape toată ziua. Era de așteptat să apară în ultima clipă.

– Aici erai! i-am spus cu reproș.

S-a uitat la mine cu ochii lui mari, calmi și verzi, în timp ce își lingea o labă. L-am ridicat și l-am lipit de mine, simțindu-l cum toarce prin blana deasă și moale de pe burtica lui argintie.

Se va descurca, știam. Pădurea era domeniul lui de vânătoare, iar Amy Higgins îl plăcea și îmi făgăduise să aibă grijă de el, să-i dea lapte și să-i ofere un loc lângă foc, pe vreme rea.

– Du-te, i-am spus, în timp ce îl așezam pe pământ.

A rămas nemișcat o clipă, mișcându-și încet coada și adulmecând mirosuri interesante pentru el, pentru ca apoi să intre în iarbă și să dispară.

M-am ghemuit cu brațele încrucișate și am avut o criză violentă de plâns.

Am plâns până a început să mă doară gâtul și nu am mai fost în stare să respir. M-am ghemuit pe iarbă în timp ce lacrimile pe care nu mi le puteam opri îmi cădeau pe genunchi, ca stropii mari de ploaie ce prevestesc furtuna. Oh, Doamne, acesta era doar începutul.

Mi-am frecat ochii cu mâinile, încercând să-i usuc, să gonesc tristețea. Ceva moale mi-a atins obrazul și am ridicat privirea, în timp ce-mi trăgeam nasul. L-am văzut pe Jamie stând în genunchi în fața mea, cu batista-n mână.

– Îmi pare rău, mi-a spus foarte încet.

– Nu-i… Nu-ți face griji. Sunt… e doar un motan, am spus simțind că o nouă povară a tristeții mi se punea pe piept.

– Da, știu, a replicat, venind lângă mine și punându-mi o mână pe după umeri și așezându-mi capul pe pieptul lui, pentru a-mi șterge obrajii.

– Nu ai putut plânge gândindu-te la copii, la casă, la grădină sau la biata femeie care-a murit împreună cu copilașul ei, a continuat Jamie. Da' lasă că, dacă plângi pentru pisicuță, ai să te oprești.

– De unde știi? l-am întrebat.

Vocea îmi era răgușită, dar parcă nu mai simțeam o apăsare atât de grea în piept.

– Pentru că nici eu nu pot plânge gândindu-mă la toate lucrurile-alea, și eu nu am pisică.

Mi-am tras răsuflarea, mi-am șters obrajii pentru ultima oară și mi-am suflat nasul înainte de a-i da batista, pe care el a băgat-o în *sporran*, fără a face măcar o singură grimasă.

Dumnezeule, spusese el, *asta trebuie să-mi fie de ajuns*. Rugăciunea aceea rămăsese în inima mea ca o săgeată de când crezusem că cere ajutor pentru a putea face ceea ce trebuia făcut, dar nu era vorba despre asta, și când am realizat despre ce *fusese vorba* am simțit că mi se frânge inima.

– Jamie, i-am spus în cele din urmă. Oh, Jamie, tu ești… totul. Mereu.

O oră mai târziu, am plecat din Ridge.

13

NELINIȘTE

Ian s-a culcat luându-și drept pernă un sac de orez. Era tare, dar îi plăcea scârțâitul boabelor mici, când întorcea capul, și îndrăgea și mirosul slab al orezului. Rollo s-a băgat sub pelerina lui pufnind în vreme ce înainta pentru a ajunge cu capul la subrațul lui Ian. Ian a scărpinat câinele după urechi și s-a întins pe spate, privind stelele.

Luna argintie era mică, de dimensiunea unei unghii, iar stelele erau mari și strălucitoare pe cerul negru-purpuriu. Căuta constelațiile care vegheau deasupra și se întreba dacă avea să vadă aceleași stele și în Scoția. Nu le acordase prea multă atenție cât fusese acasă, în *Highlands*, iar în Edinburgh nici nu puteai vedea stelele din cauza ceții.

Mătușa și unchiul lui stăteau de cealaltă parte a focului, atât de apropiați de parcă ar fi fost un singur trup. Se strânseseră unul într-altul, pentru a-și ține de cald. A auzit șoapte, rostite prea încet pentru ca el să fi putut înțelege ce se spunea, dar îi era clar ce aveau de gând.

A respirat cu regularitate, puțin mai zgomotos decât de obicei, și s-au auzit din nou acele mișcări regulate. Era greu să-l păcălești pe unchiul Jamie, dar uneori bărbații își doresc să fie păcăliți.

Și-a pus palmele ușor pe capul câinelui și Rollo a oftat, lipindu-se de el, cu trupul lui greu și cald. Dacă nu ar fi fost câinele, el nu ar fi putut să doarmă niciodată sub cerul liber. Oricum nu dormea liniștit sau mult, dar cel puțin

putea face față nevoilor trupului său, bazându-se pe faptul că Rollo auzea zgomotul de pași cu mult înainte de a-l auzi el.

– Ești în siguranță, îi spusese unchiul Jamie în prima noapte pe care aveau să o petreacă pe drum.

Era atât de neliniștit încât nu izbutise să adoarmă, deși Rollo își pusese capul pe pieptul lui. S-a dus lângă foc și a aruncat vreascuri în flăcări, până când acestea s-au înălțat vioaie în noapte.

Știa foarte bine că oricine ar fi stat la pândă l-ar fi putut vedea foarte bine, dar nu putea face nimic. Chiar dacă ar fi avut prinsă pe piept o țintă luminoasă, situația nu se schimba.

Rollo, care stătea veghind lângă focul ale cărui flăcări deveneau din ce în ce mai mari, își ridicase capul mare și se întorsese în direcția de unde un sunet slab străbătuse întunericul. Asta însemna că era vorba despre cineva cunoscut, și Ian nu s-a speriat și nici nu a fost surprins când l-a văzut pe unchiul său ieșind din pădure, unde se ușurase.

– Cred că nu te vrea mort, îi spusese unchiul Jamie fără ocolișuri. Ești oarecum în siguranță.

– Nici nu mă gândeam că aș fi întru totul în siguranță, a mormăit el, iar unchiul îl privise încuviințând, dar plin de îngrijorare.

Știa ce voia să spună unchiul lui, Arch Bug nu-l dorea mort, pentru că dacă ar fi murit, nu s-ar mai fi simțit vinovat și nu ar mai fi suferit. Ian privise în ochii aceia bătrâni cu albul îngălbenit și injectați, lăcrimoși din cauza frigului și a durerii sufletești și văzuse ceva ce-i înghețase sufletul. Nu, Arch Bug nu avea să-l ucidă… încă.

Unchiul său privea focul, iar lumina flăcărilor cădea aurie pe oasele mari ale feței lui; priveliștea l-a liniștit și l-a înfricoșat.

Nu te-ai gândit? și-a spus el înfricoșat, fără a rosti nici un cuvânt cu glas tare. *A spus că o să-mi ia ceea ce iubesc și tu stai lângă mine, în lumina flăcării focului.*

Era pentru prima oară când i-a venit acest gând, dar l-a alungat. Bătrânul Arch Bug îi era dator unchiului Jamie, care îi ajutase pe cei din familia lui și el ținea seama de faptul că era dator cuiva… Poate ținea seama mai mult că i se datora ceva. În afară de asta, nu avea nici o îndoială că Bug îl respecta pe unchiul lui și ca om. Deocamdată, acest raționament părea să fi pus capăt problemei.

Dar l-au năpădit alte gânduri. Lucruri neplăcute care veneau din nopțile nedormite pe care le petrecuse de când o omorâse pe Murdina Bug.

Arch era un bătrân. Era dur ca o suliță călită-n foc și de două ori mai primejdios decât un om obișnuit… dar era în vârstă. Luptase la Sheriffmuir. Probabil că avea vreo optzeci de ani. Dorința de răzbunare l-ar mai fi putut ține-n viață o vreme, dar trupul nu-i mai rezista mult. Poate se gândea că nu mai avea timp să aștepte până la momentul în care să-i ia „ceva care merită să-i fie luat". Dacă avea de gând să își ducă la îndeplinire amenințarea, atunci trebuia să acționeze cât de curând.

Ian auzea zgomotele și sunetele care veneau din cealaltă parte a focului și-a simțit că avea gura uscată. Bătrânul Arch ar fi putut să o ucidă pe mătușa lui, pentru că era sigur că ținea la ea și îi era mai ușor să o omoare pe ea decât pe unchiul Jamie. Dar nu, Arch putea să fie mânat de durere și de setea de răzbunare, însă nu era nebun. Știa că, dacă te atingeai de mătușa Claire și nu-l omorai pe unchiul Jamie, era ca și când te-ai fi sinucis.

Poate că nu-i pasă. Acesta era un alt gând care părea să-i umble prin stomac lui Ian ca niște ace de gheață.

Ar fi trebuit să îi părăsească. Știa asta. Ar fi vrut s-o facă, își dorea s-o facă. Ar aștepta până ce adormeau, pentru ca apoi să plece tiptil. După aceea ei aveau să fie în siguranță.

În acea primă noapte, nu avusese destulă îndrăzneală. Încercase să își facă curaj acolo, lângă foc, dar unchiul a anticipat totul, a venit din pădure, s-a așezat lângă el și a tăcut, dar i-a fost alături până ce Ian s-a simțit în stare să se culce iar.

Mâine, și-a spus. Oricum nu era nici urmă de Arch Bug. De altfel bătrânul nu mai dăduse nici un semn de viață de la înmormântarea soției lui. *Și poate că e mort. Era* un om bătrân și singur.

Apoi trebuia să se mai gândească și la faptul că ar fi însemnat să plece fără să spună un cuvânt. Unchiul Jamie ar fi pornit în căutarea lui. Îi dăduse de înțeles destul de limpede că se va întoarce în Scoția, indiferent dacă avea s-o facă de bunăvoie sau băgat într-un sac. Ian a zâmbit, în ciuda gândurilor care îl frământau și Rollo a mormăit puțin, deoarece pieptul pe care el își pusese capul s-a mișcat când stăpânul lui a râs încet.

Abia dacă se gândise la Scoția și la ceea ce îl aștepta acolo.

Poate că sunetele care veneau din cealaltă parte a focului l-au făcut să se gândească la Scoția – zgomotul făcut de respirația sacadată și apoi cele două

suspine adânci care urmaseră, totul făcându-l să vadă cu ochii minții o amintire vie, de ordin fizic – și să se întrebe deodată dacă avea să-și găsească o soție acolo.

Nu putea. Putea oare? Oare Bug era în stare să meargă atât de departe pe urmele lui? *Poate că a murit deja*, s-a gândit din nou, mișcându-se puțin. Rollo a mârâit scurt și gros, dar dându-și seama cine s-a mișcat, și-a ridicat capul de pe trupul stăpânului său și s-a făcut covrig lângă el. Era mai simplu să umbli și să te strecori prin pădurile dese din munții de-aici, mult mai simplu decât în *Highlands*, unde lumea vedea tot și nici un străin nu trecea neobservat.

Nu putea să știe ce avea să facă mama lui când îl va vedea, dar îndată ce se va obișnui cu ideea, poate că va găsi o fată care să nu se teamă de el.

Un oftat, un geamăt de plăcere pe care Jamie îl scotea când gura ei îi atingea un sfârc. Ian a văzut-o făcând asta o dată sau de două ori, în lumina pe care o arunca focul din vatră în căsuța din bârne. O văzuse cu ochii închiși, îi zărise luciul dinților, părul care îi cădea de pe umerii goi într-un nor de lumini și umbre.

Și-a pus mâna pe mădular. Era tentat să treacă la treabă. Avea în minte o serie de imagini pe care le păstra pentru scopul acesta. În câteva dintre ele o vedea pe verișoara lui, fapt care îl făcea să-i fie puțin rușine. Era soția lui Roger Mac. La un moment dat se gândise că ar fi trebuit să se însoare cu ea și, deși speriat de această idee – el avea doar șaptesprezece ani, iar ea era mult mai mare – a prins curaj gândindu-se la perspectiva de a fi cu ea în pat.

O urmărise îndeaproape timp de câteva zile, îi văzuse fundul rotund și ferm, umbra întunecată a părului pubian roșcat sub muselina fină a cămășii, imaginându-și minunata clipă în care ea va veni noaptea și se va întinde, desfăcându-și picioarele pentru ca el să o posede.

Dar ce făcea? Nu se putea gândi astfel la Brianna fără a se aștepta ca tatăl ei să nu-l ia în șuturi!

A făcut o grimasă și a închis ochii cu putere, mișcându-și mâna mai încet, în vreme ce chema o altă imagine din biblioteca lui personală. Nu vrăjitoarea… nu în noaptea asta. Amintirea ei îl excita cu repeziciune, adesea dureros, dar imaginea ei era legată de un anume sentiment al neajutorării. Malva… Nu, se temea s-o invoce. Se gândea că spiritul ei nu era foarte departe.

Mica Mary. Da, ea. Mâna lui a adoptat un anumit ritm, a oftat și și-a dat drumul, gândindu-se la sânii mici și roz și la zâmbetul încurajator al primei fetișcane cu care se culcase vreodată.

Ceva mai târziu, aflându-se la limita dintre vis și realitate, cu gândul la fata blondă care era soția lui, s-a gândit cu răutate: *Da, poate că a murit deja.*

Rollo a scos un mormăit gros și s-a întors, rămânând cu labele în aer.

14

CHESTIUNI DELICATE

Londra
noiembrie 1776

Lordul John s-a gândit că îmbătrânirea era compensată de anumite lucruri, cum ar fi înțelepciunea, perspectiva, poziția în viață, sentimentul împlinirii, al timpului petrecut cum trebuie, al bogăției afecțiunii pentru prieteni și familie, al faptului că nu trebuia să stea cu spatele lipit de perete când vorbea cu Lordul George Germain. În vreme ce atât ochelarii, cât și valetul său continuau să-l asigure că era o persoană prezentabilă, el era cu cel puțin douăzeci de ani prea vârstnic pentru a se adresa secretarului de stat, căruia îi plăceau oamenii tineri, cu pielea netedă.

Funcționarul care l-a poftit înăuntru corespundea descrierii de mai sus, doar că avea gene lungi și negre și gura cărnoasă. Grey i-a aruncat doar o privire fugară, gusturile lui erau puțin mai bine definite.

Nu era devreme – cunoscând obiceiurile lui Germain, așteptase până la ora unu – dar pe chipul bărbatului se deslușeau urmările unei nopți lungi. Pungi de un albastru închis i se iviseră sub ochi, de parcă ar fi fost niște ouă moi, iar privirea trăda o profundă lipsă de entuziasm. Germain a făcut un efort să fie politicos, poftindu-l pe Grey să ia loc și cerându-i funcționarului cu gene lungi să aducă biscuiți și coniac.

Se întâmpla rar ca Grey să bea alcool înainte de ora ceaiului, și acum dorea să aibă capul limpede. De aceea abia a sorbit din pahar, chiar dacă era un coniac excelent. În schimb, Germain și-a băgat faimosul său nas de Sackville – lung

și ascuțit, ca un cuțit pentru deschiderea plicurilor – în pahar, a inspirat cu poftă, a golit paharul și l-a umplut din nou. Părea că acel lichid are efect fortifiant pentru că, după al doilea pahar, lordul a părut un pic mai bine-dispus și l-a întrebat pe Grey ce face.

– Foarte bine, a răspuns Grey politicos. M-am întors recent din America și v-am adus câteva scrisori de la niște prieteni comuni de acolo.

– Oh, ai făcut asta? a întrebat Germain, înseninându-se puțin. Ce drăguț din partea dumitale, Grey. Ai călătorit bine?

– Binișor.

De fapt, călătoria fusese cumplită. Trecuseră printr-o serie de furtuni care duraseră zile și nopți la rând. Totul mersese până într-acolo, încât Grey își dorise să se scufunde vaporul, să se sfârșească totul. Nu dorea să-și piardă, însă, timpul cu discuții banale.

– Am avut o întâlnire interesantă înainte de a părăsi colonia Carolina de Nord, a continuat Grey, gândindu-se că Germain devenise destul de treaz încât să-l asculte. Vă rog să-mi permiteți să vă povestesc despre acea întâlnire.

Germain era în același timp vanitos și meschin și ridicase la rang de artă exprimările cu sens vag în politică, dar putea fi atent la anumite chestiuni, dacă ținea morțiș și avea de profitat. Pomenirea teritoriului de Nord-Vest l-a făcut atent.

– Nu ai mai vorbit cu acest Beauchamp? a întrebat lordul, turnându-și al treilea pahar de coniac.

– Nu. A transmis mesajul, nu avea nimic de câștigat dacă se continua conversația. Nu avea mai multă putere de a acționa singur, și dacă ar fi putut divulga numele superiorilor săi, ar fi făcut-o.

Germain și-a luat paharul, dar nu a băut, ci l-a învârtit în mână, ca și cum asta l-ar fi ajutat să gândească. Era un pahar obișnuit, șlefuit, plin de amprente și de urmele buzelor lui Germain.

– Îl cunoști pe omul acela? De ce a vrut să-ți vorbească neapărat dumitale?

Nu, nu e prost, și-a spus Grey.

– L-am întâlnit cu ani în urmă, a replicat el sec. Pe când lucram cu colonelul Bowles.

Nimic pe lume nu l-ar fi putut convinge pe Grey să-i dezvăluie lui Germain adevărata identitate a lui Percy. Acesta fusese, adică încă mai era, fratele lui vitreg și al lui Hal și numai norocul și hotărârea lui Grey

preveniseră un scandal monstruos în momentul presupusei morți a lui Percy. Unele scandaluri erau uitate odată cu trecerea timpului, dar acesta, în nici un caz.

Sprâncenele îngrijite ale lui Germain s-au ridicat când a auzit despre Bowles, care fusese timp de mulți ani șeful Camerei Negre a Angliei.

– Un spion? a spus el cu un ușor dispreț în glas.

Spionii erau un rău vulgar, necesar, cu care un adevărat domn nu s-ar fi întinat cu nici un preț.

– Pe vremuri poate, dar între timp s-a mai ridicat în societate, a replicat Grey, luând o înghițitură zdravănă – oricum, era un coniac foarte bun – pentru ca apoi să se ridice în picioare, pregătindu-se să plece.

Știa foarte bine că nu trebuia să-l irite pe Germain. Trebuia doar să lase problema spre rezolvare în seama secretarului de stat și să-și urmărească satisfacerea propriilor sale interese.

Grey l-a lăsat pe Germain stând pe scaun și privind gânditor în paharul gol, luându-și pelerina de la funcționarul cu buze cărnoase, care i-a atins mâna în trecere.

Nu, s-a gândit în timp ce își trăgea mai bine pelerina pe el și își așeza pălăria pe ochi, pentru a-l feri de vânt. Nu ar fi vrut să lase problema în seama Lordului Germain, care avea un simț al responsabilității îndoielnic. Germain era secretarul de stat pentru America, e adevărat, dar această chestiune nu privea doar America. Mai existau doi secretari de stat în cabinetul Lordului North, unul pentru Departamentul de Nord, ceea ce însemna întreaga Europă, și altul pentru Departamentul de Sud, care însemna tot restul lumii. Ar fi preferat să nu aibă deloc de-a face cu lordul Germain. Oricum, conform protocolului și normelor politice, el nu se putea duce de-a dreptul la Lordul North, chiar dacă primul impuls îl îndemna s-o facă. Avea să-i dea lui Germain un răgaz de o zi, apoi avea să se ducă la secretarul de stat pentru Departamentul de Sud, Thomas Thynne, Viconte de Weymouth, pentru a-i prezenta cele spuse de către domnul Beauchamp. Secretarul de stat pentru Departamentul de Sud avea și sarcina de a se ocupa de problemele ce aveau legătură cu țările catolice din Europa și, așa stând lucrurile, problemele legate de filiera franceză îl priveau.

Amândoi au convenit să îi prezinte problema Lordului North, iar North sau unul dintre miniștrii săi avea să discute cu Grey.

La Londra se pregătea o furtună. Parcă vedea nori negri plutind deasupra Tamisei, care abia așteptau să se reverse asupra Parlamentului.

– Nu le strică niște tunete și trăsnete, a spus el pe un ton funest, chemând o birjă în momentul în care primii stropi mari au început să cadă. Ploua torențial când a ajuns la Beefsteak și s-a udat leoarcă, chiar dacă a făcut doar trei pași de la birjă până la ușă.

Bodley, servitorul mai vârstnic, l-a întâmpinat de parcă ar fi sosit doar cu o zi înainte, nu în urmă cu aproximativ un an și jumătate.

– Supă de broască țestoasă cu vin de Xeres, *my lord*, l-a informat el pe Grey, luându-i cu gesturi discrete pălăria și pelerina, care erau foarte ude. O să vă încălzească stomacul. După aceea poate să urmeze un cotlet de miel cu cartofi noi?

– Este minunat, domnule Bodley, a replicat Grey zâmbind. Și-a luat locul în sufrageria bine încălzită, cu frumoasele ei fețe de masă. Când și-a lăsat capul pe spate, astfel încât Bodley să-i poată pune șervetul, a observat ceva nou în decorul încăperii.

– Cine este ăla? a întrebat el uimit. Tabloul așezat pe peretele opus reprezenta un indian împodobit cu pene de struț și îmbrăcat în veșminte cu broderii. Acel tablou arăta ciudat acolo, între portretele a diverși distinși și în majoritate decedați membri ai clubului.

– Oh, acela este domnul Brant, desigur, a răspuns Bodley, având în glas o undă de reproș. Domnul Joseph Brant. Domnul Pitt l-a adus aici anul trecut, la cină, în timp ce se afla la Londra.

– Brant?

Bodley a ridicat din sprâncene. Ca orice londonez, credea că toate persoanele care au fost în America îi cunoșteau pe cei de acolo.

– Cred că este o căpetenie a mohicanilor, a spus Bodley, pronunțând cuvântul „mohicanilor" cu mare prudență. A fost și la rege, să știți!

– A fost, a mormăit Grey, întrebându-se cine rămăsese mai impresionat, regele sau indianul.

Bodley s-a retras. Se presupunea că va veni cu supa, dar s-a întors în numai câteva momente aducând o scrisoare pe care a pus-o pe masă înaintea lui Grey, spunând:

– Aceasta v-a fost trimisă prin curier diplomatic, domnule.

– Așa? Mulțumesc, domnule Bodley.

Grey a ridicat scrisoarea și a recunoscut imediat scrisul fiului său, moment în care a avut o strângere de inimă. De ce nu voise Willie să trimită scrisoarea fie prin bunica sa, fie prin Hal?

Nu vrea să riște ca vreunul dintre ei să citească ce a scris. În mintea lui Grey răspunsul logic s-a ivit imediat și, chinuit de emoție, și-a luat cuțitul de pește pentru a deschide mai repede scrisoarea.

Să fie vorba despre Richardson? Lui Hal nu-i plăcea și nu fusese deloc de acord ca William să lucreze pentru el, cu toate că nu avea nimic concret să-i reproșeze. Poate că ar fi trebuit să fie mai atent când l-a pus pe William pe un anumit făgaș, mai ales că știa ce înseamnă lumea „neagră" a spionajului. Cu toate acestea, fusese neapărat necesar ca Willie să plece din Carolina de Nord, înainte să dea nas în nas cu Jamie Fraser sau cu Percy, *alias* Beauchamp.

„Trebuie să-i permiți fiului tău să-și croiască propriul drum în viață, indiferent cât te-ar costa asta" – Hal îi spusese lucrul acesta de vreo trei ori. Se gândea la asta cu un zâmbet de fiecare dată când unul dintre băieții lui Hal se conformase unei misiuni date de el.

A deschis scrisoarea cu grijă, de parcă s-ar fi temut să nu explodeze. Era scrisă cu o grijă pe care el o găsea sinistră. Scrisul lui Willie era lizibil, dar nu era mai frumos decât al majorității.

Lordului John Grey
Societatea pentru aprecierea bifteculului englezesc
De la locotenentul William, Lord Ellesmere
7 septembrie 1776
Long Island
Colonia Regală, New York

Dragă tată,
Trebuie să îți împărtășesc o problemă delicată.

„Ei bine, o asemenea frază ar fi înghețat sângele în vinele oricărui părinte", și-a spus Grey. Oare Willie se îndrăgostise de vreo tânără care avea un copil? Jucase și pierduse proprietăți considerabile? Contactase o boală venerică? Provocase sau fusese provocat la duel? Aflase ceva sinistru în timp ce culegea informații? A luat o înghițitură de vin ca medicament înainte de

a se întoarce la scrisoare, pregătit să citească orice. Cu toate acestea, nimic nu ar fi putut să-l pregătească pentru următoarea propoziție:

Sunt îndrăgostit de Lady Dorothea.

Grey a tresărit, vărsându-și vin pe mână și i-a făcut semn să se îndepărteze servitorului care se îndrepta spre el cu un prosop; până a parcurs restul paginii și-a șters mâna pe pantaloni.

Amândoi am conștientizat faptul că există o atracție reciprocă de ceva vreme, dar am ezitat să fac vreo declarație în sensul acesta, deoarece știam că urma să plec în America. Oricum, ne-am trezit singuri în grădină la balul dat de Lady Belvedere cu o săptămână înainte de plecarea mea, iar minunăția peisajului, romantismul serii și apropierea fascinantă a lui Lady Dorothea m-au făcut să-mi pierd pur și simplu mințile.

– Oh, Iisuse, a spus Lordul John cu glas tare. Spune-mi că nu ai defloarat-o într-un tufiș, pentru numele lui Dumnezeu!

Stârnise interesul unui domn care lua cina în apropierea lui, dar a tușit scurt, concentrându-se din nou asupra scrisorii.

Roșesc, deoarece mă văd nevoit să recunosc faptul că sentimentele m-au copleșit într-o asemenea măsură încât m-au dus la acțiuni despre care mă jenez să scriu. Bineînțeles că m-am scuzat, deși nu există nici un fel de scuză pentru comportamentul care nu mă onorează. Lady Dorothea a fost generoasă, m-a iertat și a insistat asupra faptului că nu trebuie să mă duc la tatăl ei, așa cum am dorit să fac inițial.

– Te-ai gândit bine, Dottie, a murmurat Grey, văzând cu ochii minții ce reacție ar fi avut fratele său într-o asemenea situație. Putea doar să spere că Willie roșea numai din cauza unei indiscreții…

Te-aș ruga să vorbești cu unchiul Hal anul viitor, când mă voi întoarce acasă și voi putea să cer mâna lui Lady Dorothea. Oricum, tocmai am aflat că ea a primit o altă cerere în căsătorie de la Vicontele Maxwell și că unchiul Hal se gândește serios la aceasta.

Nu vreau să-i stric reputația lui Lady Dorothea, dar în împrejurările date, ea nu se poate căsători cu Maxwell.

Vrei să spui că Maxwell ar descoperi faptul că ea nu este virgină, s-a gândit Grey înfuriat. *Ar descoperi asta și s-ar duce la Hal imediat după noaptea nunții.* Lordul și-a trecut palma peste față și a continuat să citească.

Nu pot să-ți spun în cuvinte cât regret acțiunile mele, tată, și nu îndrăznesc să-ți cer iertare, căci nu merit să mă ierți pentru că te-am dezamăgit profund. Nu de dragul meu, ci de dragul ei te rog să vorbești cu ducele. Sper că poate fi convins să accepte demersul meu și să ne permită să ne logodim, fără a i se explica lămurit situația, fapt care ar putea-o face să sufere pe lady.

Umilul tău fiu risipitor,
William

S-a lăsat pe spătarul scaunului și a închis ochii. Efectele șocului s-au mai risipit și a început să se gândească la problemă.

Ar trebui să fie posibil. Nu exista nici o piedică în calea căsătoriei lui William cu Dottie. Deși erau veri de gradul întâi, între ei nu existau legături de sânge. William era fiul său din toate punctele de vedere, dar între ei nu exista o legătură de sânge. În vreme ce Maxwell era tânăr bogat și o partidă foarte bună, William era conte, făcea parte din familia aristocratică Dusnany și nu era deloc sărac.

Bun, până aici totul era în regulă și Minnie îl plăcea foarte mult pe William. Hal și băieții… ei bine, dacă nu prindeau de veste în legătură cu ceea ce făcuse William, ar trebui să fie de acord. Pe de altă parte, dacă vreunul dintre ei descoperea ce se întâmplase, William s-ar fi putut considera norocos dacă scăpa fără a fi bătut cu biciul și fără a avea toate oasele rupte. Acest lucru era valabil și pentru Grey.

Hal va fi foarte surprins, desigur. Verii se văzuseră frecvent când Willie fusese la Londra, însă nu vorbise niciodată despre Dottie într-un mod prin care ar fi dat de înțeles că…

A luat scrisoarea și a citit-o din nou. Și din nou. A pus-o înaintea lui și s-a uitat la ea cu ochi mici, gândindu-se.

– Să fiu al naibii dacă cred asta, a spus el cu voce tare. Ce mama dracului pui la cale, Willie?

A făcut scrisoarea ghemotoc și, luând o lumânare de pe masa alăturată, i-a dat foc, scuzându-se față de persoana care se găsea la masa respectivă.

Observând gestul, servitorul a venit imediat cu o farfurioară din porțelan pe care Grey a pus hârtia în flăcări. Apoi au privit amândoi cum hârtia se prefăcea în scrum.

– Supa dumneavoastră, *my lord*, a spus Bodley, risipind fumul cu gesturi discrete, pentru ca apoi să-i pună supa dinainte.

Din moment ce nu putea sta de vorbă cu William, singura soluție pe care o avea era aceea de a vorbi cu complicea lui la delict, indiferent despre ce delict era vorba. Cu cât se gândea mai mult, cu atât devenea mai convins că între William, al nouălea Conte Ellesmere, și Lady Dorothea Jacqueline Benedicta Grey nu era vorba despre o complicitate provocată de dragoste sau de vreo pasiune vinovată.

Dar cum să stea de vorbă cu Dottie fără să atragă atenția unuia dintre părinții ei? Nu se putea plimba pe stradă până ce Hal și Minnie plecau undeva, pentru a o lăsa pe Dottie singură. Chiar dacă ar fi reușit să o găsească undeva singură și să-i vorbească între patru ochi, servitorii ar fi povestit cu siguranță și Hal, care își proteja fiica precum un mastino care își păzește osul, ar fi vrut să afle imediat de ce.

A refuzat propunerea portarului, care se oferise să-i aducă o birjă, și a mers pe jos către casa mamei sale, gândindu-se ce și cum să facă. Ar fi putut să o invite pe Dottie să ia cina cu el… dar ar fi un lucru neobișnuit să nu o invite și pe Minnie. Același lucru ar fi fost valabil și dacă ar invita-o la teatru sau la operă. Oricum le însoțise adesea pe doamna și pe domnișoara, deoarece Hal nu avea suficientă răbdare să asiste la un întreg spectacol de operă și considera piesele de teatru pălăvrăgeli plictisitoare.

Trebuia să treacă prin Convent Garden și s-a ferit de jetul de apă pe care un vânzător de legume și fructe îl arunca dintr-o găleată pentru a spăla urmele de mere putrezite și varză murdară de pe tarabă. În timpul verii flori sălbatice înveseleau pavajul. Înainte de răsăritul soarelui, veneau de la țară carele cu flori proaspete și umpleau piața cu parfumul lor. Toamna, din locul acela se răspândea un iz de putregai, un miros de fructe zdrobite, carne putredă și legume făcute bucăți, lucru care anunța că în Convent Garden se schimba garda.

În timpul zilei, vânzătorii strigau lăudându-și marfa, se certau între ei, se luptau cu tâlharii și hoții de buzunare și dispăreau la venirea serii, pentru a cheltui jumătate din banii câștigați în cârciumile dintre străzile Tavistock

și Brydges. Îndată ce umbrele serii coborau peste Convent Garden, prostituatele luau zona în stăpânire.

Văzând vreo două care veniseră devreme și se plimbau pline de speranțe, nădăjduind că își vor găsi clienți printre vânzătorii care porniseră spre casă, a fost abătut de la gândurile sale și și-a adus aminte ce se întâmplase mai devreme în cursul acelei zile.

Brydges Street se deschidea înaintea lui și putea zări casa din celălalt capăt al străzii, puțin retrasă cu discreție elegantă.

Îi venise o idee. Prostituatele știau multe și puteau afla și mai multe, dacă erau răsplătite așa cum se cuvine. Îi venea să apeleze chiar acum la Nessie, măcar de dragul plăcerii pe care i-o oferea compania ei, dar nu… încă nu.

Trebuia să afle ce anume se știa despre Percy Beauchamp în cercurile oficiale înainte de a-și asmuți propriii copoi la vânătoare și înainte de a se vedea cu Hal.

Era prea târziu pentru o vizită oficială, dar avea să trimită un bilet și să viziteze Camera Neagră în dimineața următoare.

15

CAMERA NEAGRĂ

Grey s-a întrebat ce suflet romantic dăduse numele de Camera Neagră sau dacă era, într-adevăr, vorba despre un nume romantic. Poate că în trecut spionii erau închiși într-o încăpere mică, fără ferestre, situată sub scările de la Whitehall și denumirea era pur și simplu de natură descriptivă. În zilele acelea, prin Camera Neagră se înțelegea mai mult o anumită categorie profesională și mai puțin un loc anume.

În toate capitalele europene și în numeroase orașe mai puțin importante existau Camere Negre, acestea fiind punctele în care corespondența era interceptată *en route* sau de către spioni, ori pur și simplu sustrasă din mapele diplomatice pentru a fi verificată, decodificată cu mai mult sau mai puțin succes, iar informațiile obținute, transmise persoanei sau agenției interesate de ele. Camera Neagră a Angliei avea angajați patru domni, fără a mai pune la socoteală funcționarii și aprozii, când Grey lucra acolo. Acum erau mai

mulți, răspândiți prin holurile și cotloanele clădirilor de pe Pall Mall, dar principalul centru al operațiunilor era tot Palatul Buckingham – nu în minunatele zone care erau rezervate Familiei Regale, secretarilor, domnișoarelor de companie, administratorilor, majordomilor sau altor categorii de personal cu importanță –, dar totuși în incinta palatului.

Grey a trecut pe lângă cel care făcea de gardă la poarta din spate, salutându-l printr-o mișcare a capului. Își pusese uniforma pe care se vedea gradul de locotenent-colonel, pentru a putea intra mai ușor, și a luat-o pe holul murdar, slab luminat, în care mirosea a ceară veche pentru dușumele. Izul de varză fiartă și prăjitură arsă i-a provocat fiori de nostalgie. A treia ușă pe stânga era întredeschisă și a intrat fără să bată.

Era așteptat. Arthur Norrington l-a salutat fără a se ridica în picioare și l-a poftit să ia loc pe un scaun.

Îl cunoștea pe Norrington de ani de zile, dar nu erau prieteni foarte buni. Cu toate acestea, îl liniștea faptul că omul nu părea să se fi schimbat deloc de când se văzuseră ultima dată. Arthur era un bărbat masiv și blând, ai cărui ochi mari, ușor bulbucați, și ale cărui buze groase îi dădeau aerul unui pește congelat; era demn și avea o expresie ușoară de reproș.

– Apreciez faptul că mă ajuți, Arthur, a spus Grey, așezându-se și punând pe marginea biroului un pachețel. Un mic dar în semn de mulțumire, a adăugat el.

Norrington a ridicat una dintre sprâncenele sale subțiri, a luat pachețelul și l-a desfăcut cu degete lacome.

– Oh! a exclamat el încântat. A întors mica sculptură din fildeș în mâinile sale mari și moi, apropiind-o de față, pentru a vedea detaliile.

– Tsuji? a întrebat el în cele din urmă.

Grey s-a mulțumit să dea din umeri, încântat de efectul pe care l-a obținut cu darul său. El însuși nu știa nimic despre *nessuke*, dar cunoștea o persoană care făcea comerț cu miniaturi în fildeș realizate în China și Japonia. A fost surprins de delicatețea și măiestria cu care fusese realizată mica piesă reprezentând o femeie pe jumătate îmbrăcată și surprinsă într-un act sexual ce presupunea o condiție fizică bună, cu un bărbat gol, obez, cu părul strâns într-un coc.

– Mă tem că nu-i cunosc proveniența, a spus Grey scuzându-se, dar Norrington a făcut un gest că nu conta, cu privirea ațintită asupra noii sale

comori. După o clipă, a oftat fericit, iar micul obiect a dispărut în buzunarul interior al hainei sale.

– Mulțumesc, *my lord*, a spus el în cele din urmă. În ceea ce privește subiectul care vă interesează, mă tem că avem prea puțin material despre domnul Beauchamp.

După ce a rostit aceste cuvinte, și-a îndreptat bărbia către o mapă din piele uzată, care se afla pe birou. Grey și-a dat seama că înăuntru se afla ceva voluminos, dar nu din hârtie. Mapa era găurită și o bucată de sfoară trecea prin găuri, fixând obiectul pe care îl conținea.

– Mă surprinzi, domnule Norrington, a spus Grey politicos, întinzând mâna ca să ia mapa. Să vedem ce anume aveți și poate…

Norrington a pus mâna pe mapă și s-a încruntat, încercând să dea impresia că secretele cu caracter oficial nu puteau fi împărtășite *oricui*. Grey i-a zâmbit, spunând:

– Ei, haide, Arthur. Dacă vrei să afli ce știu *eu* despre misteriosul domn Beauchamp, și te asigur eu că vrei, atunci îmi vei arăta tot ceea ce ai în legătură cu el.

Norrington s-a liniștit puțin, luându-și degetele de pe mapă, dar trădând faptul că nu era de acord cu ceea ce se petrecea. Ridicând o sprânceană, Grey a luat mapa din piele și a deschis-o. Obiectul din interior s-a dovedit a fi un săculeț din pânză în care se găseau doar câteva file.

– Protocolul, Arthur, a spus Grey, oftând nemulțumit. Există nenumărate file de hârtie cuprinzând date despre Beauchamp, referințe verificate în legătură cu omul care poartă acest nume. Sigur că nu mai este activ de ani întregi, dar cineva trebuie să-l fi verificat.

– Am făcut-o, a replicat Norrington cu un glas ciudat care l-a făcut pe Grey să ridice ochii. Bătrânul Cabbot și-a adus aminte numele și am căutat. Dosarele au dispărut.

Grey a strâns din umeri de parcă ar fi fost lovit cu un bici.

– Asta *este* ciudat, a spus el calm. Ei bine, atunci…

S-a aplecat asupra dosarului și i-a fost necesară doar o clipă pentru a-și da seama la ce anume se uita de fapt.

Abia își aruncase ochii pe foaia de hârtie, când a și ieșit în evidență numele Fraser, fapt care i-a făcut să i se oprească inima pentru o secundă.

Totuși, nu era vorba despre Jamie Fraser. Grey a respirat încet, a întors foaia, a citit ce era scris acolo și apoi a revenit la precedenta. Erau în total

patru scrisori, dintre care numai una fusese decodificată în totalitate. Se începuse decodificarea celei de-a doua, căci avea pe margine note făcute de cineva. A strâns din buze. La vremea sa, se pricepuse foarte bine să decodifice mesaje, numai că fusese inactiv foarte mult timp și nu mai cunoștea idiomurile folosite în prezent de către francezi, ca să nu mai vorbim despre termenii idiosincratici pe care îi utiliza fiecare spion, iar acele misive erau opera a cel puțin două persoane, asta era limpede.

– M-am uitat peste ele, a spus Norrington, iar Grey a ridicat privirea, pentru a zări ochii bulbucați de culoarea alunei ai lui Arthur fixându-l întocmai ca un broscoi care zărise o muscă grasă.

– *Oficial* nu le-am decodificat încă, a continuat el, dar știu în mare ce se spune în ele.

Ei bine, se hotărâse deja că trebuia să ducă lucrurile până la capăt și venise să-i spună ce știa lui Arthur, unul dintre cei mai discreți cunoscuți ai săi din Camera Neagră.

– Beauchamp este un anume Parcival Wainwright, a spus el direct, întrebându-se de ce păstrase secretul numelui adevărat. Este britanic, a fost ofițer în armată, a fost arestat pentru sodomie, dar nu a fost acuzat niciodată. S-a crezut că a murit la Newgate, în așteptarea începerii procesului, dar – a netezit scrisorile și a închis mapa – asta nu s-a întâmplat.

Buzele groase ale lui Arthur s-au rotunjit într-un „oh" mut.

Grey s-a întrebat o clipă dacă se putea opri, dar nu a făcut-o. Arthur era perseverent ca un teckel care a dat de vizuina unui bursuc, și dacă descoperea singur tot restul, atunci avea să-l bănuiască imediat pe Grey că știa mult mai multe.

– El este, de asemenea, fratele meu vitreg, a spus el cât mai calm posibil, punând mapa pe biroul lui Arthur. L-am întâlnit în Carolina de Nord.

Gura lui Arthur s-a deschis și s-a închis numaidecât.

– Înțeleg, a spus el în cele din urmă. Ei bine… înțeleg.

– Da, înțelegi, a spus Grey sec. Înțelegi exact de ce trebuie să cunosc conținutul acestor scrisori… cât mai curând cu putință, a continuat el, îndreptându-și privirile către mapă.

Arthur a dat din cap, strângându-și buzele, apoi a luat scrisorile în mână. Era hotărât să fie cât se poate de serios.

– Mare parte din ceea ce am putut decodifica are legătură cu transportul, a spus el. Este vorba despre relațiile din Indiile de Vest, încărcăturile care

urmează a fi livrate, contrabandă ordinară, făcută însă la scară mare. Se face referire și la un bancher din Edinburgh. Nu mi-am dat seama exact ce relație avea cu el. În trei scrisori se menționează un anumit nume *în clar*, cred că ați observat acest lucru.

Grey nici nu s-a străduit să nege.

– Cineva din Franța își dorește foarte mult să găsească un bărbat pe nume Claudel Fraser, a spus Arthur ridicând o sprânceană. Știi cumva cine este acel om?

– Nu, a replicat Grey, deși bănuia despre cine era vorba. Știi cumva cine dorește să-l găsească sau de ce?

Norrington a dat din cap.

– Nu știu de ce, a replicat el deschis. În ceea ce privește persoana care vrea să-l găsească, cred că este vorba despre un nobil francez.

Spunând acestea, Norrington a deschis mapa și săculețul, dând la iveală două sigilii, unul rupt în două și celălalt intact. Pe ambele se putea vedea o rândunică pe un fundal ce reprezenta soarele la răsărit.

– Nu am găsit pe nimeni care să recunoască acest simbol, a spus Arthur, atingând sigiliile cu arătătorul. Îl recunoașteți dumneavoastră cumva?

– Nu, a replicat Grey, simțind cum i s-a uscat brusc gâtul. Dar te poți interesa de un anume Baron Amandine. Wainwright mi-a pomenit acest nume… ca aparținând unei persoane cu care ar avea o relație personală.

– Amandine? a întrebat Norrington uluit. Nu am auzit niciodată de el.

– Nimeni nu a auzit de el, a replicat Grey oftând și ridicându-se în picioare. Încep să mă întreb dacă există cu adevărat.

Continua să se gândească la asta în timp ce se îndrepta către casa lui Hal. Baronul Amandine putea să existe sau nu. Dacă exista, putea fi doar un om de paie, un paravan pentru interesele unei persoane mult mai importante. Dacă nu exista… problema devenea confuză și, în același timp, mai ușor de abordat. Din cauză că nu putea afla cine stă în spatele întregii afaceri, Percy Wainwright era singura variantă de abordare.

În nici una dintre scrisorile pe care le avea Norrington nu se făcea referire la Teritoriul de Nord-Vest și nici la propunerea pe care Percy i-o făcuse. Nu era, totuși, un lucru surprinzător. Ar fi fost foarte periculos să se fi așternut pe hârtie o astfel de informație. El cunoscuse spioni care făcuseră

asta pe vremuri. Dacă Amandine exista și era implicat în întreaga afacere, acționa cu inteligență și precauție.

Ei bine, trebuia să-i spună lui Hal despre Percy. Poate că el știa ceva de Amandine sau avea posibilitatea să afle ceva despre el de la cei câțiva prieteni din Franța.

Gândindu-se la ceea ce trebuia să-i spună lui Hal, și-a adus aminte de scrisoarea lui William, de care aproape că uitase, pentru că, în cursul dimineții, fusese preocupat de întreaga rețea de intrigi. Nu. Nu avea să-i pomenească despre asta fratelui său până ce nu stătea de vorbă cu Dottie între patru ochi. Ar fi fost posibil să schimbe două vorbe cu ea și să aranjeze să se întâlnească mai târziu.

Când Grey a ajuns la Argus House, s-a dovedit că Dottie nu era acasă. Când a întrebat politicos ce făcea nepoata și fina sa, cumnata lui, Minnie, i-a spus:

– Este la una dintre seratele muzicale ale domnișoarei Brierley. În ultima vreme a devenit foarte sociabilă. Totuși, cred că o să-i pară rău că a ratat întâlnirea cu tine.

După aceea s-a ridicat pe vârfuri și l-a sărutat, spunând:

– Mă bucur să te revăd, John.

– Și eu mă bucur, Minnie.

Ea s-a uitat cu subînțeles spre tavan și i-a spus:

– De-o săptămână stă în casă. Are un puseu de gută. Încă o săptămână ca asta și îi pun otravă în supă.

– Ah! a exclamat Grey, fiind și mai convins că nu trebuia să discute cu Hal despre scrisoarea lui William. Când se simțea bine, Hal putea băga în sperieți militari călîți în lupte și oameni care făceau politică de-o viață. Când se simțea rău… Probabil de aceea Dottie avusese buna inspirație de a pleca de acasă.

S-a gândit că lucrurile pe care avea să i le spună nu urmau să-i provoace lui Hal buna dispoziție. A deschis ușa biroului cu mare atenție. Se știa că Hal avea obiceiul să arunce cu diferite obiecte când era nervos și nimic nu îl putea enerva mai tare decât o problemă de sănătate.

Hal adormise, ghemuit în fotoliul tras în apropierea focului, cu piciorul bandajat așezat pe un scăunel. Mirosul unui medicament puternic pe bază de acid plutea în aer, acoperind mirosurile de lemne care ardeau, grăsime topită și de pâine învechită. O farfurie cu supă rece rămăsese neatinsă pe o tavă,

la îndemâna lui Hal. Grey s-a gândit, zâmbind, că poate Minnie îl amenințase în mod direct și explicit pe Hal. În afară de el însuși și de mama sa, Minnie era poate singura persoană care nu se temea de Hal.

S-a așezat încet, neștiind dacă era bine să-și trezească fratele. Hal părea a fi bolnav și obosit; arăta mai slab decât de obicei și trebuie spus că el era oricum un bărbat suplu. Părea elegant chiar și în pantaloni și într-o cămașă uzată din pânză, cu picioarele goale și cu un șal tocit, aruncat pe umeri, dar pe chipul lui se vedea că își petrecuse viața luptând.

Grey a simțit că i se strânge deodată inima din cauza unui acces neașteptat de tandrețe și s-a întrebat dacă se cuvenea să-l deranjeze pe Hal cu veștile sale. Nu putea să riște, însă. Trebuia să afle cum stăteau lucrurile, acum că Percy făcea valuri și devenise din nou activ.

Înainte de a se putea hotărî dacă era mai bine să plece și să revină mai târziu, ochii lui Hal s-au deschis brusc. Erau vii și atenți. La fel de albaștri ca și ai lui Grey, nu purtau nici un semn de suferință sau de neatenție.

– Te-ai întors, a spus Hal, zâmbind cu multă afecțiune. Toarnă-mi un pahar de coniac.

– Minnie spune că ai gută, a spus Grey, privind piciorul lui Hal. Oare nu spun doctorii că nu ai voie să bei tării, dacă ai gută? a întrebat ridicându-se în picioare.

– Așa spun, a replicat Hal, îndreptându-și spatele și strâmbându-se de durere. Așa spun, dar uitându-mă la tine, îmi dau seama că o să am nevoie de un pahar, așa că ar fi mai bine să aduci sticla.

Cu câteva ceasuri înainte de a pleca de la Argus House, refuzând invitația lui Minnie de a rămâne la cină, vremea se stricase mult. În aer plutea răcoarea toamnei. Se stârnise un vânt puternic și simțea gustul sării în aer. Trâmbele de ceață de pe mare se îndreptau către țărm. Era mai bine să-și petreacă noaptea în casă.

Minnie se scuzase că nu îi putea pune la dispoziție trăsura, deoarece Dottie se folosea de ea în acea după-amiază. O asigurase că dorea să meargă pe jos, îl ajuta să gândească. Însă acum palele de vânt îi ridicau poalele hainei și amenințau să-i smulgă pălăria din cap, iar acest lucru îi distrăgea atenția. Începuse să regrete că nu avusese trăsura, când a zărit-o așteptând lângă clădirile mari de la Poarta Alexandra, caii fiind acoperiți cu pături ca să nu sufere din pricina vântului.

Se îndrepta către poartă, când a auzit un glas:

– Unchiule John!

S-a întors și a văzut-o pe nepoata sa, Dottie, care se îndrepta spre el întocmai ca un vas căruia îi suflă vântul în pânze, la propriu. Purta o mantie din mătase de culoarea prunei și o pelerină roz, iar vântul o mâna tare din spate. De fapt, se îndrepta spre el cu asemenea viteză, încât a fost nevoit să o prindă în brațe ca s-o oprească.

– Ești virgină? a întrebat-o Grey fără nici o introducere.

Ea a făcut ochii mari și, fără a avea nici cea mai mică ezitare, și-a eliberat un braț din strânsoarea lui și l-a plesnit peste obraz.

– *Cum?* a întrebat ea.

– Iartă-mă. Am fost cam direct, nu-i așa? a întrebat el și a aruncat o privire trăsurii cu vizitiul care stătea țeapăn pe capră și privea înainte. Grey i-a cerut vizitiului să aștepte și a întors-o pe fată către parc.

– Unde mergem? a întrebat ea.

– O să ne plimbăm un pic, a răspuns Grey. Am să-ți pun câteva întrebări, dar te asigur că nu sunt de genul celei pe care aș fi vrut să nu o rostesc și nici nu aș fi dorit ca tu s-o auzi.

Ochii ei s-au mărit puțin, dar nu s-a opus. A pus o mână pe pălăriuță și l-a urmat, în vreme ce fusta i se învolbura în bătaia vântului.

Vremea, dar și trecătorii l-au împiedicat să-i pună vreo întrebare până ce au înaintat o bună bucată de drum prin parc și au ajuns pe o alee mai puțin circulată din grădina englezească, în care erau tufe și copaci veșnic verzi de diferite forme.

Vântul mai slăbise în intensitate pentru moment, deși cerul se întuneca.

Dottie s-a refugiat la adăpostul unui arbust de forma unui leu și a întrebat:

– Unchiule, ce-i cu tot misterul acesta?

Dottie împrumutase de la mama ei culoarea tenului, care semăna cu tonul arămiu al frunzelor de toamnă, părul avea nuanța grâului copt, iar obrajii erau de un roșu discret, trandafiriu, dar în vreme ce chipul lui Minnie era blând și exercita o oarecare atracție, fața lui Dottie avea oasele fine ca ale lui Hal și genele lui negre. Ea era primejdios de frumoasă.

Această primejdie pândea în privirea pe care i-a aruncat-o unchiului ei și el s-a gândit că poate Willie *era* cu adevărat îndrăgostit de ea, iar acest lucru nu era deloc surprinzător, *dacă* era adevărat.

– Am primit o scrisoare de la William, în care îmi dă de înțeles că a vrut sau că te-a obligat să-i acorzi atenție într-o manieră nepotrivită pentru un adevărat domn.

A rămas puțin cu gura căscată, pentru că s-a îngrozit și a reușit să întrebe în cele din urmă:

– *Ce* ți-a spus?

Auzind această întrebare, Grey a simțit cum i se ia o piatră de pe inimă. Probabil că era încă virgină și nu era nevoit să-l trimită pe William în China, ca să nu fie nevoit să-i întâlnească pe frații ei.

– A fost, precum am spus, o aluzie. Nu mi-a dat detalii. Hai să mergem, înainte să înghețI.

Grey a apucat-o de braț și a însoțit-o pe o cărare care ducea către un mic oratoriu. Aici s-au adăpostit în holul străjuit doar de un vitraliu reprezentând-o pe Sfânta Barbara care își ducea sânii pe o tavă. Grey a studiat o vreme această reprezentare înălțătoare, dându-i lui Dottie vreme să se liniștească, să se aranjeze și să hotărască ce anume avea să-i spună.

– Ei bine, a început ea, ridicând bărbia. Este adevărat că noi… ei bine, că eu i-am permis să mă sărute.

– Oh? Unde? Vreau să spun – a adăugat el repede, observând șocul din privirea ei – și *acest lucru* era interesant, deoarece cum ar fi putut o domnișoară complet lipsită de experiență să-și dea seama că putea fi sărutată în altă parte decât pe buze sau pe mână? – vreau să spun în ce zonă geografică?

Roșeața din obraji i-a dispărut, pentru că și-a dat seama, la fel ca și Grey, de ceea ce spusese și l-a privit, spunând:

– În grădina lui Lady Windermere. Am venit la spectacolul muzical organizat de ea, iar cina nu era gata. De aceea William m-a invitat la o scurtă plimbare și… asta am făcut. Era o după-amiază atât de frumoasă, a adăugat ea ingenuu.

– Da, a replicat Grey, și el a remarcat același lucru. Nu mi-am dat seama că vremea frumoasă poate influența atât de mult oamenii.

I-a aruncat o privire scurtă, spunând:

– Oricum, suntem îndrăgostiți unul de altul. Ți-a spus *asta* măcar?

– Da, mi-a spus, a replicat Grey. De fapt, cu asta a și început, înainte de a face confesiuni scandaloase referitoare la virtutea ta.

Fata a făcut ochii mari și a întrebat:

– El… ce a spus de fapt?

– Spera că mi-a spus destul, astfel încât să mă duc imediat la tatăl tău și să-i spun că William dorește să-ți ceară mâna.

– Oh! a exclamat ea, trăgând adânc aer în piept și îndepărtându-și privirea pentru o clipă. Ei bine, vei face acest lucru? l-a întrebat, privindu-l cu ochii ei mari și albaștri. Sau l-ai făcut deja? a adăugat ea cu un aer de neajutorare.

– Nu, nu i-am spus tatălui tău nimic despre scrisoarea de la William. M-am gândit că este mai bine să vorbesc întâi *cu tine*, pentru a vedea dacă sentimentele pe care William crede că le nutrește pentru tine sunt reciproce.

Fata a clipit des și i-a oferit un zâmbet larg, spunând:

– Ai dat dovadă de foarte multă delicatețe, unchiule John. Mulți bărbați nu și-ar fi bătut capul să afle care este părerea femeii. Dumneata te-ai gândit întotdeauna la toate. Mama nu mai contenește în a spune lucruri bune despre dumneata.

– Să nu mă mai perii niciodată, Dottie, a spus Grey cu îngăduință. Care-vasăzică ești dispusă să te căsătorești cu William?

– Dacă sunt dispusă? a izbucnit ea. Ei bine, îmi doresc acest lucru mai mult decât orice altceva!

El a privit-o ceva vreme, iar fata a simțit cum i se urcă sângele în obraji.

– Da? a întrebat el cu scepticism în glas. De ce?

– De ce?

– De ce? a repetat el răbdător. Ce anume din caracterul… sau din înfățișarea lui William, a adăugat el, gândindu-se că tinerele nu sunt preocupate de caracterul unui bărbat, te atrage atât de mult încât să dorești să te căsătorești cu el? Unde mai pui, te-ai hotărât foarte repede!

Putea înțelege că simțeau o atracție unul pentru celălalt, dar la ce bun atâta grabă? Chiar dacă William avea un sentiment de teamă, gândindu-se că Hal ar putea accepta cererea în căsătorie făcută fiicei sale de către Vicontele Maxwell, lui Dottie nici nu-i trecea prin minte că tatăl ei ar fi putut să o oblige să se mărite cu cine nu dorea.

– Ei bine, suntem îndrăgostiți unul de altul! a spus pe un ton destul de nesigur pentru o asemenea declarație plină de ardoare. În ceea ce privește… *caracterul* lui… ei bine, dumneata ești tatăl lui și nu poți să nu-ți dai seama de… de inteligența lui!

Avea un aer triumfător pentru că-și găsise cuvintele și a continuat mai repede:

– Nu se poate să nu-ți fi dat seama de bunătatea, de umorul, de... gentileţea sa.

Venise rândul lui Grey să clipească uimit. William era, fără discuţie, inteligent, avea umor şi era un om bun, dar „gentileţe" nu era un cuvânt care îţi venea rapid în minte când te gândeai la el. Pe de altă parte, imaginea unei găuri într-unul dintre pereţii lambrisaţi ai sufrageriei mamei sale, care nu fusese acoperită şi prin care William îl aruncase pe unul dintre invitaţii la ceai, i-a venit în minte lui Grey. Poate că William se controla mai mult în prezenţa lui Dottie, dar totuşi...

– El este un domn în adevăratul sens al cuvântului! a spus fata cu un entuziasm stăpânit. În ceea ce priveşte înfăţişarea... este admirat de toate femeile pe care le cunosc! Este înalt, este impunător...

El a remarcat cu detaşare că, deşi se oprea asupra calităţilor notabile ale lui William, nu spunea nimic despre ochii lui. În afară de faptul că era înalt, lucru care putea fi observat de către oricine, ochii lui erau altă caracteristică deosebită, pentru că erau adânci, albaştri şi aveau o formă deosebită, semănând cu ochii unei pisici. Erau de fapt ochii lui Jamie Fraser şi John simţea o strângere de inimă de câte ori se uita la el într-un anumit fel.

Willie ştia foarte bine ce efect aveau ochii săi asupra tinerelor şi nu ezita să profite de acest lucru. Dacă s-ar fi uitat mai multă vreme în ochii lui Dottie, ea ar fi fost fascinată de el, indiferent dacă l-ar fi iubit sau nu. Şi acea relatare a faptelor petrecute în grădină... după o serată muzicală sau în timpul unui bal la Lady Belvedere, sau la Lady Windermere...

A fost atât de adâncit în gânduri, încât nici nu şi-a dat seama că ea tăcuse.

– Îmi cer scuze, a spus el politicos. Şi îţi mulţumesc pentru descrierea făcută caracterului lui William, care nu poate să nu încălzească inima unui tată şi totuşi... De ce este necesar ca această căsătorie să aibă loc cât mai curând? William va fi trimis cu siguranţă acasă peste un an sau doi.

– Ar putea fi ucis! a exclamat ea, având deodată în voce o undă de teamă. Această teamă era reală şi el a devenit atent.

Fata a înghiţit în sec şi a dus mâna la gât.

– Nu aş putea suporta asta, a continuat ea în şoaptă. Dacă ar fi ucis şi noi niciodată... niciodată nu am mai avea ocazia să...

Şi-a înălţat ochii spre el şi i-a pus mâna pe braţ continuând:

– Trebuie s-o fac. Zău aşa, unchiule John. Nu pot să aştept. Vreau să plec în America, să mă căsătoresc.

– Nu se poate să vorbești serios, a replicat Grey. Nu se poate să crezi că părinții tăi, în special tatăl tău, ar putea fi vreodată de acord.

– Ar fi de acord, l-a contrazis ea. Ar fi de acord, dacă *dumneata* ai pune problema așa cum se cuvine. El prețuiește părerea dumitale mai mult decât pe a oricui altcuiva, a continuat fata, încercând cu orice preț să-l convingă. Iar dumneata ar trebui să înțelegi mai bine decât oricine altcineva groaza de care sunt cuprinsă când mă gândesc la faptul că se poate… să i se întâmple ceva înainte de a-l revedea.

Grey și-a spus că, într-adevăr, singurul lucru care pleda în favoarea ei era sentimentul de disperare pe care îl provoca și în sufletul lui gândul că William s-ar putea să moară. Da, *ar putea fi ucis*. Orice bărbat ar putea fi ucis în vreme de război, mai ales un militar. Era unul din riscurile pe care ți le asumi, iar el nu avusese cum să îl împiedice pe William să-și asume acest risc, deși gândul că ar putea fi făcut bucăți de o ghiulea de tun, ar putea muri împușcat în cap sau ar agoniza într-un naufragiu, zbătându-se în valuri…

A înghițit în sec, simțind că i se uscase gura și, cu un efort, a trimis acele imagini înfricoșătoare într-un sertar al minții sale în care le ținea închise de obicei.

A tras adânc aer în piept, spunând cu hotărâre:

– Dorothea, *am să* descopăr ce puneți la cale.

L-a privit o clipă gânditoare, ca și când ar fi vrut să-și dea seama care erau șansele ca el să descopere despre ce era vorba. Colțurile gurii i s-au ridicat foarte puțin și ochii i s-au micșorat. A văzut cât se poate de clar răspunsul care se putea citi pe chipul ei; era ca și cum ar fi spus cu glas tare: „Nu cred."

Apoi i s-a citit pe față un amestec de indignare și rugăminte și a izbucnit:

– Unchiule John! Cum de îndrăznești să ne acuzi pe mine și pe William, propriul dumitale fiu… de ce anume ne acuzi?

– Nu știu, a recunoscut Grey.

– Bine! Atunci vei vorbi cu tata în numele nostru? În numele meu? Te rog! Fă-o astăzi!

Dottie era născută pentru flirt. Pe măsură ce vorbea, s-a aplecat spre el, astfel încât să-i poată mirosi parfumul de violete din păr și s-a prins cu degetele de haina lui.

– Nu pot, a replicat Grey dezlipindu-se de ea. Nu chiar acum. L-am șocat deja cu ce i-am spus astăzi. Încă un șoc l-ar termina cu totul.

– Atunci mâine, a ciripit ea.

– Dottie, a spus Grey luându-i mâinile într-ale sale și constatând mișcat că erau reci și tremurau.

Ea vorbea *într-adevăr* serios.

– Dottie, a repetat el mai blând, chiar dacă tatăl tău ar fi dispus să te trimită în America să te măriți – și cred că doar ceva grav, cum ar fi faptul că aștepți un copil, te-ar putea face să te grăbești – nu este posibil să pleci pe mare înainte de aprilie. Tocmai de aceea nu avem de ce să ne grăbim și să-l băgăm pe Hal în groapă înainte de vreme, prezentându-i astfel de probleme. Să-i mai dăm răgaz măcar până se mai înzdrăvenește.

Nu era mulțumită de ce auzea, dar o încânta logica raționamentului său.

– În afară de asta, a adăugat Grey eliberându-i mâinile dintr-ale sale, campaniile se întrerup în cursul iernii, știi și tu asta. Luptele vor înceta în curând și William va fi în siguranță, într-o oarecare măsură. Nu trebuie să-ți faci griji pentru el.

Doar că ar putea avea un accident, s-ar putea îneca, s-ar putea îmbolnăvi de malarie, s-ar putea alege cu vreo otravă care să-i intre-n sânge, ar putea avea probleme cu stomacul, ar putea fi implicat în vreo încăierare într-o cârciumă sau s-ar putea afla în alte cincisprezece situații în care viața i-ar putea fi pusă în primejdie, și-a spus Grey în gând.

– Dar… a început ea, pentru ca apoi să se oprească și să ofteze. Da, cred că ai dreptate. Dar… *o să* vorbești cu tata în curând, nu-i așa, unchiule John?

– O voi face, dacă asta îți dorești cu adevărat.

O pală de vânt a lovit oratoriul și imaginea Sfintei Barbara a tremurat în rama ei din plumb. Ploaia a început să cadă deodată pe acoperiș și Grey și-a tras pelerina mai bine pe el.

– Rămâi aici, a sfătuit-o pe nepoata lui. O să aduc trăsura.

În vreme ce înainta cu vântul în față, ținându-și cu o mână pălăria, și-a adus aminte cu oarecare neplăcere de cuvintele pe care i le spusese: „Cred că doar ceva grav, cum ar fi faptul că aștepți un copil, te-ar putea face să te grăbești."

Așa ceva nu era cu putință. Sau era? Nu, s-a liniștit pe sine. Să rămână însărcinată cu cineva pentru a-și convinge tatăl că ea dorește să se mărite cu altcineva. Ar fi o posibilitate. Hal ar obliga-o să se mărite cu vinovatul înainte ca ea să apuce să zică „pește". Asta în afara cazului în care ea ar fi rămas însărcinată cu cineva care nu se putea căsători cu ea, cum ar fi, de pildă,

un bărbat căsătorit sau… Dar astea-s prostii! Ce ar spune William dacă ea ar sosi în America, însărcinată cu un alt bărbat?

Nu. Nici măcar Brianna Fraser MacKenzie, cea mai pragmatică femeie pe care o cunoscuse vreodată – nu ar fi făcut asemenea lucru. A zâmbit discret, amintindu-și cum formidabila doamnă MacKenzie încercase să îl șantajeze *pe el* să se căsătorească, după ce rămăsese însărcinată cu un alt bărbat. S-a întrebat întotdeauna dacă copilul era într-adevăr al soțului ei. Poate că *ea* ar apela la astfel de soluții. Dar nu Dottie.

Cu siguranță nu!

16

CONFLICT NEARMAT

Inverness, Scoția
octombrie 1980

Vechea biserică înaltă St. Stephen's străjuia senină malul râului Ness. Pietrele de mormânt din cimitirul ei erau dovada liniștii meritate. Roger simțea această seninătate, dar nu era pentru el.

Simțea cum i se zbat tâmplele, iar gulerul cămășii se udase de atâta efort, chiar dacă era o zi răcoroasă. Mersese pe jos de la parcarea din High Street într-un ritm care părea să înghită pur și simplu distanța în câteva secunde.

Îl făcuse laș, Dumnezeule mare. Îl mai făcuse în multe alte feluri, dar faptul că spusese despre el că era un laș îl durea, și ea știa asta.

Cearta începuse cu o zi în urmă, după cină, când ea pusese o oală murdară în vechea chiuvetă din piatră și îl informase că avea un interviu la North of Scotland Hydro Electric Board pentru o slujbă.

– Slujbă? întrebase el prostește.

– Slujbă, replicase ea, îngustându-și privirea.

Avusese destulă tărie pentru a se abține să dea din automatism replica: „Dar tu ai deja o slujbă" și s-a mulțumit să întrebe cu blândețe:

– De ce?

Pentru că nu fusese niciodată o persoană diplomată, ea l-a fixat cu privirea și a spus:

– Pentru că unul dintre noi trebuie să lucreze, iar acela nu vei fi tu. De aceea eu va trebui să lucrez.

– Ce vrei să spui prin „trebuie să lucreze"? întrebase el. La naiba! Ea avea dreptate. Era un laș, pentru că știa foarte bine ce intenționase să spună prin: „Deocamdată avem destui bani".

– Deocamdată, spusese ea. Pentru un an sau doi, poate pentru mai mult timp, dacă avem grijă. Crezi cumva că ar trebui să stăm cu mâinile încrucișate până se termină banii? Și după aia ce să facem? *După aia* ai să te gândești tu ce ar trebui să faci?

– M-am gândit, a spus el printre dinți.

Era adevărat că, în ultimele luni, nu prea făcuse nimic altceva decât să se gândească. Mai era și cartea, bineînțeles. Nota toate cântecele din secolul al XVIII-lea pe care le memorase și le comenta. Nu se putea spune că avea o slujbă și nici că avea să câștige foarte mulți bani. Mai mult se gândise.

– Da? Și eu m-am gândit! a replicat ea, întorcându-i spatele și dând drumul la robinet, fie în așteptarea a ceea ce avea el să spună, fie pentru a se aduna ea însăși. Apoi apa a încetat să mai curgă și s-a întors spre el.

– Uite ce este, a spus ea, încercând să aibă un ton rezonabil. Nu mai pot să aștept. Nu pot să mă las de meserie și apoi să mă apuc din nou de lucru așa, pur și simplu. S-a împlinit aproape un an de la ultima slujbă. Nu mai pot să aștept.

– Nu ai spus niciodată că vrei să lucrezi din nou full-time.

Făcuse câte ceva la Boston, proiecte mici de consultanță, după ce Mandy ieșise din spital și se simțea bine. Joe Abernathy îi făcuse rost de acele joburi.

„Uite ce e, omule, îi spusese Joe între patru ochi lui Roger, ea e genul care simte nevoia să facă tot timpul ceva. O cunosc pe fata asta. Simte nevoia să fie în mișcare. S-a ocupat de bebeluș zi și noapte, probabil de când s-a născut, a avut de-a face cu spitale, cu doctori, cu tot ceea ce înseamnă copil mic săptămâni în șir. Trebuie să se rupă de propriile ei preocupări."

Și eu nu trebuie s-o fac? gândise Roger, fără a avea curaj să rostească întrebarea cu glas tare.

Un bărbat mai în vârstă cu o șapcă turtită smulgea buruienile din jurul unei pietre de mormânt, având alături un morman de buruieni verzi, pe care le plivise. Văzându-l pe Roger, care se oprise lângă zid, l-a salutat dând din cap cu un aer prietenos, dar fără a scoate vreun cuvânt.

El ar fi vrut să spună că ea era mamă. Ar fi vrut să spună ceva despre apropierea dintre ea și copii, despre faptul că aveau nevoie de ea cum aveau nevoie de mâncare și de apă. Uneori era invidios pentru faptul că de el nu era atât de mare nevoie. Cum de putea să nege că se bucura de acest dar?

Ei bine, *încercase* să spună ceva. Rezultatul a fost același cu cel obținut atunci când aprinzi un chibrit într-o galerie de mină plină de gaze.

Îi întorsese brusc spatele și venise la biserică. Nu ar fi putut vorbi cu parohul chiar atunci, de fapt nu putea vorbi deloc. Trebuia să se liniștească mai întâi, să-și recapete glasul.

A luat-o la stânga pe strada Huntly, văzând cu coada ochiului fațada Bisericii St. Mary de pe celălalt mal al râului. Era singura biserică catolică din Inverness.

Mai devreme, când se certaseră mai puțin violent, a făcut un efort și a întrebat dacă ea era de vină.

– Eu sunt de vină? întrebase ea cât se poate de serios. Am vreo vină că sunt catolică? Știu, știu că asta complică mai mult lucrurile.

Și-a tuguiat buzele și a continuat:

– Jem mi-a povestit despre doamna Ogilvy.

Nu-i venise deloc să râdă. A zâmbit puțin, amintindu-și scena; se dusese în grajd și pusese gunoi într-o roabă, pentru ca apoi să-l ducă în grădina de zarzavaturi. Jem îl ajutase, folosindu-se de lopata lui mică.

– *Șaișpe tone și, mă rog, tu ce-ai câștigat?* cântase Roger, dacă acel hârâit care-i ieșea din gură se putea numi cântat.

– *C-o zi ai îmbătrânit și-ai intrat mai adânc în rahat!* strigase Jem, străduindu-se ca vocea să-i semene cu a lui Tennessee Ernie Ford, dar nu s-a mai putut stăpâni și a început să chicotească de zor.

Chiar în acel nefericit moment, se întorsese pentru a descoperi că aveau oaspeți. Veniseră doamna Ogilvy și doamna MacNeil, stâlpii Societății Altarului și Ceaiului de la Biserica Free North din Inverness. Le cunoștea și știa exact ce căutau acolo.

– Am venit în vizită la buna dumneavoastră soție, domnule MacKenzie, a spus doamna MacNeil, zâmbind cu buzele tuguiate. Nu era sigur dacă expresia feței acelei doamne indica o oarecare rezervă sau arăta faptul că se temea ca nu cumva să-i cadă proteza dentară dacă deschidea gura mai mult de câțiva milimetri.

– Ah, regret, dar este plecată în oraș.

Își șterse mâna pe blugi și se gândise să o întindă doamnelor, dar a privit-o, s-a gândit mai bine și a salutat dând din cap, pentru ca după aceea să continue:

– Dar vă rog să intrați. Să-i spun fetei să facă ceai?

Au dat din cap la unison.

– Nu am văzut-o pe soția dumneavoastră la biserică, domnule MacKenzie, a spus doamna Ogilvy, privindu-l cu ochi mici, ca de pește.

Se așteptase la asta. Ar fi putut trage de timp, pretextând că copilul avea nevoie de ea, dar nu avea rost. Problema trebuia rezolvată mai devreme sau mai târziu.

– Nu, a spus el calm, dar simțind nevoia să strângă din umeri. E catolică. Se va duce la slujba de duminică la St. Mary.

Fața pătrată a doamnei Ogilvy s-a făcut ovală de atâta mirare.

– Soția dumneavoastră e papistașă? a întrebat ea, vrând parcă să-i dea șansa de a nega lucrul nebunesc pe care tocmai îl spusese.

– Este, replicase el ridicând ușor din umeri. Prin naștere.

După ce spusese acest lucru, mai vorbiseră foarte puțin. Cele două doamne îi aruncaseră o privire fugară lui Jem și întrebaseră dacă merge la școala de duminică. Trăseseră adânc aer în piept când auziră răspunsul și apoi l-au privit înțepat și au plecat.

Vrei să mă convertesc? întrebase Bree, în timp ce se certaseră. Fusese o întrebare, nu o ofertă.

Deodată ar fi vrut să-i ceară cu furie să se convertească, numai pentru a vedea dacă ar face-o din dragoste pentru el. Conștiința sa religioasă nu îi permitea, însă, să facă acest lucru, cu atât mai puțin conștiința sa de iubit al ei. De soț.

Strada Huntly intra brusc în strada Bank și au dispărut oamenii de pe artera comercială. A trecut pe lângă mica grădină realizată în memoria asistentelor medicale care au servit în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și s-a gândit la Claire, dar cu mai puțin respect decât de obicei.

Și ce-ai zice tu? s-a gândit el. Știa al naibii de bine ce-ar fi spus. Știa cel puțin de partea cui ar fi fost ea. *Ea* nu își dorea să fie mamă full-time, nu-i așa? Ea se dusese la școala medicală pe vremea când Bree avea șapte ani, iar tatăl ei, Frank Randall, se văzuse nevoit să accepte situația fie că voia sau nu. A încetinit pasul, dându-și seama cum stăteau lucrurile. Nici nu trebuia să-l mire că Bree se gândea că…

A trecut pe lângă Biserica Free North și a zâmbit discret, gândindu-se la doamna Ogilvy și la doamna MacNeil. Știa foarte bine că se vor întoarce dacă el nu va face nimic. Cunoștea genul acela de femei amabile, dar perseverente. Dumnezeule mare, dacă aflau că Bree s-a angajat și, în viziunea lor, l-a abandonat cu doi copii mici, ar fi dat fuga la el cu plăcințele proaspete. „Poate că acesta nici nu-i un lucru atât de rău" și-a spus, lingându-și buzele meditativ, exceptând faptul că și-ar băga nasul peste tot prin casă, iar dacă le lăsa să intre în bucătăria Briannei, ar fi fost ca și cum s-ar fi jucat cu dinamită, mai mult chiar, ar fi fost ca și cum ar fi aruncat o sticlă de nitroglicerină, astfel încât căsnicia lor să explodeze.

– Catolicii nu agreează divorțul, îi spusese Bree odată. Ei agreează crima. De aceea există spovedania.

Pe malul celălalt al râului se afla singura biserică anglicană din Inverness, St. Andrew's. O biserică catolică, o biserică anglicană și nu mai puțin de șase biserici presbiteriene, toate așezate în apropierea râului, într-un spațiu de mai puțin de un sfert de milă. „Asta spune totul despre modul de gândire a majorității oamenilor din Inverness", și-a spus. *Îi spusese* acest lucru lui Bree, fără să pomenească, ce-i drept, despre propria lui criză religioasă.

Nu i-o ceruse. El îi oferise totul. Fusese cât pe ce să fie hirotonit în Carolina de Nord, dar după aceea, se precipitaseră evenimentele. Se născuse Mandy, se destrămase comunitatea din Ridge, luaseră decizia de a risca trecerea printre pietre… nimeni nu pomenise de lucrurile acestea. La fel, când s-au întors, a fost nevoie să se ocupe de inima lui Mandy, au schimbat stilul de viață. Intrarea lui în rândul clericilor fusese lăsată deoparte.

S-a gândit că Brianna nu pomenise nimic despre asta, pentru că nu era sigură ce avea el de gând și nu dorea să-i dea impresia că îl presează. Dacă faptul că ea era catolică îngreuna lucrurile în cazul în care el s-ar fi hotărât să devină preot presbiterian la Inverness, preoția le-ar fi complicat mult viața, și ea știa acest lucru.

Adevărul era că nici unul nu vorbise despre asta când puseseră la punct detaliile întoarcerii lor.

Au discutat aspectele practice ale vieții cât au putut de bine. El nu se putea întoarce la Oxford dacă nu avea niște explicații plauzibile.

– Nu poți să dispari din academie și să apari din nou, așa, pur și simplu, le spusese lui Bree și Joe Abernathy, doctorul care fusese prietenul vechi al lui Claire înainte ca ea să întreprindă călătoria în trecut.

Poți să pleci într-un concediu sabatic, poți să lipsești mai mult, dar trebuie să urmărești un scop precis sau să ai ce arăta când te întorci, trebuie să publici o cercetare științifică.

– Ai putea scrie o carte deosebit de interesantă despre reglementări și restricții sau despre cum a evoluat revoluția în sud, a remarcat Abernathy.

– Aș putea, a fost el de acord. Dar nu ar fi niște lucrări documentate în mod serios.

Zâmbise discret, simțind o mâncărime în degete. *Ar fi putut* să scrie o carte despre un subiect pe care nu-l abordase nimeni. Ar fi putut să o facă, dar nu în calitate de istoric.

– Nu există surse, explicase el, înclinând capul spre rafturile din biroul lui Joe, unde se întâlneau pentru a se sfătui. Dacă aș scrie o carte în calitate de istoric, ar trebui să dispun de surse pentru fiecare informație, iar în ceea ce privește situațiile unice pe care le-aș putea descrie, sunt sigur că nu s-a consemnat niciodată nimic. Mărturiile de martor ocular ale autorului nu ar fi primite prea bine de către mediul universitar, te asigur. Ar trebui să scriu totul sub forma unui roman. Ideea este tentantă într-o oarecare măsură, dar nu i-ar impresiona pe colegii de la Oxford.

În Scoția, totuși…

În Inverness, ca de altfel în orice alt loc din *Highlands*, oamenii nu treceau neobservați. Dar Roger nu era un „venetic". Crescuse în casa parohială din Inverness și mulți îl cunoscuseră și după ce crescuse. Avea o soție din America și copii, iar asta ar fi putut constitui o explicație pentru absența sa…

– Vezi, oamenilor de acolo nu le prea pasă ce ai fost cât ai lipsit, a explicat el. Le pasă doar de ceea ce faci când ești acolo.

Ajunsese la Insulele din Ness, un parc liniștit, amenajat pe mici insule situate la numai câțiva metri de malul râului. Cărările nu erau pietruite, copacii erau mari și, la acea oră din zi, era puțină lume. Se plimba pe alei și încerca să își elibereze mintea, lăsând să pătrundă în ea doar susurul apei și liniștea cerului care veghea deasupra.

A ajuns la capătul insulei și a rămas nemișcat o vreme, privind resturile din crengile tufișurilor de la marginea apei, frunze moarte, pene de păsări, oase de pește, pachetul de țigări cu aspect ciudat, adus de apă pe mal.

Se gândise, desigur, la el însuși. La ceea ce făcuse *el*. La oamenii care se gândesc *la el*. De ce nu se întrebase niciodată ce intenționa Brianna să facă dacă se întorceau în Scoția?

Privind retrospectiv, acest lucru era evident, chiar dacă era prostesc. La Ridge Bree făcuse… ei bine, făcuse puțin mai mult decât făceau femeile obișnuite de-acolo, este adevărat – nu putea trece cu vederea că vâna bizoni și curcani, că era un fel de zeiță a vânătorii, că omorâse pirați – dar și ceea ce făceau femeile obișnuite de-acolo. Avea grijă de cei din familia ei. Îi hrănea, îi îmbrăca, le aducea mângâiere și uneori le mai dădea și câte o palmă. Mandy era bolnavă, iar Brianna își pierduse părinții, astfel încât nici nu se putea pune problema să lucreze. Nimic nu ar fi putut-o separa de fiica ei.

Dar Mandy era sănătoasă acum, incredibil de sănătoasă, după cum avea să se dovedească. Își făcuseră cu greu și o identitate în secolul al XX-lea. Cumpăraseră Lallybroch de la banca proprietară. Se mutaseră în Scoția. Jem își găsise locul, mai mult sau mai puțin, într-o școală dintr-un sat din apropiere. O fată drăguță din satul respectiv venea să deretice și să dea o mână de ajutor la supravegherea lui Mandy.

Și acum Brianna avea să lucreze.

Roger avea să se ducă dracului. Metaforic vorbind, dacă nu chiar și la propriu.

Brianna nu putea spune că nu fusese avertizată. Intra într-o lume a bărbaților.

Fusese o treabă… a naibii de grea grea, să sape tunelele prin care să fie dispuse cablurile care mergeau de la turbine la instalațiile hidroelectrice. Bărbații care le săpaseră fuseseră numiți „Tigrii tunelurilor", mulți fiind emigranți polonezi și irlandezi, veniți la muncă în anii '50.

Citise despre ei, văzuse fotografii cu bărbați cu fețe aspre și ochii albi, ce contrastau cu chipurile negre de mineri. Acele fotografii erau expuse în birourile Hydro Electric ca mărturie a celei mai mari realizări a Scoției din epoca modernă. „Care fusese cea mai mare realizare a Scoției din epoca veche? Kiltul." Se abținuse să nu râdă când gândise astfel, și domnul Campbell, directorul de personal, îi zâmbise cu amabilitate, spunând:

– Ai noroc. Peste o lună începem lucrările la Pitlochry.

– E minunat, a spus ea.

Avea pe genunchi un dosar în care se aflau recomandările. El nu voise să le vadă, fapt care o surprinsese. Îl pusese de birou în fața lui, deschizându-l și spunând:

– Aici sunt… ăăă…

A început cu CV-ul, citindu-l cu gura căscată destul timp pentru ca ea să-i vadă plombele metalice.

A închis gura, s-a uitat la ea cu uimire, apoi la dosar, ridicând încet CV-ul de parcă s-ar fi așteptat ca sub el să găsească ceva și mai șocant.

– Cred că am toate calificările necesare, a spus ea, stăpânindu-și gestul nervos de a-și înfige degetele în stofa fustei. Vreau să spun că am toate calificările necesare pentru a deveni inspector de instalații.

Știa foarte bine că așa era. Avea calificarea necesară pentru a *construi* o stație hidroelectrică, deci era calificată și pentru a o inspecta.

– Inspector, a spus el încet. Apoi a tușit și a roșit puțin. Era un fumător înrăit. Ea simțea mirosul discret de tutun care se degaja din haine.

– Cred că avem de-a face cu o mică neînțelegere, dragă, a spus el. La Pitlochry avem nevoie de o secretară.

– Poate că așa este, a spus ea, nemairezistând tentației de a-și înfige degetele în fustă. Dar anunțul la care am răspuns a fost acela pentru un inspector de instalații și acesta este postul pe care îl solicit.

– Dar… dragă… a replicat domnul Campbell, dând din cap vizibil încurcat. Ești femeie!

– Sunt! a replicat ea și o sută de bărbați care îl cunoscuseră pe tatăl ei i-ar fi recunoscut inflexiunea de oțel din voce și i-ar fi cedat pe loc.

Din păcate, domnul Campbell nu îl cunoscuse pe Jamie Fraser, dar era pe cale să fie scos din ignoranța sa.

– Doriți să-mi explicați pentru care aspect legat de inspectarea unei instalații este nevoie de un penis? a întrebat Brianna.

Ochii bărbatului s-au mărit, iar fața lui a căpătat culoarea pe care o are moțul curcanului în perioada de împerechere.

– Păi… dumneata… vreau să zic…

Cu un efort evident a reușit să se controleze suficient de mult încât să fie politicos, deși șocul i se mai putea citi pe chip.

– Doamnă MacKenzie, eu am auzit despre mișcarea de emancipare a femeilor, nu-i așa? Doar am și eu fete. *Și nici una dintre ele nu ar fi îndrăznit să-mi spună un asemenea lucru*, a gândit domnul Campbell, ridicând dintr-o sprânceană, pentru ca apoi să continue:

– Nu cred că sunteți incompetentă.

S-a uitat la actele din dosar, a ridicat scurt din ambele sprâncene și apoi a închis dosarul, spunând:

– Este vorba... despre mediul de lucru. Nu ar fi potrivit pentru o femeie.

– De ce nu?

Omul își recăpătase aplombul și a răspuns:

– Condițiile sunt adesea dure din punct de vedere psihic... și ca să fiu cinstit, doamnă MacKenzie, așa sunt și bărbații cu care ați avea de-a face. Din motive care țin de conștiință și de afaceri, compania nu vă poate pune în pericol siguranța.

– Angajați bărbați care ar putea agresa o femeie?

– Nu! Noi...

– Aveți instalații care implică solicitare psihică? Atunci *aveți într-adevăr* nevoie de un inspector, nu-i așa?

– Prevederile legale...

– Sunt la curent cu reglementările privitoare la instalațiile hidroelectrice, a replicat ea cu fermitate și, după ce a băgat mâna în geantă, a dat la iveală broșurile cu reglementări editate de *Highlands* and Islands Developement Board[1].

După aceea a continuat:

– Pot detecta problemele rapid și vă pot spune cum le puteți înlătura prompt și eficient din punct de vedere economic.

Domnul Campbell era profund nefericit.

– Am auzit că nu ați avut solicitări pentru acest post, a încheiat Brianna. De fapt, am auzit că nu ați avut nici una.

– Bărbații...

– Bărbați? a spus ea, cu o undă de umor în glas. Am lucrat și înainte cu bărbați. Mă înțeleg bine cu ei.

L-a privit fără a mai scoate un cuvânt. *Știu ce înseamnă să ucizi un bărbat*, a gândit ea. *Știu cât este de ușor și tu nu știi.* Nu și-a dat seama că i se schimbase expresia feței, dar lui Campbell i-a mai pierit culoarea din obraji și a privit în altă parte. Pentru o fracțiune de secundă, s-a întrebat dacă Roger ar fi privit în altă parte, în cazul în care s-ar fi uitat în ochii ei. Dar nu era momentul să se gândească la astfel de lucruri.

În secolul al XVIII-lea, Biserica St. Stephen's fusese folosită temporar ca închisoare pentru iacobinii capturați. Conform unor relatări, doi dintre ei fuseseră executați în cimitir. S-a gândit că nu era cea mai urâtă priveliște pe

---

[1] Consiliul pentru Dezvoltarea Regiunii *Highlands* și a Insulelor (lb. engleză) (n.tr.)

care o puteai avea în fața ochilor înainte de a muri. Vedeai râul și cerul care părea că se scurge și el odată cu apa către mare. Totul dădea o senzație de pace, deși atât vântul, cât și norii, dar și apa, se aflau într-o mișcare constantă.

Dacă te găsești vreodată la limita paradoxului, poți fi sigur că te afli la un pas de adevăr, îi spusese odată tatăl său adoptiv. *S-ar putea să nu știi despre ce este vorba, ține minte*, mai adăugase el cu un zâmbet, *dar este acolo.*

Și de la parohul de la St. Stephen's, Dr. Weatherspoon, aflase câteva aforisme. *Când Dumnezeu închide o ușă, deschide o fereastră.*

Ei da, numai că fereastra aceea care se deschidea se putea afla la etajul al zecelea și nu era sigur că Dumnezeu oferea și parașute.

– Dai? a întrebat el cu glas tare, privind către cerul pe care pluteau norii deasupra orașului Inverness.

– Pardon? a întrebat uimit groparul, ieșind la iveală de după monumentul funerar în spatele căruia lucra.

– Scuze, a spus Roger, ridicând o mână jenat. Vorbeam… singur.

Bărbatul în vârstă a dat din cap cu înțelegere, spunând:

– Da, da, nu-i nimic. Când începe să-ți răspundă cineva, să te îngrijorezi.

Apoi a început să chicotească cu glasul lui gros și a dispărut în spatele monumentului funerar.

Roger a coborât din cimitir, întorcându-se încet către parcare. Ei bine, făcuse primul pas, ceea ce ar fi trebuit să facă mai demult, dar Bree avea dreptate. Fusese un laș.

Chestiunea dificilă nu era încă rezolvată, dar îi făcuse foarte bine faptul că a putut discuta cu cineva care îl înțelegea, care îi era alături.

Mă voi ruga pentru dumneata, îi spusese Dr. Weatherspoon, strângându-i mâna la despărțire. Și asta era pentru el o ușurare.

A început să urce treptele de beton ale parcării, căutând în buzunar cheile. Nu putea spune că era cu totul împăcat cu el însuși, cel puțin nu încă, dar era mai liniștit în privința relației cu Bree. Acum se putea duce acasă și îi putea spune…

Nu, la naiba. Nu-i putea spune, nu încă. Trebuia să verifice.

Nu, nu trebuia să verifice. Era sigur că avea dreptate, dar voia să aibă dovada în mâinile sale, să i-o arate lui Bree.

Întorcându-se brusc pe călcâie, a trecut pe lângă intendentul parcării, uimit de schimbarea de direcție, a coborât treptele două câte două și a luat-o

pe strada Huntly, de parcă ar fi mers pe cărbuni încinși. S-a oprit puțin la Fox, a căutat monede în buzunar și a sunat la Lallybroch dintr-o cabină telefonică. Annie a răspuns în obișnuitul ei stil dur, spunând un „Daaa?" atât de abrupt încât părea un strigăt agresiv.

– Sunt Roger. Spune-i doamnei că mă duc la Oxford să caut ceva. Am să rămân acolo peste noapte.

– Mhm! a spus Annie și a închis telefonul.

Ar fi vrut să-i dea în cap lui Roger cu un obiect contondent cum ar fi, de exemplu, o sticlă de șampanie.

– *Unde* s-a dus? a întrebat ea, deși auzise destul de clar ce spusese Annie MacDonald. Annie și-a ridicat umerii înguști până la nivelul urechilor, drept răspuns la întrebarea retorică.

– La Oxford, a spus ea, în *Anglia*.

Glasul ei sublinia faptul că Roger făcuse ceva de-a dreptul revoltător. Nu se dusese acolo pur și simplu ca să caute ceva într-o carte veche – lucru care ar fi fost, oricum, ciudat – dar el, care era un erudit, ar fi fost în stare de orice dacă și-ar fi propus să caute ceva, chiar să-și abandoneze soția și copiii și să plece în străinătate!

– A spus că va veni acasă mâine, a adăugat Annie cu îndoială în glas.

Apoi a scos încetișor sticla de șampanie din pungă, de parcă s-ar fi temut să nu explodeze, și a întrebat:

– Să o pun la gheață?

– La… Oh, nu! N-o pune în congelator, pune-o în frigider! Mulțumesc, Annie.

Annie a dispărut în bucătărie, iar Brianna a rămas în holul în care trăgea curentul, pentru a se calma înainte de a intra la Jem și Mandy. Copiii își simt părinții și aceștia știau deja că este ceva în neregulă în relația dintre ea și Roger. Tatăl lor dispăruse brusc și asta *nu* le dădea un sentiment de liniște și siguranță. Oare își luase rămas-bun de la ei? Le spusese că se va întoarce? Nu, bineînțeles că nu.

– Al naibii egoist, egocentrist… a murmurat ea. Pentru că nu era în stare să mai găsească un adjectiv prin care să-l caracterizeze, a adăugat: șobolan nemernic.

A izbucnit în râs și asta nu datorită insultei, ci fiindcă obținuse ce voise.

Era clar că nu putea s-o oprească să se ducă la serviciu și, odată ce avea să treacă peste toate schimbările acestea, se va obișnui cu situația.

„Bărbaților nu le plac schimbările", îi spusese mama ei odată, „cu excepția situațiilor în care sunt dorite chiar de ei. Uneori îi poți face să creadă asta."

Poate că s-ar fi cuvenit să fie mai puțin directă, să-l facă pe Roger să creadă că avea un cuvânt de spus în decizia ei, chiar dacă nu l-ar fi putut convinge că ideea fusese a lui. Ar fi însemnat să forțeze lucrurile, numai că nu avusese chef să fie subtilă sau diplomată.

Cât despre efectul pe care îl avusese acțiunea ei asupra *lui*... ei bine, avea să se adapteze la inerția lui și apoi o să-i facă vânt de pe o stâncă. În mod deliberat.

– Și n-o să mă simt vinovată! i-a spus ea umerașului.

Își puse haina pe umeraș și cotrobăi prin buzunarele în care ar fi putut găsi batiste folosite sau chitanțe mototolite.

Deci el plecase din răzbunare că ea își dorise o slujbă? Sau plecase pentru că îl făcuse leș? Asta nu-i plăcuse deloc. Ochii lui se închiseseră la culoare și își pierduse glasul. Emoția îl sugrumase la propriu, înghețându-i laringele. Ea făcuse asta în mod voit. Știa care sunt punctele slabe ale lui Roger, iar el știa care sunt punctele ei slabe.

Și-a strâns buzele gândindu-se la asta și a strâns între degete un obiect dur aflat în buzunarul interior al jachetei. Era o scoică tocită, netedă, albită de soare și de apă. Roger o găsise când fuseseră împreună la Loch Ness și i-o dăduse.

– Putem să ne refugiem în ea, spusese el atunci zâmbind, iar glasul răgușit îi trădase emoția. E bună pentru momentele în care avem nevoie de un loc în care să ne ascundem.

A prins scoica între degete cu multă blândețe și a zâmbit.

Roger nu era un fricos, nu fusese niciodată. N-ar fi plecat la Oxford – a zâmbit discret când și-a adus aminte de descrierea lui Annie, era vizibil speriată, *în Anglia* – doar pentru ca ea să-și facă griji.

Nu, plecase dintr-un motiv bine definit. Fără îndoială că se declanșase ceva în urma discuției în contradictoriu și acest lucru o îngrijora puțin.

El se luptase cu toate de când se întorseseră. Și ea se luptase, bineînțeles: boala lui Mandy, discuțiile legate de locul unde urmau să trăiască, toate detaliile așezării unei familii în spațiu și în timp. Se confruntaseră cu toate astea împreună, dar erau lucruri cu care lupta singur.

Ea fusese copil unic, la fel ca și el. Știa cum e să trăiești foarte mult cu gândurile tale. Ei, la naiba, indiferent cu ce gânduri trăia, îl consumau sub ochii ei și, dacă nu-i spunea despre ce era vorba, înseamnă că era un lucru prea intim pentru a-l discuta cu cineva. Asta îi dădea de gândit, dar nu o frământa extraordinar de mult; putea fi o chestiune prea șocantă sau periculoasă pentru a o discuta cu alții și ea *nu putea accepta* așa ceva.

Degetele ei prinseseră cu putere scoica și slăbiseră strânsoarea, încercând să se calmeze.

Îi auzea pe copii sus, în camera lui Jem. Îi citea ceva lui Mandy, credea că este vorba despre *Omul din turtă dulce*. Nu auzea cuvintele, dar își dădea seama cum stăteau lucrurile din ritmul în care băiatul vorbea, secundat de strigătele lui Mandy: „Uuum! Uuum!"

Nu avea nici un rost să-i întrerupă. Avea timp să le spună mai târziu că tăticu' nu avea să se întoarcă acasă în seara aceea. Poate că n-o să-i deranjeze ce se întâmplase, dacă ea le va prezenta situația sec. Nu plecaseră niciodată de lângă ei de când se întorseseră, dar când trăiseră la Ridge, el mai plecase cu Jamie și Ian la vânătoare. Mandy nu avea cum să-și aducă aminte de acele momente, dar Jem…

A vrut să se ducă în biroul ei, dar mergând pe hol, a trecut pe lângă ușa deschisă a biroului lui Roger. Era vechea încăpere în care bărbații se adunau la sfat. Acolo unchiul ei, Ian, se ocupase de afacerile proprietății ani de zile, iar tatăl ei făcuse același lucru mai puțin timp, la fel ca și bunicul ei.

Acum era biroul lui Roger. O întrebase dacă dorea acea cameră, dar ea îi spusese că nu. Ei îi plăcea mica încăpere din celălalt capăt al holului, cu fereastra largă pe care intra soarele și cu storurile galbene, din lemn de trandafir, care străjuiau casa cu coloritul și mirosul lor. Cu toate acestea, ea simțea că aceea era o cameră potrivită pentru un bărbat, cu podeaua curată din lemn și cu rafturile uzate.

Roger izbutise să găsească unul dintre vechile catastife ale fermei, datând de la 1776, și îl pusese pe un raft de sus. În el mai erau lizibile tot felul de cuvinte care aminteau de viața la o fermă din *Highlands*: *un sfert de livră de semințe de brad argintiu, un țap pentru montă, șase iepuri, treizeci de măsuri cu cartofi buni pentru sădit*… Oare unchiul ei le scrisese? Nu știa. Nu văzuse niciodată scrisul lui.

S-a întrebat, simțind un fior interior, dacă părinții ei reușiseră să se întoarcă vreodată în Scoția, adică *aici*. S-a întrebat dacă îi văzuseră pe Ian și Jenny, dacă tatăl ei a stat... dacă *stătuse* aici în această cameră discutând cu Ian despre problemele legate de Lallybroch. Și mama ei? Din puținul pe care Claire îl spusese, despărțirea de Jenny nu fusese în termenii cei mai buni și Brianna știa că pe mama ei o supăra acest lucru. Pe vremuri fuseseră bune prietene. Poate că relațiile puteau reveni la normal... poate *reveniseră* la normal.

S-a uitat la cutia din lemn de pe raftul de sus, lângă catastif, cu micul șarpe din lemn de cireș în fața sa. A avut un impuls și a luat șarpele, liniștindu-se când a simțit trupul curbat al animalului sculptat și expresia comică de pe chipul acestuia; involuntar a răspuns la zâmbetul șarpelui printr-un zâmbet.

– Mulțumesc, unchiule Willie, a spus ea și a simțit cum o trece un fior. Nu era un fior de teamă sau de frig, ci unul de încântare, provocat de senzația de a recunoaște ceva sau pe cineva.

Văzuse acel șarpe de multe ori la Ridge și apoi aici, unde fusese făcut, dar nu se gândise la cel care îl meșterise, fratele mai mare al tatălui ei, care murise la unsprezece ani. Dar era prezent și el în aceste încăperi prin ceea ce făcuse cu mâinile sale. Când mai fusese la Lallybroch, în secolul al XVIII-lea, văzuse un tablou sus, pe scări, care îl reprezenta: un băiețel mic, durduliu, cu părul roșu, care pusese o mână pe umărul fratelui său mai mic, un băiat serios, cu ochi albaștri.

Unde-i acum tabloul acela? s-a întrebat ea. Dar celelalte picturi ale bunicii ei? Era acel autoportret care ajunsese în Galeria Națională de Portrete – trebuia să-i ducă neapărat pe copii la Londra, pentru a-l vedea – dar celelalte? Existase un tablou care o reprezenta pe Jenny Murray în tinerețe, hrănind un fazan îmblânzit care avea ochii căprui, blânzi, ai unchiului Ian. A zâmbit când și-a amintit de acel tablou.

Făcuseră bine că veniseră aici, că îi aduseseră pe copii... acasă. Nici nu mai conta dacă era nevoie de efort din partea ei și a lui Roger pentru a-și găsi locul. Făcând o grimasă, s-a gândit că poate că nu ar trebui să vorbească în numele lui Roger.

S-a uitat din nou la cutia din lemn. Și-ar fi dorit ca părinții ei sau măcar unul dintre ei să fie acolo, să discute cu ei despre Roger, să le ceară părerea, și asta nu pentru că și-ar fi dorit neapărat un sfat... Ceea ce își dorea era într-adevăr certitudinea că procedase bine.

A roșit și a apucat cutia cu amândouă mâinile, simțindu-se vinovată că nu-l aștepta și pe Roger, pentru a citi împreună. Dar… voia să o simtă aproape pe mama ei chiar acum. A luat prima misivă cu scrisul mamei ei.

Birourile L'Oignon, New Bern, Carolina de Nord
12 aprilie 1777

Dragă Bree (și Roger, Jem și Mandy, desigur)

Am ajuns la New Bern fără nici un fel de incident major. Parcă te-aud întrebându-te: Ce înseamnă „major"? *Este adevărat că am fost opriți de niște așa-ziși banditi pe un drum la sud de Boone. Având în vedere că probabil unul avea nouă ani și celălalt unsprezece și aveau o muschetă cu cocoșul stricat, care i-ar fi făcut bucăți pe amândoi dacă ar fi folosit-o, nu se poate spune că ne-am aflat cu adevărat în primejdie.*

Rollo a sărit din căruță și l-a culcat la pământ pe unul dintre ei, iar celălalt a aruncat arma și a rupt-o la fugă. Vărul tău Ian s-a dus după el, l-a prins de ceafă și l-a adus târâș.

Tatălui tău i-a trebuit o vreme până a izbutit să scoată ceva de la ei, dar un pic de mâncare a făcut minuni. Au spus că se numeau Herman și, zău că așa a zis micuțul, Vermin[1]*. Părinții lor au murit în timpul iernii. Tatăl lor a plecat la vânătoare și nu s-a mai întors, iar mama a murit dând naștere unui copilaș care s-a stins la o zi după ce venise pe lume din cauză că cei doi băieți nu au avut cum să-l hrănească. Nu știau ca tatăl lor să fi avut rude, dar numele de familie al mamei lor era Kuykendall. Din fericire, tatăl tău cunoaște o familie Kuykendall în apropiere de Bailey Camp. De aceea Ian a pornit cu cei doi mici vagabonzi în căutarea familiei Kuykendall, pentru a vedea dacă îi poate lăsa acolo. Dacă nu, Ian are să-i aducă la New Bern și vom încerca să-i lăsăm la vreun meșter. Dacă n-o să se poată, o să-i luăm cu noi la Wilmington și o să încercăm să le găsim de lucru pe post de stewarzi.*

Fergus, Marsali și copiii par să se simtă foarte bine atât fizic – exceptând polipii, chestiune ereditară, și negul uriaș de la cotul stâng al lui Germain – cât și financiar.

În afară de Wilmington Gazette, L'Oignon *este singurul ziar care apare cu regularitate în colonie, iar Fergus are mult de lucru. Dacă ții*

[1] Parazit, dăunător (lb. engleză) (n.tr.)

cont că are tiparniță și vinde cărți și pamflete, vei ajunge la concluzia că o duce foarte bine. Familia are acum două capre care dau lapte, găini, un porc și trei asini, dacă îl punem la socoteală și pe Clarence, pe care o să-l lăsăm la ei pentru că plecăm în Scoția.

Vremurile sunt nesigure (prin asta vreau să spun, Brianna, că nu poți să știi cine și când va citi scrisoarea asta). *Ar fi mai bine să nu-ți spun ce tipărește în afară de ziare.* L'Oignon *încearcă să fie echilibrat, publicând acuzațiile furibunde ale loialilor, dar și ale celor mai puțin loiali, precum și poezia satirică a bunului nostru prieten „Anonymus", care are în vizor ambele tabere implicate în conflictul politic. Niciodată nu l-am văzut pe Fergus atât de fericit.*

Pentru unii bărbați, războiul este benefic și Fergus, deși pare ciudat, este unul dintre ei. Ian este altul, deși cred că pe el războiul îl ajută să nu mai gândească atât de mult.

Mă întreb ce va zice mama lui, dar cunoscând-o, se va apuca să-i caute o soție. Jenny este o femeie foarte deșteptă și, să recunoaștem, la fel de încăpățânată ca și tatăl tău. Sper să-și aducă aminte de lucrul acesta.

Dacă tot a venit vorba despre tatăl tău, vreau să-ți spun că are multă treabă cu Fergus, adică se ocupă cu „afaceri" mărunte (fără a specifica despre ce este vorba, ceea ce înseamnă că sunt treburi despre care, dacă aș ști, aș albi sau aș albi și mai mult). Se interesează pe la negustori de un vas cu care să putem călători, dar cred că avem șanse mai mari să găsim unul la Wilmington, unde vom pleca îndată ce Ian are să ni se alăture.

Între timp, mi-am făcut o firmă mică din lemn, pe care am pus-o în geamul tipografiei lui Fergus. Pe ea scrie: SCOATEM DINȚI, VĂ SCĂPĂM DE MÂNCĂRIMI, FLEGMĂ, MALARIE. Anunțul în sine a fost realizat de Marsali. Ea ar fi vrut să mai adauge și ceva legat de vărsat, dar eu și Fergus am convins-o să n-o facă, ar fi fost posibil ca asta să aibă un efect negativ asupra firmei lui. Noi ținem foarte mult la adevăr și când e vorba despre reclamă, iar eu nu pot să fac nimic pentru cineva ce suferă de „vărsat". „Flegmă"... ei bine, poți să faci mereu ceva într-o asemenea situație, chiar dacă îi oferi persoanei care tușește și scuipă doar o cană de ceai fierbinte (ceea ce înseamnă în zilele noastre să torni apă fierbinte peste rădăcină de dafin, iarba-mâței sau roiniță) cu o picătură de alcool în el.

Pe drum, am trecut pe la Dr. Fentiman și am cumpărat câteva instrumente strict necesare și medicamente (în schimbul unei sticle de whisky și a supliciului de a admira cumplita lui colecție de curiozități conservate. Chiar nu ai vrea să știi despre ce este vorba. E bine că nu poate vedea negul lui Germain. Dacă ar ști de el, ar veni la New Bern cât ai clipi și ar da târcoale tipografiei înarmat cu un fierăstrău pentru amputări.)

Tot aș mai avea nevoie de o pereche de foarfece chirurgicale, dar Fergus cunoaște un argintar din Wilmington, Stephen Moray, care i-ar putea face o pereche, la indicațiile mele. Am foarte multă treabă cu scoaterea dinților, deoarece bărbierul care făcea asta s-a înecat în noiembrie, anul trecut, când s-a plimbat beat prin port.

Cu toată dragostea,
Mama

P.S.: Dacă tot am pomenit de Wilmington Gazette, *tatăl tău vrea să ia legătura cu cei de acolo și să-i întrebe cine a dat blestematul acela de anunț în legătură cu incendiul. Eu cred că nu ar fi trebuit să-l supere, pentru că, dacă nu ai fi dat de anunțul ăla, nu te-ai fi întors. Deși s-au petrecut lucruri nedorite ca rezultat al venirii tale, mă bucur că tu și tatăl tău v-ați cunoscut.*

17

DEMONI

Nu se deosebeau cu nimic de alte urme de cerb pe care le mai întâlniseră. Cu toate acestea, aveau ceva straniu, care a făcut ca în mintea lui Ian să apară involuntar cuvântul „oameni". Nu știa bine de ce, dar a tras puțin de hățurile lui Clarence, întorcând și capul calului său.

– De ce ne-am oprit? a întrebat Herman bănuitor. Nu-i nimic aici.

– Acolo locuiește cineva, a replicat Ian, îndreptându-și bărbia către panta împădurită. Cărarea nu-i destul de lată, astfel încât caii să poată înainta de-a lungul ei, așa că îi legăm aici și mergem pe jos.

Herman și Vermin au schimbat priviri pline de scepticism, dar au descălecat din spinarea asinului și s-au luat după Ian, urcând cărarea.

Începuse să aibă îndoieli. Nici unul dintre cei cu care vorbise în ultima săptămână nu cunoștea vreo familie Kuykendall care să locuiască în acea zonă și nu mai avea prea mult timp la dispoziție pentru a se ocupa de problema celor doi băieți. Era nevoit să-i ia pe cei doi sălbatici cu el, la New Bern, și nu știa cum aveau să reacționeze într-o astfel de situație.

De fapt, nu prea știa cum reacționau în orice situație. Nu erau atât timizi, ci mai curând ascunși, șușotind între ei în spatele lui, pe drum, ca să amuțească și să se uite la el cu niște figuri lipsite de expresie de îndată ce se întorcea spre ei. Ian știa prea bine că se întâmpla ceva. Ce naiba puneau la cale?

Dacă aveau de gând să fugă, își zicea că nu va face un efort prea mare pentru a-i prinde. Pe de altă parte, dacă aveau de gând să-l fure pe Clarence și să ia și calul în timp ce el dormea, situația era cu totul alta.

Se zărea o căsuță din bârne. O trâmbă de fum se înălța pe coș. Herman s-a uitat surprins la el, iar el i-a zâmbit băiatului, spunând:

– Ți-am zis eu, pentru ca apoi să strige: Bună ziua!

Ușa s-a deschis puțin și a apărut țeava unei muschete. Nu era ceva neobișnuit pentru casele din pustietate, iar Ian nu a fost surprins de acest gest. A vorbit tare, a explicat despre ce era vorba și i-a împins pe Herman și Vermin înaintea lui, dovedind că avea intenții bune.

Țeava armei nu s-a retras, dar s-a ridicat. Urmându-și instinctul, Ian s-a culcat la pământ, trăgându-i după sine și pe băieți, în vreme ce glonțul le-a șuierat deasupra capetelor. O voce de femeie a țipat strident într-o limbă străină. Nu a priceput cuvintele, dar a înțeles sensul celor spuse, așa că i-a ridicat pe băieți în picioare și a coborât repede cărarea împreună cu ei.

– N-am să rămân cu ea, l-a informat Vermin, uitându-se la el peste umăr cu ochii mici. Asta ți-o spun pe șleau.

– Nu, n-ai să rămâi, a fost de acord Ian. Hai, dă-i drumul! l-a îndemnat el, pentru că băiatul se oprise locului.

– Trebuie să mă cac.

– Așa? Ei bine, grăbește-te! i-a mai spus, îndepărtându-se, pentru că băieții își doreau intimitate în asemenea momente.

Herman se îndepărtase. I se vedea părul blond și murdar la vreo douăzeci de yarzi în josul pantei. Ian le spusese băieților că ar putea să-și taie părul sau dacă nu, măcar să și-l pieptene și să se spele pe față, în semn de respect față de cei care urmau să-i adopte, dar sugestiile au fost respinse cu vehemență. Din fericire, el nu trebuia să-i forțeze să se spele. Chiar și spălați vor continua să aibă un miros neplăcut, având în vedere halul în care se găseau hainele lor, neschimbate de luni de zile. I-a pus să doarmă de cealaltă parte a focului, vizavi de Rollo, sperând că nu va lua păduchi de la ei.

Oare părinții îi dăduseră băiatului mai mic numele de Vermin pentru că avuseseră de-a face cu o grămadă de dăunători sau se opriseră asupra acestui nume, al cărui înțeles nu-l cunoșteau, doar ca să semene cu acela al fratelui mai mare?

Clarence a ciulit urechile, întrerupându-l pe Ian din gândurile sale. A lăsat hățul mai larg, ocărându-se în gând că își lăsase arma în coburul șeii. Nu voise să se apropie de casa aceea înarmat, dar…

Un strigăt care s-a auzit de jos l-a făcut să părăsească drumul și să se refugieze între copaci. S-a mai auzit încă un strigăt înăbușit și Ian a coborât cât a putut de repede fără a face zgomot. Era o panteră? Un urs? Nu! Clarence ar fi urlat ca din gură de șarpe, dacă ar fi fost vorba de un asemenea animal, dar el scotea sunetele de recunoaștere a cuiva cunoscut.

Ian s-a oprit locului și a rămas nemișcat în dosul unui pâlc de plopi, simțind că i-a înghețat inima-n piept.

Arch Bug a întors capul, auzind zgomotul, chiar dacă era discret.

– Arată-te, băiete! a strigat el. Știu unde ești!

Știa într-adevăr. Ochii aceia încărcați de ani se uitau drept la el, și Ian a ieșit încetișor dintre copaci.

Arch luase arma din coburul șeii. Aceasta îi atârna pe umăr. Bătrânul îl apucase de gât pe Herman și băiețașul se făcuse roșu la față, simțind că se sufocă. Arch îl ridicase de la pământ și micuțul dădea din picioare ca un iepure pe moarte.

– Unde-i aurul? a întrebat bătrânul fără nici un fel de introducere.

Părul lui alb era frumos legat și, din câte și-a putut da Ian seama, nu a avut de suferit în iarna care trecuse. Probabil găsise niște oameni pe la care se aciuase. *Unde?* s-a întrebat Ian. *Poate la Brownsville?* Dacă le-ar fi spus celor din familia Brown despre aur, s-ar fi pus în primejdie, dar un vulpoi bătrân ca Arch nu vorbea despre asemenea lucruri.

– E-ntr-un loc în care nu-l vei găsi niciodată! a spus Ian supărat.

Se gândea că avea un cuțit la brâu, numai că bătrânul era cam departe și dacă greșea ținta…

– Ce treabă ai tu cu copilașu' ăsta? l-a întrebat, apropiindu-se. Nu e legat de tine-n nici un fel!

– Da, numai că *tu* ai o legătură cu el, a spus bătrânul.

Herman scotea niște sunete sacadate, încercând să respire și continua să dea din picioare, dar din ce în ce mai încet.

– Nu, n-am nici o legătură cu el, l-a contrazis Ian, străduindu-se să aibă un ton cât mai firesc. Încerc doar să îl ajut să-i găsească pe-ai lui. Ai de gând să-i tai gâtul dacă nu-ți spun unde-i aurul? N-ai decât s-o faci. Nu-ți spun.

Nu l-a văzut pe Arch scoțând cuțitul, dar deodată era în mâna dreaptă a bătrânului, care îl ținea ciudat din cauza degetelor lipsă, dar chiar și așa, se putea folosi foarte bine de armă.

– Foarte bine, a spus Arch calm, punând vârful cuțitului sub bărbia băiatului.

În spatele lui Ian a răsunat un strigăt și Vermin a coborât cărarea mai alergând, mai împiedicându-se. Arch Bug și-a ridicat privirea uimit, Ian s-a încordat, pentru a se repezi la el, dar Vermin i-a luat-o înainte.

Băiatul s-a apropiat iute de Arch și l-a lovit cu toată puterea în fluierul piciorului, strigând:

– Ticălos bătrân! De ce n-o lași în pace ?

– Pe ea? a întrebat Arch Bug, coborându-și privirea spre copilul pe care-l apucase de gât.

Cum i-a dat drumul, fetița… Fetița? Da, fetița a întors capul și l-a mușcat de încheietura mâinii.

Ian a prins momentul și a vrut să-l atace pe Arch, dar a fost împiedicat de Vermin, care îl apucase pe bătrân de pulpă și voia cu orice preț să-l lovească în testicule cu pumnul lui mic.

Cu un răcnet cumplit, Arch a împins fetița, dacă fetiță era într-adevăr, către Ian, pentru ca apoi să-l lovească cu pumnul lui mare și greu pe Vermin drept în cap, amețindu-l. S-a descotorosit de copilul care se prinsese de piciorul său, a făcut câțiva pași înapoi, s-a întors și a fugit.

– Trudy! Trudy! a strigat Herman apropiindu-se cu repeziciune de fratele lui… adică de fratele ei, care stătea întins în noroi și cu gura deschisă, fără a scoate un sunet, întocmai ca un păstrăv aruncat pe uscat.

Ian a ezitat. Voia să-l urmărească pe Arch, dar era îngrijorat că Vermin ar fi putut fi grav rănit. Arch dispăruse în pădure. Scrâșnind din dinți, Ian s-a lăsat pe vine și l-a pipăit repede pe Vermin. Nu se vedea nicăieri sânge și băiețelul începea să respire normal, gemând de mama focului.

– Trudy? l-a întrebat Ian pe Herman, care se prinsese de gâtul lui Vermin.

Fără a aștepta vreun răspuns, Ian a tras în sus cămașa zdrențuită a lui Vermin, a desfăcut cureaua pantalonilor, care îi erau prea mari copilului și a aruncat o privire pentru a vedea ce ascundeau aceștia, dar le-a dat drumul imediat.

Herman s-a ridicat imediat și și-a apărat cu palmele făcute căuș pântecul, în vreme ce a exclamat:

– Nu! N-am să te las să-ți bagi puța ta murdară în mine!

– N-aș face asta nici plătit! a asigurat-o Ian. Dacă asta e Trudy, a continuat el, uitându-se la Vermin, care se ridicase în patru labe și vărsa în iarbă, atunci pe tine cum dracu' te cheamă?

– Hermione, a spus micuța încet. Ea e Ermintrude.

Ian s-a îndepărtat, acoperindu-și fața cu palmele și încercând să memoreze această nouă informație. Și-a luat palmele de la ochi și s-a uitat la cei doi copii... ei bine, tot ca doi demoni arătau și nu ca niște fetițe. Ochișorii le ardeau pe sub claia de păr. Ian se gândea că probabil vor fi rase în cap și nu își dorea să se găsească în preajma lor când avea să se întâmple acest lucru.

– Da, a spus el în cele din urmă, pentru că nu s-a văzut în stare să spună altceva. Bine-atunci.

– Ai aur? l-a întrebat Ermintrude după ce a vărsat și s-a șters la gură cu dosul palmei, pentru ca apoi să scuipe cu mare artă. Unde ai aur?

– Lui nu i-am spus. De ce ți-aș spune ție? Și poți să uiți *chiar în clipa asta* ideea pe care o ai, a mai adăugat Ian, văzând că micuța se uita fix la cuțitul pe care el îl avea la brâu.

La naiba! Ce ar fi trebuit să facă acum? A reușit să scape de imaginea lui Arch Bug, la care avea să se gândească mai târziu. Și-a trecut mâna prin păr, gândindu-se. Că erau fetițe nu schimba cu nimic lucrurile, dar că aflaseră că el avea niște aur ascuns undeva, da. Nu îndrăznea să le lase acum în grija cuiva, pentru că dacă ar fi făcut-o...

– Dacă ne părăsești, o să povestim despre aur, a spus Hermione imediat. Noi nu vrem să trăim într-o colibă nenorocită din bârne. Noi vrem să mergem la Londra.

– Cum? a întrebat Ian, în vreme ce se uita la ele uimit. Ce știți voi despre Londra?

– Mama noastră a venit de-acolo, a replicat Herman, adică Hermione, în timp ce își mușca buza, care începuse să-i tremure.

Ian și-a dat seama că era pentru prima dată când fetița *vorbea* despre mama ei. Era pentru prima oară când arăta că este vulnerabilă.

– Ea ne-a povestit despre Londra, a mai spus fetița.

– Mhm! Și de ce nu v-aș ucide cu mâna mea? a întrebat Ian exasperat. Spre marea lui uimire, a văzut că Herman zâmbea. Era prima dată când observa o expresie cât de cât plăcută pe chipul ei.

– Câinele te place, a replicat ea. Nu te-ar plăcea dacă ai ucide oameni.

– Ajunge, a mormăit Ian.

Rollo, care își văzuse până atunci de treburile lui, a ieșit din tufișuri adulmecând de zor.

– Și *tu* unde-ai fost când am avut nevoie de tine? l-a întrebat Ian.

Câinele a adulmecat cu atenție locul unde se oprise Arch Bug, pentru ca apoi să ridice un picior și să urineze pe un tufiș.

– Bătrânul cel rău ar fi omorât-o pe Hermie? a întrebat sora mai mică după ce Ian a pus-o pe spinarea catârului, în spatele surorii ei.

– Nu, a răspuns el cu siguranță-n glas, dar după ce a sărit el însuși în șa, și-a pus aceeași întrebare. Avea sentimentul supărător că Arch Bug înțelegea mult prea bine natura vinovăției. O înțelegea atât de bine, încât ar fi fost în stare să omoare un copil nevinovat numai pentru că moartea acestuia l-ar fi făcut pe Ian să se simtă vinovat? Ian chiar s-ar fi simțit vinovat și Arch știa acest lucru.

– Nu! a spus el cu și mai multă tărie. Arch Bug era răzbunător din fire și acum simțea dorința de a se răzbuna, având de altfel și motive. Ian trebuia să recunoască acest lucru, dar nu avea nici un motiv să creadă că Arch Bug ar fi fost un monstru.

Cu toate acestea, le-a cerut fetițelor să meargă înaintea lui până când au făcut popasul în seara aceea.

Arch Bug nu și-a mai manifestat prezența în nici un fel, deși în timpul popasului, Ian a avut din când în când senzația că era urmărit, și asta îi dădea fiori. Oare bătrânul îl urmărea? Ian s-a gândit că nu a fost deloc o întâmplare că a apărut așa, brusc.

Carevasăzică se întorsese la ruinele casei celei mari gândindu-se să ia aurul, după ce unchiul Jamie plecase, și descoperise că aurul dispăruse. S-a întrebat dacă Arch omorâse scroafa albă, dar a lăsat repede deoparte acea întrebare. Unchiul său îi spusese că acea creatură venea din infern și era indestructibilă, iar el însuși era înclinat să creadă acest lucru.

S-a uitat la Rollo, care moțăia la picioarele lui, dar câinele nu se purta ca și când ar fi fost cineva prin preajmă, deși avea urechile pe jumătate ciulite. Ian s-a liniștit puțin. Avea cuțitul asupra lui chiar și când dormea, dar nu pentru că s-ar fi temut de Arch Bug, de hoți sau de animale sălbatice. S-a uitat de partea cealaltă a focului, unde Hermione și Trudy stăteau strânse una într-alta și învelite în pătura lui. Da, așa părea că stau lucrurile, însă fetițele nu erau acolo. Pătura era pusă cu pricepere, încât să pară că sub ea se află două trupuri, dar o pală de vânt ridicase un colț și Ian și-a dat seama că nu era nimeni sub ea.

A închis ochii exasperat, pentru ca apoi să-i deschidă și să se uite la câine.

– De ce n-ai zis nimic? l-a întrebat. Sunt sigur că le-ai văzut când au plecat.

– Nu am plecat, a spus încet o voce răgușită și Ian s-a întors, pentru a le vedea pe cele două fetițe care deschiseseră coburii șeii lui și căutau de-ale gurii.

– Ne-a fo' foame! a spus Trudy dintr-o suflare, îndesându-și în gură ce mai rămăsese dintr-o turtă.

– Dar v-am dat de mâncare.

Împușcase câteva prepelițe și le pusese la copt, în lut. Sigur că acesta nu era un ospăț, dar…

– Da' nouă tot ne mai era foame, a spus Hermione cu logica ei imbatabilă.

Fetița s-a lins pe degete și a râgâit.

– Ați băut toată berea? a întrebat Ian, văzând un urcior la picioarele fetiței.

– Mhmm! a replicat ea visătoare și s-a așezat pe neașteptate.

– Nu aveți voie să furați mâncare! a spus Ian cu asprime, smulgând din mâinile lui Trudy coburii prin care cotrobăiseră fetele. Dacă mâncăm totul acum, o să murim de foame înainte să ajungem la… acolo unde mergem, a sfârșit el, vorbind încet.

– Dacă nu mâncăm, murim de foame acum, a spus Trudy, mergând pe logica ei. Ar fi mai bine să murim de foame mai târziu.

– Dar *unde* mergem? a întrebat Hermione legănându-se încet, ca o floare urât mirositoare bătută de vânt.

– La Cross Creek, i-a răspuns Ian. E primul oraș mai mare în care ajungem și cunosc niște oameni de-acolo.

Chiar cunoștea pe cineva care l-ar putea ajuta într-o situație delicată? Păcat că nu mai putea apela la Jocasta, sora bunicii. Dacă ea ar mai fi stat în River Run, ar fi putut să le lase pe fete la ea, dar Jocasta și soțul ei Duncan plecaseră în Nova Scotia. Mai era și cea care fusese sclava Jocastei, Phaedre… Din câte știa el, era angajată într-o cârciumă din Wilmington, dar nu, la ea nu ar putea lăsa fetele…

– E la fel de mare ca Londra? a întrebat Hermione, care se întinsese pe spate și întinsese brațele. Rollo s-a ridicat și s-a apropiat de ea, mirosind-o. Fetița a început să chicotească. Era primul sunet inocent pe care Ian îl auzea ieșind din gura ei.

– Ți-e bine, Hermie? a întrebat Trudy, apropiindu-se repede de sora ei.

După ce o adulmecase pe îndelete pe Hermione, Rollo și-a îndreptat atenția spre Trudy, care l-a prins de bot și l-a împins. Hermione fredona, mormăind numai pentru ea.

– N-are nimic, i-a spus Ian, după ce i-a aruncat fetiței o privire fugară. S-a îmbătat și ea puțin. O să-i treacă.

– Oh! a exclamat Trudy, liniștindu-se.

Apoi s-a așezat lângă sora ei, cuprinzându-și genunchii cu mâinile și a spus:

– Tăticul obișnuia să bea. Țipa și spărgea lucruri, să știi.

– Așa?

– Aha. I-a spart nasul mamei.

– Oh! a exclamat Ian, neștiind ce replică s-ar fi cuvenit să dea. Asta-i foarte rău.

– Crezi că tăticul a murit?

– Trag nădejde că da.

– Și eu, a replicat fata cu satisfacție și a căscat, deschizând larg gura.

Ian i-a simțit respirația urât mirositoare. Fata s-a întins de-a dreptul pe pământ, apoi s-a ghemuit lângă Hermione.

Oftând, Ian s-a ridicat, a luat pătura și le-a acoperit pe cele două fetițe, învelindu-le trupurile mici cu grijă.

Se întreba ce avea să facă. Acest scurt schimb de cuvinte a fost singura conversație pe care o avusese cu fetele și era sigur că, în ceea ce privea relațiile bune dintre ei, n-aveau să dureze decât până la răsărit. Oare va putea găsi pe cineva care să se încumete să se ocupe de ele?

Dinspre pătură a răsunat un sforăit discret, asemănător unui bâzâit făcut de aripile albinelor. Ian a zâmbit, căci mica Mandy, fiica lui Bree, sforăia la fel.

O ținuse în brațe pe Mandy în timp ce dormea, de mai multe ori. O dată o ținuse în brațe mai mult de o oră. Nu voia să lase din brațe acel trup mic și cald și îi plăcea să-i simtă licărul vieții, pentru că-i percepea pulsul la nivelul gâtului. A văzut-o cu ochii minții, simțind că durerea s-a mai estompat datorită distanței, pe fiica lui născută moartă și al cărei chip a rămas un mister pentru el. Mohicanii îi spuseseră „Yeksa'a", adică „fetița". Era prea mică pentru a i se da un nume. Dar el îi dăduse un nume. Iseabaìl. Așa îi spusese el.

S-a învelit în pătura primită de la unchiul Jamie când se hotărâse să devină mohican și s-a culcat lângă foc.

Să se roage. Asta l-ar fi sfătuit să facă unchiul, părinții lui. Nu prea știa cui să se roage și ce anume să ceară. Era bine să i se adreseze lui Hristos sau Mamei Lui, sau unuia dintre sfinți? Să se roage spiritului cedrului roșu, care stătea de strajă lângă foc sau vieții care palpita în pădure șoptind vântului din noapte?

– *A Dhi*, a șoptit, în cele din urmă, privind spre cer, *cuidich mi* și apoi a adormit.

Nu știa dacă i-a răspuns Dumnezeu sau noaptea, dar dimineața s-a trezit cu un gând.

Se așteptase să se arate slujnica, dar doamna Sylvie a venit ea însăși la ușă. L-a recunoscut. A văzut în ochii ei un licăr care trăda – cel puțin așa credea el – plăcerea, deși nu a mers atât de departe încât să-i ofere un zâmbet.

– Domnule Murray, a spus ea cât se poate de liniștită și de rece.

Apoi a privit în jos și și-a mai pierdut o parte din mască. Și-a pus pe nas ochelarii cu rame din sârmă, ca să vadă mai bine ce avea cu el. Și-a înălțat capul, privindu-l cu suspiciune, și întrebă:

– Ce-i asta?

Se așteptase la o astfel de reacție și era pregătit. A ridicat săculețul și l-a scuturat, ca să audă clinchetul metalic din interiorul său.

Expresia chipului ei s-a schimbat imediat și s-a dat deoparte pentru a le permite să intre, deși pe chipul ei se citea îngrijorarea.

Cu toate acestea, îngrijorarea nu era atât de mare ca aceea a micilor păgâni – tot îi era greu să se gândească la faptul că erau fete – care au stat

deoparte până i-a luat pe fiecare de ceafă pentru a le da un brânci în salonul doamnei Sylvie. S-au așezat fără să-și fi dorit asta, dar se vedea că puneau ceva la cale, iar el le-a privit atent cât a stat de vorbă cu proprietăreasa stabilimentului.

– Slujnice? a spus ea cu neîncredere, privindu-le pe fete. Le spălase cu hainele *pe ele*. Le spălase cu forța și avusese parte de câteva mușcături, noroc că nu se infectaseră. În ceea ce privea părul fetelor, nu s-ar fi putut face nimic altceva decât să fie tăiat. El nu a vrut să încerce să îl taie cu cuțitul, se temuse să nu le rănească sau să nu se rănească în timp ce avea să se lupte cu ele. Stăteau și priveau prin perdeaua de păr, ca niște gargui cu ochi roșii și răi.

– Ei bine, n-au vrut să se facă prostituate, a spus el încet. De altfel, nici eu n-am vrut ca ele să devină prostituate. Asta nu pentru că aș avea ceva împotriva celor care practică această meserie, a adăugat el, încercând să fie politicos.

I-a aruncat o privire fugară prin lentilele ochelarilor, amuzată.

– Mă bucur să aud asta, a replicat ea sec.

Și-a lăsat privirea în jos, s-a uitat la picioarele lui și apoi a ridicat ochii încet, ca și când l-ar fi măsurat, încât el a simțit că se cufundă brusc în apă fierbinte. Apoi s-a uitat din nou la chipul lui cu o privire din ce în ce mai amuzată.

El a tușit, reamintindu-și cu un amestec de jenă și poftă trupească, o serie de secvențe interesante legate de întâlnirea lor care avusese loc cu mai mult de doi ani în urmă. Aparent era o femeie obișnuită, trecută de treizeci de ani, fața și manierele ei părând a fi mai mult ale unei călugărițe decât ale unei prostituate. Când lăsa deoparte rochia din stambă și șorțul din muselină, își arăta doamna Sylvie adevărata valoare…

– Nu-ți cer o favoare, nu-i așa? a spus el, înclinând capul spre săculețul pe care-l pusese pe masă lângă el. Mă gândeam că ar fi bine să-și facă ucenicia aici.

– Ucenicia într-un bordel.

Femeia nu rostise aceste cuvinte ca pe o întrebare și a avut un rictus fin.

– Ar putea fi slujnice pentru început. Sunt sigur că și la dumneata trebuie să facă cineva curățenie, nu? Oalele de noapte trebuie golite și alte asemenea lucruri, nu-i așa? Și apoi, dacă se dovedesc a fi destul de deștepte – spunând acestea, le-a privit cu ochii mijiți, iar Hermione a scos limba la el – le-ai putea

face bucătărese sau cusătorese. Doar ai nevoie de cineva care să coasă. Mă gândesc la cearceafuri rupte și lucruri de soiul acesta, nu-i așa?

– Mai curând cămăși rupte a spus ea, pe un ton foarte sec. Ochii s-au îndreptat spre tavan de unde răzbăteau icnete regulate, ceea ce indica faptul că venise un client dispus să plătească.

Fetele se ridicaseră de pe scaune și inspectau salonul ca niște pisici sălbatice, adulmecând și pipăind lucrurile cu atenție. Și-a dat seama dintr-odată că ele nu mai văzuseră niciodată un oraș, cu atât mai puțin locuința unei persoane civilizate.

Doamna Sylvie s-a aplecat și a ridicat săculețul. Ochii i s-au mărit când și-a dat seama cât de greu era. L-a desfăcut și și-a turnat în palmă câteva gloanțe negre și unsuroase. Apoi s-a uitat când la gloanțe, când la el. El nu a scos nici un cuvânt, ci s-a mulțumit să zâmbească. S-a aplecat, a luat un glonț, l-a zgâriat cu unghia și i l-a pus înapoi în palmă. Acolo unde îl zgâriase, glonțul strălucea ca aurul în întuneric.

Ea și-a țuguiat buzele, cântărind din nou săculețul în palmă, întrebând:

– Tot?

Aurul din săculețul acela valora peste cincizeci de lire sterline, era jumătate din aurul pe care îl avea asupra lui.

S-a întins și a luat din mâinile Hermionei un bibelou din porțelan.

– Nu e o treabă ușoară, i-a spus doamnei Sylvie. Cred că meriți tot ce ți-am dat.

– Așa cred și eu, a replicat ea, în timp ce o privea pe Trudy care, cu o nemaivăzută nonșalanță, își dăduse jos pantalonii și se ușura într-un colț al șemineului.

După ce aflaseră secretul în legătură cu sexul lor, fetele renunțaseră la pretențiile de intimitate.

Doamna Sylvie a sunat din clopoțelul ei de argint și ambele fete au întors surprinse capul în direcția din care venea sunetul.

– De ce eu? a întrebat doamna Sylvie.

– Nu știu pe altcineva care să o poată scoate la capăt cu ele, a răspuns el simplu.

– Mă simt *foarte* flatată.

– Așa se și cuvine, a replicat el zâmbind. Ne-am înțeles atunci?

Ea a tras adânc aer în piept, uitându-se la fetele care se apropiaseră una de alta și șușoteau de zor, în vreme ce îi aruncau priviri pline de suspiciune.

A oftat din rărunchi și a dat din cap, spunând:

– Cred că este o afacere dezavantajoasă… dar vremurile sunt grele.

– Cum așa? În afacerea dumitale? Eu credeam că cererea este constantă.

El avusese de gând să facă o glumă, dar ea i-a replicat, îngustându-și privirea:

– Clienții sunt gata să bată la ușa mea orice-ar fi, dar oamenii n-au bani în vremurile-astea… nimeni n-are bani. Accept și o găină, ba chiar și o bucată de șuncă, dar sunt unii care nu au nici măcar atât. Plătesc cu tot soiul de hârtii date de rebeli sau de cei din Armata Continentală, ori de miliții. Vrei să știi cât valorează toate astea pe piață?

– Da, aș vrea, a replicat el, numai că doamna se încinsese ca un cazan și a izbucnit:

– Sunt și clienți care nu plătesc deloc. Dacă vremurile sunt bune, bărbații sunt și ei buni, cei mai mulți dintre ei, dar ia supără-i un pic și-ai să vezi că uită de ce ar trebui să plătească pentru plăcerile lor… ce mă costă *pe mine*? Și eu nu am cum să-i refuz. Dacă i-aș refuza, și-ar lua pur și simplu ceea ce doresc și mi-ar da foc la casă s-au ne-ar face rău pentru că i-am înfruntat. Cred că înțelegi asta, nu-i așa?

Amărăciunea din vocea ei era înțepătoare și el a renunțat să dea frâu liber impulsului de a-i spune că ar fi vrut să pecetluiască aranjamentul într-un mod cu totul original.

– Înțeleg, a spus el, străduindu-se să adopte un ton cât mai indiferent cu putință. Aceste lucruri nu fac, totuși, parte din riscurile meseriei dumitale? Și până acum ți-a mers foarte bine, nu-i așa?

Ea a strâns din buze o clipă, pentru ca apoi să spună:

– Am avut un… protector. Un domn care mi-a oferit protecție.

– Ce anume urma să primească în schimb?

Doamna s-a înroșit, replicând:

– Asta nu este treaba dumitale, domnule.

– Oare nu este? a întrebat el, făcând un semn cu bărbia către săculețul din mâna ei. Dacă le las pe… aceste… ei bine, pe ele, a continuat, întinzând mâna spre fetele care acum pipăiau stofa unei draperii, am dreptul să întreb dacă nu cumva le pun în primejdie.

– Sunt fete, a replicat ea scurt. S-au născut cu riscul de a fi în primejdie și trebuie să trăiască după condiția lor, indiferent de circumstanțe.

Mâna ei se încleștase pe săculeț atât de tare, încât oasele îi ieșiseră în evidență, albe pe sub piele.

Era impresionat de sinceritatea ei, având în vedere faptul că avea nevoie urgentă de bani. În ciuda amărăciunii din glasul ei, lui îi făcea plăcere acest duel.

– Crezi, deci, că viața nu este primejdioasă pentru bărbați? a întrebat el și a continuat fără a schimba tonul: Ce s-a întâmplat cu peștele dumitale?

Sângele i-a pierit femeii din obraji cât ai clipi. Avea fața albă ca varul și ochii îi ardeau ca scânteile.

– Era fratele meu, a răspuns ea în cele din urmă, cu un glas care se prefăcuse într-o șoaptă plină de ură. Fiii Libertății l-au uns cu păcură și apoi i-au lipit fulgi pe trup, lăsându-l să moară în pragul casei mele. Și-acum, domnule, mai ai și alte întrebări în ceea ce mă privește sau putem considera afacerea *încheiată*?

Înainte de a putea da un răspuns, ușa s-a deschis și în cameră a intrat o femeie tânără. Când a văzut-o, a avut un șoc și a simțit că totul se face alb înaintea ochilor lui. După ce a avut impresia că încăperea se învârtea cu el, totul s-a liniștit și a simțit că putea să respire din nou.

Nu era Emily. Fata aceea tânără, care se uita cu niște ochi plini de curiozitate când la el, când la cele două ființe sălbatice care se acoperiseră cu draperia, era pe jumătate indiancă. Era mică de statură și plină de grație, avea părul lung, cu firul gros, negru ca pana corbului, care îi cobora pe spate. Avea pomeții proeminenți și bărbia fină și rotundă, precum Emily. Dar nu era Emily.

Slavă Domnului, și-a spus el în gând, simțind un gol în stomac. Era ca și când o ghiulea de tun l-ar fi lovit, ar fi trecut prin el și i-ar fi lăsat un gol în trup.

Doamna Sylvie îi dădea porunci scurte fetei, arătându-le cu degetul pe Hermione și Trudy. Sprâncenele negre ale fetei s-au ridicat, dar a dat din cap. Apoi, zâmbindu-le fetițelor, le-a poftit să o însoțească în bucătărie ca să le dea ceva de mâncare.

Ele au lăsat numaidecât draperia. Trecuse atât de mult timp de la micul dejun, la care avuseseră câteva resturi de cu seară și niște carne de urs tare ca tovalul.

Au urmat-o până la ușă pe fată, fără a-l privi. Trudy s-a întors totuși spre el, și-a tras pantalonii prea mari, l-a privit fix și a îndreptat spre el arătătorul subțire, făcând un gest de amenințare:

– Dacă vom ajunge târfe, nenorocitule, am să te caut, am să-ți tai ouăle și am să ți le-ndes în fund.

A plecat, luându-și un aer cât mai demn, în vreme ce râsul doamnei Sylvie îi răsuna în urechi.

18

LA SCOS DINȚI

New Bern, Colonia Carolina de Nord
aprilie 1777

Nu-mi plăcea deloc să scot dinți. Figura de stil prin care se exprimă ceva de extremă dificultate, cum ar fi scosul dinților, nu este o hiperbolă. Nici măcar în cele mai fericite situații, adică în cazul unei persoane masive, cu o gură mare, cu o fire blajină, dintele afectat fiind unul din față și la nivelul maxilarului superior (cu rădăcini mai puțin dificile și mai ușor de abordat), nu-mi plăcea să scot dinți, pentru că era o treabă mizerabilă, care îmi cerea mult efort. Dincolo de neplăcerea fizică pe care o presupunea această treabă, mai exista și un sentiment deprimant, deoarece știai cum avea să se sfârșească totul.

Era ceva necesar – dincolo de durerea dată de un dinte cu abces din cauza căruia bacteriile puteau pătrunde în sânge, provocând septicemie sau chiar decesul –, dar să scoți dinți fără a avea cu ce să-i înlocuiești, asta însemna să faci un compromis nu numai în ceea ce privește aspectul pacientului, ci și în legătură cu funcționarea și structura cavității bucale a pacientului. Absența unui dinte implica faptul că dinții din jur puteau migra, afectând mușcătura și făcând mestecatul mai puțin eficient. Acest lucru afecta nutriția pacientului, starea generală de sănătate și reducea șansele de a avea o viață îndelungată și sănătoasă.

Mă gândeam cu supărare, în timp ce îmi schimbam din nou poziția, sperând că voi putea vedea dintele care mă interesa, că prin scoaterea mai multor dinți, va fi afectată dentiția fetiței de care mă ocupam.

Nu putea avea mai mult de opt sau nouă ani. Avea maxilarul îngust și dinții scoși în afară. Caninii de lapte nu căzuseră la timp și cei permanenți

crescuseră în spate, dând impresia sinistră că avea doi colți. Această situație a fost agravată de îngustimea neobișnuită a maxilarului superior, fapt ce făcuse ca incisivii frontali să se orienteze către interior și unul spre celălalt, astfel încât suprafețele frontale ale celor doi dinți aproape că se atingeau.

Am atins molarul de sus, care avea un abces, și ea s-a zbătut în curelele cu care era legată de scaun, scoțând un strigăt care mi-a pătruns până sub unghii, de parcă ar fi fost o țeapă din bambus.

– Te rog să-i mai dai, Ian, am spus și mi-am îndreptat coloana, având senzația că partea inferioară a spatelui mi-a fost prinsă într-o menghină. Lucrasem mai multe ore în camera din față a tipografiei lui Fergus. În dreptul cotului meu se afla un vas plin cu dinți însângerați, iar la geam vedeam o mulțime de oameni care așteptau.

Ian a scos un sunet dubios specific scoțian, apoi a ridicat sticla de whisky și a scos un gâlgâit încurajator, apropiindu-se de fetița care a țipat văzându-i fața tatuată și și-a strâns buzele. Mama fetiței, care își pierduse răbdarea, a plesnit-o scurt, a luat sticla din mâna lui Ian, i-a băgat-o fetei în gură și a ridicat-o, ținându-și copila de nas cu mâna rămasă liberă.

Ochii fetiței s-au făcut rotunzi ca niște bănuți și o explozie de picături de whisky a apărut în colțurile gurii ei, iar gâtul i s-a încordat când a înghițit.

– Cred că ajunge, am spus alarmată, gândindu-mă la cantitatea de whisky pe care o înghițea copila. Era un whisky foarte prost, achiziționat de la localnici. Jamie și Ian îl gustaseră și, în urma unor discuții, au decis că nimeni nu va orbi dacă-l va bea, dar aveam rezerve în privința consumării lui în cantități mari.

– Mhm! a mormăit mama, privindu-și copila cu un ochi critic, dar fără a-i lua sticla de la gură. Cred că e destul.

Copila și-a dat ochii peste cap, și trupul ei mic și încordat s-a relaxat deodată, lăsându-se moale pe scaun. Mama a luat sticla de la gura fetei, a șters-o bine cu șorțul și i-a înmânat-o lui Ian, dând din cap în semn de mulțumire.

M-am grăbit să-i iau fetiței pulsul și să văd cum respira. Totul părea a fi în regulă… cel puțin în situația dată.

– *Carpe Diem,* am murmurat, luându-mi cleștii pentru extracții. Poate că ar fi mai bine să spun *carpe vinorum.* Ian, te rog să fii atent și să vezi dacă respiră.

Ian a râs și a întors sticla pentru a uda o cârpă cu whisky, pe care urma să o folosească pentru a spăla pe jos.

– Cred că ai timp destul să scoți mai mult de un dinte dacă vrei, mătușică. Cred că poți să-i scoți toți dinții din gură și ea nici nu mișcă.

– Asta e o idee, i-am răspuns, întorcând capul fetiței. Ai putea să aduci oglinda, Ian?

Aveam o oglindă mică dreptunghiulară care, dacă mă ajuta norocul, putea fi folosită pentru a direcționa lumina către gura pacientului, iar lumina soarelui pătrundea din abundență pe geam. Din păcate existau și curioși care se lipiseră de geam pentru a vedea ce se petrece, în vreme ce Ian se străduia să direcționeze razele soarelui acolo unde doream eu.

– Marsali! am strigat, luând cu degetul pulsul fetiței.

– Da? a răspunse ea, venind din încăperea din spate, unde făcuse curat sau mai degrabă făcuse mizerie, pentru că și-a șters mâinile pline de cerneală pe o cârpă și apoi a continuat:

– Ai nevoie din nou de Henri-Christian?

– Da, dacă nu te superi și dacă nu se supără nici el.

– El nu se supără, m-a asigurat Marsali. Nimic nu-i place mai mult decât să fie răsplătit pentru ceea ce știe să facă. Joanie! Félicité! Hai, aduceți-l pe copilaș! E nevoie de el în față!

Félicité și Joan, adică „pisicile iadului" cum le spunea Ian, au venit imediat. Lor le plăceau reprezentațiile lui Henri-Christian aproape la fel de mult cum îi plăceau și lui.

– Hai, Bubbles! a strigat Joanie, deschizând ușa către bucătărie. Henri-Christian a venit, legănându-se pe picioarele lui scurte și foarte crăcănate, cu fața roșie radiind.

– Hopa, hopa, hopa! a strigat el, îndreptându-se spre ușă.

– Pune-i căciula! a strigat Marsali. O să-i intre vântul în urechi.

Era soare, dar *era* vânt, iar Henri-Christian făcea ușor infecții la urechi. Avea o căciulă din lână care se lega sub bărbie. Era tricotată în dungi albastre și albe, cu niște bobițe roșii. Brianna i-o făcuse și, când am văzut-o, am simțit o strângere de inimă.

Fetele l-au apucat de mână – Félicité a întins o mână în ultimul moment și a luat o pălărie veche de-a tatălui ei, pe care urma să o folosească la strângerea bănuților – și au ieșit în stradă în aplauzele și fluierăturile mulțimii. Pe fereastră am văzut cum Joanie a dat deoparte cărțile expuse pe masa de

afară, iar Félicité l-a ridicat pe masă pe Henri-Christian. El și-a întins brațele scurte și puternice, legănându-se. Apoi s-a aplecat, a pus mâinile pe tăblia mesei și, cu o grație controlată, s-a așezat în cap.

Nu am vrut să văd și restul spectacolului. Era vorba despre un dans cu mișcări simple și stat în cap, care stârnea încântarea datorită staturii de liliputan și personalității foarte vii a copilului. El a reușit să ia mulțimea de lângă geam, exact ce îmi doream.

– Acum, Ian, am spus, întorcându-mă la treabă. Cu ajutorul razei de lumină care-mi venea de la oglindă, mi-a fost mai ușor să văd ce făceam și am reușit să prind dintele cu probleme. Acum urma ce era mai greu. Dintele era crăpat și exista riscul de a-l sparge, dacă încercam să-l rotesc și nu voiam să trag pur și simplu de el. Dacă se spărgea…

Dar nu s-a rupt. S-a auzit un *poc!* discret și rădăcinile s-au desprins din maxilar, iar eu țineam micul obiect alb, intact.

Mama copilei, care privise totul cu atenție, a oftat și s-a relaxat un pic. Fetița a oftat și ea și s-a așezat mai bine pe scaun. Am verificat din nou. Pulsul era în regulă, dar respira cam încet. Probabil că avea să doarmă timp de…

Mi-a venit brusc o idee.

– Știți, i-am spus mamei, aș putea să-i mai scot un dinte sau doi fără să aibă dureri. Vedeți…

Am tras-o după mine, astfel încât să poată vedea despre ce anume era vorba.

– Aceștia, i-am spus, atingând caninii de lapte, trebuie scoși imediat, astfel încât să le poată lua locul dinții aflați în spatele lor. Și vedeți, desigur, acești dinți din față… Ei bine, am scos molarul bicuspid din față. Dacă aș scoate și dintele din dreapta, *cred* că dinții ar migra un pic și ar umple spațiul gol. Și dacă ați putea-o convinge să împingă cu limba dinții din față ori de câte ori își aduce aminte…

Bineînțeles că aici nu era vorba despre un tratament ortodentar și procedeul implica și un anume risc de infectare, dar eram foarte tentată să trec la treabă.

– Mhm! a mormăit mama, privind încruntată în gura fiicei ei. Cât îmi dați pe ei?

– Cât… vreți să vă plătesc *eu pe dumneavoastră*?

– Sunt dinți buni, sănătoși, a spus mama fetiței imediat. Omul acela care e-n port și scoate dinți mi-ar da un șiling pentru fiecare. Iar Glory o să aibă nevoie de bani pentru dotă.

– Pentru dotă? am întrebat eu surprinsă.

Mama a ridicat din umeri, zicând:

– N-o s-o ia nimeni, biata de ea, doar pentru că arată bine. Facem târgul?

Am fost nevoită să admit că lucrurile stăteau întocmai așa. Lăsând deoparte dentiția deplorabilă, i-aș fi făcut un compliment fetiței dacă aș fi spus că era drăguță.

– Marsali, am strigat, ai patru șilingi?

Aurul din tivul fustei mele atârna greu, dar nu mă puteam folosi de el în asemenea situație.

Marsali s-a întors de la fereastră unde stătea uitându-se la Henri-Christian și la fete și m-a privit cu uimire, spunând:

– Nu am bani, nu.

– Lasă mătușică, a spus Ian. Am eu ceva bani.

A lăsat oglinda deoparte și a băgat mâna în *sporran*, dând la iveală un pumn de monede.

Apoi s-a uitat cu asprime la mama fetiței, spunând:

– Ține minte că nu ai fi primit cine știe ce în schimbul unui dinte sănătos, iar pentru unul de copil nu ți-ar fi dat nimeni mai mult de-un penny.

Fără a se lăsa intimidată, femeia l-a privit de sus, spunând:

– Așa vorbește un scoțian zgârcit. Ești tatuat ca un sălbatic. Șase penny bucata, zgârcitule!

Ian a rânjit la ea, arătându-și dinții care, chiar dacă nu erau toți drepți, se aflau într-o stare excelentă.

– Vrei să o duci la măcelaru' acela din port și să-l lași să-i scoată dinții? Până s-o duci tu la ăla, o să se trezească fata și-o să țipe. Îți dau trei!

– Ian! am strigat.

– Ei bine, nu vreau s-o las să te înșele, mătușică. E destul de rău că vrea să scoți dinții fetei fără să-ți dea nici un ban, darămite să te mai facă să și plătești pentru că ai onoarea să-i scoți!

Încurajată de intervenția mea, femeia a scos bărbia înainte și a repetat:

– Șase penny!

Atrasă de altercație, Marsali s-a apropiat și s-a uitat în gura fetiței, spunându-i mamei fără ocolișuri:

– Ăsteia n-ai să-i găsești un soț, decât dacă-i dai cel puțin zece lire. N-arată deloc bine. Orice bărbat s-ar teme să nu fie mușcat când o sărută. Ian are dreptate. De fapt, ar trebui să dai de două ori mai mult.

– Când ai intrat aici aveai de gând să plătești, nu-i așa? a intervenit Ian. Doi penny, ca să-i scoată dintele. Iar mătușa mea s-a învoit cu asta și-a făcut un târg cu tine, din milă pentru fetiță.

– Vampirilor! a exclamat femeia. E adevărat ce se spune despre voi, scoțienii, că ați fi în stare să luați și bănuții de pe ochii morților.

Discuția nu avea să se termine așa, cu una, cu două. Mi-am dat seama de asta când Ian și Marsali s-au pus să se tocmească cu mama fetiței. Am oftat și am luat oglinda din mâna lui Ian. Nu aveam nevoie de ea, pentru a mă putea ocupa de canini și poate că până aveam să mă ocup de al doilea bicuspid, Ian avea să devină din nou atent la ceea ce făceam.

De fapt, la canini totul a fost simplu: erau dinți de lapte aproape fără rădăcini și gata să cadă. Probabil că aș fi fost în stare să-i scot folosindu-mă numai de degete. O mișcare scurtă și rapidă și i-am scos, în condițiile în care gingiile abia dacă sângerau. Mulțumită, am tamponat zona cu o cârpă muiată în whisky și m-am uitat la bicuspid.

Mă ocupam de cealaltă extremitate a cavității bucale și asta însemna că puteam avea un pic de lumină, dacă dădeam capul fetei pe spate. Am luat mâna lui Ian, prea ocupat să negocieze ca să-și dea seama ce se petrece, și am pus-o pe capul fetei, să-l țină aplecat pe spate și nemișcat. Am introdus cu grijă cleștii.

O umbră a trecut, luându-mi lumina, apoi a dispărut și a apărut din nou, lăsându-mă fără lumină. Am întors capul enervată și am descoperit un domn destul de elegant, care privea cu interes pe geam.

I-am făcut un semn cu capul, prin care îi dădeam de înțeles că vreau să de dea la o parte. A clipit des, dar după aceea a făcut un gest prin care se scuza și și-a schimbat locul. Nu am mai așteptat să mai intervină ceva, ci m-am aplecat, am apucat dintele și l-am extras cu o smucitură.

Mormăind de satisfacție, am picurat whisky pe gaura sângerândă, iar după aceea i-am întors capul fetei și am trecut cu cârpa îmbibată în alcool peste gingie, pentru a drena abcesul. Deodată am simțit o lipsă de fermitate la nivelul cefei și am înghețat.

Și Ian a simțit același lucru, s-a întrerupt din ceea ce spunea și m-a privit uimit.

– Dezleag-o repede, i-am spus.

A desprins-o de scaun într-o clipă și am apucat-o de la subraț, pentru a o întinde jos, pe podea. Capul i se bălăngănea, de parcă ar fi fost al unei

păpuși. Ignorând strigătele de panică ale lui Marsali și ale mamei, i-am dat capul pe spate. I-am scos din gură cârpa îmbibată cu alcool, i-am blocat nările cu degetele, mi-am lipit gura de a ei și am început resuscitarea.

Era ca și când aș fi încercat să umflu un balon mic și rigid: întâmpinam rezistență, dar în cele din urmă, pieptul i s-a înălțat, dar nu așa, ca o bucată de cauciuc, și suflam din ce în ce mai greu.

Pusesem degetele celeilalte mâini pe gâtul fetiței, căutând cu disperare să detectez pulsul la nivelul carotidei. Așa… Se simțea ceva? Da, se simțea! Inima îi bătea, deși îi bătea slab.

Respirație. Puls. Respirație. Puls… Am simțit cum fetița expiră și apoi pieptul micuț a început să se miște de la sine. Am așteptat, simțind cum îmi pulsează sângele în urechi, dar pieptul fetei nu s-a mai mișcat. Respirație. Puls. Respirație…

Pieptul a început să se miște din nou și a continuat să se ridice și să coboare prin propria sa forță. M-am lăsat pe călcâie, respirând sacadat, cu fața scăldată în sudoare.

Mama fetiței se uita la mine cu gura întredeschisă. Mi-am dat seama că femeia avea o dentiție bună. Dumnezeu știe cum arăta soțul ei.

– Este… nu-i așa că este…? m-a întrebat femeia, uitându-se când la mine, când la fiica ei.

– E bine, am spus eu calm, ridicându-mă în picioare, având impresia că în capul meu nu mai era nimic. Nu poate pleca de-aici până nu trece efectul dat de whisky. Cred că va fi bine, dar s-ar putea să mai înceteze să respire. Cineva trebuie să aibă grijă de ea până se trezește. Marsali…?

– Da. Am s-o pun eu în culcuș, a replicat Marsali, apropiindu-se pentru a vedea care era situația și a continuat:

– Oh, iată-te, Joanie. Vrei să ai grijă de biata fetiță? Trebuie s-o punem în patul tău.

Copiii s-au întors în casă cu obrajii roșii, chicotind și cu pălăria plină de bănuți și nasturi. Cum au văzut-o pe fetiță întinsă pe podea, s-au apropiat ca să o vadă mai bine.

– Hopa! a exclamat Henri-Christian impresionat.

– Este moartă? a întrebat Félicité mai pragmatică.

– Dacă ar fi fost, *maman* nu m-ar fi pus să am grijă de ea, a subliniat Joanie. N-o să-mi murdărească patul, nu-i așa?

– O să pun un cearșaf, a spus Marsali, încercând să ridice fetița de pe podea.

Ian a ridicat-o însă dintr-o mișcare, spunându-i mamei:

– O să-ți luăm numai doi penny și o să-ți dăm dinții ei gratuit, e bine?

Uluită, femeia a dat din cap și i-a urmat pe toți ceilalți în odăile din spate.

– Vă simțiți bine, *madame*?

Am ridicat privirile și l-am văzut pe acel străin elegant care se uitase pe geam cu vădită curiozitate.

Am luat sticla de whisky pe jumătate goală și am tras o înghițitură zdravănă. Ardea precum pucioasa și mirosea a oase arse; am scos un șuierat și am simțit cum îmi dau lacrimile, dar nu am tușit în adevăratul sens al cuvântului.

– Mă simt bine, foarte bine, am replicat cu glas răgușit.

Mi-am dres glasul și mi-am șters ochii cu marginea cămășii, pentru ca apoi să continui:

– Vă pot ajuta cu ceva?

Pentru o clipă a părut amuzat și apoi a spus:

– Nu doresc să-mi scoateți vreun dinte, ceea ce este, probabil, un lucru bun pentru noi amândoi. Oricum, îmi permiteți?

Rostind această întrebare, a dus mâna într-un buzunar și de acolo a scos un șip din argint pe care mi l-a întins, pentru ca apoi să se așeze, spunând:

– Cred că vă fortifică mai bine decât… aia.

S-a uitat la sticla de whisky căreia nu-i pusesem dopul și a strâmbat discret din nas.

Am desfăcut sticluța și am mirosit. Aroma unui coniac bun a răzbătut întocmai ca un duh fermecat.

– Mulțumesc, am spus repede și am băut, închizând ochii. Vă mulțumesc foarte mult, am adăugat puțin mai târziu, deschizând ochii.

Băutura aceea m-a întărit, într-adevăr. Am simțit în stomac o căldură care mi s-a răspândit apoi în mâini și în picioare.

– Cu plăcere, *madame*, a replicat el zâmbind.

Era, fără nici o îndoială, un dandy și, pe deasupra, unul bogat. În ținuta lui se observa foarte multă dantelă, haina îi era împodobită cu nasturi auriți, purta perucă pudrată și avea două alunițe din mătase neagră lipite pe față, astfel încât să pară mai interesant: o stea lângă sprânceana stângă și un cal pe obrazul drept. Nu aveai ocazia să vezi așa ceva foarte des în Carolina de Nord, și mai ales nu în vremurile-acelea.

În ciuda faptului că se împodobise astfel, mi-am spus că era un bărbat frumos. Putea să aibă în jur de patruzeci de ani, ochii lui erau negri, strălucitori și plini de spirit, iar trăsăturile feței erau delicate. Vorbea foarte bine engleza, dar avea un accent specific parizienilor.

– Am onoarea de a sta de vorbă cu doamna Fraser? a întrebat el, uitându-se la capul meu descoperit, deși nu s-ar fi cuvenit să fie, dar abținându-se de la orice comentariu.

– Ei bine, da, aveți onoarea, am replicat cu oarecare îndoială în glas. Poate nu sunt eu acea doamnă Fraser pe care o căutați. Și nora mea este doamna Fraser. Ea și soțul ei sunt proprietarii acestei tipografii, așa încât dacă doriți să tipăriți ceva…

– Doamna James Fraser?

Am tăcut și, câteva clipe, nu am scos nici un cuvânt, dar nu aveam alternative în ceea ce privea răspunsul.

– Da, eu sunt, am spus în cele din urmă. Doriți să stați de vorbă cu soțul meu?

Omul a zâmbit și ochii lui au lucit când a spus:

– Dumneavoastră sunteți doamna Fraser. Căpitanul vasului meu a spus că, în dimineața aceasta, a venit la el domnul Fraser, care ar fi dorit să fie acceptat ca pasager.

Auzind acestea, am avut impresia că mi se oprește inima și am exclamat:

– Oh! Aveți un vas, domnule…

– Beauchamp, a spus el, luându-mi mâna și sărutând-o grațios. Percival Beauchamp, la ordinele dumneavoastră, *madame*. Așa este, am un vas, *Huntress* este numele lui.

Credeam că inima mi s-a oprit pentru o clipă, dar nu era așa; îmi bătea foarte tare.

– Beauchamp, am spus eu. *Beechum?*

El a pronunțat numele ca un francez, dar eu l-am rostit „Beechum", și când am făcut-o, bărbatul a dat din cap, zâmbind și mai larg.

– Da, englezii pronunță numele astfel. Ați spus că nora dumneavoastră… Deci domnul care are în proprietate această tipografie este fiul soțului dumneavoastră?

– Da, am răspuns eu automat. *Nu fi proastă*, mi-am spus. *Acesta este un nume des întâlnit. Probabil că omul ăsta n-are nimic cu membrii familiei tale!* Și cu toate acestea, a existat o legătură între Anglia și Franța. Membrii familiei

tatălui meu veniseră din Franța în Anglia, cândva în secolul al XVIII-lea, dar asta era tot ceea ce știam. Mă uitam fascinată la acel bărbat. Era ceva în chipul său de care îmi puteam aminti? Ceva care se potrivea cu părinții mei, de care îmi aduceam vag aminte? Semăna oarecum cu unchiul meu?

Avea pielea albă, întocmai ca a mea, dar cei mai mulți dintre oamenii bogați aveau pielea albă, și asta deoarece se fereau de razele soarelui.

Ochii lui erau mult mai închiși la culoare decât ai mei și erau frumoși, dar aveau altă formă. Erau rotunzi. Sprâncenele... semănau cu sprâncenele unchiului meu, Lamb. Erau mai groase către nas și erau frumos arcuite...

Pentru că îl studiam cu foarte mare atenție, nu am auzit ce spunea.

– Vă rog să mă iertați, am spus.

– Băiețașul, a repetat el, îndreptându-și capul către ușa pe care dispăruseră copiii. El a strigat „hopa!", întocmai ca artiștii francezi. În familie există și rude de origine franceză?

În creierul meu s-au declanșat niște semnale de alarmă și am simțit cum mi se face părul măciucă.

– Nu, am răspuns, încercând să imprim feței mele o expresie caracteristică unui om politicos. S-ar putea să fi auzit această exclamație la cineva. Anul trecut o trupă de acrobați francezi a avut turneu în Carolina de Nord și Carolina de Sud.

– Ah, fără îndoială că asta s-a întâmplat, a spus el, aplecându-se și privindu-mă pătrunzător. I-ați văzut pe membrii acelei trupe?

– Nu, soțul meu și cu mine... nu locuim aici, am spus eu repede. Tocmai mă pregăteam să-i spun *unde* anume locuiam, dar nu aveam idee ce anume știa bărbatul din fața mea despre afacerile lui Fergus.

Dumnealui s-a lăsat pe spate, țuguindu-și buzele în semn de dezamăgire.

– Ah, îmi pare rău, a spus el. Credeam că omul pe care îl caut face parte din acea trupă. Dar nu aveați de unde să știți cum se numesc membrii ei, nici măcar dacă i-ați fi văzut, a mai adăugat el.

– Căutați pe cineva? Un francez? l-am întrebat, luând în mână vasul plin cu dinți însângerați și umblând prin ei, ca să par mai relaxată.

– Caut un om pe nume Claudel, a spus el. S-a născut la Paris... într-un bordel, a adăugat el, căutând parcă să se scuze pentru că folosise un asemenea termen în prezența mea. Trebuie să aibă aproximativ patruzeci de ani. Patruzeci și unu, poate patruzeci și doi.

– Paris, am spus eu, auzind pașii lui Marsali pe scări. Și ce vă face să credeți că este în Carolina de Nord?

A dat din umeri cu grație, spunând:

– S-ar putea foarte bine să nu fie pe aceste meleaguri. Ceea ce știu este că, în urmă cu aproximativ treizeci de ani, a fost luat din bordel de către un scoțian. Domnul respectiv a fost descris ca fiind unul care iese în evidență, adică foarte înalt și cu părul roșu ca focul. De altfel, mi-a fost descris în diferite feluri.

A zâmbit discret, pentru ca apoi să continue:

– Fraser mi-a fost descris ca fiind negustor de vinuri, iacobin, loialist, trădător, spion, aristocrat, fermier, importator… sau contrabandist, termenii sunt sinonimi, mi-a fost descris ca fiind un om care are relații și la o mănăstire, dar și la Curtea Regală.

Mi-am spus că acela era un portret foarte exact al lui Jamie. Mi-am dat seama de ce acest portret nu l-a ajutat prea mult dar, pe de altă parte, Beauchamp se afla acolo.

– Am găsit un negustor de vinuri pe nume Michael Murray care, de îndată ce i l-am descris pe omul pe care-l caut, mi-a spus că portretul făcut de mine seamănă cu unchiul său, un anume James Fraser, care emigrase în America în urmă cu mai bine de zece ani.

Ochii lui negri erau acum cu totul lipsiți de căldură și mă priveau pătrunzător.

După câteva clipe a continuat:

– Când am pomenit însă de copilul Claudel, *monsieur* Murray m-a asigurat că nu știa nimic despre o astfel de persoană. Și a fost vehement.

– Așa? am întrebat, luând în mână un molar, care avea carii serioase, și l-am privit cu atenție. Doamne, Dumnezeule, îl știam pe Michael numai după nume.

Era unul dintre frații mai mari ai lui Ian. Se născuse după ce plecasem eu și ajunsese deja în Franța când m-am întors la Lallybroch. Plecase în Franța pentru a se pregăti în domeniul vinurilor și pentru a intra în afaceri împreună cu Jared Fraser, un văr mai mare al lui Jamie, care nu avea copii. Bineînțeles că Michel crescuse în tovărășia lui Fergus la Lallybroch și știa foarte bine care era numele lui adevărat. Probabil că descoperise ceva alarmant la acest străin și la întrebările lui.

– Vreți să spuneți că ați venit în America cunoscând doar numele unui bărbat și știind că el are părul roșu? l-am întrebat, încercând să mă comport de parcă nu aș crede că se putea așa ceva. Dumnezeule, dar trebuie să vă doriți foarte mult să-l găsiți pe acest Claudel!

– Oh, da, *madame*, chiar îmi doresc, m-a asigurat el, zâmbind discret și întorcând capul într-o parte. Spuneți-mi, doamnă Fraser… soțul dumneavoastră are părul roșu?

– Da, am răspuns.

Nu avea nici un rost să neg, din moment ce toți oamenii din New Bern i-ar fi putut spune că Jamie avea părul roșu. Mă gândeam, de altfel, că aflase deja lucrul acesta.

– Foarte mulți dintre cei care-i sunt rude au părul roșu, am continuat eu. De asemenea, jumătate din populația ținutului *Highlands* din Scoția are părul roșu.

Asta era o exagerare, dar eram convinsă că domnul Beauchamp nu studiase personal populația din *Highlands*.

Am auzit voci care răzbăteau de sus. Era posibil ca Marsali să coboare în orice moment și nu aș fi vrut să asiste la această conversație neobișnuită.

– Ei bine, am spus, ridicându-mă-n picioare cu o mișcare plină de hotărâre, sunt sigură că veți dori să stați de vorbă cu soțul meu și el, la rândul său, va dori să stea de vorbă cu dumneavoastră. Regret, dar acum este plecat și nu se va întoarce decât în cursul zilei de mâine. V-ați cazat undeva în oraș?

– La King's Inn a replicat Beauchamp, ridicându-se și el în picioare. Veți avea amabilitatea de a-i spune soțului dumneavoastră să mă caute acolo, *madame*?

Punând această întrebare, mi-a luat din nou mâna și mi-a sărutat-o. Apoi mi-a zâmbit și a ieșit în stradă, lăsând în urmă o aromă de bergamotă, isop și coniac de bună calitate.

Foarte mulți dintre negustorii și oamenii de afaceri plecaseră din New Bern din cauza haosului politic, a lipsei autorităților civile și a disoluției vieții publice. Se făceau doar niște tranzacții banale la piață și atât loialiștii, cât și simpatizanții rebelilor plecaseră din colonie de teama violențelor. În New Bern existau la vremea aceea doar două hanuri bune. Unul era King's Inn și celălalt, Wilsey Arms; spre norocul nostru, eu și Jamie aveam o cameră la cel din urmă.

– Te vei duce să stai de vorbă cu el? l-am întrebat pe Jamie după ce i-am povestit cum decursese întâlnirea mea cu *monsieur* Beauchamp și am observat că între sprâncenele lui se adâncise un rid, semn al îngrijorării.

– Dumnezeule! Cum a aflat toate astea? a întrebat el în cele din urmă.

– Poate că totul a început cu informația că Fergus a fost la bordelul acela și a început să pună întrebări. Îmi închipui că nu i-a fost greu să găsească pe cineva care să te fi văzut acolo sau care să fi auzit de incident. Oricum, tu ieși în evidență.

Deși eram agitată, am zâmbit văzând cu ochii minții cum Jamie, care avea pe atunci douăzeci și cinci de ani, se refugiase în bordelul cu pricina înarmat întâmplător cu un cârnat, pentru ca apoi să fugă pe geam împreună cu un copilaș pe nume Claudel, care avea zece ani, era hoț de buzunare și se și prostitua uneori.

El a ridicat din umeri, părând oarecum jenat.

– Bine, dar să afle chiar atât de mult…

S-a scărpinat în cap și a continuat gânditor:

– În ceea ce privește faptul că ar trebui să discut cu el… n-o voi face înainte de a fi vorbit cu Fergus. S-ar putea să aflăm mai multe despre acest *monsieur* Beauchamp înainte de a ne prezenta înaintea sa.

– Și eu aș vrea să aflu mai multe despre el, am spus. Mă gândeam… Ar exista o posibilitate… Mă rog, numele este unul mai puțin obișnuit. Mă gândeam dacă nu cumva este înrudit în vreun fel cu familia mea. Membrii familiei mele *au fost* în Franța în secolul al XVIII-lea. Măcar atât știu și eu.

Mi-a zâmbit, întrebându-mă:

– Și ce ai face tu, *Sassenach*, dacă ai afla că el este stră-stră-străbunicul tău?

– Aș… M-am oprit brusc, pentru că nu știam *ce anume* aș face într-o asemenea situație. Probabil că nimic, am recunoscut eu în cele din urmă. Oricum, nu putem fi siguri că îmi este rudă, pentru că nu știu care era numele de botez al stră-stră-străbunicului meu. Aș vrea și eu să știu mai multe despre el. Asta-i tot.

Am terminat ceea ce aveam de spus într-o manieră defensivă.

– Bineînțeles că vrei să știi mai multe, însă nu și dacă întrebările mele l-ar pune în primejdie pe Fergus, nu-i așa? mi-a spus Jamie foarte franc.

– Oh, nu! Bineînțeles că nu. Dar…

Am fost întreruptă de niște bătăi discrete în ușă, care m-au făcut să înmărmuresc.

L-am privit pe Jamie, care a ezitat o clipă, dar apoi a dat din umeri și s-a dus să deschidă.

Pentru că odaia era mică, puteam vedea ușa din locul în care mă aflam. Holul a fost invadat de bonete albe, care pluteau în semiobscuritate ca niște meduze, purtate de ceea ce părea a fi o delegație a femeilor.

– Domnule Fraser! a mormăit una dintre bonete. Eu sunt… numele meu este Abigail Bell. Fiicele mele – s-a întors și am zărit un chip alb – Lillian și Miriam. Era vorba despre celelalte bonete albe – da, până la urmă s-au dovedit a fi doar trei – s-au înclinat. Putem sta de vorbă cu dumneavoastră?

Jamie s-a înclinat și le-a invitat în cameră, privindu-mă cu sprâncenele ridicate a mirare, în vreme ce le urma.

– Soția mea, a spus el, în vreme ce mă ridicam în picioare, rostind formule de complezență. Nu aveam în odaie decât un pat și un scaun, așa încât am rămas în picioare, zâmbind jenați.

Doamna Bell era o femeie scundă și destul de solidă, care fusese pe vremuri la fel de frumoasă precum erau fiicele ei. Obrajii cândva plini erau supți acum, de parcă ar fi slăbit brusc, iar pielea i se ridase de apăsarea grijilor. Și fiicele ei păreau îngrijorate. Una dintre ele frământa în mâini șorțul și cealaltă se uita când și când la Jamie, ținând capul în pământ, de parcă s-ar fi temut ca el să nu facă vreun gest violent, dacă l-ar fi privit de-a dreptul.

– Mă scuzați că am venit la dumneavoastră fără a ne fi anunțat, a spus doamna Bell cu buze tremurânde. A trebuit să se oprească și să țină buzele strânse înainte de a continua. Am… Am auzit că dumneavoastră căutați un vas care să plece în Scoția.

Jamie a dat discret din cap, întrebându-se de unde aflase femeia aceea cum stăteau lucrurile.

Spusese că, într-o zi sau două, toți oamenii din oraș vor afla că el căuta un vas care să aibă ca destinație Scoția și avusese, bineînțeles, dreptate.

– Cunoașteți dumneavoastră pe cineva care urmează să facă un astfel de voiaj? a întrebat el pe un ton politicos.

– Nu, nu chiar. Eu… adică… poate… este vorba despre soțul meu, s-a bâlbâit ea și glasul i-a cedat, ridicându-și șorțul la gură.

Una dintre fiicele ei, o fată cu părul negru, a apucat-o pe mama ei de cot și a tras-o deoparte, vorbindu-i chiar ea fiorosului domn Fraser:

– Tatăl meu este în Scoția, domnule Fraser. Mama mea speră să-l găsiți când ajungeți acolo și să-l ajutați să se întoarcă la noi.

– Ah! a exclamat Jamie. Și cine este tatăl dumitale?

– Oh! Domnul Richard Bell, domnule. Domnul Richard Bell din Wilmington, a spus ea repede, politicos, de parcă asta ar fi ajutat-o. El este… a fost…

– Este! a spus sora ei încet, dar cu hotărâre, și fata care vorbise prima i-a aruncat o privire fugară.

– Tatăl meu a fost negustor în Wilmington, domnule Fraser. Avea profituri mari și făcând afaceri a… intrat în contact cu ofițeri britanici care veneau la el să se aprovizioneze. Nu a fost vorba decât despre relații de afaceri! l-a asigurat ea pe Jamie.

– Numai că afacerile în vremurile acestea cumplite nu sunt doar afaceri, a spus doamna Bell, care izbutise să se adune și venise lângă fiica sa. Au spus… dușmanii soțului meu au spus că ar fi fost loialist.

– Au spus-o pentru că asta a și fost, a subliniat cea de-a doua soră, o fată cu părul blond și ochi albaștri care nu tremura și care l-a privit pe Jamie cu fruntea sus și ochi scânteietori. Tatăl meu i-a fost credincios regelui! Eu nu cred că trebuie să ne scuzăm sau să ne fie rușine pentru acest lucru! Nici nu cred că este bine să treci de cealaltă parte a baricadei ca să obții ajutorul unui om care și-a călcat jurământul…

– Oh, *Miriam*! a exclamat sora ei exasperată. Nu poți să taci măcar *o clipă*? Ai stricat totul!

– Nu am stricat nimic! a izbucnit sora ei. Și chiar dacă am stricat, lucrurile nu aveau cum să iasă bine! De ce ne-ar fi aju…

– Ba puteau să iasă bine! Domnul Forbes a spus…

– Oh, domnul Forbes! Ce știe *dumnealui*?

Doamna Bell plângea încet, ducându-și șorțul la gură.

– De ce a plecat tatăl dumneavoastră în Scoția? a întrebat Jamie, punând capăt atmosferei confuze.

Luată prin surprindere de această întrebare, Miriam Bell i-a răspuns:

– *Nu a plecat* în Scoția. A fost răpit chiar din stradă și a fost aruncat pe un vas care pleca la Southampton.

– De către cine? am întrebat, făcându-mi loc prin pădurea de fuste care mă împiedica să ajung la ușă. De către cine și de ce?

Am scos capul pe ușă și i-am spus băiatului care curăța ghetele că vreau să coboare și să aducă din cârciumă o carafă de vin. Având în vedere starea

în care se aflau doamna Bell și fiicele sale, mi-am spus că ar fi bine să facem într-un fel pentru a trece peste anumite animozități de natură socială.

Am revenit tocmai la timp pentru a o auzi pe domnișoara Lillian Bell explicând că nu știau cine îl răpise pe tatăl lor.

– Nu după nume, cel puțin, a spus ea roșie de furie. Răufăcătorii purtau cagule pe față, dar este vorba despre Fiii Libertății! Știu asta!

– Da, ei au fost! a spus cu hotărâre domnișoara Miriam. Tata fusese amenințat de ei… I-au lipit bilete pe ușă. I s-a pus pe verandă un pește învelit într-o cârpă roșie, să se împută. Au făcut tot soiul de lucruri.

Cu un an înainte, la sfârșitul lunii august, trecuseră de amenințări. Domnul Bell se îndrepta către depozitul său când un grup de bărbați cu cagule ieșise dintr-o străduță, l-au imobilizat și l-au dus pe o corabie care avea deja pânzele în vânt și îl aruncaseră în cală.

Auzisem de cazuri în care loialiști convinși fuseseră „deportați" în acest mod, dar nu întâlnisem oameni care să fi fost victime ale unor asemenea acțiuni.

– Dacă acea corabie se îndrepta spre Anglia, cum a ajuns dânsul în Scoția? am întrebat eu.

S-a ivit un moment de confuzie, pentru că atât doamna Bell, cât și fiicele ei au vrut să explice ce se întâmplase, dar Miriam a izbutit să ia în cele din urmă cuvântul:

– A ajuns în Anglia fără nici un ban și având doar hainele de pe el. Rămăsese dator, urmând să achite costul călătoriei și al mâncării pe care o primise pe drum. Căpitanul se împrietenise cu el și de aceea l-a dus de la Southampton la Londra, unde tatăl meu cunoștea câțiva oameni cu care făcuse afaceri în trecut. Unul dintre aceștia i-a dat o sumă de bani ca să poată achita datoria pe care o avea față de căpitan și i-a făgăduit că îl va ajuta să ajungă în Georgia, dacă va supraveghea o încărcătură; ar fi urmat să ajungă de la Edinburgh în Indii și mai departe în America.

– A plecat la Edinburgh la solicitarea domnului care îl ajutase, spre a descoperi că încărcătura care trebuia ridicată din Indii se compunea de fapt din oameni de culoare.

– Soțul meu este abolиționist, domnule Fraser, a intervenit doamna Bell cu o undă de mândrie în glas. Nu voia să sprijine sclavia, nici să vadă cum oamenii sunt luați sclavi, indiferent ce i s-ar fi întâmplat.

– Și domnul Forbes ne-a spus ce ați făcut pentru femeia aceea, pentru sclava doamnei Cameron, a spus Lillian cu vădită nerăbdare. Așa că ne-am gândit că, deși sunteți… a mai spus ea, dar s-a întrerupt jenată.

– Un rebel care și-a călcat jurământul, am înțeles, a replicat Jamie sec. Domnul Forbes, adică… Neil Forbes, avocatul?

Nici nu-i venea să creadă că era vorba despre Neil Forbes și avea motivele lui pentru asta.

Cu ani în urmă, Forbes fusese unul dintre pretendenții la mâna Briannei. Fusese susținut de către Jocasta Cameron, mătușa lui Jamie. Bree îl respinsese și nu o făcuse cu mănuși. Mai târziu el se răzbunase, aranjând să fie răpită de un pirat renumit. Lucrurile luaseră o întorsătură urâtă. Jamie o răpise la rândul său pe mama lui Forbes, o femeie în vârstă. Bătrânei chiar îi plăcuse aventura. Apoi Ian îi tăiase urechea lui Forbes. Poate că timpul i-a vindecat rănile lui Forbes, dar nu-mi imaginam ca tocmai el să-l laude pe Jamie.

– Da, a răspuns Miriam, dar mie nu mi-a scăpat un schimb de priviri între doamna Bell și Lillian, care trăda incertitudinea.

– Ce anume a spus mai exact domnul Forbes despre mine? a întrebat Jamie.

Doamna Bell și fiicele ei s-au albit la față, iar Jamie a ridicat din sprâncene.

– Ce anume? a repetat Jamie, adresându-se direct doamnei Bell, despre care își dăduse seama că era mai slabă de înger decât fetele ei.

– A spus că e foarte bine că sunteți mort, a replicat femeia încet, dându-și apoi ochii peste cap și prăbușindu-se pe podea, de parcă ar fi fost din cârpă.

Din fericire, aveam o sticlă cu soluție de amoniac de la Dr. Fentiman. Substanța a făcut-o pe doamna Bell să strănute, iar fetele ei au ajutat-o să se întindă în pat, tușind. Chiar atunci a sosit și vinul, astfel încât le-am servit pe toate, păstrându-mi și mie o cantitate destul de mare.

– Deci, a spus Jamie, aruncându-le domnișoarelor niște priviri care ar fi făcut pe oricine să-i tremure genunchii și să mărturisească totul, aș vrea să aflu de la dumneavoastră ce anume a spus Forbes despre moartea mea.

Domnișoara Lillian s-a așezat pe pat și a pus mâna pe umărul doamnei Bell, semn că își dorea să o protejeze, apoi a spus:

– Eu l-am auzit. În hanul lui Symond, când eram încă în Wilmington… înainte de a veni aici și a ne muta la mătușa Burton. Mă dusesem să iau o cană de cidru fierbinte… Era prin februarie. Era încă foarte frig afară. Oricum, femeia care lucrează acolo, Faydree se numește, s-a dus să tragă cidrul la cană și să-l încălzească. Între timp, domnul Forbes a intrat și mi-a vorbit. Știa ce i se întâmplase tatei și ne compătimea. Ne-a întrebat cum ne descurcam… Apoi Faydree a venit cu cana și a văzut-o.

Bineînțeles că Forbes o recunoscuse pe Phaedre, pe care o văzuse de multe ori la River Run, plantația Jocastei. Exprimându-și surprinderea de a o vedea acolo, a vrut să știe ce anume s-a întâmplat și i s-a oferit o versiune modificată a adevărului, Phaedre având grijă să sublinieze cât de bun era Jamie și ce rol important jucase în eliberarea ei.

Auzind cum stătuseră lucrurile, am pufnit scurt, chiar în timp ce mă pregăteam să beau vin din cana mea. Phaedre știa foarte bine ce se întâmplase cu urechea lui Neil Forbes. Phaedre era o persoană foarte tăcută, dar îi înțepa pe oamenii care nu-i plăceau, iar Neil Forbes era unul dintre aceștia.

– Domnul Forbes a roșit. Poate că asta s-a întâmplat din cauza frigului, a spus Lillian, care se dovedea a fi plină de tact. Apoi a fost de acord că domnul Fraser îi prețuise întotdeauna pe negri… Mă tem că a spus lucrul acesta cu răutate, a mai adăugat ea, vrând parcă să se scuze față de Jamie. Apoi a râs, deși s-a prefăcut că tușește, și a spus că era păcat că dumneavoastră și familia ați pierit într-un incendiu, acest lucru urmând să provoace mare tristețe în rândul sclavilor.

Jamie, care tocmai luase o înghițitură de vin, a înlemnit.

– De ce credea el că s-au întâmplat lucrurile-acestea? am întrebat. A spus cumva de ce?

Lillian a dat din cap cu hotărâre, spunând:

– Da, doamnă, și Faydree l-a întrebat asta… Credea probabil că spusese acele lucruri doar ca să o supere, dar el i-a zis că citise totul în ziar.

– În *Wilmington Gazette*, a spus Miriam, căreia nu-i plăcea ca sora ei să lungească inutil vorba. Noi nu citim ziarele, bineînțeles, și de când tăticul… ei bine, rar se întâmplă să ne mai viziteze cineva.

După ce a spus toate acestea, s-a uitat în jos fără să vrea și mâinile ei au netezit cu grijă șorțul care ascundea un petic mare de pe fusta ei. Doamna Bell și fetele ei erau curate și foarte îngrijite, iar hainele lor fuseseră odinioară

de bună calitate, dar se tociseră pe la tiv și pe la mâneci. Mi-am putut imagina că afacerile domnului Bell fuseseră afectate mult de absența lui, dar și de război.

– Fiica mea mi-a povestit despre acea întâlnire, a spus doamna Bell, care își revenise suficient pentru a se putea ridica în șezut, ținând în mâini cu foarte multă grijă cana cu vin. Tocmai de aceea, când vecinul meu mi-a spus aseară că v-a întâlnit în port... N-am prea știut ce să cred, dar m-am gândit că trebuie să fie la mijloc o mare greșeală... Chiar nu mai poți să crezi ce citești în ziare în ziua de azi, gazetarii au luat-o razna. Vecinul meu mi-a spus că doriți să plecați în Scoția și am început să mă gândesc...

Femeii i-a pierit glasul și a încercat jenată să-și ascundă fața după cana cu vin.

Jamie a început să-și frece nasul cu un deget, gândindu-se, și a spus în cele din urmă:

– Da, este foarte adevărat că vreau să plec în Scoția. Bineînțeles că mi-ar face plăcere să întreb de soțul dumneavoastră și să-l ajut, dacă-mi stă în putință. Deocamdată nu pot pleca, însă. Blocada...

– Dar noi vă putem face rost de o navă! l-a întrerupt Lillian cu nerăbdare. Tocmai asta este!

– Credem vă putem face rost de o navă, a corectat-o Miriam, privindu-l pe Jamie cu ochii mijiți, încercând să își dea seama ce fel de om era.

Jamie i-a zâmbit, înțelegând foarte bine care era situația, iar fata i-a zâmbit la rândul ei, spunând:

– Îmi amintiți de cineva.

Era limpede că acel cineva îi plăcea, pentru că s-a întors către mama ei, făcându-i semn să continue.

Doamna Bell a răsuflat ușurată, relaxându-și umerii.

– Încă mai am prieteni în ciuda... a tot ce s-a întâmplat, a spus ea, vrând parcă să se apere.

Printre acei prieteni ai ei se număra și un anume DeLancey Hall, care avea un vas de pescuit și care, probabil, la fel ca jumătate din populația orașului, își rotunjea veniturile din contrabandă.

Hall îi spusese doamnei Bell că aștepta să sosească un vas din Anglia la Wilmington peste aproximativ o săptămână, asta, bineînțeles, dacă nu a fost capturat sau scufundat în timpul voiajului. Din cauză că atât vasul, cât și încărcătura aparțineau unuia dintre cei ce făceau parte din mișcarea Fiii Libertății, nava nu putea intra în portul Wilmington în siguranță, deoarece

acolo ancoraseră două nave de război britanice. Tocmai de aceea vasul avea să arunce ancora în afara portului și marfa urma să fie dusă pe uscat cu ambarcațiuni mici. După aceea, nava ar urma să plece la New Haven, să preia o nouă încărcătură.

– Și apoi va pleca spre Edinburgh! a exclamat Lillian, cu chipul radiind de speranță.

– Acolo tatăl meu are o rudă care se numește Andrew Bell, spuse Miriam, înălțând puțin capul. Cred că este destul de cunoscut. E tipograf și...

– Micuțul Andy Bell? a întrebat Jamie luminându-se la față. Acela care a tipărit enciclopedia aceea mare?

– Chiar el, a spus doamna Bell surprinsă. Doar nu vreți să spuneți că-l cunoașteți, domnule Fraser?

Jamie a râs cu poftă, replicând:

– Multe seri am petrecut eu în cârciumă cu Andy Bell. De fapt, cu el vreau să mă întâlnesc în Scoția, pentru că tiparnița mea este pusă la păstrare în atelierul lui. Cel puțin așa trag nădejde, a mai spus Jamie, rămânând la fel de vesel.

Această veste, dar și vinul, au făcut ca doamna Bell și fiicele ei să se învioreze. Când au plecat din camera noastră, erau îmbujorate și vorbeau între ele ca niște coțofene. M-am uitat pe geam și le-am văzut mergând pe stradă strânse una într-alta, însuflețite de speranță și împiedicându-se din când în când din cauza vinului sau a emoțiilor.

– Nu ne pricepem doar să cântăm, ci dansăm la fel de bine precum mergem, am șoptit eu privindu-le.

Jamie s-a uitat la mine mirat.

– *Archie Bell and the Drells*, i-am spus. Ei, lasă. Crezi că am fi în siguranță?

– Nu, pentru numele lui Dumnezeu! a spus el, sărutându-mă pe creștet. Să nu mai vorbim de furtunile pe care le-am avea de înfruntat, de carii care ar putea să roadă lemnul vasului, de faptul că acea corabie ar putea fi călăfătuită prost sau nu ar avea catarge bune. Trebuie să ne mai gândim și la navele de război din Anglia, la soldații din preajma portului...

– Nu mă gândeam la toate astea, am spus, întrerupându-l. În viață ai de înfruntat situații mai ușoare sau mai grele. Mă gândeam la proprietar și la acest DeLancey Hall. Doamna Bell crede că știe ce convingeri politice are, dar...

Mă neliniștea gândul că ne dădeam pe noi și aurul nostru pe mâna unui necunoscut.

– Dar… da, ai dreptate, a încuviințat. Am de gând să stau de vorbă cu domnul Hall mâine dimineață. Poate că o să vorbesc și cu *monsieur* Beauchamp. Dar acum…

Și-a trecut mâna pe spatele meu, apucându-mă de fund:

– Ian și câinele vor lipsi încă cel puțin un ceas. Mai bei un pahar de vin?

Jamie și-a spus că arăta ca un francez, adică nu se potrivea deloc cu oamenii din New Bern. Beauchamp tocmai ieșise din depozitul lui Thorogood Northrup și purta o discuție cu acesta. Vântul îi flutura panglica din mătase neagră cu care își prinsese părul. Era elegant. Claire îl descrisese astfel și chiar era spilcuit, nu sfidător, ci îmbrăcat cu gust și avea haine scumpe, chiar foarte scumpe.

– Arată ca un francez, a spus Fergus, parcă dând glas gândurilor lui Jamie. Stăteau amândoi la fereastră, la Whinbush, o cârciumă nu tocmai de soi, care avea printre clienții săi pescari și hamali și unde mirosul predominant era un amestec de bere, transpirație, tutun, păcură și măruntaie de pește.

– Aia e corabia lui? a întrebat Fergus încruntându-se în vreme ce făcea semn cu bărbia către o goeletă vopsită-n negru și galben, care se legăna încetișor la ancoră, la oarecare distanță în larg.

– E corabia pe care călătorește. Nu pot să știu dacă-i a lui. Până acum nu i-am văzut fața, nu-i așa?

Fergus se apropiase mult de fereastră lipindu-și fața de ea, ca să-l poată vedea mai bine pe *monsieur* Beauchamp.

În schimb, Jamie, care ținea în mână halba cu bere, se uita cu atenție la fața lui Fergus. Se gândea că, deși trăise în Scoția de când avea zece ani și se afla în America de zece ani și mai bine, tot avea figură de francez. Nu era vorba doar de trăsături, era ceva în oasele feței lui, care ieșea în evidență. Avea maxilarul atât de ascuțit încât ai fi putut tăia hârtie cu el, un nas foarte coroiat și orbitele ochilor înfundate sub sprâncene. Părul negru cu firul gros, pieptănat pe spate, era tivit cu argintiu. Lui Jamie nu i-a trebuit decât o clipă pentru a observa acest amănunt. Avea permanent în memorie imaginea lui Fergus, copilul orfan salvat dintr-un bordel parizian la zece ani, iar imaginea aceea părea ciudată în comparație cu figura suplă și frumoasă pe care o vedea înaintea lui.

– Nu, a spus Fergus în cele din urmă, așezându-se pe bancă și clătinând din cap. Nu l-am văzut niciodată.

Ochii lui Fergus, de un negru intens, erau vii, curioși și scrutători.

– Nici în oraș nu există cineva care să-l cunoască, a continuat el. Și *am auzit* că a întrebat de acest Claudel Fraser.

Când a rostit aceste ultime cuvinte, nările i s-au dilatat, pentru că era amuzat. Claudel era propriul său nume de botez, numele lui adevărat.

Jamie credea că nu-l mai folosise de când plecase din Paris și nici în ultimii treizeci de ani.

– Am auzit că s-a interesat de Claudel și la Halifax și Edenton, a mai adăugat Fergus.

Jamie a deschis gura, vrând să-i spună lui Fergus că trage nădejde că a fost discret când s-a interesat de Beauchamp, dar s-a răzgândit, zicându-și că era mai bine să-și bea berea liniștit. Fergus izbutise să-și câștige existența în acele vremuri tulburi ca tipograf tocmai pentru că știa să fie discret.

– Îți aduce aminte de cineva? l-a întrebat Jamie în cele din urmă.

Fergus l-a privit surprins, și-a lipit din nou fața de geam și apoi s-a așezat comod pe bancă, scuturând din cap și spunând:

– Nu. Ar trebui să-mi amintească de cineva?

– Nu cred, a replicat Jamie.

Într-adevăr, nu credea și se bucura că Fergus avea un spirit de observație ascuțit.

Claire îi spusese ce gândea, că omul acela s-ar fi putut să fie o rudă de-a ei, poate chiar un strămoș direct. Încercase să fie detașat, să-și spună că era o idee greșită, dar a văzut lumina din ochii ei care trăda dorința și s-a simțit mișcat. Faptul că nu avea familie sau rude în timpul ei îl impresionase întotdeauna și se gândise că avea legătură și cu devotamentul față de el.

L-a examinat cât a putut de atent, dar nu a descoperit nimic în figura sau în atitudinea lui Beauchamp care să-i amintească de Claire și cu atât mai puțin de Fergus.

Nu credea că Fergus se gândise la *asemenea* lucru, că Beauchamp i-ar putea fi rudă. Jamie era destul de sigur că, pentru Fergus, rude erau cei din familia Fraser, din Lallybroch și, bineînțeles, Marsali și copiii pe care îi iubea cu pasiunea firii lui.

Beauchamp își lua rămas-bun de la Northrup cu o reverență specific pariziană, urmată de o grațioasă fluturare a batistei din mătase. Jamie s-a gândit

că întâmplarea făcuse ca omul să iasă din depozit și să se oprească chiar înaintea lor. Aveau de gând să discute cu el mai târziu în ziua aceea, dar faptul că avuseseră ocazia să-l observe îi scutise de efortul de a-l mai căuta.

– E o corabie bună, a spus Fergus, atent acum la goeleta *Huntress*. Ești sigur că nu vrei să vezi dacă ai putea pleca cumva cu vasul lui *monsieur* Beauchamp?

– Da, sunt sigur, a replicat Jamie sec. Să mă las pe mine însumi și să-mi las nevasta pe mâna unui om pe care nu-l cunosc și care se poartă suspect și, pe deasupra, să pornesc pe mare într-o corabie mică? Chiar și un om care nu ar suferi de rău de mare ar sta la îndoială, nu?

Fergus a zâmbit larg, întrebând:

– Mult preacinstita doamnă are de gând să te umple iar de ace?

– Mda, a răspuns Jamie indispus.

Nu îi plăcea deloc să fie înțepat în mod repetat și nici să apară în public, plin de ace ca un porc spinos, fie chiar și în spațiul restrâns al unei corăbii. Singurul lucru care-l făcea să suporte acest tratament era ideea că, dacă nu se lăsa înțepat, avea să verse zile-ntregi.

Fergus nu a remarcat că Jamie se indispusese și se dusese iar la geam.

– *Nom d'nom*[1] a spus el încet, dar pe un asemenea ton de neliniște, încât Jamie s-a întors imediat pentru a vedea despre ce era vorba.

Beauchamp înaintase de-a lungul străzii, dar încă mai putea fi văzut din cârciumă. Se oprise și făcea o mișcare ciudată, dar cu adevărat îngrijorător era faptul că fiul lui Fergus, Germain, stătea pe vine chiar înaintea francezului și părea să țopăie ca un broscoi agitat.

Mișcările acelea ciudate s-au mai repetat câteva clipe. Beauchamp a rămas nemișcat și apoi și-a ridicat brațele și a făcut gesturi de parcă ar fi mustrat pe cineva, în vreme ce Germain părea să se târască înaintea lui. Băiatul s-a ridicat, ascunzând ceva sub cămașă și, după ce a stat de vorbă câteva clipe cu Beauchamp, acesta a râs și i-a întins mâna. După ce și-au strâns mâinile, s-au salutat și au făcut câte o plecăciune discretă, Germain s-a îndreptat spre Whinbush, în vreme ce Beauchamp și-a continuat drumul.

Germain a intrat în local și, după ce i-a observat, s-a așezat pe bancă, lângă tatăl său, mulțumit de sine.

---

[1] Fir-ar să fie (lb. franceză) (n.tr.)

– L-am cunoscut pe omul ăla care are treabă cu tata, a spus băiatul trecând direct la subiect.

– Da, am văzut și noi, a replicat Jamie, ridicând din sprâncene. Ce dracu' ai făcut?

– L-am văzut venind, dar mi-am dat seama că nu se va opri să stea de vorbă cu mine decât dacă strigam la el. Tocmai de-aia i-am pus în calea lui pe Simon și Peter.

– Pe cine... a început Jamie, dar înainte de a-și duce gândul până la capăt, Germain a băgat mâna sub cămașă și a scos doi broscoi, unul verde și altul galben-verzui, care au început să țopăie pe tăblia goală a mesei, orăcăind nervoși.

Fergus l-a luat pe Germain de ureche, spunându-i:

– Ia creaturile-alea de pe masă înainte să fim dați afară de-aici. Nici nu mă mir că ești plin de negi dacă porți cu tine *les grenouilles*[1].

– *Grandmère*[2] mi-a spus că pot să fac asta, a protestat Germain luându-și animalele de companie și ascunzându-le.

– Așa a spus? a întrebat Jamie, care nu se mai mira deloc de tratamentele soției sale, dar căruia i se părea că asta era prea mult.

– Ei bine, mi-a spus că nu pot să fac nimic altceva împotriva negului meu din cot, decât să-l frec cu un broscoi mort și să-l îngrop. Broscoiul să-l îngrop adică. Trebuie să fac asta la o răscruce de drumuri, în miez de noapte.

– Oh, cred că trebuie să fi făcut ea o glumă. Ei, și ce ți-a zis francezul?

Germain l-a privit cu ochi mari, replicând:

– Dar nu e francez, *grandpère*[3].

– Ești sigur că nu-i francez? l-a întrebat Jamie uimit.

– Da. A înjurat de mama focului când Simon a ajuns pe pantoful lui, dar nu așa cum face tata.

Zicând acestea, băiatul i-a aruncat o privire fugară tatălui său, care ar fi vrut să-l tragă din nou de urechi, dar a renunțat la un gest al lui Jamie.

– E englez, sunt sigur de asta, a adăugat Germain.

– A înjurat în engleză? a întrebat Jamie.

---

[1] Broaștele (lb. franceză) (n.tr.)

[2] Bunică (lb. franceză) (n.tr.)

[3] Bunic (lb. franceză) (n.tr.)

Era foarte adevărat că în înjurăturile francezilor erau adesea prezente legumele, bineînțeles, alături de diferite lucruri sacre. Înjurăturile englezești nu se refereau la sfinți, obiecte de cult sau castraveți, ci la Dumnezeu, prostituate sau excremente.

– A înjurat în engleză, dar nu pot să zic *ce anume* a spus, pentru că tata s-ar simți jignit. Tata are urechi foarte sensibile, a mai adăugat Germain, strâmbându-se la tatăl său.

– Lasă-l pe taică-tău în pace și povestește-mi ce a mai spus omul acela.

– Prea bine, a replicat Germain imediat. A văzut că erau doar două broscuțe, a râs și m-a întrebat dacă le duc acasă și-am să le mănânc la cină. I-am spus că nu, broscoii sunt animalele mele de companie și l-am întrebat dacă vasul acela e al lui, pentru că toată lumea zice că-i al lui și-i tare frumos, nu? Totul a fost cât se poate de simplu, a mai spus copilul, de parcă ar fi vrut să afle dacă bunicul lui pricepuse stratagema la care apelase.

Jamie și-a stăpânit un zâmbet.

– Ai fost un băiat deștept, a spus el sec. Altceva?

– Mi-a zis că nu, nu-i vasul lui. Că-i al unui nobil francez. Și atunci eu l-am întrebat cine-i acel nobil și el mi-a zis că Baronul Amandine.

A urmat un schimb de priviri între Jamie și Fergus, iar acesta a ridicat din umeri surprins.

– Am întrebat câtă vreme avea de gând să mai rămână aici, pentru că vreau să-l aduc și pe fratele meu la corabie. Mi-a zis că are de gând să plece mâine seară, când va fi refluxul. M-a întrebat pe urmă, da' am văzut eu că glumea, m-a întrebat dacă nu cumva voiam să vin pe vas și să fiu steward. I-am răspuns că nu, pentru că broaștele mele au rău de mare... la fel ca bunicul meu.

Spunând acestea, băiatul s-a strâmbat la Jamie, care l-a privit cu asprime:

– Nu te-a învățat taică-tu vorba aceea: *Ne petez pas plus haute que votre cul*[1].

– Mama o să-ți spele gura cu săpun dacă o să te-audă vorbind așa, l-a informat Germain cât se poate de serios. Vrei să-i fur de prin buzunare? L-am văzut intrând în hanul de pe Cherry Street. Aș putea...

– Nu ai putea! i-a spus Fergus repede. Și nu mai vorbi despre astfel de lucruri când te afli într-un loc în care te pot auzi și străini. Mama ta are să ne omoare pe amândoi.

---

* Nu vorbi tâmpenii (lb. franceză) (n.tr.)

Jamie a simțit un fior pe șira spinării și a privit în jur pentru a fi sigur că *nu îi auzise* nimeni:

– L-ai învățat să…

Fergus a aruncat o privire piezișă și a replicat:

– Am crezut că e păcat să se piardă priceperea pe care o aveam; se poate spune că este o moștenire de familie. Bineînțeles că nu îl las să fure. Tot ce ia, punem înapoi.

– Cred că o să vorbim mai târziu în particular, a spus Jamie, aruncându-le amândurora o privire plină de înțelesuri.

Dumnezeule mare, dacă Germain ar fi fost prins făcând astfel de lucruri… Cel mai bine era să le bage frica-n suflet, înainte ca amândoi să sfârșească la stâlpul infamiei sau să fie spânzurați pentru furt.

– Și ce e cu omul pe care *te-am* pus să-l găsești? l-a întrebat Fergus pe fiul său, încercând să-i distragă atenția lui Jamie.

– L-am găsit, a spus Germain, întorcând capul către ușă. Uite-l.

DeLancey Hall era un bărbat mărunt, curat, liniștit și manierat, de parcă ar fi fost un șoricel de biserică. Nu arăta deloc a contrabandist, iar asta, credea Jamie, era foarte bine, având în vedere cu ce se ocupa.

– Mă ocup cu transportul de mărfuri, și-a descris Hall discret ocupația. Eu găsesc vase pentru anumite mărfuri, lucru deloc ușor în timpurile-acestea, așa cum vă puteți lesne închipui.

– Știu care este situația, a spus Jamie, zâmbind. Nu am nici un fel de marfă, dar am speranțe că veți putea găsi ceva care să ne convină. Eu, soția și nepotul meu dorim să călătorim până la Edinburgh.

Băgase mâna sub masă, în *sporran*. Luase câteva bile din aur și le bătuse cu ciocanul, transformându-le în niște discuri imperfecte. A luat trei din aceste discuri și le-a pus discret în poala lui Hall.

Expresia feței domnului DeLancey nu s-a modificat nici un pic, dar Jamie i-a simțit mâna, care a apucat cele trei discuri, le-a cântărit o clipă și apoi le-a făcut să dispară într-un buzunar.

– Cred că ar fi posibil, a spus el calm. Cunosc un căpitan care va pleca din Wilmington peste aproximativ două săptămâni. Acesta s-ar putea să fie dispus să transporte pasageri… în schimbul unei recompense.

Mai târziu, Jamie și Fergus s-au îndreptat spre tipografie, discutând despre posibilitatea ca Hall să facă rost de un vas. Germain mergea în zigzag înaintea

lor, mișcându-se încolo și-ncoace, în funcție de ideile care treceau prin mintea sa plină de imaginație.

Jamie era preocupat. Baronul Amandine. Numele îi era cunoscut, dar nu îi evoca în memorie nici un chip, nici o împrejurare cu care să-l asocieze. Își amintea doar că auzise de el la Paris. Dar când? Când fusese la *université*... sau mai târziu, când el și Claire... da. Asta era. Auzise acel nume în sala de judecată, dar indiferent cât se străduia, creierul refuza să-i mai dea vreo altă informație.

– Vrei să vorbesc eu cu acest Beauchamp? a întrebat Jamie deodată. Poate izbutesc să aflu ce vrea cu tine.

Fergus a strâns un pic din buze, apoi a dat din cap, spunând:

– Nu. Am auzit că omul acesta s-a interesat de mine în Edenton.

– Ești sigur că *tu* ești persoana de care s-a interesat? a întrebat Jamie, deși în Carolina de Nord numele de Claudel nu era unul foarte des întâlnit.

– Cred că da, a replicat Fergus încet, uitându-se la Germain care începuse să orăcăie încetișor, conversând în mod evident cu broscoii de sub cămașa lui. Persoana care mi-a spus asta mi-a dat de înțeles că omul nu avea doar un nume, ci și niște informații cum ar fi că acel Claudel Fraser pe care îl caută a fost luat de la Paris de un scoțian înalt, cu părul roșu, al cărui nume este James Fraser. De aia cred că nu poți să stai de vorbă cu el.

– Nu pot să stau de vorbă cu el fără a-i stârni interesul, a fost de acord Jamie. Dar... nu știm ce urmărește. Poate ceva în avantajul tău. Cât de mare este probabilitatea ca o persoană aflată în Franța să-și dea osteneala și să-și cheltuiască banii pentru a trimite aici pe unul ca el ca să-ți facă rău, când s-ar putea mulțumi pur și simplu cu faptul că tu te afli în America?

Jamie a ezitat puțin și apoi a continuat:

– Poate că Baronul Amandine ți-e rudă.

Această posibilitate părea desprinsă din romane, dar în același timp, Jamie nu își putea închipui o altă explicație pentru faptul că exista cineva care punea un nobil francez să caute pe două continente un biet copil născut într-un bordel.

Fergus a dat din cap. Astăzi își pusese cârligul și nu mănușa umplută cu tărâțe pe care o purta la ocazii speciale și, pentru că-l mânca nasul, s-a scărpinat delicat cu vârful cârligului.

– Când eram mic, a spus el în cele din urmă, îmi spuneam că sunt copilul din flori al unui om important. Cred că toți orfanii își închipuie lucrul ăsta.

Asta te ajută să suporți viața mai ușor. Te gândești că ea nu va fi întotdeauna așa, că va veni cineva care te va ajuta să-ți redobândești locul care ți se cuvine în lumea asta, a mai spus Fergus încet, pentru ca apoi să dea din umeri și să continue:

– Pe urmă am crescut și am știut că lucrul acesta nu e adevărat. Mi-am spus că nu va veni nimeni să mă salveze, dar…

S-a întors spre Jamie și i-a zâmbit cu foarte multă căldură, zicând:

– Am înaintat în vârstă și am descoperit că sunt fiul unui mare om.

Cârligul dur a atins mâna lui Jamie și Fergus a mai spus:

– Nici nu-mi doresc mai mult.

19

UN SĂRUT

Wilmington, Colonia Carolina de Nord
18 aprilie 1777

Sediul ziarului *Wilmington Gazette* era ușor de găsit. Tăciunii se stinseseră, dar atât de cunoscutul miros de ars stăruia încă în aer. Un bărbat prost îmbrăcat, cu o pălărie pleoștită, lovea lemnul ars, dar a încetat de îndată ce l-a strigat Jamie și a ieșit dintre dărâmături cu pași mari.

– Sunteți proprietarul ziarului, domnule? l-a întrebat Jamie întinzându-i o mână, pentru a-l ajuta să treacă peste un vraf de cărți. Dacă sunteți, trebuie să vă spun că îmi pare foarte rău pentru cele întâmplate.

– Oh, nu! a replicat omul, ștergându-și funinginea de pe degete cu o batistă mare și murdară, pe care i-a întins-o apoi lui Jamie. Amos Crupp era tipograful. S-a dus… a șters-o când a ars clădirea. Eu sunt Herbert Longfield. Mie îmi aparține terenul. Și clădirea a fost a mea, a mai adăugat omul aruncând o privire în spatele lui. Nu cumva dumneata ești unul dintre salvatori? Am aici un morman frumos de fiare.

Tiparnița lui Fergus și Marsali era singura între Charleston și Newport. Tiparnița ziarului *Wilmington Gazette* apărea distrusă și înnegrită, între

dărâmături. Îți mai dădeai seama doar că fusese o tiparniță, dar atât, căci nu mai era bună de nimic.

– Când s-a întâmplat asta? am întrebat.

– Acum două nopți. Cu puțin după miezul nopții. S-a ales praful de toate, chiar înainte ca pompierii să se fi urnit din loc.

– S-a întâmplat ceva cu coșul? a întrebat Jamie, aplecându-se și luând de jos un pamflet.

Longfield a izbucnit într-un râs cinic, spunând:

– Nu sunteți de pe-aici, nu-i așa? Ziceați că-l căutați pe Amos?

Ne-a privit pe rând când pe mine, când pe Jamie. Se pare că nu era dispus să facă nici un fel de mărturisiri unor străini ale căror convingeri politice nu le cunoștea.

– James Fraser, a spus Jamie, întinzându-i mâna și strângându-i-o cu putere. Aceasta este soția mea, Claire. Cine a făcut asta? Fiii Libertății?

Longfield a ridicat din sprâncene, spunând:

– Chiar că nu sunteți de prin părțile-astea.

Omul a zâmbit, dar asta nu pentru că s-ar fi înveselit și apoi a continuat:

– Amos era de partea Fiilor Libertății. Nu era unul dintre ei, dar gândea la fel ca ei. I-am spus să fie atent la ceea ce scrie și la ceea ce tipărește în ziar, și chiar a încercat să-mi urmeze sfatul, numai că în vremurile-astea nu e nevoie de prea mult. Este suficient să spună cineva o vorbuliță și ești bătut măr în plină stradă sau chiar omorât.

Omul l-a măsurat pe Jamie, spunând:

– Deci nu l-ați cunoscut pe Amos. Pot să vă întreb ce treabă aveați cu el?

– Aveam o întrebare în legătură cu o știre care a fost publicată în ziar. Spuneți că domnul Crupp a plecat. Știți cumva unde anume îl pot găsi? Nu vreau să-i fac nici un rău.

Domnul Longfield s-a uitat la mine, gândindu-se probabil că un om care ar fi fost dispus la violențe pe criterii politice nu și-ar fi luat soția cu el dacă avea de gând să facă rău cuiva.

Am încercat să-i zâmbesc cât mai frumos cu putință, dar fără a uita că sunt o femeie respectabilă, iar dumnealui mi-a zâmbit vag. Avea buza de sus lăbărțată, ceea ce îl făcea să semene cu o cămilă speriată, aspect accentuat și de dinții mai puțin obișnuiți.

– Nu, nu știu, a replicat, privindu-l pe Jamie cu aerul unui om care a luat o hotărâre. Cu toate acestea, pot să vă spun că avea un partener de afaceri dat dracului. Este posibil ca el să aibă informații despre ceea ce vă interesează?

Acum venise rândul lui Jamie să-l măsoare atent pe Longfield. S-a hotărât repede ce trebuia să facă, mi-a întins mie pamfletul și a spus:

– Se prea poate. Este vorba despre un mic anunț în legătură cu faptul că a ars o casă în munți. Anunțul acesta a fost publicat anul trecut. Aș dori să aflu cine a oferit ziarului această informație.

Longfield s-a încruntat și-a scărpinat buza de sus, îndepărtând un fulg de funingine, pentru ca apoi să spună:

– Nu-mi aduc aminte de acest anunț, domnule, vă spun ceva. Eu însumi voiam să mă duc la George Humphries, adică la partenerul de afaceri al lui Amos, după ce mă lămuresc ce este aici…

Omul a privit peste umăr și a făcut o strâmbătură, pentru ca după aceea să continue:

– De ce nu veniți cu mine să-l întrebați în legătură cu acel anunț?

– Mă îndatorați, domnule, a spus Jamie, aruncându-mi o privire scurtă și ridicând din sprâncene, dându-mi de înțeles că rolul meu de paravan se încheiase și îmi puteam vedea de treburile mele. I-am urat domnului Longfield o zi bună și m-am dus să vizitez orașul Wilmington.

Afacerile mergeau mai bine decât în New Bern. Wilmington dispunea de un port cu apă adâncă și, deși blocada engleză afectase importul și exportul, micile ambarcațiuni continuau să acosteze în port. Wilmingtonul era mai întins decât New Bern și avea o piață destul de mare în centrul orașului, unde mi-am petrecut în mod plăcut o oră, cumpărând diferite plante și aflând cele mai recente bârfe, apoi mi-am luat și un corn cu brânză, pe care l-am mâncat în port.

Mă plimbam, trăgând nădejde că voi descoperi vasul care urma să ne transporte în Scoția, dar nu am văzut vreo navă ancorată care să fie suficient de mare pentru un astfel de voiaj. DeLancey Hall spusese, ce-i drept, că va trebui să ne îmbarcăm pe un vas mic, poate chiar pe vasul lui de pescuit, pentru a ajunge în larg, unde aveam să întâlnim un vas mai mare. M-am așezat să mănânc pe un stâlp gros de pe chei și am atras un stol de pescăruși, foarte interesați de ceea ce făceam. S-au așezat în preajma mea, de parcă ar fi fost niște fulgi de zăpadă.

– Să nu îndrăznești! am spus amenințând cu arătătorul un pescăruș care se uita la coșul meu. Acesta-i prânzul *meu*!

Aveam încă pamfletul pe jumătate ars de la Jamie. Am scuturat cu putere foaia de hârtie, amenințându-i pe pescărușii. Aceștia și-au luat zborul, dar după

o vreme, s-au așezat din nou la o distanță mai mare, fiind foarte interesați de cornul cu brânză din mâna mea.

– Ha! le-am strigat păsărilor, mutând coșul la adăpostul picioarelor mele.

Am prins bine cornul în mână. Mă uitam cu un ochi la pescărușii și cu unul către port. Un vas de război britanic era ancorat la o oarecare distanță de port și, la vederea drapelului britanic, am avut un sentiment de mândrie și neliniște.

Mândria o simțeam necondiționat. Toată viața simțisem că sunt cu adevărat englezoaică. Mă aflasem în serviciul Marii Britanii în spitale, pe câmpuri de luptă, îmi servisem țara cu simțul datoriei și cu onoare și văzusem mulți dintre compatrioții mei și numeroase dintre compatrioatele mele căzând în slujba țării. Steagul arăta puțin diferit de acela sub care servisem eu, dar mă simțeam mândră la vederea lui.

În același timp, eram conștientă de amenințarea pe care o reprezenta acel steag pentru mine și ai mei. Trapele tunurilor, situate în partea superioară a navei, erau deschise. Se făcea un exercițiu, fără nici o îndoială, pentru că vedeam tunurile ieșind și retrăgându-se de parcă ar fi fost capetele unor popândăi. Cu o zi înainte fuseseră în port *două* nave de război și una dintre ele plecase... încotro? Într-o misiune sau patrula la intrarea în port, pentru a aborda, pentru a ataca, ori pentru a scufunda orice navă suspectă?

Nu mă puteam gândi la ceva mai suspect decât corabia domnului Hall, care se ocupa cu contrabanda.

M-am gândit din nou la misteriosul domn Beauchamp. Franța era încă neutră. Ne-am fi aflat în siguranță dacă am fi fost la bordul unui vas sub pavilion francez. Cât despre motivele lui Beauchamp... Am acceptat cu greu dorința lui Fergus de a nu avea de-a face cu el, dar mă întrebam de ce îl interesa Fergus pe Beauchamp.

De asemenea, mă întrebam dacă avea vreo legătură cu rudele mele care purtau numele de Beauchamp. Unchiul meu Lamb se ocupase cât de cât de arborele genealogic și făcuse asta numai de dragul meu, dar nu mă interesase. Mă întrebam unde era acum acel arbore genealogic. Ni-l dăduse nouă, adică mie și lui Frank, atunci când ne-am căsătorit; era frumos împăturit, într-un fel de mapă din cânepă de Manila.

Poate că o să pomenesc de domnul Beauchamp în următoarea scrisoare către Brianna. Ea are vechile catastife ale familiei noastre, cutiile în care s-au păstrat vechile formulare de impozitare, colecția de lucrări și proiecte, pe care

le-a făcut cât a fost elevă... Am zâmbit, amintindu-mi de dinozaurul din lut pe care l-a făcut pe când avea opt ani, o creatură cu dinți mari înclinată într-o parte de parcă ar fi fost beată și ținând între fălci un obiect cilindric.

– Mănâncă un mamifer, mi-a spus ea.

– Ce s-a întâmplat cu picioarele mamiferului? am întrebat-o.

– Au căzut atunci când dinozaurul a călcat pe ele.

Rememorând episodul, nu fusesem atentă preț de o clipă, iar un pescăruș îndrăzneț m-a lovit peste mână și ultima bucățică de corn a căzut pe jos, asupra ei năpustindu-se întregul stol de păsări înfometate.

Am rostit un cuvânt urât pentru că pescărușul mi-a lăsat pe dosul palmei o mică zgârietură și, ridicând de jos pamfletul, l-am aruncat în mijlocul păsărilor lacome. Am lovit în cap una dintre păsări. Aceasta a început să dea speriată din aripi și ceilalți pescăruși s-au risipit, blestemându-mă pe limba lor, dar fără a lăsa în urmă nici o fărâmă de mâncare.

– Ha! am exclamat eu din nou, rânjind cu satisfacție.

Jenându-mă să arunc gunoiul pe jos, sentiment pe care îl aveam din secolul al XX-lea, dar cu totul inexistent în epoca în care mă aflam, am ridicat resturile foii și am refăcut bucata de hârtie atât cât am putut, dându-i aspectul unui dreptunghi.

Titlul era *Examinarea milei*, iar subtitlul *Gânduri asupra naturii compasiunii divine, manifestarea acesteia la om și posibilitățile acestuia de a deveni mai bun ca ființă, dar și din punct de vedere al omenirii în ansamblul său.* Probabil că nu era una dintre lucrările domnului Crupp, care s-a bucurat de foarte mult succes. M-am gândit să o pun în coșul meu.

Asta m-a făcut să mă gândesc la altceva. M-am întrebat dacă Robert va vedea această lucrare vreodată într-o arhivă. Credeam că acest lucru va fi posibil.

Aceasta însemna că noi sau că eu trebuia să facem anumite lucruri dacă ne propuneam să fim cunoscuți? Având în vedere că lucrurile care apăreau în presă indiferent de epocă erau războiul, crimele, tragedia și alte lucruri cumplite, mă gândeam că era mai bine să nu fim cunoscuți. Mă bucurasem de câteva ori de glorie, dar nu în împrejurări plăcute, și ultimul lucru pe care mi-l doream era ca Roger să găsească vreun articol despre mine, în care să se spună că fusesem spânzurată pentru că am prădat vreo bancă ori că am fost executată pentru că aș fi fost vrăjitoare, sau că niște pescărași mă ciugulieră până mă omorâseră.

Am ajuns la concluzia că nu îmi doream să devin unul dintre subiectele ziarelor. Cel mai bine ar fi fost să-i spun lui Bree despre domnul Beauchamp și despre genealogia familiei Beauchamp, și dacă Roger voia să se informeze *despre asta*, atunci foarte bine. Bineînțeles că nu am să aflu niciodată dacă avea să-l găsească pe Percival pe lista membrilor familiei Beauchamp. Dacă avea să-l descopere, atunci Jem și Mandy aveau să știe mai multe despre genealogia lor.

Dar unde era mapa aceea? O văzusem ultima dată pe biroul lui Frank, și îmi aminteam că unchiul Lamb făcuse, după părerea mea, un arbore genealogic de-a dreptul stufos…

– Vă rog să mă scuzați, doamnă, a spus o voce groasă în spatele meu. Văd că…

Smulsă brusc din gândurile mele, m-am întors și mi s-a părut că…

– Doamne, Iisuse Hristoase! am mormăit, ridicându-mă în picioare, dumneata!

Am făcut un pas înapoi, m-am împiedicat de coș și era cât pe ce să cad în apă, dar m-a salvat Tom Christie, care m-a apucat instinctiv de braț.

M-a tras spre el, a căzut, iar eu am căzut peste el. S-a ridicat numaidecât de parcă ar fi fost un arc de oțel și m-a ridicat în brațe, sărutându-mă cu patimă.

Apoi m-a privit, zicând:

– Ești moartă!

– Ei bine, nu! am spus eu pe un ton de parcă aș fi vrut să mă scuz.

– Te rog… te rog să mă scuzi, a reușit el să-mi spună în cele din urmă, dându-mi drumul. Eu… eu… eu…

Era alb ca un strigoi și părea că *el* s-ar fi putut să cadă în apă. Nu cred că eu arătam mai bine, dar cel puțin mă țineam pe picioare.

– Ar fi mai bine să te așezi, am spus.

– Da… dar nu aici, a replicat el repede.

Avea dreptate. Cheiul era un loc *public*, iar întâlnirea noastră deja atrăsese atenția. Doi vagabonzi se uitau la noi cu gura căscată și își dădeau coate. Am atras, însă, și privirile negustorilor, marinarilor și hamalilor care se aflau acolo cu treburi. Am început să-mi revin din șoc și m-am simțit în stare să gândesc.

– Ai o odaie? l-am întrebat. Oh, nu, nu merge! Sau merge totuși?

Îmi puteam imagina ce povești se vor scorni pe seama noastră, îndată ce vom fi părăsit portul, dacă plecam de acolo și apăream la domnul Christie. Nici în gândurile mele nu-i puteam spune altfel decât domnul Christie. Să mergem în odaia lui…

– Ei, lucruri cu totul obișnuite, am spus eu hotărâtă. Să mergem.

Aveam de mers doar câteva minute până la hanul lui Symonds și am făcut drumul în tăcere deplină. M-am uitat din când în când la el pe furiș, pentru a mă asigura că nu era o fantomă, dar și pentru a-mi da seama în ce stare era.

Părea a fi una relativ bună, deoarece era îmbrăcat decent, într-un costum gri închis și într-o cămașă curată. Chiar dacă nu era îmbrăcat după ultima modă – mi-am mușcat buza, gândindu-mă cum ar arăta Tom Christie îmbrăcat după ultima modă – nu arăta neglijent.

În rest, era ca atunci când îl văzusem ultima dată, ei bine, nu, m-am gândit, corectându-mă pe mine însămi, de fapt arăta mult mai bine. Îl văzusem ultima dată împovărat de tragedia morții fiicei sale și de tot ceea ce a urmat după nenorocire. Ultima oară l-am văzut pe *Cruizer*, vasul britanic pe care se refugiase guvernatorul Martin când a fost alungat din colonie, cu aproape doi ani în urmă.

Atunci domnul Christie mărturisise că își omorâse fiica, faptă de care fusesem acuzată eu, mărturisise dragostea pentru mine și își manifestase dorința de a fi executat în locul meu. Datorită acestei situații, faptul că înviase mi se părea nu surprinzător, ci de-a dreptul ciudat.

Se punea și întrebarea ce știa, dacă mai știa ceva, despre soarta fiului său, Allan, răspunzător de moartea Malvei Christie. Circumstanțele în care se petrecuse totul erau dintre cele despre care un tată nu trebuie să afle și mă cuprinsese groaza la gândul că s-ar putea să fiu nevoită să-i povestesc totul.

L-am privit din nou. Pe fața lui se vedeau brazde adânci, dar nu era nici tras la față, nici apăsat de griji. Nu purta perucă, cu toate că părul lui sur era tuns scurt, ca întotdeauna, la fel ca și bărbuța. Am simțit că mă gâdilă ceva pe față și abia m-am putut abține să nu-mi trec mâna peste gură, ca să alung senzația aceasta. Era tulburat, de fapt tulburată eram și eu, dar a reușit să-și redobândească stăpânirea de sine și a deschis ușa hanului poftindu-mă să intru, cu un gest deosebit de curtenitor. Doar un ușor clipit al ochiului stâng îi trăda emoțiile.

Îmi tremura tot corpul, iar Phaedre, care servea clienții din cârciumă, mi-a aruncat o privire fugară și m-a salutat dând din cap. Ea nu îl cunoscuse pe Thomas Christie. Auzise de scandalul care a urmat arestării mele, dar nu făcea legătura între acel scandal și domnul care mă însoțea.

Am găsit o masă în salon și ne-am așezat.

– Am crezut că ai murit, am spus eu fără nici un fel de introducere. Ce-ai vrut să spui când mi-ai mărturisit că tu credeai că *eu* am murit?

A deschis gura ca să îmi răspundă, dar nu a apucat să scoată nici un cuvânt, pentru că a venit Phaedre să ne servească. Fata avea un zâmbet plăcut.

– Să vă aduc ceva? Domnule, doamnă, doriți ceva de mâncare? Avem șuncă foarte bună astăzi, cartofi prăjiți și sosul de muștar cu stafide, pregătit de doamna Symond.

– Nu, a replicat domnul Christie. Eu aș vrea doar o cană de cidru, te rog.

– Whisky, am spus. Mult whisky.

Domnul Christie m-a privit scandalizat, dar Phaedre s-a mulțumit să râdă și să plece, grația mișcărilor ei atrăgând privirile celor mai mulți dintre mușterii.

– Nu te-ai schimbat, a spus el.

Ochii lui m-au scrutat pătrunzător, examinând cu atenție fiecare detaliu, pentru ca apoi să continue:

– Ar fi trebuit să te recunosc după păr.

În glasul lui se ghicea dezaprobarea, dar și amuzamentul. Întotdeauna și-a manifestat nemulțumirea că eu refuzam să port bonetă sau să-mi strâng părul. Spunea că părul meu este „zburdalnic".

– Așa s-ar fi și cuvenit, am replicat, netezindu-mi firele de păr rebele. Nu m-ai recunoscut, însă, decât în clipa în care m-am întors, nu-i așa? Ce anume te-a îndemnat să îmi vorbești?

A ezitat, dar și-a îndreptat privirea spre coșul pe care îl pusesem lângă mine, pe podea.

– Văd că ai una dintre operele mele, a spus el.

– Cum? am întrebat urmărindu-i privirea, ca să descopăr pamfletul *Gânduri asupra naturii compasiunii divine*. Am luat foaia de hârtie care se zărea de sub o căpățână de varză pentru a descoperi abia atunci autorul, adică *Dl. T.W. Christie, MA, Universitatea din Edinburgh*.

– De la ce vine W? l-am întrebat, punând pamfletul de unde îl luasem.

– De la Warren, a răspuns el răgușit. De unde Dumnezeu ai apărut?

– Tata spunea întotdeauna că m-a găsit sub o frunză de varză, în grădină, am spus eu repede. De fapt, vrei să știi de unde am apărut astăzi? Dacă asta vrei să afli, atunci îți spun că am venit chiar din brațele regelui.

Începea să pară mai puțin șocat și iritarea lui obișnuită, provocată de lipsa mea de feminitate, începea să-și pună amprenta pe chipul lui sobru.

– Lasă gluma, a spus el. Am crezut că ești moartă.

Phaedre a adus băuturile chiar în acel moment și m-a privit, arcuindu-și sprâncenele.

– Nu arată chiar atât de rău, domnule, a spus ea. Vă rog să mă scuzați că mi-am îngăduit să v-o spun.

– Îți mulțumesc, a replicat el printre dinți.

Phaedre m-a privit amuzată și apoi a plecat, scuturând din cap.

– Cine ți-a spus asta?

– Un bărbat pe nume McCreary.

Probabil că aveam o figură inexpresivă, pentru că a adăugat:

– Era din Brownsville. L-am întâlnit aici… în Wilmington… în luna ianuarie a anului trecut. Spunea că tocmai venea din munți. Mi-a povestit despre incendiu. A avut loc un incendiu?

– Ei bine, da, i-am răspuns eu, vorbind rar și întrebându-mă cât de mult din întregul adevăr îi spuneam. Foarte puțin într-un loc public, așa hotărâsem. Poate că domnul McCreary a dat acel anunț în ziar… dar nu se putea să fi fost el.

Roger spusese că anunțul apăruse în 1776, adică aproape cu un an înainte de producerea incendiului.

– Eu l-am dat, a replicat domnul Christie.

Acum era rândul meu să fiu mirată.

– Tu? Când? am întrebat, luând o înghițitură zdravănă de whisky, pentru că eram convinsă că aveam nevoie de băutură mai mult decât oricând.

– Imediat ce am auzit de incendiu sau… nu, s-a corectat el. La câteva zile după ce am auzit de el. M-a… afectat foarte mult această veste, a spus el, întorcându-și privirea de la mine.

Făcea pentru prima dată asta din momentul în care ne așezasem.

– Ah, îmi pare rău, am spus încet, ca și când aș fi avut regrete, dar de ce aș fi regretat faptul că nu pierisem în incendiu…?

A tușit pentru a-și drege glasul și a spus:

– Da, mi s-a părut că trebuia să fac ce... să fac ceva. Trebuia să se consemneze trecerea... trecerea ta în altă lume.

După ce a rostit aceste cuvinte, m-a privit cu ochii lui cenușii, continuând:

– Nu m-am putut obișnui cu gândul că tu... că tot ceea ce înseamnă persoana ta a dispărut de pe fața pământului așa, pur și simplu, fără a fi marcat acest fapt, a adăugat el.

A tras adânc aer în piept și a luat o înghițitură din cana de cidru.

– Chiar dacă s-ar fi organizat o înmormântare, nu ar fi avut nici un rost să mă întorc la Fraser's Ridge. Nu am putut, de aceea m-am gândit să se consemneze aici ceea ce s-a întâmplat. Oricum, a spus el mai încet, privind în altă parte, nu puteam să pun flori pe mormântul tău.

Whisky-ul mă ajutase să mă mai liniștesc, dar îmi și iritase gâtul și îmi era greu să vorbesc, atunci când eram sufocată de emoție. I-am atins mâna ușor, am tușit ca să-mi dreg glasul și am spus:

– Mâna ta e bine?

M-a privit cu surprindere și ridurile de pe fața lui s-au estompat puțin.

– Mâna mea e foarte bine, m-a asigurat el. Vezi?

A întins mâna dreaptă și mi-a arătat cicatricea în formă de Z, pe care o avea în palmă. Se vindecase frumos, rămăsese doar o urmă roz.

– Ia să văd, i-am spus, luându-i mâna cât mai firesc cu putință, întorcând-o și îndoindu-i degetele, pentru a le verifica flexibilitatea. *Avea dreptate*, mâna lui era, într-adevăr, bine. Și-o putea mișca aproape normal.

– Am făcut exercițiile pe care m-ai pus să le fac, a spus el încet. Le fac în fiecare zi.

L-am privit și mi-am dat seama că mă privea cu oarecare gravitate. Roșise și mă gândeam că nu era atât de detașat precum îmi închipuisem. Înainte de a da drumul mâinii lui, a întors-o și mi-a acoperit cu totul degetele, astfel încât mi-ar fi fost greu să-mi retrag mâna.

– Soțul tău, a spus el, înmărmurind, pentru că era limpede că, până în acel moment, nu se gândise la Jamie. Soțul tău este și el în viață?

– Ăăă, da.

Am apreciat că nu a făcut vreo strâmbătură, ci s-a mulțumit să dea din cap, în timp ce expira cu zgomot, spunând:

– Mă bucur... să aud asta.

Se uita la cidrul pe care nu-l băuse încă și continua să mă țină de mână; a spus încet, fără să ridice ochii:

– El... știe? Cum am... de ce... eu nu i-am spus care-i motivul pentru care am depus mărturie. Tu i-ai spus?

– Vorbești despre – m-am întrerupt, căutând cea mai potrivită exprimare – despre sentimentele tale nobile față de mine? Ei bine, da, știe. Te-a înțeles. El știe foarte bine ce înseamnă să fii îndrăgostit.... de mine, vreau să spun.

Aproape că era să izbucnească în râs și am avut ocazia de a-mi trage mâna dintr-a lui. Dar nu a râs și nici nu mi-a spus că *nu mai era* îndrăgostit de mine. Vai!

– Ei bine, oricum nu suntem morți, am spus, dregându-mi glasul din nou. Dar tu? Ultima dată când te-am văzut...

– Ah! a exclamat el, părând nu tocmai fericit. Plecarea ta bruscă de pe *Cruizer* l-a făcut pe guvernatorul Martin să rămână fără secretar particular. Descoperind că știam carte, că scriam destul de frumos și datorită aranjamentelor tale, a făcut în așa fel încât să nu mai servesc pe bric.

Nu mă surprindea. Alungat din colonia lui, guvernatorul Martin s-a văzut obligat să se ocupe de afacerile sale în minuscula cabină a căpitanului de pe nava britanică pe care se refugiase. Afacerile sale implicau scrierea de scrisori. Nu trebuiau doar gândite și așternute pe hârtie, ci și copiate în mai multe exemplare fiecare. O copie rămânea în dosarele de corespondență ale guvernatorului. Apoi era necesară câte o copie pentru fiecare persoană sau entitate care manifesta interes pentru conținutul scrisorii. Mai erau necesare copiile trimise în Anglia sau în Europa, expediate cu mai multe nave, în speranța că măcar una dintre ele ajungea la destinație, chiar dacă toate celelalte erau scufundate, capturate de către pirați, sau se pierdeau.

Mă durea mâna când îmi aminteam. Exigențele implicate de birocrație înainte de apariției magiei numite Xerox au făcut ca eu să nu putrezesc într-o celulă și Tom Christie să nu fie executat pe loc sau să fie trimis pe uscat, pentru a-și petrece restul zilelor într-un beci.

– Îți sunt foarte recunoscător, a spus el cu multă răceală. Îți sunt recunoscător deși, la vremea respectivă, nu nutream sentimentul acesta față de tine.

Christie fusese timp de câteva luni secretar *de facto* al guvernatorului. La finele lui noiembrie, venise o navă din Anglia, cu care sosiseră și ordine. Guvernatorul trebuia să ia din nou în stăpânire pe colonia, dar nu i se puneau la dispoziție militari, armament sau sugestii în ducerea la îndeplinire a acestor dispoziții. În schimb, îi fusese adus un secretar oficial.

– În momentul acela, guvernatorul a fost nevoit să renunțe la mine. Devenisem… apropiați, pentru că dispuneam de atât de puțin spațiu.

– Și pentru că tu mai erai un ucigaș anonim, nu a vrut să te vadă în streang, am spus eu, ducând până la capăt gândul său. Da, e un om bun.

– Este, a spus Christie dus pe gânduri. Nu a avut o viață ușoară, bietul de el.

Am dat din cap, întrebând:

– Ți-a povestit despre băieții lui.

– Da, mi-a spus, strângând din buze, dar nu de supărare, ci pentru a-și stăpâni emoțiile. Lui Martin și soției lui le muriseră unul după altul trei băieței, contractând bolile contagioase și frigurile din colonie. Nici nu e de mirare că, auzind despre enorma suferință a guvernatorului, i se deschiseseră vechile răni sufletești. A dat din cap puțin și s-a întors la ale sale.

– I-am spus câte ceva despre fata mea.

Zicând acestea, a luat cana de cidru, din care abia băuse și a golit-o pe jumătate dintr-o înghițitură, însetat, pentru ca apoi să continue:

– I-am spus între patru ochi că mărturia mea fusese falsă… și i-am spus de asemenea că sunt convins de nevinovăția ta și, dacă s-ar fi întâmplat să mai fii arestată pentru acea crimă, mărturia mea avea să fie luată în seamă.

– Îți mulțumesc, i-am spus, întrebându-mă dacă știa *cine anume* o omorâse pe Malva. Credeam că bănuia cine a comis crima, dar de la bănuială până la certitudine era cale lungă. Nimeni nu știa unde se afla Allan acum… cu excepția mea, a lui Jamie și a lui Ian.

Guvernatorul Martin a ascultat această mărturie simțind că i se ia o piatră de pe inimă. S-a văzut obligat să-l debarce pe Christie, astfel încât să se poată pune la dispoziția autorităților civile.

– *Nu mai există* autorități civile, nu-i așa? am spus eu.

El a aprobat adăugând:

– Nu există nici un fel de autoritate civilă care să se poată ocupa de o asemenea afacere. Există închisori și șerifi, dar nu există nici tribunale, nici magistrați.

Rostind aceste cuvinte, aproape că a zâmbit, deși pe fața lui continua să se citească asprimea.

– Am crezut că este o pierdere de timp să caut pe cineva căruia să mă pot preda, a continuat el.

– Dar ai spus că ai trimis o copie a mărturiei tale ziarului, i-am spus. Nu ai fost primit… ăăă… cu răceală de către oamenii din New Bern?

– Prin grația providenței divine, ziarul își încetase activitatea înainte de a primi mărturia mea, și asta pentru că tipograful era loialist. Cred că domnul Ashe și prietenii lui l-au căutat, și el a luat decizia înțeleaptă de a trece într-un alt domeniu de activitate.

– Foarte înțeleaptă decizie, am spus eu sec.

John Ashe era unul dintre prietenii lui Jamie, o figură marcantă printre Fiii Libertății, cel care a instigat la incendierea Fortului Johnston și a jucat un rol determinant în izgonirea guvernatorului Martin, care s-a văzut nevoit să trăiască pe mare.

– Au existat niște bârfe, a spus el, privind din nou în altă parte. Dar nu au mai fost luate în seamă din cauza evenimentelor care s-au petrecut. Nimeni nu știa foarte exact ce s-a întâmplat la Fraser's Ridge și, după o vreme, toată lumea a rămas cu ideea că eu fusesem victima unei tragedii de ordin personal. După o vreme, oamenii au început să simtă pentru mine… compasiune.

S-a strâmbat puțin, pentru că el nu era genul căruia să-i placă să fie compătimit.

– Văd că o duci bine, i-am spus, uitându-mă la costumul lui. Cel puțin nu dormi în șanț și nu te hrănești cu capete de pește adunate de prin port. Nici n-am știut că este atât de profitabil să scrii pamflete.

Fața lui căpătase între timp culoarea normală, dar auzindu-mă vorbind așa, a roșit, jenat.

– Nu este! a izbucnit el. Dau meditații și țin… țin predici în câte-o duminică.

– Nici nu-mi pot închipui pe cineva mai potrivit pentru așa ceva, am replicat amuzată. Întotdeauna ai avut darul de a le spune altora ce nu este în regulă cu ei, dar în termeni biblici. Ai devenit cleric?

A roșit și mai mult, dar și-a stăpânit furia și a reușit să-mi răspundă pe un ton civilizat:

– Când am venit aici, eram foarte sărac. Am mâncat, așa cum ai spus, capete de pește și, din când în când, supă și pâine împărțite de congregația Lumina Nouă. Mă duceam acolo ca să mănânc, dar rămâneam, din respect, și la slujbă. Cu această ocazie am asistat la o slujbă ținută de către reverendul Peterson. Acea slujbă… mi-a rămas în suflet. Am stat de vorbă cu el. Lucrurile s-au înlănțuit.

S-a uitat la mine și apoi a continuat:

– Dumnezeu îți îndeplinește ruga, să știi.

– Pentru ce anume te-ai rugat? l-am întrebat intrigată.

L-am surprins, deși nu fusese decât o simplă întrebare, pusă din curiozitate.

– Eu… Eu…

S-a întrerupt și apoi m-a privit încruntat, spunând:

– Ești femeia cel mai greu de suportat!

– Nu ești prima persoană care spune asta, l-am asigurat eu. Și nu am vrut să te supăr. Mă… întrebam și eu.

Am văzut că ar fi vrut să se ridice și să plece, dar dorea în același timp și să depună mărturie despre ce se întâmplase cu el. Era un om încăpățânat și a rămas pe loc, spunând în cele din urmă pe un ton egal:

– Am întrebat… de ce. Asta-i tot.

– Și astfel ți-ai găsit de lucru, am spus.

Părea surprins, iar eu abia m-am abținut să nu izbucnesc în râs. Mereu era surprins când descoperea că mai citise și altcineva Biblia.

M-a privit un pic altfel decât o făcea de obicei.

– Și acum ești aici, a spus el în cele din urmă pe un ton care părea a fi acuzator. Presupun că soțul tău și-a format un detașament de voluntari sau s-a alăturat unui astfel de detașament. Eu m-am săturat de război. Mă mir că nu s-a săturat și soțul tău.

– Nu este neapărat vorba despre nevoia de a simți atmosfera războiului, am replicat tăios. El crede că s-a născut pentru asta.

În ochii lui Tom Christie s-a văzut un licăr. Era surpriză? Își dădea seama că într-adevăr așa stăteau lucrurile?

– Așa este, a spus el încet. Cu siguranță că…

Nu și-a dus gândul la bun sfârșit, ci a întrebat:

– Ce faceți aici? Vreau să spun, aici, în Wilmington?

– Căutăm un vas, i-am răspuns. Plecăm în Scoția.

Întotdeauna am reușit să-l uimesc, dar de data asta, a amuțit. A ridicat cana, a dus-o la gură și a stropit fără să vrea masa cu cidru.

După aceea, s-a înecat și a început să tușească, atrăgând atenția celorlalți clienți. Eu am încercat să-mi păstrez calmul.

– Ăăă... Plecăm la Edinburgh ca să aducem tiparnița soțului meu, i-am spus. Vrei să caut pe cineva, să transmit ceva din partea ta? Cred că mi-ai spus că ai un frate acolo.

Reușise să se liniștească și mă privea cu niște ochi care păreau că ard. M-am îngrozit de ce-am spus și amintindu-mi exact ce se întâmplase, îmi venea să-mi muște limba.

Fratele lui avusese o aventură cu soția lui Tom, în timp ce el era încarcerat în *Highlands* în timpul Răscoalei. După aceea, soția lui îi otrăvise fratele și fusese executată sub acuzația că ar fi fost vrăjitoare.

– Îmi pare rău, am spus încet. Te rog să mă ierți. Nu am...

Mi-a luat mâna în mâinile lui cu atâta putere, încât am tras aer în piept cu mult zgomot, drept pentru care câțiva clienți au întors capetele, uitându-se la noi. Nu le-a acordat atenție, ci s-a aplecat spre mine, spunând cât se poate de clar și de răspicat:

– Ascultă-mă. Am iubit trei femei. Una dintre ele a fost o vrăjitoare și-o târfă, a doua a fost doar o târfă. Se poate ca tu să fii o vrăjitoare la rândul tău, dar asta nu contează. Dragostea pentru tine m-a salvat și am crezut că mi-am regăsit liniștea, îndată ce am crezut că ai murit.

S-a uitat la mine și a clătinat din cap, gura dispărându-i o clipă în barba deasă:

– Și iată-te.

– Ăăă... da, am replicat, simțind încă o dată nevoia de a mă scuza pentru faptul că nu eram moartă.

A tras adânc aer în piept și apoi a oftat, zicând:

– Nu voi avea liniște câtă vreme tu ești în viață, femeie.

După ce a rostit aceste cuvinte s-a ridicat, mi-a sărutat mâna și s-a depărtat.

– Ține minte, a spus el, oprindu-se la ușă și privind peste umăr. Ține minte, n-am spus că regret că așa stau lucrurile.

Am luat paharul de whisky și l-am băut.

Am continuat să mă plimb, dar eram ametită, și asta nu doar din cauza băuturii. Nu știam ce să cred despre revenirea la viață a lui Tom Christie, dar era un lucru care mă neliniștea. Cu toate acestea, nu aveam cum *să schimb* situația. M-am dus la prăvălia lui Stephan Moray, un argintar din Fife, ca să-mi comand o pereche de foarfece chirurgicale. Spre norocul meu, părea a fi un om inteligent, care a înțeles atât ceea ce doream, cât și de ce trebuia

să urmeze indicațiile mele. Mi-a promis că, în trei zile, foarfecele aveau să fie gata. Încurajată de acest lucru, am îndrăznit să mai formulez o dorință.

– Ace, a spus Moray, în vreme ce sprâncenele lui albe se apropiau una de cealaltă, semn că omul era mirat. Doar nu ai nevoie de un argintar ca să...

– Nu este vorba despre ace de cusut, i-am spus. Este vorba despre ace mai lungi, fără ureche. Acele de care am eu nevoie se folosesc de către medici. Aș dori să le faceți din asta.

A făcut ochii mari în momentul în care am pus pe tejghea o pepită de aur, mare cât o alună. De fapt, era o bucată dintr-un lingou franțuzesc, bătut cu ciocanul și acoperit cu puțin noroi, atât cât era nevoie pentru a nu bate la ochi.

– Soțul meu a câștigat asta la un joc de cărți, am spus eu cu o urmă de mândrie, dar și parcă mi-aș fi cerut scuze, exact pe tonul care se cuvenea într-o asemenea situație. Nu îmi doream să creadă cineva că era aur la Fraser's Ridge... indiferent de forma în care ar fi fost de găsit metalul prețios. Dacă spuneam despre Jamie că îi plăcea jocul de cărți, nu-i făceam nici un rău. Oricum el era un cartofor cunoscut, ba aș putea spune chiar notoriu.

Moray s-a încruntat un pic atunci când i-am dat în scris detaliile legate de ace, dar a fost de acord să le facă. Spre norocul meu, se părea că meșterul nu auzise niciodată de păpuși Voodoo. Dacă ar fi auzit, aș fi avut ceva probleme.

M-am dus la argintar, apoi la piață, ca să cumpăr ceapă verde, brânză, frunze de mentă și toate plantele medicinale pe care le mai puteam găsi. Tocmai de aceea se înserase deja când am ajuns la han.

Jamie juca cărți în salon, iar Ian îl urmărea uitându-se peste umărul lui. Când m-a văzut, Jamie s-a ridicat de la masă, i-a dat cărțile lui Ian și a venit să-mi ia coșul din mână. Apoi a urcat împreună cu mine scările care duceau în camera noastră.

După ce a închis ușa, m-am întors spre el, dar înainte de a putea rosti un cuvânt, el mi-a spus:

– Știu că Tom Christie e în viață, l-am întâlnit pe stradă.

– M-a sărutat, am spus încet.

– Da, am auzit, a replicat, uitându-se la mine amuzat.

Nu știu de ce, dar m-am simțit jenată pentru că mă privea așa.

Și-a dat seama și s-a amuzat și mai tare, zicând:

– Ți-a plăcut, nu?

– N-a fost amuzant!

Am văzut că a devenit un pic mai serios, fără a renunța cu totul să se amuze.

– *Ți-a* plăcut? m-a întrebat el încă o dată, pentru că era curios și nu fiindcă și-ar fi dorit să mă tachineze.

– Nu! am răspuns și mi-am întors privirea. Vreau să spun… Nu am avut timp să mă gândesc la asta.

Fără o vorbă, m-a apucat de ceafă și m-a sărutat. L-am lovit cu palma din reflex. Nu foarte tare, pentru că am încercat să îmi retrag mâna chiar în momentul în care îl loveam. Era limpede că nu îl duruse, dar mă simțeam atât de surprinsă și aveam o senzație atât de neplăcută, de parcă l-aș fi trântit la pământ.

– Nu te-ai gândit foarte mult, nu-i așa? a spus încet, dându-se un pas înapoi și privindu-mă cu interes.

– Îmi pare rău, i-am spus, simțindu-mă umilită. Eram supărată cu atât mai mult cu cât nu înțelegeam *de ce* sunt supărată. Nu am vrut. Îmi pare rău.

A lăsat capul într-o parte și m-a privit, pentru ca apoi să mă întrebe:

– Ar fi mai bine să mă duc să-l omor?

– Nu fi ridicol, i-am spus, făcându-mi de lucru cu tolba, pentru că nu voiam să-l privesc în ochi. Eram supărată, mă simțeam prost, eram iritată și mă simțeam cu atât mai prost cu cât nu știam de ce trec prin toate astea.

– A fost o întrebare cinstită, *Sassenach*, a spus el încet. Cinstită, dar nu serioasă. Mă gândeam că ar trebui să-mi răspunzi onest.

– Bineînțeles că nu vreau să-l omori!

– Vrei să-ți spun de ce mi-ai dat o palmă?

– Păi – am rămas cu gura deschisă preț de o clipă și apoi am închis-o – Da, vreau.

– Te-am atins împotriva voinței tale, a spus el, privindu-mă insistent. Nu-i așa?

– Așa este, am răspuns, simțind că îmi era mai ușor să respir. Asta a făcut și Tom Christie și să știi că nu, *nu mi-a* plăcut.

– Nu ți-a plăcut, a replicat el. Bietul om.

– Nu și-ar dori compasiunea ta, am spus eu cu asprime, iar Jamie a zâmbit.

– Nu și-ar dori-o, dar se bucură de ea. Eu mă bucur, a ținut el să mai adauge.

– De ce te bucuri? Te bucuri pentru că e în viață? Cu siguranță nu te bucuri… pentru că el crede că e îndrăgostit de mine, am spus eu cu oarecare îndoială.

– Eu nu vreau să mă gândesc la simțămintele lui ca la un lucru fără importanță. Și-a pus viața în joc pentru tine o dată. Cred că o va mai face.

– Nu mi-am dorit să facă asta!

– Te frământă, a observat el cu interes.

– Da, mă frământă al naibii de mult! am replicat privindu-l cu atenție, moment în care mi-am dat seama cum stăteau lucrurile și i-am spus:

– Și pe tine te frământă!

Mi-am adus aminte că tocmai îmi mărturisise faptul că îl întâlnise pe Tom pe stradă. Ce îi spusese Tom?

A clătinat capul, negând vag.

– N-am să zic niciodată că *îmi place* Thomas Christie, a spus el, reflectând, dar îl respect. Și *mă bucur* foarte mult că e în viață. Nu ai făcut rău că ai regretat moartea lui. Și eu am făcut-o.

– Nici nu mă gândisem la asta. Dar nu regret nimic.

Fiind de-a dreptul șocată de faptul că l-am întâlnit, nu mi-am amintit că am plâns pentru el și pentru copiii lui.

– Bine. Treaba e că Tom Christie te dorește foarte mult, dar nu știe nimic despre tine.

– Și tu știi, am spus eu pe un ton care se dorea a fi și întrebător, și provocator.

A zâmbit și a pus zăvorul la ușă, apoi a traversat camera și a tras draperia, acoperind fereastra mică și lăsând încăperea într-o plăcută penumbră albăstruie.

– Poate că mai am destule de învățat, poate că îmi lipsesc unele, dar și știu multe, a spus el apropiindu-se de mine atât de mult, încât am fost nevoită să dau capul pe spate pentru a-i vedea chipul. Nu te-am sărutat niciodată fără a ști cine ești. Și tocmai asta nu va ști niciodată bietul Tom.

Dumnezeule, *ce* îi spusese Tom?

Pulsul meu, care fusese când mai lent, când mai rapid, a crescut până la o anumită limită și a rămas constant. Îl simțeam în vârfurile degetelor.

– Nu știai nimic despre mine când m-ai luat în căsătorie.

Mâna lui s-a așezat încet pe fundul meu.

– Nu?

– Vreau să spun în afară de asta.

A scos un sunet specific scoțian din gât, dar care nu era un chicotit, pentru ca apoi să spună:

– Da, am priceput, doar că înțelept este acela care află ceea ce nu știe… iar eu învăț repede, draga mea.

M-a tras ușor spre el și m-a sărutat atent și tandru, eu consimțind întru totul. Nu am alungat din memorie sărutul posesiv, pasional al lui Tom Christie. Nici nu cred că Jamie ar fi vrut asta. El dorea să-mi arate diferența.

– *Nu se poate* să fii gelos, i-am spus o clipă mai târziu.

– Ba se poate, a replicat el, fără să glumească.

– Nu se poate să crezi…

– Nu cred.

– Ei bine, atunci…

– Atunci…

În întuneric ochii lui aveau culoarea apei de mare, dar era evident ce exprimau și inima a început să-mi bată mai repede.

– Știu ce simți pentru Tom Christie, iar el mi-a spus verde-n față ce simte pentru tine. Desigur că știi că dragostea nu are nici o legătură cu logica, *Sassenach.*

Pentru că sunt în stare să-mi dau seama când mi se pune o întrebare retorică, nu i-am dat nici un răspuns, ci i-am descheiat cămașa. Nu puteam să spun nimic despre sentimentele lui Tom Christie, dar aveam un alt limbaj în care îmi puteam exprima propriile sentimente. Inima lui bătea repede. O simțeam de parcă aș fi ținut-o în palmă. Și a mea bătea cu putere, dar eu respiram adânc, bucurându-mă de căldura corpului său, atât de familiară mie, de părul de pe piept de culoarea scorțișoarei și de faptul că, la atingerea degetelor mele, se înfiora.

În timp ce eu mă bucuram de trupul lui, el și-a plimbat mâna prin părul meu, separând o buclă pe care o privise cu interes.

– Cred că nu s-a albit încă. Atunci am la dispoziție foarte puțin timp, înainte ca tu să devii foarte primejdioasă pentru mine când o să fim în pat.

– Primejdioasă într-adevăr, i-am spus, începând să-i desfac nasturii de la pantaloni. Mi-aș fi dorit să fi avut pe el kiltul. Și ce crezi tu că aș putea să-ți fac în pat?

S-a scărpinat pe piept gânditor și a atins fără să vrea un colț al cicatricii pe care și-o făcuse, când își extirpase pur și simplu semnul lui Jack Randall care îi fusese făcut cu fierul roșu.

– Ei bine, până acum m-ai zgâriat cu unghiile, m-ai mușcat, m-ai înjunghiat… de mai multe ori.

– Nu te-am înjunghiat!

– Ba da! mi-a spus. M-ai înjunghiat în spate cu acele tale... de cincisprezece ori! Am numărat... și apoi m-ai înjunghiat și în picior de douăsprezece ori cu dintele de șarpe cu clopoței.

– Am făcut-o ca să-ți salvez viața!

– Nici n-am spus că n-ai făcut-o ca să-mi salvezi viața, nu-i așa? Da' ți-a plăcut.

– Ei bine, treaba cu dintele de șarpe cu clopoței, dar tratamentul hipodermic... M-am oprit mușcându-mi limba. Ai meritat tot ce ți-am făcut!

M-a privit cu cinism, zicând:

– Ai spus că n-ai să-mi faci nici un rău, nu-i așa?

– Ai numărat de câte ori te-am înțepat în pat, am spus eu încet. Nu poți să numeri de câte ori te-am injectat.

– Eram în pat!

– Dar eu nu am fost!

– Da, ai profitat de situație, a spus el, dând din cap. Cu toate astea, nu-ți port pică.

Dăduse în lături haina mea și se grăbea să-mi descheie cămașa, cu capul aplecat, absorbit cu totul de ceea ce făcea.

– Cum ți-ar plăcea să fiu *eu* geloasă? l-am întrebat, având înaintea mea creștetul capului lui.

– Mi-ar plăcea, a replicat el, în vreme ce îi simțeam respirația pe piele. Ai și fost. Pe Laoghaire. M-a privit, înălțând din sprâncene și a întrebat:

– Cine știe, poate că mai ești?

I-am mai dat o palmă, dar de data asta intenționat. Ar fi putut să mă împiedice, dar nu a făcut-o.

– Da, așa mă gândeam și eu, a spus Jamie, ștergându-și o lacrimă. Vrei să vii cu mine-n pat? O să fim doar noi doi, a mai ținut el să adauge.

Era târziu când m-am trezit. În cameră era întuneric, deși prin capătul de sus al draperiei se vedea un petic de cer. Focul nu fusese aprins încă și în cameră era răcoare, dar mie îmi era cald și bine sub pături, lipită de trupul lui Jamie. Se întorsese pe-o parte, iar eu m-am lipit de el, ca un burete gata să absoarbă. Mi-am pus o mână pe trupul lui simțind cum inspira și expira încet.

Fusesem doar noi doi. La început mă temusem că amintirea lui Tom Christie și a ciudatei sale pasiuni va fi o piedică între noi, dar Jamie, care în

mod evident se gândise la același lucru, hotărâse să șteargă din mintea mea impresia lăsată de sărutul lui Tom și abordase totul invers, începând prin a-mi săruta degetele de la picioare.

Dată fiind dimensiunea încăperii și deoarece patul era pus într-unul dintre colțurile ei, a fost nevoit să se așeze peste mine. Dat fiind că degetele de la picioare îmi erau sărutate și vedeam spatele unui scoțian dezbrăcat, nu mă mai puteam gândi la nimic.

Pentru că eram la căldură și mă simțeam în siguranță, m-am gândit la întâlnirea pe care o avusesem. *Mă simțisem* amenințată. Jamie își dăduse seama de acest lucru. *Vrei să-ți spun de ce mi-ai dat o palmă?... Te-am atins împotriva voinței tale.*

Avea dreptate. Aceasta era una dintre tarele cu care rămăsesem de când fusesem răpită. Deveneam nervoasă când vedeam mulțimi de bărbați. Dacă eram atinsă pe neașteptate, ripostam și mă retrăgeam, cuprinsă de panică. De ce nu-mi dădusem seama de asta?

Nu voisem. Nici acum nu voiam. La ce mi-ar servi să mă gândesc la asta? Trebuia să las timpul să vindece aceste tare, dacă avea să le vindece.

Dar chiar și după vindecare rămân cicatrici. Dovada în acest sens era chiar înaintea ochilor mei, de fapt eram lipită de cel ce reprezenta această dovadă.

Cicatricile de pe spatele lui Jamie se vedeau mai puțin pronunțat și păreau a fi o pânză de păianjen cu câte o umflătură din loc în loc, pe care o simțeam atunci când făceam dragoste. Era ca și când sub pielea lui s-ar fi aflat o rețea de sârmă ghimpată. Mi-am amintit că Tom Christie l-a ironizat odată, pornind de la acele cicatrici și am strâns din dinți.

Am pus mâna pe spatele lui și am simțit o asemenea umflătură. A tresărit în somn și m-am oprit, întinzând palma.

Mă întrebam ce avea să urmeze pentru el, pentru mine. Mi-a răsunat în minte glasul sarcastic al lui Tom Christie: *Eu m-am săturat de război. Mă mir că nu s-a săturat și soțul tău.*

– *Ție* îți convine să spui asta, am spus încet. Lașule.

Christie fusese încarcerat ca iacobin, ceea ce și era, dar nu ca militar. El fusese responsabil cu aprovizionarea în armata lui Charles Stuart. Își riscase averea și poziția socială și le pierduse pe ambele, dar nu își pusese în joc viața și sănătatea.

Cu toate astea, Jamie îl respecta, lucru care însemna ceva, pentru că el nu se grăbea niciodată să judece pe cineva. În afară de asta știam, avându-l

ca exemplu pe Roger, că nu era chiar atât de ușor să ajungi cleric, precum se credea în general. Nici Roger nu era un laș, dar mă întrebam cum avea să își găsească o cale în viitor.

M-am întors pe o parte. Nu aveam liniște. Se pregătise cina. Simțeam mirosul de apă sărată de la stridii, care se înălța din bucătăria de sub camera noastră. Pe lângă acest miros, se mai adăugau și cel al lemnului ars și al cartofilor prăjiți.

Jamie s-a foit un pic și s-a întors pe spate, dar nu s-a trezit. Mai avea timp să doarmă. Visa. Am văzut cum i se mișcau ochii sub pleoapele închise și cum strângea din buze. Corpul i s-a încordat dintr-odată, lângă mine, iar eu m-am retras puțin, uimită. A mârâit încet și s-a arcuit, de parcă ar fi făcut efort. Scotea sunete înăbușite și nu mi-am putut da seama dacă striga sau urla în visul lui. Nici nu am mai așteptat ca să aflu.

– Jamie... trezește-te! i-am spus cu hotărâre, fără să-l ating. Nu mai făceam greșeala asta, când visa scene violente. Era cât pe ce să-mi spargă nasul o dată sau de două ori. Trezește-te!

A tras adânc aer în piept, apoi a început să respire normal și a deschis niște ochi tulburi. Era limpede că nu știa unde se află și i-am vorbit cu blândețe, repetându-i numele și asigurându-l că era bine. A clipit des, a înghițit cu greu și apoi a întors capul și m-a văzut.

– Claire, i-am spus eu, dându-mi seama că făcea un efort spre a-și aminti numele meu.

– Bine, a spus răgușit, pentru ca după aceea să închidă ochii, să scuture din cap și să-i deschidă din nou, întrebând:

– Ești bine, *Sassenach*?

– Da. Dar tu?

A dat din cap, închizând din nou ochii preț de o clipă.

– Da, sunt bine. Am visat casa arzând. Am visat că mă lupt, a spus el, adulmecând. Arde ceva?

– Cred că arde mâncarea pregătită pentru cină, am spus.

Mirosurile plăcute se transformaseră într-un miros acru de fum și mâncare arsă.

– Cred că a dat în foc oala cu tocană, i-am explicat.

– Poate că mâncăm altundeva în seara asta.

– Phaedre a spus că doamna Symonds a pregătit șuncă și sos de muștar cu stafide la prânz. Poate a mai rămas. Te simți bine? l-am întrebat din nou.

În cameră era rece, dar fruntea și pieptul îi erau scăldate în sudoare.

– Oh, da! a spus el, ridicându-se în șezut și frecându-și cu putere pielea capului, în vreme ce își trecea mâinile prin păr. Am avut un vis, dar nu unul dintre acelea care să mă sperie atât de tare încât să mor de frică.

A dat deoparte părul care îi acoperea chipul și mi-a zâmbit, zicând:

– Ai o față ca de ceară. Și tu ai avut o noapte agitată?

– Nu, i-am răspuns, dându-mă jos din pat și punându-mi cămașa înainte de a lua peria de păr. Am fost agitată *înainte* să ajungem în pat sau nu-ți mai amintești?

A râs, și-a trecut mâinile peste față și s-a sculat din pat, pentru a folosi oala de noapte.

– Și celelalte vise? l-am întrebat eu deodată.

– Ce vrei să zici? a întrebat el, privindu-mă mirat.

– Ai spus: „Am avut un vis, dar nu unul dintre acelea care să mă sperie atât de tare, încât să mor de frică". Dar visele care te fac să mori de frică?

Trăsăturile feței lui au tremurat întocmai ca suprafața unui lac în care arunci o piatră.

Din reflex l-am apucat de încheietura mâinii.

– Nu te feri, i-am spus cu blândețe prinzându-i fața în palme, astfel încât să se uite în ochii mei, împiedicându-l să se ascundă în dosul unei măști. Ai încredere în mine.

A privit în altă parte, dar asta doar pentru a se aduna, nu pentru a se ascunde.

Când s-a uitat din nou la mine, i se citea totul în privire. Deruta, rușinea, umilința și tot ceea ce însemna trecutul lăsat demult în urmă, se aflau acolo.

– Uneori... visez... tot felul de lucruri, a spus el rar, lucruri care mi s-au făcut împotriva voinței mele.

Respira pe nas, respira cu zgomot, exasperat, spunând:

– Și mă trezesc înfierbântat și îmi vine să mă duc și să omor pe cineva și să încep cu mine însumi.

A spus aceste ultime cuvinte strâmbându-se, pentru ca apoi să continue, aruncându-mi o privire fugară:

– Nu se întâmplă des și niciodată n-am să-mi descarc furia pe tine. Cred că ar trebui să știi asta.

L-am strâns mai tare de încheietura mâinii. Aș fi vrut să-i spun: *Ai putea s-o faci. Nu m-aș supăra.* Acesta era adevărul și, odinioară, i l-aș fi spus fără

nici o ezitare. Dar acum știam mult mai multe, și dacă aș fi fost eu în locul lui, dacă l-aș fi visat pe Harley Boble sau pe bărbatul acela greoi, cu trupul moale, și dacă m-aș fi trezit înfierbântată, dar mulțumesc lui Dumnezeu, asta *nu mi s-a întâmplat* niciodată, ultimul lucru pe care l-aș fi făcut ar fi fost să mă descarc pe Jamie sau să mă folosesc de trupul lui pentru a mă elibera de starea în care mă aflam.

– Mulțumesc, i-am spus. Mulțumesc pentru că mi-ai spus și îți mulțumesc pentru cuțit.

Jamie a dat din cap și și-a luat pantalonii, spunând:

– Îmi place șunca.

20

REGRET...

Long Island, Colonia New York
septembrie 1776

William și-ar fi dorit să poată vorbi cu tatăl lui. După cum își spunea lui însuși, nu ar fi dorit ca Lordul John să-i influențeze în vreun fel situația. Ar fi dorit să primească un sfat de la tatăl lui, dar Lordul John se întorsese în Anglia și William era singur.

Mă rog, nu era tocmai singur. Pe moment, avea comanda unui detașament de soldați care făcea de pază la un punct vamal situat la marginea Insulei Long Island. A lovit cu putere țânțarul care i se pusese pe încheietura mâinii și, de data asta, chiar a reușit să-l omoare. Și-ar fi dorit să-i poată face același lucru lui Clarewell.

Locotenentul Edward Markham, Marchiz de Clarewell. Cunoscut lui William și unor prieteni mai apropiați sub porecla de „Ned cel fără bărbie" sau „peștele". William a transpirat și a avut senzația că îl gâdila bărbia lui proeminentă, văzând că doi dintre oamenii lui au dispărut deodată. S-a îndreptat spre căruța pe care o verificaseră, rostindu-le numele.

Soldatul Welch a apărut de după căruță ca un Hopa-Mitică, aruncând o privire uimită și ștergându-se la gură.

William s-a aplecat, l-a mirosit și a spus scurt:

– Vei fi acuzat. Unde-i Launfal?

Era în căruță, încheind contra trei sticle de coniac de contrabandă un târg cu proprietarul căruței, care dorea să comercializeze băutura. Pocnind nemilos țânțarii veniți dinspre mlaștină și amenințând să mănânce oamenii cu totul, William l-a arestat pe proprietarul căruței, i-a chemat pe ceilalți trei oameni pe care-i mai avea alături și le-a cerut să-i ducă pe contrabandiștii Welch și Launfal la sergent. Apoi a luat o muschetă și s-a așezat el însuși în mijlocul drumului, singur și cât se poate de hotărât, provocând prin atitudinea lui pe oricine care ar fi îndrăznit să treacă pe-acolo.

În mod ironic, toată dimineața se circulase pe acel drum, dar acum nu mai trecea nimeni, fapt care-i dădea lui William timp să se calmeze, gândindu-se la Clarewell.

Provenind dintr-o familie *deosebit* de influentă, care avea legături strânse cu Lordul North, „Ned cel fără bărbie" sosise în New York cu o săptămână înaintea lui William și ajunsese, ca și el, în marele stat-major al lui Howe. Se tot învârtea pe lângă generalul Howe care, lucru lăudabil, se tot uita lung la „Pește" de parcă s-ar fi întrebat: „Cine dracu' mai e și ăsta?" și la căpitanul Pickering, ordonanța generalului, un îngâmfat sensibil la lingușelile lui Ned.

Drept rezultat, Charles a primit misiuni mai ușoare, cum ar fi aceea de a-l însoți pe general în expediții scurte, de a-i sta alături la întâlnirile pe care le avea cu căpeteniile indiene și alte lucruri de acest gen, în vreme ce William și alți ofițeri tineri trebuiau să stea toată ziua cu nasul în hârtii și să bată din călcâie. Îi era greu lui William, care se obișnuise cu libertatea pe care o implica activitatea de culegere a informațiilor.

Ar fi fost în stare să suporte constrângerile traiului la comun și să facă muncă de birou. Tatăl său îl pregătise să facă față condițiilor mai puțin favorabile, să rămână calm chiar când se plictisea, îi arătase cum să se comporte cu prostănacii și îl inițiase în arta politeții ireproșabile, care putea fi folosită drept armă. Cineva care nu dispunea de tăria de caracter a lui William cedase într-o zi, nu mai putuse rezista și, studiind profilul lui Ned, făcuse o caricatură în care era reprezentat căpitanul Pickering, cu pantalonii lăsați în jos, până la glezne, explicându-le ceva tinerilor ofițeri, fără a ține seama de Pește, al cărui cap ieșea chiar din fundul lui.

Nu William făcuse acea caricatură, deși și-ar fi dorit să fi fost autorul ei, dar Ned îl văzuse râzând și privind-o. Dintr-o pornire specific masculină,

lucru care se întâmpla rar, Ned îi dăduse lui William un pumn în nas. Această situație a degenerat, tinerii ofițeri distrugând câteva piese de mobilier, totul terminându-se cu William în poziție de drepți, cu sângele picurându-i pe cămașă, în timp ce căpitanul Pickering îi arunca priviri pline de asprime și caricatura aștepta așezată pe masă.

– Vânător nenorocit de vânturi! a spus el încet, dar uitându-se cu atâta răutate la o lăptăreasă care se apropia, încât biata femeie s-a oprit locului și a rămas nemișcată câteva clipe, îndrăznind abia după aceea să treacă pe lângă el, privindu-l cu ochi mari, speriată, ca și când ar fi urmat să explodeze.

A rânjit la ea și lăptăreasa a scos un țipăt scurt, înaintând cu atâta repeziciune, încât a vărsat un pic din laptele pe care îl ducea în gălețile așezate pe cobilița de pe umăr.

Asta l-a făcut să regrete. Ar fi vrut să o ajungă din urmă și să-și ceară scuze, dar nu putea. Doi bărbați veneau pe drum, mânând o turmă de porci. William s-a uitat bine la acea adunătură care guița de zor, la porcii cu urechile zdrențuite și plini de noroi și s-a refugiat în mica gheretă care servea drept punct de comandă. Bărbații care mânau porcii i-au făcut cu mâna și i-au strigat ceva care putea fi foarte bine un salut sau niște insulte. William nici măcar nu era sigur că vorbiseră în engleză și nici nu își dorea să afle.

Porcii au trecut, lăsându-l în mijlocul unei întinderi de noroi scurmate de copite și pline de excremente. A izgonit norul de țânțari din jurul capului său și s-a gândit că pur și simplu îi era de ajuns. Era în Long Island de două săptămâni, adică de paisprezece zile și jumătate, și asta era prea mult pentru el. Totuși nu atât de mult încât să-și fi cerut scuze față de „Ned cel fără bărbie" sau față de căpitan.

– Lingău, a mormăit William.

Avea o alternativă și cu cât stătea mai mult aici, între țânțari, cu atât i se părea mai tentantă.

Drumul de la punctul de control vamal până la cartierul general era prea lung pentru a fi străbătut de două ori pe zi. În consecință, el avea să fie găzduit temporar de un anume Culper și de cele două surori ale sale. Culper nu era prea încântat de situație. I se bătea ochiul stâng când îl vedea pe William, dar cele două doamne mai în vârstă erau încântate de el. Drept mulțumire pentru atitudinea lor le aducea, când putea, câte o bucată de șuncă sau câte un cupon de batist, pe care le confisca. În seara dinainte adusese o bucată de șuncă bună și domnișoara Abigail Culper îl informase în șoaptă că avea un vizitator.

– I-afară. Fumează-n curte, îi spusese ea, înclinând capul acoperit de bonetă în direcția curții. Mă tem că sora mea nu i-a permis să fumeze în casă.

Se așteptase să fi venit un prieten de-al său ca să-i țină companie sau ca să-i aducă vestea că fusese iertat și că exilul său în Long Island se terminase. Descoperise însă că îl căuta căpitanul Richardson, care stătea cu pipa în mână și privea meditativ cum cocoșul familiei Culper tocmai călca o găină.

– Plăcerile vieții bucolice, a spus căpitanul privind cocoșul care căzuse pur și simplu din picioare. Cocoșul s-a ridicat imediat și a plecat țanțoș, în vreme ce găina și-a scuturat un pic penele și a continuat să ciugulească de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

– E foarte multă liniște aici, nu-i așa? a spus căpitanul.

– Da, a replicat William. La dispoziția dumneavoastră, domnule.

De fapt, nu era deloc liniște. Domnișoara Beulah Culper avea șase capre care behăiau zi și noapte. Îl asigurase pe William că asta era foarte bine, deoarece caprele îi țin la distanță pe hoții care ar fi tentați să fure din grânar.

Chiar în clipa aceea, una dintre capre a behăit atât de tare, încât căpitanul Richardson a scăpat din mână săculețul cu tutun. Celelalte i-au ținut isonul, zeflemitoare.

William s-a aplecat și a ridicat săculețul, fără a i se mișca nici un mușchi pe față, deși inima îi bătea să-i spargă pieptul. Richardson nu venise la Long Island doar pentru a-și risipi timpul.

– Iisuse, a mormăit Richardson, uitându-se la capre, pentru ca apoi să întindă mâna în direcția drumului și să continue:

– Faci doi pași cu mine, domnule locotenent?

William s-a arătat încântat să-l însoțească pe căpitan.

– Am auzit câte ceva în legătură cu situația dumitale, a spus Richardson, zâmbind. Dacă dorești, pot vorbi cu domnul căpitan Pickering.

– Sunteți deosebit de amabil, domnule. Dar mă tem că nu-mi pot cere scuze pentru un lucru pe care nu l-am făcut eu.

Richardson și-a scuturat pipa și a golit-o, spunând:

– Pickering are o fire mai aprigă, dar nu este ranchiunos. Am să mă ocup de problema dumitale.

– Mulțumesc, domnule, a spus William, gândind: *Și ce vrei în schimb?*

– Căpitanul Randall-Isaacs va pleca peste o lună în Canada, a spus Richardson într-o doară. Acolo va avea de rezolvat anumite probleme de ordin militar. Cât se va afla acolo este posibil să se întâlnească… cu o anumită

persoană care ar putea oferi armatei informații prețioase. Persoana respectivă vorbește foarte prost engleza și, din păcate, căpitanul Randall nu stăpânește limba franceză. Ar fi... util să-l însoțească o persoană care vorbește fluent franceza.

William a dat din cap, dar nu a pus nici o întrebare. Avea destul timp pentru întrebări, dacă se hotăra să accepte misiunea lui Richardson.

Au discutat banalități, în timp ce se întorceau la gazdele lui William. Richardson a refuzat politicos invitația pe care i-a făcut-o domnișoara Beulah de a rămâne la cină și i-a promis lui William că va sta de vorbă cu Pickering.

William se întreba dacă se cuvenea să facă acest lucru, în vreme ce asculta sforăitul lui Abel Culper. Era lună plină. Podul în care se afla William nu avea ferestre, dar tânărul ofițer tot se simțea tulburat; niciodată nu putuse să doarmă când era lună plină.

S-ar fi cuvenit să rămână în New York, sperând că va ajunge la o funcție mai bună sau că va intra cel puțin în luptă, ori era mai bine să se dea bătut și să accepte această nouă misiune?

Fără îndoială că tatăl lui l-ar fi sfătuit să accepte prima variantă, pentru că un ofițer nu putea avansa decât dacă se distingea în luptă, nu dacă activa în domeniul uneori blamat al spionajului. Cu toate acestea... se simțea încorsetat de constrângerile pe care le implica armata, după ce se bucurase de libertate câteva săptămâni. Și *fusese* util, știa prea bine.

Ce rol putea juca un locotenent îngropat în ierarhia militară? Ar fi însemnat ceva dacă i se dădea comanda unor companii, dar chiar și așa trebuia să execute ordinele. Nu i se permitea niciodată să acționeze conform ideilor lui... A rânjit la grinzile care erau la mică distanță deasupra lui și care abia se zăreau, gândindu-se la ceea ce ar fi spus unchiul Hal despre ideile ofițerilor tineri.

Dar unchiul Hal era mai mult decât un simplu ofițer de carieră. El a ținut foarte mult la regimentul său, la modul în care lupta, la onoare, la oamenii aflați sub comanda sa. William se gândise numai la viitorul imediat când își pusese problema carierei lui militare. Campania din America nu avea să dureze mult. Și după aceea?

Era bogat sau avea să fie bogat la majorat și nu mai era mult până atunci. Totul semăna cu un tablou care îi plăcea foarte mult tatălui său, un tablou cu o perspectivă înșelătoare, care îl călăuzea pe privitor către infinit.

Dar când *va avea* banii lui va putea să-și cumpere un post oriunde. Poate unul de căpitan la lăncieri... Și nu va mai conta dacă s-a distins prin ceva în New York.

Tatăl lui i-ar spune – acum William îl putea auzi și și-a pus perna pe față pentru a scăpa de el – i-ar spune că reputația depindea adeseori de cele mai neînsemnate acțiuni, de deciziile luate zi de zi cu onoare și responsabilitate, nu de imensa dramă a bătăliilor eroice. Pe William nu-l interesa responsabilitatea asumată zi de zi.

Oricum, era mult prea cald pentru a putea rămâne cu fața acoperită de pernă, așa că a aruncat-o pe podea mormăind iritat.

– Nu, i-a spus el cu voce tare lordului John. Plec în Canada.

Apoi s-a trântit în patul lui umed și mare, închizând ochii și astupându-și urechile, pentru a nu-și vedea tatăl și pentru a nu auzi sfaturile sale înțelepte.

O săptămână mai târziu, nopțile deveniseră suficient de răcoroase încât William să aprecieze soba domnișoarei Beulah și tocana ei de stridii și, slavă Domnului, îndeajuns de reci încât să nu mai apară blestemații de țânțari. Cu toate acestea, zilele erau încă foarte călduroase și, pentru William, era aproape o plăcere când primea ordin ca oamenii lui să cerceteze țărmul pentru a găsi o presupusă ascunzătoare a contrabandiștilor, despre care aflase căpitanul Hanks.

– O ascunzătoare în care se află ce? a întrebat Perkins, rămânând cu gura întredeschisă, ca de obicei.

– Homari, a răspuns William mai mult în glumă, dar a redevenit serios văzând privirea derutată a lui Perkins. Nu știu. Vei vedea despre ce este vorba când vei găsi marfa. Dacă e vorba de băutură, nu bea. Cheamă-mă pe mine.

Contrabandiștii aduceau aproape orice în Long Island, dar șansele erau mici ca în ascunzătoarea despre care se zvonise să se afle așternuturi sau farfurii olandeze. Era posibil să fie vorba de coniac sau de bere. Era aproape sigur că e băutură. Din contrabanda cu băuturi alcoolice se câștiga cel mai bine. William și-a împărțit oamenii în grupe de câte doi și i-a trimis la treabă, uitându-se după ei până ce au ajuns la o distanță apreciabilă, pentru ca apoi să ofteze din adâncul sufletului și să se sprijine de un copac.

Creșteau acolo pini mici cu trunchiurile cocârjate, dar briza mării adia plăcut printre acele copacilor, zumzăindu-i în urechi.

A oftat din nou, de data aceasta de plăcere, amintindu-și cât de mult îi plăcea singurătatea. De o lună-ncoace nu se mai bucurase de singurătate. Dacă accepta oferta lui Richardson... Bineînțeles că avea să fie în compania lui Randall-Isaacs, dar va petrece săptămâni întregi pe drum, fără a avea de-a face cu constrângerile, îndatoririle și rutina impuse de armată. Avea să se bucure de liniștea în care să gândească. Nu-l va mai avea alături pe Perkins!

S-a întrebat, cu o undă de răutate, dacă ar fi putut să se strecoare în locul unde se aflau cantonați ofițerii tineri, pentru a-l bate măr pe Ned și a se face apoi nevăzut, ca un indian. Oare era nevoie să se deghizeze? A decis că, dacă aștepta să se întunece, nu era nevoit să apeleze la așa ceva. Era posibil ca Ned să aibă o bănuială, dar nu va putea dovedi nimic, dacă nu-i va vedea chipul. Era un act de lașitate să-l atace pe Ned în timp ce dormea? Ei bine, avea să verse pe Ned cel fără bărbie conținutul oalei de noapte și să-l trezească astfel înainte de a se apuca de treabă.

O rândunică-de-mare a trecut la câțiva centimetri de capul lui, tulburându-i gândurile plăcute.

Mișcarea pe care a făcut-o a uimit pasărea, care a scos un țipăt de indignare, descoperind că William nu era comestibil, pentru ca apoi să se îndrepte spre întinderea de apă. Tânărul ofițer a luat un con de pin și l-a aruncat spre pasăre. Și-a greșit cu mult ținta, dar nu-i păsa de asta. Avea să-i trimită un bilet lui Richardson chiar în după-amiaza aceea și îi va spune că era de acord. Acest gând i-a făcut inima să-i bată mai repede și a fost copleșit de o senzație de libertate, care-l îmbăta și îl făcea să aibă impresia că zboară, întocmai ca rândunica-de-mare.

Și-a șters de pantaloni mâinile pline de nisip și apoi a înțepenit, pentru că a văzut ceva mișcându-se pe apă. O șalupă se agita încolo și-ncoace, chiar în apropiere de mal. După aceea s-a liniștit, dându-și seama cine era în mica ambarcațiune... șmecherul ăla de Rogers.

– Aș vrea să știu ce urmărești *tu*, a mormăit William. S-a apropiat de malul nisipos, cu pumnii în șolduri, făcând astfel încât să se observe uniforma pe care o purta... aceasta în cazul în care Rogers nu îi văzuse pe militarii din subordinea lui răspândiți pe mal printre dune, întocmai ca niște ploșnițe. Dacă Rogers căuta ascunzătoarea contrabandiștilor, William voia să facă tot ce trebuia ca să afle dacă militarii începuseră să o caute primii.

Robert Rogers era un personaj obscur care venise în New York în urmă cu câteva luni și reușise să dobândească gradul de maior de la generalul Howe

și primise o șalupă de la fratele acestuia, amiralul. Se spunea că lupta împotriva indienilor și fusese văzut purtând el însuși veșminte de indian. Era eficient: recrutase destui oameni pentru a forma zece companii, îmbrăcați în uniforme frumoase. Rogers continua să patruleze de-a lungul coastei în șalupa sa, însoțit de niște oameni care aveau același aer dur ca și el și care căutau recruți, spioni, contrabandiști și – William era convins de acest lucru – tot ce putea fi acaparat.

Șalupa s-a apropiat mai mult de mal, iar el l-a văzut pe Rogers pe punte; un bărbat bronzat, trecut de patruzeci de ani, care părea trecut prin multe încercări și era mereu încruntat. L-a văzut pe William și i-a făcut un semn discret cu mâna. William i-a răspuns la acest salut ca orice om civilizat. Dacă oamenii lui găseau ceva, va avea nevoie de șalupă, pentru a duce captura la New York, sub pază, ca să nu dispară cumva pe drum.

Circulau multe povești despre Rogers, dintre care unele erau lansate chiar de el. William știa despre Rogers că fusese la generalul Washingon și că acesta nu numai că nu îl primise, ci dăduse ordin ca Rogers să fie alungat din tabăra Armatei Continentale și să nu i se mai permită niciodată accesul acolo. William considera că importantul om din Virginia luase o decizie bună.

Și acum ce avea să se întâmple? Pe șalupă fuseseră strânse pânzele și o barcă fusese coborâtă la apă. La vâsle se afla chiar Rogers. William s-a îngrijorat, dar cu toate acestea, s-a dus și a prins lanțul bărcii, ajutându-l pe Rogers s-o tragă pe nisip.

– Îmi pare bine că te-am întâlnit, domnule locotenent! a spus Rogers, rânjind și lăsând să se vadă că îi lipseau câțiva dinți.

William l-a salutat scurt și formal, spunând:

– Domnule maior.

– Oamenii dumitale caută cumva o ascunzătoare unde este păstrat vin franțuzesc?

La naiba, a găsit-o deja!

– Am auzit că în această zonă se face contrabandă, i-a răspuns William înțepat. Facem investigații.

– Bineînțeles că faceți, a spus Rogers cu amabilitate. Dorești să economisești un pic de timp? Încearcă în partea cealaltă, a continuat el indicând un grup de cocioabe pescărești aflate la un sfert de milă față de locul în care se aflau. Este…

– Am făcut asta deja, l-a întrerupt William.

– Vinul este îngropat în nisip în spatele cocioabelor, a spus Rogers ignorând întreruperea.

– Mulțumesc mult, domnule maior, a replicat William, străduindu-se să pară liniștit.

– Am văzut doi inși îngropând acolo sticle aseară, a explicat Rogers. Dar nu cred că or să se întoarcă după prada lor.

– Văd că stați cu ochii pe acest sector al plajei, a observat William. Căutați ceva anume, domnule?

Rogers a răspuns, zâmbind:

– Dacă ai pomenit despre lucrul ăsta, ei bine, da, caut. E un bărbat care tot umblă pe-aici și pune întrebări. Tare aș vrea să schimb o vorbă cu el. Dacă dumneata sau oamenii dumitale îl văd cumva pe omul acela…

– Desigur, domnule. Îi cunoașteți cumva numele sau știți cum arată?

– Se întâmplă să știu și cum îl cheamă, și cum arată, a replicat Rogers. E un tip înalt, cu cicatrici pe față, provocate de explozia unei încărcături de praf de pușcă. Dacă l-ai vedea, l-ai recunoaște imediat. E un ins care provine dintr-o familie de rebeli din Connecticut. Se numește Hale.

William a avut impresia că l-a lovit ceva în moalele capului.

– Oh! *L-ai* văzut? a întrebat Rogers cu voce calmă, deși ochii lui negri îl fixau insistent.

William se simțea jenat de faptul că i se putea citi totul pe chip cu mare ușurință.

– A trecut prin punctul vamal ieri, a spus el. Un tip foarte volubil, a mai adăugat el, încercând să-și aducă aminte de anumite detalii legate de acel om. Remarcase cicatricile. Erau niște linii care îi brăzdau obrajii și fruntea. Era nervos. Transpira și glasul îi tremura… Soldatul l-a oprit, pentru a-l întreba dacă avea tutun sau altceva ascuns. I-a cerut să-și întoarcă buzunarele pe dos, dar nu avea asupra lui marfă de contrabandă.

William a închis ochii și s-a încruntat, făcând un efort să-și amintească totul, pentru ca apoi să continue:

– Avea acte. Le-am văzut. Le văzuse, într-adevăr, dar nu-l examinase el însuși, deoarece fusese ocupat cu un negustor care venise cu o căruță încărcată cu brânzeturi care erau – cel puțin așa spusese omul – pentru comisarul britanic. Până a terminat el cu negustorul, omul pe care îl căuta Rogers plecase deja.

– Cel care a vorbit cu el cum se numește? a vrut să afle Rogers, privind spre militarii care căutau ascunzătoarea.

– Hudson chiar este soldat, a replicat William. Dacă doriți, îl chem. Dar mă îndoiesc că vă va putea spune mare lucru despre actele omului pe care îl căutați, pentru că nu știe să citească.

Auzind acestea, Rogers i-a aruncat lui William o privire în care se citea uimirea, dar a dat din cap, în semn că dorea ca William să-l cheme pe Hudson.

Hudson a spus exact ceea ce spusese și William, dar nu își putea aduce aminte nimic despre acte, decât că pe o foaie erau niște numere.

– Niște cifre și un desen, a spus soldatul. Nu prea știu despre ce era vorba, domnule.

– Numere zici? Bine, bine! a spus Rogers, frecându-și mâinile. Și a spus încotro se îndreaptă?

– A spus că se duce să-și vadă un prieten care locuiește în Flushing, domnule.

Hudson era respectuos, dar se uita cu vădită curiozitate la Rogers, care era desculț și purta niște pantaloni din pânză și o haină scurtă din piei de bizam.

– Nu am întrebat cum se numește prietenul acela. Nu am crezut că e important, domnule, a ținut să mai spună soldatul.

– Oh, mă îndoiesc de faptul că numele acela ar fi important, soldat. Mă îndoiesc de faptul că acel prieten există, soldat, a spus Rogers chicotind, încântat de ceea ce aflase. A privit în zare, îngustându-și privirea, de parcă ar fi văzut un spion printre dune. După aceea a clătinat mulțumit din cap.

– Foarte bine, a spus el în cele din urmă încet, de parcă ar fi vorbit cu sine însuși. Apoi s-a întors și a vrut să plece, dar William l-a oprit, spunând:

– Vă mulțumesc pentru informațiile pe care mi le-ați dat în legătură cu ascunzătoarea contrabandiștilor.

Perkins supraveghease modul în care mergeau săpăturile, în vreme ce William și Rogers vorbiseră cu Hudson, iar acum se afla în fruntea unui grup mic de soldați care împingeau niște butoaie în josul dunelor. Unul dintre acele butoaie s-a lovit de ceva dur, a sărit, a căzut și apoi a continuat să se rostogolească, urmărit de soldați.

William a tresărit, văzând scena. Chiar dacă vinul din acel butoi nu avea să se scurgă, timp de două săptămâni nu putea fi băut, deși asta nu-i împiedica pe unii să încerce.

– Cer permisiunea să pot transporta marfa de contrabandă la bordul șalupei dumneavoastră, a spus William formal. Voi însoți transportul și mă voi ocupa personal de predarea lui, bineînțeles.

– Oh, desigur, a replicat Rogers amuzat și dând din cap, dar apoi a întins gâtul, gândindu-se la ceva.

– Noi nu ne întoarcem până mâine, a spus el în cele din urmă. Nu ai dori să ne însoțești? S-ar putea să ne fii util, pentru că l-ai văzut pe omul pe care-l căutăm.

Inima lui William a început să bată cu repeziciune. Tocana domnișoarei Beulah pălea în fața perspectivei de a „vâna" un spion periculos. Faptul că lua parte la capturarea spionului era benefic pentru reputația lui, chiar dacă mare parte a meritelor i se vor atribui lui Rogers.

– Va fi o plăcere să mă aflu alături de dumneavoastră, domnule.

Rogers a zâmbit larg, apoi l-a măsurat din cap până-n picioare:

– Bine. Dar nu poți porni la vânătoare de spioni îmbrăcat astfel, domnule locotenent. Vino la bord și o să te îmbrăcăm cum se cuvine.

S-a dovedit că William era cu șase inci mai înalt decât cel mai înalt dintre oamenii care îl însoțeau pe Rogers. Tocmai din cauza asta a fost îmbrăcat într-o cămașă largă, făcută dintr-o pânză aspră. Aceasta nu era băgată în pantaloni tocmai pentru a ascunde că nasturele de la betelie era descheiat. William trebuia să fie atent și să nu facă mișcări bruște, pentru că nu purta bretele. În afară de asta, tânărul ofițer a găsit că era mai bine să facă la fel ca Rogers și să rămână desculț. Prefera să facă asta decât să suporte rușinea de a i se vedea genunchiul păros, care ar fi rămas gol și expus, între pantaloni și ciorapul lung.

Șalupa s-a îndreptat către Flushing, unde Rogers, William și patru dintre oamenii maiorului au debarcat. Rogers avea aici un birou neoficial de recrutare, într-o odaie din prăvălia unui negustor, pe strada principală a satului. Rogers a intrat o clipă în prăvălie și, când a venit, părea mulțumit. Aflase că Hale nu fusese văzut în Flushing și de aceea credea că omul va putea fi găsit la una dintre cele două cârciumi din Elmsford, la două sau trei mile de sat.

Oamenii au pornit deci spre Elmsford, împărțindu-se în grupuri mici. William a rămas cu Rogers. William își pusese un șal peste umeri, pentru a se proteja de frigul serii. Nu se bărbierise, bineînțeles, și găsea că este un însoțitor tocmai potrivit pentru Rogers, care își pusese o pălărie pleoștită, împodobită cu un pește zburător, bine uscat.

– Ne dăm drept pescari sau cărăuși? a întrebat William.

Rogers a pufnit în râs amuzat și a dat din cap, spunând:

– Nu vei trece nici drept pescar, nici drept cărăuș, dacă te aude cineva vorbind. Este bine să-ți ții gura și s-o deschizi numai când vrei să bagi ceva în ea. Eu și băieții ne vom ocupa de toate. Dumneata trebuie doar să dai din cap, dacă îl vezi pe Hale.

Vântul bătea dinspre larg și le aduce mirosul de mlaștină, peste care coborâse frigul, amestecat cu acela de fum, care tocmai ieșise pe coș. Nu se vedea nici o locuință deocamdată și totul era pustiu în jurul lor. Simțea pe tălpi nisipul rece al drumului, dar întunericul nu-l deranja deloc. Era curios ce avea să se întâmple.

Rogers era tăcut, înaintând cu briza rece în față. După o vreme, însă, a ținut să spună:

– L-am adus pe căpitanul Richardson de la New York și l-am dus înapoi.

William s-a gândit inițial să spună: *Căpitanul Richardson?*, ca și când nu ar fi știut despre cine era vorba, dar și-a dat seama că nu era cazul să facă așa ceva.

– Așa? a întrebat William, pentru ca apoi să tacă brusc.

Rogers a început să râdă, replicând:

– Ești porumbel călător dumneata, nu-i așa? Poate că a făcut bine că te-a ales pe dumneata.

– V-a spus că m-a ales... pentru ceva?

– Băiete, niciodată să nu dai o informație gratuit... uneori merită să ungi balamalele ca să se deschidă câte-o ușă. Nu, Richardson este un om discret... nu a spus nici măcar un cuvânt în legătură cu tine, dar eu știu cine e el și cu ce anume se ocupă. Știu și unde l-am dus. Nu se ducea să facă o vizită de curtoazie. Îți garantez eu lucrul acesta.

William a scos un sunet care trăda faptul că era interesat. Era limpede că Rogers voia să spună ceva. Să spună.

– Câți ani ai, băiete?

– Nouăsprezece, a replicat William înțepat. De ce?

Rogers a ridicat din umeri. Silueta lui abia se mai distingea în întunericul care începea să se lase.

– Ești destul de mare ca să îți pui viața-n joc pentru că așa ai hotărât tu, a spus Rogers. Cu toate astea, ar fi de dorit să te gândești bine înainte de a accepta ceea ce îți propune Richardson.

– Asta presupunând că mi-a propus ceva, a replicat William. De ce îmi spuneți asta?

Rogers l-a apucat de ceafă, împingându-l și spunând:

– Asta vei vedea tu însuți, băiete. Hai.

Aerul cald și plin de fum al cârciumii și mirosul de mâncare l-au învăluit pe William. Nu conștientizase în adevăratul sens al cuvântului frigul, întunericul, foamea, fiind preocupat numai de aventura care îl aștepta. Ajuns în cârciumă, a tras adânc pe nas mirosul de pâine proaspătă și de pui fript și s-a simțit ca un trup lipsit de simțuri, ridicat din mormânt și readus la viață în Ziua Învierii.

A vrut să inspire, dar a înghețat, simțind cum inima îi zvâcnește pentru a pompa cu putere sângele în întreg trupul. Rogers, care se afla lângă el, a scos un sunet discret de avertisment, privind în jurul său, în vreme ce se îndrepta către o masă.

Omul, spionul, stătea lângă sobă, mânca pui și stătea de vorbă cu niște fermieri.

Cei mai mulți dintre clienții din local se uitaseră spre ușă când intraseră nou-veniții. Mai mulți rămăseseră cu ochii pe William, dar spionul era atât de dornic să mănânce și atât de absorbit de discuția în care era angajat, încât nici măcar nu a ridicat ochii.

William nu îl remarcase pe spion prima dată, dar și-ar fi dat seama imediat că el era cel căutat. Nu era la fel de înalt ca William dar era, oricum, mai înalt decât mulți dintre bărbați. Ieșea în evidență cu părul lui blond-auriu și fruntea înaltă, dar și cu cicatricile de pe chip, care arăta precum o mască. Avea o pălărie cu boruri largi, pe care o pusese lângă farfurie, și purta un costum de culoare maro, cu totul obișnuit.

Nu în uniformă... a gândit William înghițind, dar nu de poftă.

Rogers s-a așezat la o masă aflată în apropierea celei la care se afla spionul, invitându-l pe William să se așeze lângă el. William a dat discret din cap, fără a mai privi în direcția lui Hale.

Cârciumarul le-a adus mâncare și bere, și William a început să mănânce, bucurându-se că nu trebuia să ia parte la vreo conversație. Hale era liniștit și volubil. Tocmai le spunea celor care stăteau cu el la masă că era un dascăl olandez, stabilit în New York.

– Vremurile sunt tare tulburi, a spus Hale dând din cap. Cei mai mulți dintre elevii mei au plecat cu familiile lor în Connecticut sau New Jersey. Presupun că și aici condițiile sunt aceleași, nu-i așa?

Unul dintre fermierii de la masa lui Hale a mârâit scurt, cel de-al doilea și-a ștuguiat buzele disprețuitor și a zis:

– S-ar putea spune și așa. Nemernicii ăștia care trăiesc mâncând stridii sunt în stare să omoare pe oricine, indiferent că-i avut, loialist sau rebel, pentru ei nu contează. Ia să îndrăznești să spui o vorbuliță de împotrivire și te trezești că ți se dă în cap sau că ești luat și târât dincolo de estacadă, ca să le fie lor mai ușor. Ei bine, o brută înaltă m-a oprit la punctu' de control vamal săptămâna trecută și mi-a luat toată încărcătura de cidru făcut din mere, ba mi-a mai luat și nenorocita aia de căruță! Mi-a…

William s-a înecat cu bucata de pâine, dar nu a îndrăznit să tușească. Dumnezeule, nu-l recunoscuse pe omul care vorbise, pentru că stătea cu spatele la el, dar de cidru își aducea aminte foarte bine. Era el o brută înaltă?

Și-a luat halba de bere și a încercat să scape de bucata de pâine, care părea să-i stea în gât. A băut, dar nu a reușit nimic, așa că a tușit discret, dându-și seama că se înroșise tot văzând cum Rogers se încrunta la el, privindu-l consternat. L-a arătat pe fermierul cu cidrul, s-a lovit în piept și apoi s-a retras cât mai discret posibil. Indiferent cât de bine ar fi fost deghizat, statura lui l-ar fi trădat, și fermierul și-ar fi dat seama că avea în preajma sa un militar britanic.

A reușit să-și țină respirația până a ieșit din local. Acolo a tușit până i s-a întors stomacul pe dos.

În cele din urmă, a încetat să mai tușească, s-a sprijinit de un perete al cârciumii și a regretat că nu își luase cu el halba de bere, ci copanul de pui.

În cele din urmă, oamenii lui Rogers au ajuns la cârciumă și l-au privit cu uimire pe William, pentru ca apoi să intre în local. S-a șters la gură cu dosul palmei și a mers încet pe lângă perete, până când a ajuns în dreptul unui geam.

Nou-sosiții au ocupat o masă lângă cea a lui Hale. Având grijă să nu fie remarcat, William a văzut cum Rogers a intrat în vorbă cu Hale și cu cei doi fermieri și părea că le spune celor trei o glumă. Fermierul care se plânsese că îi fusese confiscat cidrul a râs zgomotos și a lovit în tăblia mesei. Hale a zâmbit puțin, dar părea șocat. Probabil că fusese o glumă grosolană.

Rogers s-a așezat mai comod și a făcut un gest cu mâna, apoi a spus ceva cu care toți cei aflați la masă au fost de acord. Apoi s-a aplecat și l-a întrebat ceva pe Hale.

William nu prindea decât frânturi ale conversației în zgomotul ce domnea în cârciumă și în vâjâitul vântului care-i răsuna în urechi. Din câte și-a dat seama, Rogers se pretindea a fi rebel, iar oamenii lui dădeau din cap în semn că așa era. Aceștia s-au apropiat de Hale ca și când ar fi vrut să discute lucruri secrete. Hale părea a fi foarte serios, foarte interesat și deschis. William s-a gândit că s-ar fi putut foarte bine ca Hale să fi fost dascăl, deși Rogers îi spusese că fusese căpitan în Armata Continentală. William a scuturat din cap. Hale nu arăta deloc a militar.

Pe de altă parte, nici a spion nu arăta. Ieșea în evidență, arăta destul de bine, avea fața plină de cicatrici și era... înalt.

William a simțit un bulgăre rece în stomac. Dumnezeule, oare la asta se referise Rogers, când spusese că trebuia să fie atent cu Richardson, că va vedea despre ce era vorba?

William se obișnuise atât cu faptul că era înalt, cât și cu reacțiile oamenilor. Chiar îi plăcea să fie privit de jos în sus. În drumurile pe care le făcuse, îndeplinind misiuni sub comanda căpitanului Richardson, nu îi trecuse niciodată prin cap că ar fi putut fi recunoscut prin locurile prin care trecuse și că oamenii l-ar fi putut descrie cu ușurință. Nu era un compliment faptul că fusese numit „brută înaltă", dar *era* o descriere care i se potrivea foarte bine.

Deși nu-i venea să creadă ce se întâmpla, l-a auzit pe Hale prezentându-se și recunoscând că avea prieteni printre rebeli. De asemenea, el a recunoscut că încerca să afle cât de puternică era armata britanică în regiune și dorea să afle de la cei prezenți dacă văzuseră cumva pe-aici militari britanici.

William a fost atât de uimit de această lipsă de prudență, încât a privit printr-un colț al ferestrei, văzându-l pe Rogers cum examina cu foarte multă băgare de seamă încăperea, pentru ca apoi să atingă brațul lui Hale, spunând:

– Am văzut, domnule, am văzut, doar că dumneata trebuie să fii mai atent ce vorbești într-un loc public, unde te poate auzi toată lumea!

– Aha! a exclamat Hale, râzând. Aici mă aflu între prieteni. Oare nu am băut cu toții pentru generalul Washington și pentru pieirea regelui?

Dornic să mai bea, a dat deoparte pălăria și l-a chemat pe cârciumar, cerându-i să mai aducă bere și spunându-i lui Rogers:

– Haideți, mai beți o bere, domnule, și spuneți-mi ce ați văzut.

William a simțit deodată un impuls copleșitor de a striga: *Taci din gură, moară hodorogită!* sau să arunce cu un obiect în direcția lui Hale. Era, însă, prea târziu, chiar dacă s-ar fi hotărât să facă gestul. Copanul de pui, din care mâncase, era tot în mâna lui. Dându-și seama de acest lucru, l-a aruncat. Avea un gust neplăcut în gură, dar era atât de fascinat de tot ceea ce se întâmpla, încât simțea că îi fierbe sângele în trup.

Hale făcea tot felul de mărturisiri în detrimentul său, încurajat fiind de oamenii lui Rogers, care își jucau rolurile într-un mod admirabil. William se vedea nevoit să recunoască lucrul acesta. Oare cât avea de gând Rogers să mai lase lucrurile să continue astfel? Oare aveau să-l aresteze chiar acolo, în cârciumă? Probabil că nu. Printre clienți se aflau cu siguranță și simpatizanți ai rebelilor, care ar fi intervenit în cazul în care Rogers ar fi vrut să-l aresteze chiar în mijlocul lor.

Rogers părea să nu se grăbească. A urmat o jumătate de oră de vorbărie, timp în care chiar și el a spus lucruri lipsite de importanță. În schimb, Hale făcea mărturisiri ample, în timp ce obrajii i se colorau în roșu din cauza berii pe care o băuse și a surescitării de care era cuprins în momentul în care dădea anumite informații. William nu își mai simțea picioarele, mâinile și fața, iar umerii îl dureau, într-atât erau de tensionați. Un scrâșnet i-a atras atenția și l-a făcut să se rupă pentru o clipă de cele ce se petreceau în local. A privit în jos, provocat de un miros care începuse să se răspândească prin preajmă, fără ca el să-și fi dat seama imediat de acest lucru.

– Iisuse! a exclamat, sărind de la locul său și fiind la un pas de a sparge geamul cu cotul, pentru ca apoi să se lipească de peretele cârciumii. Sconcsul, deranjat din plăcuta îndeletnicire de a se bucura de resturile de copan, și-a ridicat coada. Dunga albă făcea să se vadă foarte clar această mișcare. William a înlemnit.

– Ce-a fost asta? a întrebat unul dintre cei aflați în local.

William a auzit scârțâitul unei bănci, care era împinsă. Tânărul ofițer a încercat să facă un pas, dar a revenit la poziția inițială, pentru că sconcsul începuse să adulmece și mișca iar din coadă. Micul animal bătea din lăbuțe. Acesta era, cel puțin așa i se spusese, semnul unui atac iminent, iar cei care îi spuseseră acest lucru arătau atât de jalnic, încât era limpede că vorbeau din experiență.

Se auzea zgomot de pași care se apropiau de ușă. Cineva venea să vadă ce se petrecuse. Dumnezeule, dacă era găsit afară, trăgând cu urechea… A scrâșnit din dinți, gândindu-se la sacrificiul pe care ar fi trebuit să-l facă, pentru a se depărta. Și dacă reușea să se depărteze? Nu se putea alătura din nou oamenilor lui Rogers, dacă mirosea a sconcs. Dar dacă…

Când s-a deschis ușa, a renunțat să mai facă orice fel de speculații și a pornit către un colț al clădirii, din reflex. Sconcsul a acționat și el tot din reflex, doar că, surprins de deschiderea ușii, și-a modificat ținta atacului. William s-a împiedicat de-o creangă și a căzut cât era de lung într-un morman de gunoi și apoi a auzit în spatele lui pe cineva urlând cât îl ținea gura.

William a tușit, s-a înecat și a încercat să-și țină respirația destul de mult ca să se îndepărteze suficient de cârciumă. A tras aer în piept, pentru că avea nevoie de aer, dar plămânii lui erau umpluți cu ceva despre care nu se putea spune că mirosea în vreun fel cunoscut și pentru descrierea căruia nu s-ar fi putut găsi cuvintele potrivite.

Încercând să nu respire și tușind pe înfundate, cu ochii lăcrimând și usturându-l, William s-a ascuns la adăpostul întunericului, de partea cealaltă a drumului.

Aici s-a oprit și a văzut sconcsul, care o luase la goană, și pe victima sa prăbușită în pragul cârciumii. Sunetele pe care le scotea omul prăbușit la pământ trădau faptul că acesta se găsea într-o situație deosebit de dificilă.

William spera că bărbatul care avea de suferit de pe urma sconcsului nu era Hale. Dincolo de dificultățile pe care le implica arestarea și transportarea unei persoane care fusese stropită de un sconcs, mai era vorba și de faptul că spânzurarea ar fi echivalat cu lezarea cuiva care fusese deja insultat.

Cel atacat de sconcs nu era Hale. A zărit părul blond al acestuia printre capetele celor care ieșiseră din local, pentru a vedea ce se petrecuse. După ce a văzut despre ce era vorba, Hale s-a retras imediat. William a auzit discuții despre cum era mai bine să se procedeze. În cele din urmă, oamenii s-au pus de acord că era nevoie de oțet în cantitate mare. Victima își revenise suficient de mult, pentru a se putea târî în tufișuri ca să verse. Acest lucru, adăugat la mirosul insuportabil care plutea deja în aer, i-a făcut pe unii dintre domni să verse la rândul lor. Și lui William i-a venit să verse, dar a reușit să se abțină, ciupindu-se de nas.

William simțea cum îl cuprinde frigul, dar se și aerisise până în momentul în care prietenii victimei sconcsului se îndepărtau de cârciumă. Își mânau

prietenul ca pe o vacă de-a lungul drumului, și asta pentru că nimeni nu voia să-l atingă; localul s-a golit, pentru că nimeni nu voia nici să bea, nici să mănânce într-o astfel de atmosferă. L-a auzit pe proprietar înjurând în barbă, în timp ce lua torța de lângă firma cârciumii, pentru a o stinge în butoiul în care se strângea apa de ploaie.

Hale le-a urat tuturor noapte bună cu vocea lui plăcută, care se auzea foarte bine în întuneric, și a pornit către Flushing, unde voia, fără îndoială, să găsească un loc unde să doarmă. Rogers – William îl recunoscuse după haina din blană care se distingea chiar și la lumina stelelor – stătea pe marginea drumului, adunându-și oamenii în jurul lui. Numai după ce au plecat toți ceilalți, William a îndrăznit să se alăture oamenilor lui Rogers.

– Da? a spus maiorul. Toată lumea e prezentă, deci. Să mergem.

Și au pornit la drum, haită tăcută, hotărâtă să prindă pe cel ce nici nu știa că le este pradă.

Au văzut flăcările de la marginea apei. Orașul ardea, mai ales cartierul situat în apropiere de East River, dar vântul bătea și focul se răspândea. Oamenii lui Rogers făceau tot felul de presupuneri. Oare simpatizanții rebelilor dăduseră foc orașului?

– Se poate ca totul să fi fost făcut de niște militari beți, a spus Rogers fără chef.

William a simțit că i se face rău, în vreme ce privea cerul înroșit. Prizonierul nu scotea nici un cuvânt.

În cele din urmă, l-au găsit pe generalul Howe, în cartierul său general, la Beckman House, în afara orașului, cu ochii înroșiți din cauza fumului și a lipsei de somn, dar și din cauza furiei purtate adânc în suflet. Le-a cerut lui Rogers și prizonierului să intre în bibliotecă, unde își avea biroul; i-a aruncat o privire scurtă lui William și a fost uimit de modul în care tânărul ofițer era îmbrăcat și l-a trimis să se culce.

Fortnum era în pod și privea de la fereastră orașul arzând. Nu prea aveau ce să mai salveze. William a venit lângă el. Se simțea pustiit și ciudat. Simțea că îi este frig, deși podeaua era caldă sub tălpile lui.

Din când în când, izbucnea câte un mănunchi de scântei, când flăcările atingeau ceva inflamabil. Dar din acel loc nu se putea vedea nimic exact, în afară de roșul ce inundase cerul.

– Pentru asta or să dea vina pe noi, a spus Fortnum.

A doua zi, la prânz, aerul era încă plin de fum.

Nu își putea lua ochii de la mâinile lui Hale. Se loviseră una de alta, în vreme ce un soldat le lega, după ce Hale le dusese la spate fără a protesta. Degetele lui erau lipite atât de strâns, încât se albiseră cu totul.

Cu siguranță trupul protesta, chiar dacă sufletul se resemnase, a gândit William. Propriul său trup protesta. Își simțea pielea zvâcnind, întocmai ca aceea a unui cal pișcat de muște. Simțea cum stomacul i se contractă și i se relaxează, pentru că îl compătimea pe Hale. I se spusese că măruntaiele unui om spânzurat se vor relaxa cu totul. Oare așa avea să se întâmple și cu Hale? La acest gând, a simțit că i se scurge tot sângele din trup și a privit în jos.

La auzul mai multor voci, a ridicat privirea. Căpitanul Moore tocmai îl întrebase pe Hale dacă avea ceva de spus. Hale a dat din cap în semn că nu. Era evident că fusese pregătit pentru asta.

William s-a gândit că și el ar fi trebuit să fie pregătit pentru o asemenea situație. Hale își petrecuse ultimele două ore în cortul căpitanului Moore și a scris scrisori adresate membrilor familiei sale, în timp ce oamenii strânși pentru execuție se legănau de pe un picior pe altul, așteptând. Nu era deloc pregătit pentru o astfel de situație.

De ce era altfel? Văzuse oameni murind, unii în condiții cumplite. Da, dar aici toată lumea se străduia să fie civilizată, se ținea seama de toate formalitățile… totul se petrecea atât de civilizat, încât aluneca în obscen, se știa că avea să urmeze o moarte rușinoasă. Deliberarea. Cumplita deliberare. Despre asta era vorba.

– În sfârșit! i-a șoptit Clarewell în ureche. Să se termine odată treaba asta! Mor de foame!

Un tânăr soldat de culoare, Billy Richmond, pe care William îl știa, a primit ordin să se urce pe o scară ca să lege frânghia de creanga unui copac. A coborât și a înclinat capul, semn că își terminase treaba.

Acum venise rândul lui Hale să urce scara, în vreme ce sergentul-major îl ajuta să-și mențină echilibrul. I s-a pus lațul în jurul gâtului. Era o frânghie groasă, care părea a fi nouă. Oare nu se spunea că frânghiile noi se întind? Da, dar scara era foarte înaltă…

William transpira cumplit, deși nu era o zi foarte călduroasă. Nu avea voie să închidă ochii, și nici să privească în altă parte, nu câtă vreme se uita Clarewell la el.

Și-a încordat mușchii de la gât și s-a concentrat din nou asupra mâinilor lui Hale. Degetele se mișcau neputincioase, dar pe chipul condamnatului se citea calmul. Degetele lăsau urme abia vizibile pe haină.

Un mic efort și un zgomot discret, apoi scara a fost trasă. S-a auzit un *uuf!* în momentul în care Hale a căzut în gol. Gâtul nu i s-a frânt imediat și nu se putea ști dacă acest lucru se datora faptului că frânghia era nouă.

Refuzase să i se pună o cagulă, și cei prezenți au fost nevoiți să-i privească fața timp de un sfert de oră cât a durat până ce a murit. William și-a stăpânit impulsul de a râde nervos, când a văzut ochii albaștri ai omului umflându-se și limba ieșindu-i din gură. Părea surprins. Foarte surprins.

Se adunaseră doar câțiva oameni să asiste la execuție. L-a văzut pe Richardson la câțiva pași de el. Richardson privea totul absent. De parcă ar fi simțit privirea lui William, maiorul s-a uitat la el, doar că William a privit imediat în altă parte.

21

PISICA PASTORULUI

Lallybroch
octombrie 1980

Se trezise devreme, chiar înaintea copiilor, deși știa că acest lucru era o prostie. Indiferent în ce scop plecase Roger la Oxford, va avea nevoie de patru sau cinci ore pentru a ajunge acolo, și îi trebuia aceeași perioadă de timp pentru a se întoarce. Chiar dacă ar fi plecat în zori – și s-ar fi putut să nu ajungă acolo la timp, pentru a face ceea ce își propusese să facă – nu avea cum să ajungă acasă mai devreme de orele prânzului. Ea nu dormise bine. Avusese un vis din acela monoton și chinuitor, de care nu putea să scape. În vis auzise sunetul și imaginea caracteristice fluxului. Venea val după val, după… de aceea se trezise îndată ce se crăpase de ziuă, amețită și simțindu-se rău.

I-a trecut prin cap că s-ar fi putut să fie gravidă, dar s-a ridicat rapid în capul oaselor și tot ce se afla în jurul ei și-a ocupat locul firesc. Nu simțea că și-ar fi dorit să spargă, de pildă, oglinda cu piciorul, ca atunci când fusese

gravidă. A scos un picior din așternut și a constatat că lumea, dar și stomacul ei, erau la locul lor. Asta era bine.

Cu toate acestea, a continuat să aibă o senzație neplăcută, dată fie de coșmar, fie de absența lui Roger, fie de ideea că ar putea fi însărcinată. Și-a făcut distrată treburile prin gospodărie.

Sorta ciorapii pe la orele prânzului, când și-a dat seama că era liniște. Atunci când era liniște, simțea că i se face părul măciucă.

– Jem! Mandy! a strigat ea.

Liniște totală. A ieșit din spălătorie, așteptându-se la tropăielile, bubuiturile și scrâșnetele care se auzeau de obicei de la etaj, dar nu s-a auzit nici un sunet de picioare care tropăie, nici un sunet care să trădeze faptul că fusese răsturnat ceva și nici glasurile copiilor, care se jucau de-a războiul.

– Jem! a strigat ea. Unde ești?

Nici un răspuns. Ultima dată când se aflase într-o situație similară, adică în urmă cu două zile, descoperise ceasul deșteptător în cadă, demontat aproape în totalitate și îi găsise pe copii în capătul grădinii, privind-o cu niște ochi plini de inocență.

– Eu n-am făcut asta! declarase Jem, când a fost dus în casă și i s-a arătat ceasul stricat. Iar Mandy e prea mică, a continuat băiatul.

– *Plea mică!* a fost de acord Mandy, scuturând din cap cu atâta putere, încât cârlionții ei negri i-au acoperit fața.

– Ei bine, nu cred că tăticul a făcut asta, a spus Bree, ridicând o sprânceană a mirare. Sunt sigură că n-a făcut-o nici Annie Mac, așa că ne rămân foarte puțini suspecți, nu-i așa?

– *Șușspecți! Șușspecți!* a exclamat Mandy, încântată de cuvântul nou.

Jem a scuturat din cap resemnat și a dat din mâini, de parcă acestea nu ar fi fost prinse bine de corp.

– Cred că umblă spiriduși prin casă, mamă.

– *Șpișriduși! Șpișriduși!* a ciripit Mandy punându-și fustița în cap și trăgând de chiloței. Trebuie să mă duc să fac pișu, mămico!

Datorită situației de urgență, Jem a dispărut și a reapărut abia la cină, când chestiunea cu ceasul deșteptător trecuse în plan secund, făcând loc evenimentelor de peste zi. Faptul în sine a revenit abia în momentul în care au mers la culcare, când Roger a remarcat lipsa deșteptătorului.

– De obicei Jem nu minte, a spus Roger îngândurat, cu ochii la rămășițele ceasului, care se aflau acum într-un bol de lut.

Bree, care se pieptăna înainte de culcare, i-a aruncat o privire plină de asprime, întrebându-l:

– Și tu crezi în troli?

– Spiriduși, a spus el absent, trecându-și degetul printre rotițele ceasului.

– Cum? vrei să spui că pe-aici sunt numiți spiriduși? Credeam că Jem nu folosește cuvântul potrivit.

– Nu, termenul este folosit mai ales în Cornwall. În alte părți se folosește mai mult termenul de trol.

– Și care este termenul folosit în Scoția?

– Nu există un termen anume, deși creație populară avem și aici, a replicat Roger, jucându-se cu piesele ceasului. Scoțienii sunt înclinați mai mult către aspectele mai înfricoșătoare ale supranaturalului... există caii-de-apă, *ban-sidhe,* muma-pădurii cea albastră, Nuckelavee, nu-i așa? Spiridușii sau trolii sunt mult prea frivoli pentru Scoția. Noi avem piticii care trăiesc sub pământ, așa-numiții omuleți maronii, a mai spus Roger, luându-i peria din mână. Dar piticii aceia sunt de ajutor omului prin casă, nu se țin de răutăți, ca trolii. Poți să montezi ceasul la loc?

– Bineînțeles, dacă nu cumva rătăcesc trolii vreo piesă. Ce Dumnezeu este Nuckelavee?

– Un personaj din Orkneys. Nu vrei să-ți povestesc despre asta înainte de culcare, a asigurat-o el.

Apoi s-a aplecat și i-a suflat încetișor în ceafă, chiar mai jos de lobul urechii.

Atingerea ușoară i-a declanșat amintirea a ceea ce se întâmplase după aceea și a început să se gândească la ceea ce ar putea pune copiii la cale. Senzația aceasta a fost înlocuită cu una de teamă, care devenea din ce în ce mai intensă.

Nu exista nici un semn al prezenței lui Jem sau Mandy pe undeva prin casă. Annie MacDonald nu venea duminica și bucătăria... La prima vedere, nimeni nu atinsese nimic pe acolo, dar ea cunoștea metodele lui Jem.

În mod sigur lipsea un pachet de biscuiți cu ciocolată și sucul de lămâie cu pulpă. Toate celelalte lucruri din dulap erau la locul lor... iar dulapul se afla la doi metri înălțime. Jem avea mare talent de spărgător. Cel puțin avea asigurată o carieră, dacă va fi exmatriculat zilele-astea definitiv din școală, pentru că le-a spus colegilor ceva pitoresc, învățat în secolul al XVIII-lea.

Faptul că lipsea ceva de mâncare i-a sporit îngrijorarea. Dacă organizaseră un picnic, erau undeva pe-afară, la o jumătate de milă față de casă – Mandy

nu mergea niciodată mai mult de atât – adică se poate să nu se fi îndepărtat prea mult și să se fi hotărât să se oprească pentru a mânca biscuiții.

Era o zi minunată de toamnă și, în afara faptului că trebuia să-și caute copiii, se bucura că este afară, în bătaia soarelui și a vântului. Vorbise cu instalatorul despre „fântâna arteziană" din baia de la etaj. Și...

„Nici nu are-a face câte faci la fermă, sunt mereu mai multe lucruri de făcut. Mă și mir că locul nu m-a înghițit cu totul, la fel cum a fost înghițit Iona de Chit."

Preț de o clipă, a auzit glasul tatălui ei plin de resemnare, când descoperea că mai avea ceva de făcut prin casă. S-a uitat la el zâmbind. Apoi și-a revenit din visare, dându-și seama că dorul de el o copleșea.

– Oh, tată, a șoptit ea.

A continuat să înainteze văzând nu o casă aproape în ruină, care avea aspectul unui albatros, ci un organism viu, acel Lallybroch viu și pe toți cei ce-i erau rude, care făcuseră parte din acest organism viu... care mai făceau încă parte din el.

Membrii familiilor Fraser și Murray, ale căror sudoare, sânge și lacrimi se regăseau în zidurile și în pământul de aici, ale căror vieți fuseseră împletite cu pământurile de aici. Unchiul Ian, mătușa Jenny... mulțimea de veri pe care îi avusese în preajmă atât de scurtă vreme, micul Ian. Toți erau morți acum... dar în mod curios, nu dispăruseră.

– Nu au dispărut deloc, a spus ea cu glas tare găsindu-și alinarea în cuvintele pe care le rostise. Ajunsese la poarta din spate a grădinii de zarzavat și se oprise privind în susul dealului, către străvechiul turn de apărare care dădea numele acelui loc. Cimitirul se afla și el pe deal, cu pietrele funerare atât de vechi, încât numele celor care odihneau acolo și anii dăltuiți în piatră abia dacă se mai puteau citi. Pietrele acelea erau acoperite în majoritatea lor cu iederă și grozamă. Printre petele de gri, verde-închis și galben strălucitor se vedeau două puncte, unul albastru, altul roșu.

Pe cărare crescuseră buruienile și ciulinii i se agățau de blugi. I-a găsit pe copii stând în patru labe, urmărind furnici, care la rândul lor urmăreau o anumită potecă marcată prin firimituri presărate pe un traseu cu obstacole din bețigașe și pietricele.

– Uite, mami! a spus Jem fericit, aruncându-i o privire fugară, pentru că era absorbit de ceea ce avea înaintea lui. A arătat cu degetul spre pământ, unde

pusese o cană veche, plină cu apă. Un ghemotoc de furnici se zbăteau în cană în agonia morții, atrase de firimiturile de ciocolată.

– Jem! Ești rău! Nu ai voie să îneci furnici, decât dacă ele sunt în casă, a spus Bree, amintindu-și de invazia de furnici din cămară.

– Nu se îneacă, mămico. Uită-te... vezi ce fac?

S-a lăsat în jos lângă el și a văzut că, într-adevăr, furnicile nu se înecau. Furnicile care se chinuiau să ajungă în mijlocul cănii formau un ghemotoc ce plutea deasupra apei. Se mișcau încet, schimbând locurile între ele. Cele mai multe dintre furnici erau în pericol de a se îneca, susținute fiind de trupurile suratelor lor moarte. Întregul ghemotoc se îneca încet, încet, pe măsură ce se apropia de marginea cănii.

– Asta este nemaipomenit, a spus Bree, stând lângă băiat și privind o vreme fascinată, pentru ca apoi să îi ceară să aibă milă și să-l convingă să pună furnicile pe frunza pe care se aflaseră cu ceva vreme în urmă. Furnicile s-au răspândit imediat, fiecare dintre ele plecând la treburile sale.

– Crezi că au făcut-o cu bună știință? l-a întrebat ea pe Jem. Crezi că s-au lipit unele de altele în mod deliberat sau căutau pur și simplu ceva de care să se agațe?

– Nu știu, a răspuns el, ridicând din umeri. O să mă uit în cartea despre furnici și-o să văd ce scrie acolo.

A ridicat de pe jos resturile alimentelor luate pentru picnic, lăsând două bucăți de biscuit pe care, cel puțin așa simțea ea, furnicile le meritau. Mandy se depărtase în timp ce ea și Jem priviseră furnicile din cană și se afla acum la adăpostul unui tufiș, purtând o conversație cu un prieten invizibil.

– Mandy a vrut să stea de vorbă cu bunicul, a spus Jem. De aceea am venit aici, sus.

– Oh! a spus ea încet. Aici este un loc potrivit în care să stai de vorbă cu el?

Jem a părut surprins și a privit pietrele funerare tocite de vreme, întrebând:

– El nu e aici?

Ea a simțit un curent puternic pe șira spinării. Simțea că nu mai poate respira din cauza tonului egal pe care îl avusese Jem, dar și din cauza faptului că lucrurile ar fi putut sta întocmai cum spusese băiatul.

– Nu... nu știu, a spus ea. Presupun că s-ar putea să fie.

Încercând să nu se gândească la faptul că părinții ei erau morți, ea își închipuise că sunt îngropați în Carolina de Nord sau undeva în colonii, dacă fuseseră forțați să plece din Ridge din cauza războiului.

Deodată, și-a adus aminte de scrisori. Tatăl ei spusese într-un loc că ar fi vrut să se întoarcă în Scoția. Pentru că Jamie Fraser era un bărbat hotărât, era mai mult ca sigur că făcuse ceea ce își propusese. Oare nu mai plecase niciodată din Scoția? Și dacă nu mai plecase se afla aici și mama ei?

Fără a-și propune neapărat acest lucru, s-a trezit urcând dealul, trecând pe lângă vechiul turn de apărare și printre pietrele de mormânt. Venise odată aici împreună cu mătușa Jenny. Era într-o după-amiază, când vântul trecea șoptind prin iarbă și pacea se așternuse peste deal. Jenny îi arătase mormintele bunicilor ei, Brian și Ellen, care aveau la căpătâi o singură piatră funerară, semn că fuseseră căsătoriți. Da, putea observa încă acea curbă a pietrei funerare, chiar dacă vremea își pusese amprenta asupra ei și numele dăltuite erau șterse. Copilul care murise odată cu Ellen era îngropat alături. Era cel de-al treilea fiu al ei, Robert. Așa spusese Jenny. Tatăl ei, Brian, insistase asupra faptului ca micuțul să fie botezat, iar numele fratelui cel mic era Robert.

Acum ea stătea între pietrele funerare. Erau atât de multe. Pe multe dintre cele mai recente se mai distingeau litere și cifre. Era vorba despre date din jurul anilor 1800.

Cei mai mulți dintre cei care își dormeau somnul de veci aici făcuseră parte din familiile Murray, McLachlan și McLean. Din când în când, se mai vedea și numele de Fraser sau MacKenzie.

Pe pietrele funerare din vechime, vremea își pusese atât de mult amprenta, încât nu se mai putea citi ce era dăltuit pe ele. Nu se mai vedeau decât umbrele literelor pe sub stratul de lichen negru și de mușchi moale. Lângă mormântul lui Jenny se afla o piatră mică, dreptunghiulară, la căpătâiul lui Caitlin Maisri Murray, al șaselea copil al lui Jenny și al lui Ian, care nu trăise decât o zi. Jenny îi arătase Briannei piatra funerară, mângâind literele și punând pe ea un trandafir galben care crescuse pe marginea cărării. Acolo fusese și un tumul celtic, alcătuit din pietre așezate de către cei ce vizitau mormântul. Acel tumul nu mai exista de multă vreme, dar Brianna a găsit o pietricică și a așezat-o lângă piatra funerară.

A văzut că lângă aceasta era o alta. O altă piatră mică, făcută ca pentru un copil. Timpul nu își pusese atât de mult amprenta asupra ei, deși era la fel de veche. „Pe ea au fost dăltuite doar două cuvinte", și-a spus ea în gând. A închis ochii și și-a trecut degetele ușor peste piatră. Pe primul rând era un E. Pe al doilea rând a crezut că simte un Y și poate un K.

„Ce nume din *Highlands* începe cu K?" s-a întrebat ea. „Există numele de McKay, dar literele nu sunt puse în ordinea corectă."

– Ăăă... Nu știi care ar putea să fie mormântul bunicului, nu-i așa? l-a întrebat pe Jem cu oarecare ezitare.

Aproape că se temea de răspunsul pe care-l va primi.

– Nu, a replicat băiatul.

Părea surprins și se uita în direcția în care privea și ea, adică spre pietrele aranjate într-un anumit fel. Era clar că nu făcuse legătura între acestea și bunicul.

– A spus că ar vrea să fie îngropat aici și că, dacă o să vin aici, să-i pun câte-o piatră. Așa am făcut.

Adoptase accentul într-un mod cu totul natural, și ea a auzit din nou glasul tatălui ei, dar de data asta a zâmbit discret, întrebând:

– Unde?

– Acolo, sus. Lui îi place să fie sus, înțelegi? Sus, de unde să poată vedea bine totul, a spus Jem, arătând către vârful dealului.

Chiar în umbra turnului ea a observat un fel de cărare și un mănunchi de grozamă, iarbă-neagră și bucăți de piatră. Pe coama dealului ieșea în evidență un bloc mare din piatră pe care abia dacă se zărea o piramidă mică, din pietricele.

– Ai pus toate pietrele astăzi?

– Nu, pun câte una de fiecare dată când vin aici. Doar asta ai vrut să faci și tu, nu-i așa?

A simțit cum i se pune un nod în gât, dar a zâmbit, spunând:

– Da, chiar asta voiam să fac. O să pun și eu o pietricică.

Mandy se așezase pe una dintre pietrele funerare și punea frunze de brustur, care erau niște farfurii, în jurul cănii murdare pe care o scosese din pământ și o pusese la mijloc. Vorbea cu oaspeții ei invizibili pe care îi invitase la ceai. Brianna a hotărât că nu avea nici un rost să o deranjeze și l-a urmat pe Jem pe cărarea plină de pietriș. Ultima porțiune a drumului abrupt a parcurs-o urcând în patru labe.

Pe coama dealului bătea vântul, astfel încât nu au fost deranjați de musculițe. Transpirase, dar a pus ceremonios pietricica ei pe tumul și apoi s-a așezat puțin ca să admire priveliștea. Mare parte din Lallybroch se vedea

de acolo. Se zărea și drumul care ducea către autostradă. S-a uitat într-acolo, dar nu a zărit Morrisul Mini portocaliu al lui Roger. A oftat și a privit în altă direcție.

Era frumos să fii atât de sus. Era liniște. Nu se auzeau decât șuierul discret al vântului și bâzâitul albinelor care trebăluiau de zor printre florile galbene. Nici nu era de mirare că tatălui ei îi plăcea...

– Jem.

Băiatul se așezase confortabil pe piatră și se uita la dealurile din jur.

– Da.

Ea a avut o ezitare, dar a simțit că trebuia să-l întrebe:

– Tu... *poți să-l vezi* pe bunicul, nu-i așa?

Băiatul a privit-o uimit cu ochii lui albaștri și a răspuns:

– Nu. A murit.

– Oh! a exclamat ea oarecum dezamăgită. Știu că a murit, dar te întrebam și eu.

– Cred că Mandy îl vede, a spus Jem, întorcând capul către sora lui, care era o pată roșie, undeva mai jos. Cred, dar nu sunt sigur. Copiii mici stau de vorbă cu atâția oameni pe care nu-i poți vedea. Bunica a spus asta, a mai adăugat băiatul îngăduitor.

Ea nici nu știa foarte bine dacă și-ar fi dorit ca Jem să nu mai vorbească despre bunicii lui la prezent. Nu voia să-l întrebe dacă o putea vedea pe Claire, probabil că nu, dar își simțea părinții aproape de fiecare dată când Jem sau Mandy vorbeau despre ei și își dorea ca și copiii să-i simtă aproape.

Ea și Roger le explicaseră copiilor care era situația, atât cât putea fi aceasta explicată. Era clar că tatăl ei vorbise cu Jem între patru ochi și ea credea că asta era bine. Datorită faptului că, în gândirea lui Jamie, era un amestec de catolicism, acceptare a vieții în stilul *Highlands*, acceptarea ideii de moarte. El îi putea spune că este posibil să fii mort pe o parte a pietrelor, dar...

– A spus că o să aibă grijă de noi. Bunicul a spus, a precizat băiatul, întorcându-se pentru a o privi.

Brianna și-a mușcat limba. Nu, el nu îi citea gândurile, și-a spus cu hotărâre. Tocmai vorbiseră despre Jamie, și Jem alesese acest loc pentru a-l comemora. De aceea era foarte firesc că gândul îi rămăsese la bunicul lui.

– Bineînțeles că o să aibă, a spus ea, punându-i mâna pe spate și masându-i ceafa cu degetul mare.

El a început să chicotească, s-a depărtat de mâna ei și a început să parcurgă țopăind poteca ce ducea în vale, lăsându-se apoi în fund și zdrențuindu-și blugii în timpul coborârii.

Ea a mai aruncat o privire în jur, înainte de a-l urma și a observat grămada de pietre din vârful dealului, la o jumătate de milă distanță față de locul în care se afla. O grămadă de pietre era un lucru la care te puteai aștepta pe vârful unui deal din *Highlands*, doar că acea grămadă de pietre avea ceva neobișnuit. Și-a făcut palma streașină la ochi și a privit. Era posibil să se înșele, dar era de meserie inginer și se pricepea să aprecieze lucrurile construite de om.

„Este posibil să fie o fortăreață din Epoca Fierului?" s-a întrebat ea. Ar fi putut să jure că pietrele erau așezate într-o anumită ordine pe orizontală. Poate că era o fundație. Zilele-acelea trebuia să ajungă până acolo, ca să examineze locul... Poate mâine, dacă Roger... A privit iarăși drumul și a constatat din nou că nu circula nimeni pe el. Mandy se plictisise de oaspeții ei pe care îi invitase la ceai și voia să plece acasă. Ținându-și fiica bine cu-o mână și cu ceașca în mâna cealaltă, Brianna a pornit în jos spre casa mare, văruită în alb, cu geamurile proaspăt spălate lucind ademenitor.

Se întreba dacă Annie le spălase. Nu remarcase și cu siguranță că era nevoie de ceva efort și strădanie să speli atâtea geamuri. Ea fusese preocupată de noua slujbă. Avusese diferite așteptări și fusese chinuită de emoții. A simțit că inima îi bate mai tare, gândindu-se că luni va mai adăuga o cărămidă la construcția a ceea ce a fost ea cândva, o piesă în fundația a ceea ce era ea acum.

– Poate că spiridușii au făcut asta, a spus ea cu voce tare și a râs.

– *Spișidușii au făcut ata!* a spus Mandy fericită.

Jem aproape că ajunsese la poalele dealului și s-a întors nerăbdător, așteptându-le.

– Jem, a spus Brianna, de îndată ce au ajuns lângă el, tu știi ce e un Nuckelavee?

Jem a făcut ochii mari și i-a acoperit surorii lui urechile cu palmele. Brianna s-a simțit ca și când ceva rece cu o sută de picioare s-ar fi mișcat pe spinarea ei.

– Da, a răspuns băiatul încet.

– Cine ți-a spus despre el? a întrebat Brianna cu calm, gândindu-se că o va omorî pe Annie MacDonald.

Jem a privit însă într-o parte, peste umărul mamei lui, către turnul de apărare.

– El mi-a spus, a șoptit băiatul.

– *El?* a întrebat Brianna cu asprime, prinzând-o de mână pe Mandy, care scăpase din strânsoarea fratelui ei și acum voia să-l lovească.

– *Nu da* cu piciorul în fratele tău, Mandy! spus Brianna. Despre cine vorbești, Jemmy?

Jem și-a mușcat buza de sus și apoi a spus încet:

– El, un Nuckelavee.

Creatura își avea sălașul în mare, dar venea pe uscat pentru a se hrăni cu oameni. Ființa numită Nuckelavee merge călare pe-un cal când se află pe uscat și uneori nu se poate face deosebire între ea și cal. Capul ei este de zece ori mai mare decât acela al unui om, cu gura precum râtul porcului și cu o burtă mare. Creatura nu are piele, iar mușchii, vasele de sânge și organele sunt acoperite cu o pieliță roșie. Are drept arme respirația ei înveninată și o putere nemaivăzută. Are, totuși, un punct slab. Nu poate suferi apa dulce. Calul pe care călărea creatura era descris ca având un ochi roșu, gura la fel de mare precum a unei balene și niște aripi asemănătoare înotătoarelor de pește la picioarele dinainte.

– Îîîh! a exclamat Brianna lăsând deoparte una dintre cărțile de folclor scoțian ale lui Roger și s-a uitat la Jem, întrebându-l:

– Tu ai văzut o astfel de creatură sus, lângă turn?

Băiatul, care se tot bâțâia de pe un picior pe altul, a răspuns:

– Ei bine, mi-a spus că era o astfel de ființă și mi-a mai zis că, dacă nu plec, își va lua înfățișarea lui adevărată. Și n-am vrut să văd *așa ceva*, și-atunci am plecat.

– Nici eu nu aș fi vrut, l-a asigurat Brianna.

Inima a început să-i bată mai rar. Bun. El întâlnise un om, care nu era un monstru. Nu că ar fi crezut în monștri… dar faptul că umbla cineva prin preajma turnului era îngrijorător.

– Cum arăta bărbatul ăla?

– Păi… era mare, a spus Jem cu îndoială.

Având în vedere că băiatul nici măcar nu împlinise nouă ani, toți bărbații i se păreau mari.

– La fel de mare ca tata?

– Poate.

În urma discuției care a urmat, au mai rezultat câteva detalii. Jem știa ce este acela un Nuckelavee. Citise cele mai senzaționale lucrări din colecția lui Roger și fusese atât de îngrozit de faptul că întâlnise pe cineva care ar fi putut să-și schimbe culoarea pielii și să-l mănânce, încât descrierea făcută de el cuprindea elemente vagi. Era vorba despre un bărbat înalt, cu barba scurtă, cu un păr care nu era foarte închis la culoare și cu haine „cum poartă domnul MacNeil", adică hainele de lucru pe care le poartă de obicei un fermier.

– Și de ce nu mi-ai spus mie sau tatei despre el?

Jem era gata să izbucnească în plâns și a răspuns:

– A zis că, dacă spun ceva, vine și o mănâncă pe Mandy.

– Oh, am înțeles, dragul meu, i-a spus Brianna, trăgându-l spre ea. Nu trebuie să-ți fie frică. E în regulă.

Băiatul tremura acum pentru că se simțea ușurat, dar și fiindcă își aducea aminte de toate cele întâmplate. Ea îl mângâia pe păr, liniștindu-l. Probabil că era vorba despre vreun vagabond. Să-și fi făcut culcușul în turn? Probabil că plecase deja de-acolo. Din câte înțelesese ea, Jem îl întâlnise pe omul acela în urmă cu o săptămână, dar…

– Jem, a spus ea încet, de ce v-ați dus voi doi, tu și Mandy, acolo sus astăzi? Nu te-ai temut că omul acela se poate afla acolo?

– Nu, a replicat băiatul. Eu am plecat după ce l-am întâlnit, dar m-am ascuns undeva și am văzut ce face. A pornit către apus. El acolo trăiește.

– A spus el asta?

– Nu, dar asemenea creaturi trăiesc în ținuturile din apus, a spus băiatul, arătând cu degetul cartea. Dacă se duc spre apus, nu se mai întorc. Și nu l-am mai văzut. M-am uitat bine, ca să fiu sigur că nu mai vine.

Brianna aproape că a izbucnit în râs, dar tot mai era îngrijorată. Era adevărat că multe povești din *Highlands* se terminau cu episodul în care ființe cu puteri supranaturale plecau către apus și intrau în pietrele sau în apele în care trăiau. Bineînțeles că nu mai reveneau vreodată, pentru că se terminase povestea.

– Era doar un vagabond nemernic, a spus ea cu hotărâre, mângâindu-l. Să nu-ți mai faci griji din cauza lui.

– Sigur? a întrebat băiatul vrând să o creadă, dar nefiind dispus să se liniștească.

– Sigur! a spus ea hotărâtă.

– Bine, a spus el, oftând din adâncul ființei sale și desprinzându-se de ea. Oricum, bunicul nu l-ar fi lăsat să ne mănânce pe Mandy sau pe mine. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta.

Soarele aproape că apusese când a auzit motorul mașinii lui Roger pe drumul care ducea spre fermă. A ieșit în fugă și el nici nu apucase să coboare din mașină, când i s-a aruncat în brațe.

El nu și-a pierdut timpul cu întrebări. A îmbrățișat-o cu pasiune și a sărutat-o ca semn că cearta lor luase sfârșit. Puteau să-și ceară scuze mai târziu. Pentru o clipă, ea și-a permis să uite de toate, simțindu-se ușoară în brațele lui, inspirând mirosul de benzină, de praf și de biblioteci pline de cărți vechi, care acopereau mirosul cald de mosc ce se degaja din pielea lui, chiar dacă nu stătuse în soare.

– Se spune că femeile nu-și pot identifica soții după miros, a spus ea, revenind cu greu cu picioarele pe pământ. Eu nu cred asta. Aș fi în stare să te descopăr chiar în stația de metrou King's Cross și chiar dacă ar fi întuneric beznă.

– Dar am făcut baie în dimineața asta, știi?

– Da, și ai fost la colegiu, pentru că recunosc mirosul de săpun antibacterian pe care îl au acolo, a spus ea strâmbând din nas. Mă mir că nu ți se ia pielea cu totul când îl folosești. La micul dejun ai mâncat caltaboș cu roșii gratinate.

– Așa-i, Lasie, a replicat el zâmbind. Poate ar fi mai bine să-ți spun Rin-Tin-Tin? Ai salvat niște copii mici sau ai prins niște hoți azi?

– Da, într-un fel, a replicat ea, privind dealul, unde umbra turnului se vedea lungă și întunecată. M-am gândit că e mai bine să aștept să vină șeriful, înainte de a mă mai apuca să fac ceva.

Înarmat cu un baston din lemn de porumbar și cu o lanternă mare, Roger s-a apropiat de turn. Era supărat, dar precaut. Era puțin probabil ca omul acela să fie înarmat, în cazul în care se mai afla încă acolo. Brianna era în pragul bucătăriei, cu telefonul în mână și deja formase primele două cifre ale numărului de urgență al poliției. Ar fi vrut să-l însoțească, dar el a convins-o că unul dintre ei trebuia să rămână cu copiii, deși s-ar fi simțit mai liniștit să o aibă alături. Brianna era o femeie înaltă și musculoasă pe care nu o speriau violențele fizice.

Ușa pe care se putea intra în turn atârna strâmb. Vechiul lat din piele în care se prindea ușa putrezise de multă vreme și fusese înlocuit cu un ivăr din fier, care ruginise. Roger a ridicat-o și a deschis-o, astfel încât să nu scârțâie.

Încă mai era suficientă lumină afară. Abia peste o jumătate de oră avea să se întunece. Cu toate acestea, în turn era întuneric. A aprins lanterna și a luminat pe jos. Se vedeau urme proaspete. Da, cineva fusese acolo. Jem putea să deschidă ușa, dar copiii nu aveau voie să intre în turn, dacă nu erau însoțiți de un adult, iar Jem jurase că nu intrase în turn.

– Heeei! a strigat el și i s-a răspuns printr-o mișcare, undeva, mult mai sus. Din reflex a apucat mai bine bastonul și a auzit un chițăit și un fâlfâit. Erau lilieci care își aveau cuiburile în apropierea acoperișului turnului. A luminat iar pe jos și a văzut ziare mototolite lângă zid. A ridicat unul dintre ele și l-a mirosit. Era vechi, dar se simțea încă mirosul de oțet și pește.

Nu se gândise că Jem inventase povestea cu acel Nuckelavee. Această dovadă a faptului că în turn se aflase de curând cineva l-a făcut să se înfurie.

Acel om nu doar că se aflase pe proprietatea sa, dar îi amenințase fiul… Aproape că își dorea ca bărbatul respectiv să mai fie acolo, să stea de vorbă cu el.

Bărbatul cu pricina nu mai era acolo. Nici un om cu scaun la cap nu s-ar fi urcat în turn. Roger nu a auzit nimic, dar nevoia de a fi sigur că lucrurile stăteau așa precum credea l-a făcut să o ia pe scara din piatră care urca în spirală în susul turnului, încercând fiecare treaptă cu piciorul, înainte de a-și lăsa pe ea întreaga greutate a corpului.

A deranjat porumbeii din vârful turnului, și ei au început să se învârtească speriați, de parcă ar fi fost o tornadă din pene, înainte de a găsi calea de ieșire din turn. S-a lipit de perete, cu inima bătând să-i spargă pieptul, în vreme ce porumbeii zburau speriați pe lângă fața lui. Ceva, un șoarece, un șobolan sau un șoarece de câmp, i-a trecut peste picior, iar el a tresărit și era cât pe ce să scape lanterna din mână.

În turn era viață. Sus se agitau lilieci. Mai jos erau porumbeii, dar nu se vedea nici urmă de intrus, indiferent dacă era vorba de un om sau de altceva.

După ce a coborât, a scos capul pe fereastră pentru a-i trimite lui Bree un semnal că totul era în ordine. După aceea, a închis ușa și a început să coboare, îndepărtând de pe haine excrementele și penele de porumbel.

– O să pun un ivăr nou la ușa aia, deși mă îndoiesc că se va întoarce, i-a spus Briannei, sprijinindu-se de vechea chiuvetă din piatră, în timp ce ea începuse să pregătească cina. O să fac lucrul acesta. Probabil a fost doar în trecere.

– Crezi că era din Orkneys?

Roger își dădea seama că ea se mai liniștise întrucâtva, însă mai avea acea cută de îngrijorare între sprâncene.

– Mi-ai spus că acolo existau povești cu Nuckelavee.

Roger a dat din umeri, spunând:

– E posibil. Aceste povești sunt consemnate. Nuckelavee nu sunt creaturi atât de cunoscute precum spiridușii și zânele, dar oricine poate întâlni personajul în diferite volume tipărite. Ce-i acolo?

Ea deschisese frigiderul și scosese untul, iar Roger văzuse sticla de șampanie a cărei etichetă strălucea.

– Ah, la asta te refereai, a replicat ea, vrând să zâmbească, dar păstrând o undă de îngrijorare în priviri. Am... ăăă... am obținut slujba. Mă gândeam că am putea... sărbători?

Această întrebare i-a înmuiat inima și s-a lovit cu palma peste frunte, exclamând:

– Dumnezeule, am uitat să te întreb ce ai făcut! Minunat, Bree! Știam că vei obține postul, să știi! a spus el, zâmbind cât mai călduros cu putință.

A văzut cum s-a detensionat și a simțit cum el însuși era cuprins de liniște. Plăcerea a durat cât l-a strâns în brațe, mai-mai să-i rupă coastele, și l-a sărutat, dar s-a mai diminuat când a făcut un pas înapoi, a luat o cratiță și l-a întrebat cu degajare studiată:

– Ei... ai găsit ceea ce căutai la Oxford?

– Mda, a răspuns el răgușit și și-a dres vocea, pentru a putea vorbi mai clar. Mda, mai mult sau mai puțin. Uite... masa s-ar mai putea amâna? Cred că voi avea mai multă poftă de mâncare, dacă-ți povestesc mai întâi.

– Sigur, a spus ea încet, lăsând din mână cratița.

Se uita fix la el. Era interesată, poate un pic speriată.

– Le-am dat copiilor să mănânce, înainte ca tu să ajungi acasă, i-a spus ea. Dacă nu ți-e foarte foame...

Îi era foame. Nu se oprise să ia prânzul și stomacul lui scotea tot felul de sunete.

A întins mâna spre ea, spunând:

– Hai să ieșim. E o seară frumoasă.

Și dacă o înfuria ceea ce avea să audă, afară nu erau cratițe.

– Am trecut pe la vechea biserică St. Stephen's, a spus el imediat ce au ieșit din casă. Am vrut să vorbesc cu Dr. Weatherspoon. E paroh acolo. A fost prieten cu reverendul... Mă știe de când eram mic.

Se ținea mai strâns de brațul lui de când începuse să vorbească.

Și-a luat inima-n dinți și i-a aruncat o privire fugară. Părea nerăbdătoare, dar plină de speranță.

– Și...? a întrebat ea, dând glas curiozității.

– Ei bine... treaba e că am obținut și eu un post, a spus el, zâmbind. Voi fi asistentul capelmaistrului.

Bineînțeles că la așa ceva nu se așteptase deloc. S-a uitat la gâtul lui și el știa foarte bine la ce se gândea.

Ai de gând să porți asta? întrebase ea când se duseseră pentru prima oară în Inverness, la cumpărături.

Da, așa mă gândeam. De ce, are vreo pată?

El a vrut să se uite la umerii cămășii lui albe. Nici nu era de mirare că voia să facă lucrul acesta. Mandy venise de la joacă și i-a pus pe picioare tot nisipul pe care-l avea pe mâini. El o șterse puțin de praf, înainte de a o lua în brațe ca să o sărute.

Nu-i vorba de asta, spusese Bree, subțiindu-și buzele. *E vorba de... Ce-ai să spui în legătură cu...*

Făcuse un gest prin care imita tăierea gâtului.

El își dusese mâna la gulerul descheiat al cămășii, unde urma lăsată de șireang se vedea și se simțea foarte bine. Era ca și când ar fi purtat sub piele un șirag de pietricele. Se mai șterse puțin, dar era încă destul de vizibilă.

Nimic.

Ea ridicase din sprâncene și zâmbise discret, întrebând:

Și lumea ce va gândi?

Bănuiesc că-și vor spune că într-o zi am exagerat în ceea ce privește asfixierea autoerotică.

Cunoscând foarte bine zonele rurale din *Highlands*, își spusese că acesta va fi lucrul cel mai puțin grav pe care îl vor gândi. Indiferent cât de bănuitori

ar fi membrii unei congregații, nici unul dintre ei nu-și poate imagina depravare mai mare decât aceea a unui presbiterian scoțian convins.

– Ăăă... ei bine, i-ai spus Dr. Weatherspoon... *Ce* i-ai spus? a întrebat ea după câteva clipe de gândire. Vreau să spun... Cred că a observat.

– Oh, da, a observat. Cu toate astea, n-am spus nimic și nici el n-a făcut nici un fel de remarcă.

Uite ce este, Bree, îi spusese el atunci, în prima zi. *Este vorba despre o alegere simplă. Ori le spunem tuturor adevărul gol-goluț, ori nu le spunem nimic, adică le spunem cât mai puțin posibil și îi lăsăm să gândească ce vor. Nu e bine să inventăm o poveste, nu-i așa? Există prea multe posibilități de a se descoperi că am inventat totul.*

Ei nu îi plăcuse soluția aceasta. Dar era cea mai bună soluție. Pe chipul ei se vedea că luase o hotărâre. Încuviințase și își îndreptase umerii.

Bineînțeles că fuseseră nevoiți să spună și minciuni, pentru a legaliza existența lui Jem și Mandy. Totul se întâmpla însă în anii '70, când era un lucru obișnuit să abandonezi locul în care ai stat în Statele Unite și să devii hoinar, așa cum își spuneau respectivii oameni, care străbăteau Europa în autobuze și rulote hârbuite. Trecând printre pietre, au adus foarte puține lucruri cu ei. Și-au luat copiii, iar Brianna dăduse la iveală două certificate de naștere eliberate de o anume Claire Beauchamp Randall, medic ce asistase la naștere.

Așa se procedează când naști acasă, spusese Claire, semnând cu atenție. *Iar eu sunt, am fost, s-a corectat ea cu un rictus al gurii, am fost medic licențiat de către statul Massachusetts.*

– Asistentul capelmaistrului, a spus ea, privindu-l.

El a tras adânc aer în piept. Aerul serii era curat și plăcut, dar începea să se umple de muște. El a izgonit cu palma un roi care i se apropiase de față, spunând:

– Te rog să te gândești că eu nu am plecat cu gândul de a-mi găsi o slujbă, ci am plecat pentru a-mi limpezi gândurile în ceea ce privește posibilitatea de a fi pastor.

Ea s-a oprit locului, întrebând:

– Și...?

– Haide, a replicat el, trăgând-o după sine. Dacă ne oprim aici, o să fim mâncați de vii.

Au trecut amândoi prin grădina de zarzavat, apoi au lăsat în urmă șura și au luat-o pe cărarea care ducea către pășunea din spatele casei. Le mulsese deja pe cele două vaci, Milly și Blossom, care acum rumegau liniștite în iarbă.

– Ți-am povestit despre Confesiunea de la Westminster, nu-i așa?

Confesiunea de la Westminster era echivalentul catolic al Crezului de la Niceea, adică asumarea unei anumite doctrine.

– Mhm!

– Ei bine, vezi tu, ca să devin pastor presbiterian, trebuie să pot jura că accept tot ceea ce este scris în Confesiunea de la Westminster. Am fost în stare să fac asta când… înainte. El se gândea că ajunsese atât de aproape. Era chiar în ajunul zilei în care urma să fie hirotonit, când intervenise soarta, în persoana lui Stephen Bonner. I s-a cerut să renunțe la tot și să o scoată pe Brianna din mâinile piraților. Nu a regretat că făcuse acest lucru… Ea mergea alături de el cu părul ei roșu, cu picioarele ei lungi, întocmai ca un tigru. Apoi mai era și gândul că ea ar fi putut să dispară atât de repede din viața lui, că ar fi fost posibil să nu-și vadă niciodată fiica…

– Poate că încă mai vreau să fiu pastor, dar nu sunt sigur. Trebuie să fiu sigur.

– Ce s-a schimbat? a întrebat ea vădit curioasă. Ce puteai accepta atunci și nu mai poți accepta acum?

Ce s-a schimbat? și-a spus el. *Bună întrebare.*

– Este vorba de predestinare, a replicat el. Într-un fel, despre asta este vorba.

Era încă destulă lumină, astfel încât să observe pe chipul ei o anumită notă de amuzament, provocată fie de răspunsul la întrebare, fie de conceptul în sine. Nu avea cum să-și dea seama. Nu au discutat niciodată despre credință.

Erau foarte prudenți când venea vorba despre *astfel* de chestiuni, dar știau totul despre credința celuilalt.

El îi explicase într-un mod simplu ideea de predestinare. Nu era vorba despre un curs pe care Dumnezeu îl stabilise pentru viața fiecăruia, deși pentru mulți presbiterieni predestinarea însemna exact asta. Totul era legat de mântuire, de calea aleasă de Dumnezeu pentru mântuire.

– Calea aleasă pentru unii oameni, a spus ea cu scepticism. Și a hotărât El ca restul oamenilor să nu ajungă la mântuire?

Mulți oameni gândeau *așa* și era nevoie de minți mai ascuțite decât a sa pentru a-i convinge că lucrurile nu stăteau așa.

– S-au scris multe cărți pe subiectul ăsta, dar ideea de bază este că mântuirea nu este doar rezultatul dorinței noastre… Dumnezeu trebuie să facă primul pas. Se poate spune, dacă vrei, că El ne dă ocazia să răspundem chemării Sale. Cu toate astea, noi alegem. Nu ai de ales într-o singură privință, a adăugat el repede. Dacă ești presbiterian, trebuie să crezi în Iisus Hristos. Eu cred încă în Iisus.

– Bine, a replicat ea. Și asta îți ajunge ca să devii pastor?

– Da, probabil. Și… ia uite.

A băgat mâna în buzunar și a scos de acolo o fotocopie.

– Mi-am zis că e mai bine să nu fur cartea, a spus el, încercând să pară amuzat. În cazul în care *mă decid* să devin pastor, vreau să zic. Să nu fiu cumva un exemplu rău pentru credincioșii pe care vreau să-i păstoresc.

– Ho-ho! a exclamat ea absentă, citind. Apoi a înălțat o sprânceană.

– Diferă, nu-i așa? a întrebat el, simțind că nici nu mai putea respira.

– Este… a spus ea, privind din nou documentul. Diferă. Data diferă.

A simțit că tensiunea de care fusese stăpânit în ultimele douăzeci și patru de ore începea să scadă. Asta însemna că nu își pierduse mințile. A întins mâna și ea i-a înapoiat copia după *Wilmington Gazette*, mai exact copia după știrea în care se arăta că soții Fraser muriseră în Ridge.

– Este vorba numai despre dată, a spus el, trecând degetele peste textul care nu se vedea foarte clar. Textul… Cred că textul este același. Este cel pe care ți-l amintești tu?

Ea găsise aceeași informație când făcuse investigații legate de membrii familiei ei. Tocmai asta o îndemnase să treacă printre pietre și îl îndemnase pe el să pornească după ea. *Și tocmai lucrul acesta schimbase totul*, a gândit el. *Mulțumesc, Robert Frost.*

S-a sprijinit de el pentru a reciti totul ca să fie sigură. Apoi a dat din cap.

– Numai data, a spus ea în cele din urmă, iar el a simțit că nici ea nu mai putea respira. Numai data… s-a schimbat.

A continuat să clatine din cap și a devenit palidă.

În cele din urmă a reușit să spună:

– Crezi că dacă… Crezi că dacă eu mă duc din nou la arhiva din Boston, unde am găsit ziarul ăla… crezi că data de-acolo s-a schimbat și ea?

– Mda, cred.

Ea a tăcut o vreme, privind hârtia din mâna lui, scrutându-l apoi pătrunzător și spunând:

– Ziceai că ți-ai pus anumite întrebări. Ce te-a făcut să-ți pui întrebări?

– Mama ta.

Durase câteva luni până plecaseră din Ridge. Într-o noapte, când nu putuse să doarmă, se plimbase încolo și-ncoace prin pădure și o găsise pe Claire stând în genunchi într-o poieniță plină de flori albe, care păreau a fi o perdea de ceață.

Se așezase și o privise cum culegea frunze pe care le punea în coșul ei. Nu atingea florile.

– Trebuie să le strângi noaptea, i-a spus ea puțin mai târziu. Dacă se poate, trebuie să le aduni la lumina lunii.

– Nu mă așteptam… a început el, dar s-a întrerupt.

Ea a izbucnit în râs, un râs gâlgâit care arăta cât era de amuzată.

– Nu te așteptai să pun preț pe superstiții? a întrebat ea. Așteaptă, tinere Roger. Când vei fi trăit la fel de mult cât am trăit eu, s-ar putea să începi să ții seama de superstiții. În ceea ce o privește pe aceasta…

Mâna ei s-a mișcat, ca o pată palidă în întuneric, și a rupt o tulpină cu o mișcare grațioasă. O aromă înțepătoare a umplut aerul, puternică și persistentă, care se distingea în ciuda mirosului florilor.

– Insectele vin și își depun ouăle pe frunzele unor plante, vezi? Plantele secretă anumite substanțe cu miros puternic, pentru a ține la distanță gândacii. Se întâmplă ca aceste plante care produc substanțe insecticide să aibă și proprietăți medicale, principalul dăunător al acestui tip de plantă fiind larvele moliei.

– Am înțeles, a spus el.

Tulpina a fost retrasă de sub nasul lui, planta a intrat în tolbă și mâna ei s-a îndreptat către altă plantă.

– Există și plante polenizate de molii, dar acelea desigur că…

– Înfloresc noaptea.

– Majoritatea plantelor sunt afectate de insecte, care sunt active în timpul zilei și atunci încep să secrete substanțe care să le apere, îndată ce răsare soarele. Concentrația crește pe durata zilei, dar dacă soarele este prea puternic, unele dintre uleiurile produse încep să se evapore de pe frunze și planta încetează să le mai producă. Plantele cele mai parfumate le poți culege la

prânz. De aceea șamanii și cei care se pricep la plante de leac le spun ucenicilor să culeagă o anume plantă la lumina lunii și o alta la ceasul amiezii. Aceste sfaturi devin superstiții, nu-i așa?

Glasul ei era încă neutru, dar în el plutea o undă de amuzament.

Roger s-a lăsat pe vine, ca să o poată observa mai bine. Acum că ochii lui se obișnuiseră cu lumina din jurul său, îi putea distinge silueta, dar nu și trăsăturile feței.

A mai cules o vreme și apoi s-a întins. El a auzit cum îi trosnea coloana.

– L-am văzut o dată, știi? a spus ea și glasul i se auzea înăbușit, pentru că îi întorsese spatele și umbla pe sub crengile unui rododendron.

– L-ai văzut? Pe cine anume?

– Pe rege, a răspuns ea, în vreme ce s-a auzit un trosnet, semn că găsise ceva. A venit la Pembroke Hospital să-i vadă pe militarii de-acolo. A venit și a vorbit cu noi... cu doctorii și cu asistentele. Era un om tăcut, foarte demn, dar foarte cald. Nu aș putea să-mi amintesc ce a spus, dar pentru noi a fost un imbold. Chiar și faptul că a fost acolo era ceva deosebit.

– Mhm!

Oare izbucnirea războiului o făcea să-și aducă aminte de asemenea lucruri?

– Un jurnalist a întrebat-o pe regină dacă își va lua copiii și va părăsi țara... Mulți făceau asta, să știi.

– Știu, a spus Roger și a văzut cu ochii minții un băiat și o fată, amândoi cu fețe ovale și amândoi tăcuți, stând unul lângă altul lângă o vatră care i se părea cunoscută.

– Doi dintre ei au fost la noi, la Inverness. Ce ciudat, abia acum mi-am adus aminte de ei.

Nu era atentă la ceea ce făcea.

– Regina a spus – nu-mi aduc aminte exact cuvintele ei, dar înțelesul lor l-am reținut – *Ei bine, copiii nu pot pleca de lângă mine, iar eu nu pot pleca de lângă rege, iar regele, bineînțeles, nu poate părăsi țara.* Când a fost ucis tatăl tău, Roger?

S-ar fi așteptat la orice altceva, dar nu la întrebarea asta. A fost atât de neașteptată, încât părea de neînțeles.

– Cum? a întrebat el, deși *o auzise.*

A scuturat din cap pentru a scăpa de gândul că se afla într-un plan suprarealist și a spus:

– În octombrie 1941. Nu sunt sigur că-mi pot aminti data exactă... Ba nu, îmi aduc aminte. S-a consemnat data în acte. Pe 31 octombrie 1941. De ce? Ar fi vrut să spună *De ce Dumnezeu?*, dar și-a înfrânat impulsul de a trece la blasfemie și a întrebat cu calm:

– De ce?

– Ai spus că a fost împușcat în Germania, nu-i așa?

– Pe Canalul Mânecii, în drum către Germania. Așa mi s-a spus.

Îi putea vedea chipul în lumina lunii, dar nu-și putea da seama care era expresia feței ei.

– Cine ți-a spus asta? Îți aduci aminte?

– Reverendul, cred. S-ar putea la fel de bine să-mi fi spus mama.

Sentimentul că se afla într-un plan suprarealist s-a șters, iar el devenit furios.

– Contează?

– Probabil că nu. Când te-am întâlnit pentru prima oară noi doi, Frank și cu mine, la Inverness, reverendul a spus că tatăl tău a fost împușcat în timp ce traversa Canalul Mânecii.

– Da, mă rog... *Și ce dacă?* și-a spus el în gând, dar ea părea să-i ghicească gândul, pentru că a auzit un fel de chicotit din dreptul rododendronului.

– Ai dreptate, nu are importanță. Dar... atât tu, cât și reverendul ați spus că era pilot de avioane Spitfire. Așa este?

– Da, a răspuns Roger, având impresia că simte ceva neplăcut la ceafă, ca și când s-ar fi aflat ceva în spatele lui. A început să tușească, pentru a avea astfel un motiv să facă o mișcare a capului, dar a văzut că în spatele lui nu era nimic decât alb-negrul pădurii scăldate în razele lunii.

– Știu asta cu siguranță, a replicat el, simțindu-se dintr-odată în defensivă. Mama avea o fotografie în care apărea împreună cu avionul lui *Rag Doll*[1]. Așa a fost botezat avionul. Numele era pictat pe bot. Tot acolo era pictată o păpușă cu fustiță roșie și bucle negre.

Știa asta cu siguranță. Dormise cu acea fotografie sub pernă multă vreme după ce mama lui fusese ucisă. Portretul mamei sale, care fusese realizat la fotograf, era prea mare și exista riscul de a observa cineva că lipsea.

– Rag Doll a repetat el, pentru că îi venise brusc o idee.

– Ce-i? Ce este?

El făcut un gest cu mâna, spunând:

---

[1] Păpușă din cârpe (lb. engleză) (n.tr.)

– Nu-i... Nu-i nimic. M-am gândit doar că probabil tata îi spunea *Rag Doll* mamei. E o poreclă, știi? Am citit câteva dintre scrisorile lui către ea. De obicei i se adresa cu *Dolly*[1]. Și acum, dacă mă gândesc la buclele negre, la portretul mamei mele... Mandy, Mandy are părul mamei mele.

– Oh, foarte bine, a replicat Claire sec. Nu-mi place să cred că seamănă doar cu mine la păr. Să-i spui lucrul acesta când o să fie mai mare, vrei? Fetele care au părul foarte ondulat nu sunt mulțumite de el, mai ales când sunt mai mici și vor să arate ca alte persoane din jurul lor.

Deși era preocupat, a deslușit tonul discret de regret și a apucat-o de mână, ignorând faptul că în mâna aceea ținea o plantă.

– Am să-i spun, a replicat el încet. Am să-i spun totul. Să nu te gândești niciodată că îi voi lăsa pe copii să te uite.

I-a strâns mâna cu putere și florile albe s-au revărsat pe negrul fustei ei.

– Mulțumesc, a spus ea încet.

A auzit-o trăgându-și nasul și a văzut-o trecându-și cealaltă mână peste ochi.

– Mulțumesc, a spus ea din nou, cu mai multă hotărâre, și și-a îndreptat spatele. Este important. E important să-ți aduci aminte. Dacă nu aș ști lucrul acesta, nu ți l-aș spune.

– Ce... să-mi spui?

Mâinile ei mici și mirosind a medicament le-au cuprins pe ale sale.

– Nu știu ce s-a întâmplat cu tatăl tău, a spus ea. Nu știu ce s-a întâmplat, dar nu s-a întâmplat ce ți-au spus ei.

– Am fost acolo, Roger, a repetat ea cu răbdare. Am citit ziarele... Am îngrijit piloți. Am vorbit cu ei. Am văzut avioanele. Avioanele Spitfire erau mici, bune pentru apărare. Avioanele-astea nu au traversat niciodată Canalul Mânecii. Nu aveau destulă autonomie de zbor, astfel încât să poată trece din Anglia în Europa și pentru a se întoarce apoi în Anglia. Ele au fost folosite în Europa mai târziu.

– Dar... Orice argument ar fi avut – pierderea traseului, eroare de calcul –, acesta slăbea. I se făcuse părul măciucă.

– Bineînțeles că se întâmplă tot felul de lucruri, a spus ea, de parcă ar fi fost în stare să-i citească gândurile. Și lucrurile sunt denaturate în timp. Omul

---

[1] Păpușică (lb. engleză) (n.tr.)

care i-a povestit mamei tale putea să greșească. Poate că a spus vreun lucru pe care reverendul l-a interpretat într-un anumit fel. Toate aceste lucruri sunt posibile. Dar în timpul războiului am primit scrisori de la Frank... A scris cât de des a putut. A scris până când l-au pus să zboare cu un avion M16. După asta, se întâmpla să nu am nici o veste de la el luni de zile. Dar chiar înainte de asta mi-a scris și mi-a mărturisit – așa, ca și când mi-ar fi spus ceva cu totul banal, știi – că a dat peste ceva ciudat în niște rapoarte. Un Spitfire se prăbușise, nu fusese doborât. Se credea că fusese vorba despre o defecțiune la motor. Se prăbușise în Northumbria și nu luase foc, lucru care era un adevărat miracol. Cu toate astea, nu se știa nimic despre pilot. Absolut nimic. A menționat și numele pilotului, Jeremiah. A făcut asta pentru că i s-a părut că era un nume potrivit pentru un om care dispare.

– Jerry, a spus Roger, simțind că îi amorțeau buzele. Mama i-a spus întotdeauna Jerry.

– Da, a replicat ea încet. Și peste tot în Northumbria sunt pietre înalte, dispuse în cerc.

– În apropierea locului în care avionul...

– Nu știu.

Roger a văzut că dădea din umeri, neajutorată.

A închis ochii și a tras adânc în piept aerul care era încărcat de mirosul tulpinilor de floare rupte.

– Și îmi spui asta acum pentru că ne întoarcem, a spus el cu calm.

– De câteva săptămâni mă gândesc la asta în fel și chip, a spus ea, parcă vrând să se scuze. Abia în urmă cu o lună mi-am adus aminte. Nu mi se întâmplă des să mă gândesc la... la trecutul meu, dar cu toate câte s-au întâmplat...

A făcut un semn cu mâna, prin care ar fi vrut să exprime faptul că aveau să plece curând și să comprime discuțiile lungi, legate de plecare.

– Mă gândeam la război. Mă întreb dacă există cineva care să fi trecut prin război și să nu se gândească la el ca fiind scris cu *R* mare. Mă gândeam să-i povestesc și lui Jamie despre cele întâmplate atunci.

Jamie o întrebase despre Frank. A vrut să afle ce rol jucase în timpul războiului.

– E curios în legătură cu Frank, a spus ea deodată.

– Și eu aș fi, având în vedere întreaga situație, a spus Roger sec. Oare Frank nu a fost curios în ceea ce îl privea pe Jamie?

Această întrebare părea să o fi tulburat, deoarece nu a răspuns direct, ci a dirijat discuția spre subiectul pe care îl discutau, „asta dacă putea fi numită discuție", s-a gândit Roger.

– Oricum, a spus ea, tocmai asta mi-a amintit de scrisorile lui Frank. Am încercat să-mi amintesc lucrurile despre care îmi scrisese... și deodată mi-a revenit în minte modul în care Jeremiah i se păruse un nume potrivit pentru un om care dispare.

Roger a auzit-o oftând și, după o vreme, ea a continuat:

– Nu eram sigură... dar am vorbit cu Jamie și el mi-a spus că ar trebui să știi. E de părere că tu ai acest drept... și că vei ști ce să faci când vei afla cum stau lucrurile.

– Mă simt flatat a replicat el, simțindu-se chiar mai mult decât flatat.

– Asta este.

Începuseră să răsară stelele, lucind palid deasupra munților. Nu erau atât de strălucitoare precum cele din Ridge, unde muntele părea un val uriaș de catifea neagră. Se întorseseră și se aflau în apropierea casei, dar au mai zăbovit în curte, stând de vorbă.

– M-am mai gândit uneori cum se potrivește călătoria în timp cu gândurile pe care le are Dumnezeu cu noi. Oare lucrurile pot fi schimbate? *Ar trebui* să fie schimbate? Părinții tăi... ei au încercat să schimbe cursul istoriei. Au încercat al naibii de mult și nu au reușit. Mă gândeam că asta a fost tot... chiar și din punct de vedere presbiterian.

Din glasul lui răzbătea și o undă de umor.

– Aproape că a fost liniștitor că istoria *nu putea fi schimbată*. Nici nu trebuie să poată fi schimbată. Știi, *Dumnezeu este în Cerul Său*, mulțumit de ceea ce se petrece pe pământ.

– Și totuși... a replicat Bree, agitând în mână fotocopia împăturită și izgonind cu ajutorul ei o molie care semăna cu o pată mică de ceață.

– Și totuși... iată dovada că lucrurile *pot* fi schimbate, a spus Roger, fiind de acord cu Bree.

– Am vorbit puțin cu mama despre asta, a spus Bree după o clipă de gândire. Și ea a râs.

– Asta a făcut? a întrebat Roger sec și a primit drept răspuns un chicotit din partea lui Bree.

– Nu a râs ca și când ar fi distrat-o ceva, l-a asigurat ea. Am întrebat-o dacă ea credea că un călător în timp poate schimba lucrurile, poate modifica viitorul și ea mi-a răspuns că da... pentru că ea modifica viitorul de fiecare dată când salva viața unei persoane, care ar fi murit dacă ea nu ar fi fost acolo. Unii dintre ei au avut copii, pe care nu i-ar fi putut avea, dacă nu ar fi supraviețuit... și *atunci* a râs și a spus că era foarte bine că credincioșii catolici credeau în mistere și nu insistau să afle cum lucrează Dumnezeu, așa cum fac protestanții.

– Ei bine, nu știu dacă aș spune asta... ăăă... s-a referit la mine?

– Probabil. N-am întrebat.

Acum el a fost cel care a început să râdă, deși îl durea gâtul.

– Dovadă, a spus ea, căzând pe gânduri. Stătea pe o bancă lângă casă îndoind fotocopia între degete cu un gest nervos. Eu nu știu. Aceasta este o dovadă?

– Poate, dar nu conform riguroaselor tale standarde inginerești, a replicat Roger. Dar îmi aduc aminte... îți aduci aminte și tu. Dacă ar fi vorba numai de mine, atunci, da. Cred că este vorba doar de gândirea mea. Dar eu am mare încredere în modul în care gândești *tu*. Din aia vrei să faci un avion din hârtie?

– Nu, dar... ah! Mandy!

Cu această exclamație, ea s-a ridicat în picioare și s-a îndepărtat de Roger, chiar înainte ca el să audă țipătul care răzbătea de sus, din camera copiilor. S-a făcut nevăzută, lăsându-l pe el să încuie ușa. De obicei nu încuiau ușile, nimeni din *Highlands* nu le încuia, dar în seara aceea... A simțit că inima îi bate nebunește când a apărut o umbră cenușie pe cărare, înaintea lui, dar a început să-i bată iar normal și a zâmbit. Micul Adso ieșise la vânătoare. Cu câteva luni în urmă, un băiețel de prin vecini trecuse pe la ei cu un coș plin de pisoi, căutând pentru fiecare dintre ei un cămin. Bree îl luase pe cel cenușiu cu ochii verzi, pentru că mama ei avusese o pisică și îi pusese același nume cu acela al pisicii cu pricina. El se întreba ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi avut un câine. L-ar fi botezat Rollo?

Pisica pastorului, și-a spus el. *Pisica pastorului vânează.*

– Succes la vânătoare, i-a spus cu glas tare, în vreme ce coada pisicii dispărea sub tufa de hortensii, apoi s-a aplecat să ridice hârtia de pe cărare.

Nu, nu era un avion din hârtie. Dar ce era? Un coif? Nu-și dădea seama, așa că a băgat hârtia în buzunarul de la cămașă și a intrat în casă.

Le-a găsit pe Bree și pe Mandy în salonul din față, stând în fața focului de curând aprins. Bree o liniștise pe Mandy, îi dăduse lapte și fetița aproape că adormise. S-a uitat la Roger, în timp ce clipea somnoroasă și își sugea un deget.

– Ce te-a supărat pe tine, *a leannan*, a întrebat-o el cu voce blândă, dându-i părul buclat din ochi.

– Un coșmar, a răspuns Bree, străduindu-se să aibă un glas cât mai liniștit cu putință. Și ceva rău de-afară, care a încercat să intre pe fereastra ei.

El și Brianna stătuseră chiar sub acea fereastră. El s-a uitat din reflex la fereastra care era mai aproape de el și s-a văzut pe sine, parte a unei scene casnice. Bărbatul îngrijorat era aplecat de umeri și părea gata să pornească în fugă într-o anume direcție. S-a ridicat și a tras transperantele.

Apoi s-a așezat și i-a spus lui Mandy:

– Hai, vino!

Mandy a venit în brațele lui și i-a băgat în ureche degetul ud, pe care-l supsese.

Bree a plecat să le aducă cești de cacao și s-a întors curând în clinchet de vase, cu mirosul de lapte fierbinte și de ciocolată și cu privirea cuiva care știe ce să spună într-o situație grea.

– Te-ai… vreau să spun, având în vedere natura problemei, te-ai gândit să vorbești cu Dumnezeu? Direct?

– Da, m-am gândit la asta, a asigurat-o el, pendulând între jenă și umor. Și da, am vorbit cu Dumnezeu, mai ales în drum spre Oxford, unde am găsit asta.

A scos bucata de hârtie din buzunar și a întrebat-o:

– Ce este? Vreau să spun, ca formă?

– Oh! a exclamat Bree luând bucata de hârtie și refăcându-i cutele cu mâini pricepute; apoi a pus-o în palmă, întinzându-i-o.

Roger s-a încruntat o clipă și apoi și-a dat seama despre ce era vorba. Copiii numeau acel obiect „ghicitoare chinezească". Avea patru buzunărele și putea fi desfăcut în diferite feluri, având în interior răspunsuri scrise: *da, nu, câteodată, întotdeauna.*

– Foarte frumos, a spus Roger.

Au băut cacao în liniște.

– În Confesiunea de la Westminster se mai spune: *Doar Dumnezeu este stăpânul conștiinței.* O să mă împac cu acest gând, a spus el încet. Sau poate

nu. I-am spus lui Weatherspoon că mi se pare ciudat că își dorește un asistent al dirijorului corului care nu știe să cânte. El a zâmbit și mi-a spus că vrea să am slujba asta ca să mă pot gândi. Probabil că s-a temut să nu o iau razna și să mă convertesc la catolicism. Cel puțin așa mi-a spus, în glumă.

– Asta e bine, a spus ea încet, privind în cana cu cacao pe care nu o băuse până la fund.

S-a lăsat din nou liniștea. Iar umbra lui Jerry MacKenzie, aviator în cadrul RAF, a venit și s-a așezat lângă foc, îmbrăcat în haina lui din piele și privind cum juca lumina în părul negru ca pana corbului al nepoatei sale.

– Deci... ai să verifici? Ai să vezi dacă poți afla unde s-a dus tatăl tău? Unde ar putea să... fie?

Unde ar putea să fie. Aici, acolo, atunci, acum? A simțit cum îl înțeapă inima, gândindu-se la vagabondul care stătuse în turn. Dumnezeule... Nu ar fi fost posibil. Nu ar fi avut nici un motiv să se gândească la așa ceva. Nici unul. Era vorba doar despre dorință.

Se gândise mult la asta în drum spre Oxford, între două rugăciuni. Se gândise ce ar fi spus, ce ar fi întrebat dacă i s-ar fi ivit ocazia. Ar fi vrut să întrebe tot, să spună tot, dar de fapt și-ar fi dorit un singur lucru, să stea în brațele tatălui său și să sforăie ca un bondar beat.

– Nu, a răspuns Roger.

Mandy s-a mișcat în somn, a scos un sunet discret și s-a așezat la loc, pe pieptul lui. Nu a ridicat ochii, ci a privit labirintul de bucle negre al fetiței.

– Nu-mi pot permite ca propriii mei copii să-și piardă tatăl, așa cum l-am pierdut eu pe-al meu.

Roger aproape că nu mai avea glas. Își simțea corzile vocale hârâind și se chinuia să rostească cuvintele.

– E prea important. Nu uiți niciodată că ai avut un tată, a mai adăugat el.

Ea a privit într-o parte. Albastrul ochilor ei era doar o scânteie în lumina flăcărilor.

– Mă gândeam... Erai atât de mic. Îți mai aduci aminte de tatăl tău?

Roger a clătinat din cap, simțind cum i se strânge inima și având senzația unui gol.

– Nu, a spus el încet, îngropându-și chipul în părul înmiresmat al fiicei lui. Nu, dar mi-l amintesc pe-al tău.

22

FLUTURELE

Wilmington, colonia Carolina de Nord
3 mai 1777

Mi-am dat seama imediat că Jamie visase din nou. Pe chipul lui se vedea că era distrat, că toată concentrarea lui era orientată spre interior, de parcă ar fi văzut altceva decât caltabosul din farfurie.

Văzându-l așa, am simțit o dorință arzătoare de a-l întreba ce anume vedea. M-am abținut însă, pentru că mă temeam că, dacă îi pun această întrebare prea curând, ar putea pierde o parte din vis. Această stare a lui mă făcea invidioasă. Aș fi dat orice să văd ce vedea el, indiferent dacă era vorba despre ceva real sau nu. Asta nici nu conta... era vorba de legătură, și acele conexiuni nervoase care mă legau de familia mea dispărută scânteiau și ardeau ca niște cabluri electrice scurtcircuitate, când observam la el acea expresie a feței.

Nu suportam gândul de a nu ști ce anume visase, deși nu era întotdeauna clar ce visase.

– I-ai visat din nou, nu-i așa? l-am întrebat după ce ospătărița plecase.

Ne treziserăm târziu, obosiți după lunga călătorie la Wilmington pe care o făcusem cu o zi înainte, și eram singurii clienți în sala hanului.

S-a uitat la mine și a dat încet din cap, puțin încruntat. *Acest* gest m-a făcut să nu mă simt în apele mele. De obicei, după ce îi visa pe Bree și pe copii, era liniștit și fericit.

– Ce este? l-am întrebat. Ce s-a întâmplat?

A dat din umeri, rămânând tot încruntat și mi-a spus:

– Nimic, *Sassenach*. I-am văzut pe Jem și pe cea mică. Când a rostit cuvintele-astea, un zâmbet i-a luminat fața. Aia mică e nemaipomenită. Îmi aduce aminte de tine, *Sassenach*.

Era un compliment, am simțit cum mi se încălzește sufletul. Am petrecut ore-n șir uitându-mă la Jem și Mandy, reținând fiecare detaliu, fiecare gest, încercând să extrapolez și să mă gândesc cum vor arăta când vor fi mari și eram aproape sigură că Mandy avea gura mea. Ochii ei semănau cu ai mei și eram sigură că avea părul meu, biata de ea, spun „biata de ea" pentru că părul ei era negru ca pana corbului.

– Ce făceau?

S-a frecat cu degetul între sprâncene, de parcă l-ar fi durut capul.

– Erau afară, a spus el încet. Jem i-a spus să facă ceva și ea l-a lovit. Pe urmă a fugit de lângă el și băiatul a pornit după ea. Cred că era primăvară.

El a zâmbit privind lucrurile pe care le visase și apoi a continuat:

– Am văzut floricelele din părul ei și printre pietre.

– Ce pietre? am întrebat.

– Oh, pietrele de mormânt, a răspuns el imediat. Adică… se jucau printre pietrele de mormânt de pe dealul de la Lallybroch.

A oftat fericit. Acela era al treilea vis în care îi vedea la Lallybroch. Poate că era vorba doar de a-și imagina ce ar fi dorit să se întâmple, dar se simțea fericit, așa cum eram și eu pentru că își făcuseră o casă acolo.

– Se prea poate să se întâmple asta, am spus. Roger s-a dus acolo… când te-am căutat pe tine. A spus că locul era de vânzare, că nu locuia nimeni acolo. Bree are bani. S-ar putea să fi cumpărat locuința de-acolo. *S-ar putea* afla acolo.

A dat din cap, cu fața luminată.

– Da, ar putea fi acolo, a spus el, cu ochii încă umezi sub impresia imaginii copiilor pe deal, alergând prin iarba înaltă și printre pietrele cenușii de mormânt, unde odihneau membrii familiei.

– Odată cu ei am văzut și un fluture. Am uitat să-ți spun. Un fluture albastru.

– Albastru? Există fluturi albaștri în Scoția? am întrebat încruntându-mă, fiindcă încercam să-mi amintesc. Fluturii pe care i-am văzut eu erau albi sau galbeni.

– A fost un vis, *Sassenach*. Puteam să văd și fluturi cu aripi ecosez, dacă aveam chef.

Am râs, dar nu am vrut să mă gândesc la nimic altceva.

– Așa este. Ce te-a supărat, totuși?

M-a privit cu multă curiozitate, întrebând:

– De unde știi că m-a supărat ceva?

L-am privit din cap până în picioare, atât cât îmi permitea înălțimea mea, și i-am spus:

– Poate că tu nu ai un chip pe care se poate desluși totul, dar eu sunt căsătorită cu tine de treizeci de ani.

S-a mulțumit să zâmbească și să nu spună nimic despre faptul că douăzeci din acei treizeci de ani nu fusesem alături de el.

– Ai dreptate, mi-a spus. Cu toate astea, n-a fost nimic serios, numai că s-au dus în turn.

– În turn? am întrebat eu cu oarecare îndoială. Vechiul turn de la care provenea denumirea locului se afla pe dealul din spatele casei. Umbra lui trecea zilnic peste cimitir, de parcă ar fi fost limba uriașă a unui ceas solar. S-a întâmplat frecvent ca Jamie și cu mine să mergem acolo în câte-o seară, în vremea tinereții noastre; ne duceam pe deal și stăteam pe o bancă lângă peretele turnului, ca să mai scăpăm de agitația casei și să ne bucurăm de priveliștea pașnică a proprietății, care se zărea sub forma unor pete albe și verzi la picioarele noastre, mângâiată de lumina amurgului.

S-a încruntat din nou, repetând, în timp ce mă privea:

– Turnul. Nu știu despre ce anume era vorba, dar știu că nu voiam ca micuții să se ducă acolo. Mi s-a părut că era ceva acolo. Ceva care îi aștepta. Și asta nu mi-a plăcut deloc.

PARTEA A TREIA

Piratul

23

CORESPONDENȚĂ DE PE FRONT

3 octombrie 1776
Ellesmere către Lady Dorothea Grey

Dragă verișoară,

Scriu în grabă, ca să mai pot expedia scrisoarea prin curier. Am pornit într-o călătorie împreună cu un alt ofițer, din ordinul căpitanului Richardson, și nu știu unde anume mă voi afla în viitorul apropiat. Dacă vrei să-mi scrii ceva, trimite corespondența la fratele tău. Voi încerca să păstrez legătura cu el.

Am făcut ceea ce mi-ai cerut cum m-am priceput eu mai bine și voi continua să te slujesc. Transmite-i tatălui tău, dar și tatălui meu, cele mai calde urări de bine și tot respectul meu, dar și cea mai adâncă afecțiune, din care te rog să păstrezi o parte însemnată și pentru tine.

Al tău prea supus,
William

3 octombrie 1776
Ellesmere către Lordul John Grey

Dragă tată,

După ce m-am gândit profund, am decis să accept propunerea căpitanului Richardson și să însoțesc un ofițer superior într-o misiune în

Québec, urmând să fiu traducătorul lui, deoarece s-a ajuns la concluzia că pot fi util în situația dată.

Încă nu l-am cunoscut pe căpitanul Randall-Isaacs, dar îl voi întâlni la Albany săptămâna viitoare. Nu știu când ne vom întoarce sau dacă voi avea prilejul să mai scriu, dar o voi face de câte ori se va ivi ocazia.

Mă rog să ai doar gânduri bune pentru

fiul tău,
William

Finele lui octombrie 1776
Québec

William nu știa prea bine ce să creadă despre căpitanul Denys Randall-Isaacs. Aparent era acel gen care nu se evidenția prin nimic și pe care îl puteai întâlni în orice regiment: avea aproximativ treizeci de ani, juca destul de bine cărți, știa să spună o glumă, arăta bine, era brunet, avea un chip senin și te puteai bizui pe el. Era, de asemenea, și un tovarăș de drum foarte plăcut. Știa să spună tot felul de istorii, dar și cântece și poezii deocheate.

Nu vorbea însă niciodată despre el. După câte știa William, la acest lucru oameni se pricepeau cel mai bine sau asta făceau cel mai frecvent.

A încercat să afle câte ceva, depănând dramatica poveste a nașterii sale. În schimbul acestei povești, primise și el câteva informații. Tatăl lui Randall-Isaacs, ofițer de dragoni, murise în campania din *Highlands*, înainte de a se naște el. Un an mai târziu, mama lui s-a recăsătorit.

– Tatăl meu vitreg este evreu, i-a spus el lui William. Un evreu bogat, a mai adăugat apoi cu un zâmbet discret.

William a dat din cap cu înțelegere, spunând:

– E mai bine decât sărac.

Nu aflase prea multe, dar acum își explica de ce Randall-Isaacs lucra pentru Richardson și nu căuta gloria la lăncieri sau la pușcașii irlandezi. Cu bani îți puteai cumpăra un post, dar ei nu puteau înlocui relațiile și influența, numite delicat „interese", care îți puteau asigura o primire călduroasă într-un regiment.

William s-a întrebat în treacăt de ce întorcea spatele relațiilor și oportunităților pe care le avea, pentru a lua parte la acțiunile căpitanului Richardson, dar a abandonat acest gând, propunându-și să facă din asta mai târziu un subiect de meditație.

– Uluitor, a șoptit Denys.

Mergeau călare pe un drum care ducea de pe malul lui St. Lawrence spre fortăreața Québec. De acolo vedeau stânca abruptă pe care militarii lui Wolfe o escaladaseră pentru a captura fortăreața din mâinile francezilor.

– Tatăl meu a escaladat acea stâncă, a replicat William, încercând să nu pară afectat.

Randall-Isaacs a fost de-a dreptul uimit, spunând:

– A făcut asta? Lordul John, vreau să spun… a luptat în Câmpiile lui Abraham, în tovărășia lui Wolfe?

– Da, a replicat William privind cu respect acea stâncă. A văzut printre pietre puieții care creșteau și crăpăturile întunecate, dreptunghiulare. Era ceva nemaipomenit să escaladezi stânca aceea pe întuneric și să și urci în vârf toate piesele de artilerie…!

– El a spus că bătălia s-a încheiat aproape imediat; a fost un singur asalt. Însă escaladarea a fost cel mai greu lucru pe care l-a făcut vreodată.

Randall-Isaacs s-a oprit o clipă, în semn de respect, înainte de a-și continua drumul.

– Spuneai că tatăl tău îl știe pe Sir Guy? a întrebat el. Fără nici o îndoială că se va bucura să audă povestea.

William l-a privit clipind. *Nu îi spusese* lui Denys că Lordul John îl cunoștea pe Sir Guy Carleton, comandantul suprem al forțelor din America de Nord, deși Lordul John îl cunoștea pe Sir Guy. Tatăl lui cunoștea pe toată lumea. Deodată și-a dat seama care era rolul său în misiunea aceea. Era cartea de vizită a lui Randall-Isaacs.

Era adevărat că vorbea foarte bine franceza – lui îi era foarte ușor să învețe limbi străine – și că Randall-Isaacs o vorbea foarte prost. Era posibil ca Richardson să fi spus adevărul în legătură cu acea misiune. Întotdeauna era bine să ai un traducător în care să poți avea încredere. Dar, în timp ce Randall-Isaacs arătase un interes de-a dreptul măgulitor pentru William, acesta și-a dat seama *ex post facto* că Randall-Isaacs era interesat de fapt de Lordul John. Dorea să afle care erau cele mai glorioase momente ale carierei

lui militare, ce posturi ocupase, alături de cine sau sub comanda cui servise, pe cine cunoștea.

Se întâmplase deja de două ori. Fuseseră chemați la comandanții de la Fort Saint-Jean și Fort Chambly, și în ambele ocazii Randall-Isaacs le prezentase omagiile, menționând ca din întâmplare faptul că William era fiul Lordului John Grey. Imediat după aceea, primirea oficială se transformase într-o discuție prelungită cu coniac foarte bun. În timpul acestor discuții – acum își dădea seama – vorbeau doar el și comandanții. Randall stătea acolo ascultând, cu fața lui frumoasă îmbujorată de atâta interes.

Îîih, și-a spus William. Dându-și seama cum stăteau lucrurile, nu prea își putea defini sentimentele. Pe de-o parte, era mândru de el pentru că își dăduse seama cum stăteau lucrurile. Pe de altă parte, nu-i făcea plăcere să știe că era căutat pentru relațiile sale, și nu pentru calitățile sale.

Era bine de știut cum stăteau lucrurile, chiar dacă era umilitor. Ceea ce *nu* știa era ce rol avea Randall-Isaacs. Se rezuma la a aduna informații pentru Richardson? Se întâmplase destul de frecvent ca Randall-Isaacs să-l lase singur și să-i spună că avea o treabă de rezolvat în particular, pentru care franceza lui era suficientă.

Conform instrucțiunilor sumare primite de la căpitanul Richardson, ei urma să culeagă informații legate de sentimentele *locuitorilor* francezi și ale coloniștilor englezi din Québec, dar urma să facă și aprecieri în ceea ce privește eventualul sprijin care să ușureze incursiunile rebelilor americani, precum și amenințările și tentațiile lansate de Congresul Continental.

În privința simțămintelor francezilor și englezilor totul părea clar, chiar dacă descoperise altceva decât se așteptase. Coloniștii francezi îl simpatizau pe Sir Guy, care în calitatea sa de guvernator-general al Americii de Nord aprobase Prevederile de la Québec referitoare la legalizarea catolicismului și protejarea comerțului desfășurat de catolicii francezi. Englezii erau nemulțumiți de respectivul act din motive evidente și au refuzat *en masse* să răspundă chemării lui Sir Guy de a se înrola voluntari în miliții, ca să respingă atacul americanilor asupra orașului cu o iarnă în urmă.

– Probabil erau nebuni, i-a spus el lui Randall-Isaacs, în timp ce traversau câmpia din preajma fortăreței. Vreau să spun că americanii care încercaseră să atace fortăreața anul trecut erau nebuni.

Ajunseseră în vârful stâncii și fortăreața se înălța pe câmpia din fața lor. Părea pașnică și solidă, în soarele toamnei. Ziua era călduroasă și frumoasă,

iar aerul era încărcat cu mirosul apei și al pădurii. El nu văzuse niciodată o astfel de pădure. Copacii care se aflau la marginea câmpiei și creșteau pe malul râului St. Lawrence aveau trunchiurile foarte groase, îmbrăcate în auriu și roșu. Observând întunecimea apei și albastrul profund al cerului de octombrie, avea impresia că trăia într-un vis, în care trecea călare printr-o pictură medievală împodobită cu foiță de aur și plină de viața unei alte lumi.

Dincolo de frumusețea peisajului, îi simțea sălbăticia. A simțit atât de profund acest lucru, încât a avut senzația că oasele lui deveniseră transparente. Zilele erau călduroase deocamdată, însă frigul iernii își arăta colții din ce în ce mai mult la începutul și la sfârșitul fiecărei zile și nici nu a fost necesar să facă un efort deosebit de imaginație pentru a vedea acea câmpie peste câteva săptămâni, prinsă toată în gheață, cu totul neospitalieră pentru orice formă de viață. Pentru că străbătuse două sute de mile, pentru că știa exact ce însemna să echipezi doi călăreți cu tot ce este necesar, dacă aceștia se aflau în ținuturile din nord și se bucurau de *vreme bună*, își putea imagina ce însemna să aprovizionezi o armată întreagă pe vreme rea...

– Dacă nu ar fi nebuni, nu ar face ceea ce *fac*, a spus Randall-Isaacs, tulburându-i gândurile, oprindu-se pentru a examina împrejurimile cu ochii militarului. Colonelul Arnold i-a condus până aici. Omul acela este cu siguranță nebun. Nebun, dar un militar al dracului de capabil.

În glasul său se distingea o notă de admirație și William l-a privit cu vădită curiozitate.

– Îl cunoști, nu-i așa? l-a întrebat el, în vreme ce Randall-Isaacs a izbucnit în râs, zicând:

– Îl cunosc, dar nu suntem apropiați. Haide.

Au dat pinteni cailor și au ajuns la poarta fortărețeî.

Avea pe față o expresie amuzată și în același timp mulțumită, ca și când și-ar fi amintit de ceva.

După câteva clipe, a vorbit din nou:

– Ar fi putut să reușească. Vreau să spun că Arnold ar fi putut să reușească să cucerească orașul. Sir Guy nu avea niște trupe în adevăratul sens al cuvântului. Dacă Arnold ar fi ajuns aici când își propusese, cu praful de pușcă și cu muniția de care ar fi avut nevoie... ei bine, atunci totul s-ar fi întâmplat altfel. Dar și-a ales greșit omul care să-l îndrume.

– Ce vrei să spui cu asta?

Randall-Isaacs a părut îngrijorat pentru o clipă, dar apoi a afișat un fel de indiferență, ca și când ar fi vrut să spună: *Mai contează?*

Era binedispus. Se gândea deja la o cină caldă, la un pat moale cu așternuturi curate, după ce săptămâni în șir înnoptase în păduri întunecoase.

– Nu a reușit să treacă pe uscat, a spus Randall-Isaacs. Avea nevoie de o cale de a asigura deplasarea unei armate. De aceea a căutat pe cineva care cunoștea cursurile de apă și punctele de trecere. A și găsit un asemenea om, pe Samuel Goodwin. Nu s-a gândit însă niciodată că Goodwin ar putea fi loialist, a continuat Rendall-Isaacs scuturând din cap, în vreme ce se gândea la naivitatea lui Arnold. Goodwin a venit la mine și m-a întrebat ce să facă. I-am spus ce avea de făcut, iar el i-a dat lui Arnold hărțile modificate cu grijă, astfel încât să servească scopului în care fuseseră realizate.

Într-adevăr, serviseră acestui scop. Pe hărți erau modificate distanțe, anumite repere și erau indicate puncte de trecere acolo unde acestea nu se aflau de fapt. De asemenea, existau pe hărți și lucruri care erau rodul purei imaginații. Cu ajutorul acestor hărți, domnul Goodwin călăuzise militarii lui Arnold în sălbăticie. Militarii se văzuseră nevoiți să-și ducă pe uscat ambarcațiunile și proviziile zile-n șir. Marșul lor fusese mult prelungit și îi prinsese iarna chiar înainte de a ajunge în orașul Québec.

Randall-Isaacs a râs, dar lui William i s-a părut că ghicește în râsul său o undă de regret.

Am fost uimit să aflu că reușise, totuși, cu toate că nici ambarcațiunile nu erau bune. Cred că a fost vorba despre incompetență pură, și nu de politică. Multe dintre ambarcațiuni au fost făcute din lemn verde și piesele nu au fost îmbinate cum trebuie, astfel încât mai mult de jumătate dintre ele s-au scufundat la câteva zile după ce au fost lansate la apă. Trebuie să fi fost iadul pe pământ, a continuat Randall-Isaacs, îndreptându-și spatele și scuturând din cap. Dar l-au urmat. Cu toții. Doar o companie s-a mai întors. Militarii din compania aceea erau morți de foame, prost echipați, înghețați… l-au urmat, a spus el minunându-se.

Apoi s-a uitat la William, a zâmbit și a spus:

– Crezi că oamenii dumitale te-ar urma, domnule locotenent? Crezi că te-ar urma în asemenea condiții?

– Sper să cântăresc situația destul de bine pentru a nu îi pune să mă urmeze în asemenea condiții, a replicat William sec. Ce s-a întâmplat până la urmă cu Arnold? A fost capturat?

– Nu, a răspuns Randall-Isaacs îngândurat, făcându-le cu mâna celor care stăteau de pază la poarta fortăreței. Nu, nu a fost capturat. Numai Dumnezeu știe ce anume s-a întâmplat cu el. Dumnezeu și Sir Guy. Trag nădejde că ne poate spune chiar dumnealui ce s-a întâmplat cu Arnold.

24

JOYEUX NÖEL[1]

Lordul John și-a spus că majoritatea doamnelor prospere erau niște făpturi corpolente. Indiferent că era vorba despre faptul că își puteau satisface poftele, lucru ce le fusese interzis în vremea tinereții lor, sau că era vorba doar despre un fel de scut, astfel încât să nu se poată spune că fac parte din vreo categorie socială modestă, aproape toate femeile în discuție erau bine făcute.

Nu și Nessie. Îi putea desluși trupul suplu prin muselina rochiei. O ridicase neatent de pe pat, în timp ce ea stătea în fața focului, îmbrăcându-se în cămașa de noapte. Nu cântărea mai mult decât atunci când o cunoscuse, adică pe vremea când ea avea – cel puțin așa spusese – paisprezece ani, deși el bănuise că ar putea avea mai degrabă unsprezece ani.

Chiar dacă avea în jur de treizeci de ani, tot de paisprezece arăta.

El a zâmbit, gândindu-se la acest lucru, și ea i-a răspuns printr-un zâmbet, încheindu-se. Zâmbetul o făcea să pară mai în vârstă, pentru că îi lipseau câțiva dinți. Avea și dinți înnegriți.

Nu se îngrășase pentru că nu fusese în stare. Îi plăcea zahărul și ar fi fost în stare să mănânce singură o cutie întreagă de violete confiate sau rahat turcesc în câteva minute, pentru a compensa faptul că răbdase de foame în tinerețea ei petrecută în *Highlands*. Îi adusese o jumătate de kilogram de prune confiate.

– Crezi că mă mulțumesc doar cu atât? l-a întrebat ea ridicând o sprânceană și luând din mâna lui cutia frumos împachetată.

– N-aș crede asta niciodată, a asigurat-o el. Este doar un mod de a-mi cere scuze pentru faptul că îți tulbur odihna.

---

[1] Crăciun fericit (lb. franceză) (n.tr.)

Improvizase pur și simplu această frază. De fapt, el se așteptase să o găsească la treabă, având în vedere că trecuse de ora zece seara.

– Da, da-*i* Ajunul Crăciunului, a spus ea, răspunzând unei întrebări pe care el nici nu o pusese. Fiecare bărbat se duce la casa lui.

A căscat, și-a dat jos scufia de noapte și și-a trecut mâna prin părul creț, negru și dezordonat.

– Cu toate astea se pare că ai clienți, a observat Grey.

Cu două etaje mai jos cânta cineva, iar când intrase, văzuse destulă lume în salon.

– Oh, da, disperații. O las pe Maybelle să se ocupe de ei. Nu am vrut să-i văd, bieții de ei. Sunt demni de milă. Ăia care au venit aici în Ajunul Crăciunului nu-și doresc o femeie. Vor numai un foc la care să stea și niște oameni în preajma cărora să se afle.

A dat din mână, s-a așezat și a desfăcut cu lăcomie cadoul primit.

– Permite-mi să-ți urez un Crăciun fericit, a spus el privind-o afectuos și amuzat.

Ea și-a băgat în gură o prună confiată, a închis ochii și a oftat în extaz.

– Mhm! a replicat ea fără a înghiți, înainte de a-și mai băga în gură o a doua prună.

Din căldura cu care mormăise, el a tras concluzia că și ea îi făcea, de fapt, aceeași urare.

Știuse, bineînțeles, că era Ajunul Crăciunului, dar reușise să-și scoată acest lucru din cap în timpul ceasurilor lungi și reci ale acelei zile. Plouase toată ziua. Acele reci ale ploii fuseseră însoțite de supărătoare pale de vânt, și lui îi fusese frig încă înainte de răsăritul soarelui, când slujitorul lui Minnie îl trezise, spunându-i că trebuia să vină la Argus House.

Camera lui Nessie era mică, dar elegantă, și avea un miros îmbietor, care îndemna la somn. Patul femeii era vast, cu macaturi din lână, în carouri roz și negre, după modelul Queen Charlotte. Obosit, înfrigurat și înfometat cum era, simțea o chemare către acel loc cu nenumăratele perne umplute cu puf de gâscă, cu pături și cearșafuri curate și moi. Se întreba ce ar fi spus ea dacă i-ar fi cerut să împartă patul cu el în noaptea aceea.

Un foc la care să stea și niște oameni în preajma cărora să se afle. Avea toate acestea deocamdată.

Grey și-a dat seama că se auzea un fel de bâzâit. Era ca și când o muscă s-ar fi lovit de un geam. Privind în direcția de unde se auzea sunetul, și-a dat

seama că patul despre care crezuse la început că avea doar o grămadă de așternuturi conținea și un trup. Se vedea pe pernă modelul elaborat al unei scufii de noapte.

– Nu-i decât Rab, a spus o voce amuzată, tipic scoțiană.

A întors capul și a dat cu ochii de ea, care a continuat:

– Vrei să facem ceva?

Chiar în vreme ce roșea, și-a dat seama că nu o plăcea doar așa, pur și simplu, ci și pentru abilitățile ei de agent de informații, și pentru că avea abilitatea neîntrecută de a-l tulbura. El credea că nu îi cunoaște dorințele pe de-a-ntregul, dar ea fusese prostituată din copilărie și simțea care sunt dorințele fiecăruia, indiferent dacă acestea erau conștientizate sau nu.

– Oh, nu cred, a spus Grey pe un ton politicos. Nu vreau să-l deranjez pe soțul tău.

A încercat să nu se gândească la palmele late ale lui Rab Mac Nab cu încheieturi mari. Înainte de a se căsători cu Nessie și înainte ca bordelul al căror proprietari erau să se bucure de succes, Rab fusese președintele unei comisii.

– Nu crezi că s-a...?

– N-ai putea să-l trezești nici de-ai trage cu tunu', l-a asigurat Nessie privind afectuos spre pat.

După aceea s-a ridicat și a tras draperiile, astfel încât sforăitul nu s-a mai auzit atât de tare.

– Dacă tot am pomenit de tun, a continuat ea, aruncându-i o privire lui Grey, în vreme ce se așeza la loc, pe fotoliul ei, arăți de parcă ai veni chiar acum din luptă. Poftim, ia un păhărel. O să sun și o să poruncesc să ți se aducă ceva cald de mâncare.

A făcut un semn spre măsuța pe care se aflau sticle și pahare și apoi a întins mâna către sfoara de care era atârnat clopoțelul.

– Nu, mulțumesc, nu am prea mult timp, i-a spus Grey. Dar o să iau un pahar ca să mai scap de frig, mulțumesc.

Whisky-ul – ea nu obișnuia să bea nimic altceva și spunea despre gin că era băutura cerșetorilor și despre vin că era bun, dar insuficient pentru scopul pentru care exista – l-a încălzit, iar din haina lui udă începuseră să iasă aburi la căldura focului.

– Spui că nu ai prea mult timp. De ce?

– Trebuie să plec în Franța mâine dimineață.

Ea a ridicat din sprâncene și și-a băgat în gură încă o prună confiată, pentru ca apoi să spună:

– *Nu-ți betreci Prăciunu' cu bamilia?*

– Nu vorbi cu gura plină, draga mea, i-a spus Grey zâmbind. Fratele meu a suferit un atac serios seara trecută. Doctorul spune că are probleme cu inima, dar mă îndoiesc că știe exact despre ce anume e vorba. Cina de Crăciun va fi de data asta una mai puțin sărbătorească.

– Îmi pare rău să aud asta, a spus Nessie, pronunțând cuvintele cât se poate de clar.

Și-a șters zahărul din colțul gurii și apoi s-a încruntat, continuând:

– Înălțimea Sa este un om bun.

– Da, da e…

Grey s-a întrerupt și a privit-o cu ochi mari, exclamând:

– L-ai *cunoscut* pe fratele meu!

Nessie i-a aruncat o privire.

– Discreția unei doamne este cea mai va-lo-roa-să calitate a ei! a spus ea cântând parcă și imitând o persoană în slujba căreia se aflase.

– Așa spune femeia care spionează pentru mine, a replicat Grey.

Încerca să și-l imagineze pe Hal… sau poate încerca să *nu* și-l imagineze pe Hal… poate o făcea pentru a nu o obosi pe Minnie cu pretențiile sale. Dar se gândea că…

– Da, spionajul nu-i același lucru cu bârfa, nu-i așa? Eu vreau un ceai, chiar dacă tu nu vrei. Când vorbești, ți se face sete. A sunat clopoțelul ca să vină portarul. Apoi s-a întors la el, ridicând din sprânceană și spunând:

– Fratele dumitale e pe moarte și pleci în Franța? Atunci trebuie să fie vorba despre ceva urgent.

– Nu e pe moarte, a spus Grey imediat.

Gândindu-se la faptul că fratele lui ar putea fi pe moarte, a fixat cu privirea covorul rupt, a cărui gaură părea o gură rânjită care abia aștepta să-l înghită.

S-a uitat imediat în altă parte.

– A… a avut un șoc. Se spune că cel mai tânăr dintre fiii lui a fost rănit în America și a fost prins.

Auzind acele cuvinte, a făcut ochii mari și și-a tras cămașa mai bine pe ea, pe sânii inexistenți.

– Cel mai tânăr. Cel mai tânăr, adică… Henry, nu?

– Da, așa este, dar *cum naiba* știi tu asta? a întrebat Grey cu un glas care devenise aspru din cauza nervozității.

Femeia i-a oferit un zâmbet știrb, care a dispărut de îndată ce și-a dat seama cât de agitat era Grey.

– Unul dintre slujitorii Înălțimii Sale ne este client fidel, a spus ea simplu. Joi e ziua lui liberă.

– Oh! a exclamat Grey, stând cu mâinile pe genunchi și încercând să-și stăpânească gândurile și sentimentele. Este... Înțeleg.

– Anul se apropie de sfârșit și este cam târziu să mai primești mesaje din America, nu? a întrebat ea privind pe fereastra mascată cu draperii de catifea roșie și dantelă, care nu puteau acoperi, însă, susurul ploii. A sosit, totuși, o corabie?

– Da. A sosit la Brest, avariată, bineînțeles, și cu un catarg rupt. Mesajul a fost adus pe uscat.

– La Brest pleci, așadar?

– Nu.

Înainte ca ea să mai poată pune o altă întrebare, s-a auzit cum zgâria cineva ușa. Nessie i-a deschis ușa portarului care – fără să-l fi rugat nimeni, și Grey remarcase acest lucru – adusese pe o tavă tot felul de prăjiturele de servit la ceai și prăjitură cu glazură.

Grey s-a tot gândit. Oare putea să-i spună? Ea nu glumise când se referise la discreție, și el știa asta foarte bine. În felul ei păstra secretele la fel de bine ca el.

– E vorba despre William, a spus el, și Nessie a închis ușa și s-a întors la el.

Știa că în curând avea să se facă dimineață. Știa asta pentru că-l dureau oasele și tic-tacul ceasului său abia dacă se mai auzea. Nu se vedea soarele. Nori care păreau a fi niște coșari acopereau cerul Londrei, iar străzile erau mai întunecoase decât fuseseră la miezul nopții, pentru că toate felinarele fuseseră stinse și focurile de prin șeminee abia dacă mai pâlpâiau.

Stătuse treaz toată noaptea. Erau lucruri pe care trebuia să le facă. Trebuia să se ducă acasă și să doarmă câteva ceasuri înainte de a lua diligența care avea să-l ducă la Dover. Nu putea pleca fără să-l mai fi văzut o dată pe Hal. Numai ca să se liniștească.

Ferestrele de la Argus House erau luminate. Chiar și cu perdelele trase, lumina se revărsa pe piatra cubică a străzii. Existau toate șansele ca diligența să întârzie. Oricum se deplasa încet, din cauza drumurilor noroioase.

Dacă tot se gândea la diligențe și calești, a simțit că inima îi zvâcnește când a văzut în poartă o caleașcă destul de neîngrijită, despre care credea că era a doctorului.

Când a sunat, un slujitor i-a deschis repede ușa. Omul apucase să se îmbrace doar pe jumătate și se grăbea să-și bage cămașa de noapte în pantaloni. Slujitorul a răsuflat ușurat când l-a recunoscut pe Grey.

– Ducele…

– I-a fost rău aseară, Înălțimea Voastră, dar acum e mai bine.

Omul ar mai fi vorbit, dar s-a oprit pentru a-i lua haina de pe umeri și pentru a o scutura de zăpadă.

A dat din cap și s-a îndreptat spre scară, fără a aștepta să fie condus. L-a întâlnit pe medicul care cobora. Era un om slab, încărunțit. Haina lui neagră, urât mirositoare, și geanta pe care o purta îi trădau profesia.

– Cum se simte? l-a întrebat Grey apucându-l de mânecă în momentul în care medicul a ajuns în capătul de jos al scărilor.

Doctorul s-a simțit ofensat, dar s-a calmat dându-și seama că Grey semăna cu Hal și a răspuns:

– Oarecum mai bine, *my lord*, i-am lăsat sânge, trei uncii[1], și acum respiră mai ușor.

Grey a dat drumul mânecii medicului și a pornit-o repede pe scări în sus, având o strângere de inimă. Ușa care dădea către apartamentul lui Hal era deschisă și a intrat fără să mai stea pe gânduri, speriind o menajeră, ce ducea o oală de noapte cu capac, acoperită frumos cu o cârpă brodată cu flori mari, în culori vii. A trecut de ea dând din cap în semn de scuză și a intrat în dormitorul lui Hal.

Stătea în capul oaselor, sprijinit de căpătâiul patului, cu o mulțime de perne la spate. Părea mort. Minnie era alături de el. Chipul ei rotund și plăcut era marcat de teamă și de lipsa de somn.

– Văd că și atunci când te caci o faci cu stil, a spus Grey așezându-se pe o parte a patului.

---

[1] Uncie = Veche unitate de măsură pentru greutăți, egală cu aproximativ 35 de grame (n.tr.)

Hal și-a deschis pleoapele cenușii. Fața îi era într-adevăr scheletică, dar ochii erau vii, erau ochii lui Hal, și Grey a simțit o ușurare în piept.

– Te referi la cârpă? a spus el încet, dar clar. Asta-i Dottie. Nu vrea să iasă, deși am asigurat-o că, dacă simt că mor, am s-o aștept până când se întoarce.

S-a oprit puțin ca să-și tragă sufletul, a scos un vaiet discret, a tușit și apoi a continuat:

– Slavă Domnului că nu e genul acela de domnișoară excesiv de pioasă, n-are talent muzical și dispune de o vitalitate care îi înnebunește pe cei de la bucătărie. De aceea Minnie a pus-o să brodeze, să-și mai descarce formidabila energie. Seamănă cu mama, știi bine.

– Regret, John, i-a spus Minnie scuzându-se. Am trimis-o la culcare, dar am văzut că la ea lumânarea e tot aprinsă. Cred că face niște papuci de casă pentru tine.

Grey s-a gândit că papucii de casă erau banali, indiferent care ar fi fost motivul pe care l-ar fi ales Dottie, și și-a spus părerea.

– Câtă vreme nu brodează o pereche de izmene pentru mine… Știi, toate punctișoarele pe care trebuie să le facă…

Această idee l-a făcut să râdă pe Hal care, în schimb, a tușit îngrijorător de mult. Cu toate acestea, i-a mai revenit culoarea în obraji.

– Deci nu mori? l-a întrebat Grey.

– Nu, a replicat Hal sec.

– Bine, a spus Grey, zâmbindu-i fratelui său. Să nu mori.

Hal i-a făcut cu ochiul și, amintindu-și de ocazia cu care îi spusese exact același lucru fratelui său, a zâmbit.

– O să fac tot ce-mi stă în putere, a spus el sec, punându-și mâna într-a lui Minnie și continuând:

– Draga mea…

– O să cer să se aducă ceai la etaj, a spus femeia, ridicându-se imediat. Ceai și un mic dejun cald, a adăugat ea, după ce l-a privit cu atenție pe Grey.

Minnie a închis cu grijă ușa în urma ei.

– Ce e? a întrebat Hal, ridicându-se pe pernă și neluând în seamă bandajul plin de sânge de pe unul dintre antebrațe. Ai noutăți?

– Foarte puține. În schimb, am o serie de întrebări alarmante.

Noutățile legate de capturarea lui Henry au fost incluse, sub forma unei note pentru Hal, într-o scrisoare care îi fusese trimisă lui Grey de către unul dintre colaboratorii săi spioni și conținea răspunsurile privind legăturile

pe care le avea în Franța un anume Percival Beauchamp. Nu voise să discute despre asta cu Hal până ce nu va fi văzut-o pe Nessie, dar Hal nu era, oricum, în starea potrivită pentru o astfel de discuție.

– Nu se știe nimic în legătură cu faptul că Beauchamp ar avea legături cu Vergennes – așa se numea ministrul francez de Externe – dar a fost văzut frecvent în compania lui Beaumarchais.

Hal a avut din nou o criză de tuse.

– Asta nu mă miră deloc, a spus el cu voce răgușită, după ce și-a mai revenit. Amândoi sunt interesați de vânătoare, nu-i așa?

Aceste ultime cuvinte fuseseră rostite sarcastic, deoarece era cunoscut că Percy nu putea suferi sporturile care implicau vărsarea de sânge și faptul că Beaumarchais primise de la răposatul rege titlul de „General-Locotenent al Vânătorii".

– *Și* a mai fost văzut în compania unei anumite persoane care poartă numele de Silas Deane, a continuat Grey, fără a lua în seamă remarca fratelui său.

– A cui? a întrebat Hal, încruntându-se.

– Un comerciant american aflat la Paris din dorința reprezentanților Congresului American. Se tot învârte pe lângă Beaumarchais. El *a fost văzut* stând de vorbă cu Vergennes.

– Ah, acela, a replicat Hal făcând un gest cu mâna. Am auzit de el, dar vag.

– Ai auzit de o firmă care poartă numele de *Rodrigue Hortalez et Cie*?

– Nu. Are un nume spaniol, nu-i așa?

– Sau portughez. Informatorul meu nu dispune decât de acest nume și a auzit zvonul că Beaumarchais ar avea legătură cu acea firmă.

Hal a scos un sunet scurt și s-a lăsat pe spate.

– Beaumarchais este amestecat în tot felul de afaceri. Face ceasuri, de parcă nu i-ar mai fi suficient că scrie piese de teatru. Beauchamp are vreo legătură cu acea firmă?

– Nu se știe. Se fac doar speculații vagi pe tema asta. Am cerut să mi se dea orice informație legată de amănunte necunoscute până acum în legătură cu Beauchamp și cu americanii, și asta am obținut.

Degetele subțiri ale lui Hal se mișcau nervos pe pătură.

– Informatorul tău știe cu ce anume se ocupă această firmă spaniolă?

– Se ocupă de comerț, de ce altceva? a spus Grey pe un ton ironic și Hal a pufnit în râs.

– Dacă patronii ar fi și bancheri, atunci se poate să fi dat de vreun fir.

– Se poate, dar cred că singurul mod în care aș putea afla cum stau lucrurile ar fi să merg acolo și să arunc o privire mai atentă. Iau diligența către Dover în – s-a uitat la orologiul care abia se zărea din cauza ceții – trei ore.

– Ah!

Vocea lui Hal nu trăda nimic, dar Grey își cunoștea foarte bine fratele.

– Am să mă întorc din Franța cel mai târziu la sfârșitul lui martie, a spus Grey, adăugând apoi cu căldură:

– Mă voi afla în primul vas care pleacă spre colonii în anul care începe și am să-l aduc acasă pe Henry, Hal. *Viu sau mort.* Nici unul dintre ei nu a rostit aceste cuvinte. Nu era nevoie ca vreunul dintre ei să le rostească.

– Voi fi aici când vei veni, a spus Hal încet în cele din urmă.

Grey a pus mâna peste cea a fratelui său, care a prins-o imediat pe a sa. Mâna lui Hal părea subțire, dar puterea cu care îl strângea i-a dat speranță lui Grey. Au stat așa în tăcere, mână-n mână, până ce ușa s-a deschis și Arthur – care reușise să se îmbrace pe de-a întregul – a intrat aducând o tavă de mărimea unei mese pentru jocul de cărți, încărcată cu ochiuri în unt, cârnați, șuncă, rinichi, scrumbii afumate, ciuperci prăjite, roșii, pâine prăjită, gem, marmeladă, un vas aburind plin cu ceai parfumat, boluri cu zahăr și lapte, și o farfurie acoperită, pe care a așezat-o ceremonios înaintea lui Hal, aceasta dovedindu-se a fi plină cu un fel de fiertură subțire pe bază de ovăz.

Arthur a făcut o reverență și a părăsit încăperea, în timp ce Grey se întreba dacă el era slujitorul care se ducea la Nessie în zilele de joi.

S-a întors spre fratele lui, pentru a descoperi că acesta se servea fără nici o ezitare din rinichii ce nu fuseseră pregătiți pentru el.

– Tu nu ar trebui să mănânci fiertura aia? l-a întrebat.

– Să nu-mi spui că *și tu* vrei să grăbești drumul meu spre mormânt, a replicat Hal, închizând ochii de plăcere în timp ce mesteca. Cum Dumnezeu se așteaptă toată lumea să mă refac mâncând pesmeți și fiertură de ovăz?

După ce a rostit aceste cuvinte, Hal s-a năpustit asupra altui rinichi.

– Chiar crezi că ai probleme cu inima? l-a întrebat Grey.

Hal a dat din cap, răspunzând pe un ton cu totul detașat:

– Nu prea cred. Am ascultat-o, știi? După ce-am avut primul atac. Bate ca de obicei.

Bolnavul s-a oprit puțin pentru a se lovi cu pumnul în piept și apoi a continuat:

– Nu mă doare. Cu siguranță că ar trebui să mă doară, nu?

Grey a dat din umeri întrebând:

– Atunci despre ce atac a fost vorba?

Hal a înghițit ultima bucățică de rinichi și a întins mâna după o felie de pâine prăjită unsă cu unt, luând cuțitul pentru marmeladă în cealaltă mână.

– Nu mai puteam să respir, a spus el cât se poate de calm. M-am învinețit. Lucruri de soiul ăsta.

– Ah, bine.

– Acum mă simt destul de bine, a spus Hal având în glas o undă de surprindere.

– Chiar așa? a întrebat Grey, zâmbind.

A avut o clipă de îndoială, dar... oricum el pleca peste graniță și nu numai că era posibil să se întâmple lucruri neașteptate, de multe ori ele se și întâmplau. Cel mai bine era să-și spună tot ce aveau de spus, pentru ca nu cumva să se întâmple ceva neașteptat cu unul dintre ei înainte de a se revedea.

– Ei bine, atunci... dacă tu crezi că un mic șoc nu-ți va grăbi moartea, dă-mi voie să-ți spun ceva.

Vestea despre *dragostea* dintre Dottie și William l-a făcut pe Hal să se oprească imediat din mâncat.

– În regulă, a spus el.

– *În regulă?* a întrebat Grey. Adică n-ai nici o obiecție?

– Nu te-ai simți foarte bine dacă aș avea obiecții, nu-i așa? a întrebat Hal la rândul său.

– Dacă tu te aștepți să cred că grija pentru simțămintele mele influențează acțiunile tale, atunci înseamnă că boala *te-a afectat* în mod serios.

– Nu, a replicat Hal, zâmbind larg și sorbind din ceai, pentru ca apoi să lase din mână cana goală. Este vorba doar de faptul... Hal s-a lăsat pe spate și i s-a văzut burta umflată. Apoi l-a privit pe Grey în adâncul ochilor, zicând:

– *S-ar putea* să mor. Nu vreau, și nu cred că se va întâmpla asta. S-ar putea, însă. Aș muri mai liniștit dacă aș ști că este împreună cu cineva care o va ocroti și va avea grijă de ea așa cum se cuvine.

– Sunt flatat că tu crezi că William o va ocroti și va avea grijă de ea cum trebuie, a replicat Grey sec, deși cuvintele fratelui său îi făcuseră o imensă plăcere.

– Bineînțeles că William o să aibă grijă de ea, a spus Hal foarte sigur pe sine. Doar este fiul tău, nu-i așa?

Undeva, departe, a început să sune clopotul unei biserici, aducându-i aminte lui Grey de sărbătoare.

– Oh! a exclamat. Crăciun fericit!

Hal a zâmbit plăcut surprins și a spus zâmbind:

– Crăciun fericit și ție!

Grey mai purta în suflet spiritul Crăciunului când a pornit spre Dover. Buzunarele hainei lui erau pline de dulciuri și mici cadouri, iar la subraț avea un pachet în care se aflau blestemații aceia de papuci de casă, împodobiți cu petale de nuferi și broaște verzi brodate cu grijă. O îmbrățișase pe Dottie când îi dăduse papucii, reușind să-i șoptească la ureche că treaba fusese rezolvată. Îl sărutase cu atâta putere pe obraz, încât și acum mai simțea locul și și-l freca fără să-și dea seama.

Trebuia să-i scrie lui William imediat, deși nu era nici un fel de grabă, fiindcă scrisoarea nu avea cum să-i parvină înainte de a ajunge el însuși la tânărul ofițer. Când îi vorbise lui Hal, fusese cât se poate de serios. Îndată ce o navă pornea peste ocean la venirea primăverii, el avea să se afle la bord. Spera doar să sosească la timp la destinație.

Și asta nu numai de dragul lui Henry.

Drumurile erau exact așa cum se așteptase, iar călătoria cu vaporul până la Calais a fost chiar mai neplăcută decât și-ar fi imaginat, numai că a rezistat frigului și disconfortului. Pentru că neliniștea lui în legătură cu Hal se mai estompase, avea vreme să se gândească la ce-i spusese Nessie... Era o informație pe care s-a gândit să i-o împărtășească lui Hal, dar până la urmă nu a făcut-o, pentru că nu a vrut să-l încarce pe fratele lui și cu o veste care i-ar fi întârziat însănătoșirea.

– Francezul dumitale nu a venit *aici*, îi spusese Nessie, lingându-și zahărul de pe degete. A fost la Jackson când a trecut prin oraș și pe urmă a plecat în Franța.

– La Jackson? replicase el mirat.

El nu frecventa case deocheate, excepție făcând stabilimentul lui Nessie, dar cunoștea casa lui Jackson și fusese acolo o dată sau de două ori cu prietenii. Era o clădire în care clienții se puteau bucura de muzică la parter, de jocuri de noroc la etajul întâi și aveau spațiu pentru lucruri mai intime un etaj mai

sus. Era un loc frecventat în special de către ofițerii din eșalonul de mijloc. Nu era însă un stabiliment în care să poată fi satisfăcute gusturile lui Percy Beauchamp, de asta era sigur.

– Am înțeles, spusese el calm, bând ceai și simțind cum îi bătea inima până în gât. Ai cunoscut vreodată un ofițer pe nume Randall-Isaacs?

Despre acest lucru amintit în scrisoare nu-i spusese lui Hal.

Denys Randall-Isaacs era un ofițer despre care se știa că fusese în anturajul lui Beauchamp, atât în Franța, cât și la Londra. Așa spusese informatorul lui și, la auzul numelui, simțise că inima îi era străpunsă de o săgeată de gheață.

S-ar fi putut să fie doar o coincidență faptul că un om din anturajul lui Beauchamp l-a luat pe William într-o misiune de cercetare la Québec, numai că el nu credea că era o coincidență.

Nessie ridicase capul brusc de îndată ce auzise numele Randall-Isaacs, întocmai ca un câine care auzise un zgomot într-un tufiș.

– Da, l-am cunoscut, a spus ea.

Pe buza de jos i se așternuse o pudră fină de zahăr. Ar fi vrut să îi șteargă zahărul de pe buză și, în alte împrejurări, chiar ar fi făcut-o.

– L-am cunoscut sau am auzit de el, a adăugat femeia. Se spune că ar fi evreu.

– Evreu? Amănuntul acesta l-a uimit. În nici un caz. Unui evreu sau unui catolic nu i s-ar permite să intre în rândurile armatei terestre sau ale marinei.

Nessie a ridicat o sprânceană:

– Poate că nu vrea să se știe lucrul ăsta, a spus ea lingându-și buzele ca o pisică și înlăturând astfel o pată de zahăr. Dacă nu vrea să se afle totul despre el, ar trebui să stea deoparte de toate matrapazlâcurile în care e amestecat. Asta-i tot ce pot să zic!

Femeia a râs cu poftă, apoi și-a tras pătura peste umeri și l-a privit cu ochii ei negri strălucind în lumina focului:

– Are o legătură și cu băiatu' tău, franțuzul ăsta. O fată de la Jackson mi-a spus că era evreu. A avut un șoc când tânărul și-a dat jos pantalonii. A spus că nu ar fi făcut nimic, doar că franțuzul era și el de față și-a zis că vrea să se uite. Când a văzut că fata nu vrea, i-a oferit dublu și-atunci a făcut-o. A zis că, dacă e să vorbească despre asta, a continuat ea rânjind, a fost mai bine decât cu mulți alții.

– Mai bine decât cu mulți alții, a mormăit el cu totul neatent, abia observând privirea pe care i-o arunca un pasager, singurul care avusese curajul să mai rămână pe punte. La dracu'!

Pe Canalul Mânecii ploua abundent și vântul mătura puntea, iar vaporul a scârțâit. Celălalt pasager a coborât sub punte, lăsându-l pe Grey să mănânce piersici umplute cu coniac, pe care le scotea dintr-o cutie pe care o avea în buzunar, și să privească în întuneric spre coasta Franței care abia se zărea în pâclă.

24 decembrie 1776
Orașul Québec

Dragă tată,

Îți scriu dintr-o mănăstire. Mă grăbesc să-ți explic că nu este vorba despre ceva gen Covent Garden[1]*, ci dintr-o mănăstire romano-catolică a călugărițelor ursuline.*

Căpitanul Randall-Isaacs și eu am ajuns la fortăreață la finele lui octombrie. Am avut intenția să-i facem o vizită lui Sir Guy, să vedem care este opinia sa despre poziția localnicilor față de insurecția americană, dar am aflat că pornise spre Fortul Saint-Jean, pentru a se ocupa de amintita insurecție, fiind vorba despre o bătălie navală (cred că așa trebuie să o numesc) care a avut loc pe Lacul Champlain, un lac relativ mic, legat de Lacul George, pe care îl vei vedea dumneata însuți când vei ajunge aici.

Eu am dorit foarte mult să pornim pe urmele lui Sir Guy, dar căpitanul Randall-Isaacs a fost împotrivă, având în vedere distanța pe care ar fi urmat să o parcurgem și perioada anului în care ne găsim. S-a dovedit că a gândit bine, deoarece în ziua următoare s-a pornit o ploaie ca de gheață, care s-a transformat în furtună. Cerul s-a întunecat într-o asemenea măsură încât nu mai puteai ști dacă era noapte sau zi. În câteva ceasuri, pământul era îngropat în zăpadă și gheață. Trebuie să recunosc că, văzând acest spectacol al naturii, mi s-a mai diminuat dezamăgirea de a nu mă fi alăturat lui Sir Guy.

[1] Tradus mot-à-mot: grădina mănăstirii (n.tr.)

Oricum, ajungeam prea târziu, deoarece lupta începuse deja la 1 octombrie. Nu am aflat amănunte până la jumătatea lui noiembrie, când niște ofițeri din Hessa, din regimentul Baronului Riedesel, au ajuns în fortăreață cu noutăți. Este foarte posibil ca dumneata să ai deja un raport oficial înainte de a primi această scrisoare, dar ar putea exista câteva detalii omise în versiunile oficiale și, ca să fiu franc, redactarea unei astfel de compuneri este singurul lucru cu care îmi pot ocupa timpul, deoarece am refuzat o invitație a maicii stareță de a participa la slujba care se face aici în cinstea Crăciunului. (Clopotele bisericilor din oraș sună la fiecare sfert de oră, indiferent că este noapte sau zi. Capela mănăstirii este chiar în spatele zidului metocului în care sunt cazat, mai precis la etajul superior, iar clopotul la aproximativ douăzeci de picioare față de capul meu. De aceea pot să-ți spun cât se poate de exact că acum este ora 9 și 15, postmeridian.)

Să trecem, deci, la amănunte: Sir Guy a fost alarmat de încercarea de cucerire a orașului Québec de anul trecut, cu toate că ea a sfârșit printr-un eșec lamentabil. El a întărit paza pe cursul superior al Hudsonului, deoarece doar din acea direcție puteau să apară neplăcerile. A luat măsuri dintre cele mai stricte. (Am o sticlă cu alcool din vin, pe care ți-o voi arăta, pentru că am în ea o insectă imensă, de aproape doi inch lungime și foarte multe căpușe pe care le-am luat chiar de pe trupul meu, folosindu-mă de miere, pentru a le ademeni și a le face să-și slăbească strânsoarea.)

În vreme ce invazia de iarna trecută nu a reușit, oamenii colonelului Arnold, hotărâți să nu îi permită lui Sir Guy accesul către lacuri, au ars în retragere toate navele de la Fortul Saint-Jean, dând foc și fortului, și morii de apă.

Tocmai de aceea Sir Guy a comandat din Anglia bărci pliante (tare aș fi vrut să le văd!). Zece dintre acestea au sosit și s-a dus la St. John pentru a vedea cum sunt montate pe râul Richelieu. Între timp, colonelul Arnold (care pare a fi un om uluitor, dacă măcar jumătate din ceea ce am auzit despre el este adevărat) și-a construit propria flotă, din galere și șalupe.

Nemulțumit fiind de bărcile pliante, Sir Guy a cerut să i se pună la dispoziție și Indefatigable, *o fregată de aproximativ 180 de tone (există anumite inadvertențe privind numărul de tunuri de la bordul fregatei.*

După încă o sticlă din vinul Claret care se face aici la mănăstire [chiar maicile îl fac, numai că foarte puțin din el scapă de preot și ajunge aici], s-a ajuns la un consens cu un „bătrân lup de mare", existând și erori de traducere), s-a trecut la demontare, la transportul pe râu, urmând ca acolo să se facă reasamblarea.

Colonelul Arnold a decis, se pare, să nu mai aștepte, pentru a nu pierde avantajul de care credea că dispune. Tocmai de aceea a ieșit din ascunzătoarea sa din Insula Valcour, la 30 septembrie. Ca să avem un raport, pot spune că avea cincisprezece nave, în vreme ce Sir Guy avea douăzeci și cinci. Pe navele colonelului se aflau oameni care habar nu aveau ce înseamnă a naviga, adică toată gloria marinei americane.

Cu toate astea, nu se cuvine să râd prea mult. Cu cât aud mai multe despre colonelul Arnold (și aud destul de multe aici, la Québec), cu atât devin mai convins că el este un domn cu inimă mare și minte multă, cum obișnuia să spună bunicul, Sir George. Mi-ar face plăcere să-l întâlnesc într-o bună zi.

Se aud cântece, locuitorii vin la catedrala din apropiere. Nu știu ce se cântă și sunt prea departe ca să înțeleg cuvintele, dar văd torțe aprinse și clopotul mă anunță că este ora zece.

(Maica stareță spune că te cunoaște, apropo, se numește Soeur *Immaculata. Nici nu ar trebui să mă uimească acest lucru. I-am spus că îl cunoști pe Arhiepiscopul de Canterbury și pe Papă. Ea s-a arătat impresionată și te roagă să-i transmiți Sanctității Sale că este una dintre cele mai supuse slujitoare ale lui Dumnezeu. M-a invitat la cină și mi-a spus povești legate de cucerirea citadelei în '59 și despre felul în care ai adus tu niște scoțieni la mănăstire. Mi-a spus că maicile au fost șocate să-i vadă pe acei bărbați cu picioarele dezgolite și s-au gândit să le facă pantaloni. În ultimele săptămâni ale călătoriei uniforma mea a avut de suferit foarte mult, dar pot să spun cu ușurare că pantalonii arată încă destul de decent. Cred că și maica stareță a avut un simțământ de ușurare în această privință!)*

Mă întorc, însă, la relatarea mea legată de bătălie. Flota lui Sir Guy s-a îndreptat către sud, cu intenția de a captura din nou Crown Point și apoi Ticonderoga. Când a trecut pe lângă Insula Valcour, au apărut două dintre navele lui Arnold, deschizând focul. Apoi au încercat să se

retragă, dar una dintre ele (se spune că ar fi vorba despre Royal Savage*), nu a putut înainta împotriva vântului și s-a scufundat. Câteva dintre navele britanice cu tunuri la bord au înconjurat nava înainte amintită și au capturat câțiva oameni, însă au fost nevoite să se retragă sub tirul americanilor. Au tras însă și ele asupra navei* Royal Savage.

A avut loc apoi o serie întreagă de manevre și lupta propriu-zisă a început pe la ceasurile amiezii. În acțiune s-au distins în special Carleton *și* Inflexible*, dar și navele cu tunuri.*

Navele lui Arnold, Revange *și* Philadelphia*, au fost lovite, iar cea din urmă s-a scufundat la venirea serii.*

Carleton *a continuat să se distingă în timpul luptei, dar o salvă trasă de americani a lovit lanțul ancorei și nava a început să plutească.*

A fost apoi atacată, iar câțiva oameni din echipajul ei au fost uciși. Printre aceștia și comandantul, locotenentul James Dacres (Am un sentiment neplăcut pentru că s-ar putea să-l fi cunoscut în timpul unui bal organizat în sezonul trecut), dar și ofițerii superiori. Unul dintre sublocotenenți a preluat comanda și a dus nava la loc sigur. Se spune că ar fi fost vorba despre sublocotenentul Edward Pellew pe care l-am întâlnit o dată sau de două ori la Boodles, unde am fost cu unchiul Harry.

Voi rezuma: o altă salvă a lovit cala unei nave cu tunuri și aceasta a sărit în aer. În cele din urmă, însă, a intrat în luptă Inflexible*, care a produs mari avarii navelor americane, pentru că dispunea de tunuri de calibru mare. Cele mai mici dintre navele lui Sir Guy au dus indieni pe Insula Valcour și la malul lacului, tăind astfel o cale de retragere pentru ceea ce a mai rămas din flota lui Arnold, navele inamice fiind silite să se refugieze în josul lacului.*

Acestea au reușit să se strecoare pe lângă navele lui Sir Guy, deoarece noaptea a venit cu ceață și au ajuns pe Insula Schuyler, la câteva mile către sud. Flota lui Sir Guy a urmărit navele lui Arnold și a ajuns în preajma lor a doua zi. Ambarcațiunile lui Arnold luau apă, erau avariate și aveau de suferit și din cauza vremii, căci începuse să plouă torențial și vântul bătea cu rafale. Nava Washington *a fost încolțită, atacată și silită să se predea. Echipajul ei, alcătuit din peste o sută de oameni, a fost capturat. Cu toate acestea, restul flotei lui Arnold a reușit să se refugieze la Buttonmold Bay unde, din câte am aflat, apele erau prea mici pentru a permite flotei lui Sir Guy să le urmărească.*

Acolo, Arnold a acostat, a ordonat ca navele să fie părăsite și incendiate cu pavilioanele la catarg, aceasta ca gest de sfidare. Cel puțin așa spuneau nemții. Acest gest i-a amuzat, dar le-a și stârnit admirația. Colonelul Arnold (sau ar fi mai bine să-l numim amiralul Arnold?) a incendiat personal Congress, *care era nava-amiral a flotei sale și a pornit mai departe pe uscat, reușind să scape ca prin urechile acului de indienii care ar fi trebuit să-l oprească. Trupele lui au ajuns la Crown Point, unde au făcut un popas care le-a fost suficient cât să distrugă fortul, înainte de a se retrage la Ticonderoga.*

Sir Guy nu și-a dus prizonierii înapoi, la Québec, ci i-a trimis la Ticonderoga, în regim de armistițiu… un gest deosebit de frumos, admirat și de către cei de la care am primit informațiile.

10:30. Ai văzut Aurora Borealã *când ai fost aici sau era prea devreme ca să o admiri? Este o priveliște cu totul remarcabilă. A nins toată ziua, dar ninsoarea s-a oprit puțin înainte de apusul soarelui și cerul s-a înseninat. De la fereastra mea pot vedea foarte bine către miazănoapte și este o bogăție de culori care umple cerul. Sunt valuri de albastru deschis și verde, deși se văd uneori și nuanțe de roșu… Toate par a fi picături de cerneală care cad în apă și se amestecă. Nu aud prea bine, din cauză că se cântă… cineva cântă la vioară în depărtare. Este o melodie dulce, care te pătrunde în adâncul sufletului… Când am observat fenomenul în desfășurare în afara orașului, în pădure, mi-am dat seama că acesta este însoțit de un sunet sau de niște sunete cu totul deosebite. Uneori este un șuierat discret, asemănător cu acela al vântului, care trece pe lângă o clădire, și se simte o mișcare în aer. Alteori e un sunet înalt ca un sâsâit, întrerupt de trosnete și pârâituri, ca și cum o mulțime de greieri ar înainta prin frunze uscate… aceasta cu toate că, în momentul în care începe să se observe Aurora, frigul a ucis de multă vreme toate insectele. (Și bine că am scăpat! Am avut o unsoare pe care o folosesc și indienii din regiune, numai că ține la distanță doar mușteleși țânțarii, dar nu are efect asupra insistentelor urechelnițe, asupra gândacilor și păianjenilor).*

Am avut o călăuză pe porțiunea de drum dintre St. John și Québec: un metis (avea un păr minunat, creț precum cel al oilor, și pielea de culoarea scorțișoarei). El ne-a spus că unii dintre băștinași cred că norii formează o cupolă care separă pământul de Ceruri, că există găuri în acea cupolă și că luminile Aurorei sunt Torțele Cerurilor, care au menirea de a călăuzi spiritele morților când trec prin găurile din cupolă.

Dar văd că trebuie să-mi continuu relatarea, deși este vorba despre ceea ce a urmat după bătălie. Sir Guy s-a retras în adăpostul de iarnă, la St. John, și probabil că nu se va întoarce în Québec decât la primăvară.

Acum abia ajung la subiectul propriu-zis al scrisorii mele. M-am trezit ieri și am descoperit că domnul căpitan Randall-Isaacs a plecat în timpul nopții, lăsându-mi doar un bilet în care mă anunța că avea treburi urgente, că a apreciat compania mea și ajutorul valoros pe care i l-am dat și că urma să rămân aici până ce se va întoarce sau până voi primi noi ordine.

Zăpada este mare și încă va mai ninge, așa încât cred că doar treburi urgente ar fi putut face un om să plece la drum. Bineînțeles că sunt tulburat de plecarea intempestivă a căpitanului Randall-Isaacs și aș fi curios să aflu cărui fapt i se datorează. Îmi fac, de asemenea, griji pentru soarta lui. Aceasta nu pare a fi o situație în care aș putea să nu țin seama de ordinele primite, așa că… aștept.

11:30. M-am oprit din scris pentru scurtă vreme și am privit cerul. Luminile Aurorei au apărut și s-au stins, iar acum cred că au dispărut cu totul. Cerul este negru, stelele strălucesc, dar par mici în comparație cu strălucirea luminilor. Pe cer este un mare gol, pe care rar îți este dat să-l observi când te găsești într-un oraș. În ciuda dangătului clopotelor, a focurilor de artificii din piață și a cântului oamenilor – se desfășoară o procesiune – eu simt marea liniște, aflată dincolo de toate acestea.

Maicile se duc la capelă. M-am aplecat de la fereastra mea ca să le văd mergând repede, două câte două, într-o coloană ordonată, cu veșmintele lor negre care le fac să arate ca mici crâmpeie de noapte, care se scurg printre torțele lor asemănătoare stelelor (Scriu de multă vreme și trebuie să ierți fanteziile unei minți obosite).

Acesta este primul Crăciun pe care îl petrec departe de casă și familie. Este, fără îndoială, primul dintr-un lung șir.

Mă gândesc adesea la dumneata, tată, și sper că ești bine și abia aștepți să mănânci friptură de gâscă mâine, împreună cu bunica și cu bunicul, Sir Greorge. Te rog, transmite-le că îi iubesc, spune-i asta și unchiului Hal și familiei lui (și lui Dottie a mea în mod deosebit).

Crăciun cât se poate de fericit îți dorește fiul dumitale,
William

Post-scriptum: 2:00 a.m. Am coborât în cele din urmă și am stat în spatele capelei. Totul a avut un aer papistaș și a fost mult fum de tămâie, dar am spus o rugăciune pentru Mama Geneva și pentru Mama Isabel. Când am plecat de la capelă, am zărit din nou luminile. Acum erau albastre.

25

ADÂNCURILE

15 mai 1777

Dragii mei,

Urăsc corăbiile. Le disprețuiesc cu fiecare fibră a ființei mele și, cu toate acestea, mă văd din nou plutind în cumplitul larg al mării, la bordul unui vas care poartă numele de Tranquil Teal[1]*, denumire de-a dreptul absurdă, care îl supără pe căpitan. Domnul acesta este un contrabandist cu sânge amestecat, rău din fire și lipsit de umor, care mi-a spus verde-n față că numele lui este Trustworthy*[2] *Roberts.*

Jamie s-a oprit pentru a muia pana în călimară, privind coasta Carolinei de Nord, apoi și-a fixat ochii pe foaia de hârtie pe care o pusese în poală, ca să nu fie luată de vântul care bătea, umflând pânzele.

Suntem sănătoși, a scris el încet, uitând de răul de mare. Se întreba dacă ar fi trebuit să le scrie despre Fergus.

– Te simți bine?

A ridicat privirea și a văzut-o pe Claire aplecându-se și privindu-l cu interes, așa cum făcea când avea înaintea ei un om care era pe cale să verse, să scuipe sânge sau să moară. Deja vărsase și scuipase sânge, deoarece Claire înfipsese din greșeală unul dintre acele ei într-un vas mic de sânge de la nivelul scalpului. Cu toate astea, ea spera să nu mai detecteze la el nici o stare de rău.

– Destul de bine.

---

[1] Lișița liniștită (lb. engleză) (n.tr.)

[2] Cel demn de încredere (lb. engleză) (n.tr.)

Nici măcar nu voia să se gândească la stomac, pentru a nu-l irita cumva, și a schimbat subiectul ca să evite vreo discuție pe această temă.

– Să-i spun Briannei sau lui Roger Mac despre Fergus?

– Câtă cerneală ai? a întrebat ea, zâmbind. Da, bineînțeles că ar trebui să le spui despre el. O să te ajute să te gândești la altceva, i-a spus ea privindu-l atent. Ești palid în continuare.

– Da, mulțumesc.

A râs cu poftă, ca un marinar plesnind de sănătate, l-a sărutat pe creștet, având grijă să nu atingă cele patru ace pe care le avea înfipte în frunte și apoi s-a întors, pentru a admira coasta care se depărta.

Fergus și membrii familiei lui sunt sănătoși, dar trebuie să-ți spun despre o apariție ciudată. Este vorba despre un bărbat, care se numește Percival Beauchamp…

A scris aproape o pagină, pentru a-l putea descrie pe Beauchamp și a relata despre interesele lui. S-a uitat la Claire, întrebându-se dacă era bine să menționeze faptul că Beauchamp ar putea fi o rudă de-a ei, dar s-a decis că era mai bine să nu pomenească asta. Fiica lui știa care era numele pe care mama ei îl purtase înainte de căsătorie și îl va remarca imediat. Nu avea nici o informație utilă în acest sens și… mâna începea să-l doară.

Claire continua să stea lângă balustradă, ținându-se cu o mână de aceasta pentru a-și putea păstra echilibrul și visând în continuare.

Își legase părul la spate cu o fundă, dar vântul i se juca prin șuvițe. Părul, haina, șalul îi fluturau în bătaia vântului, iar materialul rochiei i se lipea de trup scoțându-i sânii în evidență. Jamie s-a gândit că arăta întocmai ca un galion de la prora vasului. Era grațioasă și neclintită, ca un spirit ce protejează contra primejdiilor care pândeau în adâncuri.

Imaginea ei l-a liniștit și s-a întors la scrisoare, având o dispoziție mai bună, deși trebuia să scrie despre lucruri nu foarte plăcute.

Fergus a ales să nu stea de vorbă cu monsieur *Beauchamp și am găsit că a luat o hotărâre înțeleaptă, crezând că astfel s-a sfârșit totul în această privință.*

Când am fost la Wilmington, m-am dus la docuri ca să îl întâlnesc pe domnul DeLancey Hall, omul care ne-a făcut legătura cu căpitanul Roberts. Din cauză că în port se găsea un vas de război englezesc, ne-am înțeles să urcăm discret la bordul vasului de pescuit al domnului Hall,

care avea să ne ducă la Teal, *deoarece căpitanului Roberts nu-i plăcea să aibă pe-aproape nave britanice. (Așa gândesc aproape toți căpitanii vaselor comerciale din port și acest lucru se datorează contrabandei practicate pe nave, dar și atitudinii pe care o au englezii în ceea ce privește membrii echipajelor navelor, care sunt răpiți – presați se spune – și devin sclavi pe viață, iar dacă se opun, sunt spânzurați ca dezertori.)*

Am adus cu mine foarte puțin bagaj și am vrut să îl duc la bord, acesta fiind un pretext pentru a mă lămuri cum stăteau lucrurile pe vasul de pescuit, dar și în ceea ce îl privește pe domnul Hall, înainte de a ne încredința viețile acestui domn și vasului său. Vasul de pescuit nu era ancorat, și domnul Hall nu a apărut, astfel încât am început să-mi fac griji, crezând că nu respectasem întocmai instrucțiunile lui sau că el se răzgândise din cauza corăbiilor britanice, a vreunui partener de afaceri sau a piraților.

Am așteptat până ce s-a întunecat și tocmai mă pregăteam să mă întorc la han, când am văzut intrând în port o mică ambarcațiune cu un felinar la pupa. Acela era semnalul stabilit cu domnul Hall, iar ambarcațiunea era nava de pescuit. L-am așteptat la chei și mi-a spus că avea anumite vești. Ne-am dus la cârciumă și mi-a spus că fusese cu o zi înainte la New Bern și că orașul era în fierbere din cauza atacului care avusese loc asupra tipografului local, domnul Fraser.

Spunea că el – Fergus adică – tocmai făcuse livrările și cobora din șareta trasă de asin când a fost atacat din spate, cineva trăgându-i un sac pe cap. Altă persoană a vrut să-i apuce mâinile, având, probabil, intenția să-l lege. Desigur că Fergus s-a opus și, conform domnului Hall, l-a rănit pe unul dintre atacatori cu cârligul lui. A curs destul sânge, astfel încât să se poată presupune că omul cu pricina fusese rănit. Acela a căzut, a țipat și a început să înjure în gura mare. (Aș fi vrut să știu cum sunau acele înjurături, pentru a-mi putea da seama dacă era francez sau englez. Din păcate nu am primit această informație.) După asta Clarence (pe care cred că ți-l amintești) l-a mușcat pe cel de-al doilea atacator. Respectivul, dar și Fergus, s-au lovit de asin, în timp ce se luptau.

Oricum, oamenii care se aflau în cârciuma lui Thompson au auzit zgomotul și au ieșit în stradă, iar răufăcătorii au fugit, lăsându-l pe Fergus cu câteva vânătăi și indignat din cale-afară, deoarece își pierduse

cârligul. Fergus nu a fost totuși rănit și pentru asta le-a mulțumit lui Dumnezeu și Sfântului Dismas (patronul lui Fergus).

I-am pus domnului Hall tot felul de întrebări, dar am reușit să mai aflu foarte puține lucruri. Opinia publică este împărțită. Unii spun că ar fi fost vorba despre o încercare de deportare și că Fiii Libertății sunt cei vinovați de atac. În acest timp, unii dintre Fiii Libertății au negat indignați că ar avea vreo legătură cu cele întâmplate și au dat vina pe loialiștii care ar fi fost supărați că Fergus tipărise incisiva cuvântare a lui Patrick Henry. Tot ei au mai spus că, după ce l-ar fi răpit, răufăcătorii ar fi urmat să-l ungă cu păcură și să-l acopere apoi cu fulgi. Se pare că Fergus a reușit să facă în așa fel încât să nu treacă de partea nici uneia dintre tabere, astfel încât reprezentanții ambelor ar fi hotărât că ar fi fost mai bine să scape de el.

Bineînțeles că lucrul acesta este posibil, însă, având în vedere prezența lui monsieur *Beauchamp, s-ar putea să mai existe încă o explicație. Fergus a refuzat să discute cu el, dar cred că nu a trebuit să se străduiască prea mult pentru a afla că, în ciuda numelui pe care îl poartă și deși are soție scoțiancă, el este francez. Cu siguranță că majoritatea locuitorilor din New Bern cunosc acest amănunt și se prea poate să-i fi spus cineva cum stau lucrurile.*

Mărturisesc că nu știu de ce ar vrea Beauchamp să-l răpească pe Fergus. Poate că vrea doar să se lămurească dacă el este cu adevărat persoana pe care o caută. Bănuiesc că nu vrea să-i facă lui Fergus nici un rău, pentru că dacă ar vrea, i-ar fi ușor să pună să fie ucis. Prin colonie se vântură în vremurile-astea tot soiul de indivizi lipsiți de principii și de caracter.

Ceea ce s-a petrecut mă îngrijorează, dar în situația în care mă găsesc acum, pot face prea puține. I-am trimis lui Fergus o scrisoare în care îi dau detalii în legătură cu o lucrare care ar urma să fie tipărită. De fapt, în scrisoare îl înștiințez că i-am lăsat o sumă de bani la Wilmington, la un aurar, sumă la care poate să apeleze dacă are nevoie. Vorbisem cu el despre primejdiile care îl pândesc în situația în care se găsește el acum, neștiind atunci cât de mari sunt acestea, și a fost de acord că ar fi bine, pentru siguranța familiei sale, să se mute într-un oraș în care opinia publică are aceleași convingeri cu ale sale. Cele întâmplate recent s-ar putea să-l convingă să-și pună planul în aplicare, cu atât mai mult cu cât nu mai este posibil să trăiască în preajma noastră.

S-a văzut nevoit să se oprească din nou, deoarece îl durea mâna până la încheietură. A întins degetele cu un geamăt înăbușit. Era ca și când un fir încins ar fi legat degetul mijlociu de antebraț și prin acel fir ar fi fost transmise șocuri electrice.

Era foarte îngrijorat pentru Fergus și membrii familiei sale. Dacă Beauchamp încercase o dată, avea să încerce și a doua oară. Dar de ce?

Poate faptul că Fergus era francez nu era o dovadă suficientă că el era acel Claudel Fraser pe care îl căuta Beauchamp și își dorea să-l vadă în particular pentru a-și satisface curiozitatea, indiferent la ce mijloace ar fi trebuit să apeleze? Posibil, dar acest lucru ar fi fost o dovadă de acțiune săvârșită cu un sânge rece, care îl tulbura pe Jamie mai mult decât ar fi dorit să se înțeleagă din scrisoare.

Era nevoit să admită că exista posibilitatea ca acel atac să fi fost aranjat de persoane care credeau că le fuseseră atacate vederile lor politice. Poate că existau mai multe șanse ca aceasta să fie cauza atacului, și nu uneltirile domnului Beauchamp, caz în care era vorba de o mare doză de romantism și de speculații.

– Numai că eu nu am trecut prin viață ca să nu-mi dau seama când am de-a face cu un nemernic, a mormăit Jamie, frecându-și mâna.

– Dumnezeule mare! a exclamat soția lui venind imediat lângă el și privindu-l cu îngrijorare. Mâna ta!

– Mâna? a replicat el, privind-o cu vădită neplăcere. Ce-i lipsește? Încă am toate degetele.

– Cam atât se poate spune despre ea. Arată de parcă ar fi nodul gordian.

S-a așezat în genunchi lângă el, i-a luat mâna într-ale ei și a început să o maseze cu putere, iar Jamie avea dureri atât de mari, încât i-au dat lacrimile. A închis ochii și a început să respire încet printre dinții strânși.

L-a certat că scrisese prea mult dintr-odată. De ce atâta grabă?

– Va dura mai multe zile până vom ajunge în Connecticut și apoi va dura *luni* până când vom ajunge în Scoția. Ai timp să scrii o propoziție pe zi și să citezi toți psalmii, dacă vrei.

– Aș fi vrut, a spus Jamie.

Soția lui a spus ceva mai mult pe șoptite, dar s-au înțeles foarte clar cuvintele „scoțian" și „cap pătrat", însă Jamie nu a luat-o în seamă. El *voise* să scrie. Își limpezea gândurile, așternându-le pe hârtie, și simțea o ușurare

când o făcea. Simțea că nu i se mai adunau grijile și se așterneau una peste alta, întocmai ca straturile de noroi pe rădăcinile de mangrove.

Dincolo de asta – și s-a gândit că nu ar fi avut nevoie de o scuză, uitându-se cu ochi mijiți la capul aplecat al soției sale – văzând coasta Carolinei de Nord depărtându-se, i s-a făcut dor de fiica lui și de Roger Mac și și-a dorit să îi simtă aprope, iar singura alinare era să le scrie.

– *Crezi că îi vei vedea?* îl întrebase Fergus cu puțină vreme înainte de a se despărți. *Poate că ai să ajungi în Franța.*

Fergus, Marsali și oamenii din Ridge știau că Brianna și Roger Mac plecaseră în Franța, pentru a scăpa astfel de războiul care se apropia.

– Nu, a replicat el, încercând să nu își trădeze prin glas durerea din inimă. Mă îndoiesc că o să-i mai vedem vreodată.

Fergus l-a apucat cu mâna dreaptă de braț și l-a strâns cu putere, pentru ca apoi să slăbească strânsoarea, spunând încet:

– Viața-i lungă.

– Da, a replicat el, spunându-și în gând: *Viața nici unui om nu este atât de lungă.*

Acum mâna îl durea mai puțin, ea continuând să o maseze.

– Și mie îmi este dor de ei, a spus ea încet, sărutându-i mâna. Dă-mi scrisoarea. O s-o termin eu.

Mâna tatălui tău nu mai rezistă astăzi. Există un lucru notabil legat de acest vas, dincolo de numele căpitanului. Am fost mai devreme în cală și am văzut mai multe cutii, inscripționate cu „Arnold" și „New Haven, Connecticut". I-am spus unui marinar (care are un nume cu totul obișnuit, adică John Smith, deși, pentru a ieși în evidență, poartă trei cercei din aur într-o ureche și doi în alta; și-a pus câte un cercel de câte ori a scăpat dintr-un naufragiu, sper că tatăl tău nu știe lucrul ăsta) că domnul Arnold trebuie să fie un negustor care se bucură de foarte mult succes. Domnul Smith a râs și a spus că, de fapt, domnul Benedict Arnold este colonel în Armata Continentală și, pe deasupra, un ofițer foarte galant. Acele cutii urmau să parvină surorii sale, domnișoara Hannah Arnold, care are grijă de cei trei fii ai săi și ține o prăvălie în Connecticut, în vreme ce el se ocupă de război.

Am simțit că mi se face pielea de găină când am auzit asta. Am cunoscut oameni despre a căror viață știam deja... și știam că el va avea o soartă crudă.

Orice ai face, nu te poți obișnui cu senzația pe care o ai în asemenea situații. M-am uitat la acele cutii și m-am întrebat dacă nu s-ar cuveni să-i scriu domnișoarei Hannah. Să debarc în New Haven și să o caut? Să o caut și ce să-i spun?

Întreaga experiență de până acum mi-a arătat că nu se poate face absolut nimic pentru a schimba ceea ce urmează să se întâmple. Privind în mod obiectiv situația nu văd ce... și totuși. Și totuși!

M-am aflat de atâtea ori aproape de oameni ale căror acțiuni au un efect deosebit de important și ajung sau nu să facă istorie. Cum poate fi altfel? se întreabă tatăl tău. Acțiunile fiecărui om au un efect asupra a ceea ce urmează să se petreacă în viitor. În mare, el are dreptate. Cu toate acestea, dacă ajungi să ai o legătură oarecare cu un om ca Benedict Arnold, are loc o cotitură în viața ta, așa cum se exprimă căpitanul Roberts (desigur că, dacă într-o astfel de situație se face greșit cotitura, efectul poate fi șocant).

Ei bine, să mă întorc la subiectul inițial al acestei scrisori, adică misteriosul domn Beauchamp. Mă refer acum la tatăl tău, adică la Frank, și vreau să spun că, dacă mai ai cutiile cu hârtii și cărți din biroul lui și dacă ai un moment liber, poți găsi acolo o mapă din cânepă de Manila, pe care este desenat cu creioane colorate un blazon, în azuriu și auriu, cred. Îmi aduc aminte că pe acel blazon se văd rândunele. În acea mapă este posibil să se găsească arborele genealogic al familiei Beauchamp pe care mi l-a făcut unchiul Lamb cu mulți ani în urmă.

Te rog să te uiți la acel arbore genealogic și să vezi dacă în dreptul anului 1777 este trecut un anume Percival. Asta numai din curiozitate.

Vântul s-a mai întețit și vremea s-a mai înrăutățit. Tatăl tău este palid ca o lămâie. Voi încheia scrisoarea și-l voi duce jos, sub punte, ca să verse în voie și să doarmă puțin. Cel puțin asta cred că se va întâmpla.

Cu toată dragostea,
Mama

26

CERBUL

Roger a suflat cu grijă în gura sticlei goale și pântecoase, scoțând astfel un fel de șuierat discret. Aproape că a fost bine. Mai adânc... dar îi lipsea acel sunet care trăda senzația de foame... S-a ridicat și a căutat în frigider. A găsit ce căuta în dosul unei bucăți de brânză și a șase cutii de margarină în care era Dumnezeu mai știe ce, dar sigur nu margarină.

În sticlă nu mai erau decât un deget sau două de șampanie. Atât mai rămăsese de la cina festivă organizată cu o săptămână în urmă pentru că Bree își găsise o nouă slujbă. Cineva avusese grijă să acopere gâtul sticlei cu folie, dar desigur că băutura își pierduse aciditatea. A luat sticla și s-a îndreptat cu ea spre chiuvetă ca să o verse, numai că nu putea scăpa de chibzuința specific scoțiană în care el trăise o viață întreagă. După numai o clipă de ezitare, a golit sticla și a văzut-o pe Annie MacDonald care o ținea pe Amanda de mână și îl privea cu ochi mari.

– Cel puțin nu o turnați peste fulgi de porumb, a spus ea, trecând pe lângă Roger. Ia, hai sus! a exclamat ea punând-o pe Mandy în scăunelul ei, pentru ca apoi să iasă, clătinând din cap, cu gândul la caracterul îndoielnic al celui care o angajase.

– Dă-mi, tati! a exclamat Mandy, atrasă de eticheta lucioasă a sticlei. Luându-și un răgaz, reacție specifică pentru un părinte care vedea cu ochii minții tot soiul de scenarii catastrofale, el i-a întins în cele din urmă paharul lui de lapte. Apoi a suflat în sticla goală de șampanie, scoțând un ton melodios. Asta era... un ton apropiat de nota fa sau mai curând de un do diez.

– Mai fă o dată, tati!

Mandy era fascinată. Roger a suflat din nou în sticla goală, făcând-o pe fetiță să izbucnească în râs. A luat sticla pântecoasă și a suflat în ea, apoi a trecut la cealaltă sticlă, scoțând două tonuri în ritmul cântecului *Mary-avea un mieluțel*.

Atrasă de sunetele scoase de Roger și de strigătele lui Mandy, Brianna a apărut în ușă, având în mână o cască albastră din plastic.

– Vrei să-ți faci formație care să cânte la sticle? a întrebat ea.

– Am deja una, a replicat el, gândindu-se că cel mai rău lucru pe care îl putea face Mandy cu sticla goală de șampanie era s-o arunce pe covor. Tocmai

de aceea i-a dat sticla fetiței și a ieșit pe hol cu Brianna. Acolo a tras-o lângă el și a sărutat-o cu foc, în vreme ce ușa s-a închis cu un *fâșșș*.

– Șampanie la micul dejun? a întrebat ea, desprinzându-se de el, pentru ca apoi să-l sărute.

– Am avut nevoie de sticlă, a mormăit el, sărutând-o. Mâncase orz fiert în lapte, cu unt și cu miere și avea gura dulce, motiv pentru care șampania i se părea amară pe limbă. Pe hol era răcoare, dar ea era caldă ca feliile de pâine prăjită, pentru că purta pulover. El își băgase degetele sub pulover și îi simțea pielea netedă de pe spate.

– Astăzi o să ai o zi bună, nu-i așa? a șoptit el, luptându-se cu tentația de a-și vârî degetele sub blugii ei. Era lipsit de respect să mângâi pe fund un proaspăt inspector al North of Scotland Hydro Electric Board. O să aduci acasă casca, nu-i așa?

– Da, de ce?

– Mă gândeam că poate ți-o pui când o să fim în pat.

A luat casca din mâna ei și i-a pus-o încet pe cap.

Așa, când purta casca, ochii ei erau de un albastru intens.

– S-o porți și am să-ți spun ce am avut de gând cu sticla de șampanie.

– Deci așa, acum e vorba despre o ofertă pe care nu o pot re…

Ochii de un albastru intens au privit într-o parte și Roger i-a urmărit privirea, pentru a o zări pe Annie la capătul coridorului cu mătura și fărașul și cu o expresie de adânc interes pe chip.

– Ah, da… o zi bună, a spus Roger dându-i drumul repede.

– O zi bună și ție, a spus Brianna, prinzându-l cu hotărâre de umeri și sărutându-l, pentru ca pe urmă să pornească pe hol cu pași hotărâți și să treacă pe lângă Annie, care făcuse ochii mari și care i-a urat, de asemenea, o zi bună în gaelică.

S-a auzit o bubuitură în bucătărie. S-a întors către ușa bucătăriei din automatism, deși nu era atent. Atenția lui era acaparată de gândul că soția lui plecase la serviciu și nu își pusese chiloți.

Mandy reușise, Dumnezeu știe cum, să arunce sticla de șampanie pe fereastră și când Roger a intrat, ea stătea pe masă, întinzând mâna spre sticla spartă.

– Mandy! a strigat el, luând-o de pe masă și i-a dat o palmă peste fundulеț.

Fetița a început imediat să urle, iar Roger a luat-o în brațe și a trecut așa pe lângă Annie, care privea totul cu ochi mari și cu gura deschisă în formă de O.

– Vezi ce-i cu sticla aia! i-a spus el.

Se simțea vinovat pentru cele întâmplate. Unde îi fusese capul când îi dăduse sticla de șampanie?

Era nervos și din cauza lui Annie Mac, pentru că era plătită ca să aibă grijă de copii. Cu toate acestea, pentru a fi absolut cinstit, el se gândea că ar fi trebuit să aștepte până ce venea Annie în bucătărie. Era nervos și din cauza lui Bree, care pleca la serviciu și-l lăsa pe el să se ocupe de treburile casei.

A recunoscut că iritarea lui era doar o încercare de a scăpa de vinovăție și a încercat să se calmeze în vreme ce o liniștea pe Mandy, discutând cu ea despre faptul că nu trebuie să stea pe mese, să arunce cu lucruri prin casă, să pună mâna pe obiecte ascuțite, că trebuie să ceară ajutorul unui adult, dacă e nevoie. Și-a spus în gând că nu era nici o șansă să se întâmple lucrul acesta, pentru că Mandy era cel mai independent copil de trei ani pe care-l văzuse vreodată. Asta spunea multe, mai ales că el își aducea aminte cum fusese Jem când era de vârsta ei.

Amanda avea o calitate: nu ținea la supărare. La cinci minute după ce primise palma peste fundulet și fusese certată, chicotea și îl ruga pe Roger să se joace împreună cu păpușile.

– Tati trebuie să lucreze în dimineața asta, i-a spus Roger, aplecându-se spre ea, astfel încât fetița să i se poată cățăra pe umeri. Hai s-o căutăm pe Annie Mac și poate că tu și păpușelele tale o veți ajuta să facă ordine prin cămară.

Lăsându-le pe Mandy și pe Annie Mac să facă amândouă treabă în cămară, supravegheate de o mulțime de păpuși, care nu arătau tocmai bine, și de animale de pluș, Roger s-a întors în biroul lui și și-a scos caietul în care își nota cântecele pe care își propusese să le memoreze. Își dăduse întâlnire în cursul săptămânii aceleia cu Siegfried MacLeod, capelmaistrul de la St. Stephen. Voia să-i prezinte niște cântece mai puțin cunoscute, pentru a-i câștiga bunăvoința.

Se gândea că va avea nevoie de bunăvoință. Dr. Weatherspoon îl liniștise, spunând că MacLeod va fi încântat de ajutor, mai ales când era vorba despre corul de copii, numai că Roger își petrecuse destulă vreme în cercurile

academice, lojele masonice și tavernele din secolul al XVIII-lea pentru a ști cum funcționează politica pe plan local. Era posibil ca MacLeod să respingă ideea de a avea alături de el un venetic – dacă ne putem exprima astfel – care i-a fost băgat pe gât, fără a i se fi spus înainte.

Apoi mai era problema delicată legată de faptul că asistentul capelmaistrului nu putea cânta. Și-a dus mâna la gâtul crestat de cicatrice.

Văzuse doi specialiști, unul din Boston, altul din Londra. Amândoi spuseseră același lucru. Exista posibilitatea ca intervenția chirurgicală să aibă un efect benefic asupra vocii sale, prin înlăturarea unei părți a laringelui, dar exista și posibilitatea ca această intervenție să îi distrugă întru totul vocea.

Intervențiile chirurgicale asupra coardelor vocale sunt un lucru delicat, îi spusese unul dintre doctori, dând din cap. *De obicei nu riscăm decât atunci când apare o necesitate imediată, cum ar fi o tumoare canceroasă, o malformație care împiedică vorbirea sau vreun motiv serios, de natură profesională. De exemplu, dacă un cântăreț foarte cunoscut ar face noduli, motivul îmbunătățirii performanțelor vocale este destul de puternic, încât să riscăm intervenția chirurgicală, cu toate că, în asemenea situații, nu riscăm ca persoana respectivă să rămână mută. În cazul dumneavoastră...*

Și-a pus două degete pe gât și a fredonat discret, simțind vibrația care îl liniștea. Își amintea foarte bine cum e să fii mut. La vremea respectivă, fusese convins că nu va mai putea vorbi niciodată. La cântat nici nu se putea gândi. Când și-a adus aminte de disperarea care îl cuprinsese atunci, a transpirat. Să nu le mai poată vorbi copiilor, lui Bree? Nu, nu avea să riște acest lucru.

Domnul Weatherspoon îi privise cu interes gâtul, dar nu spusese nimic. Era posibil ca MacLeod să nu dea dovadă de așa de mult tact.

Cel pe care Dumnezeu îl iubește, îl pedepsește. Weatherspoon, lucru lăudabil, nu spusese acest lucru în timpul discuției pe care o avuseseră. Oricum, acela era citatul care fusese selectat pentru întâlnirea din acea săptămână a grupului pentru studiul Bibliei. Respectivul citat era tipărit pe fluturașul așezat pe biroul parohului. În mintea inflamată a lui Roger, totul i se părea că este un mesaj.

– Ei bine, dacă la asta vă gândiți, apreciez complimentul, a spus el cu glas tare. M-aș bucura totuși dacă săptămâna aceasta nu m-aș afla în centrul atenției.

Spusese aceste cuvinte mai mult în glumă, dar exista și o doză de supărare în ele.

Nu îi plăcea deloc să își dovedească sieși că era în stare să facă un anume lucru. Ultima oară a fost vorba de ceva în plan fizic. Acum era ceva de ordin spiritual. Să îndrăznească, în acea lume în care totul era relativ? Fusese gata să înfrunte problemele, nu-i așa?

– M-ai întrebat. De când nu accepți un răspuns pozitiv? Mi-a scăpat mie ceva?

Bree așa crezuse. Roger și-a adus aminte de punctul culminant al disputei lor și a roșit de rușine.

– Aveai… *Am crezut* că ai, se corectase ea, o vocație. Poate că nu așa îi spun protestanții, dar asta *este*, nu-i așa? Mi-ai spus că Dumnezeu ți-a vorbit.

Se uita în ochii lui cu atâta hotărâre, de parcă ar fi vrut să se privească prin el, iar el ar fi vrut să se uite în altă parte… dar nu a făcut-o.

– Tu crezi că Dumnezeu se răzgândește? a întrebat ea, vorbind mai încet, punându-i mâna pe braț. Sau crezi că te-ai înșelat?

– Nu, a răspuns el din reflex. Nu și când se întâmplă așa ceva… mă rog, când *s-a întâmplat,* nu am avut nici un dubiu.

– Acum ai?

– Vorbești ca mama ta. Parcă pui un diagnostic.

El ar fi vrut să sune a glumă, dar nu era.

Fizic, Bree semăna atât de mult cu tatăl ei, încât rar observa la ea vreo asemănare cu Claire, însă atunci când punea întrebările cu calm și răceală, era întruchiparea lui Claire Beauchamp. Ridica ușor o sprânceană, așteptând un răspuns.

El a tras adânc aer în piept, răspunzând:

– Nu știu.

– Ba știi.

Supărarea se accentua, iar el și-a tras brațul din strânsoarea ei.

– De unde dracu' știi tu ce știu eu?

Bree a făcut ochii mari, spunând:

– Sunt *căsătorită* cu tine.

– Și asta îți dă dreptul să-mi citești gândurile?

– Îmi dă dreptul să-mi fac griji pentru tine!

– Ei bine, nu-ți face!

Se împăcaseră, bineînțeles. Se sărutaseră, ba făcuseră chiar mai mult decât atât, se iertaseră reciproc. A ierta nu însemna, bineînțeles, a uita.

– *Da, știu.*

– *Știi?*

– Da, spusese el în cele din urmă, privind turnul care se zărea pe fereastră. Da, știu al dracului de bine!

Oare îi era sortit să devină pastor, dar nu presbiterian? Să devină pastor al vreunei secte, evanghelice... *catolice*?

Acest gând era atât de tulburător, încât a simțit nevoia de a se ridica și de a se plimba de colo-colo. Nu era vorba că ar fi avut ceva împotriva catolicilor, exceptând sentimentele înrădăcinate în vremea când a trăit în *Highlands*, protestant fiind, dar nu-și imagina că ar fi putut deveni așa ceva. Gestul său ar fi fost văzut de către doamna Ogilvy, doamna MacNeil și celelalte doamne drept o „trecere la Biserica Romei" (la un lucru rău, acesta era de fapt gândul nerostit). Despre această trecere s-ar fi vorbit cu mocnită indignare timp... ei bine, timp de ani de zile.

Gândindu-se la asta, a rânjit cu neplăcere. Ei bine, el nu putea să devină preot catolic, nu-i așa? Nu putea deveni preot catolic, câtă vreme îi avea pe Bree și pe copii. Gândul acesta l-a liniștit și s-a așezat. Nu. El trebuia să aibă încredere în acel Dumnezeu, deși acțiunea Dr. Weatherspoon avea ca scop să-i arate o cale într-o perioadă deosebit de spinoasă a vieții sale. Și dacă avea încredere, oare acela nu era un semn al predestinării?

Roger a oftat zgomotos și și-a propus să-și scoată din minte toată această problemă, concentrându-se asupra caietului său.

Unele dintre cântecele și poeziile pe care le notase erau adunate din viața anterioară, erau piese tradiționale pe care le cântase el însuși. Culesese unele dintre cântecele mai puțin cunoscute în secolul al XVIII-lea de la emigranți scoțieni, de la călători, negustori ambulanți și marinari. Pe altele le găsise printre mulțimea de cutii rămase de la reverend. Garajul vechii case parohiale era plin de asemenea cutii, iar el și Bree abia dacă umblaseră prin ele. Fusese un mare noroc că, atunci când se întorseseră, găsiseră cutia din lemn în care erau scrisori.

S-a uitat la cutie. Se calmase. Nu putea citi scrisorile în absența lui Bree. Nu ar fi fost corect. Dar cele două cărți... Răsfoiseră în fugă cărțile când găsiseră cutia, dar îi preocupaseră mai mult scrisorile, doriseră mai mult să afle ce se întâmplase cu Claire și Jamie.

Simțindu-se ca Jem când umbla la un pachet de biscuiți cu ciocolată, a dat cutia jos cu grijă – era foarte grea – și a pus-o pe masă, cercetând cu grijă scrisorile.

Cărțile erau mici. Cea mai mare dintre ele era un volum *in octavo*, adică avea cinci inch pe șapte. Era un format obișnuit pentru o perioadă în care hârtia era scumpă și greu de obținut. Cea mai mică dintre cărți era un volum tip *in sexto*, adică avea doar patru inch pe cinci. A zâmbit puțin, gândindu-se la Ian Murray. Brianna îi spusese care fusese reacția vărului ei scandalizat în momentul în care i se relatase despre hârtia igienică. S-a gândit că niciodată nu se va mai șterge la fund fără a avea impresia că a comis o extravaganță.

Cartea cea mai mică era legată cu grijă în piele de vițel vopsită în albastru, cu colțurile paginilor poleite cu aur, o carte scumpă și foarte frumoasă. Aceasta purta titlul *Principii ale sănătății* de C.E.B.F. Fraser. Era vorba despre o ediție limitată realizată de către *A. Bell, Tipograf, Edinburgh.*

Asta era pentru el un motiv de bucurie. Deci reușiseră să ajungă în Scoția mulțumită căpitanului Trustworthy Roberts. Cel puțin presupunea asta. Era un om de cultură și știa că acel lucru nu trebuia să fie neapărat o dovadă. Era posibil ca manuscrisul să ajungă într-un fel în Scoția, fără a fi dus de însuși autorul său.

Se întreba dacă ajunseseră acolo. A privit prin camera confortabilă, cu mobilier vechi. Și-l putea imagina cu ușurință pe Jamie stând la vechiul birou de la fereastră, parcurgând împreună cu cumnatul său catastifele fermei. Dacă bucătăria era inima casei, și asta chiar era, această încăpere fusese întotdeauna creierul casei.

În virtutea unui impuls, a deschis cartea și aproape că s-a înecat. Pe pagina de gardă se vedea, așa cum se obișnuia în secolul al XVIII-lea, portretul autorului, realizat prin litografiere. Era un bărbat îmbrăcat ca un medic, în costum negru, cu baston negru. De undeva de sus îl privea cu seninătate soacra lui.

A râs în hohote, iar Annie Mac l-a privit discret, dar cu vădită curiozitate, pregătită pentru situația în care Roger ar fi făcut o criză sau ar fi început să vorbească singur. El i-a făcut un semn să iasă și a închis ușa în urma ei, înainte de a se întoarce la carte.

Era ea, într-adevăr. Erau ochii ei, umbriți de sprâncene negre, se vedeau oasele ferme, dar fine, ale pometilor și tâmpla. Gravorul nu reușise să surprindă liniile gurii. În carte ele ieșeau mai mult în evidență și îi stătea foarte bine așa. Nici un bărbat nu avea buze ca ale ei.

Ce vârstă avea...? S-a uitat la data tiparului: MDCCLXXVIII, adică 1778. Nu era cu mult mai bătrână decât atunci când o întâlnise în timpurile acelea... și totuși arăta mult mai tânără decât o știa el.

Oare era o reprezentare a lui Jamie în cealaltă...? A luat cartea și a deschis-o. Tot o gravură era, dar ștearsă și părea un desen cu o scenă domestică. Socrul său stătea într-un fotoliu, cu părul legat la spate, cu un pled pus pe spătarul fotoliului și cu o carte pe un genunchi. Îi citea unui copil care stătea pe celălalt genunchi, o fetiță cu părul negru și cârlionțat. Avea fața ascunsă privitorului, absorbită fiind de poveste. Bineînțeles că gravorul nu avea cum să știe cum arăta fața lui Mandy.

Cartea purta titlul *Poveștile bunicului* și subtitlul *Povești din ținutul Highlands, din Scoția și din ținuturile sălbatice ala Carolinei de Nord și de Sud* de James Alexander Malcom MacKenzie Fraser. Cartea fusese tipărită tot de către *A. Bell, Edinburgh*, în același an ca și cealaltă. Ca dedicație era scris pur și simplu *Nepoților mei*.

Portretul lui Claire îi stârnise râsul. Acesta l-a mișcat atât de mult încât aproape că i-au dat lacrimile și a închis cartea încetișor.

Asta fusese soarta lor, să creeze, să păstreze, să transmită aceste lucruri, aceste documente fragile peste ani, nutrind doar speranța că aveau să supraviețuiască și aveau să ajungă în mâinile celor cărora le erau destinate.

Cum reușiseră? Ei bine, se spune că datorită credinței se pot mișca și munții din loc, chiar dacă, în acel moment, cu ajutorul credinței sale nu putea fi mutat din loc nici măcar un mușuroi de furnici.

– Iisuse, a mormăit el, nefiind sigur dacă era vorba despre o exprimare a frustrării sau despre o cerere de ajutor.

A observat o mișcare în geam iar Roger, deranjat, a ridicat ochii și l-a văzut pe Jem ieșind din bucătărie în celălalt capăt al casei. Era roșu la față, avea umerii lăsați, iar în mână purta o sacoșă tricotată. Roger a putut vedea că în sacoșa aceea erau o sticlă cu suc de lămâie, o pâine și alte pachete în care erau alimente. Uluit, s-a uitat la ceas crezând că pierduse noțiunea timpului, dar nu era așa. Era ora unu.

– Ce Dumne...

Lăsând hârtia deoparte, s-a ridicat și a ajuns în partea din spate a casei, tocmai la timp pentru a vedea silueta mică a lui Jem, îmbrăcat într-o geacă și cu blugi – nu avea voie să poarte blugi la școală – mergând pe câmp.

Roger l-ar fi putut ajunge din urmă cu ușurință, dar a încetinit pasul, preferând să-l urmărească de la distanță.

Era clar că Jem nu era bolnav... Asta însemna că se întâmplase ceva grav la școală. Oare fusese trimis acasă ori plecase din proprie inițiativă? Nu sunase nimeni la telefon, dar abia trecuse de ora la care la școală se mânca de prânz. Dacă Jem găsise o posibilitatea de a se face nevăzut, era posibil să nu se fi observat încă lipsa lui. Era un drum de două mile, dar asta era un fleac pentru Jem.

Băiatul ajunsese la gardul din piatră care mărginea câmpul, a sărit peste el și a traversat cu pas hotărât o pajiște plină de oi. Unde se ducea?

– Ce Dumnezeu ai mai făcut de data asta? a întrebat Roger încet, ca pentru sine.

Jem era la școala din Broch Mordha de doar câteva luni. Era primul contact cu educația din secolul XX. După întoarcerea lor, Roger îl meditase pe Jem acasă, la Boston, în vreme ce Bree era cu Mandy, în convalescență după operația care îi salvase viața. Când Mandy a fost adusă acasă, după ce s-a însănătoșit, au trebuit să decidă care va fi următorul pas pe care îl vor face.

Mai ales Jem fusese cel care îi convinsese să vină în Scoția și să nu rămână la Boston, cu toate că și Bree își dorise să vină în Scoția.

– Este moștenirea lor, spusese ea. Jem și Mandy sunt scoțieni atât după mamă, cât și după tată. Vreau să păstreze ceea ce au moștenit.

Era vorba și despre legătura cu bunicul lor, deși ea nu exprimase această idee.

El fusese de acord și agrease că, în Scoția, Jem va sări cel mai puțin în ochi. Deși avusese contact luni întregi cu emisiunile televizate în Statele Unite, el continua să aibă un puternic accent scoțian, lucru care l-ar face să iasă în evidență într-o școală elementară din Boston. Pe de altă parte, Roger a observat că Jem atrăgea atenția asupra sa, indiferent de situație.

Cu toate acestea, nu era nici o îndoială că viața în Lallybroch și într-o școală modestă din *Highlands* era altfel decât cea cu care se obișnuise Jem în Carolina de Nord, deși, având în vedere gradul de flexibilitate al copiilor, Roger sperase că băiatul se va adapta la orice situație.

Cât despre perspectiva pe care o avea el în Scoția... Nici nu voia să se gândească la asta.

Jem ajunsese la marginea pajiștii și a gonit câteva oi care îi blocau accesul spre poarta ce dădea în stradă. Un berbec negru și-a aplecat capul și l-a

amenințat pe Jem. Dar pe băiat oile nu izbuteau să-l sperie. El a strigat și a ridicat sacoșa. Berbecul negru s-a retras uimit, iar Roger a zâmbit.

Nu avea nici o grijă în ceea ce privea inteligența lui Jem. Ba avea, dar nu legat de lipsa de inteligență a băiatului. Se gândea mai mult la încurcăturile în care ar putea intra din cauză că era inteligent. Școala nu era ușoară pentru toată lumea, mai ales dacă era una nouă. Dacă mai era vorba și despre o școală în care ieșeai în evidență, indiferent care era motivul... Roger și-a adus aminte de anii de școală petrecuți la Inverness, când era în centrul atenției pentru că nu avea părinți și apoi pentru că fusese adoptat de pastor. După câteva săptămâni în care se simțise groaznic pentru că era înghiontit, ridiculizat și i se fura gustarea, a început să riposteze. Deși acest lucru le-a creat dificultăți profesorilor, problemele pe care le avusese s-au rezolvat.

Jem se bătuse? Nu văzuse nici o pată de sânge, dar poate că fusese prea departe de băiat pentru a o putea vedea. Dacă ar fi fost vorba de așa ceva, ar fi fost surprins.

Cu o săptămână în urmă, avusese loc un incident la școală. Jem observase un șobolan mare care intrase într-o gaură din podea. În ziua următoare, adusese cu el o bucată de sfoară și pusese o capcană, chiar înainte de prima oră. Apoi ieșise să-și ia „prada", și jupuise pielea șobolanului, dovedindu-se foarte priceput în a efectua această operație, fapt care îi încântase pe colegi și le îngrozise pe colege. Nici pentru profesoară nu fusese prilej de încântare. Domnișoara Glendenning crescuse la oraș și era din Aberdeen.

Cu toate acestea, se aflau la o școală dintr-un sat din *Highlands* și majoritatea elevilor proveneau de la fermele și gospodăriile din zonă. Părinții lor aveau obiceiul să pescuiască și să vâneze... și se pricepeau, cu siguranță, la șobolani. Directorul, domnul Menzies, îl felicitase pe Jem pentru priceperea de care dăduse dovadă, dar îi ceruse să nu mai facă asta în școală. Îi îngăduise, totuși, să păstreze pielea, iar Roger o bătuse în cuie pe ușa magaziei.

Jem nu s-a străduit să deschidă poarta, ci s-a strecurat printre barele acesteia, trăgând sacoșa după el.

Se îndrepta către drumul principal. Voia să facă autostopul? Roger a înaintat mai repede, evitând excrementele negre și făcându-și loc printre oile care pășteau și care au fost indignate, exprimându-și sentimentele printr-un *beee* prelung.

Nu, Jem o luase în sensul opus. Unde naiba se ducea? Drumeagul nepavat care ducea către șoseaua principală într-un sens nu ducea nicăieri în celălalt sens. Mai exact se termina unde relieful se schimba, dând spre munții plini de stânci.

Era clar că Jem într-acolo se îndrepta, adică spre munți. A ieșit de pe drumeag și a început să urce, silueta lui fiind ascunsă aproape în totalitate de vegetația bogată din ferigi și de crengile de scoruș-de-munte. Era evident că își dorea să se refugieze în munți, ca scoțienii care se opuneau legii și care ajungeau eroi peste timp; se îndrepta către Peștera lui Dunbonnet.

Jamie Fraser trăise acolo șapte ani după catastrofa de la Culloden, într-un loc din care își putea vedea casa, dar în care nu putea fi văzut de către militarii lui Cumberland, protejat de către cei apropiați, care nu îi pronunțaseră niciodată numele, ci îl numiseră Dunbonnet, fiindcă purta o bonetă tricotată, pentru a-și ascunde părul de culoare deschisă.

Același păr a strălucit ca un far înainte de a dispărea din nou în dosul unei stânci.

Dându-și seama că pe terenul accidentat l-ar putea pierde pe Jem, Roger a grăbit pasul. Să-l strige? Știa destul de bine unde se afla peștera – Brianna îi spusese – dar nu fusese niciodată acolo. Se întreba de unde știa Jem unde era peștera. Poate nu știa și o căuta.

Gândindu-se la toate acestea, s-a decis să nu strige, ci a început ascensiunea. Și-a dat seama că, pe o cărare mică, străbătută de cerbi și de căprioare, avea ocazia să vadă urma lăsată de pantoful sport. A înaintat puțin mai încet. Acum nu îl va mai pierde pe Jem din ochi.

Pe creastă era liniște, dar vântul bătea neîncetat, trecând printre copaci.

Se vedeau explozii de purpuriu intens printre stâncile de deasupra lui. A auzit un sunet adus de vânt și s-a întors curios în direcția lui: o altă pată roșcată, un cerb cu coarne minunate, boncăluia în rut, la zece pași de el, undeva mai la vale. A rămas nemișcat. Cerbul a înălțat capul și minunatele lui nări negre au adulmecat aerul.

Și-a dat seama deodată că dusese mâna la brâu, unde avea pe vremuri un cuțit pentru jupuit, iar mușchii îi erau încordați, ca și când ar fi fost gata să coboare în fugă și să taie gâtul cerbului, îndată ce glonțul vânătorului l-ar fi doborât la pământ. Simțea pielea dură, aspră din cauza părului, auzea pocnetul făcut de trahee, simțea jetul de sânge cald curgându-i pe mâini și vedea dinții gălbui cu urme verzi, semnele ultimei mese de care se bucurase cerbul.

Cerbul a boncăluit, a scos un muget gutural, puternic. Aceasta era provocarea lansată oricărui alt cerb care îl putea auzi. Roger s-a așteptat să audă vâjâitul săgeții lui Ian, care să se înfigă în spatele cerbului și trosnetul puștii lui Jamie, care să tulbure liniștea. Apoi a revenit în prezent și s-a aplecat să ia o piatră ca să o arunce spre cerb, dar acesta îl auzise și plecase cu un trosnet de crengi uscate.

A rămas nemișcat, adulmecându-și propria transpirație. Se simțea rupt de spațiu și timp, dar nu se afla în munții din Carolina de Nord, iar cuțitul din buzunarul lui era pentru tăiat sfoară și pentru deschis sticle de bere

Inima îi bătea cu putere, dar s-a întors spre cărare, încercând să revină cu adevărat în timpul și în locul în care se afla. Sigur totul devine mai ușor pe măsură ce ne învățăm cu un lucru? Se întorseseră de mai bine de un an și el tot se mai trezea uneori noaptea fără a-și da seama unde și în ce timp se afla sau, ce era și mai rău, pășea într-o gaură de vierme și se întorcea în trecut.

Copiii, pentru că erau copii, nu păreau să fi suferit atât de mult din cauza faptului că se aflau... altundeva. Mandy fusese, desigur, prea mică și prea bolnavă pentru a-și aminti ceva legat de viața pe care a dus-o în Carolina de Nord sau de trecerea printre pietre. Dar Jem își amintea. Ei bine, Jem... se uitase la automobilele de pe strada la care au ajuns la o jumătate de oră după ce au ieșit dintre pietre, la Ocracoke, și a rămas pe loc, transfigurat, având un zâmbet larg pe chip, în timp ce mașinile treceau pe lângă el.

– Vrrruuummm! spusese el mai mult pentru sine.

Era vorba despre trauma separării și a călătoriei în timp. Roger abia dacă a putut să meargă, având sentimentul că lăsase între pietre o parte majoră și irecuperabilă din sine... o parte aparent uitată.

Un șofer amabil a oprit și i-a luat, cuprins de un sentiment de compasiune la auzul poveștii lor legate de un accident pe care l-ar fi avut cu o barcă. I-a dus până într-un sat unde, prin intermediul unei convorbiri cu taxă inversă avute cu Joe Bernathy, se rezolvase pe moment problema banilor, a hainelor, a unei camere și a mâncării. Jem stătuse pe genunchii lui Roger, privind cu gura deschisă pe geam când călătoreau cu mașina pe drumul îngust, cu vântul jucându-se în părul lui moale, de culoare deschisă.

Abia aștepta să mai trăiască această experiență. Imediat ce s-au stabilit la Lallybroch, l-a convins pe Roger să-l lase să conducă Morrisul Mini pe

drumurile din preajma fermei și stătea foarte fericit în poala lui Roger, strângând bine volanul în mâini.

Roger a zâmbit discret, ca pentru sine, și s-a gândit că avea noroc cu faptul că Jem se hotărâse să pornească la drum pe jos. Peste un an sau doi, avea să fie destul de înalt pentru a atinge pedalele. Poate că era mai bine să înceapă să ascundă cheile mașinii.

Acum băiatul se afla mult deasupra fermei și s-a oprit să privească în susul pantei. Brianna spusese că peștera se află în partea sudică a muntelui, la patruzeci de picioare mai sus față de o stâncă mare, denumită în zonă Leap o' the Cask[1]. Stânca primise acest nume deoarece servitorul lui Dunbonnet, care îi aducea bere fugarului ascuns, s-a întâlnit cu un grup de militari britanici și, pentru că a refuzat să le dea lor butoiul, i-au tăiat mâna.

– Oh, Iisuse, a șoptit Roger. Fergus, Dumnezeule, Fergus!

Rostind aceste cuvinte, a văzut imediat înaintea ochilor chipul omului cu trăsături fine, cu ochi negri, care râdea cu poftă în timp ce scotea din apă un pește, folosindu-se de cârligul care îi înlocuia mâna stângă... Apoi a zărit cu ochii minții mâna zăcând însângerată pe cărare, chiar înaintea lui.

Asta pentru că era aici, chiar aici. Întorcându-se, a văzut stânca mare, dură, martor puternic și mut al ororii și al disperării, al trecutului care părea să-l fi apucat de gât, întocmai ca un laț.

A tușit cu putere, încercând să-și dreagă glasul, și a auzit boncăluitul altui cerb, undeva deasupra lui, pe cărare, dar pe care nu-l putea zări.

A ieșit din cărare și s-a lipit de stâncă. Putea fi absolut sigur că tusea lui nu semănase cu boncăluitul unui cerb și că acela care se afla undeva, mai sus, nu-l luase drept un rival? Nu, cerbul cu pricina cobora pentru a-l înfrunta pe cel întâlnit de Roger mai devreme.

O clipă mai târziu, cerbul cobora, croindu-și drum printre tufele de iederă și printre stânci. Era un animal frumos, dar se vedeau pe el semnele perioadei de rut. I se vedeau coastele, avea ochii înroșiți de nesomn și dorință.

Cerbul l-a zărit. Capul mare s-a întors spre Roger și omul a văzut că animalul îl fixase cu ochii lui injectați. Cerbul nu se temea de el, dar se părea că în creierul lui nu mai exista loc pentru altceva decât pentru luptă și pentru împerechere. Și-a întins gâtul spre Roger și a boncăluit, iar de atâta efort i s-a văzut albul ochilor.

---

[1] Pârleazul butoiului (lb. engleză) (n.tr.)

– Uite ce-i, amice. Dacă vrei, poți s-o ai, a spus Roger, îndepărtându-se încet. Cerbul îl urmărea, însă, amenințător, cu capul plecat.

Alarmat, Roger a întins brațele, a început să le agite și să strige la cerb. În mod normal, aceste manifestări l-ar fi alungat, numai că un cerb în rut nu reacționează normal. Cerbul și-a aplecat capul și a pornit la atac.

Roger s-a ferit și apoi s-a aruncat pe burtă la baza stâncii. S-a lipit cât a putut mai bine de ea, sperând că cerbul nu îl va călca în copite. S-a împiedicat și s-a oprit la câțiva pași de el, răvășind tufele de iederă cu coarnele, pufăind. Apoi a auzit boncăluitul cerbului aflat mai jos și a înălțat capul.

Încă un boncăluit venit de jos și cerbul care îl atacase pe Roger a pornit pe cărare, drumul lui către câmpul de luptă fiind marcat de trosnetul crengilor rupte și de scrâșnetul pietrișului călcat în copite.

Roger s-a ridicat în picioare. Adrenalina îi curgea prin vine de parcă ar fi fost mercur. Nu realizase că cerbii s-ar fi putut înfrunta chiar acolo, sus. Dacă și-ar fi dat seama, nu și-ar mai fi pierdut vremea alunecând în trecut. Trebuia să-l găsească pe Jem *acum*, înainte ca băiatul să pățească ceva.

Auzea boncăluitul și trosnetul coarnelor celor doi cerbi care se luptau pentru a avea control asupra unui harem și unui teritoriu. Acum nu se mai vedeau, însă, din locul în care se afla el.

– Jem! a strigat Roger, fără să-i pese dacă glasul lui semăna cu boncăluitul unui cerb aflat în rut sau cu sunetul pe care îl scotea un elefant. Jem! Unde ești? Răspunde-mi în clipa asta!

– Sunt aici, sus, tăticule.

Vocea lui Jemmy s-a auzit de undeva, de deasupra lui, tremurând puțin. Roger s-a întors puțin, pentru a-l vedea pe Jem stând pe Leap o' the Cask, cu sacoșa strânsă la piept.

– Coboară acum.

În aceste cuvinte se simțea ușurarea, dar și iritarea.

Roger a întins brațele și băiatul a aterizat greu în brațele tatălui său.

Roger a gemut ușor și s-a aplecat să ridice sacoșa care căzuse. Pe lângă pâine și suc de lămâie, Roger a mai văzut că se aflau în ea mai multe mere, o bucată mare de brânză și un pachet de biscuiți cu ciocolată.

– Aveai de gând să stai pe-aici mai multă vreme, nu-i așa? a întrebat Roger, iar Jemmy a roșit și și-a ferit privirea.

Roger s-a întors și a privit în susul pantei.

– E acolo sus, nu? Peștera bunicului tău e acolo, nu?

Nu zărea nimic. Pe pantă se vedea un amestec de pietre și iederă, scorușii-de-munte și anini negri.

– Da, e chiar acolo, a spus Jemmy, arătând cu degetul în susul pantei. Vezi copacul ăla?

Vedea scorușul pe care i-l arătase băiatul. Era un pom în toată legea, încărcat de ani. Nu se putea să fi fost acolo din vremea în care trecuse pe acolo Jamie, nu-i așa? Nu se vedea, însă, intrarea în peșteră.

Nu se mai auzeau sunetele luptei dintre cerbi. S-a uitat în jur, pentru a se asigura că învinsul nu va trece pe unde se aflau ei doi, dar nu era nici urmă de cerb.

– Arată-mi locul, a spus Roger.

Jem, care nu se simțea foarte în largul lui, s-a liniștit puțin și a pornit-o în susul pantei, cu Roger după el.

Puteai să treci pe lângă intrarea în peșteră fără a o vedea. Era mascată de bolovani și de vegetația bogată. Puteai vedea îngusta intrare în peșteră doar dacă te aflai în fața ei.

O adiere rece venea din peșteră și umezeala îi atingea fața. S-a lăsat în genunchi pentru a arunca o privire înăuntru. Nu vedea decât la câțiva metri, dar peisajul nu era deloc unul tentant.

– E cam rece ca să poți dormi acolo, a spus Roger privindu-l pe Jem și așezându-se pe o stâncă aflată în preajmă.

– Vrei să te așezi și să-mi spui ce s-a întâmplat la școală?

Jem a înghițit nodul care i se pusese în gât, mișcându-se de pe un picior pe altul, și a răspuns în cele din urmă.

– Stai jos.

Roger nu a ridicat glasul, dar era evident faptul că dorea să i se dea ascultare.

Nu se poate spune că Jem s-a așezat, ci s-a sprijinit de una dintre stâncile care ascundea intrarea în peșteră. Băiatul nu a ridicat ochii.

– Am luat bătaie cu cureaua, a mormăit Jem punând bărbia în piept.

– Așa? a întrebat Roger, încercând să-și stăpânească glasul. Ei, ăsta-i un lucru mai puțin plăcut. Am luat și eu bătaie o dată sau de două ori cât am fost la școală și nu mi-a plăcut.

Jem a înălțat capul și a făcut ochii mari, întrebând:

– Așa? Pentru ce?

– De cele mai multe ori pentru că m-am bătut cu colegii.

Roger se gândise că nu trebuia să-i dea exemplu negativ, dar iată că a făcut-o pentru că acela era adevărul și bătaia era problema lui Jem…

– Asta s-a întâmplat astăzi?

Îl examinase sumar pe Jem și acum se uita mai atent la el. Băiatul părea să nu fi pățit nimic, dar când a întors capul, a văzut că se întâmplase ceva cu urechea lui. Era foarte roșie, iar lobul era aproape purpuriu.

Ar fi vrut să strige, dar s-a abținut, întrebând:

– Ce s-a întâmplat?

– Jacky McEnroe mi-a zis că, dacă auzi că am mâncat bătaie cu cureaua, îmi mai tragi și tu o bătaie bună, a spus Jem, privindu-l în ochi pe tatăl său. Asta o să faci?

– Nu știu. Sper să nu fiu obligat să o fac.

Îi administrase lui Jem o bătaie o dată. Fusese nevoit să o facă și nici unul dintre ei nu dorea să repete experiența.

A întins mâna pentru a atinge ușor urechea roșie a lui Jem, zicând:

– Spune-mi ce s-a întâmplat, fiule.

Jem a tras adânc aer în piept și a expirat cu putere, resemnat.

– Ei bine, totul a început atunci când Jimmy Glasscock a spus că mama, eu și cu Mandy o să ardem cu toții în focul iadului.

– Așa?

Roger nu era surprins deloc. Presbiterienii din Scoția nu se remarcau prin flexibilitate religioasă, iar acest lucru dura de o sută de ani. Poate că mulți se abțineau să le spună catolicilor că vor ajunge în iad, dar toți gândeau acest lucru.

– Dar tu știi ce trebuie să faci în situațiile-astea, nu-i așa?

Jem auzise astfel de lucruri în Ridge, cu toate că ideile nu erau exprimate chiar atât de dur, deoarece Jamie Fraser era cine era. Cu toate acestea, se vorbise despre astfel de situații și Jem știa foarte bine ce răspuns se cuvenea să dea.

– Da, sigur că da, a replicat Jem, dând din umeri și privindu-și pantofii. Trebuie să spun: da, bine, ne întâlnim acolo. Așa am și spus.

– Și?

Copilul a oftat din adâncul inimii.

– Am vorbit în *Gàidhlig*.

Roger s-a scărpinat în dosul urechii, mirat. Gaelica se vorbea din ce în ce mai puțin în *Highlands*, dar aveai ocazia s-o mai auzi la pub sau la poștă.

Nu era nici o îndoială că unii dintre colegii de clasă ai lui Jem își auziseră bunicii vorbind gaelica, și chiar dacă nu au înțeles ce a spus…

– Și? a întrebat Roger.

– Și domnișoara Glendenning m-a apucat de ureche și cred că a vrut să mi-o rupă.

Jemmy a roșit, gândindu-se la cele întâmplate.

– M-a tras de ea, tată!

– De ureche? a întrebat Roger, roșindu-se la rândul său.

– Da! Lacrimi de umilință și supărare au inundat ochii lui Jem, dar le-a șters cu mâneca și s-a lovit cu pumnul peste genunchi.

– Mi-a spus: „Noi nu vorbim AȘA! Noi vorbim ENGLEZA!"

Băiatul imita virulența din vocea profesoarei, deși glasul său era cu câteva octave mai înalt decât acela al redutabilei domnișoare Glendenning.

– Și după aia te-a bătut cu cureaua? a întrebat Roger cu îndoială.

– Nu, a replicat Jem, ștergându-și nasul cu mâneca. Domnul Menzies a făcut asta. Ei bine, deja mă supărase Jimmy, și când domnișoara m-a apucat de ureche, m-a cam durut. Și… mi-am pierdut cumpătul.

S-a uitat cu ochii lui albaștri la Roger. Acea privire plină de supărare semăna leit cu a bunicului său. Tocmai de aceea lui Roger îi venea să zâmbească.

– Ai mai spus ceva, nu-i așa?

– Da, a recunoscut Jem, frecând vârful pantofului sport de pământ. Domnișoarei Glendenning nu-i place *Gàidhlig* pentru că nu știe nici o boabă. Nici domnul Menzies nu știe.

– Oh, Doamne!

Pentru că auzise țipete, domnul Menzies a venit în curte și l-a auzit pe Jem, care îi striga domnișoarei Glendenning câteva dintre cele mai savuroase înjurături în gaelică, pe care le auzise de la bunicul lui.

– M-a pus să mă aplec peste spătarul unui scaun și mi-a dat trei lovituri zdravene, pentru ca apoi să mă trimită să stau în vestiar „până ce se termină școala".

– Doar că tu nu ai stat acolo.

Jem a dat din cap, iar părul lui de culoare deschisă părea să strălucească prin aer.

Roger s-a aplecat și a ridicat sacoșa, stăpânindu-și revolta, disprețul, râsul și compasiunea care-l sugrumau. Cu toate astea, preț de o clipă a dat glas compasiunii.

– Ai fugit de-acasă, nu-i așa?

– Nu, a replicat Jem, privindu-l surprins. Nu voiam să mă duc mâine la școală. N-am vrut ca Jimmy să râdă de mine. De-aia m-am gândit să stau aici până la sfârșitul săptămânii, că poate până luni se mai aranjau lucrurile. Poate murea domnișoara Glendenning, a adăugat băiatul plin de speranță.

– Și poate că mama ta și eu am fi fost atât de îngrijorați când te-ai fi întors tu de-aici, încât ai fi scăpat de cea de-a doua mamă de bătaie.

Ochii albaștri ai lui Jem s-au făcut mari de mirare.

– Mama m-ar fi pedepsit dacă aș fi plecat fără să spun o vorbă. Am lăsat un bilet pe patul meu, în care am scris că o să lipsesc o zi sau două, a spus el sigur pe sine, pentru ca apoi să înalțe din umeri și să se ridice, oftând. Putem să trecem la treabă și pe urmă să mergem acasă? a întrebat el cu voce tremurândă. Mi-e foame.

– N-am să te bat, l-a asigurat Roger.

A întins mâna și l-a strâns pe Jem la piept, zicând:

– Vino-ncoace, amice.

Jemmy s-a înmuiat cu totul și s-a topit pur și simplu în brațele lui Roger, plângând un pic, sprijinindu-se de umărul lui, în speranța că tăticul va face astfel încât totul să fie bine.

Și tăticul va face într-adevăr totul să fie totul bine, a promis Roger în sinea sa. Va face totul, chiar dacă asta însemna să o strângă de gât cu mâinile lui pe domnișoara Glendenning.

– De ce este rău să vorbești *Gàidhlig*, tăticule? a mormăit băiatul, extenuat de atâta emoție. Eu nu am vrut să fac nimic rău.

– Nu e rău, a replicat Roger, mângâind băiatul pe părul moale ca mătasea. Nu-ți face griji. Mama și cu mine vom pune lucrurile în ordine. Promit. Și nu trebuie să te duci la școală mâine.

Auzind așa, Jem a oftat și s-a lăsat moale ca un sac. Apoi a înălțat capul și a chicotit încet, întrebând:

– Crezi că mama o să-l pedepsească pe domnul Menzies?

27

TIGRII TUNELURILOR

Prima întâlnire a Briannei cu dezastrul a fost fanta de lumină de pe șine, vizibilă în fracțiunea de secundă cât a durat ca uriașele uși să se închidă în spatele ei cu un „bum" ce a făcut să vibreze aerul din tunel.

Ea a spus un lucru pentru care i-ar fi spălat lui Jem gura cu săpun, dacă băiatul ar fi îndrăznit să-l spună, și l-a spus cu furie, dar încet, dându-și seama ce se întâmpla în momentul în care ușile s-au închis.

Nu a văzut nimic în afară de petele de culoare ce reprezentau reacția retinei ei la faptul că s-a făcut brusc întuneric. Nu se afla decât la câțiva pași în interiorul tunelului, dar putea auzi sunetul buloanelor revenind la locurile lor. Acestea erau acționate de niște roți mari, situate pe partea exterioară a ușilor din oțel și care scoteau un sunet asemănător cu acela ce se aude atunci când cineva roade oase. S-a întors cu grijă, a făcut cinci pași și a întins mâinile. Da, acolo se aflau ușile. Erau mari, solide, din oțel, uși care acum erau bine închise. Auzea râsetele de dincolo de ele.

Chicotesc, s-a gândit ea stăpânită de furie. *Parcă ar fi niște pușt*i!

Așa era, se purtau ca niște puști. A tras adânc aer în piept ca să scape de furie și de senzația de panică. Acum, acea senzație de beznă se mai estompase. Vedea firul de lumină care părea să taie în două ușile de cinci metri. S-a văzut umbra unui bărbat, care a dispărut, însă. Apoi s-au auzit și mai bine șoapte și chicoteli. Cineva a încercat să arunce o privire în tunel, idiotul. Ar trebui să aibă noroc pentru a putea vedea ceva din ceea ce este *aici*. Cu excepția acelei fante subțiri de lumină, tunelul hidroelectric de sub Loch Errochty era întunecat ca iadul.

Cel puțin se putea folosi de fanta de lumină pentru a se orienta. Respirând în voie și-a croit drum – pășea cu atenție, pentru că nu voia să-i amuze și mai mult pe babuinii de dincolo de uși, împiedicându-se și căzând cu zgomot – până la panoul metalic de pe peretele din stânga, unde se aflau întrerupătoarele pentru sistemul de iluminare a tunelului.

A descoperit panoul, dar a intrat în panică imediat ce și-a dat seama că era încuiat. A durat doar o clipă, pentru că a realizat că avea cheia de la panou. Era pe un inel mare, cu chei soioase, primit de la domnul Campbell. Fiecare dintre acele chei avea atașată o bucățică de hârtie terfelită, pe care era notat

de unde era respectiva cheie. Bineînțeles că ea nu putea citi ce scria pe bucățelele de hârtie, iar blestematul ăla de Andy Davies împrumutase de la ea lanterna pe care acum ar fi trebuit să o aibă la brâu. Omul ceruse lanterna sub pretextul că voia să se uite sub camion, pentru a vedea dacă nu cumva se scurgea ulei pe undeva.

Au pus totul la cale destul de bine, s-a gândit ea supărată, încercând cheile pe rând. Mai întâi pe prima, apoi pe a doua. Încerca să le bage în mica gaură invizibilă. Toți trei erau implicați: Andy, Craig McCarty, Rob Cameron.

Ea era un om ordonat și, după ce a încercat toate cheile, constatând că nici una dintre ele nu se potrivea, nu le-a mai încercat încă o dată. Știa că se gândiseră și la această posibilitate. Craig luase cheile de la ea pentru a deschide trusa cu scule din camion. I le returnase cu o reverență exagerată.

Se uitaseră la ea cu ochi mari, bineînțeles, când le-a fost prezentată ca noul inspector pe probleme de securitate, deși ea a presupus că ei fuseseră informați asupra acelui lucru șocant și anume că era femeie. Rob Cameron, un tânăr chipeș, care în mod clar avea o impresie foarte bună despre sine, a privit-o mai întâi din creștet până-n tălpi și din tălpi până-n creștet, înainte de a-i întinde mâna. Îl măsurase și ea la rândul ei pe îndelete și ceilalți doi izbucniseră-n râs. Și Rob se distrase.

Nu simțise din partea lor nici un fel de ostilitate pe drumul către Loch Errochty și se gândea că ar fi simțit-o dacă ar fi existat. Asta era doar o glumă proastă. Probabil. De fapt, momentul care a premers închiderii ușilor nu a fost primul în care ea a avut senzația că se punea ceva la cale. Era mamă de prea multă vreme, astfel că a prins privirile pline de plăcere și de inocență ale bărbaților. Și membrii echipei de întreținere și reparații avuseseră astfel de priviri. Le-ar fi observat privirile, dacă i-ar fi examinat mai atent. Mintea ei era însă doar pe jumătate la treaba pe care o avea de făcut. Cealaltă jumătate se afla în secolul al XVIII-lea, alături de Fergus și Marsali, pentru soarta cărora își făcea griji. Își făcea totuși curaj, gândindu-se că părinții ei și Ian porniseră cu bine spre Scoția.

Indiferent ce se întâmpla – ce se *întâmplase*, s-a corectat ea cu hotărâre – în trecut, lucrurile în legătură cu care se cuvenea să fie îngrijorată erau aici și acum.

Se întreba ce se așteptau să facă ea. Să țipe? Să plângă? Să bată la uși și să-i roage s-o lase să iasă?

S-a apropiat de uși, străduindu-se să facă zgomot cât mai puțin și și-a lipit urechea de fanta care exista între ele. A auzit urletul motorului unui camion și scrâșnetul pietrișului sub cauciucuri, pentru că mașina se îndrepta spre drumul de acces.

– *Nemernicilor* ce sunteți! a strigat ea cât a putut de tare.

Ce aveau de gând?

Dacă nu le satisfăcuse dorința și nu strigase sau nu plânsese, atunci era posibil să fi hotărât să o abandoneze pur și simplu? Voiau să se întoarcă mai târziu pentru a o găsi în toiul unei crize sau pentru a o vedea cu obrajii înroșiți de furie? Sau poate – deși asta era o glumă sinistră – aveau de gând să se întoarcă la birourile Hydro Electric Board, pentru a-i spune domnului Campbell cu un aer cu totul nevinovat că noul său inspector nu venise la serviciu în dimineața aceea?

A expirat pe nas ușor, în mod voit.

Bine. Are să se răzbune crunt când i se va ivi ocazia, dar ce să facă acum?

S-a îndepărtat de panoul de curent electric, privind în beznă. Nu mai fusese niciodată în acest tunel, dar văzuse unul asemănător în timpul turului făcut împreună cu domnul Campbell. Era unul dintre tunelurile din proiectul hidroelectric care fusese săpat cu mâna, adică mai exact cu târnăcopul și lopata, de către „băieții hidro" în anii '50. Acest tunel trecea pe o distanță de aproape o milă prin munte și pe sub valea inundată, în care se afla acum Loch Errochty, iar un tren electric ce părea o jucărie ajungea pe șine până în centrul tunelului.

Inițial cu acel tren fuseseră transportați muncitorii, „Tigrii tunelurilor", până la frontul de lucru și înapoi. La ora actuală, pe șine nu mai mergea decât locomotiva care transporta din când în când muncitorii ce verificau cablurile imense, care se întindeau de-a lungul pereților tunelurilor sau serveau la alimentarea uriașelor turbine dispuse la baza barajului, în celălalt capăt al tunelului.

Gândindu-se la turbine, și-a adus aminte ce trebuiau să facă Rob, Andy și Craig. Urma să ridice una dintre masivele turbine și să-i înlocuiască o paletă avariată.

Și-a lipit spatele de peretele tunelului, punându-și palmele pe piatra dură și s-a gândit. Acolo s-au dus, deci. Nu avea nici o importanță, dar a închis ochii pentru a se putea concentra mai bine și a chemat în memorie paginile din tomul masiv – aflat în prezent pe bancheta camionului care

plecase – unde erau specificate toate detaliile tehnice legate de toate stațiile hidroelectrice de care răspundea.

Se uitase la diagramele acestei stații seara trecută și încă o dată, în fugă, în timp ce se spăla pe dinți, în dimineața asta. Tunelul ducea *la* baraj și fusese folosit la construirea nivelurilor inferioare ale acelui baraj. Cât de jos se afla? Dacă tunelul ajungea în compartimentul turbinelor, ar fi fost izolat printr-un zid. Dar dacă ajungea la nivelul compartimentului de serviciu, deasupra compartimentului turbinelor, o încăpere uriașă în care se găseau macarale capabile să ridice câteva tone, necesare pentru a putea ridica turbinele din locașurile lor – atunci tunelul ar fi fost închis cu o ușă, nefiind necesară izolarea sa, deoarece la celălalt capăt nu era apă.

Indiferent cât de mult se străduia, nu-și putea aminti atât de detaliat diagramele încât să știe dacă la celălalt capăt al tunelului se trecea în baraj, dar era destul de simplu de aflat.

Ea văzuse trenul în fracțiunea de secundă dinaintea închiderii ușilor. Nici nu trebuia să depună prea mult efort pentru a intra în cabina minusculei locomotive. Oare caraghioșii ăia luaseră și cheia trenului? Ha! Nu exista nici un fel de cheie. Trenul era pus în funcțiune cu ajutorul unui comutator de pe consolă. A întors comutatorul și un buton roșu s-a aprins triumfător, iar ea a simțit bâzâitul curentului care intra în șine.

Trenul era foarte simplu de manevrat. Avea o manetă pe care o împingeai înainte sau înapoi, în funcție de direcția în care doreai să te deplasezi. A împins maneta ușor înainte și a simțit cum îi trecea aer pe lângă față, pe măsură ce trenul se mișca încet în măruntaiele pământului.

Trebuia să se deplaseze încet. Butonul roșu arunca raze de lumină asupra mâinilor ei, dar nu străpungea întunericul din tunel, astfel încât nu avea nici o idee unde și cum se curbau șinele. Pe de altă parte, nici nu voia să ajungă la capătul șinelor la viteză mare și să deraieze locomotiva. Parcă se deplasa în pas de melc prin tunel, dar tot era mai bine decât să meargă pe jos, pe pipăite, în condițiile în care în tunelul de peste o milă lungime existau o mulțime de cabluri de înaltă tensiune.

Ceva a izbit-o în întuneric. Pentru o fracțiune de secundă, a avut impresia că a pus cineva un cablu de-a curmezișul șinelor. În clipa următoare, a auzit un sunet care nu era sunet și care a trecut prin ea, atingându-i fiecare nerv, făcând-o să vadă alb înaintea ochilor. După aceea, mâna ei s-a atins de

stâncă și și-a dat seama că se prăbușise peste consolă, că atârna în afara micuței locomotive și era pe cale să se prăbușească în întuneric.

Deși îi vâjâia capul, a reușit să apuce marginea consolei și să se așeze din nou în cabină. A mișcat comutatorul cu o mână tremurândă și aproape că a căzut pe podea, dar s-a redresat, sprijinindu-se cu palmele pe genunchi, respirând sacadat în întuneric.

– Doamne Sfinte! a șoptit. Oh, binecuvântată Mamă a lui Iisus. Oh, Iisuse.

Își dădea seama că era acolo. Își mai dădea încă seama. Nu scotea nici un sunet, dar ea își dădea seama că era acolo, aproape, și nu își putea stăpâni tremurul.

A stat acolo multă vreme, cu capul sprijinit pe genunchi, până a fost din nou în stare să gândească.

Nu avea cum să se înșele. Călătorise de două ori prin timp și *cunoștea* sentimentul pe care îl ai în timpul unei astfel de călătorii. Niciodată nu avusese parte de ceva atât de șocant. Pielea o ustura încă și nervii erau încordați la maxim, iar în urechi avea un zumzet de parcă și-ar fi băgat capul într-un cuib de viespi… dar era tare. Se simțea de parcă un fir roșu, încins, ar fi tăiat-o în două, dar nu avea sentimentul oribil de a fi fost dezmembrată și întoarsă pe dos.

Un gând cumplit a făcut-o să sară în picioare, ținându-se de consolă. Sărise oare? Se afla în altă parte? În alt *timp*? Simțea consola metalică sub degete, iar mirosul de stâncă și cablu rămăsese același.

– Nu, a șoptit ea și a mișcat comutatorul pentru alimentare, pentru a se asigura. Trenul, încă în viteză, s-a zgâlțâit puțin. Ea a redus viteza, astfel încât locomotiva înainta acum în pas de melc.

Nu avea cum să fi făcut un salt în trecut. Obiectele de mici dimensiuni rămân în posesia celui care călătorește prin timp, dar nu și o locomotivă împreună cu șinele pe care se mișcă.

– În afară de asta, a spus ea cu voce tare, dacă te-ai fi întors în timp mai mult de douăzeci și cinci de ani, tunelul nici nu s-ar afla aici. Ai fi închisă în… stâncă.

Deodată a simțit cum i se întoarce stomacul pe dos și a vărsat.

Sentimentul că era ceva… o prezență, a mai cedat. Orice ar fi fost acel ceva, se afla în spatele ei.

Ei, gata! și-a spus ea, ștergându-și gura cu dosul palmei. *Trebuia* să fie o ușă în capătul tunelului și ea era hotărâtă să nu se întoarcă sub nici un chip în locul de unde pornise.

Exista o ușă. O ușă cu totul obișnuită, din metal. Și era un zăvor care atârna liber, scos din locașul lui. A simțit mirosul de vaselină. Cineva unsese recent balamalele. Ușa s-a deschis cu ușurință când a învârtit mânerul. Se simțea ca Alice după ce căzuse în vizuina Iepurelui Alb. Era o Alice furioasă.

Dincolo de ușă erau câteva trepte abia luminate. În capătul scărilor se afla o altă ușă încadrată de lumină. Auzea zgomotul făcut de o macara.

Respira sacadat și asta nu din cauza efortului făcut la urcarea scărilor. Ce avea să vadă de partea cealaltă a ușii? Acolo era compartimentul de serviciu. Asta știa cu siguranță. Dar avea să fie joi când va trece de cealaltă parte a ușii? Avea să fie *aceeași* zi de joi în care se aflase atunci când se închiseseră ușile în spatele ei.

Ea a strâns din dinți și a deschis ușa. Rob Cameron aștepta, sprijinit de perete, cu țigara aprinsă în mână. Când a văzut-o, a rânjit, a aruncat chiștocul și a călcat pe el.

– Știam eu că ai să reușești, drăguță, a spus el.

Aflați în cealaltă parte a încăperii, Andy și Craig s-au oprit din lucru și au aplaudat.

– Îți dau o bere după ce terminăm serviciul, a strigat Andy.

– Două! a exclamat Craig.

Simțea încă gustul de fiere în gură. I-a aruncat lui Rob Cameron o privire în genul celei pe care i-o aruncase domnului Campbell.

– Mie să nu-mi zici „drăguță", i-a spus ea cât se poate de calm.

Fața lui, care arăta atât de bine, s-a strâmbat într-o grimasă și Rob și-a aranjat bucla de pe frunte cu o supunere prefăcută.

– Cum spui dumneata, șefa, a replicat el în cele din urmă.

28

DEALURI

Era ora șapte când a auzit mașina Briannei intrând pe alee. Copiii luaseră deja cina și au ieșit în fugă, prinzându-se de picioarele ei, de parcă s-ar fi întors din Africa sau de la Polul Nord.

A durat ceva vreme până când copiii au ajuns în pat și Bree a avut timp să-i acorde toată atenția. Pe el nu-l deranja acest lucru.

– Ți-e foarte foame? l-a întrebat ea. Pot să fac...

El a întrerupt-o, apucând-o de mână și trăgând-o după sine în birou, unde a închis și a încuiat ușa. Ea stătea acolo cu părul turtit de casca dură, îngrășat, pentru că petrecuse toată ziua în măruntaiele pământului. Mirosea a pământ. Mirosea, de asemenea, a lubrifiant pentru motor, a fum de țigară, a transpirație și a... bere.

– Am multe să-ți spun, i-a comunicat el. Și știu că și tu ai multe să-mi spui, dar mai întâi ai putea să-ți dai jos blugii, să te așezi pe birou și să-ți desfaci picioarele?

Ea a făcut ochii mari și a spus cu blândețe:

– Da. Aș putea face asta.

Roger se întrebase adesea dacă era adevărat ce se spunea despre oamenii cu părul roșu, că erau mai temperamentali decât alții sau că își trădau sentimentele alarmant de repede prin culoarea pielii. Ambele lucruri erau adevărate. Cel puțin el așa credea.

Poate că ar fi trebuit să aștepte până se îmbrăca înainte de a-i povesti ce făcuse domnișoara Glendenning. Dacă ar fi procedat astfel, ar fi ratat ocazia de a-și vedea soția goală, roșind de furie de la brâu în sus.

– Baba aia nenorocită! Dacă crede că o să scape așa...

– N-o să scape! a întrerupt-o el ferm. Bineînțeles că n-o să scape.

– N-o să scape, bineînțeles că n-o să scape! Mă duc acolo mâine dimineață și...

– Ei bine, poate că nu.

S-a oprit și l-a privit, îngustându-și privirea.

– Poate nu *ce*?

– Poate că nu te vei duce tu, a replicat Roger, încheindu-se la blugi și ridicând blugii ei. Mă gândeam că ar fi cel mai bine dacă m-aș duce eu.

Bree s-a încruntat.

– Nu e vorba că ți-ai putea pierde cumpătul și te-ai putea repezi la cățeaua bătrână, dar tu ai serviciu, nu-i așa?

– Hmmm, a mormăit ea, având îndoieli asupra faptului că el ar fi în stare să discute cu domnișoara Glendenning așa cum se cuvenea pentru „delictul" pe care îl săvârșise.

– S-ar putea *să-ți pierzi* controlul și s-o lovești pe femeia aia. Nu aș vrea să fiu pus în situația de a le explica celor mici de ce trebuie să o viziteze pe mami la închisoare.

Această replică i-a provocat râsul și s-a mai liniștit puțin. Chiar și el *credea* că ea nu s-ar fi dat în lături să apeleze la violența fizică și apoi ea nu văzuse urechea lui Jemmy imediat după ce venise acasă. El însuși simțise o dorință puternică de a se duce la școală și de a-i arăta domnișoarei cum e când te trage cineva de ureche, însă acum era în stare să se controleze.

– Și ce *vrei* să-i spui? a întrebat ea luându-și sutienul de sub birou, oferindu-i o minunată imagine a fundului ei, pentru că nu-și pusese încă blugii.

– Nimic. Voi sta de vorbă cu directorul. *El* poate discuta cu ea.

– Într-adevăr, poate că e mai bine așa, a spus ea încet. Nu ne dorim ca domnișoara Glendenning să se răzbune pe Jemmy.

– Așa e.

Minunata roșeață a pielii dispărea. Casca se rostogolise sub scaun. A ridicat-o și i-a pus-o pe cap

– Ei, cum a fost astăzi la serviciu? Și de ce nu porți chiloți când te duci la serviciu? a întrebat el, amintindu-și că ea nu purtase chiloți în ziua aceea.

Când a auzit aceste cuvinte, ea a roșit din nou, de parcă pielea i-ar fi fost cuprinsă de flăcări.

– Mi-am pierdut obiceiul de a purta chiloți în secolul al XVIII-lea! a exclamat ea, enervându-se. Nu port chiloți decât la ocazii deosebite. Ce credeai, că aveam de gând să îl seduc pe domnul Campbell?

– Nu, nu. Dacă e așa cum l-ai descris, atunci în nici un caz, a replicat el cu blândețe. Nu am făcut decât să remarc asta când ai plecat dimineață și te-am întrebat.

– Oh! a exclamat ea dându-și seama că era nervoasă în continuare și se întreba de ce.

El tocmai se pregătea să o întrebe din nou cum fusese la serviciu și ea și-a dat jos casca, s-a uitat atent la el, zicând:

– Ai spus că dacă port casca, ai să-mi spui ce făceai cu sticla de șampanie. Adică ce altceva făceai în afară de a i-o da lui Mandy, care a aruncat-o prin geam, a adăugat ea cu duritatea caracteristică unei femei. La ce *te gândeai*, Roger?

– Ca să fiu foarte sincer, mă gândeam la fundul tău, a spus el. Nu mi-a dat niciodată prin cap că ea ar putea să arunce sticla. Nici nu mi-a trecut prin cap că ar fi putut să o arunce *așa.*

– Ai întrebat-o de ce a făcut-o?

El s-a blocat pentru o clipă.

– Nu m-am gândit că ar avea un motiv anume, a mărturisit el. M-am grăbit să o iau de pe masă, pentru că era gata să se arunce cu capul înainte prin fereastra spartă și am fost atât de speriat, încât m-am mulțumit să o iau de pe masă și să îi dau una peste funduleț.

– Nu cred că a făcut un astfel de gest fără motiv, a replicat Bree încet.

A lăsat deoparte casca și și-a pus sutienul, un spectacol care i-ar fi distras atenția lui Roger în orice situație.

Abia când au ajuns în bucătărie ca să ia cina, el și-a adus aminte să o întrebe cum fusese la serviciu.

– N-a fost rău, a spus ea pe un ton calm, nu atât de calm cât să-l convingă, dar destul încât să-l facă să întrebe:

– Numai la ocazii deosebite?

– Știi tu. Doar pentru tine.

– Pentru mine?

– Da, pentru tine și de dragul obsesiei tale pentru lenjeria intimă feminină.

– Cum? Vrei să spui că porți chiloți doar pentru…

– Pentru ca tu să mi-i dai jos, bineînțeles.

Nu s-ar fi putut spune ce turnură ar fi luat acea discuție, dacă nu ar fi fost întreruptă de un vaiet care s-a auzit de sus. Bree a dispărut, îndreptându-se spre scări, lăsându-l pe Roger să mediteze asupra mărturisirii pe care tocmai i-o făcuse.

Până s-a întors ea, puțin încruntată, el pregătise deja șunca și fasolea.

– A avut un coșmar, a spus ea, răspunzându-i lui Roger, care ridicase întrebător din sprâncene. Același.

– Iar a încercat omul negru să intre pe geam?

Ea a dat din cap în semn că da și a luat tigaia cu fasole din mâna lui, fără a servi imediat mâncarea.

– Am întrebat-o de ce a aruncat sticla.

– Ai întrebat-o?

Brianna a luat în mână polonicul și l-a ținut ca pe o armă, spunând:

– A zis că l-a văzut pe el la fereastră.
– Pe el? Pe...
– Pe Nuckelavee.

În dimineața zilei următoare turnul era exact așa cum fusese când se uitase la el ultima dată, adică învăluit în întuneric. Era liniște. Se auzeau doar zgomotele făcute de porumbei. El luase gunoiul de acolo. Nu apăruseră alte ziare cu miros de pește. *E curat și frumos*, s-a gândit el. Oare turnul aștepta alt spirit rătăcitor?

A izgonit din mintea lui acel gând și a închis ușa printr-un gest hotărât. Era hotărât să cumpere un zăvor și balamale noi când va trece pe la magazinele unde se vindeau produse pentru fermă și pentru casă.

Oare Mandy văzuse cu adevărat pe cineva? Și dacă văzuse într-adevăr pe cineva, era același vagabond care îl speriase pe Jem? Ideea că exista cineva care stătea cu ochii pe membrii familiei lui l-a tulburat și a simțit cum îl apasă pe piept ceva negru și greu, ca un arc ascuțit. A rămas nemișcat o clipă privind atent casa și terenul din jurul ei, căutând eventualele urme ale unui intrus. Verifica locurile în care s-ar fi putut ascunde cineva. Fusese deja în grajd și în celelalte clădiri anexe.

Peștera lui Dunbonnet? S-a gândit la această ascunzătoare și, revenindu-i în memorie imaginea lui Jem stând în fața peșterii, a simțit cum îl trec fiorii. Ei, avea să afle în curând cum stăteau lucrurile, a gândit el furios și, după ce le-a aruncat o ultimă privire lui Annie MacDonald și lui Mandy, care își petreceau timpul în liniște în curtea aflată mai jos, a pornit la drum.

Era atent la orice zgomot. A auzit boncăluitul cerbilor, al cărui ecou stăruia încă în aer. A văzut o turmă de ciute, dar spre norocul lui nu a întâlnit masculi în rut. Nu a întâlnit nici vagabonzi.

I-a trebuit ceva timp până ce a găsit intrarea în peșteră, chiar dacă fusese acolo cu numai o zi în urmă. A făcut mult zgomot când s-a apropiat de peșteră. Apoi s-a oprit și a strigat:

– Hei, tu, care te afli în peșteră!

Nu a răspuns nimeni.

S-a apropiat de intrare, dând deoparte tufele cu mâna, pregătit fiind pentru situația în care vagabondul s-ar fi aflat înăuntru. Și-a dat seama că în peșteră nu era nimeni, când mirosul tipic de umezeală a ajuns până la el.

Chiar și așa, a băgat mai întâi capul și apoi a intrat cu totul în peșteră. Locul era uscat pentru o peșteră din *Highlands*. Era rece ca într-un mormânt. Nici nu era de mirare. Se știa că, pentru a trăi în *Highlands*, trebuie să fii robust. Dacă nu erai, aveai mari șanse să mori de pneumonie.

Chiar dacă era răcoare, Roger a zăbovit câteva clipe, închipuindu-și-l pe socrul lui acolo. Era un loc gol și rece, dar care avea în el o atmosferă liniștitoare. Nimic nu îl făcea să-și dorească să plece de-acolo. De fapt se simțea… bine-venit și din cauza asta simțea că i se face părul măciucă.

– Să dea Dumnezeu să fie în siguranță, a spus el încet, punând mâna pe stânca de la intrare, pentru ca, după aceea, să iasă din peșteră și să se bucure de binecuvântarea caldă a soarelui.

Sentimentul că era bine-venit în peșteră, că prezența sa se simțise într-un fel sau altul, s-a păstrat.

– Ei, și-acum ce să fac, *athair-céile*? a spus el cu glas tare, mai în glumă, mai în serios. Se cuvine să mai caut și prin altă parte?

Chiar când rostea aceste cuvinte și-a dat seama că era în plin proces de căutare. În vârful dealului din apropiere se vedeau pietrele despre care îi povestise Brianna. Acea grămadă de pietre fusese pusă acolo de mâna omului, îi spusese ea. Poate că era vorba despre un fort datând din Epoca Fierului. Acel fort nu părea că poate adăposti pe cineva, dar pentru că era neliniștit, Roger a coborât printre bolovani și tufe pentru a ajunge la poalele dealului, iar după aceea a început să urce către acea grămadă de pietre.

Era într-adevăr vorba despre o construcție veche, dar nu data din Epoca Fierului. Ceea ce a găsit el părea a fi ruinele unei capele mici. Una dintre pietrele de jos avea sculptată pe ea o cruce. A găsit, acolo unde se găsea intrarea, fragmente ale unei statui pe care vremea își pusese din plin amprenta. Acea construcție arăta altfel decât crezuse el, privind-o de la distanță. Unul dintre ziduri îi ajungea până la brâu și mai existau alte două ziduri relativ înalte. Acoperișul se prăbușise cu multă vreme în urmă, dar mai rămăsese o parte din lemn a acoperișului, care devenise tare ca piatra.

Tamponându-și transpirația de pe ceafă, s-a oprit și a ridicat capul statuii. Era o statuie foarte veche. Era celtică? De pe vremea picților? Nu putea spune cu exactitate.

A trecut ușor cu degetul mare peste ochii goi ai statuii. Apoi a așezat capul cu grijă pe unul dintre ziduri. Se observa un spațiu de parcă ar fi fost acolo o nișă în perete.

– Bun! a spus el, simțindu-se ciudat. Ne vedem mai târziu.

A întors spatele acelui cap și a pornit în josul dealului către casă, având sentimentul ciudat că era însoțit de cineva.

În Biblie se spune: „Caută și vei găsi" s-a gândit Roger.

– Nu-ți garantează nimeni *ce anume* ai putea găsi, a spus el cu glas tare, adresându-se aerului din jur.

29

CONVERSAȚIE CU UN DIRECTOR

După o masă luată în liniște cu Mandy, care părea să fi uitat de coșmarurile ei, s-a îmbrăcat îngrijit pentru întrevederea cu directorul de la școala lui Jem.

Domnul Menzies a fost o surpriză. Roger nu se gândise să o întrebe pe Bree cum arăta omul și se aștepta să întâlnească un bărbat înțepat, de vârstă mijlocie, autoritar, conform imaginii pe care și-o făcuse el în privința unui director de școală. În contrast cu această imagine, Menzies era cam de vârsta lui Roger, un bărbat suplu, palid, cu ochelari în spatele cărora se aflau niște ochi ce trădau simțul umorului. Lui Roger nu i-a scăpat, totuși, conturul ferm al gurii domnului Menzies.

Procedase bine că nu o lăsase pe Bree să vină la școală.

– Lionel Menzies, a spus directorul zâmbind.

I-a strâns mâna cu hotărâre și cu un aer prietenos, încât Roger a fost nevoit să-și modifice strategia.

– Roger MacKenzie, a spus el dând drumul mâinii directorului și așezându-se pe scaunul care îi fusese indicat, adică față-n față cu domnul Menzies.

– Sunt tatăl lui Jem… adică tatăl lui Jeremiah, a mai adăugat el.

– Oh, da. M-am gândit eu. M-am gândit că veți veni dumneavoastră sau soția, când am văzut că Jem nu a venit la școală în dimineața asta.

Directorul și-a împreunat mâinile, continuând:

– Înainte de a merge mai departe… Aș putea să vă întreb ce anume v-a spus Jem în legătură cu cele întâmplate?

Roger începea să aibă o impresie din ce în ce mai bună despre director.

– Mi-a spus că învățătoarea lui l-a auzit zicându-i unui coleg ceva în gaelică, drept care l-a tras de ureche. Copilul s-a înfuriat și a insultat-o, de asemenea în gaelică, după care dumneavoastră l-ați bătut cu cureaua.

Roger văzuse cureaua pusă într-un loc destul de vizibil, pe peretele alăturat unui fișet.

Menzies a ridicat din sprâncene.

– Nu asta s-a întâmplat? a spus Roger, întrebându-se pentru prima dată dacă nu cumva Jem minți se sau omisese vreuna dintre acțiunile sale reprobabile.

– Ba da, asta s-a întâmplat, a replicat Menzies. Asta s-a întâmplat, doar că nu am întâlnit niciodată vreun părinte care să exprime lucrurile atât de concis. În general trebuie să ascult un prolog care durează o jumătate de oră, să aud lucruri banale, să asist la contraziceri, asta dacă vin ambii părinți, ori la atacuri personale, înainte de a-mi putea da seama care este problema. Vă mulțumesc.

Domnul Menzies a zâmbit și Roger a zâmbit involuntar la rândul lui.

– Am regretat faptul că a trebuit să fac lucrul acesta, a continuat directorul. Îmi place Jem. E isteț, silitor și... are umor.

– Așa este, a replicat Roger, dar...

– Dar chiar n-am avut de ales, l-a întrerupt Menzies cu hotărâre. Dacă nici unul dintre ceilalți elevi nu ar fi înțeles ce a spus, poate că ar fi scăpat cerându-și scuze, dar... v-a comunicat ce anume a spus?

– Nu mi-a comunicat în detaliu, nu.

Roger nu-l întrebase pe Jem. El îi auzise pe Jamie Fraser înjurând pe cineva doar de trei sau patru ori în gaelică... dar a fost o experiență memorabilă și Jamie avea o memorie excelentă.

– Nici eu nu vă voi da detalii decât dacă insistați. Chiar dacă s-a întâmplat ca numai unii dintre copiii din curte să înțeleagă ce a spus Jem, ei s-au apucat să le traducă și prietenilor, de fapt le-au și tradus ce a spus Jem. Și ei știau că am înțeles și eu totul. Eu trebuie să sprijin autoritatea cadrelor didactice. Dacă nu o fac, totul se duce dracului... Mi se pare că soția dumneavoastră mi-a spus că ați predat la Oxford, dacă am înțeles bine? Impresionant.

– Asta s-a întâmplat cu ani în urmă și nu eram decât asistent, dar am predat într-adevăr. Înțeleg ce spuneți, dar am menținut disciplina și m-am făcut respectat fără a apela la forța fizică.

Roger a spus asta, deși i-ar fi plăcut să-i pocnească pe câțiva dintre studenții săi din anul al doilea.

Menzies l-a privit atent, clipind ușor și apoi a spus:

– După părerea mea, simpla dumneavoastră prezență impunea respect. Având în vedere că sunteți mult mai solid ca mine, mă bucură faptul că nu faceți apel la forță.

– Există părinți care fac apel la forță?

– Ei bine, nici unul dintre tați nu m-a lovit, deși am fost amenințat o dată sau de două ori. M-a vizitat o mamă care avea asupra ei o pușcă de care se foloseau membrii familiei.

Menzies și-a aplecat capul spre peretele din spatele lui și, când a ridicat ochii, Roger a văzut găuri făcute de alice, mascate, dar nu întru totul, de o hartă a Africii.

– Măcar a tras pe deasupra capului dumneavoastră, a spus Roger sec, iar Menzies a început să râdă, zicând:

– Ei bine, lucrurile nu s-au petrecut tocmai așa. Am rugat-o pe doamnă să pună arma jos, cu grijă. A pus-o jos, dar nu cu destulă grijă. Nu știu cum a făcut, dar a apăsat pe trăgaci și *buuum!* A fost destul de speriată, dar nu chiar atât de speriată ca mine.

– Sunteți un om de ispravă, a spus Roger zâmbind și gândindu-se cât de bine se descurca Menzies cu părinții dificili, inclusiv cu el însuși, dar și-a sprijinit coatele pe masă, semn că avea de gând să preia controlul asupra discuției.

– Dar eu nu mă plâng în legătură cu faptul că l-ați bătut cu cureaua, a continuat Roger. Eu discut despre lucrurile care au dus la această pedeapsă.

Menzies a tras aer în piept, și-a pus coatele pe masă și și-a împreunat palmele, zicând:

– Da, pricep.

– Înțeleg nevoia de a vă sprijini cadrele didactice, a replicat Roger, punându-și palmele pe masă. Înțeleg, dar femeia aceea aproape că i-a smuls urechea fiului meu și asta nu pentru cine știe ce crimă, ci doar pentru că a spus câteva cuvinte, nu înjurături, în *Gàidhlig*.

Menzies și-a îngustat privirea, sesizând accentul.

– Ah, deci dumneavoastră vorbiți dialectul. Mă și întrebam cine stăpânește dialectul, dumneavoastră sau soția.

– O spuneți de parcă aș suferi de vreo boală. Soția mea este americancă… sunt sigur că ați remarcat acest lucru.

Menzies l-a privit amuzat, nimeni nu putea să n-o remarce pe Brianna, dar s-a mulțumit să spună:

– Da, am observat. Mi-a spus că tatăl dumneaei era scoțian și încă din *Highlands*. Vorbiți acasă în dialect?

– Nu prea des. Jem a învățat dialectul de la bunicul lui, care… nu mai este printre de noi, a adăugat Roger.

Menzies a dat din cap spunând încet:

– Ah, și eu am învățat graiul de la bunici… De la bunicii din partea mamei. Și de la cei din partea tatălui. Erau din Skye.

În aer plutea o întrebare nerostită și Roger a răspuns la ea:

– Eu m-am născut în Kyle of Lochalsh, dar cea mai mare parte a copilăriei mi-am petrecut-o la Inverness. Gaelica am învățat-o pe vasele de pescuit din Minch. *Și în munții din Carolina de Nord.*

Menzies a dat din nou din cap, uitându-se pentru prima dată la mâinile lui, și nu la Roger.

– Ați mai fost pe vreun vas de pescuit în ultimii douăzeci de ani?

– Nu, slavă Domnului.

Menzies a zâmbit fără să ridice privirea.

– Nu. În ziua de astăzi nu se mai prea vorbește gaelica pe astfel de vase. Se vorbește spaniola, poloneza, estoniana… Câte un pic din toate, dar nu și gaelica. Soția dumneavoastră a spus că ați stat câțiva ani în America, așa încât se poate să nu fi observat că dialectul nu se mai prea vorbește în spațiul public.

– Ca să fiu sincer, nu am remarcat acest lucru. Nu l-am remarcat… până în acest moment.

Menzies a dat din nou din cap, parcă mai mult pentru sine. Apoi și-a scos ochelarii și și-a frecat nasul, pentru că aceștia îi lăsaseră urme. Ochii lui erau de un albastru deschis și deodată păru vulnerabil, fără ochelari.

– Dialectul s-a vorbit din ce în ce mai puțin, în special în ultimii zece, cincisprezece ani. Regiunea *Highlands* face parte din Regatul Unit – cel puțin în Regatul Unit așa se spune – într-un fel în care nu a mai fost până acum, și a vorbi într-un grai vechi nu este doar demodat, ci și nociv. Asta nu s-a declarat deschis, dar s-a… descurajat… folosirea gaelicii în școli, a continuat directorul ridicând mâna pentru a-l împiedica pe Roger să spună ceva. Acest

lucru nu s-ar fi întâmplat dacă părinții ar fi protestat, dar nu protestează. Cei mai mulți își doresc ca micuții lor să facă parte dintr-o lume modernă, să vorbească o engleză corectă, să aibă o slujbă bună, să se integreze în altă parte, să poată pleca din *Highlands*... Nu au prea multe aici, cu excepția Mării Nordului.

– Părinții...

– Dacă au învățat gaelica de la părinții lor, refuză să-și învețe copiii s-o vorbească. Dacă nu au învățat dialectul, nu fac eforturi pentru a-l învăța. Gaelica este văzută ca semn al ignoranței. Este o caracteristică a claselor de jos.

– O barbarie, a spus Roger cu ironie. Barbari care vorbesc gaelica?

Menzies a recunoscut citatul disprețuitor din Samuel Johnson, referitor la graiul vorbit în secolul al XVIII-lea de către gazdele sale din *Highlands*, și fața i s-a luminat din nou de un zâmbet discret.

– Exact. Există o mulțime de prejudecăți, majoritatea exprimate deschis față de...

– Teuchteri? „Teuchter" era un termen folosit de către scoțienii din Lowland pentru cei din Gaeltracht, zona din *Highlands* în care se vorbea gaelica. Termenul ar fi echivalent cu „țărănoi" sau „opincar".

– Ah, știți, deci, care este situația.

– Știu câte ceva.

Era adevărat că, relativ recent, în anii '60, cei care vorbeau gaelica erau ridiculizați, disprețuiți.

Roger și-a dres glasul.

– Chiar dacă asta este situația, domnule Menzies, a spus el accentuând puțin asupra cuvântului „domnule", eu nu sunt deloc de acord ca învățătoarea să-mi disciplineze băiatul pentru că vorbește gaelica, ba mai mult, să-l agreseze pentru că vorbește acest dialect.

– Vă împărtășesc părerea, domnule MacKenzie, a spus Menzies ridicând privirea și uitându-se în ochii lui Roger într-un fel care te făcea să crezi că era sincer. Am avut o mică discuție cu domnișoara Glendenning și cred că un astfel de incident nu se va mai repeta.

Roger l-a privit în ochi o vreme, gândindu-se că ar fi vrut să spună o serie de lucruri, dar și-a dat seama că Menzies nu era responsabil pentru cele mai multe dintre ele.

– Dacă se va mai repeta, a spus Roger calm, nu am să mă întorc aici înarmat, dar voi veni cu șeriful și cu un fotoreporter care va înregistra momentul în care domnișoara Glendenning va fi arestată și i se vor pune cătușele.

Menzies a clipit din ochi și și-a pus ochelarii.

– Sunteți sigur că n-o s-o trimiteți pe soția dumneavoastră cu arma? a întrebat el încet și Roger a izbucnit în râs.

– Bine-atunci, a spus Menzies, împingând scaunul și ridicându-se în picioare. Vă conduc. Trebuie să încui. Jem o să vină la școală luni, nu-i așa?

– O să fie aici, cu sau fără cătușe.

Menzies a izbucnit în râs, spunând:

– Nu trebuie să vă faceți griji în ceea ce privește modul în care va fi primit. Având în vedere că toți copiii care vorbesc gaelica *le-au comunicat* prietenilor lor ce a spus Jem, toată clasa îl consideră a fi un Robin Hood sau un Billy Jack.

– Oh, Doamne!

30

NAVE CARE PLUTESC ÎN NOAPTE

19 mai 1777

Rechinul avea patru metri lungime, era o siluetă cu forme regulate care se deplasa în paralel cu nava abia vizibilă în cenușiul furtunii. Apăruse deodată înainte de prânz și am fost surprinsă când i-am văzut înotătoarea tăind apa.

– Ce-are pe cap? a întrebat Jamie venind lângă mine și încruntându-se pentru a vedea mai bine, după ce a auzit strigătul meu de uimire. Are ceva pe cap.

– Cred că este rechinul cap-de-ciocan, am replicat eu ținându-mă de balustrada stropită când și când de apă. Capul rechinului *părea* deformat, era turtit, greoi și bont, la capătul corpului feroce și grațios. În timp ce îl priveam, rechinul a ieșit mai mult la suprafața apei, arătându-și o bucată a cozii și ochiul parcă înghețat.

Jamie a scos o exclamație de groază și dezgust.

– Așa arată ei de obicei, i-am spus.

– De ce?

– Cred că Dumnezeu s-a plictisit într-o zi.

Vorbele mele i-au stârnit râsul și l-am privit mulțumită. Avea o culoare sănătoasă în obraji și la micul dejun mâncase cu atâta poftă, încât m-am decis să renunț la acupunctură.

– Care este cel mai ciudat lucru pe care l-ai văzut? Animal ciudat, vreau să spun, care să nu fie om, am adăugat, gândindu-mă la cumplita colecție de malformații conservate și „curiozități ale naturii".

– Ciudat în sine? Nu deformat? Așa cum l-a lăsat Dumnezeu?

A privit în apă gândindu-se și apoi a spus, zâmbind:

– Mandrilul din Grădina Zoologică din Franța. Sau... ei bine, nu... Poate rinocerul, deși nu am văzut unul în care și oase. Contează dacă nu l-am văzut în carne și oase?

– Să alegem un animal pe care l-ai văzut în carne și oase, am spus gândindu-mă că unele animale pictate sunt în mare parte rodul imaginației artistului. Credeai că mandrilul este mai ciudat decât urangutanul?

Mi-am adus aminte cât fusese de fascinat de urangutan, un animal tânăr cu o mutră solemnă, fascinat la rândul lui de *el*, situația atrăgând după sine o serie de glume pe seama părului roșu, făcute de Ducele de Orleans.

– Nu, am văzut foarte mulți oameni care arătau mai ciudat decât urangutanul.

Vântul își schimbase direcția și îi trăgea smocuri de păr din coada legată cu o panglică. S-a întors în direcția vântului și și-a așezat smocurile rebele. Apoi s-a întors spre mine, spunând:

– Mi-a părut rău pentru animalul acela. Părea să-și dea seama că era singur și că poate nu va mai vedea niciodată vreun semen de-al său.

– Poate credea că *tu* ești un semen de-al lui, i-am spus. Părea să te placă.

– Era un animal mic și drăguț, a replicat Jamie. Când i-am întins portocala, a luat-o din mâna mea cu delicatețe, ca un bun creștin. Crezi că...

– Cred că...?

– Ah, mă gândeam și eu...

S-a întrerupt și s-a uitat peste umăr, dar nici unul dintre marinari nu ne putea auzi.

– Mă gândeam la ceea ce spunea Roger Mac și anume că Franța va fi importantă pentru Revoluție. Mă gândeam să mă interesez de asta când

ajungem la Edinburgh. Aș vrea să știu dacă unii dintre oamenii pe care îi cunosc au afaceri în Franța…

După ce a spus asta, a ridicat din umeri.

– Doar nu te gândești *să te duci* în Franța, nu-i așa? l-am întrebat speriată.

– Nu, nu, a spus el repede. Mă gândeam doar… Dacă am merge în Franța, urangutanul ar mai fi acolo? N-am fost de mult și nu știu cât trăiesc urangutanii.

– Nu cred că trăiesc atât de mult ca oamenii, dar pot avea o viață destul de lungă, dacă sunt îngrijiți cum se cuvine, am spus cu oarecare ezitare. Ezitarea nu era legată deloc de urangutan. Să mergem la Curtea Franței? Simțeam cum mi se strânge stomacul la gândul că se putea întâmpla așa ceva.

– A murit, a spus Jamie încet, întorcându-se spre mine. Ludovic a murit.

– A murit? am întrebat eu absent. Când?

Și-a lăsat bărbia-n piept și a râs discret.

– A murit acum trei ani, *Sassenach*, a spus el sec. *S-a scris* în ziare, deși sunt gata să pun rămășag că în *Wilmington Gazette* nu s-a făcut mare caz de asta.

– Nu am observat.

M-am uitat la rechinul care continua să însoțească răbdător vasul nostru. Acum inima îmi bătea mai rar, pentru că trecusem de șoc. Eram liniștită și asta mă surprindea.

Nu mă mai supăra amintirea faptului că împărțisem patul cu Ludovic – zece minute, atât durase – pentru că trecuse mult timp de atunci, iar eu și Jamie ne împăcaserăm unul cu altul la priveghiul primei noastre fiice, Faith, pe care o pierdusem, pe fundalul teribilelor întâmplări din Franța dinainte de Revoltă.

Moartea lui Ludovic nu aducea nici un fel de schimbare și, cu toate astea, aveam o senzație de ușurare, ca și cum o melodie monotonă ce răsuna în depărtare încetase, și acum auzeam cântul liniștii în vânt.

– Dumnezeu să-l odihnească, am spus după o vreme.

Jamie a zâmbit și și-a pus mâna peste a mea.

– *Fois shìorruidh thoir dha*, a spus la rândul lui. Dumnezeu să-l odihnească. Parcă îți vine să te întrebi cum se simte un rege care ajunge înaintea lui Dumnezeu și trebuie să dea socoteală pentru faptele sale. Poate că e mai rău să răspunzi pentru toate faptele supușilor tăi.

– Crezi că va da socoteală? am întrebat intrigată și oarecum stânjenită la acest gând. Nu l-am cunoscut pe Ludovic în mod intim – cu excepția unei singure situații, în care intimitatea era comparabilă cu o strângere de mână; nici măcar nu mă privise în ochi – dar nu păruse a fi un om preocupat de supușii săi. Oare poate o persoană să se îngrijească singură de bunul mers al unui întreg regat? Nu crezi că are de dat socoteală doar pentru propriile păcate?

S-a gândit serios la problema asta și a bătut cu degetele mâinii drepte în balustrada umedă.

– Așa cred, a spus el în cele din urmă. Ar trebui să răspunzi pentru felul în care te-ai purtat cu membrii familiei tale, nu-i așa? Să zicem că le-ai făcut vreun rău copiilor tăi, i-ai abandonat și i-ai lăsat să moară de foame. Aceste fapte nu fac cinste sufletului tău, pentru că răspunzi pentru copii. Dacă te-ai născut rege, răspunzi pentru supușii tăi. Dacă le faci rău, atunci…

– Bine, dar unde se oprește totul? am protestat eu. Să presupunem că îi faci bine unei persoane și rău alteia. Să presupunem că răspunzi pentru oameni și ei au nevoi contradictorii. Ce zici de asta?

A zâmbit:

– Zic doar că mă bucur că nu sunt Dumnezeu și nu trebuie să mă gândesc la lucruri de felul acesta.

Am tăcut o clipă, imaginându-mi-l pe Ludovic față-n față cu Dumnezeu, încercând să explice acele zece minute pe care le-a petrecut cu mine. Eram sigură că el credea că avea dreptul să facă acel lucru, oricum, regii sunt regi, dar pe de altă parte, porunca a șaptea și porunca a noua sunt valabile și pentru regi.

– Dacă tu ai fi acolo, în Ceruri, l-ai ierta? Eu aș face-o.

– Pe cine? a întrebat el surprins. Pe Ludovic?

Am dat din cap în semn că da, iar Jamie și-a frecat nasul cu un deget. După aceea a oftat și a dat din cap în semn că da.

– Da, l-aș ierta. Nu m-ar supăra, însă, să-l văd chinuindu-se un pic, a spus el întunecându-se la față. Mi-ar plăcea să-l văd cu o furcă-n fund.

Am izbucnit în râs, dar înainte de a putea spune ceva, am auzit de sus un strigăt:

– La pânze!

Dacă până atunci fusesem singuri, la auzul acelei comenzi, marinarii au ieșit de sub punte, întocmai ca gărgărițele care ies dintr-un pesmet, ca să vadă ce s-a întâmplat.

Mi-am îngustat privirea, dar nu am deslușit nimic. Tânărul Ian coborâse mai devreme sub punte și acum a venit lângă noi. Se înroșise din cauza vântului și a nerăbdării.

– E un vas mic, dar are la bord tunuri, i-a spus lui Jamie, și are arborat steagul Angliei.

– Este un cuter, a spus căpitanul Roberts, care venise lângă mine și privea prin ochean. Rahat!

Jamie a dus mâna din reflex la cuțit. Apoi s-a uitat peste umăr la căpitan. Am văzut acum corabia care se apropia rapid la tribord.

– Putem să o lăsăm în urmă, căpitane? a întrebat secundul care venise și el lângă balustradă.

Nava care se apropia avea șase tunuri la vedere, iar în spatele lor se aflau oameni.

Căpitanul și-a desfăcut absent ocheanul, ridicându-și privirea pentru a-și da seama dacă avea suficiente pânze ca să ne putem depărta de vasul care se apropiase de noi. Catargul principal era crăpat; căpitanul intenționase să-l înlocuiască la New Haven.

– Nu, a răspuns el întunecat. Catargul principal se va rupe dacă este solicitat printr-o greutate.

Cu un *clic*, căpitanul a strâns hotărât ocheanul și l-a pus în buzunar, spunând:

– Trebuie să ne descurcăm cum putem.

Mă întrebam cât de mult din încărcătura transportată de căpitanul Roberts era marfă de contrabandă. Pe fața lui sobră nu se putea ghici nimic, dar se vedea că marinarii erau neliniștiți și agitația a crescut când cuterul s-a apropiat și mai mult de vasul nostru.

Roberts a dat ordinul să fie coborâte pânzele, și corabia noastră a înaintat mai încet. I-am văzut pe marinarii de pe cuter cum se uitau la Jamie, care îi număra.

– Sunt șaisprezece, a spus Ian.

– Șaptesprezece, fir-ar să fie, a spus căpitanul, măsurându-l pe Ian și dând din cap. Or să încerce să stoarcă de la noi tot ce pot. Îmi pare rău, amice.

M-am alarmat și, când cuterul s-a apropiat de vasul nostru, m-am neliniștit mai mult auzind această replică și văzând cum îl măsura căpitanul pe Jamie.

– Doar nu credeți că... am spus eu.

– Păcat că v-ați mai bărbierit în dimineața asta, domnule Fraser, i-a spus Roberts lui Jamie, ignorându-mă. Asta vă face să păreți cu douăzeci de ani mai tânăr. Și arătați mai sănătos decât bărbații de două ori mai tineri.

– Vă mulțumesc pentru compliment, domnule, a replicat Jamie sec, privind balustrada unde apăruse deodată tricornul căpitanului de pe cuter, întocmai ca o ciupercă otrăvitoare.

Și-a desfăcut brâul, a scos din el teaca în care se afla cuțitul, spunându-mi:

– Pune ăsta bine, *Sassenach*.

Căpitanul cuterului, un bărbat de înălțime medie și de vârstă mijlocie, cu sprâncene groase și pantaloni peticiți, a scrutat puntea. Apoi a dat din cap ca pentru sine, de parcă cele mai grave suspiciuni ale sale s-ar fi confirmat și a strigat peste umăr că vrea să fie urmat de șase oameni.

– Verificați marfa, a spus căpitanul marinarilor. Știți ce trebuie să căutați.

– Ce vrea să însemne asta? a întrebat căpitanul Roberts supărat. Nu aveți nici un drept să-mi percheziționați vasul! Cine vă credeți? Un echipaj de pirați?

– Arăt eu a pirat? a întrebat căpitanul cuterului mai degrabă încântat decât insultat de această idee.

– Ei bine, sunt sigur că nu puteți fi căpitan de marină, a replicat Roberts cu răceală. Cei din marina Maiestății Sale sunt niște domni distinși. Asta a fost întotdeauna părerea mea. Căpitanii din marina Maiestății Sale nu abordează o navă comercială așa, pur și simplu. Nu mai vorbesc de faptul că nu vin la bordul altei nave fără să se fi prezentat.

Pe căpitanul cuterului păreau să-l amuze toate aceste observații. El și-a scos pălăria și a făcut o reverență în fața mea, spunând:

– Dați-mi voie, doamnă. Căpitanul Worth Stebbings, umilul dumneavoastră slujitor.

Apoi și-a îndreptat spatele, punându-și pălăria și spunându-i locotenentului său:

– Verificați cu grijă cala și dovediți că sunteți niște marinari adevărați, iar dumneata, a continuat el împungând pieptul lui Roberts cu arătătorul,

dumneata cheamă-ți toți oamenii pe punte. Să facă bine să se alinieze și să ia poziția de drepți. *Toți* oamenii, bagă bine la cap! Dacă o să mă văd nevoit să îi aduc eu aici, te avertizez că n-o să fiu foarte încântat.

S-au auzit tot felul de zgomote de sub punte și, din timp în timp, marinarii veneau, raportându-i căpitanului Stebbings ce anume mai găsiseră, în vreme ce acesta se tot plimba, văzând cum oamenii de pe *Teal* se strângeau pe punte, printre ei aflându-se Ian și Jamie.

– Ascultați bine! a exclamat căpitanul Roberts care, trebuie să recunosc, era un om hotărât. Domnul Fraser și nepotul dumnealui nu fac parte din echipaj. Dânșii sunt pasageri care au plătit pentru a putea călători pe acest vas. Nu aveți nici un drept să molestați niște oameni liberi. Nu aveți nici un drept să faceți presiuni nici asupra echipajului meu!

– Sunt cetățeni ai Marii Britanii, a spus Stebbings sec. Am tot dreptul să fac ceea ce fac sau vreți să spuneți că sunteți toți *americani*?

Dacă asta ar fi fost situația, s-ar fi considerat că vasul nostru era unul rebel și căpitanul Stebbings ar fi avut dreptul să confiște echipajul cu tot ce se afla la bordul său.

După ce căpitanul cuterului rostise aceste cuvinte, marinarii de sub comanda lui Roberts au mormăit a nemulțumire și au început să se uite insistent la balustradă. Stebbings a observat acest lucru și a cerut să mai vină încă patru oameni la bordul navei noastre… înarmați.

Șaisprezece minus șase minus patru fac șase, mi-am spus și m-am apropiat mai mult de balustradă, pentru a privi la bordul cuterului pe sub frânghia care îl lega de *Teal*. *Dacă printre cei șaisprezece nu se numără și căpitanul Stebbings. Dacă printre aceștia se numără și el…*

La cârmă se afla un om, cârma nefiind circulară, ci mai curând un mănunchi de bețe care păreau că ies de sub punte. Alți doi oameni își făceau de lucru cu un tun, un obiect uriaș din alamă, pe care îl îndreptau spre *Teal*. Unde erau ceilalți? Doi erau pe punte, ceilalți erau, probabil, sub punte.

Căpitanul Roberts continua să-i vorbească lui Stebbings, aflat în spatele meu, dar marinarii de pe cuter aruncau peste bord butoaie și pachete, cerând să li se mai arunce o frânghie. Am întors capul și l-am văzut pe Stebbings umblând prin fața membrilor echipajului și alegându-și dintre ei oameni. Patru bărbați solizi care veniseră de pe cuter își secondau căpitanul. Cei aleși au fost puși laolaltă și legați cu o frânghie. Stebbings alesese deja trei oameni.

Printre aceștia se număra și John Smith, care se albise la față. Zărindu-l, am simțit cum mi se strânge inima.

Apoi am simțit că inima mi se oprește cu totul, când l-am văzut pe Stebbings îndreptându-se spre Ian.

– Mda, mda, a spus căpitanul cuterului mulțumit. După privire pari să fii dat dracului, da' îți băgăm noi mințile-n cap. Luați-l!

Am văzut cum Ian și-a umflat mușchii, dar oamenii lui Stebbings erau înarmați. Doi dintre ei aveau pistoalele în mâini, așa că Ian a făcut un pas înainte. Avea o privire care l-ar fi făcut pe un om înțelept să se mai gândească la decizia pe care o luase. Mi-am dat seama, însă, că Stebbings nu era un om înțelept.

Căpitanul cuterului și-a mai ales doi oameni. Apoi s-a oprit înaintea lui Jamie și l-a măsurat din creștet până în tălpi.

Pe fața lui Jamie nu se citea nimic și era puțin palid din cauză că vântul bătea cu putere și vasul se înclina când într-o parte, când în alta.

– E solid, domnule, a spus unul dintre oamenii înarmați care îl însoțeau pe Stebbings.

– E destul de bătrân, a replicat căpitanul cuterului. Și, în afară de asta, nu-mi place ce culoare are în obraji.

– Nici dumneavoastră nu arătați foarte bine, a spus Jamie respectuos, îndreptându-și umerii și măsurându-l pe Stebbings din cap până-n picioare. Dacă nu mi-aș da seama că sunteți un laș după acțiunile pe care le întreprindeți, în mod sigur aș ghici după fața dumneavoastră de prost că sunteți un papă-lapte și un pămpălău.

Mai întâi căpitanul s-a albit de uimire, apoi s-a înroșit de furie. Unul sau doi dintre oamenii aflați în spatele lui au rânjit, dar expresia li s-a schimbat îndată ce Stebbings s-a întors spre ei.

– Luați-l! a strigat căpitanul cuterului privind captura făcută de oamenii săi. Luați-l și aveți grijă să-l trântiți de câteva ori.

Încremenisem de spaimă. Era limpede că Jamie nu îl putea lăsa singur pe Ian, dar nici pe mine nu mă putea abandona în mijlocul Oceanului Atlantic. Nu mă putea lăsa singură nici chiar dacă aveam asupra mea cuțitul lui, ascuns sub fustă, și pe al meu legat de pulpă.

Căpitanul Roberts asistase la această scenă cu gura deschisă. Nu îmi puteam da seama dacă rămăsese așa pentru că era uimit sau pentru că îl admira pe Jamie. Era un bărbat scund și îndesat, care nu avea constituția adecvată

pentru confruntări fizice. Cu toate acestea, s-a îndreptat spre Stebbings, apucându-l de guler.

Marinarii de pe cuter îi duceau pe prizonieri dincolo de balustradă.

Nu am avut vreme să mă gândesc la altă soluție, astfel încât m-am uitat la balustradă și am trecut dincolo de ea. O clipă m-am ținut de lemnul ud și am pus picioarele pe scărița de frânghie pe care marinarii de pe cuter o aruncaseră până la bordul vasului nostru. O mișcare bruscă și m-am lovit de coca vasului. Nu m-am mai putut ține de nimic și am căzut, dar m-am prins de scărița de frânghie chiar deasupra punții cuterului.

Frânghia îmi arsese mâna dreaptă și am simțit că parcă mi se jupuise toată pielea din palmă, dar nu aveam vreme să mă gândesc la asta. În orice clipă m-ar fi putut vedea un membru al echipajului cuterului și atunci…

Pregătindu-mă să sar pe puntea cuterului, mi-am dat drumul și am aterizat ca un sac de cartofi. Am simțit o durere ascuțită în genunchiul drept, dar m-am ridicat în picioare și, în ciuda tangajului, m-am îndreptat spre scara de lângă cabina căpitanului.

– Hei! Tu! Ce faci?

Unul dintre tunari mă văzuse și se holba la mine, incapabil să se decidă dacă e mai bine să se apropie de mine și să mă înfrunte sau să rămână lângă tunul său. Tovarășul lui s-a uitat peste umăr la mine și i-a strigat celui care mă văzuse primul să rămână la locul său.

El a spus, de fapt:

– *Rămâi pe loc! Dar-ar dracu' în ochii tăi!*

I-am ignorat. Inima îmi bătea cu atâta putere, încât abia mai puteam să respir. Ce să fac acum? Ce puteam face? Jamie și Ian dispăruseră.

– Jamie! am strigat cât am putut de tare. Sunt aici!

Pe urmă am pornit în fugă spre frânghia care lega cuterul de *Teal*, ridicându-mi fusta, pentru că începuse să-mi cadă și nu puteam ajunge la cuțitul care era într-o teacă prinsă de pulpă.

Acțiunea mea l-a derutat pe cârmaci, care întorsese capul când am strigat.

Plescăia din buze ca un caras auriu, dar avea prezența de spirit să țină mâinile pe cârmă. Am pus mâna pe frânghia care lega cuterul de *Teal*.

Roberts și ceilalți din echipajul său, Dumnezeu să-i binecuvânteze, făceau un zgomot care acoperea strigătele cârmaciului și tunarilor de pe cuter. Unul dintre tunari s-a uitat pe puntea vasului *Teal*, s-a gândit puțin și a venit spre mine.

Ce n-aș da acum să am un pistol! am gândit înciudată. Aveam doar cuțitul la dispoziție și l-am înfipt în pieptul omului cu toată puterea. Am simțit cum lama a lovit osul, întorcându-se în mâna mea și tăind carnea. Omul a țipat și a căzut pe punte. Era cât pe ce să-mi rămână cuțitul în trupul lui.

– Îmi pare rău, am șoptit și mi-am reluat munca. Acum frânghia s-a murdărit de sânge. S-au auzit diferite zgomote pe scara de lângă cabina căpitanului. Jamie și Ian nu erau înarmați, dar lucrul acesta nu conta într-un spațiu mic.

Am reușit să tai frânghia și m-am lovit de partea laterală a cocii vasului *Teal*. Curentul a început să împingă cele două vase, depărtându-le unul de altul. Cuterul, mai mic, se mișca mai ușor, trecând pe lângă vasul mai mare. Nu ne mișcam deloc repede, dar din cauza iluziei optice, am început să mă clatin și a trebuit să mă apuc de balustradă, ca să-mi pot menține echilibrul.

Tunarul rănit se apropia de mine. Era furios și se clătina. Sângera, dar nu abundent, și se mișca destul de bine.

M-am dat deoparte și am simțit o mare ușurare când l-am văzut pe Jamie venind pe scara de lângă cabina căpitanului.

– Repede, cuțitul meu! mi-a spus, apropiindu-se.

Am băgat mâna în buzunar, am apucat mânerul, dar acesta s-a prins în materialul fustei. Jamie a apucat mânerul și a tras de el, rupând atât buzunarul, cât și betelia fustei.

Jamie s-a întors pe călcâie și a pornit către măruntaiele vasului, lăsându-mă față-n față cu un tunar rănit, cu altul teafăr, care își părăsise postul, și cu un cârmaci care striga isteric să vină cineva și să facă nu știu ce cu o pânză.

Am apucat bine cuțitul în mână.

– Rămâneți pe loc! am strigat cât am putut de tare.

Din cauză că gâfâiam, din cauza vântului și a zgomotului din jur, mă îndoiesc că m-au auzit. Mi-am ținut cu o mână fusta, ridicând mâna cealaltă, în care aveam cuțitul, vrând să arăt astfel că știu ce să fac cu arma. Chiar știam.

Am simțit cum a început să-mi bată inima cu putere și cum începe să mă mănânce capul din cauza transpirației, dar părul mi se usca imediat în bătaia vântului. Panica îmi dispăruse. Începusem să gândesc foarte clar și cât se poate de repede.

Nu o să mă atingeți. Doar asta îmi trecea prin cap. Omul pe care îl rănisem era prudent și nu se apropia prea mult de mine. Celălalt tunar nu vedea în mine decât o femeie și de aceea nu s-a deranjat să se înarmeze, ci s-a mulțumit să încerce să pună mâna pe mine. Am văzut cuțitul ridicându-se.

Era ca și când s-ar fi mișcat singur. Tăișul i s-a umplut de sânge. L-am tăiat pe tunar pe frunte. Fața i s-a umplut de sânge, orbindu-l. El a scos un strigăt de durere și de uimire, făcând pași înapoi și acoperindu-și fața cu amândouă mâinile.

Am ezitat o clipă, neștiind prea bine ce să fac și simțind cum îmi pulsează tâmplele. Vasul a început să se miște, ridicându-se și coborând pe valuri. Am simțit tivul umplut cu aur al fustei cum atingea scândurile punții și am pus mâna pe betelia ruptă, care ar fi trebuit să-mi țină fusta pe trup.

Am văzut apoi un cârlig în care era agățată o frânghie. M-am apropiat, am lăsat cuțitul deoparte și am apucat cârligul cu amândouă mâinile scoțându-l de la locul său. Am apucat apoi cârligul ca pe o bâtă de baseball și l-am lovit în cap pe omul pe care îl tăiasem pe frunte. Cârligul din lemn a sunat a gol când a lovit capul tunarului. Acesta s-a clătinat și s-a îndepărtat de catarg.

Cârmaciul se săturase să privească ce se întâmpla și și-a părăsit postul, îndreptându-se spre mine ca o maimuță furioasă, cu dinții rânjiți și brațele lungi. Am încercat să îl lovesc cu cârligul, dar m-am dezechilibrat când l-am lovit pe tunar, așa încât cârligul mi-a căzut din mână și s-a rostogolit pe punte, în vreme ce cârmaciul s-a repezit la mine.

M-am lovit de balustradă și în momentul acela am simțit că mi se taie răsuflarea, pentru că mă lovisem la rinichi. Am alunecat, iar el m-a urmărit, vrând să mă apuce de gât. L-am lovit cu pumnii peste cap, ca o moară de vânt, iar mâinile mă dureau când îi atingeam țeasta tare.

Vântul îmi vâjâia în urechi, nu auzeam decât înjurături și gâfâieli și nu mai știam dacă sunt ale mele sau ale cârmaciului. Mi-a dat mâinile deoparte și m-a apucat de gât. I-am simțit degetul mare chiar sub maxilar.

Cu toate că aveam dureri mari, am încercat să-l lovesc cu genunchii, însă picioarele mele erau prinse sub greutatea lui. Am văzut negru înaintea ochilor. Când și când, în întuneric vedeam niște luminițe, jocuri de artificii care îmi anunțau moartea.

Cineva scotea niște sunete scurte, tânguitoare și mi-am dat seama că acel cineva eram chiar eu. Mâna care mă apucase de gât mă strângea și mai tare, iar luminițele pe care le văzusem se pierduseră cu totul.

M-am trezit îngrozită, dar având și senzația că mă legăna cineva. Mă durea gâtul și, când am vrut să înghit, am început să tușesc.

– Ești bine, *Sassenach.*

Vocea blândă a lui Jamie se auzea de undeva, din ceață. *Unde* eram?

Jamie pusese mâna pe umărul meu pentru a mă liniști.

– Te... cred... pe... cuvânt, am reușit să spun.

Durerile au fost, însă, atât de mari, încât mi-au dat lacrimile. Am tușit. M-a durut, dar mi s-a părut că îmi e mai bine. Ce?

– Ia un pic de apă, *draga mea.*

O palmă mare mi-a ridicat capul și am simțit buza unei căni lipindu-se de buzele mele. Când am înghițit, am avut dureri, dar nu-mi păsa pentru că buzele și gâtul erau uscate și aveam în gură gust de sare.

Ochii mei începeau să se adapteze la întuneric. Puteam zări silueta lui Jamie sub un tavan jos din scânduri... nu, din bârne. Se simțea un miros puternic de păcură. Un vas. Bineînțeles că eram pe un vas, dar *care*?

– Unde...? am întrebat eu, mișcând o mână.

– Habar nu am, a spus el puțin iritat. Oamenii de pe *Teal* sunt la post, iar Ian este cu pistolul la capul unui marinar care ține cârma. Din câte știu eu, ne îndreptăm către largul oceanului.

– Am vrut să spun... pe care... vas.

Spusesem aceste cuvinte deși, din ceea ce îmi povestise Jamie, era limpede că ne aflam pe cuter.

– Au spus că se numește *Pitt*[1].

– Foarte potrivit, am spus privind în jur, în încăperea întunecoasă.

M-am speriat când am văzut ceva atârnat în spatele lui Jamie. M-am ridicat repede, mai bine spus am încercat să mă ridic, dându-mi seama destul de târziu că eram într-un hamac.

Jamie m-a prins de mijloc, cu un strigăt de spaimă. A intervenit la timp, astfel încât să nu cad din hamac. Mi-am dat seama că acel lucru pe care eu îl luasem drept un cocon uriaș era un om care stătea într-un hamac prins de tavan și se așezase în așa fel încât părea o insectă prinsă de un păianjen, care se uita la mine.

– Doamne, Dumnezeule! am spus, întinzându-mă.

– Vrei să te odihnești un pic, *Sassenach*, sau vrei să te ajut să te ridici?

– Nu. Ajută-mă să mă ridic, te rog. Încăperea, cabină sau ce va fi fost, se învârtea cu mine și mi-a fost mai bine când m-am sprijinit pe Jamie, închizând ochii când giroscopul din interiorul meu s-a liniștit.

---

[1] Cuvântul poate avea sensul de gropiță, adâncitură, dar și de capcană (n.tr.)

– Căpitanul Roberts? l-am întrebat. *Teal?*

– Dumnezeu știe ce s-a întâmplat cu vasul și căpitanul, a răspuns Jamie. Am pornit de îndată ce oamenii noștri au fost în stare să pună în mișcare vasul acesta. Din câte știu eu, *Teal* ar trebui să se afle în spatele nostru, dar nu am văzut nimic când m-am uitat la pupa.

A început să îmi fie mai bine, deși simțeam cum îmi bătea inima în gât și în tâmple. Am simțit micile răni de la coate și de la umeri, dar și durerile de spate, pentru că mă izbisem de balustradă.

– Am închis cea mai mare parte a echipajului în cală cu excepția lui, a spus Jamie, uitându-se la omul întins în hamac. Nu știam dacă vrei sau nu să-l examinezi mai întâi; omul nu e rănit grav.

M-am apropiat de hamac și mi-am dat seama că în el se afla cârmaciul care încercase să mă sugrume. Avea un cucui uriaș la frunte și un ochi începuse să i se învinețească. Din câte mi-am putut da seama în lumina slabă, pupilele îi erau egale și respira regulat, deși i se îndesase o cârpă în gură. M-am uitat la el o clipă, dar mi-era greu să spun cum stau lucrurile, pentru că singura sursă de lumină era o ferestruică de la nivelul punții, dar mi s-a părut că în privirea lui se citea disperarea.

– Vrei să faci pipi? l-am întrebat politicos.

Omul cu pricina și Jamie au scos sunete aproape identice, doar că, în primul caz, era un geamăt care exprima o nevoie, iar în cazul lui Jamie, era exasperare.

– Pentru numele lui Dumnezeu! a exclamat Jamie, apucându-mă de braț când am întins mâna spre cârmaci. O să mă ocup eu de el! Du-te sus!

După ton, mi-am dat seama că Jamie ajunsese la capătul răbdării și nu avea nici un rost să îl contrazic. Am urcat scara de lângă cabina căpitanului, urmată de un potop de cuvinte în gaelică, pe care nici nu mă voi strădui să le traduc.

Vântul devenise destul de puternic, încât să fiu nevoită să-mi țin bine fusta. Am reușit să mă prind de o frânghie, în timp ce mă bucuram de aerul curat pentru a-mi limpezi mintea, înainte de a-mi continua drumul până la pupa. Acolo l-am găsit pe Ian, așa cum mă așteptam, stând pe un butoi, cu un pistol încărcat pe genunchi, angajat evident într-o discuție amabilă cu marinarul de la cârmă.

– Mătușică Claire! Te simți bine, nu-i așa? a întrebat el invitându-mă să stau pe butoi.

– Bine, i-am spus, așezându-mă lângă el.

Nu credeam că am pățit ceva grav la genunchi, dar nu mă prea puteam bizui pe el.

– Claire Fraser, i-am spus pe un ton politicos omului care se afla la cârmă, un bărbat de culoare care avea pe față tatuaje complicate, cu toate că purta haine obișnuite, de marinar.

– Guinea Dick, a replicat omul, zâmbind cu dinții lui piliți. Umilu' dum'voastră serv'tor, dom'ță!

L-am privit cu gura căscată, dar apoi mi-am luat expresia unei persoane stăpână pe sine și i-am zâmbit.

– Văd că Maiestatea Sa își recrutează marinarii de pe unde poate, i-am șoptit lui Ian.

– Așa-i, a răspuns el. Domnul Dick a fost luat de pe un vas de pirați din Guineea, iar pe acest vas a ajuns de pe o navă de sclavi, pe care a fost dus pe când se afla într-o așezare de pe Coasta Guineei. Nu știu dacă e de părere că îi este mai bine, având în vedere condițiile pe care i le oferă serviciul în slujba Maiestății Sale, dar a zis că nu are nimic împotrivă să ni se alăture.

– Ai încredere în el? l-am întrebat în gaelică.

Ian m-a privit oarecum scandalizat, replicând în același grai:

– Bineînțeles că nu! Și îmi vei face un mare bine dacă nu te vei apropia prea mult de el, soție a fratelui mamei mele. Mi-a spus că el nu ar mânca nicidecum carne de om, dar asta nu înseamnă că, dacă îi ești prin preajmă, te afli în siguranță.

– Bine, am spus, vorbind din nou în engleză. Ce s-a întâmplat cu…

Înainte de a-mi putea duce la bun sfârșit întrebarea, s-a auzit un zgomot puternic. Am întors capul și l-am zărit pe John Smith, omul cu cinci cercei de aur, ieșind din capelaj.

Și el a zâmbit când m-a văzut, deși pe fața lui se citea osteneala.

– Totul e-n regulă, i-a spus lui Ian, pentru ca apoi să-și atingă bucla de pe frunte, întrebându-mă:

– Vă simțiți bine, doamnă?

– Da, i-am răspuns.

Am privit către pupa, dar nu am văzut altceva în afară de valuri. De fapt, indiferent încotro mă uitam, erau doar valuri.

– Ăăă… Știți cumva încotro ne îndreptăm, domnule Smith? l-am întrebat.

M-a privit surprins și a răspuns:

– Ei bine, nu, doamnă, căpitanul n-a spus încotro ne îndreptăm.

– Căp…

– Căpitanul e unchiul Jamie, a spus Ian amuzat. Stă sub punte și-și varsă mațele, așa-i?

– Nu asta făcea când l-am văzut eu ultima dată, i-am răspuns, simțind un fior pe șira spinării. Vrei să spui că *nimeni* de la bordul acestui vas nu știe unde ar trebui să ajungem sau măcar în ce direcție ne îndreptăm?

O tăcere prelungă a fost răspunsul la întrebarea mea.

Am tușit și apoi am spus:

– Hmm… tunarul, nu acela cu fruntea tăiată, celălalt, știți cumva unde e?

Ian s-a întors și a privit în valuri.

– Oh! am exclamat.

Apoi am văzut pe punte o pată mare de sânge, în locul în care omul căzuse după ce îl înjunghiasem și am exclamat din nou:

– Oh!

– Oh, mătușică. Am găsit asta pe punte, mi-a spus Ian întinzându-mi cuțitul meu, care fusese curățat, după cum am putut vedea.

– Mulțumesc, am spus, punându-l la loc în teaca pe care o mai aveam încă prinsă de pulpă. Cineva îmi luase fusta ruptă și aveam pe mine o alta. Speram că acel cineva era Jamie, gândindu-mă la aurul din tiv. Mă simțeam ciudat, ca și când în oase nu aș fi avut altceva decât aer. Mi-am masat gâtul și m-am întors la ce discutam mai devreme:

– Deci *nimeni* nu știe încotro ne îndreptăm.

John Smith a zâmbit discret, spunând:

– Ei bine, nu o să ieșim din ocean, doamnă, dacă de asta vă e teamă.

– De fapt, de asta mi-e teamă. De unde ați știut?

Toți trei au zâmbit.

– *Ala soarele acolo-i*, a spus domnul Dick întorcând capul într-o direcție. *Ala pământu'-i și el acolo*, a spus, indicând aceeași direcție.

– Ah! am exclamat, simțindu-mă oarecum ușurată.

Ala soarele era acolo, adică apunea în vest, ceea ce însemna că noi ne îndreptam spre nord.

Jamie ni s-a alăturat. Era palid.

– Domnule căpitan Fraser, a spus Smith cu respect.

– Domnule Smith.

– Ce ordine aveți să ne dați, domnule căpitan?

Jamie l-a privit înnegurat, spunând:

– Voi fi mulțumit dacă nu ne scufundăm. Putem reuși acest lucru?

Domnul Smith a zâmbit:

– Dacă nu ne lovim de un alt vas sau de o balenă, o să rămânem pe linia de plutire.

– Prea bine. Vă rog să faceți în așa fel încât să nu ne lovim de nimic, a spus Jamie, ștergându-se la gură cu dosul palmei și continuând:

– Există vreun port în care putem ajunge într-o zi sau două? Cârmaciul spune că avem apă și alimente pentru trei zile, dar cu cât vom avea nevoie de mai puține zile ca să ajungem undeva, cu atât voi fi mai fericit.

Smith a privit către invizibila bucată de pământ, iar soarele care apunea se reflecta în cerceii lui.

– Ei bine, am trecut de Norfolk, a spus el îngândurat. Cred că următorul port în toată puterea cuvântului este New York.

Jamie i-a aruncat o privire pătrunzătoare, întrebând:

– La New York nu sunt ancorate vase ale Marinei Britanice?

Domnul Smith a tușit:

– Din câte am auzit eu, erau ancorate astfel de vase acolo. Poate că au plecat.

– Mă gândeam la un port mai mic, a spus Jamie. Foarte mic!

– Unde sosirea unui cuter aparținând Marinei Regale Britanice va face o impresie puternică asupra cetățenilor? am întrebat eu.

Eram de acord cu Jamie în ceea ce privea faptul că trebuia să ajungem cât mai curând pe uscat, dar apoi ce urma să facem?

Abia acum începeam să înțeleg în ce situație ne găseam. În numai o oră statutul nostru se schimbase și, dacă la început fusesem pasageri care călătoreau către Scoția, acum eram niște fugari care se îndreptau Dumnezeu știe unde.

Jamie a închis ochii și a inspirat adânc. Iar era palid, mi-am dat seama repede. Din păcate, nu mai aveam acele pentru acupunctură, pentru că plecasem în grabă de la bordul lui *Teal*.

– Ce-ar fi să ne îndreptăm către Rhode Island sau New Haven, Connecticut? am întrebat eu. Oricum, vasul *Teal* se îndrepta către New Haven. Cred că nici în Rhode Island, nici în New Haven nu vom da peste loialiști sau militari britanici.

Jamie a dat din cap continuând să-și țină ochii închiși și strâmbându-se.

– Da, poate că ai dreptate, a spus el.

– Rhode Island nu este o destinație potrivită, a obiectat Smith. În decembrie, britanicii s-au îndreptat către Newport, iar marina americană, atâta câtă este ea, trebuie să se supună blocadei la Providence. Poate că nu vor deschide focul asupra noastră, dacă vom intra în Newport, navigând sub pavilion britanic.

Marinarul a ridicat mâna spre catarg:

– Când ancorăm, se prea poate ca primirea să fie mai călduroasă decât ne-am dori-o.

Jamie reușise să deschidă un ochi și îl privea atent pe Smith.

– Mă faci să cred că nu ești un loialist, domnule Smith. Dacă erai, nu era nimic mai simplu decât să ne sfătuiești să ne îndreptăm spre Newport. Eu ți-aș fi urmat sfatul.

– Nu, domnule, a replicat Smith, trăgându-se de unul dintre cercei. Trebuie să vă spun că nici separatist nu sunt, dar chiar nu vreau să mă mai aflu pe un vas care se scufundă. Cred că norocul nu o să mă mai ajute de data asta.

Jamie a dat din cap. Pe chipul lui se vedea că nu se simțea bine.

– Să pornim spre New Haven atunci, a spus el.

Am avut o oarecare senzație de neliniște. Aveam s-o întâlnesc pe Hannah Arnold în cele din urmă? Era posibil să-l întâlnesc pe însuși colonelul Arnold? Această posibilitate mă făcea să mă simt și mai puțin în largul meu. Presupuneam că, din când în când, își vizita familia.

A urmat o discuție pur tehnică, de fapt erau niște strigăte care se auzeau când pe punte, când sub punte, când la capelaj, legate de navigație. Jamie știa cum să folosească sextantul și astrolabul, dar nu știa cum să interpreteze datele obținute cu aceste instrumente de navigație. Marinarii de pe *Teal*, impresionați de priceperea lui Jamie, erau mai mult sau mai puțin gata să ducă vasul acolo unde doream noi, pentru că alternativa care îi aștepta era aceea de a fi arestați, judecați și executați pentru piraterie involuntară. Erau marinari foarte pricepuți, dar nici unul dintre ei nu știa nimic despre navigație.

Din această cauză ne-am văzut obligați să-i interogăm pe marinarii captivi, ca să aflăm dacă vreunul se pricepea să navigheze. Dacă se găsea un astfel de marinar, trebuia să-l convingem fie prin violență, fie cu aur, să treacă la treabă. Mai puteam să navigăm de-a lungul coastei, ceea ce ar fi necesitat mai mult

timp și ar fi fost mult mai primejdios, deoarece puteam eșua pe nisip sau puteam întâlni vase de război britanice. Acest lucru implica și nesiguranță, deoarece nici unul dintre marinarii de pe *Teal* nu văzuse niciodată portul New Haven.

Pentru că nu aveam de spus nimic important, am stat lângă balustradă privind soarele la asfințit și întrebându-mă ce șanse aveam să ajungem pe uscat în întuneric.

Gândul acesta mă făcea să tremur, deși frigul deja îmi intrase în oase. Când am fugit de pe puntea lui *Teal* nu purtam decât o haină subțire și, neavând haina din lână, vântul îmi trecea prin veșminte, de parcă ar fi fost un cuțit. Imaginea sumbră a mării mi-a amintit de tunarul mort și, fără să vreau, m-am uitat peste umăr la pata de sânge de pe punte.

Când am întors capul, am văzut mișcare la cârmă și am deschis gura, ca să strig. Nu am fost în stare să scot nici un sunet, dar Jamie s-a uitat, din întâmplare, la mine și, indiferent ce s-a văzut pe fața mea, a fost suficient să-l pună în gardă. S-a întors și s-a aruncat, fără să stea pe gânduri, asupra lui Guinea Dick, care scosese de undeva un cuțit și era gata să-l înfigă în Ian, care îi întorsese imprudent spatele.

Ian s-a întors fulgerător, a aruncat pistolul în mâinile domnului Smith, care a fost surprins de acest gest și s-a apropiat de cârma lăsată să se miște în voie. Din această cauză, vasul a început să se clatine alarmant.

Am făcut doi pași pe puntea care se legăna de mama focului și am smuls pur și simplu pistolul din mâna domnului Smith, care m-a privit clipind din ochi derutat.

– Nu fac asta pentru că nu am încredere în dumneavoastră, i-am spus, încercând astfel să mă scuz pentru gestul făcut. E vorba doar despre faptul că nu vreau să-mi asum nici un risc.

Cu calm – având în vedere situația dată – am verificat încărcătura. Pistolul era încărcat și cu cocoșul tras. M-am și mirat că nu s-a descărcat, la cum se clătina vasul. Am îndreptat arma spre cei doi, care se luptau corp la corp.

Domnul Smith s-a uitat când la mine, când la cei care se luptau și apoi a ridicat mâinile, spunând:

– Eu… voi fi… sus, dacă e nevoie de mine.

Lupta a luat sfârșit și trebuie să spun că domnul Dick și-a făcut cu cinste datoria de marinar britanic. Ian s-a ridicat încet, blestemând și punându-și mâna pe braț, unde cămașa se înroșise de la o rană proaspătă.

– Trădătoru' ăsta nenorocit m-a mușcat! a exclamat Ian furios. Canibal păgân și nemernic!

Ian l-a lovit pe adversarul său cu piciorul, iar acesta a scos un geamăt, dar a rămas nemișcat. Apoi a apucat cârma înjurând de mama focului și a început s-o miște, căutând să pună vasul pe o anumită direcție. Nava a căpătat stabilitate, iar pânzele s-au umflat în bătaia vântului. Jamie a dat deoparte trupul domnului Dick și s-a așezat pe punte, lângă Ian. Am lăsat țeava pistolului și am coborât cocoșul.

– Te simți bine? l-am întrebat, pentru că simțeam nevoia să-i spun ceva, cuprinsă de o ciudată senzație de calm.

– Încerc să-mi amintesc câte vieți mai am, a răspuns el, gâfâind.

– Patru sau cinci, cel puțin așa cred. Sper să nu crezi cumva că, de data asta, ai scăpat de la moarte ca prin urechile acului, nu-i așa? l-am întrebat privindu-l pe domnul Dick, care avea fața cumplit de schimonosită. Jamie însuși avea o dâră roșie pe față, despre care eram sigură că se va face albastră, ba chiar neagră în câteva ore și se ținea de burtă, dar în rest nu avea nimic.

– Se pune la socoteală că-ți pierzi o viață, dacă simți că mori de rău de mare?

– Nu.

Privindu-l cu atenție pe cârmaciul căzut, m-am așezat lângă Jamie. Lumina roșie a soarelui la apus a scăldat puntea, dar nu-mi puteam da seama ce culoare îi căpătase fața, deși tenul lui m-ar fi ajutat să-mi dau seama mai ușor de lucrul acesta. Jamie a întins o mână și i-am dat pistolul, pe care l-a pus la brâu, unde am zărit și cuțitul pus în teacă.

– N-ai avut timp să scoți cuțitul? l-am întrebat, uitându-mă la armă.

– N-am vrut să-l omor. Nu-i mort, nu-i așa?

Făcând un efort considerabil, s-a lăsat pe palme și pe genunchi și a tras adânc aer în piept, înainte de a se ridica în picioare.

– Nu, o să-și revină într-un minut sau două.

L-am privit pe Ian. Pe chipul lui nu se putea citi nimic, dar limbajul trupului spunea totul. Umerii țepeni, spatele și ceafa drepte și mușchii încordați la nivelul brațelor trădau furie și rușine, dar poziția spinării trăda și tristețea. Senzația de calm m-a părăsit brusc într-o izbucnire de groază, când am înțeles ce îl făcuse să lase garda jos.

– Rollo! am șoptit, apucându-l pe Jamie de braț.

El a ridicat ochii uimit, l-a privit pe Ian și apoi s-a uitat la mine.

– Oh, Doamne! a spus încet.

Acele pentru acupunctură nu erau singurele lucruri de valoare pe care le lăsasem pe puntea lui *Teal*.

Rollo fusese ani de zile cel mai bun prieten al lui Ian. El era rezultatul încrucișării dintre un ciobănesc irlandez și un lup. Băgase spaima în marinarii de pe *Teal*, astfel încât Ian s-a văzut nevoit să-l închidă într-o cabină. Câinele ar fi putut să sară la gâtul căpitanului Stebbings, în momentul în care oamenii săi l-au luat pe Ian. Ce va face când își va da seama că Ian nu se mai afla pe vas? Și ce ar fi în stare să-i facă Stebbings sau oamenii săi, ori cei din echipajul de pe *Teal*?

– Dumnezeule! Au să împuște câinele și au să-l arunce peste bord! a spus Ian, dând glas gândurilor mele și făcându-și cruce.

M-am gândit din nou la ce s-ar putea întâmpla și am simțit cum mă trece un fior. Jamie m-a strâns cu putere de mână.

– Oh, Doamne! a spus el din nou, foarte încet.

A rămas pe gânduri o clipă, apoi s-a scuturat cum se scutura Rollo când i se uda blana, și a dat drumul mâinii mele, spunând:

– Trebuie să stau de vorbă cu echipajul. Oamenii trebuie hrăniți, chiar și cei care se află în cală. Vrei să te duci tu jos, *Sassenach*, să vezi ce poți face în cambuză? O să… stau de vorbă mai întâi cu Ian.

Am văzut cum i se mișca mărul lui Adam când s-a uitat la Ian, care stătea la cârmă ca un indian sculptat în lemn, cu soarele care apunea luminându-i fața pe care nu se zărea nici o lacrimă.

Am dat din cap în semn că am priceput ce îmi ceruse și am coborât încet scara de lângă cabina căpitanului, cufundându-mă în întuneric.

Cambuza era un spațiu de patru metri pe patru sub punte, în capătul sălii de mese, unde se găsea un soi de altar din cărămizi pe post de cuptor și mai multe oale și vase din aramă agățate, pirostrii, cârpe și alte lucruri care sunt de folos într-o bucătărie. Focul mai pâlpâia încă, slavă Domnului, și se mai vedeau câțiva tăciuni care ardeau.

Sub măsuța mică se aflau o ladă cu nisip, una cu cărbuni și una cu surcele pentru aprins focul. Astfel am izbutit să fac focul. Pe plită era pusă o oală. O mică parte din conținutul acesteia se vărsase din cauza tangajului vasului și focul aproape că se stinsese. Se vedeau urme de mâncare pe marginea oalei. Din nou aveam noroc! Dacă focul nu ar fi fost stins aproape cu totul,

mâncarea din oală s-ar fi ars și m-aș fi văzut nevoită să o iau de la capăt și să pregătesc ceva de mâncare.

În apropierea cambuzei erau câteva cuști cu pui. Moțăiseră în întunericul călduros, dar la venirea mea s-au trezit, au început să bată din aripi și să cotcodăcească mișcându-și capetele într-o parte și într-alta, încercând să priceapă ce se petrece, privindu-mă cu ochii lor ca mărgelele, înroșiți, printre stinghiile de lemn.

Mă întrebam dacă mai existau și alte animale vii la bord. Chiar dacă mai erau pe vas, nu se aflau în cambuză. În oală era un fel de tocană. După aceea am început să caut pâine. Știam că la bord trebuia să existe un fel de produs făinos. Marinarii consumau fie pesmeți, așa-numiții „biscuiți ai marinarului", fie așa-zisa „pâine moale", care putea fi orice fel de pâine. Termenul de „moale" era cu totul relativ. Trebuia să existe pâine pe undeva, dar unde?

Am găsit în cele din urmă felii de pâine neagră puse într-o plasă, într-un colț întunecat al cambuzei. Cred că fusese pusă acolo astfel încât șobolanii să nu poată ajunge la ea. M-am uitat cu atenție pe podea, ca să mă asigur că nu era nici un rozător. M-am gândit că la bordul vasului trebuia să fie și făină.

Făina trebuia să fie, bineînțeles, în cală, unde se aflau și unii dintre cei care făcuseră parte din echipajul cuterului. Ei bine, de ei aveam să ne ocupăm mai târziu. Deocamdată aveam destul cât să îi pot hrăni pe toți. Iar de micul dejun aveam să ne ocupăm mai târziu.

În timp ce aprindeam focul și căutam prin cambuză, m-am încălzit și am mai uitat de rănile mele. Starea de cruntă disperare care mă cuprinsese când părăsisem puntea navei *Teal* începuse să se risipească. Nu era un lucru cu totul pozitiv deoarece, pe măsură ce ieșeam din starea de șoc, începeam să înțeleg care era situația noastră reală. Noi nu ne mai îndreptam spre Scoția și nu mai aveam de înfruntat primejdiile Atlanticului, ci spre o destinație necunoscută, cu o navă pe care nu o cunoșteam și cu un echipaj lipsit de experiență și panicat. Ne făceam vinovați de acte de piraterie, ultraj și agresiune față de soldații Maiestății. Ne făceam vinovați și de crimă. Am simțit că gâtul mă durea încă și mi-am dat seama că mi se făcuse pielea de găină, în ciuda căldurii.

Încă îmi mai pulsa în brat acea vibrație resimțită în timp ce cuțitul meu atinsese osul omului. Cum am putut să-l ucid? Știam foarte bine că nu îi străpunsesem cutia toracică, știam că nu îi atinsesem vasele de sânge importante de la nivelul cefei... Omul suferise un șoc... Dar era posibil ca doar șocul...?

Nu mă puteam gândi la tunarul mort și am îndepărtat orice gând legat de el. Mi-am spus că, mai târziu, aveam să mă obișnuiesc cu această idee. Oricum fusesem în legitimă apărare și aveam să mă rog pentru sufletul lui, dar mai târziu.

Preferam să mă gândesc la altceva în timp ce făceam treabă, dar nu pentru că acele gânduri ar fi fost plăcute. Ian și Rollo, ah, nici la asta nu puteam să mă gândesc.

Am ras fundul oalei cu hotărâre, folosindu-mă de o lingură mare din lemn. Tocana era un pic arsă, dar se putea mânca. Era groasă, avea în ea oase și bucăți de carne și era gelatinoasă. Am turnat apă dintr-un butoi într-o oală mai mică și am pus-o la fiert.

Navigația. Mă hotărâsem să mă opresc asupra acestui subiect și să-mi fac griji. Era într-adevăr îngrijorător, dar nu avea încărcătura emoțională a altor lucruri din mintea mea. Cum era luna? Am încercat să îmi aduc aminte cum fusese cu o noapte în urmă, când mă aflam la bordul vasului *Teal*. Nu am remarcat-o, așadar nu era plină. Când răsare luna plină din ape, ea îți taie răsuflarea. Lasă o dâră de lumină pe apă și ți se pare că este atât de simplu să treci dincolo de punte și să mergi pe acea cărare luminoasă, plină de liniște.

Nu, în seara trecută nu se putea vorbi despre o cărare luminoasă, încărcată de liniște. Mă dusesem destul de târziu undeva la prora, în loc să folosesc o oală de noapte. Voiam să iau aer. Pe punte era întuneric și mă oprisem o clipă lângă balustradă, pentru că apa părea fosforescentă și avea un luciu verde, discret. De la cei care făceau de cart părea să pornească o undă de lumină care se revărsa în apele oceanului.

Nu se văzuse luna, deci. Poate că se vedea un pătrar, dar pentru noi însemna același lucru. Nu ne puteam apropia de țărm pe întuneric. Nu știam cât de mult mersesem către miazănoapte. Poate știa John Smith? Marinarul știa că, pe lângă Chesapeake, existau tot felul de canale, dune de nisip, ridicături de pământ și navigau tot felul de vase. Smith spusese să așteptăm până ce treceam de Norfolk…

– Ei, la naiba! am exclamat exasperată. Unde *este* Norfolk?

Știam unde se află, dar raportat la autostrada I-64. Nu știam însă unde se găsește locul acela blestemat în raport cu cel în care ne aflam pe ocean.

Chiar dacă trebuia să stăm departe de țărm în timpul nopții, cine sau ce ne putea garanta că nu ajungeam *foarte* departe de țărm?

– Ei bine, partea bună e că nu avem de ce să ne temem că o să rămânem fără carburant, am spus eu, dându-mi curaj. Alimentele și apa… cel puțin în privința lor nu trebuia să ne facem griji deocamdată.

Se părea că reușeam să scap de grijile care nu implicau și o latură personală. Dar răul de mare de care suferea Jamie? Dar situațiile catastrofale din punct de vedere medical, care se puteau ivi la bord? Da, asta era, într-adevăr, o problemă. Nu aveam plante medicinale, ace, material pentru sutură, bandaje, instrumente… Eram lipsită de orice fel de instrumente medicale, excepție făcând apa fiartă și îndemânarea.

– Cred că aș putea pune la locul său un membru dislocat sau aș putea opri sângerarea de la nivelul unei artere, punând un deget pe ea, am spus cu glas tare. Dar asta este cam tot ce aș putea face.

În spatele meu s-a auzit un „ăăăh", iar eu m-am întors, stropind în jur cu tocană.

– Ah, domnul Smith.

– Nu am vrut să vă sperii, doamnă.

Omul s-a așezat în lumină și semăna cu un păianjen speriat.

– N-am vrut să vă sperii, ma' ales că l-am văzut pe nepotul dumneavoastră cum v-a înapoiat cuțitul.

A zâmbit discret, vrând să-mi arate că glumise, dar nu se simțea în largul lui.

– V-ați mișcat destul de repede, trebuie să recunosc.

– Da, i-am spus, luând o cârpă ca să șterg petele de tocană. Da, am experiență.

După ce i-am spus asta, s-a lăsat o liniște apăsătoare.

În cele din urmă, domnul Smith a tușit, spunând:

– Domnul Fraser m-a trimis să vă întreb, într-un fel cât se poate de blând, dacă se va putea mânca ceva în curând.

Am izbucnit în râs, întrebându-l:

– Aia cu „într-un fel cât se poate de blând" a fost ideea dumneavoastră?

– A lui, a răspuns el prompt.

– Puteți să-i spuneți că mâncarea este gata imediat ce oamenii sunt pregătiți să vină să mănânce. Ah… domnule Smith?

Omul s-a întors imediat, în clinchet de cercei.

– Mă întrebam ce gândesc oamenii… ei bine, trebuie să fie foarte supărați… Mă întrebam, totuși, ce spun cei de pe *Teal* în legătură… ăăă… în legătură cu cele petrecute. Ați putea să-mi spuneți? Bineînțeles, dacă știți.

– Știu. Domnul Fraser mi-a pus întrebarea asta acum zece minute. Am stat de vorbă sus, cum lesne vă puteți închipui, doamnă.

– Oh, da, îmi închipui.

– Ei bine, ne simțim ușurați că nu am fost arestați. Dacă s-ar fi întâmplat asta, nu ne-am mai fi văzut familia și casa vreme de ani buni. Asta ca să nu mai vorbim despre faptul că am fost nevoiți să luptăm împotriva unor compatrioți.

S-a scărpinat în barbă. Ca toți bărbații, el era franc și practic:

– Pe de-altă parte… ei bine, trebuie să admiteți că, pentru moment, nu aș dori nimănui să se afle în situația noastră. Vreau să spun că suntem într-o situație grea; nu ne vom mai primi simbria și nici cu hainele nu stăm prea bine.

– Da, aveți dreptate. Din punctul dumneavoastră de vedere, care ar fi cea mai bună ieșire din situația în care ne găsim?

– Să acostăm cât mai aproape de New Haven, dar nu în port. Să punem vasul acesta pe un banc de nisip și să-i dăm foc. Să ajungem la țărm, să scăpăm de vas și să ne risipim care-ncotro.

– Ați dori să incendiați vasul cu marinari în cală? l-am întrebat din pură curiozitate.

M-am simțit ușurată când am văzut că era șocat.

– Oh, nu, doamnă! a exclamat marinarul. Poate că domnul Fraser dorește să-i dea pe mâna celor din Armata Continentală, ca să se folosească de ei în cazul unui schimb de ostatici. Noi nu am avea nimic împotrivă nici dacă celor aflați în cală li s-ar reda libertatea.

– Sunteți mărinimos, domnule, i-am spus cât se poate de sincer. Sunt convinsă că domnul Fraser va ține seama de recomandările dumitale. Știți cumva unde se află acum Armata Continentală?

– Undeva în New Jersey, din câte am auzit, a răspuns marinarul zâmbind discret. Nu cred că militarii din Armata Continentală sunt chiar atât de greu de găsit.

Nu-mi doream să văd nave ale Marinei Regale Britanice, dar nici militari ai Armatei Continentale. Mi se părea că New Jersey era destul de departe.

L-am rugat să caute diferite „ustensile". Doream ca fiecare om să aibă la masă furculiță și lingură. Apoi i-am cerut să aprindă cele două felinare care se aflau deasupra mesei, ca să vedem ce mâncăm.

Când m-am uitat mai bine la tocană, parcă nu mi-am mai dorit lumină, dar nici nu îmi venea să sting felinarele aprinse cu multă greutate.

Una peste alta, mâncarea nu a fost deloc rea. Probabil că nu conta dacă le dădeam pietre și capete de pește, pentru că erau morți de foame. Au devorat tocana de parcă ar fi fost un nor de lăcuste. Moralul lor era destul de bun, având în vedere situația în care ne găseam. Nu era prima dată când mă minunam că bărbații au capacitatea de a merge mai departe chiar și atunci când nu sunt siguri ce-i așteaptă și se află în primejdie.

Bineînțeles că situația i se datora în parte lui Jamie. Nimeni nu putea ignora ironia faptului că un om care ura marea și corăbiile devenise căpitanul *de facto* al unui cuter. Rămânea calm în situații haotice și era un comandant înnăscut.

Dacă poți să-ți păstrezi capul când toți cei din jurul tău și-l pierd pe-al lor și te învinovățesc pe tine pentru asta... mi-am spus, uitându-mă la el cum vorbea calm cu oamenii.

Adrenalina mă ajutase să rezist până în acel moment, dar începeam să cedez în fața pericolului imediat. Eram obosită, îngrijorată și mă durea gâtul. Am reușit să iau doar două îmbucături de tocană. Celelalte răni începeau să se vindece, dar genunchiul mă durea încă. Făceam un inventar morbid al stării mele fizice, când mi-am dat seama că Jamie se uita la mine.

– Ai nevoie de hrană, *Sassenach*, mi-a spus cu voce blândă. Mănâncă.

Am deschis gura ca să-i spun că nu-mi era foame, dar m-am răzgândit. Nu mai era nevoie să-și facă griji și din cauza mea.

– Am înțeles, căpitane! i-am spus și am luat resemnată lingura.

31

CĂLĂTORIE CU GHID PRIN CAMERELE INIMII

Ar trebui să mă culc. Dumnezeu știe câtă nevoie aveam de somn și era foarte puțin timp pentru așa ceva până ajungeam la New Haven. *Dacă ajungem vreodată acolo*, am auzit scepticul comentariu venit din mintea mea. L-am ignorat, însă, pentru că nu mă ajuta deloc în situația dată.

Abia așteptam să mă cufund în somn ca să scap de temeri și de incertitudinile din mintea mea, dar și pentru a mă reface fizic. Eram incapabilă să

răspund nevoilor mele imediate, pentru că mintea îmi era încețoșată de oboseală. Tocmai de aceea m-am detașat puțin de nevoile trupești, pentru a-mi lăsa mintea să controleze lucrurile, trecând peste emoții, durere, oboseală, luând decizii, cu alte cuvinte, trecând dincolo de cerințele trupului care dorește hrană, apă, somn, dragoste, tristețe.

Care emoții? m-am întrebat eu, mohorâtă. Cu siguranță, emoția este o funcțiune a minții. Și, cu toate acestea, ea este atât de adânc legată de trup, încât detașarea minții implică și suprimarea emoției.

Trupul resimte această detașare. Cel puțin așa cred. Ignorat și supus abuzurilor, nu va admite cu ușurință „reîntoarcerea" minții. Separarea poate persista până în momentul în care fie trupul, fie mintea doarme. Datorită faptului că trupul se regenerează, mintea își reia locul care i se cuvine, prin intermediul viselor. Astfel omul se trezește din nou întreg.

Asta nu avea să se întâmple încă; aveam sentimentul că mai trebuia făcut ceva, dar nu aveam idee ce anume. Hrănisem echipajul, trimisesem mâncare prizonierilor, mă ocupasem de răniți... reîncărcasem toate pistoalele... curățasem oala de tocană... În mintea mea nu mai era nici o idee.

Mi-am pus mâinile pe masă, pipăind cu degetele fibra lemnului cu șanțuri mici, tocite de anii în care acea masă fusese folosită, de parcă ar fi fost o hartă pe care mi-aș fi putut găsi calea către somn.

Puteam să mă văd cu ochii minții stând acolo. Eram suplă, aproape slabă, cu oasele antebrațului evidențiate. Slăbisem mai mult decât îmi dădeam seama în ultimele câteva săptămâni de călătorie. Părul meu era o masă de șuvițe în dezordine, pline de fire argintii și albe, într-o alternare de umbre și de lumini.

Mi-am adus aminte de ceva ce-mi spusese Jamie. Era vorba despre o expresie a indienilor Cherokee. Ei spuneau... să-ți piepteni șerpii din păr. Da, aceea era expresia, adică să-ți eliberezi mintea de teamă, furie, de demoni. O expresie cât se poate de potrivită.

Bineînțeles că, în momentul acela, nu aveam un pieptene. Avusesem unul în buzunar, dar îl pierdusem în timpul luptei.

Mintea mea era ca un balon care se mișca cu încăpățânare în spațiul în care era prins. Nu voiam s-o las să se relaxeze. Deodată am fost stăpânită de teama irațională că nu voi putea să-mi mai iau în stăpânire mintea.

Mi-am concentrat toată atenția asupra micilor detalii de ordin fizic: voiam să-mi dau seama cât cântăreau tocana de pui și pâinea din stomacul meu,

să simt mirosul uleiului din lămpi, mirosul de încins și de pește, să aud tropăielile de pe punte, cântecul vântului, foșnetul apei pe laturile vasului.

Simțământul pe care îl ai când lama intră în carne. Nu e vorba despre forța întrebuințată pentru a atinge un scop, ci de distrugerea cauzată prin chirurgie, de răul făcut pentru a vindeca. O lovitură executată în stare de panică, saltul și înaintarea lamei care se lovește în mod neașteptat de os. Mișcarea făcută de un cuțit necontrolat. O pată mare și întunecată pe punte, proaspătă, umedă și mirosind a fier.

– N-am vrut, am spus cu glas tare. Oh, Doamne, n-am vrut!

Am început să plâng, pe neașteptate. Nu am plâns cu sughițuri. Pur și simplu îmi curgeau lacrimi și se prelingeau pe obraji încet, de parcă ar fi fost picături de miere. Aceasta era dovada disperării mele, pe măsură ce lucrurile scăpau de sub control.

– Ce este, femeie? a întrebat Jamie cu voce blândă.

– Sunt atât de obosită, am spus răgușită. Atât de obosită.

Banca a scârțâit sub greutatea lui, când s-a așezat lângă mine și am simțit o batistă murdară care îmi tampona obrajii. M-a cuprins cu brațul și a început să-mi șoptească în gaelică lucruri pe care le spui de obicei când vrei să liniștești un animal. Mi-am sprijinit obrazul de cămașa lui și am închis ochii. Lacrimile continuau să-mi curgă pe obraji, dar începeam să mă simt mai bine. Eram încă speriată de moarte, dar nu distrusă.

– Îmi doresc să nu-l fi ucis pe omul acela, am șoptit eu.

Până atunci, îmi mângâiase părul de după ureche. S-a oprit o clipă și apoi a continuat să mă mângâie.

– Nu ai ucis pe nimeni, a spus el surprins. Asta te frământa pe tine, *Sassenach*?

– Da, printre altele, am răspuns, ștergându-mi nasul cu mâneca. Nu l-am omorât pe tunar? Ești sigur?

A zâmbit cu amărăciune.

– Sunt sigur. Eu l-am ucis, *draga mea*.

– Tu, oh!

L-am privit atent și am întrebat:

– Nu spui asta doar ca să mă liniștești?

– Nu, a spus el și zâmbetul i-a pierit de pe față. Și eu îmi doresc să nu-l fi omorât. Din păcate nu am prea avut de ales.

Mi-a mângâiat din nou părul de după ureche, continuând:

– Nu-ți face griji în privința asta. Mă obișnuiesc eu cu gândul.

Plângeam din nou dar, de data aceasta, dădusem frâu emoțiilor. Plângeam de durere și, cu siguranță, de teamă. Durerea o simțeam pentru Jamie, pentru omul pe care nu putuse să nu-l ucidă, fiindcă nu avusese de ales. Lucrurile stăteau cu totul altfel.

După o vreme, m-am potolit. Eram secătuită de puteri, dar eram întreagă. Sentimentul de detașare pierise. Jamie se întorsese pe bancă, stând cu spatele la masă și ținându-mă în poală. Am stat o vreme nemișcați în liniște, privind cărbunii care se stingeau în cuptorul din cambuză și aburul ce se ridica din oala pusă pe foc. *Ar trebui să pun ceva acolo, care să fiarbă peste noapte*, mi-am spus. M-am uitat la cuștile în care dormeau puii, făcând mișcări doar din când în când, în vis.

Nu, în seara aceea nu puteam să tai o găină. Oamenii vor trebui să se mulțumească dimineața cu ceea ce reușeam să pregătesc.

Jamie se uita și el la pui, dar imaginea lor l-a făcut să se gândească la altceva.

– Îți mai aduci aminte de găinile doamnei Bug? a întrebat el cu umor. Îți amintești de micul Jem și de Roger Mac?

– Oh, Doamne, biata doamnă Bug.

Jem, care la momentul respectiv avea cinci ani, primise sarcina de a număra zilnic găinile, să se asigure că se întorceau toate în coteț. Cotețul se închidea bine, ca să nu pătrundă la ele vulpile, dihorii și alte animale mâncătoare de găini. Odată, Jem uitase să închidă cotețul și fusese de ajuns. O vulpe intrase în coteț și făcuse prăpăd.

Este incorect să se spună că omul este singurul animal care ucide din plăcere. Este posibil ca necuvântătoarele să fi învățat asta de la om, dar se știe că toate animalele înrudite cu câinele ucid din plăcere. Este vorba despre vulpi, lupi și chiar despre câinii domestici. Pereții cotețului erau plini de pene și de sânge.

– Oh, găinușele mele! spunea neîncetat doamna Bug, în vreme ce lacrimile îi curgeau pe obraji. Bietele mele găinușe!

Jem, care fusese chemat în bucătărie, nici măcar nu a fost în stare să ridice ochii.

– Îmi pare rău! a șoptit el cu ochii în pământ. Îmi pare foarte rău!

– Așa se și cuvine, îi spusese Roger. Așa se și cuvine, numai că părerile de rău nu ajută, nu-i așa?

Jemmy a scuturat din cap pe mutește, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

Roger a tușit ca să își dreagă vocea și a spus:

– Ei bine, uite cum stau lucrurile. Dacă ești destul de mare pentru a ți se încredința o treabă, atunci ești destul de mare și pentru a suporta consecințele. Înțelegi ce-ți spun?

Era cât se poate de clar că nu înțelegea, dar a dat din cap, trăgându-și nasul.

– Vreau să spun, l-a avertizat Roger după ce a tras adânc aer pe nas, că am să te bat cu cureaua.

Fața mică și rotundă a lui Jem s-a făcut albă ca varul. A clipit des și s-a uitat la mama lui cu gura deschisă.

Brianna a făcut doi pași spre el, dar Roger a apucat-o de braț, oprind-o.

Fără a se uita la Bree, Roger a pus o mână pe umărul lui Jem și l-a întors hotărât către ușă.

– Așa, amice, a spus el, arătând cu degetul spre ușă. Ieși, te duci în grajd și mă aștepți.

Jemmy a înghițit cu zgomot nodul care i se pusese în gât. Se făcuse pământiu la față când doamna Bug adusese prima găină moartă, iar întâmplările ce-au urmat nu l-au făcut să se simtă mai bine.

M-am gândit că era posibil să verse, dar nu a vărsat. S-a oprit din plâns și părea să se facă din ce în ce mai mic, pentru că umerii îi căzuseră pur și simplu.

– Dă-i drumul, a spus Roger, urnindu-se și el din loc.

Când a ieșit cu capul plecat, Jemmy arăta de parcă ar fi fost un om care se îndrepta spre locul de execuție, nici nu știam dacă se cuvenea să râd sau să plâng. Am prins privirea Briannei și mi-am dat seama că și ea oscila între aceleași stări. Părea derutată, dar un colț al gurii îi tremura și s-a uitat repede în altă parte.

Roger a oftat din adâncul sufletului și și-a continuat drumul, îndreptându-și umerii și murmurând:

– Iisuse.

Jamie stătuse într-un colț, fără a spune nimic, urmărind totul cu compasiune. S-a mișcat puțin și Roger l-a privit. Jamie a tușit.

– Mhm, cred că e pentru prima oară când se întâmplă asta… Cred că ar trebui să arăți că ai putere, a spus el blând. Bietul copil se simte groaznic.

Brianna l-a privit surprinsă, dar Roger a dat din cap și rictusul care-i trăda asprimea s-a mai șters puțin. L-a urmat pe Jem afară, scoțându-și cureaua.

Noi trei am rămas în bucătărie, fără a ști prea bine ce anume s-ar fi cuvenit să facem. Brianna s-a ridicat în picioare, suspinând întocmai ca Roger, s-a scuturat ca un câine și a întins mâna către una dintre găinile moarte, întrebând:

– Putem să le mâncăm?

Am cercetat una dintre găini. Carnea se mișca moale sub piele, dar pielea nu începuse să se desprindă încă. Am luat cocoșul și l-am mirosit. Se simțea miros de sânge și fecale, dar nu detectam mirosul dulceag, specific cărnii putrezite.

– Cred că da, dacă sunt bine fierte, am spus în cele din urmă. Penele n-or să fie de foarte mare folos, dar putem păstra o parte din ele, iar carnea o putem face supă sau tocană.

Jamie s-a dus să aducă ceapă, usturoi și morcovi din pivniță, în vreme ce doamna Bug s-a retras, fiindcă voia să se întindă. Brianna și cu mine ne-am asumat ingrata sarcină de a jumuli găinile. Nu am vorbit prea mult. Am schimbat doar câteva cuvinte, legate de treaba pe care o aveam de făcut. Când s-a întors Jamie cu legumele și a pus coșul pe masă, Bree s-a uitat la el și l-a întrebat cât se poate de serios:

– Crezi că asta o să ajute?

El a dat din cap, răspunzând:

– Te simți rău atunci când ai făcut un lucru rău și îți dorești să îndrepți lucrurile. Ei bine, nu ai cum să îndrepți asemenea lucru, nu-i așa? a arătat el spre găinile moarte. Muștele începuseră să se adune și să se așeze pe pene.

– Cel mai bun lucru care ți se poate întâmpla este acela de a avea sentimentul că ai plătit pentru ce ai făcut.

Prin geam a pătruns un strigăt înăbușit. Brianna a tresărit instinctiv, auzind acel sunet, dar apoi a dat din cap și a pus mâna pe o găină, gonind muștele.

– Îmi aduc aminte, am spus încet. Sunt sigură că și Jemmy își amintește.

Jamie a râs discret și apoi s-a cufundat în tăcere. Simțeam cum îi bate inima în spatele meu, încet și cu regularitate.

Am stat de pază la intervale de două ore, astfel încât fie Jamie, fie Ian, fie eu însămi să fim treji. John Smith părea a fi un om pe care ne puteam baza, dar exista posibilitatea ca vreunul dintre oamenii de pe *Teal* să îl convingă să îi elibereze pe marinarii din cală, ca să nu fie spânzurați ca pirați.

Am făcut de pază la miezul nopții fără nici o problemă, în schimb mi-a fost foarte greu să mă trezesc în zori. M-am luptat să mă ridic din ceea ce părea a fi un puț garnisit cu lână neagră și am urcat pe punte simțind cum mă dor și îmi pârâie încheieturile.

Jamie s-a aruncat în hamacul căptușit cu pături de îndată ce m-am dat eu jos din el. Aș fi dorit să-l dau jos și să îi iau locul, dar m-am mărginit la un zâmbet discret. Ori avea deplină încredere în capacitatea mea de a sta de pază, ori simțea că moare de oboseală și îl chinuia răul de mare. M-am gândit că poate ambele variante erau valabile și am luat pelerina de ofițer de marină pe care tocmai o lăsase deoparte. Acesta era un câștig pentru mine. Lăsasem pelerina mea, care mirosea a mort, la bordul vasului *Teal*. Aceasta era mult mai bună, din lână albastru-închis, cusută cu mătase roșie, și păstra căldura trupului lui Jamie.

Am tras-o mai bine pe mine și l-am mângâiat pe cap, ca să văd dacă avea să zâmbească în somn. A zâmbit, adică a mișcat ușor gura. M-am îndreptat căscând spre cambuză.

Mai aveam și un alt mic avantaj: o marmită plină cu ceai bun de Darjeeling. Făcusem focul sub oală, înainte de a mă culca. Acum se încălzise bine. Am scufundat în oală o ceașcă din setul personal de vase de porțelan al căpitanului. Era frumoasă, cu violete pictate.

M-am dus sus și m-am plimbat pe punte, văzându-i pe cei doi oameni care erau de cart. Domnul Smith se afla la cârmă. Am stat lângă balustradă, bucurându-mă de băutura caldă și privind aburii care se ridicau din apă.

Dacă se găsea cineva care ar fi vrut să numere așa-numitele binecuvântări, și se părea că acea persoană eram chiar eu, iată că tocmai eram martora unei astfel de binecuvântări. Am văzut aburi ieșind din mări calde, care semănau cu niște flori ale unor plante misterioase ce răspândeau căldură și lumină. Acesta era răsăritul soarelui în ținuturile nordice, semăna cu o scoică ce se deschide încet… rece și delicat, cerul sclipea precum sideful deasupra oceanului cenușiu. M-am gândit că întreaga imagine avea în sine ceva intim. Mă simțeam ca și când aș fi trecut printr-un tărâm plin de taine.

Tocmai când mă cufundasem mai bine în gânduri, am fost trezită la realitate de strigătul: „O coraaabieee!", care s-a auzit chiar deasupra mea. Ceașca de porțelan a căpitanului Stebbings a căzut pe punte, iar eu am văzut la orizont vârful unui triunghi, care devenea din ce în ce mai mare.

În clipele următoare, s-a produs o scenă hilară, pentru că am dat fuga în cabina căpitanului și mi se tăiase răsuflarea într-un asemenea hal, încât am fost în stare să strig doar:

– Ho… co'ab'e… Ho!, un Moș Crăciun, care își pierduse mințile.

Jamie, care se putea trezi imediat, chiar dacă dormea adânc, s-a ridicat numaidecât în șezut. S-a grăbit și a uitat că nu se afla într-un pat, ci într-un hamac. Când a reușit să se ridice în picioare, înjurând, s-a auzit tropot pe punte, oamenii din echipajul de pe *Teal* au sărit din hamacuri și s-au grăbit, pentru a vedea ce se întâmplase.

– Este *Teal*? l-am întrebat pe John Smith, îngustându-mi privirea pentru a vedea mai bine. Vă puteți da seama?

– S-ar putea, a replicat el, absent, uitându-se la pânze. Ah, ba nu, cu siguranță nu este *Teal*, pentru că are trei catarge.

– Vă cred pe cuvânt, i-am spus.

La distanța la care se afla, vasul acela părea un nor ce plutea pe apă spre noi. Nu-l puteam vedea bine deocamdată.

– Nu trebuie să fugim de corabia asta, nu-i așa? l-am întrebat pe Jamie, care luase ocheanul de pe biroul lui Stebbings și privea încruntat vasul, care venea în urma noastră.

Jamie a lăsat deoparte ocheanul și mi-a răspuns:

– Nici nu are-a face dacă trebuie sau nu, pentru că nu putem fugi.

El i-a întins domnului Smith ocheanul, care l-a dus la ochi, spunând:

– Pavilionul… Nu are pavilion.

Jamie a ridicat capul și și-a dat seama că vasul *Pitt* avea încă pavilion britanic.

– Acesta e un lucru bun, nu crezi? l-am întrebat. Nu vor ataca un vas care aparține Marinei Regale Britanice.

Între Jamie și John Smith a avut loc un schimb de priviri pline de îndoială.

– Dacă se apropie destul de mult de noi, vor vedea că ceva este în neregulă și că vasul acesta nu-i vreo balenă, a spus domnul Smith, uitându-se la Jamie. Chiar nu doriți să vă puneți tunica de căpitan? Poate că lucrul ăsta o să ne ajute, măcar când urmăritorii noștri se află la distanță.

– Dacă ajung foarte aproape, lucrul ăsta oricum nu o să mai conteze, a replicat Jamie înnegurat.

Cu toate astea, el a dispărut pentru câtva clipe și a reapărut. Era îmbrăcat în uniforma căpitanului Stebbings și arăta splendid, asta dacă îl vedeai de la

distanță. Din cauza faptului că Stebbings era cu aproximativ treizeci de centimetri mai scund decât Jamie și mai lat în șolduri decât el, tunica îl strângea la umeri și îi era largă la mijloc. Atât mânecile cămășilor, cât și pantalonii ieșeau mult mai mult în evidență decât ar fi fost normal, iar Jamie își legase pantalonii cu cordonul de care era prinsă teaca sabiei, ca să nu-i cadă. Am văzut că avea la brâu sabia căpitanului, două pistoale încărcate, dar și cuțitul lui.

Ian a ridicat din sprâncene când și-a văzut unchiul îmbrăcat astfel, dar Jamie l-a privit insistent. Ian nu a spus nimic, dar s-a luminat la față pentru prima dată de când era la bordul lui *Pitt*.

– Nici nu-i chiar așa de rău, a spus domnul Smith pe un ton încurajator. V-ați gândit, totuși, să vă îmbrăcați așa? Oricum nu aveți ce pierde.

– Mhm.

– *Băiatul pe puntea-n flăcări a rămas singur, chiar și după ce toți au fugit de pe vas*, am spus eu, făcându-l astfel pe Jamie să se uite la mine.

După ce îl văzusem pe Guinea Dick, eram convinsă că Ian putea trece drept marinar în marina britanică, deși era și el tatuat. Ceilalți membri ai echipajului de pe *Teal* nu ieșeau în evidență prin nimic. S-ar fi putut să trecem drept membrii unui echipaj al unui vas britanic.

Vasul care acum se afla în urma noastră era destul de aproape încât să văd galionul de la prora. Era reprezentarea unei femei cu părul negru care părea să…

– Chiar ține în mâini un șarpe? am întrebat eu cu îndoială.

Ian s-a aplecat peste umărul meu, privind atent înainte.

– Are colți, a spus el.

– Și vasul are, băiete, a replicat John Smith.

Mi-am dat seama că avea dreptate. Am văzut țevile a două tunuri mici din aramă, care se zăreau la bord, pe măsură ce vântul îndrepta vasul spre noi în unghi drept. Pe vas se aflau și niște piese care păreau afeturi pentru tunuri, ca să descurajeze eventualii dușmani.

Cu toate acestea, tunurile erau reale. Unul dintre ele a și tras. S-a văzut un norișor alb și apoi a căzut o ghiulea mică în apă.

– Oare e bine să faci un lucru ca ăsta? a întrebat Jamie cu îndoială. Oamenii de pe vasul ăla vor să ne dea un semnal?

Bineînțeles că lucrurile nu stăteau așa, pentru că s-a tras cu amândouă tunurile și una dintre ghiulele a străpuns o velă, lăsând o gaură mare și urâtă, pe care am privit-o cu toții.

– Ce au ăștia în cap că trag așa asupra unui vas al Marinei Regale Britanice? a întrebat Smith indignat.

– Cred că sunt pirați și vor să ne ia cu totu'! a spus Jamie, revenindu-și din șoc. Coborâți pavilionul, pentru numele lui Dumnezeu!

Smith s-a uitat îngrijorat când la Jamie, când la vasul de pe care se trăsese asupra noastră. Oamenii de pe acel vas s-au arătat. Erau înarmați.

– Au tunuri și muschete, domnule Smith, a spus Jamie, aruncând peste bord mantaua de căpitan, care a căzut în apă. N-am să încerc să mă lupt cu ei sub pavilionul Maiestății Sale!

Domnul Smith a început să caute printre frânghii pe cea care fixa pavilionul.

Steagul a coborât cu zgomot și s-a prăbușit pe punte. Indignată, am avut impulsul să mă duc să îl ridic, dar m-am stăpânit.

– Și acum ce facem? am întrebat, privind cu neliniște către vasul care ne atacase. Începeam să deosebesc deja siluetele tunarilor, care își reîncărcau armele. Am văzut, în spatele lor, oameni înarmați cu muschete, pistoale și cuțite.

Tunarii s-au oprit o clipă. Unul dintre ei a arătat cu degetul dincolo de parapet, pentru ca apoi să strige pe cineva aflat în spatele său. Mi-am făcut mâna streașină la ochi, am văzut mantaua de căpitan, care plutea pe apă. Tocmai acea manta părea să-i uimească pe pirați. Am văzut un om apropiindu-se de balustradă și uitându-se la noi.

„Ce se va întâmpla mai departe?" m-am întrebat. Piraților puteau fi absolut orice de la căpitani de marină, care navigau în numele unui stat sau al altuia, sau pur și simplu pirați. Dacă era vorba despre un căpitan de marină, aveam șanse să ne continuăm călătoria liniștiți, dacă nu, ne puteam aștepta să fim uciși și aruncați în valuri.

Omul care ne privise atent le-a strigat ceva alor săi și și-a părăsit locul. Vasul s-a oprit pentru un moment, apoi pânzele s-au umflat cu zgomot.

– O să ne lovească, a spus domnul Smith, nevenindu-i să creadă ce ar fi urmat să se întâmple.

Eram sigură că avea dreptate. Vasul atacator era atât de aproape încât puteam vedea clar galionul de la prora, mai bine spus femeia cu părul negru,

care ținea în mâini un șarpe lipit de pieptul ei gol. Eram atât de șocată, încât mă întrebam dacă vasul acela se numea *Cleopatra* sau *Asp*, când am simțit o zguduitură și am auzit un scrâșnet metalic.

Lumea părea să se fi sfârșit, iar eu stăteam întinsă cu fața în jos, pe podeaua care mirosea a măcelărie. Eram asurzită și așteptam o nouă lovitură, care avea să ne ucidă.

Ceva greu a căzut peste mine, iar eu mă zbăteam ca o nebună să mă ridic și să fug oriunde, departe, departe...

Mi-am dat seama că scoteam niște scâncete și că suprafața de care îmi turtisem obrazul era o scândură plină de sare, nu de noroi și sânge. Greutatea care mă apăsa m-a părăsit deodată, când Jamie s-a ridicat în genunchi strigând furios:

– Iisuse Hristoase! Ce-i cu tine!?

Răspunsul la întrebarea lui a fost un *bum!* venit, desigur, de la unul dintre tunurile aflate la pupa celuilalt vas.

M-am ridicat în picioare tremurând și am remarcat cu interes, dar și cu detașare, că pe punte, la câțiva pași de mine, se afla un picior. Era un picior desculț, prins în cracul unei perechi de pantaloni din pânză. Se vedeau multe pete de sânge peste tot.

– Dumnezeule mare! DUMNEZEULE mare! spunea cineva.

Am privit în direcția de unde se auzeau aceste cuvinte și l-am văzut pe domnul Smith, care își ridicase privirea cu groază.

Mi-am ridicat și eu privirea. Singurul catarg al vasului nostru fusese retezat, iar pânzele și frânghiile zăceau răspândite pe punte. Afeturile de pe vasul piraților *nu* se aflau acolo doar pentru a deruta.

Amețită cum eram, nici nu am avut vreme să mă întreb de ce făcuseră asta. Jamie l-a apucat pe domnul Smith de braț, exclamând:

– Pe toți dracii! Nemernicii ăia de *nàmhaid* se întorc!

Se întorceau. Nava care ne atacase se mișcase mult prea repede. Mi-am dat seama de acest lucru îngrozită. Trecuse pe lângă noi, dar doar o singură ghiulea mare ne lovise, distrugând catargul și ucigându-l pe nefericitul care era de veghe în vârful său.

Ceilalți marinari din echipajul de pe *Teal* erau acum pe punte și puneau întrebări. Singurul răspuns pe care îl puteau primi era însăși nava de pirați, care făcea acum un cerc în jurul nostru, ca să termine ceea ce începuse.

L-am văzut pe Ian aruncând o privire spre unul dintre tunurile de pe *Pitt*, dar orice încercare în acest sens ar fi fost inutilă. Chiar dacă printre cei din echipajul *Teal* ar fi fost vreunul cu oarece experiență în manevrarea tunurilor, nu exista nici o șansă ca acei oameni să treacă rapid la tunuri.

Vasul de pirați se îndrepta din nou spre noi. Pe puntea de pe *Pitt*, marinarii strigau, își agitau brațele, se îndesau unii într-alții, se grăbeau să ajungă la balustradă.

– Ne predăm, nenorociților! a strigat unul dintre ei. Sunteți *surzi*?!

Bineînțeles că erau surzi.

O pală de vânt a adus până la mine miros de sulf, ceea ce însemna că se aprindeau fitile. Am văzut și muschete îndreptate asupra noastră. Unii dintre bărbații din jurul meu s-au grăbit să dispară de pe punte. M-am gândit că asta nu era o idee chiar atât de rea.

Jamie dăduse din mâini și strigase alături de mine. Dispăruse deodată, și când m-am întors, l-am văzut fugind pe punte. Și-a scos cămașa, trăgând-o peste cap, și apoi s-a îndreptat spre acel tun din aramă, despre care se punea că era „cel lung, de nouă".

A agitat cămașa, descriind un arc alb, generos, ținându-se cu mâna rămasă liberă de umărul lui Ian, pentru a nu-și pierde echilibrul. Acest gest a cauzat derută vreme de o clipă. Piraților au încetat să mai tragă, deși vasul lor continua să se miște amenințător. Jamie își mișca încolo și-ncoace cămașa. Eram sigură că îl vedeau!

Vântul bătea spre noi. Am auzit bubuitul tunurilor și am simțit că îmi îngheață sângele în vine.

– Or să ne scufunde! a strigat domnul Smith, iar strigătul său a fost preluat de unii dintre ceilalți marinari, care urlau îngroziți.

Vântul a adus la noi mirosul de praf de pușcă, un miros înțepător și acru. S-au auzit strigătele oamenilor aflați în capelaj, o parte dintre ei agitându-și cămășile deasupra capului. L-am văzut pe Jamie rămânând nemișcat, pentru ca apoi să se aplece și să-i spună ceva lui Ian. L-a strâns de umăr pe Ian și s-a îndreptat în patru labe către tun.

Ian a trecut în fugă pe lângă mine și a lipsit foarte puțin să nu mă doboare la pământ.

– Unde te duci? am strigat.

– Să le dau drumul prizonierilor! Or să se înece, dacă ne scufundăm! a strigat la rândul său, privind peste umăr în timp ce dispărea pe scara de lângă cabina căpitanului.

M-am întors către corabia care ne ataca, pentru a-mi da seama că Jamie nu coborâse de pe tun, așa cum m-aș fi așteptat. În schimb, se întorsese astfel încât să stea cu spatele către corabia care se apropia de noi.

Se prinsese cu mâinile și cu genunchii de tun, pentru a-și păstra echilibrul. I se vedea spatele gol, plin de cicatrici înroșite, pentru că restul pielii se albise de frig.

Pe corabia cealaltă se făceau manevre, astfel încât aceasta să ne abordeze lateral, pentru a ne da o ultimă lovitură. Am văzut capetele unor bărbați care ne priveau curioși, fără să tragă.

Am simțit deodată cum îmi bate inima dureros, gata să-mi sară din piept, de parcă s-ar fi oprit pentru o clipă și apoi își adusese aminte de datoria ei și se străduia să recupereze.

Latura corabiei adverse ne domina, aruncând o umbră asupra punții noastre, aflată acum într-o întunecime rece. Corabia aceea se afla atât de aproape, încât îi auzeam vorbind pe cei de la tunuri, care nu știau ce să creadă și își puneau tot felul de întrebări. Am auzit zgomotele făcute de încărcăturile tunurilor și scârțâitul afeturilor. Nu-mi puteam ridica privirea. Nu îndrăzneam să mă mișc.

– Cine sunteți? a întrebat o voce nazală, cu pronunțat accent american.

Omul care vorbise părea a fi foarte furios.

– Dacă vă referiți la corabia noastră, ea poartă numele de *Pitt*, a spus Jamie, care coborâse de pe tun și se afla acum alături de mine. Era pe jumătate dezbrăcat și i se făcuse pielea de găină, astfel încât părul de pe corp semăna cu niște fire de cupru.

Tremura, dar nu știu dacă de groază, de furie sau pur și simplu de frig. Cu toate acestea, glasul îi era plin de furie.

– Dacă vă întrebați cine sunt eu, am să vă spun că sunt colonelul James Fraser din trupele de voluntari ale Carolinei de Nord.

Preț de o clipă, s-a lăsat liniștea, în vreme ce căpitanul vasului de pirați s-a gândit la cele ce aflase.

– Unde este căpitanul Stebbings? a întrebat. Suspiciunea i se simțea în glas, dar părea mai puțin furios.

– E o poveste a dracului de lungă, a spus Jamie supărat. Oricum, căpitanul nu este la bord. Dacă doriți să veniți la bord să-l căutați, n-aveți decât să o faceți. Pot să-mi pun cămașa?

S-a lăsat o vreme liniștea, apoi s-a auzit cum oamenii luau degetele de pe trăgaci. În momentul acela am avut puterea să ridic privirea. De pe balustrada vasului lor se retrăgeau țevile muschetelor și pistoalelor și începeau să se vadă capetele marinarilor curioși.

– Numai puțin, a spus glasul care ne vorbise până atunci. Întoarce-te.

Jamie a tras adânc aer în piept, dar a făcut precum i se ceruse. Mi-a aruncat o privire scurtă și a înălțat capul, strângând din dinți și privind catargul în jurul căruia începuseră să se strângă prizonierii sub atenta supraveghere a lui Ian. Păreau cu totul uimiți și priveau în sus, către vasul piraților. Apoi se uitau derutați pe punte și îl descopereau în cele din urmă pe Jamie, care era pe jumătate dezbrăcat și avea niște ochi ca de vasilisc[1]. Dacă nu m-aș fi temut că am să fac un stop cardiac, situația mi s-ar fi părut hilară.

– Ați dezertat din armata britanică, nu-i așa? a spus glasul.

– Eu nu am dezertat, a replicat Jamie imediat. Eu sunt un om liber... Am fost întotdeauna un om liber.

– Ai fost mereu un om liber? a întrebat glasul amuzat. Foarte bine. Pune-ți cămașa și vino la bord.

Abia dacă eram în stare să respir și eram scăldată într-o sudoare rece, iar inima a început să-mi bată mai rar.

Jamie s-a îmbrăcat și m-a apucat de braț, spunând:

– Soția și nepotul meu mă vor însoți.

Fără a aștepta vreun răspuns, m-a prins de mijloc și m-a suit pe parapetul vasului *Pitt*, astfel încât să pot ajunge la o scară din frânghie, pe care o aruncaseră cei din echipajul vasului, care ne atacase. Nu voia să ajungă în situația în care ar fi putut fi despărțit de mine sau de Ian.

Vasul se legăna și a trebuit să mă țin foarte bine de scară. Am închis ochii, deoarece m-a cuprins amețeala. Îmi era greață, dar eram și amețită, ca reacție la șocul pe care îl suferisem. Am închis ochii, iar stomacul meu s-a mai liniștit puțin și am reușit să pun piciorul pe următoarea scăriță.

– Corabie!

---

[1] Animal fantastic, întâlnit în special în basme, care ucide cu privirea (n.tr.)

Mi-am lăsat capul pe spate și am văzut un marinar agitându-și brațele. M-am întors, am văzut scara mișcându-se sub mine și am văzut o corabie apropiindu-se. Pe puntea aflată deasupra mea, am auzit vocea nazală dând ordine și picioarele goale ale membrilor echipajului, care se grăbeau să ajungă la posturile lor.

Jamie se afla lângă balustrada navei *Pitt* și m-a prins de mijloc să nu cad.

– Dumnezeule mare! a exclamat el uimit.

Întorcându-mă, l-am văzut cum privea corabia care se apropia, pentru ca apoi să strige:

– E *Teal*, blestematul acela de vas!

Un bărbat înalt, cu părul sur, cu mărul lui Adam ieșit în evidență și cu ochi albaștri pătrunzători, ne-a întâmpinat în capătul scării.

– Sunt căpitanul Asa Hickman, mi-a spus el, lătrând parcă, pentru ca apoi să-și îndrepte atenția asupra lui Jamie, pe care l-a întrebat:

– Ce vas este acela? Unde-i Stebbings?

Ian a urcat după mine la bord, s-a uitat în urmă și i-a spus unui marinar:

– Dacă aș fi în locul dumitale, aș trage scara aia-n sus.

Am privit spre puntea vasului *Pitt*, unde o grămadă de oameni se îndreptau spre marginea punții, împingându-se unii pe alții și gesticulând. Mulți își agitau brațele și strigau, atât marinarii de pe punte, cât și prizonierii încercând să prezinte situația în care se găseau, dar căpitanul Hickman nu avea chef de așa ceva.

– Trage scara, i-a spus căpitanul unui marinar. Dumneata urmează-mă, i-a cerut el lui Jamie.

Căpitanul a pornit pe punte, fără a aștepta vreun răspuns, fără a vedea dacă îl urma cineva. Jamie i-a privit cu atenție pe marinarii din jurul nostru și probabil a decis că nu erau primejdioși. Apoi s-a uitat la Ian, de parcă ar fi vrut să-i spună: „Ai grijă de mătușica ta!" și a pornit după căpitanul Hickman.

Ian era atent doar la *Teal*.

– Iisuse! a șoptit el, privind pânzele. Crezi că e bine?

– Rollo? l-am întrebat. Trag nădejde că este bine.

Aveam fața rece. Era chiar mai rece decât apa oceanului. Nu îmi mai simțeam buzele. Vedeam niște trăsnete.

– Ian, am spus cu mult calm, cred că am să leșin.

Apăsarea pe care o simțeam în piept părea să fie din ce în ce mai mare și mă sufoca. M-am forțat să tușesc și am simțit pe moment o ușurare. Doamne, Dumnezeule, eram pe cale să fac un atac de cord? Mă durea brațul stâng? Nu. Mă durea falca? Da, dar țineam dinții strânși, așa că nici nu era de mirare... Nu eram chiar pe cale să mă prăbușesc, dar am simțit o presiune la nivelul mâinilor, care mă trăgea în jos, către punte. Aveam ochii deschiși, dar nu puteam vedea nimic. M-am gândit că s-ar putea să mor, dar am respins imediat acest gând. Nu, la naiba, *nu* muream. Nu se putea să mor, numai că părea să se apropie de mine ceva ce semăna cu o ceață cenușie.

– Ian, am spus sau mi s-a părut că spun, rămânând foarte calmă. Ian, dacă se întâmplă... spune-i lui Jamie că îl iubesc.

Nu s-a făcut totul negru, lucru care m-a surprins, dar norul tot a ajuns la mine, învăluindu-mă într-o pașnică ceață cenușie. Nu mai simțeam nici un fel de apăsare, nu mă mai înecam, nu mai aveam dureri. Mă puteam mișca liniștită în norul cenușiu, într-o inconștientă fericită, dar nu eram sigură de faptul că vorbisem și nevoia să transmit mesajul mă înțepa ca un scaiete în călcâi.

– Spune-i lui Jamie, i-am șoptit lui Ian, care părea învăluit în ceață. Spune-i lui Jamie că-l iubesc.

– Deschide ochii și spune-mi chiar tu, *Sassenach*, mi-a spus un glas îngrijorat, aflat aproape de mine.

Am încercat să deschid ochii și am descoperit că puteam s-o fac. Se părea că, până la urmă, nu murisem. Am respirat cu grijă și am observat că pieptul mi se mișca ușor.

Părul îmi era ud și eu zăceam pe ceva tare. Eram acoperită cu o pătură și se zărea chipul lui Jamie, care se agita, și care s-a liniștit de îndată ce eu am clipit.

– Spune-mi, a șoptit el zâmbind, deși îngrijorarea îi adâncea cutele din jurul ochilor.

– Să-ți spun... oh! Te iubesc! Unde...?

Amintiri ale evenimentelor recente m-au năpădit și am spus repede:

– *Teal!* Ce...

– Habar nu am. Când ai mâncat pentru ultima oară, *Sassenach*?

– Nu-mi amintesc. Aseară. Cum adică habar nu ai? Este tot *acolo*?

– Oh, da, a spus el cu oarecare ură. Au tras două focuri asupra noastră și asta chiar acum, dar cred că tu nu aveai cum să le auzi.

– Au tras asupra noastră…

Mi-am trecut o mână peste față și am descoperit cu bucurie că acum îmi puteam simți buzele, și pielea începea din nou să mi se încălzească.

– Sunt cenușie sau transpirată? l-am întrebat pe Jamie. Buzele mele sunt vinete?

Aceste întrebări păreau să-l uluiască, dar s-a aplecat spre mine pentru a-mi putea vedea mai bine gura.

– Nu, a răspuns el cât se poate de serios, îndreptându-și spatele după ce-mi privise atent buzele.

Apoi s-a aplecat și m-a sărutat pe gură, șoptind:

– Și eu te iubesc. Mă bucur că nu ai murit încă, a adăugat el apoi pe un ton absolut normal îndreptându-și spatele, în timp ce în depărtare s-a auzit o bubuitură de tun.

– Căpitanul Stebbings a preluat comanda pe *Teal*? am întrebat eu. Căpitanul Roberts nu ar da ordin să se tragă asupra unor corăbii străine. Cel puțin așa cred. Stau și mă întreb de ce ar trage căpitanul Stebbings asupra noastră. De ce nu atacă vasul *Pitt*, pentru a reintra în posesia sa? Acum poate pune mâna pe el.

Toate simptomele dispăruseră și începeam să gândesc clar. Ridicându-mă în capul oaselor, mi-am dat seama că fusesem pusă pe două lăzi cu capac, într-o mică magazie. Locul era acoperit cu prelată și puteam vedea pânzele fluturând în vânt. Lângă pereții micii magazii se vedeau butoaie, pachete și lăzi. În aer stăruia un miros greu, un amestec de mirosuri de gudron, stofă, praf de pușcă și… cafea? Am inspirat cu putere, pentru că mă simțeam mai bine. Da, mirosea a cafea!

S-a auzit o altă bubuitură de tun. Sunetul înăbușit din cauza distanței m-a făcut să mă cutremur. Sentimentul că eram într-o magazie a unei nave care se putea scufunda în orice clipă a fost mai puternic chiar și decât mirosul de cafea.

Și Jamie a reacționat la acea lovitură de tun, îndreptându-și spinarea. Chiar înainte de a mă ridica în picioare și de a sugera că era mai bine să mergem sus, un cap rotund s-a arătat la intrarea în magazie.

– Doamna și-a mai revenit? a întrebat politicos un băiat tânăr. Căpitanu' a zis că, dacă-i moartă, nu mai e nevoie de dumneavoastră aici și dorește să mergeți imediat la dumnealui și să stați de vorbă.

– Și dacă nu sunt moartă? am întrebat, încercând să-mi aranjez hainele ude de transpirație și șifonate. La naiba. Îmi lăsasem fusta cu tivul plin de aur la bordul vasului *Pitt*. Dacă lucrurile continuau așa, trebuia să fiu mulțumită dacă ajungeam pe uscat în cămașă.

Băiatul, care trebuie să fi avut vreo doisprezece ani, mi-a zâmbit.

– În situația în care ați fi fost moartă, căpitanul însuși s-ar fi oferit să vă arunce peste bord, dom'ță, astfel încât soțul dumneavoastră să fie cu capul pe umeri, a replicat tânărul. Căpitanul Hickman e cam zorit la vorbă, da' nu vorbește înto'deauna serios.

– O să vin și eu, am spus, reușind să mă ridic și să-mi mențin echilibrul, dar fără a refuza brațul lui Jamie. Am pornit pe corabie, conduși de noua noastră cunoștință, care a ținut să mă informeze că se numea Abram Zenn („Tatăl meu a fost un om citit. I-a plăcut foarte mult dicționarul domnului Johnson și s-a gândit că numele meu trebuie să-l aibă și pe A, și pe Z"). Cel care ne călăuzea era de fapt stewardul de pe vas, care se numea cu adevărat *Asp*, lucru care m-a bucurat. Tânărul ne-a explicat că domnul căpitan Hickman era atât de agitat din cauza confruntărilor pe care le avusese cu Stebbings și din cauză că jurase să nu mai aibă loc decât o singură astfel de confruntare.

– Căpitanul Stebbings gândește la fel ca domnul căpitan Hickman? a întrebat Jamie sec.

Abram a dat din cap cu putere, spunând:

– Un tip pe care l-am întâlnit într-o cârciumă din Roanoke mi-a povestit că domnul căpitan Stebbings obișnuia să bea acolo și că povestea cum ar fi vrut să-l spânzure pe domnul căpitan Hickman de propriul său catarg și să-l lase acolo ca să-i ciugulească pescărușii ochii.

Băiatul a privit sumbru în jur și s-a uitat la pescărușii care zburau prin preajmă adăugând:

– Groaznice viețuitoare mai sunt și pescărușii!

Am avut parte de experiențe interesante în momentul în care am ajuns în „cuibul" căpitanului Hickman, respectiv în cabina acestuia, plină ca o magazie cu tot felul de lucruri. Ian se afla acolo și părea un mohican ce tocmai fusese prins și urma să fie ars, atitudine care m-a făcut să deduc

că nu se simțea prea bine în prezența căpitanului. Se părea că atitudinea era reciprocă, dacă era să judec după faptul că obrajii cu pometi proeminenți ai căpitanului erau roșii.

– Ah! a exclamat Hickman, văzându-ne. Îmi pare bine că nu ați părăsit lumea celor vii, doamnă. Ar fi o mare pierdere pentru soțul dumneavoastră, care nu ar mai avea alături o femeie devotată.

Ultimele cuvinte fuseseră rostite cu sarcasm și mă întrebam de câte ori îl rugasem pe Ian să nu le mai spună altora cât de mult îl iubeam pe Jamie și tot ceea ce însemna acest lucru. Jamie s-a prefăcut că nu pricepe și mi-a făcut semn să iau loc pe patul nefăcut al căpitanului, înainte de a i se adresa acestuia.

– Mi s-a spus că *Teal* trage asupra noastră, a spus el calm. Acest lucru nu vă provoacă îngrijorare, domnule?

– Nu, deocamdată nu, a spus Hickman cu oarecare nepăsare, privind geamurile cabinei sale, mascate pe jumătate, asta mai mult din cauză că sticla era spartă. Trag asupra noastră sperând să reușească o lovitură norocoasă. Avem avantajul vântului și probabil că situația aceasta va continua mai multe ore.

– Am înțeles, a replicat Jamie, luându-și o atitudine prin care să arate că știa despre ce era vorba.

– Căpitanul Hickman se gândea dacă ar trebui sau nu să ia măsuri împotriva lui *Teal* ori să fugă, unchiule, a spus Ian, intervenind plin de tact. Avantajul vântului înseamnă să ai o mai bună manevrabilitate. Datorită acestei situații, avantajul față de *Teal* este major.

– Dumneavoastră ați auzit vorba: *Cel ce luptă și-apoi fuge nu va fi erou, dar va trăi și va avea prilejul de-a lupta din nou?* a spus căpitanul Hickman, uitându-se la Ian. Dacă voi putea scufunda corabia aia, o voi face. Mi-ar face și mai mare plăcere să-l împușc pe puntea lui pe căpitan și să-i iau vasul. Dacă va fi nevoie, mă voi mulțumi și să scufund vasul. Asta nu înseamnă că am să-l las să mă scufunde *pe mine*, nu astăzi!

– De ce spuneți, „nu astăzi"? l-am întrebat. Ziua de astăzi nu este ca oricare alta?

Hickman a fost surprins. Probabil crezuse că aveam un rol pur decorativ.

– Pentru că am o încărcătură valoroasă, domniță, mi-a răspuns în cele din urmă. Am o încărcătură pe care nu sunt gata s-o risc, decât dacă aș reuși să pun mâna pe șobolanul acela de Stebbings.

– Să înțeleg că ați presupus că Stebbings se afla la bordul vasului *Pitt* și de aceea doreați să scufundați vasul? l-a întrebat Jamie.

Cabina era atât de joasă, încât ei trei, adică Ian, Hickman și Jamie se vedeau nevoiți să discute aplecați și de aceea totul părea a fi o conversație între niște cimpanzei. Nu puteai sta decât pe pat sau în genunchi pe podea, dar această alternativă era sub demnitatea unor domni care aveau de discutat.

– Așa este, domnule, și vă mulțumesc pentru faptul că m-ați oprit la vreme. Poate că vom bea un pahar împreună când vom avea răgaz și îmi veți povesti ce s-a întâmplat cu spatele dumneavoastră.

– Poate că nu, a replicat Jamie politicos. Ne aflăm deocamdată pe apă și aș dori să aflu unde este *Pitt* acum.

– La oarece distanță de noi, mai exact la aproximativ două mile față de babord, a replicat Hickman cu ochii lucind de furie. Dacă mă pot socoti cu Stebbings, am să mă întorc să-i iau și nava.

– Dacă mai este cineva la bord care mai poate naviga, a spus Ian. Când mă aflam eu la bord, a avut loc o revoltă serioasă. Ce v-ar putea face să atacați *Teal*, domnule? a întrebat el, ridicând glasul. Eu și unchiul meu vă putem da informații despre echipaj și despre tunurile aflate pe vas. Chiar dacă la bord se află căpitanul Stebbings, nu vă va fi foarte greu să cuceriți vasul. El este însoțit de zece oameni de-ai lui. Nu cred că domnul căpitan Roberts va voi să se angajeze în luptă de partea lui Stebbings. De fapt, sunt sigur de asta.

Jamie l-a privit pe Ian cu ochii mijiți, întrebând:

– Crezi că l-au omorât deja?

Ian nu semăna cu Jamie, dar am recunoscut pe chipul lui acea expresie de încăpățânare pe care o cunoșteam prea bine.

– Da, se poate, a răspuns el în cele din urmă. Dumneata m-ai lăsa *pe mine* de izbeliște, dacă ai crede că *s-ar putea* să fi murit?

L-am văzut pe Jamie deschizând gura și pregătindu-se să spună: „E doar un câine". N-a făcut-o, însă. A închis ochii și a oftat, gândindu-se ce ar fi însemnat să provoace o bătălie navală, să pună în pericol viețile tuturor, pentru a nu mai pomeni despre viețile celor de la bordul lui *Teal*, de dragul unui câine bătrân care putea fi deja mort, ba chiar mâncat de un rechin.

În cele din urmă, a deschis ochii și a dat din cap spunând:

– Da, bine, fie.

Apoi s-a îndreptat de spate în cabina aceea joasă și s-a întors spre Hickman, mărturisindu-i:

– La bordul vasului *Teal* este un anume prieten al nepotului meu, care este foarte probabil în pericol. Cred că acest lucru nu vă privește, dar explică interesul nostru în legătură cu problema în discuție. Interesul dumneavoastră... este legat de căpitanul Stebbings, dar la bordul lui *Teal* se află o încărcătură care s-ar putea să vă tenteze: șase lăzi cu puști.

Atât eu, cât și Ian am tras adânc aer în piept.

Hickman și-a îndreptat spatele, s-a lovit la cap și a exclamat:

– Oh! Doamne, Dumnezeule! Sunteți sigur de asta?

– Sunt și îmi închipui că Armata Continentală s-ar putea folosi de ele.

Mi-am spus că această afirmație era una periculoasă. Chiar dacă Hickman era un dușman de moarte al lui Stebbings, acest lucru nu însemna neapărat că era și un patriot american. Din câte îmi dădusem seama, căpitanul Stebbings putea stârni el însuși animozități și fără a mai fi nevoie să-și exprime convingerile politice.

Hickman nu a făcut nimic pentru a-l contrazice pe Jamie. De fapt, nici nu luase în seamă remarca lui, gândindu-se numai la puști. Mă întrebam dacă era adevărat. Era, pentru că Jamie spusese totul cu multă siguranță de sine. Am încercat să-mi aduc aminte de lucrurile care se aflau în magazia de la bordul lui *Teal*, ca și când aș fi căutat ceva...

– Dumnezeule mare, am spus. Cutiile care urmau să ajungă la New Haven?

Abia m-am abținut să nu rostesc numele lui Hannah Arnold, dându-mi seama că, *dacă* Hickman era un patriot – m-am gândit că s-ar fi putut la fel de bine să fie un om de afaceri, gata să treacă de cealaltă parte a baricadei –, poate că ar fi recunoscut numele și și-ar fi dat seama că acele arme vor ajunge cu adevărat la Armata Continentală prin intermediul colonelului Arnold.

Jamie a dat din cap privindu-l pe Hickman, care se uita la un barometru mic de pe perete de parcă ar fi fost un glob de cristal. Indiferent ce părea să-i spună acel barometru, era ceva pozitiv, pentru că Hickman a dat din cap și a ieșit repede din cabină, de parcă i-ar fi luat pantalonii foc.

– Unde s-a dus? a întrebat Ian, privind în urma căpitanului.

– Îmi închipui că s-a dus să vadă cum bate vântul, am spus mândră de faptul că știam și eu ceva. Vrea să se asigure că mai dispune de avantajul vântului.

Jamie tot căuta ceva pe biroul lui Hickman și a găsit un măr pe care mi l-a aruncat în poală, zicând:

– Mănâncă-l, *Sassenach*. Ce naiba *înseamnă* să dispui de avantajul vântului?

– Ei bine, aici m-ai prins! am recunoscut eu. Știu că are ceva de-a face cu vântul și că este foarte important.

Am mirosit mărul. Eram sigură că arătase cândva și mai bine. Mai păstra însă un miros dulceag, care mi-a trezit pofta de mâncare dispărută de multă vreme. Am mușcat cu grijă și am simțit cum saliva îmi inundă gura. Am mâncat mărul cu mare poftă. De fapt, l-am terminat din două mușcături.

Glasul puternic, nazal, al căpitanului Hickman venea de pe punte, străpungându-ne urechile. Nu am auzit ce a spus, dar reacția a fost una imediată. S-a auzit tropot de picioare, iar vasul și-a schimbat direcția, odată cu ridicarea pânzelor. Zgomotul făcut de afeturile de tun s-a auzit pe întreg vasul; se părea că noi continuam să avem avantajul vântului.

Am putut citi nerăbdarea care i-a luminat fața lui Ian și m-a bucurat să văd acea lumină, dar nu m-am putut împiedica să nu-i spun lui Jamie:

– N-ai nici o îndoială față de ceea ce se petrece? Vreau să spun că… totuși este *doar un câine*.

El a dat din umeri și mi-a răspuns:

– Așa este, dar știu că s-au purtat bătălii pentru motive mai puțin importante. În afară de asta, de ieri de pe la ora asta mă fac vinovat de acte de piraterie, revoltă și crimă. La toate acestea aș mai putea să adaug și acte de trădare, ca să fie tacâmul complet, cum se spune.

– În afară de asta, mătușică, trebuie să știi că este un câine *bun*, a ținut să-mi comunice Ian cu o undă de reproș în glas.

Indiferent dacă dispuneam sau nu de avantajul vântului, a durat mult și au fost necesare nenumărate manevre pentru ca vasele să ajungă destul de aproape și să reprezinte un pericol unul pentru celălalt. Soarele abia dacă se ridicase de un lat de palmă deasupra orizontului, iar pânzele păreau roșii și apele erau parcă pline de sânge.

Corabia *Teal* plutea încetișor, având ridicate aproape jumătate dintre pânze. Era la mai puțin de jumătate de milă distanță față de noi. Căpitanul Hickman se afla pe puntea corabiei *Asp*, cu mâinile strânse pe balustradă,

de parcă s-ar fi prins de beregata lui Stebbings, cu privirea ogarului care așteaptă să apară iepurele.

– A sosit vremea să mergeți sub punte, dom'ță! a spus Hickman fără a mă privi. Aici lucrurile or să se cam încingă.

Mâinile lui s-au mișcat, trădând nerăbdarea.

Nu m-am opus. Pe punte tensiunea era foarte mare. Simțeam mirosul acestei tensiuni, un amestec de testosteron, pucioasă și praf de pușcă. Pentru că bărbații sunt cu adevărat niște ființe remarcabile, păreau toți binedispuși.

M-am oprit o clipă pentru a-l săruta pe Jamie – un gest pe care el mi l-a întors într-un fel care m-a lăsat cu buzele tremurând – refuzând să mă gândesc la faptul că era posibil ca, data viitoare când urma să-l văd, el să fie bucăți. Mai înfruntasem astfel de situații de câteva ori până atunci și nu mă obișnuisem cu ele, dar învățasem să le ignor.

Cel puțin, îmi imaginam că învățasem să le ignor.

Aflându-mă în magazia principală, simțind mirosul specific de santină și auzindu-i pe șobolanii care călcau pe lanțurile zăngănitoare, mi-a fost foarte greu să ignor zgomotele de pe punte, făcute de afeturile de tun. *Asp* nu avea decât patru tunuri pe flanc, dar trăgeau cu ghiulele de douăsprezece livre[1], adică erau tunuri grele pentru o goeletă. *Teal*, navă comercială care ar fi putut avea de înfruntat diverși agresori, era prevăzut cu opt tunuri pe flanc, cu ghiulele de șaisprezece livre, două tunuri mari sub punte și unul la pupa.

– Nu ar face față unui vas de război, mi-a spus Abram, după ce i-am descris armamentul de care dispunea *Teal*. Oricum, oamenii de la bordul ei nu ar încerca să atace sau să scufunde o altă navă pentru că nu au interesul să ia la bord echipamente grele. De aceea nu trebuie să fim disperați, dom'ță.

Vorbea cu multă siguranță de sine și era amuzant, lucru care mă liniștea în mod ciudat.

Se pare că își dădea seama ce efect avea asupra mea, pentru că m-a bătut cu blândețe peste mână, spunând:

– Nu trebuie să vă temeți de nimic, dom'ță. Domnul Fraser mi-a spus că trebuie să am grijă să nu vi se întâmple nimic rău și eu chiar asta am de gând să fac.

– Mulțumesc, i-am spus, făcând tot posibilul ca să nu izbucnesc în râs sau în plâns.

---

[1] 1 livră = 453,6 grame (n.tr.)

Am tușit ca să-mi dreg glasul și am întrebat:

– Dumneata știi de ce căpitanul Hickman și căpitanul Stebbings nu se înțeleg?

– Da, dom'ță! a răspuns el imediat. Căpitanul Stebbings a fost o adevărată pacoste a acestor locuri în ultimii ani. A confiscat bunuri care se puteau transporta legal, zicând că erau de contrabandă. Noi ne îndoim foarte mult că marfa confiscată de el ar fi trecut vreodată prin vamă, a mai adăugat el, citând o replică pe care o auzise, fără îndoială, de multe ori. De fapt, totul a pornit de la cele ce s-au întâmplat pe *Annabelle*.

Annabelle era un pescador mare, al cărui proprietar era fratele căpitanului Hickman. *Pitt* a oprit pescadorul și a încercat să ia cu forța oameni din echipajul de pe *Annabelle*. Theo Hickman a protestat, oamenii lui au opus rezistență, iar Stebbings le-a ordonat alor săi să tragă asupra lui *Annabelle*. Au fost uciși trei membri ai echipajului pescadorului, printre care și Theo Hickman.

Acest incident a făcut mare vâlvă și s-au făcut eforturi astfel încât căpitanul Stebbings să fie adus înaintea justiției, ca să dea socoteală pentru faptele sale. Căpitanul a stăruit asupra ideii că nu există nici un tribunal local care ar avea dreptul să îl judece. El a arătat că, dacă există cineva care vrea să-i intenteze proces, trebuie să se adreseze unui tribunal din Anglia. Justiția locală a fost de acord.

– Asta s-a întâmplat înainte de a se declara război anul trecut? l-am întrebat stăpânită de curiozitate. Dacă s-a întâmplat după ce s-a declarat război…

– Cu mult înainte, a mărturisit tânărul Zenn. Treaba e, a adăugat el cu indignare, că toți sunt niște câini lași și ar merita să fie unși cu păcură și după aia să fie înveliți în fulgi, câinii ăștia lași și căpitanul Stebbings!

– Bineînțeles, am spus. Crezi cumva…

Nu am avut prilejul de a-mi duce gândul mai departe, pentru că vasul s-a cutremurat și ne-am trezit aruncați pe podele. Apoi s-a auzit o explozie care a zguduit tot ce se găsea în jurul nostru.

La început nu mi-am dat seama de pe care corabie se trăsese, dar apoi au tras tunurile de pe *Asp*, aflate deasupra noastră și am realizat că atacul pornise de pe *Teal*.

De pe *Asp* s-a ripostat într-un mod dezordonat, deoarece tunurile de la tribord nu au tras în același timp, iar salvele de tun au fost urmate de focuri de armă.

M-am opus ideii pline de cavalerism a lui Abram de a-mi proteja trupul cu trupul său și, rostogolindu-mă, m-am sprijinit în palme și în genunchi și am ciulit urechile. Auzeam strigăte, dar nu înțelegeam nimic. Nu se mai trăgea, însă. Se părea că vasul nostru nu lua apă, deoarece, din câte îmi dădeam seama, continuam să ne aflăm pe linia de plutire.

– Doar nu se poate să fi renunțat, nu-i așa? a spus Abram vădit dezamăgit, în timp ce se ridica în picioare.

– Mă îndoiesc că ar fi renunțat, am spus, ridicându-mă în picioare la rândul meu și ținându-mă de un butoi mare. Magazia principală era la fel de plină ca și cea mică, dar în ea se aflau obiecte mai mari, care abia ne îngăduiau să ne mișcăm. Era vorba despre lăzi mari și butoaie, dintre care unele miroseau a bere. Vasul se înclina într-o parte. Probabil că tunurile erau reîncărcate. Se auzeau roțile afeturilor huruind pe punte. Mă întrebam dacă fusese rănit cineva și ce aveam să fac eu în această situație.

De sus a răsunat o singură bubuitură de tun.

– Fuge, câinele! a șoptit Abram. Am pornit în urmărirea lui.

A urmat o tăcere prelungă, timp în care vasul înainta. Poate că Hickman *urmărea* cu adevărat vasul *Teal*.

S-a auzit un strigăt de uimire și apoi vasul s-a clătinat violent, motiv pentru care noi am ajuns din nou pe podea. De data asta, am căzut peste Abram. Am luat încet genunchiul de pe stomacul lui și l-am ajutat să se ridice în șezut, gâfâind ca un pește aruncat pe uscat.

– Ce… a șoptit el, neputând să-și ducă vorba la bun sfârșit.

Vasul s-a mișcat iar cu putere și noi am fost din nou trântiți la pământ. După aceea s-a auzit un scârțâit de lemn, ca și cum vasul urma să se rupă în bucăți.

S-au auzit strigăte și zgomot de pași care alergau pe punte.

– Am fost abordați!

Am pus mâna pe mânerul cuțitului de sub fustă, ca să prind curaj.

– Nu, am spus eu, îngustându-mi ochii și privind în întuneric, de parcă asta m-ar fi ajutat să aud mai bine. Nu, noi îi abordăm *pe ei*.

Sunetul tălpilor de pe punte nu s-a mai auzit.

În schimb, strigătele au continuat să se audă. Îmi dădeam seama că în acele strigăte exista și o undă de nebunie. Mi s-a părut că pot deosebi strigătul tipic

scoțian al lui Jamie, dar cred că era rodul imaginației mele, pentru că toți cei care țipau se aflau în pragul nebuniei.

– Tatăl nostru carele ești în Ceruri… Tatăl nostru carele ești în Ceruri… șoptea Abram în întuneric, poticnindu-se însă la primul vers al rugăciunii.

Am strâns pumnii și am închis ochii din reflex, înălțând capul și sperând la un ajutor.

Nici unul dintre noi nu putea, însă, face în așa fel încât acel ajutor să sosească.

S-au auzit pentru multă vreme tot felul de sunete înăbușite, din când în când au răsunat împușcături, bubuituri, mormăieli și strigăte. Apoi a urmat liniștea.

Abram se întorsese spre mine și îmi arunca o privire întrebătoare. Nu am putut decât să-i strâng mâna.

După aceea s-a auzit o bubuitură de tun care a zguduit toată puntea, dar și magazia. Zgomotul a fost destul de puternic, astfel încât să simt un pocnet în urechi. A urmat o altă bubuitură și am auzit un *buf*; podeaua s-a mișcat și toate scândurile vasului au vibrat cu un *buuum* prelung. Am scuturat cu putere din cap, înghițind, încercând să fac tot posibilul ca să-mi pătrundă aer în trompele lui Eustațiu. Am auzit din nou un pocnet în urechi și am deslușit zgomot de pași într-o parte a punții, apoi mai multe persoane care înaintau încet.

M-am ridicat, l-am tras pe Abram după mine și apoi l-am împins către scară. Am auzit zgomotul făcut de apă și nu era apa care se lovea de coca navei, ci un gâlgâit, semn că intra în magazie.

Chepengul fusese închis, dar nu și încuiat, astfel încât l-am putut deschide cu oarecare efort, împingând cu amândouă mâinile. Mi-am pierdut echilibrul și am căzut în gol, dar m-a ajutat Zenn, care mi-a sprijinit fundul cu umărul.

– Îți mulțumesc, domnule Zenn, i-am spus, întinzându-i mâna și trăgându-l în sus, către lumină.

Primul lucru pe care l-am observat a fost sângele de pe punte. Am văzut bărbați răniți, dar Jamie nu era printre ei. Pe el l-am observat imediat după ce am văzut sângele de pe punte. Era aplecat peste balustradă împreună cu alți bărbați. M-am grăbit să mă apropii, pentru a-mi da seama la ce anume se uitau, și am văzut corabia *Teal* la câteva sute de yarzi depărtare.

Pânzele ei fluturau frenetic și catargele îi erau înclinate într-un mod ciudat; vasul însuși era înclinat într-o parte și ieșea foarte mult din apă.

– Fir-aș al naibii! a spus Abram uluit. S-a lovit de stânci.

– Și noi ne-am lovit de stânci, băiete, dar situația noastră nu-i atât de gravă, a spus Hickman, uitându-se la el. E apă în magazie, Abram?

– Este, am răspuns eu înainte ca Abram s-o facă, pentru că el contempla vasul *Teal*, care era lovit. Aveți la bord instrumente medicale, domnule căpitan Hickman?

– Ce să am? m-a întrebat căpitanul clipind des în vreme ce mă privea. Nu-i acum momentul să... Dar de ce?

– Sunt medic, domnule, și aveți nevoie de mine.

Într-un sfert de oră, mă aflam în mica magazie în care mă trezisem din leșin cu câteva ceasuri în urmă, care acum fusese transformată în infirmerie.

La bordul vasului *Asp* nu era un medic, dar exista o mică spițerie: o sticlă plină pe jumătate cu laudanum, un bol pentru lăsat sânge, o pereche de pensete mari, un borcan cu lipitori moarte și deshidratate, două fierăstraie pentru amputare, o clemă ruptă, un sac cu fir pentru cusut plăgi și un borcan mare cu grăsime camforată.

Am fost foarte tentată să beau eu însămi laudanumul, dar trebuia să-mi fac datoria. Mi-am legat părul și am început să inspectez încărcătura, trăgând nădejde că voi găsi ceva util. Domnul Smith și Ian au plecat cu barca la bordul lui *Teal*, sperând să găsească trusa mea, dar având în vedere că nava era avariată și în zona în care se aflase cabina noastră, nu îmi făceam mari speranțe. O ghiulea trasă de la bordul vasului *Asp*, un pic de noroc, și *Teal* a ajuns sub linia de plutire. Vasul lovit avea să se scufunde, chiar dacă deocamdată mai era la suprafața apei.

Am făcut un triaj rapid pe punte. Un om fusese ucis, ceilalți aveau răni ușoare. Erau și trei cu răni grave, dar care nu constituiau urgențe. Erau probabil mai mulți răniți la bordul vasului *Teal*. Din ce povesteau oamenii, cele două vase se apropiaseră la distanță de câțiva yarzi. A fost o luptă scurtă și sângeroasă.

La câteva minute după ce se încheiase lupta, vasul *Pitt* apăruse în zonă, iar echipajul său amestecat se ocupa de preluarea și îngrijirea răniților de pe *Teal*. Am auzit un strigăt adus de vânt.

– Mai vin răniți, am șoptit, luând cel mai mic dintre fierăstraiele pentru amputări, ca să trec rapid la propria mea acțiune sângeroasă.

– Dispuneți de arme, i-am spus lui Abram Zenn, care căutase și pregătise pentru mine două felinare, pentru că soarele aproape că apusese. Asta înseamnă că domnul căpitan Hickman era pregătit să le folosească. Nu s-a gândit că s-ar putea să existe și răniți?

Abram a dat din umeri, de parcă ar fi vrut să se scuze.

– Este primul nostru voiaj în care dispunem de licența care ne conferă dreptul de a trece la acte de ostilitate, dom'ță, a spus el. Data viitoare vom fi mai bine pregătiți. Sunt sigur de asta.

– Primul voiaj? Ce fel de… de cât timp se află căpitanul Hickman pe mare? am întrebat, în timp ce inspectam marfa.

Am constatat cu bucurie că, într-o ladă, se aflau metri întregi de stambă imprimată.

Abram s-a încruntat, în vreme ce se gândea.

– Ei bine, a spus el în cele din urmă. O vreme a avut un vas de pescuit, cu care a navigat pe la Marblehead. Dumnealui și fratele erau împreună proprietarii acelui vas. După ce fratele dânsului a avut acel incident cu domnul căpitan Stebbings, s-a dus să lucreze pentru Emmanuel Bailey ca secund. Domnul Bailey este evreu, a explicat el, văzând că ridicasem din sprâncene. Are o bancă în Philadelphia și trei corăbii care navighează regulat în Indiile de Vest. Și vasul acesta este al domnului Bailey și dânsul a obținut de la Congres licența de care v-am pomenit, pentru căpitanul Hickman. Licența a fost primită chiar când s-a anunțat izbucnirea războiului.

– Am înțeles, am spus eu surprinsă. Aceasta este prima cursă pe care o face domnul Hickman în calitate de căpitan?

– Da, dom'ță, dar de obicei navele care dispun de licența care conferă dreptul de a trece la acte de ostilitate, adică navele-pirat, nu au o încărcătură suplimentară, a spus el cât se poate de sincer. Din încărcătura suplimentară fac parte și materialele medicale.

– Știi toate aceste lucruri pentru că… de câtă vreme te afli *dumneata* pe mare? am întrebat curioasă, în timp ce luam o sticlă care părea să conțină coniac foarte scump, pe care voiam să-l utilizez ca antiseptic.

– Ah, de când aveam opt ani, dom'ță, a răspuns el, înălțându-se pe vârfuri pentru a fixa felinarele care aruncau o lumină liniștitoare asupra așa-zisei săli de operații. Am șase frați mai mari. Cel mai mare dintre ei se ocupă de o fermă împreună cu fiii lui. Ceilalți... unul dintre ei este reporter, scrie despre corăbii în *Newport News*. Într-o zi, a stat de vorbă cu un căpitan de vas și nici una, nici două, mă trezesc că sunt steward, la bordul vasului indian *Antioch*. Am plecat cu acel căpitan la Londra și, după doar o zi, eram cu vaporul spre Calcutta.

Băiatul s-a lăsat pe călcâie și a continuat zâmbind:

– De atunci sunt tot pe mare, dom'ță. Cred că mi se potrivește.

– Asta-i foarte bine, i-am spus. Părinții dumitale mai trăiesc?

– Oh, nu, dom'ță. Mama a murit când m-a născut pe mine, iar tata a murit când eu aveam șapte ani.

Nu părea prea tulburat de acest fapt. În timp ce rupeam bucățile de stambă ca să le pot folosi ca bandaje, mă gândeam că oricum acele triste evenimente se petrecuseră în viața lui cu foarte mult timp în urmă.

– Trag nădejde că viața pe mare ți se va potrivi în continuare, i-am spus. Ai îndoieli în privința asta după ceea ce s-a petrecut astăzi?

Se gândea la spusele mele și pe fața lui s-au văzut umbre în lumina felinarelor.

– Nu, a răspuns el în cele din urmă privindu-mă cu niște ochi plini de seriozitate și care nu mai păreau a fi ai unui tânăr, ca până atunci. Când am semnat contractul cu domnul căpitan Hickman, am știut că s-ar putea să fim angajați în lupte.

A strâns din buze, probabil pentru ca să nu îi tremure, și a continuat:

– Nu mă deranjează să ucid un om, dacă sunt nevoit s-o fac.

– Nu acum... acum nu ești nevoit să o faci, a spus unul dintre răniți încet.

Omul acela stătea în umbră și respira rar, întins pe două lăzi în care se aflau porțelanuri englezești.

– Deocamdată nu ești nevoit să o faci, am spus și eu sec. Poate că ar fi bine să vorbești despre asta cu nepotul sau cu soțul meu, după ce lucrurile se vor mai liniști.

Am crezut că discuția dintre noi se încheiase, dar Abram m-a urmărit cât mi-am pus la îndemână instrumentele rudimentare de care dispuneam și am început să le sterilizez cum am putut, adică turnând coniac peste ele; magazia ajunsese să miroasă ca o distilerie și bărbații prezenți erau scandalizați că

risipeam astfel băutura. În timpul luptei fusese stins focul în cambuză, și avea să dureze ceva vreme până ce voi putea dispune de apă fierbinte.

– Vă numărați printre patrioți, dom'ță? Nu vă supărați că vă întreb, a spus el roșind pentru că avusese curajul de a-mi pune o astfel de întrebare.

Întrebarea m-a surprins într-o oarecare măsură. Dacă ar fi fost să-i răspund de-a dreptul, ar fi trebuit să-i spun: „Da, bineînțeles".

Jamie era, oricum, un rebel. Își luase el însuși acest statut. De vreme ce declarase pur și simplu din necesitate ce convingeri avea, simțeam acum că putea fi condamnat pentru convingerile sale. Dar eu? Eu mă numărasem cândva printre patrioți.

– Da, am spus în cele din urmă, pentru că nu puteam spune nimic altceva. Este clar că dumneata ești patriot, Abram, dar de ce?

– De ce?

Părea uimit că îi pusesem această întrebare și mă privea clipind pe deasupra felinarului pe care îl ținea în mână.

– O să-mi răspunzi mai târziu, i-am spus, luându-i felinarul din mână.

Făcusem tot ceea ce îmi stătuse în putință. Răniții care mai aveau nevoie de îngrijiri fuseseră aduși sub punte.

Nu aveam timp pentru discuții pe teme politice. Cel puțin, eu așa credeam.

Abram s-a liniștit și m-a ajutat cum s-a priceput, deși a trebuit să se întrerupă din când în când pentru a vărsa într-un coș. După ce a vărsat de mai multe ori, a început să le pună întrebări răniților care îi puteau răspunde. Nu știam dacă o făcea din curiozitate sau pentru a nu se mai gândi la răul care îl chinuia.

– Ce părere aveți dumneavoastră despre Revoluție, domnule? l-a întrebat el pe un marinar cu părul sur, care venise de la bordul vasului *Pitt* și avea un picior zdrobit.

Omul l-a privit cu mirare, dar i-a răspuns, probabil ca să se gândească și el la altceva:

– E o pierdere de timp, atâta tot.

După aceea, marinarul și-a încleștat degetele pe lada pe care era întins și a continuat:

– Mai bine să lupți împotriva francujilor decât împotriva englejilor. Ce am avea de câștigat din luptă? Doamne sfinte! a exclamat el în cele din urmă, albindu-se la față.

– Abram, dă-i te rog un obiect pe care să-l poată mușca, i-am spus, grăbindu-mă să adun frânturile de os și întrebându-mă dacă nu era mai bine să trec la amputare. Poate că așa riscul de infecție era mai mic, iar marinarul avea posibilitatea să meargă cu un picior de lemn, dar… Nu îmi plăcea deloc această variantă.

– Nu, e-n regulă dom'ță, mi-a spus marinarul. Ei, dumneata ce crezi despre Revoluție, tinere?

– Eu cred că este un lucru bun și necesar, domnule, a replicat Abram cu hotărâre. Regele este un tiran și toți bărbații adevărați trebuie să lupte împotriva tiraniei.

– Cum? a întrebat marinarul profund surprins. Regele este un tiran? Cine spune o asemenea prostie?

– Păi… domnul Jefferson și… noi toți credem acest lucru, a răspuns Abram, surprins de o asemenea replică vehementă.

– Ei bine, atunci sunteți cu toții niște proști fără de pereche. Toți în afară de dumnea'oastră, dom'ță, a adăugat marinarul uitându-se la mine și dând din cap.

Apoi s-a uitat la piciorul lui și a transpirat un pic, dar a închis ochii mi-a spus:

– Dumnea'oastră n-aveți astfel de gânduri prostești, dom'ță, nu-i așa? Trebuie să faceți în așa fel încât să-i băgați mințile-n cap băiatului dumnea'oastră.

– Să-mi bage mințile-n cap? a izbucnit Abram. A-ți băga mințile-n cap înseamnă să nu spui sau să nu scrii ceea ce gândești?

Marinarul a deschis un ochi.

– Bineînțeles că asta înseamnă să-ți bagi mințile-n cap, a replicat el, încercând să îl liniștească pe Abram. O să stârniți tot soiul de nenorociți – mă iertați că vorbesc așa, dom'ță – dacă spuneți tot soiul de lucruri, o să răsculați poporul. Și la ce duce asta? La revoltă, la asta duce. Și puteți avea parte de tot soiul de tulburări. Oamenii or să se-aleagă cu casele incendiate și or să fie omorâți în plină stradă.

Abram nu ar fi trebuit să continue discuția, dar a făcut-o cu vehemență, pomenind despre acte intolerabile, ceea ce l-a făcut pe domnul Ormiston – făcusem deja prezentările – să râdă, vorbind despre lipsurile pe care le îndurau

londonezii și comparând viața acestora cu cea pe care o duceau coloniștii nerecunoscători.

– Nerecunoscători! a exclamat Abram înroșindu-se. Și pentru ce ar trebui, mă rog, să fim recunoscători? Pentru că soldații sunt mereu cu ochii pe noi?

– Cu ochii pe dumneavoastră! a izbucnit domnul Ormiston, indignat la culme. Ce mai vorbă! Dacă înseamnă ce cred eu că înseamnă, tinere domn, atunci ar trebui să vă puneți în genunchi și să-i mulțumiți lui Dumnezeu pentru că militarii sunt cu ochii pe voi. Datorită cui credeți că nu ați fost scalpați de indieni sau călcați în picioare de francezi? Cine credeți că a plătit pentru toate astea, ai?

Această replică i-a făcut pe unii dintre răniți să aclame și pe alții să huiduie; toți cei prezenți erau antrenați în discuție.

– Această opinie este cu totul... învechită... *stultiloquy*, a început Abram, umflându-și pieptul mic de parcă ar fi fost un porumbel. Ar fi vrut să continue, dar a fost întrerupt de venirea domnului Smith, care avea în mână o geantă din pânză și o privire prin care ar fi vrut să se scuze.

– Mă tem că frumoasa dumneavoastră cabină a luat apă, dom'ță, da' eu am adunat de pe podea câteva lucruri, că mi-am zis că poate...

– Jonah Marsden! a exclamat Ormiston, dând să sară în picioare, pentru ca apoi să cadă pe ladă cu gura căscată. Dumnezeu să mă aibă în pază!

– Cine să fie? am întrebat uimită.

– Jonah, mă rog, nu acesta-i numele lui, da' noi așa-i ziceam pentru că a fost scufundat de atâtea ori. Doamne, da' cum îl chema de fapt? Ah, așa, Bill parcă-l chema.

– Ei bine, Joe, a spus domnul Smith sau domnul Marsden, în timp ce se îndrepta spre ușă, zâmbind nervos. Totul s-a întâmplat cu multă vreme în urmă...

– Ei, nu a trecut chiar atât de mult, l-a contrazis Ormiston, ridicându-se în picioare și sprijinindu-se pe butoaie, astfel încât să nu pună jos piciorul bandajat. Nu a trecut atât de multă vreme încât să te fi uitat, dezertor împuțit!

Domnul Smith a luat-o repede pe scară-n sus, trecând pe lângă doi marinari care aduceau un al treilea, pe care l-au și împins, înjurând de mama focului. Omul a căzut chiar înaintea mea. Era căpitanul Stebbings.

– Nu-i mort, m-a informat unul dintre cei doi marinari.

– Foarte bine, am spus eu pe un ton care poate că nu era întru totul prietenos, pentru că Stebbings a deschis un ochi, zicând:

– Mă dați pe mâna acestei… cățele… ca să mă măcelărească, a spus el răgușit și gâfâind. Aș, aș prefera să mor într-un mod o-no-ra-bi-bil-bil.

Totul s-a terminat într-un gâlgâit, fapt care m-a făcut să-i desfac repede vestonul și cămașa, amândouă pătate de tutun și îmbibate cu sânge. Se vedea o gaură rotundă în partea dreaptă a pieptului. Avea o rană în piept din care curgea sânge.

Am spus ceva urât, iar cei doi oameni care îl aduseseră pe Stebbings au mormăit. Am înjurat din nou, de data asta mai tare, am apucat mâna lui Stebbings, i-am pus-o peste gaura din piept și i-am spus:

– Ține asta aici, dacă vrei să mori onorabil.

– Dumneata, i-am spus unuia dintre cei doi oameni care îl aduseseră pe Stebbings și care voia să dea bir cu fugiții, adu-mi gaz din cambuză, acum! Iar *dumneata*, i-am strigat celuilalt, care a tresărit la auzul glasului meu, dumneata să-mi aduci pânză pentru vele și catran, cât mai repede!

– Să nu vorbești! l-am sfătuit pe Stebbings, care părea că vrea să spună ceva. Ai un plămân care nu-și mai face treaba și fie reușesc să-l fac să funcționeze din nou, fie mori ca un câine chiar aici!

– Hg! a reușit el să spună.

Din aceste sunete nearticulate, eu am dedus că pricepuse ceea ce îi spusesem.

Avea o palmă mare, cărnoasă, și reușea cu succes să acopere pentru moment gaura pe care o avea în piept. Trebuia s-o închid astfel încât să nu-i intre aer în plămân, dar trebuia să și fac în așa fel încât aerul să iasă din spațiul pleural. De fiecare dată când expira cu plămânul rănit, situația i se agrava.

Se putea îneca cu propriul sânge și nu puteam face prea multe.

– Partea bună este că te-a lovit un glonț și nu a fost șrapnel sau vreo schijă, i-am spus. Metalul, care ajunge să fie incandescent, sterilizează rana. Ridică mâna o clipă, te rog. Expiră.

I-am ridicat eu însămi mâna, am numărat până la doi, cât a expirat și apoi i-am așezat din nou mâna peste rană. S-a auzit un plescăit din cauza sângelui, prea mult pentru gaura din piept, dar nu scuipa sânge și nu tușea… Unde… oh.

– Sângele acesta este al dumitale sau al altcuiva? l-am întrebat, întinzând degetul.

Închisese ochii pe jumătate și a rânjit precum un lup, șoptind:

– E sângele soțului… tău.

– Netrebnicule, i-am spus enervată, ridicându-i mâna. Expiră. Oamenii au văzut că mă ocupam de Stebbings, dar mai erau aduși răniți de pe *Teal*. Cei mai mulți dintre ei nu aveau nevoie de îngrijiri deosebite. Le-am spus cum să se îngrijească, astfel încât rănile lor să nu se agraveze.

Mi s-a părut că a trecut o veșnicie până au venit cei doi marinari cu uleiul și cu pânza și am avut destulă vreme să mă întreb unde erau Jamie și Ian. Cu un cuțit, am tăiat niște stambă pe lung, ca să fac din ea un pansament de genul celor care se fac pe front, am dat deoparte mâna lui Stebbings, am șters sângele cu un pliu al fustei, am turnat gaz de lampă pe pieptul lui și pe prișnița din pânză, apoi am apăsat-o, făcând din ea un soi de sigiliu. Pe urmă i-am bandajat cu grijă torsul și i-am pus mâna pe rană.

– E bine, am spus. Trebuie să se încălzească bine catranul ca să pot izola mai bine rana. Poți să-l încălzești chiar acum, i-am spus marinarului care adusese gazul.

După aceea am privit în jur, întrebând:

– Ei bine, cine a mai murit?

M-am mirat că doar doi oameni de pe *Teal* au murit, unul din ei în urma unor răni la cap, iar cel de-al doilea fiindcă pierduse foarte mult sânge după ce piciorul stâng îi fusese lovit de o ghiulea de tun.

Aș fi putut să-l salvez, mi-am spus. Însă regretul acelei clipe a fost anulat de nevoile impuse de clipa următoare.

Nu-i rău deloc, mi-am spus, înaintând în genunchi și făcând un triaj rapid, dându-le instrucțiuni celor care, fără voia lor, deveniseră asistenții mei. Câțiva cu răni făcute de schije, doi cu răni cauzate de gloanțe de muschetă, unul rămas fără jumătate de ureche, unul cu un glonț în pulpă, dar nu în apropierea arterei femurale, slavă Domnului…

Se auzeau tot felul de zgomote de la reparațiile din magazia de sub punte. În timp ce îmi vedeam de lucru, reușeam să reconstitui lupta din relatările răniților.

După un schimb de focuri în urma căruia *Teal* s-a ales cu catargul principal fisurat și după ce coca lui *Asp* a fost găurită deasupra liniei de plutire, *Teal* – unii spuneau că domnul căpitan Roberts făcuse intenționat totul, alții arătau că nici nu putea fi vorba despre așa ceva – făcuse o manevră și ajunsese bord la bord cu vasul *Asp*.

Părea de necrezut că Stebbings voise să abordeze corabia *Asp*, deoarece dispunea de un număr foarte mic de oameni. Dacă el ar fi făcut în mod voit această manevră, atunci poate că ar fi intenționat să ne lovească. L-am privit, dar căpitanul avea ochii închiși și nu avea o culoare prea sănătoasă în obraji. I-am ridicat mâna și am auzit un șuier slab. I-am așezat mâna la loc pe piept și am continuat să-mi văd de treabă. Stebbings nu era într-o stare în care să poată discuta despre intențiile sale.

Indiferent care ar fi fost acele intenții, căpitanul Hickman le zădărnicise, pentru că sărise urlând pe puntea lui *Teal*, urmat de oamenii de pe *Asp*. Aceștia înaintaseră, fără a întâmpina o rezistență prea mare. Cei de pe *Pitt* se adunaseră la cârmă în jurul lui Stebbings și luptau cu înverșunare. Era cât se poate de limpede că cei de pe *Asp* trebuiau să câștige lupta. După aceea, *Teal* se lovise de stânci și toți cei aflați la bord fuseseră trântiți pe punte.

Convinși că acea corabie avea să se scufunde, toți cei care se puteau mișca au făcut-o, adică au trecut la bordul navei *Asp*. De pe *Teal* s-a mai tras un foc sau două, dar vasul se afunda și mai mult în pietriș.

– Să nu vă faceți griji, dom'ță, a spus unul dintre marinari. Când o să vină fluxul, o să plutească iar, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

De jos s-au auzit zgomote din ce în ce mai slabe, iar eu am început să privesc peste umăr din când în când, sperând să îi văd pe Jamie și pe Ian.

Tocmai mă ocupam de un biet marinar în al cărui ochi intrase o schijă. Ochiul sănătos al omului s-a mărit deodată. M-am întors și l-am zărit pe Rollo alintându-se pe lângă mine și chelălăind, expunându-și colții enormi într-un rânjet față de care cel al lui Stebbings părea neînsemnat.

– Câine! i-am strigat eu cu tot dragul, vrând să-l îmbrățișez, dar abținându-mă.

Am privit repede în jur și l-am văzut pe Ian, care se îndrepta șchiopătând spre mine. Era ud leoarcă, dar avea pe chip un rânjet asemănător cu al lui Rollo.

– Am căzut în apă, a spus el răgușit, venind pe punte lângă mine, în timp ce sub el se forma o mică baltă.

– Văd, i-am spus. Te rog să tragi adânc aer în piept, i-am cerut apoi omului căruia îi intrase o schijă în ochi.

– Unu… da, e bine… doi… da.

Când a expirat, am apucat schija și am tras cu putere. După ce schija a ieșit, a țâșnit un lichid mizerabil și sânge, fapt care m-a făcut să strâng din

dinți și pe Ian să verse. Nu a curs, însă, prea mult sânge. *Dacă nu ar fi trecut prin orbită, poate că aș fi putut opri infecția, scoțând ochiul și pansând orbita. Dar operația asta o să mai aștepte.* Am rupt o bucată de material din poala cămășii marinarului și i-am cerut să o pună pe ochi și să apese cu putere. A făcut-o, deși a gemut alarmant de mult și m-am temut că își va pierde cunoștința.

– Unde-i unchiul tău? l-am întrebat pe Ian, simțind că nu vreau să aud răspunsul.

– Acolo, a răspuns Ian, uitându-se într-o parte.

Am întors capul, ținând încă o mână pe umărul pacientului meu.

Jamie cobora scara, angajat într-o discuție aprinsă cu domnul căpitan Hickman, care venea în urma lui. Cămașa lui Jamie era îmbibată cu sânge și pusese o bucată de material îmbibat, de asemenea, cu sânge pe un umăr, ținând bandajul improvizat cu cealaltă mână. Era posibil ca Stebbings să nu mă fi mințit. Jamie nu cădea din picioare, deși era alb la față. Nu era însă doar palid, ci și furios. Eram sigură că nu avea să moară în timp ce era supărat și am pregătit o altă fâșie de pânză de vele, pentru a mă ocupa de o fractură de braț, însoțită de complicații.

– Câine! a strigat Hickman, oprindu-se lângă Stebbings, care gemea.

Căpitanul a rostit acest cuvânt sec, fără nici un fel de intonație, iar Stebbings a deschis un ochi, replicând:

– Câine ești tu!

– Câine, câine, câine! Câine nenorocit! a exclamat Hickman, vrând să-l lovească pe Stebbings cu piciorul în coastă. L-am apucat, însă, de picior și am reușit să-l dezechilibrez. Jamie l-a prins în brațe, gemând, dar Hickman și-a îndreptat spatele, împingându-l pe Jamie.

– Nu poți să omori cu sânge rece un rănit!

– Ba pot, a replicat Hickman imediat. Ia priviți!

Spunând acestea, a scos dintr-un toc vechi din piele un pistol uriaș și i-a tras cocoșul. Jamie a apucat arma și i-a tras-o frumușel din mână. Căpitanul a realizat surprins că nu mai avea arma în mână.

– Sunt sigur, domnule, a spus Jamie cât se poate de calm, că nu aveți de gând să ucideți un inamic rănit care poartă uniformă, a luptat sub pavilionul său și s-a predat. O asemenea faptă nu poate fi dusă la bun sfârșit de către un om de onoare.

Hickman și-a îndreptat spatele și s-a încruntat, întrebând:

– Vă îndoiți de faptul că eu aș fi un om de onoare, domnule?

Am văzut cum Jamie își încordase mușchii de la umeri și de la ceafă. Imediat a venit lângă el Ian, spunând:

– Da, domnule, se îndoiește. Și eu mă îndoiesc.

Rollo, care avea blana încă udă și ciufulită, și-a tras înapoi buzele negre, arătându-și colții, de parcă ar fi vrut să spună că și el era de aceeași părere.

Hickman s-a uitat la chipul tatuat al lui Ian și apoi la colții lui Rollo. După aceea l-a privit pe Jamie, care a lăsat în jos cocoșul pistolului și l-a pus la brâu. Apoi a tras adânc aer în piept.

– Fie și așa, a spus el repede, întorcând spatele.

Căpitanul Stebbings respira cu greu și, în timp ce respira, se auzea un gâlgâit și un vâjâit. Era palid și avea buzele vinete. Cu toate acestea, era conștient. Rămăsese cu ochii la căpitanul Hickman și îl urmărea cu privirea și acum, când acesta din urmă părăsea cabina. După ce ușa s-a închis în spatele lui Hickman, Stebbings a răsuflat ușurat și l-a privit pe Jamie.

– Puteați... să nu vă mai... osteniți, a șoptit el. Totuși... vă mulțumesc... pentru...

Omul s-a oprit pentru o clipă și a tușit ducând mâna la piept, pentru ca apoi să continue:

– ... pentru ce ați făcut.

Stebbings a închis ochii și a respirat greoi, cu dureri, dar a respirat totuși.

M-am ridicat în picioare. Aveam, în sfârșit, o clipă de răgaz în care să mă pot ocupa de soțul meu.

– Nu-i decât o tăietură mică, a spus el, răspunzând privirii mele întrebătoare. O să mă descurc.

– Tot sângele-acesta e al tău?

S-a uitat la cămașa lui pătată cu sânge până la nivelul coastelor și a ridicat umărul zdravăn.

– Mai am destul sânge încât să pot trăi în continuare, a replicat el, zâmbind.

După aceea a privit în jur, spunând:

– Văd că te descurci bine aici. O să-l rog pe Smith să îți aducă ceva de mâncare, bine? În curând are să înceapă ploaia.

Într-adevăr, avea să plouă. Mirosul furtunii se simțea în aer și mi se făcea părul măciucă, gândindu-mă la asta.

– Poate că nu o să-l rogi pe Smith, i-am spus. Și unde pleci? l-am întrebat, văzând că se îndepărtează.

– Trebuie să stau de vorbă cu domnii căpitani Hickman și Roberts, a replicat el cu o grimasă.

A înălțat capul și vântul i-a fluturat prin păr. După aceea a continuat:

– Nu credeam că o să ajungem în Scoția la bordul lui *Teal*, dar să fiu al naibii dacă știu încotro ne îndreptăm.

În cele din urmă pe vas s-a lăsat liniștea, auzindu-se doar scândurile ce scârțâiau, fâlfâitul pânzelor și șuieratul vântului. Fluxul începuse și vasul plutea din nou. Începusem să ne mișcăm încet, cu pânzele în vânt.

Mă ocupasem de toți răniții. Doar căpitanul Stebbings mai constituia o problemă, întins în dosul unei lăzi cu ceai de contrabandă. Continua să respire și, din câte îmi puteam da seama, respira cu destulă ușurință. Dar era într-o stare mult prea gravă și de aceea trebuia să-i acord în continuare atenție.

Printr-un miracol, glonțul îi intrase în plămân fără a secționa vase mari de sânge. Aceasta nu însemna însă că în plămân nu avea o hemoragie, dar era minoră. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, mi-aș fi dat seama mai din timp. M-am gândit că a fost împușcat de la mică distanță. Când l-a atins, glonțul trebuie să fi fost incandescent.

Îl trimisesem la culcare pe Abram. Ar fi trebuit să mă întind și eu pentru că, de oboseală, simțeam o apăsare pe umeri și o durere la nivelul șirei spinării. Dar încă nu puteam să fac asta.

Jamie nu se întorsese deocamdată. Știam că ar fi vrut să fiu trează când va veni de la importanta întâlnire cu Hickman și Roberts. Mai trebuia să pregătesc câteva lucruri, pentru orice eventualitate.

Mai devreme, când Jamie cotrobăise prin biroul lui Hickman, observasem niște pene de gâscă. L-am trimis pe Abram să aducă vreo câteva, cel mai mare ac pentru cusut vele pe care îl putea găsi și niște oase de la aripioarele de pui din tocana de la bordul corabiei *Pitt*.

Am tăiat capetele osului subțire de pui, asigurându-mă că, prin fierbere, se scursese toată măduva. Apoi am ascuțit unul dintre capetele osului folosindu-mă de gresia tâmplarului de pe vas. Cu pana de gâscă mi-a fost mai ușor, fusese deja tăiată pentru scris, eu nu trebuia decât să tai puful. Apoi sterilizam pana, osul și acul într-o farfurie cu coniac.

Mirosul de coniac s-a ridicat greu și dulceag, amestecându-se cu acela de gudron, terebentină, tutun și scânduri vechi, îmbibate de sare. Cel puțin

reușisem să înlătur mirosul de sânge și fecale pe care îl lăsaseră în urmă pacienții mei.

Descoperisem o ladă cu sticle de vin de Meursault în magazie și am scos cu grijă una, adăugând conținutul ei la o jumătate de sticlă de coniac. Am muiat apoi în amestecul obținut fețe și bandaje făcute din stambă. Așezându-mă pe un butoi cu gudron, m-am sprijinit de o ladă cu tutun, căruia marinarii îi ziceau „cap de cârtiță" și am căscat, întrebându-mă prostește de unde îi venea denumirea, pentru că sacul cu pricina nu semăna deloc cu un cap de cârtiță așa cum mi-l aminteam eu.

Am lăsat deoparte acel gând și am închis ochii. Îmi simțeam pulsul în vârful degetelor și în pleoape. Nu am adormit, dar am ajuns repede într-o stare de semiconștiență. Auzeam apa trecând pe lângă coca navei, respirația lui Stebbings și respirația mea calmă, dar și bătăile regulate ale inimii.

Părea să fi trecut ani de la agitatele evenimente care se petrecuseră în acea după-amiază și, privind totul de la distanță, prin prisma oboselii și îngrijorărilor, mi se părea ridicol că mă temusem că voi face un atac de cord. Făcusem un astfel de atac? Nu era imposibil. Cu siguranță că nu fusese vorba decât despre panică și hiperventilație, ambele putând fi grave, dar fără să îmi pună viața în pericol. Cu toate astea…

Am pus două degete pe piept și am așteptat ca pulsul din vârful degetelor să fie la unison cu bătăile inimii. Încet, aproape visând, am trecut prin întreg trupul meu, de la cap până în picioare, croindu-mi pe pipăite drum prin venele mele de un violet celest. Chiar în preajma venelor am văzut arterele înspăimântător de mari, pline de viață colorată în roșu. Am intrat apoi în camerele inimii mele, simțindu-mă închisă între niște pereți solizi, liniștitori, pulsând într-un ritm nesfârșit. Nu, inima nu a avut de suferit, nici valvele ei.

Mi-am simțit tractul digestiv, prins sub diafragmă, relaxându-se cu un gâlgâit satisfăcut, în vreme ce o senzație de bine se scurgea precum mierea caldă prin membre și prin șira spinării.

– Nu știu ce faci, *Sassenach*, mi-a spus o voce caldă. Nu știu ce faci, dar pari foarte mulțumită.

Am deschis ochii și m-am ridicat în capul oaselor.

Jamie a coborât scara cu grijă și s-a așezat, foarte palid și cu umerii lăsați sub povara oboselii.

Obosit, s-a străduit să-mi zâmbească. Inima mea, despre care mă lămurisem că nu avea nimic, s-a încălzit și s-a muiat de parcă ar fi fost făcută din unt.

– Cum te..., am început eu, dar Jamie a ridicat mâna, întrerupându-mă.

– O să mă descurc, a spus el privind către Stebbings, care respira încet și sonor, pentru ca apoi să mă întrebe:

– Doarme?

– Sper. *Și tu ar trebui* să dormi, i-am spus. Lasă-mă să te îngrijesc, ca să te poți culca.

– Nu-i așa de rău, a spus el, scoțând încet o bucată de material îmbibată cu sânge. Cred că mi-ar prinde bine o copcă sau două.

– Și eu cred, i-am spus, uitându-mă la petele maronii de pe partea dreaptă a cămășii lui. El avea obiceiul de a prezenta lucrurile astfel încât să pară mai puțin grave. De aceea bănuiam că are o tăietură pe piept. Cel puțin la rana aceea se putea ajunge ușor, spre deosebire de situația pe care o întâlnisem la unul dintre marinarii de pe *Pitt*, lovit de o alică în zona din spatele scrotului. Probabil că se lovise mai întâi de ceva și abia apoi ricoșase acolo, pentru că nu intrase adânc și se turtise. Când am scos-o, arăta ca un bănuț. I-am dat-o să o păstreze ca amintire.

Abram adusese un vas cu apă fierbinte înainte de a se culca. Am băgat un deget în vas și am constatat cu bucurie că apa era încă destul de caldă.

– Bine, i-am spus, uitându-mă la sticlele care erau puse pe o ladă. Vrei coniac sau vin înainte de a începe?

A plescăit un pic și a pus mâna pe sticla de vin.

– Lasă-mă să păstrez încă puțin iluzia de civilizație, spus Jamie.

– Eu cred că acesta-i un lucru destul de civilizat, i-am spus. Să știi că nu am tirbușon.

A citit ce scria pe etichetă și a înălțat din sprâncene, spunând:

– Nu contează. Avem în ce să îl turnăm?

– Aici, i-am răspuns, dând la iveală o cutie din lemn și am deschis-o triumfător, pentru că în ea se afla, bine învelit în paie, un serviciu de ceai din porțelan chinezesc, ale cărui piese erau aurite și decorate cu broaște țestoase mici, colorate în roșu și albastru, realizate în stil asiatic, și plutind printr-o pădure de crizanteme din aur.

Jamie a râs scurt. A luat sticla, i-a zgâriat puțin gâtul cu cuțitul și apoi l-a retezat pur și simplu, lovindu-l de lada cu tutun. Apoi a turnat vinul cu grijă în cele două căni pe care le scosesem, înclinându-se în fața broaștelor țestoase.

– Mica broască țestoasă de culoare albastră îmi aduce aminte de domnul Willoughby, știi?

Am izbucnit și eu în râs și m-am uitat la picioarele lui Stebbings, simțindu-mă vinovată. Doar picioarele se vedeau din el. Îi scosesem ghetele și i se vedeau degetele prin ciorapi, caraghioase.

– Nu m-am mai gândit de mulți ani la domnul Willoughby, am spus ridicând cana pentru un toast:

– Pentru prietenii care nu sunt aici.

Jamie a replicat în chineză și a lovit ușor cana lui de a mea, cu un clinchet discret.

– Mai știi chineza? am întrebat intrigată, dar el a scuturat din cap.

– Nu prea mai știu, a mărturisit el. Nu am avut ocazia să mai vorbesc cu nimeni de când nu l-am mai văzut pe el.

Jamie a mirosit vinul, închizând ochii:

– Asta a fost cu mult timp în urmă.

– A fost cu mult timp în urmă și s-a întâmplat departe de locurile-astea, i-am spus.

Vinul avea o aromă caldă, de migdale și de mere. Era un vin sec, dar avea un buchet bogat, care putea fi simțit din plin prin papilele gustative.

După ce am savurat vinul, am continuat:

– S-a întâmplat în Jamaica, cu zece ani în urmă. Timpul zboară ca vântul, când te simți bine. Crezi că domnul Willoughby mai trăiește?

S-a gândit, sorbind din cană, pentru ca apoi să spună:

– Da, cred că da. Dacă a izbutit să scape de Împăratul Chinei și a străbătut jumătate din lumea asta…

Părea că nu mai vrea să vorbească despre cunoștințe vechi și l-am lăsat să bea liniștit, în timp ce noaptea se așeza peste noi în legănatul lin al vasului.

După ce am băut a doua cană cu vin, i-am desfăcut cămașa îmbibată cu sânge și am ridicat batista cu care acoperise rana.

Spre surprinderea mea, Jamie avea dreptate. Rana era mică și, pentru a se închide, nu avea nevoie de mai mult de două sau trei copci. Lama unui cuțit intrase adânc în carne chiar sub claviculă și tăiase o bucată triunghiulară de carne.

– Acesta-i tot sângele tău? l-am întrebat ridicând cămașa înroșită.

– Nu, mi-a mai rămas, a răspuns el, privindu-mă peste marginea cești. Nu a curs prea mult.

– Știi foarte bine ce am vrut să spun, am replicat sec.

– Da, e sângele meu, mi-a spus, golind ceașca și punând din nou mâna pe sticlă.

– Dar de la o rană atât de… Dumnezeule! am exclamat, simțind că leșin.

Am văzut firul albastru care era de fapt vena subclaviculară ce înainta pe sub claviculă, chiar în preajma rănii.

– Și eu m-am mirat, a spus Jamie, ținând ceașca fină din porțelan în palmele lui mari. Când cel cu care mă luptam a scos lama cuțitului din rană, sângele a țâșnit ca dintr-o fântână arteziană și ne-a stropit pe amândoi. Nu mi s-a întâmplat niciodată așa ceva.

– Probabil că niciodată nu ți-a atins cineva artera subclaviculară, i-am spus cu cât mai mult calm posibil. M-am uitat la rană. Marginile ei erau albăstrui, iar carnea din jurul ei era neagră, din cauza sângelui care se închegase. Nu mai curgea sânge, iar de sângerare masivă nici nu putea fi vorba. Cuțitul înaintase de jos în sus, trecând pe lângă venă și atingând ușor artera situată în spatele acesteia.

Am tras adânc aer în piept și m-am străduit fără succes să nu îmi închipui ce s-ar fi putut întâmpla dacă lama pătrundea doar câțiva centimetri mai adânc sau dacă Jamie nu ar fi avut asupra lui batista și nu ar fi știut că este foarte important să apese pe rană.

Mi-am dat seama mai apoi că spusese: „Sângele a țâșnit ca dintr-o fântână arteziană și ne-a stropit pe amândoi".

Când îl întrebasem pe Stebbings dacă sângele de pe cămașa sa era al lui, el răspunsese: „E sângele soțului tău". Crezusem că voise doar să mă supere, dar…

– Căpitanul Stebbings te-a înjunghiat?

– Mhm, a răspuns el, așezându-se astfel încât să mă pot ocupa de rană.

A golit din nou ceașca cu vin și m-a privit resemnat:

– M-am mirat că a izbutit să facă așa ceva. Credeam că l-am doborât o dată pentru totdeauna, dar el s-a ridicat și m-a lovit cu cuțitul, nemernicul.

– *Tu* l-ai împușcat?

A clipit mai des, auzind întrebarea și mi-a răspuns:

– Da, bineînțeles că eu.

Nu mi-au venit în minte cuvintele potrivite pentru această situație, așa că m-am mulțumit să spun încet: „Doamne, Dumnezeule" și să încep să curăț rana și să o cos.

– Ascultă-mă bine, i-am spus în cele din urmă, luându-mi tonul unui chirurg militar. După părerea mea, vasul de sânge a fost doar atins și tu ai reușit să oprești sângerarea, până când s-a închegat. Dar acea coajă de sânge închegat este *singurul lucru* care face să nu ți se scurgă tot sângele din trup. Mă înțelegi?

Ceea ce îi spusesem nu era adevărat sau cel puțin nu mai era adevărat odată ce rana avea să fie cusută. Nu era, însă, momentul să-i ofer astfel de amănunte.

S-a uitat la mine fără a i se mișca nici un mușchi pe față.

– Înțeleg, a spus el în cele din urmă.

– Asta înseamnă, am spus eu, înfigându-i acul în carne cu destulă putere, astfel încât să icnească, că tu nu ai voie să te folosești de brațul drept cel puțin în următoarele patruzeci și opt de ore. Nu ai voie să tragi de frânghii, nu ai voie să te cocoți pe frânghii, nu ai voie să lovești oameni. Nici măcar nu ai voie să te scarpini la fund cu mâna dreaptă. Ai auzit?

– Cred că te-au auzit toți cei care se află pe corabie, a mormăit el, privind în jos și încercând să-și vadă clavicula. Oricum, de obicei mă scarpin la fund cu mâna stângă.

Căpitanul Stebbings ne auzise, pentru că a început să râdă pe înfundate, după aceea a tușit și, în cele din urmă, a chicotit amuzat.

– Și, am continuat eu, trăgând ața prin pielea lui, nu ai voie să te enervezi.

A tras adânc aer în piept, pentru ca apoi să întrebe:

– Dar de ce nu?

– Pentru că inima îți va bate mai repede, tensiunea va crește și…

– O să țâșnesc întocmai ca berea dintr-o sticlă care-a fost astupată prea mult timp.

– Cam așa ceva. Ei bine…

Indiferent ce voiam să mai spun mi-a zburat din minte, pentru că Stebbings a început să respire altfel decât până atunci. Am lăsat deoparte acul, mi-am acoperit ceașca cu o farfurie și m-am așezat în genunchi lângă Stebbings.

Buzele și pleoapele, ca de altfel întreaga față, i se coloraseră în vinețiu. Respira cu un zgomot înfiorător. Avea gura deschisă și parcă voia să înghită aerul, lucru care nu îi era de nici un ajutor.

Erau câteva cuvinte urâte care puteau fi utile într-o *astfel* de situație. Am pronunțat și eu câteva astfel de cuvinte. Mi-am pus degetele pe partea laterală a corpului său, încercând să îi pipăi coastele. Când am făcut acest lucru, el a scos un sunet, care semăna cu un *heee, heee, heee*. Jamie, cu acul atârnând de ața aflată în zona claviculei, a început să râdă.

– Nu e momentul să te gâdili, am spus. Jamie, ia o pană și pune acul în ea. Între timp, eu curățam pielea lui Stebbings cu o cârpă muiată în coniac. Apoi am luat pana cu acul într-o mână și sticla de coniac în cealaltă. Am înfipt pana într-o zonă intercostală, de parcă aș fi bătut un cui. Am auzit un *poc* care mă anunța că pana pătrunsese în spațiul pleural.

A scos un fel de *eeee* când am făcut asta, dar nu râdea. Tăiasem pana mai scurt decât acul, dar acul a pătruns imediat ce l-am lovit. M-am panicat și am încercat să trag acul cu unghiile. În cele din urmă am reușit. Sângele mirosind neplăcut și diferite fluide au țâșnit prin pană, dar după aceea s-a auzit fâsâitul aerului.

– Respirați încet, am spus cu calm. Respirați încet *amândoi*.

Priveam cu atenție pana, ca să văd dacă se mai scurgea sânge. Dacă hemoragia la nivelul plămânului era serioasă, atunci nu aveam cum să-l ajut. Din fericire, nu era o sângerare abundentă. Se vedea doar puțin sânge în urma punctiei pe care o făcusem.

– Stai jos, i-am spus lui Jamie, care a făcut întocmai precum i-am cerut, așezându-se turcește pe podea, chiar lângă mine.

Acum Stebbings arăta mai bine. Măcar într-o parte din plămân intra aer și el redevenise palid, iar buzele începuseră să capete un pic de culoare. Fâsâitul care se auzise prin pană se transformase într-un oftat. Am acoperit cu un deget capătul deschis al bucății de pană.

– Ideal, am spus, ar fi dacă aș putea trece prin pieptul tău un tub care să ajungă la un vas cu apă. Astfel, aerul poate ieși din plămân prin tub, dar nu poate fi absorbit în plămân cu ajutorul tubului. Din cauză că nu am la îndemână nimic din ceea ce ar putea semăna cu un tub, nu voi putea face asta.

M-am îndreptat spre Jamie, înaintând în genunchi:

– Vino aici și pune degetul pe capătul penei. Dacă se sufocă iar, ridici degetul, până când aerul iese din plămân.

Pentru că nu putea ajunge la Stebbings cu mâna stângă, s-a întins încet și a acoperit capătul penei cu degetul mare al mâinii drepte.

M-am ridicat gemând și am pornit să inspectez din nou magazia. Poate găseam gudron. I-aș fi pus pe piept o fașă încălzită în gudron. Soluția nu era ideală. Ce puteam face eu mai iute? Era mai bine să folosesc o bucată de material muiat în apă caldă?

Într-una dintre lăzile destinate lui Hannah Arnold, am găsit o adevărată comoară: plante uscate, puse în borcane. Unul dintre aceste borcane conținea gumă arabică. Plantele erau deosebit de valoroase. Unele dintre ele erau aduse de pe alte meleaguri. Printre ele se număra scoarță de chinină – ar fi trebuit să-i trimit și lui Lizzie, în Carolina de Nord, dacă scăpam cu viață de pe vasul oribil pe care mă aflam – mătrăgună și ghimbir, plante care nu creșteau în Colonii. Pentru că le aveam la îndemână, mă simțeam dintr-odată bogată. În spatele meu, Stebbings a gemut. Apoi am auzit un alt fâsâit, semn că Jamie își luase degetul de pe tubul improvizat.

Nici măcar marile bogății ale Orientului nu aveau cum să-i facă bine lui Stebbings. Am deschis borcanul cu gumă arabică, am pus un pic în palmă, am picurat puțină apă și i-am dat materialului o formă cilindrică, învelind apoi cilindrul obținut într-o fâșie de stambă galbenă, pe care erau imprimate albine. După ce am terminat cu bine această operație, m-am îndreptat spre Stebbings, i-am scos pana dintre coaste și am pus în locul ei osul de găină.

Nici de data aceasta bolnavul nu a râs.

M-am așezat în genunchi lângă Jamie și i-am cusut rana, ducându-mi treaba la bun sfârșit.

Aveam mintea cât se poate de limpede dar, deși nu pare adevărat, această stare este un indiciu clar că omul este cu totul extenuat. Făcusem ceea ce trebuia să fac, dar știam că nu mă mai pot ține pe picioare.

– Ce a spus căpitanul Hickman? am întrebat mai mult pentru ca Jamie și eu să ne gândim la ceva anume și mai puțin pentru că m-ar fi interesat.

– A spus multe lucruri, așa cum îți poți închipui.

Jamie a tras adânc aer în piept și s-a uitat atent la carapacea unei broaște țestoase, care fusese așezată printre lăzi, pentru ca apoi să continue:

– Lăsând deoparte câteva opinii personale și câteva expresii mai puțin elegante… vom merge pe Hudson, către Fortul Ticonderoga.

– Ce-o să facem? am întrebat eu încruntându-mă, în timp ce înfigeam acul în piele. De ce?

Pusese mâinile jos și apăsa cu atâta putere pe scânduri, încât unghiile i se albiseră.

– Acolo trebuia să ajungă înainte de a se complica lucrurile și acolo are de gând să ajungă. Cred că este un om cu idei fixe.

Din spatele lăzii cu ceai, din locul în care se afla Stebbings, s-a auzit un chicotit.

– Mi-am dat eu seama, am spus, făcând un nod și tăind ața cu grijă. Ai spus ceva, căpitane Stebbings?

S-a auzit din nou un chicotit, dar nimic mai mult.

– Nu poate fi convins să ne debarce?

Jamie și-a atins cu degetele suprafața proaspăt cusută. A vrut să se scarpine, dar i-am dat degetele deoparte.

– Mda… există și alte complicații, *Sassenach.*

– Spune-mi, te rog, despre ce este vorba, i-am cerut eu, ridicându-mă în picioare și întinzându-mă. Oh, Doamne, spatele meu! *Ce fel* de complicații? Vrei niște ceai?

– Numai dacă pui în el mult whisky, a replicat Jamie lăsându-și capul pe o ladă din spatele lui. Obrajii i se mai coloraseră puțin, dar fruntea îi era scăldată în sudoare.

– Nu vrei coniac?

Simțeam și eu nevoia de a bea ceai, dar fără alcool, și m-am apropiat de scară, fără a-i aștepta răspunsul. Când am pus piciorul pe prima treaptă, l-am văzut punând mâna pe sticla de vin.

Sus, pe punte, vântul stârnit din senin amenința să-mi ia pelerina de pe corp. Mi s-au ridicat fustele, lucru care l-a făcut pe domnul Smith sau pe domnul Marsden să revină parcă la viață. După o vreme, omul s-a uitat în altă parte.

– 'Nă seara, dom'ță, mi-a spus politicos, după ce am reușit să-mi pun ținuta în ordine. Colonelul se simte bine, sper.

– Da, se simte, i-am spus, privindu-l pătrunzător. Colonelul? am întrebat eu apoi, simțind că mă prăbușesc.

– Da, dom'ță. Doar e colonel în trupele de voluntari, nu-i așa?

– A *fost*, am spus eu, accentuând asupra ultimului cuvânt.

– Nu-i vorba c-a *fost*, dom'ță. El ne-a făcut onoarea de a prelua comanda companiei noastre. Ni se spune „Voluntarii lui Fraser".

– Câtă originalitate, am spus. Cum dracu'... cum s-a întâmplat asta?

S-a tras de unul dintre cerceii lui și era nervos văzând că nu eram atât de încântată precum sperase el, la auzul veștii pe care mi-o dăduse.

– Ah, ei bine, mă tem că eu port vina, dom'ță. Unul dintre marinarii de pe *Pitt* m-a recunoscut, și când i-a spus căpitanului cine sunt...

Ieșise la iveală faptul că pe domnul Smith îl chema de fapt Marsden. La asta se mai adăugau și podoabele sale și totul produsese neliniște printre cei din echipajul vasului *Asp*. Atâta neliniște, încât domnul Smith putea fi aruncat peste bord sau i se putea da o barcă, cerându-i-se să plece de pe punte. Jamie reușise să discute cu oamenii și să le spună că poate domnul Marsden va putea fi convins să-și schimbe profesia și să devină militar, asta cu atât mai mult cu cât o parte dintre marinarii de pe *Asp* intenționau să se înroleze în Armata Continentală îndată ce ajungeau la Ticonderoga, având de gând să treacă cu armele Lacul Champlain și să rămână în trupele de voluntari.

Această propunere fusese pe placul celor mai mulți, dar existaseră și unii care spuseseră că Jonah va rămâne Jonah, indiferent dacă va mai fi sau nu marinar.

– În situația asta m-am gândit că e mai bine să fiu cât mai discret, dacă înțelegeți ce vreau să zic, dom'ță, și-a încheiat Marsden relatarea.

S-a discutat și problema legată de marinarii de pe *Pitt*, care deveniseră prizonieri, dar și cea legată de marinarii de pe *Teal*. Cei care voiau să rămână în trupele americane de voluntari erau liberi s-o facă. Marinarii britanici care preferau să fie tratați ca prizonieri de război aveau să fie predați la Fortul Ticonderoga. Aproximativ jumătate din marinarii de pe *Teal* și-au exprimat dorința de a rămâne pe uscat după aventura prin care trecuseră și s-au arătat dornici să devină voluntari.

– Am înțeles, i-am spus marinarului, scărpinându-mă între sprâncene cu două degete. Acum vă rog să mă scuzați, domnule Marsden. Trebuie să prepar un ceai în care să pun mult coniac.

Ceaiul mi-a dat suficientă energie pentru a-l trimite pe Abram – pe care l-am găsit trebăluind pe lângă focul din cambuză, deși îi spusesem să se culce – să le ducă ceai lui Jamie și căpitanului Stebbings, în timp ce eu îmi vizitam

pacienții. Cei mai mulți dintre ei se instalaseră cum putuseră mai bine și majoritatea nu necesitau intervenție medicală.

Vitalitatea temporară pe care mi-o conferiseră ceaiul și coniacul se pierduse în momentul în care coboram în magazie. M-am împiedicat de ultima treaptă și am căzut pe podea cu un zgomot care a fost urmat de strigătul de uimire al lui Stebbings și de un geamăt. Lui Jamie, care ridicase din sprâncene, i-am făcut un semn prin care îi ceream să se liniștească și m-am apropiat de pacient.

Era foarte fierbinte, avea fața roșie și lângă el se afla o cană de ceai din care abia dacă băuse.

– Am încercat să-l fac să bea, da' mi-a spus că nu poate să bea mai mult de-o gură, mi-a spus Jamie încet, înaintând în spatele meu.

M-am aplecat, mi-am pus urechea pe pieptul lui Stebbings și am ascultat cum am putut mai bine, având în vedere bandajul pe care i-l pusesem.

Osul de pui folosit drept tub era descoperit acum și nu se auzea decât un fâsâit discret și se vedea doar o cantitate mică de sânge.

– Din câte îmi dau seama, plămânul lucrează, cel puțin parțial, i-am spus lui Stebbings, deși el mă privea cu ochi sticloși. Cred, de asemenea, că glonțul a cicatrizat rana, pentru că altfel am fi avut simptome mult mai grave.

Dacă lucrurile nu s-ar fi prezentat astfel, Stebbings ar fi fost mort. Știam, dar am considerat că este mai bine să nu-i spun. Putea să moară curând din cauza febrei, dar nici asta nu i-am spus.

L-am convins să bea niște apă și apoi i-am tamponat, tot cu apă, fruntea și pieptul.

Prelata care acoperea micul adăpost în care ne găseam fusese dată la o parte, dar aerul răcoros nu ajungea jos, la noi. Cu toate acestea, nu vedeam de ce să-l fi dus pe Stebbings pe punte, pentru că acolo bătea vântul și oricum nu era bine ca bolnavul să fie mișcat.

– Aceea e… pelerina mea? a întrebat el deodată, deschizând un ochi.

– Ăăă… da, probabil, am replicat derutată. O vreți înapoi?

A făcut o grimasă, a dat din cap, a închis ochii și s-a culcat pe spate, respirând încet.

Jamie se sprijinise de lada cu ceai, închisese ochii și respira greu. Simțind că mă așezasem lângă el, a înălțat capul și a deschis ochii.

– Arăți de parcă ești gata să cazi din picioare, *Sassenach*, a spus el încet. Întinde-te. O să am eu grijă de căpitan.

Am înțeles care era punctul lui de vedere. De fapt, am înțeles care erau cele două puncte de vedere. Am clipit des și am scuturat din cap, văzându-i deodată pe cei doi Jamie. Nu era nici o îndoială că avea dreptate. Iar am pierdut contactul cu trupul meu, dar mintea intrase într-un fel de ceață. Mi-am frecat fața cu palmele, dar nu m-a ajutat foarte mult.

– Trebuie să dorm, le-am spus celor patru bărbați pe care-i vedeam și care mă priveau cu niște ochi ca de bufniță. Dacă simțiți că presiunea crește, scoateți tubul până ce o să scadă, apoi puneți-l la loc. Dacă vreunul dintre voi simte că moare, treziți-mă.

Fără a mai adăuga nimic și simțindu-mă de parcă mă priveam eu însămi făcând toate astea, m-am întins pe podea, mi-am pus la cap pelerina lui Stebbings făcută sul, iar după aceea am adormit.

M-am trezit, dar nu știu peste cât timp, și am mai rămas întinsă timp de câteva minute, deoarece nu puteam gândi coerent, mintea mea funcționând și încetând să funcționeze în ritmul mișcării făcute de corabie. La un moment dat, am început să fac distincția între murmurul de glasuri bărbătești și zgomotele apei.

Fusesem atât de obosită, încât mi-a trebuit o clipă ca să-mi amintesc ce se întâmplase înainte de a mă culca. Glasurile pe care le auzeam mi-au adus în minte lucrurile care se întâmplaseră înainte de a mă culca. Mi-am amintit de răni, de mirosul de coniac, de momentul în care tăiasem pânză aspră pentru vele, de mirosul de vopsea al stambei umede. Mi-am amintit și de cămașa plină de sânge a lui Jamie. Mi-am adus aminte de acel sunet cauzat de gaura din pieptul lui Stebbings. Pe vremuri, o astfel de amintire m-ar fi făcut să sar imediat în picioare, dar înțepenisem, dormind pe scânduri. Am simțit o durere ascuțită care mi-a mers din genunchi până în măruntaie, iar mușchii spatelui și ai brațelor mă dureau cumplit. Înainte de a fi în stare să mă ridic în picioare, am auzit vocea căpitanului:

– Chemați-l pe Hickman.

Glasul lui Stebbings era răgușit și slab, dar hotărât.

– Aș prefera să fiu împușcat decât să mai trec prin ce am trecut.

– Eu nu vă învinovățesc de nimic, a spus Jamie încet, dar cât se poate de serios.

Avea glasul hotărât, așa cum era și cel al lui Stebbings.

Începusem să disting ce vedeam în jurul meu, iar mușchii au început să mă doară mai puțin. De unde mă aflam, îl vedeam pe Stebbings de la genunchi în jos și pe Jamie, care se afla lângă căpitan cu capul aplecat, părând masiv, așa cum stătea sprijinit de lada cu ceai.

– Nu mă învinovățiți? Bine! Mergeți și chemați-l pe Hickman.

– De ce? a întrebat Jamie după ce a zăbovit puțin, pentru a prinde putere. Părea a fi copleșit de oboseală.

– Nu are nici un rost să-l trezesc pe om din somn, nu-i așa? a continuat el. Dacă doriți să muriți, nu aveți decât să scoateți treaba aia din piept.

Stebbings a scos un sunet, este foarte posibil să fi fost un chicotit, un geamăt sau vreo exclamație de nemulțumire, însă apoi s-a auzit sunetul scos de aerul eliminat de căpitan printre dinți.

Trupul meu s-a încordat. Încercase, într-adevăr, să scoată tubul improvizat?

Nu. Am auzit cum se mișca în căutarea unei poziții mai comode și l-am auzit pe Jamie gemând, pentru că îl ajuta.

– Cineva… s-ar putea… să se bucure… dacă eu mor, a gemut căpitanul.

– Eu v-am făcut gaura aia în piept, a subliniat Jamie.

Și-a îndreptat spatele și s-a întins cu multă grijă, pentru ca apoi să continue:

– Mie nu mi-ar face foarte multă plăcere să vă văd murind din cauza acelei găuri.

M-am gândit că îi mai trecuse oboseala și acum era înțepenit, la fel ca și mine. Trebuia să mă scol și să-l conving să se culce.

El continua să discute cu Stebbings ca și când ar fi dezbătut vreo temă filozofică.

– În ceea ce-l privește pe căpitanul Hickman… simțiți că aveți vreo obligație față de dânsul?

– Nu, nu simt asta, a reușit să spună Stebbings, încercând apoi să tragă cât mai mult aer în piept. Este vorba despre o moarte rapidă, a continuat el, continuând să tragă aer în piept. O moarte rapidă.

– Da, chiar așa mi-aș fi dorit și eu dacă ar fi fost vorba de mine, a spus Jamie șovăitor.

Stebbings a scos un geamăt care ar fi putut să țină loc de întrebare. Jamie a oftat. După o clipă, am auzit foșnet de stofă și l-am văzut mișcându-și piciorul stâng, gemând în timp ce își întorcea kiltul.

– Vedeți asta? l-a întrebat el pe căpitan, în timp ce degetul i se deplasa de pe pulpă, de undeva din apropierea genunchiului până aproape de burtă.

Stebbings a scos un geamăt, care cu siguranță ținea loc de întrebare. Vârfurile picioarelor i se vedeau mișcându-se prin ciorapi, pe măsură ce se răsucea spre Jamie.

– Baionetă, a spus Jamie scurt, aranjându-și înapoi kiltul. După ce am căpătat rana asta, am zăcut două zile cu o febră care părea să mă mănânce de viu. Piciorul mi s-a umflat și a început să aibă un miros urât. Când a venit un ofițer englez care trebuia să ne zboare creierii, eu eram destul de bucuros.

Au urmat câteva clipe de liniște.

– Culloden? a întrebat Stebbings.

Vocea lui era în continuare răgușită și îmi puteam da seama că omul avea febră, dar din glasul lui răzbătea o undă de interes.

– Am auzit și eu… ce s-a petrecut acolo, a continuat căpitanul.

Jamie nu i-a răspuns, dar a căscat, fără a căuta să fie discret. Apoi și-a frecat fața cu palmele.

S-a lăsat din nou tăcerea, dar de această dată, era un alt fel de tăcere. Simțeam nervozitatea lui Stebbings, durerea și teama lui.

– Vreți… să mă faceți… să vă întreb?

Jamie a dat din cap în semn că nu.

– Povestea e prea lungă, iar eu nu vreau să o spun. Îmi doream foarte mult să mă împuște ofițerul acela, iar nenorocitul nu a vrut să o facă.

Aerul din mica încăpere era încărcat cu miros de sânge, delicatese și boală. Am tras acel aer în piept cu grijă și am simțit mirosul specific trupurilor bărbaților, un miros de cupru, acru, semn al oboselii. M-am gândit că femeile nu miros niciodată astfel, nici măcar în cazuri extreme.

– E vorba de răzbunare? a întrebat Stebbings, iar picioarele lui neliniștite au rămas nemișcate în ciorapii murdari.

Umerii lui Jamie s-au mișcat încet, pentru că el a oftat și i-am auzit vocea, la fel de obosită ca a lui Stebbings

– Nu, a spus el încet. Să zicem că este vorba despre plata unor datorii.

O datorie? m-am întrebat. Datorie față de cine? Față de Lordul Melton, care refuzase să îl ucidă dintr-un simț al onoarei și îl trimisese acasă de la Culloden, într-o căruță plină de fân? Care îl trimisese la sora lui, care refuzase să-l lase să moară și îl adusese la viață prin voința ei de fier? Sau era vorba de o datorie față de cei care muriseră în vreme ce el rămăsese în viață?

Mă întinsesem destul și mă simțeam în stare să mă ridic, dar nu o făceam. Nu aveam nici o urgență. Bărbații se liniștiseră, respirația lor era la unison cu respirația vasului, cu oftatul apei de afară.

Aveam o senzație cunoscută: aruncasem adesea o privire în abis, privind peste umărul celor care se aflaseră la limita acestuia. Privisem și eu o dată în neant. Cunoșteam vastitatea acestuia, tentația de a te contopi cu el, pentru că îți dădea o senzație de siguranță.

Știam că acum ei stăteau unul lângă altul, fiecare privind singur în abis.

PARTEA A PATRA

Momente de răscruce

32

SUSPICIUNI

Lordul John Grey către domnul Arthur Norrington
4 februarie 1777
(Cifru 158)

Dragul meu Norrington,

După discuția noastră, am descoperit unele lucruri pe care cred că este cazul să ți le împărtășesc.

Am fost în Franța la finele anului și i-am făcut o vizită Baronului Amandine. M-am aflat în compania baronului timp de mai multe zile și am conversat cu dumnealui în mai multe rânduri. Am motive să cred că Beauchamp este într-adevăr implicat în afacerea despre care am discutat și este un apropiat al lui Beaumarchais, el însuși implicat în afacerea amintită. Cred că Amandine nu își face probleme că Beauchamp l-ar putea folosi într-un fel sau altul ca paravan.

Am cerut o audiență la Beaumarchais, dar mi-a fost refuzată, cred că am atins un punct sensibil. Ar fi util să-l ținem sub observație.

Trebuie să fim în egală măsură atenți dacă în corespondența provenită din Franța se menționează firma Rodrigue Hortalez Cie *(Te rog să discuți cu persoana care se ocupă de corespondența spaniolă.) Nu am descoperit nimic ciudat, dar în egală măsură nu pot afla nimic despre firmă sau numele directorilor ei, lucru care mi se pare suspect.*

Dacă poziția ta face posibil acest lucru, aș fi încântat să primesc vești în legătură cu problemele la care m-am referit.

Al tău supus,
Lordul John Grey

Post-scriptum: Ai putea să-mi comunici cine anume răspunde de corespondență în Departamentul American?

Lordul John Grey către Harold, Duce de Pardloe
4 februarie 1777
(cifrul familiei)

Hal...

L-am văzut pe Amandine. Wainwright locuiește într-un conac numit Trois Flèches *și are o relație nesănătoasă cu baronul. Am cunoscut-o pe sora baronului, soția lui Wainwright. Ea știe cu siguranță de legătura dintre fratele și soțul ei, dar nu recunoaște deschis acest lucru. Rar am avut ocazia să întâlnesc o femeie mai proastă; admite că este o dezmățată și o foarte proastă jucătoare de cărți. Și baronul joacă prost cărți și cred că știe ceva despre intrigile politice ale lui Wainwright. A devenit foarte formal când am orientat discuția către acel subiect și sunt sigur că nu stăpânește arta disimulării. Cu toate acestea, nu e prost. Chiar dacă ar fi fost, tot i-ar fi spus lui Wainwright despre vizita mea. L-am rugat pe Norrington să fie atent la activitățile desfășurate în acel sector.*

Știind ceea ce știu în legătură cu abilitățile și relațiile lui Wainwright (sau mai curând având în vedere că nu știu prea multe despre ele), nu-mi pot da seama de gradul lui de implicare.

În mod garantat, dacă Guvernul Franței a pus la punct tehnici de felul celor prezentate de el, atunci reprezentanții săi nu ar vorbi despre ele și nu ar trimite pe cineva ca Wainwright să discute cu cineva ca mine, pentru că ar fi sub rosa[1]. *Cu certitudine că o astfel de abordare ar avea ca efect lipsa de încredere. Cu toate acestea, ceva pare a nu fi în regulă în întreaga afacere și nu pot să-mi dau seama despre ce e vorba.*

---

[1] Sintagmă latinească având sensul de lucru inutil, de pierdere de timp (n.tr.)

Ne vom vedea în curând și, până atunci, sper să am informații legate de un anume căpitan Ezekiel Richardson și despre un anume căpitan Denys Randall-Isaacs. Dacă ai putea afla tu câte ceva despre acești doi domni, prin relațiile tale, ți-aș rămâne foarte îndatorat.

Cu multă afecțiune,
fratele tău, John

Post-scriptum: Sper că starea sănătății tale se îmbunătățește.

Harold, Duce de Pardloe către Lordul John Grey
6 martie 1777
Bath
(cifrul familiei)

Nu am murit. Îmi doresc să fi murit. Zi de zi sunt înfășurat în pânză și purtat ca un pachet, spre a fi băgat într-o apă cu miros de ouă clocite, după care sunt scos din ea și forțat s-o beau, *dar Minnie spune că, dacă nu mă supun, va divorța de mine și se va adresa Camerei Lorzilor, arătând că mi-am pierdut mințile ca rezultat al comiterii unor acte imorale. Mă îndoiesc că ar face un asemenea lucru, dar mă supun.*

Denys Randall-Isaacs este fiul unei englezoaice pe nume Mary Hawkins și al unui ofițer din armata britanică, Jonathan Wolverton Randall, decedat, ucis la Culloden. Mama lui mai este în viață și s-a căsătorit cu un evreu pe nume Robert Isaacs, comerciant în Bristol. Și el mai trăiește și deține jumătate din drepturile asupra unui depozit din Brest. Denys este unul dintre afurisiții tăi care se ocupă de chestiuni politice. Are legături cu Germain. Nu-ți pot da și alte informații care să nu te dezguste. Nu pot afla nimic în nenorocitul acela de Bath.

Nu știu prea multe despre Richardson, dar o să mă interesez personal de el. O să trimit niște scrisori unor cunoștințe din America. Da, o să fiu discret, nu-ți face griji, și discreți vor fi și cei cărora le voi scrie.

John Burgoyne este aici, la cură. Ce mult curaj din partea lui Germain, care s-a gândit la o invazie pornind din Canada. I-am amintit de William și am specificat că știe bine franceză și germană. Burgoyne va avea sub comanda lui câțiva mercenari din Brunswickers. Cu toate astea, te rog să-i spui lui Willie să fie cu băgare de seamă. Se pare că Burgoyne crede

că el va fi comandantul suprem al forțelor armate din America, lucru care îi va surprinde atât pe Guy Carleton, cât și pe Dick Howe.

Trois Flèches. *Trei săgeți. Și cine este a treia săgeată?*

Londra
26 martie 1777
Societatea pentru Aprecierea Bifteculuí Englezesc,
Club rezervat domnilor

– Cine este a treia? a repetat Grey uimit, uitându-se la scrisoarea pe care abia o deschisese.

– A treia ce? a întrebat Harry Quarry, în timp ce îi dădea haina udă servitorului și se prăbușea oftând ușurat pe scaunul de lângă Grey, întinzându-și apoi mâinile către foc.

– Dumnezeule mare, a continuat Quarry, sunt înghețat tun. Și tu pleci la Southampton pe vremea asta?

A agitat către fereastră mâna albă de înghețată ce era, afișând pe chip groaza la ideea că o sanie ar fi putut fi mânată din spate de vânt.

– Nu plec până mâine. Poate că, până atunci, se mai îndreaptă vremea.

Harry a privit pe fereastră, pentru ca apoi să decreteze:

– Nici o șansă! Ospătar!

Domnul Bodley se și îndrepta spre el, purtând o tavă încărcată cu prăjitură crocantă, pandișpan, gem de căpșune, marmeladă, cornulețe cu unt topit, învelite în șervețele din pânză, plăcintă cu lapte, frișcă, biscuiți cu migdale, sardine și pâine prăjită, mazăre cu bacon și ceapă, o farfurie cu șuncă și castraveciori, o sticlă de coniac și două pahare și – poate că la asta se gândise după aceea – un ceainic aburind cu două cești din porțelan și farfurioare alături.

– Ah! a exclamat Harry, devenind mai vesel. Văd că m-ai așteptat.

Grey a zâmbit. Dacă nu se afla în campanie sau nu avea treabă, Harry Quarry intra la Biftec miercuri, la patru și jumătate.

– M-am gândit că ai nevoie de sprijin, acum că Hal este bolnav.

Harry era unul din cei doi colonei care răspundeau de regiment, spre deosebire de Hal, care era colonel, comandant al regimentului său. Nu toți coloneii se implicau activ în problemele regimentului. Hal o făcea, însă.

– Bietul de el, a spus Harry, întinzând mâna spre coniac. Cum se simte?

– Este el însuși, dacă ar fi să judecăm după corespondență, a spus Grey, întinzându-i scrisoarea împăturită, pe care Harry a citit-o zâmbind.

– Mda, Minnie va avea grijă să facă întocmai cum spune ea.

A lăsat deoparte scrisoarea, ridicând paharul. Cine este Richardson și de ce vrei să obții informații despre el?

– Ezekiel Richardson, căpitan de lăncieri, dar detașat pentru a activa în domeniul informațiilor și contrainformațiilor.

– Un tip care ține de informații și contrainformații zici? E vreunul dintre colegii tăi din Camera Neagră?

Quarry a strâmbat din nas, dar nu se putea spune dacă o făcea în semn de dispreț pentru cei din informații și contrainformații sau pentru că simțise mirosul de hrean, care îi fusese adus lângă sardele.

– Nu, nu îl cunosc personal chiar atât de bine pe omul acela, a recunoscut Grey și a simțit același gen de neliniște profundă, pe care o încercase când primise scrisoarea lui William din Québec, cu o săptămână în urmă. Mi-a fost prezentat de către Sir George, care îl cunoștea pe tatăl lui, dar nu am vorbit prea mult cu acea ocazie. Am auzit câteva lucruri discrete despre el.

– Cred că acesta este singurul mod în care se poate afla ceva despre un om care activează în acest domeniu. Uuuuh!

Harry a tras mult aer pe gură și pe nas, a tușit o dată sau de două ori, pentru ca apoi să dea admirativ din cap.

– Hrean proaspăt, a mormăit el, luând încă o linguriță. Uuuh! Foarte proaspăt!

– Așa este. Oricum, l-am mai întâlnit în Carolina de Nord și am mai discutat un pic. Mi-a cerut permisiunea să discute cu William și să-i propună o misiune.

Quarry a dus la gură o bucată de pâine prăjită pe care trona o sardină, dar nu s-a atins de ea.

– Doar nu vrei să spui că-l lași să-l vrăjească pe Willie și să-l atragă în mrejele lui, a replicat el uimit.

– Nu asta a fost intenția mea, a răspuns Grey. Am avut un motiv să cred că această soluție este bună pentru Willie. Putea pleca din Carolina de Nord, de sub comanda lui Howe.

Quarry a dat din cap, mestecând cu grijă și apoi înghițind, pentru a spune:

– Da, înțeleg. Și acum ai îndoieli?

– Da, am, pentru că am găsit foarte puțini oameni care îl cunosc pe Richardson. Toți cei care mi l-au recomandat au făcut-o, din câte se pare, la recomandarea altcuiva. Excepție fac Sir George Stanley, care este acum în Spania împreună cu mama mea, și bătrânul Nigel Bruce, care din păcate a murit.

– Ce situație.

– Da. Cred că aș putea obține mai mult în timp, dar nu am. Eu și Dottie vom pleca poimâine, dacă vremea o va permite, a adăugat el, privind pe fereastră.

– Ah, aici trebuie să intervin eu, a spus Harry fără tragere de inimă. Ce se cuvine să fac eu cu informațiile pe care le obțin? I le transmit lui Hal sau ție?

– Spune-i lui Hal tot ce afli, a răspuns Grey, oftând. Dumnezeu știe cum mai funcționează serviciul de poștă în America, asta chiar dacă Congresul se află la Philadelphia. Dacă intervine ceva urgent, Hal se poate ocupa mult mai ușor de probleme aici decât aș putea eu acolo.

Quarry a și i-a umplut din nou paharul lui Grey, observând:

– Nu mănânci.

– Am mâncat târziu de prânz.

Târziu, într-adevăr. De fapt, nici măcar nu luase prânzul. A luat o bucată de plăcintă cu lapte și a uns-o neatent cu gem.

– Și Denys nu știu cum? a întrebat Quarry, agitând scrisoarea pe care o împunsese cu o furculiță pentru murături. Să mă interesez de el?

– Chiar te rog, deși s-ar putea să aflu destule când voi fi în America, unde a fost văzut ultima oară.

A mușcat din plăcintă și a observat că ajunsese la consistența ideală crocant-cremoasă. Asta i-a stârnit pofta de mâncare. S-a întrebat dacă ar fi trebuit să-l pună pe Harry pe urmele evreului bogat cu depozit la Brest, dar și-a spus că era mai bine să n-o facă. Chestiunea referitoare la legăturile din Franța era delicată, iar Harry era de încredere, dar nu era un om subtil.

– Bine.

Harry și-a luat o bucată de pandișpan, pe care a așezat doi biscuiți cu migdale, o porție serioasă de frișcă și a băgat totul în gură. Grey s-a întrebat cum de reușea asta. Harry era dolofan, dar nu excesiv de gras. Transpira în timp ce făcea mișcare și de aceea nu lua foarte mult în greutate. Se ducea la bordel; acesta era sportul lui preferat, deși înainta în vârstă.

Grey s-a întrebat deodată câți ani avea Harry. Era cu câțiva ani mai în vârstă decât el și cu câțiva mai tânăr decât Hal. Nu se gândise niciodată la asta, la fel cum nu se gândise niciodată la vârsta lui Hal. Cei doi păruseră întotdeauna nemuritori. Nu își imagina un viitor în absența lor. Sub peruca lui Harry nu mai era aproape nici un fir de păr. Și-o dăduse puțin deoparte ca să se scarpine, așa cum făcea de obicei, și și-o pusese apoi la loc, fără a-și face nici un fel de problemă. Harry avea încheieturile degetelor umflate, deși reușea să apuce ceașca cu delicatețe.

Deodată Grey și-a dat seama că era muritor; simțea când îi înțepenea un deget sau îl durea genunchiul. Cel mai mult se temea că va muri și nu va mai putea să-l protejeze pe William câtă vreme băiatul mai avea nevoie de protecția lui.

– Ei? a întrebat Harry ridicând din sprâncene, pentru că observase expresia de pe fața lui Grey. Ce-i?

Grey a zâmbit și a scuturat din cap, ridicând paharul de coniac și spunând:

– *Timor mortis conturbat me*[1].

– Ah! a exclamat Quarry gânditor, ridicând paharul. Beau pentru asta.

[1] Teama de moarte mă tulbură (lb. latină) (n.tr.)

33

SE ÎNGROAȘĂ GLUMA

28 februarie 1777 d.Hr.
Londra

General-maior John Burgoyne
către Sir George Germain
... Nu ascund faptul că nici o operațiune pornită de pe mare nu este mai teribilă sau mai eficientă pentru încetarea războiului precum este o invazie din Canada, de la Ticonderoga.

4 aprilie 1777
la bordul vasului Maiestății Sale, Tartar

I-a spus lui Dottie că *Tartar* era doar o fregată și de aceea trebuie să-și ia puține bagaje. A fost surprins să observe că bagajul fetei se compunea dintr-un singur cufăr – bineînțeles, unul mare – două portmantouri și o geantă cu lucrul de mână.

– Cum? Nu ți-ai luat nici măcar o manta înflorată? a spus el, vrând să o tachineze. William nu te va mai recunoaște.

– Prostii, a spus fata, care avea darul tatălui ei de a se exprima succint și clar.

A zâmbit, totuși. Era foarte palidă și spera ca asta să nu fie vreun semn al răului de mare. El i-a apucat mâna și i-a strâns-o până când coasta engleză s-a pierdut în ape.

Era încă uimit că ea reușise să plece în această călătorie. Hal trebuia să fie mai slăbit decât lăsa să se vadă, pentru că fusese convins de fiica lui să plece în călătorie pe mare spre America sub protecția lui Grey, cu scopul lăudabil de a avea grijă de fratele ei rănit. Bineînțeles că pe Minnie nu o putea îndepărta nimeni de soțul ei nici măcar pentru o clipă, deși își făcea griji foarte mari pentru fiul ei. Nu scosese nici un cuvânt măcar pentru a se manifesta împotriva acestei aventuri...

– Mama ta știe tot, nu-i așa? a întrebat el ca din întâmplare, întâlnindu-i privirea uluită din spatele unei șuvițe de păr fluturate de vânt.

– Despre ce? a întrebat Dottie prinzând șuvițele de păr rebele care scăpaseră din fileu și îi jucau în jurul capului ca niște flăcări. Oh, ajutor!

El i-a prins șuvițele, i-a netezit părul cu ambele mâini, prinzându-l la ceafă într-o coadă legată cu o panglică din catifea și lăsând deoparte fileul.

– Chiar nu știi? a spus el, prinzându-i părul. Despre aventura riscantă în care ai pornit.

Fata s-a întors și l-a privit în față.

– Dacă ți se pare că salvarea lui Henry este o aventură riscantă, sunt de acord cu dumneata, a spus ea cu demnitate. Mama mea ar face, desigur, totul pentru a-l vedea din nou acasă. Și dumneata ești gata să faci totul pentru el. Altfel nu te-ai afla aici.

Fără a aștepta replica lui Grey, fata s-a întors pe călcâie și s-a îndreptat spre cabină.

Cu unul dintre primele vase care pornise în călătorie la venirea primăverii, venise o scrisoare cu vești despre Henry. Era încă în viață, slavă Domnului, dar era grav rănit. Fusese împușcat în abdomen și se simțise rău pe tot parcursul iernii; între timp, ajunsese în Philadelphia împreună cu alți prizonieri britanici. Scrisoarea fusese redactată de către un ofițer, prizonier britanic, iar Henry reușise să aștearnă pe hârtie câteva cuvinte prin care își exprima dragostea față de membrii familiei sale și să se semneze. Lupta aceea pentru a scrie câteva cuvinte îl afectase profund pe John.

Îl mai liniștea faptul că băiatul *se afla* totuși în Philadelphia. Când fusese în Franța, cunoscuse un om important din Philadelphia și avusese pentru el o simpatie care s-a dovedit a fi reciprocă. Poate că se putea folosi de relația cu acel personaj important; a zâmbit involuntar amintindu-și momentul în care îl cunoscuse.

Nu zăbovise mult la Paris. Stătuse doar cât să se informeze despre Percival Beauchamp, care nu se afla în capitala Franței, ci în locuința sa de la țară, unde avea să rămână peste iarnă. Era vorba despre un loc numit *Trois Flèches*, în apropiere de Compiègne. Își cumpărase o pălărie căptușită cu blană, o pereche de cizme marinărești, se înfășurase în cea mai călduroasă haină, închiriase un cal și pornise la drum.

Ajungând la destinație plin de noroi și înghețat, fusese întâmpinat cu suspiciune, dar fusese primit datorită relațiilor sale și a titlului său. Fusese poftit într-un salon în care, slavă Domnului, exista un șemineu mare în care focul era aprins. În acel salon urma să îl aștepte pe Baron.

Își formase o imagine despre Baronul Amandine pe baza descrierii făcute de către Percy, deși acesta putea să fie subiectiv. Știa că nu are rost să-ți faci o imagine despre o persoană înainte de a o fi cunoscut, însă era normal să îți faci o idee.

În ceea ce privește imaginea pe care și-o putea face despre cineva, reușise să nu se mai gândească la Percy timp de... optsprezece ani? Sau erau nouăsprezece? L-a scos din minte realizând că nici personal, nici profesional nu îi era de folos să se gândească la el și fusese surprins că reușise acest lucru. El știa ce îi plăcea lui Percy și de aceea putuse să-și facă în minte o imagine asupra lui Amandine.

Realitatea l-a contrazis, însă. Baronul era un bărbat mai vârstnic, probabil cu câțiva ani mai în vârstă decât Grey. Era scund și solid, cu o față plăcută, deschisă. Era bine îmbrăcat, dar nu ostentativ. L-a salutat pe Grey într-un mod foarte curtenitor și când i-a apucat mâna, englezul a simțit un fel de șoc electric. Baronul avea o expresie a feței cu totul civilizată, dar ochii lui trădau interes și aviditate. În ciuda acestui fapt, Grey a ținut piept privirii baronului.

Bineînțeles că Amandine îi povestise despre el.

Surprins și îngrijorat, el l-a informat că, *hélas*[1], monsieur Beauchamp nu era acasă, plecase în Alsacia, la vânătoare de lupi, împreună cu domnul Beaumarchais. „Ei bine, iată că una dintre supozițiile mele se confirmă", și-a spus Grey. Baronul a insistat ca lordul să accepte oferta de a rămâne peste noapte la *Trois Flèches*.

Grey a acceptat invitația, mulțumind de mai multe ori și pentru faptul că avea ocazia de a-și schimba hainele de călătorie cu unele mai comode și cizmele marinărești cu papucii de casă făcuți de Dottie. Acest lucru l-a făcut pe baron să clipească, pentru că Grey a lăudat excesiv papucii. Apoi a fost condus pe un hol lung, plin de portrete.

– O să luăm niște aperitive în bibliotecă, l-a informat Amandine. Sunteți înghețat de frig și trebuie să fiți mort de foame. Dacă nu vă deranjează, v-aș prezenta *en route* celuilalt oaspete al meu. Îl vom invita să ni se alăture.

Grey mormăise ceva de complezență, distras de mâna lui Amandine, pe care baronul o pusese pe spatele lui, puțin mai jos decât ar fi fost normal.

– E american, l-a informat baronul când au ajuns în dreptul unei uși de la capătul coridorului. Baronul a pronunțat cuvântul „american" cu oarecare

---

[1] Vai; din păcate (lb. franceză) (n.tr.)

amuzament. Omul avea o voce neobișnuită: liniștită, caldă și, într-un fel, voalată de fum, ca un ceai de Oolong, cu mult zahăr.

– Îi place să-și petreacă timpul în fiecare zi în seră, a continuat baronul, deschizând ușa și împingându-l pe Grey, astfel încât acesta să i-o ia înainte, pentru ca apoi să adauge:

– Dânsul spune că astfel se menține sănătos.

Grey îl privise pe baron cu politețe, dar se întorsese spre oaspetele american, doctorul Franklin, al cărui trup gol era scăldat în soare.

În conversația care a urmat și care a fost purtată cu mare aplomb, Grey a aflat că doctorul obișnuia să se expună la soare zilnic, de câte ori avea ocazia, pentru că pielea, la fel ca și plămânii, respira eliminând impuritățile din organism, ceea ce creștea imunitatea organismului, ce avea de suferit din cauză că pielea era acoperită de haine.

De-a lungul prezentărilor și conversației, Grey și-a dat seama că baronul îl privea cu interes și amuzament, dar a avut și senzația că hainele lui murdare îi sufocă pielea.

Era o senzație ciudată aceea de a întâlni un străin și de a-i cunoaște cel mai ascuns secret, asta dacă Percy nu mințea și Grey nu credea că minte. Avea senzația de primejdie și simțea o amețeală, fapt ce l-a făcut să întindă mâna, pentru a nu se prăbuși într-o prăpastie imaginară. Această situație îl făcea să fie nerăbdător și alarmat în același timp.

Americanul (care acum vorbea foarte frumos despre o formațiune geologică neobișnuită pe care o văzuse în călătoria sa de la Paris încoace, întrebându-se dacă lordul o observase) era un bărbat în vârstă și corpul lui arăta destul de bine, exceptând unele suprafețe acoperite de o eczemă roșiatică, la nivelul picioarelor. Nu merita totuși a fi admirat din punct de vedere sexual. Cu toate acestea, Grey a simțit un oarecare impuls și a avut senzația că sângele nu îi circula destul de bine prin creier. Simțea efectiv privirea lui Amandine fixată asupra lui, evaluându-l, și îi aducea aminte foarte limpede de discuția pe care o avusese cu Percy, în ceea ce îi privea pe soția lui și pe cumnatul său, baronul. *Ocazional erau împreună?* Sora baronului se afla acum în compania soțului ei sau era acasă? Lui Grey i se întâmplase și atunci ceea ce i se întâmplase numai de câteva ori în viață, și anume să se întrebe dacă nu cumva era pervers.

– Să ne alăturăm doctorului în ceea ce privește sănătosul obicei al domniei sale, *mylord*?

Grey și-a luat ochii de la Franklin pentru a se uita la baron, care își dădea jos haina. Din fericire, înainte de a se putea gândi la o replică, Franklin s-a ridicat în picioare și a spus că, în ziua aceea, profitase destul de pe urma binefacerilor naturii.

– Cu toate acestea, a adăugat el, privindu-l interesat și amuzat pe Grey, plecarea mea nu trebuie să vă împiedice să vă simțiți bine, *messieurs*.

Baronul, om de o extraordinară politețe, și-a pus imediat haina și le-a spus celor doi că li se va alătura la *un aperitif* și apoi a dispărut în coridor.

Franklin avea un halat de mătase. Grey i l-a ținut și a observat fesele albe, puțin îmbătrânite, dar remarcabil de ferme și lipsite de zbârcituri ale americanului.

– Mulțumesc, *mylord*, i-a spus Franklin. Pot trage concluzia că nu l-ați întâlnit până acum pe Amandine?

– Nu l-am întâlnit, într-adevăr… l-am cunoscut pe cumnatul domniei sale, *monsieur* Beauchamp, cu câțiva ani în urmă, a ținut el să specifice fără un motiv anume.

În ochii lui Franklin s-a observat un licăr la auzul numelui de Beauchamp.

Datorită acestui fapt, Grey l-a întrebat:

– Îl cunoașteți?

– Numele îmi este cunoscut, a replicat Franklin. Beauchamp este, deci, englez?

Lui Grey i-au trecut prin minte uluitor de multe posibilități, în momentul în care a auzit replica: „Numele îmi este cunoscut", dar făcând o evaluare rapidă, a decis că era cel mai bine să spună adevărul și a rostit un „Da", care se dorea un simplu răspuns și nimic mai mult.

În decursul zilelor care au urmat, a avut cu Franklin o serie de conversații interesante, în cadrul cărora numele lui Percy Beauchamp nu prea a fost amintit. Când Franklin s-a întors la Paris, Grey a rămas cu o impresie foarte plăcută despre bătrânul domn – care, aflând că se îndrepta spre Colonii, a insistat să-i dea câteva scrisori de recomandare către niște prieteni de-ai săi de-acolo – și cu convingerea că doctorul știa exact ce era și ce fusese Percy Beauchamp.

– Mă scuzați, dom'le, a spus unul dintre marinarii de pe *Tartar*, lovindu-l pe Grey cu cotul și dându-l deoparte, reușind astfel să-l trezească din reverie. A clipit des, revenind la realitate și descoperind că mâinile lui, care nu erau băgate în mănuși, se făcuseră reci ca gheața și că nu își mai simțea obrajii.

Lăsându-i pe marinari să înghețe la datorie, el a coborât sub punte rușinat de faptul că era cuprins de căldură când se gândea la vizita sa la *Trois Flèches*.

3 mai 1777
New York

Dragă tată,

Tocmai am primit scrisoarea dumitale, în care îmi spui despre situația vărului Henry. Trag speranțe că voi descoperi unde se află și voi face în așa fel încât să fie eliberat. Dacă aflu ceva despre el, am să fac tot posibilul pentru a-ți da de știre. Există vreo persoană în Colonii căreia aș putea să-i adresez scrisorile care urmează să-ți parvină? (Dacă nu voi avea alternativă, le voi trimite domnului Sanders din Philadelphia și voi face în așa fel încât să-i parvină o copie judecătorului O' Keefe din Richmond).

Trag nădejde că mă vei ierta pentru că îți scriu așa de rar. Nu este vorba, din păcate, despre treburi urgente, ci despre faptul că sunt cu totul plictisit și nu găsesc lucruri interesante despre care să-ți scriu. După ce am fost silit să rămân la Québec peste iarnă (cu toate astea, trebuie să spun că am vânat mult și am împușcat un animal foarte fioros, numit „mâncăciosul"), am primit noi ordine de la statul-major de campanie al generalului Howe la finele lui martie, când unii dintre oamenii lui Sir Guy s-au întors în fortăreață. Conform ordinelor, m-am întors la New York.

De când m-am întors, nu am primit nici o veste de la căpitanul Randall-Isaacs și nici nu am putut afla nimic despre el. Mă tem că s-ar fi putut să dispară pur și simplu în timpul unui viscol. Dacă îi cunoști pe ai săi, poate le-ai putea trimite un bilet din partea mea, spunându-le că sper să mai fie în viață. Aș face eu însumi acest lucru, dar nu știu cum să dau de ei și nici nu pot să-mi exprim sentimentele în mod delicat, în caz că ei nu știu nimic de soarta lui ori nu mai au nici o îndoială asupra celor ce i s-au întâmplat. Dumneata vei ști ce să spui. Dumneata știi întotdeauna ce să spui.

În ceea ce mă privește, am fost oarecum mai norocos în timpul călătoriilor mele. Am avut de suferit pagube minore, când ne-am îndreptat pe apă către Ticonderoga (niște americani din fort au deschis focul asupra noastră; nimeni nu a fost rănit, dar unele dintre canoele noastre au avut găuri făcute de gloanțe, pe care nu le-am observat și unele dintre ele s-au scufundat). M-am văzut nevoit să intru în noroi până la

brâu și am fost chinuit de insecte carnivore. De când m-am întors la New York, nu am făcut nimic interesant, deși tot auzim zvonuri despre lucruri pe care ar urma să le facem. Deși inactivitatea este legată de un anumit grad de civilizație (spun asta cu toate că nici una dintre fetele din New York nu știe să danseze), m-am oferit să duc depețe călare și asta mă mai liniștește.

Ieri am primit ordinul să mă întorc în Canada, pentru a mă alătura ofițerilor de sub comanda generalului Burgoyne. Oare ai și tu vreun amestec în afacerea asta? Dacă da, atunci îți mulțumesc!

De asemenea, trebuie să știi că m-am văzut din nou cu domnul căpitan Richardson. A venit aseară în locul în care sunt încartiruit. A fost o surpriză pentru mine, fiindcă nu l-am mai văzut de aproape un an. Nu mi-a cerut să-i raportez ce s-a petrecut în timpul călătoriei noastre la Québec (acest lucru nu mă surprinde, deoarece informațiile nu ar mai fi de actualitate).

Când l-am întrebat de Randall-Isaacs, a dat din cap și mi-a spus că nu știe nimic despre el.

A auzit că aș primi o misiune, și anume aceea de a duce niște depețe cu regim special în Virginia, înainte de a pleca în Canada. Gândindu-se că nimic nu trebuia să mă întârzie în a-mi duce la bun sfârșit misiunea, el și-a îngăduit, totuși, să-mi ceară să-i fac un mic serviciu, în timp ce mă deplasez spre nord. Făcându-mi griji în ceea ce privește zilele înghețate petrecute în nord, l-am întrebat despre ce anume era vorba. Unui grup de loialiști din Virginia trebuia să i se ducă un cifru, lucru care ar fi fost simplu pentru mine, familiarizat deja cu regiunea. El m-a asigurat, de asemenea, că, dacă îi făceam acest serviciu, nu aveam să întârzii mai mult de o zi sau două.

I-am spus că îl voi ajuta, dar mai mult pentru că mi-ar face plăcere să văd unele regiuni din Virginia, de care îmi amintesc cu drag, și nu pentru că aș vrea să-l îndatorez pe căpitanul Richardson. Într-un fel îmi este teamă de el.

Dumnezeu să te aibă în pază în timpul călătoriilor dumitale, tată, și te rog să-i transmiți toată dragostea mea scumpei mele Dottie, pe care abia aștept să o văd (spune-i că am împușcat patruzeci și două de hermine și că îi voi comanda o haină din blănurile lor!)

Al tău fiu iubitor,
William

34

PSALMI, 30

6 octombrie 1980
Lallybroch

Conform contractului cu Hydro Electric Board, Brianna trebuia ca, trei zile pe săptămână, să inspecteze lucrările de întreținere și reparații. În restul de două zile lucrătoare putea sta acasă pentru a întocmi rapoarte, formulare și alte acte. Încerca să descifreze notițele lui Rob Cameron despre capacitatea de alimentare la nivelul celei de-a doua turbine de la Loch Errochty. Aceste note păreau a fi fost scrise cu un creion soios pe punga în care își dusese mâncarea de prânz. Deodată a auzit zgomote în biroul situat de cealaltă parte a holului.

Auzise vag un zumzăit, dar a crezut că era o muscă prinsă în geam; zgomotul era acum însoțit de cuvinte și o muscă nu ar fi cântat *Stăpânul iubirii e-al meu păstor*, pe muzica Sfântului Columba.

A înmărmurit, dându-și seama că *recunoscuse* melodia. Vocea era răgușită, de parcă ar fi fost un șmirghel; când și când mai dădea rateuri, dar urca și cobora și era *cu adevărat* un cântec.

Cântecul a fost întrerupt deodată de o criză de tuse, dar după ce omul și-a curățat atent gâtul, a reluat zumzăitul. Vocea a început din nou să-și facă datoria, dar de data asta cânta vechiul cântec scoțian, despre care Brianna își amintea că se numește *Crimond*:

Nimic nu mai voiesc, al meu păstor e Domnul,
El îmi veghează somnul.
Pașii mi-i călăuzește către pajiști înverzite,
Către ape liniștite.

Către ape liniștite s-a repetat o dată sau de două ori în game diferite și apoi imnul a continuat cu mai multă forță:

De sufletu-mi El se-ngrijește
Și pașii mi-i călăuzește.
Pe calea cea dreaptă mă duce mereu
Sfințească-se numele Său.

Stătea la biroul ei cu lacrimile curgându-i pe obraji, cu batista pusă la gură, să n-o audă.

– Mulțumesc! a șoptit ea în batistă. Oh, mulțumesc!

Cântatul a încetat, dar s-a auzit din nou zumzetul adânc și mulțumit. A simțit că era din nou stăpână pe sine și-a șters lacrimile-n grabă. Era aproape de ora douăsprezece și el putea veni dintr-o clipă în alta să o întrebe dacă era gata pentru masa de prânz.

Roger avusese mari îndoieli în ceea ce privea postul de asistent al capelmaistrului și își dorise ca ea să nu le observe; rezervele ei dispăruseră când el venise acasă și spusese că principala lui responsabilitate avea să fie corul de copii. Aceștia nu aveau nici un fel de inhibiții și se exprimau deschis cu privire la lucrurile neobișnuite pe care părinții și bunicii lor nu le-ar fi făcut niciodată, dar acceptau ciudățeniile, imediat ce se obișnuiau cu ele.

– Cât a durat până te-au întrebat despre cicatricea ta? l-a întrebat ea când Roger a venit acasă după prima repetiție cu copiii.

– Nu am cronometrat, dar probabil că a durat treizeci de secunde, a răspuns Roger trecându-și ușor degetele peste semnul de la gât, dar continuând să zâmbească. *Vă rugăm, domnule MacKenzie, să ne spuneți ce ați pățit la gât! Ați fost spânzurat?*

– Și tu ce le-ai spus?

– Le-am spus că da, am fost spânzurat în America, dar am scăpat cu ajutorul lui Dumnezeu. Câțiva dintre ei au frați și surori mai mari, care au văzut *Hoinarul* și le-au spus povestea mea, ceea ce cred că i-a făcut să mă admire și mai mult. Cred că se așteaptă ca, la următoarele repetiții, să apar cu pistoalele la brâu, acum că le-am spus secretul meu.

După toate acestea, Roger i-a făcut cu ochiul precum Clint Eastwood, iar ea a izbucnit în râs.

A râs și acum, amintindu-și scena, chiar la țanc, pentru că Roger și-a vârât capul pe ușă, întrebând:

– Câte variante de melodii crezi că au fost scrise pentru psalmul douăzeci și trei?

– Douăzeci și trei? a spus ea, ridicându-se în picioare.

– Numai șase în cartea de cântece a Ritului Presbiterian, a replicat el. Dar există diferite aranjamente ale metricii… în engleză, vreau să spun. Cea mai veche dintre ele datează din 1546. Este unul în *Psalmii pentru băieți* și altul în vechea *Psaltire scoțiană*. Se găsesc, de asemenea, diferite variante în tot felul

de surse. Am găsit și varianta în ebraică, dar m-am gândit că nu este bine să mă folosesc de ea în congregația de la St Stephen's. Catolicii au aranjamente muzicale?

– Catolicii au aranjamente muzicale pentru orice, a replicat ea încrețindu-și nasul, pentru a simți mirosul care venea din bucătărie și pentru a da eventuale indicații. Psalmii au fost compuși în diferite aranjamente muzicale. Cunosc patru variante gregoriene diferite, i-a spus ea, dar sunt convinsă că există mult mai multe.

– Așa? Te rog să cânți pentru mine, i-a cerut el oprindu-se pe hol, în timp ce ea se străduia să-și aducă aminte versurile psalmului douăzeci și trei. Îi venise în minte cea mai simplă melodie pe care se cânta acel psalm; o cântase atât de des în copilărie, încât îi intrase în sânge.

– E chiar interesant, a spus el cu admirație, după ce Brianna a terminat. Poți să repeți împreună cu mine mai târziu? Aș vrea să-l pregătesc pentru copii, doar ca să-l audă. Cred că ar putea cânta foarte bine în stil gregorian.

Ușa bucătăriei s-a deschis larg și, de acolo, Mandy a ieșit în fugă, ciupindu-l pe Domnul Polly, o jucărie din pluș care și-a început existența ca pasăre, dar care acum semăna cu o sacoșă cu aripi.

– Supă, mamă! a strigat ea. Hai să mănânci supă!

Au mâncat, într-adevăr, supă de pui cu tăieței din conservă, apoi sendvișuri cu brânză și murături, ca să se sature. Brianna și-a spus că Annie MacDonald nu era o bucătăreasă priceputǎ, dar tot ce pregătea ea era comestibil. Când s-a gândit la asta, și-a adus aminte de mesele pregătite la focul abia arzând pe vârf de munte, la mâncăruri arse scoase din vatra plină de scrum.

S-a uitat cu mare drag la mașina ei de gătit Aga, care făcea din bucătărie cea mai intimă încăpere din casă.

– Cântă-mi, tati!

Dinții lui Mandy pătați cu brânză și gurița ei murdară de muștar l-au amuzat.

Roger a tușit, curățându-și gâtul, pentru ca apoi să o întrebe:

– Așa? Și ce să-ți cânt?

– *Tei șolicei olbi.*

– Bine, dar trebuie să cânți cu mine, ca nu cumva să greșesc.

I-a zâmbit lui Mandy și a bătut ușurel tactul cu mânerul lingurii în masă.

– Trei șoricei orbi… a cântat el, îndreptând mânerul lingurii către Mandy, care cânta cât putea de tare: *Tei șolicei OLBI*, dând cântecului aerul unui

marș eroic, dar fără a ieși din ritm. Roger a ridicat din sprâncene, privind-o pe Bree și a continuat în contrapunct. După ce cântecelul a fost repetat de cinci sau șase ori, Mandy s-a plictisit. Ea a spus: „Șcuzaci-mă", așa cum făcea de obicei și s-a ridicat de la masă, luându-și zborul ca un bondar, lovind tocul ușii înainte de a părăsi încăperea.

– Ei bine, chiar are simțul ritmului, a spus Roger, tresărind la auzul unei bufnituri ce venea dinspre hol. Are simțul ritmului, ba chiar al coordonării. Chiar înainte de a ne da seama, ea va putea cânta orice. Tu aveai un foarte bun simț al ritmului, dar nu puteai lua de două ori aceeași notă.

– Asta îmi amintește un pic de ceea ce făceai tu la Ridge, i-a spus ea. Interpretai câte un vers din psalm și îi puneai pe oameni să-l interpreteze în cor.

Când i-a adus aminte de acele vremuri, expresia de pe chipul lui s-a schimbat puțin. Atunci s-a simțit foarte aproape de vocația lui, și asta l-a schimbat. Ea nu-l mai văzuse atât de fericit până atunci și nici de-atunci încoace.

Roger i-a zâmbit și i-a șters cu degetul învelit în șervețel o urmă de muștar de la gură.

– E o tehnică veche, a spus el. Spun asta, deși obișnuiesc să mai cânte vers cu vers la biserică, în insule și în anumite regiuni izolate din Gaeltacht. Presbiterienii din America nu acceptă, însă, tehnica asta.

– Nu o acceptă?

– *Se cântă fără a se aborda psalmul vers cu vers* a citat el. *Tehnica de a citi psalmul vers cu vers datează din vremuri ale ignoranței, când numeroși membri ai congregației nu știau să citească. Din acest motiv se recomandă să se renunțe la această tehnică în măsura în care acest lucru este posibil.* Am citat din Constituția Bisericii Presbiteriene din America.

Deci te-ai gândit să fii hirotonit când am fost în Boston, a gândit ea, fără să spună, însă, nici un cuvânt.

– Vremuri ale ignoranței, a repetat ea. Tare aș vrea să știu ce ar avea de spus Hiram Crombie despre asta.

Roger a râs, dând din cap:

– Ceea ce se spune este adevărat. Cei mai mulți din oamenii din Ridge nu știau să citească. Nu sunt, însă, de acord cu teoria că s-ar cânta psalmii vers cu vers doar din cauza ignoranței sau din cauză că nu s-ar dispune de un număr suficient de cărți de cântece.

După ce și-a exprimat părerea, Roger a pescuit un tăiețel și l-a mâncat.

– Dacă oamenii cântă cu toții în același timp, ritmul capătă măreție, a continuat el. Cred totuși că, dacă oamenii cântă pe rând, se apropie mai mult unii de alții, se implică mai mult în ceea ce cântă. Poate că totul se întâmplă fiindcă oamenii trebuie să se concentreze mai mult, astfel încât să-și amintească fiecare vers în parte.

Roger a zâmbit și a privit în altă parte.

Te rog! a gândit Brianna, adresându-se lui Dumnezeu, Sfintei Fecioare, îngerului păzitor al lui Roger sau poate tuturor. *Trebuie să îl ajuți să-și găsească drumul!*

– Am... vrut să te întreb ceva, a spus el devenind deodată mai puțin sigur de sine.

– Ce anume?

– Ei bine... e vorba despre Jemmy. El *știe* să cânte. Te-ar deranja – bineînțeles că va continua să meargă cu tine la slujbă – te-ar deranja dacă ar merge și cu mine la slujbă? Doar dacă vrea, a adăugat Roger repede. Mă gândeam că îi va face plăcere să facă parte din cor și mie mi-ar face plăcere să vadă că am și eu o slujbă. Cel puțin așa cred, a adăugat el cu un zâmbet discret.

– I-ar plăcea, a spus Brianna, gândind că ajutorul divin se făcuse simțit.

Ei bine, lucrurile au mers repede! și-a spus ea. Nu știa dacă și Roger realizase că, astfel, ea și Mandy puteau să ia parte la slujba presbiteriană, fără a da naștere unui conflict în ceea ce privește cele două rituri de care aparțineau ei doi.

– Vii cu noi la slujba de dimineață, de la St. Mary's? l-a întrebat ea. După asta am putea veni la St. Stephen's să vă vedem cântând pe tine și pe Jem.

– Da, bineînțeles.

S-a oprit o clipă, ducând sendvișul la gură și continuând:

– E mai bine, nu-i așa?

– Mult mai bine, a replicat ea.

În cursul după-amiezii, Roger a chemat-o în biroul lui. Acolo era o hartă a Scoției, chiar lângă caietul în care își nota diverse lucruri despre subiectul pe care îl discutaseră și despre care nu le făcea plăcere să vorbească, era *Ghidul autostopistului*, după comedia radiofonică de la BBC.

– Îmi pare rău să te întrerup din treabă, a spus el. Cred, însă, că ar fi mai bine să facem asta înainte ca Jem să se întoarcă acasă. Dacă mâine te întorci la Loch Errochty...

Rostind aceste cuvinte, a pus vârful creionului pe pata albastră în dreptul căreia scria *L. Errochty*. Poate că reușești să-ți faci o imagine corectă asupra tunelului. Poate ți-ai făcut deja.

Ea a înghițit cu greu resturile de sendviș gândindu-se la tunelul întunecos, la balansul trenulețului, la trecerea prin... acel loc.

– Nu mi-am făcut, dar am ceva și mai bun. Așteaptă.

Brianna s-a dus în biroul ei și s-a întors de-acolo cu niște schițe ale zonei Loch Errochty.

– Aici sunt schițele pentru construcția tunelului, a spus Brianna desfășurându-le pe birou. Am și planurile, dar sunt la sediu.

– Nu e nevoie de ele. Astea sunt minunate, a asigurat-o Roger. Tot ce aș fi vrut era să-mi dau seama cum este orientat tunelul față de baraj. Dacă tot vorbim despre asta, tu ai traversat tunelul în întregime și ai ajuns la baraj?

– Nu în întregime. Doar partea estică, cea care este folosită pentru operațiuni de întreținere. Dar nu cred... uite! a continuat ea, punând degetul pe schiță. M-am lovit de lucrul acela undeva, la mijlocul tunelului, iar tunelul se află aproape pe aceeași linie cu barajul. Intră în baraj ca o linie dreaptă. Crezi că asta se întâmplă? a adăugat ea privindu-l cu vădită curiozitate.

– E un punct de pornire, a replicat Roger dând din umeri. Cu toate astea, cred că inginerii vor găsi un termen mai potrivit decât acela de supoziție în situația dată.

– Ipoteză de lucru, a spus Brianna sec. Oricum, e ca o linie dreaptă. Nu este vorba despre niște puncte dispuse la întâmplare. Aș fi simțit totul în baraj dacă ar fi existat acolo. M-aș putea întoarce ca să verific.

Chiar și ea putea să simtă în vocea ei că nu dorea să se întoarcă. El a sesizat și a mângâiat-o pe spate, pentru a o liniști.

– Nu, eu am s-o fac.

– Cum?

– Eu am s-o fac, a repetat el cu calm. O să văd dacă simt și eu ce ai simțit tu.

– Nu! a exclamat Brianna, îndreptându-și brusc spatele. Nu se poate. Nu ai să... Vreau să spun, ce se întâmplă dacă... pățești ceva?

Roger a privit-o gânditor o clipă:

– Da, cred că există un risc, dar e mic. Am străbătut întreg ținutul *Highlands* când eram mai tânăr. Din când în când am simțit ceva ciudat străbătându-mă. Asta au simțit cei mai mulți dintre cei care trăiesc în regiunea asta, a adăugat el zâmbind. Lucrurile ciudate fac parte din structura acestor locuri.

– Așa e, a spus ea simțind că o trece un fior, în timp ce se gândea la monștri marini, *ban-sidhe* și Nuckelavee. Dar tu știi foarte bine ce fel de ciudățenie e aia și știi că te poate omorî, Roger!

– Pe tine nu te-a omorât, a ținut să sublinieze Roger. Nu ne-a ucis pe nici unul dintre noi la Ocracoke.

El rostea cuvintele cu calm, dar Brianna și-a dat seama că, pe chipul lui, se lăsase o umbră în momentul în care amintise despre acea călătorie. Nu fuseseră omorâți, dar se aflaseră la un pas de moarte.

– Nu, dar…

L-a privit și, pentru o clipă, a simțit căldura trupului lui în pat, a auzit vocea lui adâncă și a simțit liniștea rece a absenței sale.

– Nu, a spus ea în cele din urmă, și tonul vocii ei a dat de înțeles că era gata să fie cât mai încăpățânată cu putință.

Roger a simțit acea intonație a vocii ei și a izbucnit scurt în râs.

– Bine, a replicat el. Lasă-mă atunci să examinez lucrurile.

A comparat schița cu harta și a detectat punctul de pe hartă, care ar fi putut corespunde cu centrul tunelului. Apoi a ridicat întrebător din sprâncene. Ea a dat din cap și el a făcut cu creionul o steluță în punctul respectiv.

Era desenată o stea cu tuș negru în punctul în care se afla cercul de roci de la Craigh na Dun. Steluțe mai mici se vedeau desenate cu creionul în locurile în care se aflau alte cercuri de pietre. Într-o bună zi, aveau să viziteze acele cercuri. Într-o zi, dar deocamdată nu.

– Ai fost vreodată la Lewis? a întrebat Roger într-o doară, dar nu de parcă ar fi fost o întrebare fără rost.

– Nu. De ce? a întrebat ea cu îngrijorare.

– Zona Outer Hebrides face parte din regiunea Gaeltacht. Se cântă vers cu vers în *Gàidhlig*, atât în Lewis, cât și în Harris. Nu știu cum stau lucrurile în Uist și Barra – acolo majoritatea populației e catolică – dar poate că și acolo e la fel. Mă gândeam că mi-ar plăcea să mă duc acolo și să văd cum stau lucrurile.

Ea vedea Insula Lewis pe hartă, era de forma unui pancreas și se afla pe coasta vestică a Soției. Insula era suficient de mare încât să vadă legenda *Megaliții Callanish.*

A expirat încet, spunând:

– Bine, am să te însoțesc.

– Trebuie să mergi la serviciu, nu?

– O să-mi iau liber.

S-au privit în tăcere. Brianna a fost prima care a rupt tăcerea, uitându-se la ceasul de pe raft.

– Jem o să vină curând acasă, a spus ea adusă la realitate de aspectele prozaice ale vieții. O să pregătesc ceva pentru cină. Annie ne-a adus un somon frumos, pescuit de soțul ei. Să-l fac marinat, la cuptor sau la grătar?

El a dat din cap și a împăturit harta, spunând:

– Nu o să iau cina cu voi azi. Este seara în care se întrunește loja.

Marea Lojă Provincială Masonică din Inverness-shire avea în componența sa câțiva membri din zonă, dintre care doi din Inverness.

Roger devenise membru al Lojii Vechi din Inverness când abia trecuse de douăzeci de ani, dar nu intrase în sediul lojii de cincisprezece ani. Acum urma să o facă și era stăpânit de îngrijorare, dar și de nerăbdare.

Cu toate astea, se gândea că se află în *Highlands*, adică acasă. Prima persoană pe care a întâlnit-o a fost Barney Gaugh, funcționarul de la căile ferate rotofei și zâmbitor pe care Roger îl văzuse când venise cu trenul la Inverness, la cinci ani, urmând să locuiască cu fratele bunicului. Domnul Gaugh părea că intrase mult la apă, iar dinții lui pătați de tutun fuseseră înlocuiți cu o lucrare dentară care căpătase și ea pete de nicotină. L-a recunoscut pe Roger imediat, a fost foarte fericit și l-a tras după sine, introducându-l într-un grup de domni în vârstă. Mulți dintre ei și-au manifestat bucuria că se întorsese în locurile-acelea.

S-a gândit că totul era ciudat, în timp ce ceilalți executau ritualurile obișnuite pentru Ritul Scoțian. *Totul parcă este făcut după ceas* și-a spus el, gata să izbucnească în râs.

Existau diferențe, dar acestea erau foarte mici... în ceea ce privește *senzațiile*... Ar fi putut închide ochii, și dacă și-ar fi imaginat că fumul țigărilor proaspăt stinse era din vatră, atunci ar fi fost ca și când s-ar fi aflat în Ridge, în căsuța lui Crombie, unde se întruniseră membrii lojii de acolo. Murmurul vocilor, rostirea versurilor pe rând, relaxarea, agitația produsă de oamenii care se serveau cu ceai sau cafea, totul s-a transformat în eveniment monden.

Erau prezente foarte multe persoane, mai multe decât era el obișnuit, și la început nu l-a observat pe Lionel Menzies. Directorul era în cealaltă parte a încăperii. Se încrunta, concentrându-se asupra lucrurilor pe care i le spunea un bărbat înalt îmbrăcat în cămașă. Roger nu a vrut să intervină în

conversația celor doi, dar la un moment dat, omul care vorbea cu Menzies a ridicat privirea, l-a văzut pe Roger, s-a întors la discuția lui, dar pe urmă s-a oprit brusc rămânând cu privirea fixată asupra gâtului său.

Toți cei care făceau parte din lojă se uitaseră la cicatrice, indiferent că o făcuseră direct sau mai discret. Purta pe sub haină o cămașă al cărei nasture de la guler îl lăsase deschis. Nu avea nici un rost să-și ascundă cicatricea. Era mai bine să se afle cât mai curând despre asta. Străinul se uita, totuși, atât de insistent la cicatrice, încât atitudinea lui devenea agresivă.

Menzies a observat că partenerul său de discuție devenise neatent – nici nu ar fi fost posibil să nu observe – l-a văzut pe Roger și a zâmbit, spunând:

– Domnule MacKenzie!

– Roger, a replicat el, zâmbind la rândul său. În cadrul lojii se obișnuia ca membrii să se adreseze unul altuia pe numele de botez, dacă nu era vorba despre o discuție formală în care se folosea modul de adresare „fratele cutare".

Menzies a dat din cap și l-a condus pe partenerul său de discuție către Roger, pentru a face prezentările.

– Rob Cameron, Roger MacKenzie. Rob este vărul meu. Roger este unul dintre părinții elevilor mei.

– Mi-am închipuit, a spus Rob, strângându-i călduros mâna. Mi-am închipuit că dumneata trebuie să fii noul capelmaistru. Nepotul meu face parte din corul de copii și ne-a povestit despre dumneata săptămâna trecută, la cină.

Roger a observat schimbul de priviri dintre cei doi bărbați, în momentul în care Menzies a făcut prezentările, și s-a gândit la faptul că directorul trebuie să-i fi povestit lui Cameron despre el, despre vizita lui la școală după incidentul pe care l-a avut Jem din cauză că vorbise în gaelică. Nu asta îl preocupa, însă, pe moment.

– Rob Cameron, a repetat el, strângându-i mâna mai tare decât ar fi fost normal, înainte de a-i da drumul. Dumneata lucrezi pentru Hydro, nu-i așa?

– Da. Ce...?

– Înseamnă că o cunoști pe soția mea, a replicat Roger, dezvelindu-și dinții într-o grimasă care putea fi luată sau nu drept un zâmbet minunat. Soția mea este Brianna MacKenzie.

Gura lui Cameron s-a deschis fără a scoate, însă, nici un sunet. Omul și-a dat seama de situație și a închis gura imediat, tușind, pentru ca apoi să spună:

– Eu... ăă. Da, sigur.

Roger îl măsurase din cap până-n picioare din reflex, simțise ce putere are în brat și știa că, dacă s-ar fi ajuns la o confruntare, ar fi fost una scurtă. Era evident faptul că și Cameron își dăduse seama care era situația.

– Ea, ăăă...

– Da, mi-a povestit.

– Ei bine, dar n-a fost decât o glumă, nu-i așa? a spus Cameron, privindu-l speriat pe Roger și gândindu-se la faptul că acesta l-ar putea pofti afară.

– Rob? a întrebat Menzies cu vădită curiozitate. Ce...?

– Ce e? Ce e? a întrebat bătrânul Barney, apropiindu-se de ei. Nu se face politică în cadrul lojii! Dacă vrei să discuți lucruri de doi bani despre PNS cu fratele Roger, n-ai decât s-o faci mai târziu la *pub*.

Apucându-l pe Cameron de cot, Barney l-a tras spre un alt grup de bărbați din cealaltă parte a încăperii, unde s-a implicat imediat în conversație, mulțumindu-se să-i arunce o singură privire lui Roger.

– Lucruri de doi bani despre PNS? a rostit Roger ridicând din sprâncene și privindu-l lung pe Menzies.

– Ai auzit ce a spus fratele Barney. Nu se face politică în cadrul lojii!

Aceasta era una dintre regulile de bază ale masonilor. Roger s-a gândit că acesta era și motivul pentru care masoneria a rezistat atât de mult în timp.

Nu prea era interesat de Partidul Național din Scoția, dar era interesat de Cameron.

– Nici nu mi-ar trece prin cap să fac așa ceva, a spus Roger. Rob se ocupă, însă, de politică, nu-i așa?

– Îmi cer scuze, frate Roger, a spus Menzies.

Avea aceeași privire a omului cu simțul umorului, dar avea și aerul omului care dorea să se scuze.

– Nu am vrut să mă amestec în vreun fel în lucrurile care se petrec în familia dumitale, dar i-am povestit soției mele despre Jem și domnișoara Glendenning. Femeile sunt cum sunt, iar Rob, care locuiește ușă-n ușă cu noi, a aflat ce s-a întâmplat. L-a interesat toată povestea, pentru că e pasionat de gaelică și l-a cam luat valul. Îmi pare rău de cele întâmplate, dar el nu a vrut să fie obraznic față de soția dumitale.

Roger s-a gândit că Menzies aborda greșit problema legată de Rob Cameron și Brianna, dar nu simțea nevoia să-l lămurească în acea privință. Nu era vorba doar de femei. Bârfa era o preocupare de căpătâi în *Highlands*

și, dacă se afla de farsa pe care Rob și prietenii lui i-o făcuseră Briannei, atunci lucrurile puteau deveni mai dificile pentru ea, cel puțin la serviciu.

– Ah! a exclamat el, încercând să facă astfel încât să nu mai discute despre Brianna. Bineînțeles că membrii PNS susțin ideea că trebuie să se vorbească din nou *Gàidhlig*, nu-i așa? Cameron susține această idee?

Menzies a dat din cap, replicând:

– Părinții lui s-au numărat printre aceia care au fost de părere că e mai bine dacă fiii lor nu învață gaelica. Acum el vrea să o învețe. Și dacă tot vorbeam despre asta…

Menzies s-a oprit o clipă și l-a privit pe Roger dintr-o parte, continuând:

– M-am gândit la ceva, după discuția pe care am avut-o zilele trecute.

– Așa?

– Mă întrebam dacă nu ai vrea să predai puțin, din când în când. Poate doar în clasa lui Jem, poate pentru toată școala.

– Să predau? Ce anume? *Gàidhlig*?

– Da. Știi, așa, lucruri de bază. Să spui câteva cuvinte despre istoricul dialectului. Poate prezinți un cântec sau două… Rob a spus că ești capelmaistrul de la St. Stephen's, nu-i așa?

– Sunt asistentul capelmaistrului, l-a corectat Roger. Nu mă prea pricep la cântat, dar în ceea ce privește *Gàidhlig*, am să mă gândesc.

A găsit-o pe Brianna așteptându-l în biroul lui. Ținea în mână o scrisoare de la părinții ei, care nu fusese încă deschisă.

– Nu trebuie să o citim în seara asta, i-a spus ea ridicându-se pentru a-l săruta. Mi-am dorit numai să-i simt aproape. Cum a fost la lojă?

– Ciudat.

Lucrurile care se discutau în cadrul lojii erau secrete, bineînțeles, dar îi putea povesti despre Menzies și Cameron, și a făcut-o.

– Ce este PNS? l-a întrebat ea, încruntându-se.

– Partidul Național din Scoția, a spus el, dezbrăcându-și haina și simțind că îl lua cu frig.

Era rece și în birou nu fusese aprins focul.

– A fost înființat la sfârșitul anilor '30, dar și-a făcut simțită prezența relativ recent. În parlament au fost aleși unsprezece membri prin 1974, un număr… Membrii săi sunt respectabili, însă după cum îți poți da seama după denumire, scopul urmărit este independența Scoției.

– Respectabili, a repetat ea cu oarecare îndoială.

– Ei bine, sunt moderați. Ca în oricare partid, există și la ei oameni cu anumite derapaje. Dacă e important, a adăugat el, nu cred că Rob Cameron este unul dintre ei. El e un netrebnic cu totul obișnuit.

Această afirmație a făcut-o să râdă și sunetul râsului ei l-a încălzit. L-a încălzit și trupul ei, când s-a lipit de el, și i-a pus brațele pe umeri.

– Ai dreptate în privința lui Rob, a spus ea.

– Menzies zice că ar fi interesat de gaelică. Dacă mă hotărăsc să predau gaelica, sper să nu se așeze chiar în primul rând.

– Stai așa! Cum? O să predai gaelica?

– Da, poate. O să mai vedem.

Și-a dat seama că nu voia să se gândească foarte mult la propunerea lui Menzies. Poate că reacționa așa fiindcă Menzies îi propusese să și cânte. Una era să cânte puțin ca să-i îndrume pe copii, și cu totul altceva era să cânte de unul singur, în public, chiar dacă ar fi urmat să o facă doar în fața unor elevi.

– Lucrul acesta mai poate să aștepte, a spus el, sărutând-o. Hai să citim scrisoarea.

2 iunie 1777
Fortul Ticonderoga

– Fortul Ticonderoga? a spus Bree ridicând glasul uluită.

A smuls scrisoarea din mâinile lui Roger, continuând:

– Pentru numele lui Dumnezeu! Ce caută ei în Fortul Ticonderoga?

– Nu știu, dar dacă ai să te liniștești o secundă, o să aflăm.

Brianna nu i-a dat nici o replică, dar a ocolit biroul și și-a sprijinit bărbia pe umărul lui, cu părul atingându-i obrazul.

– E în regulă, i-a spus sărutând-o pe obraz. Este mama ta și are starea aceea a părintelui care își iubește foarte mult copilul. Nu este așa decât atunci când e fericită.

– Ei da, așa e, a replicat Bree, uitându-se încruntată la foaia de hârtie, dar sunt… tocmai la Fortul Ticonderoga?

Dragă Bree, dragii mei,

Așa după cum ați dedus de la începutul acestei scrisori, nu am ajuns (încă) în Scoția. Am avut oarecare dificultăți în timpul călătoriei noastre, care au implicat: a) Marina Regală Britanică în persoana unui

anume căpitan Stebbings, care a încercat să-i facă prizonieri pe tatăl tău și pe vărul tău Ian, dar planul nu i-a ieșit; b) un vas american de pirați (mă exprim astfel, deși căpitanul e un anume – bine că e unul singur și nu-s mai mulți – Asa Hickman, care insistă mai mult asupra formulei elevate conform căreia el dispune de „licența ce conferă dreptul de a trece la acte de ostilitate" dată de Congresul Continental; c) Rollo și d) domnul despre care ți-am povestit și cu altă ocazie, care poartă (așa am crezut) numele de John Smith și care s-a dovedit a fi un dezertor din Marina Britanică, pe nume Bill (zis și „Jonah", și încep să cred că au dreptate cei care l-au numit astfel) Marsden.

Fără a-ți da detalii legate de aventura sângeroasă, mă voi limita la a-ți spune că Jamie, Ian, afurisitul de câine și eu însămi suntem bine. Cel puțin în momentul ăsta. Sper că așa va fi situația și în următoarele patruzeci și șapte de zile, perioadă în care expiră contractul tatălui tău, legat de formațiunile de voluntari (să nu mă întrebi cum s-a ajuns la o astfel de situație. Tatăl tău a vrut să-l salveze pe domnul Marsden, dar și pe alți doisprezece marinari, care s-ar fi văzut nevoiți să devină pirați). Imediat după ce expiră acest contract vom pleca, folosindu-ne de orice fel de mijloc de transport care merge spre Europa, cu singura condiție ca respectivul mijloc de transport să nu se afle sub comanda lui Asa Hickman. Este posibil să fim nevoiți să ne deplasăm pe uscat până la Boston pentru a ne duce planul la îndeplinire, dar o vom face, dacă va fi nevoie (Cred că e interesant să vedem cum arată Bostonul în vremurile-astea, în situația în care Black Bay se află sub ape. Cel puțin Common e la locul său, chiar dacă acum sunt mai multe vaci acolo decât eram noi obișnuiți să vedem).

Fortul e sub comanda unui anume general Anthony Wayne și am senzația neplăcută că l-am auzit pe Roger vorbind despre acest om și folosind în legătură cu el porecla „Anthony Nebunul". Sper să fie legată de modul în care obișnuiește să se comporte în luptă și nu de cel în care se poartă cu oamenii din jurul său. Până acum mie mi se pare un om rațional, chiar dacă e un pic repezit.

Este normal să fie repezit, având în vedere că așteaptă sosirea, într-un timp mai scurt sau mai lung, a armatei britanice. Între timp inginerul-șef, aflat în subordinea lui, un anume Jonathan Baldwin (cred că ți-ar plăcea, pentru că este un om plin de energie) construiește un pod care duce de la fort până la un deal pe care ei îl numesc Mount Independence. Tatăl tău

se află în fruntea unei echipe care lucrează la construirea acestui pod. Îl văd chiar acum de pe una dintre bateriile în formă de semilună ale fortului. Iese în evidență nu doar prin faptul că este de două ori mai solid decât majoritatea oamenilor de acolo, dar și fiindcă e singurul care poartă fustă. Cei mai mulți muncitori sunt goi și poartă doar o pânză în jurul mijlocului din cauza căldurii și umezelii. Având în vedere că sunt și țânțari, cred că asta este o greșeală, dar nimeni nu mi-a cerut părerea.

Nimeni nu mi-a cerut părerea în ceea ce privește igiena, infirmeria și modul în care trebuie cazați prizonierii (am adus cu noi și câțiva prizonieri britanici, printre care și căpitanul Stebbings, care ar trebui să fi murit până acum). Cu toate astea, mi-am spus părerea. Sunt persona non grata *pentru locotenentul Stactoe, care crede că este chirurg, dar nu este. De aceea nu am voie să mă ocup de oamenii care sunt în grija lui. Cei mai mulți vor fi morți în decurs de o lună. Din fericire, nimănui nu-i pasă dacă eu mă ocup de femei, de copii și de prizonieri și sunt foarte ocupată, pentru că sunt multe femei, mulți copii și mulți prizonieri.*

Știu că Fortul Ticonderoga a trecut prin mai multe mâini de mai multe ori, dar nu știu de la cine la cine și nici când. Asta mă preocupă, însă, cel mai mult.

Generalul Wayne nu dispune aproape deloc de trupe regulate. Jamie spune că în fort sunt efective mult prea mici. Chiar și eu îmi dau seama de lucrul ăsta. Jumătate din barăci sunt goale, și vine aici când și când o companie de voluntari de la New Hampshire sau Connecticut, dar oamenii se înrolează doar pentru două sau trei luni, cum am făcut și noi. Chiar și așa, nu rămân pe întreaga perioadă. Efectivele scad mereu și generalul Wayne se plânge că este condamnat să se mulțumească (și citez) cu „negri, indieni și femei". I-am spus că situația ar putea fi și mai rea.

Jamie mai spune că în fort ar trebui să existe de două ori mai multe arme, pentru că acestea au fost luate de un anume Henry Fox, care a reușit să le ducă foarte repede la Boston. (La greutatea excesivă a domnului Fox s-a adăugat și greutatea armelor, care a totalizat trei sute de livre. Un ofițer care l-a însoțit a povestit totul, și asta l-a distrat foarte mult pe general.) Armele acelea s-au dovedit a fi foarte utile pentru americanii care doresc să scape de britanici.

Și mai îngrijorător decât tot ce v-am spus până acum este că, dincolo de apă, față-n față cu noi și relativ aproape, se află un deal. Americanii l-au numit Mount Defiance, când au preluat Fortul Ticonderoga în '75

(Îți aduci aminte de Allen? „Predați-vă în numele Marelui Iehova și al Congresului Continental!" Am auzit că bietul domn Allen este acum în Anglia, judecat sub acuzația de trădare, el încercând din răsputeri să cucerească Montrealul) și ar fi benefic dacă s-ar putea monta piese de artilerie în vârful lui. Aceste piese de artilerie nu sunt, însă, acolo, și faptul că dealul domină fortul înseamnă că armata britanică l-ar putea cuceri foarte ușor, dacă ar avansa până la el.

Partea bună este că mai e puțin și vine vara. Plouă frecvent și nu mi-a fost dat să văd niciodată atâta vegetație într-un singur loc. Aerul este bogat în oxigen și uneori am impresia că am să leșin. De aceea sunt mulțumită când pot să bag nasul în barăci unde pot simți mirosul de lenjerie murdară și de oale de noapte. (Pe-aici, oala de noapte este numită „bărdacă pentru tunete", și asta dintr-un motiv bine întemeiat.) Vărul tău Ian pleacă o dată la câteva zile în expediții de vânătoare, iar Jamie a format un grup de pescari. În consecință, mâncăm foarte bine.

Nu voi mai continua, pentru că nu sunt sigură când și unde voi putea trimite această scrisoare pe una sau mai multe căi puse la punct de Jamie (Noi facem mai multe copii după fiecare scrisoare, atunci când avem timp, pentru că în prezent nu e niciodată sigur că scrisorile ajung la destinatar). Dacă avem noroc, această scrisoare va ajunge la Edinburgh odată cu noi. Oricum, vă transmitem toată dragostea noastră. Jamie îi visează din când în când pe copii. Mi-aș dori să-i visez și eu.

Mama

Roger a păstrat tăcerea o vreme, pentru a se asigura că Bree a avut timp să termine de citit scrisoarea, asta deși ea citea mult mai rapid decât el. S-a gândit că era posibil ca Brianna să parcurgă scrisoarea de două ori. După o clipă ea a oftat, pufnind pe nas, așa cum făcea când era îngrijorată și și-a îndreptat spatele. Roger a ridicat o mână și a pus-o pe talia ei, iar ea și-a pus o mână peste mâna lui. I-a prins strâns degetele și s-a uitat în rafturile cu cărți.

– Astea sunt noi, nu-i așa? a întrebat ea, uitându-se pe partea dreaptă a rafturilor.

– Da, am cerut să-mi fie trimise de la Boston. Au sosit în urmă cu două zile.

Coperțile erau noi și strălucitoare. Acele volume cuprindeau texte istorice, referitoare la Revoluția Americană, *Enciclopedia Revoluției Americane*

de Mark. M. Boatner al III-lea, *Povestea unui soldat care a luat parte la Revoluție*, de Joseph Plumb Martin.

– Vrei să știi despre ce e vorba? a întrebat el deschizând cutia cu scrisori care era așezată pe masă, în fața lor. Acolo era o serie întreagă de scrisori care nu fuseseră deschise. Nu îi spusese lui Bree că răsfoise cărțile.

– Vreau să spun... că probabil au ieșit cu bine din Fortul Ticonderoga. Mai sunt multe scrisori.

– Știm că probabil unul dintre ei a ieșit cu bine de acolo, a spus Bree uitându-se la scrisori. Asta în afara situației în care... Vreau să spun că Ian știe ce s-a întâmplat. Ar fi putut să...

Roger a întins mâna cu hotărâre spre cutie. Bree a tras adânc aer în piept, dar Roger a ignorat-o luând mai multe scrisori și umblând prin ele.

– Claire, Claire, Claire, Jamie, Claire, Jamie, Jamie, Claire, Jamie.

Roger s-a oprit, privind o scrisoare redactată de cineva care avea un scris pe care nu-l cunoștea.

– Poate că ai dreptate în ceea ce îl privește pe Ian, a spus el apoi. Îi cunoști cumva scrisul?

Brianna a negat:

– Nu cred că l-am văzut vreodată scriind ceva... Cu toate astea, presupun că *știe* să scrie, a adăugat ea cu îndoială în glas.

– Ei bine, a spus Roger punând în fața ei foaia de hârtie împăturită și uitându-se la scrisorile celelalte.

Brianna se înroșise puțin.

– Ce vrei să faci? a întrebat Roger.

Ea a rămas pe gânduri privind când cărțile, când cutia de lemn, pentru a spune în cele din urmă cu hotărâre:

– Cărțile. Care dintre ele ne spune când a căzut Ticonderoga?

George al III-lea, Rex Britannia
către lordul George Germain

... Burgoyne poate prelua comanda militarilor care urmează a fi trimiși din Canada spre Albany...

Având în vedere că ne putem aștepta la îmbolnăviri și la alte greutăți, cred că 7 000 de oameni pot traversa Lacul Champlain. Nu are rost să ne asumăm riscuri în Canada... Este necesar să fie angajați indieni.

35

TICONDEROGA

12 iunie 1777
Fortul Ticonderoga

L-am găsit pe Jamie dormind gol pe patul din scânduri din cămăruța care ne-a fost dată într-una din casele din piatră, unde după-amiaza era o căldură de iad. Cu toate astea, noi nu eram siliți să suportăm căldura pe parcursul zilei, deoarece Jamie era pe lac împreună cu oamenii care lucrau la construcția podului, iar eu eram la spital sau în locuințele bolnavilor.

Piatra din care sunt construite clădirile acumulează destulă căldură, astfel încât nu ne e frig în timpul nopților. În cămăruța noastră nu există cuptor și avem o fereastră mică.

Pe la apusul soarelui, a început să adie dinspre lac o briză răcoroasă și a fost foarte plăcut câteva ore, să zicem între zece seara și două dimineața. La ora opt era încă destul de cald, și transpirația lucea pe umerii lui Jamie și îi lipea părul de tâmple, dându-i o nuanță de arămiu închis.

Cămăruța din pod era singura situată la etaj, dar apa trebuia dusă urcând patruzeci și opt de trepte. Tocmai am cărat o găleată mare de apă și jumătate din ea, care nu mi s-a vărsat pe rochie, cântărea o tonă. Am pus-o jos cu zgomot, fapt care l-a făcut pe Jamie să se trezească din somn, clipind des.

– Oh, îmi pare rău, i-am spus. Nu am vrut să te trezesc.

– Nu face nimic, *Sassenach*, a spus el, căscând cu zgomot.

Jamie s-a ridicat, s-a întins și apoi și-a trecut mâinile prin părul vâlvoi.

– Ai luat cina? a întrebat el.

– Da, am mâncat cu femeile. Tu ai mâncat?

În mod normal, el mânca împreună cu echipa de muncitori când se termina munca, dar uneori se întâmpla să fie invitat să ia masa mult mai târziu cu generalul St. Clair sau cu alți ofițeri care comandau formațiunile de voluntari.

– Mhm, a mormăit el.

S-a lăsat pe spate, întinzându-se pe patul de lemn și privindu-mă în vreme ce turnam apă din găleată într-un vas de tablă și scoteam un calup mic de

săpun. Am început să spăl, deși săpunul tare îmi irita mâinile julite și mirosul lui mă făcea să lăcrimez.

Mi-am șters brațele și mâinile și apoi am vărsat apa pe fereastră, nu înainte de a striga: „Aaapăăă murdarăăă!"

– De ce faci asta? a întrebat Jamie cu vădită curiozitate.

– Sunt aproape sigură că băiețelul doamnei Wellman are un oreion. Oare se spune „un oreion" sau pur și simplu oreion? N-am știut niciodată cum e corect. Oricum ar fi, nu vreau să-ți transmit boala.

– E o boală grea oreionul? Eu am crezut că o fac numai copiii.

– Ei bine, *este* o boală a copiilor, am spus, strâmbându-mă când am atins săpunul. Când o face o persoană adultă, mai ales un bărbat, lucrurile devin mult mai grave. Boala se localizează la nivelul testiculelor. Dacă nu *vrei* să ai testicule mari cât niște pepeni…

– Ești sigură că ai destul săpun, *Sassenach*? Aș putea să mă duc să-ți mai aduc, a spus el zâmbind și ridicându-se să-mi întindă bucata de pânză pe care o foloseam drept prosop.

– Poftim, draga mea. Dă-mi voie să-ți usuc mâinile.

– Imediat, i-am spus, dezbrăcându-mi cămașa pe care am agățat-o de un cui bătut în ușă. Apoi mi-am tras peste cap cămașa „de casă". Nu era un mod corespunzător de a mă dezinfecta, dar oamenii din fort erau chinuiți de diferite boli, iar eu făceam tot posibilul pentru a nu-l contamina pe Jamie. Și așa putea contracta oricând o boală.

Mi-am dat cu apa pe care o mai aveam peste tot și peste față, și apoi m-am așezat pe patul de lemn lângă Jamie cu un geamăt, pentru că mi-a trosnit genunchiul.

– Dumnezeule, bietele tale mâini! a spus el, tamponându-mi mâinile cu prosopul, pentru ca apoi să-mi șteargă fața. Uite și nasul tău e ars de soare, bietul de el.

– Dar mâinile tale? l-am întrebat eu.

Mâinile lui erau pline de zgârieturi, julituri, vânătăi și bășici, dar el nu m-a luat în seamă, s-a mulțumit să se uite la ale sale și apoi s-a întins cu un geamăt.

– Te mai doare genunchiul, *Sassenach*? m-a întrebat el. Acesta nu se refăcuse complet după aventurile de la bordul vasului *Pitt* și mă durea când eram nevoită să urc multe trepte.

– Ei, asta mi se întâmplă pentru că încep să îmbătrânesc, am spus eu încercând să iau totul în glumă. Mi-am îndoit încet brațul drept, simțind o durere în cot.

– Nu îmi mai este atât de ușor să îmi îndoi anumite părți ale corpului și în afară de asta am și dureri, am continuat eu. Uneori am impresia că mă desfac în bucăți.

Jamie a închis un ochi și s-a uitat la mine.

– M-am simțit așa de când aveam vreo douăzeci de ani, a replicat el. M-am obișnuit.

S-a întins și din coloana lui au răzbătut o serie de pocnete discrete. Apoi mi-a atins o mână, spunând:

– Vino-n pat, draga mea. Nu te mai doare nimic atunci când mă iubești pe mine.

Avea dreptate. Nu mă mai durea nimic atunci când îl iubeam pe el.

Am adormit pentru scurtă vreme, dar din reflex, m-am trezit două ore mai târziu, ca să mă ocup de cei câțiva pacienți care aveau nevoie de supraveghere permanentă. Printre ei se număra și căpitanul Stebbings care, spre surprinderea mea, a refuzat să moară sau să fie îngrijit de altcineva în afară de mine. Lucrul acesta nu fusese prea bine primit de locotenentul Stactoe și de ceilalți medici, dar pretențiile sale au fost formulate și de Guinea Dick, omul care rânjea cu dinții lui mari și era plin de tatuaje, astfel încât am rămas medicul personal al căpitanului.

L-am consultat pe Stebbings și am constat că avea un pic de febră, respira destul de greu, dar dormea. Guinea Dick s-a ridicat în capul oaselor pe patul lui de lemn când a auzit zgomotul pașilor mei. Omul ăsta arăta ca un adevărat coșmar.

– A mâncat? l-am întrebat pe marinar, atingând ușor încheietura mâinii căpitanului.

Stebbings slăbise mult. Chiar și în semiîntuneric, îi vedeam coastele pe care altă dată eram nevoită să i le descopăr.

– El a luat puțină supă, dom'ță, a spus bărbatul de culoare arătând cu mâna către bolul de pe podea, care fusese acoperit cu o batistă, ca să nu intre în el gândacii. Așa cum mi-ai spus dumneata, eu i-am dat mai mult când s-a sculat ca să facă pipi.

– Bine, i-am spus domnului Dick.

Pulsul lui Stebbings era puțin cam rapid, dar nu aveam motive să mă alarmez în această privință. M-am aplecat asupra lui, am tras adânc aer în piept și am simțit mirosul caracteristic de cangrenă. I-am scos tubul improvizat cu două zile înainte și m-am gândit că infecția are să dispară. Asta trebuia să se și întâmple pentru că, în situația dată, nu aveam cum să-l ajut pe căpitan.

În spital nu era nici un pic de lumină. Ne puteam bucura doar de cele câteva raze care veneau de la focurile aprinse afară. Nu mi-am dat seama care era culoarea feței căpitanului, dar i-am văzut albul ochilor, pentru că a deschis ochii și a gemut când m-a zărit.

– Bine, am spus eu din nou, lăsându-l în grija domnului Dick.

Bărbatului din Guineea i se oferise șansa de a se înrola în Armata Continentală, dar refuzase, preferând să devină prizonier de război împreună cu Stebbings, Ormiston și alți câțiva din echipajul vasului *Pitt*.

– Eu sunt englez, om liber, spusese el. Poate prizonier pentru puțină vreme, da' om liber. Marinar, da' om liber. American poate nu om liber este.

Poate că nu.

Am părăsit baraca în care era spitalul și m-am dus la locuința familiei Wellman, pentru a vedea cum evolua cazul meu de oreion – o treabă neplăcută, dar nu primejdioasă – iar după aceea, am traversat încet curtea în bătaia lunii. Briza nu se mai simțea, dar aerul nopții era răcoros. Am urcat până la fortificația în formă de semilună, care domina porțiunea îngustă dintre Lacul Champlain și Mount Defiance.

Erau acolo doi oameni de strajă care dormeau buștean și miroseau a alcool, lucru deloc neobișnuit. Moralul celor din fort nu era foarte ridicat, iar alcoolul era foarte ușor de procurat.

Am stat sprijinită de întăritura fortului, cu o mână pe unul dintre tunuri. Metalul mai era cald încă, de la arșița de peste zi. Mă întrebam dacă aveam să plecăm din fort înainte ca tunurile să fie încinse de atâta folosire. Mai trebuia să stăm acolo treizeci și două de zile, care treceau prea încet. În afară de faptul că se găsea sub amenințarea britanicilor, în fort dominau bolile și mirosul neplăcut. Era ca și când am fi trăit într-un loc infestat și speram ca Jamie, Ian și eu să părăsim fortul fără a fi contactat vreo boală gravă sau fără să ne fi atacat vreun bețivan idiot.

Am auzit zgomot de pași și m-am întors pentru a vedea silueta lui Ian, înaltă și suplă în bătaia focurilor aprinse jos, în curte.

– Îmi îngădui să-ți vorbesc, mătușică?

– Bineînțeles, i-am răspuns, mirată că mi se adresase atât de formal. I-am făcut puțin loc și a venit lângă mine, privind în pământ.

– Verișoara Brianna ar avea câte ceva de spus despre asta, mi-a zis el, privind spre podul construit pe jumătate. Și unchiul Jamie are câte ceva de spus.

– Știu, am replicat.

În decursul ultimelor două săptămâni, Jamie le și spusese câteva lucruri coloneilor care comandau formațiunile de voluntari, noului comandant, Arthur St. Clair, inginerilor și tuturor celor care erau dispuși să îl asculte, dar și celor care nu erau dispuși să o facă. Era o nebunie să construiești un pod care putea fi distrus cu ușurință de artileria de pe Mount Defiance, folosind mult material și multă forță de muncă. Era cât se poate de clar pentru toată lumea, cu excepția celor aflați la comandă.

Am oftat. Nu era prima dată când observam încăpățânarea oarbă a militarilor și mi-era teamă că nu avea să fie nici ultima dată.

– Ei bine, lăsând deoparte asta... Despre ce anume voiai să-mi vorbești, Ian? A tras adânc aer în piept și a privit lacul, care părea a fi un monolit.

– Îi știi pe huronii[1] care au venit la fort cu puțin timp în urmă?

Îi știam. Cu două săptămâni în urmă, un grup de huroni venise la fort și Ian își petrecuse o seară întreagă în tovărășia lor, fumând și ascultându-le poveștile. Unele dintre ele erau legate de generalul englez Burgoyne, de a cărui ospitalitate se bucuraseră.

Burgoyne voia să-i câștige de partea sa pe indienii care făceau parte din uniunea de triburi a irochezilor și pentru asta își rezerva mult timp și cheltuia mari sume de bani.

– El crede că indienii sunt arma lui secretă, așa a zis râzând unul dintre huroni. Îi va asmuți pe indieni împotriva americanilor și indienii îi vor lovi și îi vor arde precum trăsnetul.

Cunoscându-i pe indieni, m-am gândit că Burgoyne era puțin cam prea încrezător. Cu toate astea, preferam să nu mă gândesc la ceea ce s-ar fi putut întâmpla dacă *ar fi izbutit* să convingă indienii să lupte de partea lui.

Continuam să privesc Mount Defiance, pierdut în umbrele nopții.

---

[1] Trib de indieni care au trăit în Canada și America de Nord (n.tr.)

– Se poate întâmpla orice, am spus, încercând să-mi pun gândurile în ordine. De ce îmi spui mie toate astea, Ian? Ar trebui să stai de vorbă cu Jamie și cu St. Clair.

– Am stat de vorbă, a replicat Ian.

Țipătul unui cufundar s-a auzit dinspre lac, surprinzător de tare și de ciudat. Țipetele cufundarilor semănau cu zgomotele făcute de fantome, în special când erau foarte mulți.

– Așa? Bine-ai făcut, i-am spus, simțind că începeam să-mi pierd răbdarea. Despre ce ai vrut să-mi vorbești?

– Despre copii, a spus el deodată, întorcându-se astfel încât să mă privească.

– Cum? l-am întrebat eu uimită.

Ian fusese tăcut și fără chef de când veniseră huronii în fort. Mi-am închipuit că avea acea stare din cauză că ei îi spuseseră un anumit lucru, dar nu-mi închipuiam ce ar fi putut să-i spună în legătură cu copiii.

– Cum se fac copiii? a spus el, întorcându-se.

Dacă ar fi fost mai multă lumină, l-aș fi văzut roșind.

– Ian, i-am spus după o scurtă tăcere. Nu pot să cred că tu nu știi cum se fac copiii. Vrei *într-adevăr* să afli asta?

A oftat și, după o vreme, s-a uitat la mine cu buzele strâns lipite una de alta, pentru a spune în cele din urmă:

– Vreau să știu de ce nu pot să fac un copil.

Mi-am trecut un deget peste buze.

Știam, Bree îmi povestise că soția lui, Emily, care era din tribul mohicanilor, născuse un copil mort și că după aceea pierduse sarcina de două ori. Mai știam că, din cauza acestor lucruri, el îi părăsise pe mohicani la Snaketown și se întorsese la noi.

– De ce crezi că ești tu de vină pentru că nu ai copii? l-am întrebat de-a dreptul. Cei mai mulți dintre bărbați dau vina pe femei, dacă se naște un copil mort sau dacă se pierde o sarcină. Și femeile dau vina pe bărbați pentru lucrurile-astea.

Eu dădusem vina atât pe mine, cât și pe Jamie.

A mormăit nițel, dovadă a nerăbdării, pentru ca apoi să spună:

– Mohicanii nu gândesc astfel. Ei spun că, dacă un bărbat trăiește cu o femeie, spiritul lui se luptă cu al ei. Dacă spiritul lui îl învinge pe al ei, copilul este sădit, dacă nu, atunci copilul nu vine pe lume.

– Hmm! am exclamat. Și ăsta e un mod de a vedea lucrurile, și nu aș spune că mohicanii nu au dreptate. Totul *poate* avea legătură fie cu bărbatul, fie cu femeia, dar poate avea legătură și cu amândoi.

– Da, a replicat Ian și l-am auzit înghițind în sec, înainte de a continua. Una dintre femeile care se afla în tovărășia huronilor era o Kahnyen'kehaka... din Snaketown. Mă cunoaște de pe vremea când eram acolo. Ea mi-a spus că Emily are un copil. Un copil care trăiește.

În timp ce vorbise, se mișcase de pe un picior pe altul și se jucase cu degetele, vizibil neliniștit. După aceea s-a liniștit. Luna răsărise și își revărsa razele asupra chipului său, făcând ca ochii lui să pară niște orbite goale.

– M-am gândit, mătușică, a spus el încet. M-am gândit mult. La ea. La Emily. La Yeksa'a. La copilașul meu.

S-a oprit, înfigându-și degetele în pulpe. Apoi s-a liniștit și a continuat mai calm:

– Abia în ultima vreme m-am gândit la altceva. Mă gândeam că, dacă *atunci când*...

S-a oprit o clipă, uitându-se peste umăr pentru a vedea dacă nu cumva venea Jamie, iar apoi a continuat:

– M-am gândit că nu știu cum vor sta lucrurile când vom ajunge în Scoția. Mă gândeam că, dacă va fi să mă însor din nou aici sau acolo...

S-a oprit și s-a uitat la mine. Era îmbătrânit de durere și dezamăgiri, dar era în același timp tânăr datorită speranței și îndoielii.

– Nu m-aș putea însura cu o fată dacă aș ști că, din cauza mea, nu ar putea aduce pe lume copii.

A înghițit din nou și a continuat cu privirea plecată:

– Ai putea să te uiți... la mine, mătușică? Poți să te uiți dacă nu cumva îmi lipsește ceva?

Ian a dus mâna la curea, dar l-am oprit repede, spunând:

– Poate că asta ar putea să mai aștepte. Lasă-mă să mă gândesc la cele ce s-au întâmplat și apoi vom vedea dacă este nevoie și de o examinare.

– Ești sigură? a întrebat el uimit. Unchiul Jamie mi-a povestit despre sperma pe care i-ai și arătat-o. Mă gândeam că poate cu a mea este ceva în neregulă.

– Ei bine, în orice caz aș avea nevoie de un microscop, ca să văd cum stau lucrurile. *Există* anomalii ale spermei care anulează conceperea copiilor. După

câte înțeleg eu, nu aici era problema. Spune-mi – nu voiam să-i pun această întrebare, dar nu aveam încotro – fata ta, ai văzut-o?

Mie maicile mi-o dăduseră pe fiica mea născută moartă și îmi spuseseră: *Este mai bine să o vezi.*

Ian a dat din cap, zicând:

– Nu chiar. Am văzut un ghemotoc, pentru că o înveliseră într-o blană de iepure. Au pus-o sus, în coroana unui cedru roșu. M-am dus acolo doar ca să… mă rog. M-am gândit să iau acel ghemotoc să-l desfac, numai ca să-i văd chipul, dar mi-am zis că o supăr pe Emily, așa că am renunțat.

– Sunt sigură că ai făcut bine, dar… Ah, la naiba, Ian. Îmi pare rău… soția ta sau vreuna dintre femei a spus cumva că era ceva în neregulă cu copilul? Era… diformă cumva?

S-a uitat la mine cu niște ochi în care se citea surprinderea. Apoi buzele i s-au mișcat, fără ca el să scoată un sunet.

– Nu, a spus el în cele din urmă. În glasul lui se deslușeau atât durerea, cât și ușurarea. Nu. Am întrebat-o pe Emily, dar nu a vrut să vorbească despre Iseabaìl. Iseabaìl, așa aș fi vrut să o cheme, mi-a explicat el. Ei bine, am tot întrebat-o, până când mi-a spus cum arăta copilașul. Arăta fără cusur, a spus el uitându-se spre podul pe care erau aprinse felinare a căror lumină se reflecta în apă. Fără cusur.

Și Faith arătase perfect.

I-am pus mâna pe brațul tare ca piatra, pentru că Ian se încordase, spunându-i:

– Asta-i foarte bine. Spune-mi cât mai multe despre ceea ce s-a petrecut în timpul sarcinii. Soția ta a avut sângerări în răstimpul cât a fost însărcinată, până la naștere?

Încet, încet l-am călăuzit prin speranță și teamă, prin dezamăgire pentru a-și aminti de simptome și de familia lui Emily. Fuseseră în această familie copii născuți morți? Se înregistraseră pierderi de sarcină?

Luna a trecut pe deasupra capetelor noastre și a început să coboare pe bolta cerului.

– Nu sunt sigură, i-am spus. Nu sunt sigură, dar s-ar putea să fie o problemă de Rh.

– O ce?

Ian se sprijinea de unul dintre tunurile mari și, auzindu-mă vorbind astfel, a înălțat capul.

Nu avea nici un rost să-i explic ce sunt grupele de sânge, antigenii și anticorpii. Mi-am spus că, între explicația pe care aș fi putut să i-o dau și modul în care vedeau mohicanii problema, nu era mare diferență.

– Dacă sângele femeii este Rh-negativ și sângele bărbatului este Rh-pozitiv, atunci copilul va avea Rh-pozitiv, pentru că aceasta este caracteristica dominantă, i-am explicat eu. Nu contează ce înseamnă asta, dar copilul va avea Rh-pozitiv, la fel ca tatăl său. Uneori prima sarcină merge bine și nu pare a fi nici o problemă până la următoarea sarcină… uneori problemele apar chiar și la prima sarcină. În esență, ar trebui ca femeia care are Rh-negativ să facă copii cu un bărbat care are Rh-negativ. În astfel de situații, fătul are Rh-negativ și nu este nici o problemă. Dacă Emily a ta a dat naștere unui copil care a supraviețuit, este posibil ca noul ei soț să aibă și el Rh-negativ. Nu știam dacă printre indienii americani există și unii care au Rh-negativ, dar teoria se verifica perfect. Și dacă asta este situația, am continuat eu, atunci nu vei avea aceeași problemă cu o altă femeie. Femeile din Europa au Rh-pozitiv sau, mă rog, cele mai multe dintre ele.

S-a uitat la mine cu ochi mari atât de mult timp, încât mă întrebam dacă înțelesese ce-i spusesem.

– Poți să spui că e vorba de soartă, am șoptit. Poți să spui că-i vorba de ghinion, dar nu a fost vina ta. Nici vina ei nu a fost.

Nici a mea. Nici a lui Jamie.

A dat din cap încet, s-a aplecat și și-a sprijinit pentru o clipă capul pe umărul meu, spunând în șoaptă:

– Mulțumesc, mătușică.

Și-a înălțat capul și m-a sărutat pe obraz.

În ziua următoare plecase.

36

GREAT DISMAL

21 iunie 1777

William a privit cu uimire drumul. E adevărat că avea doar câteva mile, dar era un miracol că putea să treacă de-a dreptul prin Great Dismal, un loc prin care ultima oară nu putuse înainta decât înot și fiind nevoit să se ferească

de broaște țestoase agresive și de șerpi veninoși. Drumul era de-a dreptul uluitor. Se părea că armăsarul gândea în același fel ca stăpânul, pentru că a pornit voios la drum atrăgând norișori galbeni de musculițe, care s-au repezit asupra calului și călărețului. Când s-au apropiat de William și de calul său, insectele păreau niște mici curcubeie.

– Să ne bucurăm cât putem, i-a spus William calului său, mângâindu-l pe coamă. Hai, că trebuie să trecem și prin noroi.

Drumul, destul de bun, cu pini de-o parte și de alta, era într-adevăr plin de noroi. Nu se vedeau, însă, gropi și băltoace ascunse de pomi, așa cum se întâmpla de obicei.

William s-a înălțat în șa, privind înainte.

Cât de mult mai era? Orașul Dismal se afla pe malul Lacului Drummond, care se găsea în mijlocul unei mlaștini. Nu înaintase niciodată atât de mult în Great Dismal, deși nu știa cât de mare era zona care purta acel nume.

Drumul nu ajungea până la lac, William știa asta, dar trebuia să existe măcar o cărare, pentru că oamenii din Dismal erau nevoiți să iasă din oraș.

– Washington, a spus William încet. Washington, Cartwrigh, Harrington, Carver.

Acestea erau numele loialiștilor din Dismal Town, pe care i le spusese căpitanul Richardson. Le memorase și arsese foaia de hârtie pe care fuseseră notate. Apoi, fusese cuprins de o panică irațională gândindu-se că ar fi putut să le uite și, de atunci, le repetase la anumite intervale pe tot parcursul dimineții.

Trecuse de mult de ceasul amiezii, iar norii firavi care se văzuseră pe cer pe parcursul dimineții se uniseră și căpătaseră o culoare asemănătoare cu aceea a lemnului. A tras încet aer în piept, dar nu a simțit încă acel miros înțepător care anunța că o să plouă curând. În afară de mirosul specific ținutului mlăștinos, un amestec de noroi și de plante intrate în putrefacție, simțea și mirosul pielii sale, înțepător, sărat. Se spălase pe mâini și pe cap așa cum putuse, dar nu-și mai schimbase hainele de două săptămâni. Atât cămașa de vânător, cât și pantalonii țesuți în casă începeau să-i provoace mâncărimi.

Poate că nu era vorba, totuși, numai despre mizerie și transpirație. Simțea cum îi umblă ceva prin pantaloni. Putea să jure că luase un păduche de undeva, din ultima cârciumă în care intrase.

Păduchele, dacă exista cu adevărat, a încetat să se mai miște și William nu a mai avut senzația de mâncărime. Ușurat, a tras aer în piept și și-a dat seama că mirosurile caracteristice mlaștinii deveniseră mai puternice. Se simțea

miros de rășină, ca o reacție la ploaia ce urma să înceapă. Deodată aerul devenise încărcat, înăbușind sunetele. Acum nu cânta nici o pasăre. Era ca și când el și calul ar fi înaintat într-o lume învelită în bumbac.

Pe William nu-l deranja că era singur. Crescuse singur, fără frați sau surori, și se simțea bine în compania propriei persoane. În afară de asta, când era singur îi era mai ușor să gândească.

– Washington, Cartwrigh, Harrington, Carver, a spus el încet.

Dincolo de acele nume, nu prea avea la ce să se gândească în legătură cu misiunea pe care o avea. De aceea s-a gândit la lucruri familiare lui.

Pe drum s-a gândit la femei și a atins buzunarul de sub marginea hainei sale în care avea o cărticică. Avusese de ales între Noul Testament, pe care i-l dăduse bunica lui, și *Lista doamnelor din Covent Garden*, carte scrisă de domnul Harris. Nu i-a fost deloc greu să aleagă.

Pe când William avea șaisprezece ani, tatăl său îi prinsese pe el și pe un prieten al său răsfoind acel ghid cu femeile splendide din Londra, care ofereau plăceri. Lordul John ridicase o sprânceană și răsfoise cartea, ridicând din când în când cealaltă sprânceană. După aceea, închisese cartea și trăsese adânc aer în piept, ca să țină o scurtă prelegere despre respectul ce se cuvenea a fi oferit femeilor, pentru ca apoi să le spună băieților să-și ia pălăriile.

Într-o casă elegantă din capătul lui Bruydges Street, au luat ceaiul în tovărășia unei minunate doamne de origine scoțiană, cu mănuși, mai exact alături de doamna McNab, care părea a fi în termeni cât se poate de buni cu tatăl lui. După ce au terminat gustarea, doamna McNab a sunat dintr-un clopoțel din alamă și…

William s-a întors în șa, oftând. Pe ea o chema Margery și îi scrisese un panegiric impresionant. Fusese îndrăgostit nebunește de ea.

O săptămână mai târziu, se dusese la ea cu intenția clară de a o cere în căsătorie. Doamna McNab îl primise cu amabilitate, îi ascultase cu atenție mărturisirile făcute cu poticneli, pentru ca apoi să-i spună că da, Margery îl va primi, de fapt va fi încântată să-l primească, dar că, din păcate, era ocupată pentru moment. Oricum, îi spusese doamna, era acolo o tânără pe nume Peggy, care abia sosise din Devonshire și care ar fi încântată să converseze cu el, în vreme ce o aștepta pe Margery…

Realizase că Margery făcea chiar în momentul acela cu altcineva ceea ce făcuse și cu el și de aceea rămăsese cu gura căscată în fața doamnei McNab.

Nu s-a ridicat în picioare decât în momentul în care a intrat Peggy, o fată proaspăt aranjată, blondă, zâmbitoare, cu…

– Ah! a exclamat William, lovindu-se peste ceafă și înjurând, pentru că fusese înțepat de o muscă-de-cal.

Calul înainta mai încet, fără ca el să-și dea seama, și acum că *realizase* ce se întâmpla…

A înjurat din nou, dar de data asta mai tare. Drumul dispăruse.

– Cum dracu' s-a întâmplat așa ceva?

Pusese întrebarea cu voce tare, dar vocea lui părea slabă, amortizată parcă de copaci. Mușteleе se ținuseră scai de ei. Una dintre ele a înțepat calul, care a dat cu putere din cap.

– Ei, haide, a spus William, liniștindu-se puțin. Doar nu poate fi departe, nu-i așa? O să-l găsim noi.

A îndreptat capul calului în altă direcție, întorcându-se ca s-o apuce pe un drum ce părea o scurtătură. Solul era moale în locul acela. Din când în când, se vedeau smocuri de iarbă, dar nu era iarbă deasă. Calul lăsa urme adânci pe unde trecea și împroșca fire de iarbă și noroi în galop, murdărindu-și picioarele, dar și cizmele lui William.

Înaintase pe direcția nord-nord-est… A ridicat din instinct ochii spre cer, dar acolo nu vedea nimic din ceea ce ar fi putut să-l ajute. Bolta cenușie își mai modifica aspectul. Ici-acolo se vedea câte un nor gros care ieșea în evidență din stratul purtător de umezeală, posac și aproape susurând. I-a ajuns la urechi un tunet slab și a înjurat din nou.

Ceasul lui ticăia încet și ticăitul acela îl liniștea. S-a ridicat în șa, nevrând să își asume riscul de a scăpa ceasul din mână. L-a scos din buzunar. Era ora trei.

– Nu-i așa de rău, i-a spus calului, prinzând curaj. Mai e până se-ntunecă.

Asta era adevărat doar teoretic, având în vedere condițiile atmosferice. După cum era vremea, parcă venise momentul crepusculului.

A ridicat privirea și s-a uitat la nori, calculând. Nu era nici o îndoială, avea să plouă cât de curând. Ei bine, nu avea să fie prima oară când atât el, cât și calul urmau să fie uzi. A oftat, a descălecat și și-a desfăcut sacul de dormit din pânză, care făcea parte din echipamentul lui militar. A încălecat din nou și, cu sacul din pânză pus pe umeri, cu pălăria bine trasă pe ochi, a pornit în căutarea drumului.

Primii stropi au început să cadă și un miros puternic s-a ridicat din mlaștina care voia să reacționeze astfel la picăturile de ploaie. Era un miros bogat de pământ, de prospețime… fecund, de parcă mlaștina s-ar fi întins, arătându-și trupul în leneșă plăcere în fața cerului, răspândind mirosuri care păreau a fi parfumul ce răzbătea din părul prostituatelor scumpe.

Din reflex, William a dus mâna la cartea pe care o avea în buzunar, dorind să noteze pe o margine de filă gândul său poetic. A scuturat însă din cap spunându-și:

– Idiotule!

Nu era îngrijorat cu adevărat. Așa cum îi spusese căpitanului Richardson, intrase de multe ori în Great Dismal și ieșise din acest ținut de multe ori. Nu fusese acolo singur. Venise împreună cu tatăl său dar, uneori, și cu un grup de vânători sau cu prieteni ai tatălui său, care erau indieni. Asta se întâmplase cu ani în urmă, dar…

– Rahat! a exclamat el, silindu-și calul să treacă printr-un desiș și sperând că dincolo de acesta se afla drumul, dar spre dezamăgirea lui, dăduse de alt desiș și de mai mulți ienuperi care miroseau în ploaie ca un pahar de gin parfumat, din Olanda. Nu avea posibilitatea de a întoarce calul, de aceea l-a făcut să meargă înapoi, plescăind.

S-a neliniștit când a văzut că urmele lăsate de copitele calului se umpleau încet, încet cu apă. Asta nu se întâmpla din cauza ploii. Solul era umed. Foarte umed. A auzit plescăitul făcut de copitele de dinapoi ale calului, care intraseră în mlaștină, și l-a îndemnat, străpungându-l imediat între genunchi.

Prins pe picior greșit, calul a tresărit, picioarele i s-au afundat în terenul mlăștinos și patrupedul a înălțat capul, nechezând, pentru că era surprins. Luat la rândul său pe neașteptate, William s-a desprins din șa și a căzut cu un plescăit.

S-a ridicat numaidecât, de parcă ar fi fost un pisoi cufundat în apă, speriat că ar fi putut fi înghițit de una dintre nenumăratele mlaștini din Great Dismal. Văzuse odată o căprioară din care nu mai rămăsese decât scheletul pe jumătate înghițit de pământul moale și aplecat într-o parte, cu dinții galbeni rânjiți în ceea ce își imaginase el că trebuia să fi fost un țipăt. S-a apropiat cu pași iuți, plescăind, de o suprafață de pământ pe care creștea un smoc de iarbă și s-a oprit acolo, chircit, de parcă ar fi fost regele broaștelor,

cu inima bătându-i să-i spargă pieptul. Calul lui… oare devenise prizonierul terenului mlăștinos?

– Iisuse! a exclamat el, luând o mână de iarbă. Era cu adevărat teren mlăștinos sau doar teren îmbibat de apă?

Scrâșnind din dinți, a făcut pași mari, înaintând prudent. A apăsat cu piciorul pământul și cizma lui s-a dus mai jos… mai jos. A tras piciorul repede în sus, dar apoi l-a pus din nou jos cu un *pleosc* și mulți stropi de apă. Din nou! Da! Doar atât de jos ajungea piciorul. Bine! Încă o dată. A înaintat dând din mâini ca o barză din aripi, pentru a-și menține echilibrul și…

– În regulă! a exclamat, simțind că i se taie răsuflarea. E doar teren îmbibat cu apă… și atât. Slavă Domnului!

S-a apropiat de cal și a luat sacul din pânză pe care îl pierduse atunci când căzuse. L-a pus apoi peste capul calului, acoperindu-i ochii. Așa se proceda cu un cal când era prea speriat pentru a ieși din grajdul aflat în flăcări. Tatăl lui îi arătase cum se face când grajdul din Mount Josiah luase foc, lovit de trăsnet.

Spre uimirea lui, ceea ce făcuse părea să fie de folos. Calul își agita capul, dar încetase să mai dea din picioare. A apucat armăsarul de căpăstru și i-a suflat în nări, șoptindu-i tot felul de lucruri liniștitoare.

Calul a fornăit, împroșcându-l cu stropi, dar părea să se liniștească. Patrupedul și-a înălțat capul, apoi a sărit în picioare și s-a scuturat, stropind cu noroi la trei metri distanță de el.

William era mult prea fericit pentru a-i mai păsa de asta.

A tras pânza de pe ochii patrupedului și l-a apucat de căpăstru, spunând:

– Așa, hai să plecăm de-aici.

Calul nu era atent la el, întorcându-și botul ascuțit într-o parte.

– Ce…

Nările lui mari s-au umflat, roșii ca sângele. Cu un nechezat gros, armăsarul a trecut pe lângă el, smulgându-i căpăstrul din mână și trântindu-l la pământ.

– *Nemernicule!* Ce mama dracului…

Tânărul a tăcut imediat. La doi pași de el, a trecut ceva lung, solid, care înainta cu mare repeziciune. Era ceva foarte mare.

William s-a întors, dar ființa aceea misterioasă dispăruse deja, tăcută, urmărind calul care necheza. Îl auzea cum fuge cuprins de spaimă, auzea crengile tufișurilor frângându-se și echipamentul zăngănind.

A înghițit un nod care i se pusese în gât. Auzise că râșii vânau din când în când în grupuri. Doi câte doi.

Simțea că-l mănâncă ceafa și a încercat să întoarcă, atât cât putea, capul, pentru că se temea să se miște, ca să nu atragă atenția animalelor care puteau fi ascunse după arborii de cauciuc și tufișurile din spatele lui. Nu se auzeau decât picăturile de ploaie.

O egretă albă a țâșnit dintre copaci și această apariție l-a surprins atât de mult, încât a simțit că i se oprește inima. A înlemnit, ținându-și respirația, până a simțit că se sufocă, dar nu s-a întâmplat nimic. A tras aer în piept și s-a ridicat de la pământ. Cămașa i se lipise de pantaloni și din ea picura apa.

Stătea pe un petic de pământ umed, acoperit cu vegetație. Apa trecea peste vârfurile cizmelor lui. Nu se scufunda, dar nici nu putea scoate cizmele cât era încălțat cu ele. Așa că s-a văzut obligat să scoată picioarele din cizme, să scoată cizmele din pământ și să înainteze în ciorapi, cu cizmele în mână.

A ajuns la un trunchi de copac putrezit și s-a așezat ca să scoată apa din cizme, dându-și seama cu tristețe în ce situație se găsea.

Se rătăcise într-o regiune mlăștinoasă în care pieriseră mulți oameni, atât indieni, cât și albi. Era nevoit să înainteze pe jos, fără alimente, foc sau adăpost, fără sacul lui de dormit, din pânză, ce urma să fie umplut cu paie sau cu iarbă, el oricum neputând găsi în acea regiune nici iarbă, nici paie. Tot avutul lui era prin buzunare; un briceag, un creion chimic, o bucată de pâine și una de brânză, o batistă murdară, câteva monede, ceasul și cartea, toate, fără nici o îndoială, umede. A verificat dacă lucrurile stăteau chiar așa cum credea și a descoperit că se oprise ceasul și cartea dispăruse; a înjurat cu glas tare.

Acest lucru părea să-l ajute și de aceea a înjurat din nou. Ploua cu găleata, dar nu mai conta, având în vedere situația în care se găsea. Păduchele pe care îl avusese pe trup descoperise că habitatul lui era ud și pornise în marș către un mediu uscat.

Bombănind și blestemând, William s-a ridicat în picioare, trăgându-și sacul din pânză peste cap și pornind în direcția în care o luase și calul.

Nu și-a mai găsit calul. Fie că râsul îl ucisese, fie că armăsarul scăpase și acum rătăcea prin mlaștină. A găsit, totuși, două lucruri care se desprinseseră din șa. Era vorba despre un sac ceruit, plin cu tutun, și o tigaie. Nici unul

dintre aceste obiecte nu îi era util pe moment, dar William se bucura de fiecare lucru care îi amintea de civilizație.

Ud până la piele și tremurând sub sacul lui, s-a refugiat sub un copac, privind fulgerul care brăzda cerul nopții. Lumina lui alb-albăstrie era orbitoare. Fiecare tunet zguduia cerul și spinteca aerul ca un cuțit, stârnind un miros înțepător, specific trăsnetului și obiectelor arse.

Aproape că se obișnuise cu această canonadă, când a simțit un șoc puternic și s-a trezit culcat la pământ, rostogolindu-se prin noroi și frunze putrezite. Tușind și gâfâind, s-a ridicat și și-a șters noroiul de pe față. Ce *naiba* se întâmplase? O durere ascuțită în brațul drept l-a făcut să se trezească la realitate și, la lumina unui fulger, a văzut că o bucată de lemn de aproximativ șase inch îi intrase în antebrațul drept.

Privind repede în jur, și-a dat seama că terenul era plin de așchii și bucăți de lemn, iar mirosul de sevă și duramen era amestecat cu mirosul de ars.

Iată. Alt trăsnet și a văzut totul. La o sută de pași, se afla un chiparos mare, pe care William se hotărâse să îl folosească drept reper. Era de departe cel mai înalt copac din zonă. Din acel copac nu mai rămăsese decât un ciot, care fusese lovit la rândul său de următorul trăsnet.

Tremurând și aproape surd, William a scos bucata de lemn din antebrat, apăsând cămașa pe rană, ca să oprească sângerarea. Nu era o rană adâncă, dar din cauza șocului produs de bubuitura tunetului, mâna începuse să îi tremure. A tras sacul din pânză pe umeri și s-a lipit din nou de rădăcinile copacilor.

La un moment dat, în timpul nopții, furtuna s-a oprit.

Pentru că nu mai era zgomot, el a început să moțăie, chinuit de neliniște, și s-a trezit privind în nesfârșirea ceții.

A simțit că frigul îi pătrunsese până-n oase. El crescuse în regiunea Lake District din Anglia și știa că ceața reprezenta o primejdie. Când era ceață se pierdeau oi din turmă, care, fie erau sfâșiate de câini sau de vulpi, fie dispăreau pur și simplu. Uneori dispăreau și oameni.

Dădaca Elspeth spusese că, odată cu ceața, vin pe pământ morții. O vedea înaintea ochilor, o femeie în vârstă, cu spatele drept și care nu se temea de nimic. Stătea în camera lui la fereastră și privea ceața. Spusese totul încet, ca și când ar fi vorbit cu ea însăși. William nu credea că bătrâna își dădea

seama că era și el acolo. Când și-a dat seama că micuțul era în încăpere, a tras repede perdeaua și a venit lângă el, pentru a-i pregăti ceaiul, fără a mai rosti nici un cuvânt.

S-a gândit că și-ar fi dorit o ceașcă de ceai fierbinte, de preferat cu foarte mult whisky în el. Ceai fierbinte, pâine prăjită cu unt, sendvișuri cu gem și prăjituri.

Se gândise la ceaiul de care se bucurase în copilărie și astfel și-a adus aminte de bucata de pâine și de brânză. Le-a scos din buzunar, simțindu-se însuflețit. A mâncat încet, savurând acea masă fără gust, de parcă ar fi fost o piersică muiată-n coniac. S-a simțit mult mai bine, deși ceața îi atingea fața, din păr îi picura apă, era ud până la piele și îl dureau mușchii, pentru că tremurase toată noaptea.

Avusese prezența de spirit de a pune tigaia în ploaie și acum avea apă proaspătă de băut, cu un delicios iz de grăsime.

– Nu-i atât de rău, a spus el, ștergându-se la gură. Nu-i încă atât de rău.

Glasul îi suna ciudat. Orice voce sună ciudat pe ceață.

Până atunci, i se întâmplase de două ori să se rătăcească în ceață și nu mai voia să repete această experiență. Cu toate acestea, experiența aceasta se repeta din când în când în coșmarurile lui, când umbla prin valul alb al ceții, un val atât de gros încât nici nu-și vedea picioarele și nici nu auzea glasurile celor morți.

A închis ochii, preferând întunericul vălătucilor albi de ceață pe care îi simțea reci, pe degete, pe față.

Auzise acele glasuri în trecut. Încerca să nu le mai audă și acum.

S-a ridicat hotărât în picioare. Trebuia să se miște. În același timp, însă, era o nebunie să înainteze orbește prin mlaștină, ținându-se de plantele care creșteau acolo.

Și-a prins tigaia la brâu, și-a tras pânza peste umăr și a început să pipăie. Lemnul de ienupăr nu era bun, crăpa sub lama cuțitului și nu exista nici o creangă care să fie mai lungă de câțiva inch. Ar fi preferat lemn de eucalipt, dar și-ar fi dorit mai curând să dea de un arbore tupelo sau de un anin negru.

După un timp care i s-a părut a fi o veșnicie, a întâlnit un pâlc de anini negri, mici. A înaintat pas cu pas și și-a dus la nas și la gură frunzele unui copac, pentru a-l identifica.

S-a oprit înaintea unui trunchi subțire, care avea un diametru de aproximativ un inch, s-a proptit cu picioarele în pământ și l-a tras în sus cu

ambele mâini. Copăcelul a ieșit din pământ, dar peste cizma lui William a trecut ceva. Tânărul a scos un strigăt, dar șarpele, căci un șarpe fusese, dispăruse deja.

Transpira, deși era frig, a scos tigaia de la brâu și a lovit cu ea pământul pe care nici măcar nu-l vedea. Pentru că nu detecta nici o mișcare și ajunsese la concluzia că solul era destul de solid, William a întors tigaia cu fundul în sus și s-a așezat pe ea.

A apropiat trunchiul subțire de față și a reușit să facă în așa fel încât să nu se taie. După ce a muncit destul de mult, a izbutit să facă din acel trunchi un băț lung de aproximativ doi metri, cu un capăt ascuțit.

Great Dismal era o regiune primejdioasă, dar bogată în vânat. William nu voia să ucidă un urs și nici măcar un cerb cu acea suliță improvizată. Oricum se pricepea sau se pricepuse destul de bine la a vâna broaște. Un servitor de la conacul bunicului său îl învățase să vâneze broaște și făcuse acest lucru și în tovărășia tatălui său, când fuseseră împreună în Virginia. În ultimii ani, când se aflase la Londra, nu mai avusese ocazia de se antrena, dar era convins că nu uitase cum se vânează broaște.

Auzea broaștele orăcăind peste tot în jurul său neintimidate de ceață.

– Oaaac-oac, oaaac-oac, cu-ac, cu-ac! a exclamat William.

Broaștele nu păreau deloc impresionate de acest așa-zis recital al tânărului ofițer.

– Bine. Las' că vă arăt eu, a spus William.

A pipăit cu un deget pământul din jurul său. Era tocmai potrivit pentru scopul pe care și-l propusese… S-a gândit că ar fi fost mai potrivită o armă în formă de trident. De ce nu? Avea timp.

A început să taie alte două crengi, pe care să le unească într-un fel cu bățul pe care deja îl tăiase, cu scoarță de ienupăr, dar a renunțat imediat la această idee, rupând o bucată de sfoară de la poalele cămășii.

Mlaștina fierbea după furtună. Își pierduse cutia cu iască, dar se îndoia că fie și un trăsnet trimis de sfântul Ilie din ceruri ar fi putut aprinde un foc în locul acela. Pe de altă parte, până ce avea să apară soarele și va reuși să prindă o broască, el avea să fie atât de disperat de foame, încât o s-o mănânce crudă.

În mod paradoxal, acest gând a avut asupra sa un efect liniștitor. Nu avea să moară de foame, nici de sete. Cât se afla în mlaștină, era ca și cum ar fi trăit într-un burete.

Nu avea nici un plan. Știa doar că mlaștina era întinsă, dar se termina și ea undeva. Așa stând lucrurile, odată ce se putea orienta după soare, putea fi sigur că nu avea să se învârtească în cerc. Și-a propus să înainteze în linie dreaptă, până ce avea să iasă din mlaștină sau avea să ajungă pe malul lacului. Dacă găsea lacul... ei bine, Dismal Town se afla chiar pe malul lacului. Nu avea decât să înainteze pe malul lacului ca să găsească orașul.

Aceasta fiind situația, dacă în timp ce vâna broaște nu avea să cadă pradă vreunui animal mare, nu avea să fie mușcat de vreun șarpe veninos, nu avea să se îmbolnăvească de friguri din cauza apei murdare și a mirosurilor greu de suportat, totul urma să fie în ordine.

A vrut să vadă dacă tridentul lui improvizat era bun și l-a înfipt în noroi. Era bun. Trebuia doar să aștepte până ce se va fi ridicat ceața.

Ceața nu avea de gând să se ridice. Dimpotrivă, a devenit mai densă. Abia dacă își vedea degetele mâinii, pe care o adusese foarte aproape de ochi. Tânărul ofițer a oftat, s-a înfășurat mai bine în sacul său și s-a sprijinit de trunchiurile arinilor negri. Și-a cuprins genunchii cu mâinile și s-a bucurat de căldura corpului său, atâta câtă era și a închis ochii, pentru a nu mai vedea albul cetii.

Broaștele continuau să orăcăie. Fără a se lăsa tulburat de orăcăit, William a început să asculte celelalte sunete ale mlaștinii. Cele mai multe dintre păsări erau tăcute, așteptând, la fel ca și el, să se ridice ceața. Când și când se mai auzea țipătul gros al câte unui buhai-de-baltă. Se auzea și câte un plescăit, poate al vreunui bizam.

Un *pleosc* puternic a trădat prezența unei broaște țestoase care împinsese o creangă în apă. Prefera să audă acele sunete, pentru că știa de unde veneau. Îl neliniștea foșnetul crengilor, care putea trăda prezența unui animal sau a unui om care pornise la vânătoare. A remarcat strigătul ascuțit și scurt al unui animal mic, apoi sunetele mlaștinii au încetat să se mai audă.

William auzise pietrele vorbindu-i la Helwater, în Lake District, acolo unde locuiau bunicii din partea mamei. Le auzise pe ceață, dar nu spusese nimănui acest lucru.

S-a mișcat puțin și a simțit ceva la ceafă. A pus mâna la locul cu pricina și și-a dat seama că o lipitoare i se prinsese de ceafă. A desprins-o revoltat și a aruncat-o cât colo, în ceață. După ce și-a mângâiat ceafa o vreme, revenind la poziția inițială, a încercat să lase deoparte amintirile care păreau să vină peste el valuri, valuri, întocmai ca vălătucii de ceață. O auzise și pe mama

lui, pe mama lui adevărată, șoptindu-i ceva. De aceea intrase în ceață. Fuseseră la un picnic, la cascadă, bunicii, mama Isabel și câțiva prieteni, însoțiți și de câțiva servitori. Când ceața s-a lăsat brusc, așa cum se întâmpla uneori, se grăbiseră cu toții să strângă tot ceea ce aduseseră pentru prânz, iar el fusese lăsat singur să privească inexorabilul zid alb, care plutea în tăcere către el.

Putuse să jure că auzise o femeie șoptind, doar că nu fusese în stare să deslușească vorbele rostite. Era sigur însă că femeii îi era dor de ceva sau de cineva și că i se adresase lui.

Atunci intrase în ceață. Preț de câteva clipe, fusese fascinat de mișcarea vaporilor de apă pe pământ, de licărul acestora și de impresia că ei ar putea fi vii. Dar apoi ceața a devenit mai deasă și, deodată, și-a dat seama că se rătăcise.

Strigase. Mai întâi o strigase pe femeia despre care credea că era mama lui. *Odată cu ceața vin pe pământ morții.* Mai tot ce știa despre mama lui era că murise. Era de vârsta lui de acum când murise. Văzuse și trei portrete de-ale sale. Lui i se spunea că avea părul ei și aceeași măiestrie în strunirea cailor.

Ea îi răspunsese. Putuse să jure că îi răspunsese cu glasul, dar fără a rosti cuvinte. Simțise mângâierea unor degete reci pe obraz și continuase să înainteze fascinat.

Apoi a căzut, împiedicându-se de pietre, lovindu-se rău și simțind că rămăsese fără aer. Ceața se lăsase peste el și apoi își văzuse de drum, dornică să îmbrățișeze alte lucruri și lăsându-l întins la pământ. A auzit pietrele murmurând. Murmurau toate pietrele aflate în preajmă, iar el a început să se târască. A început să alerge cât l-au ținut picioarele și să strige. A căzut din nou, s-a ridicat și a început să alerge.

S-a prăbușit în cele din urmă fără a mai fi în stare să mai înainteze și s-a prins speriat de firele de iarbă, înconjurat de un mare gol. Apoi i-a auzit strigându-l. Erau voci pe care le știa și a încercat să le răspundă, însă îl durea gâtul de la atâta urlat și nu a fost în stare decât să scoată niște sunete nearticulate cu glasul lui răgușit, fugind în direcția din care credea că veneau glasurile. Da, numai că pe ceață sunetele se aud cu totul altfel decât în mod obișnuit.

A fugit, dar s-a împiedicat de ceva și s-a rostogolit în josul unei pante, s-a lovit de pietre și s-a oprit pe marginea unui coborâș abrupt. Glasurile se aflau acum în spatele lui, dar s-au depărtat, l-au părăsit.

Îl găsise Mac. O mână mare se coborâse asupra lui și îl apucase. În clipa următoare simțea că este ridicat de jos, zgâriat, plin de vânătăi și sângerând, cu dinții încleștați, lipit de cămașa aspră a servitorului scoțian care îl ținea cu brațele lui puternice, de parcă ar fi vrut să nu-i mai dea drumul niciodată.

Când avea coșmarul, uneori se trezea cu Mac lângă el, alteori se trezea scăldat într-o sudoare rece, neputând să adoarmă, așteptând speriat să vină ceața, să audă vocile.

A înlemnit pentru că a auzit zgomot de pași și a început să respire cu grijă. Apoi a adulmecat și a simțit mirosul inconfundabil de fecale de mistreț. Mistreții deveneau primejdioși dacă îi speriai.

A auzit zgomote făcute de animale care adulmecau, apoi zgomote de pași, stropi de apă și fâșâitul unor trupuri mari, care treceau încet pe lângă tufe de ilice și ignamă. Și-a îndreptat imediat spatele, încercând să determine cu exactitate de unde veneau sunetele. Pe o ceață ca aceea, nici un animal nu își putea propune o țintă anume, exceptând situația în care înainta după niște urme.

Mlaștina era plină de urme nesfârșite lăsate de tot felul de animale, începând cu cerbi și căprioare, oposumi și terminând cu urșii negri. Duceau întotdeauna către o sursă de apă potabilă și nu duceau niciodată într-un loc în care puteai fi înghițit de mlaștină. Aceste două lucruri erau suficiente pentru William.

Mai spuseseră ceva despre mama lui. *Nesăbuită*, spusese bunica lui cu tristețe. *A fost întotdeauna nesăbuită și impulsivă.* După aceea, ochii bunicii stăruiseră asupra lui cu îngrijorare, spunând: *Și tu ești întocmai ca ea. Dumnezeu să ne aibă în pază.*

– Poate că așa sunt! a exclamat William și s-a ridicat în picioare, luându-și arma pentru broaște și spunând pe un ton sfidător:

– Dar *eu* nu am murit. Nu încă.

Asta știa cu siguranță. Și mai știa că poți să rămâi într-un loc când te-ai rătăcit, doar dacă te caută cineva.

37

PURGATORIUL

A treia zi, la prânz, a găsit lacul.

Ajunsese la el trecând pe sub o boltă de chiparoși ale căror trunchiuri groase se ridicau din solul ud, ca niște piloni. Pe jumătate mort de foame, simțind că plutește, William a înaintat prin apa care îi ajungea până la pulpe.

Nu se simțea nici o adiere și apa era liniștită. Singura mișcare perceptibilă era aceea a picioarelor sale și a insectelor care îl chinuiau. Avea ochii umflați din cauza înțepăturilor de țânțari, dar și din cauza puricilor de nisip. Nu înțepau precum sutele de țânțari, dar aveau alt mod de a-l chinui, îl făceau să îi privească în timp ce soarele care trecea prin aripioarele lor le dădea reflexe aurii, albastre și roșii.

Suprafața netedă a apei reflecta atât de fidel copacii aflați pe mal, încât nici nu-și dădea seama unde se află, prins între două lumi. Din când în când, nu mai știa ce însemna „sus" și „jos", privind printre ramurile chiparoșilor înalți. Copacii se înălțau la peste douăzeci și cinci de metri deasupra capului său. Norii păreau să plutească printre crengi și avea senzația că o să cadă.

Își scosese bucata de lemn de chiparos din brat și făcuse tot posibilul ca din rană să curgă cât mai mult sânge, dar îi mai rămăseseră sub piele destule așchii mici, iar brațul ardea și pulsa. La fel și capul. Răcoarea și ceața au dispărut de parcă nu ar fi existat vreodată, iar el înainta într-o lume toropită de căldură și învăluită în liniște, care lucea pe margini. Simțea arsuri în spatele ochilor.

Dacă se uita la cizmele sale, vedea cum valurile în formă de V tulburau imaginile în oglindă și asta îl ajuta să înainteze ținându-și spatele drept. Dacă se uita însă la libelule… începea să se clatine și simțea că își pierde echilibrul, pentru că simțea că nu înaintează nici în aer, nici în apă.

În apă a apărut o adâncitură ciudată, la câțiva inch de pulpa piciorului drept. A clipit des și a simțit trupul greu trecând unduitor prin apă. Apoi a zărit un cap ascuțit, triunghiular, care nu prevestea nimic bun.

A tras aer în piept și a împietrit. Spre norocul lui, mocasinul-de-apă a continuat să se deplaseze.

L-a urmărit cum se depărta și s-a întrebat dacă era comestibil. Nici nu mai conta. Rupsese tridentul improvizat. Prinsese trei broaște mici, înainte

ca sfoara care lega cele trei crengi să se rupă. Nu fuseseră rele, deși carnea crudă avea gust de cauciuc. I-a chiorăit stomacul și și-a stăpânit impulsul nebunesc de a se scufunda pentru a prinde șarpele și pentru a-i smulge cu dinții carnea de pe oase.

Poate că va putea prinde un pește.

A stat nemișcat câteva minute, pentru a se asigura că șarpele se îndepărtase. Apoi a înaintat încet privind atent valurile mici, care luau naștere pentru că el se mișca, spărgând oglinda apei în mai multe bucăți.

Peste puțină vreme, suprafața apei a început să se miște. Sute de valuri mici se loveau de lemnul cenușiu-maroniu al chiparoșilor, strălucind, astfel încât acel vârtej format din copaci și nori a dispărut. A înălțat capul și a descoperit lacul aflat înaintea sa.

Era vast. Mult mai mare decât și-ar fi închipuit. Din apă ieșeau chiparoși gigantici, printre aceștia se mai vedeau cioturile și resturile copacilor care se aflaseră cândva acolo. Malul îndepărtat părea a fi negru, pentru că acolo creșteau arini negri și tufe de dârmoz.

Lingându-și buzele, și-a făcut palma căuș, a băut din apa maronie; era proaspătă, puțin amară.

Și-a trecut mâna udă peste față și a început să tremure, cuprins deodată de frig.

– Bine, a spus el, simțind că nu mai are aer. A înaintat, văzând că malul se îndepărta din ce în ce mai mult de el, până când s-a văzut înconjurat de apă, având în spate vegetația bogată a mlaștinii. Încă mai era scuturat de frisoane, dar le ignora.

Lacul Drummond își luase numele de la un fost guvernator al Carolinei de Nord. Un grup de vânători din care făcea parte și guvernatorul William Drummond a intrat în mlaștină. O săptămână mai târziu, Drummond, singurul care supraviețuise din întregul grup, a ieșit din mlaștină, pe jumătate mort de foame, dar și din cauza febrei, spunând că descoperise un lac imens în mijlocul ținutului Great Dismal.

William a tras adânc aer în piept, clănțănind din dinți. Ei bine, nu fusese mâncat încă și reușise să găsească lacul. Încotro trebuia să meargă pentru a ajunge la Dismal Town?

A privit cu atenție malul, căutând o trâmbă de fum, o breșă în vegetația deasă, care să fi trădat prezența unei așezări. Nimic.

Oftând, a băgat mâna în buzunar, a scos un bănuț și l-a aruncat în aer. Abia dacă a mai reușit să-l prindă. *L-am prins! L-am prins!* Pajură. S-a întors cu hotărâre și a pornit la drum. Un picior s-a împiedicat de ceva în apă. A privit în jos și a văzut gura albă a unui mocasin-de-apă care se pregătea să-l muște. Și-a ridicat piciorul din reflex, iar colții șarpelui au intrat în vârful cizmei sale.

A strigat și a mișcat repede din picior, reușind să scape de reptila care a zburat prin aer și a aterizat în apă cu un plescăit. Nu pățise nimic, dar șarpele s-a întors aproape instantaneu în apă și a pornit spre el ca o săgeată.

William a luat tigaia de la brâu și a lovit cu toată puterea. Nu a așteptat să vadă dacă nimerise, ci a pornit în fugă spre mal.

S-a oprit gâfâind între eucalipți și ienuperi. Nu a avut însă prea mult timp să-și tragă sufletul, pentru că a văzut reptila maronie, lucind precum arama, care se îndrepta spre el, alunecând pe pământul umed.

A scos un strigăt și a fugit.

A fugit orbește, auzind plescăitul făcut de el însuși la fiecare pas, trecând pe lângă copaci, făcând eforturi pentru a trece prin tufișuri, care parcă voiau să-i prindă picioarele, croindu-și drum printre frunze și crengi căzute la pământ. Nu a privit înapoi, dar nici înainte nu a privit cu adevărat, și s-a lovit deodată de un om, care-i stătea în drum.

Omul a scos un strigăt și a căzut pe spate, iar William a căzut peste el. S-a ridicat și a observat că un indian îl privea uluit. Înainte de a se putea scuza, cineva l-a apucat de braț cu brutalitate.

Era alt indian, care i-a spus ceva pe un ton care oscila între furie și curiozitate.

William ar fi vrut să-i ofere ceva, dar nu avea ce, astfel încât s-a întors către lac și a spus:

– Șarpe.

Indienii au înțeles cu siguranță cuvântul, deoarece pe chipurile lor s-a citit îngrijorarea și au privit în direcția pe care le-a arătat-o William. Parcă pentru a susține tot ce spunea tânărul ofițer, mocasinul-de-apă a apărut, croindu-și drumul printre rădăcinile copacilor.

Amândoi indienii au început să strige și unul dintre ei a apucat bâta și a vrut să lovească șarpele. Nu și-a atins ținta și șarpele s-a încordat, vrând să-l muște. Și-a greșit ținta, la rândul său, dar nu cu mult, iar indianul s-a dat înapoi, lăsând bâta din mână.

Celălalt indian a spus ceva, cuprins de dezgust. Și-a luat la rândul său bâta și a început să dea ocol cu grijă mocasinului-de-apă. Supărat de nereușita sa, șarpele a scos un sâsâit și s-a repezit, de parcă ar fi fost o suliță, la piciorul celui de-al doilea indian. Acesta a scos un strigăt, s-a dat înapoi, dar a ținut bine bâta-n mână.

Încântat că nu el era ținta atacului șarpelui, William s-a tras deoparte. Cu toate acestea, văzând că șarpele era dezorientat, a apucat tigaia și a lovit cu toată puterea, o dată și încă o dată. S-a așteptat să vadă șarpele mort.

Nu a văzut nimic, dar simțea mirosul reptilei, greu, de castraveți putreziți. S-a uitat bine în jur și a încercat să deslușească ceva în noroiul răscolit și printre frunze. Apoi s-a uitat la indieni.

Unul dintre ei a ridicat din umeri. Celălalt a arătat cu degetul către lac și a spus ceva. Era evident că șarpele înțelesese că se găsea în inferioritate și hotărâse să se retragă.

William și-a îndreptat spatele, apucând mai bine tigaia în mână. Cei trei bărbați își zâmbeau nervos.

Tânărul ofițer nu avea, în general, nici o problemă.

Mulți dintre ei se aflaseră pe pământurile familiei și tatăl lui îi făcuse întotdeauna să se simtă bineveniți, fumase cu ei pe verandă și mâncase în tovărășia lor. Nu știa din ce trib făceau parte cei doi indieni. După chip păreau să facă parte dintr-un trib care aparținea marii familii a algonkinilor. Aveau pomeții proeminenți și erau înalți. Dacă așa stăteau lucrurile, înseamnă că ei se aflau foarte departe, la sud față de ținuturile lor de vânătoare.

La rândul lor, indienii îl priveau cu atenție, iar asta l-a făcut să simtă fiori pe șira spinării. După aceea, unul dintre indieni i-a spus ceva celuilalt, uitându-se cu coada ochiului la tânărul ofițer, pentru a vedea dacă acesta înțelegea ceva. Indianul care nu vorbise a zâmbit, arătându-și dinții maronii.

– Tutun? a întrebat el, întinzând palma.

William a dat din cap în semn că da, încercând să respire mai încet și scotocind prin haină. Se folosea doar de mâna dreaptă, ca să nu lase deoparte tigaia.

Era posibil ca indienii să știe cum se poate ieși din mlaștină. Ar fi trebuit să aibă cu ei o relație bună și apoi… Ceva din subconștientul său îl îndemna să plece dracului de-acolo și asta cât mai rapid.

Scoțând săculețul de tutun, l-a aruncat cât a putut de tare spre indianul care se apropia de el, pentru ca după aceea să o rupă la fugă.

În spatele lui s-au auzit o exclamație plină de uimire și apoi zgomot de pași. Subconștientul său îl îndemna să alerge cât mai repede, dar știa că nu va rezista mult. Își consumase toată energia când fugise de șarpe. Nu îl ajuta prea mult faptul că alerga, ținând într-o mână o tigaie din fier.

Ar fi putut să scape de urmăritori dacă ar fi reușit să se distanțeze de ei suficient de mult, încât să se poată ascunde. Având în minte acest lucru, a început să alerge mai repede, trecând de un petic de pământ lipsit de vegetație, pentru ca apoi să ajungă printre niște eucalipți și mai apoi, într-un desiș de ienuperi, ieșind în cele din urmă într-o cărare croită de animalele sălbatice. A ezitat o clipă. Ce să facă? Să se ascundă în desiș. Dorința de a fugi era, însă, foarte puternică, astfel încât a început din nou să alerge, simțind cum cârceii și crengile i se prindeau de haine.

Slavă Domnului, a auzit mistreții la timp, mai precis a auzit fornăituri și un guițat care trăda surprinderea. Pe urmă, a deslușit foșnetul tufișurilor și și-a dat seama că niște animale solide umblau prin preajmă. A simțit mirosul de noroi cald și de carne de mistreț. Probabil că dincolo de curba pe care o făcea cărarea, animalele se tăvăliseră prin noroi.

– Rahat! a spus el încet, pentru ca, după aceea, să se ascundă în tufișurile de la marginea cărării. Erau acolo niște ienuperi. Să se suie într-unul din ei? Gâfâia și sudoarea i se scurgea în ochi.

Toți arbuștii din preajmă erau ienuperi. Unii erau destul de mari, dar aveau trunchiurile răsucite și era imposibil să te sui în ei. S-a ascuns în spatele unui astfel de copac și a încercat să facă în așa fel încât să respire încet.

Inima părea să-i bată în urechi, astfel încât nu avea cum să-i audă pe urmăritorii săi.

Ceva l-a atins pe mână, iar el a ridicat tigaia din reflex, sărind în picioare.

Câinele a privit uluit tigaia, pentru ca apoi să-și arate colții și să mârâie la William.

– Ce naiba cauți tu aici? l-a întrebat hotărât tânărul.

Pe toți dracii, era mare cât un căluț!

Câinele și-a dezvelit și mai mult colții, părând a fi lup. Iisuse, oare chiar *nu putea fi* lup? Nu, pentru că a început să latre.

– Taci din gură, pentru numele lui Dumnezeu!

Această izbucnire venise prea târziu. Auzea vocile indienilor neliniștiți și destul de aproape de el.

– Șezi, i-a spus câinelui, făcând câțiva pași înapoi și întinzând mâna spre el. Șezi. Cățel cuminte.

Câinele nu a rămas pe loc, ci l-a urmărit, continuând să mârâie și să latre. Lătratul i-a tulburat pe mistreți. S-a auzit un tropot puternic și apoi strigătul de surprindere al unui indian.

Cu coada ochiului, William a surprins o mișcare. Un indian foarte înalt îl privea. Pe toți dracii, acum erau mai mulți indieni.

– Pleacă de-aici, câine, a spus indianul cu blândețe și cu un accent tipic scoțian.

Câinele a încetat să mai latre, dar a început să se învârtească neliniștit în jurul lui, mârâind.

– Cine...? a început William, dar a fost întrerupt de cei doi indieni, pe care îi întâlnise deja și care au apărut deodată din tufișuri. S-au oprit brusc când l-au zărit pe indianul cel înalt și au privit cu îngrijorare câinele care a deschis încet botul, arătându-și colții impresionanți și strălucitori.

Unul dintre indienii pe care William îi întâlnise mai devreme i-a spus ceva răstit indianului înalt – slavă Domnului că nu erau împreună – iar acesta a răspuns pe un ton cu totul neprietenos. William habar nu avea ce anume spusese indianul înalt, dar era clar că nu fusese pe placul celor doi. Amândoi s-au întunecat la față și unul dintre ei a dus mâna instinctiv la bâtă. Câinele a scos un sunet gutural și indianul a luat imediat mâna de pe bâtă.

Cei doi au vrut să spună ceva, dar indianul cel înalt i-a oprit spunând ceva foarte hotărât și făcând cu mâna un gest inconfundabil, prin care parcă voia să spună: „Plecați de-aici!" S-au uitat unul la altul, iar William și-a îndreptat spatele, s-a apropiat de indianul înalt și i-a privit pe cei doi fără teamă. Unul dintre cei doi indieni s-a uitat urât la William, dar celălalt s-a uitat când la indianul cel înalt, când la câine. Apoi a făcut din cap o mișcare aproape imperceptibilă, amândoi s-au întors pe călcâie și au plecat fără a scoate un cuvânt.

Lui William îi tremurau picioarele, pentru că frigurile treceau valuri-valuri prin trupul lui. Deși nu voia să se afle la același nivel cu fiorosul câine, s-a așezat de-a dreptul pe pământ. Degetele îi înțepeniseră, atât de tare strânsese mânerul tigăii. A reușit să le întindă cu oarecare dificultate și a pus tigaia lângă el.

– Mulțumesc, a spus tânărul ofițer, ștergându-și transpirația de pe obraji. Vorbești... engleza?

– Am întâlnit câțiva englezi care au spus că eu nu știu limba lor, dar trag nădejde să înțelegi ce spun, a replicat indianul așezându-se lângă el și privindu-l cu vădită curiozitate.

– Iisuse! a exclamat William. Tu nu ești indian!

Chipul omului nu era, *cu siguranță*, al unui indian algonkin. Acum că-l vedea mai de aproape, William și-a dat seama că bărbatul acela era mai tânăr decât crezuse la început, poate puțin mai în vârstă decât el, era alb, avea pielea arsă de soare și fața îi era acoperită de tatuaje. La nivelul pomeților avea, de pildă, o linie punctată. Era îmbrăcat în haină și pantaloni de piele, iar pe umăr avea, incredibil, o pătură scoțiană colorată în alb și roșu.

– Ba da, sunt, a replicat albul sec, pentru ca apoi să își îndrepte bărbia în direcția în care porniseră cei doi indieni și să întrebe:

– Pe ăia unde i-ai întâlnit?

– Lângă lac. Mi-au cerut tutun… și le-am dat tutunul. Pe urmă au pornit după mine. Nu știu de ce.

Omul cu pătura pe umăr a ridicat din umeri, spunând:

– Voiau să te ducă spre apus și să te vândă ca sclav pe pământurile indienilor Shawnee.

A zâmbit apoi și a continuat:

– Ar fi vrut să le dau jumătate din suma pe care o valorezi.

William a tras adânc aer în piept, replicând:

– Vă mulțumesc, dacă așa stau lucrurile și… sper că nu sunteți însuflețit de aceeași intenție.

Așa-zisul indian nu a izbucnit în râs, dar a părut vădit amuzat și a ținut să spună:

– Nu. Eu nu mă îndrept spre vest.

William s-a simțit ușurat și, în ciuda faptului că se încălzise puțin, a simțit cum frisoanele puneau din nou stăpânire pe el. Și-a cuprins genunchii cu mâinile și a simțit că brațul drept începea să-l doară din nou.

– Credeți cumva… că or să se întoarcă? a întrebat tânărul ofițer.

– Nu, a replicat albul care spunea că este indian. Le-am spus să plece.

William l-a privit cu uimire, întrebând:

– Și de ce credeți că vor face precum le-ai spus?

– Pentru că sunt Mingo, a replicat cu răbdare omul cu fața tatuată. Ei sunt Mingo și eu sunt un Kahnyen'kehaka… un mohican. Se tem de mine.

William l-a privit cu atenție. Omul nu mințea. Era la fel de înalt ca și el, dar slab ca o scândură. Părul negru îi era uns cu grăsime de urs și dat pe spate. Părea că știe ce spune, dar nu inspira teamă.

Omul îl studia cu același interes cu care îl studiase și el la rândul său.

William a tușit, și-a dres glasul și apoi a întins mâna, spunând:

– Sluga dumneavoastră, domnule. Numele meu este William Ransom.

– Oh, vă cunosc foarte bine, a replicat omul tatuat pe un ton ciudat, întinzând mâna și strângându-i-o cu hotărâre pe aceea a lui William, pentru ca apoi să continue:

– Ian Murray. Ne-am cunoscut deja.

Ian s-a uitat la hainele rupte ale tânărului ofițer, la fața lui asudată, la cizmele lui tocite, pentru ca apoi să spună:

– Arătați mai bine decât atunci când v-am văzut ultima oară, dar nu cu mult mai bine.

Murray a luat ceaunul de pe foc și l-a așezat pe pământ. A pus lama cuțitului între cărbunii încinși și apoi l-a băgat în tigaia în care era apă. Metalul fierbinte a sfârâit și din vas s-au înălțat aburi.

– Gata? a întrebat.

– Da.

William s-a așezat în genunchi lângă un buștean de plop și și-a sprijinit de el brațul rănit. Brațul i se umflase mult din cauza unei aschii ce se vedea neagră sub piele. Pielea era întinsă și transparentă din cauza puroiului.

Mohicanul – William nu era în stare să considere că Ian era altceva, în ciuda numelui pe care îl purta și a accentului său – l-a privit de partea cealaltă a bușteanului, cu sprâncenele ridicate întrebător și i-a spus:

– Oare pe dumneavoastră v-am auzit? Pe dumneavoastră v-am auzit țipând ceva mai devreme?

Imediat după ce a rostit întrebarea, Ian l-a apucat cu putere de încheietura mâinii.

– Ei, da, am strigat! a replicat William încăpățânat. M-a atacat un șarpe.

– Oh! a exclamat Murray, strâmbându-se puțin într-un zâmbet. Țipați ca o femeie.

Ian s-a uitat atent la ceea ce avea de făcut, împingând cuțitul în jos.

William a scos un urlet.

– Acum e mai bine, a spus Murray.

A zâmbit discret, ca pentru sine, și, apucându-l cu hotărâre pe William de mână, a înțepat pielea chiar lângă așchie, tăietura fiind de aproximativ șase inch. Întorcând pielea cu vârful cuțitului, a scos așchia mare și apoi a adunat cu delicatețe așchiile mai mici de chiparos.

După ce a scos toate așchiile mici pe care le-a văzut, a apucat cu un colț al păturii mânerul rotund al ceaunului și a turnat apa fierbinte pe rana deschisă.

William a scos din nou un urlet, dar a rostit și câteva cuvinte.

Murray a dat din cap și a plescăit din buze a reproș, spunând:

– Am priceput. Trebuie să am grijă să nu cumva să muriți, pentru că dacă muriți, o să ajungeți în iad la cât de urât vorbiți.

– Nu îmi propun să mor, a replicat William sec.

Respira sacadat și și-a șters cu mâna transpirația care se adunase deasupra unei sprâncene. Și-a mișcat și cealaltă mână încet, scuturând de pe degete apă amestecată cu sânge. A simțit că amețește și s-a așezat repede pe buștean.

– Dacă sunteți amețit, băgați-vă capu' între genunchi, i-a sugerat Murray.

– Nu sunt amețit!

Ian nu a răspuns. Nu se auzea decât sunetul specific mestecatului. În timp ce aștepta să fiarbă apa din ceaun, Murray intrase în apă și culesese niște plante care aveau un miros puternic. Acum mesteca frunzele acelor plante și le scuipa într-un dreptunghi din pânză. După aceea, a scos un fel de ceapă din tolba lui. A tăiat o bucată mare din ceapa aceea și a privit-o atent, pentru ca apoi să ajungă la concluzia că se va putea folosi de ea, chiar și fără să o mestece. A adăugat acea felie de ceapă în triunghiul din pânză, împachetând totul cu grijă.

A pus prișnița peste rană și a prins-o bine cu niște fâșii rupte din poalele cămășii lui William.

Murray s-a uitat îngândurat la William, spunând:

– Sunteți încăpățânat, nu-i așa?

William l-a privit cu ochi mari pe scoțian pentru că era uimit de această observație, deși prietenii, rudele și superiorii din armată îi spuseseră în mod repetat că avea să moară într-o zi din cauza încăpățânării lui. Da, numai că încăpățânarea nu i se putea citi pe chip!

– Ce dracu' vreți să spuneți? a întrebat William.

– N-am vrut să vă insult, a replicat Murray cu blândețe, aplecându-se pentru a strânge cu dinții nodul bandajului improvizat.

Și-a întors capul și a scuipat din gură câteva ațe care îi rămăseseră între dinți.

– Sper că sunteți încăpățânat, pentru că e drum lung până ce vom găsi pe cineva care să vă poată ajuta, a continuat scoțianul. Din cauza asta cred că ar fi bine dacă v-ați încăpățâna să nu muriți.

– Am mai spus că nu îmi propun să mor. Și, în afară de asta, nu am nevoie de ajutor. Unde...? Suntem undeva în apropiere de Dismal Town?

– Nu, a răspuns Ian ridicând din sprâncene. Acolo trebuie să ajungeți?

William a stat pe gânduri câteva clipe, dar apoi a dat din cap în semn că da. Nu avea să se întâmple nimic dacă îi mărturisea scoțianului unde trebuia să ajungă.

Murray a ridicat din nou din sprâncene, întrebând:

– De ce?

– Am o treabă cu niște domni de-acolo.

Când a rostit aceste cuvinte, William a simțit că inima nu-i mai bătea cum trebuie. Iisuse, cartea! Trecuse prin atâtea încercări și aventuri, încât nici nu mai realizase importanța obiectului pe care îl pierduse.

Dincolo de faptul că acea carte era ghidul său de divertisment și un îndemn la meditație, era vitală pentru misiunea lui. Cuprindea câteva pasaje alese cu grijă, care constituiau indicii în legătură cu locurile în care îi putea găsi pe oamenii pe care îi căuta, dar – mai important decât atât – în legătură cu lucrurile pe care trebuia să le spună. S-a gândit că și-ar fi putut aminti numeroase nume, dar restul...

L-a cuprins o jale atât de mare, încât durerea din braț nici nu mai conta. A sărit în picioare și a simțit o dorință arzătoare de a se întoarce în Great Dismal și de a scotoci mlaștina milimetru cu milimetru, până ce va fi găsit cartea.

– Vă simțiți bine, domnule? l-a întrebat Murray, ridicându-se în picioare și privindu-l cu un amestec de curiozitate și îngrijorare.

– Ăăă... da... Numai că... m-am gândit la ceva, asta-i tot.

– Foarte bine, dar gândiți-vă stând jos, ați priceput? Era cât pe ce să vă prăbușiți în foc.

William vedea totul cu trâmbe albe și puncte negre, dar observa totuși că Murray îl privea alarmat.

– Da... ăăă... așa am să fac.

S-a așezat și mai brusc decât se ridicase, simțind pe chip picături de sudoare rece.

O mână puternică l-a făcut să se întindă. Și-a dat seama că era mai bine să se întindă decât să leșine.

Murray a scos o exclamație de consternare și, după aceea, a mormăit ceva de neînțeles. William și-a dat seama că scoțianul se apleca deasupra lui, cuprins de îndoieli.

– Mă simt bine, a spus el fără a deschide ochii. Doar trebuie... să mă odihnesc un pic.

– Mhm.

William nu și-a putut da seama dacă sunetul acela era expresia acceptării sau a îngrijorării, dar Murray se îndepărtase, pentru a se întoarce în scurtă vreme cu o pătură cu care l-a acoperit pe William, fără a spune absolut nimic. William a făcut un gest discret de mulțumire, fără a scoate nici un cuvânt, pentru că dinții începuseră să îi clănțăne din cauza frisoanelor.

Picioarele îl dureau de multă vreme, dar nu dăduse importanță acestui aspect, pentru că simțise nevoia să înainteze cu orice preț. Acum durerea l-a copleșit pe deplin, i-a pătruns până în măduva oaselor. Din cauza asta îi venea să strige. Nu a vrut să facă asta și de aceea a așteptat până ce i-au trecut frigurile.

– Cunoașteți Dismal Town, domnule? Ați fost acolo?

– Am fost de câteva ori, da, a replicat scoțianul.

William vedea silueta întunecată a lui Murray aplecat lângă foc. De asemenea, auzea zgomotul metalului pe piatră. E un nume tare ciudat[1].

– Ha, a spus William cu glas abia auzit. Da, așa e. Și... și l-ați cunoscut pe domnul Washington?

– Da, l-am întâlnit de cinci sau șase ori. Generalul are o mulțime de veri, înțelegeți?

– Ge-ge...

– Generalul Washington. Poate că ați auzit de el, a spus scoțianul devenit mohican, cu o oarecare notă de amuzament în glas.

– Da, da am auzit, dar... sigur că...

---

[1] Numele orașului se poate traduce prin „Orașul Jelaniei" (n.tr.)

Nu avea nici un sens să mai vorbească. Vocea i se pierdea, dar a făcut un efort, astfel încât să poată gândi din nou coerent. E vorba despre un anume domn Henry Washington. Și dumnealui este rudă cu generalul?

– Din câte știu eu, toți cei care poartă numele de Washington și care se află pe o rază de trei sute de mile față de oraș sunt rude cu domnul general.

Murray a scotocit prin tolba lui și a scos ceva lung și blănos, cu o coadă golașă.

– De ce? a întrebat scoțianul.

– Ăăă… așa.

Pe William nu îl mai chinuiau frisoanele și a tras adânc aer în piept. Mușchii abdominali care i se încordaseră s-au relaxat. Din păcate, din cauza îngrijorării, febra pusese din nou stăpânire pe el.

– Cineva mi-a spus că domnul Henry Washington ar fi un loialist înfocat.

– Cine ar fi putut să spună asta, pentru numele lui Dumnezeu? a întrebat Murray, întorcându-se către William uluit.

– Probabil că cineva care s-a înșelat în privința domnului Washington, a replicat William, frecându-se la ochi.

Brațul rănit îl durea.

– Ce-i ăla, a vrut el să afle. Un oposum?

– Bizam, a replicat Murray. N-are nimic. E proaspăt. L-am vânat chiar înainte să vă întâlnesc.

– Oh, Doamne, a spus William, simțind că se liniștește, fără a înțelege de ce. Nu era vorba despre bizam. Mai mâncase carne de bizam și știa că e gustoasă. Simțea că era slăbit de foame, dar nu avea dorința de a mânca. Nu, nu era vorba despre formula „n-are nimic", spusă cu blândețe, dar cu hotărâre. O auzise la Mac, slujitorul care obișnuia să-i spună „n-are nimic", indiferent dacă el cădea de pe poney sau nu avea voie să meargă cu bunicul său în oraș. „N-are nimic. O să fie bine".

Sunetul făcut de blana ruptă de pe mușchi l-a făcut să amețească.

– Aveți barba roșie.

A auzit vocea lui Murray, încărcată de surprindere.

– Abia acum ați observat acest lucru? a spus William supărat, deschizând ochii.

Era jenat de culoarea bărbii lui. În timp ce părul de pe cap, de pe piept. mâini și picioare era castaniu, părul de pe față și din părțile intime era roșcat.

Se bărbierea cu grijă și cu regularitate, chiar dacă se afla pe drum, pe uscat sau pe apă. Din păcate, briciul său dispăruse odată cu armăsarul.

– Da, abia acum am observat, a replicat Murray cu calm. Cred că, până acum, am avut alte griji.

După ce a rostit aceste cuvinte, a tăcut, atent la ceea ce făcea. William a încercat să nu se mai gândească la nimic, sperând că va putea dormi o vreme. Era destul de obosit. Imagini pe care le văzuse în mlaștină i se tot derulau în minte și îl făceau să fie cuprins de teamă.

Vedea rădăcinile ca niște capcane, noroiul, bălțoacele maronii care miroseau neplăcut, mormanele de excremente de mistreț... frunzele moarte, intrate în putrefacție... care păreau că se strâng în jurul său... cuvinte venite din apă, paginile cărții sale, senzația de leșin, faptul că totul părea să-și bată joc de el, înainte de a dispărea...

Se uita în sus, la cerul care părea la fel de plin de forță ca și lacul, având senzația că ar fi putut să cadă cu la fel de multă ușurință ori în sus, ori în jos, în aerul umed... înecându-se în propria transpirație... O femeie îi lingea picăturile de transpirație de pe obraji, gâdilându-l cu trupul greu, fierbinte. A încercat să se depărteze, dar nu a putut să scape de atenția dominatoare ce i se acorda.

... Transpirația care se strângea după urechi, abundentă și grasă, intrându-i în păr... formând adevărate perle de grăsime în barba lui neîngrijită... rece când atingea pielea, scurgându-se din hainele lui... femeia era tot acolo, era moartă, o greutate lipsită de viață care îi stătea pe piept, apăsându-l pe pământul înghețat...

Ceață și frig pătrunzător... degete albe, care-i intră în ochi și în urechi. Trebuie să țină gura închisă, altfel vor pătrunde în el... Totul e alb.

S-a încovrigat, tremurând.

În cele din urmă, William a căzut într-un somn adânc, odihnitor. S-a trezit ceva mai târziu, simțind miros de carne friptă de bizam și și-a dat seama că dulăul enorm dormea lipit de el și sforăia.

– Iisuse, a spus, amintindu-și cu spaimă de tânăra femeie din visele sale.

A împins ușurel câinele, întrebând:

– Ăsta de unde a mai apărut?

– Ăsta e Rollo, a replicat Murray iritat. L-am pus să stea lângă dumneavoastră pentru a vă încălzi. Dacă nu ați băgat de seamă, vă spun eu că ați fost scuturat de friguri.

– Mi-am dat seama de acest lucru, da, a replicat William, ridicându-se în picioare și silindu-se să mănânce ceva, dar fiind foarte fericit când a putut să se întindă din nou. S-a așezat la oarecare distanță de câinele care, stând pe spate, cu labele în sus, părea o uriașă insectă moartă, acoperită de păr. William și-a trecut o mână peste față, încercând să se detașeze de acea imagine, înainte ca ea să-i apară în vise când febra punea stăpânire pe el.

Noaptea venise deja și cerul părea să se deschidă, senin, gol și vast, fără lună, dar strălucind de stele. S-a gândit la tatăl tatălui său, care murise cu multă vreme înainte ca el să se fi născut, și care fusese un faimos astronom amator. Tatăl lui îl dusese de multe ori – uneori o luase și pe mama sa – la Helwater unde, întins în iarbă, trebuia să spună denumirile constelațiilor. Era o priveliște rece, un gol negru-albăstrui care-i făcea sângele să circule mai repede, așa cum era chinuit de febră, dar fără îndoială că stelele aveau darul să îl liniștească.

Și Murray privea cerul și, din câte se putea vedea pe chipul lui tatuat, părea a fi undeva departe.

William stătea sprijinit de trunchiul copacului și încerca să gândească. Ce urma să facă acum? Încerca încă să înțeleagă ceea ce aflase despre Henry Washington. Se părea că toți cei care locuiau în Dismal Town erau rebeli. Oare acest scoțian mohican era sigur de ce spunea sau încerca să-l deruteze pentru că urmărea un scop anume?

Cam ce scop ar putea să aibă? Murray nu avea cum să știe cine era William. Nu-i știa decât numele de botez și numele tatălui său. Lordul John era un cetățean ca oricare altul, când se întâlniseră cu ani în urmă, la Fraser's Ridge. Murray nu avea de unde să știe că William era militar. Cu atât mai mult nu avea de unde să știe că era într-o misiune și în ce anume consta respectiva misiune.

Și dacă nu voia să-l inducă în eroare și spunea adevărul…

William avea gura cleioasă și uscată. Ce s-ar întâmpla dacă ar intra într-un cuib de rebeli, într-un oraș izolat ca Dismal Town și se dădea în vileag cine era și cu ce scop venise acolo? *Te vor spânzura de primul copac și apoi îți vor arunca trupul în mlaștină. Ce altceva crezi că s-ar putea întâmpla?* a spus cu răceală glasul din mintea sa.

Acest gând l-a făcut să-și pună o întrebare: cum a fost posibil ca domnul căpitan Richardson să aibă informații atât de incorecte?

A dat cu putere din cap, încercând să își pună ordine în gânduri, dar nu a făcut decât să amețească din nou.

Această mișcare i-a stârnit atenția lui Murray. S-a uitat la el, și William i-a vorbit în virtutea unui impuls:

– Spuneți că sunteți mohican.

– Sunt, a replicat Murray.

William nu s-a îndoit de acest fapt, uitându-se la chipul tatuat și la ochii negri ai lui Ian.

– Cum se poate așa ceva? a întrebat repede tânărul ofițer, spre a nu-i da cumva de bănuit scoțianului că s-ar fi îndoit de adevărul spuselor sale.

Murray a ezitat puțin, dar a răspuns în cele din urmă:

– M-am căsătorit cu o femeie Kahnyen'kehaka. Am fost adoptat de cei din Clanul Lupului, care se aflau în Snaketown.

– Ah… soția dumneavoastră este…?

– Nu mai sunt căsătorit.

Aceste cuvinte nu fuseseră rostite cu ostilitate, ci pe un ton care sugera finalul conversației.

– Îmi pare rău, a spus William pe un ton formal, pentru ca apoi să tacă.

Frigurile începeau să-l cuprindă din nou și, deși nu ar fi vrut, s-a întins și a tras pătura până în dreptul urechilor și s-a lipit de câinele care a tras un pârț, dar nu s-a mișcat.

După ce criza de friguri a încetat, a început din nou să viseze, dar de data aceasta visele erau violente și înspăimântătoare. Într-un fel, în mintea sa se întipărise un gând legat de indieni: era urmărit de sălbatici care se prefăceau în șerpi, care se transformau în rădăcini de arbore, care îi găureau țeasta născând alți șerpi, care se transformau în lațuri…

S-a trezit din nou, scăldat în sudoare și simțind că îl dor cumplit oasele. A vrut să se ridice, dar a constatat că nu se putea sprijini în mâini. Cineva s-a așezat în genunchi lângă el. Era scoțianul, mohicanul… Murray. Când i-a venit în minte numele, a simțit o ușurare. Acea ușurare a fost și mai mare în momentul în care și-a dat seama că Murray i-a dus la buze un bidon.

Era apă din lac. A recunoscut gustul ei ciudat, amărui, și a băut cu poftă.

– Mulțumesc, a spus răgușit înapoind bidonul gol. Apa îi dăduse destulă putere cât să se poată ridica. Capul îi era încă greu din cauza febrei, dar nu mai visa, cel puțin pentru moment. Și-a imaginat că visele pândeau în spatele cercului de lumină al focului, așteptând, și era hotărât să nu mai adoarmă… cel puțin nu imediat.

Brațul îl durea și mai tare. Avea senzația că mâna îi luase foc și îi pulsa din vârful degetelor până la nivelul antebrațului. Având dorința de a uita de durere și de somn, a încercat să intre din nou într-o conversație.

– Am auzit că mohicanii sunt de părere că nu ești bărbat dacă arăți că te temi… mai exact dacă arăți că îți este teamă atunci când ești prins și torturat de către un dușman. Dacă sunt prinși de un dușman, mohicanii nu arată niciodată că le este teamă, așa e?

– Cel mai bine e să încerci să nu ajungi în situația de a fi prins de un dușman, a replicat Murray sec. Dacă totuși se întâmplă, trebuie să dai dovadă de curaj. Asta-i tot. Cânți cântecul morții tale și tragi nădejde că mori așa cum se cuvine. Lucrurile stau altfel în cazul unui militar britanic? Doar nu vrei să mori ca un laș, nu-i așa?

William privea nălucile care se succedau, deși avea ochii închiși, niște năluci fierbinți care se modificau mereu, în funcție de dansul focului.

– Nu, a recunoscut tânărul ofițer. Lucrurile nu stau altfel… Vreau să spun că îți dorești să mori așa cum se cuvine, dacă îți este scris să mori. Cu toate acestea, este foarte posibil să fii pur și simplu împușcat sau lovit în cap… asta dacă ești militar. Este mai puțin probabil să fii torturat până ce mori. Asta ți se poate întâmpla doar dacă dai nas în nas cu niște sălbatici. Cel puțin așa cred. Cum… ați văzut vreodată pe cineva într-o astfel de situație? a întrebat William, deschizând ochii, muncit de curiozitate.

Murray a întins mâna ca să întoarcă proțapul, fără a răspunde imediat. În bătaia focului i se vedea chipul de nepătruns.

– Da, am văzut a spus el încet în cele din urmă.

– Ce i-au făcut?

Nu era sigur de ce pusese acea întrebare, doar ca să uite de brațul lui care pulsa.

– Nu vreți să știți.

Răspunsul a fost rostit cu multă hotărâre. Murray nu încerca în nici un caz să îl provoace ca să-i mai pună și alte întrebări. Nu încerca, dar exact acela a fost efectul pe care l-a obținut. William a simțit dintr-odată că era interesat de subiect.

– Ba vreau.

Murray și-a strâns buzele. William știa câte ceva despre culegerea de informații și simțea că în momentul acela trebuia să tacă și să îl privească insistent pe celălalt.

– L-au jupuit, a spus Murray în cele din urmă și a aţâţat focul cu un băţ. L-au jupuit puţin câte puţin. Apoi i-au ars cu lemn de pin rănile. I-au tăiat organele genitale. Au aprins focul la picioarele lui, vrând să-l ardă înainte ca el să moară din cauza şocului. A... durat ceva vreme.

– Cred şi eu, a replicat William încercând să vadă cu ochii minţii cele povestite şi a reuşit foarte bine să facă acest lucru.

S-a uitat în altă parte, vrând să nu mai privească trupul înnegrit al bizamului, din care nu mai rămăseseră decât oasele.

A închis ochii. Braţul îi pulsa cu fiecare bătaie a inimii. Încerca să nu-şi imagineze ce senzaţie puteai avea dacă îţi erau arse rănile deschise.

Murray era tăcut. William nici nu îl auzea respirând, dar ştia, de parcă s-ar fi strecurat în mintea lui, ştia că şi el îşi imagina scena, deşi nici măcar nu era nevoie; trebuia doar să şi-o amintească.

William s-a întors puţin simţind un val de durere care îi trecea prin braţ şi strângând din dinţi, pentru a nu scoate nici un sunet.

– Oamenii, de fapt aş fi vrut să spun, *dumneavoastră* v-aţi gândit cum v-aţi fi descurcat într-o atare situaţie? a întrebat el încet. V-aţi întrebat dacă aţi fi putut rezista?

– Fiecare bărbat s-ar gândi, a răspuns Murray, ridicându-se brusc în picioare şi s-a dus în celălalt capăt al luminişului.

William l-a auzit urinând, dar a durat câteva minute bune până ce s-a întors.

Câinele a ridicat capul brusc şi, după aceea, a început să dea din coadă când şi-a revăzut stăpânul. Murray a râs încet şi a spus ceva într-un grai ciudat. Oare vorbise în graiul mohicanilor? A spus cumva *fund*? Oricum i s-a adresat câinelui. A luat apoi ce mai rămăsese din bizam şi i le-a aruncat patrupedului. Animalul a sărit, a înhăţat cu colţii săi mari resturile şi s-a retras fericit de cealaltă parte a focului, lingând de zor la oase.

William s-a întins încet punându-şi sub cap braţul sănătos şi l-a privit pe Murray, care îşi curăţa cuţitul îndepărtând sângele şi grăsimea de pe lamă cu un smoc de iarbă.

– Aţi spus că este bine să cânţi cântecul morţii tale. Ce fel de cântec este acela?

Murray l-a privit neînţelegând ce voia să spună tânărul ofiţer.

– Vreau să spun, a început William, încercând să se exprime cât mai clar, vreau să spun, despre ce ai putea vorbi într-un cântec al morţii?

– Oh! a exclamat scoțianul privindu-și degetele noduroase pe care le plimba pe lama cuțitului. Am auzit doar un singur astfel de cântec, trebuie să vă spun. Ceilalți doi oameni pe care i-am văzut murind erau albi și nu aveau cântece ale morții. Indianul – era un onondanga – el… ei bine, la început a fost vorba mai ales despre cine era el. Un războinic al tribului din care făcea parte, adică al clanului, al familiei din care se trăgea. Apoi a vorbit despre disprețul său nemărginit față de cei care erau pe cale să-l ucidă.

Murray și-a dres glasul și apoi a continuat:

– Indianul a mai povestit în cântecul său despre ceea făcuse în decursul vieții: despre victoriile sale, despre războinicii uciși de el, despre felul în care acei războinici îl așteptau cu brațele deschise în ceasul morții, despre felul în care avea de gând să treacă hotarul…

Murray s-a oprit preț de câteva clipe, pentru ca apoi să continue:

– Despre felul în care avea de gând să treacă hotarul dintre… dintre ceea ce este aici și ceea ce urmează după moarte. Vorbea adică despre ruptură, deși s-ar putea spune că este mai degrabă o prăpastie adâncă.

Murray a tăcut, dar nu ca și când ar fi terminat tot ce avea de spus, ci ca și când ar fi încercat să își aducă aminte ceva cu exactitate. Și-a îndreptat spatele, a tras adânc aer în piept, a închis ochii și a început să recite în ceea ce William a presupus că trebuie să fie graiul mohicanilor. Totul suna fascinant. Era o succesiune de n-uri, r-uri și s-uri, totul sunând ca niște bătăi de tobă.

– Războinicul acela a mai povestit despre creaturile pe care le-a întâlnit în drumul său spre rai, niște capete zburătoare, cu dinți, a spus Murray.

– Ău! a exclamat William și Murray a izbucnit în râs, spunând:

– Nici mie nu mi-ar plăcea să văd așa ceva, trebuie să recunosc.

William a rămas pe gânduri, pentru ca apoi să întrebe:

– Îți compui cântecul morții din timp…, astfel încât să îl știi, dacă este nevoie?

Murray a fost puțin surprins de întrebare și a privit într-o parte, clipind des:

– Păi… mda… nu se prea vorbește despre asta, ați înțeles? Am avut câțiva prieteni care mi-au spus cum își închipuiau că va fi cântecul morții lor, dacă vor fi nevoiți să-i dea glas.

– Mhm, a mormăit William întinzându-se pe spate, pentru a privi stelele. Cânți cântecul morții numai atunci când ești torturat și urmează să mori?

– Mhm! a spus scoțianul cu oarecare îndoială. Ei bine, cânți cântecul morții când ești sigur că vei muri, indiferent în ce fel sau din ce cauză.

– Vei fi respectat cu atât mai mult, dacă reușești să cânți atunci când bucăți de lemn care ard îți sunt înfipte în carne, nu-i așa? a întrebat William.

Scoțianul a râs în hohote și, deodată, parcă nu mai semăna atât de mult cu un indian. După ce a râs, și-a trecut o mână peste gură:

– Ca să fiu cinstit... războinicul onondaga... nu cred că s-a descurcat chiar așa de bine. Nu cred că e bine să-i critici pe alții și nici nu cred că m-aș fi descurcat mai bine dacă aș fi fost în locul lui.

William a izbucnit și el în râs, dar în scurtă vreme cei doi bărbați s-au cufundat în tăcere.

William a presupus că Murray își imagina, la fel ca și el, cum s-ar fi descurcat într-o astfel de situație, adică legat de un stâlp și supus unor torturi cumplite. A privit în sus, către nesfârșitul ce se afla deasupra sa, încercând să compună câteva versuri: *Eu sunt William Clarence Henry George Ransom, Conte de...* Nu, nu i-a plăcut niciodată această înșiruire de nume. *Eu sunt William...* și-a spus el cu încăpățânare. *William... James...* James era numele lui secret. Nu se mai gândise la acel nume de ani de zile. Suna, oricum, mai bine decât Clarence. *Eu sunt William.* Ce altceva mai era de spus? Nu prea multe deocamdată. Nu, ar fi fost mai bine să nu moară, cel puțin până nu va face ceva demn de amintit într-un cântec al morții.

Murray era tăcut. Razele aruncate de foc se reflectau în ochii lui, care trădau tristețea. Uitându-se la mohicanul scoțian, William s-a gândit că acesta trebuia să fi compus de ceva vreme cântecul morții. A adormit în scurtă vreme, în sfârâitul focului și al oaselor care ardeau fără a se teme de nimic.

Rătăcea printr-un hățiș de vise chinuitoare, unde alerga, urmărit de șerpi negri, trebuind să treacă un pod fără de sfârșit, peste o prăpastie fără fund, cu șerpi cu dinți ascuțiți, ca de șoarece, dinți care îi pătrundeau în carne. A ridicat mâna ca să îi alunge și durerea l-a trezit.

Era încă întuneric, dar aerul răcoros trăda faptul că nu mai era mult până la răsăritul soarelui. Faptul că aerul rece i-a atins obrajii l-a făcut să tremure și iar a avut frisoane.

Cineva a spus ceva ce n-a înțeles și, prins încă în mrejele viselor cauzate de febră, s-a gândit că trebuie să fie unul dintre șerpii cu care vorbise mai devreme, înainte ca aceștia să pornească în urmărirea lui.

O mână i-a atins fruntea și un deget i-a înălțat o pleoapă. Chipul unui indian s-a arătat înaintea privirii lui, deformat și mirat.

A scos un sunet de iritare și și-a tras capul într-o parte, clipind des. Indianul a spus ceva pe un ton întrebător și o voce cunoscută i-a răspuns. A cui era vocea? Era a lui… Murray. I se părea că acel nume îi plutise pe lângă cot și și-a adus aminte ca prin ceață că Murray însuși îl însoțise în acest vis, îndemnând șerpii și vorbindu-le ciudat, cu accent scoțian.

Acum nu vorbea, însă, în engleză. Nu vorbea nici măcar în ciudatul dialect scoțian din *Highlands*. William a făcut un efort pentru a întoarce capul, deși corpul lui era încă în convulsii din cauza frigurilor.

Câțiva indieni stăteau așezați de-a dreptul pe pământ cu picioarele sub ei, în jurul focului. Toți stăteau ghemuiți, astfel încât roua dimineții să nu îi ude pe fund. Unu, doi, trei… erau șase indieni. Unul dintre ei stătea pe buștean cu Murray. Discutau.

Nu, erau șapte. Un altul, cel care îl atinsese, s-a aplecat privindu-i chipul.

– Crezi că ai să mori? a întrebat omul acela, având aerul că era, într-adevăr, curios.

– Nu, a răspuns William printre dinți. Cine dracu' ești?

Pe indian părea să-l distreze această întrebare, pentru că a repetat-o și tovarășilor săi. Au râs cu toții, iar Murray s-a uitat spre el, pentru ca apoi să se ridice în picioare, când și-a dat seama că William se trezise.

– Kahnyen'kehaka, i-a spus omul, care se aplecase asupra lui, rânjind. Cine dracu' ești *tu*?

– E o rudă de-a mea, a răspuns Murray înainte ca William să fi putut spune ceva.

Apoi l-a dat deoparte pe indian și s-a aplecat asupra lui, întrebându-l:

– Încă în viață, carevasăzică?

– Evident! i-a spus el iritat lui Murray. Nu dorești să mă prezinți… prietenilor dumitale?

Primul dintre indieni a izbucnit în râs, iar râsul lui i-a amuzat pe alți trei tovarăși ai săi, care au început să râdă la rândul lor.

Murray nu părea la fel de amuzat ca indienii.

– Rudele mele, a spus el sec. Unii dintre cei pe care îi vezi aici sunt rude de-ale mele. Vrei apă?

– Ai o grămadă de rude… vere. Da, mulțumesc.

S-a luptat să se ridice folosindu-se de o singură mână, părăsind cu greu confortul păturii sale, dar simțind că vrea neapărat să stea în picioare. Murray părea să îi cunoască foarte bine pe acei indieni, dar indiferent că îi erau sau nu rude, William a simțit că scoțianul era tensionat. Observase asta după gura și după umerii lui Murray. Era cât se poate de limpede că el le spusese indienilor că William îi era rudă. Dacă nu le-ar fi spus asta…

„Kahnyen'kehaka", asta îi spusese indianul când îl întrebase cine era. William și-a dat seama deodată că acela nu era un nume. Aceasta era denumirea unui clan.

„Eu sunt un Kahnyen'kehaka… un mohican. Se tem de mine", spusese el cât se poate de simplu, iar William își propusese să nu se gândească la asta, din cauza situației în care se găsea. Văzând mai mulți mohicani laolaltă, el a înțeles prudența celor pe care Murray îi numise Mingo. Mohicanii aveau un aer de ferocitate și acea siguranță de sine pe care o aveau acei oameni care erau gata să cânte, indiferent cât de rău le era.

Murray i-a dat bidonul și a băut, chinuit de sete, pentru ca apoi să-și dea cu un pic de apă peste față. Simțindu-se puțin mai bine, s-a dus să urineze și, la întoarcere, s-a așezat între doi dintre războinicii indieni, care l-au privit curioși.

Doar bărbatul care îl trăsese de pleoapă părea să știe limba engleză, iar ceilalți mohicani de-acolo dădeau din cap rezervați și destul de prietenoși. William a privit dincolo de foc și a pornit spre locul său. Puțin a lipsit să nu-și piardă echilibrul. Ceva lung și maroniu se afla în iarbă, dincolo de foc, scăldat în lumină.

– A murit, a spus Murray sec, văzând că William era uimit.

Mohicanii au râs cu toții.

– Am priceput asta, a replicat tânărul ofițer britanic, la fel de sec. Așa îi trebuie. Acesta mi-a omorât calul.

S-a uitat mai bine și a văzut alte animale care zăceau moarte lângă foc. A văzut o căprioară mică, un mistreț, un râs și trei egrete, grămăjoare albe în iarba de culoare închisă. Acum înțelegea ce căutau mohicanii în mlaștină. Veniseră la vânătoare, la fel ca toată lumea.

Avea să răsară soarele. Vântul slab i-a răcorit ceafa și a adus către el mirosul de sânge și mosc al animalelor de lângă foc. Simțea că gândea greu și că îi era dificil să-și miște limba, dar a reușit să spună câteva cuvinte de laudă

pentru vânători. Știa să fie politicos. Murray, care traducea tot ce spunea el, părea plăcut surprins de manierele lui William. Tânărul nu se simțea suficient de bine pentru a insulta.

Conversația a fost purtată mai departe în graiul mohicanilor. Indienii nu au manifestat un interes deosebit pentru William, cu toate că unul dintre războinici i-a oferit o bucată de carne rece. A dat din cap în semn de mulțumire și s-a forțat să mănânce, iar după ce a terminat bucata de carne, s-a înclinat politicos înaintea indianului care i-o dăduse și s-a dus să se întindă, sperând că nu va vărsa.

Murray a îndreptat capul în direcția lui și le-a spus ceva prietenilor săi mohicani, încheind cu o întrebare.

Indianul care vorbea engleza, un bărbat scund, îndesat, cu cămașă din lână și pantaloni din piele de cerb, a dat din umeri, s-a ridicat și s-a apropiat pentru a se apleca peste el.

– Arată-mi brațul acela, a spus el și, fără să aștepte, i-a ridicat mâna și i-a dat deoparte mâneca, făcându-l să simtă că leșină.

Când punctele negre care îi dansau înaintea ochilor au încetat să se mai miște, și-a dat seama că Murray și încă doi indieni s-au alăturat celui dintâi. Toți se uitau la brațul lui dezgolit, îl consultau. Nu ar fi vrut să se uite, dar în cele din urmă a făcut-o. Brațul lui era foarte umflat. Era de două ori mai gros decât un braț normal și dungi roșii se întindeau dinspre bandaj către încheietura mâinii.

Indianul care vorbea engleza, cum îl numise Murray? *Mâncăciosul*, parcă, dar de ce îi spusese tocmai așa? Acela a scos cuțitul și a tăiat bandajul. Numai după ce a fost înlăturat și-a dat William seama cât de incomod fusese. Și-a stăpânit impulsul de a-și freca brațul, ca să facă sângele să circule din nou. Sute de ace, la dracu'! Parcă brațul lui era înțepat de o mulțime de furnici.

– Rahat! a strigat William printre dinți.

Era limpede că toți indienii cunoșteau semnificația acelui cuvânt, pentru că au început să râdă, în afară de Mâncăciosul și de Murray, care se uitau la brațul lui.

Mâncăciosul – nu era gras, dar de ce i se spunea așa? – i-a atins brațul ușor și i-a spus ceva lui Murray, dând din cap. Apoi și-a îndreptat brațul către apus.

Murray și-a trecut palma peste față și a dat din cap, ca un bărbat care dorea să scape de oboseală și de griji. Apoi a ridicat din umeri și i-a întrebat ceva

pe toți ceilalți indieni. Unii au dat din cap, alții au ridicat din umeri și au intrat în pădure.

În mintea lui William au apărut multe întrebări, de parcă ar fi fost niște globuri din planetariul bunicului său din biblioteca reședinței londoneze din Jermyn Street.

Ce fac?

Ce se întâmplă?

Mor?

Mor ca un militar britanic?

Cum de a... Militar britanic. A prins acest gând și s-a oprit asupra lui, vrând să-l examineze mai atent. *Militar britanic?* Cine spusese asta? Răspunsul a venit încet, încet. Murray. Spusese acest lucru când stătuseră de vorbă cu o seară înainte... Ce anume spusese Murray?

– *Lucrurile stau altfel în cazul unui militar britanic? Doar nu vrei să mori ca un laș, nu-i așa?*

– Nu am să mor, a spus el încet, dar mintea lui nu a vrut să înregistreze această dorință, hotărâtă să păstreze o undă de mister. Ce voise să spună Murray? Vorbise doar teoretic? Își dăduse seama cu adevărat că William era militar britanic?

Cu siguranță era imposibil.

Ce dracu' replicase el? Soarele răsărea. Lumina îl jena, chiar dacă era blândă. S-a încordat, concentrându-se.

– *Lucrurile nu stau altfel... Vreau să spun că îți dorești să mori așa cum se cuvine, dacă îți este scris să mori.*

Deci din răspunsul lui rezulta că da, era militar britanic, fir-ar să fie!

Pe moment, nu îi păsa dacă avea să moară așa cum se cuvine sau ca un câine... Unde era câinele? Ah, era acolo. Rollo i-a adulmecat brațul, a chelălăit și a început să-i lingă rana. Avea un sentiment foarte ciudat. Îl și durea, dar avea și o senzație plăcută, așa că nu a făcut nici un gest pentru a goni câinele.

Cum... oh, da! Replicase fără a se gândi foarte bine la ceea ce spusese Murray. Ce se întâmpla dacă Murray *știa* cine și ce era el? Deodată, undeva în mintea lui a sunat un semnal de alarmă. Murray îl urmărise cumva înainte ca el să fi intrat în mlaștină? Îl văzuse stând de vorbă cu acel om, care avea ferma foarte aproape de mlaștină și așteptase momentul potrivit pentru a-l intercepta? Dacă acest lucru ar fi fost adevărat...

Ceea ce spusese Murray despre Henry Washington, despre Dismal Town era o minciună?

Indianul solid s-a așezat în genunchi lângă el, gonind câinele. William nu a putut pune nici una dintre întrebările care îi chinuiau mintea.

– De ce ți se spune Mâncăciosul? a întrebat el, deși era chinuit de durere.

Omul a zâmbit și și-a desfăcut cămașa, dând la iveală o mulțime de cicatrici care îi acopereau pieptul și gâtul.

– Am omorât un astfel de animal, a spus indianul. L-am ucis cu mâinile goale. El este spiritul meu acum. Ai și tu unul?

– Nu.

Indianul l-a privit cu reproș.

– Ai nevoie de unul, i-a spus el. Vei trece cu viață prin încercarea asta. Alege unul. Unul puternic.

Cu totul ascultător, William a văzut cu ochii minții o serie de animale: porc… șarpe… cerb… râs… nu, miroase prea tare, a putregai.

– Urs, a spus el cu hotărâre, dar și cu certitudine. Nu există nici un animal mai puternic decât ursul, nu-i așa?

– Urs, a repetat indianul, dând din cap. Da, e bine.

A tăiat mâneca lui William, folosindu-se de cuțit.

Materialul refuza să mai acopere brațul umflat. Lumina l-a învăluit deodată, iar lama cuțitului strălucea argintie. S-a uitat la William și apoi a râs, spunându-i:

– Ai barba roșie, puiule de urs. Știai asta?

– Știu asta, a replicat William, închizând ochii pentru a-i feri de razele soarelui care răsărise.

Mâncăciosul își dorea blana râsului, iar Murray, alarmat de starea de sănătate a lui William, a refuzat să aștepte până ce indianul va fi jupuit animalul. Cei doi au avut o discuție aprinsă, al cărei rezultat a fost că William s-a trezit alături de felina moartă într-o targă făcută la repezeală și trasă de calul lui Murray. I s-a dat de înțeles că ar fi urmat să ajungă într-o mică așezare la zece mile distanță, unde era un medic.

Mâncăciosul și alți doi mohicani i-au însoțit pentru a-l călăuzi pe Murray, în timp ce tovarășii lor aveau să continue vânătoarea.

Râsul fusese eviscerat și William credea că este un lucru bun, pentru că ziua era călduroasă și mirosul de sânge atrăgea roiuri întregi de muște, care

aveau vreme să se înfrupte, căci armăsarul nu putea să tragă targa foarte repede. Muștele îi bâzâiau pe la urechi, punându-i nervii la grea încercare. Cele mai multe erau interesate de felină, dar erau și unele care se așezau pe el, iar acest lucru îl făcea să mai uite de braț.

Când indienii au făcut un popas pentru a bea apă și a-și face nevoile, l-au ajutat pe William să se ridice în picioare, fapt care a constituit o ușurare pentru el, chiar dacă se simțea slăbit. Murray s-a uitat la fața lui pișcată de țânțari și arsă de soare, a căutat în geanta de la brâu și a scos din ea o cutie turtită din tablă. Acea cutie conținea o unsoare cu miros neplăcut, pe care a folosit-o pentru William.

– Mai avem de străbătut cinci sau șase mile, a spus el, deși tânărul ofițer nu îl întrebase nimic.

– Ah, asta-i bine, a spus William cu toată forța de care mai dispunea. Oricum nu suntem în iad… suntem într-un purgatoriu. Ce mai contează ce ni se va întâmpla în următorii o mie de ani?

Spusele lui William l-au făcut pe Murray să râdă, în vreme ce Mâncăciosul îl privea derutat.

– O să reziști, i-a spus Murray lui William, bătându-l pe umăr. Vrei să faci câțiva pași?

– Dumnezeule, da.

Capul parcă-i plutea, picioarele refuzau să se miște, iar genunchii păreau să nu-l țină, dar tot era mai bine decât să petreacă încă un ceas alături de râsul ai cărui ochi sticloși și a cărui limbă uscată erau asaltate de muște. I s-a dat un băț dintr-o creangă de stejar și a mers în urma calului, scăldat în sudoare și scuturat de friguri, dar hotărât să rămână în picioare.

Unsoarea aceea ținea muștele la distanță – toți indienii erau unși cu ea – și când nu era chinuit de friguri, cădea într-un fel de transă, preocupat doar de ideea că trebuia să pună un picior în fața celuilalt.

O vreme, indienii și Murray au stat cu ochii pe el, dar apoi, mulțumiți că se putea ține pe picioare, s-au întors la discuțiile lor. Nu îi putea înțelege pe cei doi indieni care vorbeau doar în graiul mohicanilor, dar a priceput că Mâncăciosul îi cerea lui Murray să-i explice ce anume era purgatoriul.

Lui Murray i-a fost cam greu, pentru că mohicanii nu aveau noțiunea de păcat, de Dumnezeu și de slăbiciuni ale omului.

– Ai noroc că ai devenit Kahnyen'kehaka, i-a spus Mâncăciosul lui Murray, dând din cap. Un spirit care nu este mulțumit că a murit un

om rău și îl chinuiește după moarte? Și creștinii mai spun despre noi că suntem cruzi!

– Ai dreptate, a replicat Murray, dar ia gândește-te puțin. Să zicem că un om este un laș și nu a murit așa cum se cuvine. În purgatoriu el are ocazia de a da dovadă că este curajos, nu-i așa? Îndată ce a dovedit că este un bărbat în toată puterea cuvântului, calea îi este deschisă și poate păși către Paradis, fără a i se pune în cale nici un fel de piedică.

– Hmm! a mormăit Mâncăciosul, părând să aibă îndoieli. Cred că dacă un om poate îndura să fie torturat vreme de sute de ani… Dar cum să fie el torturat dacă nu are trup?

– Tu crezi că un bărbat are nevoie de trup pentru a fi torturat? a întrebat Murray.

Mâncăciosul a scos un sunet, ce putea fi un „da" sau dovada că întrebarea lui Murray l-a amuzat. Subiectul a fost abandonat.

Au înaintat cu toții în tăcere, înconjurați doar de cântecele păsărilor și de bâzâitul mușteloor. Preocupat că trebuie să rămână în picioare, William își fixase privirea în ceafa lui Murray, care își ducea calul de căpăstru și și-a dat seama că scoțianul încetinise pasul.

La început, a crezut că asta se întâmpla din cauza lui și era pe cale să protesteze, spunând că era în stare să țină pasul cu ceilalți, cel puțin pentru o vreme, dar pe urmă a văzut că Murray s-a uitat la mohicanii care îl însoțeau, pentru ca apoi să se întoarcă spre Mâncăcios ca să îl întrebe ceva. Murray vorbise mult prea încet ca William să fi putut înțelege ceva.

Mâncăciosul a ridicat din umeri spunând:

– Pricep, ea e purgatoriul tău.

Murray s-a amuzat:

– Contează? Am întrebat dacă este sănătoasă.

Mâncăciosul a ridicat un umăr, zicând:

– Da, este sănătoasă. Are un fiu și cred că are și o fiică. Soțul ei…

– Da? a întrebat Murray cu un glas care parcă ardea.

– Îl știi pe Thayendanegea?

– Da, îl știu, a spus Murray curios.

Și William era curios, deși curiozitatea sa era vagă și aștepta să afle cine anume era Thayendanegea și ce legătură avea el cu femeia care fusese dragostea lui Murray. Ba nu, lucrurile nu stăteau așa.

Nu mai sunt căsătorit, spusese el. Era vorba, deci, despre soția lui. William a simțit un val de afecțiune, gândindu-se la Margery. Se gândise la ea foarte rar și o făcuse doar pentru puțină vreme în ultimii patru ani, dar deodată trădarea ei părea o tragedie. Imagini în care apărea ea îi pluteau înaintea ochilor, întrerupte din cauza sentimentului de profundă tristețe. Simțea că îi curge ceva pe față. Nu știa dacă era sudoare sau lacrimi. Gândul că trebuie să-și fi pierdut capul l-a cuprins încet, ca și când ar fi venit de la distanță, dar nu avea ce face.

Mușteleе nu îl mai sâcâiau, dar continuau să-i bâzâie pe la urechi.

Le-a ascultat bâzâitul cu mare atenție, convins că încercau să-i spună ceva important. A ascultat foarte atent, dar nu a putut distinge decât silabe, care nu aveau nici un sens: „Shosha", „Nik", „Osonni". Nu! Ultima silabă era, de fapt, un cuvânt. Îl știa! „Alb!" Însemna „alb". Vorbeau despre el?

Și-a fluturat o palmă pe la ureche, pentru a izgoni mușteleе și a deslușit din nou cuvântul „purgatoriu".

Pentru o vreme, nu a putut pricepe sensul acestui cuvânt. Era chiar în fața lui, acoperită de muște. A văzut ca prin ceață partea din spate a calului, a văzut obiectul din pânză. Cum se chema? Pat? Nu. Era o targă și pe ea era râsul. Îl privea cu niște ochi precum chihlimbarul. Se uita la el peste umăr, cu botul deschis, arătându-și colții.

Acum îi vorbea și râsul.

– Ești nebun, știi asta? îi spunea animalul.

– Știu! a răspuns el în șoaptă.

Nu a putut auzi răspunsul felinei, acoperit de cuvinte rostite cu accent scoțian.

S-a apropiat mai mult, pentru a auzi mai bine. S-a simțit de parcă ar fi plutit prin aerul dens precum apa, care îi intra în gura deschisă. Nu a mai văzut felina… oh! Era întins la pământ cu fața în jos, cu obrazul lipit de iarbă și de noroi.

S-a auzit glasul râsului supărat, dar resemnat:

– Acesta-i purgatoriul? Crezi că poți scăpa dacă mergi înapoi?

Ei bine, nu, nu cred, a gândit William, simțind cum îl cuprinde liniștea. Nu avea nici un sens.

38

O DISCUȚIE

Tânăra s-a uitat gânditoare la foarfeca ei.

– Așa? a întrebat ea. Pare rușinos, dragul meu William. Ce culoare uluitoare!

– Cred că ar trebui să ți se pară ciudat, domnișoară Hunter, a replicat William zâmbind. Eu am auzit că quakerii sunt de părere că toate culorile deschise sunt o dovadă a frivolității.

Singurul lucru colorat care se vedea pe rochia ei era o broșă arămie, care îi ținea strânsă batista. Tot restul era în nuanțe de maroniu deschis și închis, deși el credea că acele culori i se potriveau.

Ea l-a privit cu nemulțumire, spunând:

– Dacă ne îmbrăcăm pretențios, nu dăm dovadă că prețuim darurile pe care ni le-a oferit Dumnezeu. Oare sturzul își smulge penele și trandafirii își scutură petalele?

– Mă îndoiesc că trandafirii îți dau mâncărimi, a replicat William, scărpinându-se în barbă. Ideea că barba lui ar fi un dar de la Dumnezeu era ceva nou pentru el, dar nu era suficient încât să și-o lase să-i crească. Dincolo de faptul că avea o culoare cu totul nefericită, creștea repede, dar nu era deasă. Se uita nemulțumit la mica oglindă dreptunghiulară pe care o avea în mână. Nu avea ce să facă pentru a împiedica să se decojească pe nas și pe pomeți, pentru că îl arsese soarele, și nici pentru a înlătura zgârieturile care îi aminteau de aventurile trăite în mlaștină. Barba cârlionțată, arămie, care îi creștea în voie, putea fi înlăturată imediat.

– Vrei să treci la treabă, te rog?

A țuguiat buzele și apoi s-a așezat în genunchi lângă scaunul lui și i-a întors capul către lumină.

– Prea bine, a spus ea și i-a atins obrazul cu foarfeca rece. Îi voi spune lui Denny să vină și să te bărbierească. Nu sunt sigură dacă îți pot tăia barba fără a te tăia și pe tine, pentru că… și-a îngustat privirea, privindu-i rotunjimile bărbiei… pentru că eu nu am bărbierit altceva decât porci.

– Bărbier, bărbier, a mormăit el, încercând să nu își miște buzele. Să bărbierești porci. Cât…?

Ea și-a lipit degetele de bărbia lui închizându-i gura cu hotărâre, dar el a scos un sunet pe care ea l-a luat drept chicotit. *Țac, țac, țac.* Lamele țăcăneau plăcut pe obrajii lui, iar părul cârlionțat cădea pe un prosop uzat pe care i-l pusese în poală.

Nu avusese niciodată ocazia de a-i vedea chipul de la o distanță atât de mică. Ochii ei erau aproape căprui și aveau o ușoară nuanță de verde. Deodată a simțit dorința de a o săruta pe vârful nasului. A închis ochii și a adulmecat. Ea mulsese o capră de curând.

– Pot să mă bărbieresc și singur, a spus el, după ce ea a lăsat deoparte foarfeca.

Ea a ridicat sprâncenele, privindu-i brațul și spunând:

– M-ar surprinde să poți simți ceva cu mâna și aș fi surprinsă și mai mult dacă te-ai putea bărbieri.

Era adevărat. Abia dacă își putea mișca brațul drept. Ea îl hrănise în ultimele două zile. Așa stând lucrurile, s-a gândit să-i spună că de fapt el era stângaci.

Se vindecă bine, a spus el și și-a întors brațul astfel încât razele soarelui să se reverse asupra lui. Doctorul Hunter îi scosese pansamentul în acea dimineață și îi spusese că era foarte mulțumit de modul în care arăta brațul. Rana era încă roșie, iar pielea din jurul ei avea o culoare neplăcută, albă și umedă. Oricum, rana se vindeca. Brațul nu mai era umflat, iar dungile roșii dispăruseră.

– Ei bine, a spus ea privind rana, cred că este o cicatrice frumoasă.

– E frumoasă? a spus William, privindu-și brațul cu scepticism. A auzit uneori bărbați spunând despre o cicatrice că era „frumoasă", referindu-se la faptul că rana se vindeca bine și urma nu va fi exagerat de mare. Cicatricea lui avea să fie lungă, semănând cu o coadă care se întindea spre încheietura mâinii. I se spusese după o vreme că fusese cât pe ce să i se taie brațul. Doctorul Hunter își adusese fierăstrăul și îl așezase deasupra rănii și abcesul a plesnit chiar în mâna lui. Văzând asta, doctorul a stors rana și a pus peste ea usturoi, rugându-se să se vindece.

– Arată ca o stea imensă, a spus Rachel Hunter mulțumită. O stea deosebită, o cometă poate. Ori Steaua din Bethlehem, care i-a călăuzit pe cei trei magi către locul în care s-a născut Iisus.

William și-a întors brațul, privindu-l. S-a gândit că rana lui arăta mai curând ca o ghiulea de mortier, din aceea care explodează, dar s-a mulțumit să mormăie pe un ton încurajator. Și-a dorit să continue conversația, astfel încât a ridicat bărbia proaspăt rasă și a arătat spre broșa pe care ea o purta.

– E frumoasă. Nu-i o dovadă a frivolității?

– Nu, a spus ea cu încăpățânare, punând mâna peste broșă. E făcută din părul mamei mele. A murit când m-am născut eu.

– Ah, îmi pare rău, a spus el, pentru a continua după un moment de ezitare:

– Și mama mea a murit la nașterea mea.

Ea a șovăit și a avut în ochi un licăr de interes.

– Și mie îmi pare rău, a spus ea încet, pentru ca apoi să continue cu hotărâre:

– Am să-l chem pe fratele meu.

Pașii ei au coborât scara îngustă repede și cu discreție.

El a apucat capetele prosopului și l-a scuturat pe fereastră, risipind firele de păr roșcat în cele patru vânturi. I-ar fi plăcut să poarte barbă, ca deghizare, dacă ar fi fost castanie, o culoare decentă. Așa, barba avea să atragă privirile tuturor asupra sa, din cauza culorii.

Se întreba ce avea să facă acum. Până a doua zi, ar fi putut porni la drum. Acum putea purta fără grijă hainele pe care le avea. Domnișoara Hunter îi peticise atât pantalonii, cât și haina. Putea să plece, dar nu avea cal și nici bani, în afară de două piese de șase penny pe care le găsise în buzunar. În afară de asta, își pierduse cartea în care era o listă a persoanelor cu care trebuia să ia legătura, pe lângă mesajele pe care ar fi trebuit să le transmită. Își amintea câteva nume, dar în ceea ce privește cuvintele și semnele…

Deodată și-a adus aminte de Henry Washington. Datorită acestui fapt a remarcat conversația pe care o avusese cu Murray lângă foc, înainte să înceapă să vorbească despre cântecele morții. Washington, Cartwright, Harrington și Carver, numele i-au venit în minte, dar și-a amintit și de uimirea lui Murray când îi vorbise acestuia despre Washington și Dismal Town.

Nu își închipuia de ce ar fi vrut Murray să-l inducă în eroare. Dar dacă el avea dreptate… Căpitanul Richardson avea informații cu totul greșite? Acest lucru era, cu siguranță, posibil. Chiar dacă fusese pentru scurtă vreme

în Colonii, el văzuse cât de repede se putea face trecerea de la o tabără la alta, în funcție de situația existentă la un anumit moment dat.

Dar... i-a șoptit vocea rațiunii din mintea lui și a simțit cum îi trecea un fior pe ceafă. *Dacă domnul căpitan Richardson nu se înșela... atunci a avut de gând să te trimită către moarte, către prizonierat.*

Această idee cumplită a făcut să i se usuce gura și a dus mâna la cana cu ceai din plante pregătit de domnișoara Hunter și adus mai devreme. Avea un gust scârbos, dar el abia dacă și-a dat seama. A strâns cana în mână, de parcă ar fi fost un talisman menit să îl apere de tot ceea ce își închipuise el că i s-ar putea întâmpla în viitor.

Nu, și-a spus el. *Așa ceva nu e posibil.* Tatăl său îl cunoștea pe Richardson. Cu siguranță că dacă domnul căpitan era un trădător... Doamne, la ce se gândea?

– Nu, a spus el cu voce tare. Nu este posibil. Nu se poate întâmpla așa ceva. Briciul lui Occam.

Acest gând l-a mai liniștit puțin. Învățase regulile de bază ale logicii la o vârstă fragedă și principiul lui William Occam l-a ajutat foarte mult. Era mai probabil ca Richardson să fie un trădător care să-l fi trimis la pierzanie sau era mai probabil să fi fost prost informat?

Ajungând în acest punct cu raționamentul său, William s-a gândit foarte bine și la rolul său în întreaga combinație pusă la punct de Richardson. În ce măsură ar fi profitat căpitanul dacă un tânăr ofițer ar fi pierit într-o misiune minoră?

Prea bine, și-a spus William, relaxându-se puțin și luând o gură de ceai cu miros neplăcut, cu care s-a și înecat. Încă se mai ștergea cu prosopul, când doctorul Hunter a venit, urcând încet scările. Doctorul Hunter era, probabil, cu zece ani mai mare decât sora lui. Putea să fi avut aproape treizeci de ani. Era vesel ca un cintezoi. A fost de-a dreptul radios când l-a văzut pe William, pentru că se bucura că pacientului său îi mergea bine. William a răspuns cu un zâmbet.

– Surioara mea îmi spune că dorești să fii bărbierit, a spus doctorul lăsând din mână vasul pentru apă și pământuful. Asta înseamnă că te simți destul de bine pentru a dori să ieși în lume. Un bărbat, când nu mai este în contact cu societatea, își lasă barba să crească. Ai simțit vreo mișcare la nivelul măruntaielor?

– Nu, dar îmi propun să simt o mișcare în măruntaie cât de curând, l-a asigurat William. Oricum, nu vreau să mă arăt în public ca un bandit... Nici nu doresc să-i scandalizez pe vecinii dumitale.

Doctorul Hunter a izbucnit în râs, scoțând dintr-un buzunar un brici și din altul ochelarii cu ramă de argint. Apoi și-a așezat ochelarii pe nas cu hotărâre și a muiat pămătuful în apă.

– Surioara mea și cu mine am auzit tot soiul de bârfe spuse în șoaptă, i-a spus doctorul lui William. Dacă ar vedea că ies bandiți din locuința noastră, bârfele lor ar fi confirmate.

– Chiar așa? a întrebat William, strângându-și buzele, astfel încât să nu-i fie acoperite cu săpun. De ce? a întrebat el mai apoi.

Imediat ce și-a recăpătat cunoștința, a întrebat unde se afla și a aflat că Oak Grove era o așezare a quakerilor. El credea că quakerii sunt foarte uniți, datorită principiilor credinței lor, dar pe urmă și-a dat seama că el nu cunoștea nici un quaker.

Hunter a oftat din adâncul sufletului, lăsând deoparte pămătuful pentru a apuca briciul.

– Of, politica, a spus el în cele din urmă, pe un ton de dispreț. Spune-mi, prietene Ransom, există cineva pe care îl pot trimite să spună cuiva despre starea dumitale?

– Nu, mulțumesc, domnule, a replicat William zâmbind. Le voi spune eu însumi cum mă simt. Sunt sigur că mâine voi putea pleca de-aici. Vă asigur, însă, că nu am să uit de bunătatea și ospitalitatea dumneavoastră, atunci când voi ajunge la... prietenii mei.

Denzell Hunter a ridicat din sprâncene și a țuguiat buzele, când a început din nou să-l bărbierească pe tânărul ofițer și a tăcut preț de o clipă, pentru ca apoi să spună:

– Te-aș ruga să-mi ierți curiozitatea, dar încotro intenționezi să te duci?

William a ezitat, deoarece nu știa ce să spună. De fapt, nici el nu se hotărâse ce va face, din cauza situației sale financiare lamentabile. Cel mai bine era să se îndrepte către Mount Josiah, unde se afla plantația lui. Nu era sigur, dar probabil că se afla la patruzeci sau cincizeci de mile distanță față de plantație. Se gândea că, dacă vânătorii aveau să-i dea câte ceva de mâncare, putea să ajungă pe plantație cam într-o săptămână. Odată ce va fi ajuns acolo, putea să-și ia haine, un cal bun și putea porni din nou la drum.

Era o perspectivă tentantă. Ca să-și ducă planul la îndeplinire, ar fi trebuit să-și dea de gol prezența în Virginia și acest lucru avea să fie comentat, pentru că toată lumea îl cunoștea și toți știau că era militar. Să se arate printre cunoscuți îmbrăcat așa cum era îmbrăcat…

– Există catolici la Rosemount, a spus doctorul Hunter ștergând briciul pe atât de mult folositul prosop.

William s-a uitat la el surprins.

– Oh! a exclamat el îngrijorat. De ce mama dracului îi povestea Hunter despre catolici?

– Îmi pare rău, prietene, i-a spus doctorul observându-i reacția. Vorbeai despre prietenii dumitale și eu am crezut…

– Ați crezut că sunt…

Mirarea a fost urmată de faptul că tânărul ofițer a bănuit cum stăteau lucrurile și a dus din reflex mâna la piept, pentru a descoperi doar materialul cămășii de noapte ponosite pe care o purta.

Doctorul s-a aplecat încet și a deschis lada de așternuturi de la picioarele patului, pentru ca apoi să-și îndrepte spatele. Avea într-o mână rozariul din lemn.

– A trebuit să ți-l luăm, bineînțeles, când te-am dezbrăcat, dar surioara mea l-a pus bine, cu gândul de a ți-l înapoia.

– Ați spus „te-am dezbrăcat?" a întrebat William încet. Dumneavoastră… și domnișoara Hunter… m-ați dezbrăcat?

– Da, nu a fost nimeni altcineva cu noi, a spus doctorul, vrând parcă să se scuze. Ne-am văzut obligați să te băgăm gol în râu, în speranța că astfel îți va trece febra. Nu-ți aduci aminte?

Își amintea… vag, dar crezuse că senzația de rece pătrunzător și sentimentul că avea să se înece făceau parte doar din coșmarurile provocate de febră. Prezența domnișoarei Hunter nu era fixată, din fericire sau poate din nefericire, în amintirile sale.

– Nu aveam cum să te duc de unul singur, iar vecinii… i-a explicat doctorul cât se poate de serios. Să știi că ți-am pus un prosop peste părțile rușinoase, s-a grăbit el să-l asigure pe William.

– Ce neînțelegeri aveți cu vecinii dumneavoastră? a întrebat William, muncit de curiozitate, în timp ce lua rozariul din mâna lui Hunter, explicându-i imediat:

– Eu nu sunt catolic. Acest obiect este o… amintire pe care o am de la un prieten.

– Oh! a exclamat doctorul, frecându-și buzele cu un deget și fiind vizibil derutat. Înțeleg. Eu am crezut…

– Vecinii…? a întrebat William, încercând să treacă peste momentul jenant și punându-și din nou rozariul la gât.

Poate că tocmai greșeala legată de religia lui constituia motivul problemelor pe care doctorul le avea cu vecinii săi.

– Ei bine, îndrăznesc să spun că poate m-ar fi ajutat să te transport, a mărturisit doctorul Hunter, dacă aș fi avut vreme să chem pe cineva. Problema era urgentă și cel mai apropiat vecin se află la o distanță destul de mare.

Dând această replică, Hunter nu a răspuns la întrebarea lui William legată de problemele pe care le-ar fi avut cu vecinii. Tânărul ofițer s-ar fi dovedit lipsit de maniere dacă ar mai fi insistat. William a dat din cap discret și s-a ridicat în picioare.

A simțit că se mișca podeaua sub picioarele lui și a văzut un fulger alb. S-a apucat de pervazul geamului ca să nu cadă din picioare și și-a revenit o clipă mai târziu, scăldat în sudoare. Doctorul Hunter îl ținea de braț, dând dovadă de o neașteptată forță și împiedicându-l să nu cadă cumva în curte.

– Nu te grăbi așa, prietene Ransom, a spus medicul cu blândețe, întorcându-l și călăuzindu-l către pat.

– Poate că vei merge singur pe picioarele dumitale în altă zi. Mă tem că expectorezi mai mult decât e normal.

Puțin slăbit, William s-a așezat pe pat și i-a permis doctorului Hunter să-l șteargă pe față cu prosopul. Era evident că mai avea timp să se gândească încotro se va duce.

– Cât credeți că va mai dura până ce voi putea merge timp de o zi întreagă?

Denzell Hunter i-a aruncat o privire, vrând să vadă care era starea lui.

– Cinci zile, cel puțin patru, a spus Hunter. Ești robust și ai destul sânge în vine. Altfel aș fi spus că va mai dura o săptămână.

Slăbit și palid, William s-a întins. Doctorul a rămas lângă el, încruntat și îngrijorat.

– Cât de departe vei merge… în călătoriile dumitale? a întrebat doctorul, părând că își alege cuvintele cu grijă.

– La o distanță destul de mare, a replicat William. Trebuie să ajung… în Canada, a spus el, gândindu-se că, dacă ar fi spus mai multe, ar fi dat de

bănuit în privința scopului călătoriei sale. Într-adevăr, un bărbat putea avea afaceri în Canada, fără legătură cu armata britanică, ale cărei unități ocupau Québecul, dar doctorul menționase politica... era cel mai bine să ții cont de acest aspect. Bineînțeles că nu va pomeni nimic despre Mount Josiah. Indiferent cât de proaste erau relațiile dintre membrii familiei Hunter și vecinii lor, informațiile legate de vizitatorul lor aveau să se răspândească foarte ușor.

– Canada, a spus doctorul ca pentru sine, pentru ca apoi să-și întoarcă din noi privirea spre William. Da, e o distanță considerabilă până acolo. Din fericire, am sacrificat o capră în dimineața aceasta și o să avem carne. Asta te va ajuta să-ți recapeți puterile. Am să-ți las sânge mâine, ca să avem echilibru în ceea ce privește umorile și după aceea vom mai vedea. Pentru moment...

A întins o mână și a spus, zâmbind:

– Haide, vreau să mă asigur că ajungi cu bine la privată.

39

O PROBLEMĂ DE CONȘTIINȚĂ

Urma să vină o furtună. William simțea asta în aer, își dădea seama după umbrele norilor care se lăsau peste straturile cu flori. Căldura și umezeala caracteristice zilei de vară se mai potoliseră și acum se simțea o boare de aer. Nu putea rămâne în pat. S-a ridicat și s-a sprijinit de masa de toaletă și i-a luat ceva vreme pentru a ajunge dintr-o parte în alta a camerei, o distanță care era de aproximativ trei metri, sprijinindu-se cu o mână de perete pentru a-și păstra echilibrul. Efortul îl secătuia de puteri și îl amețea, obligându-l să se așeze pe podea cu capul între genunchi, așteptând să nu mai vadă pete înaintea ochilor.

Odată, când era așezat lângă geam, a auzit voci jos, în curte. Auzea glasul domnișoarei Rachel Hunter, un glas surprins și întrebător, apoi replica unui bărbat, rostită de o voce cunoscută... vocea lui Ian Murray!

A sărit în picioare, dar s-a lăsat din nou pe podea, văzând negru înaintea ochilor și simțind că era ametit. A încordat pumnii și a strâns din dinți sperând că sângele va începe să-i circule din nou prin creier.

– Asta înseamnă că va trăi?

Vocile se auzeau la distanță, mascate de murmurul castanilor din apropierea casei, dar a prins această replică. S-a ridicat în genunchi și a privit cerul acoperit de nori.

Silueta înaltă a lui Murray se afla în prag, îmbrăcat în piei de capră, având alături câinele uriaș. Mâncăciosul sau ceilalți indieni nu se vedeau nicăieri, dar doi cai pe care nu îi ținea nimeni de căpăstru pășteau în spatele lui Murray. Rachel Hunter făcea gesturi prin care îl invita pe Murray să intre în casă, dar acesta refuza, scuturând din cap. A băgat mâna în tolbă și a scos de acolo un pachet pe care i l-a dat fetei.

– Hei! a strigat William sau, mai bine spus, a încercat să strige, pentru că nu avea prea mult aer și și-a agitat brațele. Vântul a bătut mai puternic printre crengile castanilor, dar mișcarea trebuie să-i fi atras atenția lui Murray, pentru că a privit către fereastra lui și, văzându-l pe William, a zâmbit și a ridicat o mână în semn de salut.

A făcut o mișcare, dând impresia că avea să intre în casă, dar a lăsat frâiele unuia dintre cai și le-a pus în mâna lui Rachel Hunter. După aceea, a făcut un gest de rămas-bun spre geamul lui William, s-a aruncat fără prea multă grație în spinarea celuilalt cal, a luat frâiele din mâna fetei și a plecat.

William a rămas cu mâinile prinse de tocul ferestrei dezamăgit, pentru că îl vedea pe Murray dispărând între castani. Ei, dar Murray lăsase aici un cal. Rachel Hunter îl ducea în spatele casei, cu fusta și șorțul în bătaia vântului, ținând cu o mână calul de căpăstru și cu cealaltă boneta, ca să nu-i zboare.

Era pentru el cu siguranță! Murray voia să se întoarcă aici, ca să-l ia? Trebuia să pornească el spre locul în care se afla Murray? Simțind că inima îi bate mai să-i spargă pieptul, și-a pus pantalonii și ciorapii pe care Rachel îi tricotase pentru el. După ce s-a chinuit puțin, a reușit să-și tragă cizmele, care avuseseră de suferit din cauza umezelii. A început să tremure de atâta efort însă, pentru că era încăpățânat, a început să coboare scările transpirând, tremurând și poticnindu-se, dar a izbutit să ajungă cu bine jos, unde se găsea bucătăria.

Ușa din spate s-a deschis cu o răbufnire a vântului și cu o mare de lumină, apoi s-a trântit, pentru că Rachel a scăpat clanța din mână. Fata s-a întors, l-a văzut și a scos un strigăt de surprindere.

– Dumnezeu să ne aibă în pază! Ce cauți dumneata aici? a întrebat Rachel cu spaimă, privindu-l cu ochi mari și îndesându-și șuvițele de păr negru sub bonetă.

– Nu am dorit să te sperii, a spus William scuzându-se... L-am văzut pe domnul Murray plecând. Aș fi vrut să pornesc pe urmele dânsului. A spus cumva unde ar urma să îl întâlnesc?

– Nu a spus. Stai jos, pentru numele lui Dumnezeu, ca să nu cazi din picioare.

Dar el nu voia să stea jos. Simțea un impuls irezistibil de a ieși, de a pleca. Genunchii îi tremurau și dacă nu se așeza cât mai curând, atunci... S-a așezat, deși nu ar fi vrut.

– Ce a spus? a întrebat el, realizând imediat că stătea jos în prezența unei domnișoare, și a făcut un gest către un scaun, continuând:

– Te rog să iei loc. Spune-mi ce a zis.

Rachel l-a privit pătrunzător, dar s-a așezat, netezindu-și fusta deranjată de vânt. Furtuna se declanșase cu putere. Umbrele norilor se întindeau pe podea și peste fața ei, iar aerul devenise încărcat, de parcă încăperea s-ar fi aflat sub apă.

– A întrebat cum stai cu sănătatea și, când a aflat că te refaci, mi-a dat calul, spunând că este pentru dumneata.

Fata a ezitat, dar William voia să afle mai mult.

– Ți-a mai dat și altceva, nu-i așa? Am văzut cum ți-a dat un pachet.

Fata și-a subțiat buzele și a băgat mâna în buzunar, scoțând de acolo o legătură mică, împachetată în pânză.

Era nerăbdător să vadă ce conținea pachețelul. Cu toate acestea, nu a putut să nu observe că acel pachețel fusese legat recent. S-a uitat la Rachel Hunter, dar ea a înălțat capul și a privit în altă parte. William a ridicat din sprâncene și apoi și-a îndreptat atenția către pachet.

A deschis pachetul și a descoperit că era un fișic de dolari emiși de Armata Continentală, o legăturică în care se găsea o guinee, trei șilingi și o monedă de doi penny, o scrisoare împăturită și reîmpăturită, dacă se poate spune așa, și încă o legăturică.

A pus deoparte banii și legăturica și a deschis scrisoarea.

Vere,

Sper ca starea ta de sănătate să fie mai bună decât cea în care te găseai când te-am văzut ultima oară. Îți las un cal și niște bani de care să te ajuți în călătoriile tale. Chiar dacă nu aceasta este situația, eu voi lăsa totuși banii fie pentru plata doctoriilor, fie pentru înmormântarea ta.

Celălalt lucru este un dar de la un prieten pe care indienii îl numesc „Cel ce ucide urși". El trage nădejde că vei purta acel lucru și că îți va aduce sănătate. Îți doresc noroc în tot ceea ce îți propui.

Al tău supus,
Ian Murray

– Hmmm! a mormăit William uluit de toate acestea. Era evident că Murray avea treburile sale și nu era dispus să aștepte până ce William ar fi fost în stare să călătorească. Era oarecum dezamăgit, deoarece ar fi vrut să mai stea de vorbă cu Murray. Acum când putea să gândească limpede, William a realizat că era mai bine pentru el că Murray nu își dorea să călătorească împreună.

Și-a dat seama că problema lui cea mai urgentă era rezolvată. Dispunea de mijloacele financiare necesare pentru a-și putea continua misiunea... sau, mă rog, să o ducă până la capăt cât mai bine. Putea, cel puțin, să ajungă la cartierul general al generalului Howe, să prezinte un raport și să primească noi ordine.

Murray fusese cât se poate de generos. Calul părea a fi sănătos, iar banii erau suficienți cât să ajungă în condiții bune la New York. Se întreba de unde Dumnezeu făcuse rost Murray de acei bani. Se gândea că Murray părea a fi un om care nu avea după ce bea apă, deși avea o armă bună. Acum își dădea seama că Murray trebuia să fie un om educat, cel puțin după scris. Cu toate astea, ce anume l-ar fi putut face pe ciudatul scoțian indian să se ocupe atât de mult de el?

Curios, el a luat pachetul cel mic și l-a desfăcut. S-a dovedit că acolo se afla gheara unui urs mare, găurită și prinsă pe un șnur de piele. Era vechi. Marginile îi erau roase, iar nodul fusese făcut în așa fel încât să nu mai fie desfăcut niciodată. Ei bine, până atunci spiritul ursului îi fusese alături și îl ocrotise. Zâmbind ca pentru sine, William și-a tras peste cap podoaba indianului, lăsând gheara să îi atârne peste cămașă. Rachel Hunter a privit totul cu un chip impasibil.

– Ai citit scrisoarea mea, domnișoară Hunter, a spus William cu reproș. Foarte urât din partea dumitale!

Fata a roșit, dar l-a privit drept în față, lucru pe care William nu era obișnuit să-l vadă la o femeie... o excepție fiind bunica din partea tatălui.

– Felul în care vorbești denotă că ești mult superior condiției sociale care s-ar putea ghici după hainele tale, prietene William... Lucrurile nu ar sta altfel nici dacă hainele pe care le porți ar fi noi. Mintea dumitale este limpede de câteva zile încoace, dar nu ai spus ce căutai în Great Dismal. Acela nu este un loc pentru un domn.

– Ba este, domnișoară Hunter, a contrazis-o William. Mulți dintre domnii pe care îi cunosc merg acolo la vânătoare. Bineînțeles că nimeni nu merge la vânătoare în costum sau purtând îmbrăcăminte de cea mai bună calitate.

– Nimeni nu se duce la vânătoare înarmat doar cu o tigaie, prietene William, a replicat fata. Și dacă ești cu adevărat un domn, atunci spune-mi unde se află casa dumitale?

William a ezitat o clipă, nefiind în stare să-și amintească trăsăturile alter ego-ului său și de aceea a pronunțat numele primului oraș care i-a venit în minte:

– Ah... în Savannah, în Carolina.

– Eu știu unde-i asta! a izbucnit fata. Am auzit cum vorbesc oamenii din părțile-acelea și dumneata nu vorbești ca ei!

– Mă faci mincinos? a întreba el uluit.

– Întocmai!

– Oh!

Au stat unul în fața celuilalt, privindu-se în lumina slabă, un semn al furtunii.

Pentru o clipă, el a avut impresia că joacă șah cu bunica lui, Benedicta.

– Îmi pare rău că am citit scrisoarea care îți era adresată, a spus fata. Nu a fost vorba doar de curiozitate, te asigur.

– De ce altceva a fost vorba? a întrebat el zâmbind discret, pentru a dovedi faptul că nu era supărat pe ea pentru mica indiscreție.

Ea nu i-a zâmbit, dar l-a privit cu multă atenție, nu cu suspiciune, de parcă ar fi vrut să-l măsoare.

În cele din urmă fata a oftat încovoindu-și umerii.

– Am vrut să aflu câte ceva despre dumneata și caracterul dumitale, a mărturisit ea. Tovarășii dumitale care te-au adus la noi păreau a fi oameni

periculoși. Ce să mai spun de vărul dumitale? Dacă dumneata ești unul dintre ei, atunci…

Și-a mușcat pentru o clipă buza de sus, apoi a scuturat din cap și a continuat cu mai multă hotărâre:

– Trebuie să plecăm de-aici în câteva zile, fratele meu și cu mine. I-ai spus lui Denny că te vei îndrepta către miazănoapte. Mi-aș dori să călătorim în tovărășia dumitale, măcar pentru o vreme.

William s-ar fi așteptat la orice, dar nu la asta. A clipit des și a spus primul lucru care i-a venit în minte:

– Să plecați de-aici? De ce? Este vorba despre… ăăă… despre vecini?

Fata l-a privit surprinsă, întrebând:

– Cum?

– Îmi cer scuze, domnișoară, dar chiar fratele dumitale mi-a dat de înțeles că relațiile familiei dumitale cu vecinii sunt… oarecum încordate.

– Oh! a exclamat fata cu o grimasă, semn că era încurcată sau uimită.

William și-a spus că era vorba mai curând despre uimire.

– Am înțeles, a spus ea în cele din urmă, bătând gânditoare cu degetele în masă. Da, este adevărat, deși nu este… Nu are nici o legătură cu întreaga afacere. Văd că trebuie să-ți spun totul. Ce știi dumneata despre Societatea Prietenilor?

El nu cunoștea decât o familie de quakeri, familia Unwin. Domnul Unwin era un comerciant prosper, care îl cunoștea pe tatăl lui. El le întâlnise pe cele două fiice ale domnului Unwin la o serată muzicală, dar în timpul conversației, nu s-a discutat despre filozofie sau religie.

– Cred că membrilor acestei societăți… ăăă… dumneavoastră… nu vă plac conflictele, nu-i așa?

Cuvintele lui William au făcut-o să râdă, surprinzător. Asta i-a făcut plăcere tânărului ofițer pentru că, măcar pentru o vreme, cuta dintre sprâncenele fetei s-a șters.

– Noi nu suntem de acord cu violența, l-a corectat ea. Noi progresăm datorită conflictelor, fie ele și verbale, și dată fiind credința noastră… Denny spune că dumneata nu ești catolic, dar îndrăznesc să cred că nu ai luat parte niciodată la o întrunire a quakerilor.

– Nu, nu am avut ocazia să iau parte la o astfel de întâlnire, nu.

– Mă gândeam eu că așa stau lucrurile, a spus domnișoara privindu-l pătrunzător și continuând:

– Prea bine. Avem pastori care vin la întruniri și vorbesc. La întrunirile noastre poate lua cuvântul oricine, dacă spiritul unui bărbat sau al unei femei este mișcat de o anumită temă.

– Al unei femei? Și femeile pot cuvânta în public?

Fata i-a aruncat o privire ucigătoare, spunând:

– Am limbă, la fel ca și dumneata.

– Am observat lucrul acesta, a replicat el zâmbind. Continuă, te rog.

S-a aplecat puțin înainte, pentru a continua să vorbească, dar nu a început imediat pentru că unul dintre storuri s-a lovit de un perete.

Rachel a sărit imediat în picioare, exclamând:

– Trebuie să bag găinile în coteț! Trage storurile! i-a poruncit ea, dispărând.

Luat prin surprindere, însă amuzat, a făcut precum i se ceruse, dar s-a mișcat încet.

A urcat scările pentru a trage storurile, a simțit că amețește din nou și s-a oprit în pragul dormitorului, ținându-se de tocul ușii pentru a-și recăpăta echilibrul. Sus erau două camere: dormitorul care dădea către fațada casei, adică odaia în care îl duseseră pe el, și o cameră ceva mai mică, situată mai în spate. Membrii familiei Hunter ocupau camera respectivă. Era acolo un pat cu baldachin și o masă de toaletă, pe care se afla un sfeșnic din argint. Acolo mai erau puține lucruri, printre acestea numărându-se o pereche de pantaloni și o cămașă a doctorului, un șal din lână și rochia cu care domnișoara Rachel Hunter obișnuia să meargă la întruniri. Era vorba despre o rochie vopsită indigo.

Acum că ploaia și vântul nu se mai auzeau datorită storurilor, camera părea să fie învăluită în liniște, un loc în care te puteai refugia fugind din fața furtunii. Inima îi bătea cu repeziciune, pentru că urcase scările și a rămas acolo clipă, bucurându-se că intrase pe proprietatea cuiva.

De jos nu se auzea nici un sunet. Probabil că Rachel se chinuia încă să prindă găinile.

Era ceva ciudat în legătură cu acea încăpere și i-a trebuit doar o clipă pentru a-și da seama despre ce anume era vorba. Cele câteva lucruri care le aparțineau fraților Hunter duceau cu gândul la sărăcie. Această senzație contrasta, totuși, cu micile semne de prosperitate, evidente dacă priveai diferitele obiecte din cameră. De pildă, sfeșnicul era din argint, nu din aramă

sau din alamă, iar bolul pentru spălat nu era din lut, ci din porțelan fin, pictat cu crizanteme albastre.

El a ridicat puțin poalele rochiei albastre din pură curiozitate. Modestia era ceva, iar faptul că hainele celor doi erau uzate reprezenta cu totul altceva. La poale rochia era atât de uzată, încât devenise aproape albă. Tocmai de aceea pliurile rochiei erau un joc de nuanțe deschise și nuanțe închise. Doamna Unwin se îmbrăca modest, dar hainele ei erau de cea mai bună calitate.

Dând curs unui impuls, William a apropiat rochia de chipul său și a adulmecat. Încă mai mirosea puțin a indigo, a iarbă și a animale vii... și a trup de femeie. Tocmai acel miros i-a oferit o plăcere vecină cu aceea pe care i-o oferea un vin bun.

Auzind cum se închidea ușa jos, William a lăsat rochia din mână. A avut senzația că i-a luat capul foc și s-a îndreptat către scări cu inima bătându-i să-i spargă pieptul.

Rachel Hunter se scutura lângă șemineu, răspândind picături de apă de pe șorț. Boneta de pe cap era udă leoarcă. Pentru că nu l-a văzut pe William, fata a scos boneta, a stors-o cu un gest hotărât și a atârnat-o într-un cui, deasupra șemineului.

Părul i-a căzut pe spate, negru, ud și sclipitor, contrastând cu coloritul deschis al hainei.

– Să înțeleg că găinile sunt toate în siguranță? a întrebat el, având încă în minte mirosul rochiei și simțind că ar fi fost lipsit de maniere, dacă ar fi profitat de faptul că fata nu știa că el se afla acolo.

– Toate, în afară de cea pe care fratele meu o numește Marea Stricată din Babilon. Găinile nu sunt prea inteligente, dar aceea este perversă cum nu-ți poți închipui.

– Perversă?

Era evident că fata se gândea cum încerca să vadă William întreaga situație cu ochii minții și asta a distrat-o, pentru că a chicotit în vreme ce deschidea lada pentru așternuturi.

– Creatura aceea stă cocoțată la șapte metri înălțime într-un pin, și asta în vreme de furtună. E perversă.

Spunând acestea, fata a scos din ladă un prosop din pânză și a început să se șteargă cu el pe cap.

Sunetul făcut de ploaie s-a modificat deodată, iar picăturile păreau a fi pietricele care lovesc storurile.

– Hmmm! a mormăit Rachel, uitându-se încruntată spre fereastră. Cred că o să fie doborâtă de grindină, pentru ca apoi să fie mâncată de prima vulpe care trece pe-aici. Așa ar merita.

Fata a încetat să se mai șteargă pe cap și apoi a continuat:

– Nu-i nici o pagubă. O să mă bucur dacă n-o să mai văd vreodată vreuna dintre găinile-alea.

Văzând că William continua să stea în picioare, fata s-a așezat, făcând un gest prin care îl invita să se așeze la rândul său pe un scaun.

– Spuneai că dumneata și fratele dumitale vă propuneți să părăsiți locul acesta și să porniți spre nord, a spus el așezându-se. Înțeleg că găinile nu vă vor însoți în această călătorie.

– Nu, Doamne-ajută. Le-am vândut deja dimpreună cu casa, a spus fata lăsând prosopul ud deoparte și scoțând dintr-un buzunar un pieptene din corn.

– Ți-am spus că îți voi destăinui și de ce, a continuat.

– Din câte am înțeles eu, totul are legătură cu întrunirile voastre.

Fata a tras adânc aer în piept, zicând:

– Spuneam că atunci când o persoană este mișcată de o anumită temă, vorbește în cadrul întrunirii, nu-i așa? Fratele meu a fost mișcat de un anumit gând și de aceea am ajuns să plecăm din Philadelphia.

Fata i-a explicat că putea avea loc o întrunire oriunde existau destui prieteni care aveau același mod de gândire. În afară de întrunirile locale, de mică amploare, aveau loc și întruniri mai importante, trimestriale sau anuale, în cadrul cărora se discutau probleme importante și chestiuni care aveau legătură cu quakerii.

– Întrunirea anuală din Philadelphia este cea mai mare și cea mai importantă, a spus fata. Ai dreptate, prietenii sunt împotriva violenței și încearcă să o evite sau să-i pună capăt. La întrunirea din Philadelphia s-a discutat mult cu privire la rebeliune. S-a pledat pentru înțelepciune și pace, pentru reconcilierea cu țara-mamă.

– Așa, a spus William, vădit interesat de subiect. Vrei să spui că toți quakerii din Colonii sunt acum loialiști?

Fata și-a țuguiat buzele preț de o clipă, pentru ca apoi să spună:

– Acesta este sfatul care s-a dat la întrunirea anuală. Așa cum am spus, însă, prietenii sunt călăuziți de spiritul lor și fiecare dintre ei trebuie să facă precum îi dictează spiritul.

– Iar pe fratele dumitale spiritul l-a îndemnat să vorbească în favoarea rebeliunii? a întrebat William, amuzat, dar și îngrijorat.

Doctorul Hunter nu părea să fie omul care să îndemne la o rebeliune.

Fata a dat din cap, dar nu în semn că ar fi fost de acord cu cele spuse de William.

– A fost pentru independență, l-a corectat ea.

– Desigur că aici lipsește o verigă a logicii, a replicat William, ridicând din sprâncene. Cum poate fi obținută independența dacă nu se apelează la violență?

– Dacă dumneata crezi că spiritul lui Dumnezeu are vreo legătură cu logica, înseamnă că Îl cunoști mai bine decât mine, a spus fata dându-și energic părul ud pe spate. Denny a spus că i s-a arătat destul de limpede că libertatea, fie că este a individului, fie a unor țări, este un dar de la Dumnezeu și că el trebuie să lupte pentru a o câștiga și a o păstra. Astfel am fost excluși din întrunire, a spus ea repede, pentru ca apoi să tacă.

În cameră era întuneric, pentru că storurile erau trase, dar el îi zărea chipul la lumina slabă care venea din șemineu. Ultimele lucruri pe care le spusese o mișcaseră profund. Gura îi era încleștată, iar ochii îi luceau semn că ar fi izbucnit în plâns, dacă nu s-ar fi înfrânat.

– Cred că este un lucru cât se poate de grav să fii exclus dintr-o întrunire, a spus el încet.

Ea a dat din cap în semn că da și a privit în altă parte. A luat prosopul umed, l-a netezit încet și l-a împăturit, alegându-și cuvintele cu grijă.

– Ți-am spus că mama a murit la nașterea mea. Tata a murit trei ani mai târziu... a murit înecat. Nu am avut nimic, fratele meu și cu mine. Cei din comunitatea locală au avut grijă să nu murim de foame, să avem un acoperiș deasupra capului, chiar dacă acesta a fost găurit. S-a pus problema ce meserie să facă Denny și ne-am temut că urma să devină văcar sau cavaf... Nu prea i-ar fi plăcut să se facă fierar, a adăugat ea zâmbind ușor, deși era cât se poate de serioasă. Ar fi făcut și asta, numai ca să am eu ce mânca.

Norocul fusese de partea lor. Un quaker și-a propus să încerce să găsească rude ale celor doi orfan Hunter și, după un schimb de scrisori, a descoperit un văr de departe care era din Scoția, dar se stabilise la Londra.

– John Hunter, Dumnezeu să-l binecuvânteze, este un medic faimos. Faimos este și fratele lui mai mare, care e chiar *accoucheur*-ul[1].

---

[1] Accocheur – mamoș (lb. franceză) (n.tr.)

Chiar dacă avea anumite principii, domnișoara Hunter părea să aibă un aer de îngâmfare și William a înclinat capul în semn de respect.

– El s-a interesat în legătură cu abilitățile lui Denny și aflând lucruri bune, a făcut demersurile necesare astfel încât el să meargă în Philadelphia, să stea la o familie de quakeri de acolo și să studieze la colegiul medical nou înființat, a spus fata. După aceea l-a chemat pe Denny la Londra, ca să-și continue studiile sub îndrumarea lui!

– Mare noroc, a spus William, dar cu dumneata ce s-a întâmplat?

– Ah, eu am fost dusă la o femeie în sat, a spus fata cu o indiferență prefăcută, care nu a reușit să-l păcălească pe William. Dar Denzell s-a întors repede și așa am ajuns să am eu grijă de casa lui, până ce se va căsători.

Rachel frământa prosopul între degete, privind în poală. Părul ei lucea acolo unde ajungeau razele aruncate de foc. Se zăreau mici sclipiri de bronz în șuvițele de un castaniu închis.

– Femeia aceea era o femeie bună, a continuat fata. A avut grijă ca eu să învăț cum se ține o casă. M-a învățat să gătesc, să cos. A avut grijă să știu… ceea ce trebuie să știe o femeie.

Spunând acestea, l-a privit cu acea uluitoare franchețe și cu un aer de sobrietate.

– Cred că nu poți să înțelegi ce înseamnă să fii scos dintr-o întrunire.

– Cred că este ca și când ai fi exclus din regiment, a replicat William.

Fata și-a îngustat privirea, examinându-l cu atenție, dar William vorbise cât se poate de serios și ea și-a dat seama de acest lucru.

– Ceea ce numim „o întrunire a quakerilor" nu este doar o congregație religioasă. Ea înseamnă… comuniune a minții, a inimilor. Este, într-un fel, o mare familie.

În astfel de condiții să fii exclus înseamnă… înțeleg, a spus William încet.

Pentru scurtă vreme, s-a lăsat liniștea în încăpere, o liniște tulburată doar de sunetul ploii. Lui William i s-a părut că aude un cocoș cântând undeva, departe.

– Spuneai că și mama dumitale a murit, nu-i așa? a întrebat Rachel, privindu-l pe William cu ochii ei negri, plini de compasiune. Tatăl dumitale este în viață?

William a dat din cap în semn că nu, pentru ca apoi să spună:

– Poate vei crede că exagerez, dar tot ce îți spun este purul adevăr… Și tatăl meu a murit în ziua în care am venit pe lume.

Rachel a clipit des, auzind cele spuse.

– E adevărat, a continuat William. Tatăl meu era cu cincizeci de ani mai în vârstă decât mama și când a auzit că ea a murit la na… la naștere, a făcut un atac de apoplexie și a murit pe loc.

Tânărul ofițer se simțea jenat. I se întâmpla destul de rar să se bâlbâie. Fata nu observase, totuși, acest lucru.

– Deci și dumneata ești orfan. Îmi pare rău, a spus fata încet.

William a ridicat din umeri, simțindu-se ciudat.

– Ei bine, nu îmi cunosc părinții și, cu toate astea, eu am avut părinți, a spus el. Sora mamei mele a devenit mama mea din toate punctele de vedere – a murit și ea – iar soțul ei… Pentru mine, el a fost mereu tatăl meu, deși nu îmi este rudă de sânge.

Tânărul ofițer a avut senzația că intra într-un joc periculos, pentru că vorbea prea mult despre sine. De aceea și-a dres glasul și a încercat să direcționeze discuția către un subiect care nu avea legătură cu viața personală.

– Fratele dumitale… cum și-a propus să… ăăă… militeze pentru această revelație a sa?

Fata a oftat, replicând:

– Această casă a fost a unui văr al mamei noastre. Era văduv și nu avea copii. El i-a lăsat prin testament casa lui Denzell, dar când a aflat că am fost excluși din întrunire, a scris spunând că dorea să-și modifice testamentul. Întâmplarea a făcut să se îmbolnăvească de malarie și să moară înainte de a apuca să-și ducă gândul la îndeplinire. Da, numai că toți vecinii lui știau… despre Denny… de aceea…

– Am înțeles.

I s-a părut lui William că, deși Dumnezeu nu dădea dovadă de o anume logică, El părea să fi fost interesat de Denzell Hunter. S-a gândit că nu ar fi fost potrivit să își exprime aceste gânduri și a îndreptat conversația într-o altă direcție.

– Ai spus că a fost vândută casa. Deci, fratele dumitale…

– A plecat în oraș, la judecătorie, pentru a semna actele legate de vânzarea casei și să facă tot ceea ce trebuie în legătură cu porcii, caprele și găinile. Îndată ce va termina de făcut toate acestea… vom pleca.

Fata s-a oprit puțin, a înghițit nodul care i se pusese în gât și a continuat:

– Denny vrea să se înroleze în Armata Continentală, ca medic.

– Și dumneata îl vei însoți?

William a rostit aceste cuvinte pe un ton dezaprobator. Multe dintre soțiile sau concubinele militarilor își urmau partenerii în armată și deveneau ceea ce se numea „însoțitoare". William nu avusese ocazia de a vedea astfel de însoțitoare, pentru că nu participase la campania din Long Island. Îl auzise însă pe tatăl său vorbind cu milă despre asemenea femei. Aceea nu era o viață pentru o femeie rafinată.

Fata și-a înălțat capul, dându-și seama că William avusese un ton dezaprobator și a spus:

– Bineînțeles.

Pe masă era un ac lung, din lemn. Probabil că și-l scosese din păr când își dăduse jos boneta.

Și-a strâns părul ud într-un coc și a înfipt cu hotărâre acul în el.

– Deci, a continuat ea. Vei călători în tovărășia noastră? Bineînțeles doar atât cât vei dori, a adăugat ea repede.

Se gândise la acest lucru pe tot parcursul discuției. Era limpede că un astfel de aranjament era în avantajul fraților Hunter. Cu cât persoanele care călătoreau erau mai numeroase, cu atât mai mult se aflau în siguranță, și se părea că doctorul nu era un războinic înnăscut. Acest aranjament era avantajos și pentru el. Frații Hunter cunoșteau regiunea, iar el nu o cunoștea. Niște bărbați care călătoresc împreună cu o femeie bat mai puțin la ochi decât un bărbat care călătorește singur.

S-a gândit deodată că, dacă Hunter voia să se alăture Armatei Continentale, el ar putea avea o ocazie excelentă de a se apropia de forțele lui Washington și de a obține informații importante legate de acestea. Astfel s-ar putea revanșa cu succes pentru faptul că pierduse cartea.

– Da, bineînțeles, a spus William, zâmbindu-i domnișoarei Hunter. O sugestie admirabilă!

S-a văzut un fulger printre storuri și aproape imediat s-a auzit și tunetul. Atât Rachel, cât și William, au tresărit când a tunat.

Lui William îi țiuiau urechile.

– Sper, a spus tânărul ofițer, că este un semn aprobator.

Fata nu a râs.

40

BINECUVÂNTAREA

Mohicanii îi spuneau Thayendanegea, adică Două Rămășaguri. Pentru englezi, el era Joseph Brant. Când a trăit printre mohicani, Ian a auzit vorbindu-se mult despre el, adică atât despre Thayendanegea, cât și despre Joseph Brant. S-a întrebat adeseori cum izbutea acest Thayendanegea să trăiască între două lumi. S-a întrebat dacă spațiul dintre cele două lumi era ca un pod. Era podul îngust, care unea lumea aceasta și lumea următoare, un pod pe lângă care pluteau capete cu dinții rânjiți? Și-ar fi dorit să stea lângă un foc aprins alături de Joseph Brant și să-l întrebe.

Se îndrepta către casa lui Brant, dar nu pentru a sta de vorbă cu el. Mâncăciosul îi spusese că Elanul Soarelui plecase din Snaketown pentru a i se alătura lui Brant și că soția lui pornise la drum împreună cu el.

– Se află la Unadilla, spusese Mâncăciosul. Probabil că sunt încă acolo. Thayendanegea luptă alături de englezi, cum bine știi. El le vorbește loialiștilor de acolo și încearcă să i se alăture lui și oamenilor lui. El le spune Voluntarii lui Brant.

Mâncăciosul a rostit totul cu detașare. El nu era interesat de politică, dar lupta uneori, când spiritul lui îi poruncea s-o facă.

– Așa stau lucrurile? a replicat Ian fără a avea o anumită intonație. Prea bine atunci.

Nu știa foarte bine unde era Unadilla, știa doar că era undeva în colonia New York, dar nu își făcea o problemă din asta. A doua zi dimineața, imediat ce a răsărit soarele, a pornit spre nord.

Nu era nimeni alături de el, cu excepția câinelui și a gândurilor sale. La un moment dat, a ajuns la o așezare pe care mohicanii și-o făcuseră pentru a petrece vara și a fost bine-venit acolo.

S-a așezat alături de bărbați și a început să stea de vorbă cu ei. După o vreme, o femeie tânără i-a adus un castron cu tocană și el a mâncat fără a se uita la ceea ce băga în gură. Era foarte mulțumit că avea ceva cald în stomac.

Nu a putut să-și dea seama ce anume îi atrăsese atenția, dar a ridicat ochii și a văzut-o pe femeia aceea tânără care îi adusese mâncarea, stând în umbră și privindu-l. Ea zâmbea foarte discret.

A început să mestece mai încet, simțind în sfârșit gustul tocanei. Era carne de urs cu porumb și fasole, cu ceapă și usturoi. O mâncare delicioasă. Femeia și-a aplecat capul într-o parte și a ridicat din sprâncene. Apoi s-a ridicat în picioare, de parcă întrebarea ei nerostită ar fi îndemnat-o să facă acest gest.

Ian a lăsat vasul deoparte și s-a înclinat cu respect. Apoi s-a ridicat în picioare și s-a depărtat, fără a acorda atenție bărbaților alături de care mâncase și care îl priveau insistent.

Ea îl aștepta, siluetă palidă la umbra unui mesteacăn. Au stat de vorbă. El își stăpânea agitația, de parcă ar fi ținut în palmă un tăciune aprins care îi ardea sufletul. Nu se gândise la ea ca la o apă ce ar fi putut stinge focul care îl ardea, nici nu se gândise să îi dea motive pentru ca ea să se înflăcăreze. Simțea flăcări în spatele ochilor și era ca un foc ce arde când este aţâțat și se stinge dacă nu are ce mistui.

El a sărutat-o. Mirosea a mâncare, piei tăbăcite și pământ încălzit de soare. Nu mirosea a lemn, nu mirosea a sânge. Era înaltă. Îi simțea sânii moi, care îl împungeau, și și-a lăsat palmele în jos, pentru a o apuca de șolduri.

Fata s-a lipit de el, mânată de dorință. Apoi s-a retras, lăsând aerul răcoros să pătrundă în locul în care ea se aflase puțin mai devreme. Apoi l-a apucat de mână și l-a dus către coliba ei din bârne. Nimeni nu i-a privit când l-a tras în pat alături de ea și apoi s-a întors către el goală.

El s-a gândit că ar fi fost mai bine să nu vadă fața fetei. Poate că era mai bine să rămână anonimă, să simtă plăcere pentru scurt timp, să simtă și el plăcere la rândul său, măcar pentru clipele în care a uitat de sine.

Așa, în întuneric, ea era Emily, și Ian a fugit din patul fetei rușinat și supărat, lăsând-o în urmă uimită.

În următoarele douăsprezece zile, Ian a mers pe jos fără a scoate măcar un cuvânt, având doar câinele alături.

Casa lui Thayendanegea era izolată, pe o bucată vastă de teren, dar era destul de aproape de sat, astfel încât să se poată spune că făcea parte din modesta așezare. Satul arăta ca oricare altul, cu excepția faptului că, în fața intrării celor mai multe dintre case, erau două sau trei pietre de moară. Femeile măcinau singure și nu își duceau la moară sacii cu grâne.

Erau câini în stradă, care moțăiau la umbra căruțelor și a zidurilor. Fiecare dintre ei se trezea uluit când Rollo ajungea destul de aproape, astfel încât

să i se simtă mirosul. Unii dintre ei au început să mârâie și să latre, dar nici unul nu ar fi avut curajul să-l înfrunte pe Rollo.

Cu bărbații, lucrurile stăteau cu totul altfel. Mai mulți stăteau sprijiniți de un gard. Cu toții l-au privit cu vădită curiozitate, dar și cu îngrijorare. Pe cei mai mulți nu-i cunoștea, totuși era acolo un bărbat numit Mănâncă Porumbei, pe care îl cunoscuse în Snaketown. Mai era și Elanul Soarelui, care a clipit uimit, precum câinii care îl văzuseră pe Rollo, și apoi a făcut un pas înainte, pentru a se afla față-n față cu Ian.

– Ce faci aici? l-a întrebat Elanul Soarelui.

Pentru o clipă, Ian s-a gândit să spună adevărul... dar nu era un adevăr care se putea spune repede, și nici de față cu străini.

– Nu e treaba ta, a răspuns Ian cât se poate de calm.

Elanul Soarelui îi vorbise în graiul mohicanilor și Ian îi răspunsese în același grai.

A văzut cum unii au ridicat din sprâncene și a observat că Broască Țestoasă s-a îndreptat spre el ca să-l salute, voind să împiedice o eventuală neînțelegere și dorind să arate că Ian era un Kahnyen'kehaka. Ian a răspuns la salutul lui Broască Țestoasă, iar ceilalți au făcut un pas înapoi, arătându-se uimiți, curioși, dar nu ostili.

Pe de altă parte, Elanul Soarelui... Ei bine, Ian nu se așteptase ca războinicul să fie foarte încântat de apariția sa. El sperase ca Elanul Soarelui, care era foarte tânăr, să fie în altă parte, dar iată că era acolo. Ian a zâmbit ca pentru sine amintindu-și de bătrâna bunică Wilson, care îl descrisese odată pe ginerele ei Hiram ca fiind un laș, *care nu stă cu nici un preț în calea ursului.*

Era o descriere cu totul potrivită.

Starea Elanului Soarelui nu a fost schimbată nici de cuvintele, și nici de zâmbetul lui Ian.

– Ce vrei? l-a întrebat Elanul Soarelui.

– Nimic din ceea ce este al tău, i-a răspuns Ian străduindu-se să fie cât mai calm.

Elanul Soarelui și-a îngustat privirea, dar înainte de a putea spune ceva, Broască Țestoasă a intervenit, poftindu-l pe Ian în casa lui ca să mănânce și să bea.

Trebuia să accepte invitația. Nu era politicos să refuze. Putea să întrebe mai târziu, în mod discret, de Emily. Ceea ce îl adusese acolo nu avea nici o legătură cu civilizația, și nici nu se putea șterge prin amânare.

Și-a dat seama că știuse prea bine că avea să se ajungă acolo. De aceea amânarea nu își avea rostul.

– Aș vrea să stau de vorbă cu aceea ce mi-a fost cândva soție, a spus Ian. Unde este?

Câțiva dintre bărbați au făcut ochii mari, unii interesați de ceea ce avea să se întâmple, alții surprinși. Ian a prins, însă, privirea lui Broască Țestoasă, care se uita la poarta mare a unei case situate în capătul drumului.

Elanul Soarelui a făcut un gest care era de admirat, și anume acela de a se așeza și mai hotărât în drum, gata să se lupte chiar și cu *doi* urși, dacă ar fi fost nevoie. Lui Rollo nu-i păsa de această atitudine a războinicului și și-a arătat colții, mârâind, lucru care i-a făcut pe unul sau doi dintre războinici să facă rapid un pas înapoi. Elanul Soarelui, care ar fi avut motive să se retragă, pentru că îl cunoștea pe Rollo, nu s-a dat înapoi nici măcar cu un milimetru.

– Vrei să-ți arunci demonul asupra mea? a întrebat Elanul Soarelui.

– Bineînțeles că nu, a replicat Ian, șoptindu-i lui Rollo un *Sheas, a cù.*

Câinele a rămas nemișcat o clipă, vrând să arate că *el* avusese ideea de a mârâi la războinicul indian, pentru ca, în cele din urmă, să se așeze, continuând să mârâie încet, de parcă ar fi fost tunetul ce se auzea undeva în depărtare.

– Nu am venit să ți-o iau, i-a spus Ian Elanului Soarelui.

A vrut să fie conciliant, dar nu s-a așteptat ca spusele sale să aibă efectul scontat, și chiar nu au avut.

– Crezi că *ai putea* s-o iei?

– Nici nu vreau s-o iau, a replicat Ian. Mai are însemnătate dacă eu cred că pot s-o iau sau nu? a spus Ian hotărât, în engleză.

– Ea nu te-ar urma nici măcar dacă m-ai ucide! a replicat Elanul Soarelui.

– De câte ori trebuie să spun că nu vreau să ți-o iau?

Elanul Soarelui l-a privit cu răutate, strângând pumnii și șoptind:

– De atâtea ori până ce chipul tău va spune ceea ce spune gura ta!

Ceilalți războinici aflați în preajmă au murmurat uluiți, dar au făcut un pas înapoi. Nici unul dintre ei nu dorea să se implice într-o luptă pentru o femeie. Uitându-se la mâinile Elanului Soarelui, Ian s-a gândit că această reacție era o adevărată binecuvântare. Și-a adus aminte că Elanul Soarelui era dreptaci. Avea un cuțit la brâu, dar mâna lui nu se apropia de armă.

Ian a făcut un gest prin care voia să arate că avea gânduri pașnice, spunând:

– Vreau doar să stau de vorbă cu ea.

– De ce? a strigat Elanul Soarelui, care era atât de aproape de Ian, încât scoțianul a simțit pe față picături de flegmă. Nu s-a șters pe față, dar nici nu a făcut vreun pas înapoi. În schimb, a lăsat mâinile în jos, spunând:

– Asta trebuie să știm numai eu și ea. Cred că are să-ți spună totul mai târziu.

Făcând această afirmație, Ian și-a dat seama că, într-adevăr, așa avea să se întâmple.

Elanul Soarelui nu părea să se liniștească în urma celor spuse de Ian, pentru că l-a lovit cu pumnul în nas.

A simțit lovitura până în maxilar și, după aceea, Elanul Soarelui l-a lovit în obraz. A scuturat din cap, apoi a văzut printre lacrimi ce făcea Elanul Soarelui și l-a lovit – mai mult pentru că a avut noroc, și nu pentru că și-a propus acest lucru – cu piciorul în vintre.

A rămas nemișcat, gâfâind, cu sângele picurându-i în praful drumului. Șase perechi de ochi îl priveau când pe el, când pe Elanul Soarelui, care stătea chircit și scotea niște sunete slabe. Rollo s-a ridicat în picioare și s-a apropiat de omul căzut, mirosindu-l interesat. Toți l-au privit din nou pe Ian.

Scoțianul a făcut un gest și câinele a venit la picior. Apoi a pornit către casa lui Brant urmărit de șase perechi de ochi.

Când ușa s-a deschis, femeia albă care stătea în pragul ei s-a uitat la el cu ochi rotunzi și mari cât cepele. Tocmai își ștergea sângele de la nas cu poalele cămășii. După ce a terminat s-a înclinat respectuos, zicând:

– Sunteți atât de amabilă încât să o întrebați pe Wakyo'teyehsnonhsa dacă dorește să stea de vorbă cu Ian Murray?

Tânăra femeie a clipit de două ori, apoi a dat din cap, s-a întors și s-a uitat de două ori spre ușă ca să se asigure că-l văzuse cu adevărat.

Simțindu-se ciudat, Ian a pășit în grădină. Era amenajată în stilul tipic unei grădini englezești, cu tufe de trandafiri, de lavandă și cu alei pietruite. Mirosul i-a amintit de mătușa Claire și s-a întrebat dacă Thayendenegea adusese un grădinar din Londra.

În grădină, la o oarecare distanță față de el, lucrau două femei. Una dintre ele era albă, lucru care se vedea după părul din jurul bonetei. De asemenea, se putea spune că era o femeie matură, după poziția umerilor. Ian s-a întrebat dacă era soția lui Brant. Oare femeia tânără, care deschisese ușa, era fiica lui Brant? Cealaltă femeie era indiancă. Ian și-a dat seama de acest lucru după

părul care îi atârna pe spate. Părul indiencei era înspicat cu alb. Nici una dintre cele două femei nu s-a întors pentru a-l privi.

Când a auzit sunetul făcut de ivărul ușii care se închidea în spatele lui, el s-a gândit că ar fi putut avea parte de dezamăgirea de a afla că nu era acasă sau că nu voia să-l vadă.

Dar era acolo. Emily era acolo, mică, dreaptă, cu sânii rotunzi întrezărindu-se prin rochia albastră din stambă, cu părul lung legat la spate, neacoperit. Pe chip i se citea teama, dar și hotărârea, iar în ochi i se ghicea bucuria de a-l vedea. Femeia a făcut un pas către el.

El ar fi vrut să o strângă tare la piept, dacă ea ar fi făcut vreun gest care să îl încurajeze. *Și ce s-ar fi întâmplat după aceea?* s-a întrebat Ian, dar nici nu mai conta ce s-ar fi întâmplat. După ce s-a îndreptat către el, s-a oprit, făcând cu mâinile un gest de parcă ar fi vrut să mângâie aerul dintre ei, pentru ca apoi să-și netezească pliurile rochiei.

– Frate al lupului, a spus ea în graiul mohicanilor. Sufletul meu se bucură să te vadă.

– Și al meu se bucură, a răspuns Ian în același grai.

– Ai venit aici ca să vorbești cu Thayendanegea? a întrebat indianca, întorcând capul către casă.

– Poate că voi vorbi mai târziu cu el, a replicat Ian.

Nici unul dintre ei nu a spus nici o vorbă despre nasul lui Ian, deși după felul în care îl durea, trebuia să fi devenit de două ori mai mare decât ar fi fost normal. În afară de asta, cămașa lui era toată plină de sânge.

Ian a privit în jur și a văzut o cărare care se depărta de casă. S-a uitat la cărarea aceea și a întrebat-o pe indiancă:

– Vrei să faci câțiva pași cu mine?

Femeia a ezitat câteva clipe. Flacăra pe care o avea în ochi nu se stinsese, dar își mai pierduse din vigoare. În ochii ei se citeau acum alte lucruri: prudență, o oarecare neliniște și ceea ce credea el că era mândrie. Îl surprindea că vedea totul atât de limpede. Era ca și când indianca ar fi fost făcută din sticlă.

– Eu… copiii, a spus ea ezitând și privind din nou către casă.

– Nu are importanță, a spus Ian. Eu doar…

S-a oprit, pentru că dintr-o nară începuse să-i curgă sânge și și-a trecut dosul palmei peste buza de sus. A mai făcut doi pași, apropiindu-se mult de ea, astfel încât ar fi putut să o atingă, dar având grijă să nu o facă.

– Am vrut să-ți spun că îmi pare rău, a spus el cu un aer formal, vorbind în graiul mohicanilor.

Obrajii i s-au colorat într-un roșu minunat, iar mândria s-a putut citi din nou în ochii ei, în vreme ce neliniștea a dispărut.

– Pot să-i văd? a întrebat surprinzându-se în egală măsură pe sine, dar și pe indiancă.

Femeia a ezitat o clipă, dar apoi s-a îndreptat către casă. Ian s-a sprijinit de peretele din piatră, așteptând. Indianca s-a întors peste câteva clipe împreună cu un băiețel de vreo cinci ani și cu o fetiță de trei ani, cu părul tuns scurt, care îl privea cu gravitate și își sugea pumnul.

Ian înghițise propriul sânge și îi simțea gustul de fier.

Când și când, pe drum, și-a reamintit explicațiile pe care i le dăduse mătușa Claire, dar nu pentru că ar fi vrut să i le spună lui Emily. Nu ar fi înțeles nimic. Abia dacă înțelegea el cum stăteau lucrurile. Poate că îl liniștea faptul că-i vedea pe copiii pe care el nu a putut să i-i dăruiască.

Poți să spui că e vorba de soartă, îi spusese mătușa Claire, privindu-l pătrunzător. Această afirmație putea fi o dovadă de cruzime, dar și de compasiune. *Poți să spui că-i vorba de ghinion, dar nu a fost vina ta. Nici vina ei nu a fost.*

– Vino-ncoace, a spus el în graiul mohicanilor, întinzând mâna către băiețel.

Micuțul s-a uitat la mama lui. Apoi s-a apropiat de Ian și l-a privit curios.

– Are chipul tău, i-a spus Ian încet indiencei, vorbindu-i în engleză. Are și mâinile tale, a continuat el în graiul mohicanilor, apucând mâinile copilului, care păreau uluitor de mici în comparație cu ale sale.

Era adevărat. Băiatul avea mâinile ei. Aveau oase fine și suple. Băiețașul și-a mișcat degetele de parcă ar fi fost niște șoricei, apoi ca picioarele unui păianjen, și a chicotit. Ian a râs prinzându-i mânuțele într-ale sale, de parcă ar fi fost un urs care a prins doi păstrăvi. Apoi băiatul a țipat și Ian i-a eliberat mânuțele.

– Ești fericită? a întrebat-o Ian.

– Da, a răspuns ea încet, lăsând ochii în pământ.

Ian știa că îi spusese adevărul, dar nu voia ca privirea ei să-l rănească.

I-a pus mâna sub bărbie – pielea ei era atât de moale – și i-a înălțat capul, întrebând-o cu un zâmbet:

– Ești fericită?

– Da, a răspuns ea din nou, dar a oftat ușor și i-a atins fața cu mâna. Era moale și ușoară ca aripa unui fluture.

– Dar câteodată îți simt lipsa, Ian, a continuat femeia.

Pronunța foarte bine, dar când îi rostea numele, avea ceva exotic.

Ian a simțit cum i se punea un nod în gât, dar a reușit să-și mențină zâmbetul, spunând:

– Văd că tu nu m-ai întrebat dacă *eu* sunt fericit.

El a simțit că, decât să rostească acele cuvinte, mai bine și-ar fi tras una.

– Am ochi, a replicat femeia cu simplitate.

După ce indianca a rostit aceste cuvinte, s-a lăsat liniștea. Ian a privit în altă parte, dar o simțea lângă el, respirând. Era o femeie matură, blajină. Simțea că ea se înduioșează și mai mult, că e din ce în ce mai deschisă. Făcuse bine că nu se dusese cu el în grădină. Aici, cu băiețașul jucându-se la picioarele ei, era în siguranță.

– Vrei să rămâi? a întrebat ea în cele din urmă.

El a dat din cap în semn că nu, spunând:

– Plec în Scoția.

– Îți vei lua o soție din poporul tău, a spus ea cu ușurare, dar și cu regret.

– Oare poporul din care faci tu parte nu mai este și poporul meu? a întrebat Ian cu oarecare încăpățânare. Mi-au spălat sângele de alb în râu. Ai fost acolo când s-a întâmplat.

– Am fost acolo.

L-a privit multă vreme, i-a privit chipul. Era destul de sigură că nu avea să-l mai vadă niciodată. Ian se întreba dacă se uita la chipul lui ca să-l păstreze în memorie sau dacă ea căuta ceva anume în trăsăturile feței lui.

Voise să vadă ceva anume pe chipul lui. S-a întors brusc, făcându-i un gest cu mâna, prin care îi cerea să aștepte pentru ca, după aceea, să intre în casă. Fata a urmat-o, nevrând să rămână cu un străin, dar băiatul a rămas alături de el, privindu-l cu interes.

– Tu ești fratele Lupului? l-a întrebat micuțul.

– Da, sunt. Și tu cine ești?

– Mi se spune Cel-ce-sapă.

Micuțul purta unul dintre acele nume care se dădeau copiilor până când își dobândeau numele pe care aveau să-l poarte pentru restul vieții.

Ian a dat din cap în semn că a înțeles cum stăteau lucrurile și au rămas față-n față, privindu-se fără pic de răceală.

– Aceea care este mama mamei mamei mele a vorbit despre tine, a spus deodată Cel-ce-sapă. Mi-a vorbit mie despre tine.

– Așa a făcut? a întrebat Ian uimit.

Cea pe care o pomenise micuțul era Tewaktenyonh, o femeie deosebită, care făcea parte din Sfatul Femeilor la Snaketown… persoana care îi ceruse să plece.

– Tewaktenyonh mai este în viață? a întrebat el cu vădită curiozitate.

– Oh, da, a replicat băiețașul cât se poate de serios. Este mai bătrână decât munții. Mai are doi dinți, dar tot mai mănâncă.

Auzindu-l pe băiețel vorbind astfel, Ian a zâmbit:

– Bine. Ce ți-a spus ea despre mine?

Micuțul a înălțat capul, gândindu-se.

– Ea a spus că eu sunt copilul spiritului tău, dar că nu trebuia să-i spun asta tatălui meu.

Ian a simțit această afirmație a băiatului ca pe o lovitură mult mai puternică decât cea pe care o primise de la tatăl băiatului și, preț de o clipă, nu a putut scoate nici un cuvânt.

– Nu am crezut că ai să-mi spui asta, a replicat Ian în momentul în care a putut vorbi. A repetat același lucru în graiul mohicanilor, aceasta pentru cazul în care băiețelul nu ar fi înțeles limba engleză.

Micuțul a dat din cap, fără a scoate un cuvânt.

– Voi fi vreodată alături de tine? a întrebat băiețașul, fără a fi foarte interesat de răspuns. O șopârlă se întinsese la soare pe perete și copilul se uita foarte atent la micul animal.

Ian s-a străduit să aibă un ton neutru, spunând:

– Da, dacă am să mai trăiesc.

Băiețașul își îngustase privirea. Privea șopârla. Mânuța lui s-a mișcat puțin, dar distanța față de micul animal era prea mare. Băiatul știa acest lucru și l-a privit pe Ian, care era mai aproape de șopârlă. Ian i-a prins privirea, fără să se miște. Se înțelegeau din priviri. *Nu te mișca*, i-a spus Ian din priviri, iar băiatul părea că nici nu mai respiră.

În asemenea situații, nu era timp să gândești. Fără a trage aer în piept, Ian a făcut o mișcare și șopârla a ajuns în mâna lui, uimită, împietrită.

Băiețelul a sărit în sus de bucurie. Apoi a întins mâinile pentru a primi șopârla. Micuțul a prins șopârla cu mare grijă între palme, astfel încât animalul să nu-i scape.

– Ce-ai să faci cu ea? a întrebat Ian, zâmbind.

Băiatul își apropiase șopârla de față și o privea cu încordare. Apoi s-a încruntat, gândindu-se.

– Îi voi da un nume, a spus el în cele din urmă. După asta, va fi a mea și mă va binecuvânta când ne vom vedea din nou.

Băiatul și-a apropiat și mai mult șopârla de față. Copilul și micul animal se priveau ochi în ochi.

– Numele tău este Bob, a spus băiatul în cele din urmă în limba engleză.

Apoi a așezat șopârla pe pământ într-un mod foarte ceremonios.

Bob a plecat din palma băiatului și a dispărut sub o piatră.

– E un nume foarte frumos, a spus Ian cât se poate de serios.

Îl dureau coastele și s-a străduit să nu râdă.

Peste numai o clipă, pofta de râs i-a pierit, pentru că Emily a ieșit pe ușa casei, având în mână o legătură mare.

S-a apropiat de el. Avea în brațe o fetiță înfășată, care se afla într-un pătuț mic. Îi arăta copilașul în același fel în care el îi oferise șopârla Celui-care-sapă.

– Aceasta este cea de-a doua fiică a mea, a spus indianca pe un ton care trăda timiditatea, dar și mândria. Îi vei da un nume?

Această propunere l-a mișcat și a atins ușor mâna lui Emily, înainte de a lua de la ea pătuțul pentru a privi chipul micuț al copilașului. Nici nu putea să-i facă o onoare mai mare, arătându-i astfel că simțise, că poate mai simțea ceva pentru el.

Fetița îl privea serioasă cu ochii ei rotunzi.

Îi privea fața lui Ian, încercând să memoreze ceea ce vedea. Simțea cum pune stăpânire pe el o anume convingere. Era pur și simplu acolo.

– Mulțumesc, a spus el cu multă afecțiune, zâmbindu-i lui Emily și punându-și mâna uriașă, brăzdată, pe capul acoperit cu păr moale al fetiței. Îi voi binecuvânta pe toți copiii tăi, rostind binecuvântarea ce se dă tinerilor căsătoriți, dar și binecuvântarea Sfântului Mihail.

După ce a rostit aceste cuvinte, a ridicat mâna și l-a tras lângă sine pe Cel-ce-sapă, continuând:

– Băiatului acestuia eu îi voi da, însă, numele.

Indianca s-a făcut albă la față, a împietrit și s-a uitat repede când la Ian, când la fiul ei. *El* era sigur că știa cum stăteau lucrurile.

– Numele tău este Șopârla-cea-iute a spus Ian în graiul mohicanilor. Șopârla-cea-iute a stat pe gânduri o clipă, apoi a încuviințat. Era limpede că numele îi era pe plac, pentru că a râs și s-a făcut nevăzut.

41

ADĂPOST ÎN VREME DE FURTUNĂ

Nu era pentru prima dată când William constata cu surprindere că tatăl său avea foarte multe cunoștințe.

Când se aflau pe drum, în timpul unei conversații banale, i-a spus lui Denzell Hunter că tatăl său îl cunoștea pe doctorul John Hunter – de fapt fusese vorba despre o lipitoare, un duel și despre o anume operație, eveniment din cauza căruia Lordul John a ajuns în Canada, în Câmpiile lui Abraham. El a întrebat dacă acel John Hunter era ruda domnișoarei Rachel, dacă dumnealui era binefăcătorul care-i ajutase.

Denny Hunter se luminase numaidecât la față, exclamând:

– Extraordinar! Da, trebuie să fie vorba despre una și aceeași persoană, odată ce ai pomenit de o anume operație. Totul a avut un rezultat cu totul educativ, a spus doctorul privind către sora lui, dar Rachel era undeva în spatele lor și aproape că o prinsese somnul în șa, capul atârnându-i precum o floare a soarelui.

– Trebuie să înțelegi, frate William, a spus Hunter încet. Trebuie să înțelegi că, pentru a căpăta pricepere, este necesar să cunoaștem corpul, să înțelegem cum lucrează. Nu se poate învăța altfel decât din texte, iar cei din medicină, care învață numai după texte, sunt mărginiți și fac greșeli.

– Oh, da? a replicat William, fără să fie atent întru totul la conversație.

El era preocupat și de ideea că ar fi bine să găsească un loc în care să poată cina, dar se uita admirativ și la ceafa subțire a lui Rachel Hunter, când ea trecea înaintea lor. Ar fi vrut să se întoarcă, pentru a o admira, dar nu îi era permis să facă acest gest, deoarece ar fi părut indecent. Trebuia să mai treacă ceva timp…

– … Galenus și Esculap. Concepția comună este – a fost pentru foarte multă vreme – că vechii greci au notat tot ce era legat de corpul uman.

Nu exista nici un motiv pentru a pune la îndoială aceste texte și pentru a crea mister acolo unde el nu există.

– Ar trebui să-l auziți pe unchiul meu vorbind despre vechi texte care au ca temă armata, a mormăit William. El este adeptul lui Cezar, despre care spune că a fost un general foarte bun, dar se îndoiește de faptul că Herodot ar fi asistat vreodată la o luptă.

Hunter l-a privit cu mult interes, spunând:

– Exact același lucru l-a spus John Hunter, dar în alți termeni, în legătură cu Avicenna! *Omul acela nu a văzut niciodată uterul unei gravide.*

Pentru a sublinia cele spuse, doctorul a lovit cu pumnul în șa, iar calul său și-a întors capul uimit.

– Ho, oho! a exclamat Hunter alarmat, trăgând tare de frâie și reușind să mâne armăsarul când înainte, când înapoi. William a apucat frâiele calului, i le-a tras din mână și le-a lăsat largi.

Tânărul ofițer se bucura de faptul că mai putea face și altceva, împiedicându-l astfel pe Hunter să mai vorbească despre uter. William nu știa prea bine ce este acela uter, dar știa ce este o femeie gravidă. În consecință, uterul trebuia să aibă legătură cu organele genitale ale unei femei și deci nu constituia o temă de discuție în prezența domnișoarei Hunter.

– Ați afirmat că ați avut o relație oarecum tensionată cu doctorul John Hunter, a spus William punându-i frâiele în mână lui Denzell. De ce?

Tânărul ofițer voia, de fapt, ca doctorul să schimbe subiectul și să nu discute cumva despre vreun lucru care ar fi putut fi și mai jenant.

– Ei bine, noi... studenții lui, deslușeam tainele corpului uman... lucrând cu corpul uman.

William a avut senzația că i se strânge stomacul.

– Da, a replicat Hunter, având o expresie de îngrijorare pe chip. Înțeleg că este un fapt cumplit și totuși, în acest fel, mi-am dat seama cum a potrivit Dumnezeu lucrurile. Rinichiul are o structură complicată, plămânul are un interior uluitor. Nici nu pot să-ți spun, William, ce revelație a fost pentru mine!

– Da, înțeleg că așa trebuie să fi stat lucrurile, a replicat William prudent.

Acum avea ocazia să se întoarcă și a făcut-o. Rachel și-a îndreptat spatele. Pălăria de paie i-a alunecat de pe cap și toată fața îi era scăldată în soare. William a zâmbit, întrebându-l pe doctor:

– Dumneavoastră… ăăă… de unde procurați trupurile care urma să fie supuse disecției?

Hunter a oftat, replicând:

– Acesta era un aspect neplăcut. Cele mai multe dintre corpuri aparțineau unor oameni săraci care munceau în ateliere sau trăiau pe străzi. Moartea acestora era regretabilă. Mai erau apoi și trupurile unor criminali executați și oarecum mă bucura faptul că moartea lor aducea cu sine și un lucru bun. Trebuie să spun, pe de altă parte, că eu nu eram de acord cu executarea acelor oameni.

– De ce? a întrebat William cu vădită curiozitate.

– De ce? a întrebat Hunter la rândul său, privindu-l uimit de dincolo de lentilele ochelarilor, pentru ca apoi să scuture din cap. Am uitat că dumneata nu faci parte din rândurile noastre, prietene William. Noi nu suntem pentru violență, cu atât mai puțin pentru omucidere.

– Nici chiar atunci când este vorba despre criminali? Despre asasini?

Denzell și-a ținguiat buzele, spunând:

– Nici chiar atunci. Ei pot fi închiși sau pot fi puși să presteze o muncă utilă. Dacă un stat decide să comită o crimă pentru că s-a comis o crimă, se încalcă cele Zece Porunci, iar noi devenim cu toții părtași la acea crimă, nu înțelegi?

– Eu înțeleg faptul că statul, cum spuneți dumneavoastră, are răspundere față de cetățenii săi, a spus William oarecum iritat. Vreți ca polițiștii și judecătorii să facă în așa fel încât bunurile dumneavoastră să se afle în siguranță, nu-i așa? Dacă statul are această responsabilitate, atunci el trebuie să dispună și de mijloacele necesare pentru a se achita de ea.

– Eu nu contest acest lucru. Criminalii pot fi închiși, dacă este necesar, dar statul nu are dreptul de a ucide oameni în numele meu!

– Nu are? a întrebat William înțepat. Știți care este firea criminalilor care sunt executați? Știți ceva despre crimele pe care le-au comis?

– Dumneata știi? l-a întrebat Hunter, ridicând din sprâncene.

– Da, știu. Guvernatorul închisorii Newgate este o cunoștință de-a tatălui meu. Eu am stat la masă cu dumnealui și am auzit povești pe care, dacă vi le-aș spune, vi s-ar face părul perucii măciucă, domnule doctor Hunter. Asta, bineînțeles, dacă ați purta perucă.

Hunter a răspuns acestei replici printr-un zâmbet, zicând:

– Poți să-mi spui pe nume. Știi foarte bine că noi nu ținem la titluri. În afară de asta, admit că tot ceea ce ai spus este adevărat. Eu am auzit… și am și văzut… lucruri mult mai cumplite decât ai auzit dumneata, în timp ce stăteai la masă cu tatăl dumitale. Cu toate astea, justiția se află în mâna lui Dumnezeu. Când faci apel la violență… când iei o viață, încalci una dintre Poruncile lui Dumnezeu și comiți un păcat de neiertat.

– Și dacă ești atacat sau rănit nu trebuie să ripostezi? a întrebat William. Nu aveți dreptul să vă apărați pe voi înșivă, să vă apărați familiile?

– Noi ne bizuim pe bunătatea și pe mila lui Dumnezeu, a spus Denzell hotărât. Și dacă suntem uciși, murim având convingerea fermă că urmează o altă viață pe care ne-o dă Dumnezeu și învierea.

S-a așternut liniștea pentru ca apoi William să spună:

– Vă bizuiți pe faptul că va exista cineva dispus să ucidă în locul vostru.

Denzell a tras adânc aer în piept, dar s-a gândit mai bine la ceea ce ar fi vrut să spună.

Și-au continuat drumul în tăcere o vreme și când au început să vorbească din nou, au discutat despre păsări.

În ziua următoare, ploua când s-au trezit. Nu era vorba despre o ploaie care trece repede, ci despre una care avea de gând să dureze toată ziua. Nu avea nici un rost să rămână în locul în care se aflau. Firida din stâncă la adăpostul căreia poposiseră peste noapte era expusă la vânt și lemnul de foc se udase destul de mult, iar după ce au făcut focul pentru micul dejun, au avut mult fum și căldură puțină.

Încă tușind, William și Denny au încărcat catârul, în timp ce Rachel a strâns lemnele de foc, învelindu-le în pânză. Dacă aveau să găsească un adăpost până la căderea nopții, puteau măcar să aprindă un foc și să își pregătească cina, chiar dacă ar fi continuat să plouă.

Se vorbea puțin. Chiar dacă și-ar fi dorit să converseze, ploaia cădea cu atâta putere peste copaci, peste pământ și peste pălăriile lor, încât ar fi trebuit să strige pentru a se face auziți.

S-au îndreptat încet către nord, nord-est. Denny s-a uitat atent la busolă când au ajuns la o răscruce de drumuri.

– Ce părere ai, prietene William? a întrebat el, scoțându-și ochelarii și ștergându-i de haină, dar fără a obține rezultatul scontat. Nici unul dintre drumuri nu merge pe direcția dorită de noi și prietenul Lockett nu a pomenit

despre această răspântie în instrucțiunile lui. Acela, a continuat doctorul, arătând către drumul ce se intersecta cu al lor, pare să se îndrepte către miazănoapte, în vreme ce acesta se îndreaptă deocamdată spre răsărit.

Zicând acestea, doctorul l-a privit pe William cu un chip căruia părea, în mod ciudat, să-i lipsească ceva, și asta pentru că își scosese ochelarii.

Lockett, fermierul pe care îl amintise Denny, și soția acestuia, pe care îi întâlniseră cu trei zile în urmă, fuseseră ultimul contact cu lumea civilizată. Ea le pregătise cina, le vânduse pâine, ouă și brânză, iar soțul ei îi îndrumase… către Albany; ar trebui să dea peste un indicator al Armatei Continentale, dar nu spusese, însă, *nimic* despre o răscruce de drumuri.

William a privit pământul ud și a realizat că răscrucea nu era altceva decât un mic lac. Nu se vedea că ar fi trecut cineva pe-acolo. Drumul pe care se aflau părea mai lat decât acela care îl întretăia.

– Pe acest drum trebuie să mergem, a spus hotărât tânărul ofițer, îndemnându-și calul să treacă dincolo de micul lac.

Se făcuse după-amiază, era târziu și începuse să aibă îndoieli în privința deciziei sale. Dacă ar fi fost pe drumul cel bun sau cel puțin așa le dăduse de înțeles domnul Lockett, ar fi trebuit să ajungă spre seară într-un sătuc numit Johnson's Ford. Și-a spus că vremea rea îi silise să înainteze mai greu. Totul era plin de verdeață și s-a gândit că satele apăreau *într-adevăr* repede, precum ciupercile după ploaie. De aceea era posibil să ajungă la Johnson's Ford dintr-o clipă în alta.

– Poate că acea comunitate s-a risipit, a spus Rachel, aplecându-se în șa astfel încât să se facă auzită.

Rachel aproape dispăruse din raza lui vizuală, iar el rânjise, în ciuda îngrijorării. Ploaia căzuse din belșug pe borurile pălăriei din paie și acum acestea atârnau precum o cârpă, astfel încât domnișoara s-a văzut nevoită să le ridice pentru a putea vedea ceva, ca o broască bănuitoare, care s-a ascuns cu grijă. Îmbrăcămintea îi era udă leoarcă, deși purta trei rânduri de haine. Rachel semăna cu un teanc de rufe ude abia scoase din găleată.

Înainte ca William să-i poată spune ceva, fratele ei s-a înălțat în șa, împrăștiind stropi de apă în toate direcțiile, și a arătat cu degetul în josul drumului strigând:

– Uitați!

William a întors capul, presupunând că se zărea mica așezare. Lucrurile nu stăteau așa, dar drumul nu mai era pustiu. Un bărbat venea spre ei prin noroi, un bărbat care își acoperise capul și umerii cu un sac din pânză în care făcuse o gaură. În pustietatea aceea, orice persoană întâlnită reprezenta o adevărată binecuvântare și William a dat pinteni calului, pentru a ajunge puțin mai repede la omul acela.

– Ziua bună, tinere domn, a spus omul, ieșind de sub refugiul său din pânză. Încotro ați pornit pe așa vreme urâtă?

Punând întrebarea, omul și-a dezvelit buza de sus dând la iveală un canin rupt, pătat de tutun.

– Către Johnson's Ford. Ne aflăm pe drumul cel bun?

Omul a făcut un pas înapoi, părând uluit.

– Ați spus Johnson's Ford?

– Da, întocmai, a replicat William oarecum iritat. Știa foarte bine că, în zonele rurale, populația era puțin numeroasă și îi înțelegea pe localnici, care erau tentați să-i țină în loc pe călători cât mai mult timp, dar de data asta nu avea răbdare.

– Unde este Johnson's Ford? a vrut el să afle.

Omul a început să dea din cap dezamăgit, spunând:

– Tare mă tem io că ați cam greșit drumu', dom'le. Ar fi trebuit s-o luați la stânga la încrucișarea de drumuri.

Rachel a scos un sunet discret, auzind cele spuse. Lumina devenise mai slabă și umbrele începeau să se deslușească din ce în ce mai limpede în jurul picioarelor cailor. Pentru a se întoarce la răspântie, le-ar fi trebuit câteva ceasuri. Nu puteau spera să ajungă acolo înainte de căderea nopții, cu atât mai puțin să ajungă la Johnson's Ford.

Și călătorul și-a dat seama de această situație și a zâmbit, arătându-și gingiile îngălbenite.

– Dacă așa stau lucrurile, dom'lor și dacă aveți bunăvoința de a-mi ajuta să-mi găsesc vaca și s-o duc acasă, atunci nevastă-mea se va bucura tare mult să vă pună ceva de mâncare înainte și să vă aștearnă un pat.

Pentru că nu exista alternativă la oferta omului, William i-a acceptat propunerea, străduindu-se să fie cât mai respectuos cu putință. A lăsat-o pe Rachel la adăpostul unui copac, lângă cai, și a pornit împreună cu Denny Hunter în căutarea vacii.

Vaca țăranului, un animal slab și păros, cu o privire dușmănoasă, s-a dovedit a fi imprevizibilă și îndărătnică. Din acest motiv, a fost nevoie de priceperea a trei bărbați pentru a o prinde și a o face să meargă pe drum. Uzi până la piele și murdari de noroi, l-au urmat pe domnul Antioch Johnson – viitoarea gazdă se prezentase – spre o fermă modestă.

Ploaia continua să cadă și orice acoperiș era bine-venit, indiferent că acesta era găurit sau nu.

Doamna Johnson s-a dovedit a fi o femeie neîngrijită căreia nu îi puteai ghici vârsta, și care avea și mai puțini dinți decât soțul ei. S-a uitat la oaspeții uzi leoarcă și le-a întors spatele, lipsită de maniere, dar a dat la iveală străchini din lemn pe care le-a umplut cu tocană rece. De asemenea, le-a dat lapte proaspăt de vacă. William a văzut că Rachel a luat o singură dată din tocană, s-a făcut palidă, și-a scos ceva din gură și după aceea a început să bea lapte.

El era mult prea înfometat ca să-i mai pese ce conținea sau ce gust avea tocana aceea. Din fericire, nu era prea multă lumină, așa că n-a văzut cum arăta mâncarea.

Denny făcea un efort să fie sociabil, deși ostenise răspunzându-i domnului Johnson la întrebările legate de originea lor, călătoria lor, destinația, relațiile, noutățile aflate pe drum și de opiniile, dar și de veștile legate de război. Rachel încerca să zâmbească din când în când, dar privea îngrijorată în jur și rămânea câteodată cu ochii pe gazda lor, care stătea într-un colț. Femeia se uita cu mare atenție la o pipă din lut.

Cu stomacul plin și cu ciorapi uscați în picioare, William a simțit că oboseala acumulată de-a lungul zilei a pus stăpânire pe el. În cuptor era făcut focul, iar flăcările l-au făcut să intre într-un fel de transă, vocea lui Denny și a domnului Johnson transformându-se într-un soi de murmur plăcut. Ar fi adormit chiar atunci, pe loc, dacă Rachel nu s-ar fi ridicat de la locul ei, voind să meargă la toaletă. El a ieșit din transă și și-a amintit că ar trebui să se ocupe de cai și de catâri. A șters patrupedele cât de bine a putut și i-a cerut domnului Johnson fân și l-a plătit, deși nu exista un grajd în adevăratul sens al cuvântului, ci doar un acoperiș din crengi sprijinit pe patru pari. William nu ar fi dorit ca animalele să stea toată noaptea sub acel acoperiș, cu picioarele în noroi, temându-se că adăpostul avea să se umple de apă.

Continua să plouă, dar aerul de afară era plăcut și curat. Se simțea mirosul copacilor, al ierbii și apei. După ce stătuse în aerul închis din casa gazdelor sale, mireasma i s-a părut amețitoare. Și-a vârât capul între umeri pentru

a se feri de ploaie, vrând să ajungă la adăpostul în care se aflau caii și făcând tot posibilul să mențină aprinsă mica torță. În același timp, căuta să se și bucure de fiecare gură de aer.

Torța pâlpâia, dar continua să ardă, iar William se bucura de faptul că adăpostul nu se umpluse de apă. Caii, catârii și vaca gazdelor stăteau pe paie umede, dar nu în noroi. Ușa toaletei a scârțâit, iar William a văzut silueta lui Rachel. Fata a zărit torța și s-a apropiat de el, trăgându-și șalul mai bine pe umeri, pentru a se feri de ploaie.

– Animalele sunt bine? a întrebat fata.

Picăturile de ploaie luceau în părul ei și William i-a zâmbit, spunând:

– Cred că cina lor a fost mai bună decât a noastră.

Fata s-a scuturat, spunând:

– Aș fi preferat să mănânc fân. Ai *văzut* ce era în…

– Nu, a întrerupt-o William, și aș fi foarte fericit dacă nu mi-ai spune.

Fata a pufnit, dar i-a respectat dorința. William nu avea nici un chef să se întoarcă în încăperea în care domnea un miros neplăcut. Se pare că nici fata nu se grăbea să intre în casă și de aceea s-a oprit să scarpine urechile lungi ale catârului ei.

– Mie nu îmi place cum se uită femeia aceasta la noi, a spus Rachel după o clipă de tăcere, fără a-l privi pe William. Se tot uită la pantofii mei, de parcă s-ar întreba dacă i se potrivesc.

William s-a uitat și el la pantofii lui Rachel. Aceștia nu erau deloc moderni, dar erau rezistenți și bine lucrați.

Rachel a privit neliniștită casa, spunând:

– Voi fi fericită când voi pleca de-aici, chiar dacă va continua să plouă.

– Vom pleca, a asigurat-o William. Vom pleca chiar înainte de micul dejun, dacă dorești.

Tânărul ofițer s-a sprijinit de unul dintre parii care susțineau acoperișul adăpostului și simțea pe ceafă picăturile de ploaie. Nu mai era amețit, dar continua să simtă oboseala și a realizat că și el era neliniștit.

Domnul Johnson părea amabil chiar dacă era necioplit, însă se purta ciudat. Se apleca înainte, dornic de conversație, cu ochii strălucitori, frământându-și mâinile murdare pe genunchi.

Poate că era vorba doar de reacția omului izolat care se bucura de compania altora, deoarece prezența ciudatei doamne Johnson nu era o plăcere. Tatăl său îl învățase, însă, să țină cont de instinctele sale și William nu ezita

niciodată să facă acest lucru. Fără a scoate nici un cuvânt, a căutat în coburii care atârnau pe unul dintre parii adăpostului și și-a luat de acolo cuțitul pe care îl avea în cizmă când călărea.

Rachel l-a urmărit cu privirea, în vreme ce tânărul ofițer și-a pus arma la brâu, trăgând cămașa ca să nu se vadă.

Torța a început să pâlpâie, pentru că arsese aproape cu totul. William i-a oferit lui Rachel brațul și fata s-a apropiat de el. Ar fi vrut să o prindă de mijloc dar s-a abținut, mulțumindu-se să o atingă ușor cu cotul, pentru a simți căldura trupului ei.

Silueta fermei era mai întunecată decât noaptea însăși, pentru că nu avea nici ușă, nici fereastră în partea din spate. Au dat un ocol clădirii; printre jaluzele se vedea doar o sclipire palidă de lumină. A auzit-o pe Rachel oftând și i-a atins ușor mâna, deschizând apoi ușa pentru ca ea să intre.

– Somn ușor, i-a șoptit el. Zorii vor sosi foarte repede.

Acea tocană l-a salvat de la moarte. A adormit aproape imediat, doborât de oboseală, dar a avut un somn agitat din cauza coșmarurilor care l-au chinuit. Mergea pe un hol pe care exista un covor cu modele, dar după o vreme, și-a dat seama că ceea ce crezuse el că sunt modelele de pe covor erau de fapt niște șerpi care și-au ridicat capetele, tulburați de prezența lui. Șerpii se mișcau încet, iar el izbutea să scape de ei, dar sărea când spre un perete, când spre celălalt. Acești pereți, de care el se tot lovea, păreau că îl vor prinde între ei.

A simțit apoi că peretele din spate îl înghesuie și că peretele din față se apropie atât de mult de el, încât nici nu mai putea privi în jos. Se temea de șerpii din covor, dar nu îi vedea, astfel încât lovea cu picioarele, simțind că lovește din când în când ceva greu. A intrat în panică, simțind că un șarpe i se încolăcea pe un picior, pentru ca apoi să se încolăcească pe trunchi, să scoată capul prin cămașă și să-l împungă în abdomen, căutând un loc din care să muște.

S-a trezit brusc, având dureri și transpirând, dându-și seama că durerile pe care le simțea în stomac erau reale. A simțit că îl chinuiesc niște crampe cumplite, și-a tras genunchii către piept și s-a rostogolit pe-o parte, chiar înainte ca un topor să lovească locul în care se aflase capul lui.

A tras un pârț răsunător și s-a repezit orbește asupra siluetei care se chinuia să scoată toporul din lemnul patului. A apucat picioarele lui Johnson și a tras.

Omul a căzut peste el, înjurând, și l-a apucat de gât. William l-a lovit pe adversarul său, dar mâinile care îl strângeau de gât păreau să-l trimită spre moarte. La un moment dat, a văzut stele verzi înaintea ochilor.

De undeva din apropiere a auzit țipete. Mai mult din instinct și mai puțin pentru că și-ar fi propus acest lucru, William l-a lovit pe Johnson cu capul. L-a durut, dar mâinile lui nu-l mai strângeau atât de tare de gât. S-a rostogolit imediat și a sărit în picioare.

Focul se stinsese, și în sobă nu mai erau decât tăciuni aprinși, care aruncau o lumină slabă în încăpere. Undeva într-un colț, se vedeau mai multe siluete care țipau, dar William nu putea ajunge la ele.

Johnson reușise să scoată toporul din lemn și William a văzut lama lucind în secunda în care omul a ridicat arma pentru a-l lovi în cap. S-a aplecat și a reușit să-l apuce pe Johnson de încheietură. Toporul i-a alunecat din mână lui Johnson și i-a căzut lui William pe genunchi, înțepenindu-i piciorul. Tânărul ofițer a căzut, târându-l pe Johnson după el, dar și-a tras genunchiul la timp, astfel încât acesta să nu cadă peste el.

William s-a rostogolit pe-o parte, a auzit un sfârâit și a observat niște scântei. Apoi a zărit tăciunii, a luat câțiva și i-a aruncat lui Johnson în față, deși palma îl ustura cumplit.

Johnson a făcut câțiva pași înapoi și a început să icnească *ah!, ah!*, de parcă nici nu ar fi avut putere să strige. Ținea toporul într-o mână și, pentru că a simțit că William se ridicase în picioare, a agitat toporul orbește.

William i-a luat toporul din mână, l-a apucat cu forță, l-a înălțat și a lovit. S-a auzit un *buf* de parcă ar fi crăpat un pepene. După impact, William a simțit cum îi vibrează palmele și apoi brațele, a lăsat să-i cadă toporul și a făcut câțiva pași înapoi.

Și-a simțit gura amară, plină de fiere, a realizat că îi ieșea salivă din gură și s-a șters cu dosul mânecii.

Gâfâia de mama focului, dar parcă în plămâni nu îi intra nici un strop de aer.

Johnson s-a îndreptat spre el cu brațele întinse și cu toporul înfipt în cap. Coada toporului se mișca încolo și-ncoace, parcă ar fi fost antena unei insecte. Încet și sinistru, mâinile lui Johnson s-au ridicat, pentru a apuca coada armei.

William a vrut să țipe, dar a simțit că nu avea aer; s-a retras cuprins de panică, a pus mâna pe pantaloni și a simțit că aceștia erau uzi. A privit în jos, temându-se de ceea ce putea fi mai rău, dar și-a dat seama că erau uzi de sânge. În aceeași clipă a realizat că îl înțeapă ceva în picior.

– La naiba! a spus el încet, ducând mâna la brâu. Reușise să se înțepe cu propriul cuțit, dar bine că nu-l pierduse, slavă Domnului. A simțit mânerul armei și s-a mai liniștit, continuând să se ferească din calea lui Johnson. Acesta din urmă a scos un icnet și a tras de coada toporului.

Lama armei i s-a desprins din cap, împroșcând cu sânge fața, brațele și pieptul lui William. Cu chipul șiroind de sânge, Johnson a înălțat toporul, dar se mișca lent și nesigur. William s-a ferit, trăgând iar o salvă de pârțuri, dar izbutind să-și păstreze calmul.

Tânărul ofițer a apucat mai bine mânerul cuțitului căutând cu privirea un loc în care să-l înfigă. *În spate*, și-a spus în gând. Johnson și-a trecut nesigur o palmă peste față, pentru că voia să-și șteargă sângele de la ochi, iar cu cealaltă mână, agita orbește toporul.

– William!

Surprins de acest strigăt, tânărul ofițer a privit într-o parte și a scăpat ca prin minune de toporul care era să-l lovească.

– Taci! a strigat el indispus. Sunt ocupat!

– Da, văd, a răspuns Denny Hunter. Aș vrea să te ajut.

Era alb ca varul și tremura aproape la fel de tare ca Johnson, dar a făcut un pas înainte, a apucat toporul de coadă și l-a tras din mâna acestuia. S-a retras și a lăsat arma din mână. Toporul a căzut cu un *buf*, iar medicul arăta de parcă ar fi urmat să verse din clipă-n clipă.

– Mulțumesc, a spus William făcând un pas înainte și înfigându-i lui Johnson cuțitul printre coaste, de-a dreptul în inimă.

Johnson l-a privit în față pe William cu niște ochi albștri-cenușii, cu puncte aurii în apropierea irisului de culoare închisă. Ofițerul William nu văzuse niciodată ceva mai frumos și a rămas înmărmurit. Simțind sângele cum i se scurge pe mână, a revenit la realitate.

A tras cuțitul și a făcut un pas înapoi, lăsându-l pe Johnson să cadă. Tremura tot și simțea că va face pe el. S-a întors fără a vedea nimic înaintea ochilor și a luat-o spre ușă, trecând pe lângă Denny care a spus ceva, fără ca el să-i înțeleagă foarte bine cuvintele.

Când a intrat tremurând în toaletă, și-a amintit ca prin ceață că doctorul îi spusese: *Nu trebuia să faci asta.*

Da, și-a spus, *am făcut-o*, și și-a pus capul pe genunchi, așteptând ca totul să se risipească.

După o vreme, a ieșit din toaletă amețit și având impresia că nu îl mai țineau picioarele, dar cu stomacul ușor. Denny Hunter a trecut repede pe lângă el, intrând la rândul lui în toaleta de unde s-au auzit adevărate explozii. Depărtându-se cu repeziciune, William s-a îndreptat către casa soților Johnson, stropit de picături de ploaie.

Mai era destul până la răsăritul soarelui, dar cerul se înnorase și ferma se zărea scheletică și neagră.

William a intrat în casă agitat și a dat cu ochii de Rachel, care era albă ca varul și stătea de strajă cu o mătură lângă doamna Johnson, legată cu un cearșaf murdar, sâsâind și scuipând.

Trupul soțului ei zăcea cu fața în jos, lângă sobă, într-o baltă de sânge, care se închega. Unul dintre frații Hunter făcuse focul și pusese lemne în sobă. Era cald în încăpere, dar William nu simțea acest lucru.

– E mort, a spus Rachel fără intonație.

– Da, a replicat William, neștiind ce ar fi trebuit să simtă într-o astfel de situație și nici *ce anume* simțea. S-a depărtat puțin, având un sentiment de ușurare, iar după aceea a revenit pentru a se uita la prizonieră.

– Ea a...?

– A vrut să-i taie gâtul lui Denny, dar m-a călcat pe mână și m-a trezit. Am văzut cuțitul din mâna ei și am țipat, și el a prins-o și...

Fata și-a trecut o mână prin păr și William și-a dat seama că își pierduse boneta și că părul îi atârna în voie.

– M-am așezat pe ea, a continuat Rachel, și Denny a legat-o cu cearșaful. Nu cred că poate vorbi.

Fata a privit-o pe doamna Johnson, pentru ca apoi să spună:

– Are limba despicată.

Auzind-o pe Rachel, doamna Johnson a scos limba și și-a mișcat cele două jumătăți ale acesteia protestând.

Având încă proaspăt în minte visul cu șerpii, William și-a întors fața, dar a apucat să vadă expresia de satisfacție de pe chipul femeii.

– Dacă poate să facă asta, atunci poate să și vorbească, a spus tânărul ofițer, apucând-o pe femeie de gât:

– Dă-mi un motiv ca să nu te ucid!

– Nu-i vina mea! a spus ea sâsâind.

Atât de cumplit a sâsâit, încât William i-a dat drumul și ea a continuat:

– Mă silea să-l ajut.

William s-a uitat peste umăr la trupul lipsit de viață care zăcea lângă sobă.

– Acum nu te va mai sili! a spus el, strângând-o din nou de gât și simțindu-i pulsul în degetul mare. Câți călători ați omorât voi?

Femeia a scos limba, lingându-și buza de sus.

William a încetat să o mai strângă de gât și a lovit-o peste față.

– Nu trebuie să..., a șoptit Rachel.

– Ba da, trebuie, a contrazis-o William, ștergându-și pe pantaloni palma cu care lovise, încercând să scape de senzația neplăcută pe care i-o dădea transpirația femeii, pielea ei alunecoasă, gâtul ei osos. Cealaltă mână începuse să-i pulseze dureros. Deodată a simțit dorința de a lua toporul și de a o lovi pe femeia aceea din nou și din nou, ca să-i spargă capul, să o toace mărunt. Tremura tot, stăpânit de dorința ucigașă. Fata și-a dat seama și l-a privit cu ochi negri, sclipitori.

– Dumneata nu vrei să o ucid? a întrebat-o William pe Rachel.

– Nu trebuie să o faci, a răspuns ea foarte încet, prinzându-l de mâna arsă. William a simțit că amețește.

– Ești rănit, i-a spus fata cu voce blândă. Să ieșim să-ți spăl rana.

L-a călăuzit afară. El abia dacă mai vedea ceva înaintea ochilor. L-a ajutat să se așeze pe butucul folosit la tăierea lemnelor. Fata a adus o găleată cu apă. Răsărea soarele, aerul era încărcat de umezeală și William simțea cum îi pătrunde proaspăt în plămâni.

Rachel i-a băgat mâna în apă rece și senzația de arsură s-a mai estompat.

I-a pus mâna pe picior, unde pata de sânge se uscase, dar și-a retras-o când William a scuturat din cap.

– O să-ți aduc whisky. E o sticlă în geanta lui Denny, a spus fata dând să plece.

El a prins-o cu putere de încheietura mâinii.

– Rachel, a spus el cu o voce care i se părea stranie, făcându-l să aibă senzația că vorbea altcineva. Eu nu am ucis niciodată pe cineva până acum. Nu prea... Nu prea știu ce să fac.

A ridicat ochii, dorind să citească pe chipul ei înțelegere:

– M-aș fi așteptat… să se întâmple în luptă. Am crezut că știu cum mă voi simți dacă se va întâmpla așa ceva.

Fata l-a privit în ochi. Avea chipul brăzdat de gânduri. Lumina s-a revărsat asupra ei. Chipul îi era roz, mai roz decât luciul perlelor și, după destul de multă vreme, ea i-a atins obrazul cu mare grijă.

– Nu, a spus ea. Nu aveai cum să știi.

PARTEA A CINCEA

Spre prăpastie

42

LA RĂSCRUCE

William se despărțise de frații Hunter undeva, la o răscruce de drumuri de țară din New Jersey. Nu era strategic să-și continue călătoria în tovărășia lor. La întrebările legate de locul în care se găsea Armata Continentală, li se răspundea cu mare ostilitate, dovadă că frații Hunter se apropiau de țintă. Nici cei aflați de partea rebelilor, nici loialiștii care se temeau de represiunile unei armate aflate la doi pași de ei, nu erau dispuși să le spună ceva unor călători misterioși, care ar fi putut fi spioni sau poate chiar mai mult decât atât.

Celor doi quakeri avea să le fie mai ușor, dacă el nu călătorea împreună cu ei. William s-a gândit că era evident cine erau și intenția lui Denzell de a se înrola voluntar ca medic era foarte clară, astfel încât lumea avea să-i ajute…

Până la un moment dat, fusese suficient ca el să spună că era un prieten al familiei Hunter. Pe măsură ce înaintau pe teritoriul Coloniei New Jersey, lumea era mult mai puțin liniștită. Fermele fuseseră prădate de părțile rivale, respectiv de militarii din Hessa, înrolați în armata lui Howe, și care își doreau ca Washington să se angajeze într-o luptă deschisă, ieșind din Watchung Mountains, unde se refugiase, dar și de cei din Armata Continentală, care căutau disperați provizii.

Fermierii, care în mod normal i-ar fi întâmpinat pe străini cu brațele deschise, dorindu-și să afle de la ei noutăți, îi primeau cu muschete și cu vorbe grele. Alimentele erau din ce în ce mai greu de găsit. Datorită prezenței lui Rachel, oamenii erau dispuși să se apropie de micul grup, pentru a le vinde alimente, iar mica rezervă de aur și argint a lui William era foarte utilă.

Denzell depozitase cea mai mare parte a banilor obținuți din vânzarea casei la o bancă din Philadelphia, pentru a asigura astfel viitorul lui Rachel, iar banii din hârtie eliberați de Congres nu erau acceptați de aproape nimeni.

Nu era nici o posibilitate ca William să se deghizeze în quaker. Dincolo de faptul că nu era un orator iscusit, statura lui le dădea oamenilor o stare de neliniște. Pe de altă parte, având în minte cuvintele căpitanului Nathan Hale, nu îndrăznea să spună că avea de gând să se înroleze în Armata Continentală și avea grijă să nu facă nici o afirmație care, mai târziu, ar fi putut constitui o dovadă a faptului că era spion. Tăcerea lui, luată drept amenințare, îi neliniștea pe oameni.

William nu discutase cu frații Hunter despre faptul că se vor despărți, dar nici Denzell, nici Rachel nu l-au întrebat ce planuri avea, pentru că erau discreți. Toți știau, însă, că sosise momentul să se despartă. În dimineața aceea, când Rachel i-a dat bucata de pâine pentru micul dejun, mâna ei a atins-o pe a lui și aproape că a apucat-o de degete. Ea și-a dat seama că tânărul ofițer își stăpânea cu greu un impuls și l-a privit uimită. Ochii ei erau mai curând verzi în ziua aceea, și nu căprui, iar el ar fi fost dispus să lase naibii bunele maniere și să o sărute, oricum nu ar fi protestat. William chiar ar fi sărutat-o, dacă fratele ei nu ar fi apărut tocmai atunci din tufișuri, încheindu-se la pantaloni.

El a ales locul în care urma să se despartă de frații Hunter. Nu îi plăcea să amâne lucrurile și s-a gândit că era mai bine ca despărțirea să aibă loc fără să se gândească prea mult la asta. Și-a oprit calul la o răscruce, uluindu-l pe Denzell, a cărui iapă a dansat pe loc.

– Aici ne vom despărți, a spus William pe neașteptate. Eu voi porni spre nord, a continuat tânărul ofițer, arătând spre miazănoapte, în vreme ce dumneavoastră trebuie să vă îndreptați către est. Veți întâlni militari din armata domnului Washington, dar dacă…

A ezitat, însă trebuia să le atragă atenția; din ce spuseseră fermierii, era clar că Howe avea trupe în regiune.

– Dacă întâlniți trupe britanice sau mercenari din Hessa… Știți germană cumva?

Denzell a dat din cap în semn că nu și a făcut ochii mari, spunând:

– Doar un pic de franceză.

– Asta-i bine, l-a asigurat William. Ofițerii din Hessa știu bine limba franceză. Dacă întâlniți cumva astfel de ofițeri, care nu știu franceza și vor să vă facă probleme, le spuneți: *Ich verlange, Euren Vorgesetzten zu sehen. Ich bin mit seinem Freund bekannt.* Asta înseamnă: „Doresc să stau de vorbă

cu ofițerul sub comanda căruia vă aflați. Îl cunosc pe prietenul dânsului". Dacă întâlniți militari britanici, este bine să spuneți același lucru, dar în limba engleză, bineînțeles, a spus William.

Denzell a zâmbit discret, replicând:

– Îți mulțumesc. Dar dacă ne duc la un ofițer și acela ne întreabă care este numele presupusului prieten?

William a zâmbit:

– Nu va mai conta. Îndată ce o să vă aflați înaintea unui ofițer, veți fi în siguranță... În ceea ce privește numele... Harold Grey, Duce de Pardloe, colonel al regimentului patruzeci și șase de infanterie. Unchiul Hal nu cunoștea pe toată lumea, ca tatăl lui, dar toți cei care erau în armată îl cunoșteau *pe el*.

A văzut cum Denzell își mișca buzele, încercând să memoreze numele pe care i-l spusese William, pentru ca apoi să-l întrebe:

– Și ce este prietenul Harold față de tine, William?

Rachel îl privise cu ochii mijiți de la adăpostul pălăriei. Acum și-o dăduse pe ceafă, pentru a-l privi în voie.

William a ezitat din nou, dar ce mai conta acum? Pe frații Hunter nu avea să-i mai vadă niciodată. Cu toate că știa prea bine că Rachel și Denzell nu aveau să fie impresionați de faptul că membrii familiei sale erau nobili, William s-a așezat mai drept în șa, spunând cât mai degajat cu putință:

– E o rudă de-a mea.

Apoi a băgat mâna în buzunar, scoțând pungulița pe care o primise de la scoțianul Murray și spunând:

– Poftim. O să aveți nevoie de asta.

– O să ne descurcăm, a replicat Denzell, refuzând pungulița.

– Și eu, a zis William, aruncând pungulița în direcția lui Rachel, care a înălțat mâinile și a prins obiectul din reflex, surprinsă atât de propriul gest, cât și de cel al lui William.

Tânărul ofițer i-a zâmbit fetei, simțind cum i se umple inima de bucurie.

– Mergeți cu bine, a spus William în cele din urmă, întorcându-și calul și pornind la trap fără a se mai uita înapoi.

– Tu știai că e militar britanic? a întrebat-o Denny Hunter încet pe sora lui, în vreme ce îl privea pe William depărtându-se. Probabil că este un dezertor.

– Și ce dacă?

– Viața unui asemenea om este plină de violență. Să rămâi multă vreme în tovărășia unui astfel de om este o primejdie nu numai pentru trup, ci și pentru suflet.

Rachel și-a oprit pentru o clipă catârul și nu a rostit nici un cuvânt, mulțumindu-se să privească drumul pustiu. Insectele se auzeau bâzâind prin copaci.

– Cred că s-ar putea să fii un ipocrit, Denzell Hunter, a spus fata întorcându-și catârul. El mi-a salvat viața, *și ție* la fel. Ai fi preferat să nu facă nimic și să mă vezi moartă și măcelărită în locul acela cumplit?

Spunând acestea, fata a început să tremure ușor, deși era o zi călduroasă.

– Nu aș fi preferat asta, a spus doctorul pe un ton cât se poate de serios. Mai mult chiar, îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că a fost acolo ca să te salveze. Sunt suficient de păcătos pentru a spune că prefer ca tu să rămâi în viață, chiar dacă omul acela a comis un păcat, dar nu sunt destul de ipocrit pentru a nega tot ceea ce s-a întâmplat.

Fata a pufnit, și-a scos pălăria și a alungat un roi de muște, zicând:

– Sunt onorată să aud asta, dar dacă tot vorbeai despre bărbați violenți și despre primejdiile pe care le implică viața alături de ei, oare tu nu mă duci în armată?

Denzell a hohotit, zicând:

– Întocmai asta fac. Poate că ai dreptate și eu sunt un ipocrit. Dar, Rachel…

Doctorul s-a aplecat spre sora lui și a apucat hățurile catârului ei, astfel încât fata să nu se poată depărta de el și apoi a continuat:

– Tu știi că eu nu aș îngădui să ți se întâmple nici un rău, nici în ceea ce privește trupul, nici în ceea ce privește sufletul. Doar să-mi spui, și îți voi găsi un loc printre prieteni, unde vei fi în siguranță. Sunt sigur că Dumnezeu mi-a vorbit și că trebuie să fac așa cum îmi poruncește conștiința. Asta nu înseamnă că trebuie să mă urmezi.

Fata l-a privit lung, spunând:

– Și de unde știi că Dumnezeu nu mi-a vorbit și mie?

Medicul a clipit din spatele lentilelor, întrebând:

– Și ce anume ți-a spus?

– A spus: *Fă în așa fel încât să-l împiedici pe fratele său să se sinucidă, căci voi avea nevoie să-l am alături de Mine!* a exclamat fata, dându-i fratelui ei peste mână și apucând hățurile catârului:

– Dacă urmează să ne înrolăm în armată, Denny, atunci hai să găsim acea armată.

Fata a lovit catârul în coaste. Acesta și-a ciulit urechile și a pornit ca din pușcă.

O vreme, William s-a ținut drept în șa, dovedind că era un călăreț foarte bun. După ce drumul a făcut o curbă și nu s-a mai văzut deloc răscrucea, s-a relaxat puțin. Îi părea rău că se despărțise de frații Hunter, dar în curând, gândurile au pus stăpânire pe el.

Burgoyne. Îl întâlnise o dată pe generalul Burgoyne, la un spectacol de teatru, o piesă scrisă chiar de el. Nu își aducea aminte nimic din piesă, pentru că fusese antrenat într-o discuție cu o fată dintr-o lojă vecină. Apoi coborâse împreună cu tatăl său spre a-l felicita pe dramaturgul de succes, care se înroșise din pricina triumfului de care se bucura, dar și din pricina șampaniei.

În Londra i se spunea Gentleman Johnny. Era o stea pe firmamentul societății londoneze, deși în urmă cu câțiva ani, fusese nevoit să fugă în Franța împreună cu soția, să nu fie arestați pentru neplata datoriilor. Nimeni nu mai ținea minte că avusese cândva datorii, era un lucru mult prea banal.

William era intrigat că unchiul Hal îl aprecia pe John Burgoyne. Unchiul Hal nu avea timp pentru piese de teatru, nici pentru oamenii care le scriau. Cu toate acestea, dacă se gândea bine, William își amintea că unchiul Hal avea operele complete ale lui Aphra Behn. Tatăl său îi spusese, de altfel, în mare taină că unchiul Hal făcuse o mare pasiune pentru domnișoara Behn după ce îi murise prima soție, cu ceva vreme înainte de a se căsători cu mătușa Minnie.

– Domnișoara Behn a murit, vezi tu. Deci era o persoană sigură.

William dăduse din cap, dorind să lase impresia că era om de lume și pricepuse totul, cu toate că nu înțelesese ce voise să spună tatăl său. Sigură în ce fel?

A scuturat din cap. Nu credea că îl va înțelege vreodată pe unchiul Hal și poate că era mai bine așa atât pentru unchi, cât și pentru el însuși. Bunica lui, Benedicta, era probabil singura persoană care îl înțelegea. Pentru că se gândise la unchiul său și-a amintit de vărul Henry și și-a strâns buzele.

Adam primise veștile, desigur, dar nu putea face nimic pentru fratele lui. Nici William nu putea face nimic. Datoria îl îndemna să meargă către miazănoapte. Între tatăl său și unchiul Hal, desigur că…

Calul și-a înălțat capul fornăind, iar William a privit înainte, observând un bărbat care stătea pe marginea drumului și ridicase o mână în semn de salut.

A înaintat încet, cu ochii pe copaci și tufișuri, deoarece omul de pe marginea drumului ar fi putut avea niște tovarăși la pândă, pentru a se năpusti asupra călătorilor. Copacii erau destul de rari și, deși creșteau tufișuri, nimeni nu se putea ascunde acolo.

– Bună ziua, domnule, a spus William oprindu-se la distanță de bătrânul de pe marginea drumului. Chipul lui semăna cu o grămadă de zgură. Omul se sprijinea într-un băț lung și părul alb ca neaua îi era prins în coadă.

– Mă bucur că v-am întâlnit, a replicat drumețul bătrân, bine îmbrăcat. Când s-a uitat mai bine, a văzut că mai sus era priponit calul omului, care păștea liniștit. Așa stând lucrurile, tânărul ofițer s-a mai liniștit.

– Încotro mergeți, domnule? a întrebat el politicos.

– Depinde de ceea ce îmi veți spune dumneavoastră, tinere domn.

Bătrânul era scoțian. Se simțea accentul, deși vorbea engleza foarte bine. Eu caut un anume domn Ian Murray, pe care cred că îl cunoașteți.

William a fost derutat. De unde știa bătrânul acest lucru? Da, îl cunoștea pe Murray. Poate că Murray îi povestise bătrânului despre el.

Având în vedere acest lucru, William a replicat:

– Îl cunosc, dar nu știu unde se află.

– Nu? a întrebat bătrânul, privindu-l pătrunzător.

Se uită la mine de parcă ar crede că-l mint! și-a spus William. *Bătrân ciudat!*

– Nu! a replicat William hotărât. L-am cunoscut în Great Dismal cu câteva săptămâni în urmă. Era în tovărășia unor mohicani. Nu știu, însă, încotro a pornit.

– Mohicani? a repetat bătrânul îngândurat.

William a văzut că omul rămăsese cu privirea ațintită asupra pieptului său.

– Ați primit acel bănuț de la mohicani? a întrebat el în cele din urmă.

– Nu, a replicat William, neînțelegând foarte bine la ce se referea bătrânul și crezând că este un termen folosit în sens peiorativ. Mi l-a adus domnul Murray de la… un prieten.

– Un prieten, a repetat bătrânul studiind chipul lui William, lucru care îl stânjenea pe tânărul ofițer.

– Care este numele dumneavoastră, tinere domn? a întrebat după o vreme scoțianul.

– Nu este treaba dumneavoastră, domnule, a replicat William, străduindu-se să fie cât mai politicos cu putință și apucând mai bine hățurile. Vă doresc o zi bună!

Bătrânul s-a întunecat la față și a apucat mai bine bățul lung, în care se sprijinea. William și-a îndemnat calul repede, astfel încât bătrânul să nu-l poată lovi cu bățul. Nici nu a încercat să o facă, dar William a remarcat șocat că omului îi lipseau două degete de la mâna cu care ținea bățul.

S-a gândit că poate bătrânul va încăleca și va porni după el, dar când a privit înapoi, omul se afla tot la marginea drumului și privea după el.

Nu conta, dar pentru a nu ieși în evidență, William și-a băgat gheara de urs în cămașă, alături de rozariu.

43

NUMĂRĂTOAREA INVERSĂ

Fortul Ticonderoga
18 iunie 1777

Dragă Bree și Roger,

Mai sunt douăzeci și trei de zile. Sper că vom putea pleca imediat după ce vor fi trecut. Vărul vostru Ian a părăsit fortul acum o lună, spunând că avea o treabă de rezolvat, dar că se va întoarce înainte să expire contractul lui Jamie ca membru al formațiunilor de voluntari. Ian a refuzat să fie voluntar în armată, dar este muncitor, astfel încât nu se poate spune despre el că e DEZERTOR. Nu spun asta ca și când comandantul fortului ar putea face ceva împotriva dezertorilor; poate doar să-i spânzure, dacă sunt atât de proști încât să se întoarcă, dar nici unul dintre ei nu e destul de prost încât să facă asemenea lucru. Nu știu sigur ce face Ian, dar sper că este bine pentru el.

Dacă tot pomeneam despre comandantul fortului, iată că avem unul nou. Ce mare eveniment! Colonelul Wayne a plecat acum câteva săptămâni – fără îndoială că a transpirat ușurat, dar și din cauza umidității –

și acum situația este mult mai bună din acest punct de vedere. Noul comandant este un general-maior, domnul Arthur St. Clair, un scoțian genial și chipeș. El are grijă să devină și mai atrăgător pentru că, la ocazii oficiale, își pune o centură roz. (Avantajul de a aparține unei armate ad hoc *este acela că poți să-ți stabilești singur uniforma, nu există acea rigoare tipic britanică.)*

Generalul St. Clair a venit cu oameni din afară: trei generali, dintre care unul este francez (tatăl tău spune că generalul Fermoy e dubios din punct de vedere militar) și aproximativ trei mii de recruți. Acest lucru ne-a însuflețit pe toți (deși latrinele sunt foarte solicitate. Dimineața coada este de câte cincisprezece oameni și există prea puține oale de noapte). St. Clair a ținut un discurs frumos, asigurându-ne că acum fortul nu poate fi cucerit. Când a spus acest lucru, tatăl tău, care se afla lângă el la momentul respectiv, a adăugat ceva în gaelică. A vorbit încet, dar nu suficient de încet. Am înțeles că generalul s-a născut la Thurso și am văzut că s-a prefăcut că nu pricepe ce a spus tatăl tău.

Continuă încet construcția podului care va uni fortul cu Mount Independence… și Mount Defiance se află tot la locul său, dincolo de apă. Dacă te uiți la el, pare un deal mic și cu totul inofensiv, dar este mai înalt decât fortul. Jamie i-a cerut domnului Marsden să treacă pe malul celălalt cu o țintă – un pătrat din lemn cu latura de peste un metru, vopsit în alb – pe care să o pună în preajma vârfului dealului, punct din care se vedea foarte bine de la nivelul bateriilor existente în fort. L-a poftit pe generalul Fermoy (care nu poartă centură roz, deși este francez) să încerce să tragă cu una dintre puștile cele noi (Jamie a avut grijă să ia câteva astfel de arme din încărcătura de pe Teal*, lăsând însă cea mai mare parte spre a fi folosită în beneficiul cauzei americanilor). Au făcut praf ținta, iar evenimentul respectiv l-a atras și pe generalul St. Clair, dornic să vadă totul. Generalul St. Clair s-a bucurat la fel de mult cum mă voi bucura eu în momentul în care contractul tatălui tău va expira.*

Bineînțeles că, prin venirea recruților, viața a devenit mai agitată. Noii recruți sunt relativ sănătoși și asta este o minune, dar se produc mici accidente, cum ar fi cazuri de boli venerice, cazuri de malarie, care apar odată cu venirea verii. Pentru mine este destul că maiorul Thacher – dumnealui este medicul-șef – îmi permite să bandajez o rană din când

în când, dar nu îmi permite accesul la instrumente tăioase. Din fericire, am un cuțit mic de care mă folosesc atunci când fac incizii în furuncule.

De asemenea, duc lipsă de plante medicinale de când a plecat Ian. El avea obiceiul să-mi aducă tot felul de lucruri din expedițiile lui, dar nu este recomandabil să părăsești fortul, decât dacă faci parte dintr-un grup mai mare. Doi oameni care au plecat la vânătoare acum câteva zile au fost găsiți morți și scalpați.

În timp ce mijloacele mele medicale s-au împuținat, mă pot consola cu faptul că am descoperit o așa-zisă femeie-vampir: doamna Raven din New Hampshire, al cărei soț este ofițer în cadrul formațiunilor de voluntari. Este relativ tânără, are în jur de treizeci de ani, nu are copii și dispune de multă energie emoțională. Ea are grijă de bolnavi și de muribunzi, dar poate că pune excesiv de mult suflet. Detaliile pe care la dă sunt uneori morbide, dar mă pot bizui pe ea, nu leșină la o fractură deschisă sau la o amputare (care se pot face înainte ca maiorul Thacher sau locțiitorul său, locotenentul Stactoe, să prindă de veste) a unui organ atins de cangrenă, operații la care este foarte atentă, temându-se să nu-i scape ceva. Sigur că exagerează câteodată. Are obiceiul de a-și trage pieptul și așa plat și de a face ochii mari când descrie aventurile prin care trece (era cât pe ce să se hiperventileze când au fost aduși oamenii care fuseseră scalpați), dar trebuie să apelezi la cine poți, atunci când ai nevoie de ajutor.

La extrema cealaltă din punct de vedere al competenței medicale trebuie să spun că, odată cu sosirea noilor recruți, au venit și un medic quaker pe nume Denzell Hunter și asistenta lui, Rachel. Nu am discutat cu el deocamdată, dar din ceea ce am văzut, este cu adevărat medic. Se pare că are și unele noțiuni legate de germeni, datorită faptului că s-a pregătit cu John Hunter, unul dintre marile nume în medicină (având în vedere că Roger poate va citi asta, nu voi spune cum a descoperit John Hunter că gonoreea se transmite; ba nu, de fapt voi spune: și-a injectat penisul cu un instrument muiat în puroiul provenind de la o persoană infectată și a fost foarte mulțumit de rezultatele obținute. Doctorul Hunter i-a povestit toate astea tatălui tău, în vreme ce îi bandaja un deget prins între doi bușteni. Nu-ți face probleme, degetul nu este rupt, doar rănit.) Mi-ar plăcea să văd cum ar reacționa doamna Raven la auzul

acestei povești, dar cred că doctorul Hunter nu i-o va spune, pentru că este manierat.

Sper că vaccinezi copiii la timp.

Cu toată dragostea,
Mama

Brianna închisese cartea, dar mâna i se tot așeza involuntar pe copertă, de parcă ar fi vrut să o deschidă iar, ca și când ar fi fost posibil să fie scris și altceva în ea.

– Ce dată va fi după ce vor fi trecut douăzeci și trei de zile începând din optsprezece iunie?

Ar fi trebuit să dea ea însăși răspunsul – putea calcula în minte –, dar nervozitatea o împiedica.

– Septembrie are treizeci de zile, a spus Roger, fredonând încet un cântec, în vreme ce privea în tavan. Aprilie, iunie… Da, iunie are treizeci de zile, așa că sunt douăsprezece zile din optsprezece până în treizeci și încă zece zile, până în zece iulie.

– Oh, Doamne, Dumnezeule!

Citise de trei ori. Dacă s-ar mai fi uitat încă o dată pe text, lucrurile nu aveau cum să se schimbe. Cu toate acestea, a deschis din nou cartea la pagina la care era prezentat portretul lui Burgoyne. Era un bărbat frumos.

– Știe și el foarte bine că e frumos! a spus Brianna cu voce tare, în vreme ce Roger se încrunta la ea consternat.

Portretul lui Burgoyne era realizat de Sir Joshua Reynolds. Personajul era reprezentat în uniformă, cu mâna pe mânerul sabiei, având în spate un fundal dramatic, format din nori, care se adunau. Pe pagina următoare era scris cât se poate de clar, negru pe alb:

La data de șase iulie generalul Burgoyne a atacat Fortul Ticonderoga având sub comanda sa 8 000 de militari din armata regulată, câteva regimente germane comandate de Baronul von Riedesel, dar și indieni.

William l-a găsit pe generalul Burgoyne și armata pe care acesta o comanda chiar mai ușor decât au descoperit frații Hunter unde se afla generalul Washington. Trebuie spus și că generalul Burgoyne nu încerca să se ascundă.

Tabăra era mare, dispusă după toate regulile militare. Rânduri ordonate de corturi albe acopereau o zonă de câmpie, ajungând până în pădure. S-a îndreptat către cortul generalului și a zărit în apropierea acestuia o grămadă

de sticle de vin goale, care îi ajungea până la genunchi. Deoarece nu știa ca generalul să fie un om căruia să-i placă băutura, tânărul ofițer a presupus că acea grămadă de sticle era dovada ospitalității, a nevoii de a se afla în compania semenilor săi. William și-a spus că acest aspect era unul lăudabil pentru un comandant.

O ordonanță care căsca de zor aduna sigiliile de pe sticle, punându-le într-un vas, urmând ca acestea să fie prefăcute în gloanțe; l-a privit întrebător pe William.

– Am venit să prezint un raport generalului Burgoyne, a spus William, îndreptându-și spatele.

Ordonanța l-a măsurat din cap până-n picioare pentru a zăbovi asupra feței sale, făcându-l pe William să se gândească dacă se bărbierise așa cum trebuie în dimineața aceea.

– Petrecere cu comandantul brigăzii și cu colonelul St. Leger noaptea trecută, a spus în cele din urmă ordonanța. Vă rog să reveniți după-amiază. Trebuie să vă spun…

Omul s-a întrerupt o clipă, făcând un gest care părea să-i provoace dureri.

– Popota este acolo.

44

PRIETENI

Fortul Ticonderoga
22 iunie 1777

Spre marea mea surprindere, l-am găsit pe căpitanul Stebbings stând în capul oaselor. Era alb la față, transpira și se legăna ca un pendul, dar stătea drept. Domnul Dick îl veghea cu grija unei găini care are un singur pui.

– Văd că vă simțiți mai bine, domnule căpitan, i-am spus zâmbind. O să ne ridicăm în picioare cât de curând, nu-i așa?

– M-am ridicat în picioare, a replicat căpitanul încet. Am crezut că mor.

– Dumnealui *mers*! m-a asigurat domnul Dick cu un amestec de mândrie și disperare. A ținut de brațul meu, dar mers! Asta lucru sigur!

Mă pusesem în genunchi și ascultam plămânii și inima bolnavului, folosindu-mă de stetoscopul din lemn pe care mi-l făcuse Jamie. Avea un puls care semăna cu motorul unei mașini de curse cu opt cilindri, și din plămâni se auzea un fel de gâlgâit și vâjâit, dar nu era nimic din cale-afară de alarmant.

– Felicitări, domnule căpitan Stebbings, am spus, lăsând deoparte stetoscopul și zâmbindu-i.

Arăta rău, dar începea să respire mai liniștit.

– Probabil că nu veți muri astăzi, l-am informat eu. Dar ce v-a făcut să vă ambiționați așa?

– Matelotul meu.

– Joe Ormiston, m-a lămurit domnul Dick. Picior al lui pute și căpitan am mers să-l vadă.

– Piciorul domnului Ormiston miroase urât? am întrebat alarmată.

Faptul că o rană la picior mirosea atât de puternic încât atrăgea atenția reprezenta un lucru foarte puțin îmbucurător.

M-am ridicat în picioare, dar am fost reținută de domnul Stebbings, care m-a prins cu hotărâre de fustă.

– Dumneavoastră, a spus el, străduindu-se să tragă aer în piept. Să aveți grijă de el.

După ce a rostit aceste cuvinte, și-a arătat dinții plini de pete, străduindu-se să zâmbească larg, pentru ca apoi să continue cu greu:

– Ăsta-i un ordin, dom'ță!

– Am înțeles, domnule căpitan! am spus eu mai mult în glumă și m-am îndreptat spre clădirea spitalului, unde se aflau cei mai mulți dintre oamenii răniți sau bolnavi.

– Doamna Fraser, ce avem de făcut? a strigat doamna Raven, care tocmai ieșise de la popotă.

Era înaltă și slabă. Părul ei negru obișnuia să-i iasă de sub bonetă, lucru care s-a întâmplat și în momentul acela.

– Nu știu încă, i-am răspuns, fără a mă opri din drum. Nu știu, dar s-ar putea să fie vorba despre ceva serios.

– Oh! a exclamat ea. Ce bine!

M-a prins imediat din urmă, ținându-și bine coșul, hotărâtă să facă un lucru bun.

Prizonierii britanici invalizi erau cazați alături de americanii bolnavi, într-o clădire din piatră în care lumina pătrundea prin niște ferestre fără

geamuri și în care oamenii tremurau de frig sau sufereau din cauza căldurii, în funcție de vreme. În acel moment, era cald și umezeală la amiază, iar dacă intrai înăuntru, te simțeai de parcă ți-ar fi fost aruncat în față un prosop fierbinte și umed.

Nu mi-a fost greu să-l găsesc pe domnul Ormiston, pentru că în jurul patului său din lemn se adunaseră mai mulți oameni. Printre aceștia era, din nefericire, și locotenentul Stactoe, prins într-o discuție cu tânărul doctor Hunter, ceea ce nu era deloc bine, și cu o serie de alți medici, fiecare încercând să-și exprime opinia.

Fără să fie nevoie să mă uit la bolnav, mi-am dat seama despre ce anume discutau. Piciorul domnului Ormiston prezenta o evoluție negativă și voiau să-l amputeze. Era foarte posibil să aibă dreptate. Discuțiile apăruseră asupra *punctului* în care trebuia executată amputarea sau asupra persoanei care ar fi urmat să opereze.

Doamna Raven a rămas puțin în urmă, stânjenită de prezența medicilor.

– Chiar credeți…, a început ea, dar nu i-am acordat nici un fel de atenție.

Erau momente în care trebuia să stai să te gândești, dar acela nu era unul dintre ele. Numai o acțiune întreprinsă rapid ar fi fost utilă. Am tras în piept aerul greu și am făcut un pas înainte.

– Bună ziua, domnule doctor Hunter, am spus făcându-mi loc cu coatele printre cei doi medici din trupele de voluntari și zâmbindu-i doctorului quaker. Încercând să nu fiu nepoliticoasă, m-am așezat în genunchi lângă patul din lemn al pacientului, ștergându-mi palma transpirată pe cămașă, pentru a putea apuca apoi mâna lui, spunând:

– Ce faceți, domnule Ormiston? Căpitanul Stebbings m-a trimis aici, ordonându-mi să am grijă de piciorul dumneavoastră.

– *Ce* a făcut? a izbucnit locotenentul Stactoe, scos din sărite. Ei haideți, doamnă Fraser! Ce ați putea dumneavoastră să…

– Asta-i bine, dom'ță, l-a întrerupt domnul Ormiston. Domnul căpitan a și spus, iar eu am încercat să le spun acestor domni la rândul meu, că *dumneavoastră* știți foarte bine ce anume trebuie făcut.

Iar eu sunt sigură că domnii sunt fericiți să audă lucrul acesta, mi-am spus în gând, dar am zâmbit și i-am strâns mâna. Avea pulsul accelerat și relativ slab, dar era regulat. Mâna îi ardea și nu am fost deloc surprinsă să observ dungile roșii, caracteristice septicemiei, care se vedeau mai sus de rană.

Îi desfăcuseră și îi înlăturaseră bandajul și domnul Dick avea dreptate, fără nici o îndoială: *Picior al lui pute*.

– Oh, Dumnezeule! a exclamat doamna Raven din spatele meu, cu sinceră compasiune.

Cangrena se instalase deja. Ca și când mirosul specific al țesuturilor intrate în putrefacție nu era de ajuns, degetele începuseră să i se înnegrească. Nici nu mi-am mai pierdut timpul ca să arăt că eram supărată pe Stactoe, având în vedere starea piciorului și posibilitățile de tratament. Poate că nici eu nu aș fi fost în stare să salvez piciorul. Nici nu se punea problema că amputarea nu ar fi fost necesară. M-am întrebat ce rost mai avusese o discuție în contradictoriu.

– Cred că sunteți de acord cu faptul că amputarea este necesară, nu-i așa, doamnă Fraser? a spus locotenentul Stactoe pe un ton respectuos, dar plin de ironie. Sunteți de acord asupra acestui fapt, în calitate de *medic al pacientului*, nu-i așa?

Stactoe își scosese deja instrumentarul. Era într-o stare destul de bună, nu foarte murdar, dar în nici un caz sterilizat.

– Bineînțeles că sunt de acord, am spus cu calm. Îmi pare rău, domnule Ormiston, dar domnul locotenent are dreptate. Fără picior o să vă simțiți mai bine. Doamnă Raven, sunteți amabilă să mergeți și să-mi aduceți o oală cu apă fiartă?

M-am întors către doctorul Hunter, care îl ținea pe domnul Ormiston de cealaltă mână și încerca să-i ia pulsul și l-am întrebat:

– Sunteți de acord cu mine, doctore Hunter?

– Da, sunt de acord, a replicat Hunter cu glas blând. Avem păreri divergente în ceea ce privește punctul în care urmează să se efectueze amputarea, nu în cea ce privește necesitatea acesteia. Pentru ce anume este apa fiartă prietenă… Fraser?

– Claire, i-am spus. Apa fiartă este pentru sterilizarea instrumentelor, pentru a împiedica infectarea postoperatorie. Pentru a o împiedica pe cât posibil, am adăugat eu cu sinceritate.

Stactoe a pufnit disprețuitor, dar am ignorat acest lucru, continuând:

– Ce recomandări poți face, doctore Hunter?

– Denzell, a spus quakerul zâmbind ușor. Prietenul Stactoe dorește să efectueze amputarea dedesubtul genunchiului…

– Bineînțeles că asta vreau! a izbucnit Stoctoe furios. Doresc să păstrez încheietura genunchiului și nu există motive pentru ca amputarea să se facă mai sus.

– Pare ciudat, dar sunt tentată să fiu de acord cu dumneavoastră, i-am spus locotenentului.

Apoi m-am întors către Hunter, zicând:

– Dar dumneata nu ești de acord cu această soluție.

Denzell și-a pus ochelarii mai bine pe nas, a dat din cap și a spus:

– Trebuie să amputăm de la jumătatea femurului. Pacientul are un anevrism la nivelul inferior al genunchiului și aceasta înseamnă…

– Știu ce înseamnă, am replicat eu.

Știam într-adevăr și pipăiam deja zona din preajma genunchiului domnului Ormiston.

El a chicotit încet, pentru ca apoi să se înroșească la față, simțindu-se jenat. I-am zâmbit, spunând:

– Îmi cer scuze, domnule Ormiston. Nu am să vă mai gâdil.

Nici nu mai era nevoie. Simțeam clar anevrismul. Simțeam pulsația discretă la nivelul degetelor. Era o umflătură mare chiar la nivelul încheieturii și părea a fi acolo de multă vreme. Mă miram că nu plesnise în timpul confruntării de pe mare sau în drumul până la Fortul Ticonderoga. Într-o sală de operații modernă, poate că ar fi fost posibil să se facă amputarea sub genunchi și să se rezolve anevrismul, dar nu aici.

– Ai dreptate, prietene Denzell, am spus, ridicându-mă în picioare. De îndată ce doamna Raven aduce apa fierbinte, o să…

Dar bărbații nu mă ascultau, ci se uitau la ceva aflat în spatele meu.

M-am întors și l-am zărit pe Guinea Dick. Omul era îmbrăcat doar în pantaloni, scăldat tot în sudoare, cu toate tatuajele la vedere și înainta ținând în mână ceremonios o sticlă neagră.

– Căpitanu' ți-a trimis grog, Joe, i-a spus Guinea Dick lui Ormiston.

– Ei, Dumnezeu să-l aibă-n pază pe domnu' căpitan! a replicat Ormiston din toată inima.

A luat sticla, a scos dopul cu dinții și a început să bea cu hotărâre.

Pufăind și stropind, doamna Raven a venit cu oala de apă.

Peste tot unde era aprins un foc era pusă apă la fiert într-o oală, pentru că oamenii descoperiseră că nu era nici o greutate să facă acest lucru. Femeia

a adus și o oală cu apă rece, astfel încât să mă pot spăla pe mâini, fără să mă opăresc.

Am luat unul dintre cuțitele cu lamă scurtă care se folosesc la amputări și m-am pregătit să introduc lama în apa fiartă, dar locotenentul Stactoe mi l-a smuls din mână revoltat.

– Ce faceți, doamnă? a exclamat el. Acesta este cel mai bun cuțit pe care îl am!

– De aceea mi-am și propus să-l folosesc, dar *după ce* îl spăl, am replicat eu.

Stactoe era un bărbat cu părul tuns scurt și mai scund decât mine.

Când am stat față-n față cu el am descoperit acest lucru, iar el s-a înroșit și mai tare la față.

– Veți decăli metalul, dacă îi veți cufunda lama în apă fiartă!

– Nu așa stau lucrurile, am replicat păstrându-mi cumpătul, cel puțin pentru moment. Apa fierbinte nu va face altceva decât să curețe lama cuțitului, iar eu nu voi folosi un cuțit murdar ca să-l operez pe acest om.

– Ăla? a replicat Stactoe, având un aer de satisfacție, în vreme ce strângea cuțitul la piept. Dacă dumneata nu ești în stare să faci treabă, atunci lasă-i pe alții, care sunt în stare!

Guinea Dick, care rămăsese nemișcat așteptând ca Ormiston să-i înapoieze sticla, a urmărit întreaga discuție și i-a luat lui Stactoe cuțitul din mână, spunând cât se poate de calm:

– Căpitanu' a poruncit dumneaei face bine Joe. Dumneaei face.

Stactoe s-a simțit jignit, cu atât mai mult cu cât era ofițer și s-a repezit la Dick să-i ia cuțitul. Dick, omul care luptase și în țara lui de baștină, dar și în Marina Regală, avea reflexe nemaipomenite și a ridicat cuțitul cu intenția clară de a-i tăia capul lui Stactoe. Poate că ar fi reușit acest lucru, dacă Denzell Hunter nu ar fi avut reflexe bune la rândul său și nu s-ar fi repezit la brațul lui Dick. Nu a reușit să facă ceea ce și-a dorit, dar a reușit să-l împingă pe omul din Guineea spre Stactoe. Cei doi s-au lovit unul de celălalt, Dick a scăpat cuțitul din mână, cei doi s-au îmbrâncit o vreme, pentru ca în final să cadă unul peste altul pe patul din lemn al domnului Ormiston, astfel încât pacientul, sticla de rom, apa fierbinte, Denzell Hunter și toate instrumentele să se prăbușească pe podeaua din piatră, cu un zgomot care a redus la tăcere toate persoanele prezente în clădire.

– Oooh! a exclamat doamna Raven plăcut surprinsă, deoarece lucrurile avuseseră o evoluție neașteptată pentru ea.

– Denny! a exclamat cineva la fel de surprins în spatele meu. Ce anume crezi că faci?

– Eu... o asist pe prietena Claire la operație, a replicat Denzell demn, ridicându-se și începând să-și caute ochelarii pe podea.

Rachel Hunter a ridicat ochelarii de pe jos și i-a pus pe nasul fratelui ei, fără a-și lua ochii de la locotenentul Stactoe, care se ridica încet de pe podea și semăna cu un balon umplut cu aer cald, doar că el nu era plin cu aer, ci cu furie.

– Tu! a exclamat el, îndreptând un deget tremurător spre Dick. Voi avea grijă să fii spânzurat pentru că ai agresat un ofițer! În ceea ce te privește pe dumneata, *domnule,* a continuat locotenentul îndreptându-și degetul spre Denzell, voi avea grijă să fii dus înaintea curții marțiale și să fii deposedat de toată averea de care dispui. În ceea ce te privește pe dumneata, *doamnă*, a izbucnit el și s-a oprit, deoarece nu știa cum să mă amenințe.

După câteva clipe de tăcere a continuat, însă:

– În ceea ce te privește, voi vorbi cu soțul dumitale și îi voi cere să te bată!

– Vin' de mă gâdilă, drăguță! a spus un glas.

Am privit în jos și l-am descoperit pe domnul Ormiston; băuse foarte mult rom și tot încerca să îmi atingă genunchiul.

Locotenentul Stactoe a scos un sunet prin care lăsa să se înțeleagă că, pentru el, asta era prea mult, dacă nu cumva se trecuse de mult de limita până la care era dispus să suporte. Și-a adunat repede instrumentele și s-a depărtat, răsturnând obiectele mici care îi stăteau în cale.

– Ai nevoie de mine, surioară? a întrebat Denzell, care izbutise să se ridice în picioare și încerca să aranjeze patul de campanie al domnului Ormiston.

– Nu eu, ci doamna Brown, a replicat Rachel Hunter sec. Spune că i-a venit sorocul și te cheamă chiar acum.

Denzell a pufnit scurt.

– Doamna Brown este o isterică, mi-a spus doctorul, scuzându-se. Cred că mai are o lună până va naște, dar are în mod regulat false contracții.

– O cunosc, i-am spus, stăpânindu-mi un zâmbet. Este mai bine să te duci dumneata la ea decât să mă duc eu, colega.

Doamna Brown *era* isterică. Era, de asemenea, soția unui colonel din trupele de voluntari și tocmai de aceea credea că merita mult mai mult decât

serviciile unei moașe. Pentru că auzise că Denzell Hunter lucrase cu doctorul John Hunter care a fost *accoucheur*-ul reginei, s-a lipsit de serviciile mele.

– I s-a rupt cumva apa? a întrebat-o Denzell pe sora lui, vorbind încet. Guinea Dick nu era deloc afectat de conflictul care tocmai se încheiase. El a aranjat patul de campanie, apoi l-a ridicat în brațe pe domnul Ormiston, de parcă ar fi fost un fulg și l-a așezat încetișor în pat, având grijă și de sticla de alcool.

– Cred că gata este, a spus Guinea Dick după ce l-a privit pe pacientul întins pe spate, murmurând fericit:

– Puțin mai jos, dragă! Da, da, acolo!

Denzell s-a uitat neajutorat când la domnul Ormiston, când la sora lui, când la mine, pentru a spune în cele din urmă:

– Va trebui să mă duc la doamna Brown, deși cred că nu este nimic urgent. Puteți aștepta puțin, să mă întorc?

– Dumneaei face, a spus Guinea Dick fericit.

– Da, dumneaei face, l-am asigurat, dar tare aș vrea să știu *cu ce*. Ai câteva instrumente pe care ei putea să mi le împrumuți, doctore… prietene Denzell?

Hunter și-a frecat fruntea, gândindu-se.

– Am un fierăstrău destul de bun, a spus el în cele din urmă, zâmbind discret. Și să știi că nu-mi pasă dacă-l fierbi. Nu am, însă, nici un cuțit mare. Dorești să o trimit pe Rachel să împrumute unul de la ceilalți medici?

Auzind așa, Rachel s-a întunecat la față și mi-am spus că era posibil ca doctorul Hunter să nu fie simpatizat de către ceilalți medici.

Am privit piciorul domnului Ormiston. Am apreciat grosimea stratului de carne care trebuia tăiată și m-am gândit la cuțitul meu. Era destul de solid și Jamie abia îl ascuțise. Ar fi fost mai bine dacă ar fi avut lama curbată, dar mi-am spus că, din punct de vedere al lungimii lamei, era potrivit…

– Nu, nu te osteni, i-am spus lui Denzell. Cred că ne vom descurca. Te-aș ruga să-mi aduci fierăstrăul fratelui dumitale, domnișoară… ăăă… Rachel, i-am spus eu, zâmbind. Și doamnă Raven, apa fierbinte s-a terminat. Dacă ai vrea…

– Oh, da! a exclamat ea, luând oala și răsturnând unul dintre vasele aparținând locotenentului Stoctoe, pe care acesta îl uitase când dispăruse grăbit.

Mai mulți bărbați urmăriseră fascinați întregul spectacol legat de piciorul domnului Ormiston. Acum că locotenentul plecase, au început să se apropie, privindu-l cu teamă pe Guinea Dick, care le zâmbea cu toată gura.

– Doamna Brown mai poate să aștepte un sfert de oră? l-am întrebat pe Denzell. Îmi va fi puțin mai ușor dacă am alături pe cineva care știe ce să facă, pentru a susține piciorul, în timp ce eu tai. Dick poate să-l țină pe pacient.

– Un sfert de oră?

– Mă rog, amputarea în sine va dura mai puțin de un minut, dacă nu întâmpin nici un fel de dificultăți. Cu toate astea, am nevoie de un pic de timp ca să mă pregătesc și aș avea nevoie de ajutorul dumitale, ca să închizi vasele de sânge după ce se încheie operația. Apropo unde este sticla de rom?

Denzell a înălțat sprâncenele atât de mult, încât aproape că îi ajungeau până la breton, dar mi-a arătat că sticla era la domnul Ormiston, care adormise și sforăia de zor, cu ea în brațe.

– Nu îmi propun să-l beau, am spus, răspunzând astfel întrebării puse fără cuvinte.

Am luat sticla, am turnat rom pe o cârpă curată și am început să frec cu ea piciorul păros al domnului Ormiston. Spre norocul meu, locotenentul lăsase acolo un vas cu catguturi, iar recipientul pe care îl răsturnase doamna Raven conținea cleme care aveau să-mi fie utile pentru a fixa o serie de artere ce puteau să se retragă în carne și prin care se putea scurge mult sânge.

– Ah! a exclamat Denzell, puțin derutat, dar suficient de lucid. Pot… să dau o mână de ajutor?

– Pot să împrumut centura dumitale, ca să leg?

– Oh, sigur că da! a spus quakerul imediat și și-a desfăcut centura, fără a mai rosti nici un cuvânt. Cred că ai mai făcut un astfel de lucru până acum.

– Din păcate l-am mai făcut de multe ori, am replicat aplecându-mă pentru a vedea cum respira domnul Ormiston. Respira greu, dar regulat. Băuse jumătate din sticla pe care i-o adusese Dick. Doza aceea ar fi putut ucide pe cineva care nu era obișnuit cu romul, așa cum se întâmpla în cazul marinarilor britanici. Semnele vitale ale pacientului erau destul de bune, dacă lăsăm deoparte febra. Starea de beție nu era în nici un caz echivalentă cu anestezia. Pacientul era beat, dar nu inconștient, și avea să-și revină în momentul în care începeam să tai. Exista și sentimentul de teamă, care făcea să se mai piardă din durere. M-am întrebat dacă și când anume voi mai putea pregăti eter.

În încăperea lungă erau două sau trei mese mici, toate încărcate cu bandaje, fețe și alte materiale folosite la pansat. Mi-am ales o cantitate destul de mare de pansamente relativ curate și m-am întors cu ele la patul domnului Ormiston, tocmai când se apropia și doamna Raven tremurând toată și roșie la față, cu găleata cu apă fierbinte, purtând în suflet teama ca nu cumva să rateze ceva. O clipă mai târziu, s-a întors și Rachel Hunter tremurând, pentru că se grăbise, și având în mână fierăstrăul fratelui ei.

– Te-aș ruga să bagi lama în apă caldă, prietene Denzell, i-am spus doctorului Hunter, punându-mi o bucată de pânză de sac peste mijloc, ca să țină loc de șorț. Transpirația îmi curgea pe spate și mă gâdila între fese. Mi-am pus o bucată de bandaj pe frunte, făcând din ea o bandană, astfel încât transpirația să nu-mi curgă în ochi în timp ce operam.

– Te rog să cureți acele pete de lângă mâner. Pe urmă aș vrea să te ocupi de cuțitul meu și de acea clemă, dacă nu te superi, i-am mai spus lui Denzell.

Omul s-a apucat de treabă, acompaniat de mormăielile care trădau interesul celor care se aflau de față și care nu mai văzuseră asemenea lucruri ciudate. Spre norocul nostru, domnul Dick îi ținea la distanță cu înfățișarea lui fioroasă.

– Crezi că locotenentul ar putea face astfel încât prietenul nostru să fie spânzurat? m-a întrebat Denzell în șoaptă, uitându-se la Dick. Crezi că s-ar putea ajunge la așa ceva?

– Sunt sigură că așa ceva i-ar face plăcere, dar nu va reuși. Domnul Dick este prizonier britanic. Crezi că ar putea face astfel încât dumneata să ajungi înaintea curții marțiale?

– Cred că ar putea încerca, a replicat Denzell, fără a părea tulburat de această perspectivă. Doar m-am înrolat voluntar.

– Așa ai făcut? l-am întrebat eu. Lucrul în sine părea ciudat, dar el nu era singurul quaker pe care îl întâlnisem pe un câmp de luptă.

– Da, a replicat Denzell. Eu unul nu cred că armata are atâția medici încât să-și poată permite să-i spânzure pe unul dintre ei. De asemenea, nu cred că gradul mai puțin important pe care îl am are legătură cu experiența de care dispun.

Denzell mi-a zâmbit:

– Dumneata nu ai nici un grad și, cu toate acestea, văd că te descurci foarte bine.

– Mult succes, am spus cu gravitate.

– Mult succes, mi-a spus și el, întinzându-mi cuțitul care mai era încă fierbinte de la apa fiartă.

– Ar fi bine să vă dați înapoi, le-am spus curioșilor. S-ar putea să se facă mizerie.

– Oh, Doamne, oh, Doamne! a exclamat Doamna Raven, respirând sacadat de atâta nerăbdare. Nemaipomenit de *îngrozitor*!

45

TREI SĂGEȚI

Motville, Pennsylvania
10 iunie 1777

Grey s-a ridicat deodată, evitând în ultima clipă grinda care se afla deasupra capului său. Inima îi bătea cu putere. Ceafa și tâmplele îi erau ude de transpirație și, o clipă, nu și-a dat seama unde se găsea.

– Cea de-a treia săgeată, a spus cu glas tare, scuturând din cap și încercând să facă legătura între aceste cuvinte și visul extrem de veridic din care se trezise atât de brusc.

– Era un vis, o amintire sau câte puțin din amândouă? Stătea în mijlocul salonului de la *Trois Flèches* privind picturile minunate ale lui Stubbs, care fuseseră amplasate în dreapta șemineului baroc. Pereții erau plini de tablouri puse de-a valma, fără a se ține seama de subiect sau de importanță.

Așa fusese aranjat totul? Își amintea vag de sentimentul de apăsare pe care îl avusese din cauza abundenței ornamentelor, dar oare picturile fuseseră atât de numeroase, încât era justificat să vadă chipuri peste tot, sus, jos, oriunde?

În vis, Baronul Amandine stătea undeva lateral față de el, umărul lui solid atingându-l pe al său, pentru că amândoi erau aproape la fel de înalți. Baronul vorbea despre una dintre picturi, dar Grey nu își amintea ce anume spunea… poate că era ceva despre tehnica folosită de pictor.

Tot lângă el, dar de cealaltă parte, se afla Cecile Beauchamp, sora baronului. Stătea la fel de aproape de el ca și baronul, iar umărul ei gol

îl atingea pe al lui Grey. Avea părul pudrat și se dăduse cu parfum de iasomie. Baronul se dăduse cu o colonie funebră de bergamotă și zibetă.

Și-a adus aminte de acest amănunt – sigur visele nu aveau miros? – mirosul apăsător al aromelor, amestecat cu mirosul de cenușă și cu senzația de căldură care domina în încăpere. Grey avea și o senzație de amețeală care precedă leșinul. Mâna cuiva îl apucase familiar de fese ca apoi să-l bată peste ele. Nu știa a cui mână era.

Acel lucru nu făcuse parte din vis.

S-a întins, sprijinindu-și capul pe pernă cu ochii închiși, încercând să-și aducă aminte de imaginile din timpul somnului. Visul se modificase și se transformase în ceva erotic. Buzele cuiva atingeau carnea lui dornică, cel puțin aceea era senzația pe care o avusese și care îl secătuia. Nu știa a cui gură fusese. Doctorul Franklin făcuse și el parte din visul lui. Grey își aducea aminte de fesele lui albe, destul de îmbătrânite, dar încă ferme, fese pe care le vedea când domnul Franklin mergea înaintea lui pe coridor, cu părul cenușiu coborând pe spatele lui osos, cu pliuri de piele pe la brâu. Franklin vorbea netulburat despre tablourile din hol. Amintirea acelor imagini era plină de sentimente. În mod sigur el nu… nu cu Franklin, nici măcar în vis. Era ceva, care avea legătură cu picturile.

A încercat să-și amintească unele dintre picturi, dar nici el nu mai era sigur ce era realitate și ce era vis. Erau peisaje… ceva care semăna cu un peisaj egiptean, deși el se îndoia și de faptul că pictorul ar fi văzut vreodată fie și numai coasta bretonă. Erau și obișnuitele portretele de familie…

– Da! a exclamat el, ridicându-se repede și lovindu-se la cap destul de tare, ceea ce l-a făcut să vadă stele în fața ochilor și să geamă de durere.

– Unchiule John?

Vocea lui Dottie s-a auzit foarte limpede venind din celălalt pat.

Fâșâitul așternuturilor, care se auzea de undeva, de la nivelul podelei, trăda faptul că servitoarea lui Dottie se trezise și ea.

– Ce s-a întâmplat?

– Nimic, nimic, a replicat Grey. Culcă-te.

Și-a coborât picioarele din pat, continuând:

– Vreau doar… să mă duc la toaletă.

S-au auzit de jos un „oh", câteva gemete și apoi un *șșșt* emis de Dottie. Grey a găsit ușa camerei pe pipăite, pentru că storurile fuseseră trase și era

întuneric beznă. Pe urmă a coborât scările în lumina slabă care venea de la focul aprins în salonul hanului.

Aerul de-afară era proaspăt și răcoros, având o aromă de care el nu își aducea aminte, dar care exista în memoria lui. A fost o ușurare faptul că se putea debarasa de vis pentru a se cufunda în căutări pe plan senzorial. Grey și-a amintit de drumurile lungi, parcurse călare prin Virginia, de drumurile noroioase, de frunzele fragede, de mirosul calului, de reculul armei, de sângele unei căprioare, la o vânătoare… împreună cu William.

A avut senzația că sălbăticia îl copleșea. A avut acea senzație specifică Americii, că între copaci aștepta ceva care nu avea intenții rele, dar nici nu stătea cu brațele deschise.

Îi plăcuseră acei ani petrecuți în Virginia, departe de intrigile din Europa, de viața socială din Londra și aproape de fiul său, în sălbăticie.

Încă nu văzuse licurici în drumul său. S-a uitat în iarbă, dar era prea târziu. Licuricii se arătau la începutul serii. Abia aștepta să-i arate lui Dottie. William a fost încântat când i-a văzut în Virginia. A prins unul între palmele făcute căuș și a exclamat fericit, când a văzut că răspândea lumină. Se bucurase de revenirea lor în fiecare vară.

Simțind o ușurare trupească, dar și mai liniștit din punct de vedere spiritual, s-a așezat încet pe butucul pentru tăiat lemne din curtea interioară. Nu dorea să se întoarcă în întunericul camerei.

Se întreba unde era Henry. Unde dormea el în acea noapte? Era în vreun beci? Nu, în Colonii nu existau asemenea lucruri. Chiar și casele simple erau acolo foarte spațioase și aerisite. Poate că nepotul lui era închis într-o pivniță sau în vreun hambar… Cu toate astea, el reușise să supraviețuiască peste iarnă, deși avusese o rană destul de gravă. Avusese bani. Poate că plătise pentru a fi cazat în condiții mai bune și a se bucura de îngrijiri medicale.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, îl vor găsi curând. Înaintând călare, aveau să ajungă în Philadelphia. Avea asupra lui scrisorile de recomandare pe care i le dăduse Franklin. Iar Franklin! Naiba să-l ia pe omul acela, care avea obiceiul să facă băi de aer. Grey făcuse și el un asemenea tratament o dată, din curiozitate, și îi plăcuse. Era, totuși, jenant să stai gol pușcă într-o încăpere cu mobilier elegant, cu plante în ghivece, cu picturi pe…

Nu, nu exista nici un tablou în sera de la *Trois Flèches*. Poate că de aceea îl chinuise visul acela. A închis ochii, și-a umplut plămânii cu parfumul nopții de vară și s-a silit să nu se gândească la nimic.

Trois Flèches. Trei săgeți. Cine era a treia săgeată? A văzut cuvintele scrise de Hal în scrisoarea sa. Acesta era un lucru îndeajuns de uluitor încât să deschidă ochii. Deși era obișnuit cu modul de gândire al lui Hal, nu a înțeles nimic din ceea ce îi transmisese. Era evident că toate acele lucruri îi intraseră în subconștient, și tocmai de aceea se trezise în miez de noapte, într-un loc oarecare, dintr-un vis absurd. De ce?

S-a frecat încet în creștetul capului, care îl durea încă, după ce se lovise de grindă. Nu își spărsese capul. Degetele lui au alunecat mai jos, către locul în care soția lui Jamie Fraser i-a acoperit o gaură cu o monedă din argint de șase penny, pe care o turtise cu ciocanul, pentru ca apoi să acopere locul cu piele, astfel încât părul să-i crească din nou. El a remarcat că, la contactul cu apă rece, moneda se răcea și îi provoca dureri de cap și simțea că îi curge nasul.

Fusese frig, foarte frig, când a fost în vizită la *Trois Flèches*, s-a gândit el în treacăt.

Se auzeau sunete în spatele hanului, tropăitul cailor și murmurul unor voci. A rămas nemișcat.

Luna coborâse pe boltă. Era târziu, dar tot mai erau câteva ceasuri până la răsăritul soarelui. Nimeni nu ar fi trebuit să aibă ceva de făcut la ceasul acela, exceptând situația în care era vorba de vreo mârșăvie la care nu voia să fie martor.

Cu toate acestea, respectivele persoane se apropiau și el nu se putea mișca fără a nu fi văzut. De aceea a început să respire cât mai imperceptibil.

Erau trei bărbați tăcuți, călare. Unul dintre ei ducea de căpăstru un catâr care purta poveri în spinare. Cei trei au trecut la zece pași de Grey, dar el nu a făcut nici o mișcare, iar caii, dacă l-au simțit, nu au crezut că era o amenințare pentru ei. Călătorii au înaintat pe drumul care ducea spre Philadelphia. *De ce se furișau?* s-a întrebat el, dar nu a pierdut prea multă vreme cu asta. Cu un an înainte, când venise în Carolina de Nord, observase o neliniște morbidă, care se simțea chiar și în aer. Aici era și mai pronunțată, o simțise de când debarcaseră.

Oamenii erau circumspecți cum nu fuseseră până atunci. S-a gândit că *nu știau în cine puteau avea încredere, așa că nu aveau încredere în nimeni.*

Gândindu-se la încredere, i-a venit imediat în minte Percy Wainwright. *Dacă ar exista pe lume cineva în care să am mai puțină încredere, atunci...*

Chiar în clipa aceea și-a amintit de chipul lui Percy cu ochii negri, zâmbind și privind în paharul cu vin: *M-am căsătorit cu una dintre surorile baronului Amandine...*

– Cu una dintre surori, a spus Grey cu voce tare și visul s-a cristalizat în mintea sa. Simțea atât de limpede răceala pietrelor de la *Trois Flèches*, deși noaptea nu era deloc răcoroasă. A simțit căldura celor două trupuri lascive lipite de al său. Undeva, în lateral, se vedea o pictură reprezentând trei copii, două fete și un băiat, împreună cu un câine, pe fundalul unuia dintre pereții exteriori de la *Trois Flèches*.

Cea de-a doua soră a baronului era cea de-a treia săgeată pe care Hal o intuise, cu ciudatul său simț, deși nu o văzuse niciodată.

Familia Beauchamp era de viță nobilă, în care se spuneau povești despre faptele verilor, unchilor, rudelor depărtate, dar… nimeni nu se referise la cea de-a doua soră a baronului.

Era posibil ca ea să fi murit când era mică. Astfel de lucruri se puteau întâmpla, dar atunci ce sens avuseseră cuvintele lui Percy?

Acum *începea* să-l doară capul. S-a ridicat oftând de la locul său și a intrat în casă. Nu știa când și în ce condiții, dar era convins că trebuia să stea de vorbă din nou cu Percy; era mirat că această perspectivă nu îl alarma.

46

TRASEE ENERGETICE

Brianna s-a oprit în încăperea de unde se vedeau peștii, deși nu era încă perioada de împerechere, când somonii mari veneau la barajul de la Pitlochry, dar din când în când vedea sărind câte un pește argintiu, ce lupta împotriva curentului, pentru a ajunge spre bazine. Încăperea era mică, albă, avea un geam mat și era dispusă lateral față de spațiul rezervat peștilor. Se oprise acolo pentru a-și aduna gândurile sau mai curând pentru a scăpa de o parte din ele, înainte de a merge la baraj.

Nu avea nici un sens să se teamă de ceva ce se petrecuse deja. Știa că părinții ei nu pățiseră nimic și bănuia că reușiseră să plece din Fortul Ticonderoga pentru că ea mai avea foarte multe scrisori pe care nu le citise.

Putea *să citească* oricând acele scrisori, pentru a afla exact ce anume se întâmplase. Era ridicol să-și facă griji în privința lor. S-a gândit că nu era cu adevărat *speriată*, ci mai curând… preocupată. Scrisorile erau minunate,

dar era conștientă că nu spuneau suficiente lucruri. Conform cărții lui Roger, generalul Burgoyne plecase din Canada la începutul lunii iunie, planul său fiind acela de a se îndrepta spre sud pentru a-și uni trupele cu acelea ale generalului Howe, tăind în două teritoriul Coloniilor. În 6 iulie 1777 se oprise din drum, pentru a ataca Fortul Ticonderoga. Ce…

– *Coimhead air sin!* a spus o voce în spatele ei.

S-a întors alarmată, descoperindu-l pe Rob Cameron care gesticula la geam. A văzut un pește argintiu cu pete negre pe spate care lupta împotriva curentului, înainte de a intra în ecluză.

– *Nach e sin an rud as brèagha a chunnaic thu riamh?* a spus Rob Cameron, mirarea continuând să i se citească pe chip. Oare nu este acesta cel mai frumos lucru pe care l-ai văzut vreodată?

– *Cha mhór!* a replicat ea, neputând să-i zâmbească lui Cameron.

Rob și-a păstrat zâmbetul pe chip, dar acesta s-a mai estompat.

– Ah, știi *Gàidhlig*! Vărul meu mi-a spus că știi gaelica, dar nu l-am crezut, pentru că ai un accent bostonian.

– Mda, *pahk, yah cah, in Hah-vahd Yahd*, a spus Brianna, deschizând gura exagerat de mult.

Rob a izbucnit în râs, întrebând:

– Cum reușești? Nu vorbești *Gàidhlig* cu accentul ăla. Adică vreau să spun că ai accent, dar… altfel de accent. Este un accent pe care îl au de obicei cei din Insule, mai exact din Barra, poate și din Uist.

– Tatăl meu a fost scoțian, i-a spus Brianna. Am moștenit accentul de la el.

Această afirmație l-a făcut să se uite altfel la ea, ca la vreun pește necunoscut pe care tocmai îl prinsese în cârlig.

– Așa? a spus Rob. Era de pe-aici? Cum se numește?

– James Fraser, a răspuns ea. Nu avea rost să treacă sub tăcere acest amănunt. Existau zeci de bărbați care purtau acest nume. Și corect e să spui „cum se numea", pentru că nu se mai află în această lume.

– Ah, îmi pare rău! a replicat Rob cu sinceritate, atingându-i brațul. L-am pierdut pe tata anul trecut. E greu, nu-i așa?

– Da, a replicat ea sec, vrând să treacă de el. Rob s-a întors imediat și a făcut tot posibilul pentru a ține pasul cu ea.

– Roger a spus că aveți și copii, a spus Rob, simțind că ea era surprinsă de această afirmație a sa. Ne-am cunoscut la lojă. E un tip de treabă.

– Da, este, a replicat ea cu prudență. Roger nu-i spusese că îl întâlnise pe Rob și se întreba de ce nu o făcuse. Sigur era că discutaseră suficient de mult ca să afle că Roger era soțul ei și că aveau copii.

Rob nu a vrut să afle mai multe despre ea și despre familia ei, dar se tot uita încoace și-ncolo.

– Ahhh… e o zi prea frumoasă ca să o petreci pe dig. Mi-aș dori să fiu pe apă, a spus el, privindu-i pe pescarii care stăteau cu undițele pe mal. Tu și Roger aveți obiceiul să pescuiți?

– Da, am pescuit, a replicat Brianna, simțind în palmă acel zvârcolit al peștelui. Tu pescuiești?

– Da, am permis pentru beldița-de-baltă, a spus Rob cu mândrie, de parcă ar fi fost un lucru cu totul deosebit, iar Brianna a exclamat în semn de aprobare.

Rob a zâmbit și a privit-o cu ochii lui de culoare caramel, spunând:

– Dacă vrei să ieși la pescuit, să-mi spui și mie, șefa!

A zâmbit nepăsător și apoi a trecut înaintea ei, îndreptându-se către biroul de pe dig.

Un traseu energetic este o linie care unește două puncte geografice de interes, de obicei atunci când este vorba despre un monument datând din vechime sau despre un megalit. Există teorii care pun la îndoială existența acestor trasee energetice ca fenomen, nu numai ca artefacte.

Vreau să spun prin asta că, dacă alegi două puncte de interes pentru oameni, există o linie care să le unească, indiferent ce reprezintă ele. De exemplu, există o șosea care leagă Londra de Edinburgh, aceasta deoarece oamenii doresc să ajungă în mod frecvent dintr-un punct în altul, dar linia dintre cele două puncte nu este denumită în mod frecvent „traseu". Oamenii folosesc acest termen în special dacă este vorba despre o cale ce duce dintr-un punct către o abație, care este construită eventual pe locul unui așezământ religios mai vechi.

Unii cred că aceste căi au o semnificație magică. Nu văd nici un motiv ca să li se confere o astfel de semnificație. De aceeași părere este și mama ta, care este om de știință. Pe de altă parte, știința ne face să ne răzgândim din când în când, și ceea ce pare magie capătă o explicație științifică

*(*nota bene – *de introdus o notă de subsol, legată de Claire și de cultivarea plantelor).*

Oricum, în ceea ce privește traseele energetice sau căile, există o explicație științifică. Probabil că știi deja ce sunt radiesteziștii când citești aceste rânduri. Voi încerca să vă aduc aici cu ajutorul unui astfel de om de îndată ce se va ivi ocazia. Oricum, trebuie să știi că un radiestezist este o persoană care detectează apa situată sub pământ sau metalele de genul celor care se exploatează în mine. Unii dintre ei folosesc niște bastoane de forma unui Y sau baghete de metal, respectiv vreun alt obiect „divin". Unii simt pur și simplu prezența apei. Mama ta spune că, potrivit „Briciului lui Occam", oamenii cu asemenea puteri doar recunosc tipul de roci sub care este cel mai probabil să găsească apă. Eu am văzut radiesteziști lucrând, și sunt destul de sigur că este mai mult decât atât – mai ales în perspectiva teoriilor despre care vă voi povesti aici.

Una dintre teorii arată că apa și metalul conțin un curent magnetic la care radiestezistul este sensibil. Mama ta spune că prima parte a acestei teorii este adevărată, mai mult chiar, sunt centuri geomagnetice mari în scoarța Pământului, care evoluează în diferite direcții. Aceste centuri pot fi descoperite cu mijloace științifice, dar ele nu sunt neapărat permanente. Din timp în timp (o dată la nu știu câte milioane de ani; nu pot să spun exact, pentru că nici mama ta nu cunoaște exact frecvența cu care se produc fenomenele) se inversează forța geomagnetică. Nimeni nu știe de ce, se pare că un rol important îl au petele solare, dar polii își modifică locul.

O altă teorie este aceea conform căreia porumbeii (dar probabil și alte soiuri de păsări) detectează liniile geomagnetice și se folosesc de ele pentru a se orienta, deși nimeni nu știe cum fac acest lucru.

Noi credem – eu și mama ta – și s-ar putea să nu avem dreptate, că traseele energetice există cu (sau se corelează cu) forța geomagnetică și că în punctele unde se întretaie sau converg, forța magnetică este… diferită. Nu am găsit un cuvânt mai potrivit. Noi credem că, în astfel de puncte de convergență, oamenii sau animalele sensibile la asemenea forțe (cum ar fi, de pildă, porumbeii) pot trece dintr-o perioadă de timp în alta. (Mă refer la mama ta și la mine, la tine, la Jem și la Mandy). Dacă persoana care citește aceste rânduri este un copil (sau un nepot) care nu s-a născut

încă, atunci nu știu dacă dispune de această abilitate sau, mă rog, cum vrei să-i spui, dar să știi că este vorba despre ceva cât se poate de real. Bunica ta a spus că este vorba despre o calitate moștenită genetic, cum ar fi, de exemplu, capacitatea de a-ți răsuci limba. Dacă nu moștenești acest dar, atunci nu vei pricepe ce anume se petrece, dar vei putea vedea cum stau lucrurile dacă dai de o persoană care are abilitatea respectivă. Nu știu în ce situație te găsești și de aceea nu știu dacă se cuvine să îmi cer scuze sau să te felicit. Există și situații în care copiii moștenesc de la părinți lucruri rele, cum ar fi dinții strâmbi sau defectele de vedere. Să știi că noi nu am transmis generației care ne-a urmat lucruri rele în mod voit.

Scuze, am cam derapat aici. Ideea este că acea capacitate de a călători în timp poate să depindă de sensibilitatea la aceste… convergențe, vertijuri ale… liniilor ce stabilesc rutele.

*Datorită evoluției geologice deosebite a Insulelor Britanice, vei găsi numeroase astfel de rute aici, dar și o serie situri arheologice care par a fi legate prin aceste rute. Eu și mama ta și eu avem intenția de a nota – și tragem nădejdea să nu facem vreo greșeală, căci este primejdios – locurile în care apar asemenea situri, care ar putea fi portaluri. Bineînțeles că nu ai cum să știi dacă un anumit sit este sau nu un portal.**

Observația că siturile pot fi „deschise" la anumite date legate de evoluția Soarelui, respectiv de sărbătorile focului din vechime (sau cel puțin că sunt mai deschise atunci față de alte momente) s-ar putea să aibă legătură cu atracția solară și cea selenară. Această observație s-ar putea să fie corectă, având în vedere că aceste corpuri cerești au legătură cu fenomene de pe Pământ, cum ar fi fluxul și refluxul. Dacă așa stau lucrurile, de ce nu ar avea efect și asupra vertijurilor?

** Notă de subsol: Mama ta zice – ei bine, a spus destul de puțin, dar am reținut cuvintele „Teoria unificată a câmpului", despre care am înțeles că încă nu există, dar dacă ar fi existat, ar fi explicat o groază de lucruri, printre care și alterarea timpului în punctele de convergență a liniilor geometrice. Tot ce am reținut din această explicație este că spațiul și timpul sunt ocazional același lucru și gravitația are și ea o legătură. Asta mă lămurește la fel de mult ca orice teorie legată de fenomen.*

Notă de subsol 2:

– Lucrurile-astea au vreun sens? a întrebat Roger. Cel puțin ce am citit până acum are sens?

– În aceeași măsură în care tot ceea ce este legat de fenomenul descris are sens.

În ciuda faptului că fenomenul descris implica o oarecare stare de neliniște pentru oricine, ea a reușit să-i zâmbească, tocmai pentru că era atât de serios. Avea o pată de cerneală pe un obraz și părul îi era ciufulit.

– Probabil că trebuie să ai în sânge darul de a-i învăța pe alții, a spus ea scoțând din buzunar o batistă, lingând-o ca o pisică și punându-i-o pe față. Să știi că există o invenție minunată care se numește „pix"...

– Nu pot să sufăr pixurile, a spus el închizând ochii și strâmbându-se în timp ce era șters pe obraz. În afară de asta, un stilou reprezintă un lux în comparație cu o pană.

– Da, asta-i adevărat. Tata arăta întotdeauna de parcă ar fi asistat la o explozie într-o fabrică de cerneală atunci când scria scrisori.

Ea s-a uitat din nou la scrisoare, mai precis la prima notă de subsol și a pufnit, fapt care l-a făcut pe Roger să zâmbească.

– Asta este o explicație validă?

– Având în vedere că este destinată copiilor, este cât se poate de bună, a replicat ea lăsând hârtia jos. Ce se spune în a doua notă de subsol?

– Ah! a exclamat el, lăsându-se pe spătarul scaunului, cu mâinile încrucișate, semn că era tensionat. De asta vorbești?

– Da, de asta, a replicat ea îngrijorată. Există ceva de genul „elementul A" care are o legătură cu ceea ce se spune aici?

– Ei bine, da, a spus el stingherit. E vorba despre notițele lui Geillis Duncan, iar cartea doamnei Graham ar fi elementul B. Explicația mamei tale în ceea ce privește superstițiile legate de anumite plante constituie a patra notă de subsol.

Brianna a simțit cum i se scurge tot sângele din cap și s-a așezat, ca să nu cadă din picioare.

– Crezi că asta este o idee bună? a întrebat ea cu îndoială.

Ea nici nu știa *unde se aflau* notițele lui Geillis Duncan. De altfel nici nu voia să afle acest lucru. Cărticica pe care le-o dăduse Fiona, nepoata doamnei Graham, era păstrată la loc sigur într-o casetă la Royal Bank of Scotland din Edinburgh.

Roger a oftat din rărunchi și a dat din cap:

– Nu, nu cred, a spus el cu sinceritate. Nu știm, însă, ce vârstă vor avea copiii când vor citi aceste rânduri. Lucrul acesta îmi amintește că trebuie să luăm unele măsuri în privința asta. Trebuie să avem în vedere și cazul în care ni se întâmplă ceva, înainte ca ei să fie destul de mari pentru a li se putea spune… totul.

Brianna s-a simțit de parcă un cub de gheață care se topea îi aluneca pe șira spinării.

El avea dreptate. Era posibil să moară amândoi într-un accident de mașină, exact ca părinții mamei ei. Casa putea să ardă…

– Ei bine, nu, a spus ea cu glas tare, privind fereastra din spatele lui Roger, care era montată într-un perete cu o grosime de optsprezece inch. Casa asta nu o să fie mistuită de un incendiu.

Această afirmație a ei l-a făcut să zâmbească.

– Ei nu îmi fac griji în privința asta, dar mă gândesc la notițe și înțeleg ce vrei să spui. M-am gândit să le parcurg, pentru a putea sintetiza informația. Ea afirma că pietrele dispuse circular sunt active și acesta este un lucru util. Să citești restul este…

– Înfiorător, a spus ea.

– Voiam să spun că este exact ca și când ai sta față-n față cu cineva care înnebunește încet, încet. „Înfiorător" este un termen potrivit.

A luat filele din mâna ei și le-a împăturit, spunând:

– Ăsta cred că este un tic pe care l-am dobândit la universitate. Nu mă simt bine când ascund o sursă originală.

A pufnit, dar altfel, ca și când ar fi vrut să arate că Geillis Duncan reprezintă o sursă de necazuri. Cu toate astea…

– Cred că ai dreptate, a spus ea, având o stare de disconfort. Poate că ai putea face un rezumat, arătând unde sunt notițele, pentru situația în care cineva ar fi *cu adevărat* curios.

– Nu-i o idee rea, a spus el băgând filele în caiet și ridicându-se în timp ce îl închidea. O să le iau după ce se termină școala. Am să-l iau pe Jem cu mine, ca să îi arăt orașul. E destul de mare ca să se plimbe pe Royal Mile și o să adore castelul.

– Să *nu* îl duci în beciurile din Edinburgh! a exclamat ea, pentru că el zâmbea larg.

– Cum? Tu nu crezi că figurile din ceară ce reprezintă oameni torturați au un rol educativ? Totul e istorie, nu-i așa?

– Totul ar fi mai puțin oribil dacă lucrurile nu ar sta așa, a spus ea, întorcându-se și privind ceasul din perete. Roger, a izbucnit ea deodată. Nu ar trebui să-ți ții ora de gaelică la școală, la ora două?

El s-a uitat la ceas de parcă nu-i venea să creadă cât e ceasul, a luat la repezeală un teanc de cărți și hârtii de pe birou a ieșit glonț din încăpere, rostind cuvinte deosebit de plastice în gaelică.

Ea a ieșit pe hol și l-a văzut cum a sărutat-o în fugă pe Mandy și a pornit în grabă către ușă. Mandy a rămas în prag, făcându-i cu mâna de zor și strigând:

– Pa, tati! Adu-mi î'gheață!

– Dacă uită, o să mergem noi în sat după cină și o să cumpărăm, i-a promis Brianna, aplecându-se să o ridice pe fiica ei. A rămas acolo, ținând-o pe Mandy în brațe și uitându-se la străvechiul Morris portocaliu al lui Roger cum tușește, se înecă, se scutură și pornește într-un nor de fum albastru. S-a încruntat privind acest spectacol și s-a gândit că trebuia să-i cumpere un set nou de bujii și i-a făcut cu mâna, pentru că el s-a aplecat pe geamul deschis și le-a zâmbit.

Mandy a făcut și ea cu mânuța, rostind una dintre expresiile pitorești în gaelică ale lui Roger, pentru că voia, evident, să o memoreze, iar Bree a aplecat capul inspirând parfumul de șampon Johnson's baby și acela de copilaș. Gândul la Geillis Duncan o neliniștea. Femeia era moartă cu siguranță, dar era... străbunica lui Roger și poate capacitatea de a călători în timp prin cercurile de piatră nu era singura care se transmitea din generație în generație.

Sigur că anumite lucruri se mai estompau în timp. De exemplu, Roger nu semăna deloc cu William Buccleigh, fiul lui Geillis și al lui Dougal MacKenzie, omul din cauza căruia Roger fusese spânzurat.

– Fiu de vrăjitoare! a spus Brianna încet. Sper să putrezești în iad!

– Ai vorbit urât, mami, a spus Mandy cu reproș.

Lucrurile au mers mai bine decât ar fi sperat. Sala de clasă era plină. Veniseră și câțiva părinți, ba chiar și câțiva bunici care stăteau pe lângă pereți. A avut un moment de ușoară nebunie, nu s-ar fi putut spune că era vorba de panică sau de spaimă ciudată, ci era acel sentiment că privea într-un canion

al cărui fund nu îl zărea. Era obișnuit cu acea senzație din vremurile în care fusese artist. A tras adânc aer în piept, a pus jos teancul de cărți și hârtii, le-a zâmbit tuturor și le-a spus:

– *Feasgar math!*

Doar de atât era nevoie. Îndată ce rostea sau cânta primele cuvinte, era ca și când se stabilea o legătură vie. Era ca și când între el și auditoriu ar fi circulat un curent. Cuvintele au venit de nicăieri, ca un jet de apă care se scurgea printr-una din turbinele Briannei.

După ce a rostit câteva cuvinte introductive, a început cu înjurăturile în gaelică, el știind foarte bine de ce veniseră copiii. Unii dintre părinți au ridicat din sprâncene, dar bunicii au zâmbit discret.

– În *Gàidhlig* nu avem cuvinte urâte de felul celor care există în limba engleză, a spus și s-a uitat rânjind la băiețașul din rândul al doilea care semăna cu un cățel lățos. Băiețașul acela trebuia să fie scârba aia mică a familiei Glasscock, care îi spusese lui Jemmy că va ajunge în iad.

– Îmi pare rău, Jimmy, a spus el apoi.

După ce s-au potolit râsetele, el a continuat:

– Asta nu înseamnă că nu poți să-ți spui părerea în legătură cu cineva, însă a înjura în *Gàidhlig* este o chestiune de artă, și nu de răutate.

Cei mai în vârstă au izbucnit în râs, iar copiii s-au întors spre bunici, privindu-i uimiți.

– De exemplu, am auzit odată un fermier a cărui scroafă a dat iama-n terci că îi urează să-i iasă intestinele prin burtă și să i le mănânce ciorile.

Copiii au făcut „ooo!" impresionați, iar el a zâmbit și a continuat, dându-le variante voalate ale unor înjurături pline de fantezie pe care le auzise de la socrul lui. Deși nu se rosteau cuvinte urâte, Roger a arătat că era suficient să-i spui cuiva că este „fiica unei cățele", dacă voiai să fii rău. Dacă existau copii care voiau să afle ce anume îi spusese Jem domnișoarei Glendenning, nu aveau decât să-l întrebe chiar pe el, asta dacă nu cumva o făcuseră deja.

Apoi a trecut la o descriere scurtă a regiunii Gaeltacht, adică a acelei zone din Scoția în care gaelica se vorbea frecvent și a spus câteva anecdote de pe vremea când el învăța gaelica, adolescent fiind, și lucrând pe vase care navigau pe Minch. A redat întru totul modul de a vorbi al unui anume căpitan Taylor, care a reacționat original când o furtună i-a deranjat locul în care pescuia homari și i-a luat toate momelile (totul a fost spus cu pumnii strânși, îndreptați către mare, către cer, către echipaj și către homari).

Această relatare a stârnit din nou râsete, iar doi bătrâni din spate râdeau cu gura până la urechi și își spuneau tot felul de lucruri, pentru că se aflaseră, probabil, în situații similare.

– Dar *Gàidhlig* este o limbă utilizată în scopul comunicării. Câți dintre voi au auzit vreodată cântece care se cântă vers cu vers? Cântece de jale?

S-a auzit un murmur de interes. Unii auziseră astfel de cântece, alții nu. A explicat ce erau acele cântece de jale:

– Femeile lucrau împreună, adică trăgeau și frământau lâna, astfel încât stofa de lână să devină impermeabilă, pentru că pe vremuri oamenii nu aveau impermeabile și trebuiau să stea tot timpul pe-afară, practicându-și meseria sau având grijă de animale.

Vocea i se încălzise destul de bine și s-a gândit că ar putea interpreta un cântec scurt. De aceea a deschis un caiet, le-a cântat primul vers și refrenul, iar apoi i-a pus și pe ei să cânte. Au interpretat patru versuri și a simțit că gâtul începe să-l doară și s-a oprit.

– Bunica obișnuia să cânte asta, a spus pe neașteptate o mămică și s-a făcut roșie ca focul când și-a dat seama că toată lumea se uita la ea.

– Bunica dumneavoastră mai trăiește? a întrebat-o Roger.

Doamna a dat din cap în semn că da și Roger a continuat:

– Atunci rugați-o să vă învețe cântece, astfel încât dumneavoastră să-i puteți învăța pe copii. Asemenea lucruri nu trebuie să se piardă, nu-i așa?

S-a auzit din nou un murmur, semn că toată lumea, deși surprinsă, era de acord cu cele spuse de Roger.

El a zâmbit din nou și a ridicat cartea de cântece bisericești pe care o adusese cu el.

– Am vorbit și despre interpretarea cântecelor vers cu vers. Veți auzi cântece interpretate astfel la slujba de duminică, în insule. Mergeți, de pildă, la Storneway și veți auzi cântece interpretate în acest mod. Așa se cântau psalmii pe vremuri, când oamenii nu aveau multe cărți… sau poate că nu mulți dintre enoriași știau să citească. De aceea exista un cântăreț, al cărui rol era să cânte psalmul vers cu vers, pentru ca enoriașii să îi răspundă, adică să repete la rândul lor fiecare vers. Această carte, a continuat el, ridicând cartea de cântece bisericești, a aparținut tatălui meu, reverendul Wakefield. Unii dintre dumneavoastră poate că își mai aduc aminte de el. Inițial cartea a aparținut altui cleric, respectiv reverendului Alexander Carmichael. Acum…

Și le-a povestit despre reverendul Carmichael care a colindat ținutul *Highlands* și insulele în secolul al XIX-lea, stând de vorbă cu oamenii, cerându-le să-i cânte cântecele lor și să le povestească despre obiceiurile lor, culegând imnuri și incantații transmise oral de peste tot de unde le putea culege. Pe baza acestora a publicat o importantă lucrare, care purta titlul *Carmina Gadelica*.

Adusese cu el un volum din *Gadelica* și, în vreme ce vechea carte de cântece bisericești trecea din mână-n mână împreună cu o broșură de cântece de jale, el le-a citit una dintre incantațiile de lună nouă, o incantație pentru rumegat, o vrajă pentru indigestie, *Poezia cărăbușului* și câteva fragmente din *Graiul păsărilor*.

Columba la drum a pornit
Într-o blândă dimineață, după ce soarele-a răsărit.
O lebădă alb-a zărit,
Guile, guile
O lebădă albă ce pe nisip stătea,
Guile, guile
Și-un cântec al morții cânta.

O lebădă alb-a zărit, rănită
O lebădă alb-a zărit, lovită,
Lebăda alb-a celor două fețe,
Guile, guile
Lebăda alb-a celor două semne,
Guile, guile
Al vieții și-al morții,
Guile, guile,
Guile, guile.

Când se va săvârși călătoria oare,
Lebădă aducătoare de jale?
Întrebat-a Columba, a iubirii ființă,
Guile, guile
De la Erin înot am venit,
Guile, guile,
La Fiann m-am rănit,
Guile, guile,

Am o rană mare, de moarte-aducătoare,
Guile, guile,
Guile, guile.

Lebădă albă din Erin,
Celor aflați în nevoie ajutor le dau mereu,
Fie ca Iisus asupra rănii tale să-și îndrepte ochiul Său,
Guile, guile,
Cu blândețe și milă,
Guile, guile,
Cu bunătate și dragoste nemăsurată,
Guile, guile,
Ca să fii iar vindecată,
Guile, guile,
Guile, guile.

Lebădă din Erin,
Guile, guile,
Nici un rău nu se va abate asupra ta,
Guile, guile,
Rănile tale se vor vindeca,
Guile, guile.

Domniță care țesi,
Guile, guile,
Domniță ce bocești,
Guile, guile,
Domniță ce cânți,
Guile, guile.

Slavă lui Hristos,
Guile, guile,
Slavă Fiului Fecioarei
Guile, guile,
Slavă Stăpânitorului Cerurilor
Guile, guile,
Lui fie închinat cântul tău,
Guile, guile,
Guile, guile.

Avea dureri aproape insuportabile în gât, pentru că imitase strigătele lebedei, dar și pentru că rostise ultimele cuvinte pe un ton triumfător. Vocea lui a cedat, dar izbutise să redea senzația de triumf, și toți au izbucnit în aplauze.

Sugrumat de durere, dar și de emoție, nu a fost în stare să vorbească imediat. De aceea a zâmbit și s-a înclinat și apoi s-a înclinat din nou, înmânându-i lui Jimmy Glasscock teancul de cărți și caiete, astfel încât acestea să treacă din mână-n mână, în timp ce toți cei prezenți se apropiau de el, ca să-l felicite.

Roger a auzit o voce cunoscută:

– Ai fost *grozav*, omule!

A ridicat privirea și l-a văzut pe Rob Cameron, care venise să-i strângă mâna și ai cărui ochi străluceau de entuziasm.

Probabil că surprinderea s-a putut citi pe chipul lui Roger, pentru că Rob s-a uitat imediat la băiețelul de lângă el. Era Bobby Hurragh. Roger îl cunoștea foarte bine de la cor. Avea o voce desăvârșită de sopran, dar trebuia să stai cu ochii pe el dacă nu voiai să ai probleme.

– L-am adus cu mine pe micuțul Bobby, a spus Rob ținându-l strâns de mână pe băiețel, lucru pe care Roger l-a observat. Sora mea are treabă astăzi și nu a avut cum să își ia liber. E văduvă, a mai adăugat Rob.

– Mulțumesc! a reușit Roger să croncăne.

Rob i-a strâns mâna încă o dată, pentru ca apoi să facă loc următoarei persoane care dorea să-l felicite pe Roger.

Printre cei prezenți era și o doamnă între două vârste pe care nu o cunoștea, dar care îl recunoscuse.

– Eu și soțul meu v-am văzut cântând la Jocurile din Inverness, a spus ea. Cred că, pe vremea aceea, purtați numele răposatului dumneavoastră tată, nu-i așa?

– Așa este, a răspuns el orăcăind ca un broscoi, pentru că asta era tot ce îi îngăduia glasul să facă. Dumneavoastră… aveți un nepot sau o nepoată?

A pus această întrebare cu un semn către micuții care se strânseseră în jurul doamnei în vârstă ce le explica, îmbujorată de plăcere, cum se pronunță în gaelică anumite cuvinte mai ciudate din cartea de povești.

– Da, a răspuns ea, fără a-și putea lua ochii de la lucrul asupra căruia își concentrase întreaga atenție, respectiv cicatricea lui.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat ea în cele din urmă. Este ceva permanent?

– Am avut un accident, a replicat Roger. Da, mă tem că este permanent.

În ochii femeii s-a citit șocul și a dat din cap, spunând:

– Vai, *ce* pierdere. Aveați o voce minunată. Îmi pare rău.

– Mulțumesc, a replicat Roger, pentru că asta a fost tot ce a putut spune.

Femeia s-a depărtat, făcându-le loc și altora care doreau să-l felicite și care nu-l mai auziseră cântând, cel puțin până atunci.

După aceea i-a mulțumit lui Lionel Menzies care stătea lângă ușă, conducându-i radios pe cei ce asistaseră la ora de gaelică, ca și când ar fi fost directorul unui circ al cărui spectacol de succes se încheiase.

– A fost minunat! a exclamat Menzies, strângându-i mâna cu putere. A fost chiar mai bine decât speram. Te-ai gândit să repeți experiența?

– Să repet experiența? a întrebat Roger, izbucnind în râs, pentru ca, în cele din urmă, să aibă un acces de tuse. Abia am rezistat orei de astăzi.

– Ah! a exclamat Menzies, dând din mână, ca și când ar fi vrut să anuleze cele spuse de Roger. O să iei un păhărel și o să-ți treacă gâtul. Ce-ar fi să vii cu mine la pub?

Roger tocmai era pe cale să refuze, dar pe fața lui Menzies se vedea limpede că i-ar fi făcut atâta plăcere să-l însoțească, încât s-a răzgândit. Faptul că era transpirat leoarcă – întotdeauna îi creștea temperatura cu câteva grade când trebuia să apară în fața unui public – și faptul că îi era atât de sete, de parcă ar fi umblat prin Deșertul Gobi, nu aveau nici o legătură cu hotărârea pe care o luase în cele din urmă.

– Ei bine, hai să luăm un păhărel, a spus el, zâmbind.

Când au trecut prin parcare, o camionetă mică albastră, destul de hârbuită s-a oprit lângă ei, și Rob Cameron i-a strigat.

– Ți-a plăcut, Rob, nu-i așa? a întrebat Menzies, încă radios.

– Mi-a plăcut foarte mult, a spus Cameron cât se poate de sincer. Două lucruri, Rog… aș fi vrut să-ți cer câteva cântece vechi pe care le ai. Siegfried MacLeod mi le-a arătat pe acelea pe care le-ai pregătit pentru el.

Roger a fost plăcut surprins.

– Da, sigur. Nu știam că ești fan, a spus Roger în glumă.

– Îmi place tot ce e vechi, a spus Cameron, devenind brusc foarte serios. Chiar ți-aș fi recunoscător.

– Bine. Vino la noi acasă. Poate treci weekendul viitor?

Rog a zâmbit larg și a salutat scurt.

– Stai… Nu ziceai că e vorba despre două lucruri? l-a întrebat Menzies.

– Da, a spus Cameron, luând ceva din spațiul aflat între scaunul său și al lui Bobby. Astea au fost împreună cu fragmentele în gaelică pe care ni le-ai dat, ca să ne uităm pe ele. Am crezut că este o greșeală și le-am luat. Scrii un roman?

Cameron i-a întins caietul negru, *Ghidul autostopistului*, și Roger a avut senzația că îl strângea cineva de gât.

Roger a dat din cap în semn de mulțumire.

– Poate că mi-l dai și mie să-l citesc, a spus Cameron, băgând motorul în viteză. Sunt pasionat de genul științifico-fantastic.

Camioneta s-a depărtat, apoi s-a oprit și s-a întors. Roger a prins mai bine în mână caietul. Rob nici nu s-a uitat la caiet, ci a strigat:

– Hei, Brianna mi-a spus că pe pământul vostru ar fi un vechi fort sau ceva de genul ăsta.

Roger a dat din cap în semn că așa stăteau lucrurile și a tușit, pentru a-și drege glasul.

– Am un prieten arheolog. Te-ar deranja dacă ar veni să-l vadă?

– Nu, a croncănit Roger, pentru ca apoi să-și dreagă iar glasul și să spună pe un ton mai ferm:

– Nu, e în regulă. Mulțumesc.

Rob a zâmbit cu gura până la urechi și a ambalat motorul, spunând:

– Rămâi cu bine, prietene!

47

ÎNĂLȚIMI

Prietenul lui Rob, care era arheolog, se numea Michael Callahan și era trecut de cincizeci de ani, cu părul ca nisipul și cu fața atât de arsă de soare, încât părea că era peticită cu pistrui întunecați, ce pătau porțiunile de piele mai rozalie. S-a plimbat foarte curios printre pietrele rămase din biserica ruinată; i-a cerut chiar lui Roger permisiunea să sape lângă un perete al vechiului locaș.

Rob, Brianna și copiii au urcat și au zăbovit puțin, pentru a vedea ce anume se întâmplă, numai că munca unui arheolog nu este deloc spectaculoasă,

și când Jem și Mandy s-au plictisit, au coborât ca să pregătească masa de prânz, lăsându-i pe Mike și pe Roger să facă săpături.

– Nu este nevoie să mă ajuți, a spus Callahan privindu-l pe Roger. Poate că ai treabă.

Întotdeauna era câte ceva de făcut. Doar aveau o fermă, chiar dacă era mică. Cu toate acestea, Roger a dat din cap, replicând:

– Sunt interesat de tot ceea ce se întâmplă aici. Dacă nu îți stau în cale.

– Nu, în nici un caz, a replicat Callahan bucuros. Dacă așa stau lucrurile, atunci te rog să mă ajuți să ridic asta.

Callahan avea obiceiul să fluiere și să mormăie în timp ce lucra, dar nu făcea nici un fel de comentariu asupra obiectelor la care se uita. Din când în când îl chema pe Roger ca să îl ajute să dea deoparte molozul sau să ridice cine știe ce piatră instabilă, în timp ce arheologul privea sub ea cu o lanternă. În cea mai mare parte a timpului, însă, Roger stătea sprijinit de zidul care stătea în picioare și asculta vântul.

Era liniște pe deal, acea liniște caracteristică ținuturilor sălbatice, în care exista sentimentul unei mișcări neîntrerupte. În mod normal, nu puteai avea acest sentiment în ținuturile locuite și era limpede că pe acel deal trăiseră oameni multă vreme, având în vedere adâncimea șanțului săpat de Callahan și fluierăturile ca de lemur pe care le scotea arheologul interesat de ceea ce vedea.

Brianna le-a adus sendvișuri și limonadă și s-a așezat pe zid lângă Roger, ca să mănânce.

– Rob a plecat? a întrebat Roger, observând că dispăruse camioneta lui Cameron.

– A spus că se duce să rezolve niște treburi. A zis că nu pare ca Mike să termine curând, a replicat Brianna, privind turul pantalonilor lui Callahan, care se vedea dintr-un tufiș unde arheologul săpa fericit.

– Poate că nu o să termine curând, a spus Roger zâmbind, apoi aplecându-se și sărutând-o fugar. Ea a gemut mulțumită, a făcut un pas înapoi, dar a continuat să-l țină de mână.

– Rob a întrebat de acele cântece vechi pe care le-ai pregătit pentru Sandy MacLeod, a spus Brianna, privind către casă. I-ai spus tu că se poate uita pe ele?

– Da, așa i-am spus, dar am uitat. Dacă nu cobor până se întoarce el, am să te rog să i le arăți tu. Originalele sunt în sertarul de jos, într-un dosar pe care scrie *Cèolas*.

Brianna a dat din cap și a coborât. Avea picioare subțiri și era sigură pe ele, ca o căprioară care coboară printre stânci. Părul ei de culoarea căprioarei era legat în coadă.

Pe măsură ce după-amiaza se scurgea, Roger și-a dat seama că intra într-o stare asemănătoare transei. Simțea că sufletul îi părăsea trupul în timp ce îi dădea o mână de ajutor lui Callahan sau mai schimba câte o vorbă cu el. Arheologul intrase în aceeași stare. Ceața care se lăsase dimineața devenise și mai groasă, și umbrele reci care se zăreau între pietre se subțiau în lumină. Aerul era răcoros, simțea umezeala pe piele, deși nu ploua. S-a gândit că aproape puteai simți cum se ridică pietrele, redevenind ceea ce fuseseră cândva.

Lumea intra și ieșea din casă. Se auzeau ușile închizându-se. Brianna punea la uscat rufele spălate. Copiii se jucau zgomotos prin curte cu alți doi copii veniți de la o fermă vecină și care aveau să rămână peste noapte împreună cu Jem. A privit către casă și a văzut camionul care livra produse pentru fermă și uz casnic. Adusese, probabil, pompa destinată separatorului pentru smântână și Brianna îl ajuta pe șofer să ajungă în grajd, pentru că el ducea în brațe o cutie foarte mare.

Pe la ora cinci s-a stârnit un vânt puternic, iar ceața a început să se risipească. A fost ca un semnal care l-a trezit din visare pe Callahan, deoarece acesta s-a ridicat, a privit în jos și apoi a dat din cap.

– Ei bine, s-ar putea să fie un sit vechi, a spus arheologul ieșind din șanț și gemând în vreme ce se apleca și apoi își îndrepta spatele. Structura, însă, nu este foarte veche. Probabil că a fost ridicată în ultimii două sute de ani. Oricum, cine a ridicat-o a folosit pietre mult mai vechi, probabil aduse din altă parte sau care au aparținut unei structuri mai vechi, construite aici.

Arheologul i-a zâmbit lui Roger, continuând:

– Oamenii sunt inventivi în *Highlands*. Săptămâna trecută am văzut un grajd având în fundație o piatră veche de pe vremea picților și o pardoseală făcută din cărămizi provenite de la o baie publică din Dornoch.

Callahan a privit către vest unde stăruia ceața, făcându-și mâna streașină la ochi.

– Înălțimi, a spus el sec. Oamenii din vechime alegeau întotdeauna înălțimile, indiferent dacă era vorba despre un fort sau un loc destinat slujbelor religioase.

– Oamenii din vechime? a întrebat Roger, simțind furnicături pe spate. Care oameni din vechime?

Callahan a râs și a dat din cap, spunând:

– Nu știu. Picții poate – tot ceea ce știm despre ei am aflat din lucrările în piatră pe care le-au făcut ici-acolo – sau cei care au existat înaintea lor. Uneori vezi ceva despre care știi că a fost făcut sau amplasat într-un anumit loc de cineva, dar care nu corespunde nici unei culturi, de exemplu megaliții, structurile uriașe din piatră. Nimeni nu știe cine i-a amplasat acolo sau de ce.

– Nu se știe, a mormăit Roger. Poți să-mi spui ce sit este acesta? Vreau să spun, a fost un loc dedicat războiului sau religiei?

Callahan a dat din cap, răspunzând:

– Nu-mi dau seama din ceea ce se vede la suprafață. Poate dacă am face săpături ca să scoatem la suprafață situl de sub pământ… dar ca să fiu sincer, nu văd nici un motiv pentru care cineva și-ar dori să facă asta. Sunt sute de asemenea situri pe înălțimi, peste tot în Insulele Britanice și în Bretania… vechi situri celtice, multe dintre ele datând din Epoca Bronzului, altele mai vechi. Domnița asta e mult mai recentă. Ea datează din secolul al XIII-lea, al XIV-lea. Poate că este sfânta care a ocrotit o anumită familie și a fost transmisă de la o generație la alta.

Spunând acestea, Callahan a sărutat în treacăt capul din piatră și i l-a dat lui Roger.

– Pot să spun, totuși – dar asta nu e o părere fundamentată științific, ci una personală – că, dacă acest loc a fost destinat slujbelor religioase, atunci situl de sub el a avut aceeași destinație. În *Highlands*, oamenii sunt conservatori. Construiesc un grajd la fiecare doi sau trei ani, dar cel mai probabil îl vor înălța pe locul pe care s-a aflat grajdul vechi.

Roger a izbucnit în râs, spunând:

– Asta așa e. Noi avem încă grajdul vechi, care a fost construit la începutul anilor 1700, odată cu casa.

– La începutul anilor 1700? Ei bine, atunci nu o să ai nevoie de altul nou în următoarea sută de ani.

Era aproape ora șase, dar era încă lumină. Ceața dispăruse; uneori avea obiceiul să dispară în mod misterios. Se arătase un soare palid.

Pipăind cu un deget capul din piatră, a descoperit o cruce pe fruntea acestuia, și l-a pus cu atenție în nișa care părea a fi făcută pentru el. Terminaseră treaba, dar nici unul nu dădea semne că ar fi vrut să plece. Se simțeau bine împreună, împărțind vraja acelei înălțimi.

Au văzut jos camioneta hârbuită a lui Rob Cameron. Rob era pe veranda din spate, avându-i în stânga și în dreapta pe Jem, pe Mandy și pe prietenii lui Jem, cu toții absorbiți de foile pe care Rob le avea în față. Ce Dumnezeu făcea?

– Chiar cântă cineva? a întrebat Callahan, care privise spre nord și se întorsese.

Roger a auzit și el că undeva se cânta. Era un cântec dulce, care abia se auzea, dar destul de clar încât să se deslușească linia melodică din Crimond.

A avut un puseu de gelozie, care a atras după sine senzația că îl strânge cineva de gât.

Gelozia este la fel de crudă ca și mormântul; cărbunii de pe acest mormânt sunt cărbuni de foc.

A închis ochii o clipă, respirând rar și adânc. Efortul i-a adus în minte și continuarea citatului: *Dragostea este la fel de puternică precum moartea.*

A simțit că acea senzație ceda încet-încet și începea să gândească din nou limpede. Bineînțeles că Rob Cameron putea cânta. El era în corul de bărbați. Era logic să încerce să interpreteze aranjamentele muzicale simple puse la punct de Roger, iar copiii, mai ales copiii lui, erau atrași de muzică.

– Îl cunoști de multă vreme pe Rob? l-a întrebat el pe Callahan, bucurându-se că vocea lui avea un ton normal.

– Ah, Rob! a exclamat arheologul, căzând pe gânduri. Poate de cincisprezece ani... Nu, mint! Cred că îl știu de vreo douăzeci de ani! A venit să ajute la efectuarea săpăturilor în Shapinsay, asta era într-una dintre Insulele Orkney. Pe atunci era doar un puști, un adolescent.

Callahan l-a privit pătrunzător pe Roger și l-a întrebat:

– De ce?

Roger a ridicat din umeri, zicând:

– Lucrează cu soția mea la Hydro Board, nu îl știu prea bine. L-am cunoscut recent, la lojă.

– Ah! a exclamat Callahan, privind scena, care se derula în fața ochilor săi. Apoi a spus, fără a-l privi pe Roger:

– A fost căsătorit cu o franțuzoaică. A divorțat de el acum doi ani și a plecat cu fiul lor în Franța. El nu a fost fericit.

– Ah! a exclamat Roger, realizând de ce Rob era atât de atașat de familia surorii lui, care era văduvă, explicându-și de ce îi plăcea să se afle în compania lui Jem și Mandy. A mai tras o dată aer în piept și mica flacără a geloziei s-a stins.

Ca și când acel scurt schimb de replici ar fi pus capăt acelei zile, au adunat resturile rămase de la prânz, arheologul și-a luat rucsacul și au coborât dealul în tăcere.

– Ce-i asta?

Pe tejghea erau puse două pahare de vin.

– Sărbătorim ceva?

– Da, sărbătorim, a spus Bree cu hotărâre. În primul rând, copiii se duc la culcare.

– Vai, ce rău! Chiar se duc la culcare? a replicat Roger ușor vinovat, pentru că petrecuse după-amiaza la înălțime, în compania lui Callahan, în loc să se ocupe de grădina de zarzavaturi.

– Au prea multă energie, a spus Bree, privind cu oarecare suspiciune ușa care dădea în hol, prin care răzbăteau sunetele televizorului. *Sper* să fie prea obosiți ca să mai sară prin paturi toată noaptea. Au mâncat pizza cât să bage șase adulți în comă timp de o săptămână.

Roger a izbucnit în râs, gândindu-se că cea mai mare cantitate de pizza pepperoni fusese consumată chiar de el, și și-a dat seama că începea să-l ia somnul.

– Ce altceva? a întrebat el.

– Ah, ce altceva mai sărbătorim? a întrebat Bree, privindu-l ca o pisică ce găsise vasul cu smântână. În ceea ce mă privește…

– Da? a întrerupt-o el, vrând să afle mai curând despre ce era vorba.

– A trecut perioada de probă, acum sunt angajată permanent și nu mai au dreptul să mă dea afară nici măcar dacă mă duc parfumată la serviciu. Iar tu, a continuat ea, punând înaintea lui un plic pe care l-a scos din sertar, tu ești invitat de către consiliul de administrație al școlii să ții luna viitoare cinci prelegeri triumfătoare despre *Gàidhlig* în cinci școli diferite!

Pe moment a fost șocat, apoi a avut senzația că prin trup îi trecea un fluid cald, a cărui natură nu o putea defini și, în cele din urmă, și-a dat seama cu stupoare că roșise.

– Chiar așa? a întrebat el.

– Chiar crezi că aș glumi când e vorba despre așa ceva? a întrebat Brianna la rândul ei și, fără să mai aștepte un răspuns, a turnat în pahare vinul purpuriu și parfumat.

Apoi i-a întins un pahar și Roger a ciocnit ceremonios cu ea, spunând:

– Pentru noi. Oare cine mai e ca noi?

– Doar câțiva, a răspuns ea, vorbind cu accent scoțian. Doar câțiva și au murit cu toții.

S-au auzit tot felul de zgomote sus, după ce copiii au fost trimiși la culcare, dar o scurtă apariție a lui Roger în postura de tatăl-cel-aspru a pus capăt distracției, iar petrecerea în pijamale s-a terminat cu povești și chicoteli pe înfundate.

– Spun glume porcoase? l-a întrebat Brianna, după ce a coborât.

– E foarte posibil, a replicat Roger. Crezi că ar fi cazul să o iau pe Mandy de-acolo și să o aduc aici, jos?

Brianna a dat din cap în semn că nu, spunând:

– Probabil că ea a adormit deja și chiar dacă mai e trează, glumele pe care le spun niște băieți de nouă ani o să-i treacă pur și simplu pe lângă urechi. Nu e destul de mare încât să rețină poantele.

– Așa este, a replicat Roger, ridicând paharul care fusese din nou umplut și bând încet, pentru a simți pe limbă aroma de coacăze și ceai negru.

– Câți ani avea Jem când a început să spună glume? a continuat Roger mai apoi. Ții minte că reținea glumele, dar nu le înțelegea sensul?

– Ce se întâmplă dacă se combină *ele* cu *fanții*? a întrebat ea imitându-l perfect pe Jem. Apar ELEFANȚII! HAHAHAHA!

Roger a izbucnit în râs.

– De ce râzi? l-a întrebat Brianna, făcând ochii mari.

Își simțea pleoapele grele, iar pe buze avea pete negre.

– Probabil că ai tu un anumit farmec când spui glume, a replicat Roger, îndreptându-și paharul spre ea:

– Noroc!

– *Slàinte.*

Roger a închis ochii și a mirosit vinul, în timp ce îl sorbea. A început să aibă plăcuta iluzie că simțea căldura trupului soției lui, deși ea se afla la câțiva pași de el. Ea părea să emane căldură în valuri.

– Cum se numește chestia aia prin intermediul căreia poți detecta stelele aflate la mare depărtare?

– Telescop, a răspuns Brianna. Nu se poate să te fi îmbătat dintr-o jumătate de sticlă de vin, oricât de bun ar fi el.

– Nu, nu la asta mă refeream, a spus Roger. Amprentă termică mi se pare că se numește, nu-i așa?

Bree a închis un ochi, gândindu-se și apoi a dat din umeri, replicând:

– Poate, de ce?

– Și tu ai una.

Ea s-a privit și a spus:

– Nu, eu am două. În mod sigur.

El *nu era* beat și nici ea nu se îmbătase, dar indiferent de denumirea corectă a stării în care se aflau, se distrau foarte bine.

– Ai o amprentă termică, a spus el, apucând-o de o mână. Era mult mai caldă decât a lui. Era sigur că îi simțea pulsul în vârful degetelor. Aș putea să te găsesc și dacă aș fi legat la ochi. Răspândești căldură în întuneric.

Ea și-a lăsat paharul deoparte, s-a ridicat de pe scaun și s-a așezat în genunchi undeva între genunchii lui. Corpul ei nu-l atingea pe-al lui. Ea emana *într-adevăr* căldură. Dacă închidea ochii, Roger o vedea chiar și prin cămașa albă pe care o purta.

El a ridicat paharul și l-a golit.

– Bun vin. De unde l-ai luat?

– Nu l-am luat. Rob l-a adus. A zis că așa ține el să-ți mulțumească pentru că i-ai dat voie să copieze cântecele.

– E un tip de treabă, a spus Roger cu un aer de generozitate. În clipa aceea chiar credea că Rob era un tip de treabă.

Brianna i-a turnat ultimul strop de vin lui Roger. Apoi s-a lăsat pe călcâie, l-a privit cu niște ochi mari, ca de bufniță, cu sticla de vin strânsă la piept și i-a spus:

– Hei, îmi ești dator.

– Dator vândut, a replicat el, făcând-o să chicotească.

– Nu, a replicat ea, revenindu-și. Mi-ai spus că, dacă eu vin acasă cu casca, tu ai să-mi spui ce făceai cu sticla de șampanie, dar vreau toate amănuntele.

– Ah! a exclamat el, rămânând pe gânduri o clipă.

Exista posibilitatea să-l lovească cu sticla de vin dacă-i spunea, doar că o înțelegere trebuie respectată. Apoi, imaginea trupului ei gol, purtând doar casca pe cap și emanând căldură, l-ar fi făcut pe orice bărbat să lase deoparte orice fel de precauții.

– Am vrut să văd dacă pot să obțin exact aceleași sunete pe care le faci tu când ești pe punctul de a… ăăă… de a… este ceva între un mârâit și un geamăt profund.

Gura ei s-a deschis încet și ochii i s-au făcut și mai mari. Vârful limbii ei avea o culoare închisă. Era de un roșu închis.

– Cred că este un fa situat undeva mai jos decât un do nici foarte jos, dar nici foarte înalt.

– Glumești.

– Nu glumesc, a spus el, ridicând paharul pe jumătate plin și l-a aplecat încetișor spre gura ei, astfel încât marginea să-i atingă buzele. Ea a închis ochii și a băut încet. I-a netezit părul de după ureche și degetul i-a alunecat încet în jos, pe curba cefei.

– Devii mai cald, i-a șoptit ea. A doua lege a termodinamicii.

– Care este aceea? a întrebat Roger încet.

– Entropia unui sistem izolat care nu se găsește în stare de echilibru tinde să crească, ajungând la un maximum de echilibru.

– Așa?

– Mmm-hmm. De aceea un corp cald cedează căldură unui corp rece, până în momentul în care ajung amândouă la aceeași temperatură.

– Știam eu că trebuie să existe un motiv logic pentru care se întâmplă asta.

De sus nu se mai auzea nici un sunet și vocea lui părea puternică, deși vorbea în șoaptă.

Deodată s-au găsit ochi în ochi și el îi simțea respirația mirosind a coacăze negre. Sticla a căzut pe covorul din salon.

– Vrei să încerci un mi minor?

48

HENRY

14 iunie 1777

Îi interzisese lui Dottie să îl însoțească. Nu știa sigur cu ce se va confrunta. A fost surprins. Adresa către care fusese îndrumat era o stradă modestă din Germantown. Era o casă drăguță și bine întreținută, dar nu mare.

A bătut la ușă și a fost întâmpinat de o femeie tânără, de culoare, cu înfățișare plăcută, îmbrăcată într-o rochie de stambă, care a făcut ochii mari când l-a văzut. S-a gândit că era mai bine să nu îmbrace uniforma, deși se vedeau din când în când pe străzi bărbați în uniformă, poate prizonieri eliberați condiționat, poate militari care transmiteau adrese oficiale. Se îmbrăcase cu un costum de culoare verde și cu cea mai frumoasă vestă pe care o avea, o vestă aurie din mătase de China, cu broderii reprezentând fluturi.

A zâmbit și femeia a zâmbit la rândul ei, ducându-și mâna la gură, pentru a-și ascunde zâmbetul.

– Cu ce vă pot fi de folos, domnule? a întrebat ea.

– Stăpânul tău este acasă? a întrebat Grey la rândul său.

Femeia a râs încet, cu adevărat amuzată, zicând:

– Dumnezeu să vă aibă-n pază, eu nu am stăpân. Casa asta e a mea.

Grey a clipit din ochi derutat, spunând:

– Este posibil ca eu să fi fost îndrumat greșit. Eu caut un militar britanic, mai precis pe Vicontele Asher, care are gradul de căpitan. Numele lui este Henry Grey. E cumva prizonier de război britanic?

Femeia l-a privit o vreme cu ochii mari. Apoi a zâmbit din nou larg, încât să se vadă că avea doi dinți îmbrăcați în aur.

– Henry! Păi de ce n-ați spus așa, domnule? Intrați, intrați!

Înainte de a putea lăsa bastonul din mână, a fost călăuzit repede pe o scară îngustă, până într-un dormitor mic și curat, unde l-a descoperit pe nepotul său Henry, dezbrăcat până la brâu, având alături un omuleț pipernicit, cu nas coroiat, învești mântat în negru, care îl tot palpa pe burta brăzdată de cicatrici.

– Vă rog să mă scuzați, a spus Grey, intrând și privind peste umărul omulețului în negru, pentru ca după aceea să întrebe cu glas blând:

– Ce mai faci, Henry?

Henry, care privea fix în tavan, s-a uitat la el și s-a ridicat brusc în șezut. Această mișcare l-a făcut pe omuleț să scoată o exclamație de protest și pe Henry să scoată un strigăt de durere.

– Oh, Doamne! Oh, Doamne! Oh, Doamne! a exclamat Henry, ducându-și mâinile la abdomen și strâmbându-se de durere.

Grey l-a apucat de umeri, încercând să-l așeze pe spate:

– Henry, dragul meu, te rog să mă ierți, nu am vrut să…

– Cine sunteți dumneavoastră, domnule? a întrebat omulețul cu nasul lung, sărind în picioare și privindu-l în față cu pumnii strânși.

– Sunt unchiul lui, i-a răspuns Grey scurt. Cine sunteți dumneavoastră, domnule? Sunteți medic?

Omulețul și-a îndreptat spatele, replicând cu demnitate:

– Ei bine, nu, domnule. Eu sunt radiestezist. Joseph Hunnicutt este numele meu. Sunt fântânar profesionist.

Henry era tot chircit, dar se părea că începuse să respire calm. Grey i-a pus mâna pe spatele gol. Avea spatele cald, era puțin transpirat, dar nu părea să aibă febră.

– Îmi pare rău, Henry, a spus Grey. Crezi că ai să-ți revii?

Era lăudabil faptul că Henry a reușit să pufnească în râs.

– O să-mi revin… a izbutit să spună. Durează doar… un minut.

Femeia de culoare, care avea un chip plăcut, stătea în ușă, privindu-l cu mare atenție pe Grey.

– Omul acesta spune că este unchiul tău, Henry. Este adevărat? a întrebat ea.

Henry a dat din cap și a spus încet:

– Lordul John… Grey. Pot să ți-o pre… zint pe doamna Mercy Wood… cock?

Grey s-a înclinat, simțindu-se ridicol.

– Sluga dumneavoastră, doamnă. Sluga dumneavoastră, domnule Hunnicutt, a spus el politicos, făcând încă o reverență.

Grey și-a îndreptat după aceea spatele și a spus:

– Îmi este îngăduit să întreb *de ce* te palpează pe abdomen un radiestezist, Henry?

– Păi ca să dea de urma bucății de metal care îl supără pe tânăr, bineînțeles, a replicat domnul Hunnicutt, ridicându-și nasul coroiat și asta pentru că era mai scund decât Grey cu câțiva centimetri.

– Eu l-am chemat, domnule… vreau să spun, my lord, a spus doamna Woodcock, intrând în cameră și privindu-l de parcă ar fi vrut să se scuze. Am făcut-o doar pentru că medicii nu au reușit nimic și m-am temut că o să-l omoare pe băiat când vor mai încerca să-l opereze.

Henry reușise să își îndrepte spatele și Grey l-a ajutat să se întindă, palid și transpirat.

– Nu pot să mai suport asta încă o dată, a spus tânărul închizând ochii. Nu pot.

Pentru că Henry era întins pe spate, Grey a avut ocazia de a-i examina abdomenul și de a vedea că avea două cicatrici făcute de gloanțe și alte cicatrici

lungi, dovadă a faptului că medicii încercaseră să dea de bucata de metal. Erau trei astfel de cicatrici. Grey avea el însuși astfel de cicatrici, cinci la număr, care îi brăzdau partea stângă a pieptului. A atins mâna nepotului său, plin de compasiune.

– Chiar este necesar să fie scos glonțul sau gloanțele? a întrebat Grey, privind-o pe doamna Woodcock. Dacă a supraviețuit până acum, poate că glonțul și-a găsit un loc în care...

– Nu poate să mănânce, a spus femeia sec. Nu poate să înghită decât supă și nu foarte multă. Era piele și os când l-au adus la mine, a spus ea, întinzând mâna către Henry. După cum vedeți, nici acum nu-i gras.

Nu era. Henry semăna mai mult cu mama lui și mai puțin cu Hal. Era un tânăr rumen și destul de solid. Acum nu mai avea pic de grăsime pe trup. I se vedeau toate coastele. Abdomenul lui era slăbit și i se vedeau oasele pe sub cearșaful cu care era acoperit. Fața lui era albă precum cearșaful și avea sub ochi două cearcăne violete.

– Înțeleg, a spus Grey încet, uitându-se la domnul Hunnicutt. Ați reușit să descoperiți ceva?

– Ei bine, da, a spus radiestezistul, punându-și degetul lung într-un punct al abdomenului lui Henry. Am reușit să descopăr unul dintre gloanțe. În ceea ce îl privește pe celălalt, nu sunt sigur.

– Ți-am spus eu, Mercy, că nu folosește la nimic, a spus Henry cu ochii închiși, întinzând o mână pe care doamna Woodcock a prins-o într-a sa cu atâta naturalețe, încât Grey a început să clipească uimit.

– Chiar dacă ar fi sigur, nu mai suport să trec încă o dată prin asta... mai bine mor, a continuat tânărul.

Deși era slăbit, Henry vorbea cu hotărâre, iar Grey a recunoscut la el încăpățânarea caracteristică familiei.

Chipul frumos al doamnei Woodcock era acum tensionat, pentru că femeia se încruntase îngrijorată. Se părea că își dădea seama de faptul că Grey o privea, deoarece i-a aruncat o privire scurtă. Expresia chipului său nu se schimbase și de aceea ea și-a înălțat bărbia și l-a privit cu un fel de îndârjire, continuând să țină mâna lui Henry într-a sa.

Așa stau lucrurile? s-a gândit Grey. *Măi, măi.*

Grey a tușit și Henry a deschis ochii.

– Indiferent cum ar sta lucrurile, Henry, a spus lordul, te rog să nu mori, până ce nu o voi aduce aici pe sora ta ca să-și ia rămas-bun de la tine.

49

REZERVE

1 iulie 1777

Indienii îl îngrijorau. Generalul Burgoyne îi găsea încântători, dar el scria poezii.

Nu se pune problema, scria William în scrisoarea adresată tatălui său, căutând cu grijă cuvintele prin care să-și exprime rezervele, *că eu cred că el este un naiv sau că nu apreciază natura indienilor cu care a avut de-a face. Îmi aduc aminte că am stat de vorbă cu domnul Garrick la Londra și s-a referit la dramaturg ca fiind un mic Dumnezeu care decide soarta personajelor sale, având control absolut asupra lor. Doamna Cowley nu a fost de acord cu asta, spunând că este o iluzie să crezi că creatorul îi controlează pe cei pe care îi creează, și că dacă exercită un astfel de control și ignoră natura celor ce sunt creați, totul este sortit eșecului.*

S-a oprit, prinzând pana între dinți și având senzația că ajunsese foarte aproape de miezul problemei, dar nu îl atinsese încă.

Cred că generalul Burgoyne nu pricepe ce înseamnă neatârnarea minții și propun… Nu, nu asta era. A tăiat acea frază cu o linie și a muiat pana în călimară, încercând din nou să exprime ceea ce gândea. A întors fraza pe toate fețele în mintea sa. Apoi a lăsat-o deoparte. A conceput o altă frază și a întors-o și pe aceasta pe toate fețele. În cele din urmă a lăsat deoparte rafinamentul exprimării și s-a hotărât pentru exprimarea directă. Era târziu, mersese pe jos aproape douăzeci de mile în ziua aceea.

El crede că îi poate folosi pe indieni ca pe niște unelte și eu cred că greșește. A privit acea frază, a dat din cap, gândindu-se că exprimarea era prea directă, dar nu se putea gândi la altceva. De altfel, nici nu mai putea face efortul de a gândi. A stins lumânarea arsă aproape în întregime. Liniștindu-se la gândul că tatăl său cunoștea indienii și, probabil, îl știa și pe generalul Burgoyne chiar mai bine decât el, a semnat, a presărat nisip pe scrisoare pentru a usca cerneala, a sigilat-o și a căzut într-un somn fără vise.

Sentimentul de neliniște în ceea ce îi privea pe indieni nu l-a părăsit. Nu avea nimic împotriva indienilor, ci dimpotrivă, îi făcea plăcere să se afle în

tovărășia lor. Obișnuia să vâneze cu ei, să-și petreacă serile în tovărășia lor, bând bere și istorisind tot felul de întâmplări lângă focul aprins.

– Problema este, i-a spus el lui Balcarres într-o seară, când se întorceau de la o cină deosebit de pretențioasă, pe care generalul o dăduse în cinstea ofițerilor săi, problema este că ei nu citesc Biblia.

– Cine nu citește Biblia? Stai așa! a spus maiorul Alexander Lindsay, al șaselea conte de Balcarres, care a întins o mână pentru a se feri de un copac pe lângă care trecea, încercând să-și păstreze echilibrul și ducând mâna rămasă liberă la șliț.

– Indienii, a replicat William.

Era întuneric, dar William l-a văzut pe Sandy închizând un ochi, pentru a-l fixa cu celălalt. Băuseră mult vin și fuseseră prezente multe doamne.

Balcarres a închis ambii ochi, oftând ușurat.

– Nu, a spus el în cele din urmă. Cei mai mulți dintre ei nu o citesc.

Părea a fi mulțumit să încheie aici discuția pe această temă, dar lui William, care era mai puțin organizat în gândire decât de obicei, i s-a părut că poate nu se exprimase destul de clar.

– Adică, a spus el, tremurând puțin, pentru că printre copaci trecea o adiere de vânt, știi, centurionul le spune oamenilor săi să pornească înainte și ei pornesc, dar dacă îi spui unui indian să pornească, poate pornește, poate nu. Depinde ce simte el.

Balcarres făcea eforturi să se încheie la șliț și nu a răspuns.

– Vreau să spun că nu le place să primească ordine, a subliniat William.

– Nu, nu le place.

– Cu toate astea, tu le dai ordine indienilor tăi.

Ar fi vrut să spună ceva, dar nu a reușit așa cum și-a dorit.

Balcarres comanda un regiment de infanterie ușoară, dar avea și un grup de cercetași, mulți dintre ei indieni, care erau îmbrăcați precum militarii.

– Dar tu ești scoțian.

Balcarres reușise să se încheie la șliț și acum stătea în mijlocul drumului, uitându-se la William.

– Ești beat, William, i-a spus el, dar nu cu reproș, ci cu bucuria unui om care făcuse o deducție corectă.

– Da, numai că dimineața voi fi treaz și tu *tot* scoțian rămâi.

Această mărturie i-a șocat pe amândoi, chiar dacă înaintau poticnindu-se și lovindu-se unul de altul. Au ajuns mai întâi la cortul lui William, iar el

l-a invitat pe Balcarres la un pahar de vin fiert cu apă și zahăr, înainte de a se culca.

– Îți li… liniștește stomacul, a spus el, abia reușind să nu dea cu capul de lada lui de campanie, din care a scos pahare și sticle, pentru ca apoi să continue:

– Te ajută să dormi mai bine.

Balcarres a reușit să aprindă o lumânare, privind apoi în lumina ei cu ochi mari. A băut cu grijă vinul fiert de la William. Ținea ochii închiși, ca și când ar fi savurat băutura, pentru ca apoi să-i deschidă.

– Ce legătură este între a fi scoțian și a citi Biblia? a întrebat el. Crezi cumva că eu sunt un păgân? Bunica mea e scoțiancă și citește mereu Biblia, chiar și eu am citit-o. Cel puțin am citit fragmente din ea, a adăugat el și a băut ce mai era în pahar.

William s-a încruntat, încercând să-și aducă aminte ce Dumnezeu…

– Oh! a exclamat el. Nu era vorba despre Biblie, ci despre indieni, niște indivizi încăpățânați. Ei nu pornesc atunci când le spui. Nici scoțienii nu pornesc atunci când le spui, cel puțin nu tot timpul.

– Credeam că de aceea se întâmplă asta. Credeam că de aceea te ascultă, a mai adăugat William după ce s-a gândit puțin.

Balcarres a găsit că această afirmație are în sine ceva hilar și a râs clătinând din cap. Când s-a liniștit, a spus:

– E… știi un cal?

– Știu mulți cai. Despre care vorbești?

Balcarres a vărsat un pic de vin fiert pe bărbie, dar s-a șters imediat.

– Un cal, a repetat el, ștergându-și mâna pe pantaloni. Nu poți să convingi un cal să facă orice. Tu îți dai seama ce vrea să facă și îi ceri să facă întocmai acel lucru, și el crede că totul a fost ideea ta, așa că data viitoare când îi ceri să facă un anume lucru, există șanse mai mari ca el să-l și facă.

– Oh! a exclamat William, gândindu-se bine. Da!

Cei doi au băut un pic, reflectând profund asupra celor spuse.

După ce și-a contemplat îndelung paharul, Balcarres a ridicat ochii.

– Cine crezi că are țâțe mai mari? a întrebat el cât se poate de serios. Doamna Lind sau baroneasa?

50

EXODUL

Fortul Ticonderoga
27 iunie 1777

Doamna Raven începuse să mă îngrijoreze. Am găsit-o așteptând lângă barăci și arătând de parcă ar fi dormit îmbrăcată, cu ochii obosiți, dar strălucitori. S-a ținut după mine toată ziua, vorbind mult, iar conversația ei era legată de starea ultimilor pacienți de care ne ocupasem, apoi de viața de zi cu zi din fort.

La început a fost vorba despre niște reminiscențe ale vieții ei de femeie măritată, pe care o dusese cândva la Boston. Primul ei soț fusese pescar și ea avusese două capre, al căror lapte îl vânduse pe străzi. Nu m-a deranjat că auzeam povești legate de cele două capre, Patsy și Petunia. Cunoscusem și eu niște capre cu totul deosebite, mai ales un țap, care se numea Hiram și de piciorul căruia mă îngrijisem.

Nu era vorba nici măcar despre faptul că nu mă arătam interesată de remarcile grosolane legate de primul ei soț. Aș putea spune că uneori lucrurile pe care mi le povestea erau deosebit de interesante. Răposatul domn Evans era un bețiv violent, lucru care nu era unul cu totul neobișnuit. Avea obiceiul de a tăia urechile și nasurile celor care nu îi erau pe plac, lucru într-adevăr mai puțin obișnuit.

– Bătea urechile-n cuie pe pragul de sus al ușii adăpostului pentru capre, mi-a comunicat ea pe același ton pe care l-ar folosi cineva pentru a spune ce a mâncat la micul dejun. Le punea sus de tot, astfel încât caprele să nu poată ajunge la ele. Se uscau în soare întocmai ca ciupercile.

– Ah! am exclamat eu, gândindu-mă că o ureche poate fi conservată și afumată, dar nu am spus nimic.

Nu eram sigură dacă Ian mai avea în *sporran* urechea avocatului, dar eram sigură că nu s-ar fi bucurat ca doamna Raven să-și arate interesul față de acea ureche. Atât el, cât și Jamie se fereau de ea când o vedeau venind, de parcă femeia ar fi avut ciumă.

– Se spune că indienii taie bucățele din prizonierii lor, m-a informat ea, vorbind încet, ca o persoană care împărtășește cuiva o taină. Taie mai întâi degetele, luând rând pe rând fiecare încheietură.

– Revoltător, am replicat. V-aș ruga să mergeți la dispensar și să-mi aduceți un sac de câlți.

A plecat să-mi îndeplinească rugămintea, dar când se îndepărta, am avut impresia că vorbea singură. Pe măsură ce zilele treceau și tensiunea devenea din ce în ce mai apăsătoare în fort, am fost tot mai convinsă că vorbea singură.

Temele de conversație pe care le aborda erau legate de lucruri din ce în ce mai depărtate în timp și din ce în ce mai diverse. Acum se legau de trecutul îndepărtat al copilăriei ei idealizate petrecute în Maryland, dar și de un viitor îndepărtat, în care noi eram fie uciși de către armata britanică, fie luați prizonieri de către indieni, consecințele mergând de la viol până la invaliditate sau o combinație între aceste alternative, deși îi spusesem că bărbații nu au nici capacitatea de concentrare, nici coordonarea necesară pentru a le combina. Încă mai era în stare să se concentreze asupra a ce avea în față, dar nu pentru mult timp.

– Crezi că ai putea sta de vorbă cu soțul ei? l-am întrebat pe Jamie, care venise când soarele se pregătea să apună și îmi spusese că o văzuse mișcându-se în cerc în jurul unui recipient mare pe terenul de instrucție, în timp ce număra în șoaptă.

– Crezi că soțul ei nu a băgat de seamă că ea o ia razna? a întrebat Jamie la rândul lui. Oricum, dacă nu a observat, nu o să-i facă plăcere să-i spună altcineva acest lucru. Și dacă ar observa, ce crezi că ar putea să facă?

De fapt nu se putea face mare lucru. Eventual ar fi trebuit să o supravegheze cineva și să încerce să-i mai atenueze din fanteziile ei deosebit de veridice sau cel puțin să o împiedice să le mai spună tot felul de povești pacienților mai impresionabili.

Pe măsură ce treceau zilele, mi se părea că excentricitățile doamnei Raven nu se deosebeau prea mult de anxietățile majorității celor din fort, în special ale femeilor care nu puteau face altceva decât să aibă grijă de copii, să spele rufele sub pază pe malul lacului sau să stea în grupuri mai mici în jurul cazanelor cu apă fiartă și… să aștepte.

În pădure nimeni nu putea fi în siguranță. Cu câteva zile înainte, doi militari care făcuseră de strajă fuseseră găsiți uciși și scalpați la mai puțin de o milă față de fort. Această cumplită descoperire a avut un efect devastator asupra doamnei Raven, dar aș putea spune că nici pe mine nu m-a încântat. Nu mă mai puteam bucura de priveliștea pădurilor înverzite când mă urcam

la bateriile fortului. Întreaga viață a pădurii părea o amenințare acum. Doream să am așternuturi curate, dar când părăseam fortul, mi se făcea pielea de găină.

– Treisprezece zile, am spus, trecând cu degetul peste tocul ușii micului nostru adăpost. Jamie făcuse câte o crestătură pentru fiecare zi a perioadei de recrutare și seara, de câte ori venea să se culce, tăia respectiva linie. Ai făcut crestături și când ai fost închis?

– Nu la Fort William sau Bastilia, a replicat el, căzând pe gânduri. Ardsmuir… acolo, da. Nu aveai cum să ții șirul zilelor… dar pierzi atât de mult și atât de repede. Era important să ții cont de ceva, chiar dacă era vorba doar despre zilele săptămânii.

A venit lângă mine și s-a uitat la crestăturile de pe tocul ușii.

– Cred că aș fi fost tentat să fug, a mărturisit Jamie, dar nu puteam să o fac, pentru că Ian era plecat.

Mă gândisem și la acest lucru… Știam cum gândea. În fiecare secundă devenea clar că fortul nu putea face față unei forțe cum era cea de pe drum. Iscoadele veneau mai frecvent cu vești despre armata lui Burgoyne. Intrau repede în biroul comandantului și apoi plecau repede din fort. Într-o oră, toată lumea aflase ce vești aduseseră iscoadele. Știau, de fapt, destul de puțin, dar veștile erau îngrijorătoare. Cu toate acestea, Arthur St. Clair nu se putea hotărî să ordone evacuarea fortului.

– Ar fi o pată pe obrazul lui, a spus Jamie cu voită indiferență, care îi trăda supărarea. Nu poate suporta gândul că se va spune că el a pierdut Ticonderoga.

– Dar va pierde fortul, nu-i așa? am întrebat. Trebuie să ordone evacuarea fortului, nu-i așa?

– O va face, dar dacă luptă și îl pierde este una, dacă luptă și îl pierde înfruntând o forță superioară, este altceva, adică e onorabil. Să abandoneze fortul fără a fi înfruntat dușmanul? Nu poate să se împace cu acest gând. Trebuie să știi că el nu e un ciudat, a adăugat el. O să vorbesc din nou cu el. Toți o vom face.

Prin „toți", Jamie înțelegea ofițerii care comandau formațiunile de voluntari și își puteau permite să îi vorbească. Numeroși ofițeri din armata regulată erau de aceeași părere cu voluntarii, dar disciplina nu le permitea să îi vorbească deschis lui St. Clair.

Nici eu nu credeam că Arthur St. Clair era un om ciudat, nici nu aveam impresia că era prost. Știa – cei mai mulți știau – care va fi prețul unei lupte, dacă ne vom preda.

– Îl așteaptă pe Whitcomb, din câte știu, mi-a spus Jamie. Speră ca Whitecomb să-i spună că Burgoyne nu are cine știe ce artilerie. Fortul putea rezista în fața unei tehnici de asediere standard. La fort fuseseră aduse provizii din abundență din așezările din zonă, iar Ticonderoga avea un sistem de apărare din care făceau parte câteva piese de artilerie, pe urmă mai dispunea și de micul fort din lemn de pe Mount Independence și de o garnizoană formată din oameni cu muschete și muniție din belșug. Cu toate acestea, nu putea rezista dacă pe Mount Defiance era amplasat un număr mare de piese de artilerie. Jamie fusese pe Mount Defiance și mi-a spus că de acolo se vedea întregul interior al fortului și că, așa stând lucrurile, era la discreția inamicului.

– Nu se gândește la o altă posibilitate?

– Nu, nu se gândește, până ce nu are informații sigure și până acum, nici una dintre iscoade nu i-a adus asemenea informații.

Am oftat și mi-am pus mâna pe piept, ștergându-mi transpirația.

– Nu pot să dorm înăuntru, am spus repede. E ca și cum aș dormi în iad.

Această afirmație a mea l-a surprins și l-a făcut să izbucnească în râs.

– Îți dă mâna să râzi, i-am spus oarecum supărată. Mâine ai să dormi în cort.

Jumătate din garnizoană avea să se mute în corturi, în afara fortului, pentru că era mai bine, oamenii puteau să se miște rapid și să fie pregătiți dacă s-ar fi apropiat oamenii lui Burgoyne.

Britanicii veneau. Nu se știa cât de aproape ajunseseră, câți oameni aveau și cât de bine înarmați erau.

Benjamin Whitcomb, un bărbat înalt, ciupit de vărsat, plecase să afle aceste informații. El se număra printre așa-numiții „vânători de rezistență", oameni care erau în stare să-și petreacă săptămâni în șir în sălbăticie, hrănindu-se cu ceea ce le oferea natura. Astfel de oameni nu erau sociabili, pentru că nu aveau nici un interes în lumea civilizată, dar erau valoroși. Whitcomb era cea mai bună iscoadă a lui St. Clair. El își luase cinci oameni, împreună cu care își propusese să caute și să găsească grosul armatei lui Burgoyne. St. Clair spera ca Whitcomb să se întoarcă înainte de a fi expirat contractele oamenilor. Jamie și-ar fi dorit să plecăm până la întoarcerea lui Whitcomb. Asta îmi doream și eu, dar nu puteam face nimic, pentru că Ian plecase.

Jamie mi-a întors spatele și a intrat în camera noastră.

– Ce cauți? l-am întrebat.

Scormonea prin lada cu așternuturi în care aveam câteva haine de schimb și câteva lucruri de care făcusem rost în drumul nostru către fort.

– Kiltul, mi-a răspuns el. Trebuie să mă prezint înaintea lui St. Clair. Ar fi bine să mă prezint într-o ținută decentă.

L-am ajutat să se îmbrace și să-și aranjeze părul. Nu avea sacou, dar avea o cămașă curată și cuțitul la brâu. Chiar și așa, în cămașă, arăta foarte bine.

– Nu te-am văzut în kilt de câteva săptămâni, i-am spus, admirându-l. Sunt sigură că generalul o să fie impresionat, chiar dacă nu ai centură roz.

A zâmbit și m-a sărutat, spunând:

– Nu mi-ar folosi la nimic, dar ar merita să văd cum îmi stă cu o astfel de centură.

L-am însoțit până la casa lui St. Clair, traversând terenul de instrucție. În lac se oglindeau nori întunecați.

Curând. Așa spunea toată lumea: *curând.* Frânturile de rapoarte și zvonurile circulau ca porumbeii voiajori prin fort, prin aerul sărat, printre bubuiturile de tun, căci se făceau exerciții – noi așa speram, că erau doar exerciții – într-un post de pază îndepărtat numit Vechile Linii Franceze.

Nimeni nu avea liniște, nimeni nu putea să doarmă în căldura aceea, decât dacă era beat. Eu nu mă îmbătam, așa că nu îmi găseam liniștea. Jamie plecase de mai bine de două ore și îl doream aproape. Asta nu pentru că mi-ar fi păsat ce anume avea St. Clair să le spună voluntarilor, ci pentru că nu mai făcusem dragoste de mai bine de o săptămână din cauza căldurii și a oboselii și începusem să cred că timpul se contractase. Dacă eram siliți să luptăm sau să fugim în zilele care aveau să urmeze, numai Dumnezeu putea ști când aveam să ne bucurăm din nou de un moment de intimitate.

Mă tot plimbasem pe terenul de instrucție, cu ochii ațintiți asupra casei lui St. Clair, și când l-am văzut că ieșea în sfârșit din casa aceea, m-am îndreptat spre el încet, astfel încât să-i dau ocazia să-și ia rămas-bun de la ceilalți ofițeri care participaseră și ei la întâlnire. Ne-am ținut în brațe și apoi Jamie mi-a șoptit că protestele au avut exact efectul pe care îl prevăzuse.

A mers încet, cu mâinile la spate, cu capul plecat, adâncit în gânduri.

L-am însoțit în tăcere și i-am atins cotul.

S-a uitat la mine surprins, dar zâmbind.

– E târziu pentru tine, *Sassenach*, mi-a spus el. S-a întâmplat ceva?

– Nicidecum, i-am răspuns. Mă gândeam că e o seară potrivită pentru o plimbare prin grădină.

– Prin grădină, a repetat el, privindu-mă dintr-o parte.

– Prin grădina comandantului, mai precis, i-am spus, ducându-mi mâna în buzunarul șorțului. Am cheia.

Erau în fort câteva grădini, cele mai multe dintre ele fiind destinate cultivării zarzavaturilor. Grădina decorativă din spatele casei comandantului fusese amenajată de către francezi cu mulți ani în urmă. Între timp fusese năpădită de tot felul de buruieni și de plante agățătoare, dar era interesantă. Era încadrată de pereți înalți și avea o poartă care se și încuia. Avusesem grijă să iau chiar în ziua aceea cheia de la bucătarul lui St. Claire, care venise la mine pentru o gargară. Aveam să i-o înapoiez a doua zi, când trebuia să-i examinez din nou gâtul inflamat.

– Ah! a exclamat Jamie îngândurat și s-a întors imediat către casa comandantului.

Poarta era în spate, ferită de ochii tuturor, iar noi ne-am strecurat cu repeziciune pe lângă zidul grădinii, în timp ce militarul care făcea de strajă în fața casei lui St. Claire stătea de vorbă cu un trecător. Am închis poarta cu grijă, am băgat cheia în buzunar și m-am aruncat în brațele lui Jamie.

M-a sărutat încet și apoi a înălțat capul, privindu-mă.

– S-ar putea să am nevoie de puțin ajutor, mi-a spus el.

– Asta se poate aranja, l-am asigurat eu punându-i o mână pe genunchi, acolo unde i se ridicase kiltul, dezgolindu-i piciorul. Mi-am mișcat încet un deget și i-am mângâiat părul de pe picior.

– Te-ai gândit la un anume fel de ajutor? l-am întrebat.

Îi simțeam mirosul, deși se spălase cu mare grijă. Mirosea a transpirație uscată, praf și bucățele de lemn. Îi simțeam și gustul, era dulce-sărat și avea o aromă de mosc.

Mi-am îndreptat mâna mai sus, către pulpă, și l-am simțit încordându-se sub degetele mele.

Spre surprinderea mea, mi-a luat mâna și mi-a dus-o mai jos.

– Am crezut că ai nevoie de ajutor, i-am spus.

– Mângâie-te, draga mea, a spus el încet.

Ceea ce își dorea el era un lucru destul de îndrăzneț, având în vedere faptul că ne aflam la mai puțin de zece metri de o alee pe care umblau foarte mulți

voluntari care căutau un loc liniștit unde să se poată îmbăta. Cu toate astea… m-am sprijinit de perete și mi-am ridicat fusta până mai sus de genunchi.

Apoi mi-am atins partea interioară a coapsei – care era de fapt foarte delicată. Mi-am trecut cealaltă mână peste linia corsetului, până sus, unde sânii se iveau din țesătura subțire și umedă din bumbac.

Avea pleoapele grele de oboseală, dar a devenit din ce în ce mai atent și a scos în cele din urmă un sunet întrebător.

– Știi ce înseamnă de fapt măsură pentru măsură? l-am întrebat, jucându-mă cu șnurul care îmi ținea rochia prinsă la gât.

– Cum? a întrebat el.

Reușisem să-l scot din letargie. Ochii lui injectați se măriseră.

– Ai auzit ce am spus.

– Vrei să… să…?

– Nu aș putea face așa ceva! Nu în fața ta!

– Dacă eu pot face asta în fața ta, poți și tu, ca să te revanșezi. Asta doar dacă nu cumva vrei să mă opresc, am continuat, lăsând mâna pe care o țineam pe șnur să-mi cadă încet pe piept, cu un deget mișcându-se ca limba unui metronom. Îmi simțeam sfârcul tare ca piatra, vizibil prin stofă, chiar și în acea lumină slabă.

Am zâmbit și mi-am lăsat mâna să-mi cadă din ce în ce mai jos, punând mâna pe tivul fustei mele. Ca hipnotizat, s-a aplecat și și-a prins tivul kiltului.

– Așa-i bine, amice, am murmurat, sprijinindu-mă într-o mână.

Jamie a spus ceva încet, în gaelică. Nu mi-am dat seama dacă erau vorbe de dragoste pentru că apoi și-a ridicat kiltul.

– Cum adică ai nevoie de ajutor? l-am întrebat.

A scos un sunet de nerăbdare și m-a îndemnat să continui.

– La ce te gândești? am vrut să aflu.

– Nu gândesc.

– Ba gândești, l-am contrazis eu. Văd pe chipul tău că gândești.

– Nu vrei să afli la ce anume mă gândesc, a replicat Jamie.

Începea să se vadă sudoarea pe pomeții lui și își mijise ochii.

– Ba da, vreau să știu. Oh, stai puțin. Dacă te gândești la altcineva în afară de mine, *nu vreau* să știu.

A deschis ochii, când m-a auzit vorbind astfel și s-a uitat la mine cu o privire ce a aruncat săgeți de foc între picioarele mele tremurânde. Nu s-a oprit.

– Oh! am exclamat, gâfâind. Când vei putea să vorbești din nou, *vreau* să știu.

Jamie respira sacadat, îi simțeam mirosul de transpirație, un amestec de de mosc și de acru.

– Tu, a spus el, îndreptându-și arătătorul mâinii libere spre mine. Vino-ncoace.

– Eu…

– Acum.

Vrăjită, m-am desprins de perete și am făcut doi pași spre el. Înainte de a putea spune sau de a putea face ceva, am auzit foșnetul kiltului și o palmă caldă m-a apucat de ceafă.

După aceea m-am trezit întinsă pe spate în iarbă înaltă și în tufe de tutun sălbatic.

Jamie a pătruns în mine și apoi și-a pus palma peste gura mea. Acesta era un lucru bun.

– Dacă te joci cu focul s-ar putea să te arzi, *Sassenach*, mi-a șoptit Jamie în ureche.

La un moment dat, s-a ridicat puțin, dându-și seama că își lăsase asupra mea întreaga greutate a trupului.

– Ai vrut să știi la ce anume mă gândeam, nu-i așa? mi-a șoptit el în ureche.

– Mhm!

– Ei bine, am să-ți spun, draga mea, dar…

S-a oprit puțin, pentru a-mi linge lobul urechii.

– Hmm!

Mâna lui a apăsat puțin mai tare pe gura mea. Glasurile erau acum atât de aproape de noi, încât puteam deslușI cuvintele rostite. Era un grup de tineri voluntari pe jumătate beți, căutând prostituate. Jamie a început să-mi roadă încetișor urechea. M-am zbătut nebunește sub el, dar nu îmi dădea voie să mă mișc.

A făcut același lucru cu cealaltă ureche, înainte ca tinerii să se depărteze suficient de mult, astfel încât să nu-i mai auzim. Apoi m-a sărutat pe nas și și-a luat, în sfârșit, mâna de pe gura mea, zicând:

– Ah, unde rămăsesem? Oh, da, voiai să afli la ce anume mă gândeam.

– M-am răzgândit, i-am spus, tremurând ușor din cauza greutății care mă apăsase pe piept, dar și din cauza dorinței care mă stăpânea.

A oftat și apoi m-a strâns mai tare de încheieturile mâinilor.

– Tu ai început, *Sassenach*, mi-a spus el. Tu ai început, iar eu voi termina.

Și-a apropiat gura de urechea mea umedă și mi-a spus *exact* la ce anume se gândise. Nu s-a mișcat nici măcar un milimetru când mi-a făcut mărturisirea, mulțumindu-se doar să-mi pună iar mâna pe gură, când am început să-l fac în toate felurile.

Fiecare mușchi din corpul meu tresălta ca un resort de cauciuc, când s-a mișcat, în sfârșit. Printr-o singură mișcare s-a dat înapoi și după aceea s-a mișcat înainte cu putere.

Când am văzut și am auzit din nou, mi-am dat seama că râdea, continuând să se legene deasupra mea.

– Te-am scos din starea nefericită în care te aflai, nu-i așa, *Sassenach*?

– Tu... am spus eu, dar glasul nu m-a ajutat. Acesta era un joc care trebuia jucat în doi. Nu se mișcase, pe de-o parte pentru că voia să mă „tortureze", pe de altă parte, pentru că nu putea. Mi-am încordat o dată mușchii încet, apoi i-am încordat repede de trei ori. El a scos un sunet de mulțumire și s-a pierdut cu totul, tremurând și gemând, excitația pulsând în carnea mea. S-a lăsat încet pe-o parte, dezumflându-se ca un balon, apoi s-a întins lângă mine, respirând încet cu ochii închiși.

– *Acum* poți să dormi, i-am spus, mângâindu-i părul.

El a zâmbit fără a deschide ochii și trupul lui s-a relaxat, întinzându-se pe pământ.

– Și data viitoare, scoțian blestemat, i-am șoptit eu la ureche, am să-ți spun la ce m-am gândit *eu*.

– Oh, Doamne! a spus el și a râs. Îți aduci aminte cum a fost prima oară când m-ai sărutat, *Sassenach*?

Am rămas întinsă acolo o vreme, simțind transpirația pe pielea mea și având senzația liniștitoare că el doarme lângă mine, în iarbă, înainte de a-mi aduce, în sfârșit, aminte.

Am spus că sunt virgină, nu călugăriță. Dacă o să am nevoie de ajutor... o să-l cer.

Ian Murray s-a trezit dintr-un somn fără vise din cauza sunetului unei goarne. Rollo, care dormea lângă el, s-a ridicat cu un *UUUF* mirat, pentru ca apoi să privească în jur, spre a vedea de unde venea primejdia.

Ian s-a ridicat în picioare, punând o mână pe cuțit și cealaltă pe câine.

– Taci! a spus el în șoaptă și câinele s-a liniștit imediat, deși a continuat să mârâie în surdină.

Se trezise și îi auzea. Distingea zgomotul discret care venea din tufișuri și semăna cu mârâitul lui Rollo. Era vorba despre foarte mulți bărbați, o tabără care se trezea la viață. Cum de nu a reușit să-i detecteze cu o seară înainte? A adulmecat, dar vântul nu îl ajuta. A simțit miros de fum, și apoi *l-a văzut*, trâmbe subțiri care se profilau pe cer. Se aprinseseră multe focuri. Era o tabără mare.

Își strânsese pătura în timp ce trăgea cu urechea. Nimeni nu înnoptase în preajma lui. S-a ascuns în tufișuri, cu pușca în mână și cu uriașul câine tăcut, la picior.

51

VIN BRITANICII

Three Mile Point, Colonia New York
3 iulie 1777

Pata neagră de transpirație care se vedea între umerii lați ai generalului de brigadă Fraser avea forma hărții Insulei Man, din vechea sală de clasă de acasă. Haina locotenentului Greenleaf era toată udă de transpirație, iar trupul lui era aproape în întregime negru, având doar mici dungi roșii.

Haina lui William era mai puțin pătată – spre rușinea lui, haina era nouă și frumoasă – dar i se lipise de spate și de umeri, grea de atâta sudoare. Cămașa îi era udă, fusese țeapănă de atâta sare cu câteva ceasuri în urmă, când o îmbrăcase, și asta pentru că transpirase intens în ultimele zile.

Privind către vârful dealului pe care generalul de brigadă avea de gând să-l urce împreună cu oamenii, a sperat că acolo va fi răcoare, doar că datorită efortului făcut în timpul urcușului, răcoarea nu mai avea nici un efect. Părăsiseră tabăra imediat după răsăritul soarelui. Aerul fusese atât de proaspăt atunci, încât și-ar fi dorit să alerge gol prin pădure, ca un indian, să pescuiască în lac și să mănânce zece pești la micul dejun, prăjiți după ce fuseseră tăvăliți în mălai.

Erau la Three Mile Point, loc numit astfel pentru că se afla la trei mile distanță față de Fortul Ticonderoga. Generalul, care conducea militarii din ariergardă, își propusese să lase oamenii acolo și să urce dealul împreună

cu locotenentul Greenleaf, care era inginer, pentru a inspecta terenul înainte de a porni mai departe.

William fusese trecut sub comanda generalului de brigadă cu o săptămână în urmă, spre marea lui bucurie. Colonelul era un comandant prietenos și sociabil, dar nu de aceeași factură ca generalul Burgoyne. Oricum, lui William nu i-ar fi păsat nici măcar dacă omul ar fi fost deosebit de aspru. Era în primele rânduri și asta era tot ceea ce conta.

Ducea o parte din echipamentul inginerului, câteva bidoane cu apă, precum și lada pentru depeșe a generalului. A dat o mână de ajutor la instalarea trepiedului și a ținut frânghiile pentru măsurători. Peste o vreme, totul era gata, se notase totul și, după ce generalul discutase cu inginerul, l-a trimis înapoi în tabără.

Pentru că treaba fusese terminată deocamdată, generalul nu s-a arătat dispus să coboare imediat, ci s-a mai plimbat o vreme, părând că se bucură de adierea slabă. După aceea s-a așezat pe o piatră, a scos dopul bidonului și a oftat de plăcere.

– Stai jos, William, i-a spus tânărului ofițer, invitându-l să ia loc pe piatra pe care se așezase el.

– Îl cunosc pe tatăl tău, a spus generalul deodată, zâmbind, și trebuie spus că avea un zâmbet fermecător. Presupun că toată lumea îți spune lucrul acesta.

– Da, așa este, a recunoscut William. Oricum, dacă nu îmi spun că îl cunosc pe tata, mă informează că îl știu pe unchiul meu.

Generalul Fraser a izbucnit în râs, zicând:

– Aceasta este povara grea a familiei, pe care trebuie s-o porți pe umeri. Sunt sigur că știi să o porți cu noblețe.

William nu a știut ce să spună și doar și-a dres glasul. Generalul de brigadă a râs din nou și i-a întins bidonul. Apa era atât de caldă, încât abia dacă a simțit că îi alunecă pe gât, dar părea proaspătă și a simțit că îi potolește setea.

– Am fost împreună în Câmpiile lui Abraham. Împreună cu tatăl tău, vreau să spun. Ți-a povestit vreodată despre noaptea aceea?

– Nu foarte multe, a replicat William, întrebându-se dacă nu cumva era blestemat să întâlnească fiecare militar care luptase în câmpia aceea alături de James Wolfe.

– Am ajuns pe malul apei la căderea nopții. Toți eram înmărmuriți. Mai ales eu, a spus generalul. Ce mai rău e St. Lawrence! Generalul Burgoyne a spus că ai fost în Canada. Ai văzut râul?

– Nu prea, domnule. Eu m-am deplasat mai mult pe uscat, în drum spre Québec și mai apoi am pornit către Richelieu. Tata mi-a povestit despre St. Lawrence, s-a simțit el dator să adauge. Mi-a spus că este un râu care are un aer de noblețe.

– Ți-a spus că era să-i rup mâna?

Era alături de mine în barcă, și când m-am aplecat ca să strig sentinela franceză, sperând că glasul meu nu va ceda, mi-a întins mâna, ca să mă susțină. Am auzit oasele trosnind, dar nu mi-am dat seama de asta până ce nu i-am dat drumul și l-am auzit gemând.

William a observat că generalul de brigadă se uita la mâinile lui, ridicând din sprâncene și încercând să lege o amintire de ceva aparținând prezentului. Tatăl lui avea mâini lungi, elegante. William avea degete lungi, dar mâinile lui erau mari, vulgare, cu palme late și oase groase.

– Dânsul… Lordul John este tatăl meu vitreg, a bâiguit William și a roșit, jenat că făcuse această mărturisire și că fusese adus în situația de a o face.

– Așa? Ah, da! a spus generalul pe un ton indecis. Da, bineînțeles.

Oare generalul de brigadă voise să-i vorbească din mândrie, pentru a scoate în evidență faptul că se trăgea dintr-o familie veche?

Singurul lucru care îl liniștea era acela că, fiind roșu de atâta efort, nu i se putea citi nimic pe chip. De parcă s-ar fi gândit și el la senzația de căldură, generalul și-a scos haina și s-a descheiat la vestă, invitându-l pe William să facă la fel. Tânărul ofițer l-a imitat pe general, oftând, pentru că avea un sentiment de ușurare.

Conversația a fost orientată către campaniile la care generalul de brigadă participase și cele despre care William auzise. Tânărul și-a dat seama că, de fapt, superiorul lui îl evalua așa cum se pricepea el. Regreta că în cariera lui nu exista nici un moment glorios. Știa generalul Fraser ce se petrecuse în timpul bătăliei din Long Island? În branșa lui totul se afla foarte repede.

În cele din urmă, conversația s-a întrerupt și au stat în cămașă ascultând freamătul copacilor de deasupra lor. William ar fi vrut să spună ceva în favoarea sa, dar nu a găsit nimic de spus. Dar dacă nu vorbea, dacă nu explica ce se petrecuse… Ei bine, nu exista nici o explicație plauzibilă. Fusese lipsit de experiență, asta era tot.

– Generalul Howe a avut numai cuvinte de laudă în ceea ce privește inteligența și curajul tău, William, a spus generalul de brigadă, dorind

să continue conversația. Tot dumnealui mi-a spus că nu ai avut ocazia de a-ți arăta talentul de comandant.

– Ah, într-adevăr, domnule, a replicat William transpirând.

Generalul a zâmbit, spunând:

– Trebuie să facem în așa fel încât să ai ocazia de a-ți manifesta acest talent, nu-i așa?

Omul s-a ridicat, s-a întins și și-a pus haina, continuând:

– Vei lua masa cu mine mai târziu. O să discutăm despre această problemă cu Sir Francis.

52

CONFLAGRAȚIA

Fortul Ticonderoga
1 iulie 1777

Whitcomb se întorsese și avea asupra sa scalpurile câtorva britanici, cel puțin așa umbla zvonul. Pentru că îi cunoscusem pe Benjamin Whitcomb și pe încă unul sau doi vânători de soiul lui, eram gata să cred acest lucru. Vorbeau civilizat și nu erau singurii bărbați din fort îmbrăcați în haine din piele și materiale țesute în casă, și care erau numai piele și os. În schimb, erau singurii bărbați care aveau priviri de animal.

În ziua următoare, Jamie a fost chemat la comandant și nu s-a mai întors decât după ce s-a întunecat.

Un bărbat cânta, stând la un foc aprins în apropierea locuinței lui St. Clair, iar eu m-am așezat pe un butoi gol de sare și am ascultat. Când l-am văzut pe Jamie trecând de partea cealaltă a focului și îndreptându-se spre locuința noastră, m-am ridicat repede și l-am ajuns din urmă.

– Vino, mi-a spus el încet, ducându-mă către grădina comandantului. Nu mai exista nici o urmă a ultimei noastre întâlniri, dar simțeam trupul lui Jamie, tensiunea și bătăile inimii. Avea, deci, vești proaste.

– Ce s-a întâmplat? l-am întrebat încet.

– Whitcomb a prins un militar britanic și l-a adus aici. Bineînțeles că nu a mărturisit nimic, dar St. Clair a fost destul de șiret și l-a aruncat pe Andy Tracy în celulă cu militarul acela, spunând că era spion.

– Asta a fost o idee foarte bună, am spus, fiind de acord cu ceea ce făcuse St. Clair. Locotenentul Andrew Hodges Tracy era irlandez, alunecos și avea farmec. Dacă aș fi avut nevoie de cineva care să obțină informații fără a face apel la forță, m-aș fi gândit în primul rând la Tracy.

– A aflat ceva? l-am întrebat pe Jamie.

– A aflat. A închis și trei dezertori nemți din armata britanică. St. Clair a vrut să stau de vorbă cu ei.

Stătuse de vorbă cu ei. Informațiile date de dezertori puteau părea suspecte, numai că ele se potriveau cu informațiile obținute de la militarul britanic pe care îl capturase vânătorul. Erau cele pe care le așteptase St. Clair de trei săptămâni.

Generalul Carleton rămăsese în Canada la comanda unei mici forțe armate. Generalul John Burgoyne comanda o armată de invazie, cu efective foarte mari, care se îndrepta acum spre fort. El era sprijinit de generalul Riedesel, care comanda șapte regimente din Brunswick, *plus* un batalion de infanterie ușoară și patru companii de dragoni. Avangarda acestei forțe armate se afla la patru zile distanță de fort.

– Lucrurile nu stau foarte bine, am spus, trăgând adânc aer în piept.

– Nu stau bine deloc, a fost de acord Jamie. Mai mult decât atât, Simon Fraser este general de brigadă în armata lui Burgoyne și conduce forța de avangardă.

– Îți e rudă?

Aceasta era o întrebare retorică. Oricine purta acest nume era rudă cu Jamie și, de îndată ce am rostit-o, am văzut pe chipul lui Jamie un zâmbet slab.

– Este, a răspuns el sec. Îmi este văr de-al doilea, cred, și un luptător foarte bun.

– E și normal să fie, nu-i așa? Asta e ultima veste proastă?

Jamie a dat din cap, spunând:

– Nu. Dezertorii au spus că armata lui Burgoyne duce lipsă de provizii. Dragonii merg pe jos, pentru că nu au de unde să ia cai odihniți. Nu se știe încă dacă și-au mâncat sau nu caii.

Era cald, era o noapte apăsătoare și, cu toate acestea, am fost străbătută de un fior. Am atins încheietura mâinii lui Jamie și am văzut că și el pățise

același lucru. *În noaptea asta o să se viseze la Culloden*, m-am gândit deodată. Am renunțat repede la acel gând.

– Eu credeam că astea sunt vești bune, nu-i așa?

Și-a întors mâna și a apucat-o pe a mea, strângând-o în timp ce-mi spunea:

– Pentru că nu au provizii, nu vor putea să ne asedieze și vor fi nevoiți să ia fortul cu asalt, iar eu zic că pot să facă asta.

Trei zile mai târziu, au apărut primele iscoade ale britanicilor pe Mount Defiance.

În ziua următoare, toată lumea putea vedea și toată lumea *a văzut* că se instalau piese de artilerie pe Mount Defiance. Arthur St. Clair a trebuit să cedeze și a ordonat evacuarea Fortului Ticonderoga.

Cea mai mare parte a garnizoanei urma să plece pe Mount Independence, oamenii putând să ia cele mai valoroase lucruri de care dispuneau. Era necesar ca o parte din vite și oi să fie sacrificată, iar cele rămase în viață să fie mânate în pădure. O parte din unitățile de voluntari urma să pornească prin pădure și să înainteze spre drumul care ducea la Hubbardton, unde trebuia să aștepte ca forță de rezervă. Femeile, copiii și invalizii urmau să fie transportați pe malul celălalt al lacului, având o escortă formată din câțiva oameni. Totul a început în mod ordonat. S-a adunat tot ce se putea transporta pe apă după căderea întunericului. Bărbații și-au verificat echipamentul, pentru ca apoi să se încerce distrugerea a tot ceea ce nu putea fi transportat, astfel încât dușmanul să nu poată beneficia de provizii.

În această privință, lucrurile trebuiau rezolvate urgent. Dezertorii spuseseră că armata lui Burgoyne ducea lipsă de provizii. Dacă la Ticonderoga nu va găsi nimic din ce avea nevoie, Burgoyne va fi ținut pe loc sau va fi nevoit să înțeleagă că oamenii săi vor fi siliți să vâneze în timp ce așteptau provizii din Canada.

Toate pregătirile trebuiau făcute clandestin, sub ochii britanicilor, deoarece, dacă și-ar fi dat seama că se pregătea retragerea, s-ar fi repezit asupra noastră ca niște lupi și ar fi distrus garnizoana.

După-amiază, deasupra lacului au apărut nori negri, adevărați monștri care s-au strâns, așezându-se parcă unii peste alții. Uneori aduceau ploaie și ploua cu găleata, alteori norii treceau huruind amenințător.

În seara asta, norii coborâseră foarte mult și amenințau cu trăsnete, acoperind cerul. Mici descărcări electrice se puteau observa între acei nori. Era ca și când ar fi vorbit între ei. Când și când, se vedea câte un trăsnet alb-albăstrui care biciuia pământul, pentru ca apoi să urmeze și tunetul, care ne înspăimânta pe toți.

Erau foarte puține lucruri de împachetat și, oricum, era și foarte puțin timp. Toată lumea era agitată: unii strigau pentru că nu găseau anumite obiecte, mamele își chemau copiii, toate acestea în vreme de tunetele și ploaia loveau treptele din lemn.

Afară auzeam behăitul agitat al oilor, deranjate de faptul că fuseseră luate din țarcul lor, și mugetul unei vaci speriate, care o lua la goană. Nici nu mă surprindea, deoarece în aer plutea mirosul de sânge, de la animalele sacrificate.

Am văzut garnizoana pe terenul de instrucție, bineînțeles. Știam câți oameni sunt, dar când i-am văzut pe toți patru mii chinuindu-se să ducă la bun sfârșit anumite lucruri într-un timp cât mai scurt, mi s-a părut că văd un mușuroi de furnici risipit. Mi-am croit drum printre oamenii care se agitau. Aveam un sac pentru făină, în care duceam câteva haine, câteva obiecte de uz medical și o bucată mare de șuncă pe care o primisem de la un pacient generos și pe care o învelisem într-o fustă.

Urma să plec cu o barcă și să am grijă de niște invalizi, dar nu voiam s-o fac înainte de a-l fi văzut pe Jamie.

Atât de multă vreme îmi bătuse inima în gât, încât abia dacă eram în stare să vorbesc. Nu era prima dată când mă gândeam că era foarte bine că mă căsătorisem cu un bărbat foarte înalt. L-am zărit în câteva clipe. Stătea într-o mulțime de oameni, pe unul dintre forturile în formă de semilună. Unii dintre voluntarii lui îi stăteau în preajmă și priveau în jos. Aceasta însemna că se forma grupul de oameni care urmau să plece cu barca. Acest lucru m-a făcut să fiu optimistă.

Optimismul mi-a pierit, însă, când am ajuns în dreptul bateriei. Pe lac se părea că se află o flotă de ambarcațiuni pescărești. *Erau* bărci de tot felul, de la canoe la bărci cu vâsle și plute. Unele dintre ele erau trase spre țărm, altele se îndepărtau de mal, fără a avea pe nimeni în ele.

La lumina unui trăsnet am văzut băieți, dar și bărbați care înotau în urma acelor ambarcațiuni, vrând să pună mâna pe ele. Se vedeau doar câteva puncte de lumină pe malul celălalt, pentru că toți își doreau să nu se afle că avea loc

retragerea din fort. Cu toate acestea, se aprinseseră câteva torțe și se zăreau oameni care se băteau sau se certau. Dincolo de lumina torțelor, pământul părea o grămadă de oase învăluite în întuneric, semănând cu un imens cadavru.

Jamie îi strângea mâna domnului Anderson, unul dintre marinarii de pe *Teal*, care devenise *de facto* caporalul lui.

– Mergeți cu Dumnezeu, a spus Jamie.

Domnul Anderson a dat din cap și s-a îndepărtat în fruntea unui grup mic de voluntari. Au trecut pe lângă mine, și unii dintre ei au dat din cap, salutându-mă. Nu le puteam zări fețele, umbrite de borurile pălăriei.

– Încotro pleacă? l-am întrebat pe Jamie.

– Spre Hubbardton, a replicat el, continuând să privească spre malul lacului. Le-am spus că pot face cum doresc, dar le-am arătat că era mai bine să plece mai devreme decât mai târziu.

A înălțat bărbia către silueta neagră a lui Mount Defiance, unde se zăreau focuri de tabără, pentru ca apoi să continue:

– Dacă nu și-au dat seama ce se petrece, sunt niște incompetenți. Dacă eu aș fi Simon Fraser, aș porni în marș chiar înainte de răsăritul soarelui.

– Nu vrei să pleci împreună cu oamenii tăi? am spus eu, având în ochi o rază de speranță.

La baterie era puțină lumină, de la torțele și de la focurile aprinse în fort. Cu toate acestea, mi-a fost suficientă acea lumină slabă pentru a vedea cum arăta chipul lui Jamie, când s-a întors spre mine. Chipul lui era sobru și avea o cută de nerăbdare în colțul gurii. Zăream pe chipul său expresia militarului care aștepta să intre în luptă.

– Nu, mi-a spus el. Eu vreau să plec cu tine.

A zâmbit și m-a întrebat:

– Doar nu credeai că te voi lăsa să pleci prin pădure, întovărășită de niște oameni bolnavi sau care nu sunt întregi la minte, chiar dacă asta ți-ar da prilejul să pleci într-o barcă.

Am râs, deși nu era cazul, și am spus:

– Nu e prea frumos ce spui, dar e adevărat, dacă te gândești cumva la doamna Raven. Chiar așa, ai văzut-o pe undeva?

A dat din cap că nu. Din cauza vântului, jumătate din șuvițele lui erau în dezordine și nu mai erau legate în coadă. Jamie și-a ținut panglica între dinți și și-a adunat părul rebel la spate pentru a-l prinde la loc.

Cineva din fort a spus ceva alarmat. Eu și Jamie ne-am întors. Mount Independence ardea.

– FOC! FOC!

Așa strigau oamenii ieșind din case ca un stol de prepelițe speriate. Focul ardea în apropierea vârfului Mount Independence, unde generalul Fermoy stabilise un avanpost cu oamenii lui. O limbă de foc se ridica asemenea flăcării unei lămpi. Apoi o adiere de vânt a făcut-o să tremure, de parcă cineva ar fi dat gazul mai încet, înainte de a pâlpâi din nou cu putere, pentru a mistui dealul. La lumina focului se zăreau sute de oameni care se chinuiau să strângă corturi și bagaje.

– Cartierul general al lui Fermoy a luat foc? m-a întrebat un militar de lângă mine și căruia nu-i venea să creadă ce se petrece. A luat foc, nu-i așa?

– Așa este! a spus Jamie supărat. Și dacă noi vedem de aici că oamenii se retrag, atunci cu siguranță că și iscoadele lui Burgoyne văd acest lucru.

Debandada s-a declanșat pur și simplu. Dacă mai aveam vreo îndoială asupra telepatiei, tot ceea ce se petrecea avea să mi-o spulbere. Militarii erau oricum încordați, deoarece St. Clair întârziase mult cu decizia lui și îi îngrijorau și zvonurile. Îndată ce a luat foc Mount Independence, toată lumea a crezut că britanicii și indienii aveau să ne nimicească. Acest lucru a fost în mințile tuturor, fără să fi rostit cineva un cuvânt. Panica își desfăcea aripile negre și mari, învăluind fortul. Deruta care domnea pe lac se prefăcea în haos înaintea ochilor noștri.

– Hai, a spus Jamie și, înainte de a-mi putea da seama ce se petrece, m-am pomenit dusă în jos, pe treptele înguste ale bateriei. Câteva bărăci din lemn fuseseră incendiate intenționat, astfel încât invadatorii să nu poată dispune de obiecte utile. Flăcările luminau o scenă desprinsă din iad. Femei care trăgeau după ele așternuturi și copii pe jumătate goi care țipau, bărbați care aruncau pe geam piese de mobilier. O oală de noapte s-a spart după ce s-a lovit de o piatră și s-a prefăcut în cioburi, tăind picioarele oamenilor aflați în preajmă.

În spatele meu s-a auzit gasul cuiva, care gâfâia:

– Pun rămășag pe-o guinee că netrebnicul de francez a dat chiar el foc.

– Nu pun rămășag dacă-i vorba pe-așa, a replicat Jamie, sper ca netrebnicul să fi pierit și el în flăcări.

Un trăsnet a luminat fortul, dând impresia că ne aflam în plină zi. Țipete au izbucnit de peste tot, iar zgomotul lor a fost acoperit doar de explozia

tunetului. M-am gândit supărată că era de așteptat ca jumătate dintre cei din fort să creadă că furia lui Dumnezeu vine asupra noastră, deși fuseseră furtuni cu descărcări electrice la fel de violente în zilele precedente. Panica oamenilor a crescut, pentru că voluntarii care se retrăgeau erau siliți să se confrunte cu focul. Oricum, panica nu folosea la nimic.

– Trebuie să văd de invalizii mei! am strigat în urechea lui Jamie. Tu du-te și ia lucrurile noastre din locuință.

A scuturat din cap și părul lui desprins s-a văzut în lumina altui trăsnet, făcându-l să arate ca un demon.

– Nu te părăsesc! mi-a spus el, apucându-mă cu hotărâre de mână. S-ar putea să nu te regăsesc.

– Dar... Am renunțat să protestez. Avea dreptate. Mii de oameni fugeau, se împingeau sau stăteau pur și simplu pe loc, pentru că erau prea uimiți pentru a se gândi cum să acționeze. Era posibil să *nu* mă mai găsească și nu voiam să mă gândesc mai mult de zece secunde la perspectiva de a fi singură, în pădure, unde era plin de indieni sângeroși și de militari britanici.

– Ai dreptate, i-am spus. Hai.

În spital era mai puțină agitație, din simplul motiv că oamenii de acolo nu aveau posibilitatea să se miște precum persoanele sănătoase. Bolnavii prinseseră frânturi de vești de la oamenii care intrau și ieșeau. Cei care aveau familii erau târâți pur și simplu de rude, fără a avea nici măcar timpul necesar pentru a-și lua hainele. Cei singuri erau între paturi și țopăiau într-un picior, chinuindu-se să-și pună pantalonii sau să ajungă la ușă.

Căpitanul Stebbings nu voia nici să se îmbrace, nici să ajungă la ușă. El stătea întins pe pat, cu mâinile împreunate pe piept și privea cu interes la haosul care se crease, având deasupra capului o lumânare.

– Doamnă Fraser! a exclamat el, zâmbind. Cred că, în curând, voi fi din nou un om liber. Trag nădejde ca militarii să-mi aducă ceva de mâncare. Nu cred că am mari șanse să iau masa de seară aici.

– Cred că veți primi și mâncare, i-am spus, nefiind în stare să-i zâmbesc la rândul meu. Veți avea grijă de ceilalți prizonieri britanici, nu-i așa? Domnul general St. Clair îi lasă pe toți aici.

Căpitanul m-a privit ofensat, spunând:

– Este vorba despre oamenii mei.

– Așa este.

Guinea Dick stătea lângă patul căpitanului, având în mână un baston gros, gata să-i înfrunte pe cei ce ar fi vrut să-l prade pe căpitan. Domnul Ormiston stătea în capul oaselor în patul său. Era palid și își pipăia ciotul bandajat.

– Chiar vine, nu-i așa, dom'ță? Chiar vine armata?

– Da, vine. Să aveți grijă ca rana să fie curată. Se vindecă bine, dar nu trebuie să solicitați ciotul în nici un fel, cel puțin încă o lună. Trebuie să așteptați alte două luni până ce vi se va putea pune un picior de lemn.

El a dat din cap, dar știam că, de îndată ce va veni medicul britanic, îi va lăsa sânge. El credea în binefacerile acestui procedeu. Această metodă s-a schimbat pentru scurt timp, fiindcă eu i-am aplicat din când în când lipitori pe ciot.

I-am strâns mâna în semn de rămas-bun. Am vrut să mă îndepărtez, dar m-a reținut, zicând:

– O clipă, dom'ță.

A dat drumul mâinii mele și am văzut că a căutat ceva la piept. După aceea, mi-a pus ceva în palmă și mi-am dat seama că era vorba despre un disc ce păstra căldura trupului său.

– Dacă se întâmplă să-l întâlniți pe băiatu' acela, pe Abram, dom'ță, v-aș ruga tare mult să-i dați asta, mi-a spus el. E bănuțu' meu norocos. L-am purtat treizeci și doi de ani. Să-i spuneți că are să-l apere în vreme de primejdie.

Jamie era lângă mine, nerăbdător și agitat. În spatele lui erau câțiva invalizi care își căutau lucrurile risipite. Am auzit la oarecare distanță vocea doamnei Raven, tânguindu-se.

Mi-am pus la gât bănuțul norocos:

– Am să-i transmit tot ce mi-ați spus, domnule Ormiston. Mulțumesc.

Cineva dăduse foc elegantului pod al lui Jonathan Baldwin. La unul din capete era o movilă de pământ și am văzut siluetele negre ale unor oameni, demontând bucățile din lemn și aruncându-le în apă.

Jamie și-a croit drum prin mulțime, cu mine în spatele lui; eram urmați de femei și de copii, care se țineau după mine precum niște boboci de gâscă, gâgâind agitați.

– Fraser! Colonele Fraser!

Când am auzit strigătul, m-am întors și l-am zărit pe Jonah – adică pe Bill Marsden, care alerga pe malul apei.

– O să vin cu dumneavoastră! a spus el. Veți avea nevoie de cineva care știe să stăpânească o barcă.

Jamie nu a ezitat mai mult de o fracțiune de secundă, pentru ca apoi să spună:

– Foarte bine, fugi! O să vin cât de repede pot.

Domnul Marsden a dispărut în întuneric.

– Restul oamenilor tăi? l-am întrebat tușind din cauza fumului.

El a dat din umeri, o siluetă neagră proiectată pe fundalul apei, mulțumindu-se să spună:

– S-au dus.

Din direcția Vechilor Linii Franceze s-au auzit strigăte isterice, care păreau să se răspândească mai iute ca focul, iar oamenii urlau că vin britanicii. Panica își întindea aripile și era atât de mare, încât îmi venea și mie să țip. M-am abținut și am simțit că mă cuprinde o furie irațională împotriva celor ce se aflau în spatele meu și care ar fi luat-o la goană, dacă ar fi putut. Acum ne apropiasem de mal și oamenii se înghesuiau, răsturnând unele dintre ambarcațiuni, încercând să se urce cât mai mulți.

Nu credeam că britanicii sunt prin preajmă, dar nu știam sigur cum stăteau lucrurile. Știam că la Fortul Ticonderoga avuseseră loc mai multe lupte… dar când? Nu știam, și m-am grăbit spre mal, susținându-l pe domnul Wellman, care se simțea foarte rău.

Marsden reușise să pună mâna pe o canoe mare, pe care o dusese la oarecare distanță de mal, astfel încât să nu-i fie luată. Când l-a văzut pe Jamie, a tras ambarcațiunea la mal și au intrat în ea optsprezece persoane, printre care se numărau și membrii familiei Wellman și doamna Raven.

Jamie și-a întors fugar privirea către fort. Porțile mari erau deschise și lumina flăcărilor se revărsa asupra lor. Apoi a privit sus, la bateria pe care ne aflaserăm cu puțină vreme în urmă.

– La tun se află patru oameni care și-au luat ca țintă podul, a spus el continuând să privească trâmbele de fum care se înălțau din fort. Britanicii, cel puțin unii dintre ei, vor traversa podul.

– Cei de la tunuri îi pot ucide aproape pe toți cei ce se vor afla pe pod. Apoi vor fugi… dacă vor mai putea.

După aceea s-a întors și mușchii i s-au încordat, pentru că a început să vâslească vârtos.

53

MOUNT INDEPENDENCE

6 iulie, după-amiaza

Oamenii Generalului Fraser s-au apropiat de avanpostul din vârful dealului, pe care americanii îl numeau ironic Mount Independence. William conducea una dintre formațiunile de avangardă și le-a ordonat oamenilor săi să pună baioneta la armă, pentru că se apropiau de avanpost. Se auzeau trosnetul crengilor, sunetul făcut de cizme în noroiul gros și cartușierele care se loveau de paturile muschetelor.

Americanii știau că ei vin și îi așteptau, pregătiți să tragă asupra lor din punctul fortificat pe care William îl vedea printre copaci?

Le spusese oamenilor săi să se oprească la aproximativ două sute de yarzi distanță față de vârf, sperând să-și poată da seama unde erau cei ce apărau punctul fortificat, dacă existau cu adevărat apărători acolo.

– Stai! a ordonat el strigând și dându-și seama chiar în momentul în care o făcea că glasul lui era o țintă la fel de bună pentru americani ca și vestonul lui roșu. Unii dintre oameni s-au oprit, dar au fost ajunși din urmă de camarazi de-ai lor, astfel încât în numai câteva secunde întreaga coamă a dealului se colorase în roșu. Oamenii nu puteau rămâne pe loc foarte multă vreme, pentru că riscau să fie călcați în picioare de cei care veneau în spatele lor. În afară de asta, dacă apărătorii punctului fortificat ar fi vrut să tragă, ar fi avut cea mai bună ocazie s-o facă, numai că în punctul fortificat era liniște.

– Înainte! a ordonat William ridicând brațul, iar oamenii au ieșit dintre copaci într-o formațiune splendidă, cu baioneta la armă.

Porțile erau deschise și oamenii au intrat în fort fără a ține seama de primejdie, care de altfel nici nu exista, locul fiind pustiu.

Obiectele personale ale apărătorilor fortului erau răspândite peste tot, de parcă ar fi fost abandonate în fugă. Nu erau doar vase grele folosite la pregătirea mâncării, ci și haine, pantofi, cărți, cearșafuri… dar și bani, uitați sau aruncați într-un acces de panică. Pe William îl mira și faptul că apărătorii acelui fort nu se osteniseră măcar să arunce în aer muniția și praful de pușcă pe care nu au putut să le ia cu ei. Trebuie să fi fost cam o sută de

kilograme de praf de pușcă și muniție în butoaie! Se aflau acolo și provizii, lucru cât se poate de îmbucurător.

– De ce nu au dat foc, l-a întrebat locotenentul Hammond, privind barăcile cu paturi, așternuturi și oale de noapte, parcă așteptându-i pe învingători să intre în ele.

– Dumnezeu știe, a spus William, apoi a pornit brusc înainte, pentru că văzuse un soldat, care ieșise dintr-o locuință, purtând un șal de mătase și cu brațele încărcate cu pantofi.

– Tu de colo! i-a strigat el soldatului. Nu voi permite să jefuiți! Ai auzit, domnule?

Soldatul l-a auzit și, după ce a lăsat să-i cadă din mâini pantofii, s-a făcut nevăzut, cu șalul fâlfâind. Mulți alții doreau să pună mâna pe cât mai multe lucruri și lui William îi era clar că el și Hammond nu îi vor putea opri. În dezordinea generală, el a chemat un sublocotenent, i-a luat lada pentru depeșe, a scris repede un bilet și i-a ordonat sublocotenentului:

– Du asta generalului Fraser cât mai repede!

7 iulie 1777
la răsărit

– Nu voi tolera asemenea acte de dezordine! a spus generalul Fraser al cărui chip se înroșise de furie, dar și de oboseală. Ceasul mic de călătorie din cortul generalului arăta că mai era puțin până la orele cinci dimineața, iar William avea ciudata senzație că îi plutea capul undeva, deasupra umărului stâng.

– Se comit jafuri, furturi, acte de indisciplină crasă! Nu voi tolera așa ceva! M-ați înțeles? M-ați înțeles cu toții?

Ofițerii obosiți care se adunaseră în cortul generalului au mormăit în cor. Fuseseră treji pe parcursul întregii nopți, ca să-și stăpânească subordonații și să le impună o oarecare disciplină, încercând să pună capăt jafurilor, să supravegheze avanposturile care alcătuiau Vechile Linii Franceze, să împartă proviziile și munițiile abandonate în fort. Au găsit patru americani morți de beți care stăteau lângă un tun îndreptat asupra podului.

– Cu oamenii capturați a reușit cineva să stea de vorbă?

– Nu, domnule, a răspuns căpitanul Hayes, stăpânindu-și un căscat. Nu se poate sta de vorbă cu ei. Sunt morți de beți, de fapt sunt aproape morți, dar medicul a spus că vor supraviețui.

– Erau morți de frică, i-a spus Hammond încet, adresându-i-se lui William. Ne-au tot așteptat să venim.

– E mai curând posibil să se fi îmbătat de plictiseală, a replicat William, fără a-și mișca buzele.

A văzut că generalul de brigadă s-a uitat la el cu ochii injectați și, din reflex, a luat poziția de drepți.

– Nu că am avea ce să aflăm de la ei, a spus Fraser, risipind cu mâna un nor de fum care intrase în cort.

William a inspirat încet fumul. Se simțea un miros plăcut și stomacul tânărului ofițer s-a strâns cu nerăbdare. Era miros de șuncă? De cârnați?

– I-am trimis un mesaj generalului Burgoyne, în care arătam că Ticonderoga este în mâinile noastre... din nou, a adăugat generalul de brigadă zâmbind larg și bucurându-se de adeziunea ofițerilor săi, care și-au exprimat bucuria prin exclamații răgușite. I-am transmis un mesaj și colonelului St. Leger. Vom lăsa o mică garnizoană să se ocupe de lucrurile de aici, iar noi, ceilalți... Ei bine, există rebeli care trebuie prinși, domnilor. Nu vă pot oferi un răgaz prea lung, dar ne putem bucura de un mic-dejun bogat. *Bon appetit!*

54

ÎNTOARCEREA BĂȘTINAȘILOR

7 iulie
noaptea

Ian Murray a intrat în fort fără a întâmpina vreo piedică. Erau acolo foarte mulți indieni și cercetași, care stăteau sprijiniți de clădiri. Cei mai mulți dintre ei erau beți. Unii umblau prin încăperile goale, goniți când și când de soldați, care păreau a fi hărțuiți de cineva și care fuseseră puși să păzească bunurile din fort.

Nu exista nici un semn al vreunui măcel și asta l-a mai liniștit. Aceea fusese prima lui grijă, însă era doar dezordine mare, dar nu se vedea nicăieri sânge și nu se simțea miros de praf de pușcă.

S-a gândit că, de mai bine de o zi, nu se trăsese nici un foc acolo și s-a îndreptat spre spital, nestingherit de nimeni, pentru că nu avea asupra sa nimic din ceea ce și-ar fi putut dori cineva. Mirosul de urină, fecale și de sânge se mai estompase, pentru că cei mai mulți dintre pacienți plecaseră împreună cu cei ce se retrăseseră. Erau acolo câțiva oameni, unul dintre ei purta o tunică verde și trebuia să fi fost medic, iar ceilalți erau, probabil, infirmieri. Cum stătea acolo, a văzut capătul unei târgi și s-au auzit pași care coborau treptele din piatră. S-a retras la adăpostul ușii, pentru că acea targă era urmată de silueta înaltă a lui Guinea Dick, pe a cărui față se vedea un zâmbet canibalic.

Văzându-l, Ian a zâmbit. Asta nu putea să însemne decât că domnul căpitan Stebbings încă mai era în viață. Apoi Ian i-a mulțumit Fecioarei și lui Iisus pentru că l-a văzut pe domnul Ormiston, care pășea încet, sprijinindu-se în cârje și sprijinit de doi infirmieri, care se cocârjaseră cu totul sub greutatea trupului mătăhălos al marinarului. Avea să-i spună mătușii Claire că pacienții ei se simțeau bine și ea avea să se bucure.

Putea să-i spună, dacă avea să o reîntâlnească, dar nu-și făcea prea multe griji în legătură cu asta.

Unchiul Jamie va avea grijă ca ea să fie în siguranță, chiar de-ar fi să se dezlănțuie iadul, de-ar fi să ia totul foc sau de-ar trebui să înfrunte întreaga armată britanică. Nu se știa când și unde avea să-i întâlnească, dar el și Rollo se mișcau mai repede decât armata. Avea să-i ajungă din urmă destul de repede.

A mai așteptat, pentru că era curios să vadă dacă mai rămăsese cineva în spital, dar fie că nu mai era nimeni, fie că St. Clair dăduse ordin ca răniții să fie lăsați acolo. Frații Hunter plecaseră oare împreună cu militarii lui St. Clair? Pe de-o parte, și-ar fi dorit să fi plecat, chiar dacă știa că le-ar fi fost mai bine alături de britanici decât alături de cei din Fortul Ticonderoga, nevoiți să se refugieze în Hudson Valley. Pentru că erau quakeri, credea că aveau să se descurce destul de bine. Probabil că britanicii nu aveau să le facă nici un rău. S-a gândit că i-ar fi plăcut să o revadă pe Rachel Hunter și avea șanse mari ca acest lucru să se întâmple, dacă frații Hunter rămâneau alături de rebeli.

A mai rămas un pic pe-acolo și s-a convins de două lucruri: frații Hunter plecaseră, într-adevăr, și Fortul Ticonderoga fusese părăsit în dezordine, oamenii fiind cuprinși de panică. Cineva dăduse foc podului, dar acesta arsese doar parțial, pentru că flăcările fuseseră stinse, probabil, de ploaie. Pe malul lacului se vedea o grămadă de resturi, ceea ce însemna că foarte multă lume plecase folosindu-se de ambarcațiuni. A privit imediat spre lac și a zărit două vase mari, sub pavilionul Marii Britanii. Din locul în care stătea el de obicei, la baterie, a văzut militarii britanici, care luaseră cu asalt Mount Independence și Mount Defiance, și a simțit o undă de ură împotriva lor.

– Ei, n-o să rămână prea multă vreme în mâinile voastre, a spus Ian în șoaptă. Vorbise în gaelică și asta era foarte bine, deoarece un soldat a trecut pe lângă el și l-a privit. I s-a părut că se uita fix la el și s-a întors cu spatele către fort.

Aici nu avea nimic de făcut, nu avea pe cine să aștepte. Urma să mănânce, să-și ia niște provizii și apoi să pornească la drum. Putea…

Un *vuuum* puternic l-a făcut să se întoarcă. Unul dintre tunuri fusese îndreptat către pod și în spatele tunului se afla un războinic huron, care stătea cu gura căscată și care se pare că băuse destul de mult.

S-au auzit strigăte de jos. Militarii au crezut că se trage asupra lor, cu toate că se țintise prea sus și ghiuleaua a căzut plescăind, în lac.

Huronul chicotea.

– Ce-ai făcut? l-a întrebat Ian într-un dialect algonkin, pe care credea că huronul ar trebui să-l știe. Indiferent că a înțeles sau nu, războinicul huron a continuat să râdă, în vreme ce lacrimile îi șiroiau pe obraji. A făcut un gest cu mâna către un fitil care ardea. Dumnezeule, cei din fort fuseseră atât de grăbiți să plece, încât lăsaseră fitilul aprins.

– Bum! a exclamat huronul, întinzând mâna către fitilul care continua să ardă între pietre, de parcă ar fi fost un șarpe incandescent.

– Bum! a exclamat el din nou, privind spre tun și simțind nevoia să se așeze, pentru a putea râde mai cu poftă.

Soldații se îndreptau spre baterie și strigătele din afara fortului erau la fel de puternice ca acelea ce răzbăteau din fort. Era vremea să plece, a hotărât Ian.

55

RETRAGEREA

... îi urmărim pe rebeli, dintre care foarte mulți au pornit pe lac, în bărci. Cele două goelete de pe lac au pornit în urmărirea lor, dar am trimis patru companii în locul de acostare, unde cred că avem șanse bune să-i capturăm.

General de brigadă Simon Fraser către generalul-maior J. Burgoyne

8 iulie 1777

William și-ar fi dorit să nu fi acceptat invitația la micul-dejun a generalului de brigadă. Dacă s-ar fi rezumat la porția care îi revenea unui locotenent, ar fi fost înfometat, dar fericit. Era ghiftuit cu cârnați prăjiți, pâine prăjită cu unt și crupe de ovăz cu miere, preparat pentru care Fraser făcuse o adevărată pasiune, când a sosit mesajul generalului Burgoyne.

Nici nu știa ce anume se spunea în acel mesaj. Fraser îl citise, sorbind cafeaua și încruntându-se ușor, pentru ca apoi să ceară toc și cerneală.

– Vrei să faci un drum călare în dimineața asta, William? l-a întrebat generalul, zâmbind.

Așa ajunsese William în cartierul general al lui Burgoyne în același timp cu indienii. Cel puțin așa îi spusese Wyandot, unul dintre soldați. Nu îi știa pe indieni, deși auzise că ar fi avut un șef căruia i se spunea Buze-de-Piele și se tot întreba de unde venea numele căpeteniei. Poate că omul era un bun orator.

A văzut cinci indieni înalți, supli, cu fețe de lupi. Nu și-a dat seama din ce trib erau și ce arme aveau asupra lor. Atenția lui era îndreptată către parul plin de scalpuri pe care unul dintre războinici îl purta. Scalpuri recente, de albi. Un miros greu de sânge umplea aerul și roiuri de muște îi însoțeau pe indieni. William a simțit cum stomacul lui plin se face ghem.

Indienii îl căutau pe casier. Unul dintre ei a întrebat într-o engleză surprinzător de corectă unde este casierul. Deci era adevărat. Generalul Burgoyne îi asmuțise pe indieni, le îngăduise să străbată pădurile ca niște câini de vânătoare, să se năpustească asupra rebelilor și să bage spaima-n ei.

Nu voia să se uite la scalpuri, dar nu se putea abține. Ochii lui le urmăreau, pe măsură ce parul înainta printre militarii curioși, unii dintre ei chiar puțin îngroziți, alții bucurându-se. Iisuse, ore acela era un scalp *de femeie*? Trebuia să fie un scalp de femeie. Era o claie de păr de culoarea mierii, mai lung decât l-ar fi purtat orice bărbat și atât de strălucitor, de parcă ar fi fost pieptănat de o sută de ori în fiecare seară, așa cum spunea că face verișoara Dottie. Semăna cu părul lui Dottie, dar avea o culoare mai închisă…

Și-a întors capul repede, nădăjduind că nu i se va face rău, dar a privit din nou spre par, când a auzit strigătul. Nu auzise niciodată un asemenea strigăt. Era un strigăt de groază și de jale, care a făcut să-i înghețe inima-n piept.

– Jane! Jane!

Era David Jones, un locotenent irlandez pe care îl cunoștea foarte puțin, care își făcea loc prin mulțime cu pumnii și coatele, având chipul schimonosit și dorindu-și neapărat să ajungă cât mai aproape de indienii surprinși.

– Oh, Doamne! a exclamat un soldat aflat în apropierea lui William. Logodnica dânsului se numește Jane. Doar nu vrea să spună că…

Jones se repezise la par și încerca să apuce masa de păr de culoarea mierii, în vreme ce striga „JANE!" cât putea de tare. Indienii, care erau derutați, au tras parul spre ei. Locotenentul l-a doborât la pământ pe unul dintre indieni cu forța unui om ieșit din minți.

Oamenii s-au repezit și l-au imobilizat pe Jones, dar fără prea multă tragere de inimă. Priviri nu tocmai prietenoase se îndreptau spre indieni, care s-au strâns laolaltă, și-au îngustat privirile și au dus mâinile la tomahawkuri. Sentimentele curioșilor s-au modificat radical, trecând de la admirație la ură, iar indienii au simțit acest lucru.

Un ofițer pe care William nu îl cunoștea a ieșit în față, i-a privit pătrunzător pe indieni și a smuls scalpul blond de pe par. Omul a rămas așa, ținând scalpul care părea viu în mâna lui, cu șuvițele blonde fluturându-i printre degete.

Reușiseră în sfârșit să îl depărteze pe Jones de indian. Prietenii îl băteau pe umăr, încercând să-l îndepărteze din acel loc, dar el nu se mișca. Lacrimile îi curgeau pe obraji, ajungeau în bărbie și apoi cădeau pe pământ.

– Jane, a spus el încet, întinzând mâinile rugător.

Ofițerul care ținea scalpul i l-a pus ușor în palmele întinse.

56

ÎNCĂ ÎN VIAȚĂ

Locotenentul Stactoe se oprise lângă un cadavru. Era înmărmurit. A privit în jos, cu ochii fixați asupra unui anumit punct, și din reflex și-a dus mâna la gură.

Chiar nu voiam să mă uit.

Mi-a auzit pașii și și-a luat mâna de la gură. Am văzut că îi curgea transpirația pe ceafă. Gulerul cămășii i se lipise de piele și se înnegrise din cauza transpirației.

– Credeți că acest lucru s-a făcut în vreme ce mai era încă în viață? a întrebat el pe un ton neutru.

Am privit peste umărul lui, deși nu voiam s-o fac.

– Da, am spus pe un ton la fel de calm ca al său. S-a făcut în vreme ce mai era încă în viață.

– Oh! a exclamat el, pentru ca apoi să privească trupul neînsuflețit, să facă doi-trei pași și să verse.

– Lăsați, i-am spus, apucându-l de mânecă. A murit. Haideți să dați o mână de ajutor.

Multe dintre ambarcațiuni cu oameni se pierduseră, fiind capturate înainte de a ajunge la mal. Multe alte ambarcațiuni și oamenii din ele căzuseră în mâinile militarilor britanici, care așteptaseră pe malul celălalt. Canoea noastră scăpase, împreună cu multe altele, și înaintasem prin pădure o zi și o noapte și apoi încă o zi întreagă, ca să-i ajungem din urmă pe militarii care se retrăseseră din fort. Începusem să cred că oamenii care fuseseră capturați erau norocoși.

Nu știam câtă vreme trecuse de când micul grup pe care îl descoperisem fusese atacat de către indieni.

În timpul nopții au fost puși oameni de strajă. Cei care nu erau de strajă au dormit ca morții, pentru că erau secătuiți de puteri și străbătuseră drum lung. M-am trezit imediat după răsăritul soarelui, după ce visasem copaci încărcați de zăpadă. Aveam în gură gust de struguri și l-am văzut pe Jamie care stătea lângă mine cu o mână pe brațul meu.

– Ar fi bine să vii cu mine, draga mea, a spus el încet. Doamna Raven și-a tăiat beregata cu un briceag.

Nu aveam timp să săpăm o groapă. I-am întins picioarele, i-am închis ochii și apoi am așezat crengi și pietre peste trupul ei, pentru ca apoi să pornim din nou pe drumul nostru prin sălbăticie.

Îndată ce s-a lăsat întunericul, aruncându-și umbrele printre copaci, am început să le auzim urletele ascuțite. Lupii porniseră la vânătoare.

– Continuați să mergeți! Continuați să mergeți! Indieni! a strigat unul dintre voluntari.

Ca și când ar fi fost provocate de acel strigăt, urletele s-au întețit, iar panica s-a instalat. Bărbații au aruncat boccelele și îi îmbrânceau pe cei din fața lor, pentru a înainta mai repede.

Au început să țipe și unii dintre noi, dar s-au potolit repede.

– Ieșiți din cărare! spus Jamie încet, dar cu hotărâre, și a început să îi împingă pe cei care se mișcau prea încet sau erau speriați. S-ar putea să nu știe unde ne aflăm. Încă.

Era la fel de posibil ca indienii să știe unde se aflau.

– Ți-ai pregătit cântecul morții, unchiule? a șoptit Ian. Ne ajunsese din urmă cu o zi înainte. Stăteau de-a stânga și de-a dreapta mea, în spatele unui trunchi de copac prăbușit.

– Oh, o să le cânt eu un cântec al morții dacă se ajunge la asta, a spus Jamie în șoaptă, scoțând un pistol de la brâu.

– Nu știi să cânți, i-am spus.

Nu am vrut să fac o glumă, eram speriată și spusesem ceea ce gândeam. Spusesem primul lucru care mi-a venit în minte și nu izbucnisem în râs.

– Așa este, a replicat Jamie. Ei bine…

A încărcat pistolul, a pregătit cremenea și a așezat arma la locul ei.

– Să nu te temi, draga mea, mi-a spus el în șoaptă. N-am să-i las să pună mâna pe tine, nu cât ești în viață.

Zicând acestea, a atins pistolul pe care tocmai îl pusese la brâu. Nu crezusem vreodată că voi fi atât de speriată.

Am simțit deodată că mi se frânge coloana vertebrală și nu mai sunt în stare să-mi mișc membrele, că măruntaiele mi se prefac pur și simplu în apă și am priceput de ce își tăiase doamna Raven gâtul.

I-am șoptit ceva lui Jamie și m-am depărtat de el, discretă ca o umbră. M-am gândit că, dacă voia să mă împuște când ne atacau indienii, era foarte

posibil să cadă el însuși în mâinile lui. Eram atât de speriată, încât nu am îndrăznit să-i spun să nu-și pună planul în aplicare.

Mi-am luat inima-n dinți și i-am spus până la urmă:

– Du-te. Nu o să... probabil că nu le vor face nici un rău femeilor. Hainele mele erau murdare de noroi, erau acoperite cu frunze și murdare de sânge, dar tot se vedea că sunt femeie.

– O să plec pe dracu', a replicat Jamie hotărât.

– Unchiule, a spus Ian încet. Nu sunt indieni.

– Cum?

Parcă nici nu înțelesesem ce spusese Ian, dar Jamie și-a îndreptat spatele imediat.

– E un militar englez, care fuge pe lângă noi și țipă ca un indian, ca să ne ducă într-un anume loc.

Jamie a înjurat în șoaptă. Acum se întunecase aproape cu totul. Nu vedeam decât câteva siluete. Erau, probabil, siluetele celor care ne însoțeau. Am auzit pe cineva mișcându-se prin tufișuri, dar când m-am uitat, nu am văzut pe nimeni.

Țipetele s-au auzit din nou, dar de data aceasta din altă parte. Dacă voia să ne ducă într-un anume loc, atunci știa unde ne aflăm? Și unde avea de gând să ne ducă? Simțeam că Jamie nu era hotărât. Încotro s-o luăm? M-a tras după el, intrând mai adânc în pădure. Am fugit și, peste numai câteva minute, am întâlnit un grup de oameni care fugiseră din fort și erau atât de înspăimântați încât nu erau în stare să se miște. S-au adunat laolaltă, iar femeile astupaseră gurile copiilor, șoptindu-le: „Ssst", de parcă ar fi șuierat vântul.

– Să-i lăsăm, mi-a șoptit Jamie în ureche și m-a apucat de mână. M-am întors, vrând să-l urmez, am simțit că mă apucă cineva de cealaltă mână și am strigat. Cei din preajma mea au început să strige și ei din reflex și, deodată, pădurea s-a trezit la viață, umplându-se de siluete și de țipete.

Am fost întorși din drum într-un grup compact și am înaintat încet în noapte. Ne-au lăsat să bem apă de la un izvor, când a răsărit soarele, dar ne-au silit să continuăm să mergem până după-amiaza târziu, când până și cei mai rezistenți dintre noi erau gata să cadă din picioare.

Am fost mânați pur și simplu pe un câmp și, ca nevastă de fermier ce eram, am văzut grâul care urma să fie secerat doar peste câteva săptămâni, boabele aurii călcate în picioare, strivite în noroiul negru. Între copaci, la capătul

câmpului cultivat, era o căsuță. Am văzut o fetiță ieșind pe verandă, pentru ca apoi să-și pună mâna la gură îngrozită și să intre repede în casă.

Trei ofițeri britanici s-au îndreptat spre căsuță, ignorând gloata de invalizi, femei și copii care se mișcau încolo și-ncoace, neștiind ce să facă. Mi-am șters transpirația cu un capăt al batistei pe care o țineam în corset și am privit în jur, încercând să-mi dau seama cine ar fi putut să ne reprezinte.

Nici unul dintre ofițerii noștri și dintre bărbații valizi nu părea să fi fost capturat. Mai existaseră doi medici care supravegheaseră transportul invalizilor, dar de două zile nu-i văzusem. *Foarte bine*, mi-am spus cu îndârjire și m-am îndreptat către cel mai apropiat militar britanic. Omul supraveghea haosul cu ochii mijiți, ținând bine muscheta în mână.

– Avem nevoie de apă, i-am spus pur și simplu, fără nici o introducere. E un izvor chiar dincolo de copacii aceștia. Îmi este permis să iau cu mine trei sau patru femei, ca să aducem apă pentru bolnavi și pentru răniți?

Și el transpira. Lâna roșie a vestonului său erau neagră la subraț de atâta transpirație. Pudra de orez din păr i se adunase pe frunte. A făcut o grimasă, prin care îmi dădea de înțeles că nu voia să aibă de-a face cu mine, dar l-am privit pur și simplu în față, apropiindu-mă de el cât de mult am putut. A privit în jur, sperând că va găsi pe cineva la care să mă trimită, dar cei trei ofițeri intraseră în căsuță. A ridicat din umeri, gest prin care arăta că se dă bătut și a privit în altă parte:

– Da, mergeți, a mormăit el, întorcându-se către drum și privind spre un nou grup de prizonieri.

Am căutat repede trei găleți și am selectat trei femei care erau speriate, dar nu isterice. Le-am trimis la izvor și am început să evaluez situația, mai mult pentru a-mi ține în frâu spaima, pentru că nimeni nu putea face acest lucru în locul meu.

Mă întrebam dacă vom fi ținuți aici pentru multă vreme. Dacă da, atunci era necesar să se sape gropi, care să poată fi folosite ca latrine. Puteam să las această problemă în grija armatei. Trebuia să ne ducem la izvor dacă aveam nevoie de apă. Adăpost… M-am uitat la cer. Era ceață, dar cerul era senin. Cei care se puteau mișca fără a fi ajutați dădeau deja o mână de ajutor celor betegi, ducându-i la umbra copacilor din marginea câmpului.

Unde era Jamie? Reușise să scape?

Dincolo de strigăte și de discuțiile care se înfiripaseră, am auzit din când în când șoapta câte unui tunet depărtat. Aerul părea să mi se lipească de piele,

atât de umed era. Trebuiau să ne ducă undeva, în cea mai apropiată așezare, dar ar fi putut dura câteva zile. Nu aveam habar unde ne aflam.

Fusese și el capturat? Dacă așa stăteau lucrurile, aveau să-l ducă în același loc în care îi duceau pe invalizi.

Exista posibilitatea să elibereze femeile, ca să economisească hrană. Femeile vor dori să rămână cu bărbații lor răniți și să împartă cu ei orice fel de mâncare li s-ar fi oferit.

Mă plimbam încet pe câmp, făcând o evaluare în mintea mea. Omul acela de pe targă avea să moară probabil înainte de căderea nopții. Îi auzeam respirația chiar și de la doi metri depărtare. Deodată am observat mișcare pe veranda căsuței.

Membrii unei familii, adică două femei adulte, doi adolescenți și un bebeluș purtat în brațe plecau, luând coșuri, pături și câte puțin din tot ceea ce aveau, adică strict ceea ce puteau duce. Unul dintre ofițeri îi însoțea. I-a dus până la marginea câmpului și apoi a stat de vorbă cu unul dintre soldații care stăteau de strajă, spunându-i în mod evident să lase femeile să treacă. Una dintre femei s-a oprit la marginea drumului și a privit înapoi o singură dată. Cealaltă și-a continuat drumul fără a privi în urmă. Unde erau bărbații lor?

Unde sunt ai mei?

– Bună ziua! i-am spus zâmbind unui bărbat al cărui picior fusese amputat recent. Nu știam cum, dar era unul dintre puținii bărbați de culoare de la Ticonderoga, un tâmplar. Bandajele erau murdare și ciotul îi sângera.

– Lăsând deoparte piciorul, cum te simți? l-am întrebat.

Fața i se colorase într-un cenușiu-deschis și era udă de transpirație. Cu toate acestea, omul a fost în stare să-mi zâmbească, spunând:

– Mâna stângă nu mă mai doare atât de rău acum.

A ridicat mâna pentru a-mi dovedi că era adevărat ceea ce-mi spusese, dar a lăsat-o să-i cadă, pentru că nu avea putere să o țină ridicată prea mult timp.

– Să te ajut, i-am spus, ridicându-i puțin piciorul. O să ți se aducă apă într-o clipă.

– Mi-ar prinde bine, a replicat omul coborând pleoapele, pentru a-și feri ochii de razele soarelui.

Capătul bandajului atârna ca o limbă de șarpe și era murdar de sânge închegat. Era de fapt un petic de material îmbibat cu terebentină, care se

făcuse roz din cauza sângelui și limfei care se scurseseră. Nu puteam face altceva decât să asigur drenajul.

– Cum te numești?

– Walter, mi-a răspuns cu ochii închiși și răsuflând cu greutate, la fel ca și mine. Aerul cald și încărcat de umezeală parcă te apăsa pe piept. Walter… Woodcock.

– Sunt încântată să te cunosc, Walter. Numele meu este Claire Fraser.

– Te știu, a spus el încet. Ești soția roșcovanului aceluia înalt. A reușit să iasă din fort?

– Da, am replicat, sprijinindu-mi obrazul de umăr, pentru a-mi tampona transpirația.

Dă, Doamne, să fie bine.

Ofițerul englez se întorcea la căsuță și a trecut la câțiva pași de mine. Am ridicat privirea și am înmărmurit.

Ofițerul era înalt, suplu, lat în umeri și mi se părea cunoscută silueta lui, grația aceea, de care omul nici nu era conștient, poziția capului, care era o dovadă a aroganței. S-a oprit, s-a încruntat și a privit peste câmpul plin de oameni. Avea nasul drept ca o lamă de cuțit, doar atât că era puțin cam lung. Am închis ochii pentru o clipă. Eram ametită și eram sigură că aveam halucinații. Am deschis apoi ochii, dându-mi seama că nu era vorba despre nici un fel de halucinații.

– William Ransom? am întrebat eu încet.

Omul a întors capul spre mine vădit surprins. Avea ochi albaștri, de un albastru-închis, ochii de pisică ai familiei Fraser, care s-au făcut mai mici în bătaia soarelui.

– Eu, ăăă, cum?

Dumnezeule, de ce i-ai vorbit? I-am vorbit pentru că nu m-am putut abține. Țineam degetele pe piciorul lui Walter, susținând bandajul. Am simțit pulsul arterei femurale, care o luase razna, întocmai ca și pulsul meu.

– Vă cunosc, doamnă? a întrebat William, făcând o reverență discretă.

– Da, mă cunoașteți, i-am spus, ca și când aș fi vrut să mă scuz. Ați stat cu familia mea o vreme. Asta s-a întâmplat în urmă cu niște ani într-un loc numit Fraser's Ridge.

Auzind numele, expresia feței i s-a schimbat brusc și a început să mă privească atent, zicând:

– Da, îmi amintesc. Dumneavoastră sunteți doamna Fraser, nu-i așa?

M-a fascinat faptul că nu avea capacitatea lui Jamie de a ascunde ceea ce gândea sau, dacă dispunea de această capacitate, nu se folosea de ea. Mi-am dat seama că se întreba, așa cum era el, băiat manierat, care ar fi fost reacția civilizată într-o astfel de situație ciudată. Apoi a privit peste umăr, către căsuță, întrebându-se cum să împace situația care apăruse cu datoria lui de militar.

Și-a îndreptat umerii cu hotărâre și a vrut să spună ceva, dar i-am luat-o înainte.

– Credeți că ați putea procura niște găleți pentru apă și niște bandaje? l-am întrebat.

Cele mai multe dintre femei își rupseseră fustele în fâșii care serviseră drept bandaje. Situația aceasta nu mai putea continua, pentru că, foarte curând, aveam să rămânem goale.

– Da, a răspuns el, privindu-l pe Walter și apoi uitându-se la drum. Pot să fac rost de găleți. Există un medic în divizia care e în urma noastră. Când voi avea un moment liber, voi trimite pe cineva să ceară de la medicul respectiv niște bandaje.

– Și alimente? am întrebat eu plină de speranță. De aproape două zile nu mâncasem decât o mână de fragi și mure coapte pe jumătate.

Nu aveam crampe de la foame. Stomacul meu parcă era un ghem de noduri, dar aveam stări de rău, în sensul că vedeam tot felul de puncte trecându-mi pe dinaintea ochilor. Nici ceilalți nu se aflau într-o situație mai bună decât a mea. Aveam să pierdem câțiva invalizi din cauza căldurii sau a slăbiciunii, dacă nu ni se ofereau în curând hrană și adăpost.

A ezitat și l-am văzut privind peste câmp, pentru a face o estimare.

– S-ar putea să aveți și hrană... Convoiul nostru cu provizii este... William și-a ținguiat buzele și apoi a continuat:

– Voi vedea ce voi putea face. Sluga dumneavoastră, doamnă.

După ce a rostit aceste cuvinte, s-a întors și s-a îndreptat spre drum. L-am privit fascinată în vreme ce se depărta, ținând în mână pansamentul umed.

Avea părul de culoare închisă, dar în bătaia soarelui, în creștet i se zăreau smocuri de păr roșu. Nu își dăduse părul cu pudră. Glasul i se îngroșase. Nu avea mai mult de doisprezece ani când l-am văzut ultima dată. Numai imaginându-mi-l pe Jamie vorbind într-o engleză cultivată îmi venea să râd, în ciuda situației noastre precare, în ciuda grijilor pe care mi le făceam pentru Jamie și Ian. Am scuturat din cap și mi-am văzut de treabă.

La o oră după ce discutasem cu locotenentul Ransom, un soldat britanic a venit aducând patru găleți pe care le-a aruncat pur și simplu lângă mine,

pentru ca apoi să se întoarcă la marginea drumului. Două ore mai târziu, un infirmier transpirat a venit prin grâul culcat la pământ și a adus doi saci mari cu bandaje. Interesant era că omul a venit direct la mine, lucru care m-a făcut să mă întreb cum mă descrisese William.

– Mulțumesc, i-am spus, luând sacii cu vădită bucurie. Crezi… că vom primi alimente în curând?

Infirmierul se strâmba, în timp ce privea peste câmp. El avea să răspundă cât de curând de invalizi.

S-a întors spre mine și mi-a vorbit pe un ton civilizat, deși era foarte obosit:

– Mă îndoiesc, doamnă. Convoiul cu provizii este la câteva zile distanță față de noi, iar militarii supraviețuiesc din ceea ce au asupra lor sau din ceea ce pot procura în drum.

A privit apoi către cealaltă parte a drumului, unde niște militari britanici își instalau tabăra, pentru ca apoi să spună pe un ton formal:

– Îmi pare rău.

A vrut să plece, dar s-a întors și a exclamat:

– Oh!

Apoi și-a desfăcut bidonul pe care îl avea la brâu, zicând:

– Domnul locotenent Ellesmere mi-a spus să vă dau asta. Mi-a mai spus că vă e cald.

„Locotenentul Ellesmere". Probabil că Ellesmere făcea parte din titlul nobiliar al lui William.

– Mulțumesc, i-am spus infirmierului. Și te rog să-i mulțumești locotenentului Ellesmere atunci când îl vezi.

Era limpede că infirmierul voia să plece, dar nu m-am putut abține să întreb:

– De unde ai știut cine sunt?

Omul a zâmbit, răspunzând:

– Locotenentul mi-a spus că dumneavoastră aveți părul creț ca al unei peruci și că dați ordine ca un sergent-major.

Infirmierul și-a mai aruncat o dată privirea peste câmp și apoi a dat din cap, spunând:

– Mult noroc, dom'ță.

Trei oameni au murit înainte de apusul soarelui. Walter Woodcock era încă în viață, dar starea lui nu era deloc bună. Am dus cât mai mulți oameni la umbră. Îi împărțisem pe cei răniți grav în grupuri mici, fiecărui grup

fiindu-i repartizată o găleată de apă. De fiecare grup se ocupau două sau trei femei, respectiv doi sau trei răniți care puteau merge. Am stabilit o zonă care avea rol de latrină și i-am separat pe cei cu boli infecțioase de cei care aveau febră din cauza rănilor sau a malariei.

Erau trei bolnavi în privința cărora speram că aveau doar „friguri de vară" și unul pe care îl bănuiam că avea difterie. M-am așezat lângă el, era un tânăr rotar din New Jersey. Îi examinam gâtul la intervale regulate și îi dădeam apă, câtă putea bea, dar nu din bidonul meu.

William Ransom, Dumnezeu să-l aibă în pază, își umpluse bidonul cu coniac. Am scos dopul și am turnat în fiecare găleată cu apă câte puțin, dar am păstrat ceva și pentru mine. Nu era vorba despre egoism. Pe moment, eu răspundeam de prizonieri și trebuia să mă pot ține cât mai bine pe picioare.

„Sau pe fundul meu, în funcție de situația dată", mi-am zis, rezemându-mă de un stejar. Mă dureau picioarele de la genunchi în jos. Spatele și coastele mă dureau de fiecare dată când trăgeam aer în piept și, din când în când, mă vedeam nevoită să închid ochii, pentru a mai scăpa de senzația de amețeală. Pentru prima dată, însă, după mai multe zile, aveam ocazia să stau liniștită.

Soldații de cealaltă parte a drumului își pregăteau rațiile mici. Mi-a lăsat gura apă și stomacul mi s-a făcut ghem când am simțit mirosul de carne friptă și de făină. Băiețelul doamnei Wellman plângea de foame, cu capul sprijinit în poala mamei. Ea îl mângâia pe păr cu un gest mecanic, privind trupul soțului ei, care zăcea la câțiva pași de ea. Nu aveam nici un cearșaf cu care să-l acoperim, dar cineva îi pusese o batistă pe față.

Aerul se mai răcorise, slavă Domnului, dar era încă destul de încărcat, pentru că amenința să înceapă ploaia. Se tot auzeau tunete înăbușite venind de undeva dinspre linia orizontului și probabil că, în timpul nopții, avea să plouă și în locul în care ne aflam. Pieptarul îmi era ud de transpirație și mă îndoiam că se va usca înainte ca ploaia să înceapă. Am privit cu invidie peste drum, unde corturile erau așezate ordonat. Era și un cort puțin mai mare decât celelalte, destinat ofițerilor, deși majoritatea acestora se instalaseră în căsuța rechiziționată.

Mi-am zis că trebuia să mă duc acolo, să le vorbesc ofițerilor mai mari în grad și să-i rog să-mi dea alimente măcar pentru copii. Am scos dopul bidonului și am luat o înghițitură mică.

Am observat mișcare și, când mi-am ridicat privirea, am zărit silueta inconfundabilă a locotenentului Ransom care ieșise dintre corturi și traversa drumul. Mă bucuram să-l văd, deși începeam să-mi fac griji pentru Jamie și îmi aminteam de Brianna, simțind cum îmi trece un fior prin inimă. Mă gândeam că măcar *ea* este în siguranță. În siguranță erau și Roger, Jemmy și Amanda. Repetam numele lor pentru a mă liniști, ca într-un refren, ca și când aș fi numărat niște monede. Ei patru erau în siguranță.

William își desfăcuse legătura de gât. Se vedea că are părul neîngrijit, iar haina îi era pătată de mizerie și transpirație. Fără îndoială că urmărirea celor ce fugiseră din fort îi obliga pe militarii britanici să acționeze.

Și-a aruncat privirea peste câmp, m-a zărit și s-a întors cu totul spre mine. Mi-am tras picioarele sub mine și am făcut eforturi pentru a mă ridica în picioare, luptând cu gravitația, de parcă aș fi fost un hipopotam care se chinuia să iasă dintr-o mlaștină.

Abia izbutisem să mă ridic și să îmi trec o mână prin păr, când am simțit că mă lovește cineva pe spate. Am întors capul imediat, dar nu am țipat și bine-am făcut.

– Sunt eu, mătușă, a șoptit Ian din umbra copacilor. Hai cu… oh, Iisuse!

William se apropiase la zece pași de mine, a ridicat pălăria și l-a văzut pe Ian. A făcut un salt înainte și m-a apucat de mână, încercând să mă tragă spre el, depărtându-mă de lângă copaci. Am țipat, pentru că, pe de altă parte, Ian mă ținea de cealaltă mână și mă trăgea în direcția opusă.

– Dă drumul! a strigat William.

– Am să dau drumul pe dracu'! a replicat Ian. Dă *tu* drumul! Băiețașul doamnei Wellman se ridicase în picioare și privea în jur cu ochii mari și rotunzi și cu gura căscată.

– Mama! Mama! *Indienii!*

Femeile din jurul nostru au început să urle și toată lumea a început să alerge, depărtându-se de pădure și lăsându-i pe răniți în voia sorții.

– Ah, netrebnicule! a exclamat Ian, dându-mi drumul dezgustat. William, în schimb, nu mi-a dat drumul, ci m-a tras spre el, depărtându-mă de copaci și prinzându-mă în brațe.

– Nemernicule, chiar nu ai de gând să-i dai drumul mătușii mele? a strigat Ian, ieșind dintre copaci.

– Tu! a exclamat William. Ce… Mă rog, lasă. Ai spus că e mătușa dumitale?

Tânărul ofițer m-a privit, întrebând:

– Sunteți mătușa lui? Stați puțin! Bineînțeles că sunteți.

– Sunt. Dați-mi drumul, i-am spus împingându-l.

Nu m-a mai strâns atât de tare de mână, dar nici nu mi-a dat drumul.

– Câți mai sunteți? a întrebat el, îndreptându-și privirea spre pădure.

– Dacă am fi mai mulți, ai fi mort acum, l-a informat Ian. Sunt numai eu aici. Dă-i drumul, ca să vină cu mine.

– Nu pot să fac asta, a replicat William.

Am simțit o oarecare nesiguranță în glasul lui și l-am văzut întorcând capul spre căsuță. Până acum nu ieșise nimeni de acolo, dar i-am văzut pe unii dintre militarii care stăteau de strajă pe drum cum începeau să devină neliniștiți, întrebându-se ce se petrece. Ceilalți prizonieri încetaseră să mai fugă, dar priveau copacii, încercând să deslușească umbrele de-acolo.

L-am prins pe William cu putere de încheietura mâinii și el mi-a dat drumul, făcând un pas înapoi. Amețisem și asta mi se întâmplase și pentru că mă îmbrățișase un străin al cărui trup mi se părea atât de cunoscut. Era mai suplu decât Jamie, dar…

– Îmi datorezi viața, nu-i așa? l-a întrebat Ian pe William, pentru ca apoi, fără să aștepte vreun răspuns, să întindă degetul spre mine, continuând:

– Ei bine, e vorba despre viața ei.

– Nici nu se pune problema că viața dumneaei ar fi în primejdie, a spus William supărat, îndreptând capul spre mine și realizând că s-ar putea să am un interes în întreaga discuție. Doar nu crezi că ucidem femei?

– Nu, a spus Ian cu detașare. Nu cred, ci sunt sigur de asta.

– Ucidem femei? a întrebat William.

Părea puțin surprins, dar obrajii i s-au înroșit.

– Da, ucideți, l-am asigurat eu. Generalul Howe a spânzurat trei femei în New Jersey, chiar în fața armatei sale, pentru a da un exemplu.

Tânărul ofițer părea cu totul derutat.

– Bine, dar ele făceau spionaj! a exclamat el în cele din urmă.

– Și credeți că eu nu arăt ca o persoană care face spionaj? l-am întrebat. Vă mulțumesc pentru părerea bună, dar cred că generalul Burgoyne nu ar fi de acord cu dumneavoastră.

Existaseră, desigur, multe alte femei ucise de militarii britanici. Ele nu se regăseau în datele oficiale, dar nici nu era momentul potrivit să le număr.

– Generalul Burgoyne este un gentleman, și eu la fel! a spus William, îndreptându-și spatele.

– Bine, a spus Ian sec. Întoarce-te cu spatele spre noi și rămâi așa vreme de treizeci de secunde, iar noi n-o să te mai deranjăm cu nimic.

Nu știu dacă William ar fi făcut sau nu ceea ce îi ceruse Ian, dar din cealaltă parte a drumului s-au auzit strigăte ale indienilor, sfâșiind aerul. Prizonierii au început și ei să strige, iar eu mi-am mușcat limba tocmai ca să nu strig. O limbă de foc s-a înălțat către cerul ca de lavandă, izbucnind din cortul rezervat ofițerilor. Din cer păreau să cadă două comete de foc. Se părea că se dezlănțuise iadul, dar chiar înainte de a putea face această observație în mintea mea, Ian m-a apucat de mână și aproape că era să cad din picioare. Am reușit să pun mâna pe bidon înainte de a o lua la fugă spre pădure.

– Pe aici! mi-a spus Ian și l-am urmat fără a privi în jos, gata să-mi rup oricând gleznele, alergând cu capul înainte printre tufișuri și așteptându-mă în fiecare clipă să fim împușcați în spate. Mintea omului este deosebit de activă. Mi-am imaginat cum ar fi fost dacă s-ar fi întâmplat să fiu rănită, să mi se infecteze rana și să mor încet, dar nu înainte de a fi martoră la capturarea și uciderea lui Jamie și a lui Ian, căci îmi dădusem imediat seama de unde proveneau săgețile cu vârfurile în flăcări, dar și cine erau indienii care urlau.

Abia când am mai încetinit pasul, și nu am făcut-o decât pentru că eram nevoiți – aveam niște dureri în coaste încât abia dacă mai puteam respira –, doar atunci m-am gândit la bolnavii și răniții pe care îi părăsisem. M-am gândit la tânărul rotar care avea gâtul roșu, la Walter Woodcock, omul care acum agoniza.

Nu puteai face altceva decât să-i ții de mână, mi-am spus, șchiopătând în timp ce încercam să țin pasul cu Ian. Chiar așa era. Știam însă că o mână întinsă în întuneric unui om bolnav era un sprijin care conta în lupta sa împotriva îngerului negru. Uneori era destul, alteori, nu. Durerea că îi abandonasem pe acei oameni mă trăgea precum o ancoră și nu eram sigură dacă obrajii mei erau uzi de transpirație sau de lacrimi.

Se întunecase cu totul și norii negri acopereau luna, astfel încât pe pământ mai ajungea doar câte-o rază de lumină lucitoare.

Ian înainta și mai încet, ca să pot ține pasul cu el.

Mă apuca din când în când de mână, pentru a mă ajuta să trec peste pietre și pâraie.

– Cât… mai e? am întrebat, oprindu-mă din nou pentru a-mi trage sufletul.

– Nu mai e mult, a replicat glasul lui Jamie chiar lângă mine. Ești bine, *Sassenach*?

Inima a dat să-mi sară din piept, apoi s-a așezat din nou cuminte la locul ei, când Jamie m-a prins de mână și m-a strâns la piept. Am avut un moment de ușurare atât de profundă, încât am simțit că mă topesc în brațele lui.

– Da, i-am răspuns, ținându-mi capul lipit de pieptul lui. Dar tu?

– Acum îmi e destul de bine, mi-a răspuns pipăindu-mi creștetul și apoi obrazul. Poți să mai mergi puțin?

Mi-am îndreptat spatele, tremurând puțin. Începuse să plouă. Mi se udase părul și stropii mari îmi cădeau de-a dreptul pe creștet.

– Ian, ai bidonul?

S-a auzit un *poc* discret și Ian mi-a pus bidonul în mână. La rândul meu, l-am dus cu mare grijă la gură.

– Acela-i coniac? a întrebat Jamie uimit.

– Mhm, am spus, înghițind cât am putut de încet, pentru ca apoi să-i întind bidonul. Mai erau în ea vreo două înghițituri.

– De unde ai bidonul ăsta? a vrut să afle Jamie.

– Fiul tău mi l-a dat, am răspuns. Încotro mergem?

S-a lăsat o tăcere adâncă. Nu se mai auzea decât sunetul făcut de coniacul înghițit.

– Către miazăzi, a spus Jamie în cele din urmă.

Apoi m-a apucat de mână și m-a călăuzit prin pădure, în timp ce ploaia șoptea, căzând pe frunze.

Uzi până la piele și tremurând, am reușit să ajungem din urmă o unitate de voluntari chiar înainte de răsăritul soarelui și era cât pe ce să fim împușcați de către un om speriat, care făcea de strajă. În momentul acela, chiar că nu-mi păsa. Mi-aș fi dorit mai mult să mor decât să mai fac un singur pas.

Jamie s-a făcut nevăzut și s-a întors cu o pătură și trei turte de mălai. M-am desfătat cu această adevărată ambrozie, m-am învelit în pătură și m-am culcat sub un pom, într-un loc în care pământul era puțin umed, și stratul gros de frunze mi-a dat impresia că mă afund într-un burete.

– Mă întorc imediat, *Sassenach*, mi-a șoptit Jamie. Să nu pleci nicăieri, da?

– Nu-ți face griji, i-am spus. Am să fiu aici. Dacă mă mișc înainte de Crăciun o să fie foarte bine.

Începeam să simt cum un strop de căldură îmi invada mușchii și somnul punea stăpânire pe mine.

Jamie a râs încetișor și a atins pătura. Răsăritul soarelui a dat la iveală cutele adânci pe care noaptea le săpase pe chipul lui, petele de murdărie și oboseala; gura i se relaxase, făcându-l să pară ciudat de tânăr și de vulnerabil.

– Arată ca tine, i-am șoptit.

Mâna lui a încetat să se mai miște, deși era încă pe umărul meu. A lăsat ochii în jos și i s-au văzut genele lungi.

– Știu, a spus el încet. Povestește-mi despre el mai târziu, când o să avem timp pentru asta.

I-am auzit pașii, foșnetul frunzelor umede și am adormit fără să apuc să spun până la capăt o rugăciune pentru Walter Woodcock.

57

JOCUL DEZERTORILOR

Prostituata a gemut prin cârpa pe care o strângea în dinți.

– Aproape că am terminat, i-am șoptit, trecându-i mâna peste pulpă, înainte de a mă întoarce la rana ei. Calul unui ofițer o călcase când oamenii și animalele se adunaseră la un izvor pentru a bea apă. Puteam vedea urma potcoavei pe carnea ei moale. Marginea potcoavei tăiase metatarsienele, urma acesteia dispărând între al patrulea și al cincilea deget.

Mă temusem că aveam să mă văd nevoită să tai degetul mic, care nu părea să se mai țină decât într-o bucățică de piele. Când am examinat, însă, piciorul mai îndeaproape, mi-am dat seama că toate oasele erau, în mod miraculos, intacte.

Copita calului îi împinsese piciorul în noroiul de pe malul apei. Așa îmi spusese ea. Tocmai datorită acestui fapt oasele ei nu fuseseră rupte. Acum, dacă reușeam să opresc infecția, nu eram nevoită să îi amputez piciorul. Era posibil ca ea să meargă din nou.

Având speranțe și fiind în același timp foarte atentă, am lăsat deoparte scalpelul și am pus mâna pe o sticlă din ceea ce nădăjduiam a fi un lichid cu conținut de penicilină, pe care o luasem cu mine din fort. Am reușit să salvez din incendiu lentilele de la microscopul doctorului Rawlings. Acestea îmi erau deosebit de utile când doream să aprind ceva, dar fără sistemul mecanic și fără oglindă, nu îmi erau de foarte mare ajutor în a determina germenii sau microorganismele. Eram sigură că ceea ce cultivasem și filtrasem era mucegai obținut de pe pâine, dar mai mult de atât...

Stăpânindu-mi un oftat, am turnat lichidul peste rana pe care tocmai o dezvelisem. Lichidul nu era spirtos, dar am turnat pe carne vie. Prostituata a scos un țipăt ascuțit prin cârpă și a puf nit pe nas, întocmai ca o locomotivă cu aburi. Până i-am făcut eu o compresă cu lavandă și camfor pentru picior se liniștise, chiar dacă era roșie la față.

– Așa, i-am spus, în vreme ce îi puneam compresa. Asta ar trebui să-ți facă bine, i-am spus eu. „Fă în așa fel încât compresa să rămână curată", am vrut să-i mai spun în virtutea unui automatism, dar mi-am mușcat imediat limba. Ființa aceea nu avea nici ciorapi, nici pantofi, umbla toată ziua prin sălbăticie și dormea în tabere pline de gunoi provenind de la oameni sau de la animale. Tălpile ei erau tari ca piatra și negre ca păcatul.

– Vino la mine peste o zi sau două, i-am spus, gândind: *dacă poți.* Am să mă uit la rana ta și am să-ți schimb pansamentul: *dacă pot.* Am privit la sacul din colț, în care îmi țineam materialele și medicamentele.

– Mulțam frumos, a spus prostituata ridicându-se și punând ușor piciorul în pământ. Judecând după picioare era tânără, dar dacă te uitai la chip, nu-ți dădeai seama ce vârstă avea. Pielea îi era tăbăcită, brăzdată de neajunsuri și de foame. Pomeții îi erau proeminenți, pentru că răbda de foame și gura îi era căzută pe partea de unde îi lipseau dinții care îi căzuseră sau îi fuseseră scoși de cine știe ce client ori de vreo altă prostituată.

– O să mai fiți pe-aici? Am o prietenă care are mâncărimi.

– O să mai fiu aici, cel puțin în seara asta, i-am spus, stăpânindu-mi un geamăt, în timp ce mă ridicam în picioare. Trimite-o pe prietena ta la mine. Voi vedea ce pot face.

Unitatea noastră de voluntari întâlnise o alta, formând împreună un grup mare, iar pe măsură ce zilele treceau întâlneam noi grupuri de rebeli, unități din armatele generalilor Schuyler și Arnold, pe valea râului Hudson.

Continuam să ne deplasăm ziua, cât ne simțeam în siguranță, și dormeam peste noapte. Am început să-mi recapăt puterile, pentru că armata ne asigura hrana, ce-i drept în mod neregulat, dar ne-o asigura. De obicei începea să plouă seara, dar astăzi plouase la răsăritul soarelui și umblasem prin noroi ore-n șir înainte de a găsi un adăpost.

Militarii generalului Arnold goliseră grajdul și arseseră casa. Șura avea un perete ars, dar focul se stinsese înainte de a mistui clădirea în întregime.

Curentul ridica de la pământ paie vechi și mizerie, lipindu-mi fustele de picioare. Inițial, șura avusese o podea din scânduri de lemn; se mai vedeau câteva din aceste scânduri, zăcând în noroi. Cercetașii le folosiseră ca lemne de foc, dar nu dărâmaseră clădirea.

Unii dintre cei care fugiseră din Fortul Ticonderoga își găsiseră adăpostul aici. Alții aveau să li se alăture înainte de căderea nopții. O mamă cu doi copii mici, frânți de oboseală, se sprijiniseră de un perete și dormeau încolăciți. Soțul femeii îi lăsase acolo și pornise după hrană.

Roagă-te să nu fii nevoită să fugi în vreme de iarnă sau în vremea Sabatului...

Am condus-o pe prostituată până la ușă și am rămas privind în urma ei. Acum soarele atingea linia orizontului; poate mai era un ceas până ce avea să se întunece, dar vântul nopții începuse deja să bată prin coroanele copacilor. Am început să tremur din reflex, deși era încă destul de cald. Era destul de răcoare în șură și noaptea se instala un frig mușcător.

Și ce are să se întâmple atunci? a întrebat un glas discret, care părea să vină din stomacul meu.

– Atunci o să-mi mai pun o pereche de ciorapi, i-am spus încet acelei voci. Taci!

O bună creștină ar fi dat acea pereche de șosete în plus prostituatei desculțe, a spus glasul conștiinței mele.

– Taci și tu! i-am spus și acelei voci. O să am nenumărate ocazii de a arăta că sunt o bună creștină. Jumătate dintre cei care fugiseră din calea britanicilor aveau nevoie de șosete.

Mă întrebam ce voi putea face pentru prietena prostituatei; „mâncărimi" putea însemna orice, de la eczemă, o formă de vărsat sau gonoree, deși, dacă aveam în vedere profesia femeii, era vorba mai mult ca sigur despre o boală venerică. Dacă m-aș fi aflat la Boston, aș fi avut de-a face cu o formă de eritem. Era ciudat că nu întâlneam astfel de cazuri aici și cred că acest lucru se datora faptului că, aici, oamenii nu purtau lenjerie de corp. Iată că lumea modernă nu a avut doar efecte pozitive asupra organismului uman.

M-am uitat din nou la sacul meu. Aveam bandaje și câlți, cremă pe bază de gențiană, care era bună pentru zgârieturi și răni ușoare, lucruri cu care mă întâlneam frecvent. Aveam, de asemenea un mic stoc de plante medicinale, utile pentru tincturi și comprese: lavandă, camfor, mentă, semințe de muștar. Printr-o minune, aveam cutia cu scoarță de arbore de chinină pe care o cumpărasem la New Bern. M-am gândit la Tom Christie și mi-am făcut cruce. Aveam două scalpeluri luate de la locotenentul Stactoe, murise pe drum din cauza febrei. Mai aveam și foarfecele chirurgicale din argint și acele din aur ale lui Jamie, pe care le foloseam pentru acupunctură împotriva răului de mare.

Auzeam glasuri printre copaci; cineva a strigat un nume.

S-a auzit trosnetul unor crengi, undeva, foarte aproape, și un bărbat a ieșit din pădure. Nu mi-am dat seama cine era. Probabil că era unul dintre „inșii aceia din formațiunile de voluntari". Avea o muschetă în mână, un corn cu praf de pușcă la brâu și cam atât. Era desculț, dar avea picioarele prea mari pentru a putea folosi șosetele mele.

M-a văzut în ușă și a ridicat o mână, întrebând:

– Dumneata ești felcerița?

– Da, am răspuns.

Renunțasem de mult să mai încerc să-i conving pe cei din jurul meu să mă numească doctor sau măcar medic.

– Am întâlnit o prostituată c-un bandaj tare frumușel pe picior, a spus el, zâmbind. Ea mi-a zis că în șură ar fi o felceriță, care are niște leacuri.

– Da, i-am spus din nou, măsurându-l repede, din cap până-n picioare. Nu am remarcat nici o rană și nu părea a fi bolnav. Poate că avea pe cineva bolnav. Soția, copilul, un camarad.

– Dă-mi mie leacurile-alea, a spus el, continuând să zâmbească și îndreptând muscheta asupra mea.

– Ce? am întrebat surprinsă.

– Dă-mi leacurile pe care le ai, mi-a spus, făcând o mișcare cu arma. Aș putea să te-mpușc și să ți le iau, dar nu vreau să risipesc praful de pușcă.

Am rămas nemișcată și l-am privit cu ochi mari.

– Pentru ce mama dracului îți trebuie? l-am întrebat.

Mi se mai întâmplase să fiu amenințată cu arma la Boston de către cineva care căuta droguri. Eram în camera de gardă și un tânăr dependent de droguri

mă amenințase cu arma. I-am dat imediat ce își dorea. În momentul acesta nu eram dispusă să fac la fel ca atunci.

A pufnit și a tras cocoșul muschetei. Chiar înainte de a mi se putea face frică, am auzit o bubuitură și am simțit miros de praf de pușcă. Omul părea a fi foarte surprins și am văzut cum arma i se clătina în mână. După aceea a căzut la picioarele mele.

– Ține ăsta, *Sassenach*, a spus Jamie, întinzându-mi pistolul cu care abia trăsese, pentru ca apoi să-l apuce pe împușcat de picioare și să-l tragă în ploaie. Am scos cea de-a doua pereche de șosete pe care o aveam și i-am pus-o unei femei în poală. După aceea m-am așezat lângă sacul meu, cu pistolul în mână. Am simțit că femeia căreia îi dădusem șosetele și copiii ei se uitau la mine și apoi spre ușă. Jamie a intrat în șură ud până la piele, cu chipul marcat de oboseală. A traversat șura, s-a așezat lângă mine și și-a pus fruntea pe genunchi.

– Mulțumesc, dom'le, a spus femeia foarte încet. Mulțumesc dom'ță.

Preț de o clipă, am crezut că adormise instantaneu, pentru că nu se mișca. Totuși el a spus la fel de încet:

– Cu plăcere, doamnă.

Mi-a făcut foarte mare plăcere să-i întâlnesc pe frații Hunter când am ajuns în cel mai apropiat sat. Se aflaseră pe una dintre ambarcațiunile capturate repede, dar reușiseră să scape, fugind pur și simplu în pădure după căderea întunericului. Pentru că militarii care îi capturaseră nici măcar nu se osteniseră să numere prizonierii, nimeni nu și-a dat seama că dispăruseră.

În linii mari, situația se îmbunătățise. Aveam mai multă mâncare și ne aflam printre cei ce făceau parte din Armata Continentală regulată. Eram, totuși, la numai câteva mile depărtare de armata lui Burgoyne și faptul că parcursesem un drum lung își spunea cuvântul. Exista o disciplină pentru că era vorba, totuși, de Armata Continentală, dar cu toate acestea, unii reușeau să se facă nevăzuți.

Jamie s-a gândit la jocul pe care îl făceau dezertorii, bine primiți în armata britanică. Li se dădea îmbrăcăminte și hrană și apoi erau interogați, pentru a se obține de la ei cât mai multe informații.

– Au dreptate să facă așa, nu? Dar noi putem profita din asta, nu? a spus Jamie.

Ofițerii cărora le vorbea au început să zâmbească. Peste câteva zile, „dezertori" aleși cu grijă ajungeau la liniile britanice și erau duși înaintea

ofițerilor, unde spuneau „povești" puse la punct cu grijă. După ce se bucurau de o masă îmbelșugată, acei așa-ziși dezertori se foloseau de prima ocazie pentru a dezerta din nou și a se întoarce în rândurile americanilor, aducând informații prețioase despre britanicii care se aflau pe urmele noastre.

Ian se ducea din când în când în taberele indienilor, dar el nu juca acel joc al dezertorilor. Era de-a dreptul memorabil. M-am gândit că lui Jamie i-ar fi plăcut să facă pe dezertorul. Avea talent actoricesc și un simț dezvoltat al aventurii. Cu toate acestea, el a ezitat să devină „dezertor", pentru că era foarte înalt și solid și avea o figură care ieșea în evidență. „Dezertorii" trebuiau să fie oameni cu o înfățișare cu totul obișnuită, care nu puteau fi recunoscuți ulterior.

– Mai devreme sau mai târziu, britanicii vor înțelege ce se întâmplă și nu o să le cadă prea bine lucrul acesta, a spus Jamie.

Găsisem adăpost peste noapte tot într-o șură. Aceasta nu arsese și mai avea în ea câteva grămezi de fân. Eram singuri, dar nu pentru multă vreme. Scena noastră de amor din grădina comandantului părea să se fi desfășurat într-o altă viață.

Mi-am pus capul pe umărul lui Jamie, relaxându-mă și simțind căldura trupului său.

– Crezi că poate...

Jamie s-a întrerupt deodată, cu mâna pe piciorul meu.

Peste numai o clipă am auzit zgomotul care îl făcuse să devină atent. Am simțit că mi se usucă gura. Putea fi un lup care umbla după pradă sau un atac al indienilor. Putea fi orice, dar eram pregătită. Am băgat mâna în buzunar și am scos cuțitul pe care mi-l dăduse Jamie.

O ființă, dar nu un lup, a trecut pe lângă ușă. Era umbra unui bărbat, care a dispărut brusc. Jamie m-a strâns de pulpă și a dispărut, înaintând aplecat prin șura goală, fără a scoate un sunet. Pentru scurtă vreme, nu l-am putut vedea în întuneric, dar ochii mei s-au adaptat repede și l-am descoperit câteva clipe mai târziu. I-am văzut silueta înaltă lipită de perete, chiar lângă ușă.

Umbra aceea care trecuse prin cadrul ușii s-a întors. Am văzut conturul unui cap. Am tras picioarele sub mine. Mă furnica pielea de frică. Ușa era doar întredeschisă și mă gândeam că poate era mai bine să mă întind pe burtă, lângă un perete. Poate așa nu eram descoperită. De asemenea, dacă aveam noroc, îl puteam apuca de glezne pe intrus și îl puteam înțepa în picior.

Mă hotărâsem pentru cea ce-a doua variantă, când s-a auzit o șoaptă în întuneric:

– Prietene… Prietene James?

– Tu ești, Denzell? am întrebat încercând să vorbesc pe un ton firesc.

– Claire! a exclamat quakerul, pentru ca apoi să intre repede în șură, să se împiedice de ceva și să cadă cât era de lung.

– Bine-ai venit, prietene Hunter! a spus Jamie amuzat. Te-ai lovit?

Silueta cea lungă de lângă perete s-a aplecat. Jamie a vrut să-i dea o mână de ajutor vizitatorului nostru.

– Nu, nu, cel puțin nu cred, a replicat Denzell. Nici nu știu cum, dar… James, am reușit!

Pentru o clipă s-a lăsat liniștea.

– Și cât de aproape sunt? La o aruncătură de băț? a întrebat Jamie încet. Acum se deplasează?

– Nu, mulțumesc lui Dumnezeu! a spus Denzell, așezându-se repede lângă mine.

Simțeam cum tremură, dar după o vreme a continuat:

– Așteaptă să le sosească mai întâi provizii noi. Nu îndrăznesc să se îndepărteze prea mult de căruțele cu provizii și au mari probleme în privința asta. Am nenorocit pur și simplu drumurile, a adăugat quakerul cu mândrie în glas. A mai ajutat și ploaia.

– Știi cât or să mai aștepte? a întrebat Jamie.

Denzell a dat din cap în semn că da și apoi a spus:

– Unul dintre sergenți a spus că s-ar putea să mai dureze o zi sau două. Le-a spus soldaților să aibă grijă cum își drămuiesc berea și făina, pentru că nu vor mai avea nimic până când nu vor sosi noile căruțe cu provizii.

Jamie s-a liniștit într-o oarecare măsură. Vom avea vreme să dormim. Începusem să mă relaxez puțin și nici nu am mai fost atentă la ce spunea Denzell. Am auzit glasul lui Jamie, care murmura cuvinte de laudă. L-a bătut pe Denzell pe umăr și a ieșit din șură, pentru a le spune și altora ce aflase.

Denzell stătea nemișcat, respirând cu zgomot. M-am adunat atât cât puteam și am încercat să fiu amabilă.

– Ți-au dat de mâncare, Denzell?

– Oh! a exclamat quakerul, căutând ceva prin buzunare, pentru ca apoi să spună:

– Poftim, am adus asta pentru tine.

Mi-a pus ceva în palmă. Era o turtă arsă pe margini. Știam că era arsă după coaja tare. A început să-mi lase gura apă de poftă.

– Oh, nu! am spus, încercând să-i dau turta înapoi. Tu ar trebui să…

– Mi-au dat de mâncare, m-a asigurat el. Mi-au dat un fel de tocană. Am mâncat cât am putut de mult. Mai am în buzunar o turtă pentru sora mea. Ei mi-au dat mâncarea, m-a asigurat Denzell. Nu am furat.

– Mulțumesc, am reușit să spun.

Am rupt turta în două și am pus jumătate din ea în buzunar, pentru Jamie. Cealaltă jumătate era pentru mine și am mușcat din ea ca un lup care rupe cu colții din pradă.

Stomacul lui Denzell a început să „cânte" împreună cu al meu, scoțând tot felul de sunete.

– Ai spus că ai mâncat! i-am exclamat cu reproș.

– Am mâncat, dar se pare că tocana nu vrea să stea liniștită, a spus el, izbucnind în râs.

S-a aplecat și și-a pus mâinile pe burtă:

– Nu ai cumva niște orz sau niște mentă, prietenă Claire?

– Am, i-am răspuns eu, foarte mulțumită că îl puteam ajuta. Nu aveam cine știe ce, doar ceva mentă. Aveam și apă caldă. I-am dat o mână de frunze de mentă pe care să le mestece, pentru ca apoi să le înghită cu apă. A băut, a regurgitat, s-a oprit, a deschis gura și mi-am dat seama imediat ce avea să se întâmple. L-am aplecat repede într-o parte și i-am sprijinit fruntea în vreme ce voma. A vărsat menta și tocana.

– Intoxicație? am întrebat eu, punându-i mâna pe frunte.

Denzell s-a depărtat, însă, prăbușindu-se pe o grămadă de fân și sprijinindu-și fruntea pe genunchi.

– A spus că o să mă spânzure, a șoptit el deodată.

– Cine?

– Un ofițer englez. Căpitanul Breadbury. Cred că așa îl chema. A zis că mă joc de-a spionii și soldații. M-a amenințat că, dacă nu mărturisesc imediat, are să mă spânzure.

– Dar nu te-a spânzurat, i-am spus încet.

Tremura tot și am văzut cum i se scurgea o picătură de sudoare din bărbie, translucidă în lumina slabă.

– I-am spus… I-am spus că ar putea s-o facă, dacă ar vrea. Și chiar am crezut că are să mă spânzure, dar nu a făcut-o. Respira sacadat și mi-am dat seama că plângea fără să scoată un sunet.

L-am prins în brațe și i-am cerut să se liniștească. După ceva vreme s-a oprit și a tăcut preț de câteva minute.

– Am crezut… că sunt pregătit să mor, a spus el încet. Am crezut că voi merge fericit la Domnul, indiferent când s-ar fi hotărât El să mă cheme. Îmi este rușine să descopăr că lucrurile nu stau așa. Mi-a fost atât de rău.

Am tras adânc aer în piept și m-am așezat lângă el.

– M-am gândit mereu la martiri, i-am spus. Nici unul dintre ei nu a spus că nu îi este frică. Acei martiri au mers, însă, unde trebuiau să meargă și au făcut ceea ce trebuiau să facă. Tu te-ai dus acolo unde trebuia să te duci.

– Nu mi-am propus să fiu martir, a spus el după o clipă de tăcere.

Vorbise atât de încet, încât îmi venea să râd.

– Mă îndoiesc că vreunul dintre martiri și-a propus să devină martir. Eu cred că toți s-au expus primejdiilor. E târziu, Denzell și cred că sora ta va fi îngrijorată și înfometată.

A durat o oră și mai bine până când s-a întors Jamie. Stăteam întinsă în paie, cu șalul tras pe umeri, dar nu adormisem. S-a strecurat lângă mine și s-a întins, punând o mână pe trupul meu.

– De ce el? am întrebat după o clipă, încercând să am o voce calmă.

Am încercat să par liniștită, dar nu am reușit. Jamie a întors capul spre mine și, după ce a tăcut o clipă, l-am auzit spunând:

– El a vrut să se ducă, iar eu am crezut că are să se descurce bine.

– Că are să se descurce *bine*? Nu-i actor! Știi că nu e în stare să mintă. Probabil că s-a tot bâlbâit. Mă și mir că l-au crezut… asta, bineînțeles, dacă l-au crezut, am adăugat eu.

– Oh, l-au crezut. Tu crezi că un dezertor adevărat nu ar fi înspăimântat, *Sassenach*? m-a întrebat Jamie, părând cu adevărat amuzat. Chiar am vrut să se bâlbâie și să transpire. Dacă îl învățam niște replici pe care să le rostească pur și simplu, l-ar fi împușcat pe loc.

M-am gândit la cele ce mi-a spus Jamie și am simțit că bucata de turtă pe care o mâncasem mi se suise până-n gât.

– Da, am spus, trăgând adânc aer în piept.

Am simțit cum fața îmi era inundată de transpirație rece, când l-am văzut cu ochii minții pe micuțul Denny Hunter transpirând și bâlbâindu-se sub privirile reci ale unui ofițer britanic.

– Da, am spus din nou. Dar… Nu putea merge altcineva în locul lui? Nu e vorba doar de faptul că Denny ne este prieten. E medic. Avem nevoie de el.

Jamie s-a întors din nou spre mine. Afară cerul începea să se lumineze. Îi vedeam conturul feței.

– Nu m-ai auzit când ți-am spus că a vrut să meargă, *Sassenach*? a întrebat el. Nu i-am cerut eu s-o facă. Dimpotrivă, am încercat să-l conving să n-o facă… chiar din motivul pe care l-ai amintit tu. Nici nu a vrut să audă și m-a rugat doar să am grijă de sora lui, dacă el nu se mai întoarce.

Rachel. Mi s-a strâns stomacul din nou când mi-am amintit de ea.

– La ce s-o fi gândit?

Jamie s-a întors pe spate și a oftat, zicând:

– El e quaker, *Sassenach*, dar este și bărbat. Dacă nu ar fi fost un bărbat care luptă pentru lucrurile în care crede, ar fi stat într-un sătuc, ar fi crescut cai și ar fi avut grijă de sora lui.

A scuturat din cap și s-a uitat la mine, pentru ca apoi să continue:

– Tu ai vrea ca eu să stau acasă, *Sassenach*? Ai vrea să renunț la luptă?

– Aș vrea, am spus, încercând să-mi stăpânesc supărarea. Aș vrea ca acest lucru să se întâmple imediat. Știu, însă, că tu *nu vei renunța* la luptă, așa că ce rost ar avea să-ți cer s-o faci?

Jamie a izbucnit în râs.

– Deci tu înțelegi, a spus el în cele din urmă, prinzându-mă de mână. Asta se întâmplă și în cazul lui Denzell Hunter, vezi? Dacă lui îi este sortit să-și pună viața în joc, atunci eu nu îl pot împiedica s-o facă.

– Nu poți să-l împiedici, dar rezultatul acestui joc este un mare zero, am replicat încercând să-mi retrag mâna dintr-a sa. Nu ți-a spus nimeni că mereu câștigă cel ce organizează jocul?

Ținându-mi mâna, începuse să-și treacă degetul mare peste vârfurile degetelor mele.

– Așa este, a spus el în cele din urmă. Vezi ce șanse ai și tai cărțile, *Sassenach*. Și nu e vorba *numai* de noroc, înțelegi?

Lumina devenise mai puternică înainte de răsăritul soarelui și începeau să se zărească obiectele, iar umbrele negre deveneau cenușii și apoi albastre.

Degetul lui mare a ajuns în palma mea, iar eu i l-am prins involuntar în căușul mâinii mele.

– Oare de ce nu există un cuvânt care să fie opusul lui „a păli"? l-am întrebat, văzând cum trăsăturile feței lui începeau să se vadă în lumină. I-am netezit o sprânceană rebelă și i-am simțit barba scurtă în palmă. Culoarea

bărbii varia între arămiu, auriu și argintiu, nuanțe care se distingeau foarte bine pe fața lui tăbăcită de ploaie, de vânt și arsă de soare.

– Eu cred că nu este nevoie de un astfel de cuvânt, asta dacă te gândești la lumină.

M-a privit și a zâmbit, distingând conturul feței mele.

– Dacă lumina pălește, vine noaptea, a spus el. Și atunci când noaptea își pierde din putere, vine ziua, nu-i așa?

– Mă întreb de ce femeile nu se duc la război.

– Voi nu sunteți făcute pentru așa ceva, *Sassenach*, a spus el, punându-mi mâna pe obraz. Nici nu ar fi drept. Dacă ați pleca la război, ați lua cu voi atât de multe lucruri.

– Ce vrei să spui cu asta?

A ridicat încet din umeri, căutând un cuvânt potrivit sau o noțiune potrivită. Era o mișcare pe care o făcea în mod inconștient.

– Atunci când moare un bărbat, moare numai el, a spus Jamie în cele din urmă. Este adevărat că, într-o familie, este nevoie de un bărbat care să hrănească și să apere acea familie. O femeie… S-a întrerupt și buzele lui, zâmbind discret, au atins vârfurile degetelor mele. O femeie înseamnă… o infinitate de posibilități.

– Ești un prost dacă crezi cu adevărat că un bărbat este ca oricare alt bărbat, i-am spus încet.

Am rămas întinși o vreme, văzând cum lumina devenea din ce în ce mai puternică.

– De câte ori ai făcut-o tu, *Sassenach*? a întrebat el deodată. De câte ori ai stat tu în întuneric sau în lumina răsăritului și ai ținut în palmele tale teama unui bărbat?

– De prea multe ori, i-am spus, deși nu acela era adevărul și el știa asta.

I-am auzit respirația. Râdea discret. Mi-a întors palma în sus și mi-a pipăit cu degetul mare coborâșurile și urcușurile, toate îmbinările și umflăturile, linia vieții, linia inimii, carnea moale a Muntelui lui Venus, unde se mai distingea încă litera J. Îl ținusem în palma mea pentru cea mai mare parte a vieții mele.

– Asta e din datoria mea, i-am spus cu oarecare detașare, dar el nu a simțit astfel tonul meu.

– Crezi că nu mi-e frică atunci când îmi fac datoria? a întrebat el încet.

– Îți este frică, i-am spus. Îți este frică, dar tot îți faci datoria. Ești un mare jucător, iar cea mai mare miză este viața, nu-i așa? Poate fi viața ta, poate fi a altcuiva.

– Da, a spus el încet. Cred că știi tu cum stau lucrurile. Nu îmi fac griji prea mari în ceea ce privește. Mi-am făcut datoria. Copiii mei sunt mari, nepoții mei sunt sănătoși. Acesta e lucrul cel mai important, nu-i așa?

– Așa e, i-am răspuns.

Soarele răsărise. Am auzit un cocoș cântând undeva, departe.

– Tocmai de aceea pot să spun că nu îmi mai este atât de frică. Sigur că nu mi-ar fi pe plac să mor, dar regretul nu ar fi atât de mare. Pe de altă parte – gura i s-a țuguiat, când m-a privit – dacă nu îmi mai este atât de frică pentru mine, nu îmi place să ucid oameni tineri care nu și-au trăit încă viața.

Eram convinsă că, prin aceste cuvinte, dorea să-și ceară într-un fel iertare pentru ceea ce se întâmplase cu Denny Hunter.

– Tu încerci să vezi ce vârstă au oamenii care trag asupra ta? l-am întrebat, în vreme ce îmi îndepărtam fânul din păr.

– Îmi e greu, a recunoscut el.

– Sper sincer că nu îl vei lăsa pe cine știe ce tinerel să te omoare, doar pentru că nu a avut o viață atât de plină ca a ta.

S-a ridicat și el în capul oaselor. Fânul îi atârna din păr și, în cele din urmă, mi-a spus:

– Nu. L-aș ucide chiar dacă ar fi tânăr, dar mi-ar păsa mai mult.

58

ZIUA INDEPENDENȚEI

Philadelphia
4 iulie 1777

Grey nu fusese niciodată până atunci în Philadelphia. În afara faptului că străzile erau execrabile, părea a fi un oraș plăcut. Venise vara și împodobise copacii cu coroane bogate. După plimbare, avea frunze pe haine, și tălpile

încălțărilor sale erau lipicioase de la seva florilor. S-a gândit cu tristețe că poate temperatura ridicată era de vină pentru faptul că Henry gândea astfel.

Nu îl învinuia pe nepotul său în nici un fel. Doamna Woodcock era amabilă, avea un chip plăcut și un suflet cald. *În afară de asta*, avusese grijă de el, atunci când ofițerul care se ocupa de deținuți îl adusese la ea și ea îl scăpase din ghearele morții. Când apar astfel de situații, se creează o legătură, Grey știa bine asta. Știa, deși, slavă Domnului, nu avusese nici un fel de sentiment de tandrețe pentru vreuna dintre femeile care îl îngrijiseră când fusese bolnav. Pentru nici una, cu excepția...

– Rahat! a spus el involuntar, și un cetățean care părea a fi cleric și-a întors privirea pe când ce trecea pe lângă el.

Era ca și când ar fi acoperit cu o cană un gând care îl tot sâcâise ca o muscă. Pentru că nu putea, totuși, să-l ignore, a ridicat acea cană imaginară și a descoperit-o sub ea pe Claire Fraser. S-a relaxat puțin.

Cu siguranță că nu fusese vorba despre tandrețe. Pe de altă parte, nu putea spune cu nici un chip despre ce anume fusese vorba. Fusese vorba despre o intimitate mai puțin obișnuită. Aceasta rezultase, fără îndoială, din faptul că ea era soția lui Jamie Fraser și ea știa ce sentimente avea el față de Jamie. A lăsat-o deoparte pe Claire Fraser și s-a concentrat asupra nepotului său.

Fără îndoială că doamna Woodcock era o femeie plăcută și fără îndoială că era mult prea apropiată de Henry, având în vedere că era măritată cu un rebel – Henry îi spusese acest lucru – și doar Dumnezeu știa dacă și când se va mai întoarce. Era bine că nu exista pericolul ca Henry să-și piardă capul și să se însoare cu ea. Își putea imagina ce scandal ar fi izbucnit, dacă el ar fi venit acasă cu văduva unui tâmplar, oricât de încântătoare ar fi fost. A zâmbit când s-a gândit la asta. Avea un sentiment de milă față de doamna Woodcock. Trebuia avut în vedere faptul că ea îi salvase viața lui Henry.

Deocamdată. Acest gând nesuferit îl sâcâia.

Îl înțelegea pe Henry, care nu mai voia să se supună altei operații.

Mai exista și teama că băiatul s-ar fi putut să nu reziste încă unei operații. Pe de altă parte însă, Henry nu putea rămâne așa. Ar slăbi și ar muri în momentul în care boala și durerea i-ar fura și ultimul strop de vitalitate. Nici măcar atracțiile carnale ale doamnei Woodcock nu puteau să-l mai țină în viață.

Nu, fără discuție că operația trebuia făcută, și cât mai curând. În urma conversațiilor pe care le avusese cu doctorul Franklin, bătrânul domn îi vorbise despre un prieten al său, doctorul Benjamin Rush, care pretindea că

este cel mai bun medic. Doctorul Franklin i-a cerut lui Grey să-i facă o vizită prietenului său, dacă va ajunge vreodată în orașul acela. Franklin i-a dat, de altfel, și o scrisoare de recomandare. Grey se îndrepta tocmai spre casa doctorului, sperând că acesta va lua el însuși parte la operația lui Henry sau îi va recomanda pe cineva care să o facă; indiferent dacă băiatul voia sau nu, operația trebuia să se facă. Grey nu-l putea duce acasă în Anglia în starea în care se găsea și le promisese atât lui Minnie, cât și fratelui său, că-l va aduce acasă pe fiul lor cel mic, dacă se mai afla în viață.

A alunecat pe o piatră de pavaj murdară de noroi, a scos un *hoop!* și s-a înclinat într-o parte, cu mâinile întinse, pentru a-și recăpăta echilibrul. Și-a revenit și și-a aranjat ținuta demn, ignorând chicotelile a două lăptărese care îl priviseră.

La naiba, Claire Fraser își făcuse din nou loc în gândurile lui. De ce?... Bineînțeles că din cauza asta! Din cauza eterului, cum numea ea compusul. Îi ceruse un recipient cu nu știu ce acid și îi spusese că avea nevoie de el, pentru a face eter. Nu era vorba despre eterul acela care ținea de un anumit tărâm, ci despre o substanță care îi făcea pe oameni să intre într-o stare de inconștiență, astfel încât să poată fi operați... fără a avea dureri.

S-a oprit în mijlocul străzii și a rămas nemișcat. Jamie îi povestise despre experimentele pe care le făcuse soția lui cu substanța aceea, despre minunata operație pe care i-o făcuse unui băiat care devenise cu totul inconștient, după care Claire îl tăiase la abdomen, îi operase organul în neregulă și îl cususe la loc. După asta, băiatul se arătase a fi sănătos-tun.

Și-a încetinit mersul, gândind febril. Oare ar veni? Ar fi trebuit să întreprindă o călătorie pornind de la Fraser's Ridge, deși să parcurgă drumul de acolo până la malul oceanului nu ar fi fost un lucru tocmai neplăcut. Era vară, vremea era frumoasă, călătoria putea fi dusă la bun sfârșit în mai puțin de două săptămâni. Și dacă ea ar fi venit la Washington, el ar fi putut aranja să fie adusă cu un vas la Philadelphia. Avea relații în marină.

Cât? Cât de mult i-ar fi luat... dacă ar fi acceptat să vină? Mai bine spus, cât mai avea Henry de trăit?

A fost smuls din gândurile sale de ceea ce părea a fi o mică revoltă în capătul străzii pe care se afla. Câteva persoane, majoritatea bete, judecând după comportament, țipau, se îmbrânceau și fluturau batiste. Un om bătea o tobă cu mult entuziasm, dar fără pricepere, iar doi copii duceau un banner roșu, pe care nu era scris nimic.

S-a lipit de o clădire, pentru a le face loc să treacă. Nu au trecut, ci s-au strâns în fața unei case situate de cealaltă parte a străzii și au început să strige sloganuri în engleză și în germană.

A înțeles că se striga „Libertate!" și „Rush! Rush! Rush!"

Dumnezeule, aceea trebuia să fie chiar casa pe care o căuta! Casa doctorului Rush. Oamenii care scandau păreau a fi binedispuși. Nu s-ar fi spus că aveau de gând să-l ungă pe doctor cu smoală, pentru ca apoi să-l „îmbrace" în fulgi, procedeu care făcea deliciul mulțimii sau cel puțin așa i se spusese lui Grey.

S-a apropiat cu mare grijă de o femeie tânără și a bătut-o pe umăr, strigând în urechea ei, pentru a se face auzit:

– Îmi cer scuze!

Femeia s-a întors, i-a observat vesta cu fluturi și a zâmbit. Grey a zâmbit la rândul lui, strigând:

– Îl caut pe domnul doctor Benjamin Rush. Este acasă?

– Da, este, a spus un tânăr, care se afla alături de femeie și care a ridicat imediat din sprâncene. Aveți treabă cu doctorul Benjamin Rush?

– Am o scrisoare de recomandare către dânsul de la un anume doctor Franklin, un prieten…

Tânărul a zâmbit larg și, înainte de a putea spune ceva, ușa casei s-a deschis și a apărut în prag un bărbat suplu, bine îmbrăcat, de vreo treizeci de ani. S-a auzit un murmur din mulțime și domnul acela, care era mai mult ca sigur doctorul Rush, a ridicat mâinile, râzând. Pentru moment, s-a făcut liniște pentru că domnul s-a aplecat, vrând să stea de vorbă cu cineva din mulțime. Omul a intrat în casă pentru a-și pune haina și a ieșit după puțină vreme. A coborât treptele din fața ușii în ropote de aplauze și apoi mulțimea și-a continuat drumul.

– Veniți și dumneavoastră! i-a strigat în ureche tânărul căruia îi vorbise puțin mai devreme. Vom avea bere gratis!

În acest fel, Lordul John Grey s-a trezit într-o tavernă mare, la prima aniversare a Declarației de Independență. S-au ținut discursuri politice, iar vorbitorii s-au dovedit a fi diferiți din punctul de vedere al patimii și al talentului oratoric de care dispuneau. Astfel a aflat Grey că doctorul Rush nu era doar un foarte bogat simpatizant al rebelilor, dar și că era el însuși rebel. De fapt, atât Rush, *cât și* doctorul Franklin au semnat importantul document.

S-a răspândit vorba că Grey ar fi un prieten al lui Franklin, drept care s-a bucurat de ovații și a fost purtat prin mulțime până ce s-a trezit față-n față cu Benjamin Rush.

Pentru Grey, nu era prima dată când se găsea față-n față cu un infractor și de aceea și-a păstrat calmul. Era clar că se găsea într-un moment cu totul nepotrivit pentru a-i prezenta doctorului situația nepotului său, mulțumindu-se doar să-i strângă mâna tânărului medic și să se refere la faptul că îl cunoștea pe Franklin. Rush a fost deosebit de amabil și i-a strigat lui Grey că ar trebui să-l viziteze acasă, când vor avea amândoi timp pentru asta, poate în dimineața zile următoare.

Grey a primit propunerea cu mare bucurie și s-a retras prin mulțime, sperând că reprezentanții Coroanei Britanice nu aveau să-l spânzure pe Rush, înainte ca acesta să se fi ocupat de Henry.

Un zgomot care se auzea în stradă a pus capăt petrecerii.

Se auzeau strigăte și zgomote făcute de niște proiectile în fața clădirii. Unul dintre aceste proiectile, care s-a dovedit a fi o piatră de pavaj plină de noroi, a spart un geam și astfel au pătruns în interiorul tavernei strigătele „Trădătorilor! Renegaților!"

– Tăceți din gură, lingăilor! a strigat cineva din tavernă.

Pe geamul spart și pe ușa deschisă au pătruns pietre și bulgări de noroi și au răsunat strigăte cu iz patriotic de genul: „Dumnezeu s-o aibă-n pază pe regină".

– Să-i jugănim pe regaliști! a strigat tânărul cu care Grey stătuse de vorbă mai devreme, și jumătate din clienții tavernei au ieșit repede, în timp ce alții se chinuiau să rupă picioarele scaunelor sau ascultau discursul care începuse.

Grey și-a făcut griji, gândindu-se că Rush va fi atacat de către loialiștii din stradă și va avea de suferit înainte de a se putea ocupa de Henry, dar doctorul și alți câțiva rebeli importanți au ieșit din local prin bucătărie.

Grey a rămas în tovărășia unui bărbat din Norfolk, al cărui nume era Paine, un ins slab, prost îmbrăcat, cu nasul mare și cu opinii foarte bine conturate în ceea ce privea libertatea și democrația, și care stăpânea un număr remarcabil de epitete legate de rege. Pentru că nu avea cum să-și expună opiniile contrare, Grey s-a scuzat și a încercat să facă întocmai ca Rush, adică să părăsească localul pe ușa din spate, deoarece confruntarea de afară atinsese un punct culminant, pentru ca totul să se termine cu fuga loialiștilor. Oamenii au început să se întoarcă în tavernă, unii indignați, alții felicitându-se

reciproc. Printre aceștia era și un bărbat brunet, înalt și suplu, care a privit în jur și a încremenit când l-a văzut pe Grey.

Grey s-a îndreptat spre el, sperând că nu i se auzeau bătăile inimii, deși era zgomot în stradă.

– Domnule Beauchamp! a exclamat el, apucându-l pe Perseverence Wainwright de mână. Gestul ar fi putut părea o cordială strângere de mână, dar era de fapt unul prin care Grey arăta clar că nu avea de gând să-i dea drumul omului pe care îl întâlnise. Am putea schimba o vorbă, domnule?

Nu a vrut să îl ducă în casa pe care o închiriase pentru el și Dottie. Fata nu avea cum să-l recunoască, pentru că nici nu venise pe lume când Percy dispăruse din viața lui Grey. Era vorba doar despre instinctul care îl împiedica să dea unui copil mic un șarpe veninos să se joace.

Percy nu a vrut să-l ducă acolo unde locuia *el*. Probabil nu voia ca Grey să afle unde stă, pentru că poate își dorea la un moment dat să dispară. Grey a fost de acord cu sugestia lui Percy de a merge într-un loc numit Southeast Square.

– Este un câmp unde vin cei care au vreme de pierdut. Acolo îi îngroapă pe cei care nu sunt din oraș.

– Un loc foarte potrivit, a spus Grey, dar Percy fie că nu l-a auzit, fie s-a prefăcut că nu îl aude.

Au avut ceva cale de străbătut, dar nu au vorbit mult, pentru că străzile erau pline de oameni. Deși toată lumea părea a sărbători și se vedeau drapele din loc în loc – toate având pe ele stele, deși Grey nu văzuse două drapele la fel; erau diferite ca mărime și în varii culori. Unele erau alcătuite din fâșii roșii, albe și albastre, altele erau doar din fâșii roșii și albe – iar în aer se simțea bucuria, dar și pericolul. Poate că Philadelphia era capitala rebelilor, dar în nici un caz nu era un bastion.

În Southeast Square era liniște, așa cum era de așteptat în cazul unui cimitir. Erau doar câteva plăci din lemn care marcau morminte. Pe acele plăci se citeau diferite lucruri despre persoanele îngropate sub ele. Nimeni nu își permisese să facă monumente funerare din piatră. Cu toate acestea, un suflet caritabil a înălțat în mijlocul acelui câmp o cruce din piatră. Fără a fi discutat între ei, cei doi s-au îndreptat către acea cruce, urmând cursul unui mic pârâu.

Grey se gândise că era posibil ca Percy să-l fi invitat în acel loc ca să aibă timp să se gândească. Era foarte bine, pentru că avusese și el timp să se gândească. Tocmai de aceea, când Percy s-a așezat lângă crucea din piatră, Grey nu s-a mai ostenit să înceapă conversația despre vreme.

– Povestește-mi despre cea de-a doua soră a baronului Amandine, a spus Grey, stând înaintea lui Percy.

Percy a clipit uluit, dar apoi a zâmbit, spunând:

– Zău așa, John, mă uimești. Claude nu ți-a povestit despre Amelie, de asta sunt sigur.

Grey nu a replicat în nici un fel, ci și-a dus mâinile la spate, așteptând. Percy s-a gândit vreme de o clipă și apoi a scuturat din cap, zicând:

– Așa este. A fost sora mai mare a lui Claude. Soția mea, Cecile, este sora lui mai mică.

– A fost, a repetat Grey. Deci a murit.

– A murit cu aproximativ patruzeci de ani în urmă. De ce te interesează?

Percy a scos o batistă cu care și-a tamponat tâmplele. Era cald și cămașa lui Grey era udă.

– Unde a murit?

– Într-un bordel din Paris.

Grey a înmărmurit. Percy a observat acest lucru și a zâmbit, spunând:

– Dacă vrei să știi, John, îl caut pe fiul ei.

Grey l-a privit o clipă cu ochi mari, pentru ca apoi să se așeze lângă el. A simțit că piatra era caldă.

– Bine, a spus el după o clipă. Povestește-mi, dacă ești așa de bun.

Percy l-a privit dintr-o parte. Era neliniștit, dar continua să fie amuzat.

– Sunt lucruri pe care nu ți le pot spune, John, după cum cred că îți dai și tu seama. Apropo, am auzit că între secretarii de stat britanici sunt discuții privitoare la cel căruia trebuie să-i fac oferta mea. Acest lucru este rezultatul acțiunilor tale, presupun. Mulțumesc!

– Nu schimba subiectul. Nu te-am întrebat nimic despre oferta pe care ai făcut-o. *Încă nu am făcut-o.* Te întrebam despre Amelie Beauchamp și despre fiul ei. Nu văd nici o legătură cu cealaltă problemă, astfel încât trag concluzia că aceste două persoane înseamnă ceva pentru tine. Bineînțeles că nu îmi poți spune nimic despre problema spinoasă, a continuat Grey, înclinându-se puțin, dar cred că acest mister legat de sora baronului pare a avea în sine ceva personal.

– Are, a replicat Percy, începând să se gândească. Privirea i s-a îngustat, dar erau, totuși, aceiași ochi căprui de culoarea vinului de Xeres. Degetele lui au bătut scurt darabana pe piatră și apoi s-au oprit. S-a întors spre Grey, având aerul că luase o hotărâre.

– Prea bine, câine ce ești, a spus el. Dacă *nu-ți spun*, ești în stare să mă urmărești prin toată Philadelphia pentru a-ți da seama ce caut eu aici.

Grey avea oricum acea intenție, dar a scos un sunet care ar fi putut suna ca o încurajare, înainte de a întreba:

– *De ce* ești tu aici?

– Caut un tipograf care se numește Fergus Fraser

Grey a clipit des, deoarece nu se aștepta la un răspuns concret.

– Cine este…?

Percy a ridicat o mână, mișcându-și degetele, în vreme ce vorbea.

– Este în primul rând primul fiu al unui anume James Fraser, un fost iacobin notoriu și, cel puțin așa cred, un rebel, la fel ca și tatăl lui. Bănuiesc că el este fiul lui Amelie Beauchamp.

Se vedeau libelule albastre și roșii pe malul apei și Grey a avut impresia că una dintre acele insecte i-a zburat pe lângă nas.

– Vrei să spui că James Fraser are un fiu nelegitim cu o prostituată franțuzoaică descendentă a unei vechi familii nobiliare?

Nu era șocat și izbutea să vorbească pe un ton calm.

Percy a izbucnit în râs, spunând:

– Nu. Tipograful *este* fiul lui Fraser, dar este adoptat. L-a luat pe băiat de la un bordel din Paris cu peste treizeci de ani în urmă. O picătură de sudoare i s-a scurs lui Percy pe ceafă și el a șters-o. Căldura zilei făcuse ca apa de colonie să se simtă și mai tare pe piele. Grey a simțit mirosul de ambră, garoafă și mosc.

– Amelie a fost, cum am spus, sora mai mare a lui Claude, a continuat Percy. În adolescență a fost sedusă de un bărbat care era mai în vârstă decât ea, un nobil căsătorit, cu care a avut un copil. În mod normal, ar fi trebuit ca ea să fie măritată repede cu un soț care să reprezinte o partidă convenabilă, doar că soția nobilului a murit subit, iar Amelie a făcut scandal, susținând că, din moment ce era liber, trebuia să o ia în căsătorie *pe ea.*

– Nu a vrut să facă asta?

– Nu, dar tatăl lui Claude a vrut. Cred că s-a gândit că, printr-o asemenea căsătorie, va crește averea familiei sale. Contele a fost foarte bogat și, deși nu era angrenat în politică, a avut o anumită… poziție.

La început, bătrânul baron Amandine a fost de acord să fie discret, dar când și-a dat seama ce posibilități existau, a devenit mai îndrăzneț și a amenințat să facă tot felul de lucruri, începând de la a înainta o plângere către rege – asta pentru că bătrânul Amandine era o prezență activă la Curte, spre deosebire de fiul său – până la a intenta un proces pentru obținerea de despăgubiri și la a înainta o scrisoare Bisericii în vederea excomunicării.

– Ar fi putut face asemenea lucruri? a întrebat Grey fascinat, în ciuda faptului că se îndoia de veridicitatea celor spuse de Percy.

Percy a zâmbit fugar, spunând:

– Ar fi putut înainta o plângere către rege. Oricum, nu a avut ocazia să treacă la acest demers. Amelie a dispărut.

Fata dispăruse de-acasă într-o noapte, luându-și bijuteriile. S-a crezut că poate ea a intenționat să fugă la iubitul ei, sperând că acesta se va căsători cu ea, dar contele nu a vrut să știe nimic în legătură cu aceasta și nimeni nu a venit să spună că o văzuse când părăsise *Trois Flèches* sau că o zărise intrând în reședința din Paris a contelui St. Germain.

– Și crezi că, printr-o împrejurare oarecare, ea a ajuns într-un bordel din Paris? a întrebat Grey cu îndoială. În ce fel? Și dacă ar fi așa, cum ai descoperit acest lucru?

– Am găsit un act de căsătorie.

– Ce?

– Un contract de căsătorie între Amelie Elise LeVigne Beauchamp și Robert François Quesnay de St. Germain. Acest contract este semnat de ambele părți și de către un preot. Se afla în biblioteca de la *Trois Flèches*, în Biblia familiei. Claude și François nu sunt foarte religioși, a spus Percy, clătinând din cap.

– Și tu ești?

Această întrebare l-a făcut pe Percy să râdă. Grey știa foarte bine care sunt sentimentele lui în legătură cu religia.

– Eram plictisit, a spus Percy, fără a încerca să se scuze în vreun fel.

– Cred că viața la *Trois Flèches* era destul de plicticoasă, dacă ai ajuns tu să citești Biblia. Ajutorul de grădinar și-a dat cumva demisia?

– Dacă… oh, Emile! a exclamat Percy, zâmbind larg. Nu, dar în luna aceea a avut un puseu teribil de *grippe*. Nici măcar nu mai putea să respire pe nas, bietul de el.

Grey a avut un impuls irezistibil de a izbucni în râs, dar s-a abținut, iar Percy a continuat:

– De fapt, nu *am citit-o*, am memorat cele mai mari pedepse. Pe mine m-a interesat de fapt coperta.

– Împodobită cu o grămadă de pietre prețioase, nu-i așa? l-a întrebat Grey sec, iar Percy l-a privit jignit.

– Lucrurile nu au *întotdeauna* legătură cu banii, John, nici chiar pentru oameni ca tine, care au bani din belșug.

– Îmi cer scuze, a replicat Grey. De ce te-ai oprit, totuși, asupra Bibliei?

– Trebuie să știi că eu sunt un legător de carte foarte priceput, a spus Percy, luându-și un aer de mândrie. Am învățat meseria asta în Italia, propunându-mi să-mi câștig traiul din ea, după ce tu mi-ai salvat viața, și simt nevoia să-ți mulțumesc pentru asta.

Când a rostit aceste ultime cuvinte, Percy l-a privit cu atâta seriozitate încât Grey s-a intimidat puțin.

– Cu plăcere, a spus el răgușit, privind o omidă verde care umbla pe cizma lui.

– Oricum, a continuat Percy fără a-și pierde șirul ideilor, am descoperit documentul amintit. Am auzit, bineînțeles, despre scandalul care a avut loc în familie și am recunoscut numaidecât numele inserate în document.

– I-ai pus baronului întrebări în legătură cu el?

– Da. Chiar, ce impresie ți-a făcut Claude?

Grey s-a gândit că Percy fusese întotdeauna ca argintul viu și nu își pierduse vioiciunea nici măcar odată cu înaintarea în vârstă.

– Nu se pricepe la jocul de cărți, dar are o voce minunată… Cântă?

– Da, cântă, și ai dreptate în ceea ce privește abilitatea sa la jocul de cărți. Poate să păstreze un secret atunci când vrea, dar nu este în stare să mintă. Ai fi uimit să vezi ce bună este în anumite împrejurări onestitatea pură, a adăugat Percy gânditor. Cred că ea are legătură cu cea de-a opta poruncă.

Grey a mormăit ceva care semăna cu „onoarea din pantaloni", dar a tușit apoi și l-a rugat pe Percy să continue.

– Nu știa despre contractul de căsătorie. Sunt sigur de asta. A fost uimit și, după ceva vreme – „foarte îndrăzneț și direct" ai spune tu, dar nu și el – și-a dat acordul pentru ca eu să mă ocup de această chestiune.

Grey a ignorat tonul lui Percy, care se flata pe sine însuși, dacă asta făcea, și a pus omida într-o tufă care părea să fie comestibilă.

– Ai căutat preotul, a spus el sigur pe sine.

Percy a râs cu reală plăcere sau cel puțin așa se părea. Grey și-a dat seama, oarecum șocat, că, așa cum el bănuia ce gândește Percy, și Percy bănuia ce gândește el. Ei comunicaseră ani de zile despre toate aspectele care erau legate de normele impuse de diferitele state și de cele care aveau legătură cu păstrarea anumitor secrete. Percy știa cu cine stătea de vorbă, în vreme ce Grey nu știa.

– Da, așa am făcut. Era mort… omorât. A fost ucis într-o seară când se dusese la un enoriaș din parohia lui pentru a-i da ultima împărtășanie. Ce întâmplare teribilă. Totul s-a petrecut la o săptămână după ce a dispărut Amelie Beauchamp.

Tot ce povestea Percy începea să stârnească interesul profesional al lui Grey, deși continua să fie prudent.

– Următoarea persoană căreia te-ai fi putut adresa era contele, dar dacă a fost în stare să ucidă un preot pentru a-și putea păstra secretele, era periculos să faci așa ceva, a spus Grey. Cred că te puteai adresa servitorilor.

Percy a dat din cap cu colțurile gurii lăsate, în semn de respect pentru perspicacitatea lui Grey:

– Contele era mort și el sau poate că a dispărut. Avea reputație de vrăjitor, lucru foarte ciudat, iar el a murit la zece ani după dispariția lui Amelie. Da, i-am căutat, într-adevăr, pe vechii lui servitori. I-am și găsit pe câțiva dintre ei. Există oameni pentru care contează cu adevărat doar banii, iar unul dintre aceștia era ajutorul birjarului. La două zile după ce Amelie a dispărut, el a dus un covor la o casă de toleranță din apropiere de Rue Faubourg. Este vorba despre un covor foarte greu, cu miros de opiu. El a recunoscut acest miros pentru că o dată a transportat o trupă de acrobați chinezi care veniseră să distreze invitații de la o petrecere ce urma să aibă loc pe proprietatea contelui.

– Și așa se face că tu ai ajuns la bordel, unde banii…

– Se spune că apa este un solvent universal, a replicat Percy, dând din cap. Așa se spune, dar nu este așa. Ai putea lua un bărbat, l-ai putea băga într-un butoi cu apă rece ca gheața și l-ai putea lăsa acolo o săptămână. Ai realiza mult mai puțin decât dacă i-ai oferi o cantitate mică de aur.

Grey a remarcat sintagma „rece ca gheața" și i-a făcut lui Percy semn să continue.

– A fost nevoie de timp. A fost necesar să fac mai multe vizite, mai multe încercări. Matroana era o adevărată profesionistă, în sensul că, indiferent cine o plătise pe predecesoarea ei, o plătise foarte bine, iar portarului, care era destul de în vârstă, îi fusese tăiată limba la o vârstă fragedă, tocmai pentru a ocupa acel post.

Bineînțeles că prostituatele nu fuseseră acolo când s-a adus covorul cu pricina.

Oricum, se informase cu răbdare în legătură cu rudele prostituatelor care lucrau la momentul respectiv în bordel, pentru că unele ocupații se transmit în familie. După luni de cercetări, descoperise o bătrână care lucrase pe vremuri în casa de toleranță și care a recunoscut miniatura Ameliei, pe care el o luase de la *Trois Flèches*.

Fata fusese adusă, într-adevăr, la bordel, când sarcina se afla într-un stadiu oarecum avansat. Acest lucru nu era cu adevărat important, căci mai existau clienți cu astfel de gusturi. Câteva luni mai târziu, ea a adus pe lume un fiu. A supraviețuit nașterii, dar a murit un an mai târziu, în timpul epidemiei de gripă.

– Nici nu aș putea îndrăzni să-ți povestesc, dragul meu, prin ce dificultăți am trecut pentru a afla ceva despre un copil născut într-o casă de toleranță din Paris acum patruzeci și ceva de ani, a spus Percy, oftând și folosind din nou batista.

– Bine, dar numele tău este Perseverence, i-a spus Grey sec, în timp ce Percy i-a aruncat o privire ucigătoare.

– Știi, a spus Percy încet, cred că tu ești singura persoană din lume care cunoaște acest amănunt.

După expresia pe care o avea, s-ar fi putut spune că și-ar fi dorit ca nici măcar Grey să nu îi știe prenumele real.

– Nu voi spune nimănui secretul, l-a asigurat Grey. Cel puțin nu pe acesta. Ce ai reușit să afli despre Denys Randall-Isaacs?

Această abordare s-a dovedit a fi una potrivită. Fața lui Percy lucea în soare, de parcă ar fi fost din mercur. Într-o fracțiune de secundă, omul își recăpătase stăpânirea de sine. Cu toate astea, era prea târziu.

Grey a râs, fără să-l fi distrat însă ceva și s-a ridicat în picioare, spunând:

– Mulțumesc, Perseverence.

Apoi s-a îndepărtat, trecând printre mormintele celor săraci și fără de nume.

Seara, după ce toți cei din casă s-au culcat, el a luat pana și călimara ca să le scrie lui Arthur Norrington, lui Harry Quarry și fratelui său. Cu puțin înainte de răsăritul soarelui, a început să-i scrie lui Jamie Fraser. Nu îi mai scrisese de doi ani.

59

BĂTĂLIA DE LA BENNINGTON

Tabăra generalului Burgoyne
11 septembrie 1777

Fumul din câmpiile care arseseră și care mai continuau să ardă plutea deasupra taberei și plutise deasupra ei de zile-n șir. Americanii continuau să se retragă, distrugând recoltele în drumul lor.

Când a sosit scrisoarea, William era în tovărășia lui Sandy Lindsay și discuta despre cea mai bună modalitate de a pregăti un curcan, pentru că una dintre călăuzele lui Lindsay tocmai adusese unul.

Probabil că William și-a imaginat că asupra taberei s-a lăsat o cumplită liniște, că pământul s-a cutremurat, că i s-a crăpat tâmpla în două. Dar era limpede că se întâmplase, într-adevăr, ceva.

În aer plutea o schimbare, era ceva diferit în felul de a vorbi și de a se mișca al oamenilor din jur. Balcarres a simțit și el acest lucru și a încetat să mai examineze aripa curcanului, privindu-l pe William cu sprâncenele ridicate.

– Ce e? a întrebat William.

– Nu știu, dar nu e bine, a replicat Balcarres, lăsând curcanul în mâinile ordonanței, ridicându-se în picioare și îndreptându-se spre cortul lui Burgoyne. William l-a urmat îndeaproape.

L-au găsit pe Burgoyne cu buzele strânse, alb de furie. Ofițerii mai înalți în grad erau strânși în jurul lui și vorbeau încet, vizibil șocați.

Căpitanul, Sir Francis Clarke, ofițerul de ordonanță al lui Burgoyne, a apărut din spatele ofițerilor și când a trecut pe lângă el, Balcarres l-a apucat de cot, întrebându-l:

– Francis, ce s-a întâmplat?

Căpitanul Clarke era vizibil agitat. El a privit înapoi, către cort, apoi i-a tras pe cei doi tineri ofițeri după el, până într-un loc în care nu puteau fi auziți și a spus:

– Howe nu mai vine.

– Nu vine? a întrebat William prostește. Dar… el nu mai pleacă din New York?

– Pleacă, l-a informat Clarke, ținând buzele atât de strânse, încât era o minune că putea vorbi. Pleacă să invadeze Pennsylvania.

– Dar… Balcarres s-a uitat către intrarea în cort, pentru ca apoi să-și întoarcă privirea spre Clarke.

– Exact.

William începea să înțeleagă care erau adevăratele proporții ale dezastrului. Nu doar că generalul Howe ignora pur și simplu planul lui Burgoyne, dar alegând să meargă în Philadelphia și să nu înainteze pe Hudson, pentru a-și uni forțele cu ale lui Burgoyne, Howe îl lăsa singur, fără ajutor și fără provizii.

Cu alte cuvinte, trebuiau să se descurce singuri, separați de caravanele cu provizii, având neplăcuta perspectivă de a-i urmări pe americani prin sălbăticie, unde nu li se lăsase nimic din ceea ce ar fi putut să le fie util, sau să se întoarcă în Canada, trecând prin sălbăticie.

Balcarres se agitase cât vorbise Sir Francis, trecându-și palma peste față și clătinând din cap.

– Știu ce gândiți, vă rog să mă scuzați, distinși domni.

– Unde te duci? l-a întrebat William.

Clerke l-a privit, zicând:

– Să-i spun doamnei Lind cum stau lucrurile. Cred că este mai bine să știe.

Doamna Lind era soția unui ofițer de rang înalt și amanta generalului Burgoyne.

Indiferent dacă doamna Lind făcuse uz de darurile cu care o înzestrase natura sau dacă firea instabilă a generalului ieșise în evidență, fapt e că efectul

scrisorii lui Howe s-a estompat. *Indiferent ce ai vrea să spui despre el*, îi comunica William Lordului John într-una dintre scrisorile pe care i le trimitea săptămânal, *el știe care sunt beneficiile anumitor decizii și ale acțiunilor efectuate rapid. Am încetat să mai urmărim grosul forțelor americane. Cei mai mulți dintre caii noștri au fost abandonați, au fost furați sau au fost mâncați. Mie aproape că mi s-au rupt pingelele cizmelor.*

Între timp, am obținut informații de la una dintre călăuzele noastre, conform cărora orașul Bennington din apropiere este un loc în care se strâng proviziile pentru armata americană. S-a raportat, de asemenea, că paza nu este asigurată de foarte mulți oameni. Generalul l-a trimis pe colonelul Baum, unul dintre ofițerii care îi comandă pe militarii din Hessa, cu cinci sute de oameni, pentru a obține astfel atât de necesarele provizii. Plecăm în zori.

Nu știa dacă acest lucru se întâmplase în urma discuției pe care o avusese cu Balcarres când fuseseră amândoi beți, dar acum se spunea despre el că era „bun cu indienii". Pe de altă parte, se cunoștea faptul că el știa destul de bine germana. De aceea s-a trezit că, în dimineața zilei de 12 august, a fost trimis în misiune împreună cu oamenii colonelului Baum, printre care se numărau și dragoni din Brunswick, două piese de artilerie cu ghiulele de trei livre și o sută de indieni.

Se raportase că americanii aveau să primească vite mânate din New England, care urmau a fi adunate în Bennington. Tot la Bennington urmau să sosească multe căruțe cu porumb, grâu și alte lucruri strict necesare.

Era o minune că nu ploua când au pornit, și acest lucru i-a făcut să fie optimiști pe cei care luau parte le expediție. Rațiile fuseseră mici cam o săptămână. După cum William știa foarte bine, atunci când te deplasai fie și numai o zi fără mâncare consistentă, părea a fi o perioadă foarte lungă.

Mulți dintre indieni erau călare, încercuind marea masă de soldați, și porneau înainte pentru a cerceta drumul, întorcându-se apoi pentru a-i călăuzi pe ceilalți prin acele locuri unde drumul – în cel mai bun caz, o cărare – abandonase lupta și fusese absorbit de pădure sau se înecase într-unul dintre râurile umflate care coborau din munți. Bennington se afla în apropierea unui râu, care se numea Walloomsac și, pe măsură ce înaintau, William discuta în voie cu un locotenent din Hessa, care avea ca punct de pornire întrebarea dacă nu cumva proviziile ar fi putut fi transportate pe plute în josul apei, pentru a fi recuperate în aval.

Discuția era una cu totul teoretică, deoarece nici unul dintre ei nu știa încotro se îndreaptă apele acelui râu sau dacă era navigabil. Oricum, le-a dat celor doi bărbați șansa de a-și exersa a doua limbă pe care o știau și de-a avea astfel sentimentul că timpul trecea mai ușor pe timpul marșului, de-a lungul unei zile călduroase.

– Tatăl meu a petrecut mult timp în Germania, i-a spus William domnului Ober-Leutenant[1] Gruenwald într-o germană școlărească. Lui foarte mult i-a plăcut mâncarea în Hanovra.

Gruenwald, care era din Hesse-Cassel, și-a răsucit un pic mustața și a ținut să spună că până și cei din Hanovra se pricep să frigă o vacă și să fiarbă niște cartofi care să servească drept garnitură.

A adăugat că mama lui pregătea un preparat din carne de porc și mere, cu vin roșu, nucșoară și scorțișoară, de-ți lăsa gura apă.

Transpirația curgea pe fața lui Gruenwald, lăsând dâre pe pielea acoperită de praf și umezind gulerul tunicii sale de un albastru deschis. Ofițerul și-a scos cascheta înaltă și și-a șters capul cu o batistă uriașă, în carouri, care era pătată, deoarece mai fusese folosită de nenumărate ori până atunci.

– S-ar putea să nu găsim scorțișoară azi, a spus William. Poate găsim, totuși, un porc.

– Dache gasim, eu prășesc pentru tine, l-a asigurat Gruenwald. În ce prifește mere... Locotenentul s-a întrerupt, băgând mâna sub tunică și scoțând de acolo câteva mere pădurețe, roșii, pe care le-a împărțit cu William... În ce prifește mere, eu ai o mulțime, eu ai...

Strigătele unui indian care se întorcea în lungul coloanei l-au făcut pe ofițerul german să se întrerupă. Războinicul roșu a întins un braț în urma sa, strigând:

– Râu!

Acel cuvânt a înviorat coloanele amorțite și William i-a văzut pe cei din cavalerie, care au ținut neapărat să poarte cizmele înalte și săbiile late, deși nu dispuneau de cai și aveau de suferit din cauza asta, cum reveneau la viață și vociferau nerăbdători.

Un alt strigăt s-a auzit venind din față:

– Balegă de vacă!

---

[1] Locotenent-major (lb. germană) (n.tr.)

Acele cuvinte au stârnit bucurie și râsete în rândul militarilor, care au început să înainteze mai cu viață. William l-a văzut pe colonelul Baum, care încă mai avea cal, ieșind din coloană, așteptând pe marginea drumului și aplecându-se din când în când, pentru a le spune câteva cuvinte ofițerilor care treceau pe lângă el.

William a văzut-o pe ordonanța sa arătând cu degetul un delușor.

– Ce zici...? a spus el, întorcându-se către Gruenwald și descoperind cu stupoare că locotenentul-major îl privea cu niște ochi goi și cu gura căscată. Mâna i-a căzut pe lângă corp, iar cascheta înaltă i s-a rostogolit în praf. William a observat că un fel de vierme roșu se prelingea de sub părul negru al lui Gruenwald.

Ofițerul german s-a prăbușit pe spate în mijlocul drumului, cu fața albită de atâta praf.

– Rahat! a exclamat William, dându-și seama ce se întâmpla. *Ambuscadă!* a urlat el mai apoi. *Das ist ein Überfall!*[1]

Din coloană au izbucnit strigăte de panică și trosnet de crengi. William l-a apucat pe Gruenwald de subsuori și l-a dus la adăpost între niște pini. Locotenentul-major era încă în viață, deși tunica lui era udă de sudoare și de sânge. William s-a asigurat de faptul că ofițerul german avea în mână pistolul încărcat, înainte de a-l scoate pe-al său și de a se repezi spre Baum, care se ridicase în șa, privea în jur și striga ordine în germană.

A înțeles câte un cuvânt, două și a tot privit în jur pentru a-și da seama dacă pricepea ordinele colonelului, judecând după acțiunile militarilor din Hessa. A zărit un mic grup de călăuze care alergau spre el și le-a pornit în întâmpinare.

– Sunt al dracului de mulți rebeli! a spus una dintre călăuze, gâfâind și arătând cu degetul în urma sa. Vin!

– Unde sunt? Cât sunt de departe?

William se simțea ca și când ar fi fost pe cale să-și iasă din piele, dar s-a străduit să stea liniștit să vorbească, păstrându-și calmul, să respire.

Erau la o distanță de o milă, poate două. După ce a aflat asta, a început să respire și a reușit să întrebe câți erau. Erau două sute, poate mai mulți. Erau înarmați cu muschete, dar nu dispuneau de piese de artilerie.

---

[1] Suntem atacați! (lb. germană) (n.tr.)

– Foarte bine, a spus William. Întoarceți-vă și stați cu ochii pe ei.

După ce a rostit aceste cuvinte, s-a întors și a pornit spre colonelul Baum, simțind, în mod ciudat, că drumul nu se mai afla acolo unde ar fi trebuit să fie.

Au acționat eficient, refugiindu-se în spatele unor valuri de pământ sau al unor baricade alcătuite din trunchiuri de copaci. Armele au fost duse pe vârful dealului și apoi au fost îndreptate asupra drumului.

Era posibil să fi fost două sute de oameni în primul val, dar era imposibil să-i numeri când țâșneau printre copaci. William a văzut mișcare și a tras, dar fără a spera că va nimeri pe cineva. Valul acela de oameni a ezitat, dar nu pentru multă vreme.

Apoi în spatele rebelilor s-a auzit o voce puternică:

– Să-i luăm acum, că de nu, în seara asta, Molly Shark ajunge văduvă!

– Ce? a întrebat William, nevenindu-i să creadă ce auzise.

Indiferent ce voise să spună bărbatul respectiv, cuvintele lui au avut un efect puternic, pentru că dintre copaci au ieșit foarte mulți bărbați care s-au repezit asupra tunurilor. Militarii care aveau în grijă piesele de artilerie au fugit împreună cu alți camarazi.

Rebelii au trecut repede la treabă și William s-a așezat ferit. Doi indieni s-au apropiat în fugă de el, l-au luat de subraț și l-au dus de-acolo cu pași repezi.

Așa se face că locotenentul Ellesmere s-a văzut din nou în rolul Casandrei, obligat să-i raporteze generalului Burgoyne despre dezastrul de la Bennington.

Și nu am ucis nici măcar un singur rebel, a gândit el cu amărăciune, îndreptându-se spre cortul său, după ce dăduse raportul. S-a gândit că ar fi trebuit să regrete acest lucru, dar nu era sigur că regreta.

60

JOCUL DEZERTORILOR, PARTEA A II-A

Jamie tocmai făcea baie în râu, înlăturând de pe trup transpirația și murdăria, când a auzit pe cineva înjurând, în mod ciudat, în franceză. Cuvintele erau franțuzești, dar sentimentele exprimate nu erau. A ieșit din apă, s-a îmbrăcat și a pornit pe malul apei, pentru a descoperi ceva mai sus

un tânăr care se spălase pe mâini și făcea tot felul de gesturi, încercând să se facă înțeles de un grup de muncitori. Jumătate din ei erau nemți și ceilalți erau americani din Virginia, astfel încât eforturile tânărului de a se înțelege cu ei în franceză nu făceau decât să-i distreze.

Jamie s-a prezentat și s-a oferit să facă pe traducătorul. Așa ajunsese el să își petreacă ceva timp în fiecare zi cu tânărul inginer polonez, al cărui nume de nepronunțat fusese scurtat, devenind Kos.

El și-a dat seama de faptul că tânărul Kos avea un entuziasm pe care îl transmitea și celorlalți. În afară de asta era interesat de fortificațiile pe care le construia Kościuszko (se mândrea cu faptul că putea pronunța corect numele). Pe de altă parte, Kos era încântat că exista cineva care îl ajuta din punct de vedere lingvistic și era interesat de observațiile pe care Jamie le făcea din când în când, acestea reprezentând rezultatul discuțiilor sale cu Brianna.

Când vorbea despre vectori și factori de solicitare, îi era foarte dor de ea, dar, într-un fel, i-o aducea mai aproape. De aceea a început să-și petreacă din ce în ce mai multe ceasuri în compania tânărului polonez, învățând cuvinte și expresii în limba lui și ajutându-l pe Kos să pronunțe corect ceea ce polonezul credea cu tărie că este limba engleză.

– Ce anume te-a adus aici? l-a întrebat Jamie într-o zi. Deși nu erau plătiți bine și la timp, mulți ofițeri din Europa se alăturaseră sau încercaseră să se alăture Armatei Continentale, având, în mod evident, impresia că, dacă șansa lor de a prăda era minimă, puteau să convingă Congresul să le acorde grade de general, lucru de care puteau face uz când aveau să se întoarcă în Europa. Unii dintre acești voluntari dubioși erau chiar folositori, dar îi auzise cârcotind și pe cei care nu erau buni de nimic. Dacă se gândea la Matthias Fermoy, îi venea și lui să protesteze.

Oricum, Kos nu se încadra în această din urmă categorie.

– Mai întâi am venit pentru bani, a spus el cât se poate de cinstit, când a fost întrebat cum de a venit în America. Al meu frate moșie în Polonia are, dar familie bani nu are. Nimic pentru mine. Nici un fată uitat la mine, dacă nu ai banii.

Kos a dat din umeri, pentru ca apoi să continue:

– Loc nu în armata poloneza, dar eu știut cum se construiești lucruri și eu venit acolo unde trebuie se construiești. Poate și fete. Fete cu buna familia, cu banii mulți, a încheiat cu un zâmbet larg.

– Dacă ai venit pentru bani și pentru fete, nu te-ai înrolat în armata potrivită, i-a spus Jamie.

Kościuszko a izbucnit în râs, replicând:

– Am spus *mai întâi* banii. Am venit la Philadelphia și acolo am citit *La Declaration*, a spus polonezul rostind cuvântul „declarație" ca în franceză, pentru a-și scoate apoi pălăria udă de transpirație și a o duce la piept în semn de respect. Această lucru, această scriere… a tulburat pe mine.

Fusese atât de mișcat de ideile exprimate în documentul amintit, încât a pornit imediat în căutarea autorului său. Impresionat, probabil, de tânărul polonez, Thomas Jefferson i-a urat bun-venit, și cei doi au discutat o zi întreagă filozofie (în franceză) și au devenit prieteni.

– Mare om, l-a asigurat Kos pe Jamie, făcându-și cruce înainte de a-și pune din nou pălăria pe cap. Să-l aibă Dumnezeu în pază!

– *Dieu accorde-lui la sagesse,* a replicat Jamie. *Să-i dea Dumnezeu înțelepciune.*

Jamie s-a gândit că Jefferson va fi în siguranță, deoarece nu era militar. Și-a amintit de Benedict Arnold, dar și-a dat seama că nu putea și nici nu dorea să facă nimic în legătură cu acesta.

Kos și-a îndepărtat o șuviță de păr care îi intrase în gură, spunând:

– Poate într-o zi și nevasta vine, daca Dumnezeu vrea. Asta, ce noi facem aici, mai important este decât nevasta.

Inginerul s-a întors la treaba lui, dar Jamie s-a tot gândit la discuția pe care au avut-o. Era de acord că este mai bine să încerci să-ți îndeplinești visul, decât să cauți să-ți trăiești viața în siguranță. Astfel puteau să-și permită să gândească doar bărbații fără familie? Era un paradox aici. Omul care caută să fie în siguranță este un laș. Omul care caută să facă în așa fel încât familia sa să fie în siguranță este laș, dacă nu mai rău.

Acest paradox l-a dus pe alte căi ale gândirii și la alte paradoxuri: femeile sunt o piedică în ceea ce privește anumite idealuri, cum este cel de libertate sau cum sunt alte idealuri sociale, temându-se pentru viețile lor și ale copiilor lor. Poate că, dimpotrivă, femeile îndeamnă tocmai către asemenea idealuri și către riscurile pe care le implică atingerea lor, pentru că ele oferă acele lucruri pentru care merită să lupți. Nu era vorba doar de lupta pentru apărare, ci pentru progres, deoarece un bărbat își dorește pentru copiii săi mai mult decât a avut el vreodată.

Și-a propus s-o întrebe pe Claire ce părere avea despre aceste lucruri. A zâmbit, gândindu-se la unele lucruri pe care ea *s-ar fi putut* să le spună, în special când venea vorba despre faptul că femeile ar fi putut să fie o piedică

în calea evoluției. Ea îi împărtășise din experiențele pe care le avusese în timpul Marelui Război, nici nu se putea gândi la altă denumire, când venea vorba despre acea conflagrație, deși ea îi spusese că mai existase și înainte un alt război, căruia i se dăduse același nume. Din când în când spunea lucruri nu tocmai frumoase despre eroi, dar asta numai când era el rănit. Știa ea foarte bine la ce se pricep bărbații.

Oare el s-ar fi aflat acolo dacă nu ar fi existat ea? Oare ar face el tot ce face pentru Revoluție, dacă nu ar ști că revoluționarii vor izbândi? Trebuia să recunoască faptul că numai un nebun, un idealist sau un om cu adevărat disperat ar face ca el. Orice om întreg la minte care știa câte ceva despre armată ar fi scuturat din cap și ar fi plecat înspăimântat. I se întâmpla frecvent să fie el însuși înspăimântat.

Nu s-ar fi dat în lături de la nimic, dacă ar fi fost singur. Viața unui bărbat trebuia să aibă și un alt scop în afară de acela de a se hrăni zi de zi. Scopul pe care și-l propusese el era unul măreț, poate cel mai important pentru care luptase cineva vreodată. Și dacă ar fi fost nevoie ca el să-și dea viața pentru atingerea acelui scop, atunci… atunci nu i-ar face plăcere, dar ar fi liniștit pentru că a murit ajutând la atingerea acelui scop. Nu își lăsa soția fără nici un sprijin, așa cum se întâmpla în cazul altora. Claire avea un loc unde se putea duce, dacă i se întâmpla ceva.

Acum era din nou în râu și plutea pe spate, gândindu-se la toate, când a auzit un gâfâit. S-a ridicat numaidecât în picioare. Părul i-a intrat în ochi. Și l-a dat pe spate și a văzut-o pe Rachel Hunter, care stătea pe mal, cu mâinile puse la ochi și trupul încordat, semn că era agitată.

– Pe mine mă căutai, Rachel? a întrebat Jamie, ștergându-și ochii și făcând un efort pentru a-și aminti în care punct de pe mal își lăsase hainele.

– Prietene James, a spus Rachel, soția ta mi-a spus că am să te găsesc aici! Îmi cer iertare… te rog! Ieși imediat din apă!

Și-a mai învins jena și a întins mâinile spre el, a rugăciune.

– Ce…? a întrebat Jamie.

– Denny! Britanicii au pus mâna pe el!

A simțit cum prin vene îi trecea o gheață mult mai rece decât aceea pe care o simțea pe pielea udă, pentru că bătea vântul.

– Unde? Cum? a întrebat el. Acum poți să te uiți.

– S-a dus împreună cu încă cineva, ca să facă amândoi pe dezertorii.

Jamie venise lângă ea, ținându-și cămașa pe mână și a văzut că Rachel avea ochelarii fratelui ei în buzunarul de la șorț.

– I-am spus să nu o facă! Zău că i-am spus! a exclamat sora doctorului.

– Și eu i-am spus! a exclamat Jamie. Ești sigură, femeie?

A dat din cap în semn că da, privindu-l cu ochi mari, dar fără să plângă încă.

– Celălalt, care a plecat… s-a întors chiar acum și a venit la mine cât a putut de repede. El… a spus că a fost vorba despre ghinion. A povestit că au fost duși înaintea unui maior și că era vorba despre același maior care a amenințat că îl va spânzura pe Denny când a făcut ultima dată pe dezertorul! Celălalt a luat-o la fugă și a izbutit să scape, dar Denny a fost prins și de data asta, de data asta…

Gâfâia, dar parcă nu avea aer și era atât de speriată încât abia dacă putea vorbi. Jamie și-a dat seama de lucrul acesta. I-a pus o mână pe braț, spunând:

– Caută-l pe omul care a fost împreună cu fratele tău și trimite-l în cortul meu. El îmi va spune exact unde se află Denny. Mă duc să-l iau pe Ian și o să-l aducem înapoi pe fratele tău.

A strâns-o de braț, astfel încât să-l privească și l-a privit, dar gândurile ei nu îi dădeau pace și abia dacă îl zărea.

– Să nu-ți faci griji. O să-l aducem înapoi, i-a spus Jamie cu blândețe. Jur pe Hristos și pe Sfânta Fecioară.

– Nu trebuie să juri… Oh! La dracu' cu toate!

Rachel a izbucnit în plâns și s-a bătut cu palma peste gură. A închis ochii, pentru ca apoi să se adune, spunând:

– Mulțumesc.

– Cu plăcere, a replicat Jamie, privind soarele care se pregătea să apună. Oare britanicii spânzurau oamenii la apusul sau la răsăritul soarelui?

– O să-l aducem înapoi! a mai spus Jamie o dată, cu hotărâre.

Viu sau mort.

Ofițerul-comandant ordonase să se ridice o spânzurătoare în mijlocul taberei. Fusese înălțată cu greu, deoarece nu era deloc simplu să îmbini trunchiuri cu scoarța încă pe ele și cherestea negeluită. Cuiele fuseseră bătute și apoi scoase de mai multe ori, dar în sfârșit, părea că poate fi folosită în bune condiții, iar latul îl făcea pe Jamie să simtă că îi îngheață sângele în vine.

– Am jucat jocul dezertorului încă o dată, atunci când nu trebuia să-l mai jucăm, i-a șoptit Jamie nepotului său. Sau poate că l-am mai jucat de încă trei ori, deși nu ar fi trebuit să o facem.

– Crezi că a fost folosită vreodată? a șoptit Ian la rândul lui, privind sinistrul obiect, care se afla dincolo de o perdea de stejari.

– Doar nu crezi că a fost făcută doar așa, ca să se sperie oamenii, a replicat Jamie, arătând către baza spânzurătorii, spre punctul unde cineva desprinsese scoarța copacului, din cauză că dăduse cu disperare din picioare. Lațul nu era destul de lung pentru a frânge gâtul condamnaților și atunci oamenii mureau strangulați încet.

A dus mâna la gât din reflex și s-a gândit la gâtul lui Roger Mac și la cicatricea urâtă care îl brăzda. Avea și mai clar în minte tristețea profundă care îl cuprinsese atunci când îl dăduse jos din copacul de creanga căruia îl spânzuraseră. Simțise atunci că lumea întreagă se schimbase pentru totdeauna. Se schimbase, într-adevăr, deși Roger Mac nu murise.

Ei bine, lumea nu avea să se schimbe și pentru Rachel Hunter. Nu ajunseseră prea târziu și asta era cel mai important lucru. I-a spus asta și lui Ian, dar Ian s-a uitat la el surprins.

De unde știi asta? l-a întrebat Ian pe unchiul său doar privindu-l, fără să scoată un cuvânt. A ridicat un umăr și a înclinat capul către josul dealului, unde exista un loc cu pietre, mușchi și tufe, în care se puteau adăposti. S-au îndepărtat încet, mișcându-se fără zgomot, în ritmul lent al pădurii. Era momentul crepusculului și pădurea era plină de umbre. Încă două nu mai contau.

Știa că nu îl spânzuraseră pe Denny Hunter, pentru că văzuse oameni spânzurați. În urma execuției rămânea o apăsare în aer, marcând sufletele celor ce asistaseră la ea.

În tabără domnea liniștea. Nu în sensul propriu, pentru că militarii făceau destul zgomot și asta era bine, ci în sensul că oamenii erau liniștiți sufletește. Nu exista nici sentimentul de opresiune, și nici cel de agitație anormală, care au aceeași sursă. Astfel de lucruri puteau fi sesizate. Deci, Denny Hunter era ori aici și se afla în viață, ori fusese trimis în altă parte. Dacă se afla aici, unde ar fi putut fi?

Era izolat undeva și păzit. Aceasta nu era o tabără permanentă. Nu exista nici un fel de sistem de apărare. Cu toate acestea, era o tabără mare și le-a trebuit ceva timp până ce i-au dat ocol, pentru a vedea dacă Hunter era

undeva, într-un loc deschis, legat de vreun copac sau de vreo căruță. Nu l-au văzut. Asta însemna că erau nevoiți să ia corturile la rând.

Erau patru corturi mari și unul dintre ele era clar că găzduia magazia, pentru că era izolat într-un fel și avea în jurul său căruțe. În afară de asta, în el tot intrau oameni, care ieșeau apoi încărcați cu saci de făină și fasole. Nu exista carne, totuși. Jemie și-a dat seama că la focurile aprinse se pregătea carne de iepure și de veveriță. Aceasta însemna că dezertorii germani spuseseră adevărul. Armata trăia cum putea, din ceea ce îi oferea pământul.

– Cortul comandantului? i-a șoptit Ian. Se vedea foarte bine care era pentru că acolo se aflau steagurile și, la intrarea acelui cort, stătea un grup de bărbați.

– Sper că nu.

Era clar că l-au dus pe Denny Hunter *în* cortul comandantului, pentru a fi interogat. Dacă domnul comandant avea îndoieli legate de buna-credință a lui Hunter, atunci îl ținea lângă sine, pentru a-l mai interoga ulterior.

Comandantul se convinsese, însă, cum stăteau lucrurile și la fel de convinsă era și Rachel Hunter. S-ar fi putut să fie trimis sub pază undeva pentru a aștepta execuția. Era posibil, deși Jamie se îndoia că ofițerul britanic aflat la comandă s-ar fi așteptat să vină cineva și să-l salveze pe Denny.

– Ala-bala, portocala, a mormăit Jamie, îndreptându-și degetul când către primul, când către cel de-al doilea cort mare în care ar fi fost posibil să se afle Denny. Între cele două corturi stătea de pază un militar cu o muschetă, dar nu se putea spune pe care dintre ele fusese pus să le păzească.

– Acela, a spus Jamie, îndreptându-și bărbia spre cortul din dreapta, în vreme ce simțea că nepotul lui se încordase tot.

– Nu, a replicat Ian încet. Celălalt.

În glasul lui Ian se ghicea ceva ciudat și Jamie s-a uitat surprins la el și apoi la cort.

Mai întâi a avut un sentiment de derută. Apoi lumea s-a schimbat.

Era ceasul crepusculului, dar se aflau la o distanță de mai puțin de cincizeci de yarzi. Nu avea cum să se înșele. Nu îl mai văzuse pe băiatul lui de când acesta avea doisprezece ani, dar în mintea lui rămăsese fiecare clipă pe care o petrecuseră împreună. Știa foarte bine cum merge, ce mișcări grațioase și rapide face – *pe astea le-a moștenit de la mama lui*, s-a gândit Jamie, amețit de uimire, văzându-l pe tânărul ofițer cum face un gest cu mâna în stilul Genevei Dunsany –, își amintea de forma spatelui, de cap, de urechi, a observat

că umerii lui deveniseră mai laţi. Devenise bărbat. *Ai mei*, a gândit el cu mândrie, fapt ce l-a uimit pe el însuşi, la fel cum l-a uimit că îl văzuse pe William. *Sunt umerii mei.*

Năucitoare, aşa cum erau ele, toate aceste gânduri i-au trecut prin cap şi i-au şi ieşit într-o frântură de secundă. A tras foarte încet aer în piept şi s-a întrebat dacă Ian şi l-a amintit pe William pentru că îl întâlnise cu şapte ani în urmă sau semăna atât de mult cu el încât oricine îşi putea da seama cine era.

Acum lucrul acesta nu avea importanţă. Toţi cei din tabără se pregăteau pentru cină. În câteva minute, toată lumea va fi preocupată de mâncare. Era mai bine să acţioneze atunci, chiar dacă nu se întunecase complet.

– Am să trec eu la treabă, nu? a întrebat Ian, apucându-l pe Jamie de încheietură pentru a-i atrage astfel atenţia asupra sa. Vrei să treci la diversiune înainte sau după?

– După, a răspuns Jamie. Se gândise la toate, în vreme ce se târâseră până în tabără, şi acum parcă întreg planul fusese pus la punct de către altcineva. Cel mai bine ar fi să-l ducem de-aici în linişte. Încearcă şi dacă nu merge, strigi.

Ian a dat din cap, în semn că a înţeles ce avea de făcut şi, fără a mai rosti vreun cuvânt, s-a întins pe burtă şi a început să se târască încet printre tufişuri. Seara era răcoroasă şi plăcută după ziua călduroasă, dar Jamie avea mâinile reci. Tocmai de aceea le-a făcut căuş în jurul creuzetului din lut. Îl luase din tabăra lor şi băgase în el bucăţele de lemn uscat. Chiar atunci creuzetul fâsâia încet, pentru că Jamie băgase în el o bucată de lemn de hicori. El nu îşi trăda prezenţa nici prin fum, nici prin miros, deoarece printre copaci venea oricum un fum gros, alungând, slavă Domnului, roiurile de ţânţari însetaţi de sânge.

Mirându-se de propria sa nesiguranţă, lucru care nu îi stătea în fire, a pus mâna pe *sporran*, verificând dacă dopul era bine pus pe sticla cu terebentină. Dacă nu ar fi fost aşa, ar fi simţit mirosul terebentinei.

Săgeţile din tolbă şi-au modificat poziţia, făcând un zgomot pe măsură ce el s-a mişcat. Era la o distanţă tocmai potrivită pentru a putea trage cu arcul în cortul comandantului. I-ar fi putut da foc imediat, dacă Ian ar fi strigat. Dacă nu...

A început din nou să înainteze, cu ochii fixați asupra solului, căutând o palmă de pământ care să fie pe gustul lui. Era iarbă acolo, dar ea avea să ardă mult prea repede. El își dorea un foc mare.

Soldații trebuie să fi căutat deja lemne de foc prin pădurea din preajmă. A găsit un trunchi de brad prea gros pentru a putea fi cărat, dar care mai avea pe el crengi pline de ace uscate, pe care vântul nu le luase. S-a întors repede, ducând cu el brațe întregi de iarbă uscată și de scoarță, luată la repezeală de pe trunchi, tot ce putea să ardă.

Dacă ar fi tras cu săgeți asupra cortului comandantului și acesta ar fi luat foc, ar fi atras atenția, fără îndoială, dar s-ar fi dat alarma generală. Soldații ar fi dat fuga ca un roi de viespi și ar fi pornit în căutarea agresorilor. Dacă ar fi ars doar iarba, toate acele lucruri nu aveau să se petreacă. Astfel de incendii erau frecvente, s-ar fi creat diversiune, dar nimeni nu s-ar fi alarmat foarte tare când ar fi văzut că nu era nimic grav.

Peste doar câteva minute, întreaga diversiune era foarte bine pusă la punct. Fusese atât de preocupat, încât nici măcar nu se mai uitase la fiul său.

– Fir-ai tu să fii, James Fraser, a spus el încet, pentru ca apoi să se uite în jur.

William dispăruse.

Militarii luau cina și discutau veseli. Nu se auzeau decât sunetele pe care le făceau oamenii mâncând și zgomotele ușoare pe care le făcea Ian, ocolind cortul din partea stângă. Dacă îl vedeau militarii, avea să le vorbească în graiul mohicanilor și va spune că este una dintre călăuzele din tabăra lui Burgoyne și că venise aici ca să aducă anumite informații. Dacă va fi dus în cortul comandantului, se va gândi la o informație cu totul năstrușnică sau va țipa și se va desprinde de dușmanii care vor deveni atenți la săgețile cu vârfurile în flăcări.

Acest plan nu avea să-l ajute, totuși, pe Denny Hunter și de aceea a fost atent. Existau puncte de pază, doar că el și unchiul Jamie priviseră foarte atent totul, pentru a-și da seama care erau locurile în care nu puteau fi văzuți de către militarii care stăteau de strajă. Știa că nu putea fi văzut în spatele cortului, cu excepția situației în care cineva care voia să meargă în pădure ca să urineze se împiedica de el.

Era o gaură în partea de jos a cortului, în care ardea o lumânare.

Pânza cortului se zărea palidă în lumina crepusculului. A privit prin gaura din cort și a văzut că acolo nu era nici o umbră care să se miște. Asta era foarte bine.

S-a lungit și a băgat mâna în cort, încercând să pipăie pământul gol și trăgând nădejde că nu era nimeni care să-l apuce de mână. Dacă găsea acolo un pat de campanie, s-ar fi putut băga sub el. Dacă... Ceva l-a prins de mână, iar el și-a mușcat limba.

– Ești prieten? l-a auzit pe Denny, șoptind.

Ian a văzut umbra quakerului pe pânza cortului. Era ca o ceață. Denny îi prinsese mâna cu putere.

– Da, sunt eu, a răspuns Ian. Taci și stai liniștit.

Denny s-a mișcat și Ian a auzit zornăitul metalului. La naiba, îl aruncaseră în lanțuri.

Ian și-a țuguiat buzele și s-a strecurat în cort.

Denny l-a salutat tăcut, dând din cap, cu fața luminată de speranță și teamă. Micul quaker a ridicat mâinile, apoi s-a uitat la picioare. Era, într-adevăr legat cu lanțuri de fier. *Chiar* aveau de gând să-l spânzure.

Ian s-a apropiat mult de el, astfel încât să îi poată șopti la ureche:

– O să ies înaintea ta. Întinde-te frumos și stai cât mai aproape de mine. Nu te poți mișca singur, a continuat Ian privind către partea din spate a cortului. O să te trag eu după mine.

Ian avea de gând să-l ia pe Denny pe umeri, ca pe un faun mort, și să pornească spre pădure cu el, țipând ca bufnița, astfel încât unchiul Jamie să știe că trebuia să pună foc.

Nu era posibil să transporți un om în lanțuri fără să faci nici un zgomot, dar, cu puțin noroc, lingurile, gamelele și discuțiile purtate de soldați aveau să acopere zornăitul lanțurilor.

A desfăcut pânza cât de mult a putut, pentru ca apoi să-l apuce bine pe Denny de umeri. Doctorul era mai greu decât se așteptase. A reușit să facă în așa fel încât să-i tragă din cort trupul până la brâu. Apoi i-a apucat gleznele, prinzând lanțul chiar în jurul încheieturii mâinii, astfel încât să preia cât mai mult din greutatea sa.

Nu s-a auzit nici un sunet, dar Ian a înălțat capul, înainte ca glasul din creierul lui să-i spună că aerul din jur se mișcase, ceea ce însemna că se afla cineva în preajmă.

– Șșșt! a șoptit Ian din reflex, neștiind prea bine cu cine anume vorbea, cu Denny sau cu militarul acela înalt, care tocmai ieșise din pădure și se afla în spatele lui.

– Ce mama dracului...? a început militarul, uimit.

Apoi a făcut trei pași și l-a apucat pe Ian de încheietura mâinii, întrebând hotărât:

– Cine ești, ce ești și, Doamne, Dumnezeule, *de unde* ai apărut?

William, căci el era militarul, încerca să distingă trăsăturile feței lui Ian, iar Ian i-a mulțumit în gând lui Dumnezeu pentru că încheietura cealaltă era imobilizată de lanțul lui Denny, pentru că altfel William ar fi fost deja mort. Nu ar fi vrut să-i spună unchiului Jamie *acest* lucru.

– A venit să mă ajute pe mine să fug, prietene William, a spus Denny Hunter dintre umbrele aflate în spatele lui Ian. M-aș bucura foarte mult dacă nu ai încerca să-l împiedici, deși aș înțelege faptul că datoria îți cere să i te opui.

William a privit mai întâi în jurul său, pentru ca apoi să se uite-n jos. Într-o altă situație, Ian ar fi râs, uitându-se la chipul tânărului ofițer, pentru că, într-o fracțiune de secundă, s-au putut citi pe acesta o serie întreagă de expresii. William a închis ochii o clipă:

– Nu-mi spune nimic, a replicat el scurt. Nu vreau să știu.

Tânărul ofițer i s-a alăturat lui Ian și, în câteva secunde, l-au dus pe Danny la adăpost. Ian a tras adânc aer în piept, și-a dus mâinile la gură și a strigat ca bufnița. A păstrat tăcerea o clipă și apoi a imitat din nou țipătul bufniței. William îl privea cu furie și mirare. Ian s-a aplecat, și-a băgat umărul sub șoldul lui Denny, l-a ridicat pe umăr și l-a așezat mai bine cu ajutorul lui William, auzindu-se doar un geamăt și un zornăit de lanțuri.

William l-a apucat pe Ian de braț și capul lui, o formă ovală întunecată, s-a întors spre pădure:

– Ia-o la stânga, a șoptit el. La dreapta sunt șanțurile care servesc drept latrine și două posturi de pază la o sută de yarzi depărtare.

– Dumnezeu să te aibă în pază, prietene William, a șoptit Denny încet, mai mult în urechea lui Ian.

Ian pornise deja la drum și nu știa dacă William îl auzise, dar presupunea că nu mai conta.

Peste numai câteva clipe, a auzit strigătele: „Foc! Foc!" venind de undeva, din tabără.

61

NU-I TOVARĂȘ MAI BUN CA PUȘCA

15 septembrie 1777

La începutul lui septembrie, am ajuns din urmă grosul armatei, care își așezase tabăra pe râul Hudson, în apropiere de Saratoga. La comanda armatei se afla generalul Horatio Gates, care a primit refugiații și formațiunile de voluntari cu brațele deschise. Se întâmpla, în sfârșit, ca armata să fie bine aprovizionată, iar noi am primit haine, mâncare bună și – lux inimaginabil – un cort mic, deoarece Jamie era colonel în trupele de voluntari, chiar dacă nu avea oameni.

Cunoscându-l foarte bine pe Jamie, eram convinsă că această stare era provizorie. În ceea ce mă privea, eram încântată că am un pat pe care să dorm și o mică măsuță la care să pot mânca și pe care să pot pune mâncare cu oarecare regularitate.

– Ți-am adus un dar, *Sassenach*, a spus Jamie, aruncând pe masă tolba, care a avut un sunet plăcut.

A început să-mi lase gura apă.

– Ce ai adus? Păsări?

Nu erau rațe sau gâște. Acelea aveau un miros specific de mosc, de grăsime, pene și plante de apă aflate în descompunere.

– Nu, e vorba despre o carte, a spus Jamie dând la iveală un pachet învelit în pânză impermeabilă pe care mi l-a pus în mână.

– O carte? am întrebat sec.

Jamie a dat din cap în mod încurajator, spunând:

– Da, întocmai. Cuvinte tipărite pe hârtie. Doar îți mai aduci aminte de obiectele care poartă un astfel de nume. A trecut mult timp de când nu te-ai mai bucurat de o carte.

L-am privit pătrunzător și, încercând să ignor zgomotele pe care le făcea stomacul meu, am deschis pachetul și am descoperit un exemplar din *Viața și opiniile domnului Tristram Shandy, vol. I* și, cu toate că eram dezamăgită că mi se făcea cadou literatură și nu mâncare, am devenit interesată. Trecuse *cu adevărat* multă vreme de când avusesem în mână o carte bună și aceasta era una despre care auzisem, dar pe care nu o citisem.

– Cred că celui căruia i-a aparținut i-a plăcut foarte mult, am spus, întorcând micul volum pe o parte și pe alta. Cotorul era aproape rupt, iar copertele din piele erau tocite bine. M-a străfulgerat un gând cumplit.

– Jamie… doar nu ai… nu ai luat cartea asta de la un… ăăă… de la un mort!

Dacă luai arme, echipament sau haine de la dușmanii căzuți nu te putea acuza nimeni că i-ai prădat. Era un lucru necesar. Cu toate astea…

A dat din cap, continuând să scotocească prin tolbă și spunând:

– Nu, am găsit-o în apropierea unui pârâu. Cred că a pierdut-o cineva.

Tot era bine, deși eram sigură de faptul că acela căruia îi căzuse avea să regrete pierderea unui tovarăș atât de prețios.

Am deschis cartea la întâmplare și m-am uitat la corpul mic de literă.

– *Sassenach.*

– Hmmm?

Am ridicat privirea și am descoperit că Jamie se uita la mine părând că mă compătimește, dar și că se amuză.

– Ai nevoie de ochelari, nu-i așa? m-a întrebat el. Nu mi-am dat seama de asta.

– Prostii, i-am spus, deși am simțit că mi se strânge inima. Văd perfect!

– Ah, da? a spus el, apropiindu-se și luându-mi cartea din mână, pentru ca apoi să o deschidă la întâmplare, undeva la jumătate, să se apropie de mine și să-mi spună:

– Citește asta!

– Termină! am replicat, depărtându-mă. Cum vrei să citesc ceva de la o distanță atât de mică?

– Dacă vrei să termin, stai pe loc! mi-a cerut el. Vezi clar literele?

– Nu! am replicat supărată. Mai depărtează-te! Depărtează-te! Depărtează-te și mai mult!

În cele din urmă, am fost nevoită să recunosc că vedeam clar numai când cartea se afla la cel puțin optsprezece inch distanță față de mine.

– Ei bine, este un corp de literă *foarte mic*, am spus frustrată și simțindu-mă prost. Îmi dădusem seama, bineînțeles, că vederea mea nu mai era atât de bună ce pe vremuri, dar eram foarte supărată că mi se înfățișa în mod brutal faptul că, deși nu eram oarbă ca un liliac, făceam concurență cârtițelor când era vorba despre lucruri aflate în imediata mea apropiere.

– Caslon de doisprezece, a spus Jamie privind textul cu un ochi de profesionist. Trebuie să spun că distanța dintre rânduri este aleasă foarte prost, a simțit el nevoia să mai adauge pe un ton critic. Distanța dintre cuvinte trebuia să fie de două ori mai mare și, cu toate astea, ai nevoie de ochelari, draga mea, a adăugat el cu blândețe.

– Hmhm! i-am spus, luând cartea, deschizând-o și spunându-i:

– Te rog, citește tu.

Părând surprins și puțin speriat, a luat cartea și a privit în ea. Apoi a întins brațele puțin și încă puțin. L-am privit, și mi-am dat seama, amuzată și compătimindu-l, că ținea cartea în față, cu brațele întinse, în timp ce citea: *Astfel, viața unui scriitor, indiferent ce ar spune împotrivă, a fost mai puțin legată de compoziție și mai mult legată de război, proba constând în faptul că viața oricărui om care militează pentru o idee nu depinde atât de mult de ÎNȚELEPCIUNE, cât de REZISTENȚĂ.*

A închis cartea și m-a privit cu buzele strânse.

– Da, măcar eu pot să trag, a spus el în cele din urmă.

– Și eu pot să deosebesc plantele medicinale după miros, am replicat eu, râzând. În afară de asta, nu cred că există vreun optician în această parte a Philadelphiei.

– Nu, cred că nu, a spus el cu glas blând. Când ajungem la Edinburgh, te duc eu la un meseriaș bun. O să-ți cumpăr o pereche de ochelari cu ramă din baga și una cu rame din aur, pe care să o porți numai duminica.

– Și vrei să citesc din Biblie cu ochelarii ăia, nu-i așa? l-am întrebat.

– Ah, nu, a replicat el. Asta este așa, ca să te poți făli cu ei. Oricum – și aici s-a întrerupt pentru a-mi lua mâna care mirosea a mărar și a coriandru și a trecut cu limba pe linia vieții – lucrurile importante le faci folosindu-te de pipăit, nu-i așa?

Am fost întrerupți de cineva care și-a anunțat prezența la intrarea în cortul nostru, tușind. Am întors capul și am văzut un bărbat care avea aerul unui urs și al cărui păr sur și lung îi atârna pe umeri. Avea un chip blând, deși buza de sus îi era brăzdată de o cicatrice, și niște ochi foarte vii, care s-au îndreptat numaidecât asupra tolbei de pe masă.

Trebuie să recunosc că am înțepenit. Existau interdicții clare pentru cei care s-ar fi simțit tentați să prade fermele. Jamie găsise niște găini umblând

libere, în sălbăticie, dar nu avea cum să dovedească acest lucru. Acel bărbat, învesmântat în pantaloni din material țesut în casă și într-o cămașă de genul celor pe care le purtau vânătorii, avea în privire ceva autoritar, specific unui ofițer.

– Dumneavoastră sunteți colonelul Fraser? a spus omul, dând din cap în semn de salut și întinzând mâna:

– Daniel Morgan.

Am recunoscut numele, deși singurul lucru pe care îl știam despre Daniel Morgan, dintr-o notă de subsol existentă în cartea de istorie pentru clasa a opta a Briannei, era că a fost un trăgător faimos. Această informație nu îmi era deosebit de utilă. Toată lumea cunoștea acest amănunt și întreaga tabără vuise când sosise el la finele lui august, însoțit de câțiva bărbați.

Omul m-a privit mai întâi *pe mine* cu interes și apoi s-a uitat la tolba cu găini, din care ieșeau, acuzatoare, câteva pene.

– După ce plecați, doamnă, o să fac un gest, a spus Morgan și fără a aștepta ca eu să plec, a tras de un picior o găină moartă. Gâtul găinii atârna moale. Se vedea capul găurit în locul în care se aflase un ochi sau mai bine spus, în care se aflaseră ochii.

– Faceți întotdeauna așa? a întrebat Morgan.

– Întotdeauna trag în ochi, a răspuns Jamie politicos. Nu vreau să aibă de suferit carnea animalului.

Colonelul Morgan a zâmbit larg, spunând:

– Veniți cu mine, domnule Fraser. Luați-vă și pușca.

În seara aceea am mâncat la focul de tabără al lui Daniel Morgan și al tovarășilor săi. Am mâncat pe săturate tocană de pui și am băut bere. S-au ținut toasturi în cinstea formațiunii lor de elită. Nu am mai putut să stau de vorbă între patru ochi cu Jamie de când „îl acaparase" Morgan și mă întrebam ce credea el despre cele ce se petreceau. Părea să se simtă bine în compania pușcașilor, dar se uita din când în când meditativ la Morgan.

În ceea ce mă privește, m-am simțit foarte bine. Pușcașii trăgeau de la distanță mare, chiar mai mare decât aceea pe care ți-o permitea o muschetă. Erau niște oameni foarte valoroși și comandanții nu erau dispuși să le rișteze viețile în lupte. Nici un militar nu era în siguranță, dar la anumite arme, rata de mortalitate era mai mare, iar eu, deși știam că Jamie era un jucător înnăscut, îmi doream să aibă cât mai multe șase de a ieși învingător.

Mulți dintre pușcași erau „vânători cu bătaie lungă", alții erau „oameni de peste munți", care nu veniseră cu soțiile. Unii dintre pușcași veniseră, totuși, cu soțiile și am făcut cunoștință cu ele, admirând copilașul unei femei tinere.

– Doamna Fraser? a întrebat o femeie mai în vârstă, apropiindu-se și așezându-se pe trunchiul de copac pe care stăteam. Dumneavoastră sunteți femeia-vraci?

– Sunt, i-am răspuns cu blândețe. Mi se spune Vrăjitoarea Albă.

Această afirmație a făcut-o pe femeie să se retragă puțin, dar lucrurile interzise au exercitat întotdeauna o anumită atracție. Oricum, ce puteam să fac în mijlocul unei tabere militare, în mijlocul soților și fiilor femeilor aflate acolo, cu toții înarmați până în dinți?

Peste câteva minute, dădeam sfaturi legate de tot felul de probleme, începând cu crampele provocate de menstruație și mergând până la colici. Am văzut cum Jamie mă privea mulțumit pentru că mă bucuram de popularitate și i-am făcut cu mâna înainte de a le acorda atenție celor ce așteptau sfaturile mele.

Bărbații au continuat să bea și să râdă cu poftă. Apoi începeau să se manifeste mai discret, pentru că unul dintre ei spunea o poveste, dar când se termina, ei începeau să râdă iar cu poftă. La un moment dat, însă, atmosfera s-a schimbat atât de brusc, încât mi-am întrerupt discuția legată de erupții și am privit către focul în jurul căruia erau strânși bărbații.

Daniel Morgan se ridica tacticos în picioare și se simțea că bărbații din jurul său erau nerăbdători. Oare se pregătea să îi ureze lui Jamie bun-venit în rândul pușcașilor?

– Oh, Doamne! a exclamat doamna Graham în șoaptă. O face din nou.

Nu am avut timp să o întreb *ce anume* va face, înainte ca el să fi trecut la acțiune.

S-a dus până în mijlocul celor adunați în jurul său. Apoi, legănându-se ca un urs bătrân, cu părul sur fluturându-i în vânt și cu ochii plini de bunătate, se uita la Jamie după câte mi-am putut da seama.

– Trebuie să vă arăt ceva, domnule Fraser, a spus el destul de tare, astfel încât femeile să tacă. Morgan și-a dat jos cămașa, a aruncat-o la pământ, a depărtat brațele și s-a învârtit ca un balerin.

Toată lumea a tras adânc aer în piept, deși, judecând după remarca doamnei Graham, Morgan mai făcuse acel gest. Tot spatele, de la brâu până la gât, îi era acoperit de cicatrici. Erau cicatrici vechi, de asta puteam fi sigură,

dar nu exista nici măcar un milimetru din spatele său masiv care să nu fie brăzdat. Chiar și eu eram șocată.

– Britanicii au făcut asta, a spus Morgan cu detașare, întorcându-se și lăsând brațele în jos. Mi-au dat patru sute nouăzeci și nouă de lovituri de bici. Am numărat.

Bărbații strânși în jurul său au izbucnit în râs.

Morgan a continuat, rânjind:

– Trebuiau să-mi dea cinci sute. Au ratat o lovitură, dar nu i-am spus asta celui care m-a biciuit.

Cei aflați în preajma lui Morgan au râs din nou. Acesta era un spectacol prezentat frecvent. S-au auzit ovații și toasturi după ce Morgan a terminat ce a avut de spus și s-a dus să se așeze lângă Jamie dezbrăcat până la brâu, ținând cămașa în mână.

Fața lui Jamie nu trăda nimic, dar umerii îi erau relaxați. Era evident că luase o hotărâre în ceea ce îl privea pe Dan Morgan.

Jamie a ridicat capacul micii mele oale din fier, având pe chip o expresie care trăda atât prudența, cât și speranța.

– Nu-i mâncare, l-am informat în mod inutil, pentru că el deja trăgea mirosul pe nări, ca și când ar fi inhalat vapori de hrean, pentru a-și desfunda sinusurile.

– Sper că nu-i, a spus el tușind și ștergându-și lacrimile. Dumnezeule, *Sassenach*, e mai rău decât de obicei. Vrei să otrăvești pe cineva?

– Da. *Plasmodium vivax*. Pune capacul la loc.

Pregăteam un decoct din scoarță de chinină și coacăze, pentru tratamentul malariei.

– Avem *ceva* de mâncare? a întrebat el rugător, punând capacul la loc.

– Avem, i-am spus.

Am dus mâna către un vas acoperit cu o cârpă, care se afla la picioarele mele și am dat la iveală cu un aer triumfător o plăcintă cu carne, aurie și strălucind de grăsime.

Pe figura lui s-a citit o expresie pe care trebuie să fi avut-o israeliții când au ajuns pe tărâmul făgăduinței și a întins mâna luând plăcinta cu o reverență cuvenită unui obiect prețios, deși această expresie s-a șters o clipă mai târziu, când a mușcat sănătos din ea.

– De unde ai luat-o? a întrebat el. Mai ai?

– Mai am, i-am răspuns. Mi le-a adus o prostituată drăguță, care se numește Daisy.

S-a oprit, a examinat plăcinta cu un ochi critic, gândindu-se de la cine era, a ridicat din umeri și a mușcat din nou din ea.

– Ce anume ai făcut pentru ea, *Sassenach*?

– Poate că am să-ți spun, dar nu în timp ce mănânci. L-ai văzut pe Ian?

– Nu.

A răspuns scurt, probabil preocupat de plăcinta pe care tocmai o mânca, dar mi-am dat seama că a făcut un gest imperceptibil și l-am privit insistent, întrebând:

– *Știi* unde este Ian?

– Mai mult sau mai puțin.

Jamie mi-a răspuns cu ochii fixați asupra plăcintei cu carne și asta mi-a confirmat suspiciunile.

– Ar trebui să-mi doresc să aflu ce face?

– Nu, a replicat Jamie cât se poate de hotărât.

– Oh, Doamne.

Ian Murray s-a îmbrăcat cu grijă, și-a uns părul cu grăsime de urs și și-a pus în el niște pene de curcan. Apoi și-a pus pătura lângă un buștean și i-a cerut lui Rollo să o păzească. După aceea a trecut printr-un luminiș, apropiindu-se de tabăra britanică.

– Stai!

S-a întors către militarul care îl somase, adoptând o figură cu totul și cu totul plictisită.

Militarul, un băiat de vreo cincisprezece ani, ținea în mână o muschetă care tremura vizibil în mâinile lui.

– Călăuză, a spus Ian scurt, trecând de tânărul militar, fără a-i mai arunca nici măcar o privire, deși a simțit niște furnicături, ca și când i-ar fi umblat un păianjen pe spate. *Călăuză*, și-a spus el în gând dându-și seama că îi venea să râdă. Ei bine, acesta era, de fapt adevărul.

A trecut prin tabără cu același aer de nepăsare, ignorându-i pe cei care se holbau la el, deși cei mai mulți îi aruncau o privire fugară și apoi se uitau în altă parte.

Era ușor să-ți dai seama unde își avea Burgoyne cartierul general. Era un cort mare, verde, care ieșea în evidență ca un broscoi între corturile mici și

albe, în care stăteau ceilalți militari. Cortul acela mare era la o oarecare distanță și Ian nu voia să se apropie mai mult de el, cel puțin pentru moment. Din punctul în care se afla, Ian vedea ofițerii de stat-major, curierii... și călăuzele, din care nici una nu era indian.

Indienii erau dispuși în afara taberei militare, în pădure. Nu era sigur dacă va întâlni pe vreunul dintre oamenii lui Thayendanegea, care ar fi putut să îl recunoască. Acest lucru nu îl va afecta, pentru că nu se avântase în discuții politice când făcuse vizita la casa lui Joseph Brant. Acei indieni aveau să accepte prezența lui acolo, fără a-i pune cine știe ce întrebări ciudate.

Probleme ar fi apărut dacă ar fi întâlnit huroni sau războinici din tribul Oneide, dintre cei pe care Burgoyne îi asmuțise asupra Armatei Continentale. Putea să-i impresioneze, spunându-le că era mohican, dar dacă erau prea suspicioși sau prea impresionați, nu avea să afle prea multe de la ei.

Aflase câteva lucruri plimbându-se pur și simplu prin tabără. Moralul nu era foarte ridicat. Între corturi era plin de gunoaie, iar cele mai multe dintre spălătorese stăteau în iarbă și beau gin, în vreme ce gălețile lor erau goale. În general, atmosfera era acceptabilă. Unii bărbați beau și jucau zaruri, dar cei mai mulți topeau plumb pentru a face gloanțe pentru muschete sau își curățau și își reparau armele.

Mâncare nu era prea multă. Ian simțea foamea plutind în aer. Nici nu era nevoie să-i privească pe bărbații care stăteau la coadă în fața cortului brutarului. Nici unul dintre ei nu l-a privit. Erau atenți la pâinile care ieșeau din acel cort și care erau rupte în două chiar înainte de a ajunge în mâinile militarilor. Aveau rații înjumătățite, deci. Asta era bine.

Cu toate acestea, nici un amănunt nu era important. Cunoșteau și efectivele, și tipul de armament. Unchiul Jamie, colonelul Morgan și generalul Gates ar fi vrut să știe care erau rezervele de praf de pușcă și muniție, dar piesele de artilerie și magazia de arme erau bine păzite.

A zărit ceva cu coada ochiului, s-a uitat cu grijă în jur, apoi s-a silit să privească înainte și să meargă în același ritm ca și până atunci. Dumnezeule, era englezul acela a cărui viață o salvase, când se aflase în mlaștină, omul care îl ajutase să-l elibereze pe Denny. Și...

A lăsat deoparte acel gând. Știa el foarte bine cum stăteau lucrurile. Nimeni nu putea să arate astfel și să *nu* fie. A simțit că era primejdios până și faptul că ar fi putut gândi așa ceva, fără a mai vorbi de faptul că gândul cu pricina i s-ar fi putut citi pe față.

S-a străduit să meargă liniștit, fără a trăda faptul că era îngrijorat, deoarece o călăuză care făcea parte din tribul mohicanilor nu era apăsată de îngrijorare. La naiba. Își propusese să își petreacă cele câteva ceasuri până la venirea nopții în compania indienilor, pentru a culege cât mai multe informații. După venirea nopții, și-ar fi dorit să se așeze într-un loc de unde să fi auzit ce se vorbea în cortul generalului Burgoyne. Dacă acel locotenent se învârtea prin tabără, era mult prea riscant să-și ducă planul la bun sfârșit. Ultimul lucru pe care și l-ar fi dorit ar fi fost să se întâlnească față-n față cu el.

– Hei!

Strigătul părea să-i fi pătruns în carne. Recunoscuse glasul. Știa că strigătul îi era adresat lui, dar nu s-a întors. Șase pași, cinci, patru, trei… Ajunsese în capătul șirului de corturi și a luat-o spre dreapta, pentru a nu mai fi văzut de cel care îl strigase.

– Hei!

Glasul se apropiase și mai mult. Omul era în spatele lui și a început să fugă, căutând să ajungă la adăpostul copacilor. Numai unul dintre cei doi militari l-a văzut. Unul dintre ei s-a ridicat în picioare, dar a rămas nemișcat, neștiind ce anume s-ar fi cuvenit să facă. Ian a trecut de el și s-a pierdut printre copaci.

– Ei bine, s-a terminat, a mormăit Ian, adăpostindu-se în spatele unor tufișuri.

Locotenentul tânăr îi punea întrebări omului pe lângă care Ian reușise să treacă. Se uitau amândoi către pădure. Soldatul a dat din cap și a ridicat din umeri neajutorat.

Dumnezeule, nebunul se îndrepta spre el!

S-a întors și a pătruns mai adânc în pădure. Îl auzea pe englez venind în spatele lui, strivind sub tălpi crengile, ca un urs care a ieșit din bârlog la venirea primăverii.

– Murray! striga el. Murray, tu ești? Așteaptă!

– Frate al Lupului! Tu ești?

Ian a rostit niște cuvinte cu totul picante în gaelică și s-a întors să vadă cine i se adresase în graiul mohicanilor.

– *Tu* ești! Unde este spiritul lupului? L-a mâncat cineva?

Prietenul său, Mâncăciosul, se uita pătrunzător la el, în vreme ce se încheia la pantaloni după ce urinase.

– Sper să te mănânce cineva, a replicat Ian în șoaptă. Trebuie să dispar. Mă urmărește un englez.

Expresia feței Mâncăciosului s-a schimbat imediat, deși a continuat să zâmbească și să-l privească pe Ian.

A zâmbit și mai larg și a întors capul, arătând cu bărbia către o cărare. După aceea, pe chipul lui nu se mai putea citi nimic și a pornit în direcția din care venise Ian.

Ian abia plecase când englezul, care era William, a ajuns în luminiș, dând nas în nas cu Mâncăciosul, care l-a apucat de reverele vestonului, privindu-l în ochi și întrebându-l:

– Whisky?

– Nu am whisky! i-a spus William tăios, încercând să se debaraseze de Mâncăcios. Acest lucru s-a dovedit dificil, deoarece indianul era mult mai agil decât părea, iar când englezul îi desprindea o mână dintr-un loc, el o punea imediat în altul. Pentru ca totul să fie și mai interesant, Mâncăciosul a început să-i spună în graiul mohicanilor întreaga poveste a vânătorii în urma căreia își dobândise numele, oprindu-se doar din când în când pentru a striga: „WHISKEEE!", în vreme ce se agăța de trupul englezului.

Nu a pierdut timpul pentru a admira talentul lingvistic de care dădea dovadă ofițerul englez, ci a luat-o repejor din loc, îndreptându-se către apus. Nu putea trece prin tabăra militarilor. S-ar fi putut refugia într-una dintre așezările temporare ale indienilor, dar exista riscul ca William să îl caute și acolo, îndată ce izbutea să scape de Mâncăcios.

– Ce mama dracului vrea de la mine? s-a întrebat el în șoaptă, fără a se mai strădui să nu facă zgomot. William, locotenentul, trebuia să-și fi dat seama că el făcea parte din Armata Continentală din cauza lui Denny Hunter și a așa-zisului joc al dezertorului. Cu toate astea, nu dăduse alarma imediat ce îl văzuse... Se mulțumise să strige după el surprins, așa cum strigi după o persoană cu care dorești să stai de vorbă.

Ei bine, putea fi un șiretlic. William era tânăr, dar nu era prost. Nici nu putea fi, având în vedere cine era *tat*... și omul acela îl urmărea.

Auzea din ce în ce mai slab vocile din spatele lui. S-a gândit că poate William nu-l recunoscuse pe Mâncăcios, având în vedere că era pe jumătate mort din cauza febrei, atunci când îl întâlnise. Dacă era așa, atunci nu avea de unde să știe că Mâncăciosul era prietenul lui, adică al lui Ian. A simțit

mirosul de fum, dar nu mai conta. Intrase adânc în pădure. William nu avea să-l mai prindă.

Mirosul de fum și de carne friptă i-a atras numaidecât atenția și s-a întors pornind în josul pantei, către malul unui pârâu. Acolo era o tabără a mohicanilor. Și-a dat seama de asta imediat.

S-a oprit, totuși. Faptul că îi simțea mirosul și știa că acea tabără se găsește acolo îl atrăsese ca un magnet, dar nu trebuia să intre în acea tabără. Nu acum. Dacă William *îl recunoscuse* pe Mâncăcios, primul loc în care avea să-l caute pe Ian era tabăra mohicanilor și dacă ea era acolo…

– *Iar* tu? a spus în graiul mohicanilor un glas care avea un ton cu totul neplăcut. Nu înveți niciodată nimic, nu-i așa?

De fapt, învățase. Învățase destule încât să știe că trebuia să lovească primul. S-a întors pe călcâie și l-a lovit cu toată puterea. *Fă în așa fel încât pumnul tău să treacă prin fața netrebnicului*, îi spusese unchiul Jamie pe vremea când începuse să umble de unul singur prin Edinburgh. Ca de obicei, acela era un sfat bun.

Încheietura pumnului îi ardea, trimițând fulgere albăstrui prin mână, pentru ca apoi să-i ajungă la umăr și la gât; Elanul Soarelui s-a prăbușit numaidecât și s-a lovit de un copac.

Ian s-a clătinat puțin, frecându-și pumnul. Era prea târziu, dar și-a adus aminte cum începea sfatul unchiului Jamie, și anume *Lovește-l în părțile moi, dacă poți.*

Nu mai conta. Meritase să lovească astfel. Elanul Soarelui se văita încetișor, în vreme ce pleoapele i se zbăteau. Ian s-a gândit să spună ceva disprețuitor și apoi să plece țanțoș sau să-l lovească din nou în testicule, înainte de a se putea ridica de la pământ, când William englezul a ieșit dintre copaci.

S-a uitat mai întâi la Ian, care încă mai gâfâia, de parcă tocmai ar fi parcurs în fugă o distanță lungă, apoi la Elanul Soarelui, care stătea în genunchi, dar nu părea că voia să se ridice. Sângele îi curgea pe frunzele moarte, *pic, pic.*

– Nu vreau să mă amestec într-o afacere personală, a spus William politicos. Cu toate acestea, aș dori să schimbăm o vorbă, domnule Murray.

Spunând acestea, tânărul ofițer a întors spatele, fără a vedea dacă Ian îl urmează, și a dispărut între copaci.

Ian a dat din cap pentru că nu avea idee ce să spună și l-a urmat pe englez, păstrând cu drag în minte felul cum picura sângele Elanului Soarelui.

Englezul se sprijinise de un trunchi de copac și se uita la tabăra mohicanilor, aflată jos, pe malul apei. O femeie tăia carnea de pe oasele unei căprioare, punând-o la uscat. Nu era Cea-Care-Lucrează-Cu-Mâinile.

William s-a uitat cu ochii lui albaștri la Ian, dându-i un sentiment ciudat. Ian se simțea deja ciudat, așa că nici nu mai conta.

– Nu am să te întreb ce făceai în tabără, l-a informat tânărul ofițer.

– Așa?

– Voiam să-ți mulțumesc pentru cal și pentru bani și să te întreb dacă ai văzut-o pe domnișoara Hunter de când ai avut amabilitatea de a mă lăsa în grija ei și a fratelui ei.

– Am văzut-o, da, a răspuns Ian, dându-și seama că mâna dreaptă se făcuse de două ori mai mare decât ar fi trebuit și începea să-i pulseze. Trebuia să se ducă la Rachel ca să-l bandajeze. Fusese atât de prins de acest gând, încât nu realizase că William aștepta, nu tocmai răbdător, ca el să dezvolte ideea.

– Ah, da, da... ăăă... frații Hunter sunt cu armata. Sunt cu... ăăă... cealaltă armată, a spus el în cele din urmă. Fratele domnișoarei este medic în cadrul armatei.

Expresia feței lui William nu s-a modificat, dar se părea că figura tânărului ofițer împietrise. Ian a urmărit fascinat fenomenul. Același lucru se întâmpla și cu fața unchiului Jamie, și el știa foarte bine ce însemna asta.

– E aici? a întrebat William.

– Da, aici, a replicat Ian, întorcând capul în direcția taberei americanilor. Vreau să spun că este acolo.

– Am înțeles, a spus William cât se poate de calm. Când o vei vedea, îi vei transmite din partea mea cele mai călduroase salutări? Și fratelui ei, bineînțeles.

– Oh... da, a replicat Ian, gândind: *Așa stau lucrurile? Ei bine, n-ai s-o vezi, și ea oricum nu vrea să aibă de-a face cu un soldat, așa că stai cuminte!*

– Bineînțeles, a mai spus Ian, dându-și seama că singurul rol important pe care îl juca el pentru William în momentul acela era cel de mesager în relația cu Rachel Hunter, și se întreba cât de mult conta cu adevărat acest lucru.

– Mulțumesc, i-a spus William, în timp ce chipul său își pierduse duritatea.

L-a privit pe Ian cu atenție și, în cele din urmă, i-a spus:

– O viață în schimbul alteia, domnule Murray. Acum suntem chit. Să faci în așa fel încât să nu te mai văd data viitoare, pentru că s-ar putea să nu am de ales.

I-a întors spatele și a plecat. Roșul uniformei lui s-a văzut o vreme printre copaci.

62

UN OM DREPT

19 septembrie 1777

Soarele a răsărit în sunetul tobelor care băteau în ambele tabere. Pușcașii avuseseră o mică confruntare cu britanicii chiar cu două zile înainte și, mulțumită lui Ian și altor călăuze, Generalul Gates cunoștea foarte bine efectivele și dispunerea armatei lui Burgoyne. Kościuszko își alesese Bemis Heights pentru dispunerea pozițiilor defensive. Era un loc înalt în apropierea unui râu, cu nenumărate ravine. Muncitorii lucraseră într-un ritm nebun în ultimele zile cu lopețile și cu topoarele. Americanii erau pregătiți.

Bineînțeles că prezența femeilor nu era permisă la consiliile generalilor. Jamie participa și el, astfel încât știam totul despre disputa dintre generalul Gates, care avea comanda, și generalul Arnold, care credea că ar fi trebuit s-o aibă. Generalul Gates credea că era mai bine să rămână pe poziție la Bemis Heights, iar generalul Arnold susținea vehement că s-ar fi cuvenit ca americanii să facă prima mișcare, obligându-i pe britanici să își croiască drum printre ravenele împădurite, forțându-i să iasă din formații, la discreția pușcașilor, care puteau să se retragă la nevoie, în sistemele de apărare de la înălțime.

– Arnold a învins, a spus Ian, ivindu-se brusc din ceață ca să înhațe o felie de pâine prăjită. Unchiul Jamie a plecat deja cu pușcașii. A spus că vine în seara asta și între timp…

Ian s-a aplecat și m-a sărutat pe obraz, pentru ca apoi să-mi zâmbească și să se facă nevăzut.

Mi se strânsese stomacul de atâta nerăbdare și teamă. Americanii erau o ceată dezorganizată, dar avuseseră timp să se pregătească. Ei știau pe cine aveau

de înfruntat și știau care era miza. Această bătălie avea să decidă soarta întregii campanii din nord. Ori armata lui Burgoyne va învinge și își va continua marșul, încercuind armata lui George Washington ca într-un clește în apropiere de Philadelphia, între militarii săi și cei ai generalului Howe, ori invazia sa va fi oprită, și atunci armata lui Gates se va putea deplasa spre sud, pentru a veni în ajutorul lui Washington. Toți știau asta și ceața părea electrizată de nerăbdarea lor.

Judecând după soare, era cam ora zece când ceața s-a ridicat. Împușcăturile începuseră să se audă ceva mai devreme, la distanță. M-am gândit că oamenii lui Daniel Morgan lichidau pichetele englezilor. Știam, din ceea ce îmi spusese Jamie cu o seară înainte, că pușcașii trebuiau să tragă asupra ofițerilor care purtau grumăjer din argint și erau ușor de reparat. Nu dormisem cu o noapte înainte, tot gândindu-mă la locotenentul Ransom și la grumăjerul lui din argint. Pe ceață, în praf, la distanță…

Jamie dormise cu acea hotărâre a militarului, dar se trezise în miez de noapte cu cămașa udă de transpirație, deși era răcoare. Se trezise tremurând. Nu l-am întrebat ce visase. Știam. I-am adus o cămașă uscată și i-am cerut să se întindă din nou, cu capul în poala mea. Apoi l-am mângâiat pe cap până a închis ochii, deși am fost convinsă că nu a mai adormit.

Acum nu era răcoare. Ceața se ridicase și am auzit tiruri repetate de armă. Am auzit și strigăte în depărtare, dar mi-a fost cu neputință să-mi dau seama ce și cine la cine striga. Apoi s-a auzit tirul britanicilor, un *bum* care a făcut să se lase liniștea peste tabăra noastră. S-a auzit un vâjâit și apoi a început lupta propriu-zisă. Se distingeau împușcături și strigăte și, din când în când, bubuitul unui tun. Femeile se strânseseră laolaltă sau își adunau lucrurile, gândindu-se că poate ar fi fost nevoie să fugim cu toții.

Pe la ora prânzului s-a lăsat liniștea. Se terminase totul? Am așteptat. Nu după multă vreme, copiii au început să plângă pentru că voiau să fie hrăniți și s-a instalat un fel de normalitate tensionată, dar nu s-a întâmplat nimic. Am auzit strigătele de ajutor ale răniților, dar nimeni nu a adus în tabără noastră răniți.

Eu eram gata. Aveam o căruță mică trasă de un catâr, în care aveam bandaje și echipament medical, precum și un cort mic, pe care îl puteam monta dacă aș fi fost nevoită să operez în condiții de ploaie. Catârul era prin apropiere. Păștea liniștit, ignorând atât tensiunea care plutea în aer, cât și focurile de muschetă.

Pe la jumătatea după-amiezii, ostilitățile au început din nou și de data aceasta, cei ce îi însoțeau pe militari, dar și bucătarul au început să se retragă. S-a trecut de ambele părți la tiruri de artilerie. Era ca și când tunetele ar fi căzut fără încetare. Am văzut un nor negru de praf ridicându-se pe culme. Nu avea forma unei ciuperci, dar m-a făcut să mă gândesc la Nagasaki și Hiroshima. Mi-am ascuțit cuțitul și scalpelul pentru a nu știu câta oară.

Soarele se pregătea să apună, colorând ceața într-un portocaliu mat. Dinspre râu s-a stârnit vântul, care a alungat ceața în vălătuci.

Nori de praf negru se ridicau chiar mai repede decât vălătucii de ceață, aducând miros de sulf, totul într-un peisaj care chiar dacă nu părea desprins din iad, era cel puțin apăsător.

Locul se mai elibera, de parcă ar fi fost dată deoparte o cortină, lăsând vederii câmpul de luptă abandonat. Siluete mici și negre se zăreau la distanță, mișcându-se încet, oprindu-se, privind în sus ca babuinii care încearcă să descopere leopardul. Persoanele care însoțiseră militarii, adică soțiile și prostituatele, s-au repezit ca niște corbi asupra morților.

Același lucru îl făceau și copiii. Într-un tufiș, un băiat de nouă sau zece ani lovea peste față cu o piatră mare un soldat cu tunică roșie.

Am fost șocată să văd această scenă și am observat că a deschis gura însângerată a omului pentru a scoate de acolo un dinte. A băgat dintele în traista pe care și-o pusese pe umăr. A băgat din nou mâna în gura militarului, dar pentru că nu se mai desprindea nici un dinte, și-a luat piatra cu aerul unei persoane care știa foarte bine ce face și și-a continuat treaba.

Am simțit gust de fiere pe gât. Știam foarte bine ce înseamnă războiul, moartea și rănile, dar nu stătusem niciodată atât de aproape de câmpul de luptă. Nu fusesem niciodată pe un câmp de luptă pe care morții și răniții mai stăteau întinși și nu interveniseră încă nici infirmierii, nici cei care se ocupau de morți.

Strigăte de ajutor și gemete răzbăteau din ceață, reamintindu-mi de poveștile despre *urisge*, spiritele blestemate ale văilor înguste. La fel ca eroii din acele povești, nu m-am oprit să ascult strigătele, ci mi-am văzut de drum, împiedicându-mă de dâmburi mici și alunecând pe iarba udă.

Am văzut fotografii reprezentând scene din diferite războaie, începând cu Războiul Civil American și terminând cu plajele Normandiei. Nimic nu se compara cu ceea ce vedeam aici. În acele fotografii nu existau movile de

pământ, nu se vedeau mormane de cadavre dezmembrate. Nu se auzea nimic, excepție făcând glasurile celor care strigau, ca mine, un prieten sau un soț.

Copaci zăceau doborâți de tirurile de artilerie. M-am gândit că, în acea lumină, chiar și trupurile se prefăceau în trunchiuri de copaci, siluete lungi, care zăceau în iarbă, doar că unele dintre ele mai mișcau. Ici-acolo, câte o siluetă mai mișca încet, prinsă în vraja războiului, în luptă cu moartea.

M-am oprit și am strigat în perdeaua ceții, l-am strigat pe nume. Am auzit glasuri răspunzându-mi, dar nici unul nu era al lui. În fața mea se afla un tânăr cu brațele întinse, cu o expresie de uimire pe chip, cu partea de sus a trupului într-o baltă de sânge, care semăna cu o aură imensă. Partea inferioară a trupului său era la o distanță de doi metri. Am trecut printre cele două bucăți ale corpului tânărului, cu fusta strânsă pe lângă trup, cu nările acoperite, ca să nu simt apăsătorul miros de fier al sângelui.

Lumina devenea mai slabă, dar l-am văzut pe Jamie imediat ce am trecut de următoarea culme. Stătea cu fața în jos, cu un braț întins și cu celălalt pe lângă corp. Umerii vestonului său albastru erau negri de atâta umezeală. Avea picioarele depărtate.

Am simțit că nu mai pot respira și am coborât panta în fugă, prin iarbă, noroi și tufișuri. Când m-am apropiat, am zărit o siluetă ieșind dintr-un tufiș și îndreptându-se spre el. S-a lăsat în genunchi lângă el și, fără nici o ezitare, l-a apucat de păr și i-a tras capul într-o parte. Ceva a lucit în mâna necunoscutului.

– Stai! am strigat. Lasă-l, netrebnicule!

Uluită, persoana aceea a ridicat privirea spre mine, pentru că mai aveam foarte puțin până să ajung la Jamie. Niște ochi mici, roșii m-au privit din mijlocul unei fețe rotunde, pline de funingine și noroi.

– Pleacă de-aici! mi-a strigat. Eu l-am găsit prima!

Femeia, căci o femeie era, a făcut tot felul de mișcări cu cuțitul, încercând să mă îndepărteze.

Eram prea furioasă și mă temeam prea mult pentru Jamie ca să mă mai tem și pentru mine.

– Lasă-l în pace! i-am spus. Dacă pui mâna pe el, te omor!

Aveam pumnii strânși și probabil că se vedea pe fața mea că eram cât se poate de hotărâtă, pentru că femeia a luat mâna de pe părul lui Jamie.

– E al meu! a spus ea, înălțând bărbia. Du-te și găsește-ți altul!

O altă siluetă s-a desprins din ceață și a venit alături de femeia aceea. Era băiatul pe care îl văzusem mai devreme, murdar și neîngrijit la fel ca ea. El nu avea cuțit, dar avea o bucată de metal, tăiată probabil dintr-un bidon, al cărui vârf era roșu de rugină sau de sânge.

Băiatul m-a privit cu ochi răi, exclamând:

– Mama a zis că-i al nostru! Pleacă de-aici! Cară-te!

Fără a aștepta să vadă dacă aveam de gând să plec sau nu, băiatul s-a cocoțat pur și simplu pe spatele lui Jamie și a început să-i scotocească prin buzunare.

– Mai e în viață, mamă! a spus băiatul. Simt cum îi bate inima! Ar fi bine să-i tai iute beregata. Nu-i rănit așa de rău!

L-am apucat pe băiat de guler și l-am aruncat de pe trupul lui Jamie, făcându-l să-și piardă arma. A vrut să se apropie de mine, dar l-am lovit destul de tare încât să-i fi putut rupe coloana. Apoi l-am apucat cu o mână de gât și în cealaltă i-am prins încheietura mâinii.

– Dă-i drumul a spus femeia, îngustându-și privirea, de parcă ar fi fost a unei nevăstuici și arătându-și dinții.

Nu îndrăzneam să-mi iau ochii de la femeia aceea, pentru a-l privi pe Jamie, dar îl vedeam cu coada ochiului, îi vedeam gâtul alb, expus și vulnerabil.

– Ridică-te și depărtează-te. Dacă nu o faci, am să-l sugrum, jur c-am s-o fac! i-am spus femeii.

Stătea aplecată peste trupul lui Jamie, ținând cuțitul în mână și se uita la mine, încercând să-și dea seama dacă vorbeam serios. Vorbeam cât se poate de serios.

Băiatul se zbătea și dădea din picioare, lovindu-mă. Era mic pentru vârsta lui și slab precum un bolnav. Cu toate astea avea putere, de parcă m-aș fi luptat cu un țipar. L-am strâns mai tare și el a horcăit, încetând să se mai zbată. Avea părul gras și murdar, iar mirosul neplăcut îmi ajungea în nări.

Femeia s-a ridicat încet. Era mult mai scundă decât mine… și mult mai slabă. I se vedeau încheieturile osoase ieșind din mânecile murdare. Nu îmi puteam da seama ce vârstă are. Purta pe chip semnele mizeriei și malnutriției și din această cauză putea avea între douăzeci și cincizeci de ani.

– Omu' meu zace-acolo, mort, întins la pământ, a spus femeia, întorcând capul către ceața aflată în spatele ei. Nu avea altceva decât o muschetă, da' sergentu' are s-o ia și p-aia.

Femeia a privit către pădurea în care se retrăseseră britanicii, pentru ca apoi să continue:

– O să găsesc io un bărbat, da' până atunci am copii de hrănit. Mai am doi în afară de băiatu' ăsta.

Și-a lins buzele și parcă glasul i s-a schimbat, când a spus:

– Tu ești singură. Te poți descurca mai ușor decât noi. Dă mi-l mie pe-acesta. Mai sunt și alții mai încolo.

A îndreptat bărbia către râpa în care zăceau rebelii morți și răniți.

Probabil că nu îl mai strângeam pe băiat foarte tare de gât, pentru că s-a desprins de mine dintr-o mișcare, a trecut peste trupul lui Jamie și a aterizat la picioarele mamei sale.

S-a ridicat și s-a lipit de ea, privindu-mă cu niște ochi ca de șobolan, ochi vii și foarte atenți.

A căutat prin iarbă și și-a găsit așa-zisul cuțit, pentru ca apoi să spună:

– Ține-o acolo, mamă! O să am io grijă de el!

Cu coada ochiului văzusem ceva metalic lucind, o armă a cărei lamă era pe jumătate înfiptă în pământ.

– Stai! am strigat, făcând un pas înapoi. Nu-l omorî! Nu-l ucide!

Am mai făcut un pas în lateral și un altul înapoi, spunând:

– O să plec, o să vi-l las vouă, dar…

M-am aplecat într-o parte și am pus mâna pe mânerul rece, din metal.

Mai avusesem în mână sabia lui Jamie. Era o sabie de cavalerie, mai mare și mai grea decât una obișnuită. Acum nu-mi mai dădeam seama de asta.

Mi-am îndreptat spatele, am înălțat sabia cu două mâini, descriind un arc de cerc.

Mama și fiul au făcut un pas înapoi, surprinderea zugrăvindu-se pe chipurile lor rotunde.

– Plecați! am strigat.

Femeia a deschis gura, dar nu a spus nimic.

– Îmi pare rău pentru bărbatul tău, i-am spus. Îmi pare rău, dar bărbatul meu este cel care zace aici. Am spus să plecați! am strigat, ridicând sabia.

Femeia s-a retras cu pași repezi, trăgându-l pe băiat după ea.

S-a întors și a plecat, mormăind blesteme, privind peste umăr, dar nu am dat atenție spuselor ei. Băiatul a rămas cu ochii pe mine, cărbuni aprinși în întuneric. Avea să mă țină minte… Și eu pe el.

Au dispărut în ceață, iar eu am lăsat în jos sabia, care deodată mi s-a părut prea grea s-o mai pot ține. I-am dat drumul și am căzut în genunchi lângă Jamie.

Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. Mâinile îmi tremurau când i-am pus mâna pe gât pentru a-i lua pulsul. I-am întors capul și i-am simțit pulsul.

– Slavă Domnului! am șoptit ca pentru mine. Oh, Slavă Domnului!

Mi-am trecut mâna peste trupul lui, căutând să descopăr vreo rană, înainte de a-l duce din locul în care se afla. Nu credeam că jefuitorii de morți se vor întoarce. Am auzit vocile unui grup de bărbați. Erau undeva pe culme, la oarecare distanță față de mine. Erau un grup de rebeli, care veniseră să ridice răniții.

Se simțea un fel de nod la nivelul sprâncenei, care începuse deja să se facă purpuriu. Nu am mai descoperit nimic altceva. Mă gândeam cu recunoștință că băiatul avusese dreptate. Jamie nu era rănit grav. După aceea l-am întors pe spate și i-am văzut mâna.

Scoțienii din *Highlands* erau obișnuiți să lupte cu sabia într-o mână și cu scutul din piele în cealaltă, scut menit să-i apere de loviturile dușmanilor. El nu avusese scut.

Lama unei arme tăiase între degetul al treilea și al patrulea al mâinii drepte și îi făcuse o rană urâtă și adâncă până aproape de încheietură.

Deși rana arăta oribil, Jamie nu pierduse foarte mult sânge. Mâna fusese prinsă sub el, iar greutatea corpului acționase ca un bandaj. Partea din față a cămășii era roșie până în dreptul inimii. I-am desfăcut cămașa și l-am pipăit, asigurându-mă că sângele provenea de la mână. Pieptul era rece și umed de la iarbă, dar nu avea nici o rană. Sfârcurile erau mici, tari și reci.

– Mă… gâdilă, a spus el răgușit, pipăindu-și pieptul cu mâna stângă și încercând să-mi înlăture mâna.

– Scuză-mă, am replicat, abținându-mă să nu râd de bucurie că era în viață și era conștient. I-am pus o mână pe după umeri și l-am ajutat să se ridice în capul oaselor. Părea beat. Avea un ochi umflat, iarbă în păr și se legăna îngrijorător, când spre stânga, când spre dreapta.

– Cum te simți? l-am întrebat.

– Rău, mi-a răspuns el sec, apoi s-a lăsat într-o parte să verse. L-am ajutat să se întindă pe iarbă și l-am șters la gură. Pe urmă am început să-i bandajez mâna.

– Cineva va veni aici curând, l-am asigurat eu. O să te ducem în căruță și o să mă pot ocupa de toate.

– Mhm! a gemut el, trăgând bandajul, astfel încât acesta să fie strâns pe mână. Ce s-a întâmplat?

– Ce s-a întâmplat? am repetat eu, oprindu-mă din ceea ce făceam și privindu-l cu ochi mari. *Tu* mă întrebi *pe mine*?

– Vreau să spun ce s-a întâmplat în urma bătăliei, a replicat el calm, privindu-mă cu ochiul pe care îl mai putea ține deschis. Cu mine știu... cât de cât ce s-a întâmplat, a continuat el, strâmbându-se în timp ce își pipăia fruntea.

– Cât de cât, am replicat eu. Ai reușit să fii tăiat ca un berbec și să-ți turtești capul. Ești din nou erou. Asta este tot ce s-a întâmplat cu tine!

– Nu am... a început el.

L-am întrerupt, pentru că bucuria de a-l vedea în viață s-a preschimbat rapid în furie.

– Nu trebuia să te duci la Ticonderoga! *Nu ar fi trebuit* să te duci! Ar fi bine să te ocupi de scris și de tipărit, așa cum spuneai! Ai spus că nu vei lupta decât dacă va fi nevoie. Ei bine, *nu a fost nevoie*, dar totuși te-ai avântat în luptă, scoțian avid de glorie, prost și grandoman ce ești!

– Grandoman? a spus el pe un ton întrebător.

– Știi foarte bine ce vreau să zic, pentru că exact așa ești! Puteai să fii ucis!

– Așa este, a admis el, pe un ton de regret. Am și crezut că am murit. Dragonul a venit spre mine. Am izbutit să-i sperii calul, a adăugat el pe un ton mai blând. S-a ridicat pe picioarele din spate și m-a lovit în față cu un genunchi.

– Nu schimba subiectul!

– Oare subiectul nu este acela că nu am fost ucis? a întrebat el, încercând să ridice din sprâncene, dar nereușind și strâmbându-se.

– Nu! Subiectul este prostia, egoismul și încăpățânarea ta!

– Așa.

– Da, așa! Măi în... căpățânatule! Cum îndrăznești tu să-mi faci mie asta? Crezi că nu am altceva mai bun de făcut, decât să te pun la loc din bucăți?

Începusem să țip deja.

Deși furia mea creștea, el zâmbea batjocoritor, pentru că avea un ochi pe jumătate închis.

– Ai fi fost o bună soție de pescar, *Sassenach*, a observat el. Ai o gură...

– Taci din gură, nemer...

– Or să te audă, a spus el cu blândețe, întinzând mâna către militarii Armatei Continentale care coborau spre noi.

– Nu îmi pasă cine mă aude! Dacă nu ai fi deja rănit, aș..., aș...

– Fii atentă, *Sassenach*. Nu vrei să mai desprinzi bucăți din mine, pentru că tot tu ar trebui să le pui la loc, nu-i așa?

– Nu mă tenta, i-am spus printre dinți, privind sabia pe care tocmai o lăsasem din mână.

A văzut sabia și a întins mâna după ea, dar nu a putut s-o atingă. M-am aplecat pufnind peste el și i-am pus mânerul în palmă. I-am auzit strigând pe oamenii care coborau panta și le-am făcut cu mâna.

– Toți cei care te-ar auzi acum ar crede că nu ții prea mult la mine, *Sassenach*, a spus Jamie.

M-am întors spre el. Nu mai rânjea, dar continua să zâmbească.

– Ai o limbă de șarpe veninos, dar ești un bun spadasin, *Sassenach*.

Am deschis gura, și dacă până atunci rostisem o grămadă de cuvinte, acum nu mai eram în stare să scot o vorbă.

Și-a pus mâna sănătoasă pe brațul meu, spunând:

– Deocamdată, draga mea dragă, îți mulțumesc pentru viața mea.

Am închis gura. Militarii ajunseseră aproape de noi, înaintând prin iarba înaltă, în vreme ce strigătele și discuțiile lor îi îndemnau pe răniți să geamă ca să-i poată găsi

– Cu plăcere, i-am spus.

– Hamburger, am șoptit, dar nu foarte încet, pentru că Jamie a ridicat din sprâncene.

– Carne tocată, am spus și el a coborât sprâncenele, zicând:

– Oh, da. Am parat o lovitură de sabie cu mâna goală. Nu am avut scut. Dacă aș fi avut, aș fi putut răspunde la acea lovitură cu o alta.

– Așa e, am răspuns, oftând.

Nu era deloc cea mai urâtă rană pe care o văzusem vreodată, dar tot simțeam că mi se face rău. Vârful celui de-al patrulea deget fusese tăiat undeva, sub unghie. Lama armei tăiase o bucată din deget și pătrunsese între degetul al treilea și al patrulea.

– Cred că ai prins sabia undeva în apropierea mânerului, am spus, încercând să rămân calmă. Dacă nu ar fi fost așa, ți-ar fi tăiat partea exterioară a mâinii.

– Mhm, a mormăit el.

Nu a mișcat mâna cât m-am ocupat de ea, dar am văzut că avea sudoare pe buza de sus și nu și-a putut stăpâni un geamăt de durere.

– Îmi pare rău, am spus eu, în virtutea unui automatism.

– Nu-i nimic, a răspuns el, tot în virtutea unui automatism.

A închis ochii și pe urmă i-a deschis.

– Înlătură-l, a spus el deodată.

– Ce? am întrebat eu uimită.

Jamie și-a privit mâna, zicând:

– Degetul. Taie-l, *Sassenach.*

– Nu pot să fac asta! am exclamat, dar chiar în timp ce rosteam acele cuvinte, mi-am dat seama că avea dreptate. Lăsând deoparte că rana de la deget era foarte gravă, tendonul avusese foarte mult de suferit. Șansele ca Jamie să mai poată mișca vreodată acel deget fără dureri erau foarte mici.

– A făcut mult bine în ultimii douăzeci de ani, a spus, privind degetul mutilat, dar acum nu mă mai poate sluji. L-am rupt, bietul de el de peste zece ori. Acum stă țeapăn. Dacă mi-l tai, nu are să mă mai stinghereasc ă.

Am vrut să-l contrazic, dar nu era timp de așa ceva, pentru că răniții începeau să se apropie de căruță. Oamenii aceia făceau parte din formațiunile de voluntari, nu din armata regulată. Dacă era un regiment prin apropiere, ar fi fost acolo și un medic, dar eu eram mai aproape.

– Dacă ai apucat să fii o dată erou, asta rămâi, am spus în șoaptă.

Am luat ceva câlți, i-am pus în palma rănită a lui Jamie și am așezat peste ea un bandaj.

– Da, o să-l tai i-am spus, dar mai târziu.

– Au! a exclamat el încet. Am spus că nu sunt erou.

– Dacă nu ești, nu înseamnă că n-ai încercat să devii, i-am spus, făcând un nod cu dinții. Așa. O să mă ocup de mâna ta când o să am timp.

Am luat mâna bandajată și am vârât-o într-un amestec de apă și alcool.

S-a făcut alb la față, pentru că alcoolul a trecut prin bandaj și a ajuns la rană. A inspirat printre dinții strânși, dar nu a scos nici un cuvânt. I-am arătat pătura pe care o întinsesem și el s-a așezat ascultător, ghemuindu-se la adăpostul căruței, cu mâna bandajată apăsată pe piept.

M-am ridicat și am avut o clipă de ezitare. Apoi m-am pus din nou în genunchi și l-am sărutat repede pe ceafă, dându-i deoparte părul murdar de

noroi și plin de frunze. Am putut să-i văd curba pometelor și mi-am dat seama că zâmbea, relaxându-se.

Se răspândise zvonul că sosise căruța-spital. Am văzut că se apropiau răniți care se puteau ține pe picioare, dar și oameni care duceau sau târau cu ei tovarăși răniți către lumina pe care o răspândea felinarul meu. Urma o seară plină.

Colonelul Everett îmi promisese două persoane care să mă ajute, dar doar Dumnezeu știa unde era colonelul Everett în acel moment. M-am uitat la mulțimea strânsă și m-am oprit asupra unui tânăr care își sprijinise un prieten rănit de un copac.

– Dumneata, i-am spus, trăgându-l de mânecă. Te temi de sânge?

Tânărul m-a privit o clipă cu uimire și apoi a zâmbit prin masca de noroi și praf de pușcă. Era de înălțimea mea, lat în umeri și îndesat, și s-ar fi putut spune că avea un chip de heruvim, dacă nu ar fi fost atât de murdar.

– Mă tem numai de sângele care-mi curge mie, dom'ță, și deocamdată nu-i al meu, Domnul fie lăudat.

– Atunci vino cu mine, i-am spus, zâmbind la rândul meu. Acum dumneata ești asistent de triaj.

– Cum? Hei, Harry! a strigat tânărul la prietenul lui. Am fost promovat. Să-i scrii asta mamei tale. Lester a ajuns ceva până la urmă!

Rostind aceste cuvinte, a pornit după mine continuând să zâmbească larg.

Acel zâmbet i s-a șters numaidecât de pe chip și a devenit serios, pentru că l-am dus printre răniți și i-am arătat care dintre ei erau grav și care nu.

– Prioritate au cei care sângerează, i-am spus, dându-i bandaje și un sac cu câlți. Dă-le astea prietenilor lor. Spune-le să pună câlți pe rană și pe urmă să acopere cu un bandaj, legând deasupra rănii. Știi ce înseamnă să bandajezi ca să oprești sângerarea?

– Da, dom'ță, m-a asigurat el. L-am bandajat pe vărul meu Jess când l-a zgâriat o panteră în Caroline County.

– Bine. Să nu-ți pierzi timpul bandajând tu însuți, decât dacă este neapărată nevoie. Lasă-i pe prietenii celor răniți să bandajeze. Cei cu oase rupte pot să mai aștepte un pic. Du-i acolo, sub mesteacănul acela mare. Pe cei care sunt răniți la cap sau au leziuni interne și nu sângerează, du-i sub castan, dacă pot fi transportați. Dacă nu, o să mă duc eu la ei.

După ce am rostit aceste cuvinte, m-am întors privind în jur și am continuat:

– Dacă vezi vreo doi oameni valizi, trimite-i aici, ca să monteze cortul-spital. Să pună cortul acolo, pe locul acela neted. Mai caută apoi doi oameni care să sape șanțuri pentru latrină… acolo cred că ar fi bune.

– Da, să trăiți, dom'le… ăăă, dom'ță, vreau să zic.

Lester a înălțat capul și a apucat cu nădejde sacul cu câlți.

– O să fac treabă bună, dom'ță, a spus el în cele din urmă. Nu mi-aș face griji în ceea ce privește latrinele, cel puțin nu acum. Cei mai mulți dintre băieții ăștia d-aici și-au făcut deja nevoile.

Tânărul a zâmbit larg și a pornit la treabă.

Avea dreptate. Mirosul de fecale plutea în aer, așa cum se întâmpla mereu pe câmpurile de luptă. Era doar un miros care se simțea mai puțin decât cel de sânge și de praf de pușcă.

În timp ce Lester tria răniții, m-am apucat să intervin, folosindu-mă de geanta mea, de sacul cu suturi și de un vas cu alcool, toate așezate în partea din spate a căruței, având la îndemână un butoi pentru alcool pe care pacienții să stea, pornind de la premisa că erau în stare de așa ceva.

Cele mai grave erau rănile cauzate de baionetă. Norocul era că nu existau prea mulți care să fi suferit astfel de răni. Cât despre cei loviți de ghiulele, trecuseră momentul în care aș fi putut face ceva pentru ei. Pe măsură ce îmi vedeam de treabă, ascultam și discuțiile dintre oameni.

– Nu a fost asta cea mai mare netrebnicie pe care ți-a fost dat s-o vezi vreodată? Câți nemernici erau acolo? l-a întrebat un rănit pe un bărbat de lângă el.

– A fost, fir-ar să fie, a replicat acesta din urmă, scuturând din cap. Nu am văzut înaintea mea decât roșu și iar roșu. Pe urmă a bubuit un tun pe undeva pe-aproape și, o vreme, n-am văzut decât fum.

Omul și-a frecat fața cu mâinile și lacrimile au început să curgă, făcând două brazde în praful negru care îi acoperea fruntea, fața, gâtul și pieptul.

M-am uitat la căruță, dar nu vedeam ce se întâmpla dincolo de coviltir. Speram ca Jamie să fi adormit, deși îl durea mâna.

Deși toți cei ce se aflau în jurul meu erau răniți, moralul era ridicat și toți se simțeau ușurați. Mai jos, în apropierea râului, s-au auzit exclamații și strigăte de victorie, dar și bubuituri de tobă care au sfâșiat liniștea.

În acel zgomot s-a auzit un glas. Un ofițer în uniformă s-a arătat călare pe un cal.

– L-a văzut cineva pe netrebnicul acela înalt, cu părul roșu, care a întrerupt atacul? a întrebat bărbatul în uniformă.

S-a auzit un murmur și toată lumea a privit în jur. Nimeni nu a răspuns, însă.

Călărețul a descălecat, lăsând hățurile pe o creangă, și s-a apropiat de mine prin mulțimea de răniți.

– Indiferent cine e, are curaj cu carul, a remarcat bărbatul al cărui obraz eram nevoită să-l cos.

– Și are și minte cât cuprinde, am șoptit eu.

– Cum? m-a întrebat omul nedumerit.

– Nimic, am replicat eu. Stai liniștit. Mai am încă puțin.

A fost o noapte parcă ruptă din iad. Unii dintre răniți mai zăceau încă prin râpe, laolaltă cu morții. Lupii, care ieșiseră pe nesimțite din pădure, nu făceau diferența între unii și alții, așa cum mi-am putut da seama după strigătele care răsunau de la distanță.

Mai era puțin până la răsăritul soarelui când m-am apropiat de cortul unde zăcea Jamie. Am umblat încet, voind să nu-l deranjez, dar el era deja treaz. Stătea încovrigat, cu capul sprijinit pe pătura făcută sul, privind către intrarea în cort.

A zâmbit slab când m-a văzut.

– Ai avut o noapte grea, *Sassenach*? a întrebat el răgușit din cauza aerului rece și a suferinței. Ceața s-a strecurat în cort, colorându-se în galben de la lumina felinarului.

– Am trăit nopți și mai grele, l-am asigurat.

I-am dat în lături părul care-i stătea pe chip și l-am examinat cu grijă. Era palid, dar nu apatic. Fața îi era marcată de durere, dar nu ardea, nu era nici un semn că ar fi avut febră.

– Nu ai dormit, nu-i așa? l-am întrebat. Cum te simți?

– Sunt puțin speriat și mi-e puțin cam rău, dar acum că ești tu aici, mă simt mai bine.

A făcut o grimasă care ar fi putut semăna cu un zâmbet. I-am pus mâna sub bărbie, ca să-i simt pulsul. Inima îi bătea cu regularitate și m-au trecut fiorii când mi-am adus aminte de femeia aceea cumplită.

– Văd că ți-e frig, *Sassenach*, a spus Jamie, simțind că tresărisem. Ți-e frig și ești obosită. Du-te și culcă-te, bine? Eu o să mai rezist un pic.

Eram obosită. Adrenalina provocată de bătălia în sine și de noaptea care trecuse începuse să se diminueze încet, încet. Oboseala începea să mă apese pe coloana vertebrală și să pună stăpânire pe încheieturile mele, dar știam cât suferise în acele ceasuri de așteptare.

– N-o să dureze mult, l-am asigurat eu. Oricum, e mai bine să facem treaba repede, ca pe urmă să te poți bucura de un somn liniștit.

A dat din cap în semn că a înțeles cum stăteau lucrurile, deși nu părea liniștit. Am desfăcut măsuța pliantă pe care o adusesem din cortul în care făceam operații și mi-am așezat-o astfel încât să pot ajunge foarte ușor la ea. Apoi am scos prețioasa sticlă cu laudanum și am turnat puțin din lichidul inodor, de culoare închisă, într-o cană.

– Bea încet, i-am spus, punându-i cana în mâna stângă.

Am început să-mi pregătesc instrumentele de care aveam nevoie, asigurându-mă că totul era la îndemână. Mă gândeam să-l rog pe Lester să mă asiste, dar el adormise pur și simplu din picioare, clătinându-se în cortul în care făceam operațiile. Îl trimisesem să își facă rost de o pătură și să se culce lângă un foc.

Aveam un scalpel mic, proaspăt ascuțit, vasul cu alcool, cu ligaturile în el, semănând cu un cuib de viespi, fiecare dintre ele având la capăt un ac curbat. Mai era și un vas cu ligaturi ceruite, uscate, pentru comprimarea arterială. Tot acolo se aflau sonde cu vârfurile muiate în alcool, forcepsul, retractoarele cu mânere lungi. Aveam și clema curbată, pentru prinderea capetelor arterelor secționate.

Foarfecele chirurgicale, cu lamele lor scurte, curbate, mă așteptau acolo, la îndemână, așa cum le făcuse pentru mine argintarul Stephen Moray. Totul era în ordine. Insistasem ca foarfecele să fie cât mai simple cu putință, astfel încât să fie ușor de curățat și de dezinfectat. Stephen era obligat să realizeze niște foarfece simple, cu design elegant, dar nu a rezistat să facă o mică înflorire. Unul dintre mânere avea un mic cârlig în care îmi puteam așeza degetul mic, astfel încât să am mai multă forță. Acest mic cârlig făcea o curbă discretă, în care se puteau vedea o mică tufă de trandafiri. Contrastul dintre lamele făcute să taie și mânerul fin mă făcea să zâmbesc ori de câte ori scoteam foarfecele din cutie.

Aveam fâșii de pânză groasă și de bumbac, mănunchiuri de cârpe, plasturi roșii de la seva de sângele-voinicului, care îi făceau lipicioși. Tot lângă mine era un vas descoperit, cu alcool, cu ajutorul căruia urma să mă dezinfectez

în vreme ce lucram, vasele cu scoarță de chinină, pasta de usturoi și coada-șoricelului pentru tratamentul rănilor.

– Gata, am spus mulțumită, privind încă o dată în jur. Totul trebuia să fie pregătit, fiindcă urma să lucrez singură. Dacă uitam ceva, nu va fi nimeni lângă mine să mă ajute.

– Se pare că trebuie o pregătire îndelungată pentru un nenorocit de deget, a spus Jamie de undeva, din spatele meu.

M-am întors și l-am văzut stând sprijinit într-un cot și privind spre mine, cu cana de laudanum în mână, din care nu băuse.

– Tu nu poți să tai degetul cu un cuțit și pe urmă să închizi rana cu fierul roșu, așa cum fac medicii de pe la regimente?

– Aș putea să fac și asta, da, i-am răspuns sec. Din fericire nu sunt silită să procedez astfel. Am destulă vreme să fac treaba așa cum se cuvine, de aceea te-am făcut să aștepți.

– Mhm, a mormăit el, privind fără entuziasm șirul de instrumente. Era limpede că își dorea ca totul să fie făcut cât mai iute. Mi-am dat seama că, pentru el, totul părea mai curând un sistem sofisticat de tortură, și nu o metodă de a face chirurgie.

– Eu vreau să-ți mai poți folosi mâna, i-am spus hotărâtă. Nu vreau să faci infecții sau să ajungi să ai vreun ciot care să-ți supureze, nu vreau să te mutilez și, cu ajutorul lui Dumnezeu, nu vreau să ai dureri îndată ce ți se va vindeca rana.

A ridicat din sprâncene. Nu spusese nimănui acest lucru, dar eu știam foarte bine că avea dureri în mâna dreaptă și mai ales la nivelul celui de-al patrulea deget, de când îi fusese rupt în închisoarea Wentworth, unde fusese deținut înainte de Revolta lui Stuart.

– Trebuie să duci la bun sfârșit orice lucru pe care ți-l propui, am spus, privind cana din mâna lui. Bea.

A ridicat cana și a mirosit, strângându-se de nări, pentru că lichidul avea un miros dulceag, neplăcut. A pus pe limbă lichidul de culoare închisă și a făcut o grimasă.

– O să mi se facă rău.

– O să te ajute să dormi.

– O să am niște vise cumplite.

– Atâta vreme cât nu vânezi iepuri în vis, nu o să aibă nici o importanță, l-am asigurat eu.

A râs, deși nu se simțea bine și a mai făcut o încercare.

– Are un gust de parcă ar fi treaba aia pe care o scoți din copitele cailor.

– Și când a fost ultima dată când ai lins copita unui cal? l-am întrebat, stând cu mâinile în șolduri și aruncându-i o privire care ar fi intimidat un funcționar sau vreun ofițer mai puțin important.

A oftat, întrebând:

– Chiar vorbești serios, nu-i așa?

– Da.

– Foarte bine.

S-a uitat la mine cu reproșul și cu resemnarea unui om care suferea de multă vreme și a dat capul pe spate, înghițind lichidul din cană pe nerăsuflate.

A avut un gest convulsiv și pe urmă a început să tușească.

– Ți-am spus să bei încet, am observat cu blândețe. Dacă verși, am să te oblig să lingi ce ai vărsat.

Dacă aveam în vedere iarba și mizeria de pe jos, amenințarea era cumplită. Jamie și-a pus capul pe pernă și a închis ochii, înghițind convulsiv la fiecare câteva clipe. Am luat un taburet și m-am așezat lângă el, întrebând:

– Cum te simți?

– Sunt amețit, a răspuns el, deschizând un ochi, privindu-mă atent, pentru ca apoi să-l închidă, zicând:

– E ca și când aș cădea de pe o stâncă. E o senzație tare neplăcută, *Sassenach.*

– Încearcă să te gândești la altceva preț de o clipă.

S-a încruntat și apoi s-a relaxat, spunând:

– Ridică-te puțin, vrei?

M-am ridicat pentru a-i face pe plac, întrebându-mă ce avea de gând.

A deschis ochii, a întins mâna sănătoasă și m-a prins de o fesă.

– Așa! a spus el. Ăsta este lucrul cel mai frumos la care pot să mă gândesc. Atunci când îți pun mâna pe fund, mă simt mereu bine.

Am râs și m-am apropiat puțin mai mult de el, astfel încât fruntea lui să fie lipită de pulpa mea.

– Ei bine, acesta e un remediu.

A închis ochii și a început să respire încet și profund.

Liniile aspre ale oboselii care se vedeau pe chipul său au început să se îndulcească, pe măsură ce anestezicul își făcea efectul.

– Jamie, am spus încet după un minut. Îmi pare rău.

A deschis ochii, s-a uitat în sus și a zâmbit strângându-mă de pulpă.

– Lasă, e bine, a replicat el.

Pupilele au început să i se micșoreze. Ochii lui erau de un albastru intens și privirea îi era tulbure, de parcă ar fi privit ceva în depărtare.

– Spune-mi, *Sassenach*, a șoptit el o clipă mai târziu. Dacă s-ar afla înaintea ta un bărbat și ți-ar spune că ar trăi dacă ți-ai tăia un deget, ai face-o?

– Nu știu, am spus uimită. Dacă asta ar fi singura cale și ar fi vorba despre un om bun… da, cred că aș face-o. Dar nu mi-ar plăcea, am adăugat eu când am văzut că zâmbește.

– Nu, a replicat el cu o figură placidă și visătoare. Știai că a venit să mă vadă un colonel în timp ce tu te îngrijeai de răniți? m-a întrebat el după o clipă. Colonelul Johnson. Micah Johnson îl chema.

– Nu, ce a spus?

Nu mă mai strângea atât de tare de fund. Mi-am pus palma peste a lui, pentru a i-o ține pe loc.

– Compania lui a participat la luptă. Făcea parte din oamenii aflați sub comanda lui Morgan. Restul regimentului era dincolo de deal, în calea britanicilor. A spus că, dacă atacul ar fi continuat, și-ar fi pierdut cu siguranță compania și Dumnezeu știe ce s-ar fi ales de ea. Vorbea din ce în ce mai moale, cu accentul lui de scoțian din *Highlands* și se uita la fusta mea.

– Deci i-ai salvat, am spus eu încet. Câți oameni sunt într-o companie?

– Cincizeci, mi-a răspuns Jamie. Mi-am zis că poate nu au fost uciși cu toții.

Mâna i-a căzut și i-am apucat-o. Îi simțeam răsuflarea caldă, trecând prin fustă și ajungând pe pulpa mea.

– Mă gândeam că era ca în Biblie, nu-i așa?

– Da?

I-am apucat mâna și am pus-o pe șoldul meu.

– Mă gândeam că este ca în acel fragment în care Avrram se târguia cu Dumnezeu pentru cetățile din câmpie. *Pierde-i-vei, oare, și nu vei cruța tot locul acela pentru cincizeci de drepți, de se vor afla în cetate?* Apoi Avraam se târguiește pentru un număr din ce în ce mai mic de oameni. Mai întâi vorbește de cincizeci, apoi de patruzeci și, în cele din urmă, de treizeci, de douăzeci și de zece.

Ochii lui erau pe jumătate închiși, glasul îi era molcom și părea lipsit de griji.

– Nu am avut timp să văd care era moralul oamenilor din acea companie, dar crezi că printre ei se aflau zece care să fie cu adevărat bărbați… care să fie oameni buni?

– Sunt sigură că da.

Mâna lui era grea, brațul aproape că îi înțepenise.

– Poate cinci. Poate numai unul și tot ar fi destul.

– Sunt sigură că există măcar un om bun.

– Băiatul acela cu fața ca un măr, care te-a ajutat cu răniții, e unul dintre ei?

– Da, e unul dintre ei.

A oftat din adâncul ființei lui cu ochii aproape închiși, zicând:

– Spune-i că nu-i port pică pentru degetul acesta.

L-am ținut puțin de mâna sănătoasă. Respira încet și adânc. Gura i se relaxase cu totul. L-am așezat cu grijă pe spate și i-am pus mâna pe piept.

– Bărbat afurisit, am șoptit eu. Știam c-ai să mă faci să plâng.

Tabăra era cufundată în liniște în clipele care precedau răsăritul. Am auzit strigătele santinelelor și conversația a doi cercetași care plecau în pădure să vâneze. Focurile se stinseseră. Mai ardeau însă cele trei felinare, care dădeau lumină, fără a face nici un pic de umbră.

Mi-am pus în poală un dreptunghi din lemn moale, de pin, pentru a-l folosi ca masă de lucru. Jamie stătea cu burta în jos pe patul de campanie. Avea capul întors spre mine, ca să pot vedea tot timpul ce culoare avea în obraji. Dormea adânc, respira încet și nu s-a mișcat când i-am înțepat cu o sondă dosul palmei. Totul era gata.

Mâna îi era umflată, pufoasă și incoloră. Rana era o linie neagră, contrastând cu pielea aurie. Am închis o clipă ochii, ținându-l de încheietura mâinii, și numărându-i bătăile inimii. *Unu și doi și trei și patru.*

Mi se întâmpla rar să mă rog cu ardoare când mă pregăteam pentru operație, dar căutam ceva… ce nu puteam descrie, un lucru pe care l-am conștientizat mereu: o anume liniște sufletească, o detașare a minții, un anume echilibru care îmi permitea să pendulez între absența milei și compasiune, o anume intimitate cu trupul aflat în mâinile mele și capacitatea de a distruge pentru a vindeca.

Unu și doi și trei și patru.

De la bun început mi-am dat seama că inima îmi bătea mai rar. Pulsul din vârful degetului meu se suprapunea peste pulsul pe care îl simțeam la încheietura mâinii lui Jamie, se sincroniza perfect. Era rar și puternic. Dacă așteptam un semn, presupun că acela era. Mi-am zis: *pe locuri, gata, start* și am pus mâna pe scalpel.

O incizie scurtă, orizontală, deasupra falangelor a patra și a cincea, apoi în jos, tăind pielea până aproape de încheietura mâinii. Am dat pielea deoparte cu grijă, folosindu-mă de vârful foarfecelor, apoi am prins la loc pielea cu una dintre sondele lungi, înfigând-o în lemnul moale.

Aveam un atomizor mic, umplut cu o soluție din apă distilată și alcool. Pentru că era imposibil să am câmp steril, m-am folosit de acest atomizor, pentru a împrăștia o peliculă subțire de soluție peste câmpul operator, cu ajutorul căreia să fie înlăturat primul val de sânge. Nu foarte mult. Vasoconstrictorul pe care i-l administrasem era eficient, dar efectul lui nu avea să dureze mult.

Am dat încet deoparte fibrele musculare care mai erau întregi, astfel încât să expun osul și tendonul argintiu, ce ieșea în evidență printre celelalte culori specifice corpului. Sabia tăiase tendonul la câțiva centimetri deasupra oaselor carpiene. Am tăiat cele câteva fibre care mai rămăseseră întregi și mâna s-a mișcat din reflex.

Mi-am mușcat buza, dar totul era în ordine. Se mișcase doar mâna. Carnea lui avea mai multă viață în ea decât aceea a unui pacient căruia i s-a administrat eter sau Pentothal. Nu era anesteziat, ci îi dădusem ceva, ca să fie amorțit. Carnea opunea rezistență, nu era flască, așa cum eram eu obișnuită de la spital. Toate acestea erau departe – și reprezentau în același timp o ușurare – în comparație cu viața și convulsiile pe care le simțisem în cortul ce servea drept sală de operație.

Am tras tendonul tăiat cu forcepsul, am găsit ramura nervului ulnar, un fir delicat de mielină, cu mica lui rețea invizibilă care intra adânc în țesuturi. Bine. Abia către degetul al cincilea puteam să lucrez fără a afecta structura de bază a nervului.

Niciodată nu știai la ce să te aștepți. În cărți se prezenta o anumită situație, dar primul lucru pe care îl învață un chirurg era că fiecare organism este unic. Stomacul era acolo unde te așteptai să fie, dar nervii și vasele de sânge puteau fi oriunde, în apropierea acestuia, variind ca formă și ca număr.

Acum cunoșteam tainele mâinii lui Jamie, mi-am dat seama cum funcționează, puteam observa structurile care îi dădeau formă și îi permiteau să se miște. Era acolo o arcadă minunată, puternică, formată din metacarpianul al treilea și delicata țesătură de vase de sânge care îl alimentau. Sângele pulsa încet și viu, de un roșu aprins în micul câmp operator deschis, purpuriu în locul în care osul fusese tăiat. Se vedea vena mică de un albastru închis ce pulsa mai jos de încheietură, bătând spre negru la marginea rănii inițiale, acolo unde sângele se închegase.

Știusem, fără a mă întreba cum, că metacarpianul al patrulea era zdrobit. Așa era. Lama armei lovise capătul osului, sfărâmându-i capul în apropierea podului palmei.

Trebuia să tai și acolo, deci. Bucățile de os trebuiau înlăturate, ca să împiedic iritarea țesuturilor din imediata lor vecinătate. Dacă aș fi înlăturat metacarpianul, degetul al treilea și al cincilea ar fi fost apropiate unul de celălalt, astfel mâna devenind mai mică.

Am tras cu putere de degetul afectat pentru a deschide spațiul articular între încheieturi și am folosit vârful scalpelului pentru a tăia ligamentul. Cartilagiile s-au desprins cu un *poc* discret, dar sesizabil, iar Jamie a tresărit și a gemut, mâna lui mișcându-se într-a mea.

– Stai liniștit, i-am șoptit, ținându-i mâna strâns. Stai liniștit, totul e-n regulă. Sunt aici, totul e bine.

Nu puteam face nimic pentru băieții care mureau pe câmpul de luptă, dar aici puteam face pentru el lucruri care puteau fi considerate magie și știam că vraja va ține. M-a auzit, deși era prins în visele agitate provocate de opiu. S-a încruntat și a mormăit ceva neinteligibil. Apoi a oftat din greu și s-a relaxat, încheietura mâinii lui înțepenind încă o dată în mâna mea.

Undeva, în apropiere a cântat un cocoș și am privit pânza cortului. Lumina devenise mai puternică, odată cu răsăritul soarelui, se stârnise un vânt care aducea aerul răcoros în cort.

Trebuia să desprind mușchii din partea inferioară, făcând cât mai puțin rău posibil. Trebuia să prind mica arteră de la nivelul degetului și celelalte două vase care păreau destul de mari pentru a avea importanță, să tai cele câteva fibre și bucăți de piele care țineau degetul, pentru ca apoi să-l desprind, cu metacarpianul surprinzător de alb și dezgolit, de parcă ar fi fost coada unui șobolan.

Era o treabă făcută bine și curat, dar am avut un sentiment de tristețe când am dat deoparte acea bucată de carne. Am văzut cu ochii minții cum îl ținea în brațe pe Jemmy, care abia se născuse, și cum îi număra degetele de la mâini și de la picioare, mirându-se și bucurându-se în același timp. Tatăl copilului a numărat și el degetele de la mâini și de la picioare.

– E bine, mi-am șoptit mai mult mie decât lui Jamie. E bine, o să se vindece.

Tot ceea ce a urmat a decurs rapid. Am luat forcepsul pentru a înlătura fragmentele de os. Am curățat cât am putut de bine rana, înlăturând fire de iarbă și mizerie, chiar și o bucată mică de stofă care pătrunsese în carne. După aceea nu am mai avut decât să curăț marginea rănii, să tai excesul de piele și apoi să trec la sutura inciziilor. Am pus pe mână o pastă din usturoi și frunze de stejar alb în amestec cu alcool, am adăugat câlți și pânză, un bandaj strâns și plasturi adezivi, astfel încât mâna să nu se umfle și degetul al treilea și al cincilea să se apropie unul de celălalt.

Soarele aproape că răsărise. Felinarul care ardea deasupra capului meu părea că aruncă o lumină palidă și slabă. Ochii îmi ardeau din cauza muncii încordate și a fumului de la focurile în apropierea cărora mă aflasem. Afară se auzeau glasurile ofițerilor, care trezeau militarii ce aveau de înfruntat o nouă zi. Și dușmanul?

Am așezat mâna lui Jamie pe pat, în apropierea feței. Era palid, dar nu foarte palid, iar buzele lui erau roz, nu vinete. Am pus instrumentele într-o găleată în care era un amestec de apă și alcool, simțindu-mă deodată prea obosită pentru a le curăța așa cum s-ar fi cuvenit. Am înfășurat degetul tăiat într-un bandaj, nefiind sigură ce să fac cu el. De aceea l-am lăsat pe masă.

– Deșteptarea! Deșteptarea! strigau sergenții la intervale regulate de timp. La aceste strigăte soldații răspundeau cu replici usturătoare.

Nici nu m-am mai ostenit să mă dezbrac. Dacă în ziua aceea urmau să se dea lupte, aveam să fiu trezită cât de curând. Jamie nu. Nu aveam de ce să mă tem. Jamie nu avea să lupte astăzi.

Am înlătura agrafele din păr și mi l-am scuturat, lăsându-l să atârne pe umeri. M-am întins pe pat, lângă el. Stătea întins pe burtă. Am văzut mușchii fermi ai feselor sale sub pătură; am pus mâna pe o fesă și am strâns.

– Vise plăcute, am spus și m-am lăsat pradă somnului.

63

DESPĂRȚIT PE VECI DE PRIETENI ȘI DE RUDE

În sfârșit, locotenentul Lord Ellesmere ucisese un rebel. Se gândea că omorâse mai mulți rebeli, dar nu putea fi sigur în legătură cu cei asupra cărora trăsese. Unii dintre ei au căzut, dar era posibil să fie doar răniți. Era sigur că îl ucisese pe omul care atacase un tun britanic împreună cu alți rebeli. Îl tăiase pe acel om în două cu o sabie de cavalerist și, în mod ciudat, câteva zile după aceea, brațul în care ținuse arma îi amorțise. Din această cauză, își mișca mâna stângă la fiecare câteva minute, pentru a se asigura că se poate folosi de ea.

Acea senzație de amorțeală nu se manifesta doar la nivelul brațului.

În zilele ce au urmat bătăliei, au fost îngrijiți răniții, au fost îngropați morții și britanicii și-au refăcut forțele. Dezertările erau frecvente. mereu fugeau câțiva militari. Într-o zi, a fugit o întreagă companie de militari din Brunswick.

A asistat la mai multe înmormântări și a văzut cu chipul împietrit cum bărbați, dar și băieți pe care îi cunoștea, erau puși pentru totdeauna în pământ. În primele zile nu îngropaseră destul de adânc morții și s-au văzut obligați să audă toată noaptea urletele și mârâielile lupilor care se luptau pentru cadavre. Au îngropat a doua zi ceea ce mai rămăsese din morți. I-au îngropat mai adânc.

Noaptea ardea un foc la fiecare o sută de yarzi în jurul taberei, pentru că americanii care erau buni țintași ucideau santinelele.

Zilele erau caniculare, iar noaptea domnea un frig cumplit... și nimeni nu se odihnea. Burgoyne emisese un ordin, conform căruia *fiecare ofițer și fiecare soldat va dormi echipat*. William nu își schimbase lenjeria de mai bine de o săptămână. Nici nu conta dacă mirosea. El nu-și detecta propriul miros. Oamenii erau obligați să fie în poziție de luptă deja cu o oră înainte de răsăritul soarelui și să rămână așa până ce soarele va fi răsărit, astfel încât ceața să nu-i poată ascunde pe americani.

Rația de pâine fusese redusă la jumătate. Sarea, carnea de porc și făina erau pe sfârșite. Cantinierii nu mai aveau tutun și coniac, spre nemulțumirea militarilor germani. Partea bună era că sistemele britanice de apărare erau foarte bine puse la punct. Existau două redute și o mie de oameni fuseseră

trimiși să defrișeze terenul pentru a deschide căi de tragere pentru artilerie. Generalul Burgoyne anunțase că generalul Clinton era așteptat să sosească în zece zile cu o forță de sprijin și – cel puțin așa se spera – cu alimente.

– Evreii pe Mesia au așteptat așa cum noi așteptăm la generalul Clinton, a spus în glumă locotenentul-major Gruenwald, care reușise să supraviețuiască printr-o minune, după ce fusese rănit la Bennington.

– Ha, ha! a exclamat William.

Cei din tabăra americană aveau moralul ridicat și erau gata să termine treaba pe care o începuseră. Din păcate, în timp ce în tabăra britanică se micșoraseră rațiile, americanilor li se terminau munițiile și praful de pușcă. A urmat o perioadă de neliniște în care americanii încercau să jefuiască tabăra britanică, dar fără nici un fel de rezultat.

Pe Ian Murray această situație îl plictisea și a început să umble prin ceață, rezultatul fiind că unul dintre tovarășii săi a călcat într-un pinten folosit pentru ancorarea tunurilor. Omul s-a înțepat în picior și această întâmplare nefericită a fost un pretext bun pentru ca Ian să meargă la cortul-spital unde Rachel Hunter îi dădea o mână de ajutor fratelui ei.

Această perspectivă l-a însuflețit atât de mult, încât nu a fost atent, s-a împiedicat și a căzut într-o râpă, lovindu-se cu capul de un bolovan. Cei doi bărbați au intrat în tabără susținându-se reciproc și s-au îndreptat către cortul-spital. În cort era agitație. Nu acolo erau ținuți bolnavii, dar acolo se venea la tratament. Ian nu și-a spart capul, dar vedea totul dublu și a închis un ochi, sperând că astfel își va putea da seama mai bine unde se afla Rachel.

– *Ho ro!* a spus cineva în spatele lui pe un ton de bună dispoziție, *mo nighean donn boidheach.*

Pentru o clipă, a crezut că îi vorbise unchiul său și se mira de ce se adresa mătușii lui, rostind cuvinte de alint, în timp ce ea lucra… Dar mătușa Claire nici măcar nu se afla acolo. Ian și-a adus aminte de asta. Și dacă nu era acolo, atunci…

Punându-și o mână peste un ochi, astfel încât acesta să nu-i iasă din cap, Ian s-a întors încet și a văzut un bărbat la intrarea în cort.

În razele soarelui de dimineață părul bărbatului părea cuprins de flăcări și Ian a rămas cu gura deschisă, simțindu-se ca și când ar fi fost lovit în stomac.

Nu era unchiul Jamie. Și-a dat seama de acest lucru imediat. Și acel bărbat își ajuta un camarad care șchiopăta. Avea o față cu totul diferită de a unchiului Jamie: era roșie, arsă de soare și bătută de vânt și de ploi, iar trăsăturile trădau

faptul că omul era vesel. Părul lui era de culoarea ghimbirului, nu tocmai roșu, și îi cam căzuse de la tâmple. Era solid, nu foarte înalt, dar felul în care se mișca… întocmai ca un jaguar. Dintr-un motiv anume, Ian nu se putea desprinde de imaginea lui Jamie Fraser.

Omul acela roșcat purta kilt. De fapt, atât el, cât și camaradul său, purtau kilt. *Oameni din Highlands*, s-a gândit Ian. Oricum și-ar fi dat seama de unde era omul, în momentul în care avea să-l audă vorbind.

– *Có thu?* a întrebat Ian brusc. *Cine ești tu?*

Auzindu-l pe Ian vorbind în gaelică, omul a rămas uimit. L-a măsurat pe Ian din cap până-n picioare, observând costumația lui de mohican, înainte de a răspunde respectuos:

– *Is mise Seaumais Mac Choinnich à Boisdale. Có tha faighneachd? Eu sunt Hamish MacKenzie din Boisdale. Cine întreabă?*

– Ian Murray, a răspuns „mohicanul", încercând să se concentreze. Numele îi părea cunoscut, și cum să nu-i pară cunoscut? Existau sute de oameni care purtau numele de MacKenzie. Bunica mea a fost o MacKenzie, a continuat el, vorbind pe tonul omului care își căuta rude printre străini. Ellen MacKenzie din Loch.

Omul a făcut ochii mari.

– Ellen din Loch? a spus el în cele din urmă. Era fiica celui care se numea Jacob Ruaidh?

Atât de surescitat era Hamish, încât l-a strâns tare pe camaradul său, care a scos un țipăt.

Acest fapt a atras atenția femeii pe care scoțianul o salutase, numind-o „o, minunată fecioară cu pielea arămie".

Chiar avea pielea arămie. Ian și-a dat seama imediat de acest lucru. Fața arsă de soare a lui Rachel era de culoarea castanei. Părul ei era de culoarea alunelor. Gândindu-se la asta, Ian a zâmbit. Fata l-a văzut și și-a îngustat privirea.

– Ei bine, dacă ești în stare să rânjești ca un maimuțoi, înseamnă că nu ești rănit grav. Ce…

S-a oprit, văzând că Ian Murray era împreună cu un bărbat din *Highlands*, îmbrăcat în kilt, care striga de bucuros ce era. Ian nu striga, dar îi făcea plăcere să se afle acolo.

– O să vrei sigur să-l vezi pe unchiul meu Jamie, a spus Ian simțindu-se mai puțin emoționat. Cred că i se spunea *Seaumais Ruaidh.*

Jamie Fraser stătea cu ochii închiși, încercând să-și dea seama de durerea din mâna sa. Era o durere ascuțită, care l-ar fi putut face să țipe. Era acea durere pe care o are oricine și-a rupt un os. Cu toate astea, era una din acele dureri care anunțau vindecarea.

Claire vorbea despre frământarea oaselor și el se gândise că asta nu era doar o metaforă. Uneori avea impresia că exista cineva care îi înfigea ace din oțel în os, încercând să sudeze fragmentele distruse, indiferent de durerea provocată în carne.

Își privise repede mâna și simțea că îi venea să verse, pentru că era de-a dreptul buimăcit. Felul în care își simțea mâna nu se potrivea cu imaginea pe care o avea în legătură cu felul în care mâna *ar fi trebuit* să arate.

Și-a amintit că mai trecuse prin astfel de situații. Se obișnuise cu cicatricile și rănile și cu toate astea... și-a adus aminte cum își simțise mâna în tinerețe, cum arătase ea pe un scut, pe mânerul unei săbii, cum arătase ea pe pană... ei bine, nu! A zâmbit, gândindu-se la acest lucru. Nu îi fusese ușor să țină pana, chiar și când degetele erau într-o stare cât se poate de bună.

S-a întrebat deodată dacă acum va mai putea scrie cu mâna aceea, așa cum era ea. Curios, și-a mișcat puțin mâna. Durerea l-a făcut să ofteze, dar... avea ochii deschiși și se uita la mâna lui. A descoperit că degetul cel mic era foarte aproape de cel mijlociu. Degetele i s-au îndoit. Avea dureri cum trebuie să fi avut Hristos pe cruce, dar în afară de asta, nu îi înțepenea nici un deget. Le putea folosi.

Eu vreau să-ți mai poți folosi mâna. Auzea vocea hotărâtă a lui Claire, care îi vorbise cu răsuflarea tăiată.

A zâmbit slab. Nu avea cum să o contrazică atunci când era vorba despre probleme medicale.

Am intrat în cort, pentru că voiam să-mi iau un cauter mic și l-am văzut pe Jamie stând pe pat, mișcându-și mâna rănită și privind degetul tăiat care era pe o ladă, lângă el. Îl învelisem la repezeală într-un bandaj și arăta ca un vierme mumefiat.

– Ăăă... Să scap de el? am întrebat eu încet.

– Cum? a întrebat el atingând degetul tăiat cu arătătorul, pentru ca apoi să-l retragă repede, de parcă acel deget lipsit de viață s-ar fi mișcat pe neașteptate. A scos un sunet care nu era un chicotit.

– Să-l ard? am propus eu.

Aceasta era metoda la care se apela în mod obișnuit pentru a se înlătura membrele amputate când te aflai pe un câmp de luptă, deși eu personal nu apelasem niciodată la ea. Ideea de a pune la punct un crematoriu pentru un singur deget era stupidă. Era posibil, de asemenea, să-l aruncăm într-unul din focurile aprinse în tabără, nutrind speranța să nu observe nimeni.

Jamie a scos un mormâit, prin care arăta clar că nu era de acord cu ideea.

– Ei bine… cred că ai putea să-l afumi, am spus cu îndoială. Ai putea să-l păstrezi în *sporran*, ca amintire. Ai putea face cum a făcut Ian cu urechea lui Neil Forbs. O mai are încă?

– Da, o are, a răspuns Jamie.

Am văzut că i-a revenit culoarea în obraji și a început să capete din ce în ce mai multă stăpânire de sine.

– Nu, nu m-am gândit să fac asta, a continuat el.

– L-aș putea păstra în spirt sau în vin, i-am propus.

Jamie a zâmbit discret, spunând:

– Pun rămășag zece la unu că, până la sfârșitul zilei, cineva o să bea vinul sau spirtul despre care vorbești tu, *Sassenach*.

M-am gândit și eu și mi-am spus că acea cotă era prea mică. Mai potrivit ar fi fost să vorbim despre o cotă de o mie la unu. Am reușit să-mi păstrez intactă rezerva de alcool medicinal numai datorită faptului că, atunci când nu îl foloseam, îl păzea unul dintre prietenii indieni ai lui Ian, care era mai fioros.

– Atunci cred că singura soluție care ne rămâne este să-l îngropăm.

– Mhm! a spus Jamie, arătând astfel că era de acord, dar avea anumite rezerve.

– Ce e?

– Da, e bine, a spus Jamie cu anume reținere. Când Fergus și-a pierdut mâna… ei bine, așa a dorit Jenny, dar s-a făcut o slujbă de înmormântare, știi?

Mi-am mușcat buza, spunând:

– Vrei să fie o slujbă în familie sau dorești să chemăm pe toată lumea?

Înainte ca Jamie să poată răspunde, am auzit afară glasul lui Ian. Vorbea cu cineva și, o clipă mai târziu, și-a băgat capul în cort. Avea un ochi umflat și un cucui, dar zâmbea cu gura până la urechi.

– Unchiule Jamie, a spus el. A venit cineva care vrea să te vadă.

După ce se băuse și cea de-a treia sticlă, Jamie a întrebat:

– Cum se face că tu te afli aici, *a charaid*?

Luasem de multă vreme cina și focul ardea încet.

Hamish s-a șters la gură și a dat sticla mai departe.

– Aici? a întrebat el. Aici, în sălbăticie, vrei să spui sau vrei să întrebi cum am ajuns eu aici, luptând împotriva regelui?

Omul l-a privit pe Jamie cu ochii lui albaștri, exact în același mod în care îl privea și Jamie, care a zâmbit, spunând:

– Cea de-a doua întrebare este răspunsul la prima întrebare?

Hamish a răspuns printr-un zâmbet slab, spunând:

– Da, așa este. Întotdeauna ai fost iute ca un colibri și la trup, și la minte, *a Sheaumais*.

Dându-și seama din expresia pe care o aveam că nu înțelegeam cum stăteau lucrurile, s-a întors spre mine:

– Soldații regelui mi-au ucis unchiul. Soldații regelui i-au ucis pe bărbații din clanul meu, care erau în stare să lupte, ei au distrus pământurile și astfel au lăsat femeile și copiii să moară de foame, mi-au ars casa și i-au condamnat pe ai mei să moară de foame, de frig și de bolile care i-au chinuit în sălbăticie.

Omul vorbea cât se poate de calm, dar pasiunea se vedea arzându-i în ochi.

– Eu aveam unsprezece ani când au venit la castel și ne-au exterminat. Împlineam doisprezece ani în ziua în care m-au silit să jur credință regelui. Au spus că sunt bărbat, și când am ajuns în Nova Scotia… eram cu adevărat bărbat.

S-a întors spre Jamie, continuând:

– Și pe tine te-au silit să juri, *a Sheaumais*?

– Da, a replicat Jamie încet. Oricum, un jurământ făcut atunci când ești silit nu te poate împiedica să faci ceea ce crezi tu că e drept.

Hamish a întins o mână și Jamie a prins-o într-a sa, dar nu s-au privit.

– Nu, nu te poate împiedica, a fost de acord Hamish.

Poate că nu, dar știam că amândoi se gândeau la jurământ: *Să-mi fie dat să zac într-un mormânt nesfințit, despărțit pe veci de prieteni și rude*. Amândoi se gândeau, așa cum mă gândeam și eu, că erau șanse mari să li se întâmple exact ceea ce se spunea în jurământ.

Și mie mi se putea întâmpla.

Mi-am dres glasul.

– Dar ceilalți? am spus eu, gândindu-mă la cei pe care îi cunoscusem în Carolina de Nord și în Canada. Scoțienii din *Highlands* care sunt loialiști?

– Mda, a spus Hamish încet, privind către focul care îi adâncea ridurile de pe obraz. Au luptat cu vitejie, dar cei mai mulți dintre ei au fost uciși. Acum nu mai vor decât pace.

Deodată m-a privit și mi s-a părut că îl zăresc pe Dougal MacKenzie, omul violent care fusese în stare să rabde de foame în vreme de război. Fără a aștepta un răspuns din partea mea, a ridicat din umeri și a continuat:

– Războiul a venit din nou peste ei și nu au altă cale decât să lupte. Toată lumea poate vedea însă că Armata Continentală este doar o adunătură de oameni… sau a fost.

Și-a înălțat privirea, apoi a clătinat din cap, ca pentru sine, privind focurile, corturile, valul de ceață luminat de stele care plutea deasupra noastră, încărcat de fum, de praf, de miros de praf de pușcă și de alte miresme neplăcute.

– Ei au crezut că rebelii vor fi zdrobiți. Lăsând deoparte jurământul, cine ar fi fost atât de nebun încât să își asume un astfel de risc? a continuat Hamish.

Un om care nu avusese șansa să lupte până atunci, am gândit eu.

I-a zâmbit strâmb lui Jamie.

– Mă mir că nu am fost zdrobiți, a spus el în cele din urmă, cu adevărat surprins. Tu nu ești surprins, *a Sheaumais*?

– Uimit, a replicat Jamie zâmbind. Mă bucur, totuși, că nu s-a întâmplat așa și mă bucur că ești aici, *a Sheaumais*.

Au sporovăit aproape toată noaptea. Când au început să vorbească în gaelică, m-am ridicat de la locul meu, am pus o mână pe umărul lui Jamie în semn de noapte bună și m-am culcat, învelindu-mă-n pături. Am adormit imediat, pentru că eram obosită de atâta muncă. Am dormit în sunetul glasurilor lor, care semăna cu bâzâitul unor albine în stup.

Ultimul lucru pe care l-am văzut a fost chipul lui Ian, care asculta atent ce se povestea despre Scoția, care dispăruse chiar când se născuse el.

64

UN DOMN

– Doamna Fraser?

Am auzit în spatele meu o voce plăcută, masculină. M-am întors și am văzut un ofițer solid, lat în umeri, care stătea la intrarea cortului meu. Era îmbrăcat cu haină și cămașă și ținea la subraț o cutie.

– Eu sunt. Cu ce vă pot ajuta?

Nu părea a fi bolnav, de fapt părea mai sănătos decât majoritatea militarilor. Fața lui era arsă de soare și bătută de vânt, dar cu o culoare sănătoasă în obraji. A zâmbit. Avea un zâmbet fermecător, care făcea ca nasul lui mare și coroiat și sprâncenele groase să nu iasă în evidență.

– Speram că am putea face împreună o mică afacere, doamnă Fraser, a spus el, ridicând una dintre sprâncenele lui groase. Am făcut un gest prin care îl invitam să se apropie și a înaintat, aplecându-se puțin.

– Asta depinde de ce doriți, i-am spus, privind cutia cu vădită curiozitate. Dacă este vorba despre whisky, atunci nu vă pot ajuta.

De fapt aveam un butoiaș de alcool medicinal sub masă, iar mirosul acestui lichid plutea în aer. Acel domn nu era primul care fusese atras de miros. El atrăgea militari de toate gradele ca pe muște.

– Oh, nu! m-a asigurat el, privind totuși interesat masa din spatele meu, unde aveam mai multe vase mari în care cultivam ceea ce speram eu să fie penicilină. Știu că aveți o rezervă de scoarță de arbore de chinină. Așa este?

– Da, vă rog să luați loc, i-am spus, făcându-i semn să ia loc pe taburetul pe care stăteau pacienții, eu așezându-mă în fața lui. Genunchii ofițerului se lipeau de ai mei. Suferiți de malarie?

I-am pus această întrebare, deși nu credeam că era bolnav, pentru că albul ochilor lui era alb, și nu galben.

– Nu, îi mulțumesc lui Dumnezeu că m-a ferit de asemenea lucru. Am, în statul meu major pe cineva, un prieten care suferă de această boală, iar medicul nostru nu are scoarță de arbore de chinină. Am sperat că poate veți fi tentată să faceți un schimb.

A pus cutia pe masă, lângă noi, și a deschis-o în momentul în care a rostit aceste ultime cuvinte. Această cutie avea o serie de compartimente în care se aflau tot felul de lucruri: dantelă, bandă de mătase, doi piepteni din baga,

un săculeț cu sare, o cutiuță cu piper, o cutie emailată pentru tutun de prizat, o broșă din cositor, având forma unui liliac, mai multe cupoane de mătase brodată, câteva batoane de scorțișoară, niște borcănele pline probabil cu plante medicinale și o sticlă pe a cărei etichetă se putea citi…

– Laudanum! am exclamat, ducând involuntar mâna către sticlă.

M-am abținut, dar ofițerul mi-a dat de înțeles printr-un gest că puteam să fac ceea ce doream. Am luat sticla din locul ei, am îndepărtat dopul și mi-am trecut-o pe la nas. S-a simțit imediat mirosul dulceag de opiu, un duh într-o sticlă. Mi-am dres glasul și am pus dopul la loc.

Omul m-a privit cu interes.

– Nu am fost sigur ce vă doreați, a spus el făcând un gest către cutie. Eu am avut un magazin în care ofeream produse farmaceutice și produse de lux. În timpul activității mele am învățat că doamnelor este bine să le oferi posibilitatea de a alege, căci sunt mult mai pretențioase decât domnii.

L-am privit pătrunzător, dar nu cu răutate. Mi-a zâmbit din nou și mi-am dat seama că făcea parte din rândul celor cărora le plăceau, în mod evident, femeile.

– Cred că ne vom putea ajuta reciproc, am replicat, zâmbindu-i la rândul meu. Poate că nu ar trebui să vă întreb. Nu doresc să vă jefuiesc. Vă voi da ceea ce vă trebuie pentru prietenul dumneavoastră, dar gândindu-mă la viitoare afaceri între noi, vă întreb, mai aveți laudanum?

A continuat să zâmbească, dar privirea i-a devenit pătrunzătoare. Avea niște ochi de o culoare neobișnuită. Acei ochi despre care puteai spune că sunt cenușii.

– Ei bine, da, a spus el încet. Mai am. Aveți… nevoie de laudanum în mod regulat?

M-am gândit că se întreba dacă sunt dependentă. Acest lucru nu era deloc ieșit din comun în acele cercuri în care se putea obține laudanum cu ușurință.

– Eu nu folosesc laudanumul pentru mine, nu, am spus eu calm. Și îl administrez cu multă grijă celor care au nevoie de el. Unul dintre cele mai importante lucruri pe care le pot oferi oamenilor care vin la mine este acela că le pot alina durerea. Dumnezeu mi-e martor că pe mulți dintre ei nu îi pot trata.

Ofițerul a ridicat din sprâncene, spunând:

– Aceasta este o mărturisire interesantă. Majoritatea celor care au meseria dumneavoastră promit tuturor că îi pot vindeca.

– Cum se spune? Vrabia mălai visează.

Am zâmbit, dar nu pentru că aș fi fost amuzată și am continuat:

– Fiecare vrea să fie tratat și, cu siguranță, nu există vreun doctor care să nu vrea să trateze. Există, însă, anumiți factori aflați dincolo de puterea unui medic. Deși nu îi spui pacientului acest lucru, este bine să îți cunoști limitele.

– Credeți? a întrebat ofițerul, înclinând capul și privindu-mă cu vădită curiozitate. Nu credeți că a admite existența acestor limite *a priori* – nu mă refer numai la domeniul medical ci, în general, la aspectele vieții – înseamnă în sine *stabilirea* acestor limite? Aceasta nu înseamnă oare că limitele împiedică pe cineva să facă tot posibilul deoarece crede că *nu este posibil* să facă un anumit lucru?

L-am privit uimită.

– Ba... da, am spus eu încet. Dacă puneți problema în acest mod, atunci cred că sunt de acord cu dumneavoastră.

Am făcut un gest, gândindu-mă la militarii care erau peste tot în jurul nostru.

Apoi am continuat:

– Dacă nu aș crede, dacă nu *am* crede că se pot face lucruri dincolo de ceea ce credem noi înșine că suntem în stare, aveți impresia că soțul meu și eu ne-am mai afla *aici*?

Ofițerul a izbucnit în râs, exclamând:

– Bravo, doamnă! Cred că un observator imparțial ar numi asta „nebunie curată". Poate că ar avea dreptate, a mai adăugat el, clătinând din cap. Dar un astfel de observator ar trebui să ne doboare, iar noi nu vom renunța.

Am auzit voci afară. Jamie vorbea cu cineva și, o clipă mai târziu, a intrat în cort.

– *Sassenach*, a început el. Poți să vii să...

S-a întrerupt, văzându-l pe vizitatorul meu și a făcut o plecăciune, spunând:

– Domnule.

M-am uitat surprinsă la ofițerul care venise la mine. Din maniera în care se comporta Jamie, devenea clar faptul că aveam înaintea mea un ofițer superior.

Crezusem că e căpitan sau maior.

În ceea ce îl privește pe ofițerul respectiv, a dat din cap, fiind deschis, dar rezervat în același timp.

– Domnule colonel, a spus el în cele din urmă, discutam cu soția dumneavoastră despre filozofia care stă în spatele eforturilor pe care le facem. Ce spuneți… un înțelept își cunoaște limitele, iar cel îndrăzneț neagă existența acestor limite? Dumneavoastră din ce categorie faceți parte?

Jamie m-a privit puțin surprins, iar eu am ridicat discret dintr-un umăr.

– Ah, da, a spus el, îndreptându-și din nou atenția asupra vizitatorului meu. Eu am auzit spunându-se că un bărbat trebuie să facă mai mult decât este în stare… Altfel de ce ar mai exista Cerul?

Ofițerul l-a privit o vreme pe Jamie cu gura căscată și apoi a izbucnit în râs, bătându-se cu palma peste genunchi:

– Dumneavoastră și soția dumneavoastră sunteți oameni de un soi rar. Sunteți doi oameni de soiul *meu*. Asta este splendid, domnule. Știți cumva unde sau de la cine ați auzit vorba aceea pe care tocmai ați spus-o?

Jamie și-a adus aminte. Știa vorba aceea de la mine, o auzise chiar de mai multe ori de-a lungul anilor. Cu toate acestea, a zâmbit și a ridicat din umeri, spunând:

– Cred că de la un poet. Am uitat cum se numește.

– Ei bine, oricum, a exprimat lucrurile extraordinar de bine. O să-i spun și lui Grenny ce am auzit de la dumneavoastră, deși îmi închipui că o să clipească des, o să mă privească tâmp prin ochelari și o să mi se plângă în legătură cu proviziile. *Acela* este un om care își cunoaște limitele, a spus adresându-mi-se cu umor și cu un anumit ton în voce. Își cunoaște al dracului de bine limitele și nu lasă pe nimeni se treacă dincolo de ele.

Aceste ultime cuvinte fuseseră rostite pe un cu totul alt ton. Zâmbetul îi dispăruse de pe chip și ghiceam o furie vie în ochii lui aproape lipsiți de culoare. Am avut un moment de neliniște. Grenny putea fi doar generalul Gates, iar acest general era un ofițer cu mare putere de decizie. Speram din suflet ca Robert Browning și cu mine să nu-l fi implicat pe Jamie în cine știe ce.

– Ei bine, am spus eu, încercând să destind atmosfera. Nu puteți fi învins dacă nu vă lăsați învins.

Umbra care se așternuse pe chipul său a dispărut și mi-a zâmbit din nou, privindu-mă cu ochi limpezi, în timp ce spunea:

– Ah, n-or să mă învingă niciodată, doamnă Fraser, credeți-mă!

– Vă cred, am spus eu, deschizând una dintre cutiile mele. Dați-mi voie să vă aduc scoarța de chinină, domnule… ăăă.

Am ezitat, pentru că nu îi cunoșteam gradul, iar el și-a dat seama de acest fapt și s-a lovit cu palma peste frunte, spunând:

– Îmi cer scuze, doamnă Fraser! Ce impresie vă puteți face despre un bărbat care dă buzna și vă cere medicamente fără a se prezenta?

A luat pachetul din mâna mea, apoi s-a aplecat și mi-a sărutat degetele discret.

– General-maior Benedict Arnold, sluga dumneavoastră, doamnă.

Jamie a privit în urma generalului, încruntându-se puțin. Apoi m-a privit pe mine și s-a mai înseninat, spunând:

– Te simți bine, *Sassenach*? Arăți de parcă ești gata să cazi din picioare.

– S-ar putea să mi se întâmple și asta, am replicat, simțind o senzație de slăbiciune și căutând să mă așez cât mai repede pe scaun. M-am așezat și am descoperit sticla de laudanum lângă mine. Am ridicat-o, simțind cât de grea era și având astfel o dovadă a faptului că nu îmi imaginasem doar că omul acela care plecase fusese într-adevăr înaintea mea.

– Eram pregătită să dau cândva nas în nas cu George Washington sau Benjamin Franklin, am spus eu. Aș fi putut să îl întâlnesc și pe John Adams, dar nu m-am așteptat să-l văd pe *el* și *mi-a plăcut*, am continuat eu cu tristețe.

Jamie continua să se uite în jur cu sprâncenele ridicate. Apoi a privit sticla de parcă s-a întrebat dacă nu cumva am luat o înghițitură din ea.

– De ce s-ar fi cuvenit să nu-ți pla… Oh! Știi ceva despre el?

– Da, știu, și este vorba despre un lucru pe care mi-aș fi dorit să-l știu.

Am înghițit nodul care mi se pusese în gât și am continuat, având o senzație de rău:

– Încă nu este un trădător, dar va fi.

Jamie s-a uitat peste umăr, vrând să se asigure că nu ne auzea cineva și apoi s-a așezat pe scaunul rezervat pacienților, mi-a luat mâinile într-ale sale și mi-a șoptit:

– Spune-mi.

Existau anumite limite în legătură cu lucrurile pe care *puteam* să i le spun… și era prima dată când regretam faptul că nu acordasem mai multă atenție temelor la istorie pe care trebuia să le facă Bree, deoarece acestea formau nucleul cunoștințelor despre Revoluția Americană.

– A luptat de partea noastră… de partea americanilor pentru o vreme și a fost un militar strălucit. Dar, în același timp, el a fost deziluzionat și a trecut de cealaltă parte a baricadei, dând informații britanicilor,

folosindu-se de un om al cărui nume este John André. Știu aceste lucruri pentru că omul său de legătură, John André, a fost prins și spânzurat. Cred, însă, că Arnold a fugit în Anglia. Faptul că un *general* american a trecut de cealaltă parte a baricadei a fost un eveniment atât de spectaculos, încât numele Benedict Arnold a devenit sinonim cu noțiunea de trădător. Vreau să spun că *va deveni* sinonim cu noțiunea de trădător. Dacă o persoană va comite un act de trădare, ea va fi numită Benedict Arnold.

Senzația de rău nu m-a părăsit. Undeva, chiar în clipa aceea, un anume maior John André își vedea liniștit de treburile lui, fără a ști ce îi rezervă viitorul.

– Când se va întâmpla totul? m-a întrebat Jamie, strângându-mă puțin de mână și făcându-mă să nu mă mai gândesc la maiorul André.

– Asta-i problema, i-am spus deznădăjduită. Nu știu. Nu încă. Cred că nu încă.

Jamie a stat pe gânduri o clipă.

– O să stau cu ochii pe el, a spus el încet.

– Să nu faci asta, i-am spus din reflex.

Ne-am privit reciproc cu ochi mari, amintindu-ne de Charles Stuart. Nici unul dintre noi nu uitase că a interveni asupra cursului istoriei putea avea consecințe serioase, asta dacă se putea interveni cu adevărat. Noi nu aveam nici o idee în ceea ce privește motivul pentru care Arnold, care era deocamdată patriot, avea să devină un trădător.

Oare această neînțelegere cu Gates urma să fie grăuntele de nisip din cauza căruia avea să ia naștere acea perlă a trădării?

– Nu ai de unde să știi ce amănunt neînsemnat poate afecta mintea cuiva, am subliniat eu. Gândește-te la Robert the Bruce și la păianjen.

Această remarcă a mea l-a făcut să zâmbească.

– O să fiu atent, *Sassenach*, a spus Jamie. O să stau cu ochii pe el.

65

UN TRUC

7 octombrie 1777

... Ei bine, atunci ordonați-i lui Morgan să înceapă Jocul.

Generalul Horatio Gates

Într-o dimineață liniștită de toamnă, răcoroasă și aurie, un dezertor britanic a intrat în tabăra americană. El a spus că Burgoyne trimitea o forță de recunoaștere. Era vorba despre două mii de oameni care urmau să pună la încercare flancul drept al americanilor.

– Ochii lui Granny Gates erau să-i sară prin lentilele ochelarilor, mi-a spus Jamie, având grijă să-și încarce cartușiera. Nici nu e de mirare.

Generalul Arnold, care era prezent când a sosit omul cu această veste, i-a spus lui Gates să trimită o formațiune puternică împotriva acestui grup britanic de avangardă. Gates se arătase a fi precaut și când Arnold i-a cerut permisiunea să meargă și să vadă ce voiau să facă britanicii, Gates îl privise cu răceală și îi spusese:

– Mă tem să îți acord încrederea, Arnold.

– Și din clipa aia totul a luat-o la vale, a spus Jamie, făcând o strâmbătură. La sfârșit, Gates i-a spus, și citez exact, *Sassenach*: „Generale Arnold, nu am ce misiune să-ți dau. Nu ai ce să faci aici".

Am simțit că încep să tremur și acest lucru nu avea nimic de-a face cu răcoarea dimineții. Acesta era momentul? Acesta era lucrul care îl făcuse sau urma să-l facă pe Benedict Arnold să lupte împotriva cauzei în favoarea căreia luptase? Jamie și-a dat seama la ce mă gândeam și a ridicat din umeri, spunând:

– Acum lucrurile nu au nici o legătură cu noi.

– Ăsta *este* un lucru care ar trebui să ne liniștească. Ai grijă, te rog.

– O să am grijă, a replicat Jamie luându-și pușca.

De data asta, a avut ocazia să mă sărute personal de rămas-bun.

Forța de cercetare a britanicilor avea un dublu scop, nu numai acela de a vedea unde se aflau americanii – pentru că generalul Burgoyne nu avea nici o idee în acest sens și dezertorii americani încetaseră de multă vreme să mai

treacă la britanici – și de a face rost de hrană pentru animalele de care mai dispuneau. De aceea formațiunile de avangardă se opreau și zăboveau când dădeau de câte un câmp cultivat cu grâu.

William le-a ordonat infanteriștilor săi să se așeze pe două rânduri între lanuri, în vreme ce cercetașii au început să secere grâul și să-l încarce pe cai. Un locotenent de dragoni, un irlandez cu părul negru, care se numea Absolute, i-a făcut un semn din celălalt capăt al lanului și l-a invitat la un joc de noroc în cortul lui, în cursul serii. Tocmai a tras aer în piept și s-a pregătit să-i răspundă, când un om de lângă el s-a întins la pământ. Nu a auzit glonțul, dar s-a întins la pământ și a strigat la oamenii săi.

Nu s-a mai întâmplat nimic după aceea și, după câteva clipe, oamenii s-au ridicat și și-au continuat treaba. Au văzut grupuri mici de rebeli strecurându-se printre copaci, iar William a început să fie convins că erau înconjurați treptat. Când i-a spus altui ofițer ce gândea, acesta l-a asigurat că americanii păreau să rămână pe poziții defensive.

Tocmai se discuta despre această problemă când, către prânz, a apărut un grup mare de americani în stânga britanicilor și s-au tras șase ghiulele de douăsprezece livre care ar fi făcut prăpăd, dacă nu ar fi existat perdeaua de copaci.

Infanteriștii s-au răspândit ca niște prepelițe, ignorând strigătele ofițerilor. William l-a văzut pe Absolute, care pornise pe câmp după câțiva dintre oamenii săi și, când a întors privirea, a văzut un caporal de-al său.

– Adună-i! a strigat William și a prins în mână hățurile calului unui cercetaș, uimindu-i pe cei din jurul său. Ar fi vrut să se întoarcă în tabără și să cheme întăriri, pentru că îi era clar că americanii voiau să atace în forță.

Nu a apucat să își pună planul în aplicare pentru că, tocmai când a întors calul, a apărut generalul de brigadă.

Jamie Fraser s-a oprit în luminișul de lângă câmpul cultivat cu grâu împreună cu un grup care făcea parte din detașamentul lui Morgan, țintind asupra dușmanilor cât de bine putea. Din câte vedea, fusese o bătălie încrâncenată. Își dăduse seama de acest lucru după praful de pușcă provenit de la tun, praf care se ridica spre nori ce păreau să sufoce totul. A văzut bărbatul care era călare, un ofițer superior britanic, după cum se vedea pe epoleți. Mai erau și alți doi-trei mai mici în grad, dar avea ochi doar pentru el.

Greierii alergau pe câmp ca boabele de grindină, speriați de tropote. Unul i-a sărit pe obraz și inima a început să-i bată cu putere, de parcă ar fi fost lovit de un glonț de muschetă.

L-a recunoscut pe omul acela după uniformă. Îl întâlnise pe Simon Fraser din Balnain de două sau de trei ori, pe când erau tineri și trăiau în *Highlands*. Simon era cu câțiva ani mai tânăr decât el și își aducea aminte de un băiețel dolofan, vesel, care se ținea după băieții mai mari, ducând în mână un băț mai lung decât el. Nu exista nici o legătură între acel băiețel și omul solid, care se ridica acum în scările șeii, striga ceva oamenilor săi și scotea sabia încercând să-și liniștească militarii panicați folosindu-se doar de forța personalității sale.

Cei care erau alături de el încercau să-l protejeze, să-l convingă să se retragă la loc sigur, dar el îi ignora pur și simplu. Jamie a zărit o figură albă care se uita spre pădure. Știau că în copaci erau pușcași care încercau să se țină departe de bătaia armelor.

– Uite-l! a strigat Arnold, ducându-și iapa măruntă, maronie prin tufișuri și ridicându-se în scări, fără a-i păsa că i s-ar fi putut întâmpla ceva. El s-a ridicat în scări și a întins un braț, exclamând:

– Generalii! Împușcați-i pe generali, băieți! Cinci dolari pentru fiecare nemernic gras doborât din șa.

La aceste îndemnuri s-a răspuns cu foc. Jamie l-a văzut pe Daniel Morgan aruncându-i o privire pătrunzătoare lui Arnold și pornind spre el, atât de repede cât îi permiteau membrele chinuite de reumatism.

– Încă o dată! Mai încercați o dată! a strigat Arnold, bătându-se peste pulpă.

L-a zărit apoi pe Jamie și i-a strigat:

– Dumneata! Împușcă-l! Nu poți să-l împușți?

Jamie a ridicat din umeri, a dus arma la ochi și a țintit voit mai sus. Vântul începuse să bată mai tare și i-a aruncat în ochi praful de pușcă, dar l-a văzut pe unul dintre ofițerii mai mici în grad lângă Simon ducând mâna la cap, pentru ca apoi să se clatine în șa și să-i cadă pălăria în grâu.

Îi venea să râdă, deși își dădea seama că era cât pe ce să-l împuște pe acel ofițer în cap, dar din greșeală. Tânărul s-a înălțat în scările șeii și a ridicat pumnul, făcând un gest amenințător către pădure.

– Îmi sunteți dator o pălărie, domnule! a strigat ofițerul britanic.

Râsul ascuțit, răsunător al lui Arnold s-a auzit în pădure, iar oamenii care îl însoțeau au început să strige și să croncăne ca ciorile.

– Ia vino-ncoace, domnule ofițer, am să-ți dau două pălării! a strigat Arnold, strunindu-și calul care se învârtea în cerc.

După o vreme, le-a strigat pușcașilor:

– Să vă ia naiba că aveți ochi de orbi! Nu o să împuște nimeni un general?

S-au auzit una sau două împușcături, dar cei mai mulți trebuie să-l fi văzut pe Daniel Morgan apropiindu-se de Arnold de parcă ar fi fost un pom care a căpătat viață, și au renunțat să tragă.

Arnold trebuie să-l fi văzut și el, dar l-a ignorat. A scos un pistol de la brâu și a tras lateral, spre Fraser, deși nu spera să nimerească de la asemenea distanță. Speriat de zgomot, calul a ciulit urechile. Morgan s-a tras înapoi, pentru a nu fi călcat în picioare de cal și a căzut la pământ.

Fără nici o clipă de ezitare, Arnold a sărit din șa și s-a aplecat să-l ridice pe bărbatul vârstnic scuzându-se, lucru pe care Morgan nu l-a apreciat, după cum și-a dat seama Jamie. El s-a gândit că bătrânul Dan ar fi putut să-l lovească în testicule, uitând de grade, dar și de reumatism.

Iapa generalului era dresată să stea liniștită în orice situație, dar împușcătura neașteptată o speriase și se agita, călcând în copite frunzele moarte și privind în jur cu ochi mari.

Jamie a pus mâna pe hățuri și a tras în jos botul iepei, suflându-i în nări, astfel încât să-i distragă atenția. A fornăit și a scuturat din cap, dar nu a mai dat din picioare. A mângâiat-o pe ceafă și a plescăit din limbă, ciulind puțin urechile. Mâna îi sângera din nou, dar nu era grav. Privind peste gâtul solid al iepei, Jamie l-a văzut pe Morgan refuzând eforturile lui Arnold de a-i înlătura frunzele și noroiul de pe haine.

– Nu mai ai comanda, domnule! a exclamat Morgan. Cum îndrăznești să le dai ordine oamenilor mei?

– La naiba cu jocul acesta de-a soldații! a spus Arnold. Eu sunt general, el e general, a continuat el privind spre o siluetă călare aflată la oarecare distanță. Și eu îl vreau mort. O să avem tot felul de discuții când se vor termina toate astea. Asta e o luptă, la dracu'!

Jamie a prins un anumit iz de rom, dulce și tare, pe lângă mirosul de fum și de boabe de grâu călcate în picioare și poate că acest lucru avea legătură cu tot ce se întâmplase, deși, din câte îl știa el pe Arnold, între omul treaz și cel care mirosea a băutură nu era o mare diferență.

Vântul bătea în rafale, trecându-i fierbinte pe la urechi, încărcat cu fum și sunete disparate: pocnetul muschetelor, bubuituri de artilerie, strigătele lui Simon Fraser și ale ofițerilor săi, care le ordonau militarilor din Hessa și militarilor britanici să strângă rândurile, strigătele și gemetele de durere care veneau de la distanță mai mare, unde se încerca ruperea liniilor generalului Enoch Poor.

Militarii generalului Ebenezer Learned făceau presiuni asupra militarilor din Hessa. Jamie vedea uniformele germane de culoare verde, ieșind din lanul de grâu. Unii dintre ei încercau să se rupă de ceilalți, să ajungă la generalul Fraser. O anumită mișcare i-a atras atenția. Un tânăr care nu mai avea caschetă venea în galop, aplecat peste gâtul calului său, cu sabia coborâtă.

Generalul se depărtase puțin de pădure. Nu era în bătaia puștilor oamenilor lui Morgan, dar Jamie era bine amplasat, putea să tragă din locul în care se afla. S-a uitat în jos. Lăsase pușca din mână în momentul în care a apucat hățurile calului. Arma era încărcată, o reîncărcase din reflex. Cartușiera era în mâna cu care ținea hățurile calului. Nu îi trebuia decât o clipă pentru a pregăti cremenea.

– *Sheas, a nighean!* i-a șoptit el calului și a tras adânc aer în piept ca să se calmeze, deși mâna îi tremura în ritmul pulsului său.

– *Cha chluinn thu an còrr a chuireas eagal ort*, a spus el în șoaptă. *Gata. N-ai să mai auzi lucruri care să te sperie.*

Nu s-a gândit la nimic atunci când a tras, vrând să nu-l nimerească pe Fraser. Ar fi putut să ucidă oricare alt om aflat pe câmpul de luptă, dar nu pe el. L-a zărit pe tânărul ofițer călare, cu mantaua lui roșie, care ieșea în evidență printre hainele verzi, și a strâmbat din gură. Nu-l putea ucide nici pe-acela.

Se părea că tânărul trăia o zi norocoasă. Trecuse prin coloana formată de oamenii lui Learned. Trecea pe lângă cei din Armata Continentală, care nu îl observau, pentru că erau angajați în luptă și se pregăteau să-și pună baionetele la arme.

Jamie a mângâiat inconștient calul, fluierând încet printre dinți și privind. Tânărul ofițer ajunsese la militarii din Hessa, le captase atenția și acum se întorcea împreună cu ei în luptă, valul verde al acestora pregătindu-se să înfrunte oamenii lui Poor, care veneau din stânga.

Jamie a fost preocupat atât de mult de acest spectacol, încât nu mai era atent ce își spuneau Dan Morgan și generalul Arnold, țipând unul la celălalt. Cei doi au fost întrerupți de un strigăt:

– L-am nimerit, pe Iisus că l-am nimerit!

Jamie a ridicat privirea și l-a văzut pe Tim Murphy, care stătea în crengile unui stejar și rânjea ca un maimuțoi, cu arma fumegând în mână. Jamie a întors capul și l-a văzut pe Simon Fraser care se clătina în șa.

Arnold a scos un strigăt de satisfacție și Morgan s-a uitat în sus, spunându-i lui Murphy:

– Bine țintit.

Simon Fraser se clătina, și unul dintre cei aflați în preajma sa îl susținea, strigând după ajutor. Un altul i-a prins calul de hățuri, trăgându-l când într-o parte, când într-alta, neștiind foarte bine ce să facă. Jamie a avut un gest de revoltă și a strâns pumnul, dar a simțit imediat durere în mâna rănită. Apoi a bătut cu palma în șaua calului. Simon era mort?

Nu avea cum să-și dea seama. Ordonanțele trecuseră de momentul de panică și mergeau de-o parte și de alta a generalului susținându-l ca să rămână în șa, fără a ține seama de reacțiile din pădure.

Jamie a privit peste câmp, căutându-l din priviri pe ofițerul cel tânăr. Nu l-a putut descoperi și s-a simțit ca și când ar fi pierdut pe cineva. Apoi l-a descoperit. Lupta corp la corp cu un căpitan de voluntari. Nu exista nici un fel de element de finețe în acea confruntare. Era vorba pur și simplu de cai și de oameni. Caii au fost nevoiți să se depărteze când trupurile oamenilor s-au ciocnit. Ofițerul britanic nu dădea înapoi. Avea un scop precis și a strigat oamenilor din compania de militari din Hessa, care se aflau sub comanda sa. Apoi a întors capul către pădure și a văzut ce se întâmpla acolo. Calul generalului Fraser era mânat și trupul generalului îmbrăcat în roșu se vedea bine în lanul de grâu călcat în picioare.

Tânărul ofițer s-a ridicat în scări apoi s-a așezat în șa și l-a urmat pe general, lăsându-i pe militarii din Hessa să-l urmeze în dezordine.

Jamie a fost destul de aproape de Simon Fraser, astfel încât să vadă pata de sânge de pe haina ofițerului superior. Și-a spus că, dacă Simon nu era mort încă, nu avea să mai dureze mult până ce va muri. L-au cuprins furia și tristețea; deja avea lacrimi în ochi din cauza fumului și a scuturat violent din cap, pentru a-și limpezi privirea.

Cineva i-a luat din mâini hățurile iepei, iar Arnold l-a împins de lângă patruped cu trupul său butucănos. A simțit din nou miros de rom. Arnold s-a avântat în șa, cu fața roșie ca frunza arțarului, pentru că era agitat, mânat de dorința victoriei.

– Urmați-mă, băieți, a strigat el, iar Jamie și-a dat seama că pădurea era plină de companii de voluntari. Arnold dorea cu orice preț să se avânte în luptă și a strigat:

– Spre redută!

Oamenii l-au urmat, urlând, strivind sub picioare chiar și crengile copacilor în avântul lor.

– Urmați-l pe nebunul ăsta blestemat! a strigat Morgan și Jamie l-a privit surprins.

Omul s-a uitat la Arnold și a continuat, adresându-se lui Jamie:

– O să ajungă în fața curții marțiale, ascultă-mă pe mine. Ar fi bine să existe și martori care să-l observe. Tu ești acel martor, James, du-te!

Fără nici o replică, Jamie și-a ridicat arma de la pământ și a pornit în fugă, lăsând în urma sa pădurea cu bogatele ei nuanțe de auriu și maroniu. A urmărit trupul solid al lui Arnold și pălăria acestuia în lanul de grâu.

L-au urmat. O hoardă de oameni înarmați. Arnold era călare, doar că iapa lui înainta cu greu. Astfel, oamenii nu se vedeau forțați să alerge. Jamie a văzut spatele hainei albastre a lui Arnold, plină de pete negre, pentru că era udă de transpirație și se lipea de umerii lați ai celui care o purta. S-a auzit o împușcătură dintr-o parte. Pentru o clipă, s-a creat confuzie.

Și Arnold a dispărut, strigând și dând pinteni iepei sale, trecând de redută. Jamie s-a gândit că poate vrea să atace din flanc. Acest lucru ar fi echivalat cu sinuciderea pentru că reduta era plină de grenadieri nemți. Le-a zărit căștile țuguiate care se iveau deasupra parapeților redutei. Poate că Arnold era gata să se sinucidă pentru a crea o diversiune, astfel încât oamenii să poată ataca reduta din față. Poate că era gata să plătească cu viața pentru acest atac.

Reduta avea o înălțime de aproximativ cinci metri și un perete făcut din pământ, care avea o palisadă din bușteni în partea de sus. Bușteni erau astfel orientați încât ieșeau în exterior vârfurile lor ascuțite.

Gloanțele șuierau peste tot în apropierea redutei și Jamie s-a ferit. A încercat să se cațere, prinzându-se de bârne. La un moment dat, mâna i-a alunecat și a căzut peste arma lui, simțind pur și simplu că nu mai avea aer. Oamenii din preajma lui au tras prin spațiile existente între bușteni, iar el a văzut plutind deasupra fumul alb ce îl ascundea de militarul german pe care tocmai îl zărise. Jamie a plecat repede, târându-se din locul în care se afla, astfel încât neamțul să nu apuce să arunce spre el o grenadă.

– Plecați de-aici! a strigat el peste umăr, dar omul care trăsese prin acel spațiu dintre bușteni încerca deja să se retragă. Din păcate, grenada aruncată l-a nimerit în piept și a explodat.

Jamie și-a frecat mâna de cămașă, înghițind fiere. Îl ustura palma pentru că îi intraseră în ea așchii din scoarța de copac. Săriseră bucăți de lemn și de metal din redută și ceva l-a lovit în față și simțea transpirația acidă, dar și sângele fierbinte curgându-i pe obraz. L-a văzut pe grenadier, pată verde în spațiul dintre bușteni.

Trebuia să se miște repede.

A scos un cartuș din tolbă, a tras de el cu dinții, numărând. Era în stare să încarce pușca în douăsprezece secunde, știa acest lucru, cronometrase. *Nouă... opt...* Ce obișnuia Bree să numere atunci când trebuia să țină socoteala clipelor? Hipopotami, da. *Șase hipopotami... cinci hipopotami.* Simțea o poftă de-a dreptul nebunească de a râde, pentru că vedea cu ochii minții un grup de hipopotami frumos aliniați, care se uitau la el și comentau ce făcea. *Doi hipopotami...* Nu murise încă, așa că s-a lipit de acea deschizătură dintre bușteni, a țintit și a tras asupra unei pete verzi, care ar fi putut fi un brad, dar nu era, pentru că a țipat.

Și-a pus arma pe spate și a mai făcut o încercare, înfigându-și degetele în bușteanul a cărui scoarță nu fusese înlăturată. Degetele i-au alunecat, așchii fine i-au pătruns sub unghii, a simțit durerea, dar de data asta și-a prins încheietura mâinii drepte cu mâna stângă, pe care se putea bizui, ținându-se de buștean. Picioarele i-au alunecat pe peretele din pământ și o secundă a simțit că atârna în aer ca o veveriță agățată de creanga unui copac. Și-a tras în sus propria greutate și a simțit cum ceva îl jena la umăr, dar nu a avut vreme să vadă despre ce era vorba. Un picior, își pusese un picior sub buștean. A făcut o mișcare bruscă și s-a lipit de buștean, întocmai ca acel animal cunoscut sub denumirea de „leneș". Ceva s-a înfipt în bușteanul de care se ținea. A simțit vibrația lemnului.

– Ia stai așa, omule-n roșu! a strigat cineva care se afla sub el.

Jamie a simțit cum îi îngheață sângele în trup. Ceva a lovit din nou lemnul undeva foarte aproape de degetele lui. Era un topor? Nici nu avea vreme să se teamă. Omul aflat sub el a tras pe lângă umărul lui. A auzit glonțul vâjâind, întocmai ca bărzăun supărat. De aceea Jamie s-a tras către baza bușteanului cât a putut de repede, simțind că până și hainele îl trăgeau de încheieturi.

Erau doi militari din Hessa morți sau răniți, chiar deasupra lui. Un al treilea a văzut capul lui Jamie și a dus mâna în sacul său. Omului nu i se vedeau dinții, ascunși de o mustață pomădată. S-a auzit un urlet din spatele neamțului și unul dintre oamenii lui Morgan l-a lovit în cap cu un tomahawk.

A auzit un zgomot și s-a întors, văzând un caporal călcând pe trupul unui militar din Hessa, care a revenit brusc la viață. Neamțul s-a rotit, a luat o muschetă și a lovit cu toată puterea. Baioneta armei a intrat în pantalonii caporalului, din care a izbucnit un val de sânge.

Din reflex, Jamie a pus mâna pe arma lui și a rotit-o cu mâinile, cu brațele, cu tot trupul, încercând să-l lovească pe militarul german în cap. Șocul a fost atât de puternic, încât a simțit o durere în ceafă și a văzut alb înaintea ochilor. A dat din cap pentru a-i reveni vederea și a reușit să vadă că pușca se strâmbase.

Militarul din Hessa era mort. Pe chip i se citea surprinderea. Caporalul rănit s-a îndepărtat șchiopătând, cu sângele curgându-i dintr-un picior, cu muscheta pe spate și cu baioneta în mână. S-a uitat peste umăr, l-a văzut pe Jamie și i-a strigat:

– Pușcașule, în spate!

Jamie nu s-a întors, dar s-a târât printre frunze.

În spatele lui, mai multe trupuri s-au lovit de palisade. S-a ridicat încet, a luat un pistol de la brâu, i-a tras cocoșul și l-a împușcat în cap pe grenadierul care se pregătea să arunce o grenadă peste marginea palisadei.

Ș-au mai auzit câteva împușcături, gemete, zgomote de pași și apoi lupta a încetat brusc. Reduta era plină de trupuri, cele mai multe dintre ele în verde. A văzut iapa lui Arnold, cu ochii mari, speriați, și șchiopătând. Stăpânul ei nu era în șa. Arnold era pe jos și se străduia să se țină pe picioare.

Lui Jamie însuși îi era greu să mai stea drept. Genunchii îi erau moi și mâna dreaptă îi era ca paralizată. S-a îndreptat spre Arnold și era cât pe ce să cadă lângă el. Generalul fusese împușcat. Piciorul îi era plin de sânge, fața îi era albă ca varul, iar ochii îi erau pe jumătate închiși din cauza șocului suferit. Jamie l-a apucat de mână pe Arnold, strigându-l pe nume și l-a tras înapoi, dându-și seama că asta era o nebunie. Ar fi trebuit să scoată cuțitul și să i-l înfigă între coaste, scăpându-i astfel pe el și pe victimele sale de trădarea lui, dar soarta lor era deja hotărâtă și Jamie nici nu a avut vreme să se mai gândească ce anume ar fi trebuit să facă. Rănitul l-a prins de mână.

– Unde? a șoptit Arnold. Avea buzele albe. Unde sunt rănit?

– La picior, domnule, a replicat Jamie. La același picior în care ați mai fost rănit.

Arnold a deschis ochii și s-a uitat pătrunzător la Jamie.

– Îmi doresc să fi fost împușcat în inimă, a șoptit Arnold, închizând ochii din nou.

66

PATUL DE MOARTE

Un sublocotenent britanic a venit chiar după lăsarea întunericului cu un steag alb. Generalul Gates îl trimisese la cortul nostru. Generalul de brigadă Simon Fraser aflase că Jamie era acolo și dorea să-l vadă.

– Înainte de a fi prea târziu, a spus sublocotenentul încet. Era foarte tânăr și părea afectat. Veniți, domnule?

Jamie voia să se ridice, deși nu a reușit s-o facă decât la a doua încercare. Nu era rănit, dar avea câteva vânătăi și își julise un umăr. Cu toate acestea, nu avusese nici măcar puterea de a mânca după ce se sfârșise bătălia. Îl spălasem pe față și îi dădusem un pahar cu bere. Îl mai ținea încă în mână. Nici măcar nu îl băuse și acum îl pusese jos.

– Voi veni împreună cu soția mea, a spus el răgușit.

Mi-am luat pelerina și, pentru orice eventualitate, trusa medicală.

Nu ar fi trebuit să mai iau trusa. Generalul Fraser zăcea pe o masă lungă în camera mare a unei case din bârne – un tânăr sublocotenent ne spusese că era casa Baronesei von Riedesel – și mi-a fost limpede că nu-l mai puteam ajuta. Fața lui lată părea albă ca varul în lumina lumânării și trupul îi era înfășurat în bandaje îmbibate cu sânge. Vedeam cum sângele continua să curgă.

Atentă la muribund, abia observasem prezența celor care se mai aflau în încăpere. De fapt, îmi dădusem seama că erau doi medici palizi de oboseală și cu hainele pătate de sânge. Unul dintre ei m-a privit intens, pentru ca apoi să-și îndrepte spatele. Și-a îngustat privirea și apoi l-a atenționat pe colegul său, care a ridicat ochii, încruntându-se și renunțând să-l mai privească pe

generalul Fraser. S-a uitat la mine, fără a înțelege cine eram și apoi l-a privit din nou contemplativ pe Fraser.

M-am uitat țintă la primul dintre medici, dar nu provocator, pentru că nu doream să intru pe teritoriul lui. Nu puteam face nimic acolo, de fapt nimeni nu putea face nimic, așa cum se putea citi și pe chipurile ostenite ale celor doi medici. Cel de-al doilea medic nu renunțase și îl admiram pentru asta, dar mirosul de putred stăruia în aer. Îl auzeam pe general respirând... auzeam suspine prelungi, cu o liniște apăsătoare între ele.

Ca medic, nu puteam face nimic pentru generalul Fraser și se aflau acolo oameni care îi puteau alina suferințele, printre aceștia numărându-se, poate, și Jamie.

– Nu mai are mult, i-am șoptit. Dacă vrei să-i spui ceva...

Jamie a dat din cap, înghițind nodul care i se pusese în gât. Un colonel britanic aflat lângă patul de moarte improvizat și-a mijit ochii, dar un altul a mormăit și a făcut un pas înapoi, astfel încât Jamie să se poată apropia de masă.

Încăperea era mică și plină de oameni. Eu m-am retras, încercând să nu stau nimănui în cale.

Jamie și ofițerul britanic au schimbat câteva cuvinte în șoaptă. Un ofițer tânăr, fără îndoială o ordonanță a generalului, stătea în genunchi și îl ținea de mână pe Fraser, cu capul plecat și vizibil tulburat. Mi-am pus pelerina pe umeri. Deși afară era frig, aerul din acea încăpere era sufocant, de parcă febra care îl mistuia pe Fraser s-ar fi răspândit în toată casa, nesatisfăcută parcă de faptul că făcea o singură victimă. Se simțea un miros apăsător, amestec de organism intrat în putrefacție, transpirație și praf de pușcă, ce intrase în hainele bărbaților.

Jamie s-a aplecat și apoi s-a așezat în genunchi, pentru a se apropia de urechea lui Fraser. Ochii generalului erau închiși, dar el era conștient. I-am văzut mușchii feței tresărind când a auzit glasul lui Jamie. Apoi a deschis ochii.

– *Ciamar a tha thu, a charaid?* a întrebat Jamie încet. *Cum te simți, vere?*

Gura generalului s-a mișcat încet.

– *Tha ana-cnàmhadh an Diabhail orm*, a spus el răgușit. *Feumaidh gun do dh'ìth mi rudegin nach robh dol leam. Am o indigestie dată dracului. Cred că am mâncat ceva ce nu mi-a picat bine.*

Ofițerii britanici au făcut ochii mari auzindu-l pe Fraser vorbind în gaelică, și tânărul ofițer care se afla în capătul mesei a ridicat ochii, uimit.

Uimită eram și eu.

Mi s-a părut că încăperea întunecoasă se învârtea cu mine și m-am sprijinit de un perete cu mâinile, sperând că voi simți ceva stabil.

Lipsa de somn și tristețea îi marcau fața. Era încă plin de fum și de sânge, care îl făceau să semene cu un raton și care fuseseră șterse neglijent de pe pometi și sprâncene cu mâneca. Avea părul negru și fața prelungă, dar recunoșteam nasul acela lung și drept și ochii aceia albaștri, ca de pisică. El și Jamie stăteau în genunchi de o parte și de alta a patului de moarte al generalului. Stăteau la câțiva centimetri distanță unul de altul. Bineînțeles că oricine putea observa asemănarea dacă…

– Ellesmere, a spus un căpitan de infanterie atingându-l pe umăr pe tânărul ofițer și șoptind ceva, apoi a făcut un gest din cap prin care îi dădea de înțeles locotenentului că trebuia să se depărteze de generalul Fraser și să-i ofere o clipă de intimitate, dacă asta ar fi dorit.

Nu ridica privirea! m-am gândit, privindu-l intens pe Jamie. *Pentru numele lui Dumnezeu, nu ridica privirea!*

Nu a ridicat privirea. Indiferent dacă a recunoscut numele sau a privit pentru o clipă chipul acela murdar de fum, a rămas cu capul plecat, cu chipul ascuns de umbre, apropiindu-se și mai mult de vărul său și vorbind încet cu acesta.

Tânărul ofițer s-a ridicat la fel de încet ca Dan Morgan într-o dimineață răcoroasă și umedă. Umbra lui s-a proiectat pe bușteni din spatele lui, înaltă și suplă. Nu îi acorda nici o atenție lui Jamie. Fiecare fibră a ființei sale se concentra asupra generalului aflat pe moarte.

– E o bucurie pentru mine să te mai văd o dată pe pământ, *Seaumais mac Brian*, a șoptit Fraser, făcând un efort să prindă mâinile lui Jamie într-ale sale. Sunt mulțumit că mor între camarazii mei, la care țin. La vei spune toate astea rudelor noastre din Scoția? Spune-le…

Un alt ofițer i-a spus ceva lui William și tânărul ofițer a renunțat cu greu să privească patul de moarte, răspunzând în șoaptă. Mâinile îmi erau ude de transpirație și am simțit cum îmi curgea sudoarea pe ceafă. Aș fi vrut să îmi scot pelerina, dar mă temeam să fac vreo mișcare care ar fi putut să-i atragă lui William atenția asupra mea și, implicit, asupra lui Jamie.

Jamie continua să stea aplecat. Am văzut umerii aplecați, acoperiți de haina pătată de transpirație, cu mâinile prinse în cele ale generalului. Doar lumina slabă a focului care cădea pe părul lui roșcat dădea iluzia de mișcare.

– Va fi precum vei voi, *Shimi mac Shimi*, l-am auzit șoptind pe Jamie. Spune-mi care ți-e dorința. Eu voi ține seama de ea.

Am auzit pe cineva trăgându-și nasul și am întors privirea. Am văzut o femeie măruntă, ca o păpușă din porțelan. În ochi îi luceau lacrimi și, când s-a întors să le șteargă, m-a văzut și a încercat să zâmbească.

– Sunt atât de bucuroasă pentru că soțul dumneavoastră, doamnă, a putut veni, mi-a șoptit ea cu un ușor accent german. Poate că asta îi face bine. Este bine ca prietenul nostru să aibă alături o rudă.

Două rude, am gândit eu, mușcându-mi limba și făcând un efort pentru a nu privi în direcția lui William. Mi-a venit în minte cumplitul gând că William s-ar putea să mă recunoască *pe mine* și să dorească să-mi vorbească. Acest lucru ar fi însemnat un dezastru, dacă…

Baroneasa, căci femeia aceea părea a fi soția lui von Riedesel, părea să se clatine puțin. Era posibil să mi se fi părut din cauza luminii aruncate de foc și a jocului umbrelor.

Am prins-o de braț, șoptindu-i:

– Trebuie să iau aer. Haideți să ieșim.

Cei doi medici s-au apropiat din nou de patul muribundului, hotărâți ca niște ulii, pentru că șoaptele în gaelică au fot întrerupte de un geamăt teribil.

– Aduceți lumânarea! a strigat unul dintre medici, grăbindu-se să ajungă la căpătâiul patului.

Baroneasa a închis ochii și am văzut că suspina. Am apucat-o de mână și am dus-o repede afară.

Nu a durat mult, dar a părut o veșnicie până ce bărbații au ieșit cu capetele plecate.

A avut loc o discuție în contradictoriu care s-a desfășurat în șoaptă din respect pentru cel decedat, dar a fost și așa destul de aprinsă. Jamie s-a ținut deoparte. Avea pălăria trasă pe ochi, dar unul dintre ofițerii britanici i s-a tot adresat, cerându-i opinia.

Locotenentul William Ransom, adică Lordul Ellesmere, stătea și el deoparte, din cauza faptului că era un ofițer cu grad relativ mic față de ceilalți militari prezenți. El nu a luat parte la discuție, părând prea șocat de moartea lui Fraser. M-am întrebat dacă mai văzuse murind vreo persoană cunoscută, apoi mi-am dat seama că întrebarea era de-a dreptul idioată. Cu toate acestea,

moartea pe câmpul de luptă, indiferent cât de violentă era, nu era același lucru cu moartea unui prieten. Din felul în care arăta tânărul William, Simon Fraser îi fusese prieten și comandant.

Preocupată de aceste observații, nu am fost atentă la subiectul discuției în contradictoriu referitoare la felul în care se va proceda cu trupul neînsuflețit al generalului Fraser. Această discuție nu avea nici un fel de importanță pentru cei doi medici, care au ieșit din casa din bârne. Unul dintre ei i-a dat celuilalt o priză de tutun și a refuzat printr-un gest al mâinii mulțumirile colegului său. Nici dacă i-ar fi explodat capul nu aș fi fost mai uluită decât la auzul vorbelor pe care le-a spus:

– *Ne vedem mai târziu, doctore Rawlings.*

– Doctore Rawlings? am spus eu din reflex, și cel de-al doilea medic s-a întors.

– Doamnă? a rostit el politicos, dar cu un aer de om obosit, care și-ar fi dorit să le spună tuturor să se ducă dracului. Am recunoscut această dorință și i-am respectat-o.

– Îmi cer scuze, i-am spus, roșind puțin. Tocmai v-am auzit numele și m-a șocat. Eu am cunoscut un anume doctor Rawlings.

Efectul acestei observații a fost neașteptat. Și-a îndreptat umerii, și în privirea lui ostenită s-a citit un viu interes.

– Ați cunoscut un doctor cu acest nume? Unde? a întrebat el.

– Ăăă…

Am ezitat puțin, deoarece nu îl cunoscusem niciodată pe doctorul Rawlings, dar mi se părea că îl știu.

– Numele lui era Daniel Rawlings, am spus eu în cele din urmă. Este cumva vreo rudă de-a dumneavoastră?

Doctorul s-a luminat la față și m-a apucat de braț, zicând:

– Da! Da, este fratele meu! Vă rog, doamnă, spuneți-mi, știți unde se află?

Am simțit cum mi se strânge stomacul.

Știam exact unde se afla Daniel Rawlings, dar fratele său nu se va bucura când îi voi spune ceea ce știam. Cu toate acestea nu aveam de ales. Trebuia să-i spun.

– Îmi pare rău că trebuie să vă dau această veste, dar este mort.

Am rostit aceste cuvinte cu cât mai multă căldură, punându-mi mâna peste a sa și strângând-o, în vreme ce lumina din ochii lui se stingea.

O vreme a rămas nemișcat, cu privirea fixată asupra unui punct din spatele meu. Încet, încet s-a concentrat din nou asupra mea, a tras adânc aer în piept și buzele i s-au subțiat, când a spus:

– Am înțeles. Mă temusem... că s-a întâmplat așa ceva. Cum s-a... Cum s-a... întâmplat, știți?

– Știu, am spus eu repede, văzându-l pe colonelul Grant făcând o mișcare ce trăda plecarea iminentă. Știu, dar este o poveste lungă.

– Ah! a exclamat medicul, prinzându-mi privirea și întorcând capul.

Domnii începuseră să se pună în mișcare, aranjându-și vestoanele, punându-și pălăriile și caschetele și schimbând câteva cuvinte de rămas-bun.

– O să vă caut, a spus el repede, întorcându-se spre mine. Soțul dumneavoastră, scoțianul roșcat care face parte dintre rebeli, este rudă cu domnul general? Cel puțin așa s-a spus.

Am văzut că se uita într-un punct aflat în spatele meu și am simțit cum mă furnică pielea, transmițându-mi astfel un semnal de alarmă. Rawlings s-a încruntat și am știut, ca și când mi-ar fi spus, că îl văzuse pe William, tocmai deoarece cuvântul „rudă" declanșase ceva în mintea sa.

– Da, soțul meu este colonelul Fraser, am spus eu, apucându-l repede de mânecă, înainte ca el să-și poată forma o impresie.

În timp ce vorbeam, am căutat prin trusa mea. Am găsit hârtia pe care o căutam. Am scos-o și am despăturit-o repede, apoi i-am întins-o. Oricum mai exista loc și pentru îndoieli.

– Acesta este scrisul dânsului?

A luat hârtia din mâna mea și a devorat pur și simplu din priviri cele câteva rânduri scrise, care refereau la mândrie, speranță și disperare. A închis ochii pentru o clipă, apoi i-a deschis și a citit și recitit acea rețetă pentru prișniță abdominală, de parcă ar fi fost un fragment din Sfânta Scriptură.

– Pagina asta este arsă, a spus medicul cu glas răgușit, atingând marginea foii. Daniel... a murit în incendiu.

– Nu, am spus eu.

Nu era vreme să-i spun mai multe, pentru că unul dintre ofițerii britanici stătea în spatele lui, așteptând cu vădită nerăbdare. Am atins mâna în care ținea hârtia, spunând:

– Păstrați asta, vă rog. Și dacă puteți să ajungeți în tabăra noastră, mă veți găsi în cortul meu, în apropiere de piesele de artilerie. Mi... mi se spune...

Vrăjitoarea Albă, am adăugat cu modestie. Oricine vă va putea spune unde mă găsiți.

Când am rostit aceste cuvinte, ochii lui injectați cu sânge s-au mărit, pentru ca apoi să se micșoreze, fiindcă mă privea pătrunzător. Nu mai era timp, însă, pentru alte întrebări. Ofițerul a făcut un pas înainte și i-a șoptit lui Rawlings ceva la ureche, privindu-mă.

– Da, a spus medicul. Voi veni cu siguranță.

Apoi a făcut o plecăciune adâncă, zicând:

– Sluga dumneavoastră, doamnă. Vă rămân profund îndatorat. Aș putea să...?

Când a rostit întrebarea, a ridicat puțin foaia de hârtie și i-am spus:

– Da, desigur. Vă rog să o păstrați.

Ofițerul s-a îndepărtat căutând alte persoane, care ar fi trebuit să-l urmeze, și doctorul Rawlings s-a apropiat și m-a atins, spunând în șoaptă:

– Voi veni imediat ce mi se va ivi ocazia.

Apoi a privit undeva în spatele meu și mi-am dat seama că Jamie terminase discuțiile cu ofițerii britanici și venea să mă ia.

S-a apropiat de mine, l-a salutat pe doctor dând din cap și m-a luat de mână.

– Unde îți este pălăria, domnule locotenent Ransom? a întrebat colonelul care se afla în spatele meu pe un ton de reproș.

Mi se întâmpla pentru a doua oară în decurs de câteva minute să simt cum mi se face părul măciucă, și asta nu din cauza cuvintelor colonelului, ci a replicii:

–... mi-a zburat din cap din cauza glonțului unui rebel.

Era glasul unui bărbat tânăr care vorbea o engleză curată, un glas care trăda tristețea și furia. Semăna mult cu glasul lui Jamie, și Jamie m-a strâns atât de tare de mână, încât era să-mi rupă oasele.

Am pornit pe cărarea care ducea în sus, pe lângă râu. Încă doi pași și ne-am fi aflat la adăpostul cetății și al copacilor. În loc să facă acei doi pași, Jamie s-a oprit locului, s-a întors pe călcâie, și-a scos pălăria din cap și i-a aruncat-o locotenentului Ransom, spunând politicos:

– Cred că vă datorez această pălărie, domnule.

S-a întors apoi și a pornit înainte, lăsându-l pe tânărul locotenent pradă uimirii, privind tricornul uzat din mâna sa. Am întors privirea și am văzut chipul mirat al lui William. Apoi m-am uitat la Jamie, dar el nu avea decât

un singur gând. Mă trăgea după sine repede, de parcă am fi avut niște indieni pe urmele noastre. Câțiva brazi mici l-au ascuns pe tânărul locotenent privirilor mele.

Am simțit că Jamie vibra ca o coardă de vioară care fusese ciupită, și respira sacadat.

– Ți-ai pierdut mințile? l-am întrebat eu.

– Cred că da.

– Ce Dumnezeu...? am început eu, dar el s-a mulțumit să scuture din cap și să mă tragă după sine până când nimeni din preajma casei din bârne nu ne mai putea vedea sau auzi. Un trunchi căzut care scăpase tăietorilor de lemne zăcea de-a curmezișul cărării și Jamie s-a așezat pe el, acoperindu-și fața cu o mână tremurândă.

– Te simți bine? Ce Dumnezeu e cu tine? l-am întrebat, așezându-mă lângă el și punându-i o mână pe spate. Eram îngrijorată.

– Nici nu știu dacă se cuvine să râd sau să plâng, *Sassenach*, a spus el, luând mâna de pe față.

Mi-am dat seama că părea să plângă și să râdă în același timp.

Avea genele umede, dar colțurile gurii tremurau ca și când s-ar fi pregătit să râdă.

– Am pierdut o rudă, dar mi-am și găsit o rudă, și lucrurile-astea s-au întâmplat deodată... și mi-am dat seama că, pentru a doua oară în viața mea, era cât pe ce să-mi împușc fiul.

M-a privit și a clătinat din cap, neputându-se hotărî dacă ar fi trebuit să râdă sau să fie disperat.

– Nu ar fi trebuit să fac așa ceva, știu, dar m-am întrebat: *oare ce s-ar întâmpla dacă a treia oară nu mi-aș greși ținta?* Și m-am gândit... că ar trebui să-i vorbesc așa, ca de la bărbat la bărbat, chiar dacă ar fi singura dată când vom sta de vorbă astfel.

Colonelul Grant a privit curios spre cărarea unde o creangă tremurândă arăta că pe acolo trecuseră rebelul și soția lui. Apoi s-a uitat la pălăria din mâna lui William.

– Despre ce dracu' a fost vorba?

William și-a dres glasul:

– Este evident că domnul colonel Fraser a fost...ăăă... rebelul care m-a lăsat fără pălărie. Astăzi... a reparat răul făcut. Fața ca de piatră a lui Grant s-a luminat.

– Chiar așa? a întrebat el în cele din urmă. Frumos din partea lui.

Apoi s-a uitat cu îndoială la obiectul în chestiune, întrebând:

– Crezi că în ea sunt și păduchi?

Dacă ar fi fost vorba despre altcineva și dacă întrebarea de mai sus ar fi fost pusă într-o altă epocă, ar fi putut fi interpretată drept calomnie. Colonelul, care era oricând gata să formuleze îndoieli în legătură cu abilitățile, curajul și capacitatea de a lupta a celor din Colonii, pusese de această dată o întrebare cât se poate de legitimă. Cea mai mare parte a militarilor englezi și a celor din Hessa erau plini de păduchi, iar ofițerii se găseau în aceeași situație.

William a întors pălăria și a privit-o atent, atât cât îi permitea lumina slabă. Era caldă, dar pe borurile ei nu se vedea nici o mișcare.

– Nu cred, domnule, a răspuns tânărul locotenent.

– Ei bine, atunci pune-o pe cap, căpitane Ransom. Trebuie să dăm un exemplu bun oamenilor, așa cum știi.

William și-a pus pe cap pălăria, având o senzație ciudată, deoarece aceasta era caldă. Nici nu a auzit prea bine ce îi spusese Grant.

– Căpitan? a întrebat el încet.

– Felicitări! a spus Grant, în vreme ce un zâmbet slab îi lumina fața, făcând să i se șteargă cutele pe care oboseala le săpase pe chipul său. Domnul general de brigadă, a continuat colonelul, și zâmbetul i s-a șters de pe față, în vreme ce a întors capul către casa din bârne… Dânsul a vrut să fii ridicat la gradul de căpitan după atacul de la Ticonderoga… E un lucru care ar fi trebuit făcut atunci… Mă rog.

Buzele i s-au subțiat, dar apoi s-au destins.

– Generalul Burgoyne a semnat ordinul aseară, când i s-a relatat ce s-a petrecut în luptă. Cred că te-ai făcut remarcat.

William a lăsat capul în jos. Simțea că avea un nod în gât și că îi ardeau ochii. Nu își amintea ce făcuse, știa doar că nu izbutise să-l salveze pe generalul de brigadă.

– Vă mulțumesc, a reușit să spună, privind înapoi, spre casa din bârne. Ușa fusese lăsată deschisă. Știți dacă… nu, nu are nici o importanță.

– Dacă știa? l-a întrebat Grant cu blândețe. Eu i-am spus. Eu am adus ordinul.

Fără a fi în stare să scoată vreun cuvânt, William a înclinat capul. Pălăria, care i se potrivea ca prin minune, a rămas pe cap.

– Dumnezeule, da' frig e, a spus Grant, trăgându-și vestonul mai bine pe umeri și privind copacii cuprinși de ceață.

Toți ceilalți se întorseseră la treburile lor, lăsându-i singuri.

– Ce loc pustiu și ce cumplit moment al zilei, a spus colonelul.

– Da, a replicat William, simțindu-se ușurat pentru că astfel putea să își arate amărăciunea, deși locul în sine nu avea prea mare importanță.

A înghițit un nod care i se pusese în gât, privind înapoi către casa din bârne. Îl preocupa ușa deschisă. În timp ce ceața punea stăpânire pe pădure, în preajma casei din bârne se ridica negura, dând târcoale ferestrelor, iar William a avut neplăcuta senzație că ceața… *venise să-l ia pe generalul de brigadă.*

– Am să închid ușa… Îmi permiteți?

După ce a rostit această întrebare, a vrut să se îndrepte către casa din bârne, dar a fost oprit de Grant, care i-a spus:

– Nu, n-o închide.

William s-a uitat la colonel surprins, iar acesta din urmă i-a spus:

– Cel care ți-a dat pălăria a spus că trebuie să lăsăm ușa deschisă. E vorba despre un obicei din *Highlands*… e vorba despre… ăăă… sufletul care ar vrea să iasă.

Aceste explicații au fost data cu deosebită delicatețe, dar apoi Grant a adăugat fără pic de diplomație:

– Oricum e prea rece pentru muște.

William a simțit că i se strânge stomacul și a înghițit fierea care i-a venit pe gât, pentru că a văzut cu ochii minții roiuri de insecte.

– Dar nu putem… Cât timp? a întrebat el în cele din urmă.

– Nu mult, l-a asigurat Grant. Trebuie să așteptăm doar până ce va avea loc înmormântarea.

William a vrut să protesteze, dar s-a abținut. Bineînțeles. Ce altceva se putea face? Cu toate acestea, i-au revenit în memorie tranșeele pe care le-au săpat la Heights, obrajii mânjiți de noroi ai caporalului său… După ultimele zece zile, a crezut că nu mai era sensibil la astfel de lucruri. Cu toate acestea, urletele lupilor care veneau să-i sfâșie pe morți și pe muribunzi îi răsunau în urechi și le simțea până în stomac.

A mormăit o scuză și s-a dus între tufișuri ca să verse cât mai discret cu putință. A plâns puțin, apoi și-a șters fața cu o mână de frunze și s-a întors.

Plin de tact, Grant a presupus că William dispăruse doar pentru a se ușura și nu a pus nici un fel de întrebări.

– Un domn impresionant, a spus colonelul într-o doară. Mă refer la ruda generalului. Semănau, nu crezi?

Prins între speranță și tristețe, William abia dacă îl observase pe colonelul Fraser înainte ca acesta să îi dea pălăria pe neașteptate și, atunci când colonelul făcuse acel gest, fusese prea uluit ca să îl privească atent. A dat din cap în semn că era de acord cu Grant, dar își aducea aminte vag de omul înalt, care se așezase în genunchi lângă patul de moarte. Știa că, în lumina slabă, i se vedea părul roșu din creștet.

– Seamănă mai mult cu dumneata decât cu domnul general, a spus generalul amuzat, izbucnind într-un râs scurt care semăna cu un croncănit. Ești sigur că nu ai rude de origine scoțiană?

– Nu am. Toate rudele mele, atât din partea tatălui, cât și din partea mamei, sunt din Yorkshire, a replicat William, mulțumit că se schimbase subiectul discuției. Mama tatălui meu vitreg este pe jumătate scoțiancă. Sunteți de părere că asta contează?

Indiferent ce a spus Grant, replica s-a pierdut, prin ceață s-a auzit sunetul ce vestea că un suflet ce trecuse în lumea cealaltă. Amândoi au înghețat, ascultând. Veneau cimpoierul generalului, Balcarres și unii dintre cercetași, care aveau să se ocupe de înmormântare.

Soarele răsărise, dar era ascuns de o perdea de ceață și de pădure. Chipul lui Grant semăna cu ceața, era palid și umed.

Sunetul care se auzea părea să vină de la mare depărtare și totuși răzbătea din pădure. Vaiete și strigăte s-au alăturat sunetelor cimpoiului. Erau Balcarres și indienii lui. Deși sunetele îl înfiorau, William se simțea cât de cât împăcat. Nu avea să fie o înmormântare dintre acelea care se petreceau rapid, fără a se acorda respectul cuvenit celui ce urma să fie încredințat pământului.

– Parcă ar fi niște urlete de lup, nu-i așa? a întrebat Grant în șoaptă.

Colonelul și-a trecut o mână peste față și apoi și-a șters palma transpirată pe pantaloni.

– Da, așa este, a replicat William.

Locotenentul și-a îndreptat spatele și a așteptat sosirea cortegiului funerar, fiind conștient în permanență că în spatele său se afla casa din bârne a cărei ușă stătea deschisă, lăsând să pătrundă ceața.

67

MAI GRASĂ DECÂT GRĂSIMEA

Am crezut întotdeauna că a te preda e un lucru simplu. Predai sabia, urmează o strângere de mână și te îndrepți spre locul în care vei fi încarcerat sau spre următoarea bătălie. Ideea mea simplistă a fost spulberată de doctorul Rawlings, care a trecut prin tabăra noastră pentru a-mi vorbi despre fratele său. I-am spus tot ce i-aș fi putut spune, exprimându-mi admirația pentru catastiful lui în care notase diverse aspecte legate de diferite cazuri și datorită căruia mă simțeam ca și când l-aș fi cunoscut. Cel de-al doilea doctor Rawlings – mi-a spus că se numea David – era un om cu care se putea conversa în condiții foarte bune și am trecut la alte subiecte de discuție.

– Dumnezeule, nu, a spus el, când am arătat ce credeam eu despre capitulare. Mai întâi este necesar ca termenii capitulării să fie negociați, știți, iar asta este o afacere delicată.

– Să fie negociați? am întrebat. Domnul general Burgoyne nu are *de ales*?

Mi se părea că spusele mele îl amuzau.

– Oh, ba da, cum să nu? m-a asigurat el. Întâmplător, am văzut propunerile pe care le-a adus maiorul Kingston în dimineața aceasta spre a fi supuse atenției generalului Gates. Aceste condiții debutează pe un ton cât se poate de hotărât. Se arată acolo că, după ce l-a înfruntat de două ori pe generalul Gates, generalul Burgoyne este gata să facă acest lucru și a treia oară. Bineînțeles că nu este gata să facă așa ceva, a adăugat medicul, dar trebuie să-și mențină reputația, deși este clar că rebelii sunt superiori numeric și vrea să accepte capitularea pentru a salva viețile unor oameni curajoși în termeni onorabili. Oricum, bătălia nu s-a terminat încă, a adăugat el vrând parcă să se scuze. Generalul Burgoyne propune încetarea ostilităților până ce se vor încheia negocierile.

– Chiar așa? am spus eu amuzată. Mă întreb dacă generalul Gates este dispus să accepte acest lucru.

– Nu este dispus, a replicat un glas cu accent scoțian și Jamie a intrat în cort, urmat de vărul lui, Hamish. A citit propunerile lui Burgoyne, apoi a băgat mâinile în buzunar și a scos de acolo propriile sale propuneri. El cere capitularea necondiționată și are pretenția ca militarii englezi și germani să depună armele, devenind prizonieri. Armistițiul va fi valabil până la apusul

soarelui, după care Burgoyne trebuie să dea răspuns. Am crezut că maiorul o să facă pe loc o criză de apoplexie.

– Crezi că blufează? am întrebat.

El a scos un sunet din gât și s-a uitat într-un anumit fel la doctorul Rawlings, dând de înțeles că un astfel de lucru nu se poate discuta în fața inamicului. Având în vedere că doctorul Rawlings avea contact cu ofițerii de rang înalt, poate că avea dreptate.

Plin de tact, David Rawlings a schimbat subiectul, deschizând capacul unei lăzi pe care o adusese cu sine.

– Seamănă cu lada dumneavoastră, doamnă Fraser? m-a întrebat el.

– Da, seamănă.

Îmi dădusem seama că semăna, dar nu voiam să mă holbez la ea. Era mai uzată decât a mea, avea o tăbliță din alamă cu un nume gravat pe ea, dar semăna leit cu a mea.

– Ei bine, nu am avut nici o îndoială asupra celor ce i s-au întâmplat fratelui meu, a spus el, oftând. Aceste lăzi ne-au fost date de către tatăl nostru, el însuși medic.

L-am privit uluită, întrebând:

– Doar nu vreți să-mi spuneți că erați gemeni.

– Ba da, am fost gemeni, mi-a spus.

A părut surprins de faptul că nu știam acest lucru.

– Gemeni identici?

Doctorul a zâmbit, spunând:

– Mama ne putea deosebi imediat, dar puțini erau în stare să facă asta.

L-am privit, simțind o căldură neobișnuită… aproape că eram stingherită. Bineînțeles că îmi făcusem în minte o imagine despre Daniel Rawlings, citind notițele sale. Deodată, pentru că îl aveam înaintea ochilor, ca să spun așa, m-am simțit tulburată.

Jamie mă privea uluit, cu sprâncenele ridicate. Am tușit și m-am înroșit, iar Jamie a scos un sunet din gât, a luat pachetul de cărți și a ieșit împreună cu Hamish.

– Mă întreb dacă nu cumva aveți nevoie de ceva ca medic, vreau să spun, a zis David Rawlings, roșind la rândul său. Eu însumi nu prea am instrumentar, dar am mai multe scalpele. Aș fi onorat dacă ați…

– Oh, oferta este foarte generoasă.

Sentimentul de jenă a făcut loc unui viu interes.

– Aveți cumva o pereche de clești în plus? Vreau să spun, aveți un forceps mic? l-am întrebat.

– Da, bineînțeles, a replicat medicul deschizând un sertăraș al lăzii, căutând un forceps mic. Am văzut un obiect neobișnuit și i l-am arătat.

– Ce Dumnezeu este aceea?

– Se numește *jugum penis*, mi-a explicat doctorul Rawlings roșind vizibil.

– Arată ca o capcană pentru urși. Este cumva un dispozitiv pentru circumcizii?

Am luat obiectul acela și l-am privit cu interes.

– Este... ăăă... Vă rog, stimată doamnă.

Aproape că mi-a smuls din mână acel obiect, grăbindu-se să-l pună la loc în ladă.

– Pentru ce Dumnezeu se folosește? am întrebat eu, mai mult amuzată decât ofensată de gestul său. După nume poate fi...

– Împiedică... ăăă... umflarea nocturnă.

Fața i se făcuse roșie ca focul și nu îndrăznea să se uite în ochii mei.

– Da, i-am spus, mi-am închipuit că e bun pentru așa ceva.

Obiectul în chestiune era alcătuit din două cercuri concentrice, din metal, dintre care cel exterior era flexibil și avea un fel de cheie cu ajutorul căreia se putea strânge. Cel de-al doilea cerc avea un fel de dinți și semăna cu o capcană pentru urși. Acest dispozitiv se fixa pe penisul flasc, ce rămânea așa, din cauza primejdiei care îl pândea.

Am tușit și apoi am întrebat:

– Ăăă... *de ce* s-ar folosi un astfel de instrument?

Omul, care până atunci fusese stingherit, s-a arătat șocat.

– Păi... ăăă... seva masculină duce la o stare de debilitate. Bărbatul își pierde vitalitatea și astfel este expus la tot felul de boli, ceea ce implică un efect negativ asupra facultăților sale mentale și spirituale.

– Nimeni nu s-a gândit să-i spună asta soțului meu, am spus.

Rawlings m-a privit de-a dreptul scandalizat, dar înainte ca discuția să continue pe asemenea teme jenante, am fost întrerupți de un zgomot care se auzea afară. Medicul a profitat de această împrejurare și a închis lada, a luat-o în brațe și a venit lângă mine la intrarea în cort.

Un grup de oameni trecea prin tabără. Un maior britanic în uniformă de gală, legat la ochi și cu fața atât de roșie, încât părea că este gata să explodeze, era escortat de doi militari, în vreme ce un bărbat aflat la o oarecare

distanță, cânta discret din fluier *Yankee Doodle.* Aducându-mi aminte ceea ce spusese Jamie în legătură cu atacul de apoplexie, știam sigur că ofițerul era maiorul Kingston, care fusese desemnat să ducă propunerea de capitulare a lui Burgoyne.

– Vai de mine, a șoptit doctorul Rawlings, dând din cap. Mă tem că va dura mult.

Și a durat. O săptămână mai târziu, ne aflam tot acolo, în vreme ce scrisorile circulau între cele două tabere de două ori pe zi. În tabăra americană, domina un aer de relaxare, dar am avut impresia că în tabăra britanică domnea tensiunea. Doctorul Rawlings nu se întorsese, așa încât nu ne puteam baza decât pe zvonuri despre negocierile legate de capitulare. Era evident că generalul Gates *blufase* într-adevăr și că Burgoyne fusese suficient de inteligent pentru a-și da seama de acest lucru.

M-a bucurat că eram într-un loc în care puteam să-mi spăl hainele fără a mă teme că voi fi împușcată, scalpată sau molestată în vreun alt mod. Pe de altă parte, erau foarte multe victime în urma celor două bătălii, care necesitau îngrijiri.

Am băgat de seamă că un bărbat dădea târcoale taberei noastre. L-am văzut de câteva ori, dar nu s-a apropiat niciodată atât de mult de mine încât să fi putut sta de vorbă și am crezut că suferă de vreo afecțiune „rușinoasă", cum ar fi blenoragia sau hemoroizii. Bărbaților aflați într-o asemenea situație le trebuia de obicei multă vreme pentru-și face destul curaj sau pentru a ajunge la disperare, ca să ceară ajutor. Chiar și așa, așteptau până ce aveau ocazia de a-mi vorbi între patru ochi.

A treia sau a patra oară când l-am văzut, am încercat să-i prind privirea ca să-l fac să se apropie destul de mult pentru a-i putea da de înțeles că eram gata să îl examinez în particular. De fiecare dată, însă, mi-a evitat privirea lăsând ochii în jos și amestecându-se în furnicarul de militari din Armata Continentală.

A reapărut pe neașteptate în ziua următoare, către apusul soarelui, în timp ce încercam să fac un fel de supă, folosindu-mă de un os despre care nu știam exact de la ce animal provenea, dar care era destul de proaspăt și avea bucăți de carne pe el. Osul îmi fusese dat de către un pacient. Primisem, de asemenea, doi cartofi dulci, o mână de boabe de grâu, o mână de boabe de fasole și niște pâine uscată.

– Dumneavoastră sunteți doamna Fraser? m-a întrebat omul, vorbind surprinzător de clar și de elevat, cu un accent scoțian. Mi-am spus că trebuie să fi fost din Edinburgh și mi-am adus aminte de felul de a vorbi al lui Tom Christie. El insistase întotdeauna asupra formulei „doamna Fraser" și avea un mod formal, sacadat, de a vorbi.

– Vi se spune Vrăjitoarea Albă, nu-i așa? a întrebat omul, zâmbind. Nu avea o expresie deloc plăcută și am prins bine făcălețul în mână. Era înalt, brunet, slab și tras la față. Purta uniforma Armatei Continentale. M-am întrebat de ce nu se dusese la medicul din regimentul său și preferase să vină la o vrăjitoare. Își dorea ceva care să-l ajute în dragoste? Nu părea genul.

A izbucnit într-un râs scurt și a făcut o plecăciune.

– Doream doar să știu dacă am venit sau nu la cine trebuie, a spus el. Vă rog să nu vă supărați.

– Nu mă supăr, i-am răspuns.

Nu era amenințător decât prin faptul că poate stătea prea aproape de mine, dar mie nu-mi plăcea. Inima îmi bătea mai repede decât s-ar fi cuvenit.

– Văd că știți cum mă numesc, i-am spus, căutând să mă liniștesc. Dumneavoastră cum vă numiți?

Omul a zâmbit din nou și m-a măsurat din cap până-n picioare, ceea ce i-a dat un aer insolent.

– Numele meu nu este important, a replicat el. Soțul dumneavoastră este James Fraser?

În momentul acela am avut dorința arzătoare de a-l lovi cu făcălețul, dar nu am făcut-o. S-ar fi putut ca acest gest să-l facă să se simtă prost, dar nu aș fi scăpat de el. Nu voiam să-i spun că Jamie era soțul meu și nici nu m-am ostenit să mă întreb de ce.

Am spus pur și simplu:

– Vă rog să mă scuzați.

După aceea am luat oala de pe foc și am plecat.

Nu se așteptase la așa ceva și nu a pornit imediat după mine. M-am îndepărtat cu repeziciune și m-am oprit în spatele unui cort mic, aparținând voluntarilor din New Hampshire, și am intrat într-un grup de oameni strânși în jurul unui foc. Erau acolo voluntari, unii dintre ei cu soțiile. Unul sau doi dintre ei s-au arătat surprinși de apariția mea bruscă, dar toți mă cunoșteau și mi-au făcut loc cu amabilitate, salutându-mă.

Aflându-mă în acel așa-numit refugiu, am privit înapoi și am zărit silueta lui în lumina apusului. Stătea lângă focul pe care îl făcusem și îl abandonasem. Vântul bătea, fluturându-i pletele. Fără îndoială că doar din cauza imaginației mele mi se părea că este sinistru.

– Cine-i omul acela, mătușică? mi-a șoptit Ian la ureche. E vreun pretendent căruia i-ai dat papucii?

– Este, într-adevăr, un om pe care l-am respins, i-am răspuns continuând să mă uit la el. M-am gândit că s-ar fi putut să mă urmărească, dar el a rămas acolo, privind spre mine. Fața lui era ovală și smolită. Îmi puteam da seama că se uita la mine.

– Unde e unchiul tău, știi? l-am întrebat pe Ian.

– Da, știu. Este cu vărul Hamish și amândoi îi iau banii colonelului Martin la jocuri de noroc.

Spunând acestea, Ian și-a întors capul către zona în care se aflau corturile voluntarilor din Vermont Acolo se înălța cortul colonelului Martin, care se remarca prin faptul că avusese o gaură către vârf, peticită cu stambă galbenă.

– Hamish se pricepe la cărți? am întrebat cu vădită curiozitate, privind spre cortul colonelului.

– Nu, dar unchiul Jamie se pricepe, și el știe când Hamish se pregătește să facă o mișcare greșită, ceea ce este ca și când ar fi făcut el însuși o mișcare bună.

– Te cred pe cuvânt, i-am spus lui Ian. Știi cumva cine este omul care se află lângă focul meu?

Ian s-a încruntat, privindu-l atent și apoi mi-a spus:

– Nu, dar tocmai a scuipat în supa dumitale.

– *Ce-a* făcut? am spus eu, răsucindu-mă pe călcâie tocmai la timp pentru a-l vedea cum se îndepărtează. Fir-ar al dracului de *nemernic*.

Ian a tușit, vrând să-și dreagă glasul, și mi-a arătat o femeie care mă privea dezaprobator.

Când m-am uitat la focul aprins de mine, am văzut că omul dispăruse.

– Vrei să-ți spun ceva, mătușică? m-a întrebat Ian, privind umbrele care se iveau printre copaci. O să se întoarcă.

Jamie și Hamish nu s-au întors la cină, lăsându-mă să trag concluzia că le mergea bine la jocul de cărți. Și mie îmi mergea cât de cât bine. Doamna Kebbits, femeia care mă privise dezaprobator și era soția unul voluntar,

ne-a dat de mâncare mie și lui Ian: turte din mălai și tocană de iepure cu ceapă. Minunat cu adevărat era faptul că sinistrul meu vizitator nu s-a mai întors.

Ian a plecat la treburile lui, cu Rollo alături. Eu am stins focul și m-am pregătit să îmi fac vizita în corturile-spital. Cei mai mulți dintre militarii grav răniți au murit la două sau trei zile după bătălie. În ceea ce îi privea pe ceilalți, care aveau soții, prieteni sau rude, fuseseră duși în propriile lor zone din tabără. Mai erau alți aproximativ treizeci de bărbați singuri, ce nu aveau răni sau afecțiuni care să le fi pus viața în pericol.

Mi-am pus o a doua pereche de ciorapi, mi-am tras pe mine pelerina din lână și i-am mulțumit lui Dumnezeu pentru că vremea era rece. Frigul se instalase la finele lui septembrie, îmbrăcând pădurea în roșu și auriu, dar ucigând și insectele. Viața în tabără în absența muștelor era ceva minunat. Din păcate, mai erau păduchi, dar pentru că nu mai existau muște, purici și țânțari, riscul de declanșare a unei epidemii era mult mai mic.

Cu toate acestea, când mă apropiam de cortul-spital, începeam să adulmec pentru a detecta eventual mirosul de fecale specific holerei, tifosului sau îmbolnăvirilor mai puțin grave, cauzate de salmonella. În seara aceea, nu am simțit decât izul obișnuit de latrine, trupuri nespălate, haine murdare și sânge. Pentru mine, acest amestec de mirosuri era unul obișnuit.

Trei infirmieri jucau cărți sub o prelată prinsă lângă cort. Aprinseseră o lumânare, iar flacăra acesteia juca în bătaia vântului. Umbrele păreau să se umfle și să se subțieze pe pânza de culoare deschisă. Când am trecut pe lângă ei, i-am auzit râzând. Asta însemna că nici unul dintre medicii de pe la regimente nu era acolo. Foarte bine.

Cei mai mulți dintre ei erau foarte mulțumiți când li se dădea ajutor și mă lăsau să fac tot ce voiam. Existau mereu unul sau doi care făceau caz de autoritatea lor. Acest lucru nu era prea supărător, dar devenea foarte periculos în caz de urgență.

Slavă Domnului, nu era nici o urgență. Într-un vas așezat în fața cortului erau mai multe lumânări de diferite dimensiuni. Am luat o lumânare și am intrat în cele două corturi-spital. Am verificat semnele vitale ale bolnavilor, am stat de vorbă cu bărbații treji, încercând să evaluez starea în care se aflau.

Nu aveam nici un caz grav, dar îmi făceam griji pentru caporalul Jebediah Shoreditch, care avea două răni de baionetă din timpul asaltului asupra redutei mari. Printr-un miracol, nu îi fusese atins nici un organ vital.

Caporalul era stingherit, deoarece una dintre răni era situată la nivelul unei fese, dar avea febră. Nu avea nici urmă de infecție la nivelul fesei.

– O să irig asta, i-am spus, privind sticla mea pe jumătate plină cu tinctură de gențiană. Aceasta era ultima cantitate de care dispuneam, dar speram să nu mai am nevoie de ea înainte de a putea să prepar altă cantitate.

– O s-o spăl ca să te scap de puroi, i-am explicat. Cum s-a întâmplat?

Operațiunea de irigare nu avea să fie plăcută pentru pacient, așa că era bine să îi distrag atenția cerându-i anumite detalii.

– Eu nu am fugit, dom'ță. Să nu cumva să credeți asta, m-a asigurat el, apucându-se de marginea patului când am dat deoparte cearșaful și am îndepărtat bandajul îmbibat cu terebentină. Unu' dintre nemernicii ăia din Hessa a făcut pe mortu' și, când am călcat pe el, a înviat și mi-a băgat baioneta în trup, că avea baioneta-n mână.

– Adică vrei să spui că *ți-a* băgat baioneta în mână, Jeb, i-a spus un prieten, care avea patul lângă al său.

– Nooo, aia a fost altă treabă, a spus Shoreditch, uitându-se la mâna lui dreaptă, care era prinsă în bandaje.

Îmi povestise că unul dintre militarii din Hessa îi fixase mâna pe pământ cu ajutorul unei baionete. După aceea, Shoreditch își luase cuțitul cu mâna stângă și îl tăiase la nivelul ambelor picioare. Neamțul căzuse și caporalul îi tăiase gâtul, fără a lua în seamă un al treilea dușman, care îi îndepărtase o parte din urechea stângă.

– Cineva l-a împușcat înainte de-a putea să țintească mai bine. Dacă tot vorbim de mâini, mâna domnului colonel e bine, dom'ță? m-a întrebat caporalul pe un ton cât se poate de politicos, deși fruntea îi era scăldată în sudoare și tendoanele de la nivelul antebrațelor îi ieșeau în evidență.

– Cred că da, am replicat eu apăsând pe pistonul seringii pe care o utilizam pentru irigare. De azi după-amiază, joacă întruna cărți cu domnul colonel Martin. Dacă l-ar fi supărat mâna, ar fi venit acasă de-atunci.

Shoreditch și prietenul lui au chicotit la auzul glumei grosolane, dar caporalul a oftat după ce am terminat și l-am bandajat. A stat o clipă nemișcat înainte de a se întoarce pe partea zdravănă a corpului.

– Vă mulțumesc tare mult, dom'ță, a spus el în cele din urmă, privind siluetele care se mișcau încolo și-ncoace în întuneric. Dacă îl vedeți cumva

pe prietenul Hunter sau pe doctoru' Tolliver, îi spuneți să treacă și pe la mine pentr-o clipă?

Am ridicat din sprâncene, dar am dat din cap în semn că da și i-am turnat un pahar de bere. Acum aveam suficientă deoarece convoaiele de aprovizionare ne ajunseseră din urmă. Oricum, berea nu avea să-i facă rău.

Am făcut același lucru pentru prietenul lui, un bărbat din Pennsylvania care se numea Neph Brewster și suferea de dizenterie. I-am pus în cană o cantitate mică din amestecul pe care îl recomanda doctorul Rawlings în caz de probleme abdominale.

– Jeb nu vrea să vă jignească, dom'ță, a șoptit Neph, în timp ce își bea berea. Problema e că nu poate să se cace singur și nu vrea să ceară ajutoru' unei femei pentru asta. Dacă n-o să vină domnu' Denzell sau doctorul, am să-l ajut eu.

– Să-l chem pe unul dintre sanitari? am întrebat eu, surprinsă. Sunt afară.

– Oh, nu, dom'ță. Îndată ce apune soarele, ei nu mai sunt de serviciu. Nu intră la noi, decât dacă s-a iscat vreo bătaie sau dacă ia cortu' foc.

– Mhmm! am mormăit eu, gândindu-mă că infirmierii au același comportament indiferent de epoca în care trăiesc.

– O să-l chem pe unul dintre medici, l-am asigurat eu.

Domnul Brewster era slab și palid. Mâna îi tremura atât de tare, încât mă îndoiam că se putea descurca singur pentru a-și face nevoile, așa că nici vorbă să-l ajute pe caporalul Shoreditch.

– Eu unul mă descurc să-mi fac nevoile, a spus omul, zâmbind. Și-a șters fața cu o mână tremurândă.

– Ah… îmi puteți aduce niște grăsime pentru gătit, dom'ță. Fundu' meu e carne vie. Nici nu o să pot să mă ung singur. Dacă vreți să mă ajutați.

– Am să-i spun lui Hunter cum stau lucrurile, am spus eu sec. Sunt sigură că va fi încântat să te ajute.

Mi-am terminat repede vizita – cei mai mulți dintre bărbați dormeau – și am pornit în căutarea lui Denny Hunter. L-am găsit în cortul său, înfășurat într-un șal gros pentru a se feri de frig, ascultând cu un aer melancolic o baladă cântată lângă un foc de tabără.

– Cine? m-a întrebat el, ieșind din transă la venirea mea. Oh, prietenul Jebediah. Mă duc îndată la el.

– Ai niște untură de gâscă sau de urs? l-am întrebat.

Denny și-a așezat ochelarii mai bine pe nas și m-a privit cu uimire.

– Prietenul Jebediah nu este constipat, nu-i așa?

Am râs și i-am explicat cum stăteau lucrurile.

– Ei bine, am niște unguent, mi-a spus el cu oarecare îndoială. Am, dar este mentolat. Este destinat tratării gripei și pleureziei, după cum ți-ai dat seama. Cred că unguentul meu nu îl va ajuta pe fratele Brewster.

– Mă tem că nu, i-am spus. De ce nu te duci tu să-l ajuți pe domnul Shoreditch? Eu o să caut niște grăsime obișnuită și am s-o aduc.

Grăsimea de orice fel se putea găsi oriunde se gătea și a trebuit să întreb doar două persoane ca să fac rost de o cană de grăsime. Era grăsime de oposum, „mai grasă decât grăsimea". Doamna care m-a ajutat mi-a spus că „este și gustoasă". Ultima dintre proprietățile acestei grăsimi nu cred că avea să-l intereseze pe domnul Brewster, cel puțin așa speram. I-am mulțumit amabilei doamne și mi-am croit drum prin întuneric spre cortul-spital.

Cel puțin, *am avut intenția* să mă duc acolo. Luna nu răsărise încă și, după câteva minute, m-am trezit pe panta unui deal împădurit, pe care nu mai fusesem și unde mă împiedicam de crengi și de rădăcini.

Mormăind, m-am întors către stânga… sigur că era… Nu, nu era. M-am oprit locului și am blestemat în șoaptă. Nu aveam cum să mă fi pierdut. Mă aflam pe un teren pe care erau cel puțin jumătate dintre militarii Armatei Continentale, ca să nu mai amintesc de nenumăratele companii de voluntari. Din punctul în care mă aflam, am văzut trei focuri cu o formă neobișnuită. M-am întors și am căutat din priviri vârful peticit al cortului colonelului Martin, acela fiind un reper ce putea fi observat și în întuneric.

Ceva mi s-a scurs pe picior și am tresărit din reflex, vărsându-mi grăsime de oposum pe mână. M-am șters încet pe șorț, în timp ce strângeam din dinți. Grăsimea de oposum *este* foarte grasă și mai are calitatea că miroase a oposum mort.

Inima a început să-mi bată cu putere și a bătut și mai puternic atunci când o bufniță a apărut în dreapta mea și a trecut la câțiva centimetri de obrazul meu. Apoi a trosnit o creangă și am auzit mai mulți oameni mișcându-se cu grijă printre tufișuri.

Am rămas nemișcată, mușcându-mi buza de jos. Deodată am fost cuprinsă de panică.

„E în regulă!" mi-am spus supărată. „Sunt soldații care caută o scurtătură. Nu te afli în pericol, nu e nici un fel de pericol."

„Să le spui asta celor din marină", a replicat nervoasă o voce din mintea mea, când s-a auzit o înjurătură înăbușită, trosnetul unor crengi uscate și un zgomot făcut de un obiect cu ajutorul căruia era lovit cineva în cap. S-au auzit un strigăt și apoi bufnitura unui corp în cădere. Apoi am auzit un foșnet făcut de hoții care scotoceau prin buzunarele victimei.

Nu eram în stare să mă mișc. Îmi doream cu disperare să fug, dar parcă prinsesem rădăcini. Picioarele pur și simplu nu îmi dădeau ascultare. Parcă eram într-un coșmar în care ceva venea spre mine, iar eu nu eram în stare să mă feresc.

Aveam gura deschisă și făceam eforturi să nu țip, fiind în același timp șocată de faptul că *nu puteam* să țip. Respiram foarte sonor, îmi auzeam respirația în cap. Deodată am simțit cum înghit sânge, în vreme ce respiram și nările îmi erau blocate. Apoi am simțit o greutate prăvălindu-se peste mine. Era ceva care amenința să mă bage cu totul în pământul acoperit cu pietre și conuri de pin. Am simțit o respirație caldă în ureche.

Poftim. Îmi pare rău, Martha, dar trebuie s-o iei. Trebuie să ți-o dau. Da, poftim... oh, Hristoase, poftim... poftim...

Nu mi-am adus aminte când am căzut la pământ. Semănam cu o minge. Genunchii îmi erau aduși către bărbie. Tremuram de furie și de teamă. Câțiva oameni aflați la câțiva centimetri de mine râdeau și făceau glume.

Apoi s-a întâmplat ceva undeva în subconștientul meu, cu o afurisită detașare. *Deci acesta este un flashback. Ce interesant.*

– O să-ți arăt eu interesant, am șoptit eu sau cel puțin cred că am șoptit, pentru că sunt convinsă că n-am scos un sunet. Eram îmbrăcată gros ca să mă protejez de frig, *simțeam* frigul pe obraz. Asta nu conta. Eram goală. Simțeam aerul rece pe piept, pe picioare, între picioare...

Am împreunat picioarele cât de mult am putut și mi-am mușcat buza cu toată puterea. Acum am simțit într-adevăr gustul sângelui. Lucrul care ar fi trebuit să se întâmple după aceea nu s-a întâmplat, deși amintirea era vie în mintea mea. *Era* o amintire ce nu s-a mai repetat.

Mi-am revenit foarte încet. Mă durea buza. Simțeam gustul de sânge, gustul de argint și de cupru. Era ca și cum aș fi avut monede în gură.

Respiram de parcă tocmai aș fi alergat, dar *puteam* să respir. Nasul nu îmi era înfundat și gâtul nu îmi era blocat de nimic. Eram scăldată în sudoare și mușchii mă dureau, pentru că mă încordasem.

Am auzit gemete în tufișul din stânga mea. *Asta înseamnă că nu l-au omorât*, am gândit eu sumbru. Mă gândeam că ar fi trebuit să mă duc să văd ce s-a întâmplat și să dau o mână de ajutor. Nu voiam. Nu voiam să ating un bărbat, să văd un bărbat, să mă aflu în preajma unui bărbat. Oricum nu conta. Nu puteam să mă mișc.

Nu mai eram prinsă în ghearele terorii. Știam unde mă aflam și că eram cât de cât în siguranță. Cu toate acestea, nu mă puteam mișca. Am rămas chircită, transpirând, tremurând, ascultând.

Omul a gemut de câteva ori și s-a rostogolit pentru că s-au auzit crengi trosnind.

– Ah, rahat! a mormăit bărbatul. A rămas nemișcat, gâfâind. Apoi s-a ridicat brusc, exclamând:

– Ah, *rahat*!

Nu știa dacă a strigat așa din cauza durerii sau pentru că și-a adus aminte de jaf.

A înjurat în surdină, apoi a tăcut, a oftat… apoi s-a auzit un strigăt de groază care mi-a trecut prin șira spinării ca un șoc electric.

S-au auzit niște foșnete, pentru că omul dorea să se ridice în picioare.

Ei bine, ce se petrecea? Se auzeau sunetele făcute de cineva care fugea. Groaza părea a fi contagioasă. Voiam și eu să fug. Stăteam în picioare, inima îmi bătea până în gât, dar nu știam încotro să mă îndrept. Nu auzeam decât trosnete. Ce Dumnezeu se întâmpla acolo?

Am auzit frunzele uscate foșnind și am întors capul. Mulțumită acestui gest nu am făcut atac de cord când Rollo și-a pus trufa umedă în palma mea.

– Dumnezeule mare! am exclamat și m-am liniștit la auzul propriei mele voci.

Am auzit zgomotul unor pași prin frunze.

– Aici erai, mătușică!

S-a arătat o siluetă neagră, o umbră în întuneric, și Ian m-a atins pe braț. Te simți bine, mătușică?

Din tonul vocii sale se putea ghici că era îngrijorat.

– Da, am răspuns cu oarecare convingere. Da, m-am rătăcit pentru că e întuneric.

– Oh! a exclamat acea siluetă, relaxându-se. M-am gândit eu că trebuie să te fi rătăcit. Danny Hunter a venit și a spus că ai plecat să cauți niște grăsime

și nu te-ai întors. Era îngrijorat, așa că eu și cu Rollo am pornit să te căutăm. Cine a fost omul acela pe care l-a speriat Rollo?

– Nu știu, i-am răspuns.

Pentru că Ian a vorbit despre grăsime, am început să caut cana cu grăsime de oposum. Cana era jos, pe pământ, și era curată lună. Din zgomotele pe care le făcea Rollo, am dedus că lingea frunzele pe care mai erau urme de grăsime. În aceste condiții nu aveam de ce să mă supăr.

Ian s-a aplecat și a ridicat cana, spunând:

– Vino să stai lângă foc, mătușică. O să fac eu rost de niște grăsime.

Nu am comentat în nici un fel și l-am urmat pe Ian, coborând dealul fără să fiu atentă la peisaj. Îmi doream cu orice preț să îmi recapăt echilibrul interior și să redevin stăpână asupra sentimentelor mele.

Am auzit cuvântul „flashback" doar de câteva ori, în Boston, în anii '60. Pe vremuri, fenomenul nu era numit astfel, dar auzisem de el. Văzusem și cum se manifestă. În Primul Război Mondial se numea „șoc cauzat de explozie". În cel de-al Doilea Război Mondial se numea „astenie cauzată de confruntarea armată".

„Ei bine, am reușit", mi-am spus în gând, apărându-mă. „Trebuie să te obișnuiești cu asta." M-am întrebat cu cine anume vorbeam și dacă nu cumva începusem să-mi pierd mințile.

Mi-am adus aminte, fără îndoială, ce mi se întâmplase cu ani în urmă, când fusesem răpită. Aș fi preferat să nu fie așa, dar știam destulă psihologie și încercam să-mi suprim amintirile. Când au apărut, le-am privit cu atenție respirând adânc și le-am trimis de unde veniseră, pentru a-l căuta pe Jamie. După o vreme, am descoperit că numai anumite detalii reveneau stăruitor: pavilionul unei urechi, purpurie în lumina răsăritului, arătând ca o ciupercă exotică; lumina vie pe care o văzusem, când Harley Boble mi-a spart nasul, mirosul de porumb din respirația idiotului care încercase să mă violeze, greutatea moale a unui bărbat mort. Restul era doar o ceață.

Aveam și coșmaruri, cu toate că Jamie se trezea imediat ce începeam să gem și mă scutura destul de tare ca să mă trezesc din vis. Apoi mă lipea de el, mă mângâia pe păr și pe spate, fredonându-mi ceva, el însuși încă adormit, până când eu adormeam din nou.

Ceea ce mi se întâmplase acum era cu totul altceva.

Ian a trecut de la un foc la altul cerând untură și a obținut o gamelă mică, pe fundul căreia se afla un pic de untură la care fusese adăugat camfor. Era

un pic râncedă, dar Denny Hunter îi spusese pentru ce îi trebuia și atunci Ian nu s-a uitat prea mult la starea în care se afla untura.

Era mai preocupat de starea în care se afla mătușa lui. Știa foarte bine de ce tremura uneori ca o frunză și gemea în somn. Văzuse în ce hal era când o scoseseră din mâinile acelor nemernici și știa ce îi făcuseră. Simțea că i se tulbura sângele și i se umflau venele de la tâmple când își aducea aminte de lupta pe care o purtaseră atunci când o scoseseră din mâinile răufăcătorilor.

Nu voise să se răzbune când o salvaseră. El credea că acest lucru fusese o greșeală, deși înțelesese bine că ea era un om care îi vindecă pe alții și care jurase să nu ucidă. Treaba era că unii oameni meritau să fie uciși. Biserica nu permitea acest lucru decât în condiții de război. Mohicanii pricepeau foarte bine situația. Și unchiul Jamie.

Și quakerii.

A oftat.

S-o arunci din tigaie în foc. În momentul în care a primit untura, nu s-a îndreptat spre cortul-spital unde Denny era mai mult ca sigur, ci spre cortul fraților Hunter. Putea pretinde că se duce la cortul-spital. Cele două corturi erau destul de aproape unul de altul, dar nu înțelesese niciodată de ce ar fi trebuit să se mintă pe sine însuși.

Nu se întâmpla pentru prima oară să îi fie dor de Brianna. El putea să-i spună orice și ea lui, mai mult chiar, credea Ian, decât îi putea spune lui Roger Mac.

Și-a făcut cruce în virtutea unui automatism, mormăind:

– *Gum biodh iad sabhailte, a Dhìa. Fie ca ei să fie în siguranță, oh, Doamne.*

S-a întrebat ce sfat i-ar fi dat Roger Mac dacă s-ar fi aflat acolo. Era un om tăcut și bun, chiar dacă era prezbiterian. Fusese alături de el și îl ajutase, fără a rosti nici un cuvânt despre asta.

S-a oprit o clipă, gândindu-se la viitoarea congregație a lui Roger Mac și întrebându-se la cele ce vor spune enoriașii despre noul lor pastor, dar a scuturat din cap și și-a continuat drumul. Toate aceste gânduri nu erau decât un mod de a-l face să nu se gândească la cele ce-i va spune ei, iar lucrul acesta nu își avea rostul. Ar fi vrut să-i spună un singur lucru, dar tocmai acela era lucrul pe care nu îl putea spune niciodată.

Bucata de pânză care servea drept ușă a cortului era închisă, dar înăuntru ardea o lumânare. El a tușit de îndată ce a ajuns înaintea cortului și Rollo, dându-și seama unde se aflau, a scos un hămăit vesel.

Ușa improvizată s-a dat imediat în lături și Rachel s-a arătat numaidecât. Avea într-o mână ceva la care lucra. Încerca să pătrundă întunericul cu privirea și zâmbea pentru că auzise câinele. Își scosese boneta și părul desprins din ace îi atârna în dezordine.

– Rollo! a exclamat ea chemându-l ca să-l scarpine între urechi. Văd că ți-ai adus și prietenul.

Ian a zâmbit, ridicând mica gamelă.

– Am adus niște grăsime, a spus el. Mătușa mea a spus că fratele dumitale are nevoie de așa ceva pentru fund. După ce a rostit aceste cuvinte, a simțit nevoia să se corecteze: a spus că fratele dumitale are nevoie de grăsime pentru *un* fund.

A simțit că poate nu ar fi trebuit să spună așa ceva, dar a avut sentimentul că stătea de vorbă cu singura femeie din tabără pentru care fundul putea constitui un subiect de discuție. Mai exista o asemenea femeie, adică mătușica lui. Probabil că ar fi putut sta de vorbă despre așa ceva și cu prostituatele.

– Oh, va fi încântat. Mulțumesc.

A întins mâna ca să ia gamela și degetele lor s-au atins. Gamela unsuroasă de la grăsime i-a căzut fetei din mână și s-au aplecat amândoi să o ridice. Ea a fost cea care și-a ridicat prima capul. Părul ei i-a atins obrazul. Era cald și avea mirosul ei. Fără a se gândi, el i-a pus ambele mâini pe obraz și s-a aplecat spre ea, văzând cum ochii ei deveneau mai închiși la culoare și s-a bucurat de o clipă, două de fericire supremă când buzele lui le-au atins pe ale ei. Era ca și când sufletul lui i-ar fi căzut fetei în palmă.

După aceea, una dintre palmele fetei l-a lovit peste obraz și el s-a dat înapoi, ca un bețiv care fusese trezit din somn.

– Ce faci? a șoptit ea, lipindu-se de pânza cortului de parcă ar fi vrut să treacă prin el. Nu se cuvine!

Ian nu-și găsea cuvintele. În mintea lui se îngrămădeau cuvinte în toate limbile pe care le stăpânea, dar era mut. Primul cuvânt pe care l-a putut rosti totuși a fost în gaelică.

– *Mo chridhe*, a spus el, respirând pentru prima dată de când o atinsese.

Apoi i-au venit în minte cuvinte în graiul mohicanilor, de undeva, din adâncul ființei sale. *Am nevoie de tine* ar fi vrut să spună, dar cuvintele pe care a reușit să le rostească, au fost:

– Îmi… Îmi pare rău.

Ea a dat din cap precum o păpușă, spunând:

– Da… Da, da.

El ar fi trebuit să plece. Ea se temea și el știa asta. Dar mai știa ceva. Nu de el se temea. A întins mâna încet spre ea. Degetele i se mișcau fără să vrea, de parcă ar fi fost pe cale să prindă un păstrăv.

Ca printr-un neașteptat miracol, mâna ei s-a întins tremurând spre mâna lui. El a atins vârfurile degetelor ei. Degetele ei erau reci. Ale lui erau calde. El avea să o încălzească… În minte simțea carnea ei rece lipită de a lui. A văzut sfârcurile care se ghiceau prin rochie. A simțit greutatea mică a sânilor ei reci în palmele lui, pulpele ei lipite de trupul său, reci în comparație cu căldura pe care el o emana.

A apucat-o de mână și a tras-o spre el, iar ea a venit încet, neajutorată, atrasă de căldura lui.

– Nu se cuvine a șoptit ea, atât de încet încât abia i se auzea glasul. Nu se cuvine să facem asemenea lucru.

Ian s-a gândit că nu putea să o tragă pur și simplu spre el, să o culce la pământ, să-i scoată hainele și să o posede, deși fiecare fibră a ființei sale îi cerea să facă întocmai aceste lucruri. Și-a adus aminte că trebuia să fie civilizat și, fără să vrea, a dat drumul mâinii ei, spunând într-o engleză perfectă:

– Nu, bineînțeles că nu se cuvine să facem asemenea lucru.

– Eu… tu… a spus ea trecându-și dosul mâinii peste gură.

Ian s-a gândit că fata nu făcea acest gest pentru a șterge într-un fel sărutul lui, ci pentru că era uimită.

– Știi… a spus ea și a rămas mută și nemișcată.

– Nu mă întreb dacă mă iubești, a spus el știind că spune adevărul. Mă tem ca nu cumva să mori pentru că mă iubești.

– Da' știu că ești îndrăzneț! Nu am spus că te iubesc!

A privit-o și a simțit ceva în piept. Poate că era un hohot de râs, poate că nu.

– Ar fi mai bine să nu ții la mine, a spus el încet. Nu sunt un prost, și nici tu nu ești proastă.

Ea a făcut un gest brusc și Ian s-a retras cu un pas.

– Cred că ar fi mai bine să nu mă atingi, femeie, a spus el, privind-o pătrunzător în ochi. Ochii lui aveau culoarea stâncilor aflate în bătaia valurilor mării. Dacă mă atingi, o să te am aici și acum și va fi prea târziu pentru noi amândoi, nu-i așa?

Mâna ei a rămas ridicată în aer. Ar fi vrut să o retragă, dar nu putea.

Ian i-a întors spatele și a înaintat în noapte. Pielea lui era atât de fierbinte, încât aerul nopții se prefăcea în abur când o atingea.

Rachel a rămas împietrită, ascultând bătăile inimii sale. Apoi a mai auzit un sunet care parcă o deranja. A privit în jos și l-a văzut pe Rollo lingând gamela pe care ea o scăpase din mână.

– Oh, Doamne! a exclamat ea ducându-și palma la gură, temându-se că, dacă va izbucni în râs, va fi unul isteric.

Câinele a privit-o cu ochii lui galbeni, lucind în lumina lumânării, lingându-se pe bot și dând încetișor din coadă.

– Ce mă fac? l-a întrebat ea. E tare bine de tine, tu poți să stai în preajma lui toată ziua și apoi să dormi lângă el în pat, fără să spui un cuvânt.

Rachel s-a așezat pe scaun pentru că i se înmuiaseră genunchii și a mângâiat blana de pe ceafa lui Rollo.

– Ce vrea să spună? l-a întrebat ea pe Rollo. *Mă tem ca nu cumva să mori pentru că mă iubești.* Oare crede că eu sunt una dintre acele nebune care slăbesc, se ofilesc și se fac albe la față pentru că sunt îndrăgostite, așa cum i se întâmplă lui Abigail Miller? Spun asta nu că s-ar gândi să moară de dragul cuiva, bineînțeles în afară de soțul ei.

L-a privit pe Rollo și l-a mângâiat continuând:

– Și cum adică, sărută pe o alta și pe urmă se trezește sărutându-mă pe mine? Doamne, iartă-mă, dar se cuvine să trăim în lumina adevărului. Ce *vrea* să zică?

I-a dat drumul câinelui. Rollo i-a lins mâna respectuos și apoi a ieșit din cort, fără îndoială pentru a-i transmite această întrebare stăpânului său.

Ar fi trebuit să pună niște cafea la fiert și să pregătească cina, pentru că Denny urma să vină curând de la spital și îi va fi foame și frig. Cu toate acestea, a continuat să stea pe scaun uitându-se la flacăra lumânării și întrebându-se dacă i-ar simți căldura dacă și-ar trece palma prin ea.

Se îndoia că ar simți ceva. Tot trupul ei a luat foc în momentul în care Ian a atins-o ca o torță muiată în terebentină și ea simțea că ardea încă. Era de mirare că rochia îi era întreagă.

Rachel știa foarte bine ce era el, nu făcea o taină din asta. Era un bărbat pe care violența îl însoțea tot timpul.

– Și eu m-am folosit de asta când mi-a venit la îndemână, nu-i așa? a întrebat ea lumânarea. Nu așa se comporta un quaker. Ea nu se mulțumise să se încreadă în mila lui Dumnezeu, nu voia să accepte voința Lui. Nu doar că acceptase violența, ci pusese trupul și sufletul lui Ian Murray în mare primejdie. Nu, nu exista nimic bun în ignorarea adevărului.

– Deși este adevărat ceea ce spun eu aici, a arătat ea apărându-se, trebuie să arăt că tot ceea ce a făcut a făcut pentru Danny, dar și pentru mine.

– Cine și ce anume a făcut? a întrebat fratele ei, aplecându-se pentru a intra în cort și îndreptându-și apoi spatele și privind-o fără a înțelege nimic.

– O să te rogi pentru mine? a întrebat ea deodată. Sunt într-o mare primejdie.

Fratele ei a privit-o mirat.

– Ești, a spus el încet. Mă îndoiesc, însă, că rugăciunea te va ajuta.

– Cum? Nu ai încredere în Dumnezeu? a spus ea, gândindu-se că poate fratele ei a fost influențat de tot ceea ce văzuse în decursul ultimei luni. Se temea că îi fusese zguduită credința. Ea se baza mult și pe credința fratelui ei, așa cum te bazezi pe un scut. Dacă acea credință nu mai exista…

– Am nemărginită încredere în Dumnezeu, a spus el zâmbind. În tine însă nu am atât de multă încredere.

Și-a pus pălăria în cuiul pe care îl bătuse în țărușul ce susținea cortul. A verificat bucata de pânză care ținea loc de ușă, vrând să se convingă că era bine închisă.

– Am auzit lupii urlând pe drum încoace. I-am auzit chiar mai aproape decât mi-ar fi plăcut, a spus Denny așezându-se și privind-o drept în ochi.

– Ian Murray? a întrebat el brusc.

– De unde ai știut? a întrebat ea, ștergându-și mâinile pe șorț.

– Am dat peste câinele lui chiar acum, a replicat el privind-o pătrunzător. Ce anume ți-a spus?

– Ăăă… nimic.

Denny a privit-o neîncrezător și ea a spus:

– Nu prea multe. Mi-a spus că… îl iubesc.

– Și îl iubești? a întrebat Denny, fără să pară deloc surprins.

– Cum aș putea să iubesc un asemenea om?

– Dacă nu l-ai iubi, cred că nu mi-ai cere să mă rog pentru tine, a spus el cu chibzuială. Ai avea grijă să-l îndepărtezi. Cum anume, nu aș prea putea să-ți spun, cu toate că tu vorbești așa, retoric.

Ea a râs, deși era agitată.

– Nu, *nu* am spus nimic retoric, a replicat ea, ștergându-și palmele pe șorț. Mai mult chiar… crezi că Iov era retoric când l-a întrebat pe Dumnezeu la ce se gândea? Eu așa vorbesc.

– Să-i pui întrebări lui Dumnezeu nu este un lucru tocmai simplu, a spus Denny gânditor. Primești răspunsuri, dar acestea te duc în locuri ciudate.

Doctorul a zâmbit, dar de data asta cu atâta dragoste în ochi, încât Rachel a privit în altă parte.

Ea stătea pe scaun, frământând între degete materialul șorțului, în timp ce îi auzea pe oamenii beți cântând, ca în fiecare seară. Ar fi vrut să spună că lucrurile erau ciudate, mai ales pentru doi quakeri care erau în mijlocul unei armate și făceau parte din ea. Denny se îndoise de spusele Domnului și tocmai de aceea ajunseseră ei doi acolo, dar ea nu voia să-i spună nimic, ca să nu creadă că îl acuza.

Ea l-a privit în ochi și l-a întrebat cât se poate de serios:

– Ai fost vreodată îndrăgostit, Denny?

– Oh! a exclamat el, privindu-și propriile mâini, pe care le așezase pe genunchi.

Continua să zâmbească, dar părea că zâmbește unui lucru aflat în interiorul său.

– Cred că da, a răspuns medicul.

– În Anglia?

El a dat din cap în semn că da, spunând:

– Da. Cu toate acestea, nu era un lucru potrivit.

– Ea… nu era quaker?

– Nu, nu era, a răspuns el încet.

Într-un fel, acest lucru reprezenta o ușurare. Ea se temuse că Denny se îndrăgostise de o femeie care nu voia să plece din Anglia și el se simțise obligat să se întoarcă în America… de dragul ei. În ceea ce privea sentimentele ei pentru Ian Murray, lucrurile nu erau de bun augur.

– Îmi pare rău de grăsime.

– Grăsime? a întrebat el, clipind des.

– Prietenul Murray mi-a spus că este pentru fundul cuiva. Câinele a mâncat-o.

– Câinele a mâncat… Oh, câinele a mâncat-o.

Denny s-a strâmbat puțin și și-a frecat degetul mare al mânii drepte de celelalte degete. Nu-i nimic. Am găsit eu grăsime.

– Ți-e foame, a spus Rachel deodată, ridicându-se. Spală-te pe mâini, că eu o să pun cafeaua la fiert.

– Ar fi tare bine. Îți mulțumesc, Rachel. Rachel… a avut o ezitare, dar el nu era omul care să se ascundă după deget. Prietenul Murray ți-a spus că îl iubești… nu că el te iubește pe tine? Acest mod de exprimare pare… ciudat, nu-i așa?

– Așa este, a replicat ea pe un ton care arăta clar că nu voia să discute despre lucrurile care aveau legătură cu Ian Murray. Nu avea de gând să îi explice lui Denny că Ian Murray nu își exprimase simțămintele în cuvinte, pentru că nu era nevoie să o facă. Aerul din jurul ei mai păstra căldura celor spuse de el. Cu toate astea…

– Poate că mi-a spus că mă iubește, a șoptit ea. Mi-a spus *ceva*, dar nu în engleză și nu am înțeles. Știi cumva ce înseamnă *mo cree-ga*?

Denny s-a încruntat preț de o clipă, dar apoi s-a înseninat, spunând:

– Asta e în graiul celor din *Highlands*, adică în *Gàidhlig*, cred. Nu, nu știu ce înseamnă, dar l-am auzit pe prietenul Jamie spunându-i aceste cuvinte soției sale într-un context în care era limpede că acele cuvinte sunt semn de adâncă… afecțiune.

Medicul a tușit, pentru ca apoi să continue:

– Rachel… dorești să stau eu de vorbă cu el?

Pielea ei ardea încă, fața îi ardea de parcă ar fi avut febră, dar a simțit că i-a trecut un fior de gheață prin inimă.

– Să vorbești cu el, a repetat ea și a înghițit nodul care i se pusese în gât. Și… ce să-i spui?

Găsise ibricul de cafea și săculețul cu ghindă și cicoare prăjită. A turnat o mână de boabe în mojar și a început să le piseze de parcă ar fi fost șerpi, și nu boabe.

Denny a ridicat din umeri și s-a uitat la ea cu interes.

– Ai să spargi mojarul, a spus el în cele din urmă. În legătură cu ceea ce ar trebui să-i spun, ei bine… asta trebuie să aflu de la tine.

Continua să se uite la ea, dar orice urmă de umor dispăruse. Era serios.

– Dacă dorești, am să-i spun să nu îți mai vorbească niciodată. Pot, de asemenea, să-i spun că sentimentele tale față de el sunt acelea ale unei prietene și atât.

Rachel a turnat boabele pisate în ibric și peste ele a pus apă din bidonul pus pe țărușul care susținea cortul.

– Acestea sunt singurele alternative pe care le vezi? a întrebat Rachel, încercând să își păstreze calmul.

– Surioară, a spus el cu multă blândețe, nu te poți căsători cu un astfel de om în condițiile în care ai vrea să te mai numeri printre quakeri. Tu știi foarte bine asta.

Denny a așteptat puțin, pentru ca apoi să continue:

– Mi-ai cerut să mă rog pentru tine.

Ea nu i-a răspuns și a ieșit din cort pentru a pune ibricul de cafea pe cărbuni și adăugând lemne astfel încât focul să se întețească. Aerul se înfierbântase din cauza fumului și a miilor de focuri de felul celui pe care îl aprinsese ea. Noaptea era neagră, limpede și infinită. Stelele ardeau cu focul lor rece.

Când a intrat în cort, Denny se băgase aproape cu totul sub pat.

– Ce e? a întrebat ea.

El s-a dat câțiva pași înapoi și a adus mica ladă în care ar fi trebuit să se afle rezervele lor de alimente. Acolo erau doar niște bucăți de ghindă și niște mere pe jumătate roase de șoareci.

– *Ce e?* a întrebat ea din nou. Ce s-a întâmplat cu mâncarea?

Denny era vizibil supărat. Era roșu de furie și și-a frecat gura cu mâna înainte de a spune:

– Un nenorocit de fiu al Sata… a tăiat cortul și a luat-o.

Izbucnirea de furie cauzată de această întâmplare nefericită era chiar binevenită, deoarece atenția se îndrepta către un alt subiect.

– Neno… Nenorocitul!

– Fără îndoială, a spus Denny, trăgând adânc aer în piept, încercând să-și revină. Fără îndoială că îi era foame, bietul de el, a adăugat medicul, dar fără a avea o intonație care să trădeze mila.

– Dacă așa au stat lucrurile, atunci putea să ceară mâncare și să aștepte să fie hrănit! a strigat Rachel. Este pur și simplu vorba despre un hoț! a izbucnit ea bătând din picior. Ei bine, mă voi duce să cer mâncare pentru noi. Tu fii atent la cafea.

– Nu trebuie să te duci să cauți mâncare pentru mine, a protestat Denny.

Ea știa prea bine că fratele ei nu mâncase nimic din zori și că era mort de foame. De aceea s-a mulțumit să se uite la el cu ochi mari.

– Lupii… a spus el, dar ea își pusese deja pelerina și boneta.

– O să iau o torță, i-a spus ea. Și te asigur că lupul care ar avea îndrăzneala să îmi taie calea ar fi un ghinionist, având în vedere starea sufletească în care mă aflu.

Și-a luat repete tolba și a plecat, înainte ca Denny să o poată întreba unde avea de gând să se ducă.

Ea putea să se ducă la zece corturi. Suspiciunile legate de frații Hunter se risipiseră după ce Denny avusese diverse aventuri făcând-o pe dezertorul, iar Rachel se afla în relații foarte bune cu soțiile voluntarilor care își aveau corturile în apropierea corturilor lor.

S-a gândit că nu s-ar fi cuvenit să tulbure oamenii la o astfel de oră târzie. Ar fi vrut însă să afle noutăți despre capitulare și prietenul Jamie lua mereu parte la negocieri și spunea ce își putea permite să spună. Putea, de asemenea, să se ducă la Claire Fraser pentru că avea un neg mic, dar dureros, la degetul mare de la picior și să se folosească de acest prilej pentru a face rost de mâncare.

Ea era, însă, o femeie mult prea cinstită și nu voia să apeleze la asemenea tertipuri. Se îndrepta spre locul unde se afla Jamie Fraser și ai săi, de parcă ar fi fost atrasă de un magnet, iar acel magnet se numea Ian Murray. Își dădea seama că acțiunea ei era nebunească, dar nu putea schimba nimic, așa cum nu putea să-și schimbe culoarea ochilor.

Nu își putea închipui ce avea să facă să spună sau să gândească dacă avea să-l vadă, dar își continua drumul cu hotărâre, de parcă s-ar fi dus la piață. Torța din mâna ei arunca lumină pe cărare, iar umbra ei urma lumina, o umbră mare și ciudată proiectată pe pânza corturilor pe lângă care trecea.

68

OASPETELE NEPOFTIT

Mă ocupam de foc când am auzit zgomotul discret al unor pași. M-am întors și am zărit o siluetă masivă care se apropia de mine. Am încercat să fug, dar picioarele mele refuzau să se miște. Am încercat să țip, dar glasul îmi rămăsese prizonier în gât. M-am înecat și nu am reușit să scot decât un *eep*.

Silueta care venea spre mine clătinându-se și mormăind s-a oprit înaintea mea, lovind pământul și făcându-mă să simt o boare rece pe sub fustă.

– Ți-am adus un cadou, *Sassenach*, a spus Jamie rânjind și ștergându-și sudoarea de pe bărbie.

– Un… cadou, am spus încet, privind bucata uriașă de… nu știu ce pe care o pusese pe pământ în fața mea. Am simțit și un miros specific.

– O haină din blană de bizon! am exclamat. Oh, Jamie! Este o haină din blană de bizon?

Nu era nici o îndoială; slavă Domnului, nu era o haină nouă. Se simțea încă mirosul fostului ei proprietar, chiar dacă era rece. Am căzut în genunchi și mi-am trecut mâinile peste ea. Era bine lucrată, flexibilă și relativ curată. Am simțit și firele de păr în mâinile mele. Acestea erau curate, nu aveau pe ele noroi, gunoi sau alte chestii purtate de bizon cât a fost în viață.

Era enormă și caldă, minunat de caldă.

Mi-am băgat mâinile înghețate în ea. Mai păstra căldura trupului lui Jamie.

– Oh! am exclamat eu. Ai câștigat-o?

– Am câștigat-o, a replicat Jamie cu mândrie. Am câștigat-o de la unul dintre ofițerii britanici, un bărbat care joacă bine cărți, a adăugat el, ținând să spună adevărul. Joacă bine, dar nu are noroc.

– Ai jucat cărți cu ofițerii britanici? l-am întrebat, privind îngrijorată către tabăra britanicilor, deși aceasta nu se vedea din punctul în care ne aflam.

– Doar cu un ofițer britanic. Un anume căpitan Mansel. El a venit cu ultimele propuneri ale lui Burgoyne și a fost obligat să aștepte până ce Granny le-a citit. Va avea noroc dacă nu va fi jupuit înainte de a pleca de aici. E omul cu cel mai puțin noroc la cărți din câți am văzut eu vreodată, a adăugat Jamie încet.

Nu prea i-am acordat atenție, pentru că mă uitam la blană.

– E minunată, Jamie. E uriașă! am exclamat.

Era, într-adevăr. Avea o lungime de peste doi metri și atât de largă, încât se puteau bucura simultan doi oameni de căldura ei, cu o singură condiție: aceea ca persoanele respective să nu aibă nimic împotrivă de a dormi lipite una de alta. Gândul că mă puteam refugia sub acel adăpost cald și intim după atâtea nopți de tremurat sub niște pături…

Se părea că Jamie se gândise la aceleași lucruri.

– E destul de mare pentru noi amândoi, a spus el atingându-mi delicat sânul.

– Chiar așa? l-am întrebat.

S-a apropiat mai mult de mine și i-am simțit mirosul, care era mai puternic decât cel de vânat pe care îl avea blana. Jamie mirosea a frunze uscate, a cafea în amestec cu ghindă și a coniac.

– Chiar și într-o cameră întunecată în care se află zece bărbați tot te-aș găsi, am spus, bucurându-mă de mirosul lui.

– Cred și eu că ai putea. Nu am făcut baie de o săptămână, a replicat Jamie, apropiindu-și capul de al meu până ce frunțile ni s-au atins. Îmi doresc să-ți scot rochia și să-ți sug sfârcurile până când ai să te faci mică precum un crevete, cu genunchii puși pe testiculele mele, a șoptit el. Vreau să te posed repede și pe urmă să adorm cu capul pe sânii tăi goi, zău că da.

– Oh! am exclamat. Ce idee bună!

Chiar dacă eram de acord cu propunerile pe care mi le făcuse, mi-am dat seama că Jamie trebuia să mănânce înainte de a putea face orice altceva. Îi auzeam stomacul chiorăindu-i de la o poștă.

– Văd că de la jocul de cărți ți s-a făcut foame, i-am spus, uitându-mă la el, în vreme ce devora trei mere din șase înghițituri.

– Ai dreptate, a replicat el scurt. Ai niște pâine?

– Nu, dar am bere.

Am impresia că acel cuvânt pe care tocmai îl rostisem a avut un efect magic, pentru că Ian a apărut din senin, întrebând plin de speranță:

– Bere?

– Pâine? am spus Jamie și eu într-un glas, pentru că din hainele lui Ian răzbătea o mireasmă de preparat pe bază de drojdie, pe jumătate ars, care s-a dovedit a proveni de la două pâini mici pe care le avea în buzunare.

– De unde le ai, Ian? l-am întrebat, dându-i un bidon cu bere.

A băut cu poftă și apoi m-a privit cu ochii goi, șoptind întrebător:

– Ah?

– Te simți bine, Ian? l-am întrebat, privindu-l cu îngrijorare.

El a clipit cu o față gânditoare:

– Da, da, mătușă, a spus el în cele din urmă. O să… oh… ah, mulțumesc pentru bere.

Mi-a înapoiat bidonul gol și apoi a dispărut în întuneric.

– Ai văzut? am întrebat, întorcându-mă spre Jamie care își aduna din poală firmituri de pâine.

– Nu. Ce? Poftim, *Sassenach*, a spus el în cele din urmă întinzându-mi o pâine.

– Ai văzut că Ian s-a purtat de parcă nu ar fi fost întreg la minte. Poftim, ia jumătate din pâinea asta. Tu ai mai mare nevoie să mănânci.

Jamie nu m-a contrazis.

– Doar nu sângera și nici nu era rănit, a arătat el. Ei bine, în cazul ăsta s-a îndrăgostit de vreo biată femeie.

– Așa? Ei, atunci simptomele sunt explicabile. Dar… mâncam pâinea încet, ca plăcerea să dureze mai mult. Era proaspătă și avea coaja tare. Eu am văzut tineri îndrăgostiți și Ian *avea* exact simptomele unui astfel de tânăr. Nu îl mai văzusem însă pe Ian așa de când…

– Mă întreb de cine, am spus eu.

– Dumnezeu știe. Sper să nu fie vreo prostituată, a spus Jamie, oftând și trecându-și o palmă peste față. Ar fi mai bine să se îndrăgostească de nevasta altuia decât de o prostituată.

– Nu cred că ar…, am început eu, dar m-am întrerupt, observând îngrijorarea de pe chipul lui Jamie și am întrebat:

– Nu *a făcut* așa ceva!

– Nu, nu a făcut așa ceva, m-a asigurat Jamie, dar era cât pe ce. Acest lucru nu este de laudă pentru doamna de care se atașase Ian.

– Despre cine e vorba?

– Despre soția colonelului Miller.

– Vai de mine!

Abigail Miller era o blondă frumoasă de vreo douăzeci de ani, mai tânără cu aproximativ două decenii decât soțul ei, un bărbat masiv, lipsit de umor.

– Puțin a lipsit să se întâmple ceva, am spus. Dar cât de puțin?

– Destul de puțin, a spus Jamie supărat. Se tot dădea pe lângă el, ca o mâță-n călduri. Trag nădejde ca soțul ei să mai fi pus șaua pe ea.

– I-a văzut?

– Da. El, dar și eu i-am văzut. Eram împreună și i-am văzut din spatele unui tufiș. Era limpede că nu Ian avusese inițiativa, dar nici nu se opunea. Colonelul Miller a înghețat o clipă. Apoi a înaintat, și-a apucat nevasta de brat și după ce i-a spus lui Ian: „Bună ziua, domnule", a târât-o spre cortul lui.

– Dumne... Când s-a întâmplat asta?

Jamie s-a uitat la lună, încercând să-și dea seama cât era ceasul, pentru ca apoi să spună:

– Poate cu cinci sau șase ore în urmă.

El mi-a zâmbit, pentru ca apoi să continue:

– Ai auzit vreodată de *coup de foudre*, *Sassenach*? A fost nevoie doar să te privesc o singură dată ca să mă îndrăgostesc de tine.

– Hmmm! am mormăit eu mulțumită.

Cu oarecare efort, am tras blana de bizon peste sacul de crengi de brad care forma piesa de bază a patului meu. Peste blană am pus două pături, făcând un fel de buzunar mare și comod, în care m-am băgat tremurând.

Dădusem deoparte bucata de pânză care ținea loc de ușă a cortului și îl priveam pe Jamie, care stătea de vorbă cu doi voluntari.

Pentru prima dată în răstimp de o lună picioarele mele începuseră să se încălzească și m-am relaxat. Ca orice om nevoit să trăiască sub cerul liber toamna, înainte de a mă culca îmbrăcam tot ce aveam. Femeile care însoțeau militarii aveau obiceiul ca, din când în când, să-și scoată corsetele și să le pună la aerisit. Acestea puteau fi văzute atârnând în crengile copacilor ca niște păsări mari, urât mirositoare, care se pregăteau să-și ia zborul. Cele mai multe dintre ele preferau doar să-și desfacă corsetele și atât. Corsetul este foarte bun când stai în picioare, dar devine foarte incomod când te întinzi.

În seara aceea, având un așa-numit adăpost impermeabil și călduros, mi-am permis nu doar să-mi dau jos corsetul, pe care mi-l pusesem sub cap ca să țină loc de pernă, ci și fusta, bluza, jacheta și baticul, rămânând doar în furou și în ciorapi. Mă simțeam de parcă aș fi fost dezbrăcată cu totul.

M-am întins lasciv și mi-am plimbat mâinile pe corp. Mi-am luat sânii în palmă și m-am gândit la propunerea lui Jamie.

Căldura blănii îmi dădea o stare plăcută de somnolență. Mă gândeam că nu trebuia să depun eforturi pentru a rămâne trează. Știam că Jamie nu avea să mă trezească din somn, indiferent de motiv.

În timp ce îmi pipăiam mamelonul cu degetul, mă întrebam dacă faptul că reușise să câștige blana de bizon îl inspirase. Oare își dorea cu disperare actul sexual și atunci pariase pe acea blană? Fusese rănit la mână și... câte zile trecuseră de atunci? Număram în gând, când am auzit murmurul unei alte voci și am oftat.

Ian venise lângă foc. Nu mă bucuram în mod deosebit să-l văd, dar... ei, bine. Cel puțin nu a venit când noi...

Stătea pe o piatră, lângă foc, și ținea capul plecat. A scos ceva din *sporran* și a început să vorbească, plimbând între degete obiectul respectiv. Chipul lui era marcat de îngrijorare, dar avea o strălucire stranie.

„Ce ciudat", mi-am spus. Am mai văzut acel gen de privire și înainte. Era un fel de contemplație, ceva minunat, un secret extraordinar păstrat cu sfințenie.

Mi-am spus că e vorba despre o fată. La acest gând m-am simțit amuzată, dar și mișcată. O privise la fel și pe Mary, prostituata care fusese prima lui dragoste. Și Emily?

Da, bineînțeles, mi-am spus, dar în acea clipă, toată bucuria i-a fost umbrită de cunoașterea separării lui iminente de toți cei pe care-i iubea.

Cruimnich, îi spusese Jamie, punându-și pătura pe umărul lui Ian, în semn de rămas-bun. *Să îți aduci aminte*. Am crezut că mi se rupe inima când am văzut că Ian pleacă. Știam cum gândește Jamie.

Încă mai purta pe umăr acea pătură, prinsă peste pieile de căprioară.

– Rachel Hunter? a spus Jamie destul de tare, astfel încât să-l aud și să mă ridic uimită.

– Rachel *Hunter*? am spus la rândul meu. Ești îndrăgostit de Rachel?

Ian m-a privit, pentru că apărusem pe neașteptate.

– Oh, iată-te, mătușică, a spus el cu blândețe. Mă întrebam unde ești.

– Rachel Hunter? am repetat eu, încercând să-l fac să nu evite răspunsul la întrebare.

– Ei bine... da. Trebuie să recunosc faptul că... da, a replicat el.

Chiar și în lumina palidă a focului am observat că se înroșise.

– Băiatul crede că poate ar trebui să stăm de vorbă cu Denzell, *Sassenach*, a spus Jamie.

Era amuzat, dar și îngrijorat.

– Să stăm de vorbă? Pentru ce?

Ian se uita la noi pe rând.

– Numai că… lui Denny Hunter nu o să-i placă, a spus Ian în cele din urmă. Dar o să asculte ce îi va spune mătușa Claire, iar pe tine te respectă, unchiule Jamie.

– De ce nu o să-i placă? am întrebat eu.

Ieșisem din culcuș, îmi pusesem șalul pe umeri și mă așezasem pe piatră lângă el. Mă frământam. Îmi plăcea Rachel Hunter foarte mult. Mă bucura *tare mult* faptul că Ian a găsit o femeie bună pe care să o iubească, dar…

Ian m-a privit pătrunzător, spunând:

– Sunt sigur că știi că ei sunt quakeri, mătușică.

– Da, știu, i-am răspuns, privindu-l pătrunzător la rândul meu.

– Și eu nu sunt.

– Da, știu asta, dar…

– Va fi exclusă din congregația ei, dacă se căsătorește cu mine. E posibil să fie exclus și fratele ei. Ei au fost excluși o dată, pentru că Denny s-a hotărât să se alăture armatei și lui Rachel i-a fost destul de greu.

– Oh! a exclamat Jamie, în timp ce rupea o bucată de pâine, contemplând-o o clipă și încruntându-se. Da, cred că e posibil, a adăugat el, vârând bucata de pâine în gură și mestecând în timp ce se gândea.

– Crezi că și ea te iubește, Ian? am întrebat eu pe un ton cât se poate de blând.

Pe chipul lui Ian s-au putut citi îngrijorarea și teama, dar lumina ce părea să treacă dincolo de griji nu s-a stins.

– Eu… ei bine, cred că da. Sper că da.

– Ai *întrebat-o*?

– Eu… nu chiar. Vreau să spun că nu i-am prea vorbit, mă înțelegi?

Jamie a înghițit bucata de pâine pe care o avea în gură și a tușit.

– Ian, a spus el în cele din urmă, vreau să aud de la tine că nu te-ai culcat cu Rachel Hunter.

Ian l-a privit jignit. Jamie continua să-l privească insistent, cu sprâncenele ridicate. Ian a privit în jos, către obiectul pe care îl avea în palme și îl frământa ca pe o bucată de cocă.

– Nu m-am culcat, a șoptit el. Cu toate astea, aș fi dorit să o fi făcut.

– *Cum?*

– Ei bine… dacă aș fi făcut-o, ar fi trebuit să se mărite cu mine, nu-i așa? M-am gândit la asta, dar nu am putut s-o fac. Mi-a spus să mă opresc și m-am oprit.

Ian a înghițit cu greu un nod care i se pusese în gât.

– Ai dovedit că ești un adevărat domn, am spus încet, pentru că l-am înțeles. Iar ea a dovedit că este foarte inteligentă.

Ian a oftat, întrebând:

– Eu ce să fac, unchiule Jamie?

– Ai putea deveni tu însuți quaker? l-am întrebat.

Atât Jamie, cât și Ian s-a uitat la mine. Nu semănau deloc, dar expresia de ironie și amuzament era aceeași.

– Nu prea m-am gândit la asta, mătușică, a spus Ian cu un zâmbet discret. Nu m-am gândit, dar cred că nu-s făcut să fiu quaker.

– Și cred că nu ai putea… Nu, bineînțeles că nu ai putea.

Nu se gândise niciodată să treacă la o confesiune în care nu credea.

M-a șocat că Ian a înțeles ce ar fi însemnat pentru Rachel să se îndrăgostească de el și separarea de ai săi. Bineînțeles că a avut o ezitare când s-a gândit ce preț ar fi trebuit să plătească sora lui Denny.

Tot gândindu-mă, mi-am dat seama că ea *îl iubea.* Ar fi fost bine să am o discuție cu Rachel.

Ian continua să frământe ceva între mâini. Privind mai atent acel obiect, mi-am dat seama că era vorba despre ceva din piele, de culoare închisă. Doar nu era…

– Doar nu e urechea lui Neil Forbes! am izbucnit eu.

– Domnul Fraser?

Acel glas m-a făcut să mă ridic în picioare. Simțeam că mi se face părul măciucă. La dracu', nu aș fi vrut să-l văd din nou *pe el*! Era acel militar din Armata Continentală care mă lăsase fără supă. Omul se apropiase de foc și îl privea pătrunzător pe Jamie.

– Eu sunt James Fraser, a spus Jamie, punând cana jos și făcând un gest spre o piatră pe care nedoritul oaspete s-ar fi putut așeza. Doriți o ceașcă de cafea, domnule? De fapt, doriți o ceașcă din ceea ce trece drept cafea?

Omul a dat din cap, fără a scoate un cuvânt. Îl cântărea pe Jamie din priviri, de parcă ar fi fost dispus să cumpere un cal, dar nu era sigur ce fire avea armăsarul.

– Preferați poate o ceașcă de scuipat cald? a spus Ian pe un ton cu totul neprietenos, iar Jamie l-a privit uluit.

– *Seo mac na muice a thàinig ma bu thràithe gad shiubhal*, a spus Ian fără a-și lua ochii de la străinul acela. *Chan eil e ag iarraidh math dhut idir, „uncle"*. Fiul acesta blestemat de scroafă a venit și mai devreme să te caute. Nu îți vrea bine, unchiule.

– *Tapadh leat Iain. Cha robh fios air a bhidth agam*, a replicat Jamie, vorbind și el în gaelică, pe un ton cât se poate de liniștit. Îți mulțumesc, Ian. Nu mi-aș fi dat seama cum stau lucrurile. Aveți treabă cu mine, domnule? a întrebat el în engleză.

– Aș dori să stau de vorbă cu dumneavoastră, da. Între patru ochi, a adăugat omul, privindu-l disprețuitor pe Ian. Se pare că eu nici nu contam.

– Acesta este nepotul meu, a spus Jamie respectuos, dar devenind foarte atent. Puteți vorbi de față cu el.

– Mă tem că veți gândi altfel când veți auzi ce am de spus. Odată rostite, lucrurile nu pot fi retrase. Pleacă, tinere! l-a îndemnat el pe Ian fără a-l privi măcar. Pleacă sau veți regreta amândoi.

Atât Jamie cât și Ian s-au încordat vizibil. S-au mișcat aproape în aceeași clipă, trăgându-și picioarele sub ei și îndreptându-și umerii. Jamie l-a privit gânditor pe străin, apoi a făcut o mișcare foarte discretă din cap și Ian s-a ridicat și a dispărut în întuneric.

Omul a rămas nemișcat până ce pașii lui Ian nu s-au mai auzit și s-a făcut din nou liniște la modestul nostru foc. După aceea a făcut un ocol, așezându-se față-n față cu Jamie, menținându-și același aer de obrăznicie. *Pe mine*, cel puțin, mă scotea din sărite. Jamie și-a ridicat ceașca și a băut cu calm, de parcă ar fi stat la masă în bucătărie.

– Dacă ați venit aici ca să-mi spuneți ceva, spuneți, domnule. Sunt obosit și aș vrea să mă culc.

– Să vă culcați alături de minunata dumneavoastră soție, a replicat străinul față de care aveam o repulsie profundă. Jamie a ignorat comentariul, dar și tonul obraznic pe care acesta fusese făcut, s-a aplecat și a turnat restul de cafea în ceașca sa. Simțeam mirosul amărui, deși se deslușea mirosul lăsat de blana de bizon pe hainele mele.

– Numele de Willie Coulter vă spune ceva? a întrebat străinul brusc.

– Am cunoscut mai mulți oameni care purtau acest nume, mai ales în Scoția, a replicat Jamie.

– Așa este, în Scoția. S-a întâmplat în Scoția cu o zi înainte de măcelul de la Culloden, dar dumneavoastră aveați propriul măcel, nu-i așa?

Mă tot gândisem, încercând să-mi aduc aminte de un anume Willie Coulter, dar când străinul a amintit de Culloden, am simțit că parcă mi-ar fi dat cineva un pumn în stomac.

În ziua aceea, Jamie a fost obligat să-l ucidă pe unchiul său, Dougal MacKenzie. În afară de mine mai asistase cineva la tot ce se întâmplase: un membru al clanului MacKenzie, Willie Coulter. Credeam că murise fie la Culloden, fie în timpul luptelor care au urmat. Sunt sigură că și Jamie crezuse la fel.

Oaspetele nostru și-a îndreptat spatele și a zâmbit sardonic, spunând:

– Pe vremuri am fost vechil pe o plantație de trestie de zahăr destul de mare, în Jamaica. Aveam vreo zece sclavi de culoare din Africa, dar oamenii de culoare buni de muncă au devenit din ce în ce mai scumpi. De aceea, într-o zi, stăpânul meu mi-a dat o pungă de arginți și m-a trimis la piață ca să mă ocup de niște pârnăiași... delincvenți care erau aduși cu vaporul, cei mai mulți din Scoția.

Printre acei delincvenți se afla, într-o stare deplorabilă, Willie Coulter. El fusese prins după bătălie, judecat și condamnat în pripă, fiind îmbarcat pe un vas ce mergea în Indii, urmând să nu mai calce niciodată pe pământul Scoției.

Îl priveam pe Jamie și am văzut că i-a tresărit un mușchi pe față. Cei mai mulți dintre oamenii de la Ardsmuir pe care îi cunoștea fuseseră îmbarcați pe vase și el reușise să scape numai datorită lui John Grey. Tocmai de aceea avea încă sentimente puternice în legătură cu acele întâmplări, chiar dacă trecuseră mulți ani. A dat din cap, având un interes vag, de parcă ar fi ascultat pe cineva care spunea o poveste într-un han.

– Au murit cu toții în decurs de două săptămâni, a spus străinul. Același lucru s-a întâmplat și cu cei de culoare. Ai dracului, au adus cu ei boli de pe vas. Mi-am pierdut postul, dar m-am ales cu ceva de valoare: ultimele cuvinte ale lui Willie Coulter.

Jamie se mișcase foarte puțin din clipa în care domnul X s-a așezat lângă foc, dar îl simțeam încordat. Era ca un arc pe struna căruia se pusese deja săgeata.

– Ce anume doriți? a întrebat el calm, aplecându-se pentru a lua ibricul.

– Mhm! a spus omul, scoțând un sunet plăcut din gât și liniștindu-se în vreme ce dădea din cap.

– Îmi dau seama că sunteți un om de bun-simț, domnule, a spus în cele din urmă străinul. Eu sunt un om modest… Mă mulțumesc cu o sută de dolari, asta ca să vă arăt că sunt de bună credință. Știu că aveți această sumă în buzunar, pentru că am vorbit cu domnul de la care ați câștigat-o. E bine?

Am clipit des. Jamie avusese foarte mult noroc, cel puțin la cărți.

– De bună credință, a repetat Jamie.

S-a uitat la ceașcă și apoi la netrebnicul care rânjea. Se pare că își făcuse un calcul și ajunsese la concluzia că distanța nu era bună ca să i-o arunce în cap. Asta doriți pentru început, dar apoi…?

– Ei bine, o să vorbim despre asta, a replicat necunoscutul. Am auzit că sunteți un om avut, domnule colonel Fraser.

– Și v-ați propus să mă sugeți ca o lipitoare, nu-i așa?

– Ei bine, o lipitoare e bună, domnule colonel. Asigură echilibrul umorilor, a spus netrebnicul privindu-mă și continuând:

– Sunt sigur că soția dumneavoastră știe acest lucru.

– Și ce vrei să spui *cu asta*, vierme nemernic? am întrebat, ridicându-mă.

Dacă Jamie hotărâse că nu îl poate lovi cu ceașca, eu eram gata să încerc să-l lovesc cu ibricul.

– Stai liniștită, femeie! mi-a spus nemernicul, adresându-i-se apoi lui Jamie:

– Nu o bați, domnule?

Am observat o mișcare la Jamie. Coarda fusese întinsă prea tare.

– Nu… am spus, dar nu am apucat să termin. Am văzut cum Jamie s-a schimbat la față, am văzut cum se apropia de șantajist. M-am întors și l-am zărit pe Ian apărând din întunericul nopții și apucându-l pe netrebnic de gât.

Nu am văzut cuțitul. Nici nu era nevoie. Am zărit chipul lui Ian. Era atât de concentrat, încât nu i se mișca nici un mușchi pe față. În afară de asta, am văzut și fața fostului vechil. Gura i s-a deschis, ochii i s-au bulbucat și a încercat fără rost să scape din strânsoarea lui Ian.

– Dumnezeule mare!

Această exclamație a venit din spatele meu și m-am întors din nou. De data aceasta, l-am zărit pe colonelul Martin însoțit de două ordonanțe. Toți trei aveau gurile căscate, întocmai ca și domnul X cu puțin timp în urmă.

Jamie a ridicat ochii uimit. Apoi a întors capul, spunând:

– *Ruith! Fugi!*

– Hei, ucigașule! a strigat una dintre ordonanțe repezindu-se înainte. Oprește-te, criminalule!

Ian a urmat sfatul lui Jamie fără ezitare. L-am văzut gonind ca o săgeată către pădure, dar era destulă lumină de la focurile aprinse, iar strigătele lui Martin și ale ordonanțelor sale îi făceau pe oameni să sară în picioare, să privească în jur și să pună tot felul de întrebări. Jamie a lăsat deoparte trupul fostului vechil și a pornit după Ian.

Cel mai tânăr dintre cele două ordonanțe a trecut pe lângă mine, alergând de-i sfârâiau călcâiele.

Colonelul Martin a pornit după el, iar eu am întins un picior, punându-i piedică. Ofițerul s-a împiedicat, a trecut pur și simplu prin foc, stârnind o explozie de scântei. Cea de-a doua ordonanță a început să se ocupe de domolirea scânteilor, iar eu m-am ridicat și am pornit în aceeași direcție în care fugiseră Ian și Jamie.

Întreaga tabără arăta precum *Infernul* lui Dante. Se vedeau siluete negre care urlau la lumina focurilor, împingându-se unele pe altele, se auzeau strigăte de „Ucigașul! Ucigașul!", care erau transmise din gură-n gură.

Am simțit un junghi în coaste, dar am continuat să fug, împiedicându-mă de pietre și bulgări de pământ. Am auzit strigăte puternice din stânga mea și m-am oprit gâfâind. Am zărit silueta înaltă a lui Jamie, în timp ce se descotorosea de doi urmăritori. Probabil că dorea să atragă asupra sa atenția urmăritorilor, ceea ce însemna… Am pornit într-o altă direcție.

L-am zărit pe Ian, care a încetat să mai fugă, în momentul în care l-a văzut pe Jamie pornind în urma lui, spre pădure.

– Criminalule! a strigat un glas în spatele meu. Era Martin, fie blestemat, gonind ca un nebun. Oprește-te, Murray! Oprește-te, îți spun!

Auzindu-se strigat, Ian a început să fugă din nou. A trecut pe lângă un foc și am văzut o umbră pe urmele lui. Rollo îl însoțea.

Colonelul Martin a ajuns în dreptul meu și am văzut speriată că avea pistolul în mână.

– Op…, am început eu, dar nu am putut să termin, pentru că m-am izbit de o persoană și am căzut la pământ împreună cu ea.

Era Rachel Hunter, care mă privea cu ochii mari și cu gura căscată. Ea a sărit în picioare și a alergat spre Ian, care a înghețat în momentul în care a văzut-o venind. Colonelul Martin a tras cocoșul pistolului și l-a îndreptat spre Ian. Rollo a sărit și și-a înfipt colții în brațul colonelului.

Agitația a devenit și mai mare. S-au auzit două sau trei focuri de pistol și Rollo a căzut la pământ, chelălăind. Colonelul Martin s-a dat înapoi, înjurând și ținându-se de încheietura rănită, iar Jamie l-a lovit în stomac. Ian alerga deja spre Rollo, Jamie a ridicat câinele și s-a pierdut în întuneric, urmat de Rachel și de mine.

Am ajuns la marginea pădurii, gâfâind și am căzut în genunchi alături de Rollo. Am pipăit trupul acoperit de blană, căutând o rană sau ceva care nu era în ordine.

– Nu e mort, am spus gâfâind. Umărul… rupt.

– Oh, Doamne! a exclamat Ian și s-a întors în direcția de unde urmăritorii continuau să vină. Oh, Doamne! a spus el din nou și l-am văzut că ducea mâna la brâu, căutând cuțitul.

– *Ce* faci? am izbucnit. Poate fi vindecat!

– Or să-l omoare! a spus Ian disperat. Dacă eu nu îi pot opri, or să-l omoare. Mai bine să o fac eu!

– Eu…, a început Jamie, dar Rachel Hunter l-a întrerupt, mângâindu-l pe Rollo și spunând:

– O să am eu grijă de câine. Fugi.

Ian i-a aruncat o privire lui Rachel, apoi lui Rollo, și a fugit.

69

TERMENII CAPITULĂRII

Dimineața, când a sosit mesajul din partea generalului Gates, Jamie și-a dat seama despre ce era vorba. Ian reușise să scape, lucru care nu era deloc surprinzător. Era în pădure, poate în vreo tabără a indienilor. Oricum, nimeni nu-l putea găsi înainte ca el să dorească să fie găsit.

Avusese dreptate. *Voiseră* să ucidă câinele, mai ales colonelul Martin, dar Jamie făcuse tot ce îi stătuse în putere pentru a împiedica acest lucru și Rachel

l-a apărat pe Rollo cu trupul ei, spunând că, dacă voia cineva să omoare câinele, trebuia s-o ucidă mai întâi pe ea.

Această reacție îl făcuse pe Martin să fie puțin mai ponderat. Au mai existat voci care spuneau că fata ar trebui dusă din tabără și câinele ar trebui omorât, dar a ieșit în față Denny, ca un înger al răzbunării. El s-a postat în fața surorii sale și le-a spus celor hotărâți să facă rău că sunt niște lași, niște lipsiți de minte, niște monștri fără suflet dornici să se răzbune pe un biet animal, lăsând deoparte faptul că erau gata să comită un act al dracului de nedrept. Da, chiar spusese „al dracului" și, când își aducea aminte de scena respectivă, Jamie zâmbea, în ciuda faptului că avea o întâlnire importantă. Medicul le spusese că, din cauza bănuielilor lor, un tânăr fusese de-a dreptul exilat și îi întrebase dacă nu erau în stare să găsească în adâncul lor acea scânteie de compasiune pe care Dumnezeu i-o dăruise fiecărui om.

Jamie a sosit la cartierul general al lui Gates și și-a îndreptat spatele, luându-și o mină serioasă, așa cum se cuvenea într-o asemenea ocazie.

Gates arăta ca și când ar fi trecut el însuși prin grele încercări, lucru care se petrecuse, într-adevăr. Fața blândă, rotundă părea să nu aibă nici un os, însă semăna acum mai mult cu un ou fiert. Ochii mici, injectați de sânge, au părut uriași în spatele ochelarilor cu rame de sârmă, când generalul l-a privit pe Jamie.

– Ia loc, domnule colonel, i-a spus Gates, împingând spre el un pahar.

Jamie era uimit. Mai luase parte la întâlniri cu ofițeri de rang înalt și știa că acestea nu debutează cu băutură.

Cu toate acestea, a acceptat paharul și a început să bea încet din el.

Gates, în schimb, l-a băut repede pe al său, l-a pus jos și a oftat din adâncul sufletului.

– Îți cer o favoare, domnule colonel, a spus Gates în cele din urmă.

– Voi fi bucuros să aflu despre ce anume este vorba, a replicat Jamie din ce în ce mai precaut. Ce ar fi putut să vrea de la el omul acela gras? Probabil că îi va cere să-i spună unde este Ian sau să-i ceară explicații legate de crimă. Ar fi avut dreptul să o facă. Dacă nu era vorba despre asta…

– Negocierile legate de capitulare aproape că au luat sfârșit, a spus Gates privind la un maldăr de foi pe care probabil erau diverse ciorne ale actelor în care se stipulau condițiile de capitulare. Burgoyne pune prea mult accent pe protocol, dar spune că va depune armele pe malul râului Hudson și va renunța la comanda asupra ofițerilor săi. Toți ofițerii își vor păstra săbiile și

echipamentul. Soldații își vor păstra ranițele. Armata trebuie să se îndrepte spre Boston, unde toți militarii se vor bucura de mâncare și de un adăpost decent, înainte de a fi îmbarcați, urmând să plece în Anglia. Singura condiție care li se pune este aceea de a nu mai servi în America de Nord în prezentul război. Termeni generoși, nu ești de acord, domnule colonel?

– Foarte generoși, domnule, a replicat Jamie.

Erau cu adevărat termeni generoși și era de neînțeles de ce Gates, care era un tip dur, oferise astfel de termeni de-a dreptul extraordinari.

Gates a zâmbit acru, spunând:

– Văd că ești surprins, domnule colonel. Poate că nu vei mai fi, dacă am să-ți spun că Sir Henry Clinton se îndreaptă spre nord.

Gates se grăbea să încheie întregul demers legat de capitulare, pentru a scăpa de Burgoyne și a se pregăti pentru un atac venit din sud.

– Înțeleg, domnule, a spus Jamie.

– Foarte bine, a replicat Gates, închizând ochii și oftând din nou, părând extenuat. Burgoyne mai pune o condiție, pentru a accepta acești termeni.

– Da, domnule?

Gates a deschis din nou ochii și l-a măsurat din priviri, pentru ca apoi să spună:

– Mi se spune că dumneata ești vărul generalului de brigadă Simon Fraser.

– Așa este, domnule.

– Bine, atunci nu cred că vei avea ceva împotrivă să faci un mic serviciu țării dumitale.

Un mic serviciu, care avea legătură cu Simon? Sigur…

– Le-a spus celor apropiați că, dacă moare în străinătate, ei îl pot îngropa imediat, ceea ce au și făcut. L-au îngropat în Reduta Mare, dar tot el a spus că, dacă ar fi fost posibil, ar fi vrut să fie îngropat în Scoția, pentru a-și dormi acolo somnul de veci.

– Doriți să îi duc trupul în Scoția? a întrebat Jamie surprins.

Nu ar fi fost mai surprins dacă generalul s-ar fi urcat pe masă și ar fi dansat pe muzica unui cimpoi.

– Gândești repede, domnule colonel. Da, asta doresc. Este vorba despre ultima dorință a lui Burgoyne. El spune că generalul de brigadă era foarte apreciat de către subordonații săi și, dacă ar fi dus în Scoția, nu s-ar simți ca și când s-ar despărți de el.

Jamie și-a spus că aceste lucruri erau pline de romantism și era clar că totul fusese gândit de Burgoyne. Avea faimă de dramaturg. Probabil că nu se înșela în ceea ce privea sentimentele pe care le aveau oamenii care serviseră sub comanda lui Simon.

Jamie și-a dat apoi seama ce însemna acest lucru.

– S-au luat măsuri astfel încât să pot ajunge în Scoția, domnule? a întrebat el cu precauție. Știți, se pune problema blocadei.

– Vei pleca împreună cu soția dumitale și cu servitorii, cu una dintre navele Maiestății Sale. Vei dispune și de o sumă care să asigure transportul sicriului pe teritoriul Scoției. Ești gata să duci această misiune la bun sfârșit, colonele Fraser?

Jamie era uluit. Nici nu mai știa ce a răspuns, dar a fost un lucru potrivit, pentru că Gates a zâmbit obosit. Apoi s-a înapoiat în cortul său, simțind că îi vâjâie capul, întrebându-se dacă l-ar putea îmbrăca pe Ian astfel încât să treacă drept servitoarea soției lui, așa cum făcuse Charles Stuart.

17 octombrie: această zi a fost, ca și cele de dinaintea ei, întunecoasă și cețoasă. În cortul său, generalul Burgoyne se îmbrăca încet, cu foarte multă grijă, cu un minunat veston roșu cu ceaprazuri aurii și cu o pălărie cu pene. William l-a văzut când se ducea împreună cu alți ofițeri spre cortul lui Burgoyne, pentru ultima întrevedere.

Și Baronul von Riedesel le-a vorbit. El a luat toate steagurile regimentului. A spus că le va da soției sale, care le va coase într-o pernă și le va duce în secret în Brunswick.

Pe William nu îl interesa nimic din toate acestea. El simțea o adâncă durere, pentru că nu lăsase niciodată până atunci camarazi pe câmpul de luptă. Era și împovărat de rușine, dar nu foarte tare. Generalul a avut dreptate, spunând că se aflau într-o stare precară și că ar fi putut face față unui alt atac, dar ar fi pierdut o mare parte din armată.

Starea lor era precară și acum, când se aliniau în tăcere. Cu toate acestea, când fluierele au început să cânte și tobele au început să bată, fiecare regiment a mărșăluit cu steagul său în frunte. Militarii înaintau cu capetele ridicate, în uniformele lor pestrițe, pentru că fiecare a îmbrăcat ce a avut. Inamicul se retrăsese la ordinul lui Gates. Așa spusese generalul. William s-a gândit că situația era delicată. Americanii nu aveau să fie de față la umilința lor.

Primii urma să fie britanicii îmbrăcați în roșu. Aveau să urmeze regimentele germane: dragonii și grenadierii îmbrăcați în albastru, infanteriștii și artileriștii din Hesse-Cassel îmbrăcați în verde.

Pe malurile apei erau cadavre de cai al căror miros îți întorcea stomacul pe dos, senzația adăugându-se la apăsătoarea groază pe care o simțeau. Artileriștii și-au lăsat tunurile acolo, iar infanteriștii, înaintând rând pe rând într-un șir nesfârșit, și-au scos cartușierele și și-au depus muschetele. Unii dintre militari erau atât de furioși, încât zdrobeau armele înainte de a le arunca. William a văzut un toboșar trecându-și piciorul prin toba sa înainte de a o abandona. Nu era nici furios, nici înspăimântat.

Tot ceea ce își dorea era să-și vadă tatăl.

Militarii din Armata Continentală și voluntarii s-au îndreptat către clădirea din Saratoga, în care urma să aibă loc întâlnirea. S-au aliniat pe ambele părți ale străzii care se întindea de-a lungul apei. Au venit și câteva femei, dornice să privească totul de la distanță. Aș fi putut să rămân în tabără, să urmăresc ceremonia de capitulare care avea loc între cei doi generali, dar am preferat să merg pe urmele trupelor.

Soarele răsărise și ceața se risipise. În aer plutea un miros de fum și cerul era de un albastru intens, lucru normal pentru luna octombrie.

Artileriștii și infanteriștii stăteau la oarecare distanță unii de alții, dar această distanță era singurul lucru care îi diferenția. Nu existau obiecte vestimentare de același fel, fiecare om avea echipamentul și atitudinea sa. Fiecare își ținea muscheta sau pușca într-un anumit fel, fiecare stătea lângă tun într-o anumită poziție.

Se putea spune despre acei militari că erau o adunătură pestriță în adevăratul sens al cuvântului. Aveau câte un corn în care țineau praful de pușcă și cartușiere. Unii dintre ei aveau și peruci din cele de modă veche. Fiecare era tăcut și avea o atitudine gravă. Toți țineau piciorul drept în față și mâna dreaptă pe armă, urmând să-l privească pe dușman retrăgându-se cu onoruri de război.

Eram în pădure, stăteam în spatele lui Jamie și am văzut cum își îndrepta umerii. William a trecut pe lângă noi, înalt și drept, având chipul unui om care, de fapt, nu era prezent acolo. Jamie nu a făcut nici un efort pentru a nu fi văzut și am observat că a întors încet capul, urmărindu-l pe William,

care înainta împreună cu oamenii săi. Apoi umerii lui au coborât puțin, ca și când ar fi căzut de pe ei o povară.

E teafăr. Asta spunea gestul, deși Jamie a rămas în poziția de drepți, cu pușca alături.

Slavă Domnului! E teafăr.

70

REFUGIUL

Lallybroch

Roger nu putea explica exact ce îl îndemna să o facă, dar în aer plutea o senzație de pace de când începuse să reconstruiască vechea capelă. Lucra singur și punea piatră peste piatră.

Încercase să-i explice lui Bree. Ea îl întrebase.

– E vorba *despre ei*, a spus el neajutorat. Într-un fel… Am senzația că trebuie refac legătura cu ei.

Ea i-a prins o mână într-ale sale, răsfirându-i degetele și trecându-și vârful degetului peste falangele lui, peste julituri și tăieturi, peste unghia înnegrită pe care căzuse o piatră.

– Ei, a spus ea încet. Te referi la părinții mei.

– Da, printre alții.

El nu voia să refacă legătura doar cu Jamie și Claire, ci și cu viața pe care o avuseseră membrii familiei lor. Dorea să fie bărbatul care protejează și le asigură alor săi toate cele necesare. Tocmai dorința de a proteja l-a făcut să renunțe la principiile sale creștine când era pe cale să fie hirotonit și să pornească în căutarea lui Stephen Bonnet.

– Cred că sper să găsesc un sens… al lucrurilor, spusese el cu un zâmbet timid. Trebuie să găsesc un echilibru între ceea ce credeam că știu atunci și ceea ce cred că sunt acum.

– Oare nu este un act creștinesc să împiedici ca soția ta să fie violată și să ajungă sclavă? a întrebat ea pe un ton oarecum dur. Dacă nu este un act

creștinesc, atunci iau copiii și trecem imediat la iudaism, la shintoism sau la altă confesiune.

Roger a zâmbit larg și a spus, alegându-și cuvintele:

– Am găsit ceva acolo.

– Ai și pierdut câte ceva, a șoptit ea.

Fără a-și lua ochii de la el, a întins mâna și i-a atins gâtul. Cicatricea lăsată de frânghie se mai estompase întrucâtva, dar era încă vizibilă. El nu se străduia să o ascundă. Uneori, când stătea de vorbă cu oamenii, își dădea seama că se uitau fix la acea cicatrice. Datorită înălțimii lui, se obișnuise cu situația în care bărbații păreau să îi vorbească cicatricii, și nu lui.

Dorea să aibă certitudinea că este bărbat, să-și găsească chemarea sub acele grămezi de pietre, sub ochii unui sfânt orb.

Oare Dumnezeu îi deschidea o ușă, arătându-i că acum se cuvenea să fie dascăl? Oare asta trebuia să facă, să predea gaelică? Avea spațiu în care să pună întrebări, avea spațiu, timp și liniște, dar răspunsurile erau puține. Lucrase aproape toată după-amiaza, îi era cald, era foarte obosit și ar fi vrut o bere.

A văzut o siluetă în pragul ușii. Poate că era Jem sau Brianna, care venea să-l ia acasă pentru ceai. Nu era nici unul dintre ei.

S-a uitat la nou-venit căutându-l în memorie. Avea blugi uzați și tricou, un păr blond murdar, neîngrijit și zburlit. Îl cunoștea cu siguranță pe acel bărbat. Chipul plăcut, cu oase bine conturate, îi era cunoscut, chiar dacă era acoperit de praf.

– Pot să vă ajut cu ceva? a întrebat Roger punând mâna pe sapa de care se folosise. Omul acela nu era amenințător, dar era prost îmbrăcat și murdar. Poate că era un vagabond. Avea ceva nedefinit care îl făcea pe Roger să nu se simtă în apele lui.

– Aici este o biserică, nu? a întrebat omul zâmbind cu căldură în ochi. Să zicem că am venit aici pentru a găsi un refugiu.

Omul a intrat în conul de lumină și Roger i-a văzut mai bine ochii. Erau reci și de un verde surprinzător.

– Un refugiu, a repetat William Buccleigh MacKenzie. Și apoi, dragă domnule pastor, aș vrea să-mi spui cine ești dumneata, cine sunt *eu* și ce *suntem* noi, pentru numele lui Dumnezeu.

PARTEA A ȘASEA

Întoarcerea acasă

71

STARE DE CONFLICT

10 septembrie 1777

John Grey s-a trezit că se întreabă câte alternative poate avea o dilemă. Credea că ar putea avea două, era numărul-standard. S-a gândit că, teoretic, exista posibilitatea să fie o formă mai exotică de dilemă, ceva în genul oii cu patru coarne pe care o văzuse pe vremuri în Spania.

Unul dintre coarnele care îl tot înțepa era legat de Henry.

Îi scrisese lui Jamie Fraser, îi explicase în ce stare se găsea Henry și întrebase dacă doamna Fraser avea posibilitatea să vină. O asigurase, cât mai delicat posibil, că era gata să suporte toate cheltuielile legate de călătorie, că era dispus să-i asigure transportul pe apă, atât dus, cât și întors (sub rezerva stării de război și în limitele pe care le putea asigura Marina Regală), dar și toate materialele și instrumentele necesare. Mersese chiar până într-acolo încât să îi procure vitriol, care îi era necesar pentru a putea prepara eter.

Stătuse multă vreme cu pana în mână, întrebându-se dacă era cazul să adauge ceva legat de tipograful Fergus Fraser și să insereze incredibila poveste pe care i-o spusese Percy. Pe de-o parte, asta îl putea face pe Jamie Fraser să vină din Carolina de Nord pentru a se lămuri, crescând astfel șansele ca doamna Fraser să vină și ea. Pe de altă parte… ezita foarte mult în a-i face lui Jamie Fraser dezvăluiri legate de Percy Beauchamp, atât din motive personale, cât și profesionale. În cele din urmă, s-a gândit să nu mai adauge nimic și s-a referit strict la Henry.

Grey așteptase nerăbdător o lună întreagă, văzându-și nepotul cum suferea de febră și inaniție. La finele respectivei luni, curierul pe care îl trimisese cu scrisoarea în Carolina de Nord s-a întors scăldat în sudoare, plin de noroi și cu două găuri de glonț în haină, spunând că soții Fraser plecaseră de la Fraser's Ridge cu scopul declarat de a se întoarce în Scoția, adăugând însă că părea să fie vorba despre o vizită, și nu despre o stabilire definitivă pe acele meleaguri.

Bineînțeles că adusese un medic ce urma să-l vadă pe Henry, fără a aștepta răspunsul doamnei Fraser. Reușise să stea de vorbă cu Benjamin Rush și să-l convingă să-i vadă nepotul. Doctorul Rush a fost grav, dar spusele sale au avut un ton încurajator. I-a explicat că unul dintre gloanțele de muschetă a produs o leziune, obstrucționând intestinele lui Henry și formând un focar de infecție, ce îi provoca permanent febră. Îi lăsase sânge lui Henry și îi dăduse ceva care să-i scadă temperatura. Cu toate acestea, i-a spus lui Grey că situația era delicată și se putea înrăutăți rapid, că doar intervenția chirurgicală i-ar putea aduce vindecarea.

După părerea sa, organismul lui Henry era destul de puternic pentru a putea suporta operația, deși nu exista nici o certitudine în privința reușitei acesteia. Grey i-a mulțumit doctorului Rush și a decis să mai aștepte puțin, sperând că va avea vești de la doamna Fraser.

A privit pe fereastra casei închiriate în Chestnut Street, urmărind frunzele galbene și arămii purtate încolo și-ncoace de un vânt care bătea în toate direcțiile.

Era jumătatea lui septembrie. Ultimele corăbii aveau să plece spre Anglia la finele lui octombrie, chiar înainte de a începe furtunile în Atlantic. Oare se cuvenea să-l îmbarce pe Henry pe una dintre aceste corăbii?

Îl cunoscuse pe ofițerul american ce răspundea de prizonierii trimiși în Philadelphia și a făcut o cerere pentru ca nepotul său să fie eliberat condiționat. A obținut aprobarea fără nici o dificultate. Ofițerii erau eliberați condiționat, excepție făcând situațiile în care aceștia erau considerați un pericol, dar despre Henry nu se putea crede că, în starea lui, va încerca să evadeze, să instige la revoltă sau să pună la cale o insurecție.

Nu reușise însă să facă toate demersurile pentru un eventual schimb de prizonieri, astfel încât să îl poată duce pe Henry în Anglia. Presupunea că Henry va rezista călătoriei și că va fi dispus să o facă. Dar probabil că nu avea să reziste și nu va fi de acord să facă acea călătorie, fiind atât de atașat de

doamna Woodcock. Grey era gata să o ia și pe ea în Anglia, doar că nu era dispusă să plece, fiindcă auzise că soțul ei fusese făcut prizonier la New York.

Grey s-a frecat cu degetul între sprâncene, oftând. Putea să-l ducă el pe Henry pe un vas împotriva voinței lui? Poate doar sedat. Această acțiune ar fi însemnat că se sustrăgea înțelegerii făcute sub cuvânt de onoare, că își ruina cariera și își punea viața în primejdie. Toate aceste lucruri trebuiau asumate, presupunând că Grey ar fi găsit în Anglia un medic mai capabil decât doctorul Rush. Tot ce mai putea spera era ca Henry să supraviețuiască destul de mult încât să își poată lua rămas-bun de la părinți.

Dacă făcea acest pas hotărâtor, trebuia să-l forțeze pe Henry să se supună unei operații de care se temea foarte mult și în urma căreia ar fi putut să moară. De asemenea, putea asista la moartea lentă a tânărului, pentru că *murea*. Grey își dădea foarte bine seama cum stăteau lucrurile. Pe Henry îl ținea în viață doar încăpățânarea lui și grija doamnei Woodcock.

Gândul că trebuia să le scrie lui Hal și lui Minnie și să le spună… Nu. S-a ridicat deodată în picioare, pentru că nu mai suporta atâta nehotărâre. Avea să-l cheme imediat pe doctorul Rush și avea să pună la punct toate detaliile…

Ușa din față a fost dată de perete iar în cameră au intrat frunze moarte și nepoata lui, palidă și cu ochii triști.

– Dottie? a spus Grey, simțind că i se oprește inima și gândindu-se că fata se grăbise să ajungă acasă pentru a-i spune că Henry murise, căci fusese să-și viziteze fratele, așa cum făcea în fiecare după-amiază.

– Soldații! a exclamat tânăra, apucându-l de braț. Sunt soldați pe stradă. Cineva a spus că vine armata lui Howe. Că militarii lui se îndreaptă spre Philadelphia!

Howe a întâlnit armata lui Washington la Brandywine Creek pe 11 septembrie, la oarecare depărtare de oraș, undeva la sud. Militarii lui Washington au fost împinși înapoi, dar s-au regrupat, ripostând câteva zile mai târziu. În timpul bătăliei s-a iscat o furtună, punând capăt ostilităților. Armata lui Washington s-a retras la Reading Furnace, lăsând în urmă un număr limitat de militari sub comanda generalului Anthony Wayne, la Paoli.

Unul dintre comandanții lui Howe, general-maiorul Lord Charles Grey – un văr de departe de-al lui Grey – i-a atacat pe americani la Paoli în timpul nopții, dându-le ordin militarilor să ia fitilul de la muschete, astfel

încât să evite descărcarea accidentală a armelor și să poată folosi baionetele. Numeroși americani au fost uciși cu baioneta în paturile lor, corturile le-au fost incendiate și aproximativ o sută dintre ei au fost făcuți prizonieri. La 21 septembrie, Howe a intrat triumfător în Philadelphia.

Grey i-a privit de pe veranda casei doamnei Woodcock, mărșăluind rând pe rând în ritmul tobelor, îmbrăcați în roșu. Dottie se temuse că rebelii, nevoiți să abandoneze orașul, aveau să incendieze casele și să ucidă pe loc prizonierii britanici.

– Prostii, replicase Grey. Sunt rebeli englezi, nu barbari. Cu toate acestea, a îmbrăcat uniforma, și-a luat sabia, și-a pus două pistoale la brâu și a stat tot timpul pe veranda casei doamnei Woodcock, având alături un felinar pe care îl aprindea noaptea. Cobora doar din când în când de pe verandă, pentru a sta de vorbă cu ofițerii pe care îi cunoștea, ca să afle ce mai era nou, dar și pentru a se asigura că locuința doamnei Woodcock nu va avea de suferit.

În ziua care a urmat, s-a întors în casa închiriată, mergând pe străzi mărginite de case cu geamurile sparte. Philadelphia era un oraș ostil, ca și așezările rurale din jur. Cu toate acestea, totul părea liniștit, sau mă rog, atât cât se putea în timpul unei ocupații militare. Militarii din Armata Continentală fugiseră din calea lui Howe, la fel și cei mai importanți dintre rebeli, printre ei numărându-se și doctorul Benjamin Rush.

Fugise și Percy Beauchamp.

72

SĂRBĂTOAREA TUTUROR SFINȚILOR

Lallybroch
20 octombrie 1980

Brianna a dus scrisoarea la nas și a tras adânc aer în piept. Era sigură că doar datorită imaginației simțea, la atâta vreme după ce fusese scrisă, un miros discret de fum. Poate că și amintirile jucau un rol alături de imaginație. Cunoștea mirosurile care pluteau în aer într-o odaie obișnuită, mirosul focului din vatră, mirosul de carne friptă și tutun, dar și mirosul berii.

Dacă ar fi trebuit să adulmece scrisorile de față cu Roger, nu s-ar fi simțit în largul ei, așa că își făcuse obiceiul de a le mirosi când le citea singură. Pe aceea o deschiseseră cu o seară înainte și o citiseră împreună de mai multe ori și discutaseră pe marginea ei… dar o scosese din nou, simțind doar nevoia de-a o ține în mână, de a fi pentru scurtă vreme împreună cu părinții ei.

Poate că mirosul era, într-adevăr, prezent. Își dăduse seama că, de fapt, nu reții mirosuri, nu în același fel în care reții un lucru pe care l-ai văzut. Asta se întâmplă când simți un miros pe care l-ai mai simțit odată și, de multe ori, acel miros atrage după sine o serie de amintiri. Și ea stătea acolo într-o zi de toamnă, înconjurată de mere coapte, de iarbă-neagră, de praful vechilor lambriuri din lemn, de mirosul pietrei ude – Annie MacDonald tocmai dăduse cu mopul pe hol – dar ea vedea înaintea ochilor un salon din secolul al XVIII-lea, care mirosea a fum.

1 noiembrie 1777
New York

Dragă Bree, dragii noștri,

Îți mai aduci aminte de excursia pe care ai făcut-o împreună cu clasa pe Wall Street? În momentul acesta, mă aflu într-un salon în capătul lui Wall Street. Nu se vede pe-aici nici un bizon, nici un urs, cu atât mai puțin nu se vede nici un fel de mașină de scris. Dar nici un zid nu a fost construit. Văd niște capre și un grup de bărbați strânși să fumeze pipă sub un platan desfrunzit. Nu aș putea spune dacă sunt loialiști care se plâng unii altora, rebeli complotând în văzul lumii (mai sigur decât să complotezi în cine știe ce loc ascuns) sau pur și simplu negustori.

Pot să-ți spun cu siguranță că au o afacere împreună. Își strâng mâinile, scriu ceva pe niște hârtiuțe, apoi și le dau unii altora. Este uluitor cum se dezvoltă afacerile în vreme de război. Cred că asta se întâmplă deoarece regulile care funcționează în condiții normale sunt anulate.

Acest lucru este valabil pentru toate tranzacțiile pe care le fac oamenii. De aceea se îmbogățesc unii în vreme de război sau se pun bazele unor mari averi la începutul conflagrațiilor. Pare un paradox… deși este logic (întreabă-l te rog pe Roger dacă există paradox logic). În război se pierd atâtea vieți, dar se nasc atâția copii și înfloresc atâtea afaceri.

Dacă tot vorbesc despre război, trebuie să-ți spun că suntem cu toții în viață și aproape nevătămați. Tatăl tău a fost rănit ușor în timpul primei bătălii de la Saratoga (au avut loc două, ambele sângeroase) și m-am văzut obligată să îi amputez al patrulea deget de la mâna dreaptă, degetul care îi era înțepenit, dacă îți mai aduci aminte. A fost traumatizant (în egală măsură pentru mine, ca și pentru el), dar ceea ce s-a întâmplat nu este un dezastru. S-a vindecat foarte bine și, deși mâna îi provoacă dureri, este mai flexibilă și și-o poate folosi mai bine.

Suntem pe cale – din fericire – să ne îmbarcăm pe un vas care să ne ducă în Scoția, dar în niște condiții deosebite. Urmează să plecăm mâine la bordul Navei Maiestății Sale, Ariadne, *pentru a însoți trupul neînsuflețit al generalului de brigadă Simon Fraser. L-am cunoscut cu puțină vreme înainte să moară. De fapt era pe moarte când l-am cunoscut, a fost un militar bun și foarte iubit de către subordonații săi. Comandantul Britanic al trupelor de la Saratoga a adăugat ca notă de subsol la condițiile de capitulare ca tatăl tău (pentru că este rudă cu generalul de brigadă și știe exact de unde se trage) să îi ducă trupul acasă, aceasta fiind ultima dorință a generalului. Acest lucru a fost cu totul neașteptat, dar spre norocul nostru. Nu știu cum am fi reușit altfel, deși tatăl tău spune că s-ar fi gândit el la ceva.*

Toate pregătirile pentru această călătorie sunt cu totul delicate, așa cum îți poți închipui și tu. Domnul Kościuszko („Kos" pentru prietenii apropiați, printre care se numără și tatăl tău; de fapt toată lumea îi spune „Kos", pentru că nimeni – cu excepția tatălui tău – nu este în stare sau nu vrea să-i pronunțe numele. Tatăl tău este încântat de el (și viceversa) și și-a oferit serviciile și, cu ajutorul majordomului generalului Burgoyne (Oare nu toți pleacă la război împreună cu majordomul?), care i-a dat o grămadă de plumb de la sticlele de vin (ei bine, nu îl poți acuza pe generalul Burgoyne că bea în condițiile date, pentru că toată lumea, de ambele părți ale baricadei, bea foarte mult, indiferent de situația militară), a pus la punct o adevărată minune inginerească, adică un sicriu acoperit cu plumb, pe roți detașabile (un lucru foarte necesar, dar obiectul în cauză trebuie să cântărească o tonă; tatăl tău spune că nu este așa și că sicriul trebuie să cântărească vreo opt sute de kilograme, dar nu a încercat să-l urnească, așa că nu știu de unde știe).

Generalul Fraser fusese îngropat o săptămână și trupul i-a fost exhumat pentru a fi transportat. Nu a fost plăcut, dar putea să fie mai rău. Avusese printre subordonați și cercetași indieni, care l-au respectat și au venit împreună cu un vraci (cred că era bărbat, dar nu sunt sigură; era scund și rotofei și purta o mască reprezentând o pasăre), care a săvârșit un ritual pentru rămășițele generalului, arzând salvie și iarba-zimbrului (ceea ce nu a ajutat prea mult, dacă mă gândesc la miros, dar a ridicat un văl de fum care a mascat imaginea cumplită) și a cântat ceva. Aș fi vrut să îl întreb pe Ian ce însemnau cuvintele pe care le rostea vraciul, dar din cauza unor împrejurări nefericite, nu a fost alături de noi.

O să-ți explic totul într-o scrisoare viitoare, pentru că situația este complicată și trebuie să termin depeșa asta înainte de a ne îmbarca. Important în ceea ce îl privește pe Ian este că e îndrăgostit de Rachel Hunter (o domnișoară minunată, care e quaker și aici este problema). El este, teoretic, un criminal și nu se poate arăta în preajma militarilor din Armata Continentală. Ca rezultat al faptului că Ian este considerat criminal (a murit o persoană cu totul respingătoare, nici o pierdere pentru umanitate), Rollo a fost împușcat și rănit (are o rană ușoară de glonț, dar și un omoplat rupt și nu poate fi deplasat ușor; Rachel are grijă de câine câtă vreme noi suntem în Scoția).

Deoarece se știa că generalul de brigadă era respectat de indieni, căpitanul corabiei Ariadne *a fost uimit, dar nu foarte tare, când i s-a adus la cunoștință că trupul neînsuflețit va fi însoțit atât de ruda sa apropiată (și soția acesteia), cât și de un mohican care vorbește foarte puțin engleza. (Nu cred că există cineva în Marina Maiestății Sale care să facă diferența între graiul mohicanilor și gaelică).*

Sper ca această călătorie să fie mai săracă în evenimente decât prima. Dacă asta se și întâmplă, următoarea scrisoare va fi din Scoția. Ține-ne pumnii.

Cu toată dragostea,
Mama

P.S. Tatăl tău insistă să adauge câteva cuvinte. Aceasta ar fi prima lui încercare de a scrie cu mâna lui rănită și aș vrea să îl urmăresc, pentru a vedea cum merge, dar el îmi spune că își dorește intimitate. Nu știu dacă

această dorință are legătură cu subiectul pe care vrea să îl abordeze sau cu faptul că nu vrea să-l vadă nimeni cum se chinuiește. Probabil cu amândouă.

Cea de-a treia pagină era vizibil diferită. Scrisul era mai mare decât unul obișnuit și mai lăbărțat. Se vedea că era scrisul tatălui ei, dar era mai puțin clar, mai puțin definit. A avut o strângere de inimă, nu numai pentru că se gândea la mâna mutilată a tatălui ei, care desena încet fiecare literă, ci și pentru că era curioasă să vadă pentru ce voise tatăl ei să facă atât efort.

Draga mea,

Fratele tău este în viață și este teafăr. L-am văzut plecând de la Saratoga, în fruntea oamenilor săi. Urma să ajungă la Boston și, în cele din urmă, în Anglia. Nu va mai lua parte la acest război. Deo gratias.

Tatăl tău iubitor,
JF

Post-scriptum: Este Ziua Tuturor Sfinților. Roagă-te pentru mine.

Călugărițele le spuseseră mereu și ea îi spusese lui întotdeauna că dacă în Ziua Tuturor Sfinților spui rugăciunile Tatăl Nostru, Rugăciunea către Maica Domnului și Slavă Cerurilor, atunci vei putea elibera un suflet din purgatoriu.

– Omule păcătos, a mormăit Brianna, căutând în birou o batistă. Știam eu că o să mă faci *din nou* să plâng.

– Brianna?

Vocea lui Roger se auzea din bucătărie, surprinzând-o. Nu s-a așteptat să coboare de la ruinele capelei decât peste o oră sau două și și-a suflat nasul repede, strigând: „Vin!" și având speranța că nu se vor simți lacrimile în glasul ei. Abia când a ajuns în hol și l-a văzut ținând deschisă ușa verde, care dădea spre bucătărie, și-a dat seama că și glasul lui suna ciudat.

– Ce este? a întrebat ea, grăbind pasul. Copiii…

– Sunt bine, a întrerupt-o el. I-am spus lui Annie să-i ia cu ea la poștă în sat și să le dea o înghețată.

El s-a dat din ușă, astfel încât Brianna să poată intra și a rămas înlemnită în prag când a văzut un bărbat care stătea cu brațele sprijinite pe chiuveta din piatră. Omul și-a îndreptat spatele și a făcut o plecăciune care i s-a părut ciudată și, în același timp, cunoscută.

Înainte ca ea să se poată întreba de ce a avut acea senzație, omul și-a îndreptat din nou spatele și a spus cu un glas dulce, specific scoțian:

– Servitorul dumneavoastră, doamnă.

Brianna s-a uitat în ochii străinului, care arătau întocmai ca ai lui Roger, apoi s-a uitat insistent la Roger, pentru a se asigura că lucrurile stăteau într-adevăr așa. Da, arătau întocmai ca ai lui Roger.

– Cine…

– Permite-mi să ți-l prezint pe William Buccleigh MacKenzie, a spus Roger pe un anumit ton. Dumnealui mai este cunoscut și sub numele de Nickelavee.

Preț de o clipă, nimic din ceea ce spunea nu avea sens. Apoi a avut anumite sentimente… era înlemnită, furioasă, nu-i venea să creadă. Totul a venit brusc și nu putea rosti nici un cuvânt. De aceea l-a privit cu ochi mari pe omul acela.

– Vă cer scuze, doamnă, pentru că v-am speriat copiii, a spus străinul. Nu am știut că sunt ai dumneavoastră. Știu cum sunt copiii și nu am vrut să fiu descoperit până ce nu înțelegeam totul.

– Totul… *ce*? a spus Brianna, reușind să rostească în sfârșit două cuvinte.

Omul a zâmbit ușor, spunând:

– Ei bine, cred că soțul dumneavoastră ar putea da un răspuns.

Brianna a luat un scaun și s-a așezat destul de brusc, făcându-i străinului un semn prin care îl îndemna să ia loc la rândul său. Când a venit străinul de la fereastră, Brianna a văzut că avea pomeții proeminenți și o formă a tâmplei care îi părea familiară. *Bineînțeles că pare familiar*, a gândit Brianna.

– Știe cine este? a întrebat Brianna întorcându-se către Roger, care avea o problemă cu mâna dreaptă, pe încheietura căreia se vedea sânge.

Roger a dat din cap în semn că da, zicând:

– I-am spus eu, dar nu sunt sigur că mă crede.

Bucătăria continua să fie un loc intim, care dădea siguranță, un loc liniștit, cu soarele care cădea pe șervetele în carouri albastre agățate pe mașina de gătit Aga. Acum însă parcă era partea întunecată a planetei Jupiter și nu s-ar fi mirat dacă ar fi întins mâna după zaharniță și ar fi trecut prin ea.

– Sunt înclinat să cred mai multe astăzi decât aș fi fost gata să cred cu trei luni în urmă, a spus omul pe un ton care avea ceva din tonul tatălui ei.

Brianna a dat din cap energic, sperând că își va putea limpezi gândurile.

– Doriți cafea? a întrebat ea cu un glas asemănător cu acela al gospodinei dintr-un sitcom.

Auzind întrebarea, omul a zâmbit și fața i s-a luminat. Dinții îi erau pătați și puțin strâmbi. *Bineînțeles că sunt așa,* a gândi ea cu teribilă luciditate. *În secolul al optsprezecelea nu existau dentiști.* Amintindu-și de secolul al optsprezecelea, a sărit în picioare, exclamând:

– Tu! *Tu* ai fost cel din cauza căruia Roger a fost spânzurat.

– Așa este, a recunoscut omul calm. Nu aș fi vrut și, dacă dorește să mă lovească din nou pentru asta, poate să o facă. Dar…

– Aia a fost pentru că i-ai speriat pe copii, a replicat Roger la fel de sec. În ceea ce privește spânzurarea… O să vorbim mai târziu despre asta.

– Frumos fel de a vorbi pentru un pastor, a spus străinul amuzat. Spun asta nu pentru că cei mai mulți dintre pastori ar avea treabă cu nevestele oamenilor.

– Eu… a început Roger, dar Brianna l-a întrerupt, exclamând:

– *Te* lovesc!

Omul a închis ochii și s-a încordat, rostind printre dinți:

– Haideți! Dați-i drumul!

– Nu în figură, a spus Roger uitându-se la mâna lui rănită. Spune-i să se ridice în picioare și lovește-l în testicule.

William Buccleigh a deschis ochii privindu-l cu reproș pe Roger și întrebându-l:

– Crezi că are nevoie de sfaturi?

– Cred că tu ai nevoie să ți se umfle botul, a replicat Brianna, dar s-a așezat din nou, privindu-l. Apoi a inspirat adânc și a expirat cu zgomot, privindu-și degetele de la picioare.

– Bine, a spus ea pe un ton mai mult sau mai puțin calm. Vorbește!

A dat din cap cu grijă și și-a trecut mâna peste vânătaia de pe obraz, strâmbându-se puțin.

Este fiul unei vrăjitoare. Oare știe asta? s-a întrebat Brianna dintr-odată.

– Ați spus ceva de cafea? a întrebat William Buccleigh cu oarecare nerăbdare. Nu am mai băut cafea adevărată de ani de zile.

A fost fascinat de mașina de gătit și s-a sprijinit de ea, înfiorat de plăcere.

– Oh, Dumnezeule! a spus el încet, cu ochii închiși, simțindu-se bine la căldură. Ce lucru minunat!

Oaspetele neașteptat spusese că era bună cafeaua, dar că era slabă. Brianna s-a gândit că avea dreptate, gândindu-se că, pe vremea sa, cafeaua era fiartă la foc deschis timp de mai multe ceasuri și nu făcută cu apă care dă o dată în clocot.

S-a scuzat pentru manierele sale, spunând că nu mai mâncase de ceva vreme.

– Cum te-ai descurcat? l-a întrebat Roger, privind grămada de sendvișuri cu unt de arahide și jeleu, care devenea din ce în ce mai mică.

– Pentru început, am furat de prin case, a recunoscut Buccleigh în mod deschis. Pe urmă am găsit drumul către Inverness, mergând pe o stradă, amețit de atâta zgomot. Mașini am mai văzut eu, dar e altceva când trec așa, pe lângă tine. Am ajuns la biserica de pe High Street, pentru că eu cunoșteam locul acela și mi-am spus că o să mă duc la pastor să-i cer o bucată de pâine când am să-mi mai revin, asta pentru că eram puțin zdruncinat. Eram cam zdruncinat, ați priceput? a întrebat-o el pe Brianna.

– Cred că da, a replicat ea, privindu-l pe Roger cu sprâncenele ridicate și întrebându-l:

– Old High St. Stephen's?

– Da, a replicat Roger. Înainte a fost denumită High Church pentru că era pe High Street. Nu era biserică anglicană înainte de a căpăta titulatura de Old și de a primi numele de St. Stephen's.

Roger și-a îndreptat atenția către William Buccleigh, întrebându-l:

– Ai făcut-o? Ai stat de vorbă cu pastorul? Cu doctorul Weatherspoon?

Buccleigh, care avea gura plină, a dat din cap în semn că da.

– M-a văzut stând acolo și a venit la mine, ce om de treabă. M-a întrebat dacă mă aflam în nevoie. Când i-am răspuns că da, mi-a spus unde trebuia să mă duc dacă voiam să mă bucur de o masă și de un pat. Era o societate de ajutor. I se spunea societate de caritate, și chiar așa era.

Oamenii de la societatea aceea îi dăduseră haine, pentru că era îmbrăcat în zdrențe. L-au ajutat să își facă rost și de o slujbă, ca zilier la o fermă de lapte din afara orașului.

– Și de ce nu ești la fermă? a întrebat Roger în aceeași clipă în care Brianna a întrebat:

– Cum ai ajuns în Scoția?

Brianna și Roger și-au făcut semne, îndemnându-se reciproc să continue, dar William Buccleigh a dat din mână, a mestecat repede, a înghițit de câteva ori, a băut cafea și apoi a spus:

– Măiculiță, mâncarea asta e tare gustoasă, dar mi se lipește pe gât. Da, vreți să știți de ce sunt eu aici, în bucătăria voastră și vă mănânc mâncarea, în loc să zac mort într-un râu din Carolina de Nord?

– Dacă tot ai pomenit despre asta, da, am vrea să aflăm mai multe, a spus Roger lăsându-se pe spătarul scaunului. Ce-ar fi să începi cu cele întâmplate în Carolina de Nord?

Buccleigh a încuviințat, și-a pus mâinile pe burtă și a început.

După bătălia de la Culloden a fost nevoit să plece din Scoția, la fel ca mulți alții, și a strâns bani ca să poată emigra împreună cu soția și fiul lui minor.

– Știu, a spus Roger. Mie mi-ai cerut să-i salvez atunci când se aflau pe vas, în noaptea în care căpitanul a decis să-i arunce peste bord pe bolnavi.

Buccleigh l-a privit mirat, cu ochi mari, zicând:

– Atunci s-a întâmplat? Nu te-am văzut în întuneric și eram disperat. Dacă aș fi știut că…

S-a oprit, dând din cap și spunând:

– Ei bine, ce-a fost, a fost.

– Așa este, a spus Roger. Nici eu nu te-am văzut în întuneric. Te-am văzut abia mai târziu datorită soției și fiului tău, când i-am întâlnit din nou la Alaman-c.

Roger era vizibil stingherit și vocea l-a trădat, dar și-a dres glasul și a spus cu calm:

– Alamance.

Buccleigh a dat încet din cap, privind stăruitor gâtul lui Roger.

Roger s-a întrebat dacă putea citi regretul în ochii lui. Probabil că nu. Buccleigh nici măcar nu îi mulțumise pentru că îi salvase soția și copilul.

– Da, m-am gândit să cumpăr pământ și să-l muncesc, dar… ei bine, nu prea mă pricepeam eu la munca pământului. Nici constructor nu eram. Nu mă descurcam în sălbăticie și nici nu mă pricepeam să semăn. Nici vânător nu eram. Sunt sigur că atât eu, cât și Morag și Jem am fi murit de foame, dacă nu mi-aș fi găsit o slujbă pe o plantație pe care se cultiva terebint. Vedeți? Ce ciudat! Băiatul meu are același nume ca și băiatul vostru. Nu-i ciudat?

– Mai ciudat decât crezi, a spus Bree în șoaptă. Și? a continuat ea, vorbind tare.

– Omul pentru care lucram s-a implicat în confruntările armate, iar noi am plecat cu el. Trebuia s-o las acolo pe Morag, dar era un ins care pusese

ochii pe ea. Era fierar și n-avea decât un singur picior, așa încât nu putea lupta. Nu aveam cum să o las acolo, așa că i-am luat cu mine pe nevasta și pe fiul meu. Următorul bărbat pe care l-a întâlnit ea ai fost *tu*, a spus el, subliniind ultimul cuvânt.

– Nu ți-a spus cine sunt? a întrebat Roger înțepat.

– Mi-a spus, a replicat Buccleigh. Mi-a povestit despre cele întâmplate pe vas, mi-a spus că tu ai fost cel care i-a ocrotit. Chiar și așa, a continuat Buccleigh, privindu-l pe Roger cu asprime, vreau să te întreb dacă obișnuiești să te culci cu nevestele tuturor celor care îți apar în cale sau te-ai oprit doar la Morag?

– Morag este stră-stră-stră-străbunica mea, a spus Roger calm, pentru ca apoi să-l privească pătrunzător pe neașteptatul oaspete și să continue:

– Dacă tot m-ai întrebat cine ești, dumneata ești stră-stră-stră-străbunicul meu. Fiul meu se numește Jeremiah, pentru că așa se numea tatăl meu, care purta numele bunicului său, care purta numele… fiului dumitale. Cel puțin așa cred, a mai adăugat el. Este posibil ca, mergând înapoi pe firul apei, să-mi mai fi scăpat unul sau doi oameni care au purtat numele de Jeremiah.

Buccleigh l-a privit uluit. Era alb la față. A clipit des. Apoi a privit-o pe Brianna, care a dat din cap, confirmând că lucrurile stăteau într-adevăr așa. Uimirea se adâncea pe chipul lui Buccleigh.

– Uită-te la ochii lui, a spus Brianna. Să aduc o oglindă?

Buccleigh a deschis gura și a vrut să spună ceva, dar nu a fost în stare să o facă, mulțumindu-se să dea din cap, ca și când ar fi vrut să alunge niște muște. A ridicat ceașca, s-a uitat în ea și a constatat uluit că era goală. A lăsat-o din mână și s-a uitat la Brianna, întrebând:

– N-ai în casă ceva mai tare decât cafeaua, *a bhana-mhaighstir*?

Roger a trebuit să caute o vreme prin birou pentru a găsi arborele genealogic pe care reverendul îl făcuse cu ani în urmă. Cât a lipsit Roger, Bree a găsit o sticlă de Oban și i-a umplut lui William Buccleigh un pahar.

Fără a mai sta pe gânduri, a umplut un pahar pentru Roger și unul pentru ea, punând pe masă o carafă cu apă.

– Vrei să bei cu apă sau simplu? a întrebat ea politicos.

Spre surprinderea ei, Buccleigh a întins mâna, a luat carafa cu apă și a turnat puțin în paharul cu whisky. Omul a observat expresia de pe fața ei și a zâmbit.

– Dacă ar fi fost vreo poșircă, aș fi dat paharul pe gât, a spus el. Când bei whisky, trebuie să-i pui un pic de apă, ca să îi sporești aroma. Ei, dar tu știi asta, nu-i așa? Știi asta, deși nu ești scoțiancă.

– Ba sunt, a replicat Brianna. Pe jumătate, din partea tatălui. Numele lui este... a fost... James Fraser. Era din Lallybroch. I se spunea Dunbonnet.

A clipit des, a privit prin bucătărie și apoi s-a uitat din nou la ea, întrebând:

– Și tu ești o... dintre aceia? Ești și tu la fel ca mine și ca soțul tău? Ești o... pe care nu știu cum să-i numesc.

– Din aceea pe care nu știi cum să-i numești, a fost de acord Brianna. Da, sunt una dintre aceia. L-ai cunoscut pe tatăl meu?

A dat din cap, închizând ochii și înghițind. A durat câteva clipe până când băutura i-a curs pe gât.

– Dumnezeule, da' bun e! a exclamat el și a deschis ochii, continuând:

– Nu, eu m-am născut cu un an înainte de bătălia de la Culloden. Cu toate astea, am auzit de Dunbonnet când eram tânăr.

– Ai spus că nu te pricepi să lucrezi pământul, a replicat Bree, curioasă. Cu ce te-ai ocupat înainte de a pleca din Scoția?

Omul a tras aer în piept și a expirat cu putere pe nas, întocmai ca tatăl ei. *Asta este o caracteristică a familiei MacKenzie*, a gândit Brianna amuzată.

– Am fost avocat, a spus el repede, ridicând iute paharul.

– Ei bine, aceasta este o profesie utilă, a spus Roger intrând tocmai la timp pentru a auzi această replică.

S-a uitat gânditor la Buccleigh și apoi a întins pe masă arborele genealogic.

– Aici ești dumneata, a spus Roger, punând degetul pe o consemnare care era relevantă, mișcându-și apoi degetul în jos. Și aici sunt eu.

Buccleigh a privit atent. Apoi s-a aplecat pentru a studia mai atent arborele genealogic. Brianna a văzut cum i se mișca mărul lui Adam o dată sau de două ori, în vreme ce înghițea. Când și-a ridicat privirea, era palid, aproape alb ca varul.

– Da, aceia sunt părinții și bunicii mei și aici e micuțul Jem, Jem al meu. Acolo se și cuvine să fie. Mai am un copil, a continuat el, întorcându-se spre Bree. Cel puțin așa cred. Morag era însărcinată când am... când eu am plecat.

Roger s-a așezat. Își pierduse ceva din asprimea provocată de supărare și de grijă. Acum îl privea pe William Buccleigh cu oarecare simpatie.

– Povestește-ne cum ai plecat, propus el.

Buccleigh a împins paharul lui gol de whisky, fără a aștepta ca acesta să fie umplut.

Stăpânul plantației pentru care lucrase s-a văzut ruinat când au avut loc evenimentele de la Alamance, a fost întemnițat pentru că ar fi luat parte la mișcarea armată și toată averea i-a fost confiscată. O vreme, cei din familia MacKenzie au umblat dintr-un loc în altul fără bani, fără un cămin, fără o rudă apropiată care să-i ajute.

Brianna a schimbat priviri cu Roger. Ce bine ar fi fost dacă Buccleigh ar fi știut că se afla aproape de o rudă, și încă o rudă apropiată, nu una oarecare. Jocasta Cameron era sora lui Dougal MacKenzie, mătușa omului care se afla înaintea lui. De-ar fi știut măcar!

S-a uitat la Roger întrebător, cu sprâncenele ridicate, dar Roger a clătinat din cap. Asta putea să mai aștepte.

În cele din urmă, Buccleigh a spus că au luat decizia de a se întoarce în Scoția. Morag avea rude acolo, printre acestea se număra un frate la Inverness și o ducea bine, fiind un prosper comerciant de grâne. Morag îi scrisese și el îi rugase să se întoarcă, avea să-i dea de lucru lui William.

– În halul în care eram atunci, m-aș fi bucurat și dacă aș fi fost nevoit să curăț după vitele transportate cu vaporul, a recunoscut Buccleigh oftând. Ephraim, fratele lui Morag, Ephraim Gunn, zicea că avea nevoie de un funcționar, iar eu *știu* să scriu și să fac adunări.

Tentația unui loc de muncă – și încă unul bun – al unui acoperiș deasupra capului, i-a făcut pe membrii micii familii să se îmbarce pe o navă și să facă primejdioasa călătorie, traversând Atlanticul. Au ajuns la Edinburgh și de acolo au pornit încet spre nord.

– Am făcut cea mai mare parte a călătoriei pe uscat în căruță.

Buccleigh era la al treilea pahar de whisky, iar Brianna și Roger nu se lăsau nici ei mai prejos. Oaspetele și-a pus un pic de apă în pahar, a băut și și-a dres glasul, continuând:

– Căruța s-a stricat nu mai știu a câta oară, în apropiere de locul care se numește Craigh na Dun. Cred că voi doi cunoașteți acest loc, nu?

S-a uitat la Brianna și la Roger, iar ei au dat din cap în semn că da.

– Ei bine, Morag nu se simțea prea bine și nici copilul nu era în apele lui, așa că s-au întins amândoi în iarbă ca să doarmă un pic până se va repara roata. Birjarul avea un tovarăș, așa că nu avea nevoie de ajutorul meu. De aceea am vrut să-mi dezmorțesc puțin oasele.

– Așa că ai urcat dealul și ai ajuns la pietre, a spus Brianna, simțind cum i se strânge inima numai la simpla rostire a acestor cuvinte.

– Știi în ce dată s-a petrecut asta? a intervenit Roger.

– Vara, a replicat William Buccleigh încet. Era în apropierea zilei de 24 iunie, dar nu știu data exactă. De ce?

– Ziua solstițiului de vară, a spus Brianna, sughițând ușor. Noi credem că... este un spațiu deschis. Este o sărbătoare a focului, o sărbătoare a soarelui.

Au auzit zgomotul unei mașini care intra pe alee și au ridicat ochii de parcă ar fi fost surprinși făcând un lucru interzis.

– Annie și copiii, a spus Brianna. Ce facem cu el?

Roger l-a privit o vreme cu ochii mijiți pe Buccleigh și apoi s-a hotărât, spunându-i:

– Trebuie să ne gândim puțin ce explicații vom da, așa că te rog să vii cu mine. Bine?

Buccleigh s-a ridicat imediat și l-a urmat pe Roger în spălătorie. Brianna l-a auzit pe Buccleigh ridicând vocea pentru o clipă și câteva explicații ale lui Roger. Apoi a auzit zgomotul făcut când a fost dată deoparte creanga ce ascundea intrarea către așa-zisa chilie.

Mișcându-se de parcă s-ar fi aflat în transă, Brianna a luat repede cele trei pahare și le-a spălat. Apoi a dus sticla de whisky și apa. Când a auzit că folosea cineva ciocănelul de la poartă, a tresărit. Nu veniseră copiii. Cine putea fi?

A luat arborele genealogic de pe masă și a pornit repede pe hol, oprindu-se în biroul lui Roger, pentru a-l lăsa acolo. Apoi s-a dus la ușă.

Câți ani are? s-a întrebat ea, în timp ce atingea clanța. *Pare să aibă aproape patruzeci de ani, dar...*

– Bună, a spus Rob Cameron, puțin alarmat de expresia de pe chipul Briannei. Am venit într-un moment nepotrivit?

Rob venise pentru a înapoia o carte pe care i-o împrumutase Roger și dorea să facă și o invitație: dacă dorea, Jem putea merge vineri la film împreună cu Bobby, apoi băieții puteau lua cina împreună, iar Jem putea rămâne peste noapte la Bobby.

– Sunt sigură că Jem va fi încântat, dar nu e... Ah, iată-l, a spus Brianna.

Annie tocmai intrase pe alee cu mașina, dar a schimbat vitezele atât de brusc, încât motorul „a murit" instantaneu. Brianna a dat din umeri, bucuroasă că Annie nu luase mașina *ei*.

Până ce copiii au fost „extrași" din mașină, șterși la gură și convinși să dea frumos mâna cu domnul Cameron, a venit și Roger din spatele casei și a început o conversație legată de eforturile sale de refacere a capelei, conversație care s-a prelungit mult. A sosit ora cinei și ar fi fost o impolitețe să nu îl invite pe Rob să rămână la masă...

Așa se face că Brianna s-a văzut nevoită să pregătească omletă, să încălzească fasole și să prăjească cartofi, gândindu-se la oaspetele nepoftit de sub podeaua spălătorului, care simțea mirosul mâncării și murea de foame. Ea se întreba, de asemenea, *ce Dumnezeu* vor face cu el.

Cât au mâncat, vorbind banalități, a dus copiii la culcare, iar Roger și Rob au discutat despre pietrele de pe vremea picților, din Orkney, în timp ce ea se gândea la William Buccleigh MacKenzie.

Orkney, s-a gândit ea. *Roger a spus că obiceiul legat de Nuckelavee exista în Orkney. Fusese el în Insulele Orkney? Când? Și de ce Dumnezeu s-a învârtit pe aici? Dacă aflase ce s-a întâmplat, de ce nu s-a întors de unde a plecat?*

Când Rob s-a pregătit de plecare și a împrumutat o altă carte de la Roger, mulțumind de nenumărate ori pentru mâncare și amintind de filmul de vineri, ea era gata să-l scoată pe William Buccleigh din „chilie", apucându-l de ceafă, pentru ca apoi să-l ducă direct la Craigh na Dun și să-l îndese chiar ea între pietrele de-acolo.

Însă, când a ieșit de acolo mișcându-se încet alb la față și lihnit de foame, a simțit că se calmează un pic. A pregătit ouă și a stat cu el, în vreme ce Roger verifica dacă toate ușile și ferestrele erau închise.

– Nu trebuie să-ți mai faci griji, a spus ea acid. Ești în casă.

Buccleigh a ridicat ochii îngrijorat, spunând încet:

– Am spus că îmi pare rău. Vrei să plec?

– Și unde anume *te-ai duce*, dacă aș spune că vreau să pleci? a întrebat ea pe un ton caustic.

Buccleigh s-a întors spre fereastră. În lumina zilei, totul era pașnic. Se vedea grădina de legume cu poarta ei veche din lemn și, dincolo de ea, pășunea. Acum, în întuneric, nu se vedea decât negrul unei nopți în *Highlands*. Era acel gen de noapte în care creștinii stăteau închiși în case și puneau apă

sfințită în pragurile ușilor, pentru că ființele care umblau prin mlaștini și pe înălțimi nu erau întotdeauna trimisele lui Dumnezeu.

Nu a spus nimic, dar a înghițit în sec, iar Brianna a văzut că părul de pe brațele lui Buccleigh s-a făcut măciucă.

– Nu trebuie să pleci, a spus ea răgușit. O să găsim un pat în care să dormi, dar mâine…

Buccleigh și-a înălțat capul, dar nu s-a uitat la ea și a dat să se ridice. Ea l-a oprit punându-i mâna pe braț, iar el a privit-o uimit cu ochii care aveau o culoare închisă în lumina discretă.

– Spune-mi un singur lucru, i-a cerut ea. Vrei să te întorci?

– Dumnezeule, da! a replicat el, întorcând capul. O vreau pe Morag a mea. Vreau să-mi văd copilul.

Ea a dat drumul mâinii lui și s-a ridicat, gândindu-se și la altceva.

– Câți ani ai? l-a întrebat ea pe neașteptate.

El a dat din umeri și și-a trecut mâna peste față, răspunzând:

– Treizeci și opt. De ce?

– Eram și eu curioasă, a replicat Brianna, dând mai încet focul la mașina de gătit și potrivindu-l la nivelul pentru noapte.

– Vino cu mine, a continuat ea. Am să-ți pregătesc patul în salon și mâine o să mai vedem.

L-a condus în lungul holului, a trecut de biroul lui Roger și a simțit că stomacul ei era ca un bulgăre de gheață. Lumina era aprinsă, dar arborele genealogic pe care îl adusese Roger era încă pe masă, în locul unde îl pusese ea. Oare văzuse data? Ea credea că nu. Oricum, dacă a văzut data, nu a realizat cum stăteau lucrurile. Pentru cei prezenți în arborele genealogic, nu erau trecute data nașterii și data morții. Pentru William Buccleigh MacKenzie, data morții era menționată. El murise la vârsta de treizeci și opt de ani.

„Nu se va întoarce", a gândit Brianna și a simțit că inima îi este cuprinsă de un sloi de gheață.

Loch Errochty se întindea ca o bucată de cositor sub cerul mohorât. Stăteau pe podețul care traversa Alt Ruighe nan Saorach, râul care se revărsa în lac. Priveau în jos, spre locul în care lacul se întindea între dealuri. El zicea că în America i se spunea Buck și se obișnuise cu acest lucru. Privea și privea, pierdut în uimire.

– Acolo, a spus el încet întinzând degetul. Vedeți locul în care se scurg apele pârâului? Acolo se afla casa mătușii mele Ross. Chiar la vreo sută de picioare față de râu.

Acum locul acela era la treizeci de picioare distanță față de lac.

– Cred că îți este greu să vezi că lucrurile s-au schimbat atât de mult, a replicat Brianna cu oarecare compasiune.

– Așa este, a spus el, privind-o drept în față cu ochii aceia care semănau atât de mult cu ai lui Roger. Poate că este mai mult decât atât, când văd că s-a schimbat *hasna*. Acolo sus, vezi? a continuat omul, ridicând bărbia către munții îndepărtați. Ei sunt așa cum au fost mereu, când păsările se jucau prin iarbă și somonii săreau prin apele râului, a spus omul, privind către capătul podului. Mă simt de parcă am trecut pe-acolo ieri. Chiar *am trecut* pe-acolo ieri și… toți oamenii s-au dus.

– Toți, a mai spus el încet. Morag, copiii mei. Sunt toți morți. Așa stau lucrurile, dacă nu pot să mă întorc.

Ea nu voia să-l întrebe nimic. Era mai bine să aștepte până ce ea și Roger puteau vorbi cu el seara, după ce copiii se vor fi culcat. Dar iată că ocazia s-a ivit de la sine. Roger îl plimbase pe Buck prin *Highlands*, pe lângă Lallybroch, pe Great Glen, pe malurile lui Loch Ness, pentru a-l aduce în cele din urmă la Loch Errochty, la baraj, unde ea lucra în ziua aceea. Avea să-l ducă ea acasă, la cină.

Discutaseră, șoptind, cu o seară înainte, despre toate acestea. Știau ce aveau să spună despre el. Era ruda lui tati, care venise în vizită. Oricum, acesta era adevărul. Se întrebaseră dacă era cazul să-l ducă în tunel. Roger fusese de acord să facă acest lucru. Ea fusese împotrivă, amintindu-și șocul dat de… timp?… care a tăiat-o precum un cablu.

Acum, însă abordase el însuși subiectul legat de întoarcerea sa.

– Când ți-ai revenit după ce… ai trecut și ți-ai dat seama ce s-a întâmplat, de ce nu te-ai întors imediat în cerc?

El a ridicat din umeri, spunând:

– Am făcut-o. Nu pot să spun că *mi-am dat seama* ce se petrecuse. Nu mi-am dat seama decât după câteva zile de când s-a întâmplat. Am realizat că s-a întâmplat ceva cumplit și că pietrele aveau legătură cu asta. De aceea m-am temut de ele, lucru pe care cred că o să-l înțelegeți.

Spunând acestea, Buccleigh s-a uitat la Brianna ridicând din sprâncene, iar ea a dat din cap. Ea *înțelegea* cu adevărat. Ea însăși nu ar face un pas către pietre decât dacă s-ar pune problema să salveze un membru al familiei ei

de la o soartă cumplită. Și chiar și într-o astfel de situație ar sta pe gânduri. A lăsat deoparte acest gând și s-a întors la lucrurile care o preocupau.

– Ai spus că te-ai întors. Ce s-a întâmplat?

Buccleigh a privit-o neajutorat, înălțând brațele și spunând:

– Nu știu cum să descriu ce s-a petrecut. Nu mi s-a întâmplat niciodată un astfel de lucru.

– Încearcă, a spus Brianna cu voce aspră, în vreme ce el a oftat, spunând:

– Prea bine. M-am îndreptat către cerc și, de data asta, le-am auzit. Am auzit pietrele, vreau să spun. Vorbeau singure, zumzăind ca un roi de albine, dar scoteau un sunet de ți se făcea părul măciucă.

Ar fi vrut să se întoarcă pe călcâie și să fugă, dar s-a gândit la Morag și la Jemmy și s-a hotărât să își continue drumul. A intrat în centrul cercului și sunetul l-a asaltat din toate părțile.

– Am crezut că îmi pierd mințile, a spus Buccleigh cât se poate de sincer. Mi-am băgat degetele în urechi, dar nu m-a ajutat cu nimic. Totul era înăuntrul meu, ca și când ar fi venit chiar din oasele mele. Așa te-ai simțit și tu? a întrebat el privind-o curios pe Brianna.

– Da, așa m-am simțit și eu, a răspuns ea scurt. Așa sau cam așa. Continuă. Ce ai făcut după aceea?

Văzuse piatra mare prin care trecuse prima dată, trăsese adânc aer în piept și se îndreptase spre ea.

– Și poți să mă jupoi de viu, că tot nu sunt în stare să-ți spun ce s-a petrecut după aceea. Tot ce știu e că zăceam întins pe iarbă, în mijlocul pietrelor, și că luasem foc.

Brianna l-a privit uluită.

– La propriu? Adică vreau să spun, chiar îți luaseră hainele foc sau...?

– Știu și eu ce înseamnă „la propriu", a replicat Buccleigh tăios. Poate că eu nu sunt ce ești tu, dar sunt un om care a primit o educație.

– Îmi pare rău, a replicat Brianna a scuză îndemnându-l să continue.

– Da, am luat foc *la propriu*. Cămașa îmi ardea. Poftim...

A descheiat haina și apoi cămașa albastră a lui Roger, pentru a-i arăta urmele rozalii de arsură de pe pieptul lui.

Voia să se încheie din nou la cămașă dar Brianna l-a oprit, privind atent arsura. Se vedea mai clar în dreptul inimii. Oare acest amănunt era important?

– Mulțumesc, a spus ea în cele din urmă îndreptându-și spatele. La ce te gândeai când ai trecut prin piatră?

Omul a privit-o cu ochi mari, zicând:

– Mă gândeam la faptul că doresc să mă întorc, la ce altceva?

– Da, desigur, dar te gândeai la cineva anume. La Morag, la Jem?

Pe fața lui s-a citit o expresie extraordinară. Era vorba de rușine? De jenă? Cert este că a privit în altă parte.

– M-am gândit, a spus el sec și Brianna și-a dat seama că minte, dar nu înțelegea de ce.

– Ei bine, a continuat Buccleigh. Stăteam pe iarbă și mi s-a făcut rău. Am stat acolo multă vreme, neavând puterea să mă ridic. Știi cum e prin părțile-astea în preajma zilei de 24 iunie. E lumina aia lăptoasă și nu poți vedea soarele, deși el nu a apus.

– Solstițiul de vară, da știu, a spus Brianna încet. Da... vreau să spun, da, știu. Și ai încercat din nou?

Acum pe chipul lui se citea sentimentul de rușine. Soarele dădea să apună, iar norii se coloraseră în roz și mângâiau dealurile și lacul; această lumină se revărsa pe obrajii lui.

– Nu, a răspuns el încet. Mi-a fost frică.

Deși nu avea încredere în el și se gândea la ceea ce îi făcuse lui Roger, nutrea pentru Buccleigh un sentiment de compasiune. Oricum, atât ea, cât și Roger *știau* măcar într-o oarecare măsură în ce situație aveau să se afle. El nu se așteptase la ceea ce i se întâmplase și încă nu înțelegea aproape nimic.

– Și mie mi-ar fi fost frică, a spus ea. Ai...

Un strigăt care venea din spatele ei a făcut-o să se întrerupă. Când s-a întors, l-a văzut pe Rob Cameron pe malul râului. Rob dădea din mână, apropiindu-se de pod și gâfâind, pentru că alergase.

– Bună, șefa, a spus el, rânjind. Te-am văzut când am ieșit. Dacă nu ești de serviciu, nu vrei să bei un pahar cu mine în drum spre casă? Poate să vină și prietenul tău, desigur, a spus el întorcând capul spre William Buccleigh.

Acestea fiind spuse, bineînțeles că Brianna nu a avut de ales și a trebuit să facă prezentările. A spus, așa cum se înțelesese cu Roger, că Buck era ruda lui, care avea să stea la ei pentru scurtă vreme. A refuzat politicos invitația la un pahar, spunând că trebuia să ajungă acasă cât mai repede, pentru a pregăti masa copiilor.

– Atunci rămâne pe altă dată, a spus Rob încet. Mi-a părut bine să te cunosc, amice, i-a spus el lui William și s-a întors pe călcâie.

S-a întors apoi spre William Buccleigh și a văzut că acesta privea în urma lui Rob cu ochii mijiți.

– Ce e? l-a întrebat Brianna.

– Omul acesta a pus ochii pe tine, a replicat Buck repede. Soțul tău știe asta?

– Nu fi caraghios, a spus ea la fel de repede. Inima începuse să-i bată mai puternic când Buck rostise acele cuvinte și ei nu îi plăcea asta. Lucrez cu el, Roger și el fac parte din aceeași lojă și vorbesc amândoi despre cântece vechi. Asta-i tot.

Buccleigh a mormăit în barbă, ceea ce la scoțieni putea avea tot felul de subînțelesuri grosolane, și a clătinat din cap.

– Poate că eu nu sunt ceea ce ești tu, dar nici prost nu sunt, a replicat el zâmbind dezagreabil.

73

ÎNTOARCEREA

24 noiembrie 1777
Philadelphia

Lordul John Grey avea nevoie disperată de un valet. Angajase o persoană care îi fusese recomandată drept valet, dar și-a dat seama că omul nu îi era de nici un folos și mai era și hoț pe deasupra. Lordul a descoperit că valetul fura linguriță ascunzându-le în pantaloni și, după ce a făcut această descoperire, l-a concediat. S-a gândit că ar fi trebuit să facă în așa fel încât valetul acela să fie arestat, dar nu era sigur cum avea să reacționeze omul legii dacă apela la el un ofițer britanic.

Majoritatea prizonierilor britanici au fost scoși din oraș odată cu înaintarea armatei lui Howe, deoarece americanii doreau să-i păstreze pentru a face schimb. Henry nu se afla printre acei prizonieri.

Lordul și-a periat uniforma, gândindu-se. Acum purta uniforma zilnic, pentru a-i proteja pe Dottie și pe Henry. Nu mai era ofițer activ de ani de zile dar, spre deosebire de majoritatea celor aflați în situația lui, nu renunțase la gradul său de locotenent-colonel. Nu era sigur ce ar fi făcut Hal dacă *ar fi încercat* să demisioneze și, pentru că avea o poziție chiar în regimentul lui, nu s-a gândit la demisie.

Unul dintre nasturi aproape că se desfăcuse. A scos cutia de ață și l-a cusut. Această acțiune i-a dat un sentiment de satisfacție, dar făcându-l să înțeleagă și că nu deținea controlul asupra lucrurilor, dacă a coase un nasture era un motiv de satisfacție.

S-a încruntat în oglindă și a tras de ceaprazul auriu de pe tunică. Era uzată pe alocuri. Nu știa ce să facă; s-a gândit să-și lustruiască epoleții cu o bucată de pâine muiată în urină. Pentru că îl cunoștea pe generalul Howe, știa că felul în care arăta nu avea să-i afecteze reputația. Putea să meargă la el și în lectică, purtând turban pe cap. Se întâmpla frecvent ca Howe să nu facă baie sau să nu își schimbe lenjeria vreo lună, și nu numai pe câmpul de luptă.

Indiferent de situație, trebuia să apeleze la un medic militar, iar Grey a făcut o grimasă gândindu-se la acest lucru. Avusese ocazia să cunoască prea mulți medici militari, pe unii dintre ei chiar mai bine decât și-ar fi dorit. Armata lui Howe intrase în oraș la sfârșitul lui septembrie. Acum erau la jumătatea lunii noiembrie. Ocupația era bine stabilită și, datorită acestui fapt, cetățenii aveau o anumită stare de spirit.

Acei medici care erau de partea rebelilor fie că părăsiseră orașul, fie că nu voiau să aibă de-a face cu un ofițer britanic. Cei care erau de partea loialiștilor ar fi fost mai mult decât fericiți să îl îndatoreze, chiar fusese invitat de loialiști înstăriți și îi fuseseră prezentați doi sau trei medici, dar nici unul nu avea reputația unui chirurg. Unul dintre ei se ocupa mai ales de boli venerice, al doilea era mamoș și al treilea era un cârpaci de cea mai joasă speță.

De aceea s-a îndreptat către cartierul general al lui Howe, pentru a-i cere ajutorul. Nu mai putea aștepta. Henry nu mai slăbise, ba se pare că mai luase în greutate, odată ce s-a mai răcit vremea. Era mai bine ca intervenția să se facă acum, ca să aibă vreme să se vindece puțin înainte de venirea iernii, cu frigul ei și cu mirosul fetid al caselor părăsite.

Era gata. Și-a pus sabia la brâu și a pășit în stradă. Un soldat pe jumătate cocoșat sub greutatea rucsacului său venea de-a lungul străzii, uitându-se la case. S-a uitat o singură dată la acel militar, dar o singură privire a fost de ajuns. A luat-o la fugă pe stradă, fără a mai ține seama de felul în care îi stătea pălăria, de ceaprazuri, de sabie, de demnitate și l-a prins pe militar în brațe.

– Willie!

– Tată!

Inima îi bătea cu putere. Rar îi fusese dat să fie atât de fericit, dar a făcut tot ce i-a stat în putere pentru a nu trăda acest lucru, ca să nu-l facă pe fiul

său să se simtă jenat din cauza emoțiilor sale. Nu i-a dat drumul, ci a făcut un pas înapoi, măsurându-l din cap până-n picioare.

– Ești… murdar, i-a spus Grey în cele din urmă, neputându-și stăpâni un rânjet prostesc. Ești cu adevărat foarte murdar.

Era murdar, pătat și zdrențăros. Avea încă grumăjerul, dar îi lipseau gulerul și câțiva nasturi, iar partea dinspre ceafă a vestonului era foarte uzată, cu mâneca ruptă.

– Am și păduchi, i-a spus William. Ai ceva de mâncare?

– Da, desigur. Poftim, intră.

Lordul i-a luat rucsacul și l-a îndemnat pe fiul său să-l urmeze.

– Dottie! a strigat el apoi. Dottie, coboară!

– *Am coborât!* i-a răspuns nepoata sa ieșind din salonul unde tocmai lua micul dejun. Avea în mână o bucată de pâine prăjită. Ce… ah, Willie! a exclamat ea.

Lăsând deoparte că era murdar și avea păduchi, William a ridicat-o în brațe, iar fata a scăpat din mână bucata de pâine prăjită și l-a cuprins pe după mijloc și a plâns și a râs, lăudându-se că i-a rupt coastele și că nu va mai putea niciodată să respire așa cum se cuvine.

Grey a privit această scenă cu multă bucurie, deși pâinea prăjită unsă cu unt căzuse pe covorul închiriat. S-a gândit că păreau *într-adevăr* îndrăgostiți unul de celălalt. Poate că se înșelase în ceea ce îi privea. A tușit politicos, dar nu i-a întrerupt pe cei doi tineri; Dottie l-a privit peste umăr.

– Ar trebui să poruncesc să se aducă micul dejun pentru Willie, nu-i așa? a spus Grey. Draga mea, du-l în salon și oferă-i ceai.

– Ceai, a spus Willie ca și când i s-ar fi promis un miracol. Nu am băut ceai de câteva săptămâni! De câteva luni!

Grey s-a îndreptat spre clădirea în care era bucătăria, separată de casa propriu-zisă, astfel încât să nu aibă de suferit dacă în bucătărie s-ar fi iscat un incendiu. De acolo răzbăteau arome îmbietoare de carne friptă, de compot și pâine proaspătă.

Grey o angajase ca bucătăreasă pe doamna Figg, o femeie de culoare care semăna aproape leit cu o sferă, lordul presupunând că respectiva doamnă nu ar fi putut ajunge la asemenea proporții decât dacă ar fi fost în stare să aprecieze și să prepare o mâncare bună. Presupunerile sale s-au adeverit și nici firea ei ciudată, nici limbajul ei colorat nu l-au putut face pe Grey să renunțe la serviciile ei, dar l-au făcut să se apropie de ea cu precauție. Auzind ce se întâmplase, femeia a lăsat deoparte plăcinta cu vânat pe care tocmai o pregătea și s-a apucat să pregătească o tavă cu de-ale gurii pentru oaspete.

Grey a vrut să ducă el însuși tava pentru a le oferi lui Dottie și Willie, ca să le asigure puțină intimitate. Dorea să afle totul, pentru că toată lumea din Philadelphia știa despre dezastrul lui Burgoyne la Saratoga. El voia să afle de la William ce înțelesese sau ce știa John Burgoyne. Conform celor spuse de militarii pe care îi cunoștea Grey, Sir George Germain îl asigurase pe Burgoyne că planul său fusese acceptat și că Howe se îndrepta către nord pentru a-l întâlni, rupând astfel în două coloniile americane. Conform altora, printre care se numărau și militari din statul-major al lui Howe, acesta nu fusese niciodată încântat de respectivul plan și de aceea nici nu avea cum să fie de acord cu el.

Oare totul era rezultatul aroganței și îngâmfării lui Burgoyne, al obstinației și mândriei lui Howe, al idioteniei și incompetenței lui Germain sau o combinație a tuturor acestor elemente? Dacă era nevoie, era gata să pună și un pariu, dar el voia să afle cât de mult erau implicați oamenii lui Germain în întreaga afacere. În condițiile în care Percy Beauchamp dispăruse din Philadelphia, fără a lăsa nici o urmă, mișcările sale urmau să fie urmărite de cineva, iar Arthur Norrington avea să comunice mai curând cu Germain, și nu cu Grey.

A dus tava cu grijă și l-a găsit pe William stând pe canapea și bând ceai, îmbrăcat în cămașă, cu părul despletit atârnându-i pe umeri.

Dottie stătea pe un fotoliu dinaintea focului, ținând pieptenele ei din argint în poală. Fata avea o asemenea privire încât Grey era să scape tava din mână.

S-a întors spre Grey și l-a privit cu atâta uimire, încât era clar că nici nu îl vedea. Apoi ceva s-a schimbat. Era ca și când ea s-ar fi întors de undeva, de departe.

– Hai, a spus ea, ridicându-se imediat. Dă-mi mie tava.

I-a dat-o, privindu-i pe rând pe cei doi tineri. În mod sigur și Willie arăta ciudat. De ce oare? Dăduseră dovadă de multă afecțiune unul pentru altul, și asta numai cu câteva momente în urmă. Acum ea era palidă și tremura din cauza unei neliniști ce venea din interior. Din cauza acestei neliniști, cestile au început să tremure în farfurioarele lor, în vreme ce fata turna ceai. *El* era roșu la față, iar ea era palidă și – Grey era sigur de asta – nu din cauza unei exaltări de natură sexuală. Avea privirea unui bărbat care… ei bine, nu. Grey s-a gândit intrigat că *era* vorba despre o exaltare de natură sexuală. Lordul știa asta pentru că observase această stare la bărbați, dar exaltarea nu era legată de Dottie.

„Ce naiba pun la cale?" s-a întrebat lordul. El s-a prefăcut că ignoră starea tinerilor și a luat loc, vrând să bea ceai și să afle noutăți de la William.

În timp ce povestea, băiatul s-a mai liniștit puțin. Grey a văzut cum se modifica expresia feței lui William și a simțit un șoc profund. I se citea mândria pe chip. William devenise bărbat. Era militar, unul bun. Grey simțea însă și un regret pentru că dispăruseră ultimele urme ale inocenței tânărului ofițer.

Relatările legate de lupte, politică și indieni au avut efectul contrar asupra lui Dottie. Grey și-a dat seama de acest lucru. În loc să se calmeze, ea devenea din ca în ce mai agitată.

– Eram hotărât să îl vizitez pe Sir William, dar cred că am să trec mai întâi pe la Henry, a spus Grey în cele din urmă, ridicându-se și înlăturând fărâme de pâine de pe cămașă și de pe veston. Dorești să mă însoțești, Willie? De fapt, doriți să mă însoțiți amândoi sau vreți mai curând să vă odihniți?

Cei doi tineri au avut un schimb de priviri, în care complicitatea era atât de evidentă, încât lordul a făcut ochii mari. Willie a tușit și s-a ridicat în picioare, spunând:

– Da, tată, vreau și eu să-l văd pe Henry, dar Dottie tocmai mi-a spus că se află într-o stare foarte gravă, iar în ceea ce privește intenția ta de a te adresa unui medic militar… mă gândeam… eu cunosc un medic militar. Este un om nemaipomenit. Este foarte priceput și foarte bun, dar pune repede mâna pe sabie, s-a grăbit el să adauge.

S-a înroșit când a rostit aceste ultime cuvinte și Grey l-a privit fascinat.

– Chiar așa? a spus lordul. Acesta pare a fi răspunsul la rugăciunile mele. Cum se numește? I-aș putea cere lui Sir William…

– Nu este subordonatul lui Sir William, a spus Willie repede.

– Oh, este unul dintre oamenii lui Burgoyne?

Militarii din armata lui Burgoyne, cu anumite excepții, cum era aceea a lui William, au pornit în marș spre Boston, pentru ca de acolo să se îmbarce și să ajungă în Anglia.

– Ei bine, mi-ar plăcea să apelăm la el, a spus Grey, dar nu cred că putem să trimitem pe cineva la Boston ca să-l aducă aici, având în vedere perioada anului în care ne aflăm și situația existentă.

– Nu este în Boston, a spus Willie, după un nou schimb de priviri cu Dottie.

De data asta, fata și-a dat seama că Grey îi privea atent și s-a făcut roșie ca trandafirii de pe cești de ceai, pentru ca apoi să-și coboare privirea și să-și privească degetele de la picioare.

Willie și-a dres glasul, spunând:

– De fapt, este vorba despre un medic din Armata Continentală. Armata lui Washington s-a retras în Valley Forge, pentru a rămâne acolo peste iarnă. În locul acela se poate ajunge într-o zi. Medicul respectiv va veni aici, dacă îl voi ruga eu personal să facă acest lucru.

– Am înțeles, a replicat Grey, gândind cu repeziciune. I se părea că nu înțelege tot, dar în orice caz, acela părea a fi răspunsul la rugăciunile sale. Ar fi fost foarte simplu să-i ceară lui Howe să asigure o escortă pentru William, să-i dea un steag alb și să facă tot ceea ce era necesar pentru ca medicul să nu aibă de suferit.

– Foarte bine, a spus lordul, hotărându-se pe loc. Voi vorbi cu Sir William chiar în după-amiaza asta.

Dottie și Willie au oftat la unison. Oare oftau ușurați? *Ce mama dracului?* s-a întrebat Grey din nou.

– Foarte bine! a spus lordul deodată. Cred că poate vrei să te speli și să te schimbi, Willie. Eu plec la cartierul general al lui Howe chiar acum și o să ne ducem la Henry în după-amiaza asta. Cum se numește acest faimos medic din Armata Continentală? Sir William trebuie să-i pregătească actele necesare.

– Hunter, a replicat Willie, în vreme ce fața i s-a luminat toată. Denzell Hunter. Spune-i lui Sir William să pregătească acte pentru două persoane. Sora doctorului Hunter este asistenta lui… Ea va trebui să-l însoțească pentru a-l ajuta.

74

OCHELARII

20 decembrie 1777
Edinburgh

Ceea ce era tipărit pe pagină se vedea clar, negru pe alb, iar eu am izbucnit uimită.

– Ah, pentru apropiere, carevasăzică? a spus domnul Lewis opticianul privindu-mă pe deasupra ochelarilor pe care îi purta. Încercați-i pe aceștia, mi-a spus el, luând încetișor ochelarii pe care îi aveam pe nas și dându-mi alții. M-am uitat la pagina de carte din fața mea și am ridicat ochii, zicând încântată:

– Habar nu aveam că se poate.

Era ca și când m-aș fi născut din nou. Totul era proaspăt, nou, plin de viață. Mă întorsesem deodată în lumea uitată a cărților tipărite cu font mic.

Jamie stătea lângă vitrina magazinului cu o carte în mână și cu o pereche de ochelari frumoși pe nas, din aceia cu rame dreptunghiulare, din oțel. Ochelarii îi confereau aerul unui învățat, lucru neobișnuit pentru el. Preț de o clipă, mi s-a părut a fi un străin distins, până când s-a întors și s-a uitat la mine, cu ochii puțin măriți în spatele lentilelor.

– Îmi plac ochelarii ăștia, a spus el pe un ton aprobator. Cei rotunzi se potrivesc cu fața ta, *Sassenach*.

Fusesem atât de preocupată de detaliile din lumea care mă înconjura, încât nici nu mă interesase *cum* arătam.

Devenisem curioasă și m-am ridicat pentru a mă privi în oglinda mică, atârnată pe perete.

– Dumnezeule! am exclamat, îndreptându-mi spatele.

Jamie râdea și domnul Lewis zâmbea ușor.

– Vă vin foarte bine, dom'ță! a spus opticianul.

– Se prea poate, am replicat, examinând-o atent pe străina din oglindă. Pentru mine e o imagine șocantă.

Nu era vorba că uitasem cum arătam, ci mai curând că nu mă gândisem la asta de luni de zile. Singura preocupare pe care o avusesem fusese aceea de a-mi schimba lenjeria și de a nu mă îmbrăca în cenușiu, pentru că arătam ca îmbălsămată.

În ziua aceea, mă îmbrăcasem în maro. Aveam o jachetă de culoarea papurei înflorite, cu un tiv maro îngust, cu auriu pe margini. Purtam o rochie nouă din mătase, de culoarea cafelei, corset și trei fuste cu dantelă, care îmi ajungeau până la gleznă. Nu aveam să stăm mult în Edinburgh, deoarece trebuia să-l ducem pe generalul de brigadă la locul său de veșnică odihnă și pentru că Jamie era nerăbdător să ajungă în *Highlands*, dar aveam niște treburi de rezolvat aici. Jamie spusese cât se poate de hotărât că nu puteam să umblăm în zdrențe și a trimis după o croitoreasă și un croitor imediat după ce ne-am găsit o locuință.

Am stat o vreme și m-am privit. Trebuie să spun cât se poate de sincer că am fost surprinsă să văd cât de bine puteam să arăt. În lunile lungi în care călătorisem sau participasem la bătălii și la retrageri împreună cu Armata Continentală, mă mărginisem la ceea ce era esențial, adică dorința de

a supraviețui și de a-mi face datoria. Nu avea importanță cum arătam, nici măcar dacă aș fi avut o oglindă.

De fapt, mă așteptasem să descopăr în oglindă o vrăjitoare, o femeie trecută, cu părul sur și o mină răutăcioasă. Mă așteptasem chiar să văd unul sau două fire de păr crescute în barbă.

În loc de toate astea... Ei bine, mă mai recunoșteam. Părul meu, pe care nu îl acoperisem cu o bonetă pentru că purtam o pălărie din paie împodobită cu părăluțe din stofă, era legat la spate. Trebuie să spun că pe la tâmple îmi atârnau câteva bucle și ochii se vedeau limpezi, de culoarea chihlimbarului, în dosul lentilelor, având o expresie de curiozitate.

Desigur că aveam încrețituri și riduri din cauza vârstei, dar pielea feței era destul de întinsă și nu aveam deocamdată cute pe gât. Se observa și bombarea discretă a sânilor. În timpul călătoriei, cei din Marina Maiestății Sale ne dăduseră de mâncare din belșug și mai luasem câteva kilograme, compensând astfel faptul că slăbisem în timpul retragerii prelungite de după evenimentele de la Ticonderoga.

– Ei bine, nu-mi stă rău deloc, am spus eu atât de surprinsă, încât Jamie și domnul Lewis au izbucnit amândoi în râs. Am scos ochelarii cu regret. Ochelarii lui Jamie erau simpli, cu ramă din oțel, destinați cititului și putea să și-i ia imediat, dar ai mei, care urmau să aibă ramă din aur, aveau să fie gata în după-amiaza zilei următoare. Așa făgăduise domnul Lewis. Am plecat din prăvălia sa pentru a ne ocupa de următoarea problemă importantă: tiparnița lui Jamie.

– Unde a plecat Ian în dimineața asta? am întrebat în timp ce ne îndreptam către Princess Street. Când m-am trezit în dimineața aceea, plecase deja fără a lăsa vreun semn, fără a da de știre unde este. Crezi cumva că s-a decis să dispară și să nu se întoarcă acasă?

– Dacă a făcut așa ceva, am să pornesc pe urmele lui, am să-l găsesc și-am să bat la el ca la fasole, iar el știe asta foarte bine, a spus Jamie absent, privind dincolo de parc, spre castelul imens. Și-a pus ochelarii și apoi și i-a scos, pentru a-și da seama de diferență.

– Nu, cred că s-a dus la bordel, a spus el apoi.

– La unsprezece dimineața? am replicat mirată.

– Ei bine, nu există nici un fel de regulă când vine vorba de așa ceva, a spus Jamie încet, scoțându-și ochelarii, ștergându-i cu batista și punându-i în *sporran*. Și eu am făcut-o uneori dimineața, a continuat el apoi. Cu toate

astea, mă îndoiesc că Ian ar fi mânat acum de dorințe carnale. I-am spus să se ducă și să vadă dacă Madame Jeanne mai are în posesie stabilimentul pentru că, dacă îl mai are, ea îmi va putea spune mai multe decât oricine altcineva din Edinburgh, și asta într-un timp foarte scurt. Dacă e acolo, o să trec pe la ea după-masă.

– Ah! am exclamat eu, fără a fi foarte încântată de faptul că urma să aibă o discuție între patru ochi cu o franțuzoaică frumoasă și elegantă, care fusese cândva partenera lui în contrabanda cu whisky, dar admițând necesitatea acelei acțiuni. Și unde crezi tu că ar putea fi Andy Bell la zece dimineața?

– În pat, a replicat Jamie imediat. Doarme, a adăugat el zâmbind larg când a observat expresia de pe chipul meu. Tipografii sunt oameni sociabili și au obiceiul să-și petreacă serile prin cârciumi. Nu am cunoscut nici un tipograf care să se scoale când se crapă de ziuă, decât dacă avea stomacul deranjat.

– Și ți-ai propus să-l trezești? l-am întrebat, grăbindu-mă pentru a ține pasul cu el.

– Nu, o să-l găsim la Mowbray's la ceasul prânzului, a spus Jamie. E gravor și are nevoie de *lumină* ca să lucreze. Se scoală la ora prânzului și ia masa la Mowbray's pe parcursul întregii zile. Vreau doar să văd dacă i-a ars sau nu prăvălia. De asemenea, vrea să îmi dau seama dacă netrebnicul s-a folosit cumva de tiparnița mea.

– Spui asta de parcă ți-ar fi folosit nevasta, am spus eu amuzată de tonul lui pătimaș.

A scos un sunet morocănos. Nici nu mi-am dat seama că ținea atât de mult la tiparnița lui, dar trebuia să mă gândesc că nu o mai folosise de doisprezece ani. M-am gândit amuzată că inima îi bătea mai tare la gândul că o voi revedea.

Poate că *se temea* cu adevărat ca prăvălia lui Andy Bell să nu fi ars. Nu era o temere cu totul neîntemeiată. Chiar tiparnița lui Jamie *arsese* cu doisprezece ani în urmă. Astfel de prăvălii luau foc foarte ușor, din cauză că se lucra cu o mică forjă pentru topirea și turnarea literelor și existau acolo hârtie, cerneală și alte substanțe inflamabile.

Stomacul meu a început să scoată tot felul de sunete, când m-am gândit la un prânz la Mowbray's. Aveam amintiri plăcute de la ultima și singura mea vizită acolo.

Fusese vorba atunci de stridii preparate excelent, un vin alb răcit așa cum se cuvine și de alte lucruri plăcute.

Mai era puțin până la ora prânzului. Muncitorii luau masa la ora douăsprezece, dar oamenii înstăriți din Edinburgh luau masa la trei. În timp ce mă străduiam să țin pasul cu Jamie, m-am gândit că am fi putut lua o gustare de la un chioșc pentru a ne astâmpăra o vreme foamea.

Slavă Domnului, prăvălia lui Andy Bell era încă în picioare. Ușa era închisă, dar nu încuiată, și un clopoțel a anunțat venirea noastră. Un domn de vârstă mijlocie cu mânecuțe de funcționar și șorț ne-a privit de după un coș cu șiruri de litere pe care le așeza în ordine.

– Bună dimineața domnule, doamnă! a spus el cu amabilitate.

Mi-am dat seama imediat că nu era scoțian sau cel puțin că nu se născuse în Scoția. Avea un accent moale, specific coloniilor engleze.

Jamie a simțit acel accent și a zâmbit, întrebând:

– Domnul Richard Bell?

– Eu sunt, a răspuns omul surprins.

– James Fraser, la ordinele dumneavoastră, a spus Jamie politicos, înclinându-se. Vă rog să-mi îngăduiți să v-o prezint pe soția mea, Claire.

– Sluga dumneavoastră, a spus domnul Bell, înclinându-se la rândul său.

Omul era vizibil uimit, dar avea maniere elegante.

Jamie a dus mâna la piept și a scos de acolo un mic teanc de scrisori legate cu o panglică roz.

– V-am adus corespondența de la soția și fiicele dumneavoastră, a spus el cât se poate de firesc, întinzându-i scrisorile. Și am venit ca să aranjez lucrurile astfel încât să vă trimit acasă, la ele.

Domnul Bell s-a făcut alb ca varul. Mă gândeam că avea să leșine din clipă-n clipă, dar nu a leșinat. Am văzut că omul se ținea de marginea tejghelei.

– Dumneavoastră… dumneavoastră… acasă? s-a bâlbâit el, strângând scrisorile la piept, pentru ca apoi să le lase în jos și să le privească înlăcrimat.

– Cum… cum a… soția mea e bine? a întrebat el, ridicând capul, pentru a-l privi pe Jamie în ochi. Sunt bine toate?

– Erau foarte bine când le-am întâlnit în Wilmington, a replicat Jamie. Sunt triste pentru că nu vă aflați lângă dumnealor, dar sunt bine.

Domnul Bell făcea eforturi disperate pentru a-și stăpâni glasul și expresia feței, ceea ce l-a redus la tăcere.

Jamie s-a aplecat peste tejghea și l-a apucat ușor de braț, spunându-i:

– Mergeți și citiți scrisorile, domnule. Ce mai avem noi de făcut mai poate aștepta.

Domnul Bell a deschis gura o dată sau de două ori, dar nu a putut să scoată nici un sunet. Apoi a dat din cap și a dispărut pe ușa către încăperea din spate.

Am oftat și Jamie m-a privit, zâmbind:

– E bine când ceva se termină cu bine, nu-i așa? m-a întrebat el.

– Încă nu s-a terminat cu bine, i-am spus. Dar se va termina cu bine.

Jamie și-a scos ochelarii din *sporran*, i-a pus pe nas și a deschis ușița care îi permitea să treacă dincolo de tejghea.

– Este tiparnița *mea*! a spus el pe un ton acuzator, făcând un cerc în jurul mașinăriei enorme, ca un vultur în jurul prăzii.

– Te cred pe cuvânt, dar cum îți poți da seama de lucrul acesta? l-am întrebat eu ținându-mă după el și ridicându-mi puțin fustele, ca să nu le ating de tiparnița pătată cu cerneală.

– Ei bine, în primul rând are numele meu pe ea, a spus el. Mă rog, măcar unele dintre piese, a continuat el, arătându-mi un anumit punct cu degetul.

Am putut descifra *Alex. Malcom* pe unul dintre tamburi.

– Se pare că încă mai funcționează, a spus Jamie îndreptându-și spatele și privind în jur la afișele, stampele și diferite lucrări care se mai aflau prin încăpere.

– Mhm! a mormăit el, examinând piesele mobile și controlând în amănunt tiparnița. În cele din urmă, a admis cu greu că era într-o stare bună, dar tot supărat era.

– Și eu *l-am plătit* pe nemernicul ăsta atâția ani ca să aibă grijă de tiparnița mea! Și-a îndreptat spatele și a privit tiparnița cu drag. Între timp, eu m-am apropiat de mesele pe care se aflau cărțile și broșurile, așa-numitele pamflete oferite spre vânzare. Am luat în mână o carte care purta titlul *Enciclopedia Britannica*. Sub titlu se putea citi „Laudanum".

Am dat de următoarea explicație: *Tinctura de opiu sau laudanum lichid, numită și tinctură thebaică, se prepară după cum urmează: se iau două uncii de opiu preparat, se ia o optime de uncie de scorțișoară și cuișoare, o pintă de vin alb; se lasă la macerat o săptămână în absența căldurii, apoi se filtrează prin hârtie.*

În prezent, opiul se bucură de mare căutare și este unul dintre cele mai valoroase preparate farmaceutice simple. Aplicat extern, el se dovedește a fi un

emolient, o substanță care relaxează și are efect descompunător, are efect asupra supurării; dacă este aplicat pe piele mai multă vreme, elimină părul și provoacă mâncărimi; uneori cauzează erupții și băsici, dacă se aplică pe suprafețe flasce; aplicat extern, alină durerea și încurajează somnul; nu trebuie aplicat niciodată pe cap, în special nu pe suturi existente la nivelul craniului, deoarece poate avea efecte cumplite, printre ele numărându-se decesul. Dacă este folosit intern, opiul dă stări de melancolie, alină durerile, ajută persoana în cauză să doarmă; în nenumărate situații s-a constatat că oprește hemoragiile și provoacă transpirație.

O doză moderată este de dimensiunea unui grăunte…

– Tu știi ce s-ar putea înțelege prin „descompunător"? l-am întrebat pe Jamie, care citea un zaț montat pe tambur, încruntându-se.

– Știu. Înseamnă că lucrul caracterizat astfel dizolvă tot ce atinge. De ce?

– Ah, poate de aceea nu este o idee bună să pui laudanum pe suturile existente la nivelul capului.

– De ce ai dori să faci un astfel de lucru?

– Habar nu am, i-am răspuns, întorcându-mă fascinată la broșuri, una dintre acestea purtând titlul „Pântecele". Se puteau vedea niște gravuri foarte bine realizate ale unui pântece disecat, cu toate organele interne văzute din diferite unghiuri, dar și fătul în dezvoltare. M-am gândit că aceasta era opera domnului Bell. Dumnealui nu era doar un desenator extraordinar, ci și un fin observator.

– Ai un penny? Aș vrea să cumpăr asta.

Jamie a băgat o mână în *sporran* și a pus un penny pe tejghea, uitându-se la broșura din mâna mea.

– Maica lui Dumnezeu! a exclamat el, făcându-și cruce.

– Ei, poate că nu e vorba de Maica lui Dumnezeu, am spus eu încet. Este doar o mamă.

Înainte de a-mi putea da vreo replică, Richard Bell a ieșit din odaia din spate și l-a apucat pe Jamie de mână. Avea ochii roșii, dar era stăpân pe sine.

– Nici nu vă puteți închipui ce ați făcut pentru mine, domnule Fraser, a spus el pe un ton sobru. Dacă mă puteți ajuta să mă întorc la familia mea, aș… aș… ei bine, nici măcar nu știu cu mi-aș putea arăta recunoștința față de dumneavoastră, dar fiți sigur că v-aș dori pe veci tot binele din lume.

– Vă rămân îndatorat pentru acest gând bun, domnule, i-a spus Jamie, zâmbind. Este posibil ca dumneavoastră să îmi puteți face un mic serviciu, dar chiar dacă nu o să puteți, o să vă mulțumesc pentru gândul bun.

– Sunt gata să fac orice pentru dumneavoastră, a spus Bell imediat.

Apoi a ezitat puțin, gândindu-se probabil la ceea ce îi scrisese soția despre Jamie, și a continuat:

– Mă simt dator să vă spun că aș face orice… dar nu aș trăda.

– Ah, nu e vorba despre asta, l-a asigurat Jamie. Mă rog, dacă vreți, este un fel de trădare.

După ce Jamie a rostit aceste cuvinte, am plecat.

Am luat o lingură de tocană de stridii și am închis ochii extaziată.

Am preferat să ajungem relativ devreme, pentru a putea ocupa o masă la fereastră, cu vedere la stradă, dar Mowbray's s-a umplut repede, iar zgomotul făcut de vase și de glasurile oamenilor era asurzitor.

– Ești sigur că nu e aici? am întrebat eu, aplecându-mă peste masă, astfel încât Jamie să mă audă.

El a dat din cap, sorbind dintr-un pahar cu vin de Moselle, având pe chip o expresie de mare plăcere.

– O să-ți dai seama imediat de faptul că a sosit, m-a asigurat Jamie, înghițind în sec.

– Bine, i-am spus. Ce fel de lucru asemănător cu trădarea vrei tu să-i ceri bietului domn Bell să facă în schimbul faptului că îl ajuți să ajungă acasă?

– Vreau să-l trimit acasă, dar să-l și rog să aibă grijă de tiparnița mea, a replicat Jamie.

– Cum? Ești gata să lași un lucru atât de prețios în grija unui străin? am întrebat amuzată.

S-a uitat urât la mine fără a scoate un cuvânt și și-a terminat cornul cu unt.

– Nu cred că o să abuzeze de ea, a replicat Jamie în cele din urmă. Doar nu o să scoată o mie de exemplare din *Clarissa* pe vas.

– Carevasăzică este o ea, am replicat eu amuzată. Dacă îmi este îngăduit, cum se numește, mă rog?

Jamie a roșit puțin, a luat cu grijă o stridie și a spus în cele din urmă:

– Bonnie.

Am izbucnit în râs, dar înainte de a-l mai putea întreba ceva, s-a auzit un zgomot nou. Oamenii au început să-și lase deoparte lingurile și să se ridice în picioare, mergând la ferestre.

– *Ăsta* trebuie să fie Andy, m-a informat Jamie.

Am privit în josul străzii și am văzut un grup de băieți mai mari și mai mici bătând din palme și strigând. Continuând să privesc strada, mi-a fost dat să zăresc unul dintre cei mai mari cai pe care mi-a fost dat să-i văd vreodată: era foarte înalt și din câte am putut să-mi dau seama, avea vreo șaptesprezece palme[1].

În șaua calului se afla un bărbat mărunțel, care stătea drept și ignora cu un aer de superioritate strigătele și aplauzele băieților. S-a oprit chiar în dreptul nostru și a dat la iveală un obiect dreptunghiular, care s-a dovedit a fi o scară rabatabilă din lemn. Unul dintre băieți s-a grăbit să i-o țină, în vreme ce domnul Bell, căci nu putea fi vorba despre altcineva, a coborât în aplauzele trecătorilor. A dat un bănuț băiatului care ținuse scara și un bănuț altui băiat, care a apucat hățurile calului, și în câteva clipe patrupedul a dispărut din fața ochilor noștri.

Câteva momente mai târziu, bărbatul a intrat pe ușa care dădea în sala principală, scoțându-și pălăria uzată, și s-a înclinat grațios în fața celor care îl salutau. Jamie a ridicat o mână și a strigat: „Andy Bell", cu vocea lui sonoră, care acoperea tot zgomotul din jur, iar omulețul s-a întors surprins spre noi. Am văzut fascinată cum zâmbetul lui devenea din ce în ce mai larg pe măsură ce se apropia de noi.

Nu îmi dădeam seama dacă suferea de vreo formă de nanism sau fusese afectat de malnutriție și scolioză în tinerețe, însă picioarele îi erau scurte în raport cu trupul și umerii îi erau strâmbi. Avea puțin peste un metru și numai datorită perucii lui în pas cu moda se vedea că trecea printre mese. Toate aceste aspecte legate de modul în care arăta omul au pălit deoarece trebuie să spun că Andrew Bell avea cel mai mare nas din câte mi-a fost dat să văd vreodată, și trebuie să spun că în viața mea am avut ocazia să văd exemplare falnice. Nasul începea între sprâncene și se curba pe o distanță foarte mică, de parcă Natura și-ar fi dorit să-i dea profil de împărat roman. Ceva mersese

[1] Palmă = măsură de lungime echivalentă cu 10,16 cm (n.tr.)

prost, totuși, pentru că, la un moment dat, nasul acela semăna mai mult cu un cartof noduros și roșu, care atrăgea privirile.

Într-adevăr, nasul acela a atras ceva priviri în vreme ce posesorul său se îndrepta către masa noastră. O doamnă a izbucnit și și-a pus palma peste gură. Această precauție a fost însă insuficientă pentru a-i ascunde chicoteala.

Domnul Bell a auzit-o și, fără a se opri din drum, a scos din buzunar un nas imens, decorat cu stele purpurii, și l-a pus peste nasul său, apoi a fixat-o pe tânăra femeie cu niște ochi ca de gheață și și-a văzut de drum.

– Draga mea, a spus Jamie, ridicându-se în picioare, în vreme ce zâmbea larg, întinzându-i mâna micuțului gravor, dă-mi voie să ți-l prezint pe prietenul meu Andy Bell. Andy, dumneaei este soția mea Claire.

– Încântat, doamnă, a spus Bell, dând deoparte nasul fals și înclinându-se pentru a ajunge la mâna mea. Unde ai găsit tu ființa aceasta minunată, Jamie? Și ce-o fi găsit o asemenea femeie nemaipomenită la un vlăjgan vulgar ca tine?

– Am convins-o să se mărite cu mine vorbindu-i despre minunata mea tiparniță, i-a răspuns Jamie sec, așezându-se și poftindu-l pe Andy Bell să ia loc alături de noi.

– Aha! a exclamat Andy, aruncându-i o privire pătrunzătoare lui Jamie, care îl privea cu sprâncenele ridicate.

– Văd că ai trecut pe la prăvălie, a continuat el, uitându-se la sacul meu de mână, din care ieșea broșura pe care o cumpărasem.

– Da, am trecut, am răspuns eu scoțând broșura.

Nu credeam că Jamie avea de gând să-l strivească pe Bell ca pe un gândac pentru simplul fapt că se folosise de tiparnița lui, dar nu știam că avea sentimente atât de adânci pentru Bonnie a lui, și nici nu bănuiam cât de departe va merge orgoliul lui de proprietar, care avusese de suferit.

– Aceasta este o lucrare remarcabilă, i-am spus lui Bell cu toată sinceritatea. Spuneți-mi, câte specimene ați folosit?

A clipit surprins, dar mi-a răspuns și am purtat o discuție plăcută, chiar dacă a avut și o tentă de cruzime, despre dificultățile pe care le implică disecția în vreme călduroasă, precum și despre avantajele soluției saline și ale alcoolului pentru conservare. Toată această discuție i-a făcut pe cei de la masa vecină să termine relativ repede de mâncat și să ne arunce priviri îngrozite înainte de a pleca. Jamie s-a sprijinit pe spătarul scaunului, fixându-l pe Andy Bell cu o privire nu tocmai prietenoasă.

Insensibil la privirea de șarpe a lui Jamie, Bell mi-a povestit despre reacția pe care a stârnit-o publicarea lucrării *Enciclopedia*, arătând că regele văzuse gravurile pentru rubrica „Uterul" și poruncise ca acea secțiune să fie scoasă din lucrare, neamț ignorant și tâmpit pe deasupra… dar când a venit ospătarul ca să ia comanda, el a cerut un vin foarte scump, dar și o sticlă mare de whisky bun.

– Cum? Whisky la tocană? a izbucnit ospătarul uluit.

– Nu, a replicat Bell, oftând și dându-și peruca pe spate. Aici e vorba despre concubinaj. Parcă așa se numește situația în care apelezi la serviciile unui bărbat la care ții.

Ospătarul s-a uitat la mine, s-a înroșit și apoi s-a retras.

Jamie s-a uitat pătrunzător la prietenul său, în timp ce ungea un cornul cu unt și a spus:

– O să fie nevoie de mai mult decât whisky, Andy.

Andy a oftat și și-a scărpinat nasul, zicând:

– Prea bine, dă-i drumul.

L-am găsit pe Ian așteptând în fața hotelului, stând de vorbă cu doi căruțași. Văzându-ne, și-a luat rămas-bun de la cei doi oameni, a ascuns un pachețel sub haină și a intrat împreună cu noi. Era ora ceaiului și Jamie a cerut să ni se aducă ceaiul în cameră, ca să ne putem bucura de intimitate.

Am vrut să ne simțim confortabil și am închiriat un apartament. Ceaiul a fost adus în salon și în aer pluteau tot soiul de mirosuri îmbietoare, cum era acela de egrefin prăjit, ouă pregătite ca în Scoția, pâine prăjită cu marmeladă și prăjitură cu lapte, unsă cu gem și frișcă, totul împreună cu un ibric mare cu ceai negru. Am inhalat aburii care veneau dinspre masă și am oftat de plăcere.

– O să ne fie foarte greu să ne dezobișnuim de ceai, am spus eu, turnând în cana fiecăruia. Nu cred că o să avem ceai în America timp de trei sau patru ani, cred.

– Nu aș spune asta, a replicat Jamie cât se poate de serios. Depinde unde anume ne vom duce în America. Poți să ajungi într-un loc plăcut, precum Philadelphia sau Charleston.

Este de ajuns să cunoști un contrabandist sau doi și, dacă domnul căpitan Hickman nu e spânzurat până ne întoarcem…

Am lăsat deoparte cana și l-am privit cu ochi mari.

– Nu ai de gând să te duci aca..., vreau să spun să te întorci la Ridge?

Am simțit deodată un gol în stomac, amintindu-mi de planurile noastre legate de casa cea nouă, de mirosul brazilor și de liniștea munților. Chiar voia să mergem la Boston sau la Philadelphia?

– Bineînțeles că vreau să ne întoarcem acolo, a replicat el surprins. Dar eu vreau să mă ocup cu tiparul, *Sassenach*, și pentru asta trebuie să stăm într-un oraș. Cel puțin până se va termina războiul, a adăugat el pe un ton încurajator.

– Oh! am spus eu încet. Da, bineînțeles.

Am băut ceai și m-am bucurat de gustul lui. Cum de am putut fi atât de proastă? Cum de nu m-am gândit că o tiparniță nici nu își avea rostul la Fraser's Ridge? Crezusem într-o oarecare măsură că el *nu va reintra* în posesia tiparniței și nu mă gândisem la cele ce se vor întâmpla când o va avea din nou.

Acum o redobândise pe Bonnie a sa și viitorul se contura supărător de precis. M-am gândit că viața într-un oraș atrăgea după sine anumite avantaje. Puteam să îmi procur un set corespunzător de instrumente medicale, puteam să-mi completez farmacia, puteam face chiar și penicilină și eter! Simțind că îmi revenise pofta de mâncare, am luat un ou.

– Dacă tot vorbim despre contrabandiști, i-a spus Jamie lui Ian, ce ai ascuns sub haină? Este un cadou pentru vreo fată de la *Madame* Jeanne?

Ian i-a aruncat lui Jamie o privire pătrunzătoare și a scos pachetul de sub haină, spunând:

– E un pic de dantelă fină din Franța, pentru mama mea.

– Ești un băiat bun, Ian, a replicat Jamie.

– Ce gând frumos, Ian, i-am spus eu. Ai..., vreau să spun *Madame* Jeanne era *in situ*?

Ian a dat din cap în semn că da, punând pachetul la loc sub haină.

– Este, a replicat el în cele din urmă. Este și s-a arătat nerăbdătoare să reia colaborarea *cu dumneata*, unchiule, a spus el cu un zâmbet malițios. A întrebat dacă nu ai vrea să treci pe la ea mai spre seară, ca să te distrezi puțin.

Jamie a strâmbat din nas, uitându-se la mine, pentru ca apoi să spună:

– Nu cred, Ian. O să-i trimit un bilet, în care am să-i dau de știre că o așteptăm mâine dimineață la orele unsprezece. Bineînțeles că tu poți accepta invitația dânsei, dacă vrei.

Era limpede că Jamie nu făcea altceva decât să-l tachineze, dar Ian i-a răspuns dând din cap:

– Nooo, nu mă duc eu cu o prostituată. Nu mă duc până ce nu se vor fi lămurit lucrurile între mine și Rachel. Nu voi primi o femeie în patul meu până ce nu îmi spune ea însăși că asta trebuie să fac.

L-am privit surprinși peste marginile ceștilor de ceai.

– Tu *chiar* vorbești serios, i-am spus. Chiar te simți… atras de ea?

– Bineînțeles că vorbește serios, *Sassenach*, a spus Jamie, luându-și o felie de pâine prăjită. Doar i-a lăsat câinele în grijă.

M-am trezit târziu a doua zi și nu m-am grăbit, pentru că Ian și Jamie aveau treburile lor. M-am îmbrăcat și am plecat la cumpărături, pentru că Edinburgh era un oraș cu un comerț înfloritor. Jamie a putut transforma o parte din aurul nostru – trebuie să spun că mai aveam încă destul metal prețios – în obligațiuni bancare și bani gheață. De asemenea, reușise să pună la loc sigur scrisorile noastre care se strânseseră de când ne aflam în Fortul Ticonderoga. Îmi dăduse un portofel plin cu bani și îmi propusesem să-mi petrec ziua la cumpărături, dar aveam de gând să-mi iau și ochelarii.

Purtând cu mândrie ochelarii și cu sacul plin de plante medicinale de la Farmacia Haugh, m-am întors la Hotelul Howard la ora ceaiului, cu o poftă nebună de mâncare.

Pofta de mâncare mi s-a mai temperat când majordomul mi-a ieșit în întâmpinare și m-a întrebat cu o expresie jenată dacă putea sta de vorbă cu doamna, cu mine adică.

– Noi suntem onorați de faptul că se află aici generalul Fraser, a spus omul, căutând parcă să se scuze și conducându-mă spre o scară îngustă, care ducea în pivniță. A fost un mare om și un militar extraordinar și… bineînțeles că noi cunoaștem faptul că dumnealui a… ăăă… murit în mod eroic. Da, desigur, numai că… ei bine, îmi este jenă să vorbesc despre aceasta, doamnă, dar în dimineața asta, omul care ne aduce cărbuni a vorbit despre un… *miros.*

Majordomul mi-a șoptit acest ultim cuvânt atât de discret în ureche încât abia dacă l-am auzit. Între timp, m-a dus în acea parte a pivniței în care se păstrau cărbunii la Hotelul Howard. Acolo aranjasem să repauzeze cu demnitate generalul, până ce aveam să plecăm către *Highlands*. Mirosul în sine nu era chiar atât de discret precum fusese șoapta majordomului și mi-am scos din buzunar o batistă pe care mi-am pus-o peste gură. Era o fereastră

mică în partea de sus a peretelui prin care se revărsa o lumină slabă în pivniță. Sub această fereastră era o nișă înclinată, în care se afla un morman de cărbuni.

Sicriul generalului, pe care cădeau câteva raze de lumină care veneau de la fereastră, se afla într-o demnitate solitară, acoperit cu o bucată de pânză. Lângă sicriu se vedea o băltoacă mică. Din trupul generalului se scurgea ceva.

– *Văzut-am craniul de sub piele*, am citat, trecându-mi pe sub nas o cârpă muiată în terebentină. *Și creaturi făr' de sâni și de buze lipsite arătatu-mi-au de sub pământ guri rânjite*, am continuat eu.

– Foarte potrivite, a spus Andy Bell, privindu-mă dintr-o parte. Sunt versurile dumneavoastră?

– Nu, sunt ale unui domn care se numește Eliot, i-am răspuns. Dar așa cum spuneți, sunt foarte potrivite.

Din cauză că personalul hotelului devenise agitat, mi-am spus că era mai bine să iau măsuri, fără să mai aștept venirea lui Jamie și a lui Ian și, după ce m-am gândit puțin, l-am trimis pe curier la domnul Bell să-l întrebe dacă nu cumva îl interesa ceva de ordin medical.

– Lumina e slabă, a remarcat Bell, care se înălțase pe vârfuri pentru a putea privi în sicriu.

– Am trimis după niște felinare, i-am spus. Și după niște găleți.

– Da, a replicat Andy. Ne sunt necesare și găleți. La ce soluție v-ați gândit pentru o perioadă mai lungă? Va dura câteva zile, poate chiar săptămâni până ce îl veți putea transporta în *Highlands* în această perioadă a anului.

– Mă gândeam să etanșăm puțin sicriul. Poate cunoașteți vreun fierar care este gata să lipească bucata desprinsă.

Se desprinsese de pe sicriu o folie de plumb, probabil în timp ce acesta fusese transportat de pe vas. Reparația care trebuia făcută părea simplă, dar era nevoie de un fierar cu stomacul tare și care să nu aibă diferite superstiții legate de cadavre.

– Mmm! a mormăit gravorul scoțându-și carnețelul pentru schițe și făcând câteva desene, pentru ca apoi să-și scarpine nasul ce semăna cu un cartof cu capătul creionului său din argint.

– S-ar putea face și asta, da, a spus el în cele din urmă, dar mai există și alte posibilități.

– Da, am putea să-l fierbem până ce rămân doar oasele din el, am spus eu puțin iritată. Cu toate astea, nu aș vrea să mă gândesc la ceea ce ar spune personalul hotelului dacă aș cere cu împrumut cazanele în care se fierb rufele.

A râs auzindu-mă vorbind astfel spre groaza servitorului care tocmai cobora treptele cu două felinare.

– Nu te speria, băiețaș! i-a spus Andy Bell luându-i felinarele din mână. Aici nu-s decât vampirii.

A rânjit la servitorul care a urcat treptele câte trei și apoi s-a întors spre mine, privindu-mă pătrunzător.

– M-am gândit, a spus el în cele din urmă. L-aș putea duce la mine în prăvălie. V-aș putea scăpa de el. Iau cu mine lada asta grea. Nu cred că va voi cineva să vadă chipul decedatului după ce ajungeți cu el în locul unde urmează să-și doarmă somnul de veci, nu?

Nu m-a deranjat deloc această sugestie, dar am dat din cap.

– Lăsând deoparte posibilitatea ca amândoi să fim considerați hoți de cadavre, bietul om *este* ruda soțului meu și nu a vrut să ajungă aici.

– Ei bine, nimeni nu vrea, nu-i așa? a întrebat Bell, făcând ochii mari. Cu toate astea, nu avem ce face. *Văzut-am craniul de sub piele*, așa cum spunea foarte plastic domnul Eliot.

– Voiam să spun că nu voia să ajungă la Edinburgh, nu mă refeream la faptul că nu își dorea să ajungă într-un sicriu.

Spre norocul meu, cumpărasem de la Haugh și o sticlă mare cu alcool denaturat, pe care o adusesem în pivniță, învelită în șorțul unei servitoare.

– El a vrut să fie îngropat în America.

– Chiar așa. Ce ciudat. Mă rog, mă gândesc la două soluții. Fie să fixez bucata desprinsă, fie să umplu sicriul cu un galon[1] sau două de gin ieftin.

Văzând cum îl priveam, gravorul a simțit nevoia să adauge:

– Sau... cât credeți că veți mai zăbovi în Edinburgh?

– Am fi vrut să rămânem cel mult o săptămână, dar s-ar putea să stăm mai mult cu o zi sau două, am spus, îndesând cârpele pe care mi le dăduse majordomul.

Gravorul a dat din cap, privind rămășițele la lumina felinarelor. „Rămășițele" era un cuvânt potrivit.

– Viermii, a spus el sec. Ei pot să facă treabă bună, dar o să ia ceva timp. Aveți vreun cuțit?

---

[1] Unitate de măsură egală cu 4,54 litri în Marea Britanie, respectiv 3,18 litri în S.U.A. (n.tr.)

Am dat din cap în semn că da și am scos cuțitul din buzunar. Oricum, Jamie mi-l dăduse ca să mă folosesc de el la nevoie.

– Are viermi? am întrebat.

Am pus glonțul diform, din plumb, pe farfurioară. A căzut cu un clinchet și s-a rostogolit, pentru a se opri în cele din urmă, iar noi am privit-o în tăcere.

– Asta l-a omorât, am spus eu în cele din urmă.

Jamie și-a făcut cruce și a mormăit ceva în gaelică.

Ian a clătinat din cap, având o mină sobră, și a spus:

– Dumnezeu să-l odihnească.

Nu gustasem prea mult din ceaiul excelent și aveam un miros neplăcut undeva în gât, deși făcusem o baie virtuală în alcool și apoi o baie adevărată în cada hotelului, cu săpun și cu apă cât se putea de fierbinte.

– Deci, am spus, dregându-mi glasul. Cum s-a prezentat *Madame* Jeanne?

Jamie și-a luat ochii de la glonț și fața i s-a luminat.

– Foarte bine, a replicat el, zâmbind larg. Mi-a spus câte ceva despre felul în care stau lucrurile în Franța și câte ceva despre Percival Beauchamp.

Mi-am îndreptat puțin spatele, întrebând:

– Îl *cunoaște*?

– Îl cunoaște, desigur. Trece din când în când pe la dumneaei, dar nu pentru o afacere din cele obișnuite, sau mai bine spus, a adăugat Jamie privindu-l pe Ian, nu pentru acel gen de lucruri cu care se ocupă ea.

– E vorba de contrabandă sau de diferite aranjamente?

– Probabil despre amândouă, dar despre ultima dintre ele nu a vrut să-mi sufle o vorbă. Aduce câte ceva din Franța. Mă gândeam ca noi doi, adică Ian și cu mine, să dăm o fugă până acolo, în vreme ce generalul își vede de treabă. În cât timp crede micul Andy că o să termine cu aranjatul?

– Între trei sau patru zile și o săptămână. Depinde cât de… ăăă… activi sunt viermii.

Ian și Jamie s-au scuturat amândoi, cuprinși de fiori.

– Este același lucru care se întâmplă sub pământ, am subliniat eu. *Ni* se va întâmpla tuturor în cele din urmă.

– Așa este, a fost de acord Jamie luând o altă bucată de prăjitură cu lapte și punând pe ea multă frișcă. Da, numai că lucrurile-astea se petrec în intimitate, astfel încât să nu trebuiască să te gândești la ele.

– În general, totul se petrece în intimitate. Generalul este acoperit cu un strat serios de tărâțe. Nimeni nu va observa nimic, decât dacă va insista cu tot dinadinsul.

– Tocmai asta e, nu-i așa? a spus Ian, băgându-și un deget în borcanul cu gem. Suntem în Edinburgh. Orașul acesta are o reputație teribilă legată de faptul că dispar cadavre, pentru că toți doctorii se folosesc de ele pentru studiu. Nu ar fi fost bine să-l păzească cineva pe general, ca să ajungă întreg în *Highlands*? a adăugat el, ținând degetul în gură și uitându-se la mine cu sprâncenele ridicate.

– Ei bine, de fapt este păzit, am spus eu. Andy Bell a avut aceeași idee ca și tine și din același motiv.

Nu i-am spus că Andy și-ar fi dorit el însuși trupul generalului, nici că i-am comunicat domnului Bell ce anume i s-ar putea întâmpla dacă s-ar descoperi faptul că generalul a dispărut.

– Ai spus cumva că Andy a fost de ajutor? a întrebat Jamie cu vădită curiozitate.

– A fost. S-a descurcat destul de bine. De fapt…

Nu aș fi vrut să mă opresc asupra subiectului discuției noastre, până ce Jamie nu va fi băut vreo jumătate de litru de whisky, dar momentul părea oportun, așa că m-am hotărât să intru în amănunte:

– I-am descris diferite fenomene în timp ce lucra, mă refer la operații interesante și procedee medicale. Știi tu la ce mă refer.

Ian a mormăit ceva legat despre vampiri, dar nu l-am băgat în seamă.

– Așa, și? a întrebat Jamie, care părea a fi îngrijorat, pentru că știa că urma să spun ceva, dar nu știa ce.

– Ei bine, am replicat, trăgând aer în piept, ca să o scurtez, el mi-a sugerat să scriu o carte. O carte de medicină.

Jamie ridicase ușor din sprâncene, dar a făcut un semn din cap prin care îmi dădea de înțeles că puteam să continui.

– Mi-a propus să scriu un manual pentru oameni obișnuiți, nu pentru medici, o lucrare despre principii de igienă și nutriție, în cazul diferitelor boli, cu sfaturi de urmat în cazul în care suntem răniți sau ne dor dinții, lucruri de felul ăsta.

Jamie a rămas cu sprâncenele ridicate, dar a dat din cap aprobator, băgând în gură ultima bucățică de prăjitură cu lapte și înghițind.

– Da, mi se pare că ar fi o carte bună, a spus el în cele din urmă. Sunt sigur că tu ești omul potrivit pentru a scrie o astfel de carte. Ți-a spus și cât ar costa să tipărești și să legi o astfel de carte?

– Ah! am exclamat eu, oftând. A spus că o să facă trei sute de exemplare la un maxim de o sută cincizeci de pagini, cu coperte legate în pânză, *și* o va distribui prin prăvălia lui pentru că timp de doisprezece ani ți-a folosit tiparnița.

Jamie a făcut ochii mari și s-a înroșit la față.

– Și o să se ocupe de viermi și de pază, am adăugat repede, înainte ca Jamie să poată replica. El a pus mâna pe pahar și l-a golit, pentru ca apoi să exclame:

– Ce hoțoman! Trag nădejde că nu ai semnat nimic, nu-i așa? a întrebat el cu teamă.

Am dat din cap și am replicat:

– I-am spus că probabil o să vrei să discuți tu cu el.

– Oh! Vreau! a exclamat el, uitându-se la mâinile mele, pe care mi le pusesem în poală.

– Până acum nu ai spus niciodată că ai vrea să scrii o carte, mătușică, a spus Ian uimit.

– Nu m-am gândit niciodată la asta până acum, am replicat. Oricum, mi-ar fi fost greu să fac asta când mă aflam la Ridge.

Jamie a mormăit:

– Scump.

Apoi și-a turnat încă un pahar de Porto și s-a strâmbat în fel și chip, bând mai încet în vreme ce gândea.

– Chiar vrei să faci asta, *Sassenach*? a întrebat el.

Când am dat din cap în semn că da, Jamie a lăsat paharul din mână oftând.

– Bine, a spus el cu resemnare. O să te bucuri, însă, și de o ediție de lux, legată în piele, și cu margini aurite. Mă gândeam că vrei să iei niște exemplare cu tine în America, nu? a întrebat el, observându-mi privirea uimită.

– Oh, da, aș vrea, i-am spus.

– Ei bine, atunci… a spus el și a chemat servitoarea, sunând din clopoțel. Cere-i femeii să ia poșirca asta de-aici și să aducă niște whisky. O să toastăm pentru cartea ta și după asta, o să mă duc să stau de vorbă cu prietenul meu cel mititel.

Aveam un top de hârtie de cea mai bună calitate, șase pene de gâscă, un cuțitaș din argint cu care să le ascut și o călimară din partea hotelului, destul

de uzată, dar plină, după cum m-a asigurat majordomul, cu cea mai bună cerneală. Jamie și Ian plecaseră în Franța pentru o săptămână, pentru a verifica o serie de piste interesante pe care le aveau de la Madame Jeanne, lăsându-l pe general în grija mea și dându-mi posibilitatea de a începe cartea. Aveam tot timpul și toată liniștea care îmi erau necesare.

Am luat o foaie de hârtie imaculată și moale, am pus-o înaintea mea și am muiat pana în cerneală cu o nerăbdare pe care o simțeam în vârful degetelor.

Am închis ochii și i-am deschis. De unde să încep? „Începe cu începutul și apoi continuă până ce ajungi la sfârșit." Mi-a venit în minte acest pasaj din *Alice în Țara Minunilor* și am zâmbit. M-am gândit că acela era un sfat bun, dacă aș și ști unde era începutul. Nu prea știam.

Am învârtit puțin pana, gândindu-mă.

Poate că ar trebui să am un plan al cărții. Acesta era un lucru logic și mai puțin dificil decât să încep să scriu direct. Am coborât pana și am pus-o pe hârtie o clipă. Apoi am ridicat-o. Chiar și un plan ar fi trebuit să aibă un început, nu-i așa?

Cerneala începea să se usuce pe vârful peniței. L-am șters și eram gata să înmoi pana din nou în călimară, când mi-am dat seama că servitorea bătea încetișor la ușă.

– Doamna Fraser, este un domn jos care dorește să vă vadă, mi-a spus ea.

Din tonul plin de respect pe care îl avea fata, am dedus că nu putea fi vorba despre Andy Bell. În afară de asta, mi-ar fi spus dacă mă căuta Andy Bell, pentru că tot orașul îl cunoștea.

– O să cobor, am spus eu, ridicându-mă. Speram ca, în timpul discuției cu domnul care mă căuta, să mă pot gândi și la modul în care urma să încep cartea.

Indiferent cine ar fi fost, *era* cu adevărat un domn. Mi-am dat seama de asta din prima clipă. Mi-am dat seama, de asemenea, că era Percival Beauchamp.

– Doamnă Fraser, a spus el și fața i s-a luminat când s-a întors spre mine, pentru că mi-a auzit pașii. Servitorul dumneavoastră, *madame*.

– Domnule Beauchamp, am spus eu permițându-i să îmi ia mâna și să o ridice până în dreptul buzelor. O persoană cu adevărat stilată din epoca respectivă ar fi spus ceva de genul: *M-ați luat pe neașteptate, domnule*, folosind un ton care varia între dulcegărie și flirt. Pentru că nu eram o persoană cu adevărat stilată din epoca respectivă, am întrebat pur și simplu:

– Ce căutați *dumneavoastră* aici?

Spre deosebire de mine, domnul Beauchamp era o persoană stilată.

– Vă caut pe dumneavoastră, stimată doamnă, a replicat el și mi-a strâns mâna ușor înainte de a-i da drumul.

Mi-am înfrânat impulsul de a-mi șterge mâna imediat pe rochie și am făcut un semn discret către două fotolii așezate lângă fereastră.

– Nu e vorba că nu m-aș simți flatată, i-am spus, aranjându-mi ținuta, dar nu doreați să stați de vorbă cu soțul meu? Oh! am exclamat eu apoi, gândindu-mă că poate era vorba despre altceva. Doreați cumva să îmi cereți o consultație medicală?

A avut o mișcare a buzelor care aducea cu un zâmbet discret. Era ca și cum ceea ce tocmai spusesem ar fi fost amuzant.

Beauchamp a dat, însă, din cap, zicând:

– Soțul dumneavoastră se află în Franța sau cel puțin așa mi-a spus Jeanne Legrand. Am venit aici pentru a sta de vorbă cu dumneavoastră.

– De ce?

A ridicat sprâncenele fine, dar nu a răspuns imediat. În schimb, a ridicat un deget pentru a-i cere astfel recepționerului să aducă ceva răcoritor. Nu îmi dădeam seama dacă încerca să fie politicos sau încerca să câștige timp pentru a-și aduna gândurile. În orice caz, avea grijă să dispună de timp.

– Am o propunere pentru soțul dumneavoastră, *madame*, a spus el în cele din urmă, răspunzând la întrebarea mea. Dar dumnealui a plecat în Franța, iar eu va trebui să plec înainte ca dumnealui să se întoarcă. M-am gândit că e mai bine să stau de vorbă cu dumneavoastră decât să comunic printr-o scrisoare despre ce anume este vorba.

– Foarte bine, am spus, liniștindu-mă. Spuneți.

Am ridicat paharul cu coniac și am sorbit, privind pătrunzător prin el.

– Nu, este doar coniac, am spus. Nu este opiu.

– Pardon? a spus el, privind fără voie în paharul său, pentru a fi sigur că lucrurile stăteau așa cum îi spusesem, iar eu am râs.

– Vreau să spun, i-am explicat, că băutura este bună, dar nu destul de bună astfel încât să pot crede o istorie ca aceasta.

Nu mi-a luat în nume de rău ce i-am spus, dar a înclinat capul într-o parte, spunând:

– Puteți să-mi dați un motiv pentru care eu aș inventa o astfel de poveste?

– Nu, am recunoscut eu. Nu, dar asta nu înseamnă că nu e o poveste.

– Ceea ce v-am spus eu nu este imposibil, nu-i așa?

M-am gândit o clipă la ceea ce mi-a spus.

– *Teoretic* nu este imposibil, am spus. Cu toate acestea, povestea nu este plauzibilă.

– Ați văzut vreodată o stridie? m-a întrebat el și mi-a turnat coniac în pahar fără a-mi cere permisiunea.

– Da, de ce?

– Trebuie să recunoașteți faptul că nici stridiile nu par plauzibile, dar existența lor cu siguranță nu este imposibilă.

– Aveți dreptate, am spus eu. Cu toate acestea, faptul că Fergus ar fi moștenitorul pierdut al averii Contelui St. Germain este un lucru imposibil într-o mai mare măsură decât existența unei stridii. Mai ales dacă vă gândiți la actul necesar căsătoriei. Este vorba cumva despre un moștenitor… *legitim*? Doar vorbim despre Franța, nu-i așa?

Când am spus asta, Beauchamp a izbucnit în râs. Fața i s-a înroșit din cauza coniacului și mi-am dat seama că, în tinerețe, fusese un om atrăgător. Nici acum nu arăta foarte rău.

– Vă supărați dacă vă întreb cu ce anume vă ocupați? am spus eu cu vădită curiozitate.

Beauchamp a fost derutat de această întrebare și și-a frecat bărbia cu palma.

– Eu mă culc cu femei bogate, a spus el oarecum tulburat.

– Ei bine, sper să nu mă socotiți și pe mine o femeie bogată. Chiar dacă am ochelari cu ramă din aur, nu dispun de bani.

Omul a zâmbit și și-a ascuns chipul în spatele paharului de coniac.

– Nu sunteți bogată, dar sunteți mai interesantă decât majoritatea femeilor, a spus el în cele din urmă.

– Sunt flatată, am spus politicos.

O vreme, am tăcut și am sorbit coniac, gândindu-ne cum să continuăm discuția. Ploua, iar ropotul ploii și șoapta focului erau liniștitoare. În mod ciudat, mă simțeam bine în prezența lui, dar nu-mi puteam petrece toată ziua cu el. Trebuia să scriu o carte.

– Bine, am spus eu în cele din urmă. *De ce* mi-ați spus mie o astfel de poveste? Stați puțin, aici sunt două aspecte. Unu: de ce îmi povestiți totul

mie și nu discutați direct cu Fergus? Doi: care este interesul dumneavoastră în toată povestea asta, presupunând că ea *este* adevărată?

– Am încercat să-i spun domului Fraser, a replicat el încet. Nu a dorit să stea de vorbă cu mine.

– Oh! am exclamat amintindu-mi de ceva. Nu dumneavoastră ați încercat să-l răpiți în Carolina de Nord?

– Nu, nu am fost eu, a răspuns Beauchamp imediat, sincer. Am auzit de acea întâmplare, dar nu știu cine a încercat să comită răpirea. Este mai mult ca sigur faptul că trebuie să fie vorba despre cineva supărat de lucrările domnului Fergus.

Omul a dat din umeri, pentru ca apoi să continue:

– În ceea ce privește interesul meu… Acesta este legat de faptul că aș fi vrut să stau de vorbă cu soțul dumneavoastră. Vă spun dumneavoastră totul pentru că dânsul nu este disponibil.

– Mai exact?

A privit rapid în jur ca să se asigure că nu eram văzuți de nimeni. Nu se afla nimeni în preajmă, dar a preferat să vorbească încet.

– Eu și cei din Franța, ale căror interese le reprezint, dorim ca Revoluția din America să aibă succes.

Nu știu ce m-aș fi așteptat să-mi spună, dar în mod sigur nu asta și m-am holbat la el:

– Vă așteptați ca eu să cred că dumneavoastră sunteți un patriot american?

– Deloc, a răspuns Beauchamp. Nu mă interesează deloc politica. Eu sunt om de afaceri.

S-a uitat pătrunzător la mine, întrebând:

– Ați auzit vreodată de o companie care se numește *Hortalez et Cie*?

– Nu.

– Se ocupă cu importul și exportul și își are sediul în Spania. De fapt este vorba despre un paravan pentru că prin ea se expediază bani către americani, fără ca guvernul francez să fie implicat în nici un fel în această afacere. Prin această companie am izbutit să trimitem foarte mulți bani în America, pentru arme și muniție. *Madame* LeGrand i-a vorbit soțului dumneavoastră despre această companie, dar nu i-a spus despre ce anume era vorba de fapt. M-a lăsat pe mine să decid dacă este cazul să-i spun ce rol are compania *Hortalez*.

– Sunteți un spion francez... asta încercați să-mi spuneți? am întrebat, dând cărțile pe față.

Beauchamp s-a înclinat.

– Dar dumneavoastră nu cred că sunteți francez, i-am spus eu, privindu-l pătrunzător. Sunteți englez.

– Am fost, a replicat el, întorcând capul. Acum sunt cetățean francez.

Beauchamp a amuțit, iar eu m-am lăsat pe spătarul fotoliului privindu-l și întrebându-mă cât era adevărat din ce îmi spusese.

Mă întrebam și dacă nu cumva era vreun strămoș de-al meu, deși nu exista nici o asemănare între noi. Mâinile lui erau lungi și frumoase, ca ale mele, dar degetele aveau altă formă. Urechile? Erau oarecum mari, dar păreau delicate. Chiar nu știam cum arată urechile mele. M-am gândit, totuși, că, dacă ar fi fost mari, Jamie mi-ar fi spus-o la un moment dat.

– Ce doriți? l-am întrebat eu în cele din urmă, privindu-l în ochi.

– Spuneți-i soțului dumneavoastră ceea ce v-am spus, *madame*, a spus el cât se poate de serios. Vă rog să-i spuneți că este în interesul fiului său adoptiv, dar și în interesul Americii, să se ocupe de problema aceasta.

– Cum se poate?

A ridicat elegant din umeri, spunând:

– Contele St. Germain are suprafețe mari de teren în acele părți ale Americii care aparțin acum Marii Britanii. Partea franceză a averii sale, reclamată în prezent de o serie de persoane, este extrem de valoroasă. Dacă se dovedește că Fergus Fraser este Claudel Rakoczy – ați înțeles, desigur, că Rakoczy este numele de familie – și implicit că el este moștenitorul, ar putea finanța revoluția. Din ceea ce știu despre el, și știu destule în acest moment, cred că ar fi dispus să facă acest lucru. Dacă revoluția ar reuși, cei care au sprijinit-o vor avea influență asupra viitorului guvern.

– Și dumneavoastră ați putea renunța să vă mai culcați cu femei bogate pentru bani?

Fața lui a fost luminată de un zâmbet.

– Exact, a spus el în cele din urmă, ridicându-se și continuând cu o plecăciune:

– Mi-a făcut mare plăcere să stau de vorbă cu dumneavoastră, *madame*.

Ajunsese în dreptul ușii, când l-am strigat:

– *Monsieur* Beauchamp!

– Da? a replicat el, întorcându-se. Mi-am spus, când a făcut acest gest, că pe fața lui se citea că era un om cu umor, dar și că suferise.

– Aveți copii?

M-a privit cu uimire și mi-a răspuns:

– Cred că nu.

– Oh! Mă întrebam doar. Vă doresc o zi bună, domnule!

75

SIC TRANSIT GLORIA MUNDI

Highlands, Scoția

A fost un drum lung de la ferma din Balnain. Era început de ianuarie în Scoția și era umezeală și *foarte* frig. Nu era zăpadă și mi-aș fi dorit să fie, deoarece asta l-ar mai fi temperat pe Hugh Fraser, dar plouase zile în șir cu găleata, într-un ritm care scotea aburi din coșuri și din haine, îți vâra frigul în oase și îți dădea senzația că nu îți va mai fi cald vreodată.

Ajunsesem eu însămi la această convingere cu câteva ceasuri în urmă și singura alternativă la mersul prin noroi și prin ploaie era să mă întind la pământ și să mor și nu ajunsesem chiar atât de departe. Cel puțin nu încă.

Scârțâitul roților s-a întrerupt deodată și s-a auzit un plescăit, semn că se afundaseră din nou în noroi. Jamie a spus ceva cu totul nepotrivit pentru o înmormântare, iar Ian și-a ascuns un hohot de râs, prefăcându-se că tușește. În cele din urmă, chiar a început să tușească gros și răgușit. Părea să nu se mai oprească, iar tusea lui semăna cu lătratul unui câine mare și obosit.

Am scos sticla de whisky de sub pelerină – nu credeam că o băutură cu un conținut atât de mare de alcool ar îngheța, dar nu doream să-mi asum nici un fel de riscuri – și i-am întins-o lui Ian. A băut și a scos un geamăt, de parcă ar fi fost lovit de un camion. A mai tușit un pic și apoi mi-a întins sticla, dând din cap în semn de mulțumire. Avea nasul roșu și acesta îi curgea.

De fapt, tuturor celor din jurul meu le curgea nasul. Se poate ca unora să le fi curs nasul pentru că plângeau, dar eu credeam că celor mai mulți li se întâmpla asta din cauza frigului sau a răcelii. Bărbații s-au strâns laolaltă,

fără a face nici un fel de comentariu – ei erau obișnuiți cu astfel de situații – au luat sicriul și l-au dus pe o porțiune mai uscată a drumului, acoperită cu pietre.

– De cât timp crezi că s-a întors Simon Fraser pe meleagurile natale? l-am întrebat în șoaptă pe Jamie, când și-a reluat locul alături de mine, în cortegiul funerar.

El a dat din umeri, și-a șters nasul cu o batistă umedă și a răspuns:

– Sunt ani de zile. El nu ar fi avut nici un motiv să nu o facă, nu-i așa?

Cred că, într-adevăr, nu ar fi avut nici un motiv. În urma priveghiului, care avusese loc cu o seară înainte la fermă, un loc puțin mai mic decât Lallybroch, dar cu aceleași caracteristici constructive, am aflat mai multe lucruri despre cariera lui Simon Fraser. Din păcate, aceasta nu fusese prezentată pe ani. Dacă ar fi luptat peste tot unde s-a spus că a luptat, atunci abia dacă ar fi avut timp să se schimbe între două campanii, ca să nu mai vorbim că nu ar fi avut vreme să se întoarcă acasă, în Scoția. Proprietatea nici nu era a lui, de altfel. El a fost penultimul dintre cei nouă copii ai familiei. Soția lui, o măruntă *bainisq*, care mergea în fruntea cortegiului, sprijinindu-se de brațul cumnatului ei Hugh, nici măcar nu avea o gospodărie a ei, din câte am înțeles eu, și trăia împreună cu familia lui Hugh, neavând copii în viață sau pe aproape, care să-i poarte de grijă.

Mă întrebam dacă se bucura că l-am adus acasă. Oare nu ar fi fost mai bine să știe pur și simplu că murise în străinătate, făcându-și datoria, decât să i se aducă trupul în descompunere al soțului ei, indiferent cât de bine ar fi fost acesta „împachetat"?

Ea se arătase măcar mulțumită, dacă nu fericită, că se afla în centrul unui asemenea spectacol. Fața ei ridată s-a mai destins puțin în timpul priveghiului și acum mergea supusă ca un câine, pe urmele sicriului soțului ei.

Toate astea se întâmplaseră din cauza lui Hugh, fratele mult mai mare al lui Simon, proprietarul fermei Balnain. Era un bătrânel scund, puțin mai înalt decât micuța lui cumnată, care avea apucături romantice. În loc să-l îngroape pe Simon în cimitirul familiei, el a ținut ca fratele lui, cel mai însemnat militar din familie, să fie îngropat într-un loc care să fie mai potrivit pentru onoarea care i se cuvine.

Bainisq, cuvânt care se pronunță „bann-eeshg", înseamnă „femeie bătrână" și m-am întrebat dacă bătrânel se spune „eeshg", în timp ce priveam spatele lui Hugh. M-am gândit că nu voi pune această întrebare decât

în momentul în care aveam să ne întoarcem acasă, sperând să se întâmple până la căderea nopții.

În cele din urmă, am zărit Corrimony. După câte îmi spusese Jamie, denumirea însemna „gaura din mlaștină". Asta și era. Am văzut o cupolă joasă înălțându-se în iarbă, printre tufișuri, construită din mii și mii de pietre de râu, cele mai multe dintre ele de mărimea unui pumn sau a unui cap de om. În jurul acestei construcții cenușii, bătute de ploi, se vedea un cerc format din pietre.

L-am ciupit pe Jamie încet de mână. El m-a privit surprins, și-a dat seama la ce mă uitam și s-a încruntat.

– Auzi ceva, *Sassenach*? mi-a șoptit el.

– Doar vântul.

Vântul plânsese împreună cu procesiunea funerară, întrecându-l uneori pe omul care cânta *coronach* în fața sicriului. Acum că ajunsesem în câmp deschis, jelea mai șuierat și căpătase mai multă putere, umflând pelerinele, hainele și fustele care fluturau ca niște aripi de corb.

Mă uitam atentă la pietre, dar nu am simțit nimic în momentul în care ne-am oprit înaintea tumulului. Acesta era un mormânt provizoriu, din cele numite *clava*. Nu prea știam cum s-ar fi putut traduce termenul, dar unchiul Lamb avea multe fotografii cu asemenea morminte. Această trecere se făcea în funcție de poziția astrelor la o anumită dată. M-am uitat la cerul plumburiu și mi-am spus că nu era un moment propice în vederea orientării în funcție de astre.

– Nu am știut cine era îngropat acolo, ne spusese Hugh cu o zi înainte. În mod sigur, o persoană importantă. Trebuie să-și fi dat multă osteneală, ca să facă un astfel de tumul.

– Cu siguranță că da, a spus Jamie. Omul acela important nu mai este îngropat acolo?

– Oh, nu, ne asigurase Hugh. L-a înghițit pământul de multă vreme. Nu mai e nici urmă de oasele lui acolo și nici nu trebuie să ne temem că ar apăsa vreun blestem asupra acelui loc.

– Asta e foarte bine, am spus, fără a fi însă deloc atentă.

– Un dobitoc a deschis mormântul acela cu vreo sută de ani în urmă, așa că, dacă a fost vreun blestem, a rămas agățat de el.

Asta era cu adevărat neliniștitor și nici una dintre persoanele care stăteau în preajma locului de veci nu părea să se simtă tulburată de faptul că se afla

acolo. Poate că această stare se datora și faptului că trăiseră de atâta vreme în preajma acelui loc, încât devenise o parte din peisaj.

Au avut loc o serie de discuții de ordin tehnic. Bărbații se uitau clătinând din cap la spațiul de trecere care ducea către camera mortuară și apoi la vârful tumulului. Câteva pietre căzuseră de acolo sau fuseseră luate. Femeile s-au strâns laolaltă, așteptând. Noi ajunseserăm acolo cu o zi în urmă și eram foarte obosiți. Fusesem prezentată tuturor, dar îmi era greu să asociez numele cu chipurile. Adevărul era că fețele lor semănau între ele, erau toate trase, chinuite, palide, având o tentă de oboseală cronică, mult mai mare decât aceea pe care o implica un priveghi.

Mi-am adus aminte dintr-odată de înmormântarea doamnei Bug. A fost o înmormântare rapidă și, cu toate acestea, a fost marcată de demnitate și durere din partea celor care au însoțit-o pe ultimul drum. Mă gândeam că toți cei prezenți abia dacă îl cunoscuseră pe Simon Fraser.

Ce bine ar fi fost dacă s-ar fi respectat una dintre ultimele sale dorințe și ar fi fost lăsat pe câmpul de luptă, alături de camarazii săi. Cel ce a spus că înmormântările se făceau spre binele celor vii, a avut dreptate.

Simțul inutilității și al înfrângerii de care au fost cuprinși ofițerii după lupta de la Saratoga i-a făcut să-și dorească să facă *ceva* față de omul pe care l-au iubit și față de militarul pe care l-au respectat. Poate că și-au dorit să-l trimită pe meleagurile natale, pentru că doreau ei înșiși să ajungă acasă.

Același simț al înfrângerii și romantismul îl făcuseră pe generalul Burgoyne să insiste asupra acestui gest, impus de onoarea generalului Burgoyne. Mai era apoi și Hugh Fraser, care trăise greu după evenimentele de la Culloden, care asistase la o ascensiune neașteptată a fratelui său și nu era în stare să organizeze prea bine o înmormântare, dar era el însuși un romantic... Totul avea ca rezultat faptul că Simon Fraser fusese adus acasă, într-o casă care nu mai era a sa și la o soție care era o străină pentru el.

Și locul său de baștină nu avea să-l mai cunoască. Acest vers mi-a venit în minte când bărbații s-au hotărât să dea jos sicriul de pe roți. Mă apropiasem mai mult de sicriu, la fel ca toate celelalte femei, și stăteam între două pietre, care încercuiau tumulul și care semănau cu acelea de la Craigh na Dun. Nu aveau mai mult de un metru înălțime. În urma unui impuls de moment, am întins mâna și am atins una dintre cele.

Nu mă așteptam să se întâmple ceva și, din fericire, nu s-a întâmplat nimic. Cu toate astea, dacă aș fi dispărut, aș fi dat un strop de viață evenimentului la care asistam.

Nu s-a auzit nici un bâzâit, nici un strigăt, nu s-a simțit nimic. Era doar o simplă bucată de piatră. M-am gândit că nu exista nici un motiv pentru care *toate* pietrele ar trebui să fie porți destinate călătoriilor în timp. Este posibil ca meșterii din vechime să se fi folosit de pietre, pentru a marca locurile care prezentau importanță... Cu siguranță, astfel de morminte erau importante. M-am întrebat ce bărbați – sau, cine știe? – poate a fost vorba de femei, și-au dormit aici somnul de veci, lăsând în urmă doar ecoul oaselor lor mult mai fragile decât pietrele care le adăposteau.

Sicriul a fost pus pe pământ și – cu gemete și pufăieli – a fost dus în acel perimetru de trecere care permitea accesul la camera mortuară. Pe acest mormânt era pusă o lespede mare pe care erau sculptate semne ciudate ce semănau cu niște cupe. Această lespede fusese realizată probabil de meșterii care făcuseră construcția funerară. Patru bărbați mai solizi au luat acea lespede și au acoperit cu ea capătul de sus al construcției funerare, izolând astfel camera mortuară.

Am auzit cum se rostogoleau cu un sunet discret câteva pietre din vârful construcției. Bărbații au coborât și ne-am așezat în cerc, în jurul construcției funerare.

Nu era prezent nici un pastor. Slujba de înmormântare fusese ținută mai devreme într-o biserică simplă, din piatră, înainte de a ajunge la acel loc de înmormântare păgân. În mod evident, Hugh nu descoperise care era ritul adecvat în astfel de situații.

Tocmai când credeam că aveam să ne întoarcem pe călcâie și să pornim încet înapoi către fermă, Ian a tușit cu subînțeles și a făcut un pas înainte.

Întreaga procesiune fusese cât se poate de anostă. Nu se vedea nici un tartan colorat din cele care puteau fi observate la ceremoniile din trecut. Chiar și Ian părea cu totul șters. Era îmbrăcat într-o pelerină și avea părul acoperit cu o pălărie pleoștită. Singura excepție în nota generală de sobrietate era Ian.

Lumea îl privise cu ochi mari când apăruse în dimineața aceea și pe parcursul întregii ceremonii. Avea și de ce. Ian se răsese în cap, lăsându-și doar un fel de creastă pe mijloc, pe care o împodobise cu pene de curcan prinse într-un bănuț găurit, din argint. *Purta pelerină*, dar pe sub aceasta avea haine din piele de căprioară și își pusese amuleta în albastru și alb pe care o făcuse pentru el soția lui, Emily.

Jamie îl măsurase din cap până-n picioare când îl văzuse așa și zâmbise discret zicând:

– Tot aia e, nu-i așa? Tot or să-și dea seama cine ești.

– Oare or să-și dea seama? a întrebat Ian depărtându-se, fără să mai aștepte nici un răspuns.

Jamie avusese dreptate. Totul nu fusese decât un fel de repetiție în vederea întoarcerii la Lallybroch, pentru că acolo voiam să ajungem de îndată ce funeraliile vor fi luat sfârșit și se va fi băut whisky în semn de rămas-bun.

Faptul că Ian se îmbrăcase așa se dovedea acum util. Și-a dat jos pelerina și i-a întins-o lui Jamie. Apoi s-a îndreptat spre locul de trecere spre camera mortuară, s-a întors cu fața către cei prezenți, care îl priveau cu ochi mari. A întins brațele cu palmele în sus, și-a lăsat capul pe spate, astfel încât ploaia să-i cadă pe chip și a început să cânte ceva în graiul mohicanilor. Ian nu se pricepea să cânte și glasul îi mai juca feste, pentru că era răcit. Multe cuvinte se pierdeau, dar am auzit numele lui Simon la început. Era cântecul de moarte al generalului. Cântecul nu a durat mult, dar când Ian a terminat și și-a coborât brațele, din pieptul celor prezenți a izbucnit un oftat prelung.

Ian s-a depărtat fără a mai scoate un cuvânt și ceilalți l-au urmat. Ceremonia se terminase.

76

TRISTEȚEA VÂNTULUI

Vremea a continuat să fie cumplită, zăpada adăugându-se acum ploii, iar Hugh a insistat să rămânem măcar câteva zile, până ce se va fi înseninat cerul.

– Până să se întâmple asta, vine Ziua Sfântului Mihail, a spus Jamie zâmbind. Nu, vere. O să plecăm.

Am plecat. Am îmbrăcat toate hainele pe care le aveam și am pornit. Ne-au trebuit mai bine de două zile ca să ajungem la Lallybroch și ne-am bucurat că ne-am putut adăposti într-o construcție părăsită și că am luat caii cu noi. Nu am avut ce să punem pe foc și acoperișul era pe jumătate căzut, dar pereții din piatră ne fereau de vânt.

– Mi-e dor de câinele meu, a mormăit Ian tremurând la adăpostul pelerinei sale și și-a tras pe capul ras o pătură.

– Crezi că ți s-ar așeza pe cap? l-a întrebat Jamie, strângându-mă mai tare în brațe, în vreme ce vântul a început să bată mai cu putere, amenințând să smulgă și ceea ce mai rămăsese din acoperiș. Ar fi trebuit să aștepți și tu până în ianuarie, ca să îți razi scalpul.

– Îți convine să vorbești așa, a replicat Ian, privindu-ne de sub pătură. O ai pe mătușa Claire, care îți ține de cald.

– Ei bine, o să te însori și tu cât de curând, i-a spus Jamie. Rollo o să doarmă în pat cu voi amândoi?

– Mhm! a mormăit Ian, trăgându-și pătura peste față, în timp ce tremura de mama focului.

Tremuram și eu, deși Jamie mă încălzea cu trupul său, și aveam trei rânduri de fuste din lână și două perechi de ciorapi. Am mai fost de-a lungul vieții mele în diferite locuri cu climă rece, dar era ceva cu frigul scoțian. Te *pătrundea* pur și simplu. Deși doream să stau în preajma unui foc și îmi era dor de atmosfera de intimitate de la Lallybroch, aveam, la fel ca și Ian, emoții în timp ce ne apropiam. Ian devenise tot mai neliniștit pe măsură ce mergeam prin în *Highlands*. Mormăia, vorbind singur, învelit în pături și ascuns de întunericul adăpostului nostru.

Când ajunsesem la Edinburgh mă întrebasem dacă nu era cazul să trimitem vorbă la Lallybroch, dând de știre că sosisem.

Aflând ce gândeam, Jamie a râs.

– Crezi că putem să ajungem la zece mile de Lallybroch și să nu afle toată lumea că urmează să sosim acolo? Să nu te temi că nu se va afla, *Sassenach*, mi-a spus el. În clipa în care vom pune piciorul în *Highlands*, toată lumea, de la Loch Lomond până la Inverness, va ști că Jamie Fraser se întoarce acasă, împreună cu vrăjitoarea lui englezoaică și cu o piele-roșie.

– Vrăjitoarea englezoaică? am întrebat eu, neștiind prea bine dacă s-ar fi cuvenit să râd sau să mă supăr. Așa mi se spunea când eram la Lallybroch?

– Așa ai fost numită și în față, *Sassenach*, a replicat Jamie, doar că nu știai gaelica destul de bine ca să-ți dau seama de asta. Nu voia nimeni să te insulte, draga mea, a mai adăugat el cu tandrețe. Nici acum nu vrea nimeni să te insulte, doar că în *Highlands* oamenii dau porecle celorlalți pornind de la ceea ce li se pare lor că văd.

– Hmmm! am mormăit eu surprinsă.

– Nu prea greșesc cei care te numesc astfel, nu-i așa? a întrebat Jamie, rânjind.

– Vrei să spui cumva că eu arăt ca o vrăjitoare?

– Ei, nu prea te văd bine acum, a zis el îngustându-și privirea pentru a mă observa mai bine. S-ar putea să te văd mai bine mâine dimineață.

Nu aveam oglindă și nici nu mă gândisem să-mi cumpăr una la Edinburgh. Aveam, totuși, un pieptene. M-am gândit, cum stăteam cu capul sprijinit de bărbia lui Jamie, că în apropiere de Lallybroch, indiferent dacă ploua sau nu, urma să mă folosesc de el. Nu conta dacă ajungeam la Lallybroch arătând ca Regina Angliei sau ca o țărancă ce mergea la câmp, întoarcerea acasă a lui Ian era interesantă.

Pe de altă parte… nu știam cum aveam să fiu întâmpinată. Erau niște lucruri care trebuiau puse la punct, atât în ceea ce mă privea, cât și în ceea ce o privea pe Jenny Murray.

Fusesem prietene bune pe vremuri. Speram să fim din nou prietene bune. Ea ar fi vrut să aranjeze căsătoria între Jamie și Laoghaire MacKenzie. Avea, fără îndoială, dreptate să-și facă griji pentru el fiindcă era singur și rupt de ai săi în vremea captivității sale în Anglia. Avea tot dreptul să creadă că eu eram moartă.

M-am întrebat ce avea să facă ea când avea să mă vadă. Va crede oare că l-am părăsit înainte de luptele de la Culloden și că apoi mă răzgândisem? Nu fusese timp de explicații și reproșuri și… *existase* un moment ciudat în care, la cererea lui Jenny, Laoghaire a venit la Lallybroch, însoțită de fiicele ei, luându-ne prin surprindere atât pe mine, cât și pe Jamie.

Am simțit că îmi venea să râd când mi-am adus aminte de scena aceea. Ei bine, poate că acum vom avea timp să stăm de vorbă, de îndată ce Jenny și Ian își vor reveni din șocul faptului că fiul lor cel mic se întorcea acasă.

Mi-am dat seama că, în timp ce caii respirau greu, semn că adormiseră, și Ian sforăia, deci intrase în lumea somnului, eu nu eram singura care nu adormise și se gândea la noaptea care începea.

– Nici tu nu ai adormit, nu-i așa? i-am șoptit lui Jamie.

– Nu, mi-a răspuns el, întorcându-se și trăgându-mă mai aproape de el. Mă gândeam la cele ce s-au întâmplat când m-am întors acasă ultima dată. Mă temeam. Nu aveam nici un fel de speranță, poate că asta simte și băiatul acesta acum.

– Și tu? l-am întrebat, pipăindu-i ușor încheietura și simțindu-i oasele solide și mâna dreaptă mutilată.

Jamie a oftat, spunând:

– Nu m-am gândit. O să-mi fie bine, pentru că, de data asta, tu ești cu mine.

La un moment dat în timpul nopții, vântul s-a mai domolit și, printr-un miracol, când a răsărit soarele, cerul era senin. Era încă destul de frig, dar nu ploua. Mie mi s-a părut un semn bun.

Nimeni nu a scos nici un cuvânt când am ajuns în trecătoarea înaltă care ducea către Lallybroch și am văzut jos casa. Am avut o senzație de ușurare și abia atunci mi-am dat seama că îmi ținusem multă vreme respirația.

– Nu s-a schimbat, nu-i așa? am întrebat eu, observând că îmi ieșeau aburi din gură.

– Porumbarul are un acoperiș nou, a spus Ian. Saivanul de oi al mamei este mai mare.

Încerca să dea impresia că era nepăsător, dar în vocea lui se ghicea nerăbdarea. Și-a strunit calul și apoi a trecut înaintea noastră. Penele pe care și le pusese în smocul de păr au fluturat în vânt.

Era începutul după-amiezii și domnea liniștea. Treburile de dimineață se terminaseră, nu se trecuse încă la mulgerea animalelor și la pregătirea mesei de seară. Nu am văzut pe nimeni pe-afară. Am zărit doar niște vite mari, mițoase, de felul celor pe care le puteai întâlni în *Highlands*, care rumegau; pe coșuri ieșea fum și ferma albă avea același aer liniștit și primitor.

M-am întrebat deodată dacă Bree și Roger aveau să se întoarcă vreodată aici. Ea vorbise despre asta când era clar că trebuiau să plece și își făcuseră un plan.

– Este nelocuită, spusese ea, uitându-se la cămașa în stilul secolului XX pe care o croia. E de vânzare. Cel puțin era de vânzare când Roger a fost acolo cu câțiva… ani în urmă.

Mă privise cu un zâmbet discret. Nu se putea discuta, de fapt, despre timp.

– Mi-ar plăcea să locuiască acolo copiii. Trebuie să vedem, însă… cum se aranjează lucrurile.

După ce rostise aceste cuvinte, s-a uitat la Mandy care dormea în leagănul ei. Avea buzele vinete.

– O să fie bine, am spus cu fermitate. Totul va fi bine.

„Doamne", m-am rugat în gând, „fă în așa fel încât să fie în siguranță".

Ian coborâse de pe cal și ne aștepta cu nerăbdare. Când am descălecat, el s-a îndreptat către ușă. Sosirea noastră fusese remarcată, așa că ușa s-a deschis larg înainte ca el să o poată atinge.

Jenny a rămas înmărmurită în pragul ușii. Privirea ei a parcurs de jos în sus acel trup învești mântat în piele, cu mușchi puternici, cu mici cicatrici, capul cu creastă și pene, chipul tatuat, lipsit de expresie, cu excepția ochilor, în care se citeau atât teama, cât și speranța, mohicane sau nu.

Gura lui Jenny a tresărit o dată, de două ori și apoi s-a schimbat la față și a scos niște strigăte isterice, care s-au transformat în râs. S-a înecat și apoi a râs din nou. A râs cu atâta poftă, încât s-a văzut nevoită să intre în casă și să se așeze pe banca din hol. A continuat să râdă ținându-se de burtă, pentru ca, în cele din urmă, să se îndoaie și să geamă de atâta râs.

– Ian, a spus ea în cele din urmă, dând din cap. Oh, Doamne, băiatul meu.

Ian părea cu totul surprins.

S-a uitat la Jamie, care a ridicat din umeri zâmbind. După aceea s-a uitat din nou la mama sa.

Jenny a tras adânc aer în piept, s-a ridicat, s-a apropiat de el și l-a cuprins cu brațele, lipindu-și de el fața brăzdată de lacrimi. El a cuprins-o cu grijă, așa cum faci cu un obiect foarte fragil și foarte prețios.

– Ian, a spus ea din nou și am văzut cum umerii ei înguști s-au lăsat în jos. Oh, Ian, slavă Domnului că ai ajuns aici la timp.

Se făcuse mai mică decât o știam, mai slăbise și părul îi albise, cu toate că mai avea și fire de păr negru. Ochii ei albaștri de pisică rămăseseră aceiași și dădeau impresia că sunt făcuți să poruncească, la fel ca aceia ai fratelui ei.

– Lăsați caii, a spus ea cu hotărâre, ștergându-și ochii cu colțul șorțului. O să-i spun unuia dintre băieți să se îngrijească de ei. Poate ați înghețat și vă este foame. Lăsați-vă lucrurile și veniți în salon.

Mi-a aruncat o privire în care se citea curiozitate și încă ceva ce nu puteam distinge. Nu m-a privit însă în ochi și s-a mulțumit să-mi spună doar: „Vino", în timp ce ne conducea pe toți în salon.

În casă domnea un miros familiar, dar ciudat, un miros de fum și de mâncare gătită. Cineva tocmai făcuse pâine și mirosul de drojdie venea din bucătărie și ajungea pe hol. Pe hol era aproape la fel de frig ca și afară. Ușile tuturor camerelor erau închise, astfel încât căldura să nu se risipească.

Am simțit ospitalitatea când Jenny a deschis ușa care dădea către salon, făcându-i loc lui Ian ca să intre primul și m-a izbit un val de căldură.

– Ian, a spus Jenny pe un ton pe care nu o mai auzisem vorbind niciodată. Ian, au venit. Fiul tău a venit acasă.

Bătrânul Ian stătea într-un fotoliu mare lângă foc, cu un pled călduros peste picioare. S-a ridicat cu greu în picioare. Îi era destul de greu să-și mențină echilibrul, pentru că avea o bucată de lemn în locul unui picior pe care îl pierduse în luptă. A făcut câțiva pași spre noi.

– Ian, a spus Jamie încet și vădit surprins. Dumnezeule, Ian.

– Oh, da, a spus bătrânul Ian încet. Nu te-ai înșelat. Eu sunt.

Afecțiunii i se spunea *ftizie*. Termenul vine din greacă și se traduce prin „pierdere". Laicii vorbeau despre o „topire". Într-adevăr, bolnavii se „topeau" pur și simplu pe picioare, devorați de boală.

Văzusem cum se manifesta această boală în Anglia, în anii '30 și '40, dar și mai mult aici, în trecut. Nu am văzut-o niciodată mâncând din carnea unei persoane la care țineam și am simțit un junghi în inimă.

Ian fusese slab întotdeauna, chiar și când îi mersese bine. I se văzuseră întotdeauna oasele, așa cum se văzuseră și cele ale tânărului Ian. Acum…

– Poate că o să tușesc, dar nu am să mă rup în bucăți, l-a asigurat el pe Jamie, desprinzându-se ușor din brațele lui. Apoi s-a uitat la Ian și a închis ochii pentru a-și stăpâni lacrimile. L-a strâns tare în brațe, de parcă ar fi vrut să facă în așa fel încât fiul său să nu cadă cumva în abisul care i se deschidea înainte.

Toate oasele mi le pot număra. Mi-a venit în minte acest citat din Biblie. Chiar puteam să număr pe sub cămașa lui toate oasele, toate încheieturile, toate articulațiile în punctul de joncțiune cu coloana vertebrală.

– De câtă vreme? am întrebat în șoaptă, întorcându-mă către Jenny. De când suferă de această boală?

Femeia a clipit des și apoi a înghițit în sec.

– De ani de zile, a spus ea destul de clar. S-a întors de la Edinbrgh de la închisoare cu o tuse care nu l-a mai părăsit niciodată. De anul trecut se simte mai rău.

Am dat din cap în semn că am înțeles. Era o formă cronică. Dacă ar fi fost vorba despre o formă acută sau „galopantă", cum se spunea, ar fi murit cu luni în urmă.

Ea mi-a pus, într-un fel, întrebarea, pe care i-o pusesem și eu:

– Cât timp?

Vorbise atât de încet, încât abia dacă o auzisem.

– Nu știu, am spus și eu discret. Nu știu, dar… nu mult.

A dat din cap în semn că înțelesese. Știuse de fapt acest lucru de mult timp.

– Atunci înseamnă că și tu ai venit la timp, a spus Jenny sec.

Ian rămăsese cu ochii pe tatăl său de când intrase în încăpere. Se putea vedea pe chipul lui că era șocat, dar se stăpânea.

– Tată, a spus el croncănit, de parcă ar fi fost o cioară.

Și-a dres glasul și apoi a repetat:

– Tată.

Tânărul Ian a făcut câțiva pași către tatăl său, iar acesta din urmă s-a uitat la fiul său cu atâta bucurie, încât urmele lăsate de boală pe chipul său s-au șters.

– Oh, Ian! a exclamat bătrânul, întinzând brațele. Fiul meu!

Ne aflam în *Highlands*, împreună cu Ian și Jenny. Tocmai de aceea lucruri care ar fi fost evitate din motive de incertitudine sau delicatețe erau abordate deschis.

– S-ar putea să mor mâine, dar s-ar putea să mai trăiesc un an, a spus bătrânul Ian deschis, în timp ce toată lumea mânca pâine cu gem și bea ceai, totul fiind pregătit repede, astfel încât călătorii să mănânce ceva până la cină. Cred că mai am de trăit vreo trei luni, a continuat el. Pun pariu cinci la doi, deși nu prea știu cum o să strâng eu câștigurile care mi se cuvin.

A zâmbit larg și, dincolo de chipul supt, se vedea Ian cel de pe vremuri.

Adulții au șoptit ceva care nu era chiar de râs. Erau foarte mulți oameni strânși în salon, atrași de faptul că se adusese pâine și gem, dar și dornici să-l vadă pe fiul pierdut. Dăduseră buzna toți cei ce se aflau la Lallybroch. Tânărul Ian fusese îmbrățișat și sărutat de rudele sale, dar fusese șocat văzându-și tatăl. De aceea stătea mut și zâmbea, neștiind cum să se comporte, asaltat fiind de întrebări.

Jenny îl salvase, luându-l de mână și ducându-l în salon la tatăl său. Apoi a ieșit și a răspândit cu vorbe hotărâte mulțimea strânsă.

Tânărul Jamie, fratele mai mare al lui Ian și Jenny și nașul lui Jamie, locuia acum la Lallybroch împreună cu soția și copiii lui, așa cum se întâmpla și în cazul surorii lui, Maggie, și a celor doi copii ai săi, pentru că soțul ei era

militar. Tânărul Jamie era ocupat cu treburile fermei, dar femeile s-au strâns în jurul meu. Toți copiii s-au strâns în jurul lui Ian, privindu-l cu ochi mari și punându-i atâtea întrebări încât se acopereau unii pe alții. Începuseră să se împingă, certându-se și dorind să li se răspundă cât mai repede.

Copiii nu i-au acordat nici un fel de atenție bătrânului Ian. Ei știau deja că bunicul era pe moarte și acest lucru nu avea nici o importanță în comparație cu faptul că aveau un unchi „nou" și fascinant. O fetiță slăbuță stătea pe genunchii lui Ian și îi pipăia tatuajul. Din când în când îi băga degetele în gură când Ian zâmbea, răspunzând întrebărilor nepoților și nepoatelor.

– Ai fi putut să scrii, i-a spus Jamie lui Jenny cu o undă de reproș în glas.

– Am scris, a replicat ea, pe tonul ei caracteristic. Am scris cu un an în urmă, când a început să se topească pe picioare. Te-am rugat atunci să-l trimiți acasă pe Ian cu prima ocazie.

– Ah! a exclamat Jamie vădit nemulțumit. Cred că plecasem deja din Ridge când a sosit scrisoarea. Nu ți-am scris eu în aprilie trecut, dându-ți de știre că veneam acasă? Am trimis scrisoarea din New Bern.

– Chiar dacă ai trimis scrisoarea aceea, eu nu am primit-o niciodată. Nici nu mă miră, pentru că a intervenit blocada. Nu primim nici măcar jumătate din scrisorile care veneau pe vremuri din America. Oricum, dacă ai plecat de-acolo în martie, ai parcurs drum lung, nu?

– Da, puțin mai lung decât m-aș fi așteptat, a replicat Jamie sec. S-au petrecut tot felul de lucruri pe drum.

– Înțeleg, a replicat ea luându-i mâna dreaptă și examinându-i cicatricea. S-a uitat apoi la mine cu sprâncenele ridicate.

– S-a... a fost rănit la Saratoga, am spus eu vrând parcă să mă apăr. Am fost nevoită s-o fac.

– Ai făcut o treabă bună, a spus Jenny îndoind degetele lui Jamie și întrebându-l:

– Te doare rău?

– Mă doare când stau în frig. Altfel nu mă prea supără.

– Whisky! a exclamat ea, sărind în picioare. Ia uite, cum stați aici înghețați și eu nu m-am gândit. Robbie! Ia du-te tu și ia sticla aia specială care-i pusă pe raftul de deasupra oalelor. Un băiețel care stătuse undeva, prin preajma lui Ian, s-a uitat urât la bunica lui, care i-a răspuns cu o privire plină

de asprime. În cele din urmă, micuțul a pornit în fugă să îndeplinească cererea bunicii.

În încăpere era foarte cald, ardea focul, erau prezenți mulți oameni, care vorbeau, râdeau și transpirau; o atmosferă de-a dreptul tropicală. Însă de fiecare dată când îl priveam pe Ian simțeam că îmi îngheață inima.

Stătea sprijinit pe spătarul fotoliului și zâmbea, deși se vedea că era extenuat, pentru că umerii osoși îi căzuseră.

Am privit în altă parte și mi-am dat seama că Jenny mă privea. Ea s-a uitat imediat în altă parte, dar am zărit în ochii ei neîncrederea și îndoiala. Da, va trebui să vorbim.

Au dormit la căldură după multă vreme, cumplit de obosiți, strânși unii într-alții și mulțumiți că erau la Lallybroch. Înainte de a se trezi, Jamie a auzit vântul care se întețise în timpul nopții, tânguindu-se pe lângă casă.

Jamie s-a ridicat în capul oaselor, cu brațele în jurul genunchilor, ascultând. Venea furtuna, el simțea zăpada în vânt.

Claire era lângă el. Aproape că se încolăcise în somn. Părul ei părea o masă neagră pe perna albă. Îi asculta respirația liniștită și îi mulțumea lui Dumnezeu pentru că o avea alături. Toată după-amiaza și seara auzise tusea lui Ian și adormise cu această tuse în minte, dacă nu chiar în urechi.

Pentru că era foarte obosit, uitase pentru scurt timp că Ian era bolnav, dar dimineața și-a adus aminte de acel necaz care îl apăsa pe piept.

Claire s-a mișcat în somn și s-a întors pe spate. Dorința de a o avea era din ce în ce mai mare, întocmai ca un șuvoi de apă, care devine din ce în ce mai puternic. A ezitat totuși gândindu-se la ce pierduse și la ceea ce mai avea de pierdut Ian. Nu voia nici să o trezească pe Claire.

– Poate că mă simt așa cum te-ai simțit tu, i-a șoptit el foarte încet ca să nu o trezească. Poate că am simțit ce ai simțit și tu când ai trecut prin pietre și anume că lumea mai există încă, dar nu mai este cea pe care o cunoșteai.

El ar fi putut să jure că ea nu se trezise, dar mâna ei a ieșit de sub pătură căutând, iar el a prins-o. Claire a oftat îndelung, îmbătată de somn, și l-a tras lângă ea, pe pieptul ei cald.

– Tu ești lumea pe care o am, a șoptit ea. Apoi a început să respire altfel și l-a dus cu ea într-un loc liniștit.

77

MEMORARAE

Luaseră micul dejun în bucătărie, doar cei doi Ian. Bătrânul se sculase tușind și apoi căzuse într-un somn adânc, și Jenny nu voise să-l trezească. Pe de altă parte, Ian cel tânăr umblase toată noaptea cu fratele său și cu nepoții pe dealurile din jur. Pe drumul de întoarcere se opriseră la casa lui Kitty, iar tânărul Jamie ar fi vrut să rămână să mănânce, dar Ian nu avea liniște, voia să ajungă cât mai repede acasă, fără să spuă de ce.

Se gândea că poate voise să se întoarcă mai repede tocmai pentru asta, în timp ce se uita la tatăl său, care își punea sare peste terci și făcea acest lucru exact cum îl făcuse și cu cincisprezece ani în urmă, înainte ca el, Ian cel tânăr, să plece din Scoția. Nu se gândise la asta niciodată, dar acum, când îl vedea pe tatăl lui făcând acel gest, simțea că parcă nu ar fi plecat niciodată, parcă și-ar fi petrecut fiecare dimineață acolo, la masa aceea, privindu-și tatăl mâncând terci.

A fost cuprins de dorința bruscă de a ține minte acel moment și fiecare amănunt, de la lemnul moale al mesei pe care o simțea sub coate până la granitul tejghelei și la felul în care cădea lumina, filtrată de perdele, mușchii feței tatălui său, care mesteca o bucățică de cârnat.

Bătrânul Ian a ridicat brusc privirea, ca și când ar fi știut că fiul său se uita la el.

– Să mergem până la terenul de vânătoare? a întrebat el. Tare-aș vrea să văd dacă a fătat căprioara roșcată.

Îl surprindea puterea de care dădea dovadă tatăl său. Au mers câteva mile, vorbind despre nimic și despre toate. El știa că așa avea să se întâmple, tocmai pentru ca ei să poată spune lucrurile care trebuiau spuse, dar erau greu de spus.

S-au oprit în cele din urmă în punctul cel mai înalt al mlaștinii, de unde vedeau munții înalți și cele câteva lacuri mici care străluceau ca niște pești în lumina palidă a soarelui. Au găsit un așa-numit râu al unui sfânt, cu un mic bazin și cu o cruce, și s-au așezat puțin, ca să se odihnească.

– Într-un loc precum acesta am murit eu pentru prima dată, a spus bătrânul Ian cât se poate de calm, trecându-și mâna umedă peste fața scăldată în sudoare. Deși era foarte slab, avea o culoare sănătoasă în obraji și părea în putere. Asta îl îngrijora pe Ian, care știa că tatăl său avea să slăbească și mai mult.

– Așa? a întrebat el. Și când s-a întâmplat asta?

– Oh, în Franța, când mi-am pierdut piciorul, a explicat bătrânul Ian, privindu-și cu indiferență piciorul din lemn. Într-o clipă, m-am ridicat și am tras cu muscheta, iar în clipa următoare, zăceam pe spate, rănit. Nici măcar nu îmi dădeam seama că sunt rănit. Mă gândesc că ceva tot trebuie să simți când te lovește o ghiulea din fier, grea de vreo trei kilograme.

Bătrânul Ian i-a zâmbit larg fiului său care i-a răspuns cu un zâmbet stingherit.

– Sigur că aș simți dacă mi s-ar întâmpla așa ceva. Sunt sigur că ai simțit că ți s-a întâmplat *ceva*.

– Da, am simțit, a recunoscut bătrânul Ian. Și m-am gândit că trebuie să fi fost rănit, dar nu am simțit nici un fel de durere.

– Asta tot a fost bine, a spus tânărul Ian pe un ton încurajator.

– Am crezut că am să mor, înțelegi? a spus bătrânul Ian.

Omul se uita la fiul său, dar privirea îi trecea dincolo de el, vedea câmpul de luptă în depărtare.

– Nu mă supăra lucrul ăsta, a continuat el. Și nu eram singur.

Bătrânul s-a uitat la fiul său, a întins mâna slabă, numai piele și os, și a prins mâna tânărului Ian.

– Ian, a spus el în cele din urmă pe un ton blând. Știi tu cât de ciudat este să-ți spui numele când acel nume mai este și al altuia? Nu m-am temut atunci și nu mă tem nici acum.

Eu mă tem, și-a zis Ian, fără a putea spune ceea ce gândea.

– Povestește-mi despre câine, a spus bătrânul zâmbind.

I-a povestit tatălui său despre Rollo, despre lupta pe mare în care a crezut că Rollo murise, cum se întâmplase să ajungă la Ticonderoga și cum luaseră parte la teribilele bătălii de la Saratoga.

I-a povestit, fără a se gândi, pentru că dacă s-ar fi gândit, nu și-ar mai fi găsit cuvintele – despre Emily, Iseabail și despre cea mai abilă șopârlă din câte văzuse.

– Nu am povestit nimănui niciodată despre copilaș, a spus Ian cu timiditate.

Tatăl lui a tras adânc aer în piept, fericit.

Apoi a tușit, a scos o batistă, s-a șters și a tușit din nou, dar s-a oprit în cele din urmă. Ian a încercat să nu se uite la batistă, gândindu-se că aceasta ar fi putut fi pătată cu sânge.

– Ar trebui, a spus bătrânul Ian răgușit, pentru ca apoi să tușească și să scuipe în batistă.

– Ar trebui să-i spui mamei tale, a continuat bătrânul. Ea s-ar bucura să afle că ai un fiu, căci nu contează în ce împrejurări a venit el pe lume.

– Da, prea bine. Poate o voi face.

În acea perioadă a anului, nu reveniseră la viață insectele, dar păsările începuseră să zboară peste capetele lor, țipând alarmate.

Tânărul Ian a ascultat o vreme sunetele de acasă și apoi a continuat:

– Tată, trebuie să-ți spun un lucru trist.

Așezat lângă fântână într-o zi de început de primăvară, i-a povestit ce s-a petrecut cu doamna Bug.

Tatăl său ascultase cu atenție și gravitate, ținând capul plecat. Tânărul Ian a văzut șuvițele de păr cenușiu de pe capul tatălui său și acestea l-au liniștit, dar l-au și mișcat. *Cel puțin a avut o viață bună*, s-a gândit el. *Oare m-aș simți mai prost dacă doamna Bug ar fi fost tânără?* Și-a spus că da, s-ar simți mai prost, dar el se simțea și așa destul de neplăcut. Cu toate astea, îi era mai bine povestind cele întâmplate.

– Bineînțeles că nu a fost vina ta, a spus bătrânul, privindu-și fiul pieziș. Tu îți dai seama de asta în adâncul sufletului tău?

– Nu, a recunoscut Ian, dar încerc.

Ian cel bătrân a zâmbit auzindu-l vorbind astfel și, după aceea, a devenit din nou grav.

– Ai să te descurci. Dacă te-ai descurcat până acum, te vei descurca până la sfârșit. În ceea ce privește necazul cu Arch Bug, el trebuie să fie la fel de bătrân ca munții și, dacă e cel pe care-l știu eu, a fost zapciu de-al lui Malcom Grant.

– El e. Mă gândesc și eu că e bătrân și are să moară. Ce se întâmplă însă dacă moare și eu nu aflu că a murit? a întrebat Ian, făcând un gest care trăda frustrarea. Ce fac eu, dacă el umblă și încearcă să-i facă rău lui Ra…, aceleia care ar putea să-mi devină soție?

Se tot încurca, și bătrânul Ian a vrut să pună capăt acestei situații, apucându-și băiatul de braț și întrebându-l cu viu interes și luminat la față:

– Cine e? Povestește-mi despre ea!

Așa se face că a început să povestească despre Rachel. Era surprins de faptul că existau atâtea lucruri care puteau fi spuse despre Rachel, deși o cunoștea de numai câteva săptămâni și o sărutase doar o singură dată.

Tatăl său a oftat. Ofta tot timpul, dar de data asta, ofta de fericire.

– Ah, Ian, a spus el cât se poate de fericit. Mă bucur pentru tine, nici nu pot să-ți spun cât mă bucur. Pentru asta ne-am rugat noi, mama ta și cu mine, în toți anii ăștia. Ne-am rugat să găsești o femeie bună pe care să o iubești și împreună cu care să-ți întemeiezi o familie.

– E prea curând ca să vorbim despre o familie a mea, a subliniat tânărul Ian. Trebuie să ne gândim că ea e quaker și că, probabil, nu se va căsători cu mine. Trebuie să ne gândim că eu sunt în Scoția, iar ea e cu Armata Continentală și poate fi rănită de glonț chiar în clipa asta.

Vorbea serios și a fost oarecum supărat de faptul că tatăl lui a izbucnit în râs.

Bătrânul Ian s-a aplecat și i-a spus:

– Nu trebuie să aștepți să mor eu. Trebuie să te duci la tânăra ta femeie.

– Nu pot…

– Ba da, poți. Tânărul Jamie are Lallybroch, fetele sunt la casa lor, iar Michael – bătrânul a gemut, gândindu-se la Michael – el are să se descurce. Cel puțin așa cred. Un bărbat are nevoie de o soție, și o soție bună este cel mai mare dar pe care Dumnezeu i-l poate face unui bărbat. Mi-ar fi mai ușor să plec din lumea asta, *a bhailach*, dacă aș ști că tu ești bine.

– Foarte bine, a mormăit tânărul Ian. Poate că așa stau lucrurile, dar nu am să plec încă.

78

VECHI DATORII

Jamie a înghițit ultima lingură de terci și a tras aer în piept.

– Jenny?

– Bineînțeles că mai am, a replicat femeia luând castronul din fața lui Ian. Apoi i-a văzut expresia de pe chip și s-a oprit locului, cu ochii mijiți. Nu de asta aveai nevoie? a întrebat ea în cele din urmă.

– Nu aș putea zice că e vorba de o nevoie, dar…

Jamie s-a uitat în tavan pentru a-i evita privirea, în timp ce își lăsa sufletul în grija lui Dumnezeu. Ce știi de Laoghaire MacKenzie?

I-a aruncat o privire fugară surorii sale și a văzut că ea făcuse ochii mari.

– Laoghaire zici? a replicat ea, așezându-se și bătând cu degetele în tăblia mesei.

Jamie s-a gândit că Jenny avea mâini frumoase pentru vârsta ei; erau muncite, dar degetele ei erau încă agile.

– Nu e măritată, a replicat ea în cele din urmă. Dar cred că știi deja asta.

El a dat din cap în semn că da, știa.

– Ce vrei să știi despre ea?

– Cum trăiește și...

– Și cu cine împarte patul?

Jamie și-a privit sora cu asprime, replicând:

– Ești o femeie lipsită de măsură, Janet Murray.

– Așa? Prea bine. Du-te și întreabă pisica tot ce vrei să știi.

L-a privit cu ochii ei albaștri și a făcut gropițe în obraji. Cunoștea foarte bine acea privire și a înfruntat-o cum a putut.

– Știi? a întrebat Jamie.

– Nu, a replicat ea imediat.

Jamie a ridicat din sprâncene pentru că nu credea că sora lui îi spusese adevărul și a continuat:

– Hai, zi!

Ea a dat din cap și și-a trecut degetul pe marginea borcanului cu miere, dând deoparte stropii aurii.

– Jur pe unghiile Sfântului Fouthad, a spus Jenny în cele din urmă.

Nu mai auzise acea formulă de jurământ de pe vremea când avea zece ani și a izbucnit în râs, în ciuda situației existente.

– Atunci înseamnă că nu mai e nimic de zis, așa-i? a întrebat Jamie, sprijinindu-se pe spătarul scaunului și mimând indiferența. Jenny a pufnit, s-a ridicat repede de la masă și a început să strângă masa. Jamie a privit-o, mijindu-și ochii. El voia să știe dacă sora lui îi ascundea pur și simplu ceva, caz în care avea să se trădeze imediat, sau dacă era vorba de mai mult.

– De ce vrei să știi tu asta? a întrebat Jenny brusc, uitându-se la mormanul de vase murdare.

Această întrebare l-a făcut să devină atent.

– Eu nu am spus că *vreau* să știu, a subliniat Jamie. Dar dacă tot ai adus vorba, oricine ar deveni curios, nu?

– Desigur, a fost ea de acord.

Jenny și-a îndreptat spatele și l-a privit cu atâta atenție, încât Jamie s-a întrebat dacă nu cumva uitase să se spele în urechi.

– *Nu* știu, a spus ea în cele din urmă. Acesta-i adevărul. Am avut vești doar o singură dată despre ea și atunci ți-am scris.

Așa? Și de ce mi-ai scris? s-a întrebat Jamie, fără a scoate însă nici un cuvânt.

– Mhm! a mormăit el în cele din urmă. Și tu vrei să cred că te-ai mulțumit doar cu atât.

Și-a adus aminte aici, în vechea sa odaie de la Lallybroch, de ziua căsătoriei sale cu Laoghaire.

Își luase o cămașă nouă pentru acea ocazie specială. Nu erau bani destui decât pentru lucrurile strict necesare și uneori nici măcar pentru atât, dar Jenny îi făcuse o cămașă. Pentru aceasta, el bănuia că ea își sacrificase cele mai bune fuste. Și-a adus aminte cum s-a bărbierit, privindu-se în apă și văzând chipul unui străin care apărea pe măsură ce briciul trecea peste obraz. Se gândise că trebuia să zâmbească atunci când o va întâlni pe Laoghaire. Nu voia să o sperie și ceea ce vedea în oglinda apei era suficient pentru a-l speria *pe el*.

S-a gândit deodată să împartă patul cu ea. A lăsat deoparte amintirile legate de trupul lui Claire – se pricepea la așa ceva – și trecuseră ani de zile. Se culcase cu o femeie doar de două ori în ultimii cincisprezece ani și trecuseră cinci, șase, poate chiar șapte ani de când o făcuse ultima dată…

A avut un moment de panică și s-a gândit că poate nu era în stare s-o facă. De aceea și-a atins membrul cu băgare de seamă prin kilt, pentru a realiza că începuse să se întărească doar la gândul că avea să se culce cu o femeie.

A tras adânc aer în piept, simțind o ușurare. Nu avea de ce să se teamă de acest lucru, deci.

S-a auzit un zgomot dinspre ușă, a întors capul și a zărit-o pe Jenny stând acolo cu o expresie ce nu putea fi descifrată. Jamie a tușit și și-a luat mâna de pe penis.

– Nu trebuie s-o faci, Jamie, i-a spus Jenny privindu-l în ochi. Dacă te-ai răzgândit, trebuie să-mi spui.

Aproape că se răzgândise. Era un oarecare freamăt în el, dorința de fericire care îi lipsise atât de multă vreme. Nu era vorba numai despre fericirea lui. Nu fusese niciodată vorba doar despre el.

– Nu, spusese el imediat. Mă simt bine.

Apoi zâmbise, pentru a-i da curaj.

Coborâse apoi pentru a se întâlni cu Ian. A auzit ploaia și a luat-o drept un semn de rău augur, amintindu-și de prima zi de nuntă, când se ținuseră de mână, el și Claire, amândoi îngroziți, amândoi sângerând.

– E totul în regulă? îl întrebase Ian cu glas șoptit.

– Da, totul este în regulă, a spus el felicitându-se pentru faptul că era atât de calm.

Figura lui Jenny a apărut puțin în ușa salonului. Părea îngrijorată, dar s-a liniștit când l-a văzut.

– E totul în regulă, *mo nighean*, a asigurat-o Ian, zâmbind larg. O să-l țin eu bine, dacă-i dă cumva prin cap să dea bir cu fugiții. Ian îl ținea într-adevăr de braț. Jamie era surprins, dar nu a protestat.

– Foarte bine, du-l atunci unde trebuie, a spus sora lui sec. A venit pastorul.

Intrase împreună cu Ian și își reluase locul alături de Laoghaire în fața bătrânului părinte McCarthy. Ea îi aruncase o privire fugară și apoi se uitase în altă parte. Oare îi era teamă? Mâna ei era rece, dar nu tremura. I-a strâns ușor degetele și ea s-a întors spre el, privindu-l în față. Nu, nu se temea și nici nu strălucea ca o stea sau ca o rază de soare. În privirea ei se citeau recunoștința și încrederea.

Tocmai acea încredere îi intrase în suflet și îi dăduse senzația de stabilitate, fixând rădăcinile care îl legau de acel loc. Și el fusese recunoscător.

A întors capul când a auzit zgomot de pași și a văzut-o pe Claire venind pe hol. A zâmbit, dându-și seama că făcuse gestul fără a se gândi la nimic. S-a apropiat de el apucându-i mâna:

– A fost a ta, nu-i așa? Camera a fost a ta în vremea tinereții tale, vreau să spun.

– Da, a fost.

– Cred că asta mi-a spus și Jenny... când am venit aici pentru prima oară, vreau să zic.

Jamie a zâmbit. Acum ea vorbea cu Jenny, într-un fel. Fiecare dintre ele era atentă să nu spună prea multe sau să nu spună cumva ceva ce nu se cuvine. Și el se temea să nu spună prea multe sau să nu spună ceva ce nu se cuvenea, dar nu avea de gând să se comporte ca o femeie.

– Trebuie să mă duc să o văd pe Laoghaire, a spus el deodată. O să mă ucizi dacă fac asta?

– Îmi ceri permisiunea?

– Nu fac asta, a replicat el îndreptându-și spatele cu un sentiment ciudat. Vreau doar… Ei bine, mă gândeam că se cuvine să-ți spun.

– Foarte frumos din partea ta, a replicat ea zâmbind, dar era îngrijorată. Ai vrea… să-mi spui *de ce* vrei să te duci să o vezi?

– Nu am spus că *vreau* să o văd, a replicat Jamie cu o anume asprime în glas. Am spus că simt nevoia să o văd.

– Ar fi prea mult dacă te-aș întreba de ce simți nevoia să o vezi?

Ochii ei erau mai mari și mai galbeni ca de obicei. Stârnise în ea acea ființă care semăna cu un vultur. Nu ar fi vrut deloc să facă acest lucru, dorind brusc să se ascundă de propria nesiguranță, dar era conștient de faptul că nu putea. Nu putea nici să vorbească despre amintirea chipului lui Laoghaire în ziua cununiei lor, despre încrederea care se citea în privirea ei și despre sentimentul neplăcut că el trădase acea încredere.

– Mă poți întreba orice, *Sassenach*, și ai și făcut-o, a spus el cu asprime. Am să-ți răspund dacă am să cred că are rost.

Claire a scos un sunet care semăna cu „Hmph!", însă el a înțeles exact ce însemna acel sunet.

– Dacă vrei să știi cu cine se culcă, există probabil și căi mai puțin directe de a afla, a spus ea. Vorbise calm, dar pupilele i se măriseră.

– Nu-mi pasă cu cine se culcă ea!

– Ba îți pasă! a replicat Claire prompt.

– Ba nu!

– Minți, și cine minte fie și măcar o dată, în focul iadului are să ardă, a spus ea simțind că explodează. În schimb, Jamie a izbucnit în râs și a râs și ea, îmbujorându-se.

După câteva clipe, s-au oprit amândoi, stingheri și caraghioși pentru că au râs într-o casă în care nu mai râsese nimeni de multă vreme, dar au continuat să-și zâmbească unul altuia.

– Vino-ncoace, a spus el, întinzând mâna. Ea i-a apucat-o imediat și s-a apropiat ca să-l îmbrățișeze.

Părul ei mirosea altfel. Mirosea a plante înverzite și a proaspăt, dar altfel. Avea un miros specific pentru *Highlands*. Poate că mirosea a iarbă-neagră.

– Vrei să știi despre cine este vorba, a spus ea cu voce caldă, respirația ei răzbătând prin materialul cămășii lui. Vrei să-ți spun eu de ce?

– Da, vreau și nu vreau, a spus el, strângând-o în brațe. Știu foarte bine de ce și cred că și tu și Jenny, și orice altă femeie aflată pe o rază de cincizeci de mile crede că știe de ce. Dar nu se pune problema de ce trebuie să o văd.

Claire a făcut un pas înapoi și și-a îndepărtat buclele din ochi, ca să-l vadă mai bine. I-a privit cu atenție chipul și apoi a dat din cap, spunând:

– Ai să-i transmiți toate cele bune din partea mea, nu-i așa?

– Ei, mititico, nu m-am gândit niciodată la asta!

– Ai s-o faci? a întrebat ea sec.

Jamie a privit-o și i-a trecut degetul peste obraz, spunând:

– Nu, n-am s-o fac. Tu nu ai ținut niciodată supărarea, *Sassenach*.

– Eu nu sunt scoțiancă, a spus Claire dându-și părul pe spate. Vreau să spun că nu este o chestiune de mândrie națională.

I-a pus apoi mâna pe piept, înainte ca el să poată replica, și l-a întrebat:

– Ea nu te-a făcut niciodată să râzi, nu-i așa?

– M-a făcut să zâmbesc o dată sau de două ori, dar de râs, nu, nu m-a făcut să râd, a recunoscut Jamie.

– Ei bine, adu-ți aminte de amănuntul acesta, a spus ea plecând în foșnet de fuste.

El a zâmbit prostește și a urmat-o.

Când a ajuns la scări, ea îl aștepta.

– Mai vreau să-ți spun un lucru, a precizat Claire amenințând cu degetul.

– Care?

– Dacă afli cu cine se culcă și nu îmi spui, *să știi* că te omor.

Balriggan nu era un loc prea mare, avea puțin peste zece acri. Cu toate astea, era plăcut, cu casa mare din piatră cenușie, ascunsă în spatele dealului, și cu un lac mic, semănând cu o oglindă, mai jos de casă. În timpul Revoltei, englezii arseseră câmpurile și grajdul, dar natura își revenea mai repede decât reveneau oamenii care trăiseră pe acele meleaguri.

A trecut călare pe lângă lac, gândind că această vizită era o greșeală. Era posibil să lași în urmă locuri, oameni, amintiri, măcar pentru o vreme. Da, numai că locurile erau strâns legate de întâmplări și, dacă te întorci într-un loc în care ai trăit pe vremuri, îți aduci aminte ce ai făcut acolo și cine ai fost.

Balriggan… fusese un loc plăcut. El iubise lacul acela, în care se oglindea cerul, atât de liniștit în unele dimineți încât aveai senzația că poți să calci pe norii reflectați în luciul apei, simțindu-le aburii învăluitori. Își amintea cum era acel lac în timpul verii, când se oglindeau în el tot felul de culori dispuse în cercuri, suprafața apei fiind tulburată când și când de saltul câte unui somon.

Drumul l-a dus mai aproape și a văzut micile bălți pe fundul cărora se zăreau pietrele, locuri în care le învățase pe Joan și Marsali cum să prindă pește. Erau atât de preocupate de ceea ce făceau, încât nu le păsa de țânțari și se întorceau acasă ude până la brâu, roșii de atâtea înțepături și arse de soare, ținându-l de mână și zâmbind soarelui care apunea. A zâmbit ușor, apoi și-a întors calul ca să urce panta spre casă.

Locul arăta destul de rău, dar fusese reparat cu destulă grijă. În țarcul din spatele casei era un catâr înșeuat care păștea; casa era veche, dar părea destul de solidă. Foarte bine. Laoghaire nu-și cheltuia banii pe prostii sau pe lucruri de lux.

A pus mâna pe poartă și a simțit o tresărire. Senzația de lemn pipăit cu mâna îi era foarte familiară. A ridicat-o fără a se gândi prea bine la locul în care poarta aproape că atingea pământul. Acea tresărire a simțit-o și la nivelul gurii, amintindu-și de ultima întâlnire pe care o avusese cu Ned Gowan, avocatul lui Laoghaire. „Ce vrea blestemata asta de femeie?" întrebase el exasperat, iar Ned spusese vesel: „Capul tău în poarta ei".

Pufnind în râs, el a închis poarta cu putere, privind către casă.

A observat o mișcare. Un bărbat stătea pe bancă în fața casei și îl privea, ținând pe genunchi niște frâie rupte.

Un băiat care nu-i prea binedispus, s-a gândit Jamie privindu-l pe omul acela cu față de dihor, albeață la un ochi și gura căscată a uimire.

Jamie l-a salutat respectuos și l-a întrebat dacă stăpâna casei se afla acasă.

Omul, care privit mai îndeaproape părea să aibă în jur de treizeci de ani, a clipit des și apoi și-a întors capul ca să îl poată privi cu ochiul sănătos.

– Și cine zici că ești? a întrebat el pe un ton neplăcut.

– Fraser din Broch Tuarach, a răspuns Jamie. Era, oricum, o vizită formală. Doamna… a ezitat, neștiind cum se cuvenea să o numească pe Loaghaire. Sora lui îi spusese că ea continua să se numească „doamna Fraser", în ciuda scandalului de pe vremuri. Nu avea cum să protesteze, mai ales că el era în America, dar chiar și așa stând lucrurile, el refuza să o numească astfel chiar și față de servitorul ei.

– Du-te și cheamă-ți stăpâna, te rog, a spus el sec.

– Ce dorești de la ea? a întrebat omul, în timp ce ochiul sănătos i s-a îngustat bănuitor.

Nu se așteptase să i se opună cineva și era gata să dea un răspuns acid, dar s-a abținut. Omul știa despre el câte ceva și era bine că slujitorul lui Laoghaire avea grijă de stăpâna lui, chiar dacă nu avea maniere.

– Aș dori să stau de vorbă cu ea, dacă nu ai nimic împotrivă, a spus Jamie politicos. Crezi că te-ai putea duce să-i spui asta?

Omul a scos un mârâit, dar a lăsat deoparte frâiele și s-a ridicat în picioare. Prea târziu. Jamie observase că era cocoșat și că avea un picior mai scurt. Dacă s-ar fi scuzat, situația ar fi devenit și mai neplăcută. L-a lăsat să intre șchiopătând în casă, crezând că Laoghaire își luase un argat șchiop doar ca să-l facă să se simtă prost.

Jamie s-a scuturat, fiindu-i rușine că avusese un asemenea gând. Cum se întâmpla ca o femeie neajutorată cum era Laoghaire MacKenzie trezea în el tot ce era mai urât? Și sora lui putea face acest lucru, s-a gândit el supărat. Jenny era în stare să îl facă să vorbească urât, dar tot ea putea să-l potolească doar cu o vorbă, ca și când ar fi turnat pe el apă rece.

– *Du-te s-o vezi!* îi spusese Jenny.

– Bine, sunt aici! a spus el arțăgos.

– Văd, a replicat sec o voce. De ce?

A întors capul și a văzut-o pe Laoghaire în prag, cu mătura în mână, privindu-l cu răceală.

Jamie și-a scos pălăria și a făcut o plecăciune, spunând:

– Îți doresc și sper că ai o zi bună.

Se pare că femeia avea o zi bună, căci era îmbujorată și ochii ei albaștri erau limpezi.

Ea îl privea cu indiferență, dar cu sprâncenele ridicate.

– Am auzit că te-ai întors acasă. De ce ești aici? l-a întrebat Laoghaire.

– Ca să văd ce faci.

– Prea bine, a replicat ea ridicând și mai mult din sprâncene. Ce dorești?

În mintea lui revăzuse scena asta de o sută de ori, dar ar fi trebuit să știe că avea să depună foarte mult efort și să piardă foarte mult timp. Totul putea fi planificat, dar nu și când era vorba despre femei.

– Am venit să-ți dau de știre că îmi pare rău, a spus el direct. Am mai făcut-o și înainte, dar ai tras asupra mea. De data asta ești gata să mă asculți?

Laoghaire a coborât sprâncenele privindu-l, în timp ce continua să țină mătura în mână și să se gândească dacă putea fi folosită drept armă. În cele din urmă a dat din umeri, spunând:

– Fie cum dorești. Nu vrei să intri?

– E o zi frumoasă. Nu vrei să ne plimbăm prin grădină?

Jamie nu voia să intre în casa aceea care păstra amintiri, lacrimi și tăceri.

Ea l-a privit o vreme, apoi a încuviințat și a pornit pe cărarea care ducea spre grădină. El a observat că Laoghaire continua să țină mătura în mână, neștiind dacă să fie amuzat sau jignit.

Au trecut tăcuți prin grădina de zarzavaturi și au ajuns la poarta grădinii propriu-zise. Era o grădină în care se găseau toate cele necesare și avea o mică livadă în capăt. Printre vrejurile de fasole și straturile cu ceapă, creșteau flori. Ei îi plăcuseră întotdeauna florile. Jamie și-a adus aminte și a avut o strângere de inimă.

Laoghaire pusese mătura pe umăr ca un soldat. Mergea alături de el fără a se grăbi, dar fără a rosti nici un cuvânt.

Jamie și-a dres glasul zicând:

– Am spus că am venit să-ți cer iertare.

– Mi-ai spus, a replicat ea lovind cu piciorul un cuib de cartofi.

– Când ne-am... cununat, a spus el, încercând să-și aducă aminte discursul pe care îl pregătise... Nu ar fi trebuit să te cer. Sufletul meu era rece și nu aveam nici un drept să îți ofer un lucru mort.

Nările ei s-au umflat, dar nu l-a privit pe Jamie, ci se uita încruntată la cuibul de cartofi, de parcă ar fi suspectat că acolo s-ar fi aflat gândaci.

– Știam asta, a spus ea în cele din urmă. Eu speram... Femeia s-a întrerupt, strângând din buze și trăgând aer în piept. Am sperat că poate am să-ți fiu de ajutor. Toată lumea și-a dat seama că aveai nevoie de o femeie. Poate totuși nu aveai nevoie *de mine*, a adăugat ea cu amărăciune.

Izbit de această mărturisire, el a spus primul lucru care i-a venit în gând:

– Am crezut că tu aveai nevoie *de mine*.

Îl privea cu ochii mari și el știa că Laoghaire va plânge, dar nu a plâns.

– Aveam copii de crescut.

Glasul ei era dur și neutru, iar replica ei a fost ca o palmă peste obraz.

– Așa este, a replicat el încercând să-și păstreze cumpătul. Laoghaire vorbea deschis. Așa este, dar acum au crescut. *Și* el le găsise un rost atât lui Marsali, cât și lui Joan, dar probabil că nu se va bucura de recunoștința lor.

– Așa este, a replicat ea cu răceală. Crezi că poți să-mi spui tot felul de lucruri și să nu mai plătești, nu-i așa?

– Nu, *nu-i așa*, pentru numele lui Dumnezeu!

– Îți spun asta pentru că nu ai să izbutești, a spus ea privindu-l cu ochi mari și ignorând faptul că el răspunsese negativ. Tu m-ai făcut de râs în fața întregii parohii, Jamie Fraser. M-ai trădat și ți-ai râs de mine cu târfa ta de *Sassenach*.

– Nu am…

– Și acum te-ai întors din America, împopoțonat ca un papagal englez, a spus ea, privind supărată cămașa lui cea nouă, pe care o îmbrăcase pentru a-i arăta că o respectă. Ai venit aici să-ți arăți bogăția, la braț cu femeia ta îmbrăcată frumos. Ei bine, am să-ți spun eu… a continuat ea, luând mătura de pe umăr și lovind pământul. În ceea ce mă privește, tu nu ai înțeles nimic. Ai crezut că ai să scapi de mine dacă fugi ca un câine bătut, dar n-ai să scapi! Gândește-te bine! Asta-i tot ce pot să-ți spun! Gândește-te bine!

El și-a scos punga din buzunar și a aruncat-o în ușa magaziei din grădină. A regretat o clipă că adusese un lingou de aur și nu monede, care să zornăie.

– Da, ai dreptate în privința asta. Nu am înțeles nimic, oricât m-aș fi străduit!

– Oricât te-ai fi străduit? a izbucnit ea, ignorând pur și simplu punga aruncată. Nu te-ai străduit nici măcar o clipă, Jamie Fraser! De fapt – chipul ei s-a încordat, în timp ce femeia încerca să-și stăpânească vocea – de fapt *nu te-ai uitat* niciodată la mine. Ei bine, nu, cred că te-ai uitat o dată.

Glasul îi tremura și a privit în altă parte, cu dinții încleștați.

Apoi s-a uitat din nou la el cu ochii mari, dar neînlăcrimați.

– Ai luat bătaie odată din cauza mea, la lac. Îți amintești?

Nu și-a amintit imediat, dar apoi și-a dus mâna instinctiv la falcă și a zâmbit abia perceptibil, deși era supărat.

– Da, da, îmi aduc aminte, a replicat el în cele din urmă.

Angus Mhor nu îl bătuse atât de tare cât ar fi putut, dar coastele tot îl duruseră zile-n șir.

Laoghaire a dat din cap, privindu-l. Obrajii i se înroșiseră, dar s-a liniștit imediat.

– Am crezut că ai făcut asta pentru că mă iubeai. Am crezut asta multă vreme după ce ne-am cununat, dar m-am înșelat, nu-i așa?

Se pare că uimirea i se citea lui Jamie pe chip, pentru că Laoghaire a scos un „Mhm!" discret, ceea ce însemna că era nervoasă. O cunoștea destul de bine ca să știe acest lucru.

– Ți-a fost milă de mine, a spus ea sec. Nu mi-am dat seama atunci de asta. Ți-a fost milă de mine și la lac, nu doar mai târziu, când m-ai luat de soție. Și eu credeam că mă iubești, a spus ea rar, ca și când ar fi vorbit unei persoane care înțelegea greu ce i se spune. Când Dougal s-a ținut de capul tău să te însori cu stricata aia de *Sassenach*, am crezut că am să mor, dar m-am gândit că poate *și tu* credeai că ai să mori. Lucrurile nu au stat așa.

– Ah… nu, a replicat el simțindu-se ciudat, simțindu-se ca un prost. Nu își dăduse seama atunci ce sentimente avea ea. Pentru el, nu mai existase decât Claire, dar bineînțeles că Laoghaire crezuse că Jamie o iubea. Doar avea șaisprezece ani. Ea a crezut că se căsătorise cu Claire pentru că fusese forțat să o facă, nedându-și seama că și el își dorise acea căsătorie. Crezuse, bineînțeles, că le fusese scris în stele, lui și ei, să se iubească, doar că el nu o mai privise niciodată.

Jamie și-a trecut o palmă peste față, simțindu-se cu totul neajutorat.

– Nu mi-ai spus asta niciodată, a replicat el, luându-și mâna de pe obraz.

– La ce ar fi folosit? l-a întrebat Laoghaire.

Așa stăteau, deci, lucrurile. Ea știuse, trebuia să-și fi dat seama care era adevărul până când s-au căsătorit, dar a sperat… Incapabil să-i spună ceva important, el s-a refugiat în ceva irelevant.

– Cine a fost? a întrebat-o el în cele din urmă.

– Cine a fost cine? a întrebat ea ridicând din sprâncene a mirare.

– Băiatul. Tatăl tău a vrut să fii pedepsită pentru că nu erai la locul tău, nu-i așa? Cu cine ți-ai făcut tu de cap atunci când eu am încasat bătaia? Nu te-am întrebat niciodată.

Femeia s-a înroșit mai mult ca înainte, spunând:

– Nu m-ai întrebat, nu-i așa?

S-a lăsat o liniște apăsătoare între ei doi. Nu o întrebase atunci. Nu i-a păsat.

– Îmi pare rău, a spus Jamie în cele din urmă. Spune-mi, totuși. Cine a fost?

Atunci nu i-a păsat, dar acum era curios, chiar dacă încerca să nu se gândească la alte lucruri sau să vorbească despre ele. Ei nu se bucuraseră de un trecut așa cum și-l închipuise ea și totuși, trecutul îi lega.

Și-a strâns buzele și Jamie a crezut că Laoghaire nu avea să spună nimic, dar în cele din urmă, a spus parcă fără să vrea:

– John Robert MacLeod.

Jamie s-a încruntat, dar și-a adus aminte în cele din urmă despre cine era vorba.

– John Robert? Cel din Killiecrankie?

– Da, a răspuns Laoghaire. Chiar el.

După ce a spus „chiar el", femeia a închis gura brusc.

Nu îl cunoscuse bine, dar despre reputația de amorez a lui John Robert MacLeod se vorbise mult printre luptătorii care se aflau la lac. Era un bărbat subțirel care arăta bine și avea obrazul neted. Faptul că avea copii acasă, la Kiliecrankie, părea să nu-l intereseze deloc.

– Iisuse! a exclamat Jamie. Ai avut noroc că ți-ai păstrat virginitatea!

Femeia s-a înroșit toată și Jamie a rămas o vreme cu gura căscată, izbucnind în cele din urmă:

– Laoghaire MacKenzie! Doar nu ai fost atât de proastă să te culci cu el virgină!

– Nu am știut că era însurat! a exclamat Laoghaire bătând cu piciorul în pământ. Oricum, totul s-a întâmplat după ce tu te-ai însurat cu *Sassenach*. M-am dus la el, ca să îmi aline suferința.

– Oh, da! Și cred că ți-a alinat-o!

– Tacă-ți gura! a exclamat Laoghaire luând un vas pentru apă de pe banca de lângă magazie și aruncându-l spre el.

Nu se așteptase la asta. Claire avea obiceiul să arunce cu obiecte în el, dar Laoghaire nu făcuse niciodată așa ceva. De aceea vasul era să-l nimerească drept în cap, dar s-a ferit și a fost lovit în umăr.

Acelui vas i-au urmat și alte obiecte luate de pe bancă, precum și o ploaie de cuvinte rostite incoerent, blesteme rostite de femeie și strigăte care semănau cu șuieratul unui ceainic ce dă în clocot. O oală de lapte nu l-a nimerit, dar s-a trezit plin de lapte bătut și zer de la piept până la genunchi. El a început să râdă șocat când Laoghaire a luat o sapă din magazie și s-a îndreptat spre el. S-a ferit, speriat de-a binelea, a apucat-o de încheietură ca să lase din mână sapa grea, care a căzut cu zgomot. Femeia a scos un strigăt de parcă ar fi fost *ban-sidhe* și s-a repezit cu mâna rămasă liberă peste fața lui, aproape orbindu-l cu unghiile ei.

A prins-o și de cealaltă mână și a împins-o în peretele magaziei. Laoghaire se zbătea în brațele lui ca un șarpe.

– Îmi pare rău! a strigat el în cele din urmă, încercând să acopere gălăgia pe care o făcea femeia.

– Îmi pare rău! a continuat el. Mă auzi? Îmi pare *rău*!

Gălăgia făcută de ea îl împiedica să audă ce se petrecea în jur și a simțit cum îl lovește ceva după ureche, pentru ca apoi să vadă stele verzi înaintea ochilor.

A continuat să o țină de mâini, chiar și când s-a împiedicat. Apoi a căzut la pământ, trăgând-o pe Laoghaire după el. A ținut-o strâns ca să nu-l mai poată lovi și a clipit, încercând să vadă ceva printre lacrimi.

– Dă-i drumul, *MacIfrinn*! s-a auzit un glas și sapa s-a înfipt în pământ, lângă capul lui.

Jamie s-a rostogolit printre straturi, trăgând-o pe Laoghaire după el. A auzit din nou vâjâitul sapei, doar că de data aceasta unealta s-a înfipt în pământ, prinzându-i mânșeta cămășii și tăindu-l la mână.

S-a desprins, neținând seama că își rupea cămașa și o bucată de piele, i-a dat drumul lui Laoghaire, a sărit în picioare și s-a năpustit la sluga femeii, care ridicase sapa, cu chipul schimonosit de efort.

Mai întâi l-a lovit peste față și apoi, înainte de a-l doborî la pământ, l-a lovit în stomac. S-a așezat pur și simplu peste el și a început să-l lovească, simțind cum i se mai potolește furia. Omul gemea, scâncea și horcăia, iar Jamie dorea să-i dea un genunchi în testicule, pentru a pune capăt luptei. Și-a dat seama însă că Laoghaire țipa și îl lovea în cap.

– Lasă-l în pace! striga ea cât o ținea gura. Lasă-l în pace, pentru numele lui Dumnezeu! Nu-i face rău!

Jamie s-a oprit, gâfâind și simțind că se purtase prostește. Bătuse de fapt un infirm slăbănog, care încerca să-și apere amanta în fața unui bărbat care o atacase ca ultimul golan.

Dumnezeule, ce se întâmpla cu el?

S-a ridicat de pe bietul om, stăpânindu-și impulsul de a-și cere scuze și voind să-i întindă mâna bietului om ca să se poată ridica de la pământ.

Înainte de a putea face ceva, Laoghaire s-a așezat în genunchi lângă el și l-a ajutat să se ridice în capul oaselor, punându-i capul pe pieptul ei, fără să-i pese că omului îi curgea sânge din nas, mângâindu-l și rostindu-i numele, Joey parcă îi zicea.

Jamie a rămas în picioare, clătinându-se puțin și privind întregul spectacol. Îi curgea sânge de pe degete și brațul începuse să-i ardă în locul în care lama sapei îi luase pielea. A simțit că îi curgea ceva în ochi și când s-a șters, și-a dat seama că fruntea îi sângera. Era limpede că Joey cel cu gura căscată îl mușcase în vreme ce îl lovea. Jamie s-a strâmbat dezgustat simțind urmele dinților pe fruntea sa și a căutat o batistă cu ajutorul căreia să oprească sângerarea.

Între timp, deși era amețit, începea să priceapă ce se petrece înaintea ochilor lui. O stăpână bună trebuia să-și liniștească servitorul, dar el nu

întâlnise niciodată o femeie care să-și numească servitorul *mo chridhe*, să-l sărute pe gură cu pasiune, murdărindu-se astfel de sânge.

– Mhm! a mormăit Jamie în cele din urmă.

Laoghaire și-a întors spre el chipul plin de sânge și scăldat în lacrimi. Niciodată nu fusese mai încântătoare.

– El? a întrebat Jamie neîncrezător, privindu-l pe Joey care zăcea întins la pământ. De ce, pentru numele lui Dumnezeu?

Laoghaire l-a privit cu ochii mijiți, încordată ca o pisică pregătită să sară. L-a privit o clipă, apoi și-a îndreptat spatele, apăsând încă o dată capul lui Joey pe pieptul ei.

– Pentru că el are nevoie de mine, a răspuns ea în cele din urmă. Pentru că el are nevoie și tu, nemernicule, nu ai avut niciodată.

Și-a lăsat calul să pască pe malul lacului, s-a dezbrăcat și a intrat în apă. Cerul era încărcat și lacul era plin de nori.

Apele s-au desfăcut în două și s-a lăsat în voia lor, plutind fără să mai simtă micile răni, pentru că apa era foarte rece. Și-a băgat capul sub apă ținând ochii închiși, pentru a-și spăla rana de la cap. A simțit cum bulele pe care le făcea respirând îi gâdilau umerii.

Și-a înălțat capul și a început să înoate încet, fără a se gândi la nimic.

A stat întins pe spate și a privit cerul, plutind printre nori, cu părul despletit arătând întocmai ca niște alge. S-a stârnit ploaia și a tulburat apa în jurul lui. Apoi ploaia s-a întețit, dar stropii erau mărunți, parcă nici nu îl atingeau. Doar norii îi spălau fața și trupul, înlăturând sângele și neliniștea din ultima vreme.

Se întreba dacă avea să se mai întoarcă vreodată.

Apa i-a intrat în urechi cu un vâjâit și el s-a simțit bine, dându-și seama că, de fapt, nici nu plecase.

S-a îndreptat spre mal, tăind apa. Picăturile îi cădeau constant pe umeri, în timp ce înota. Soarele, deși apunea, continua să își arunce razele blânde peste Balriggan și peste deal.

A rămas nemișcat o clipă, stând în apă până la brâu, fără a privi în jos.

– Nu, a spus el încet, simțind cum remușcarea făcea loc regretului și apoi resemnării. Ai dreptate, nu am făcut-o niciodată. Îmi pare rău.

A ieșit din apă, a fluierat chemându-și calul, și-a tras pledul ud peste umeri și și-a întors fața către Lallybroch.

79

PEȘTERA

Am notat „plante medicinale" și m-am oprit, ca de obicei, pentru a mă gândi. Pentru că scriam cu pana, mă simțeam mai liberă în exprimare și mai zgârcită în cuvinte decât dacă aș fi scris cu pixul sau aș fi folosit mașina de scris. M-am gândit că ar fi fost cel mai bine să fac o listă cu plante și apoi să inserez fiecare plantă, așa cum îmi venea în minte, pentru ca apoi să trec pe curat, asigurându-mă că notasem totul și să nu încerc să dau o formă finală de la bun început.

Lavandă, mentă, camfor, am notat fără nici o ezitare. *Gălbenele, oțetar, degetariță, lemn-dulce*. Apoi am făcut o steluță în dreptul degetariței, pentru a-mi aduce aminte că trebuia să adaug unele indicații exacte legate de utilizarea acestei plante, deoarece orice parte a ei este otrăvitoare, dacă nu se utilizează în doze mici. M-am jucat cu pana, mușcându-mi buza pentru că eram nehotărâtă, întrebându-mă dacă trebuia să menționez acest amănunt, deoarece cartea urma să fie un ghid util pentru omul de rând, nu pentru cei care practicau medicina și aveau experiență cu preparatele de uz medical. Mă gândeam că nu trebuie să administrezi degetariță decât dacă ai experiență... Ar fi fost mai bine să nu fac această precizare. Poate că ar fi fost bine să fac un desen, dar fără a avertiza în ceea ce privește dozarea, ci să arăt că planta ar trebui administrată *numai* de către medici, excepție făcând situațiile în care cineva voia cu orice preț să pună capăt definitiv suferințelor rudei...

Am văzut o umbră pe podea în fața mea și mi-am ridicat privirea. Jamie stătea înaintea mea și mă privea ciudat.

– Ce e? l-am întrebat mirată. S-a întâmplat ceva?

– Nu, a spus el, făcând un pas spre mine, punându-și mâinile pe birou și apropiindu-și fața de a mea.

– Te-ai îndoit vreodată câtuși de puțin că am nevoie de tine? a întrebat el.

Nu a trebuit să mă gândesc nici măcar o fracțiune de secundă pentru a răspunde la această întrebare.

– Nu, i-am spus eu imediat. Din câte știu, ai avut nevoie de mine din clipa în care te-am văzut. De atunci cred că ai continuat să ai nevoie de mine. *Ce Dumnezeu* s-a întâmplat cu fruntea ta? Chestiile-astea arată ca niște dinți...

El s-a aplecat peste birou și m-a sărutat, înainte de a-mi duce ideea până la capăt.

– Mulțumesc, a spus el cu înflăcărare, apoi s-a întors pe călcâie și a ieșit din încăpere foarte binedispus.

– Ce s-a întâmplat cu unchiul Jamie? a întrebat Ian, privind prin ușa deschisă către hol, de unde se auzea un mormăit care semăna cu zumzetul unei albine. E beat?

– Nu cred, am replicat cu îndoială, lingându-mi buzele. Nu mirosea a alcool.

– Da, foarte bine, a spus Ian, ridicând din umeri și dând uitării excentricitățile unchiului său. Am fost până dincolo de Broch Mordha și domnul MacAllister a spus că mama soției lui se simte rău de aseară și se întreba dacă nu poți să treci cumva s-o vezi, dacă nu te superi.

– Nu mă supăr deloc, l-am asigurat eu, ridicându-mă. Să-mi iau geanta.

Chiar dacă era primăvară, un anotimp rece, atât cei din casă, cât și vecinii păreau să fie sănătoși. M-am rezumat la a dat sfaturi și la a oferi medicamente, unde acestea erau acceptate. Oricum, nu mai eram stăpână la Lallybroch și mulți dintre cei pe care îi cunoscusem erau morți acum.

Eu plecasem de la Lallybroch, îl părăsisem. *Îi* părăsisem.

Deși păreau a crede povestea pe care o ticluise Jamie, potrivit căreia eu crezusem că murise și fugisem în Franța, aveau sentimentul că îi trădasem. *Eu însămi* credeam că îi trădasem.

Dispăruse apropierea care existase între noi și de aceea nu mă duceam să-i văd pe oameni ca pe vremuri, ci așteptam să fiu chemată. Între timp, când *trebuia* să ies, mă plimbam singură sau cu Jamie, care trebuia și el să iasă din casă din când în când.

Într-o zi, când bătea vântul, dar era vreme bună, Jamie m-a dus mai departe decât de obicei și mi-a spus că ar putea să-mi arate peștera lui, dacă eram de acord.

– Mi-ar plăcea foarte mult, i-am spus, făcându-mi palma streașină la ochi, pentru că bătea soarele și am privit în susul pantei, întrebând:

– Acolo e?

– Da. O vezi?

Am dat din cap. În afară de stânca albă care era numită Leap o' the Cask, acea pantă semăna cu oricare alta din *Highlands*, plină de buruieni, iarbă-neagră și de pietre.

– Să mergem atunci, a spus el, punând piciorul pe un fel de treaptă invizibilă și întinzând mâna, pentru a mă ajuta să-l urmez.

A fost un urcuș anevoios. Gâfâiam și eram transpirată când a dat deoparte niște tufișuri, pentru a-mi arăta intrarea strâmtă în peșteră.

– Vreau să intru.

– Ba nu, nu vrei, a asigurat-o el. E rece și e murdar.

Ea l-a privit ciudat și a zâmbit.

– Nu mi-aș fi dat seama de asta. Cu toate astea, vreau să intru.

Nu avea nici un rost să se opună voinței ei. A ridicat din umeri și și-a dat jos haina ca să n-o murdărească, agățând-o de creanga unui scoruș-de-munte care creștea în apropierea intrării în peșteră. A pus mâinile pe pietrele de la intrarea în peșteră, dar oare acelea erau pietrele pe care pusese mereu mâna? *Dumnezeule, are importanță?* s-a întrebat și s-a ținut bine de pietre, intrând.

Era rece, așa cum se așteptase. Cel puțin nu bătea vântul și nu era un frig mușcător, dar era o umezeală care părea să treacă prin piele și să ajungă la oase.

S-a întors și și-a întins brațele, iar ea s-a sprijinit de el încercând să coboare, dar și-a pierdut echilibrul și a aterizat în brațele lui, cu hainele făcute ghem și cu părul vâlvoi. Jamie a râs și a întors-o ca să poată privi în jur, dar nu i-a dat drumul din brațe. Nu voia să renunțe la căldura trupului ei și o ținea lipită de el ca pe un scut împotriva amintirilor reci.

Ea stătea liniștită, mișcându-și numai capul, în vreme ce privea peștera de la un capăt la altul. A ridicat bărbia văzând petele negre de pe pietrele dintr-o latură a intrării.

– Acolo mi-am făcut focul, când am îndrăznit să-l fac, a spus Jamie.

Cuvintele lui sunau ciudat, estompat, și a tușit ca să-și dreagă glasul.

– Unde ai avut culcușul?

– Aici, lângă piciorul tău stâng.

– Ai dormit cu capul în direcția asta? a întrebat Claire, bătând cu piciorul în podeaua peșterii.

– Da, puteam vedea stelele, dacă cerul era senin. M-am mutat cu capul în direcția opusă când ploua.

A simțit din glasul lui că zâmbea și l-a mângâiat pe coapsă, strângând ușor.

– Speram că așa ai făcut, a spus ea cu un glas care părea estompat. Când am aflat despre Dunbonnet și despre peșteră... m-am gândit la tine... cum ai stat singur aici și speram că poți vedea stelele noaptea.

– Le-am văzut, a șoptit el, aplecându-se și sărutându-i părul. Șalul pe care și-l pusese pe cap îi căzuse și părul ei mirosea a lămâie și a iarba-mâței.

Ea a făcut *hmm* și l-a cuprins cu brațele, încălzindu-l.

– Mi se pare că am mai văzut-o cândva, a spus ea uimită, deși cred că peșterile seamănă între ele, cu excepția celor în care atârnă stalacmite de tavan sau au mamuți pictați pe pereți.

– Niciodată nu m-am priceput la decorațiuni, a spus Jamie și ea a făcut din nou *hmm*, amuzată. Cât am fost aici, tu ai fost cu mine multe nopți, *Sassenach*, tu și aia mică, *deși pe vremea aia nu știam că e fetiță*, a adăugat el încet, amintindu-și că stătuse pe piatra netedă de la intrarea în peșteră, închipuindu-și că ține în brațe o fetiță cu trupul cald. Se întâmplase uneori să își imagineze că avea pe genunchi un fiu căruia îi arăta stelele după care se putea orienta când călătorea, căruia îi explica tot ce ar fi trebui să facă la vânătoare și îi arăta ce rugăciune trebuie să rostești când ucizi pentru a mânca.

Îi spusese toate acestea mai târziu Briannei. Și lui Jem. Nu se va pierde ceea ce știa el. Oare cunoștințele lui vor fi de folos cuiva?

– Oamenii mai vânează? a întrebat el.

– Oh, da! l-a asigurat ea. În fiecare toamnă veneau la spital o mulțime de vânători. Cei mai mulți dintre ei se dovediseră a fi atât de idioți, încât să se îmbete și să se împuște unii pe alții din greșeală. Am avut odată de-a face și cu un domn ce a fost călcat în copite de un cerb despre care credea că-l omorâse.

Jamie a râs. Era uluit, dar îl și liniștea ceea ce auzea. Să vânezi beat... Jamie s-a gândit că văzuse astfel de oameni lipsiți de minte. Cel puțin era bine că bărbații mai vânau. Jem avea să vâneze.

– Sunt sigur că Roger Mac nu are să-l lase pe Jem să bea prea mult înainte de a pleca la vânătoare, chiar dacă alți băieți beau, a spus Jamie.

Ea a clătinat din cap așa cum făcea când se întreba dacă este sau nu cazul să-i spună ceva anume.

– Ce e?

– Tocmai îmi închipuiam cum ar arăta niște elevi de clasa a doua care beau whisky înainte de a porni spre școală într-o zi ploioasă, a spus Claire

pufnind în râs. Atunci copiii nu beau alcool deloc sau cel puțin nu au voie să bea. Dacă un părinte i-ar permite copilului său să bea alcool, ar fi acuzat de neglijență.

– Așa?

Lucrul ăsta părea ciudat.

Lui i se dăduse la masă bere de hamei sau bere slabă de malț de… ei bine, de când se știa pe lume. Știa că, atunci când ești răcit, este bine să iei o înghițitură de whisky, mai știa că este bine să-ți pui niște whisky în dreptul ficatului când te cuprinde frigul sau pe cap, când te doare urechea… Era adevărat că Brianna îl punea pe Jem să bea lapte, chiar dacă nu mai era mic.

A auzit un scrâșnet de pietre și, uimit, i-a dat drumul lui Claire din brațe, privind spre intrarea în peșteră, luându-și haina și apoi cuțitul, chiar înainte de a se uita cine venea.

Era o femeie înaltă, cu pelerină și șal, undeva mai jos, lângă stânca în dreptul căreia Fergus își pierduse mâna. Ea a privit în sus și l-a văzut ieșind din peșteră. I-a făcut cu mâna și a privit în jur, vrând să-l asigure că era singură. Jamie a coborât panta mai mult alunecând ca să ajungă lângă ea.

– *Feasgar math*, a salutat-o el, punându-și haina.

Era destul de tânără, probabil că avea puțin peste douăzeci de ani. Jamie nu o cunoștea sau era convins că nu o cunoaște, până ce a auzit-o vorbind.

– *Ciamar a tha thu, mo athair*, a spus ea pe un ton formal. *Ce faci, tată?*

Uluit, Jamie a clipit des. Apoi s-a aplecat pentru a o vedea mai bine.

– Joanie? a întrebat el nevenindu-i să creadă că ar fi putut fi ea. Micuța Joanie?

Pe fața ei prelungă s-a putut vedea un zâmbet discret.

– Carevasăzică mă cunoști.

– Da, te cunosc. Am venit să văd…

Jamie a întins o mână, vrând să o îmbrățișeze, dar ea a rămas la câțiva pași de el, nemișcată. Jamie a lăsat mâna în jos și și-a dres glasul, spunând încet:

– A trecut ceva vreme, fetițo. Ai crescut.

– Copiii cresc, a replicat ea sec. Soția ta e cu tine? Prima soție, vreau să spun.

– Este, a răspuns el temător, privind fata, pentru a vedea dacă era înarmată. Nu și-a dat seama dacă avea vreo armă sau nu, pentru că era îmbrăcată cu pelerina de vânt.

– Poate că o chemi aici, jos, a spus Joanie. Mi-ar plăcea să o cunosc.

Jamie se îndoia că fata ar fi dorit acest lucru. Cu toate astea, Joanie părea calmă, iar el nu îi putea refuza dorința de a o cunoaște pe Claire. Aceasta îl urmărea cu siguranță și i-a făcut un semn prin care îi cerea să i se alăture, pentru ca apoi să se întoarcă spre Joanie.

– Cum de ai ajuns tu până aici, fetiță? a întrebat-o Jamie, gândindu-se că de la Balriggan până la peșteră erau opt mile.

– Am venit la Lallybroch ca să te văd. Când ai venit la noi acasă nu eram acolo, a adăugat Joanie cu un zâmbet amuzat. Am văzut-o pe… soția ta și te-am văzut pe tine și m-am luat după voi.

Jamie i-a privit chipul și a regăsit doar câteva trăsături ale copilului de care își mai aducea aminte. Nu era foarte frumoasă, nu era nici măcar frumoasă, dar avea o anume demnitate care o făcea atrăgătoare. I-a înfruntat privirea fără să-i pese ce gândea în legătură cu ceea ce vedea. Avea nasul și ochii lui Laoghaire, dar în rest moștenise foarte puțin de la mama sa. Jamie s-a gândit că era înaltă, cu părul de culoare închisă, cu oase mari, cu sprâncene groase și fața prelungă, cu buze ce nu erau obișnuite cu zâmbetul.

A auzit-o pe Claire coborând panta și s-a întors să o ajute, stând cu ochii și pe Joanie, pentru a se asigura că nu avea să se întâmple nimic grav.

– Nu te speria, a spus fata. Nu am de gând să o împușc.

– Așa? Ei bine, asta mă bucură, a replicat Jamie încercând să își amintească dacă ea fusese în casă când Laoghaire încercase să-l împuște. Credea că nu fusese acolo, deși nu avea cum să știe cu siguranță acest lucru.

Claire l-a apucat de mână și a coborât sprințară drumul. După aceea a făcut un pas înainte și a apucat mâinile fetei într-ale sale.

– Îmi pare bine să te cunosc, a spus ea pe un ton care te făcea să crezi că vorbea sincer. Marsali mi-a spus să-ți dau asta, a continuat ea, aplecându-se și sărutând-o pe obraz.

Era pentru prima dată când Jamie o vedea pe fata lui surprinsă. Ea și-a retras mâinile și s-a frecat la nas cu un fald al pelerinei ca și când ar fi mâncat-o nasul, vrând de fapt să nu i se vadă ochii în lacrimi.

– Îți… mulțumesc, a spus ea coborând repede privirea. Tu… sora mea mi-a scris despre tine.

Fata și-a dres glasul, a clipit des și a privit-o pe Claire cu viu interes.

– Félicité arată ca tine, a spus Claire. Henri-Christian seamănă și el puțin cu tine, dar Félicité îți seamănă mult.

– Bietul copil! a murmurat Joan nemaiputând să-și stăpânească un zâmbet care i-a luminat fața.

Jamie a tușit, spunând:

– Nu vrei să vii la fermă, Joanie? Ai fi primită cu brațele deschise.

Fata a dat din cap, replicând:

– Poate mai târziu. Voiam să stau de vorbă cu tine, *mo athair*, într-un loc în care să nu ne audă nimeni. Nimeni în afară de soția ta, a adăugat fata, privind-o pe Claire. Soția ta care, fără îndoială, va avea ceva de spus.

Avea un ton oarecum sinistru, dar a adăugat:

– E vorba despre zestrea mea.

– Așa? a întrebat Jamie. Haideți măcar să nu mai stăm în bătaia vântului.

El le-a condus pe amândouă în spatele unei stânci mari. Oare fata voia să se mărite cu un om nepotrivit pentru ea și mama ei refuza să-i dea zestrea care i se cuvenea? Se întâmplase ceva cu banii? Se îndoia că era vorba despre așa ceva. Bătrânul Ned Gowan întocmise documentele, și banii se aflau în siguranță, într-o bancă din Inverness. Gândindu-se la Laoghaire, și-a dat seama că nu ar face nimic împotriva fiicelor ei.

O pală puternică de vânt a început să bată în susul cărării, ridicând fustele femeilor de parcă ar fi fost niște frunze și împroșcându-i pe toți cu praf și boabe de iarbă-neagră. S-au retras la adăpostul stâncii, zâmbind, râzând și punându-și în ordine hainele.

– Carevasăzică, a spus Jamie vrând să nu se piardă buna dispoziție, cine este bărbatul cu care dorești să te măriți?

– Iisus Hristos, a spus Joan imediat.

S-a uitat la ea cu gura căscată.

– Vrei să devii călugăriță? a întrebat Claire, ridicând din sprâncene. Chiar vrei asta?

– Vreau. Am știut de multă vreme că am vocație, dar… e… complicat.

– Cred și eu, a replicat Jamie, revenindu-și puțin din șoc. Ai vorbit cu cineva, fetițo? Cu mama ta? Cu pastorul?

Buzele lui Joan s-au prefăcut într-o linie subțire.

– Cu amândoi, a replicat ea sec.

– Și ce au spus? a întrebat Claire care, fascinată cu totul, se sprijinise cu spatele pe piatră și își dădea părul pe spate cu degetele.

Joan a pufnit scurt, răspunzând:

– Mama zice că mi-am pierdut mințile de la atâtea cărți. Și că e vina ta, fiindcă tu mi-ai deschis gustul pentru cărți, a mai adăugat ea, adresându-se lui Jamie. Ea vrea să mă mărit cu Geordie McCann, care-i bătrân, dar eu i-am spus că mai bine mor.

– Cât de bătrân e bătrânul Geordie McCann? a întrebat Claire și Joan a făcut ochii mari, răspunzând:

– Să tot aibă vreo douăzeci și cinci, dar ce-are a face?

– Eram și eu curioasă, a replicat Claire amuzată. Există și un tânăr Geordie McCann?

– Da, nepotul celui bătrân. Are trei ani, a adăugat Joan, ca să lămurească totul. Nici cu el nu vreau să mă mărit.

– Și pastorul? a intervenit Jamie, înainte ca soția lui să poată duce discuția pe un cu totul alt făgaș.

Joan a tras adânc aer în piept, părând să devină mai înaltă și mai hotărâtă.

– *Dumnealui* spune să rămân acasă și să am grijă de mama mea, care este în vârstă.

– Care are grijă de Joey, argatul care doarme cu caprele, a adăugat Jamie. Știai asta, nu?

Cu coada ochiului a observat-o pe Claire, care părea interesată de subiect și a făcut un gest discret, prin care îi dădea de înțeles că avea să-i povestească totul mai târziu.

– Nu face asta când sunt eu acasă, a spus Joan cu răceală. De fapt, *doar de asta* mai stau eu acasă. Tu crezi că mă lasă conștiința să plec știind de ce sunt ei în stare? Asta e prima dată când am ieșit din curte de trei luni încoace. Dacă nu ar fi un păcat să pui rămășag, aș fi în stare să pun la bătaie cea mai bună fustă a mea și să pun pariu că în clipa asta se țin de prostii. De-asta îmi doresc să ajungă sufletele lor în iad.

– Da, pricep, a replicat Jamie simțind ochii lui Claire în ceafă. Carevasăzică vrei să te faci călugăriță, dar pastorul zice că nu e bine, mama ta nu vrea să-ți dea zestrea și conștiința ta nu te lasă s-o faci. Așa stau lucrurile după tine?

– Așa stau, a replicat Joan, fericită că tatăl ei rezumase totul.

– Și ce-ai vrea tu să facă Jamie? a întrebat Claire, făcând un pas ca să ajungă alături de soțul ei. Ai vrea să-l ucidă pe Joey? a spus ea, aruncându-i lui Jamie o privire fugară cu ochii ei galbeni, ca de pisică.

Jamie a privit-o sumbru și Claire a rânjit.

– Bineînțeles că nu! a exclamat Joan, încruntând din sprâncene. Aș vrea ca ei doi să se căsătorească, astfel încât să nu facă un păcat de moarte ori de câte ori nu sunt atentă, iar *pastorul* să nu-mi mai spună că eu trebuie să rămân acasă, câtă vreme mama ar avea un soț care să se îngrijească de ea.

Jamie și-a frecat nasul cu degetul, întrebându-se cum urma să lămurească doi adulți că trebuie să se căsătorească. Să folosească forța? Să îi amenințe? Putea să o facă, dar… ei bine, începea să-i placă…

– El *vrea* să se însoare cu ea? a întrebat Claire, surprinzându-l.

El nu se gândise să întrebe asta.

– Da, vrea, a replicat Joan cu vădită dezaprobare. Îmi spune tot timpul cât de mult o *iubeeește*, a adăugat ea dându-și ochii peste cap. Nu spun că nu se cuvine să o iubească, a ținut ea să sublinieze, văzând expresia feței lui Jamie. Dar nu trebuie să-mi spună *mie* lucrul acesta, nu-i așa?

– Ah… așa e, a replicat Jamie, simțind că amețise.

Vântul bătea pe lângă stâncă și plânsul lui îl făcea să-l doară urechile și se simțea așa cum se simțise în peșteră, unde ascultase săptămâni în șir în singurătate doar glasul vântului, căci glas omenesc nu îi fusese dat să audă. A scuturat din cap, străduindu-se să se concentreze asupra chipului lui Joan, să audă glasul ei dincolo de plânsetul vântului.

– Cred că ea este de acord, a spus Joan, încruntându-se. Cred, deși nu vorbește cu mine despre asta, slavă Domnului. Îi place de el. Îi alege fiecare îmbucătură și face tot soiul de lucruri dintr-astea.

– Ei bine, a replicat Jamie, dându-și deoparte o șuviță de păr care îi intrase în gură. De ce nu se căsătoresc?

– Din cauza ta, a spus Claire sec. Și cred că, în punctul acesta, trebuie să intru eu în scenă, nu-i așa?

– Din cauza…

– Din cauza înțelegerii pe care ai făcut-o cu Laoghaire când m-am… întors. Claire se uita cu atenție la Joan, dar s-a apropiat de Jamie și i-a atins ușor mâna fără a-l privi. Tu ai spus că o ajuți și faci în așa fel încât Joan și Marsali să aibă zestre, dar înțelegerea cădea dacă ea se căsătorea din nou. Asta este, nu-i așa?

Întrebarea aceasta i-a fost pusă lui Joan și fata a dat din cap în semn că da.

– Este cu putință să se descurce amândoi, a spus fata. El face ce poate, dar… l-ai văzut. Dacă nu i-ai mai da bani, ea ar fi nevoită să vândă

Balriggan ca să trăiască... dar i s-ar rupe inima, a adăugat ea lăsând ochii în pământ.

Jamie a simțit cum o durere ciudată pune stăpânire pe inima lui. Cândva, în primele săptămâni ale căsătoriei lor, când el săpa straturi noi în grădină, Laoghaire îi adusese o cană cu bere rece, rămăsese lângă el cât o băuse și îi mulțumise pentru că săpase. El se amuzase și izbucnise în râs, întrebând-o de ce simțise nevoia să-i mulțumească pentru că săpase.

– Pentru că tu ai grijă de locul acesta al meu, replicase ea simplu. Locul meu, pe care nu încerci să mi-l iei.

Apoi îi luase cana goală și se dusese în casă.

Se mai întâmplase o dată, când stătea în pat – a simțit cum roșește, când s-a gândit la lucrul acela – cu Claire alături, a întrebat-o de ce îi plăcea atât de mult Balriggan. Nu era un loc care să-i fi aparținut familiei, nu era până la urmă un loc atrăgător din nici un punct de vedere. Își trăsese pătura până la bărbie și îi spusese că era primul loc în care se simțea în siguranță. Nu îi spusese mai mult și se întorsese pe-o parte, prefăcându-se că doarme.

– E gata mai curând să-l piardă pe Joey decât să piardă Balriggan, i-a spus Joan lui Claire. Numai că nu vrea să renunțe nici *la el*. Vezi deci că e complicat, nu-i așa?

– Da, este, a replicat Claire înțelegătoare, în vreme ce îi arunca lui Jamie o privire prin care îi dădea de înțeles că aceea era problema *lui*.

El s-a gândit exasperat că, într-adevăr, era problema lui.

– O să... fac ceva, a spus el, fără a avea nici cea mai vagă idee ce avea să facă. Putea oare să nu facă nimic? Dumnezeu avea să-l lovească din senin, pentru că din cauza lui Joan nu putea să își urmeze calea, asta dacă nu avea să-l distrugă simțul vinovăției.

– Oh, tată, *mulțumesc*!

Chipul lui Joan a fost luminat deodată de un zâmbet și s-a aruncat în brațele lui. Abia dacă a avut vreme să o prindă. Era o tânără bine făcută. Deodată, Jamie a simțit că acea durere ciudată a dispărut și și-a dat seama că fiica lui a umplut un gol în inima lui, despre care nici nu știa că există.

Vântul continua să bată, trecând pe lângă adăpostul lor, și lui Claire probabil că-i intrase praf în ochi deoarece lăcrima când l-a privit, zâmbind.

– Ar mai fi ceva, a spus el, când Joan s-a desprins din brațele lui, făcând un pas înapoi.

– Orice, a spus ea cu înflăcărare.

– O să te rogi pentru mine, da? O să te rogi pentru mine când o să fii călugăriță?

– În fiecare zi, l-a asigurat ea. Și de două ori duminica.

Soarele se pregătea să apună, dar încă mai era vreme pentru cină. M-am gândit că ar trebui să dau și eu o mână de ajutor la pregătirea mesei. Trebuia pregătită multă mâncare, pentru că mesenii erau numeroși și Lallybroch nu își mai putea permite luxul unui bucătar. În timp ce Jenny avea grijă de Ian, Maggie și fiicele ei tinere și cele două slujnice aveau să se descurce. Nu aș fi făcut altceva decât să le încurc. Cel puțin așa m-am gândit, știind prea bine că mereu se găsea ceva de lucru pentru cineva dispus să dea o mână de ajutor.

Am coborât dealul plin de pietre, mergând în spatele lui Jamie și nu am spus nimic când el s-a abătut de la cărarea care ducea spre Lallybroch. Ne-am îndreptat spre micul lac și eram foarte fericită că se întâmpla asta.

– Poate că eu am vreo legătură cu cărțile, nu-i așa? a spus Jamie după un timp. Vreau să spun că le-am citit fetițelor câteodată, seara. Ele stăteau în stânga și în dreapta mea și își sprijineau căpșoarele pe mine, iar eu…

S-a întrerupt și s-a uitat la mine, gândindu-se că poate mă supărasem pentru că el se simțise bine în casa lui Laoghaire. Am zâmbit și l-am apucat de braț.

– Sunt sigură că le plăcea. Cu toate acestea, mă îndoiesc că i-ai citit lui Joan ceva care a făcut-o să-și dorească să devină călugăriță.

– Da, mă rog, a replicat el cu îndoială. Le-am citit din *Viețile Sfinților*. Ah, da, le-am citit și din *Cartea Martirilor* de Fox. În cartea aceea era vorba despre protestanți, iar Laoghaire zicea că protestanții nu pot fi martiri, pentru că sunt niște eretici, iar eu spuneam că faptul că ești eretic nu te poate împiedica să fii martir.

Jamie a zâmbit larg și apoi a continuat:

– Cred că asta a fost singura discuție mai serioasă pe care am avut-o.

– Biata Laoghaire! am spus. Dar să o lăsăm pe ea. Ce crezi despre impasul în care se găsește Joan?

Jamie a dat din cap cu oarecare îndoială, spunând:

– Ei bine, poate reușesc să o mituiesc pe Laoghaire să se mărite cu bietul olog, dar cred că mi-ar trebui o grămadă de bani, pentru că ea oricum vrea mai mult decât îi dau eu. Nu mai avem atât de mult aur, așa că ar trebui

să aștepte până ce ajungem din nou la Ridge și facem rost de altul. Nu suport gândul că Joan va mai rămâne un an acasă și va sta cu ochii pe ăștia doi, care sunt în călduri.

– Care sunt în călduri? I-ai văzut tu făcând ceva?

– Nu, a replicat Jamie. Am văzut în schimb că se simt atrași unul de celălalt. Hai să mergem pe mal. Am văzut ieri un cuib de culici.

Vântul se potolise, iar soarele era strălucitor și călduros deocamdată. Am văzut nori la orizont și nu aveam nici o îndoială că seara avea să plouă din nou, dar deocamdată ne puteam bucura de o zi minunată de primăvară. Conform unei înțelegeri nerostite, am lăsat deoparte toate problemele și am vorbit despre nimicuri, bucurându-ne unul de celălalt, până am găsit o moviliță acoperită cu iarbă, unde ne-am bucurat de soare.

Se părea că, din când în când, Jamie se gândea la Laoghaire. Nu-l puteam împiedica, iar comparațiile pe care le făcea erau în avantajul meu.

– Dacă ea ar fi fost prima pentru mine, a spus el la un moment dat, cred că aș fi avut o cu totul altă părere despre femei.

– Ei bine, nu poți defini o femeie gândindu-te cum sunt mai multe sau cum este una dintre ele, am obiectat eu. Am cunoscut bărbați care, ei bine…

– Bărbați? Oare Frank nu a fost primul bărbat din viața ta? m-a întrebat el surprins.

Mi-am pus o mână sub cap și m-am uitat la el.

– Ar conta dacă nu ar fi fost?

– Ei bine…

Jamie a fost surprins de replica mea, a căutat un răspuns și a spus în cele din urmă:

– Ei bine…

S-a oprit din nou, trecându-și un deget peste nas, pentru ca apoi să spună:

– Nu știu.

Nici eu nu știam. Pe de-o parte, mă simțeam bine văzându-l șocat. Îmi dădeam seama, gândind retrospectiv, că, la un moment, dat fusesem destul de zburdalnică. Pe de altă parte…

– Vrei să renunți la tot felul de întrebări spinoase?

– Tu ai fost prima *pentru mine*, a spus el cu asprime în glas.

– Asta mi-ai mai spus, am replicat, bucurându-mă să-l văd cum roșește ca soarele la apus.

– Ei bine, păreai destul de bine informat pentru un așa-zis virgin și… aveai foarte multă imaginație.

– Pentru numele lui Dumnezeu, *Sassenach*, am crescut la o fermă. Poți să vezi de toate la o fermă.

M-a privit din cap până-n picioare, zăbovind cu privirea în anumite puncte de interes pentru el.

– În ceea ce privește imaginația mea, a continuat el, Dumnezeule mare, mi-am petrecut luni de zile… ani imaginându-mi tot felul de lucruri!

Avea în ochi o anumită lumină și am fost convinsă că nu încetase niciodată să-și imagineze anumite lucruri.

– La ce te gândești? l-am întrebat intrigată.

– Mă gândeam că apa din lac e un pic cam rece, dar nu o să-mi micșoreze membrul atât de mult încât să mă lipsească de acea căldură pe care o simt atunci când intru în tine. Bineînțeles că nu aș avea nici o problemă dacă am face-o în apă, a adăugat el uitându-se la mine ca și când și-ar fi calculat efortul pe care îl avea de făcut pentru a mă trage în lac. Aș putea să te bag în apă de câteva ori și apoi să te aduc pe mal. Doamne, Dumnezeule, ce frumos arată fundul tău sub pânza udă, care devine transparentă și pot să-ți văd fesele, care arată ca niște pepeni…

– Îmi retrag cuvintele. Nu vreau să știu la ce te gândești!

– Tu ai întrebat, mi-a atrase el atenția. Și pot să văd și linia dulce dintre fesele tale. Dacă te prind sub mine, nu mai ai cum să te miști. Vrei să fii sub mine sau vrei să stai în genunchi și să te iau pe la spate? Pot să te țin bine și așa, și așa…

– Nu intru în lac pentru dorințele tale perverse.

– Foarte bine, a spus el, rânjind.

S-a întins și m-a cuprins cu mâna, spunând:

– Mi-aș putea îndeplini dorințele chiar aici, unde e cald.

80

OENOMANȚIE

Lallybroch era o fermă în care viața palpita. Lucrurile nu pot sta pe loc prea multă vreme, nici măcar pentru doliu. Așa se explică faptul că eu eram singură în partea din față a casei, când ușa s-a deschis în cursul după-amiezii.

Am auzit sunetul și am scos capul pe ușa biroului lui Ian, ca să văd cine venise. Un tânăr ciudat stătea în hol, privind în jur. Mi-a auzit pașii și a întors capul, privindu-mă cu vădită curiozitate.

– Cine *ești*? am întrebat amândoi deodată și am râs.

– Eu sunt Michael, a spus el încet, cu o urmă de accent francez. Dumneata trebuie să fii femeia cea fermecată a unchiului Jamie.

Mă examina cu interes și de aceea am simțit că pot face același lucru.

– Așa m-au numit cei de-aici? l-am întrebat, măsurându-l din priviri.

Era un bărbat subțire, nici solid ca tânărul Jamie, nici înalt ca tânărul Ian. Michael era fratele geamăn al lui Janet, dar nu-i semăna deloc. Acesta era băiatul care plecase în Franța pentru a se ocupa de afacerea cu vinuri, devenind partenerul lui Jared Fraser în firma *Fraser et Cie.* După ce și-a dat jos pelerina, mi-am dat seama că era îmbrăcat după ultima modă, deși costumul lui era sobru la colorit, cât și croială. De asemenea avea o banderolă din crep pe braț.

– Așa sau Vrăjitoarea, a replicat Michael cu un zâmbet discret. Depinde cine vorbea, mama sau tata.

– Carevasăzică așa stau lucrurile, am replicat eu cu o undă de asprime, fără a-mi putea stăpâni un zâmbet.

M-am gândit că bărbatul de dinaintea mea trebuia să fie destul de tânăr, să fi avut puțin peste treizeci de ani.

– Îmi pare rău pentru... pierderea dumitale, i-am spus uitându-mă la banderola din crep pe care o purta pe braț. Pot să întreb...

– Soția mea, a replicat el simplu. A murit acum două săptămâni. Altfel veneam mai curând.

Am fost surprinsă de această afirmație.

– Oh..., înțeleg, am reușit să spun. Dar părinții, frații și surorile dumitale nu știu asta încă?

A dat din cap și a făcut un pas spre mine. Lumina care venea din partea de sus a ușii i-a căzut pe față și am văzut cearcănele mari și semnele unei oboseli cumplite, singura alinare când pierdem pe cineva.

– Îmi pare foarte rău, i-am spus și l-am îmbrățișat. M-a îmbrățișat și el, și trupurile noastre s-au atins o clipă. I-am simțit amorțeala, acea luptă dintre conștientizare și negare. El știa ce se întâmplase, dar nu simțea ce se petrece. Încă nu putea simți acest lucru.

– Vai de mine, am spus eu, făcând un pas înapoi după ce îl îmbrățișasem. I-am atins ușor obrazul, iar el m-a privit cu ochi mari, clipind:

– Să fiu al naibii, a spus el încet. Aveau dreptate.

Sus s-a deschis și s-a închis o ușă. Am auzit pași pe scări și, o clipă mai târziu, Lallybroch s-a trezit la viață, luând cunoștință de faptul că ultimul copil se întorsese acasă.

Mulțimea de femei ne-a dus val-vârtej în bucătărie, în timp ce bărbații au apărut câte unul, câte doi ca să-l îmbrățișeze pe Michael sau să-l bată pe umăr.

Au existat manifestări de simpatie, i-au pus aceleași întrebări și a dat aceleași răspunsuri în mai multe rânduri. Cum murise soția lui Michael, Lillie? Murise din cauza gripei, la fel ca și bunica ei. Nu, nu o luase de la ea. Tatăl ei îi transmite toate cele bune tatălui lui Michael și se roagă pentru sănătatea lui. În cele din urmă, au început pregătirile pentru spălat, cină, pentru ca toți copiii să meargă la culcare, și Michael a reușit să iasă din grupul bărbaților. Am ieșit și eu din bucătărie ca să-mi iau șalul din bibliotecă și l-am văzut în capul scărilor. Vorbea încet cu Jenny. Ea i-a pus mâna pe obraz, exact așa cum făcusem și eu, și i-a spus ceva în șoaptă. El a zâmbit discret, a dat din cap și a ridicat din umeri. Apoi a urcat singur pentru a-l vedea pe Ian, care se simțea atât de rău încât nu putea coborî la cină.

Dintre membrii familiei Murray, doar Michael moștenise acea genă datorită căreia avea părul roșu, și acum părea un cărbune încins printre rudele sale. Moștenise de la tatăl său ochii căprui, blânzi. „Asta-i foarte bine", mi-a spus Jenny între patru ochi. „Altfel tatăl lui ar zice că am umblat aiurea, pentru că, Dumnezeu știe de ce, el nu seamănă cu nimeni altcineva din familie."

I-am povestit ce-mi spusese Jenny și Jamie m-a privit mai întâi mirat, pentru ca, în cele din urmă, să zâmbească.

– Da, a spus el în cele din urmă. Ea n-are cum să știe cum stau lucrurile, pentru că nu l-a întâlnit niciodată pe Colum MacKenzie.

– Colum? Ești sigur? l-am întrebat, privind peste umăr.

– Oh, da… Culoarea este alta… dar avem în vedere vârsta și starea de sănătate… la Loch era o pictură care îl întruchipa pe Colum, la vârsta de cincisprezece ani. Îți aduci aminte de ea, nu-i așa? Era în sera de la etajul al treilea.

Am închis ochii și m-am încruntat, concentrându-mă, încercând să reconstitui înaintea ochilor planul castelului.

– Du-mă acolo, i-am spus.

Jamie s-a amuzat și m-a apucat de mână, pipăindu-mi liniile din palmă.

– Da, aici este o intrare cu uși duble, treci prin curte, de îndată ce ai intrat și apoi…

M-a dus exact în locul acela și mi-am amintit că era o pictură reprezentând un tânăr cu un chip inteligent și cu niște ochi care priveau undeva, în depărtare.

– Da, cred că ai dreptate, am spus, deschizând ochii. Dacă *este* atât de inteligent precum Colum, atunci… trebuie să-i spun.

Ochii lui Jamie deveniseră mai închiși la culoare, pentru că se gândea.

– Nu am putut schimba mersul lucrurilor nici mai devreme, a spus el în cele din urmă, vrând, parcă, să mă avertizeze. Nu ai să poți schimba lucrurile care se vor petrece în Franța.

– Poate că nu, am fost eu de acord, dar ți-am spus ce știam înainte de evenimentele de la Culloden. Sigur că asta nu l-a împiedicat pe Charles Stuart să își urmeze calea, dar *tu* ai supraviețuit.

– Am supraviețuit, dar nu intenționat.

– Ai dreptate. Au supraviețuit însă și oamenii tăi, iar asta chiar *a fost* intenționat. Tocmai de aceea poate că… ar ajuta cu ceva. Nu mi-aș putea ierta dacă nu aș vorbi.

A dat din cap cu sobrietate.

– Foarte bine, am să-i chem.

Dopul a sărit cu un pocnet ușor și fața lui Michael s-a destins. A mirosit dopul și apoi și-a trecut sticla pe sub nas, închizând ochii, extaziat.

– Ei, ce spui, băiete? a întrebat tatăl său. O să ne otrăvească sau nu?

A deschis ochii și și-a privit părintele cu reproș.

– Ai spus că este important, nu-i așa? De aceea o să bem un negroamaro. Din Apulia, a adăugat el cu satisfacție, pentru ca apoi să se întoarcă spre mine și să mă întrebe:

– E bine, mătușă?

– Ăăă… sigur, am spus eu oarecum surprinsă. De ce mă întrebi pe mine? Doar tu ești oenologul.

Michael m-a privit surprins.

– Ian a spus…, a început el, întrerupându-se și zâmbind, pentru ca după aceea să continue:

– Îmi cer scuze, mătușă. Cred că am înțeles eu greșit.

Toată lumea l-a privit pe tânărul Ian și el roșit.

– Ce anume ai spus, Ian? l-a întrebat tânărul Jamie. Tânărul Ian și-a privit cu ochii mijiți fratele care părea să se amuze de întreaga situație.

– Am spus, a replicat Ian, îndreptându-și spatele, că mătușa Claire avea să-i spună ceva important lui Michael și că el trebuia să o asculte, pentru că ea e… e…

– *Ban-sidhe*, a spus Michael, ajutându-l astfel pe Ian să-și ducă gândul până la capăt.

Nu mi-a zâmbit, dar am văzut o strălucire în ochii săi. Părea amuzat și mi-am dat seama ce voise Jamie să spună când îl comparase pe Michael cu Colum MacKenzie.

– Nu eram sigur dacă a vorbit serios, mătușică, sau dacă a vrut de fapt să spună că ești o femeie-vraci, o vrăjitoare.

Jenny a oftat cu zgomot când l-a auzit vorbind astfel, iar bătrânul Ian a clipit des. Amândoi s-au întors spre tânărul Ian, care a ridicat din umeri vrând parcă să se apere:

– Ei bine, nu știu exact ce este, dar e o femeie ciudată, nu-i așa, unchiule Jamie?

Ceva părea că trece prin încăpere. Un vânt viu, răcoros, a trecut prin coș jelindu-se, spulberând focul și făcând să sară scântei și tăciuni aprinși. Jenny s-a ridicat cu un strigăt de uimire și i-a stins cu mătura.

Jamie m-a apucat de mână și l-a fixat pe Michel cu privirea.

– Nu există un cuvânt prin care să se definească exact ceea ce este ea, a spus el. Ea știe ce are să se întâmple în viitor. Ascultați-o.

Au devenit atenți cu toții și eu mi-am dres glasul jenată pentru că trebuia să joc rolul de profet, dar mulțumită că puteam vorbi. Am simțit că, într-un fel straniu, mă înrudeam cu Profeții din Vechiul Testament. Mi-am dat seama ce trebuie să fi simțit Ieremia când a primit porunca de a vorbi despre distrugerea cetății Ninive. Speram ca lucrurile pe care le aveam de spus să fie primite mai bine. Mi-am adus aminte că locuitorii din Ninive îl aruncaseră pe Ieremia într-un puț.

– Veți afla mai multe despre politica dusă în Franța, am spus, privindu-l pe Michael. Nu pot să vă spun ce se va petrece în următorii zece sau cincisprezece ani, dar după aceea... lucrurile vor merge prost. Va avea loc o revoluție. Această revoluție va avea ca inspirație mișcarea ce are loc acum în America. Regele și regina vor fi închiși împreună cu membrii familiei lor. Amândoi vor fi decapitați.

Toată lumea a răsuflat cu zgomot, iar Michel a făcut ochii mari.

– Va avea loc o mișcare care va fi cunoscută sub numele de Marea Teroare. Oamenii vor fi scoși din casele lor și denunțați. Toți aristocrații fie vor fi uciși, fie se vor vedea nevoiți să fugă din țară. Vremurile nu vor fi foarte bune pentru oamenii bogați. S-ar putea ca Jared să moară până atunci, dar tu nu vei muri și dacă ești pe jumătate atât de inteligent pe cât cred eu, vei fi *bogat*.

Michael a pufnit în râs. Așa au făcut și unii dintre cei aflați la masă, dar această manifestare nu a durat mult.

– Francezii vor pune la punct o mașinărie care va fi numită ghilotină... Poate că ea deja există, nu știu. A fost inventată astfel încât condamnații la moarte să nu fie chinuiți. Ea va fi folosită însă ca simbol al terorii și al revoluției în general. *Nu îți dorești* să fii în Franța când se întâmplă asta.

– Ăăă... De unde știi asta? a întrebat Michael. Era palid și părea gata de o confruntare.

Acesta era un moment greu. Am apucat mâna lui Jamie pe sub masă și le-am spus de unde știam.

S-a lăsat o liniște apăsătoare. Numai tânărul Ian nu era surprins. El știa deja cum stăteau lucrurile și avea, într-o oarecare măsură, încredere în mine. Îmi dădeam seama că majoritatea celor aflați la masă nu mă credeau. În același timp, nu puteau spune că sunt o mincinoasă.

– Asta știu, am spus adresându-mă direct lui Michael. Am spus de unde știu. Ai câțiva ani ca să-ți iei toate măsurile. Mută-ți afacerea în Spania sau în Portugalia. Vinde tot și emigrează în America. Poți să faci ce vrei, dar nu mai sta mai mult de zece ani în Franța. Asta este.

Spunând acestea, m-am ridicat în picioare și am ieșit, lăsând o liniște apăsătoare în urma mea.

Nu ar fi trebuit să fiu surprinsă, dar eram. Eram la cotețul de găini și adunam ouăle, când am auzit cotcodăcitul și fâlfâiala care anunțau faptul că intrase cineva în curte. M-am uitat la ultima găină care a vrut să mă ciupească și am ridicat-o, am luat oul și m-am uitat să văd cine venise.

Era Jenny, care venise cu șorțul plin de boabe. Era un lucru ciudat; știam că găinile fuseseră hrănite deja, pentru că o văzusem pe una dintre fiicele lui Maggie dându-le de mâncare cu o oră în urmă.

A dat din cap în semn de salut și a aruncat boabele. Am pus ultimul ou cald în coș și am așteptat. Era limpede că dorea să-mi vorbească între patru ochi și găsise un pretext. Știam că era vorba despre un lucru considerat a fi grav.

Ceea ce bănuiam se adeverea, pentru că a aruncat repede ultima mână de boabe și apoi s-a apropiat, spunând fără a mă privi în ochi:

– Vreau să te rog ceva.

Am privit-o și am văzut că la tâmplă i se zbătea o venă, de parcă ar fi fost un ceas.

– Jenny, am replicat, neputând să o opresc și nici să îi răspund. Știu…

– Ai să-l vindeci pe Ian? m-a întrebat ea repede, uitându-se în ochii mei.

Nu mă înșelasem în ceea ce privea rugămintea ei, dar mă înșelasem în legătură cu sentimentele ei. Era speriată și îngrijorată. Asta i se citea în ochi, dar nu se vedeau timiditatea, și nici jena. Avea niște ochi de vultur și eram sigură că ar fi fost în stare să-mi smulgă carnea de pe oase dacă o refuzam.

– Jenny, am spus eu din nou. Nu pot.

– Nu poți sau nu vrei? m-a întrebat ea sec.

– Nu *pot*, am replicat. Pentru numele lui Dumnezeu, crezi că dacă aș fi putut să-l vindec nu aș fi făcut-o până acum?

– Poate că nu vrei să îl vindeci, pentru că mă urăști. Dacă e vorba despre asta… am să-ți spun că îmi pare rău și să știi că îmi pare rău cu adevărat, deși eu am făcut ce am crezut că este mai bine.

– Ce… ai făcut? am întrebat-o, dar mi-am dat seama că această întrebare a enervat-o.

– Nu te preface că nu știi ce vreau să spun. Când te-ai întors ultima dată aici, eu am trimis după Laoghaire.

– Oh!

Nu *uitasem* acea întâmplare, dar nu mi s-a părut importantă în comparație cu tot restul.

– E… în regulă, i-am spus. Nu te urăsc. Cu toate astea, vreau să te întreb *de ce* ai trimis după ea.

Am vrut să aflu acest amănunt din curiozitate, dar și pentru a-i mai risipi sentimentele care o stăpâneau. Văzusem mulți oameni cuprinși de oboseală, tristețe și spaimă, și ea le avea acum pe toate.

A făcut un gest brusc și am crezut că o să plece, dar nu a făcut-o.

– Jamie nu îți povestise despre ea, și nici ei despre tine. M-am gândit că, dacă o voi aduce aici, Jamie nu va avea altă cale decât să apuce taurul de coarne și să lămurească situația.

– Era să îl *ucidă*! am exclamat înfierbântându-mă. Era cât pe ce să-l *împuște*, pentru numele lui Dumnezeu!

– Ei bine, nu i-am dat eu arma, nu-i așa? a izbucnit ea. Nu am vrut ca el să-i spună ceea ce i-a spus, nici nu mi-am dorit ca ea să scoată un pistol și să tragă asupra lui.

– Nu, dar mi-ai spus mie să plec!

– De ce să nu-ți fi spus? I-ai frânt inima o dată și credeam că o vei mai face din nou! Ai apărut aici ca o floare, pe când noi… noi… De aceea s-a ales Ian cu tusea!

– Asta…

– L-au luat și l-au băgat la închisoare, dar tu nu erai aici când s-a întâmplat asta! Tu nu ai fost aici când înghețam și tremuram pentru viețile noastre și ale copiilor! Tu nu ai fost aici! Ai fost în Franța unde îți era bine și erai în siguranță!

– Am fost în Boston, două sute de ani mai târziu decât momentul în care ne găsim acum, și am crezut că Jamie a murit, am spus cu răceală. Nu *îl pot* ajuta pe Ian.

M-am luptat să-mi stăpânesc sentimentele, pentru că mi se deschideau răni din trecut, dar mi se făcea milă de ea, privind-o. Fața îi slăbise de atâta grijă și stătea acolo cu pumnii atât de strânși, încât unghiile îi intraseră în carne.

– Jenny, am spus eu mai liniștită. Te rog să mă crezi. Dacă aș putea să fac ceva pentru Ian, mi-aș pune și sufletul în joc doar ca să-l ajut. Eu nu mă pricep la magie. Nu am puteri magice. Știu câte ceva, dar nu totul. Mi-aș da *sufletul* ca să-l ajut, am repetat, apropiindu-mă mai mult de ea. Aș face-o, dar nu pot, Jenny… nu pot.

M-a privit cu ochi mari și s-a lăsat o tăcere de nesuportat. În cele din urmă, am ocolit-o și am pornit către casă, dar am auzit-o șoptind:

– *Nu ai suflet.*

81

PURGATORIUL II

Când Ian se simțea mai bine, ieșea cu Jamie. Uneori mergea doar prin curte sau până la grajd, se sprijinea de gard și se uita la oile lui Jenny. Alteori, se simțea atât de bine, încât parcurgea mile întregi, fapt care îl uimea și îl alarma. Cu toate astea, se gândea că era mai bine să se plimbe amândoi prin locurile cu vegetație măruntă, prin pădure și pe malul lacului, fără a vorbi prea mult. Nu avea importanță că mergeau încet. Întotdeauna merseseră încet, de când Ian se întorsese din Franța cu un picior de lemn.

– Abia aștept să-mi recapăt piciorul, a spus Ian cât se poate de liniștit, când s-au oprit la adăpostul acelei stânci, în dreptul căreia Fergus își pierduse mâna, și au privit în jos, spre un păstrăv ce înota ca o săgeată prin apă.

– Da, asta ar fi bine, a replicat Jamie zâmbind, dar puțin îngrijorat, pentru că își amintea cum, după bătălia de la Culloden, crezuse el însuși că își pierduse un picior. Fusese supărat și se gândise că și-l va recăpăta în cele din urmă, dacă izbutea să iasă din purgatoriu și să ajungă în rai.

– Nu m-am gândit că trebuie să aștepți, a spus Ian încet.

– Ce să aștept?

– Să-ți recapeți piciorul, a replicat el, dându-și seama că Ian habar nu avea la ce se gândea Jamie și tocmai de aceea a continuat:

– Mă gândeam doar că nu ai să petreci mult timp în purgatoriu, asta dacă va fi să ajungi acolo, așa că îți vei recăpăta piciorul curând.

Ian a zâmbit larg, întrebând:

– Ce te face să crezi că n-am să-mi petrec o mie de ani în purgatoriu? Este cu putință să fiu un mare păcătos, nu-i așa?

– Da, se poate să fii, a acceptat Jamie. Dacă ar fi așa, ar trebui să gândești multe lucruri păcătoase, pentru că *de făcut*, nu ai făcut păcate. Dacă ai fi avut păcate, aș fi știut.

– Așa crezi? a întrebat Ian amuzat. Nu m-ai văzut de ani de zile. Puteam să fac orice, fără ca tu să afli ceva!

– Ba da, aș fi aflat, a replicat Jamie cât se poate de calm. Jenny mi-ar fi spus totul. Crezi tu că ea nu ar fi aflat dacă ai fi avut o amantă și vreo șase copii nelegitimi sau te-ai fi dus în munți, ți-ai fi pus o mască neagră din mătase și te-ai fi apucat să jefuiești oamenii?

– Ar fi aflat, cum să nu? a admis Ian. Dar fii serios, omule, nu există nici un hoț care să atace la drumul mare pe o distanță de o sută de mile. Oricum, în munți aș îngheța de frig, chiar înainte de a apuca să jefuiesc vreun drumeț.

A tăcut, îngustându-și privirea și gândindu-se la infracțiunile pe care le-ar fi putut comite.

– Aș fi putut fura vite, a spus el în cele din urmă. Sunt puține vite pe-aici. Dacă ar dispărea una, ar ști întreaga parohie. Mă îndoiesc de faptul că aș putea-o ascunde printre oile lui Jenny fără ca nimeni să nu bage de seamă.

A continuat să se gândească, sprijinindu-și bărbia în mână. Apoi a dat din cap, spunând:

– Adevărul trist este că, în ultimii douăzeci de ani, nimeni nu a avut în *Highlands* nimic din ceea ce ar merita furat. Dacă aș fi furat ceva, Jenny m-ar fi omorât deja. Cred că nu mai rămâne nici un păcat… Poate numai crima și minciuna ar mai fi. Oricum, chiar dacă aș fi întâlnit pe cineva pe care aș fi vrut să-l omor, nu mi-a plăcut niciodată să ucid.

Ian a scuturat din cap a regret și Jamie a izbucnit în râs.

– Așa? Ai spus că ai ucis oameni în Franța.

– Așa este, dar asta s-a întâmplat în vreme de război. Asta era datoria mea, eram plătit ca să ucid, nu omoram din plăcere.

– Ei bine, atunci am avut dreptate, a subliniat Jamie. O să treci prin purgatoriu cu ușurință, ca un nor care plutește pe cer. Nu cred că mi-ai spus vreodată măcar o minciună.

Ian a zâmbit cu multă afecțiune.

– Ei bine, se poate să fi spus din când în când vreo minciună, Jamie, dar nu știe.

S-a uitat la piciorul lui din lemn și s-a scărpinat la genunchi.

– Mă întreb dacă am să-mi simt piciorul altfel.

– Cum să nu-l simți altfel?

– Vezi tu, încă simt piciorul pe care l-am pierdut, a spus Ian, mișcându-și piciorul sănătos încolo și-ncoace. Nu se întâmplă întotdeauna, dar îl simt. E foarte ciudat. Tu îți simți degetul? a întrebat el curios, uitându-se la mâna dreaptă a lui Jamie.

– Da…, îl simt. Nu tot timpul. Din când în când. E rău că, deși nu îl mai am, *mă doare* ca dracu', lucru care nu mi se pare drept.

Mai bine și-ar fi mușcat limba decât să spună așa ceva. El i se plângea lui Ian, care era pe moarte, și nici faptul că Ian murea nu era drept.

Ian a râs încetișor, și-a lăsat capul pe spate și a întrebat:

– Tu crezi că în viață există dreptate?

Au păstrat tăcerea o vreme, văzând cum vântul trecea prin pinii așezați pe coama dealului. La un moment dat, Jamie a dus mâna în *sporran* și a scos un pachețel alb, bine învelit.

Ian a privit pachețelul din palma lui Ian, întrebând:

– Ce e?

– Degetul meu, a spus Jamie. Mă întrebam dacă te-ar deranja să fie înmormântat alături de tine.

Ian s-a uitat la el o clipă și apoi umerii au început să-i tremure.

– Dumnezeule, nu râde! a spus Jamie alarmat. Nu mi-am dorit să te fac să râzi! Iisuse, dacă mai tușești mult și-ți dai duhul aici, mă omoară Jenny!

Ian *a tușit*, crizele lui de tuse fiind întrerupte de râs. Avea lacrimi în ochi și se bătea cu pumnii în piept, ca să respire. În cele din urmă, s-a mai liniștit, și-a îndreptat spatele și a tușit cu putere, scuipând pe stânci un cheag îngrijorător de roșu.

– Prefer să mor aici râzând de tine, decât în patul meu, cu șase preoți alături, care să rostească rugăciuni. Nu cred să am eu asemenea noroc, a spus el în cele din urmă, întinzând mâna, cu palma în sus și îndemnându-l pe Jamie:

– Dă-l încoace.

Jamie a pus cilindrul alb în palma lui Ian, care și l-a pus în *sporran*, spunând:

– O să am grijă de el până ce ai să mă urmezi.

A coborât printre copaci și și-a croit drum către terenul plin de vegetație măruntă, care se întindea înaintea peșterii. Era foarte rece, vântul bătea cu putere și lumina își modifica intensitatea, pentru că cerul era din când în când acoperit de norii care pluteau precum niște aripi ale unor păsări. Dimineața, printre tufele de iarbă-neagră, a găsit urma unei căprioare, dar a pierdut-o în pietriș, iar acum se îndrepta spre casă. Se afla în spatele dealului cu turn, pe un teren împădurit pe care creșteau fagi și pini. Văzuse o căprioară, chiar și un iepure, dar nu se gândea la asta.

Pentru că erau atât de mulți, ar fi prins bine o căprioară, dar el se bucura că ieșise din casă, chiar dacă se întorcea cu mâna goală.

Nu se putea abține să nu-l privească atent pe Ian, astfel încât să îl rețină în memorie pe cumnatul său în acele momente pline de viață, care puteau fi reînviate oricând dorea. În același timp, *nu voia* să și-l amintească pe Ian

așa cum arăta acum. Prefera să păstreze amintirile pe care le avea deja: Ian cu obrazul scăldat în lumină, Ian când îi întorsese brațul la o întrecere în luptă, amândoi mirându-se de puterea lui Ian; mâinile lungi ale lui Ian pe mânerul cuțitului, imagine însoțită de mirosul de metal încins al tăișului și de mirosul sângelui; părul castaniu al lui Ian fluturând în vânt; spatele îngust al lui Ian, îndoit și apoi îndreptându-se în timp ce îi arunca în aer pe copiii săi mici.

S-a gândit că era bine că veniseră și că îl aduseseră pe tânărul Ian, care avea astfel ocazia să stea de vorbă cu tatăl său ca de la bărbat la bărbat, să se despartă așa cum se cuvine. A sta însă în aceeași casă cu un om care se topea pe picioare sub ochii tăi era un lucru care te măcina.

Pentru că existau atâtea femei în casă, tensiunile erau inevitabile. A sta în casă cu femeile din familia Fraser era ca și cum ai fi umblat printre butoaie cu praf de pușcă, ținând în mână o lumânare aprinsă. Toată lumea a încercat să facă tot posibilul pentru a conviețui în condiții bune. Lucrurile deveneau cu atât mai grave când exploda câte un butoi cu praf de pușcă. El nu plecase la vânătoare doar pentru că aveau cu toții nevoie de carne.

S-a gândit cu drag la Claire. După ce Jenny insistase, Claire își găsise refugiu în camera lor sau în biroul lui Ian. Chiar Ian o poftise să-i folosească biroul lui. Jamie se gândea că această situație o făcea pe Jenny să fie și mai nemulțumită, pentru că ea lucra la cartea promisă lui Andy Bell și trebuia să scrie mult. Ea avea o mare putere de concentrare și putea să se izoleze ore-n șir, doar că trebuia să iasă de acolo pentru a mânca. Avea tot timpul obsesia că Ian era pe moarte. Se stingea încet, măcinându-i pe toți.

Boala îl măcina și pe Ian.

El și Ian se plimbaseră împreună pe malul lacului cu două zile în urmă. Deodată Ian se oprise și se chircise ca o frunză uscată toamna. Jamie se grăbise să îl apuce de braț înainte să cadă. L-a așezat pe pământ și ar fi vrut să facă ceva, orice, pentru putea ajuta.

– Ce s-a întâmplat, *a charaid*? l-a întrebat pe Ian, așezându-se lângă el.

Ian tușea înfundat, iar spatele lui se mișca în ritmul tusei. În cele din urmă tusea s-a mai potolit și a putut să respire, roșindu-se la față, cumplită iluzie de sănătate pe care o dă ftizia.

– Mă doare, Jamie.

Cuvintele au fost rostite cu simplitate, dar Ian ținea ochii închiși, ca și când nu ar fi vrut să-l privească pe Jamie.

– O să te duc înapoi, i-a spus Jamie. O să iei un pic de laudanum și...

Ian a dat din mână, oprindu-l.

– Mă doare pieptul de parcă aș avea un cuțit acolo, a spus el în cele din urmă. Nu mă mai sperie faptul că o să mor, dar Iisuse, mă înspăimântă că mor încet.

După aceea, deschisese ochii și îl privise pe Jamie râzând discret, exact așa cum tușise.

Moartea asta mă doare, Dougal, dar o să trec peste asta. Și-a adus aminte de acele cuvinte la fel de limpede ca și în clipa în care fuseseră rostite, deși asta se întâmplase în urmă cu treizeci de ani într-o biserică distrusă de tirul de artilerie. Lucrurile acelea i le spusese Rupert, care murea încet. *Tu ești superiorul meu, omule*, îi spusese el lui Dougal, implorând. *Este de datoria ta.* Iar Dougal MacKenzie făcuse ceea ce îl îndemnau sufletul și datoria.

Îl ținuse de mână pe Ian, gâfâind, vrând parcă să îi transmită o stare de bine prin pielea cenușie. Dusese degetul mai sus, pe încheietura lui Ian, unde văzuse că lua Claire pulsul.

A simțit pielea lui Ian și oasele de la nivelul încheieturii. Și-a amintit deodată de legământul de sânge pe care îl făcuse la căsătorie, de durerea provocată de tăietură, de încheietura rece a lui Claire și de sângele amândurora, care se prelingea. Și încheietura lui Ian era rece, dar nu de teamă.

Și-a privit încheietura, dar nu mai era nici o urmă a acelui legământ și nici a altor răni care se vindecaseră de multă vreme.

– Îți mai aduci aminte când am făcut legământul de sânge? a întrebat Ian cu ochii închiși, zâmbind.

Jamie l-a prins și mai bine de încheietură, nefiind surprins că Ian îi citea gândurile.

– Da, bineînțeles, a replicat Jamie, neputându-și stăpâni un zâmbet amar.

Amândoi aveau opt ani pe atunci.

Mama lui Jamie și copilul ei muriseră cu o zi înainte. Casa fusese plină de persoane în doliu. Tatăl său era șocat. Ei doi se strecuraseră afară și fugiseră pe dealul din spatele casei, încercând să nu se uite la mormântul proaspăt săpat de lângă turn. Au plecat în pădure unde erau în siguranță la umbra copacilor.

Se opriseră amândoi pe deal în locul în care o veche construcție, pe care ei o numeau „fortul", se năruise cu multă vreme în urmă. Se așezaseră amândoi pe pietre, înveliți în pături, astfel încât vântul să nu le pătrundă în oase. Nu vorbiseră prea mult.

– Credeam că o să am un frate, spusese Jamie deodată. Dar n-am. Rămânem tot eu și cu Jenny.

În anii care se scurseseră de atunci, reușise să uite durerea pe care o simțise când pierduse fratele la care sperase, frate căruia să îi ofere dragostea pe care nu i-o putuse oferi fratelui său mai mare, Willie, care murise după ce se îmbolnăvise de vărsat. Se folosise o vreme de acea durere ca de un scut în fața cumplitului fapt că îi murise mama.

Ian se gândise puțin și apoi dusese mâna în *sporran*, dând la iveală cuțitul mic pe care i-l dăduse tatăl său la ultima sa aniversare.

– Eu am să fiu fratele tău, spusese el hotărât, tăindu-și degetul și gemând printre dinți.

Apoi îi dăduse cuțitul lui Jamie, ca să se taie și el, surprins că îl durea așa de tare. Jamie s-a tăiat și și-au lipit degetele unul de altul, jurând că vor rămâne frați pe viață, ceea ce se și întâmplase.

A tras adânc aer în piept pregătindu-se pentru venirea morții.

– Ian, să...

Ian a deschis ochii, auzind că Jamie îi vorbea răgușit. Jamie a întors capul, dar apoi l-a privit din nou pe Ian, simțind că a privi în altă parte era un act de lașitate.

– Vrei să te scap de chinuri? a întrebat el foarte încet.

Chiar în momentul în care rostea întrebarea, se gândea cum ar fi putut face acest lucru. Nu putea folosi cuțitul. De cuțit, un bărbat ar fi murit repede și așa cum i se cuvine, dar sora lui și copiii lui ar fi fost cuprinși de tristețe. Nici el, nici Ian nu aveau dreptul să păteze totul cu sânge.

Nu a privit în altă parte, dar a simțit că avea ochii umezi și s-a aplecat pentru a-și ascunde lacrimile.

Claire... Ea ar fi știut ce să facă, dar nu ar fi vrut să facă nimic. Jurământul pe care îl făcuse o împiedica să facă un astfel de lucru.

– Nu, a spus Ian. Cel puțin nu deocamdată. Mă bucură să aflu că o vei face, dacă va fi nevoie, *mo brathair*.

Jamie a observat mișcare și s-a întors brusc. Vântul bătea spre el și animalul se îndeletnicea să caute iarbă bună și plante fragede printre firele de iarbă-neagră. A așteptat, ascultând vântul. A văzut capul animalului din spate și, după mărime, și-a dat seama că era vorba despre un mascul.

A așteptat, amintindu-și cum se vâna. Să vânezi cerbi și căprioare în teren mlăștinos era una, și vânătoarea în pădurile din Carolina de Nord era altceva.

Trebuia să te miști mai încet. Cerbul mâncase și Jamie a ridicat pușca. Îi ceruse unui armurier din Edinburgh să-i îndrepte țeava, dar nu trăsese cu ea și spera să poată ținti bine.

Nu mai folosise arma de când îl lovise pe militarul acela din Hessa, în redută. Și-a amintit brusc cum Claire pusese pe farfuria de porțelan glonțul turtit care îl omorâse pe Simon. A simțit în sânge clinchetul glonțului și rostogolirea lui.

Încă un pas, doi... Cerbul găsise ceva gustos pentru el și mesteca tacticos. Pușca s-a îndreptat în direcția lui. Era un cerb mare la o sută de yarzi depărtare. Își simțea bătăile inimii, parcă lovindu-i coastele. Avea senzația că degetele i se înfig în trăgaci. Patul armei i se așezase bine în dreptul umărului.

Tocmai se pregătea să apese pe trăgaci, când a auzit strigătele care veneau din spatele lui. Arma s-a descărcat, cerbul s-a făcut nevăzut în trosnetul de crengi rupte și strigătele au încetat.

S-a întors și a intrat în pădure, îndreptându-se în direcția din care veniseră strigătele. Inima îi bătea cu putere. Strigase o femeie, dar cine?

A găsit-o cu ușurință pe Jenny. Stătea înmărmurită în micul luminiș în care obișnuiau să vină toți trei, la Jamie și Ian, când erau mici, pentru a împărți mâncarea șterpelită de pe-acasă și să se joace de-a cavalerii și soldații.

Ea se dovedise a fi un soldat bun.

Poate că îl aștepta, pentru că auzise bubuitul puștii lui. Poate că nu se putea mișca din loc. Avea spatele drept și ochii goi. Își strânsese șalurile în jurul trupului, de parcă ar fi fost o armură.

– Te simți bine, femeie? a întrebat-o el punându-și arma lângă pinul mare, unde ea obișnuia să le citească în serile lungi de vară, când soarele părea că apune, pentru ca apoi să răsară imediat.

– Da, mă simt bine, a răspuns ea placid.

– Bine, a spus el oftând.

I-a prins mâinile într-ale sale. Jenny nu i le-a întins, dar nici nu s-a opus gestului său.

– Te-am auzit țipând, a spus el mai apoi.

– Nu am vrut să fiu auzită.

– Sigur că nu ai vrut, a replicat Jamie, ezitând să o întrebe încă o dată dacă se simțea bine. Știa ce o frământa și de ce simțea nevoia să vină în pădure și

să urle, să fie într-un loc în care nimeni să nu o audă și să o întrebe dacă se simțea bine.

– Vrei să plec? a întrebat-o Jamie.

Femeia a făcut o grimasă și a vrut să-și tragă mâinile dintr-ale sale, dar el nu le-a dat drumul.

– Nu, a replicat ea. Ce contează? Mai contează ceva?

Isteria se ghicea în glasul ei.

– Cel puțin... l-am adus acasă la timp pe băiat, a spus Jamie pentru că nu știa ce altceva să-i spună.

– Da, așa este, a spus ea căutând să se stăpânească și simțind că stăpânirea de sine se destramă ca o bucată de mătase veche. Ți-ai adus și nevasta cu tine.

– Mă acuzi că mi-am adus soția? a replicat Jamie șocat. De ce, pentru numele lui Dumnezeu? Oare nu ar trebui să te bucuri că s-a întors? Poate că...

S-a oprit, pentru că ar fi vrut să o întrebe dacă nu cumva o supăra că el avea o soție, în vreme ce ea era pe cale să-și piardă soțul, dar *nu putea* să-i pună acea întrebare.

Nu la asta se referise, însă, Jenny.

– Da, s-a întors. Dar pentru ce? a izbucnit ea. La ce bun că este o vrăjitoare dacă are un suflet de gheață și nu ridică un deget pentru a-l ajuta pe Ian?

Năucit de aceste cuvinte, Jamie nu a fost în stare să spună decât:

– Suflet de gheață? Claire?

– I-am cerut ajutorul și m-a refuzat, a spus Jenny.

Nu avea lacrimi în ochi, dar în privirea ei se citeau tristețea și disperarea.

– O poți convinge tu să mă ajute, Jamie?

Simțea viața din trupul surorii sale palpitându-i sub degete. S-a gândit că era mai bine să se descarce acum pe el, fiindcă nu îl putea răni.

– *Mo pìuthar*, l-ar vindeca dacă ar putea, a spus el încet, fără a-i da drumul. Știa ce ai să-i ceri și a plâns când mi-a vorbit. Îl iubește pe Ian la fel de mult...

– Să nu îndrăznești să-mi spui că ea îl iubește pe soțul meu la fel de mult precum îl iubesc eu! a exclamat Jenny, trăgându-și mâinile dintr-ale sale cu atâta putere, încât Jamie a crezut că voia să-l lovească. L-a și pălmuit peste față cu atâta putere, încât i-a lăcrimat un ochi.

– Nu am vrut să spun asta, a replicat Jamie, păstrându-și cumpătul. Și-a pus mâna pe obrazul lovit, continuând: *am vrut să spun* că îl iubește la fel de mult...

Ar fi vrut să spună „la fel de mult ca și pe mine", dar nu a apucat s-o facă, pentru că l-a lovit cu atâta sete în fluierul piciorului, încât abia a izbutit să-și mențină echilibrul. Astfel, ea a avut ocazia să coboare dealul valvârtej, ca o vrăjitoare călare pe mătură, fustele și șalurile fluturând în jurul ei de parcă ar fi fost furtună.

82

DISPOZIȚII

„Curățarea rănilor", am scris eu cu grijă și m-am oprit, adunându-mi gândurile. Apă fiartă, cârpe curate, îndepărtarea materiei străine. Folosirea viermilor în cazul cărnii de pe trupurile lipsite de viață (cu o notă referitoare la musca de carne și larvele de căpușă? Nu, nu avea nici un rost. Nimeni nu ar putea face diferența în absența unei lupe). Modul în care se coase o rană (sterilizarea acului și ației). Sfaturi utile. Oare trebuia să am un capitol special în care să mă refer la prepararea și utilitatea penicilinei?

Am pus pana pe foaia de sugativă și am făcut steluțe de cerneală.

În cele din urmă, am hotărât că nu era necesar. Cartea mea se voia a fi un îndrumar util pentru oamenii de rând. Omul de rând nu era pregătit să parcurgă anevoiosul drum al preparării penicilinei și nici nu avea un dispozitiv de injectare, deși m-am gândit la seringa pentru penis pe care mi-o arătase, oarecum amuzat, doctorul Fentiman.

Tocmai din această cauză am ajuns să mă gândesc la dispozitivul *jugum penis* pe care mi-l arătase David Rawlings. Oare el îl folosea? Am renunțat la acest gând căutând printre foi, pentru a găsi lista cu subiecte pe care mi le propusesem.

Masturbarea, am scris eu gânditoare. Dacă unii medici discutau despre asta, dându-i o tentă negativă – cu siguranță acesta era punctul de vedere – nu vedeam de ce nu aș putea să am un punct de vedere diferit… pe care să-l exprim în mod diferit.

Am început iar să desenez steluțe de cerneală, gândindu-mă cum să vorbesc cu discreție despre binefacerile masturbării. Dumnezeule, ce-ar fi fost dacă aș fi scris că și femeile se masturbează?

– Ar arde cartea și probabil că ar da foc prăvăliei lui Andy Bell, am spus cu glas tare.

Am tras adânc aer în piept și am ridicat ochii. Am văzut o femeie stând în ușa biroului.

– Oh, îl cauți pe Ian Murray? am întrebat, depărtându-mă de birou. E…

– Nu, pe dumneata te caut.

În vocea acelei femei era un ton ciudat și m-am ridicat în picioare simțind că e cazul să mă apăr, deși nu știam de ce.

– Ah! am exclamat. Dumneata cine ești?

Femeia a ieșit din întunecimea holului, venind la lumină:

– Acum mă recunoști?

Gura i s-a schimonosit într-un fel de zâmbet plin de răutate.

– Sunt Laoghaire MacKenzie… Fraser, a adăugat ea cu neplăcere.

– Oh! am exclamat eu.

Mi-am spus că aș fi recunoscut-o imediat, dar nu în contextul dat. Acesta era ultimul loc în care m-aș fi așteptat să o văd, și faptul că era aici… Mi-am adus aminte de cele ce se petrecuseră ultima dată când a venit la Lallybroch și am pus mâna pe cuțitul pentru desfăcut scrisori.

– Pe mine mă cauți, nu pe Jamie? am întrebat-o cu îngrijorare.

A făcut un gest de parcă ar fi vrut să îl înlăture pe Jamie, a scos din mânecă o scrisoare împăturită și a spus cu glas tremurând:

– Am venit cu o rugăminte. Citește asta, dacă vrei, a adăugat ea, strângând din buze.

M-am uitat cu îngrijorare la buzunarul ei, dar părea gol. Dacă avea un pistol, nu îl ținea acolo. Am luat scrisoarea și am îndrumat-o să ia loc pe scaunul aflat de cealaltă parte a biroului. Astfel, dacă avea de gând să mă atace, aveam timp să-mi dau seama de intențiile ei.

Am deschis scrisoarea și i-am aruncat o privire, pentru a mă asigura că stătea la locul ei. Apoi am început să citesc.

15 februarie 1778
Philadelphia

– Philadelphia? am întrebat eu uluită, privind-o pe Laoghaire, care a încuviințat.

– A plecat acolo în vara anului trecut, gândindu-se că acolo va fi în siguranță, a spus Laoghaire cu buze tremurânde. O lună mai târziu, armata britanică a intrat în oraș și de-atunci este tot acolo.

M-am gândit că era vorba despre Fergus. Se părea că Laoghaire era acum în relații bune cu soțul fiicei ei mai mari, pentru că nu a vorbit despre el cu ironie.

Dragă mamă,

Mă văd nevoită să te rog să faci ceva de dragul meu și al copiilor mei. Avem necazuri cu Henri-Christian, trupul lui are o formă ciudată. De când a venit pe lume a avut probleme cu respirația, mai ales când făcea câte un guturai și sforăia de mama focului. Acum se întâmplă că, atunci când doarme, nu mai respiră deloc. Trebuie adus într-o anumită poziție cu ajutorul pernelor, astfel încât să poată respira. Mama Claire s-a uitat în gâtul lui când a fost la New Bern împreună cu tata. A spus atunci că adenoidele – este vorba despre ceva din gât – sunt foarte mari și ar putea să-i facă probleme în viitor (și Germain are aceeași problemă și respiră cu gura deschisă de cele mai multe ori, dar nu e în primejdie ca Henri-Christian).

Sunt cumplit de speriată la gândul că, într-o noapte, Henri-Christian va înceta să respire, iar eu nu voi fi acolo ca să îl pot salva. Facem cu schimbul și stăm lângă el ca să-l așezăm în poziția în care poate respira sau să-l trezim când încetează să respire, dar nu știu câtă vreme o să mai rezistăm. Fergus este foarte obosit, pentru că lucrează foarte mult, iar eu sunt ostenită pentru că mă ocup de treburile casei. (Dau o mână de ajutor și la prăvălie, ceea ce face și Germain. Fetițele mă ajută foarte mult prin casă, Dumnezeu să le binecuvânteze, și sunt gata să își ajute frățiorul, dar nu pot fi lăsate singure cu el noaptea.)

Am adus un doctor care l-a consultat pe Henri-Christian. El a spus că adenoidele îl împiedică să respire cum se cuvine, i-a lăsat sânge micuțului și i-a dat niște medicamente care să ajute la micșorarea adenoidelor. Acestea nu au ajutat deloc, pentru că Henri-Christian a vomat și a plâns când le-a luat. Mama Claire – iartă-mă că îți vorbesc despre ea, deși știu care îți sunt sentimentele, dar nu am încotro – a spus că poate va fi nevoie să-i scoată la un moment dat adenoidele și amigdalele. Cred că e momentul să i le scoată. Ea i-a operat pe copiii familiei Beardsley și nu am încredere în altcineva dacă e vorba ca Henri-Christian să fie operat.

O să te duci să-i vorbești, mamă? Cred că trebuie să fi ajuns la Lallybroch și am să-i scriu și eu, pentru că vreau să o rog să vină în

Philadelphia cât mai repede cu putință. Mă tem că nu îi pot descrie așa cum trebuie cumplita situație.

Pentru că mă iubești, te rog să te duci la ea și să o rogi să vină cât mai curând posibil.

A dumitale preaiubitoare fiică,
Marsali

Am pus scrisoarea pe birou. *Mă tem că nu îi pot descrie așa cum trebuie cumplita situație.* Reușise foarte bine să prezinte situația.

Afecțiunea era numită „apnee". Bolnavul avea tendința să înceteze să mai respire în timpul somnului. Era o afecțiune comună, întâlnită mai ales la cei ce sufereau de nanism, din cauza malformațiilor osoase care obstrucționau căile respiratorii. Majoritatea bolnavilor se trezeau din somn pentru că sforăiau, tușeau și începeau din nou să respire.

Îi vedeam înaintea ochilor pe Marsali și pe Fergus – probabil că era vorba și de Germain – stând de veghe pe rând în casa învăluită în întuneric și fiind atenți la băiețel, poate moțăind în frig, tresărind la gândul că Henri-Christian încetase să respire… Simțeam cum mi se pusese un junghi în coaste, pentru că mă cuprinsese spaima în timp ce citisem scrisoarea.

Laoghaire se uita la mine cu ochii ei albaștri. De data asta, supărarea, isteria și suspiciunea cu care mă privise întotdeauna dispăruseră.

– Dacă te duci, o să renunț la bani, mi-a spus ea.

Am privit-o cu ochi mari:

– Crezi că eu…, am început să spun, pentru ca apoi să mă întrerup.

Ei, da. Era cert faptul că ea *era convinsă* că aș fi putut fi mituită. Era sigură că îl părăsisem pe Jamie după bătălia de la Culloden pentru a reveni numai după ce începuse să-i meargă iar bine. Aș fi vrut să-i spun… dar nu avea nici un rost. Situația era cât se poate de clară și de gravă.

S-a aplecat în față apăsând atât de tare cu degetele în tăblia biroului încât unghiile i s-au albit cu totul.

– Te rog, a spus ea în cele din urmă. *Te rog.*

Conștientizam pornirile pe care le aveam. Pe de-o parte, aș fi vrut să o lovesc, iar pe de alta, aș fi vrut să-mi pun mâna peste a ei, dându-i astfel de înțeles că îi eram alături. M-am stăpânit și am făcut un efort pentru a putea gândi limpede.

Aveam să plec. Trebuia s-o fac. Acest lucru nu avea nici o legătură cu Laoghaire sau cu ceea ce exista între noi. Dacă nu plecam, Henri-Christian ar fi putut să moară, dar eu nu voi fi capabilă să mă împac niciodată cu gândul că nu făcusem pentru el tot ce era posibil. Dacă ajungeam la timp, îl puteam salva. Nimeni în afară de mine nu o putea face. Asta era situația.

M-am întristat la gândul că trebuia să plec de la Lallybroch. Cât de groaznic! Cum puteam să plec știind că nu-l voi mai vedea niciodată pe Ian, că nu îi voi mai vedea pe cei de acolo și nici acel loc?

Însă, chiar în timp ce îmi puneam această întrebare, chirurgul din mine revenise la viață și mă gândeam cum să ajung mai rapid la Philadelphia, cum să îmi procur toate cele necesare, care ar putea fi problemele de care m-aș putea lovi; pe scurt, mă gândeam la tot ce era necesar pentru a putea îndeplini rugămintea lui Marsali.

Când am trecut în revistă toate aspectele, logica învingând șocul și emoția, am început să mă gândesc că acest dezastru ar putea implica și alte probleme.

Laoghaire aștepta cu ochii fixați asupra mea, cu buzele strânse, voind parcă să mă convingă să-i îndeplinesc rugămintea.

– Bine, am spus în cele din urmă, sprijinindu-mă de spătarul scaunului. Hai să ne înțelegem, vrei?

– Așa, am spus, uitându-mă la un bâtlan cenușiu, care traversa lacul. Am ajuns la o înțelegere. Eu voi porni spre Philadelphia cât mai curând, ca să am grijă de Henri-Christian, iar ea sa va căsători cu Joey, va renunța la pensia alimentară și îi va permite lui Joan să meargă la mănăstire. M-am gândit că ar fi cel mai bine să consemnăm toate astea în scris, așa, pentru orice eventualitate.

Jamie mă privea cu ochi mari, fără a scoate un cuvânt. Stăteam în iarba înaltă de pe malul lacului, unde îl adusesem pentru a-i povesti ce s-a întâmplat și ce urma să se întâmple.

– Laoghaire nu s-a atins de zestrea lui Joan. Joan va dispune de zestre pentru a putea călători și pentru a fi acceptată în mănăstire, am adăugat eu trăgând aer în piept și străduindu-mă să-mi stăpânesc glasul. M-am gândit că Michael va pleca în câteva zile; Joan și cu mine am putea pleca împreună cu el în Franța. De acolo m-aș putea îmbarca pe un vas franțuzesc, iar el ar putea să o conducă pe Joan la o mănăstire.

– Tu..., a început Jamie, dar i-am apucat mâna și i-am strâns-o ca să-l împiedic să vorbească.

– Nu poți să pleci acum, Jamie, i-am spus încet. Știu că nu se poate.

A închis ochii strâmbându-se și strângându-mi mâna, ca pentru a nega ceea ce era evident. Gândul că voi fi despărțită de el și voi fi departe, peste Atlantic, și faptul că va dura luni de zile până ce ne vom revedea, m-a făcut să mi se strângă stomacul și să fiu cuprinsă de tristețe, dar și de groază.

Ar fi venit cu mine dacă i-aș fi cerut-o, dar nu aveam voie să îl abat de la ceea ce avea de făcut.

Era necesar să mai stea cu Ian câte zile mai avea el de trăit. Era necesar să fie aici după ce Ian murea, pentru că o putea alina pe Jenny într-un mod în care nici măcar copiii ei nu o puteau face. Și dacă simțise nevoia de a o vedea pe Laoghaire, cât de puternic ar fi sentimentul de vinovăție care l-ar cuprinde pentru că și-a părăsit din nou sora într-un moment în care ea avea atâta nevoie de el?

– Nu poți să pleci, am insistat eu. *Știu asta*, Jamie.

A deschis ochii și am văzut că deveniseră mai închiși la culoare:

– Nu pot să te las să pleci. Nu fără mine.

– Nu o să dureze mult, am spus eu, străduindu-mă să rostesc cuvintele, deși mi se pusese un nod în gât. Mă apăsa faptul că trebuia să mă despart de Jamie, dar și mai mult mă apăsa motivul pentru care despărțirea noastră avea să fie scurtă.

– Am plecat și mai departe singură, am spus eu, încercând să zâmbesc.

A deschis gura dând să răspundă, iar îngrijorarea din ochii lui nu s-a șters.

I-am ridicat mâna mutilată și i-am sărutat-o, mi-am lipit obrazul de ea, fără a-l privi. Știam că-mi simțea lacrimile și m-a tras spre el. Am rămas așa, strânși unul într-altul, ascultând vântul care trecea prin iarbă și atingea suprafața apei.

– O să avem nevoie de un avocat, a spus el în cele din urmă. Ned Gowan mai este în viață?

Spre marea mea uimire, Ned Gowan *era* încă în viață. Privindu-l, mă întrebam câți ani putea să aibă. Optzeci și cinci? Nouăzeci? Nu mai avea dinți și era plin de riduri ca o pungă din hârtie mototolită, dar era ager la minte și, ca avocat, avea aceeași sete de sânge pe care i-o știam.

El întocmise un acord de anulare a căsătoriei dintre Jamie și Laoghaire, stabilise plățile anuale care trebuiau făcute către Laoghaire, dar și zestrea ce li se cuvenea lui Marsali și Joan. Acum, cu aceeași tragere de inimă, a anulat acel acord.

– Se pune problema zestrei domnișoarei Joan, a spus el gânditor, lingând vârful penei de scris. Ați specificat, domnule, în documentul original că suma – îmi este permis să spun, această foarte generoasă sumă de bani – îi va parveni tinerei domnișoare cu ocazia căsătoriei. Această sumă urma să fie proprietatea ei exclusivă, netrecând în mâinile soțului ei.

– Așa este, a replicat Jamie, nerăbdător.

Jamie îmi spusese între patru ochi că prefera să fie lăsat în pielea goală într-un mușuroi de furnici decât să aibă de-a face, fie și pentru cinci minute, cu un avocat, or noi discutam de mai bine de o oră despre complicațiile presupuse de acel acord.

– Așa este, și?

– Și dumneaei nu se căsătorește, a spus domnul Gowan cu răbdarea pe care o ai față de un om care nu e foarte inteligent, dar care merită respectat, pentru că achită onorariul. Se pune problema dacă dumneaei poate primi zestrea conform acestui contract…

– Ea *se mărită*, a spus Jamie. Ea devine mireasa lui Hristos, protestant ignorant ce sunteți.

L-am privit pe Ned cu ochi mari, neștiind că *era* protestant, dar nu am scos nici un cuvânt. Ager cum fusese întotdeauna, domnul Gowan mi-a prins privirea și mi-a răspuns făcând cu ochiul.

– Singura mea religie este legea, dom'ță. Nu este relevant ritul. Pentru mine, Dumnezeu este întruchiparea Justiției, iar eu îl slujesc pe El, slujind Justiția.

Jamie a pufnit nervos.

– Da, și n-o să vă fie prea bine dacă află clienții dumneavoastră că nu sunteți catolic, a spus el apoi.

Domnul Gowan s-a uitat la Jamie cu ochii lui negri, ageri.

– Trag nădejde că nu doriți să apelați la un mijloc atât de josnic cum este șantajul, a replicat el. Nici nu îndrăznesc să rostesc denumirea acelei onorabile organizații scoțiene din care faceți parte. Oricum, știu că nu o veți putea scoate la capăt cu contractul acesta blestemat fără ajutorul meu.

Jamie a oftat și s-a așezat mai comod în scaun.

– Da, să ne vedem de treabă. Ce este de făcut?

– Ah! a exclamat domnul Gowan, întorcându-se prompt la problema în chestiune. Am discutat cu tânăra domnișoară pentru a afla care îi sunt dorințele. Am obținut și semnătura celeilalte părți implicate, a continuat avocatul, referindu-se la Laoghaire. Doriți să mențineți termenii contractului sau să îi modificați, având în vedere că domnița Joan nu dorește să se căsătorească?

– Absolut! Eu vreau ca Joan să obțină banii, a spus Jamie, oftând ușurat, pentru că în sfârșit era întrebat ceva concret.

– Absolut? a întrebat domnul Gowan. Cuvântul „absolut" are în drept un alt sens decât…

– Ați spus că ați discutat cu Joan. Ce mama dracului vrea *ea*?

Domnul Gowan era foarte fericit, mai detectase o complicație.

– Dumneaei dorește doar o mică parte din zestre pentru a putea intra în mănăstire, astfel de donații, din câte înțeleg, făcându-se în mod obișnuit.

– Așa? a întrebat Jamie, ridicând din sprâncene. Și restul?

– Ea dorește ca restul sumei să îi fie dat mamei ei, Laoghaire MacKenzie Fraser, dar nu oricum, ci în anumite condiții.

Am avut un schimb de priviri cu Jamie.

– *Ce* condiții? a întrebat el precaut.

Domnul Gowan a ridicat o mână, numărând pe degete condițiile.

– Prima este ca banii să nu îi parvină mamei până ce nu va fi înregistrată așa cum se cuvine căsătoria dintre Laoghaire MacKenzie Fraser și Joseph Boswell Murray, căsătoria respectivă menționându-se în registrul parohiei din Broch Mordha. Căsătoria trebuie să fie consfințită de către un preot. Cea de-a doua este întocmirea unui contract semnat, în care să se menționeze că domeniul Balriggan și toate bunurile de pe acesta sunt proprietatea exclusivă a lui Laoghaire MacKenzie Fraser și că ea va dispune de acestea după cum dorește. Conform celei de-a treia condiții, banii nu îi vor fi dați direct mamei, ci îi vor fi încredințați unui administrator, care îi va da câte douăzeci de lire sterline pe an. Această sumă le va parveni lui Laoghaire MacKenzie Fraser și Joseph Boswell Murray. Conform celei de-a patra condiții, banii vor fi folosiți pentru întreținerea domeniului Balriggan. Conform celei de-a cincea condiții, banii vor fi înmânați beneficiarilor numai după ce se va dovedi cu acte că banii aferenți anului precedent au fost cheltuiți așa cum se cuvine. Omul și-a strâns mâna pumn și a ridicat degetul mare al celeilalte mâini, spunând:

– Conform celei de-a șasea condiții și ultima, un anume James Alexander Gordon Fraser Murray din Lallybroch va administra sumele de bani. Sunteți de acord cu aceste condiții, domnule?

– Sunt, a spus Jamie cu hotărâre, ridicându-se în picioare. Întocmiți actul, vă rog. Și acum, domnule Gowan, am să mă duc să beau un păhărel. Poate chiar două.

Domnul Gowan a pus capacul călimării, s-a ridicat, ce-i drept cam încet, și a spus:

– O să vin și eu la un păhărel cu tine, Jamie. Vreau să aflu despre războiul acela al tău, din America. Pare o aventură nemaipomenită.

83

LA NUMĂRAT DE OI

Odată cu trecerea vremii, lui Ian îi era imposibil să doarmă. Trebuia să plece, să o găsească pe Rachel și această dorință îl făcea să se simtă de parcă ar fi avut cărbuni aprinși în stomac. Mătușa Claire spunea că, în astfel de situații, simți că îți arde sufletul, și chiar așa era. Ea mai spunea că mai era vorba și despre mâncarea nemestecată, dar nu era cazul lui, abia dacă putea mânca.

Își petrecea zilele, pe cât se putea, împreună cu tatăl său. Stătea într-un colț al încăperii și se uita la tatăl său și la fratele lui mai mare cum discutau despre treburile de la Lallybroch. Nu vedea cum ar fi putut să se ridice și să plece. Să-i lase pe toți în urmă. Să-l lase pe tatăl său în urmă pentru totdeauna.

Zi după zi, erau de făcut tot felul de lucruri, oameni care trebuiau vizitați, drumuri de făcut, chiar dacă sentimentele deveneau prea puternice pentru a mai putea fi suportate. Seara, casa se cufunda în liniște. Această liniște era întreruptă uneori de tusea tatălui său și de respirația grea a celor doi nepoți ai săi. A început să simtă cum casa însăși începe să respire, apăsându-l pe piept, inspirând și expirând. Tocmai de aceea se ridica în capul oaselor și trăgea aer în piept, ca să se convingă că putea să respire. În cele din urmă, se ridica din pat și cobora scările, având grijă să nu facă zgomot, cu ghetele în mână. Apoi ieșea pe ușa din bucătărie și se plimba pe sub nori și pe sub stele, cu vântul

care îi ținea aprinși cărbunii din inimă, pe care nu îi puteau stinge decât lacrimile sale.

Într-o noapte, a găsit ușa deja deschisă A ieșit mânat de curiozitate și a privit în jur, dar nu a văzut pe nimeni. Era foarte posibil ca tânărul Jamie să se fi dus în grajd.

Una dintre cele două vaci trebuia să fete într-una din zilele care urmau. Poate că ar fi trebuit să dea o mână de ajutor… dar simțea sub coaste un foc ce ardea cu putere și îi provoca dureri. Era mai bine să se mai plimbe puțin. Oricum, Jamie ar fi venit după el dacă ar fi avut nevoie de ajutor.

A întors spatele casei și acareturilor și a început să urce dealul trecând pe lângă saivanul oilor, unde animalele stăteau întinse ca niște mogâldețe în bătaia lunii. Unele dintre ele scoteau câte un *bee* timid și s-a gândit uimit că și oile visau.

Un astfel de vis a prins formă chiar înaintea lui. Apropiindu-se de gard, a văzut o umbră și mai multe oi au început să behăie.

– Taci, *a bhailach*, a spus mama lui încet. Dacă încep să behăie toate, o să trezească și morții.

Acum o putea distinge. Era o siluetă subțire, cu părul despletit, ca o claie moale, ce contrasta cu fusta de culoare deschisă.

– Tot vorbești de morți, a spus Ian. Am crezut că ești o fantomă. Ce faci aici, mamă?

– Număr oi, a răspuns ea, cu o undă de umor în glas. Doar asta trebuie să faci când nu poți să dormi, nu-i așa?

– Așa e, a replicat Ian. Dă roade?

– Uneori.

Au stat nemișcați privind oile așezându-se și liniștindu-se. Era un miros dulceag de excremente de oaie și de lână grasă și Ian și-a dat seama cu uimire că îl liniștea până și faptul că se afla în preajma oilor.

– Te ajută să le numeri dacă știi deja câte sunt? a întrebat el după câteva clipe de tăcere. Mama lui a dat din cap.

– Nu. Le rostesc numele. E ca și când ai rosti rugăciuni, doar că nu simți nevoia să-ți pui tot felul de întrebări. Întrebările te macină.

„Mai ales dacă știi că răspunsul va fi «nu»", a gândit Ian și și-a pus o mână pe umărul ei. Ea a suspinat, dar apoi s-a liniștit, sprijinindu-și capul pe umărul lui. Simțea oasele ei subțiri și avea impresia că i se va frânge sufletul.

Au stat așa o vreme și apoi ea s-a desprins încet, întrebându-l:

– Ți-e somn?

– Nu.

– Bine, atunci hai să mergem.

Fără a aștepta să primească vreun răspuns, femeia a pornit prin întuneric, depărtându-se de casă și îndreptându-se către dealul din spatele ei.

Unde îl ducea? Sau mai curând de ce?

Urcau dealul către vechiul turn și către cimitirul aflat în apropierea sa. A simțit cum îi îngheață inima. Oare voia să îi arate unde va fi mormântul tatălui său?

S-a oprit deodată și era cât pe ce să dea peste ea. S-a oprit, s-a întors și i-a pus în palmă o pietricică.

– Aici, a spus ea încet și l-a condus către o piatră de forma unui cub, care era așezată pe pământ. Ian a crezut că este mormântul lui Caitlin, copilul care venise pe lume înaintea micuței Jenny, o fetiță care nu trăise decât o zi, dar a văzut că piatra de mormânt a lui Caitlin era puțin mai departe. Acea piatră avea aceeași mărime și formă. S-a aplecat și a pipăit-o, deslușind numele.

Yeksa'a.

– Mamă, a spus Ian și vocea lui i s-a părut chiar și lui ciudată.

– E bine, Ian? a întrebat ea cu oarecare temere. Tatăl tău a spus că nu e sigur cum se scrie numele indian. Eu i-am cerut pietrarului să le sape pe amândouă. Mi s-a părut că așa se cuvine.

– Amândouă? a întrebat el, dar degetele lui pipăiau deja.

Iseabaìl.

– E corect, a spus el, lipindu-și palma de piatra rece.

S-a aplecat și a pus pietricica ei lângă piatra funerară. S-a gândit că așa trebuie să faci când te duci la un mormânt. Pietricica rămânea acolo ca mărturie că ai fost acolo, o dovadă că nu ai uitat.

El mai avea pietricica în mână. Pur și simplu nu îi venea să o pună lângă piatra funerară. Îi curgeau lacrimile și mama lui îi pusese mâna pe braț.

– E în regulă, *mo duine*, a spus ea încet. Du-te la femeia ta cea tânără, căci vei fi mereu aici, alături de noi.

Lacrimile lui curgeau, în timp ce din inimă părea să-i iasă fum. A pus pietricica încet pe mormântul fiicei lui. Era în siguranță printre ai săi.

Abia câteva zile mai târziu, în mijlocul oceanului, și-a dat seama că mama lui îi vorbise ca unui bărbat.

84

PE PARTEA DREAPTĂ

Ian a murit imediat după răsăritul soarelui. Noaptea fusese de coșmar: era să se înece de multe ori cu propriul sânge, s-a sufocat, i-au ieșit ochii din orbite, a scuipat bucăți de plămân. Patul lui arăta de parcă acolo avusese loc un măcel. Camera mirosea a transpirație, sudoarea unei lupte disperate. În cameră plutea mirosul morții.

În final fusese liniștit, cu pieptul abia mișcându-i-se. Respira mai rar și cu un horcăit slab care semăna cu acela făcut de spinii de trandafiri ce zgâriau fereastra.

Jamie făcuse câțiva pași înapoi, astfel încât să-i lase tânărului Jamie locul alături de Ian, acesta fiind fiul cel mare al muribundului. Jenny stătuse toată noaptea de cealaltă parte a patului, ștergând sângele, transpirația rea și lichidele urât mirositoare care ieșeau din trupul lui Ian, topindu-l înaintea ochilor lor. Ian ridicase mâna dreaptă și șoptise: *Jamie*. Nu a deschis ochii, dar toată lumea știa la care Jamie se referea. Tânărul Jamie și-a croit drum spre patul muribundului. Degetele osoase ale lui Ian i-au apucat mâna cu uluitoare putere. Ian a murmurat ceva, dar prea încet pentru a fi auzit și apoi a dat drumul mâinii. Nu era vorba despre relaxarea dată de moarte, ci pur și simplu o făcuse pentru că sfârșise ceea ce avea de făcut, ținând palma deschisă.

Nu a mai spus nimic, dar a început să se relaxeze, trupul lui începând să se micșoreze, pe măsură ce viața se scurgeau din el. Când și-a dat ultima suflare, au stat toți nemișcați, așteptând înfrigurați să audă o altă răsuflare. Abia după un minut de tăcere au început să se uite unii la alții, să arunce priviri furișe spre patul răvășit, spre fața liniștită a lui Ian, dându-și seama încet, încet că se terminase totul.

El s-a întrebat dacă Jenny era supărată, pentru că Ian îi adresase lui ultimele cuvinte. El credea că nu. Oricum, simțea că venise vremea să plece, văzându-l pe cumnatul său. Jamie știa că își făcuse timp să stea de vorbă cu fiecare dintre copiii lui, să-i liniștească așa cum putea, poate să le dea un sfat, să-i asigure că îi iubea.

Fusese lângă Jenny atunci când Ian murise. Ea ofta și părea să se facă mai mică lângă el. Era ca și când acea bară de oțel pe care părea să o aibă înfiptă

în spate în timpul ultimului an i-ar fi ieșit prin cap. Pe chipul ei nu se citea durerea, deși el știa că era prezentă; ea se bucura că totul se terminase, că așa era mai bine pentru Ian, pentru toți.

Sigur că ea și Ian găsiseră vreme să-și spună ceea ce trebuia, în timpul ultimelor luni de când știau care era situația.

S-a întrebat deodată ce i-ar fi spus lui Claire într-o asemenea situație. Probabil că i-ar fi spus întocmai ce i-*a spus* când s-au despărțit: *Te iubesc. Abia aștept să ne revedem.* Nu vedea ce altceva ar mai fi putut spune.

Nu putea sta în casă. Femeile l-au spălat pe Ian și l-au pus în salon. Apoi toată lumea începuse să gătească și să facă curățenie, pentru că se dusese vestea că Ian murise și oamenii începuseră să sosească deja la priveghi.

La răsăritul soarelui începuse o ploaie măruntă. Trecuse prin grădina de zarzavat și urcase panta care ducea către copaci. Jenny stătea acolo și a avut o ezitare, dar, în cele din urmă, s-a așezat lângă ea. Putea să-i ceară să plece, dacă dorea să fie singură.

Nu a făcut-o. I-a întins mâna, iar el a prins-o într-a sa, gândindu-se ce oase subțiri avea și cât era de fragilă.

– Vreau să plec a spus ea liniștită.

– Nu te acuz, a răspuns el, aruncând o privire spre casă. Copacii aveau frunze verzi, împrospătate de ploaie, dar cândva urma să cadă și ele.

– Vrei să ne plimbăm pe malul lacului? a întrebat Jamie.

– Nu, am vrut să spun că vreau să plec de aici, de la Lallybroch. Pentru totdeauna.

Aceste cuvinte ale ei l-au surprins cu totul.

– Nu cred că vorbești serios, a spus el în cele din urmă, rostind cuvintele cu prudență. A fost un șoc. Nu ar trebui…

Ea a dat din cap și a pus o mână pe piept, spunând:

– Ceva s-a rupt în mine, Jamie, a spus ea încet. Indiferent ce m-ar fi legat de locul acesta, s-a pierdut.

Nu știa ce să spună. Când ieșise din casă, nu voise să se uite la cimitirul de la picioarele turnului, acel petic de pământ de culoare închisă. Acum a privit în mod deliberat într-acolo.

– L-ai părăsi pe Ian?

Ea a oftat, continuând să țină mâna pe piept.

Când Jamie a rostit aceste cuvinte, și-a apăsat mâna pe inimă.

– Ian e cu mine, a replicat ea, îndreptându-și spatele de parcă s-ar fi pregătit să apere mormântul proaspăt săpat. Nu mă va părăsi niciodată și nici eu pe el.

După ce a rostit aceste cuvinte, și-a întors capul și l-a privit. Avea ochii roșii, dar nu îi curgeau lacrimi.

– Nici pe tine nu te va părăsi, Jamie. Și tu știi asta, i-a spus ea.

În mod neașteptat, ochii lui Jamie s-au umplut de lacrimi. De aceea și-a întors capul.

– Știu asta, da, a spus el încet și a sperat că era într-adevăr așa. Acum însă, locul din interiorul său, în care era obișnuit să-l găsească pe Ian, era gol ca un *bodhran*. Jamie s-a întrebat dacă avea să se întoarcă. Oare Ian se mutase într-o altă parte a sufletului său, într-un loc pe care nu îl cercetase încă? Spera că așa stăteau lucrurile. Nu cercetase și nu avea să cerceteze, pentru că se temea că nu va găsi nimic.

A vrut să schimbe subiectul, ca să-i dea timp de gândire. Era însă greu să găsească un subiect care să nu aibă o legătură cu moartea lui Ian sau cu moartea în general. O pierdere e ca toate și toate sunt ca una. O singură moarte deschidea porțile memoriei.

– Când a murit tata, a spus el deodată – surprinzând-o și surprinzându-se pe sine însuși, spune-mi ce s-a întâmplat atunci.

Jamie a simțit că Jenny s-a întors spre el, dar a continuat să-și privească mâinile, frecându-și încet cu mâna stângă cicatricea de pe dreapta.

– L-au adus acasă, a spus ea în cele din urmă. Era așezat într-o căruță. Dougal MacKenzie era acolo. El mi-a spus că tata a văzut cum erai biciuit. Apoi s-a prăbușit. Când l-au ridicat de la pământ, o parte a feței era încordată și cealaltă era moale. Nu putea să vorbească și nici să se miște. L-au luat și l-au adus acasă.

Jenny s-a oprit și a înghițit în sec, privind turnul și locul de îngropăciune.

– Am adus un doctor. I-a lăsat sânge tatei de mai multe ori. A ars tot felul de lucruri și i-a băgat fumul sub nas. A încercat să-i dea și medicamente, dar tata nu prea era în stare să înghită. Îi puneam picături de apă pe limbă, dar asta era tot. Jenny a oftat adânc și a continuat: a murit a doua zi, în zori.

– Ah… Nu a mai spus nimic?

Jenny a dat din cap și a răspuns:

– Nu mai putea vorbi. Își mișca din când în când buzele și scotea niște sunete.

Lui Jenny i-a tremurat puțin bărbia când a rememorat momentele acelea. A reușit totuși să facă în așa fel încât să nu-i tremure buzele.

– Am văzut când i s-a apropiat sfârșitul că încerca să vorbească, a spus ea mai apoi. Încerca să pronunțe cuvintele și se uita în ochii mei, vrând ca eu să pricep ce ar fi vrut să spună.

Jenny i-a aruncat o privire fugară și i-a mărturisit:

– A spus o dată *Jamie*, mi-am putut da seama. I-am zis atunci că Dougal îmi dăduse de știre că erai în viață și aveai să te faci bine. Asta a părut să-l liniștească puțin și a murit la scurtă vreme după aceea.

Începuse să plouă slab, iar picăturile băteau în frunzele aflate deasupra capetelor lor.

– *Taing*, a șoptit el în cele din urmă. Aș fi vrut să-i spun că-mi pare rău.

– Nu ar fi fost nevoie s-o faci, a spus ea încet. Știa ce voiai să-i spui.

Jamie a dat din cap, simțind că, în clipa aceea, nu era în stare să vorbească. A luat în cele din urmă mâna lui Jenny și s-a întors spre ea.

– Cu toate astea, pot să-ți spun ție *îmi pare rău, a pìuthar*, și o fac.

– Pentru ce? a întrebat ea surprinsă.

– Pentru că l-am crezut pe Dougal când mi-a spus… *ei bine, pentru că l-am crezut când mi-a zis* că tu ai devenit târfa unui militar englez. Am fost un prost.

Jamie și-a privit mâna mutilată pentru că nu voia să o privească pe Jenny în ochi.

– Da, a spus ea, punându-și mâna pe a sa, rece ca frunzele ce pluteau în jurul lor. Tu aveai nevoie de el, nu eu.

Au mai rămas așa o vreme, învăluiți în liniște, ținându-se de mână.

– Unde crezi că-i acum? a întrebat Jenny deodată. Unde crezi că este Ian, vreau să spun.

Jamie a privit casa, apoi mormântul proaspăt săpat, dar bineînțeles că Ian nu mai era. Pentru o clipă, s-a simțit cuprins de panică, i-a revenit senzația de pustietate pe care o avusese mai devreme. Apoi și-a adus aminte ce îi spusese Ian:

– *Pe dreapta ta, omule.*

Pe dreapta lui, ca să îi apere acea parte a corpului pe care nu se simțea sigur.

– E aici, i-a spus lui Jenny privind către spațiul rămas gol între ei. E aici, unde îi este locul.

PARTEA A ȘAPTEA

Vârtejul

85

FIUL VRĂJITOAREI

Când Roger și Buccleigh s-au apropiat de casă, Amanda a ieșit să îi întâmpine și apoi s-a întors la mama ei, strigând:

– Mamă, uite ce am eu!

– Oh, ce frumos! a exclamat Brianna, aplecându-se să admire jucăria și suflând pentru ca aceasta să se învârtească.

– Eu fac așa, eu fac așa! a exclamat micuța luând jucăria și suflând, dar fără prea mult spor.

– Dintr-o parte, *a leannan*, dintr-o parte, i-a spus William Buccleigh, ocolind mașina și întorcând mâna micuței în așa fel încât sfârleaza să fie perpendiculară față de chipul ei, pentru ca apoi să o îndemne:

– Acum suflă.

Și-a adus obrazul lângă al ei și a ajutat-o să sufle, iar sfârleaza a zumzăit ca un cărăbuș.

– Vezi ce frumos? Joacă-te tu singură cu ea, a spus Buccleigh, aruncându-i lui Bree o privire rugătoare, pentru ca apoi să o ducă pe micuță pe alee, în timp ce ea pufăia și sufla de zor. Au trecut amândoi pe lângă Jem, care s-a oprit ca să admire sfârleaza. Roger a ieșit din mașină cu două genți și s-a oprit să schimbe o vorbă cu Brianna.

– Dacă am fi avut un câine, mă întreb dacă și el l-ar fi plăcut, a spus ea încet, privindu-l pe oaspetele lor prins într-o discuție însuflețită cu cei doi copii.

– Omul poate zâmbi tot timpul și, cu toate acestea, poate fi un personaj malefic, a replicat Roger privindu-și oaspetele cu ochi mijiți. Lăsând deoparte instinctele, eu cred că nici copiii, nici câinii nu se pricep la oameni.

– Hmm. Ți-a mai spus ceva cât timp ați fost plecați astăzi?

Roger fusese cu William Buccleigh la Inverness ca să-i cumpere haine, pentru că nu avea nimic altceva în afară de blugii, tricoul și jacheta pe care le primise de la societatea de caritate.

– Mi-a spus câteva lucruri, a mărturisit Roger. L-am întrebat cum a ajuns aici la Lallybroch și ce a făcut cât s-a tot vânturat pe-aici. El a spus că mă văzuse pe stradă în Inverness și mă recunoscuse, dar că mă urcasem în mașină și plecasem înainte ca el să se fi hotărât să-mi vorbească. M-a mai văzut o dată sau de două ori și a început să se intereseze unde anume locuiam. A…

Roger s-a întrerupt și a privit-o pe Brianna, zâmbind, pentru ca apoi să continue:

– Nu uita ce este și de unde a venit. El a crezut – și nu prea sunt de părere că minte – că eu aș fi bătrân.

– Chiar așa?

– Chiar așa. Și apoi să nu uităm că am fost spânzurat și am supraviețuit, lucru care nu li se întâmplă prea multor oameni.

A strâmbat puțin din buze și și-a pipăit cicatricea de pe gât, continuând:

– Și eu… vreau să spun noi… am trecut cu bine peste călătoria prin roci… Am înțeles punctul lui de vedere.

Deși era neliniștită, Brianna a pufnit în râs:

– Vrei să spui că i-a fost frică de tine?

Roger a dat din umeri, descumpănit:

– I-a fost și cred că așa au stat lucrurile. Oricum, dacă se teme, știe foarte bine să-și mascheze sentimentele.

– Tu *ai arăta* că ți-e teamă, dacă te-ai vedea nevoit să înfrunți o ființă puternică, supranaturală, sau ai încerca mai curând să lași impresia că ești calm? Ai arăta că ești un mascul adevărat, cum spune mama. Ai arăta că ești un bărbat adevărat, cum spune tata. Tu și tata vă purtați ca John Wayne dacă aveți impresia că e ceva în neregulă, iar omul acesta se înrudește cu voi amândoi.

– Bine spus, a replicat Roger, care se strâmbase la auzul cuvintelor „ființă puternică, supranaturală", dar și când ea făcuse referire la John Wayne. Oricum, a recunoscut că a fost puțin șocat de tot ce a văzut în jur și *îl înțeleg.*

– Mmm. Și noi *știam ce facem.* Cel puțin într-o anumită măsură. Mi-a spus ce s-a întâmplat când a trecut prin pietre. Ți-a spus și ție?

Merseseră încet, dar ajunseseră aproape de ușă. Brianna a auzit glasul lui Annie în hol, care întreba ceva amestecându-se în pălăvrăgeala copiilor. Se auzea și glasul gros al lui William Buccleigh.

– Da, mi-a spus, a replicat Roger. El își dorește foarte mult să se întoarcă în timpul lui. Era limpede că eu știam ce trebuia să facă el și că trebuia să stea de vorbă cu mine ca să afle ce anume avea de făcut, dar numai dacă ești nebun te duci așa, pur și simplu, la ușa unui străin, mai ales dacă era cât pe ce să îl ucizi sau dacă el te-ar putea transforma în corb în doi timpi și trei mișcări.

Roger a dat din umeri și apoi a continuat:

– Și-a părăsit locul de muncă și a început să dea târcoale pe-aici, spre a vedea dacă nu cumva noi scoteam pe ușa din spate oase omenești. Jem a dat peste el într-o zi, în vechiul turn, și i-a spus băiatului că ar fi un Nuckelavee. I-a spus asta ca să-l sperie și să-l facă să plece, dar și ca să aflu eu lucrul ăsta. Dacă aflam și făceam ceva magic, atunci…

Roger a ridicat brațele, cu palmele îndreptate în sus.

– Ar fi fost posibil să fii un vrăjitor primejdios, dar el știe foarte bine că tu ai putea să-l trimiți înapoi, întocmai ca vrăjitorul din Oz.

Roger a privit-o preț de o clipă, pentru ca apoi să-i spună:

– *El* nu seamănă chiar deloc cu Judy Garland…

Ar fi vrut să continue, dar Annie MacDonald l-a întrerupt, întrebând de ce stăteau amândoi afară, lăsându-se pișcați de țânțari, dacă cina era gata. S-au scuzat și au intrat în casă.

Brianna a mâncat fără a-și da seama foarte bine ce avea în farfurie. Jem urma să-și petreacă din nou seara cu Bobby și să plece la pescuit sâmbăta pe domeniul Rothiermurchus. A simțit că i se strânge inima la acel gând și și-a adus aminte că tatăl ei l-a învățat pe Jem să pescuiască folosind o undiță meșterită acasă. Aceea era singura unealtă de pescuit de care dispuneau. Oare Jem avea să-și aducă aminte cum se pescuiește?

Era mai bine că băiatul pleca de acasă. Ea și Roger vor sta de vorbă cu William Buccleigh pentru a decide cum anume îl vor trimite înapoi în timpul său. Era mai bine dacă Jem nu era prin preajmă ca să tragă cu urechea la astfel de discuții. Brianna s-a întrebat dacă avea rost să o consulte pe Fiona.

Fiona Graham era nepoata bătrânei doamne Graham, care se ocupase de menajul tatălui adoptiv al lui Roger, reverendul Wakefield. De asemenea, bătrâna doamnă Graham era „cea chemată", adică deținătoarea unor tradiții

foarte vechi. În timpul Sărbătorii Focului, care se desfășura la Beltane, femeile din familiile care le transmiseseră obiceiurile se strângeau la răsăritul soarelui și, îmbrăcate în alb, se roteau într-un dans despre care Roger spunea că era un vechi dans scandinav. Când se încheia dansul, cea chemată cânta, rostind cuvinte pe care nimeni nu le mai înțelegea, prin cântecul ei izbutind să înalțe soarele deasupra orizontului. Raza soarelui trecea atunci prin piatra crăpată.

Doamna Graham murise liniștită, în somn, cu ani în urmă, dar îi transmisese tot ce știa și rolul ei de „chemată" nepoatei sale, Fiona.

Fiona îl ajutase pe Roger, care trecuse prin pietre, să o găsească pe Brianna, punând în joc inelul ei de logodnă cu diamant pentru a-i fi de folos. Prima încercare se terminase așa cum o descrisese William Buccleigh, adică Roger fusese în flăcări, în mijlocul cercului de pietre.

Brianna s-a gândit că puteau face rost de o piatră prețioasă fără nici o problemă, în timp ce împingea către Roger bolul cu salată cu un gest automat. Din ceea ce știau până atunci, nu era neapărat necesar să fie o piatră foarte scumpă sau foarte mare. Granatele mamei lui Roger îl ajutaseră să nu moară în timpul primei încercări.

Și-a adus aminte de urma de arsură de pe pieptul lui William Buccleigh dându-și seama că se holba la el. La rândul său, William se holba la ea. S-a înecat cu o bucată de castravete, apoi a agitat brațele, a luat apă, a băut și toate acestea au explicat faptul că s-a înroșit la față.

Toți s-au întors la mâncarea pe care o aveau înainte, dar ea și-a dat seama că Roger o privea cu coada ochiului. Ea i-a aruncat o privire fugară printre gene, vrând să-i transmită mesajul: *Mai târziu. Sus*. Roger s-a mai liniștit și s-a reîntors la conversația cu unchiul Buck și cu Jemmy, despre muște.

Ea voia să discute cu Roger despre ceea ce spusese Buccleigh, ca să decidă ce era de făcut cu el, și asta cât mai repede. *Nu* avea să-i mărturisească ce spusese William Buccleigh despre Rob Cameron.

Roger stătea întins în pat și privea lumina lunii căzând pe chipul Briannei, în timp ce ea dormea. Era destul de târziu, dar el continua să fie treaz. Era un lucru ciudat, deoarece adormea de obicei la câteva secunde după ce făcea dragoste cu ea. Din fericire, și ea adormea imediat. În seara aceea, se ghemuise lângă el cu afecțiune, înainte ca trupul ei cald să devină inert în brațele lui.

Fusese minunat, dar puțin diferit. Ea era întotdeauna dornică, ba chiar nerăbdătoare, și acela nu fusese un lucru neobișnuit, dar insistase să încuie ușa dormitorului. El montase o broască, pentru că Jem învățase să deschidă ușile la vârsta de șapte ani.

Ușa era în continuare încuiată și, când a observat acest lucru, s-a strecurat cu grijă din așternut și a descuiat-o. Jem avea să-și petreacă noaptea cu Bobby, care devenise cel mai bun prieten al său, dar dacă Mandy avea nevoie de ei în timpul nopții, Roger nu voia ca ea să găsească ușa încuiată.

În cameră era răcoare, dar era plăcut. Montaseră un sistem de încălzire în podea, care nu făcea față temperaturilor ce se înregistrau iarna în *Highlands*, dar era foarte potrivit toamna.

Când dormea, Bree se încălzea și transpira, iar temperatura corpului ei creștea cu două sau trei grade. Se întâmpla frecvent să dea pătura deoparte. Acum stătea întinsă, goală până la brâu, cu palmele deasupra capului, sforăind ușor. El și-a dus mâna absent sub testicule, întrebându-se dacă aveau să o mai facă o dată. S-a gândit că ea nu ar avea nimic împotrivă, dar…

Poate nu ar trebui. Când făcea dragoste cu ea, de cele mai multe ori nu se grăbea și simțea o plăcere barbară când ea se abandona cu totul… și o făcea cu siguranță în mod voit, dar mereu după un moment de ezitare, după o clipă care nu era chiar rezistență. Era un mijloc de a se asigura pe sine – dacă nu de a-l asigura pe el – că ar fi avut dreptul să refuze. O redută care a fost cucerită o dată și a fost reconstruită se apără cu mai multă hotărâre. Nu credea că ea realiza că face așa; nu i-o spusese niciodată, nevoind să existe între ei nici o neplăcere.

În seara aceea fusese altfel. Se manifestase mai zgomotos, apoi se abandonase cu oarecare ferocitate, trăgându-l spre ea și înfigându-și unghiile în ceafa lui. Iar el…

Se oprise o clipă, apoi o posedase nemilos, pentru a-și demonstra sieși, dacă nu pentru a-i demonstra ei, că era a lui și nu-și aparținea sieși, că nu era de neatins.

Și ea îl încurajase.

El își dădea seama de acest lucru și nu își luase mâna de pe testicule. Își privea soția așa cum privea un soldat roman o Sabină, vrând să-și dea seama ce greutate are și dacă o poate duce cu sine. *Raptio* era cuvântul latin care se traduce de obicei prin „viol", deși cuvântul în sine însemna a răpi, a acapara. *Raptio*, *raptor*, a acapara prada. Înțelegea sensul acestor cuvinte și își dădea

seama că tot nu își luase mâna de pe organele genitale, care deciseseră unilateral că nu, ea nu ar avea nimic împotriva unei noi partide de amor.

Creierul său i-a trimis un semnal făcându-l să înțeleagă că totul avea legătură cu faptul că aveau în casă un străin și nu orice străin, ci pe William Buccleigh MacKenzie.

– Ei bine, o să dispară până la Sărbătoarea Soarelui, a murmurat Roger apropiindu-se de pat. Portalul va fi deschis atunci și, dacă va avea în mână o piatră prețioasă, bietul om se va putea întoarce la soția lui în…

S-a băgat în așternuturi, a pus mâna pe fesele ei calde și i-a șoptit:

– O să pun eu mâna pe tine și pe cățelușul tău!

Ea a râs imperceptibil, cu ochii închiși și și-a trecut o unghie peste pielea lui sensibilă, murmurând:

– M-am topiiiit!

După aceea, el a adormit, dar s-a trezit foarte devreme, dându-și seama cu uimire că se afla în stare de alertă.

El trebuie să fie de vină, s-a gândit Roger, dându-se din nou jos din pat. *Nu am să pot dormi liniștit până ce nu scăpăm de el.* Nici nu s-a mai străduit să fie discret. Brianna sforăia și acesta era un semn că dormea dusă. A îmbrăcat pijamaua și a ieșit pe coridor, ascultând.

Casa de la Lallybroch vorbea noaptea, așa cum fac toate casele vechi. Era obișnuit cu trosnetele grinzilor din lemn, care se auzeau atunci când se făcea mai rece în încăperi și cu trosnetele podelei de pe holul de la etaj, ca și când s-ar plimba cineva pe-acolo cu pași repezi. Când vântul bătea dinspre vest și zgâlțâia geamurile, zgomotul lor acoperea sforăitul Briannei. Acum era liniște adâncă.

Pe William Buccleigh îl cazaseră în capătul holului, deoarece chiar fără să fi vorbit despre asta, luaseră hotărârea ca el să nu stea la același etaj cu cei mici. Doreau să fie mai aproape de ei, ca să îl poată supraveghea.

Roger a înaintat încet pe hol, ascultând. Pe sub ușă se vedea că în încăperea în care dormea Buccleigh era întuneric. Din camera respectivă i se auzea sforăitul gros și regulat. Acesta s-a întrerupt o dată, pentru că omul s-a întors, a mormăit ceva de neînțeles, pentru ca apoi să continue să doarmă.

– E în regulă, și-a spus Roger.

Gândurile sale, întrerupte mai devreme, au intrat pe făgașul lor normal. Da, bineînțeles că totul avea legătură cu faptul că aveau un străin în casă, mai

ales că era vorba despre Buccleigh. Atât el, cât și Brianna se simțeau amenințați de prezența lui.

În cazul lui, era vorba de îngrijorare, dar și de furie amestecată cu derută. Datorită convingerilor sale religioase, îl iertase pe William Buccleigh pentru că avusese un rol în spânzurarea lui, făcându-se vinovat pentru că Roger își pierduse vocea. Oricum, omul nu încercase să-l ucidă și nu avusese cum să știe ce se va întâmpla.

Una era să ierți un om despre care știi că este mort de două sute de ani și cu totul altceva să ierți un om care trăiește sub același acoperiș cu tine, care mănâncă la masă cu tine și care vrea să fie plăcut de soția ta și de copiii tăi.

Și nu trebuie să uităm că este un bastard, a gândit Roger supărat, coborând scările în întuneric. Arborele genealogic pe care i-l arătase lui William Buccleigh se dovedise a fi corect. Omul era marcat pe acest arbore, era încadrat de părinți și de copii. Cu toate acestea, arborele acela genealogic era o minciună. William MacKenzie era un bastard, un fiu nelegitim al lui Dougal MacKenzie, șeful clanului MacKenzie și al lui Geillis Duncan, o vrăjitoare. Roger a crezut că William Buccleigh nu știa acest lucru.

Ajuns în josul scării, Roger a aprins lumina în hol și a vrut să se ducă la bucătărie pentru a se convinge că ușa din spate era încuiată.

Discutase cu Brianna despre asta, dar nu căzuseră de acord. Roger era de părere că trecutul nu trebuia adus la suprafață. La ce i-ar fi folosit omului să-și cunoască originile? Părinții lui dispăruseră de multă vreme și nu mai era în *Highlands*, iar William avea să dispară și el.

Bree insistase asupra ideii că William avea dreptul să afle adevărul, dar nu putuse explica de ce.

– *Tu* ești cine crezi că ești și cine ai fost dintotdeauna, a spus ea în cele din urmă, frustrată. Eu nu am știut cine sunt. Crezi că ar fi fost mai bine dacă nu aș fi știut cine este cu adevărat tatăl meu?

El s-a gândit că da, poate ar fi fost mai bine. De îndată ce adevărul ieșise la iveală, viețile lor se schimbaseră radical și fuseseră expuși unei serii de pericole. Era cât pe ce să-și piardă viața. Ea fusese în pericol, fusese violată și omorâse un om. Nu îi vorbise despre asta, dar poate că ar fi trebuit să o facă. Văzuse în privirea ei că se simțea împovărată și el știa de unde provenea acea povară. Și el avea aceeași senzație de apăsare.

Cu toate acestea... ar fi preferat să *nu* știe ceea ce știa? Și-ar fi dorit să nu trăiască în trecut, să nu-l cunoască pe Jamie Fraser, să nu vadă acea latură a lui Claire care ieșea la iveală numai în prezența soțului ei?

Oricum, nu era vorba despre arborele binelui și răului din Eden, era vorba despre un arbore *al cunoașterii* binelui și răului. Cunoașterea putea să fie un dar otrăvit, dar era totuși un dar și oamenii care ar fi fost gata să-l înapoieze erau puțini. Pentru ei era același lucru, și-a spus Roger, pentru că *nu puteau* să înapoieze acest dar. Tocmai *acela* a fost punctul lui de vedere în cadrul discuției.

– Nu știm ce rău ar putea aduce cu sine, spusese el. Nu știm dacă *nu ar putea face rău.* La ce i-ar folosi dacă ar ști că mama lui a fost o nebună, o vrăjitoare sau ambele, o femeie care a comis mai multe crime? La ce i-ar folosi dacă ar ști că tatăl său a fost un adulterin, un om care a încercat să ucidă oameni? A fost un șoc pentru *mine* când mama ta mi-a povestit despre Geillis Duncan, și ea e la o distanță de opt generații față de mine. Și înainte ca tu să mă întrebi, am să-ți spun eu că da, aș fi putut trăi și fără să aflu lucrul acesta.

Ea își mușcase nervoasă buza și dăduse din cap.

– Este vorba doar despre faptul că mă tot gândesc la Willie, a spus ea în cele din urmă, dându-se bătută. Nu mă refer la William Buccleigh, ci... la fratele meu.

Ea a roșit puțin când a spus „fratele meu".

– Chiar aș vrea ca el să știe adevărul, a continuat ea. Dar tata și Lordul John *nu vor* ca el să-l afle și poate că ei au dreptate. Nu ar putea continua să trăiască la fel, dacă i-aș spune adevărul.

– Au dreptate, spusese Roger sec. Dacă ar crede ce îi spunem, l-ar face să trăiască în tristețe și negare, lucru care l-ar devora pur și simplu sau l-ar sili să recunoască faptul că este fiul unui criminal scoțian, ceea ce nu ar fi bine pentru moravurile secolului al optsprezecelea.

– Nu i-ar lua titlul, spusese Bree. Tata spunea că, după legea din Marea Britanie, nu se lua titlul unui copil care l-a moștenit de la soțul mamei sale, indiferent dacă acel soț este sau nu tatăl copilului.

– Nu, dar imaginează-ți cum ar fi să trăiești cu un titlu la care nu *ai* dreptul, deoarece știi că sângele care-ți curge-n vine nu este nobil, deși tu credeai că este. Gândește-te cum ar fi ca lumea să-ți spună „Lordul Cutare" și să-ți imaginezi cum ți-ar spune dacă ar ști adevărul.

O scuturase ușor, încercând să o facă să-i înțeleagă punctul de vedere.

– Oricum i-ar distruge viața, continuase Roger. Ar fi ca și când l-ai pune pe un butoi cu pulbere și i-ai da foc. Nu ai știi când ar exploda butoiul, dar ai știi sigur că ar exploda.

– Mhm! mormăise ea și discuția luase sfârșit.

Era clar că acel „mhm" nu însemna că ea era de acord și că discuția nu se terminase de fapt.

El verificase toate ușile și toate geamurile de la parter, terminând cu biroul lui.

A aprins lumina și a intrat în încăpere. Era cât se poate de treaz, cu nervii încordați. Se întreba *de ce*. Oare casa încerca să-i spună ceva? A pufnit. Era și greu să nu ai tot soiul de impresii în toiul nopții, cu vântul bătând în geamuri. Se simțise mereu bine în acea încăpere, acela era locul lui. Ce era în neregulă?

A privit rapid în jur, s-a uitat pe birou, pe pervazul cu crizanteme galbene, pe care Bree la pusese acolo, a privit rafturile…

A înmărmurit, simțind că inima îi bătea să-i spargă pieptul. Șarpele nu era acolo. Ba da, era. L-a privit atent. Era acolo, dar nu la locul lui. Nu era în fața cutiei din lemn în care se aflau scrisorile de la Claire și de la Jamie, ci cu două rafturi mai jos.

L-a luat și, în virtutea unui automatism, și-a trecut degetul peste lemnul de cireș. Era cu putință ca Annie MacDonald să-i fi schimbat locul? Nu. Ea făcea curat în birou și ștergea praful, dar nu schimba niciodată locul obiectelor. O văzuse chiar el ridicând o pereche de galoși lăsați neglijent în mijlocul vestibulului, ștergând pe sub ei cu grijă, pentru ca apoi să îi pună la loc, așa cum erau, plini de noroi. Ea nu ar fi schimbat niciodată locul șarpelui.

Cu atât mai mult, nu ar fi făcut-o Brianna. El știa, fără a ști de unde știe, că Bree avea același sentiment ca și el. Șarpele lui Willie Fraser păzea tezaurul fratelui său.

A pus mâna pe cutia din lemn înainte ca gândurile lui să intre pe făgașul normal.

A intrat în stare de alarmă: cineva umblase în cutia cu scrisori. Cărticelele erau deasupra, scrisorile erau dedesubt și nu invers, așa cum ar fi trebuit. A scos scrisorile blestemându-se că nu le numărase niciodată. Cum avea să-și dea seama dacă lipsea vreuna?

Le-a sortat repede, separându-le pe cele citite de cele necitite și *a crezut* că teancul de scrisori necitite arăta la fel ca și până atunci. Indiferent cine

umblase în cutie, nu deschisese scrisorile necitite. Asta era, totuși, ceva. Indiferent cine umblase în cutie, dorise să rămână nedescoperit.

A umblat repede prin scrisorile citite și și-a dat seama deodată că lipsea una. Era aceea pe care Brianna o scrisese pe hârtie realizată manual, cu flori în textură. Era prima. Dumnezeule, ce se spunea în ea? *Suntem în viață.* Își aducea aminte de această propoziție. După această afirmație, Claire povestise despre explozie și despre incendiul care devorase casa cea mare. Oare le dăduse de știre în scrisoarea aceea că voiau să vină în Scoția? Poate că da. Dar ce mama dracului…

La etajul al doilea al casei, Mandy se ridicase în capul oaselor și țipa ca o *ban-sidhe.*

El a ajuns la Mandy cu puțin înaintea Briannei și a luat fetița în brațe, strângând-o la pieptul pe care inima lui amenința să-l spargă.

– Jemmy, Jemmy! a strigat ea. A plecat! A PLECAT!

Când a scos acest strigăt, fetița a încremenit în brațele lui Roger, lovindu-i burta cu picioarele.

– Hei, hei! i-a spus Roger, încercând să o liniștească. E în regulă. Jemmy e bine. E *bine.* Își va petrece noaptea la Bobby. Mâine o să se întoarcă acasă.

– A plecat! a strigat fetița, zbătându-se ca un țipar, fără să vrea să scape din brațele lui Roger, dar fiind cuprinsă de paroxismul unei tristeți dezlănțuire. Nu-i aici! Nu-i aici!

– Da, așa cum ți-am spus, el e la Bobby, el…

– Nu-i *aici*! a strigat ea, lovindu-se cu palma peste cap. Nu e aici cu mine!

– Ia vino încoace, copilaș, a spus Brianna, luând-o în brațe pe fetița cu obrajii scăldați în lacrimi.

– Mamă! Mamă! Jemmy a PLECAT!

Fetița s-a prins cu putere de mama ei, strigând:

– Nu-i cu mine!

Bree s-a încruntat, uluită, examinând-o și gândindu-se că poate avea febră, poate i se umflaseră ganglionii, poate avea abdomenul tare…

– Nu e cu tine, a spus ea în cele din urmă. Explică-i lui mami ce vrei să spui, scumpa mea.

– Nu-i aici! a strigat Mandy disperată, lovindu-și mama peste piept.

– Oooh!

Ușa din capătul holului s-a deschis și William Buccleigh a ieșit din camera sa, purtând halatul de lână al lui Roger.

– Oare cine face scandalul ăsta? a întrebat el.

– El l-a luat! El l-a luat! a strigat fetița, lipindu-și obrazul de umărul Briannei.

Deși nu avea o astfel de reacție de obicei, Roger a simțit că i se transmite spaima fetiței, convins fiind că se petrecuse ceva cumplit.

– Știi unde este Jem? a țipat el la Buccleigh.

– Nu știu, a răspuns acesta din urmă, încruntându-se. Nu e în patul lui?

– Nu e! a exclamat Brianna. Doar l-ai văzut plecând, pentru numele lui Dumnezeu.

Bree și-a făcut loc între cei doi bărbați, spunând:

– Terminați amândoi. Roger, ia-o pe Mandy. Eu o s-o sun pe Martina Hurragh.

A pus-o pe Mandy în brațele lui Roger. Fetița suspina, ținându-și degețelul în gură. Bree s-a grăbit să urce scările, în vreme ce hainele îi fluturau ca niște frunze.

Roger a legănat-o pe Amanda, împrăștiat, alarmat, copleșit de panica fetiței. Ea transmitea tristețe și panică întocmai ca un releu. Transpira, îi transpiraseră și palmele și strângea între degete ursulețul Winnie, cu care avea obiceiul să doarmă.

– Taci, *a chuisle*, a spus el, încercând să-i vorbească foarte calm. Taci. O să facem în așa fel încât să fie bine. Tu ai să-mi spui ce te-a trezit, iar eu voi face în așa fel încât totul să fie bine, îți promit.

Ascultătoare, fetița a încercat să se liniștească, frecându-se cu mânuțele la ochi.

– Jemmy! a oftat ea. Îl vreau pe Jemmy!

– O să facem în așa fel încât să vină numaidecât, a făgăduit Roger. Ia spune-mi, ce anume te-a trezit? Ai avut un coșmar?

– A-ha! a exclamat ea, ținându-se și mai strâns de el. *Erau pietle, pietle mali. Ele au cipat la mine!*

Roger a simțit cum îi îngheață sângele în vine. Dumnezeule, Dumnezeule mare! Poate că ea își amintea trecerea prin pietre.

– Am înțeles, a replicat el, făcând tot posibilul pentru a o liniști și pentru a se liniști pe sine însuși. *Vedea* totul cu ochii minții. Și-a adus aminte de pietre, le-a auzit și le-a simțit din nou. S-a întors puțin către William Buccleigh și a văzut că era palid. Cu siguranță auzise cuvintele fetiței și își dădea seama că tot ce spusese era adevărat.

– Ce s-a întâmplat, *a leannan*? Te-ai apropiat de pietrele acelea mari?

– Nu eu, Jem s-a apropiat! a spus micuța. *Omul acesta l-a luat și pietlele l-au mâncat!*

Fetița a izbucnit din nou în lacrimi, nemaiputându-se stăpâni.

– Omul acela? a spus Roger încet, întorcându-se puțin mai mult, astfel încât William Buccleigh să se afle în câmpul ei vizual. Vrei să spui, omul *acesta*? Unchiul Buck?

– Nu! a exclamat micuța. Nununu! Celălalt bă'bat!

Fetița îl privea adânc în ochi, vrând ca el să o înțeleagă.

– Celălalt bă'bat! Tatăl lui Bobby! a explicat ea.

A auzit-o pe Brianna mergând pe scări. Parcă ar fi șchiopătat, grăbindu-se.

S-a împiedicat și s-a oprit în capul scărilor. Văzându-i chipul alb ca varul, Roger și-a dat seama că i se făcuse părul măciucă.

– A dispărut! a spus ea cu glas răgușit. Martina spune că nu este cu Bobby și că nu se așteptase să vină în seara asta. Am rugat-o să iasă și să se uite. Ea locuiește la trei case distanță de aceea a lui Rob și spune că nu i-a văzut camioneta.

Mâinile lui Roger înțepeniseră și erau reci. Volanul risca să îi alunece din mâini, pentru că palmele îi erau transpirate. A luat curba atât de brusc, încât roțile din spate ale mașinii s-au ridicat de la pământ, iar William Buccleigh a dat cu capul în geam.

– Îmi pare rău, a spus Roger în virtutea unui automatism.

– Ai grijă, i-a spus Buccleigh frecându-se la tâmplă. Ai să ne arunci pe toți într-un șanț, și pe urmă?

Chiar așa, și apoi? Făcând un efort enorm, Roger a pus din nou piciorul pe ambreiaj. Luna se pregătea să apună și o semilună arunca raze palide în bezna de nepătruns care îi înconjura. Farurile micuțului Morris abia dacă izbuteau să străpungă întunericul, iar razele slabe jucau încolo și-ncoace pe drumul către Craigh na Dun.

– De ce mama dracului ți-ar lua acest *trusdair* copilul? a întrebat Buccleigh, lăsând geamul în jos și încercând să vadă mai bine împrejurimile. Și de ce Dumnezeu l-ar aduce tocmai *aici*?

– De unde să știu eu? a replicat Roger printre dinți. Poate crede că are nevoie de sânge spre a deschide pietrele. *Dumnezeule, de ce am scris asta?* s-a întrebat Roger în gând, bătând cu pumnul în volan, semn că era disperat.

Buccleigh a clipit des și apoi și-a mijit ochii, întrebând repede:

– Așa se face? *De asta* ai nevoie? De sânge?

– Nu, la dracu'! a izbucnit Roger. Trebuie să te afli într-o anume perioadă a anului și trebuie să ai pietre prețioase. Cel puțin noi așa credem.

– Dar tu ai scris că e nevoie de sânge și ai făcut și un semn anume.

– Da, dar… Și tu ai citit notițele mele, netrebnicule?

– Fii atent cum vorbești, băiete, a spus Buccleigh iritat, dar destul de calm. Bineînțeles că le-am citit. Am citit tot ce s-a putut din biroul tău și cred că ai fi făcut același lucru dacă ai fi fost în locul meu.

Roger a reușit să-și înfrângă panica, încât să fie de acord:

– Da, poate că aș face cum spui. Dacă tu l-ai fi luat pe Jem… te-aș fi ucis imediat, dar poate că aș fi înțeles de ce ai făcut un asemenea lucru. Dar netrebnicul ăsta? Ce crede el că face, pentru numele lui Dumnezeu?

– Liniștește-te, i-a spus Buccleigh sec. Nu îi faci nici un bine copilului tău dacă te aprinzi. Cameron acesta… este unul ca noi?

– Nu știu! *Nu* știu, fir-ar să fie!

– Mai sunt și alții ca noi? Lucrul acesta nu există numai în familia noastră?

– Nu știu. Cred că mai există și alții, dar nu sunt sigur de asta.

Roger se străduia să gândească și să mențină mașina la o viteză suficient de mică încât să ia curbele drumului pe care crescuse din belșug iarbă-neagră.

Ar fi vrut să se roage, dar nu a reușit decât să spună un *Doamne, te rog!* Și-ar fi dorit ca Bree să fie cu el, dar nu puteau să o aducă pe Mandy în preajma pietrelor și, dacă ar fi putut să-l prindă pe Cameron pornind de la ideea că el se afla acolo, Buccleigh avea să îl ajute. Era sigur de lucrul ăsta.

Undeva în mintea lui licărea o speranță. Trăgea nădejde că Rob Cameron făcuse o greșeală în alegerea nopții și, dându-și seama de acest lucru, avea să-l aducă acasă pe Jem, chiar în timp de Roger și stră-stră-străbunicul lui răscoleau mlaștina, pentru a descoperi cine știe ce lucru cumplit, pe care nici ei nu și-l puteau închipui.

– Cameron… mi-a citit și el notițele, a mormăit Roger, incapabil să-și suporte propriile gânduri. Din întâmplare. S-a prefăcut că le consideră ficțiune, ceva ce am scris doar ca să mă distrez. Dumnezeule, *ce*-am făcut?

– Fii atent! a strigat Buccleigh, punându-și mâinile la ochi. Roger a apăsat pe frână, ieșind de pe drum și intrând într-un bloc de piatră. Era cât pe ce să intre în camioneta veche și albastră care stătea părăsită în întuneric.

S-a chinuit să urce dealul căutând prin întuneric puncte de sprijin, cu pietre alunecându-i de sub picioare sau înțepându-l în palmă și sub unghii, înjurând de zor. Îl auzea pe Buccleigh urmându-l încet, dar urmându-l.

A început să le audă cu mult înainte de a ajunge în vârf. Era cu trei zile înainte de solstițiu și pietrele știau asta. Simțea vibrația în măduva oaselor, îi zbârnâia craniul și simțea că îl dor dinții. A strâns din dinți și a înaintat. Când a ajuns în dreptul pietrelor, stătea sprijinit în palme și în genunchi. Nu mai era în stare să stea în picioare.

Dumnezeule, și-a spus în gând. *Doamne, ține-mă! Ține-mă-n viață doar cât e nevoie pentru a-l putea găsi.*

Abia dacă putea lega două gânduri în creier, dar și-a adus aminte de lanternă. O luase din mașină și a scos-o din buzunar.

A scăpat-o din mână și apoi a căutat-o disperat prin iarbă, găsind-o în cele din urmă. A apăsat de patru ori pe întrerupător până ce a reușit să o aprindă.

Razele de lumină au străpuns întunericul și a auzit o exclamație înăbușită de uimire. *Bineînțeles*, și-a spus el în gând. *William Buccleigh nu a văzut în viața lui o lanternă.* Raza de lumină a lanternei s-a învârtit în cerc. Ce căuta? Urme? Un obiect care să arate că Jem trecuse pe acolo?

Nu se vedea nimic.

Nu se vedeau decât pietrele. Îi era din ce în ce mai rău. A scăpat lanterna și și-a prins capul cu amândouă mâinile. Trebuia să se miște, trebuia să-l găsească pe Jem.

Se târa prin iarbă, orbit de durere, fără a putea gândi, când a simțit două mâini puternice care l-au tras înapoi. S-a gândit că poate auzise un glas, dar chiar dacă îl auzise, era acoperit de groaznicul strigăt din capul său, din sufletul său. A strigat cât a putut de tare numele fiului său, dar a mai auzit și altceva în afară de acel strigăt care venea din el însuși, a simțit cum îi amorțește gâtul de atâta efort, dar nu și-a auzit glasul.

Pământul a început să se miște și lumea s-a destrămat.

S-a destrămat în adevăratul sens al cuvântului. Când și-a revenit ceva mai târziu, și-a dat seama că el și William Buccleigh se aflau într-un povârniș din inima dealului, la aproximativ cincisprezece metri mai jos de cercul pietrelor. Căzuseră și se rostogoliseră, după felul în care se simțea el, dar și după felul

în care arăta Buccleigh, întins alături de el, cu hainele rupte și încovrigat de parcă l-ar fi durut stomacul.

– Ce...? a șoptit Roger. Și-a dres glasul și a încercat să întrebe *Ce s-a întâmplat?* dar nu a fost în stare decât să șoptească și chiar și așa, gâtul îi ardea ca focul.

William Buccleigh a șoptit ceva și Roger și-a dat seama că se ruga.

A încercat să se ridice în capul oaselor și a izbutit, deși avea senzația că se învârtește totul în jurul său.

– Tu m-ai tras? a întrebat Roger în șoaptă.

Buccleigh ținea ochii închiși și nu i-a deschis până ce nu și-a terminat rugăciunea. Apoi s-a uitat mai întâi la Roger și apoi în vârful dealului, unde pietrele nevăzute își murmurau cântecul. Se auzea încet, ca un plânset, care îl făcea pe Roger să simtă că îl dor dinții.

– Da, a replicat Buccleigh. Nu credeam că vei putea ieși de acolo singur.

– Nici nu puteam, a recunoscut Roger, întinzându-se.

Avea dureri și era amețit.

– Mulțumesc, a spus el o clipă mai târziu.

Simțea înlăuntrul său un vid mare, comparabil cu cerul ce se afla deasupra lor.

– Bine, poate izbutesc să mă revanșez pentru că ai fost spânzurat din cauza mea, a spus Buccleigh. Ce facem acum?

Roger și-a ridicat privirea spre cerul care părea să se învârtească și a întins o mână spunând răgușit:

– Acum mergem acasă și ne mai gândim încă o dată la toate. Ajută-mă să mă ridic.

86

VALLEY FORGE

William și-a pus uniforma. I-a explicat tatălui său că acest lucru era necesar.

– Denzell Hunter este un bărbat cu onoare și principii. Nu pot să-l iau din tabăra americană fără să-și anunțe superiorul. Nu cred că va veni cu mine așa, pur și simplu. Dacă pot obține permisiunea ca el să mă însoțească, atunci cred că va veni.

Pentru a obține permisiunea să poată apela la un medic din Armata Continentală, era necesar să facă o cerere formală. Acest lucru presupunea că trebuie să se ducă în cartierul general de iarnă al lui Washington de la Valley Forge, îmbrăcat în tunică roșie, indiferent ce avea să se întâmple.

Lordul John a închis ochii pentru o clipă, încercând să-și imagineze ce anume *s-ar fi putut* întâmpla, dar a lăsat deoparte acele gânduri, spunând:

– Foarte bine. Ai să iei cu tine un servitor?

– Nu, a replicat William surprins. De ce aș avea nevoie de unul?

– Ca să aibă grijă de cai, de bunurile tale, ca să-ți păzească spatele, a replicat tatăl său privindu-l mustrător.

Tocmai de aceea nu a spus „Cai? Ce cai?", ci:

– Mulțumesc, tată. Ai găsit pe cineva potrivit?

Servitorul potrivit s-a dovedit a fi un anume Colenso Baragwanath, un tânăr îndrăzneț din Cornwall, care venise cu trupele lui Howe și fusese grăjdar. Se pricepea la cai, William era nevoit să recunoască acest lucru.

Erau patru cai și un catâr de povară, încărcat cu pulpe de porc, patru sau cinci curcani grași, un sac cu cartofi curățați, un altul cu napi și cu un butoi generos cu cidru.

– Dacă situația este pe jumătate atât de rea pe cât am auzit, a spus lordul John, în timp ce urmărea încărcarea catârului, comandantul ți-ar pune la dispoziție serviciile a jumătate de batalion în schimbul acestor lucruri, deci îți va asigura fără îndoială serviciile unui medic.

– Mulțumesc, tată, a spus William din nou, încălecând.

Avea un grumăjer nou, de căpitan, și steagul alb, al păcii, în cobur.

Valley Forge arăta ca o imensă așezare de cărbunari. Era sau mai bine spus fusese un loc împădurit, înainte ca oamenii lui Washington să taie tot ce le apărea în față. Se vedeau peste tot cioturi rămase în urma copacilor tăiați și crengi abandonate. Peste tot ardeau focuri mari și se vedeau stive de bușteni. Se construiau colibe cât mai repede cu putință.

De altfel, oamenii trebuiau să se grăbească, deoarece cu trei sau patru ore în urmă, începuse să ningă și întreaga tabără era acoperită de un strat de zăpadă.

William spera ca oamenii de acolo *să vadă* steagul alb.

– Mergi înaintea mea, i-a poruncit William lui Colenso, înmânându-i bățul de care era fixat steagul alb.

Băiatul a făcut ochii mari, întrebând:

– Să fac eu asta?

– Da, da! a spus William. Hai, dă-i drumul, că de nu, îți trag un șut în fund!

Tânărul ofițer a simțit cum îl furnică spatele, de îndată ce au intrat în tabăra de la Valley Forge, iar Colenso s-a făcut mic în șaua calului, de parcă ar fi fost o maimuță, ținând steagul foarte jos și mormăind blesteme în dialectul din Cornwell. Pe William îl mânca mâna stângă. Ar fi vrut să pună mâna pe mânerul sabiei sau al pistolului, dar venise neînarmat pentru a arăta că era de bună credință. Dacă aveau de gând să-l împuște, îl împușcau indiferent dacă era înarmat sau nu. Venise neînarmat. Și-a dat jos pelerina, deși ningea, pentru a se vedea că nu era înarmat, și a pornit mai departe.

Totul a mers bine. Nimeni nu a tras asupra lui și a fost îndrumat către un anume colonel Preston, un bărbat înalt și slab îmbrăcat în ceea se putea numi uniforma Armatei Continentale. Colonelul l-a privit cu oarecare suspiciune, dar a ascultat cu deosebită amabilitate ce avea de spus. I-a fost acordată permisiunea, dar pentru că era vorba despre armata *americană*, nu superiorul acorda permisiunea medicului, ci superiorul îi acorda lui permisiunea de a vorbi cu medicul și de a vedea dacă acesta era dispus să-l însoțească.

Willie l-a lăsat pe Colenso la cai și i-a dat instrucțiuni stricte să stea cu ochii în patru, iar el a pornit în susul micului deal, unde i se spusese că ar putea fi Denzell Hunter. Inima îi bătea cu putere, și nu doar din cauza efortului. În Philadelphia fusese sigur că Hunter va veni dacă el i-o va cere. Acum nu mai era atât de sigur.

El luptase cu americanii și știa prea bine că nu erau cu nimic diferiți de englezi, dar nu mai trecuse niciodată până atunci printr-o tabără americană.

Părea un haos, dar, până se organizau, toate taberele creau senzația de haos. A detectat o oarecare ordine în grămezile de bușteni și crengi pe care le întâlnea în cale. Doar era ceva diferit în aerul acelei tabere, un soi de exuberanță. Bărbații pe lângă care trecea erau echipați foarte prost. Nici unul dintre ei nu avea încălțări, în ciuda vremii. Mulți stăteau în grupuri, strânși în jurul focurilor, și semănau cu niște cerșetori înveliți în pături, foi de cort sau fâșii de pânză. Cu toate astea, nu erau morocănoși, ci discutau.

Vorbeau pe un ton vesel, spuneau glume, se contraziceau, se ridicau de la locul lor pentru a urina în zăpadă, pentru a se învârti în cerc ca să-și pună

sângele în mișcare. Mai văzuse până atunci tabere în care oamenii erau demoralizați. Aceasta *nu era* una dintre ele. A presupus că și Denzell Hunter era într-o bună stare de spirit. Așa stând lucrurile, își va părăsi el camarazii? Era greu de spus. Nu putea afla decât dacă îl întreba.

A dat ocol unor stejari care scăpaseră de topor și l-a văzut pe Hunter, care stătea în iarbă și cosea rana unui bărbat întins pe o pătură. Rachel Hunter îl ținea de umeri și avea capul aplecat, rostind cuvinte încurajatoare.

– Nu ți-am spus eu că nu o să dureze mult? l-a întrebat ea. Ți-am spus că va dura mai puțin de treizeci de secunde și așa a fost. Doar am numărat, nu-i așa?

– Tu numeri foarte încet, Rachel, a spus Denzell zâmbind, în timp ce tăia ața cu foarfecele. Omul are timp să înconjoare de trei ori catedrala St. Paul până numeri tu șaizeci de secunde.

– Vorbe, a replicat ea. Oricum treaba s-a terminat. Poftim, bea niște apă. Doar nu ai să…

Fata s-a întors către găleata cu apă și l-a zărit pe William.

A deschis gura uimită și apoi a traversat repede luminișul ca să-l îmbrățișeze.

Nu se așteptase la *așa ceva*, dar a îmbrățișat-o bucuros la rândul său. Ea avea mirosul ei specific, dar se simțea și miros de fum, și asta îi făcea inima să-i bată mai repede.

– Prietene William! a exclamat fata, dându-se câțiva pași înapoi, în timp ce chipul îi radia de bucurie. Am crezut că nu te voi mai vedea niciodată. Ce faci aici? Nu cred că ai venit să te înrolezi, a adăugat ea măsurându-l din cap până-n picioare.

– Nu, a răspuns el răgușit. Am venit să cer o favoare. Am venit să-i cer o favoarea fratelui tău, a adăugat el cu timiditate.

– Așa? Atunci vino. Aproape că a terminat.

Fata l-a condus la fratele ei, continuând să îl cerceteze cu mare interes.

– Deci ești cu adevărat militar britanic, a remarcat ea. Noi crezusem că ești un dezertor, dar mă bucur că nu ești.

– Te bucuri? a întrebat William, zâmbind. Sunt sigur că te-ai bucura și mai mult dacă aș renunța la serviciul militar și aș deveni un om care caută pacea.

– Bineînțeles că m-aș bucura dacă ai căuta pacea… și chiar ai găsi-o, a spus ea calm. Dar tu nu poți găsi pacea tot trăind în păcat și temându-te pentru viața ta. Denny, uite cine a venit!

– Am văzut cine a venit! Îmi pare bine să te văd, prietene William! a spus medicul ajutându-l pe pacientul său și apoi îndreptându-se spre William zâmbind. Aud că vrei să-mi ceri o favoare. E adevărat? Dacă stă în puterile mele, eu sunt gata să fac tot ce se poate, pentru că îți sunt îndatorat.

– Să nu punem problema așa, a replicat William, zâmbind și simțind cum dispare nodul care îi stătuse până atunci în gât. Ascultă ce am să-ți spun și sper că vei fi de acord să mă însoțești.

Așa cum se așteptase, la început Hunter ezitase să părăsească tabăra. Nu erau foarte mulți medici și din cauza frigului și a înghesuielii... Putea să dureze mai mult de o săptămână până ce se va putea reîntoarce în tabără... Dar William a fost înțelept și s-a uitat mai întâi la Rachel, și abia după aceea la Denzell.

„Vrei să rămână aici peste iarnă?" voia să spună acea privire.

– Dorești ca Rachel să mă însoțească? a întrebat Denzell, pricepând în cele din urmă.

– Am să vin cu tine oricum, i-a spus Rachel fratelui ei. Știți amândoi că asta voi face.

– Da, a spus Denzell cu blândețe. Da, dar mi s-a părut că este nevoie să întreb. Nu este vorba doar de faptul că tu vei veni. Este...

William nu a auzit sfârșitul acelei propoziții, pentru că s-a trezit alături cu ceea ce părea a fi un obiect foarte mare. A scos un strigăt și s-a întors, pentru a-și putea da seama cine anume îl ataca în mod laș.

– Da, era să uit de câine, a spus Rachel, gânditoare. Poate merge, dar nu cred că va putea merge pe jos până în Philadelphia. Poți să faci un fel de targă în care să-l transportăm?

William a recunoscut imediat câinele. Nu puteau fi doi ca el.

– Acesta este câinele lui Ian Murray, nu-i așa? a spus el, ferindu-se. Unde este stăpânul său?

Frații Hunter au avut un schimb de priviri, iar Rachel a răspuns repede:

– În Scoția. A plecat în Scoția pentru o treabă urgentă, împreună cu unchiul lui, James Fraser. Îl cunoști pe domnul Fraser?

Lui William i s-a părut că frații Hunter se holbau amândoi la el și s-a mulțumit să dea din cap încet, spunând:

– L-am cunoscut cu ani în urmă. De ce nu a plecat câinele în Scoția cu stăpânul său?

Între frații Hunter a avut loc din nou un schimb de priviri. William se întreba ce era între frații Hunter.

– Câinele a fost rănit cu puțină vreme înainte de îmbarcare. Prietenul Ian a fost atât de bun încât să-și lase tovarășul în grija mea, a spus Rachel cât se poate de liniștită. Ai putea face rost de o căruță? Mă gândesc că poate calul tău nu are să-l placă pe Rollo.

Lordul John a pus cureaua de piele între dinții lui Henry. Băiatul era aproape inconștient în urma unei doze de laudanum, dar știa foarte bine ce se petrecea în jurul lui și făcea un efort pentru a-i zâmbi unchiului său. Grey simțea că lui Henry îi era frică și simțea el însuși acea frică: un ghem de șerpi veninoși în stomac și dureri cumplite din cauza panicii.

Hunter insistase asupra ideii că ar trebui să-l lege pe Henry de pat, ca să nu se miște în timpul operației. Ziua era luminoasă, soarele topea zăpada de la geamuri și patul fusese mutat, astfel încât să se poată profita din plin de lumină.

Doctorului Hunter i se spusese despre radiestezist, dar ceruse foarte delicat să vină altă dată, arătând că acesta își bătea joc de Divinitate, că el trebuia să ceară ajutorul lui Dumnezeu și nu putea face acest lucru dacă era de față un vrăjitor. O jignise astfel pe Mercy Woodcock; ea pufnise nițel, dar a tăcut, prea bucuroasă și nerăbdătoare ca să se mai certe.

Grey nu era superstițios, dar era un om practic și s-a gândit că radiestezistul ajutase la detectarea poziției unui glonț. El a explicat acest lucru și Hunter a fost de acord ca radiestezistul să scoată la iveală un fel de triunghi metalic și să marcheze cu un pic de ceară de lumânare locul în care credea că era glonțul.

– Cred că suntem gata, a spus Denzell apropiindu-se de pat și punând mâinile pe capul lui Henry. Medicul s-a rugat ca Dumnezeu să-l călăuzească, să se îndure de Henry și să îl vindece și a sfârșit rugându-se ca Dumnezeu să fie alături de ei.

Cu toate că era un om cu totul rațional, Grey s-a simțit mai ușurat după ce Hunter și-a încheiat rugăciunea. S-a așezat față-n față cu medicul, simțind că șerpii din stomacul lui se mai liniștiseră.

A apucat mâna moale a nepotului său și i-a spus:

– Rezistă, Henry. Eu sunt aici.

Totul s-a întâmplat foarte repede. Grey mai văzuse medici militari și știa foarte bine cum lucrau. Denzell Hunter dădea dovadă de o viteză și de o dexteritate cu totul ieșite din comun. Grey pierduse măsura timpului, simțind strângerea degetelor lui Henry, strigătul lui venit prin cureaua de piele, mișcările doctorului, brutale și rapide, apoi precise în timp ce extirpa cu delicatețe sau tampona, pentru ca apoi să treacă la cusutul rănii.

În momentul în care erau făcute primele cusături, Grey a respirat și, ușurat, i s-a părut că face asta pentru prima dată după mai multe ore. S-a uitat la micul ceas din perete și și-a dat seama că totul durase doar un sfert de oră. William și Rachel stăteau deoparte, lângă ceas, și se țineau de mână atât de strâns, încât oasele degetelor li se albiseră la fel ca și fețele.

Hunter verifica modul în care respira Henry, i se uita la pupile, îi ștergea lacrimile de pe obraz și îi lua pulsul la nivelul gâtului. Grey a văzut vena. Pulsa încet, ca un fir albastru sub pielea albă ca ceara.

– Destul de bine, destul de bine și mulțumesc lui Dumnezeu pentru că mi-a dat putere, a murmurat Hunter. Rachel, vrei să îmi aduci bandaje?

Rachel s-a desprins imediat de William și a adus fâșii de tifon și o substanță lipicioasă și verde, ce îmbibase materialul în care era învelită.

– Ce este acolo? a întrebat Grey, întinzând degetul către pachet.

– Un preparat pe care mi l-a recomandat o colegă, o anume doamnă Fraser. Eu am văzut că are efecte miraculoase asupra rănilor de tot felul, a replicat medicul.

– Doamna Fraser? a întrebat Grey surprins. Doamna *James* Fraser? Ce mama dra… Vreau să spun, unde v-ați întâlnit cu acea doamnă?

– La Fortul Ticonderoga, a replicat Denzell surprins. Ea și soțul ei au fost în Armata Continentală și au luat parte la bătăliile de la Saratoga.

Șerpii care păreau a fi în stomacul lui Grey au revenit la viață.

– Vreți să-mi spuneți că acum doamna Fraser este la Valley Forge?

– Ah, nu! a replicat Hunter, în timp ce bandaja pacientul. Dacă ai dori să ridici puțin bolnavul, prietene Grey, ca să trec bandajul pe sub el. Ah, așa! Mulțumesc. Nu.

Medicul s-a ridicat în picioare și și-a șters fruntea pentru că era foarte cald în încăpere, erau mulți oameni și focul ardea în sobă.

– Nu, soții Fraser au plecat în Scoția, a replicat medicul. Nepotul domnului Fraser ne-a lăsat în grijă câinele său, a adăugat Denzell, pentru că Rollo, atras de mirosul de sânge, s-a ridicat din colțul său și și-a băgat nasul pe sub

cotul lui Grey. A adulmecat cu interes trupul gol al lui Henry, apoi a strănutat, s-a scuturat și s-a culcat cu labele în sus.

– Cineva trebuie să rămână cu el în următoarele zile, a spus Hunter, ștergându-se pe mâini cu o cârpă. Nu trebuie să fie lăsat singur, prietene William, a adăugat el întorcându-se către Willie. Este cu putință să se găsească un loc în care putem sta? Va fi nevoie de câteva zile pe parcursul cărora trebuie să observ cum evoluează.

William l-a asigurat că deja se luaseră toate măsurile în acest sens. Exista un han cu totul respectabil în oraș. William s-a uitat la Rachel și a întrebat dacă îi este permis să îi ducă pe frații Hunter acolo sau să o conducă pe domnișoara Rachel, dacă domnul doctor mai avea treabă.

Grey și-a dat seama că William și-ar fi dorit foarte mult să facă o plimbare prin orașul înzăpezit cu prietena sa, care era quaker. Doamna Woodcock le-a mai stăvilit, însă, elanul, amintindu-le că era Crăciunul. Nu avusese timp să pregătească ceva de mâncare și a întrebat dacă doamna și domnii nu doreau să închine un pahar de vin pentru însănătoșirea locotenentului Grey.

Toți au fost de acord și Grey s-a oferit să stea cu nepotul său, în timp ce se aduceau paharele și vinul.

Pentru că plecase atât de multă lume, în cameră părea că se răcorise. Grey i-a tras nepotului său cearșaful și pătura peste stomacul bandajat.

– O să te faci bine Henry, a spus Grey, deși tânărul ofițer avea ochii închiși. Henry părea să doarmă. Cel puțin așa spera lordul.

Henry nu dormea, însă. El a deschis ochii în care se citea durerea pe care opiul nu o putea calma.

– Nu am să mă fac bine, a spus ofițerul. Mi-a scos un singur glonț. Cel de-al doilea o să mă omoare.

Henry a închis iar ochii. Urările de Crăciun s-au auzit de sus. Câinele a oftat.

Rachel Hunter și-a pus o mână pe pântece și cealaltă pe gură, stăpânindu-și un râgâit.

– Lăcomia este un păcat, a spus ea. Este un păcat pentru care ești pedepsit imediat. Cred că am să vomit.

– Toate păcatele sunt pedepsite până la urmă, a spus fratele ei absent, vârând pana în călimară. Dar nu este vorba despre lăcomie. Te-am văzut în timp ce mâncai.

– Dar sunt gata să explodez! a protestat ea. Nu mă pot abține să nu mă gândesc la Crăciunul bieților oameni din Valley Forge în comparație cu... cu... *decadența* noastră.

– Ei bine, este vorba despre vinovăție, și nu despre lăcomie. Chiar o falsă vinovăție. Nu ai mâncat mai mult decât e normal. Doar că nu ai mai mâncat așa cum trebuie de luni de zile. Cred că a mânca gâscă la cuptor nu este o dovadă a decadenței, chiar dacă acea gâscă este umplută cu stridii și castane. Ei, dacă ar fi fost vorba de fazan umplut cu trufe sau de mistreț cu măr în gură...

Denzell a zâmbit, ridicând privirea din hârtiile sale.

– Tu ai văzut astfel de lucruri? a întrebat ea curioasă.

– Am văzut, da. Am văzut când am lucrat la Londra cu John Hunter. Mă lua cu el destul de des la procese și uneori îi însoțeam pe el și pe soția lui la ocazii deosebite. A fost foarte amabil cu mine din punctul acesta de vedere. Numai că noi nu trebuie să judecăm și tu știi asta, în special atunci când este vorba despre aparențe. Chiar și cel ce pare frivol și risipitor are un suflet care are un preț înaintea lui Dumnezeu.

– Da, a replicat Rachel fără convingere și fără să fi fost foarte atentă la ceea ce spusese fretele ei. A tras perdelele și a privit strada care părea a fi învăluită în ceață. Lampa de la intrarea în han arunca un rotocol de lumină, dar continua să ningă. Și-a zărit fața în fereastră, o față prelungă cu ochi mari. S-a încruntat și și-a tras o șuviță de păr negru, vârând-o sub bonetă.

– Crezi că el știe? a întrebat ea deodată. Crezi că prietenul William știe?

– Ce să știe?

– Că seamănă foarte mult cu James Fraser, a replicat Rachel. Sunt sigură că nu crezi că este vorba despre o coincidență.

– Eu cred că nu e treaba noastră, a replicat Denny, scărpinându-se cu pana.

Rachel a oftat. Denzell avea dreptate, dar ea nu se putea abține să nu observe. Ea se bucurase foarte mult când îl văzuse pe William. Nu o surprindea că era militar britanic, dar era uimită că era ofițer superior. A fost uimită și mai mult când a aflat de la servitorul lui din Cornwall, care avea figură de om vicios, că William era lord, chiar dacă servitorul nu îi putea spune ce fel de lord.

Era sigură că doi bărbați nu puteau semăna atât de mult decât dacă între ei exista o legătură de sânge. Îl văzuse de multe ori pe James Fraser și îl admira, pentru că era un om înalt și demn, având pe chip o anume ferocitate

și o anume nevoie de recunoaștere. Abia când îl văzuse pe William își dăduse seama de asemănare și, cu toate acestea, cum era posibil ca un lord englez să fie rudă cu un iacobin scoțian, cu un criminal care fusese grațiat? Ian îi povestise câte ceva din istoria familiei, câte ceva, dar nu destul.

– Iar te gândești la Ian Murray? a întrebat-o Denzell observând-o, dar fără să ridice ochii din hârtii. Medicul era resemnat.

– Credeam că nu te ocupi de vrăjitorie, a spus Rachel. Din câte știu eu, a citit gândurile înseamnă vrăjitorie.

– Văd că nu negi, a replicat Denzell așezându-și ochelarii pe nas ca să o poată vedea mai bine.

– Nu, nu neg, a spus Rachel, înălțând capul. De unde știi la ce mă gândesc?

– Ai oftat și te-ai uitat la câine, dovedind o emoție care nu apare de obicei când vine vorba despre relația dintre o femeie și un câine.

– Hm! a exclamat ea derutată. Și ce dacă *mă gândesc* la el? Nu este treaba mea să mă întreb ce face el în Scoția și cum este primit de familia lui? Nu este treaba mea să mă întreb dacă el se simte acolo ca acasă?

– Te întrebi dacă se va întoarce? a spus Denny, scoțându-și ochelarii și trecându-și palma peste față. Era obosit și asta se vedea pe chipul lui.

– Se va întoarce, a spus ea cât se poate de liniștită. Nu își va lăsa câinele de izbelițe.

Auzind-o vorbind așa, fratele ei a izbucnit în râs, fapt care a uimit-o foarte mult.

– Da, probabil că se va întoarce de dragul câinelui, a fost el de acord. Și ce se întâmplă dacă are să se întoarcă în tovărășia unei soții, surioară?

Medicul vorbise cu glas blând, iar sora lui s-a întors spre fereastră ca să nu se observe că întrebarea lui a tulburat-o. De altfel, nici nu trebuia să-i vadă chipul pentru a ști cum stăteau lucrurile.

– Pentru tine și pentru el ar fi mai bine dacă s-ar întâmpla așa, Rachel.

Denny vorbea tot cu blândețe, dar în glasul lui se simțea un avertisment. Tu știi că el este un om mânjit cu sânge.

– Și ce-ai vrea să fac? a izbucnit ea. Să mă mărit cu William?

– William, a replicat medicul uluit. Ai sentimente pentru el?

– Eu… bineînțeles. Îmi este prieten și îi sunt recunoscătoare.

– Și eu simt același lucru, a spus Denzell. Cu toate acestea, nu m-aș fi gândit să te căsătorești cu el.

– Ești o persoană enervantă, a spus ea supărată, întorcându-se spre el. Nu poți să te abții să râzi de mine măcar o zi?

Medicul a deschis gura vrând să răspundă, dar un zgomot venit de afară i-a atras atenția fetei. Ea s-a întors din nou spre fereastră, dând deoparte perdeaua groasă. Respirația ei a aburit geamul. Fata l-a șters repede cu mâneca, tocmai la timp, pentru a vedea o lectică. Ușa acesteia s-a deschis și din ea a coborât o femeie. Era îmbrăcată în blănuri. A dat o pungă unuia dintre cei care purtase lectica și a intrat în han.

– Ei bine, asta-i ciudat, a spus Rachel, privind mai întâi spre fratele ei și apoi spre ceasul care le împodobea camera. Cine merge în vizită în ziua de Crăciun la ora nouă? Nu poate fi vorba despre o prietenă, așa-i?

Fata pusese acea întrebare pentru că prietenii, quakerii adică, nu sărbătoreau Crăciunul și călătoreau în timpul acestei sărbători. Ei doi nu aveau nici un fel de legături, cel puțin până în acel moment, cu quakerii din Philadelphia.

S-a auzit zgomot de pași pe scări și Denzell nu a apucat să răspundă. Ușa s-a deschis și femeia învăluită în blănuri s-a oprit în prag spunând:

– Denny?

Fratele lui Rachel s-a ridicat în picioare de parcă cineva ar fi dat foc scaunului pe care stătuse până atunci.

– Dorothea! a exclamat el îmbrățișând-o cu patimă pe femeia învesmântată în blănuri.

Rachel a înmărmurit. Denzell răsturnase călimara de pe masă și cerneala picura pe covor. Fata s-a gândit că ar fi trebuit să facă ceva, dar nu a făcut nimic. Stătea cu gura căscată și s-a gândit în cele din urmă că s-ar fi cuvenit să o închidă.

A înțeles deodată ce anume îi îndemna pe bărbați să facă uneori gesturi care ar fi putut fi considerate blasfemie.

Rachel a ridicat ochelarii fratelui ei de pe podea și a rămas nemișcată, așteptând ca fratele ei să se smulgă din îmbrățișare. „Dorothea", s-a gândit ea. „Deci aceasta este femeia, dar oare ea era verișoara lui William?" William îi vorbise despre verișoara lui când au plecat din Valley Forge. Într-adevăr, femeia aceea fusese în casă cât Denzell făcuse operația, dar apoi… Henry Grey trebuie să fie fratele acelei femei! Se ascunsese în bucătărie în acea seară, când Rachel și Denny se duseseră în casa în care se afla bolnavul. De ce? Ah, desigur… Nu era vorba de timiditate sau de teamă. Era vorba pur și simplu de dorința de a nu da nas în nas cu Denny tocmai când era pe cale să facă o operație grea.

Având în vedere acel amănunt, Rachel a avut deodată o impresie mai bună despre Dorothea. Cu toate acestea, nu era gata să o strângă la piept și să o numească „soră". Se îndoia că acea femeie își dorea să fie apropiată față de ea.

Denny s-a smuls din îmbrățișarea femeii și s-a depărtat puțin de ea, deși se vedea pe chipul lui radios că abia se stăpânea să nu o atingă din nou.

– Dorothea, a spus el din nou. Ce…

Dorothea l-a întrerupt, lăsând să-i cadă pe podea haina elegantă din blană de hermină. Rachel a văzut acum că era foarte frumoasă, dar a mai văzut ceva, și nu-i venea să-și creadă ochilor. Tânăra femeie purta un sac. Nu exista un cuvânt mai potrivit. Rachel și-a dat seama că veșmântul acela avea mâneci, dar era făcut dintr-un material grosolan și atârna pe ea, abia atingându-i trupul.

– O să devin quaker, Denny, a spus Dottie, înălțând capul.

Medicul a făcut un gest și Rachel și-a dat seama că fratele ei nu prea știa ce s-ar fi cuvenit să facă, să râdă, să plângă sau să îi pună pe umeri haina de blană. Nemaisuportând să vadă frumoasa haină pe podea, Rachel s-a aplecat chiar ea și a ridicat-o.

– Tu… Dorothea ești sigură de asta? a întrebat Denny. Ești sigură de asta? Tu nu știi nimic despre Societatea Prietenilor.

– Sunt cât se poate de sigură. Tu… voi îl vedeți pe Dumnezeu peste tot, sunteți împotriva violenței, vă îmbrăcați cât mai simplu pentru a nu vă împovăra mințile cu lucrurile deșarte ale acestei lumi. Este așa cum spun eu? a întrebat ea cu nerăbdare.

Lady Dorothea, a gândit Rachel. William îi spusese că unchiul ei era duce.

– Da, mai mult sau mai puțin, a replicat Denny, strâmbând din gură, în timp ce o măsura din cap până-n picioare. Tu ai făcut această rochie?

– Da, desigur. Este ceva în neregulă cu ea?

– Nu, nu, a spus Denny cu un glas sugrumat.

Dorothea l-a privit pătrunzător, pentru ca apoi să o observe, în sfârșit pe Rachel.

– Ce e în neregulă cu rochia? a întrebat-o Dorothea pe Rachel.

– Nimic, a replicat Rachel, stăpânindu-și râsul. Prietenii au voie să poarte haine care să li se potrivească, dar nu trebuie să se urâțească în mod voit.

– Ah, am priceput, a replicat Lady Dorothea privind rochia și haina simplă a lui Rachel, care erau făcute din material țesut în casă, dar i se potriveau, îi veneau bine.

– Atunci este bine, a spus Lady Dorothea. O să mai strâmtez rochia pe alocuri.

Lăsând astfel deoparte acea problemă, a făcut un pas înainte și i-a apucat mâinile lui Hunter, spunând cu blândețe:

– Denny, oh Denny! Am crezut că nu am să te mai revăd niciodată!

– Așa am crezut și eu, a replicat medicul, iar Rachel a văzut pe chipul lui o nouă luptă, între datorie și dorință, și a durut-o sufletul pentru fratele ei. Dorothea… tu nu poți rămâne aici. Unchiul tău…

– Nu știe că am ieșit. O să mă întorc, l-a asigurat Dorothea. O să mă întorc de îndată ce lămuresc lucrurile între noi.

– Să lămurim lucrurile, a repetat Denny, în timp ce și-a retras mâinile dintr-ale ei cu un efort vizibil. Vrei să spui…

– Dorești un pic de vin? a întrebat Rachel luând sticla pe care servitorul o lăsase în cameră.

– Da, mulțumesc. O să bea și el, a replicat Dorothea, zâmbindu-i lui Rachel.

– Dorothea! a exclamat Denny neajutorat, trecându-și mâna prin păr. Știu ce vrei să spui. Nu se pune doar problema ca tu să devii quaker, pornind de la premisa că asta… că asta ar fi posibil.

Fata și-a îndreptat spatele, mândră ca o ducesă.

– Te îndoiești de faptul că sunt hotărâtă, Denzell Hunter?

– Ăăă… nu chiar. Mă gândesc doar că poate nu te-ai gândit destul.

– Asta s-o crezi tu! a exclamat Lady Dorothea roșindu-se puțin și privindu-l pătrunzător pe Denny. Am să te fac să înțelegi că n-am făcut altceva decât să mă gândesc la tine de când ai plecat din Londra. Cum naiba crezi tu… dumneata, vreau să spun, că am ajuns eu aici?

– Ai făcut în așa fel încât fratele dumitale să fie împușcat în abdomen? a întrebat Denny. Acest lucru este o dovadă de cruzime și implică oarecare riscuri.

Lady Dorothea a inspirat de două, trei ori aer pe nas, privindu-l pătrunzător.

– Vezi tu, a spus ea pe un ton rezonabil, dacă nu aș fi un quaker perfect, te-aș lovi… pe dumneata. Dar nu am făcut-o, nu-i așa? Mulțumesc, dragă, i-a spus ea lui Rachel, luând paharul de vin. Ești sora lui, din câte înțeleg.

– Nu m-ai lovit, a recunoscut Denny, ignorând-o pe Rachel. Dar chiar admițând că Dumnezeu ți-a vorbit și ți-a spus să ni te alături, mai rămâne o problemă de familie.

– Printre principiile voastre nu se numără nici unul care să arate că aș avea nevoie de permisiunea tatălui meu pentru a mă mărita! a exclamat ea. Am întrebat.

Denny a clipit des, întrebând:

– Pe cine?

– Pe Priscilla Unwin. Ea este o femeie quaker, pe care am cunoscut-o la Londra. Cred că și tu o cunoști. A spus că o știi. Mi-a spus că l-ai fi lovit pe fratele ei peste fund, deși nu cred.

Denny s-a speriat. Rachel a tras această concluzie, pentru că Denny o privea pe Lady Dorothea cu ochii ieșindu-i din orbite.

Fata a constatat, nu întru totul amuzată, că Denny nu mai avea ochelarii pe nas.

Medicul a încercat să își așeze ochelarii pe nas și a observat uluit că lipseau.

Rachel a oftat, i-a așezat acolo unde le era locul, pentru ca apoi să-i întindă un pahar cu vin, spunând:

– Are dreptate, ai nevoie să bei.

– Este clar, a spus Lady Dorothea. Nu putem să ajungem nicăieri.

Rachel și-a spus că Dorothea nu părea o femeie obișnuită să nu ajungă nicăieri, dar își ținea firea. Pe de altă parte, nu avea de gând să se întoarcă în casa unchiului ei.

– Nu mă întorc, a spus ea, pe un ton rezonabil. Dacă mă întorc, ai să pleci la Armata Continentală, în Valley Forge, unde crezi că nu am să te urmez.

– Nu m-ai urma? a întrebat Denny și Rachel a crezut că ghicește o urmă de speranță în întrebarea fratelui ei.

Lady Dorothea l-a fixat cu ochii ei albaștri, spunând:

– Te-am urmat pe tine… pe dumneata, traversând oceanul. Crezi cumva că m-ar opri o nenorocită de armată?

Denny și-a frecat nasul cu degetul, răspunzând:

– Nu, nu cred. De aceea nu am plecat. Nu vreau să mă urmezi.

Lady Dorothea a oftat cu zgomot, dar a izbutit să-și mențină fruntea sus.

– De ce? a întrebat ea cu voce ușor tremurândă. De ce nu dorești ca eu să te urmez?

– Dorothea, a spus ea cu blândețe. Lăsând deoparte că, dacă m-ai urma, ai intra în conflict cu familia ta… este vorba despre armată. Mai mult decât atât, este vorba despre o armată foarte săracă, în care nu există nici cea mai

mică urmă de confort, oamenii nu au haine, paturi, încălțăminte sau mâncare. Pe lângă toate astea, este o armată în pragul dezastrului. Nu este un loc pentru tine.

– Dar este un loc pentru sora ta?

– Nu este, a replicat Denny. Dar...

Medicul s-a oprit, dându-și seama că era pe cale să cadă într-o capcană.

– Nu mă poți opri să te urmez, i-a spus Rachel fratelui ei, venindu-i astfel în ajutor.

Nu era sigură dacă trebuia să vină în ajutorul acelei străine, dar o admira pe Lady Dorothea.

– Nici pe mine nu mă poți opri! a spus ea cât se poate de hotărâtă.

Denny s-a frecat cu trei degete între sprâncene, de parcă ar fi avut dureri.

– Dorothea, a spus el în cele din urmă, îndreptându-și spatele. Eu sunt chemat să fac ceea ce fac. Ceea ce fac eu este treaba lui Dumnezeu și a mea. Rachel mă urmează pentru că este încăpățânată, dar și pentru că este responsabilitatea mea. Ea nu are unde să se ducă.

– Ba am! a izbucnit Rachel. Dumneata mi-ai spus că ai putea să-mi găsești un loc printre quakeri, dacă vreau, dar nu am vrut și nu vreau.

Înainte ca Denny să poată replica, Lady Dorothea a întins o mână, într-un gest teatral, făcându-l să amuțească.

– Am o idee, a spus ea.

– Mă și tem să întreb care ar fi aceea, a replicat Denny, părând cu adevărat sincer.

– Mie nu mi-e teamă, a spus Rachel. Despre ce e vorba?

Dorothea s-a uitat când la unul, când la celălalt, pentru ca apoi să spună:

– Am fost la o întâlnire a quakerilor, de fapt la două. Știu ce se petrece acolo. Haideți să organizăm o întâlnire și să-i cerem Domnului să ne călăuzească.

Denny a rămas cu gura căscată, fapt care a amuzat-o foarte tare pe Rachel, pentru că ea nu izbutea niciodată să-și uluiască fratele, dar vedea că Dorothea reușește.

– Asta... a început el, părând în continuare uimit.

– Este o idee excelentă, a spus Rachel, trăgând încă un scaun lângă foc.

Denny nu avea cum să o contrazică. Era cu totul derutat și s-a așezat, dar Rachel a observat că a făcut-o astfel încât ea să stea între el și Dorothea. Nu era sigur dacă apelase la această stratagemă pentru că se temea de forța

prezenței ei, care îl copleșea sau dacă dorea pur și simplu să le vadă pur și simplu mai bine.

Toți trei s-au liniștit încetul cu încetul și s-au cufundat în tăcere.

Rachel a închis ochii, văzând parcă focul și simțindu-i căldura pe mâini și pe picioare. În sinea ei, îi mulțumea lui Dumnezeu pentru asta, amintindu-și ce frig îndurase în tabără, că tremurase tot timpul și că nu înceta să tremure nici măcar după ce se învelea noaptea în pături, simțind că o dureau toți mușchii. Nici nu era de mirare că Denny nu voia ca Dorothea să îi însoțească. Ea însăși nu voia să se întoarcă. Ar fi renunțat la orice ca să nu o facă, la orice în afară de confortul lui Denny. Nu îi plăcea deloc că suferea de frig și de foame, dar ar fi fost mult mai rău dacă ar fi stat la căldură și ar fi avut hrană din belșug, în timp ce el ar fi suferit de unul singur.

Se întreba dacă Lady Dorothea știa cum este să îți fie frig și să duci lipsă de mâncare și a deschis ochii. Dorothea tăcea, ținându-și spatele drept și mâinile în poală. A presupus că Danny își imagina, la fel ca și ea, cum ar fi arătat acele mâini înroșite de frig și cum ar fi arătat acel minunat chip supt de foame, tras de oboseală și murdar.

Dorothea avea ochii aproape închiși, dar Rachel era sigură că ea se uita la Denny. S-a gândit că Dorothea se juca. Ce s-ar fi întâmplat dacă Domnul i-ar fi spus lui Denny că situația era una imposibilă și că trebuia să-i ceară să plece? Ce s-ar fi întâmplat dacă Domnul i-ar fi vorbit sau îi vorbise deja lui Dorothea? Rachel a fost surprinsă de acel gând. Quakerii nu credeau că Dumnezeu le vorbește doar lor, dar nu erau siguri dacă alți oameni ascultă spusele Lui.

Ea Îl ascultase? Trebuia să fie cinstită și să recunoască faptul că nu o făcuse. Știa și de ce. Ca să nu audă lucruri pe care îi era teamă să le audă. Ar fi fost posibil ca ea să trebuiască să-i întoarcă spatele lui Ian Murray, să lase deoparte gândurile legate de el, care o încălzeau în pădurea înghețată, fiind uneori sigură că, dacă ar întinde mâna, zăpada s-ar topi pur și simplu în palma ei.

A închis ochii, încercând să fie deschisă spre adevăr, dar tremurând de spaima de a-l afla.

A auzit un gâfâit și, când a deschis ochii, a văzut că Rollo îi adulmeca palma cu botul lui ud. A început să-l mângâie, distrată, între urechi. Desigur că nu se cuvenea să facă un astfel de lucru în timpul unei întâlniri, dar știa că astfel câinele se va liniști. Rollo a închis pe jumătate ochii lui galbeni și și-a pus capul greu pe genunchii fetei.

Câinele îl iubește, s-a gândit ea, în timp ce îi mângâia blana deasă. *Oare el poate fi un om rău, dacă lucrurile stau astfel?* În loc să audă glasul lui Dumnezeu, i s-a părut că aude vocea fratelui ei, spunând: *Câinii sunt animale inteligente, dar nu cred că se pricep la oameni.*

Da, dar eu mă pricep, a gândit ea mai departe. *Eu știu ce este el... știu și ce ar putea fi.* S-a uitat la Dorothea Grey, care stătea nemișcată în rochia ei care semăna cu un sac. Lady Dorothea Grey era gata să renunțe la viața ei de până atunci și, foarte probabil, și la familia ei, pentru a deveni quaker și asta de dragul lui Denny. Oare Ian Murray nu ar putea renunța la violență pentru a deveni quaker de dragul ei?

Ei bine, acesta este un gând plin de mândrie, s-a certat ea pe sine însăși. *Oare ce putere crezi tu că ai, Rachel Mary Hunter? Nimeni nu are astfel de putere în afara Domnului.*

Domnul avea acea putere, și dacă El voia, orice era posibil. Coada lui Rollo se mișca încet, atingând podeaua.

Denzell Hunter și-a îndreptat puțin spatele în scaunul său. Era o mișcare cât se poate de discretă, dar făcută în deplină tăcere, le-a surprins pe femei, care au ridicat capetele de parcă ar fi fost niște păsări speriate.

– Te iubesc, Dorothea, a spus Denny foarte încet, dar ochii îi ardeau în spatele ochelarilor și Rachel a simțit un junghi în piept.

– Vrei să te căsătorești cu mine? a continuat medicul.

87

SEPARARE ȘI REUNIRE

20 aprilie 1778

Așa cum se întâmpla în cazul călătoriilor transatlantice – și după aventurile noastre cu căpitanii Roberts, Hickman și Stebbings, mă consideram o bună cunoscătoare în materie de dezastre – voiajul până în America a fost destul de plictisitor. Am avut o scurtă confruntare cu un vas englezesc de război dar, spre norocul nostru, corabia pe care mă aflam a reușit să scape pur și simplu din calea lui. Am avut parte de două vijelii, dar și de o furtună

în toată legea, dar nu ne-am scufundat. Mâncarea era execrabilă și eram mult prea preocupată de alte lucruri decât să scutur bine pesmeții de furnici înainte de a-i mânca.

Jumătate din creierul meu era ocupat cu viitorul. Mă gândeam la situația precară a lui Fergus și Marsali, la pericolul în care se afla Henri-Christian, la tot ceea ce însemna rezolvarea cazului său. Cealaltă jumătate, de fapt șapte optimi, rămăsese la Lallybroch împreună cu Jamie.

Mă simțeam rănită într-un organ vital și asta mi se întâmpla de fiecare dată când mă despărțeam de Jamie mai mult timp, dar și pentru că mă simțeam ruptă de casa mea, ca un crustaceu care este smuls din carapace și aruncat în apa clocotită.

M-am gândit că nu mă simțeam bine nici din cauza morții iminente a lui Ian. Era într-o așa mare măsură parte din Lallybroch și un mare sprijin pentru Jamie, încât pierderea lui însemna pierderea Lallybrochului în sine. În mod ciudat, cuvintele lui Jenny, oricât de dureroase ar fi fost ele, nu mă preocupau. Cunoșteam prea bine adânca tristețe, disperarea care se transforma în ură, pentru că aceea era singura cale de a supraviețui. Ca să spun drept, îi înțelegeam sentimentele pentru că le împărtășeam și eu, în mod irațional sau nu. Simțeam că ar fi trebuit să pot să îl ajut pe Ian. La ce folosea știința mea sau priceperea de care dădeam dovadă dacă nu puteam ajuta atunci când ajutorul era vital?

Dar mai era un sentiment de pierdere și un sentiment de vină din cauză că nu aveam să fiu acolo când murea Ian, că fusesem nevoită să-l părăsesc știind că nu aveam să-l mai văd din nou, incapabilă să-l liniștesc pe el sau pe Jamie în ceasul cel greu sau nefiind acolo când Ian avea să părăsească această lume.

Tânărul Ian avea același sentiment, chiar mai puternic. L-a găsit adesea stând la prora și privind cu îngrijorare cum nava spărgea valurile.

– Crezi că s-a dus? m-a întrebat el pe neașteptate o dată, când m-am dus să stau lângă el. Crezi că tata s-a dus?

– Nu știu, i-am răspuns eu deschis. Cred că da, dacă mă gândesc cât de bolnav era. Uneori se întâmplă însă ca oamenii să se agațe de viață uluitor de mult. Știi când este ziua lui de naștere?

Ian m-a privit uluit, pentru ca apoi să-mi spună:

– E cândva prin mai, în preajma zilei de naștere a unchiului Jamie. De ce?

Am ridicat din umeri și mi-am tras șalul mai aproape de corp, pentru a mă feri mai bine de frig.

– Se întâmplă adesea ca oamenii care sunt foarte bolnavi, dar a căror zi de naștere se apropie, să rămână în viață până ce trece ziua lor de naștere. Am citit un studiu pe tema asta. Dintr-un anumit motiv, acest lucru se întâmplă când persoana în cauză este faimoasă sau cunoscută.

Afirmația mea l-a făcut pe Ian să râdă, chiar dacă a râs amar.

– Tata nu a fost niciodată cunoscut sau faimos, a spus el oftând. Acum mi-aș fi dorit să îi fiu alături. Știu că a spus să plec și eu mi-am dorit asta, a adăugat el. Cu toate astea, mă simt prost că am plecat.

Am oftat la rândul meu, replicând:

– Și eu mă simt la fel.

– Dar tu ai fost nevoită să pleci, a protestat el. Nu aveai cum să-l lași pe bietul Henri-Christian să moară sufocat. Tata înțelege asta. Sunt sigur că înțelege.

Am zâmbit, dându-mi seama că voia să mă facă să mă simt mai bine.

– A înțeles și de ce a trebuit să pleci tu.

– Da, știu, a replicat Ian cufundându-se apoi în tăcere și privind valurile.

Răsăritul a venit brusc, iar vasul naviga iute, deși oceanul era agitat, presărat cu pete de spumă albă.

– Îmi doresc… a spus el deodată, oprindu-se și suspinând. Mi-aș fi dorit ca tata să o fi cunoscut pe Rachel, a spus el încet. Mi-aș fi dorit ca ea să-l fi cunoscut pe tata.

Am oftat înțelegătoare. Mi-am adus aminte de anii în care am văzut-o pe Brianna crescând, cu durerea că ea nu își va cunoaște niciodată tatăl. După aceea s-a petrecut un miracol… dar acel miracol nu avea să se petreacă și pentru Ian.

– Știu că i-ai povestit tatălui tău despre Rachel. Chiar el mi-a spus asta și am văzut că era foarte fericit că aflase despre ea.

Spusele mele l-au făcut să zâmbească și am continuat:

– I-ai povestit lui Rachel despre tatăl tău, despre familia ta?

– Nu, a replicat el uimit. Nu i-am povestit niciodată.

– Ei bine, va trebui să o faci. Ce… s-a întâmplat?

Ian se încruntase și colțurile gurii îi coborâseră.

– Ăăă… nimic, a spus el în cele din urmă. Nu i-am spus niciodată nimic. Vreau să spun că noi… noi nici nu am stat de vorbă, de fapt. Mă înțelegi?

Ea mi-a spus câte ceva și eu ei, dar numai lucruri obișnuite. Și pe urmă noi... adică eu am sărutat-o și asta a fost tot.

A făcut un gest de om neajutorat, pentru ca apoi să continue:

– Nu am întrebat-o nimic. Am fost sigur.

– Și acum nu ești?

Ian a dat din cap și părul i-a fluturat în vânt.

– Oh, nu, mătușică. Sunt sigur de ceea ce a fost între noi, de... de...

A privit în jur, ca și când ar fi căutat pe punte ceva care să simbolizeze puterea, dar apoi a renunțat.

– Ei bine, a spus el în cele din urmă, sunt la fel de sigur de ceea ce simt, cum sunt sigur că soarele are să răsară mâine.

– Sunt sigură că ea știe asta.

– Da știe, a spus el pe un ton mai liniștit. Știu că știe.

O vreme, am stat unul lângă altul în tăcere.

În cele din urmă, m-am ridicat în picioare, spunând:

– Poate ar fi bine să rostești o rugăciune pentru tatăl tău și apoi să stai la prora.

Fusesem în Philadelphia o dată sau de două ori în secolul XX, la conferințe medicale. Nu îmi plăcuse orașul atunci pentru că mi se părea lipsit de finețe și neprimitor. Acum era cu totul altfel, dar nu foarte atrăgător. Străzile nepavate erau adevărate întinderi de noroi. În secolul XX existau străzi cu case așezate în șir, în curțile cărora puteai să vezi bucăți de jucării de plastic, gunoaie și piese de motocicletă. Acum, acele străzi aveau case în curțile cărora se vedeau gunoaie, capre și cochilii de stridii. Nu se vedea nici un polițist în uniformă neagră, dar hoții rămăseseră aceiași, continuau să se vadă, în ciuda faptului că în oraș erau militarii armatei britanice, care se adunau la intrările cârciumilor în vestoanele lor roșii sau mărșăluiau cu muschetele la umăr pe lângă căruțe.

Era primăvară. Măcar atât. Se vedeau pomi peste tot, și asta mulțumită decretului lui William Penn, conform căruia pe unul din cinci acri de teren trebuia să fie lăsați copacii să crească. Nici măcar politicienii din secolul XX nu au reușit să defrișeze locul cu totul, probabil din cauza faptului că nu își imaginau cum să scoată profit fără ca lumea să-și dea seama de acest lucru. Copacii erau în floare, iar petalele albe cădeau ca niște confetti pe spinările cailor când căruța a intrat în oraș.

O patrulă militară era dispusă pe strada principală a orașului. Membrii patrulei ne-au oprit și au cerut actele căruțașului și celor doi pasageri de sex masculin. Mi-am pus o bonetă decentă și nu am privit pe nimeni în ochi, spunând că venisem de la țară ca să am grijă de fiica mea, care era pe cale să nască. Militarii s-au uitat repede în coșul cu mâncare pe care îl aveam în poală, dar nici măcar nu s-au uitat la fața mea, înainte de a ne da voie să plecăm. Mă întrebam câți spioni se vor fi folosit de doamne în vârstă. Nu auzise nimeni de bătrânele-spion, dar poate că asta dovedea tocmai faptul că ele erau foarte bune în activitatea de spionaj.

Tiparnița lui Fergus nu era în cea mai frumoasă zonă din oraș, ci undeva pe lângă. M-am bucurat văzând că prăvălia lui era într-o clădire solidă din cărămidă, așezată în rând cu alte case frumoase. Nu le scrisesem pentru a le da de știre că veneam. Aș fi sosit odată cu scrisoarea. Am deschis ușa, cu inima bătând să-mi spargă pieptul.

Marsali stătea la tejghea și sorta hârtii. A ridicat privirea în momentul în care a sunat clopoțelul de la ușă, a clipit și apoi a făcut ochii mari.

– Ce faci, dragă? am întrebat-o punând jos coșul și grăbindu-mă să trec dincolo de tejghea și să o îmbrățișez.

Arăta jalnic, dar ochii i-au licărit plini de speranță când m-a văzut. M-a prins și ea în brațe și a început să suspine. Am bătut-o pe spate, încercând să o liniștesc, oarecum alarmată. Hainele atârnau pe ea și mirosea ciudat, pentru că nu se spălase pe cap de prea multă vreme.

– O să fie bine, am spus eu pentru a douăsprezecea oară și ea s-a mai liniștit puțin, apoi s-a dat un pas înapoi, căutând prin buzunar o batistă murdară.

Spre îngrijorarea mea, am observat că era din nou gravidă.

– Unde-i Fergus? am întrebat-o.

– Nu știu.

– Te-a părăsit? am întrebat-o îngrozită. Fir-ar să…

– Nu, nu! a spus ea repede, râzând cu lacrimi în ochi. Nu m-a părăsit, ba dimpotrivă. Nu m-a părăsit, dar se ascunde. Își schimbă la două-trei zile locul în care stă. Nu știu în care dintre aceste locuri se află el acum. O să-l găsească copiii.

– De ce se ascunde? Nu ar trebui să pun această întrebare, am adăugat eu uitându-mă la tiparnița neagră din spatele încăperii. Este vorba despre ceva anume?

– Da, este vorba despre o broșură făcută pentru domnul Paine. Are o serie, care se numește *Criza americană*.

– Domnul Paine… Cel care vorbește despre bunul-simț?

– Da, el, a replicat Marsali, pufnind. E un bărbat de treabă, dar Fergus spune că nu este bine să bei cu el. Știi că există oameni care sunt buni și civilizați când sunt treji, dar când beau își pierd și bunătatea, și buna-cuviință.

– Ah, face parte din aceeași categorie? Da, îi știu. De când ești gravidă? am întrebat-o, schimbând subiectul. Nu ar fi mai bine să stai jos? Nu ar trebui să stai mult timp în picioare.

– De când sunt…? a întrebat ea, punând mâna în locul în care mă uitam eu. Ah, despre asta vorbești? a continuat ea zâmbind și dând la iveală de sub șorț un sac din piele umflat, pe care și-l legase sub talie.

– Îl port ca să scap, a spus ea. Asta în cazul în care dau foc casei și eu trebuie să fug cu copilașii.

Când l-am luat din mâna ei, mi-am dat seama că sacul era destul de greu și am auzit un clinchet care venea de sub stratul de hârtii și de jucării pentru copii.

– Caslon Italic 24? am întrebat și am zâmbit, simțind că întineresc cu zece ani.

– Toate literele în afară de X, a replicat ea. A trebuit să-l scot din set și să-l dau unui aurar, ca să am bani de mâncare după ce a plecat Fergus. Există un X acolo, a mai spus Marsali. Acel X este într-adevăr din plumb.

– A trebuit să folosești un Goudy Bold 10?

Jamie și Fergus au făcut două seturi de litere din aur, le-au frecat cu zgură și le-au acoperit cu cerneală, astfel încât să nu poată fi deosebite de seturile de litere din plumb care se aflau în cutia cu litere de lângă tiparniță.

Marsali a dat din cap și a întins mâna după săculeț, spunând:

– Fergus l-a luat cu el, s-a gândit să-l îngroape la loc sigur dacă este cazul. Arăți obosită după călătorie, mamă Claire. S-o trimit pe Joanie la cârciumă, să aducă o cană de cidru.

– Ar fi minunat, am replicat eu. Henri-Christian cum se simte?

– Cred că e în spate cu prietenul lui, a spus Marsali ridicându-se. O să-l chem în casă. E puțin obosit pentru că nu doarme bine și are un glas ca de broscoi constipat. Nu prea îi pasă lui de asta, ce-i drept.

A zâmbit, deși era obosită, și apoi a deschis o ușă, intrând în camerele de locuit și strigând: Henri-Christian!

În cazul în care dau foc casei. M-am întrebat cine putea să incendieze casa și am simțit cum mă străbate un fior. Marsali se referise la militarii armatei britanice? La loialiști? Cum se descurca ea oare cu afacerea, în condițiile în care soțul ei se ascundea și avea un copil care nu putea fi lăsat singur când dormea? În scrisoarea către Laoghaire, Marsali folosise termenul *cumplita situație*, dar această sintagmă se referea la situația existentă cu luni în urmă, când Fergus mai era încă acasă.

Ei bine, acum nu mai era singură. De când mă despărțisem de Jamie în Scoția, simțeam și altceva în afară de tristețe. Aveam să-i scriu în seara aceea, așa hotărâsem. Ar fi fost posibil – și speram că așa se va întâmpla – ca el să plece înainte ca scrisoarea să ajungă la Lallybroch, dar chiar dacă se întâmpla acest lucru, Jenny și restul familiei se vor bucura să afle ce se întâmpla aici. Și dacă se întâmpla ca Ian să mai fie în viață… Dar nu voiam să mă gândesc la asta, deoarece știam că moartea lui ar fi însemnat că Jamie era liber să mă urmeze. Parcă aș fi fost un cioclu care se bucura de moartea omului, dar îmi doream ca el să plece din lumea asta cât mai curând.

Șirul gândurilor mele morbide a fost întrerupt de Marsali. Henri-Christian a venit și el șchiopătând, după mama sa.

– *Grandmère*[1]*!* a strigat el și mi-a sărit în brațe, mai-mai să mă dea jos. Era un băiețel foarte solid.

M-a sărutat cu afecțiune și am simțit un val de căldură dată de bucuria de a-l vedea. L-am sărutat și l-am strâns în brațe, simțind că golul lăsat în sufletul meu în urma despărțirii de Jem și de Mandy s-a umplut întru câtva. Izolată de familia lui Marsali din Scoția, uitasem că mai am patru nepoți și m-am bucurat să îmi aduc aminte de acest lucru.

– Vrei să-ți arăt un truc, *grandmère*? m-a întrebat Henry-Christian cu nerăbdare. Într-adevăr, Henri-Christian avea un glas de broscoi constipat.

Am încuviințat, iar el a sărit din brațele mele, a scos trei săculeți din piele umpluți cu tărâțe și a început să jongleze cu ei, dând dovadă de multă dexteritate.

– Tatăl lui l-a învățat să facă asta, a spus Marsali cu mândrie.

– Când o să fiu mare ca Germain, tata are să mă învețe și pe mine să fur din buzunare.

---

[1] Bunico (lb. franceză) (n.tr.)

Marsali a tras adânc aer în piept și i-a pus lui Henri-Christian mâna pe gură, zicând:

– Nu vorbim despre asta cu nimeni, ai înțeles?

Copilul m-a privit derutat, dar a dat din cap ascultător.

Am simțit din nou un fior. Oare Germain își făcuse o profesie din furtul din buzunare? M-am uitat la Marsali și ea a dat din cap discret. Aveam să vorbim mai târziu despre asta.

– Deschide gura și scoate limba, scumpule, i-am spus lui Henri-Christian. Las-o pe bunica să ți se uite în gât. Mi se pare că te doare.

– Oh, oh, oh! a exclamat el, zâmbind cu dinții încleștați, dar, în cele din urmă, a deschis gura ascultător. Din gâtul lui a venit un miros de putred și chiar dacă nu aveam un laringoscop, am putut vedea amigdalele umflate care îi blocau aproape cu totul gâtul.

– Dumnezeule mare, am spus în cele din urmă, mișcându-i capul înainte și înapoi, pentru a vedea mai bine. Mă mir că mai poate să mănânce, ca să nu mai vorbim de faptul că mă întreb cum mai doarme.

– Uneori nu poate, a replicat Marsali și am simțit îngrijorarea în glasul ei. Se întâmplă să nu poată bea decât un pic de lapte și atunci spune că are niște cuțite-n gât, sărăcuțul de el.

A venit imediat lângă Henri-Christian și i-a mângâiat părul frumos și negru și fața înroșită.

– Crezi că îl poți ajuta, mamă Claire?

– Oh, da, am spus eu cu mai multă încredere decât aveam de fapt. Bineînțeles.

Am văzut cum s-a liniștit. Era ca și cum o apă ținută în baraj începea să se scurgă. Au început să-i curgă lacrimi tăcute pe obraji. L-a strâns pe Henri-Christian la piept, pentru ca băiatul să nu o vadă plângând. Eu i-am îmbrățișat pe amândoi și mi-am lipit obrazul de capul ei acoperit cu bonetă, care mirosea neplăcut, semn al spaimei și al oboselii.

– Acum totul e în ordine, i-am spus, mângâindu-i spatele osos. Acum sunt aici și tu poți dormi.

Marsali a dormit tot restul zilei și toată noaptea. Eram obosită după călătoria pe care o făcusem și am reușit să moțăi puțin într-un scaun mare, lângă focul din bucătărie. Henri-Christian dormea în poala mea, sforăind. În timpul nopții a încetat de două ori să respire, am reușit să-l trezesc și să-i

redau respirația, dar mi-am dat seama că trebuia să fac ceva cât mai curând. Am dormit un pic spre dimineață și, după ce am mâncat puțin, am plecat prin oraș să caut lucrurile de care aveam nevoie.

Aveam asupra mea instrumente medicale dintre cele mai rudimentare. Adevărul este că, pentru a scoate adenoidele și amigdalele, nu sunt necesare instrumente complicate.

Mi-aș fi dorit ca Ian să vină în oraș împreună cu mine. Ar fi putut să-mi fie de ajutor, dar și pe Marsali ar fi putut să o ajute. Era, totuși, periculos pentru un bărbat de vârsta lui să vină în oraș.

Nu avea cum să intre în oraș fără a fi oprit și interogat de militarii britanici, pentru ca apoi să fie arestat deoarece părea suspect. Dincolo de asta… el plecase în căutarea lui Rachel Hunter.

Misiunea de a găsi două persoane și un câine care se puteau afla oriunde între Canada și Charleston, fără a avea la dispoziție decât deplasarea pe jos și, ca mijloc de comunicare, cuvântul, ar fi descurajat pe oricine care nu avea încăpățânarea în sânge, așa cum o aveau toți cei din familia Fraser. La fel ca și Jamie, Ian era perseverent dacă își propunea ceva, indiferent dacă trebuia să treacă prin iad, prin apă și contra oricărui sfat rezonabil.

Avea, cum spusese el însuși, un avantaj. Probabil că Denny Hunter era în continuare medic militar. Dacă lucrurile stăteau așa, el era în continuare cu Armata Continentală; Ian își propusese să vadă unde se afla cea mai apropiată unitate a Armatei Continentale și să înceapă investigațiile de acolo. Plănuia să se strecoare în oraș, mai precis să umble pe la marginea acestuia, prin taverne și cârciumi, pentru a afla, din ceea ce spunea lumea, locația unității Armatei Continentale.

Am reușit, totuși, să-l conving să trimită vorbă la tiparnița lui Fergus ca să știm unde era de găsit, îndată ce afla ceva și se îndrepta către un anumit loc.

Între timp, nu puteam decât să mă rog la îngerul său păzitor, un înger care trebuie să fi fost foarte obosit, pentru ca apoi să mă rog la propriul meu înger (despre care credeam că era un fel de bunicuță pe chipul căreia se citea nerăbdarea) și să mă pregătesc pentru ceea ce urma să fac.

Mă plimbam pe străzile noroioase ale Philadelphiei și mă gândeam la procedura pe care urma să o aplic. Nu scosesem amigdale decât o singură dată sau, mă rog, de două ori, dacă mă gândeam că îi operasem pe gemenii Beardsley, în ultimii zece ani. Era o procedură cât se poate de simplă, însă acum trebuia aplicată într-o tiparniță întunecoasă, asupra unui copil care

suferea de nanism, ale cărui căi respiratorii erau obstrucționate, cu o infecție a sinusurilor și cu un abces al amigdalelor.

Cu toate astea… nu trebuia să fac operația în tiparniță. Puteam să găsesc un loc mai bine luminat. În ce loc? Probabil că în casa unui om bogat, unde nu se făcea economie la lumânări. Văzusem o astfel de casă la Paris. Nu cunoșteam un astfel de om în Philadelphia. Nici Marsali nu cunoștea. O întrebasem.

Trebuia să o iau pe rând. Mai întâi să găsesc un fierar iscusit, care să-mi facă un fel de buclă subțire din metal. Puteam să tai amigdalele cu un scalpel, dar era foarte complicat să deplasez adenoidele, care erau dispuse dincolo de bolta palatină. Nu voiam să orbecăi cu un instrument ascuțit prin gâtul inflamat al lui Henry-Christian, într-o încăpere întunecoasă. Bucla respectivă putea fi destul de ascuțită, dar nu avea cum să facă rău. Doar dacă făceam o mișcare în forță puteam extirpa o adenoidă sau o amigdală.

Mă întrebam îngrijorată dacă băiatul nu avea cumva o infecție cu streptococ.

Nu, trebuia să excludem această posibilitate. Am pus niște culturi de penicilină aproape imediat după ce am ajuns la Marsali.

Nu știam dacă puteam să obțin ceva din aceste culturi în doar câteva zile. Nu știam nici cât de *activ* va fi antibioticul. Dar tot era mai bine decât nimic.

Totuși dispuneam de un lucru util. Lordul John Grey îmi trimisese cu cinci ani în urmă o sticlă cu vitriol și vase din sticlă care îmi erau folositoare pentru distilare. Achiziționase toate acestea de la o farmacie din Philadelphia, dar nu îmi aminteam numele acelei farmacii. Mi-am zis că nu puteau fi prea multe farmacii în Philadelphia și mi-am propus să trec pe la toate până aveam să obțin ceea ce îmi era necesar.

Marsali îmi spusese că erau două farmacii mari în oraș. Tot de la ea am aflat că numai de la o farmacie mare puteam să obțin ceea ce îmi era necesar pentru a putea prepara eter. Cum se numea domnul de la care Lordul John Grey procurase alambicul? Oare era în Philadelphia? Nu îmi venea în minte numele lui și asta fie pentru că eram obosită, fie pentru că aveam un lapsus. Momentul în care am preparat eter la Fraser's Ridge părea la fel de depărtat în timp ca și Potopul.

Am ajuns la prima farmacie și am găsit acolo câteva lucruri utile, printre care și un borcan cu lipitori. Mă gândeam dacă aș fi putut să bag o lipitoare în gâtul lui Henri-Christian și dacă el ar fi fost în stare să o înghită.

Mă gândeam că era un băiețel de patru ani care avea un frate mai mare, plin de imaginație. Probabil că înghițise lucruri mult mai rele decât o lipitoare. Cu puțin noroc, m-aș fi lipsit de lipitori. Mi-am procurat și două ustensile pentru cauterizare, din acelea foarte mici. Cauterizarea era o metodă primitivă și dureroasă pentru a opri sângerarea, dar era eficientă.

La acea farmacie nu am reușit să găsesc vitriol. Farmacistul și-a cerut scuze pentru că nu îmi putea oferi ceea ce căutam și mi-a explicat că astfel de produse se importau din Anglia și acum, în vreme de război… I-am mulțumit și m-am dus la cea de-a doua farmacie. Acolo mi s-a spus că avuseseră ceva vitriol, dar că îl vânduseră unui lord englez, deși omul din spatele tejghelei mi-a mărturisit că nu își putea imagina pentru ce anume îi trebuia vitriolul.

– Un lord englez? am întrebat eu surprinsă. Eram sigură că nu putea fi vorba despre Lordul John. Mă gândeam, totuși, că aristocrații britanici nu aveau de ce să dea buzna în Philadelphia decât dacă erau militari, iar omul vorbise despre un lord, nu despre un maior sau despre un căpitan.

Nu aveam ce să pierd, așa că am întrebat și mi s-a spus că era vorba despre Lordul John Grey. Am aflat că lordul ceruse ca vitriolul să fie dus la locuința sa din Chestnut Street.

Mă simțeam de parcă aș fi fost Alice în Țara Minunilor. Eram amețită din cauza lipsei de somn și a oboselii cauzate de călătoria pe care o făcusem, dar am întrebat cum puteam să ajung în Chestnut Street.

Ușa casei a fost deschisă de o femeie foarte frumoasă care, după felul în care era îmbrăcată, nu era servitoare. Ne-am privit cu uimire una pe cealaltă. Era clar că nu se aștepta să mă vadă și i-am spus că eram o veche cunoștință a Lordului John. Fata mi-a explicat că unchiul ei va veni imediat, că plecase doar să ducă calul în grajd.

– Ar fi putut să trimită servitorul, a spus tânăra femeie, care îmi spusese că era Lady Dorothea Grey. Ar fi putut să-l trimită și pe vărul meu, dar când vine vorba de cai, unchiul John se comportă într-un mod cu totul aparte.

– Vărul dumitale? am întrebat-o, încercând să-mi amintesc relațiile din familia Lordului John.

– Ellesmere, da, a replicat ea părând plăcut surprinsă. Îl cunoașteți?

– Ne-am întâlnit o dată sau de două ori, i-am spus. Dar cum se face că este în Philadelphia? Eu… ăăă… înțelesesem că plecase împreună cu restul armatei lui Burgoyne spre Boston, pentru ca de acolo să plece în Anglia.

– Oh, da, așa este! a exclamat fata. Așa este, dar a trecut pe-aici pentru a-și vedea tatăl, adică pe unchiul John și pe fratele meu.

Ochii ei albaștri s-au întunecat puțin și a continuat:

– Henry este foarte bolnav.

– Îmi pare rău să aud asta, am spus cât se poate de sincer, dar sec. Mă interesa foarte mult prezența lui William acolo dar, înainte de a mai putea spune ceva, am auzit o voce cunoscută, spunând:

– Dottie? Ai idee unde… Oh, îmi cer scuze.

Lordul John Grey a intrat în salon și s-a oprit. Apoi m-a observat și a rămas cu gura căscată.

– Îmi pare bine să vă revăd, i-am spus cu amabilitate. Îmi pare rău să aud că nepotul dumneavoastră este bolnav.

– Mulțumesc, a replicat el, privindu-mă cât se poate de atent și făcând o plecăciune pentru a-mi săruta mâna. Mă bucur să vă revăd, doamnă Fraser, a spus el pe un ton care te făcea să crezi că era sincer. A ezitat preț de o clipă, dar nu s-a putut abține să nu întrebe:

– Soțul dumneavoastră…?

– Este în Scoția, am replicat eu, simțindu-mă prost pentru că îl dezamăgeam.

S-a schimbat la față, dar numai pentru o clipă. El era un domn și pe deasupra era militar.

– Ați trecut în serviciul activ? l-am întrebat, ridicând din sprâncene.

– Nu chiar. Dottie, ai chemat-o pe doamna Figg? Sunt sigur că doamna Fraser ar dori ceva răcoritor.

– Abia am sosit, i-am explicat lordului, în timp ce Dottie s-a ridicat și a plecat.

– Chiar așa? a întrebat Grey surprins, abținându-se să întrebe: *De ce?* M-a invitat să iau loc pe un scaun. Apoi s-a așezat el însuși, având pe chip o expresie ciudată, ca și când s-ar fi gândit cum să spună un lucru mai puțin obișnuit.

– Îmi pare bine să vă văd, a spus el din nou. Ați… nu vreau să fiu nepoliticos, doamnă Fraser, vă rog să mă scuzați – ați adus cumva vreun mesaj din partea soțului dumneavoastră?

În ochi avea un fel de lumină și vorbise de parcă ar fi vrut să se scuze.

– Îmi pare rău, i-am spus. Am venit aici ca să vă cer o favoare, dar nu pentru mine, ci pentru nepotul meu.

Lordul a clipit surprins.

– Pentru nepotul dumneavoastră, a spus el sec. Credeam că fiica dumneavoastră... Oh! Bineînțeles. Am uitat că fiul adoptiv al soțului dumneavoastră... Familia dumnealui se află aici? Este vorba despre unul dintre copiii dumnealui?

– Da, am răspuns și, fără altă introducere, am trecut direct la prezentarea situației, descriind starea lui Henri-Christian și amintindu-i că a fost foarte generos cu peste patru ani în urmă, când mi-a trimis vitriol și vasele din sticlă care îmi fuseseră atât de necesare.

– Domnul Sholto, farmacistul de pe Walnut Street, mi-a spus că v-a vândut o sticlă mare de vitriol cu câteva luni în urmă. Mă întrebam dacă mai aveți cumva acea sticlă.

Nu m-am străduit să îmi ascund nerăbdarea și expresia feței lui a devenit mai blândă.

– O mai am, a spus el în cele din urmă, zâmbind, și mi s-a părut că soarele se arăta de după un nor. Am cumpărat-o pentru dumneavoastră, doamnă Fraser.

Am făcut imediat o înțelegere. Nu doar că era gata să-mi dea sticla cu vitriol, dar s-a arătat dispus să-mi procure toate materialele medicale de care aveam nevoie, dacă eram de acord să îl operez pe nepotul său.

– Doctorul Hunter a reușit să îi extragă un glonț de Crăciun și se simte oarecum mai bine. Al doilea i-a rămas, totuși, în trup și...

– Doctorul Hunter? l-am întrebat eu, întrerupându-l. Vă referiți la doctorul Denzell Hunter?

– Chiar la el mă refer, a replicat lordul John încruntându-se puțin. Vreți să spuneți că îl cunoașteți?

– Chiar asta vreau să spun, am replicat, zâmbind. Am lucrat frecvent împreună la Ticonderoga și Saratoga, când eram cu armata lui Gates. Ce caută el în Philadelphia?

– El... a început lordul, dar a fost întrerupt de un zgomot de pași, care coborau scara.

Și eu auzisem vag pașii, dar nu le dădusem atenție. Am privit către ușă și era cât pe ce să mi se oprească inima în loc când am văzut-o pe Rachel Hunter. Fata se uita la mine uimită, iar gura ei era un „O“ perfect.

Peste doar o clipă, m-a prins în brațe cu atâta putere, încât amenința să îmi rupă coastele.

– Prietenă Claire! a spus ea, dându-mi drumul în sfârșit. Nu m-am gândit niciodată că te voi revedea… vreau să spun că sunt atât de bucuroasă… Oh, Claire! Ian! A venit și el cu tine?

Pe chipul fetei se citeau nerăbdarea, frica, dar și speranța, toate aceste sentimente părând că se luptau unele cu altele.

– A venit, i-am spus. A venit, dar nu e aici.

Auzind spusele mele, fata s-a întristat deodată.

– Oh! a spus ea încet. Unde…?

– A pornit în căutarea ta, i-am spus cu blândețe, apucându-i mâinile.

În ochii ei se citea bucuria.

– Oh! a exclamat ea cu un cu totul alt glas. Oh!

Lordul John a tușit politicos.

– Poate că nu ar fi bine ca eu să aflu unde este nepotul dumneavoastră, doamnă Fraser, a observat nobilul. Bănuiesc că el are aceleași principii ca și soțul dumneavoastră, nu-i așa? V-aș ruga să mă scuzați. Eu am să mă duc să-i spun lui Henry că ați sosit. Cred că ați dori să-l examinați, nu-i așa?

– Oh! am exclamat eu, aducându-mi aminte de nepotul lordului. Sigur că da, dacă nu vă deranjează…

Lordul a zâmbit, privind-o pe Rachel care se făcuse albă ca varul în primul moment după ce mă văzuse, dar al cărei chip arăta acum ca un măr copt.

– Nu mă deranjează deloc, doamnă Fraser, a replicat nobilul. Veniți sus când doriți. Vă aștept acolo.

88

MIZERIE

Mi-a fost dor de Brianna tot timpul și dorul de ea m-a apăsat mai mult sau mai puțin, în funcție de situație. Mai ales acum îmi era dor de ea. Eram sigură că ea ar fi găsit o soluție pentru a putea lumina gâtul lui Henri-Christian.

Îl pusesem pe o masă, în partea din față a tipografiei, beneficiind de lumina de acolo. Aici eram însă în Philadelphia, nu în New Bern. Dacă cerul nu era acoperit de nori, era acoperit de fumul care se înălța din coșurile caselor. În afară de asta, strada era îngustă. Clădirile aflate de cealaltă parte a străzii luau din lumină.

Mi-am spus că nu conta foarte mult. Încăperea putea să fie scăldată în soare și tot nu puteam vedea nimic în gâtul lui Henri-Christian. Marsali avea o oglindă mică, utilă pentru a direcționa lumina, fapt care mă putea ajuta la scosul amigdalelor, dar de adenoide trebuia să mă ocup pe pipăite.

Am simțit marginea flască, vâscoasă a unei adenoide, chiar în spatele bolții palatine. Am simțit-o și am încercat să-mi imaginez forma ei, ca să o prind cu bucla metalică mișcându-mă cu delicatețe, ca să nu îmi tai nici degetul, nici adenoida umflată. Când am tăiat-o, a țâșnit sângele.

Îl așezasem pe Henri-Christian într-un anumit unghi, iar Marsali îl ținea aplecat într-o parte. Denzell Hunter îi ținea capul fix, apăsând cârpa muiată în eter pe nasul lui. Nu aveam cum să fac absorbție decât cu gura mea. Trebuia să procedez rapid după ce tăiam, astfel încât sângele să nu i se scurgă pe gât în jos și să apară pericolul ca el să se înece. Ustensila mică pentru cauterizare se încălzea. Vârful ei ascuțit era pus în cărbuni. M-am gândit că aceea era cea mai dificilă etapă a procedurii. M-am oprit pentru a mă relaxa puțin și i-am făcut un semn lui Marsali să se relaxeze și ea. Nu voiam să-i ard copilului limba sau gâtul, și aceasta era o suprafață alunecoasă…

Am răsucit cu putere mânerul și băiețelul s-a mișcat sub mâna mea.

– Ține-l bine, am spus calm. Încă puțin, te rog.

Marsali gâfâia și încheieturile degetelor i se albiseră, la fel cum i se albise și chipul. Am simțit cum adenoida s-a desprins și am prins-o cu degetele înainte ca ea să alunece în esofag. I-am aplecat copilului repede capul într-o parte, simțind mirosul de metal al sângelui. Am pus țesutul pe care îl separasem într-un vas și i-am făcut un semn lui Rachel, care mi-a pus cauterul cu grijă în palmă.

Aveam încă cealaltă mână în gura micuțului, ținând limba deoparte și cu un deget pe locul unde se aflase adenoida pe care o scosesem. Am luat cauterul și am ars locul, fără a-mi atinge degetele. S-a simțit imediat mirosul neplăcut de sânge și de țesut ars, iar Marsali a gemut ușor, dar nu i-a dat drumul copilașului.

– Este bine, prietenă Marsali, i-a șoptit Rachel bătând-o pe umăr. Respiră bine, nu are dureri. Este ținut în lumină, o să fie bine.

– Da, o să fie bine, am spus și eu. Ia cauterul, Rachel. Te rog să cufunzi bucla metalică în whisky și să mi-o dai. Am scos una, mai am de scos trei.

– Nu am văzut niciodată așa ceva, a spus Denzell Hunter poate pentru a cincea oară, uitându-se la Henri-Christian care începea să se miște în brațele mamei lui. Nu aș fi crezut că se poate așa ceva, Claire, dacă nu aș fi văzut cu ochii mei.

– Ei bine, mi-am zis că este cel mai bine să vezi, am replicat eu ștergându-mă cu o batistă. Am fost cuprinsă de o adâncă stare de bine. Operația durase puțin, aproximativ cinci sau șase minute și Henri-Christian începuse deja să tușească, ieșind de sub efectul eterului. Germain, Joanie și Félicité priveau de la ușa care dădea către bucătărie. Germain le ținea strâns de mâini pe surorile sale.

– O să te învăț cum se face, am spus.

Chipul lui era deja luminat de fericirea adusă de reușita operației și a început să radieze.

– Oh, Claire! a spus el. Ce dar nemaipomenit! Să fii capabil să tai fără a cauza durere. Să ai un pacient care să stea liniștit fără a fi țintuit locului. Este de neimaginat.

– Mai este mult până la perfecțiune, l-am avertizat. În afară de asta, utilizarea implică riscuri.

Distilasem eterul cu o zi înainte în magazie. Fiind un compus deosebit de volatil, exista pericolul să explodeze, incendiind magazia și cauzându-mi moartea. Totul decursese bine, dar gândul de a mai face încă o dată ceea ce tocmai făcusem îmi dădea senzația de gol în stomac și simțeam că îmi transpiră palmele.

Am ridicat picurătorul și l-am scuturat cu grijă; era plin pe trei sferturi. Aveam încă unul mai mare decât acela.

– Crezi că va fi destul? a întrebat Denny dându-și seama la ce mă gândeam.

– Depinde ce găsim.

În ciuda dificultăților de ordin tehnic, operația pe care i-o făcusem lui Henri-Christian era simplă. Intervenția în cazul lui Henry Grey nu avea să fie simplă. Îl examinasem cu Denzell alături, care trebuia să-mi spună ce

anume făcuse la operația precedentă, când îndepărtase un glonț de sub pancreas. Intervenția dusese la o iritare locală și la formarea unei cicatrici, dar nu fusese afectat vreun organ vital. Hunter nu putuse găsi cel de-al doilea glonț, pentru că era undeva, foarte adânc în corp, probabil sub ficat, în preajma venei hepatice, și Denzell se temuse să-l mai caute, deoarece o hemoragie ar fi fost aproape sigur fatală.

Având în vedere stadiul în care se afla Henry și simptomatologia, eram aproape sigură că glonțul nu străpunsese vezica biliară și nici canalul coledoc.

Am presupus că glonțul perforase intestinul gros și rămăsese în capătul acestuia. Dacă nu ar fi fost așa, tânărul ar fi murit de peritonită.

Poate că era închistat în peretele intestinului; ar fi fost cea mai bună situație. Putea să fie și în interiorul intestinului, dar asta nu ar fi fost bine deloc. Nu îmi puteam da seama cât avea să dureze până ce glonțul va ajunge în intestinul subțire.

Aveam însă eter și cele mai ascuțite scalpeluri pe care le putusem procura cu banii Lordului John.

După o discuție între cei doi chirurgi, care Lordului John i s-a părut interminabilă, fereastra a rămas parțial întredeschisă. Doctorul Hunter a insistat că aerul curat era benefic. Doamna Fraser a fost de acord, pentru că trebuiau să iasă vaporii de eter, dar a vorbit de ceva numit „germeni", care ar putea intra pe geam și ar putea ajunge în „câmpul chirurgical". „Vorbește de parcă pentru ea totul este un câmp de luptă", a gândit lordul. Apoi i-a privit chipul și și-a dat seama că ea chiar vedea totul ca pe o luptă.

Nu mai văzuse niciodată o femeie care să arate astfel și s-a gândit la acest lucru, deși își făcea griji pentru Henry. Își strânsese părul la spate și își acoperise capul cu un batic, întocmai ca o sclavă de culoare. Avea chipul liber și i se vedeau oasele fine, lucru care o făcea să fie foarte expresivă. Avea ochii galbeni, care priveau când într-o direcție, când în alta, ca un vultur. Era femeia cea mai lipsită de feminitate din câte văzuse. Avea privirea unui general care își supraveghea trupele în vreme ce acestea mărșăluiau. Când a văzut-o astfel, a simțit că șerpii din stomac s-au mai liniștit puțin.

Știe ce face, a gândit lordul.

S-a uitat la el și, spre uimirea lui, a luat poziția de drepți, de parcă ar fi așteptat să primească ordine.

– Doriți să fiți de față? l-a întrebat ea.

– Da, desigur, a replicat el, având senzația că nu mai are aer, dar vorbind cu hotărâre. Ea îi spusese deschis care erau șansele lui Henry: nu erau bune, dar exista *o șansă*. El era hotărât să stea alături de nepotul său, indiferent ce s-ar fi întâmplat. Dacă Henry va muri, el va pleca din această lume având alături pe cineva care ținea la el. El hotărâse că Henry nu va muri, nu avea să-l lase.

– Atunci vă rog să stați acolo, a spus doamna Fraser arătându-i un scaun pe o latură a patului.

Așezându-se, lordul i-a zâmbit lui Henry, care i-a aruncat o privire speriată, dar hotărâtă.

– *Nu mai pot trăi astfel*, spusese el cu o seară înainte, fiind de acord cu operația. *Pur și simplu nu mai pot*.

Și doamna Woodcock insistase să fie de față și, după ce îi dăduse câteva explicații, i-a permis să administreze eterul. Picurătorul în care era eterul se găsea pe birou. Din el venea un miros neplăcut.

Doamna Fraser i-a dat doctorului Hunter ceva care semăna cu o batistă și și-a pus un obiect similar peste față. *Era* o batistă, Grey s-a uitat bine, dar avea niște sfori. Ea a legat aceste sfori la ceafă, astfel încât batista să-i acopere nasul și gura. Hunter a imitat-o imediat.

Grey era obișnuit cu brutalitatea chirurgilor din armată, și pregătirile pe care le făcea doamna Fraser i s-au părut extraordinar de laborioase. I-a spălat abdomenul de mai multe ori cu o soluție alcoolică pe care o preparase chiar ea, tot vorbindu-i cu calm prin masca ei de hoț ieșit la drumul mare. Și-a spălat mâinile cu soluția respectivă și le-a cerut lui Hunter și doamnei Woodcock să facă întocmai. Apoi a spălat cu soluția aceea și instrumentele, iar întreaga încăpere mirosea ca o distilerie.

Lordul și-a dat seama după o clipă că se făceau mișcări destul de bruște. Mâinile ei se mișcau cu atâta siguranță și… da, cu grație, acesta era cuvântul potrivit, păreau niște pescărușI în zbor.

Nu era vorba despre un zbor agitat, ci despre o mișcare sigură, senină, aproape mistică. Era fascinat, intrase în transă, uitând care era scopul acelui dans mut al mâinilor.

Doamna Fraser s-a dus la capul patului ca să stea de vorbă cu Henry, i-a dat deoparte părul de pe frunte și atunci Grey a văzut cum ochii ei de vultur s-au făcut aurii. Sub atingerea ei, corpul lui Henry s-a relaxat. Grey a văzut cum i se relaxau palmele. Mai avea o mască: era făcută din crengi și semăna

cu un coș în care erau fâșii din bumbac. I-a pus acea mască lui Henry, i-a spus ceva în șoaptă și a luat picurătorul.

Aerul s-a umplut deodată cu o aromă dulceagă, care părea să se fi lipit pe gâtul lui Grey și l-a făcut să amețească. A dat din cap și a realizat că doamna Fraser îi spusese ceva.

– Pardon? a spus el, ridicând ochii către ea. I s-a părut că vede o pasăre albă cu ochi galbeni.

– Am spus, a repetat ea cu calm, că poate vreți să vă îndepărtați puțin. Este posibil să fie ceva mizerie aici.

William, Rachel și Dorothea stăteau pe verandă ca niște ciori pe gard. Rollo stătea întins la picioarele lor, bucurându-se de soarele primăverii.

– E foarte multă liniște acolo, a spus William, privind spre fereastra situată deasupra sa, care dădea către camera lui Henry. Credeți că au început deja? A gândit, dar nu a spus că s-ar fi așteptat ca Henry să facă zgomot, dacă operația ar fi început. Gândise acest lucru, deși Rachel îi spusese despre eter tot ce aflase de la fratele ei. Se putea ca un bărbat să doarmă când cineva îi tăia burta cu un cuțit? Probabil că se putea așa ceva, pentru că Denzell Hunter nu putea fi dus de nas de nimeni. Mă rog, poate că Dottie ar fi reușit. Gândindu-se la asta, William s-a uitat pieziș la verișoara lui.

– I-ai scris deja unchiului Hal? I-ai scris despre Denny și despre tine?

Îi pusese această întrebare, deși știa că nu o făcuse. Ea avea să vorbească mai întâi cu lordul John, dar își dorea să-i spună chiar ea tatălui ei cum stăteau lucrurile. De fapt, el îi pusese această întrebare doar ca să o facă să se gândească la altceva. Fata avea buzele albe și prinsese în mâini stofa rochiei.

Nu o văzuse niciodată în crem și alb. Era obișnuit să o vadă îmbrăcată în culori vii, dar trebuia să recunoască faptul că și culorile terne îi veneau bine. Rachel o asigurase că putea să continue să poarte haine din mătase și muselină, renunțând la cele din pânză de sac.

– Nu, i-a răspuns Dottie, mulțumindu-i din priviri pentru că o făcea să se gândească la altceva. De fapt, da, i-am scris, dar nu am trimis încă scrisoarea. Dacă totul merge bine cu Henry, am să-i scriu să-i dau această veste și voi scrie și despre relația dintre mine și Denny sub forma unui post-scriptum. O să fie atât de fericit pentru că Henry e bine, încât poate nici nu își va da seama ce îi spun sau nu se va supăra atât de rău.

– Eu cred că va remarca acel post-scriptum, a spus William căzând pe gânduri. Tata a remarcat totul.

Lordul John devenise foarte tăcut când i se spusese cum stau lucrurile și avusese o privire prin care parcă voia să-l provoace la duel pe medic. Adevărul era, însă, că Denny îi salvase o dată viața lui Henry și dădea o mână de ajutor și acum, având-o alături pe doamna Fraser. Lordul John era, înainte de toate, un om de onoare. În afară de asta, William credea că tatăl său era ușurat pentru că aflase în sfârșit ce pusese Dottie la cale. Nu îi spusese nimic lui William pentru că se gândea încă la rolul fiului său în întreaga afacere, dar știa că îi va spune.

– Fie ca Domnul să îl aibă în pază pe fratele tău, a spus Rachel, ignorând remarca lui William. Să-i aibă în pază și pe fratele meu și pe doamna Fraser. Ce se va întâmpla, însă, dacă lucrurile nu merg așa cum ne dorim? Tot va trebui să le comunici părinților tăi cum stau lucrurile și dumnealor ar putea considera că, prin căsătoria ta, înrăutățești lucrurile.

– Ești ființa cea mai lipsită de tact din câte cunosc, a spus William iritat, văzând că Dottie se făcuse albă când înțelesese că Henry ar fi putut să moară în următoarele minute, ore, zile. Henry va fi bine, știu eu. Denny este un chirurg extraordinar și doamna Fraser este… ăăă…

William știa foarte bine ce era doamna Fraser, dar îl cuprindea spaima când se gândea la ea.

– Denny spune că ea știe ce face, a șoptit el în cele din urmă.

– Dacă moare Henry, nimic nu va mai conta, a spus Dottie încet, privindu-și pantofii. Nimic nu va mai conta pentru nici unul dintre noi.

Rachel a oftat ușor și a pus mâna pe umărul lui Dottie. William a tușit pentru a-și drege glasul și a fost convins că și câinele a scos un sunet.

Rollo a scos într-adevăr un sunet, dar nu unul prin care voia să arate că era alături de Dottie. El a mârâit și William a privit în direcția în care se uita Rollo.

– Domnișoară Hunter, a întrebat tânărul ofițer. Îl cunoașteți pe acel bărbat din capătul străzii, care vorbește cu femeia îmbrăcată în haine de culoarea untului?

Rachel și-a făcut mâna streașină la ochi și a dat din cap, zicând:

– Nu. De ce? Crezi că din cauza acelui bărbat s-a supărat câinele?

Fata l-a mângâiat pe Rollo cu un deget de la picior, întrebând:

– Ce te supără, prietene Rollo?

– Nu știu cum stau lucrurile, a spus William. Poate că s-a supărat din cauza pisicii care a trecut în fugă pe lângă femeie, dar eu l-am mai văzut pe omul acela pe un drum din New Jersey și știu că m-a întrebat dacă-l cunosc pe Ian Murray și dacă știu unde este.

Rachel a tras adânc aer în piept și William a privit-o pieziș, întrebând-o surprins:

– Cum? Știi unde se află Murray?

– Nu! a replicat ea înțepat. Nu l-am văzut din toamnă, de la Saratoga, și habar nu am unde este. Știi cum se numește acel om? a adăugat ea, încruntându-se.

Respectivul bărbat dispăruse.

– Ești sigur că este unul și același bărbat? a întrebat Rachel.

– Nu, a recunoscut William. Dar cred că este el. Avea un baston, ca și acesta. Apoi mai este și felul în care merge, un pic încovoiat. Omul pe care l-am întâlnit în New Jersey era foarte în vârstă, și acesta merge în același fel.

William nu a mai vorbit despre degetele care îi lipseau omului pe care îl întâlnise. Nu avea nici un rost să discute despre mutilare și violență în prezența lui Dottie. Oricum, de la distanța aceea, nu putea vedea mâna acelui om.

– Când vrei să te măriți, Dottie? a întrebat William, dorind să facă în așa fel încât fata să fie preocupată de ceva. De la fereastra de deasupra lor venea un miros straniu. Câinele adulmeca, scuturând din cap derutat. William nici nu-l putea acuza pentru asta. Era un miros ciudat, dar se simțea cât se poate de bine și mirosul de sânge și cel de fecale. Era mirosul specific câmpului de luptă și a simțit cum i se întorcea stomacul pe dos.

– Aș vrea să mă mărit înainte ca luptele să înceapă din nou, a spus Dottie cât se poate de serios, întorcând capul spre el. Vreau să mă mărit ca să pot pleca cu Denny… și Rachel, a adăugat ea, prinzând mâna viitoarei ei cumnate, în vreme ce zâmbea.

Rachel a zâmbit și ea, dar mai stins.

– Ce lucru ciudat, a spus Rachel, în timp ce în ochii ei căprui se citea îngrijorarea. În scurtă vreme vom fi din nou dușmani.

– Eu nu am avut niciodată senzația că sunt dușmanul dumneavoastră, domnișoară Hunter, a spus William. Voi fi întotdeauna prietenul dumitale.

Fata a zâmbit, dar pe chipul ei s-a citit îngrijorarea.

– Înțelegi ce vreau să spun, a replicat ea în cele din urmă, privind de la William la Dottie, iar tânărului ofițer i-a trecut brusc prin minte că verișoara lui era pe cale să se mărite cu un rebel… să se numere ea însăși printre rebeli, că va fi în război cu membrii propriei sale familii, iar faptul că Denny Hunter nu se atingea de arme nu avea cum să-l apere pe el, pe Dottie sau pe Rachel. Toți trei se făceau vinovați de trădare. Fiecare dintre ei putea fi ucis, capturat sau închis. S-a întrebat deodată înmărmurit ce ar face dacă l-ar vedea într-o zi pe Denny spânzurat sau ar vedea-o spânzurată pe Dottie.

– Înțeleg ce vrei să spui, a replicat el încet, dar a prins mâna lui Rachel și ea l-a lăsat să o facă.

Toți trei stăteau unul lângă altul, în tăcere, ținându-se de mâini, așteptând verdictul viitorului.

89

PETE DE CERNEALĂ

M-am îndreptat spre tipografie moartă de oboseală și în acea stare psihică în care orice om are impresia că este beat, neputând să-și coordoneze mișcările. Eram, într-o oarecare măsură, beată. Lordul John insistase să ne trateze pe amândoi, pe Denny și pe mine, cu cel mai bun coniac pe care îl avea, după ce se terminase operația. Eu nu refuzasem.

A fost o intervenție chirurgicală care îți făcea părul măciucă, cel puțin dacă mă gândesc la operațiile pe care le-am făcut în secolul al XVIII-lea. Făcusem doar două operații abdominale: îi scosesem apendicele lui Aidan MacCallum administrându-i eter, operație care fusese încununată de succes, și nefericita cezariană pe care o făcusem cu un cuțit de grădinărit, în cazul bietei Malva Christie. Când m-am gândit la cele întâmplate cu Malva, am fost cuprinsă de tristețe, o tristețe pe care mi-o stăpâneam. Mi-am amintit acum, îndreptându-mă spre casă în după-amiaza răcoroasă, acea senzație pe care o ai când ții în mâini o viață ca o scânteie albastră.

Ținusem în mâini viața lui Henry Grey cu două ore în urmă și simțisem din nou acea scânteie. Încă o dată îmi folosisem toată forța pentru ca acea

flacără să ardă, dar de data asta, flacăra s-a menținut, a devenit puternică, înălțându-se în palmele mele.

Glontele intrase în intestin, dar era închistat. După ce am avut o discuție cu Denzell Hunter, fascinat că putea opera o persoană inconștientă și avea ocazia de a se concentra asupra lucrurilor pe care le avea de făcut, urmărind cum pulsează organele interne, am decis că ulcerația era prea extinsă. Dacă am fi trecut la extirpare, intestinul subțire s-ar fi subțiat mai mult și obstrucționarea ar fi fost foarte accentuată.

Ne-am hotărât la o rezecție mai puțin amplă. Oscilam între râs și dezamăgire, amintindu-mi de expresia de pe chipul Lordului John în momentul în care am tăiat acea secțiune ulceroasă a intestinului și am aruncat-o cu un *pleosc* la picioarele lui. Nu am făcut acel gest în mod intenționat. Trebuia să am ambele mâini libere, la fel și Denzell, pentru că trebuia să oprim sângerarea și nu aveam o asistentă.

Tânărul nu se afla în afara oricărui pericol, nicidecum. Nu știam dacă penicilina mea era sau nu eficientă. Nu puteam să-mi dau seama dacă avea să facă sau nu o infecție, dar *se trezise*, iar semnele sale vitale erau surprinzător de bune… M-am gândit că poate asta se datora și faptului că doamna Woodcock îl apucase de mână, îl ștergea pe față și îl ruga să se trezească, vorbindu-i cu multă tandrețe, care nu lăsa nici o îndoială asupra sentimentelor ei.

M-am întrebat pentru o clipă ce avea să-i aducă ei viitorul.

Pentru că avea un nume mai puțin obișnuit, i-am pus câteva întrebări despre soțul ei și eram sigură că era vorba despre omul cu piciorul amputat de care avusesem grijă în timpul retragerii de la Ticonderoga. Credeam că era foarte posibil ca el să fi murit. Pornind de la această premisă, mă întrebam ce anume avea să se întâmple între Mercy Woodcock și Henry Grey. Ea era o femeie liberă, nu o sclavă. Nu era exclusă o căsătorie, la fel cum astfel de căsătorii nu aveau să fie excluse în Statele Unite două sute de ani mai târziu. Căsătoriile între femei de culoare sau mulatre cu albi care proveneau din familii bune nu erau ceva cu totul obișnuit în Indii, dar nici nu erau subiect de scandal. Philadelphia nu era comparabilă cu Indiile, și din ceea ce îmi povestise Dottie despre tatăl ei…

Eram pur și simplu prea obosită pentru a mă gândi la această situație și nici nu aveam de ce s-o fac. Denny Hunter se oferise să rămână cu Henry peste noapte. Am renunțat să mă mai gândesc la acel cuplu mai puțin obișnuit și am continuat să merg, clătinându-mă ușor. Nu mai mâncasem nimic de

la micul dejun și aproape că se înnoptase. Coniacul trecuse foarte rapid prin stomac și intrase în sânge. Tocmai de aceea fredonam încet în timp ce mergeam. Era ceasul crepusculului, când obiectele păreau că plutesc prin aer, pietrele de pavaj păreau să fie făcute din fum, iar crengile și copacii păreau a fi din smarald, mirosul lor intrând direct în sânge.

Ar fi trebuit să merg mai repede. S-a auzit semnalul stingerii. Cu toate acestea, cine să mă aresteze? Eram prea bătrână pentru ca militarii care patrulau să mă agreseze și nu eram bărbat, ca să dau de bănuit. Dacă aș fi întâlnit o patrulă, militarii ar fi abuzat de mine și m-ar fi sfătuit să mă duc acasă, lucru pe care îl făceam oricum.

M-am gândit deodată că eram în stare să fac în așa fel încât lucrurile să se miște, acele lucruri pe care Marsali le numea „treaba domnului Smith". Era vorba despre faptul că scrisorile erau trimise prin Fiii Libertății, care circulau între sate, între orașe, între colonii, ca niște frunze duse de furtunile de primăvară. Era vorba despre scrisori care erau copiate și trimise, respectiv tipărite și împărțite prin orașe, dacă se găsea vreun tipograf îndrăzneț.

Era o adevărată rețea prin intermediul căreia circulau acele scrisori, dar membri ai respectivei rețele erau mereu descoperiți și arestați. Germain ducea frecvent astfel de scrisori și îmi simțeam inima-n gât când mă gândeam la asta. Un băiat abil ieșea mai greu în evidență în comparație cu un tânăr sau cu un negustor, care umbla cu afacerile sale. Britanicii nu erau însă niște proști și nu ar fi ezitat să-l oprească dacă li s-ar fi părut suspect, pe când eu…

Gândindu-mă la tot felul de variante posibile, am ajuns în fața prăvăliei și am intrat. Am simțit mirosul unei cine savuroase, am fost salutată de copii și am descoperit ceva care mi-a îndepărtat din minte gândul că aș putea lua parte la activitatea de spionaj: două scrisori de la Jamie.

20 martie, A.D. 1778
Lallybroch

Draga mea Claire,

Ian a murit. Au trecut zece zile de la eveniment și mi-am spus că voi fi destul de calm ca să pot scrie. Cu toate astea, când am așternut aceste cuvinte pe hârtie, am fost cuprins de cea mai adâncă tristețe. Îmi curg lacrimi pe obraz și m-am văzut obligat să mă opresc și să îmi șterg fața cu o batistă. Nu a fost o moarte ușoară și sunt mulțumit că Ian și-a găsit liniștea. De asemenea, mă bucur de trecerea lui în Ceruri. Mă bucur cu

adevărat, dar am și un sentiment de însingurare, care nu m-a apăsat niciodată atât de tare până acum. Mă liniștește doar faptul că pot să-ți comunic ție, sufletul meu, ceea ce simt.

Așa cum se și cuvine, proprietatea i-a rămas tânărului Jamie. Testamentul lui Ian a fost citit și domnul Gowan îl va pune în executare. Dincolo de pământ și de clădiri, nu se face referire la mare lucru. Mai sunt câteva rugăminți, adresate celorlalți copii. Pe sora mea a lăsat-o în grija mea. (M-a întrebat, înainte de a muri, dacă eram dispus să o am în grijă. I-am spus că știa el prea bine cum stau lucrurile și că nu era nevoie să mă întrebe. Mi-a spus că știa, dar se gândise să mă întrebe dacă eram în stare să mă achit de o astfel de sarcină, pentru ca apoi să râdă ca un nebun. Dumnezeule, cât are să-mi lipsească!)

Mai erau niște datorii de plătit. M-am ocupat eu de ele, așa cum ne-am înțeles.

Jenny mă îngrijorează. Știu că îl regretă pe Ian din tot sufletul, dar nu plânge mult. Își petrece lungi perioade privind în gol. Are o liniște aproape ireală. Este ca și când sufletul ei a plecat cu Ian, lăsând pe pământ doar o scoică, adică trupul ei. Dacă tot vorbeam de scoici, mă gândeam că seamănă cu acel Nautilus compartimentat pe care ni l-a arătat Lawrence Sterne în Indii. O scoică frumoasă, cu multe compartimente, dintre care toate sunt goale în afara celui din mijloc, în care se ascunde micul animal, pentru a se simți în siguranță.

Dacă tot vorbeam de ea… m-a rugat să-ți cer s-o ierți pentru lucrurile pe care ți le-a spus. I-am spus că noi doi am vorbit și că știu de la tine că nu-i porți pică, deoarece ea a vorbit în momente de disperare.

În dimineața în care a murit Ian, mi-a vorbit destul de rațional. A spus că vrea să plece de la Lallybroch pentru că nu mai există nimic din ceea ce ar putea lega-o de locul acela. Așa după cum cred că îți dai seama, am fost uluit să aud un astfel de lucru, dar nu i-am pus întrebări și nici nu am încercat să o fac să se răzgândească, deoarece am crezut că mintea ei se zdruncinase din cauza pierderii suferite și a lipsei de somn.

Mi-a spus-o de mai multe ori, asigurându-mă că este întreagă la minte. Voi pleca în Franța pentru scurtă vreme, atât pentru a duce la capăt o tranzacție, despre care nu am să-ți scriu aici, cât și pentru a mă asigura că Michel și Joan sunt aranjați cum se cuvine. Ei au plecat în ziua imediat următoare înmormântării lui Ian. I-am spus lui Jenny că

trebuie să se gândească bine câtă vreme lipsesc eu și că, dacă asta este ceea ce își dorește cu adevărat, am s-o iau cu mine în America. Nu va sta cu noi. (Zâmbesc atunci când mă gândesc la expresia de pe chipul tău, pe care-l văd ca prin ceață în mintea mea.)

Ar sta cu Fergus și Marsali, ar fi utilă și nu și-ar aduce aminte zi de zi de pierderea ei.

Ar putea să-l ajute și pe tânărul Ian, aceasta în situația în care el i-ar cere ajutorul. (Măcar ar ști ce face, chiar dacă Ian nu ar avea nevoie de ajutorul ei.)

(De asemenea, îmi dau seama și cred că s-a gândit și ea că soția tânărului Jamie devine stăpână la Lallybroch și că nu este loc pentru două stăpâne. Este destul de înțeleaptă pentru a se gândi la dificultățile ce s-ar naște în urma situației și este destul de bună pentru a-și dori să le evite de dragul fiului și al soției lui.)

În orice caz, am de gând să pornesc spre America la sfârșitul acestei luni, în funcție de posibilitățile care mi se ivesc. Gândul că vom fi împreună îmi bucură sufletul și rămân pe veci

al tău soț devotat,
Jamie

Paris
1 aprilie

Multiubita mea soție,

M-am întors foarte târziu la noul meu domiciliu din Paris. De fapt, am găsit ușa încuiată și m-am văzut nevoit să strig după proprietăreasă, care nu a fost foarte amabilă, pentru că fusese sculată din pat. Eu am fost și mai puțin amabil, descoperind că nu se făcuse focul la mine în odaie și nu îmi fusese pregătită cina. Pe pat nu se afla nimic altceva în afara unei pături, pe care nu i-aș fi dat-o nici măcar unui cerșetor.

Strigătele care au urmat nu mi-au adus nimic decât vorbe grele (rostite din dosul unei uși încuiate), iar mândria m-a oprit să ofer bacșișuri, chiar dacă punga mea ar fi fost de acord să le ofer. Stau deci în odaia mea, înghețat și nemâncat (îți prezint acest tablou pentru a-ți stârni mila și pentru ca tu să vezi cât de rău îmi este fără tine).

Sunt hotărât să plec din acest loc de îndată ce se crapă de ziuă și să caut o altă gazdă, astfel încât efectul asupra pungii mele să nu fie unul

dezastruos. Între timp, mi-am propus să uit de frig și de foame, avântându-mă într-o plăcută conversație cu tine, sperând că, prin efortul de a scrie, voi chema în fața ochilor mei imaginea ta, ca să am iluzia că te afli lângă mine.

(Am lumina necesară deoarece m-am furișat până jos, încălțat doar în ciorapi și am furat din salon două sfeșnice din argint, care sunt atât de mari, încât mi-aș fi dorit să fiu găzduit în continuare aici. Voi returna sfeșnicele mâine, când Madame va veni să-mi ia banii pentru acest loc mizerabil.)

Să trec la subiecte mai plăcute: am văzut-o pe Joan, care e în siguranță în mănăstire și pare a fi mulțumită. (Ei bine nu, dacă tot mă întrebi, nu am asistat la căsătoria mamei ei cu Joseph Murray, care este, după cum am aflat, văr de-al doilea cu Ian. Am trimis un cadou frumos și am transmis cele mai bune urări, care sunt cât se poate de sincere.) Mâine am să-l vizitez pe Michael. Abia aștept să-l revăd pe Jared. Am să-i transmit cele mai calde salutări din partea ta.

Între timp, am căutat sprijin, adică am fost într-o cafenea în Montmartre în dimineața asta și am avut norocul de a da de domnul Lyle, pe care l-am mai întâlnit la Edinburgh. M-a salutat cu multă amabilitate și m-a întrebat cum îmi merge. Și după ce am avut o scurtă conversație pe teme personale, m-a invitat la întrunirea unei societăți din care fac parte Voltaire, Diderot și alții, ale căror păreri contează în cercul în care doresc să-mi exercit influența.

M-am dus la întâlnire, la ora două, într-o casă despre care am aflat că este reședința domnului Beaumarchais.

Societatea era cu totul amestecată, începând cu filozofi răpciugoși, de cafenea, și terminând cu cei mai stilați oameni din Paris, tot ceea ce îi unea pe acei oameni fiind dragostea pentru oratorie. S-au făcut câteva referiri la rațiune și la intelect, dar nu s-a insistat prea mult asupra acestor subiecte. Nici nu mi-aș fi putut dori un început mai bun în cariera mea de provocator, iar vântul bun a rămas de partea mea pe tot parcursul zilei.

După niște discuții banale care au avut loc în timp ce se mânca (dacă aș fi știut care sunt obiceiurile pe-aici, mi-aș fi umplut și eu buzunarele cu prăjiturele, așa cum am văzut că făcuse cineva), oamenii s-au retras într-o încăpere mare, unde au luat loc pe scaune, urmând să asiste la o dezbatere între două tabere.

S-a dezbătut următoarea problemă: pana este sau nu mai puternică decât sabia? Domnul Lyle și cei care erau de partea sa apărau această idee, în vreme ce domnul Beaumarchais și prietenii săi erau împotriva ei. Discuția a fost aprinsă și s-au făcut numeroase referiri la operele lui Rousseau și Montaigne (s-a vorbit mai ales despre Rousseau, care avea păreri de-a dreptul imorale despre căsătorie). În cele din urmă, domnul Lyle și cei care erau de partea sa au avut câștig de cauză. M-am gândit să le arăt celor prezenți mâna mea (ca să dau satisfacție ambelor părți), dar am preferat în cele din urmă să rămân doar un observator.

Ulterior am avut ocazia să-l abordez pe domnul Beaumarchais și am reușit să îi atrag atenția. A fost impresionat când i-am arătat mâna mea mutilată și i-am povestit cu ce ocazie îmi pierdusem degetul (de fapt, i-am povestit ce am vrut eu). Am plecat împreună cu el la casa Ducesei de Chaulnes, unde am rămas la cină, deoarece ducele este foarte interesat de tot ceea ce este legat de băștinașii din Colonii.

Vei fi uimită să afli că între băștinași și chirurgia ta există legături. Te rog să mai ai un pic de răbdare.

Reședința ducelui este situată pe o stradă mare și am avut ocazia să văd o serie de caleși frumoase, care se aflau în fața caleștii domnului Beaumarchais. Imaginează-ți cât de mult m-am bucurat când am aflat că domnul care a coborât din caleașca aflată înaintea noastră era domnul Vergennes, ministrul de Externe.

M-am bucurat că soarta mă ajutase să întâlnesc atâtea persoane care mă interesau din punctul de vedere al scopului pe care mi l-am propus. Am reușit chiar să mă integrez în grupul lor și pentru asta a trebuit să povestesc întâmplări prin care trecusem în America, dar am împrumutat și povești de-ale prietenului nostru Myers.

Cei prezenți au fost uimiți, lucru de care am fost foarte mulțumit. Au fost foarte atenți când am povestit întâlnirea cu ursul și întâlnirea cu Nacognaweto și tovarășii lui. Le-am povestit despre strădaniile tale la pescuit și toată lumea s-a distrat. Doamnele au fost de-a dreptul șocate când le-am spus că ai îmbrăcat veșminte de indiancă. Domnul Lyle a vrut să afle dacă îți stătea bine în pantaloni de piele. Pornind de aici s-a înfiripat o discuție între domnul Lyle și domnișoara Erlande, despre care am tras concluzia că este deosebit de libertină în comportament.

În orice caz, povestea, pe care le-am spus-o i-a atras atenția domnului Lyle, dar și tovarășilor săi, asupra mâinii mele și el m-a rugat să repet ce îi spusesem lui în cursul după-amiezii, despre cum îmi pierdusem degetul.

Văzând că toți cei prezenți ajunseseră într-o anumită stare de bună-dispoziție, pentru că toată lumea bea șampanie, gin din Olanda și cantități imense de Hock, mi-am ales cu grijă cuvintele, astfel încât să-i fac pe toți să tremure atunci când se vor băga în pat.

Fusesem (am spus eu) luat ostatic de către cumpliții irochezi când mă îndreptam de la Trenton spre Albany. Am descris în detaliu felul în care arătau acei sălbatici însetați de sânge și trebuie să-ți spun că am exagerat mult. Am vorbit foarte mult despre cumplitele torturi la care irochezii își supun nefericitele victime. Contesa Poutoude a leșinat când am povestit cum a murit părintele Alexandre, și toți ceilalți au părut a fi foarte afectați.

Le-am povestit despre Două Lănci și sper să nu se supere pe mine pentru că i-am făcut praf caracterul de dragul unei cauze nobile, mai ales că nu va afla niciodată ce am făcut eu. Șeful de trib, am spus eu, era hotărât să mă supună la tortură și a poruncit să fiu dezbrăcat și biciuit. Gândindu-mă la prietenul nostru Daniel, care a făcut un avantaj din cumplita sa pățanie, am dat jos cămașa și mi-am arătat cicatricile. (M-am simțit într-un fel ca o prostituată care se expune din necesitate, eu expunându-mă tot din același motiv.)

Reacția lor a fost încă și mai puternică decât m-aș fi așteptat. Mi-am continuat povestirea știind că, de atunci încolo, erau gata să creadă orice.

După aceea (le-am spus eu) doi războinici indieni m-au torturat până am leșinat și m-au întins pe o stâncă, sinistru martor al altor sacrificii.

Apoi s-a apropiat de mine șamanul, urlând și strigând în timp ce ținea în mână un par împodobit cu numeroase scalpuri, eu temându-mă foarte ca nu cumva scalpul meu, din cauza culorii părului, care reprezenta o atracție, să facă parte din colecția sa (nu îmi pudrasem părul și asta nu pentru că nu aș fi avut pudră, dar nu am vrut s-o fac). Teama mea a crescut, pentru că șamanul a scos un cuțit mare și s-a îndreptat spre mine, cu ochii lucind de răutate.

Acum ochii ascultătorilor luceau și se măriseră, pentru că erau cu toții atenți la spusele mele. Câteva dintre doamnele prezente au scos țipete de milă gândindu-se la situația mea disperată, iar domnii au rostit în surdină tot felul de blesteme din cauză că fusesem supus la suferințe.

Le-am povestit apoi că șamanul își înfipsese cuțitul în mâna mea. Astfel leșinasem de teamă și de durere. M-am trezit (am spus eu mai departe) și am văzut că degetul îmi fusese tăiat cu totul și că sângele curgea șiroaie din mâna mea rănită.

Cea mai cumplită imagine a fost aceea a șefului de trib irochez care stătea pe trunchiul unui copac uriaș și smulgea cu dinții carnea de pe degetul tăiat, întocmai cum mănânci carnea de pe un copan de pui.

Când am ajuns în acest punct al povestirii mele, contesa a leșinat din nou și, ca să nu rămână mai prejos, domnișoara Eliott a avut o criză de isterie, scutindu-mă de la inventarea unei povești legate de modul în care scăpasem din mâinile sălbaticilor. Recunoscând că fusesem copleșit de amintiri, am acceptat un pahar cu vin (transpiram din plin la momentul respectiv) și mulți dintre cei prezenți m-au invitat să-i vizitez.

Sunt foarte mulțumit de efectele primei mele acțiuni. Mă gândesc ce anume rănește sau îmbătrânește, la felul în care aș putea să-mi câștig existența, respectiv cu arma, cu plugul sau cu tiparnița. Poate reușesc să câștig bani ca scriitor de romane.

Cred că Marsali vrea să știe cum arată în amănunt rochiile purtate de doamnele prezente, dar o rog să aibă răbdare deocamdată. Cu toate acestea, nu pot să spun că nu am observat și acest aspect (și aș dori să protestez aici, căci dacă aș trece la amănunte, te-ai gândi că fac aluzie la o oarecare vulnerabilitate feminină și cunoscând modul tău ciudat de gândire, draga mea Sassenach, *nu vă voi prezenta nici un fel de amănunte), pentru că mâna mea nu dorește să se dedice unor astfel de descrieri. Deocamdată mă voi mărgini la a spune doar că rochiile sunt foarte bogate și că doamnele sunt fermecătoare prin stil.*

Minunatele mele lumânări ard încet și atât mâna, cât și ochii sunt atât de obosiți, încât mi-e este greu să descifrez propriile cuvinte, ca să nu mai vorbim de faptul că îmi este greu să le aștern pe hârtie. Trag nădejde că vei putea citi ultima parte din această epistolă ilizibilă. Cu toate acestea, mă întind binedispus în patul neospitalier, mulțumit de cele petrecute în timpul zilei.

Îți doresc noapte bună și te asigur de cele mai calde sentimente. Sper să dai dovadă de răbdare și de afecțiune pentru

soțul tău devotat, un netrebnic plin de pete de cerneală,
James Fraser

Post-scriptum: Sunt cu adevărat un netrebnic plin de pete de cerneală, căci am reușit să mă pătez și eu și să murdăresc și hârtia. Mă mângâi cu gândul că hârtia a avut cel mai mult de suferit.

Post-scriptum 2: Am fost atât de absorbit de această epistolă a mea, încât am uitat de scopul propriu-zis al acesteia, anume cel de a-ți spune că am plătit și voi călători cu Euterpe, *care pleacă din Brest peste două săptămâni. Dacă intervine ceva, voi scrie din nou.*

Post-scriptum 3: Îmi este dor să stau întins lângă tine, să-ți simt trupul lipit de al meu.

90

DIAMANTE ȘI OȚEL

Brianna a tăiat broșa fără să-i tremure mâna, folosind o pereche de foarfece de bucătărie. Erau un obiect vechi, dar nu valoros. Era o broșă urâtă, din epoca victoriană, având forma unei flori din argint încadrată de cârcei de viță. Avea însă pe ea niște diamante care păreau a fi picături de rouă.

– Sper că sunt destul de mari, a spus Brianna, surprinsă de calmul propriului ei glas. În mintea ei, vocea țipa de cel puțin treizeci și șase de ore, pentru că atâta durase ca ei să pună la punct un plan și să facă pregătirile necesare.

– Cred că o să fie în regulă, a spus Roger, și Brianna a simțit tensiunea de dincolo de calmul vocii lui. El stătea în spatele ei și îi pusese mâna pe umăr. Căldura mâinii lui era prilej de liniștire și de chin. Peste o oră, el va fi plecat. Poate pentru totdeauna.

Dar nu aveau de ales și ea a făcut toate cele necesare fără să verse măcar o lacrimă.

Amanda adormise imediat după ce Roger și William Buccleigh porniseră în căutarea lui Rob Cameron. Brianna a pus-o în patul ei și a vegheat-o în timp ce dormea, făcându-și griji până către răsăritul soarelui, când cei doi bărbați s-au întors aducând cumplitele vești. Amanda se trezise, ca de obicei, veselă și zâmbitoare, fără a-și mai aminti de coșmarul ei cu pietrele care strigau.

Nu o îngrijora nici absența lui Jem. Întrebase o dată, în treacăt, când avea să se întoarcă fratele ei și, când i se răspunseses: „Curând", ea se întosese la joacă aparent mulțumită.

Acum era cu Annie. Plecaseră la Inverness ca să facă cumpărături și promiseseră micuței că îi vor cumpăra o jucărie. Aveau să se întoarcă abia după-amiaza și, până atunci, bărbații aveau să plece.

– De ce? întrebase William Buccleigh. De ce să-l ia pe băiatul tău?

Aceeași întrebare și-o puseseră și ei de când constataseră dispariția lui Jem, asta nu pentru că răspunsul i-ar fi ajutat într-un fel sau altul.

– Nu poate fi vorba decât despre două lucruri, a spus Roger răgușit. Călătoria în timp sau aurul.

– Scrisoarea care lipsește, a spus ea, prea îngrijorată pentru a se întreba dacă era bine sau nu să-i spună. Nimic nu mai era bine. Roger a spus că ai citit scrisorile. E vorba despre scrisoarea în care tata vorbea într-un post-scriptum despre *proprietatea unui domn italian*. Îți aduci aminte?

– Nu am remarcat, a recunoscut Buccleigh. E vorba despre aur, deci? Și cine este domnul italian?

– Charles Stuart.

I-au explicat amândoi într-un mod cât mai simplu despre aurul care fusese transportat pe apă în ultimele zile ale revoltei iacobine. Pe vremea aceea, Buccleigh trebuie să fi avut vârsta lui Mandy. Brianna s-a gândit cu uimire la acest amănunt. Aurul fusese împărțit între trei scoțieni care se bucurau de încredere în clanurile lor: Dougal MacKenzie, Hector Cameron și Arch Bug, trei nume mari în Leoch. Brianna l-a privit cu atenție, dar Buccleigh nu a avut nici o reacție la auzul numelui lui Dougal MacKenzie. *Nu*, s-a gândit ea, *nu știe*. Oricum, acel amănunt nu era important în situația dată.

Nimeni nu știa ce se întâmplase cu două treimi din aurul francez care fusese deținut de familia MacKenzie sau de ceilalți, dar, în ultimele zile ale revoltei, Hector Cameron a fugit din Scoția cu o ladă de aur pusă sub capra șaretei sale. Ajunsese cu aurul în Lumea Nouă și cu el își cumpărase plantația River Run. Restul…

– Spaniolul păzește aurul? a întrebat Buccleigh încruntat. Ce mama dracului înseamnă asta?

– Nu știm, a spus Roger.

Stătea la masă, cu capul sprijinit în palme, privind lemnul. Doar Jem știe.

Apoi a ridicat capul, spunând:

– Insulele Orkney. Callahan.

– Cum?

– Rob Cameron, a spus el repede. Câți ani crezi că are?

– Nu știu, a spus ea derutată. Treizeci și ceva. De ce?

– Callahan a spus că domnul Cameron a fost alături de el la săpăturile arheologice când avea în jur de douăzeci de ani.

Roger a trebuit să se oprească pentru a-și drege glasul și a continuat:

– Dacă era pasionat de lucrurile vechi acum cincisprezece sau optsprezece ani, crezi că s-a cunoscut cu Geillis Duncan? Sau crezi că a cunoscut-o pe Gillian Edgars? Cred că mai era în viață pe atunci.

– Oh, nu! a exclamat Brianna, dar nu pentru că nu ar fi crezut ce spunea Roger. Nu, nu vreau să cred că este vorba despre încă un iacobin nebun!

Roger aproape că zâmbise auzind acea replică.

– Mă îndoiesc că este vorba despre așa ceva, a replicat el sec. Nu cred că e nebun. El face parte din PNS. Nici membrii acestui partid nu sunt nebuni. Care ar putea fi șansele ca Gillian Edgars să fi avut vreo legătură cu ei?

Nu puteau răspunde la această întrebare decât dacă scoteau la lumină relațiile și trecutul lui Cameron. Nu era vreme pentru asta, dar era posibil. Gillian, care își luase mai târziu numele unei faimoase vrăjitoare scoțiene, fusese foarte interesată de antichități scoțiene, dar și de politică. Ar fi fost posibil să-l fi întâlnit pe Rob Cameron. Dacă se întâmplase acest lucru…

– Dacă lucrurile stau așa, a spus Roger întunecându-se la față, atunci numai Dumnezeu știe ce i-a spus. În biroul lui Roger erau câteva dintre carnetele lui Geillis și, dacă Rob o cunoscuse, atunci le recunoscuse. Și știm al dracului de bine că a citit post-scriptumul tatălui tău, a adăugat el.

Și-a frecat cu degetul fruntea în locul unde avea o vânătaie și a oftat.

– Nici nu mai contează, a spus el în cele din urmă. Singurul care contează acum este Jem.

Brianna a dat fiecăruia o bucățică de argint cu diamante și două sendvișuri cu unt de arahide.

– Ca să aveți ceva pe drum, a spus ea silindu-se să zâmbească.

Le-a dat îmbrăcăminte călduroasă și încălțări solide. Lui Roger i-a dat cuțitul ei elvețian, iar Buccleigh a luat un cuțit din bucătărie, cu lama din oțel inoxidabil, după ce i-a admirat zimții.

Soarele era încă în înaltul cerului când Mustangul albastru a înaintat hurducăindu-se pe drumul care trecea pe lângă Creigh na Dun. Ea trebuia

să se întoarcă înainte ca Mandy să ajungă acasă. Camioneta albastră a lui Rob Cameron era tot acolo. Brianna a simțit cum o trece un fior când a văzut-o.

– Ia-o înainte, i-a spus Roger lui Buccleigh. Vin și eu imediat.

William Buccleigh i-a aruncat o privire fugară Briannei cu ochii aceia care semănau atât de mult cu ai lui Roger, i-a atins mâna în treacăt și s-a îndepărtat.

Roger nu a avut nici o ezitare. El se gândise că avea vreme să spună pe drum tot ceea ce era de spus… și putea spune, în orice caz, un singur lucru:

– Te iubesc, a șoptit el apucând-o de umeri și ținând-o strâns destul timp ca să îi mai spună și restul:

– O să-l aduc înapoi, Bree, crede-mă. O să ne revedem în lumea *asta*.

– Te iubesc, a spus ea, sau cel puțin a încercat să rostească aceste cuvinte.

A izbutit să-i șoptească. El a primit șoapta odată cu respirația ei, a îmbrățișat-o de i-au trosnit oasele și a deschis portiera.

S-a uitat după ei – nu s-a putut abține să nu se uite – în timp ce urcau spre vârful dealului, spre pietrele invizibile, până când au dispărut.

Poate că era doar imaginația ei, dar poate chiar auzea pietrele de sus, un bâzâit straniu care trăia în oasele ei, amintire ce avea să dăinuiască pe veci. S-a îndreptat spre casă tremurând și cu lacrimi în ochi. Trebuia să aibă grijă, pentru că acum Mandy o avea doar pe ea.

91

URME DE PAȘI

În noaptea aceea, la o oră târzie, s-a dus în biroul lui Roger. Se simțea amețită și greoaie. La groaza acelei zile se adăugase și oboseala. S-a așezat la biroul lui încercând să-i simtă prezența, dar încăperea era goală.

Mandy se culcase și, surprinzător, nu era afectată de haosul ce domnea în sentimentele părinților ei. Bineînțeles că era obișnuită ca Roger să lipsească nopțile de-acasă. Pleca la Londra, la Oxford, la întâlnirile lojii, care aveau loc la Inverness. Brianna s-a întrebat cu o strângere de inimă dacă ea își va aduce aminte de Roger, în cazul în care el nu s-ar mai întoarce.

Neputând să se împace cu acest gând, s-a ridicat și a început să se plimbe în jurul biroului. Nu fusese în stare să mănânce nimic și se simțea amețită și fragilă.

A luat micul șarpe, formele sinuoase și chipul plăcut al acestuia liniștind-o. S-a uitat la cutie, întrebându-se dacă nu ar fi fost bine să caute prezența părinților ei… dar s-a gândit că faptul de a citi scrisori pe care poate că Roger nu va putea niciodată să le citească împreună cu ea… A lăsat cutia din mână și s-a uitat la cărțile de pe rafturile de mai jos, fără a vedea nimic.

Lângă cărțile despre Revoluția Americană pe care le comandase Roger, erau cărțile tatălui ei din vechiul birou. *Franklin W. Randall* se putea citi pe cotor. A luat una dintre acele cărți și a strâns-o la piept.

Îi mai ceruse o dată ajutorul. Îl rugase să aibă grijă de fiica pierdută a lui Ian. Era sigură că va avea grijă și de Jem.

A răsfoit cartea, simțind cum o liniștea asprimea hârtiei.

Tăticule, a gândit ea, fiind incapabilă de a mai găsi și alte cuvinte.

Bucata de hârtie ascunsă între filele cărții nu a reprezentat nici o surpriză.

Scrisoarea era o ciornă. Și-a dat seama după ștersături, dar și după adăugirile făcute pe margine. Pentru că era o ciornă, nu avea nici dată, nici formulă introductivă de salut, dar îi era în mod clar adresată.

Tocmai ai plecat, scumpa mea, după amiaza minunată la Sherman's (locul acela în care era porumbelul din lut – oare își va aduce aminte de nume?).

Încă îmi mai țiuie urechile. Oscilez între imensa mândrie pe care mi-o dau abilitățile tale, invidie și teamă. Nu știu când vei citi aceste rânduri sau dacă le vei citi vreodată. Poate că voi găsi curajul de a-ți spune înainte de a muri (sau poate că voi face un lucru atât de cumplit, încât mama ta o va face… nu o va face, nu am întâlnit niciodată o persoană atât de onorabilă cum este Claire. Ea se va ține de cuvânt).

Ce simțământ ciudat am când scriu aceste rânduri. Știu că, în cele din urmă, tu vei afla cine… și poate ce ești tu, dar nu am habar cum vei afla acest lucru. Oare sunt gata să-ți dezvălui o taină despre tine însăți sau vei ști deja totul atunci când vei citi aceste rânduri? Vreau doar să sper că am izbutit să-ți salvez viața și că vei găsi *aceste rânduri mai devreme sau mai târziu.*

Îmi pare rău și știu că sună melodramatic. Ultimul lucru pe care mi-aș dori să-l fac este acela de a te alarma. Am toată încrederea în tine. Dar am acea teamă a oricărui părinte că i se va întâmpla ceva cumplit și de neîmpiedicat copilului tău și că tu nu vei avea puterea de a-l putea apăra. Adevărul este că, deși tu nu faci nici o greșeală, ești…

În acel punct, tatăl ei s-a gândit la mai multe variante, scriind *o persoană periculoasă*, pentru ca apoi să șteargă și să scrie *mereu în pericol*, ulterior *mereu în situație periculoasă*, pentru ca, în cele din urmă, să încercuiască *o persoană periculoasă* și să pună un semn de întrebare.

– Am înțeles, tăticule, a spus ea încet. La ce *te referi*? Eu…

S-a auzit ceva și a amuțit. Se auzeau pași pe hol. Erau pași rari și hotărâți. Pași de bărbat. I s-a făcut părul măciucă.

Lumina era aprinsă pe hol, dar a fost acoperită pentru o clipă de silueta apărută în cadrul ușii.

S-a uitat la el cu ochii mari, descumpănită.

– Ce faci aici?

Chiar în timp ce punea această întrebare, s-a ridicat de la locul ei căutând ceva ce ar putea fi folosit ca armă, incapabilă să stăpânească întru totul groaza care pusese stăpânire pe ea.

– Am venit pentru tine, puicuțo, a spus el zâmbind. Am venit să te iau pe tine și aurul. Spunând acestea, a pus ceva pe birou: prima scrisoare a părinților ei. *Spune-i lui Jem că spaniolul o păzește*, a citat Rob Cameron. M-am gândit că este mai bine să-i spui chiar tu asta lui Jem. Spune-i să-mi arate unde este spaniolul. Asta dacă vrei ca el să rămână în viață. Totul depinde de tine… șefa, a adăugat el cu un zâmbet larg.

92

ZIUA INDEPENDENȚEI II

Brest

Modul în care se descurca Jenny îl tulbura. Își dădea seama că inima îi bătea în gât, pentru că era prima dată când vorbea în franceză cu un francez. Își simțea pulsul în carotidă, tresăltând ca o pasăre colibri prinsă-n capcană. *Boulanger*[1]-ul a înțeles-o. Orașul Brest era plin de străini, astfel încât accentul

[1] Boulanger – brutar (lb. franceză) (n.tr.)

ei nu părea nimănui ciudat. Fericirea i se citea pe față, brutarul i-a dat bagheta cu brânză și măsline, iar lui Jamie îi venea să râdă și să plângă în același timp.

– M-a înțeles, a spus ea apucându-l de braț. Jamie, m-a înțeles. I-am vorbit *în franceză* și el a priceput absolut tot ce i-am spus.

– A înțeles chiar mai bine decât dacă i-ai fi vorbit în *Gàidhlig*, a asigurat-o Jamie.

I-a mângâiat mâna bucurându-se de bucuria ei și spunând:

– Bravo, draga mea!

Ea nici nu îl asculta, își întorcea capul încolo și-ncoace către magazinele și vânzătorii de tot felul, care însuflețeau strada întortocheată, evaluând posibilitățile care i se ofereau. Unt, brânză, fasole, cârnați, stofă, pantofi, nasturi… și-a înfipt degetele în brațul lui.

– Jamie! Pot să cumpăr orice! Singură!

S-a bucurat de bucuria ei, de faptul că își redescoperea independența, însă avea o strângere de inimă. Era încântat de faptul că ea se baza într-adevăr pe el.

– Sigur că poți, i-a spus Jamie, dar ar fi bine să nu cumperi totuși vreo veveriță dresată sau cine știe ce cocoș. Ar fi greu să ne descurcăm cu așa ceva pe vapor.

– Vapor, a repetat ea, înghițind în sec. Parcă pulsul nu îi mai era atât de rapid. Când o să… ne îmbarcăm?

– Încă nu, draga mea, a spus el cu blândețe. Mai întâi o să ne ducem să mâncăm ceva, ce zici?

Euterpe trebuia să plece la ceasul fluxului, către seară, iar ei s-au dus la docuri în cursul după-amiezii, pentru a pune totul la punct. Spațiul din docuri în care *Euterpe* fusese ancorată cu o zi înainte era gol.

– Unde mama dracului este nava care se afla ieri aici? a întrebat el apucând de braț un băiat care tocmai trecea pe-acolo.

– Care *Euterpe*? a întrebat băiatul, pentru ca apoi să dea din umeri și să spună:

– Cred că a ridicat ancora.

– *Crezi?*

Tonul pe care fusese pusă întrebarea l-a făcut pe băiat să-și smulgă brațul din strânsoarea lui Jamie și să se dea câțiva pași înapoi.

– De unde să știu eu cum stau lucrurile, *monsieur*? a spus el repede, văzând ce expresie avea chipul lui Jamie. Proprietarul a intrat în cartier cu câteva ceasuri în urmă. Probabil că este încă acolo.

Jamie a văzut cum bărbia surorii lui începea să tremure încet în semn de panică. Nici el nu mai avea mult până să intre în aceeași stare.

– Așa a făcut? a întrebat el cu mult calm. Foarte bine, o să mă duc să-l caut. În ce casă intră de obicei?

Băiatul a dat din umeri, replicând:

– În toate, *monsieur*.

Lăsând-o pe Jenny la docuri să păzească bagajele, Jamie a pornit de-a lungul străzilor din preajma cheiului. Cu un bănuț de aramă și-a asigurat serviciile unui vagabond care mânca un măr pe jumătate putrezit și era cu ochii după pungile cu bani ale oamenilor neatenți. Însoțit de ghidul său, Jamie a intrat pe străduțele murdare, ținând o mână pe pungă și o alta pe mânerul cuțitului.

Brest era un oraș-port în care se desfășura o activitate intensă, ceea ce însemna că aici una din trei femei era prostituată. Mai multe prostituate independente i-au făcut avansuri când a trecut pe lângă ele.

A fost nevoie de trei ore și de mai mulți șilingi, dar în cele din urmă, l-a găsit pe stăpânul vasului *Euterpe*. Acesta era mort de beat. A dat-o deoparte fără milă pe prostituata care dormea lângă proprietarul vasului și l-a pălmuit pe acesta din urmă.

– Nava? l-a întrebat omul, privindu-l cu ochi apoși. La dracu'! Pe cine interesează?

– Pe mine! a spus Jamie printre dinți. O să te intereseze și pe tine, netrebnicule. Unde este nava și tu de ce nu te afli la bordul ei?

– M-a debarcat căpitanul. Ne-am certat. Unde e? Cred că e în drum spre Boston, presupun.

Omul a rânjit cu răutate, pentru ca apoi să continue:

– Dacă înoți destul de repede, poate o prinzi din urmă.

A fost nevoie de aurul pe care-l mai avea și de un amestec de amenințări și de vorbe bune, dar a găsit o altă navă. Aceasta se îndrepta spre sud, către Charleston. Era mulțumit că ajungeau pe continentul american. Îndată ce avea să ajungă în America, avea să se gândească ce va face mai departe.

Supărarea lui s-a mai domolit când nava *Philomene* a ajuns în larg. Jenny se afla alături, tăcută și mică, cu mâinile pe balustradă.

– Ce e, *a pìuthar*? a întrebat el punându-i mâna pe spate. Te gândești la Ian?

A închis ochii, îndreptându-și spatele. Apoi i-a deschis și s-a uitat la el, încruntată.

– Mă gândeam la soția ta. Cred că e supărată pe mine din cauza lui Laoghaire.

Jamie nu și-a putut stăpâni un zâmbet când s-a gândit la Laoghaire.

– Din cauza lui Laoghaire? De ce spui asta?

– Cred că e supărată din cauza a ceea ce am făcut eu când ai adus-o pe Claire acasă, de la Edinburgh la Lallybroch. Nu i-am spus niciodată că îmi pare rău pentru cele întâmplate atunci, a adăugat ea.

Jamie a izbucnit în râs, replicând:

– Eu nu ți-am spus niciodată *ție* că îmi pare rău, nu-i așa? Nu ți-am cerut niciodată iertare pentru că am adus-o pe Claire acasă și pentru că nu i-am povestit despre Laoghaire înainte de a ajunge acolo.

Jenny s-a mai înseninat, iar în ochi i-a apărut o sclipire.

– Ei bine, nu mi-ai cerut iertare, a spus ea în cele din urmă. Carevasăzică suntem chit.

Nu o mai auzise folosind acea expresie de pe vremea când avea paisprezece ani și a plecat la Leoch.

– Suntem chit, a fost el de acord punându-i o mână pe după umăr, în vreme ce ea îl prindea de talie. Au rămas așa, unul lângă altul, privind malul francez care părea să dispară în ape.

93

O SEAMĂ DE ȘOCURI SCURTE ȘI ASCUȚITE

Mă aflam în bucătăria lui Marsali, mângâind-o pe Félicité, în timp ce eram atentă și la terciul pus pe foc și, deodată, a sunat clopoțelul de la intrarea în prăvălie. Mi-am legat repede părul, le-am cerut fetelor pe un ton hotărât să fie atente la terci și m-am dus să mă ocup de client.

Spre surprinderea mea, era Lordul John, dar un Lord John așa cum nu mai văzusem până atunci.

Era totul în ordine la el, în afara chipului.

– Ce este? Ce s-a întâmplat? am întrebat eu alarmată. Henry a...?

– Nu este vorba despre Henry, a spus el cu glas răgușit, sprijinindu-se cu palma pe tejghea. Am... vești proaste.

– Îmi dau seama de asta, am spus cu oarecare asprime. Luați loc înainte de a cădea din picioare.

A dat din cap ca un armăsar care alungă mușchii. Avea fața albă și ochii injectați, dar nu era vorba despre Henry.

– Oh, Doamne, am spus eu în cele din urmă. Dottie! Ce s-a întâmplat cu ea?

– *Euterpe*, a mormăit el, încremenind.

– Ce? am întrebat eu. *Ce?*

– S-a pierdut, a replicat el cu un glas care nu era al său. S-a pierdut cu echipaj cu tot.

– Nu, am spus eu, încercând să gândesc. Asta nu s-a întâmplat.

Pentru prima oară în acea zi, m-a privit drept în ochi, m-a apucat de braț și mi-a spus:

– Ascultați-mă!

Mă strângea cu putere și nu am reușit să mă smulg din mâna lui.

– Ascultați-mă! a repetat el. Am aflat totul în dimineața asta de la un căpitan de marină pe care îl cunosc. L-am întâlnit la cafenea și el povestea despre această tragedie. A văzut totul. Glasul îi tremura și s-a oprit pentru o clipă, străduindu-se să se stăpânească.

– A fost o furtună, a continuat el mai apoi. El urmărea nava. A vrut să o oprească și să o abordeze când s-a iscat furtuna. Nava pe care se afla căpitanul despre care vă spun a scăpat cu grave avarii. A văzut cum *Euterpe* a fost înghițită de un val uriaș pe care nici nu știa cum l-ar putea numi. S-a scufundat înaintea ochilor lui. *Roberts*, nava lui, a mai rămas în zonă pentru a-i salva pe supraviețuitori. Nu a existat nici unul, a adăugat lordul.

– Nici unul, am repetat eu, fără a înțelege sensul cuvintelor.

– A murit, a spus Lordul John cu blândețe, apucându-mă de mână.

Din bucătărie s-a simțit miros de terci ars.

John Grey s-a oprit, pentru că ajunsese în capătul străzii. Parcursese State Street în sus și-n jos încă de când răsărise soarele. Acum soarele se înălțase

pe cer și mâncărimea pe care i-o dădea transpirația pe ceafă îl irita. Ciorapii îi erau murdari de noroi și i se părea că la fiecare pas cuiele din talpa pantofilor îi intră în picior. Nu-i mai păsa.

Delaware River își purta apele chiar la picioarele lui, mirosind a pește, iar oamenii treceau pe lângă el către capătul docului, sperând că vor găsi un loc pe bacul care avea să-i transporte pe malul celălalt.

Valurile loveau docul într-un fel care îi făcea pe oameni să devină agitați, împingându-se unii pe alții și certându-se. Unul dintre militarii de pe mal a luat muscheta de pe umăr și a împins o femeie.

Ea s-a împiedicat, a început să țipe și soțul ei, un uriaș, a făcut câțiva pași înainte cu pumnii ridicați. Militarul a spus ceva cu dinții încleștați și a făcut o mișcare ca și când ar fi vrut să tragă cu arma. Un camarad de-al lui s-a apropiat pentru a vedea ce se petrece și imediat s-a format un adevărat nod alcătuit din oameni. Unii voiau să se depărteze, să nu fie implicați în violențe, alții încercau să treacă prin acel nod și o persoană a fost aruncată în apă.

Grey a făcut trei pași înapoi și a văzut doi băieți ieșind din mulțime cu fețele schimonosite de spaimă. Undeva, în mulțime, s-a auzit un strigăt de femeie disperată:

– Ethan! Johnny! *Joooohnny!*

Instinctul îi dicta să facă un pas înainte, să ridice glasul, să facă uz de autoritatea lui și să liniștească spiritele. S-a întors și s-a îndepărtat.

S-a gândit că nu era în uniformă, nu aveau să îl asculte. Avea să se creeze confuzie. Intervenția lui ar fi făcut mai mult rău decât bine. Nu îi stătea în fire să se mintă singur și a renunțat la întregul raționament.

I se mai întâmplase să piardă oameni. La unii dintre ei ținuse foarte mult. Dar acum se pierduse pe sine însuși.

S-a îndreptat încet spre casă, amețit. Nu mai dormise de când primise veștile. Mai ațipise, în momentele în care extenuarea punea stăpânire pe trupul lui, pe veranda lui Mercy Woodcock, trezindu-se dezorientat, lipicios din cauza florilor de sicomor, a micilor omizi verzi și firelor lor invizibile ce păreau a fi din mătase.

– Lord John!

Grey a auzit vocea și și-a dat seama imediat că persoana care i se adresase îl strigase de mai multe ori. S-a întors și l-a văzut pe căpitanul

Richardson. Nu-i trecea nici un gând în cap. Probabil că asta se și vedea pe chipul lui, deoarece căpitanul l-a luat de braț familiar și l-a tras după sine într-o cârciumă.

– Veniți cu mine, i-a spus Richardson încet, lăsându-i brațul. Priviri pline de îngrijorare și de curiozitate l-au făcut să devină mai atent și a trecut prin ceața care îl înconjura, dar și-a auzit pantofii atingând scara de lemn.

Richardson a închis ușa după ei și a început să vorbească înainte ca lordul să-și poată aduna gândurile.

– Doamna Fraser, a spus Richardson fără nici un fel de introducere. Cât de bine o cunoașteți?

Grey a fost luat prin surprindere de întrebare și a răspuns:

– Dumneaei este soția, văduva s-a corectat el, simțindu-se ca și cum i s-ar fi pus sare pe o rană, este văduva unui bun prieten.

– Unui bun prieten, a repetat Richardson fără nici un fel de intonație.

Grey s-a gândit că omul avea un chip cu totul tern, un fel de variantă a lui Hubert Bowles. Cei mai periculoși spioni erau cei care aveau un chip obișnuit.

– Un prieten bun, a repetat Grey cu fermitate. Convingerile lui politice nu mai constituie o problemă, nu-i așa?

– Nu în situația în care este cu adevărat mort, a replicat Richardson. Credeți că este?

– Sunt sigur de asta. Ce anume doriți să știți, domnule? Am treabă.

Richardson a zâmbit auzind această minciună.

– Îmi propun să o arestez pe doamna pentru că este spion, Lord John, și am dorit să mă asigur… că nu aveți nici un fel de legătură de ordin personal cu dumneaei.

Grey s-a așezat destul de brusc, punându-și mâinile pe masă.

– Eu… ea… pentru ce mama dracului?

Richardson s-a așezat politicos față-n față cu nobilul.

– Dânsa a răspândit materiale tendențioase prin toată Philadelphia în ultimele trei luni, poate chiar de mai mult timp. Înainte de a mă întreba, vă spun că da, sunt sigur. Unul dintre oamenii mei a interceptat o parte dintre materialele despre care vă vorbesc. Priviți, dacă doriți.

Căpitanul a băgat mâna sub haină și a scos un teanc de hârtii despre care se vedea că trecuseră prin mai multe mâini. Grey nu credea că Richardson

ar fi vrut să îl ducă de nas, dar și-a luat în mod deliberat mai mult timp pentru a examina hârtiile. Apoi le-a lăsat deoparte, simțind că nu mai are sânge în trup.

– Am auzit că doamna sosește frecvent în casa dumneavoastră, precum și în casa în care este nepotul dumneavoastră, a spus Richardson privindu-l pătrunzător pe lord. Cu toate acestea, dânsa nu vă este… prietenă?

– Dânsa este medic, a replicat Grey, având satisfacția de a-l vedea pe Richardson ridicând din sprâncene. Mi-a făcut un mare serviciu mie și nepotului meu.

Grey s-a gândit că era foarte bine ca Richardson să afle cât de mult o prețuia pe doamna Fraser, de parcă dacă ar fi aflat că erau în joc interese personale, ar fi încetat să-i mai dea orice fel de informații lui Grey. Cu toate acestea, dânsa nu ne mai face servicii și în prezent, a adăugat Grey, dorind să pară cât mai calm cu putință. Am respect pentru doamna în cauză, bineînțeles, dar nu este vorba despre o relație personală.

După ce rostise acele cuvinte, lordul s-a ridicat hotărât, luându-și rămas-bun, decis să nu mai pună nici un fel de întrebări și să pară indiferent.

A pornit spre Walnut Street fără a mai avea senzația de amorțeală. Se simțea din nou el însuși, puternic și hotărât. Se pare că îi mai putea face un serviciu lui Jamie Fraser.

– Trebuie să vă căsătoriți cu mine, a repetat el.

Îl auzisem și prima oară când îmi spusese aceste cuvinte, dar acum, când mi le repeta, păreau să nu mai aibă cu adevărat nici un înțeles.

Mi-am băgat un deget într-o ureche și mi-am desfundat-o bine. Apoi am făcut același lucru cu cealaltă.

– Nu se poate să fi spus ceea ce cred eu că ați spus.

Amorțeala șocului începea să mă părăsească și simțeam un fel de gol în suflet. Nu m-am putut gândi la asta, așa că m-am mulțumit să-l privesc cu ochi mari pe Lordul John.

– Știu că sunt șocată, i-am spus, dar mai știu sigur că nu mi se pare că aud lucruri. De ce mama dracului *spuneți* asta, pentru numele lui Dumnezeu?!

M-am ridicat brusc și am vrut să-l lovesc. El și-a dat seama de intențiile mele și a făcut un pas înapoi.

– Vă veți mărita cu mine, a spus el pe un ton hotărât. Știți că sunteți pe cale de a fi arestată ca spion?

– Eu… nu! am replicat, așezându-mă la fel de repede precum mă ridicasem. Ce… de ce?

– Asta trebuie să știți mai bine decât mine, a spus el cu răceală.

Știam într-adevăr. Mi-am stăpânit atacul de panică și m-am gândit la hârtiile pe care le transportasem în coșul meu, pe când colaboram cu rețeaua Fiilor Libertății.

– Chiar dacă lucrul acesta ar fi adevărat, am spus, încercând să-mi stăpânesc glasul, de ce mama dracului m-aș căsători cu dumneavoastră? De ce ați vrea să vă căsătoriți cu mine? Oricum, nu cred că doriți asta.

– Să credeți, m-a sfătuit el sec. Voi face acest lucru ca ultim serviciu pentru Jamie Fraser. Vă pot proteja, dacă sunteți soția mea. Nimeni nu vă poate atinge. Și dumneavoastră veți face acest pas, pentru că…

Lordul s-a oprit și a privit în jur, văzându-i pe toți cei patru copii ai lui Fergus înghesuiți în ușă, privindu-mă cu ochi mari și rotunzi.

Germain îl privea pe Lordul John în ochi. Pe chipul lui prelung se citeau spaima și disprețul.

– Și pe ei? l-am întrebat, întorcându-mă, pentru a-l privi în față. Puteți să-i protejați și pe ei?

– Da.

– Ăăă… da. Bine. Mi-am pus mâinile pe tejghea de parcă asta m-ar fi împiedicat să-mi iau zbor. Când?

– Acum, a replicat lordul, apucându-mă de braț. Nu e timp de pierdut.

Nu îmi aduceam aminte nimic din scurta ceremonie oficiată în salonul casei Lordului John. Nu îmi aduceam aminte decât de William, care stătea sobru lângă tatăl său vitreg, pentru că el era cavalerul de onoare. Era înalt, stătea drept și se uita la mine cu ochii lui de pisică, în care se citea compasiunea.

Nu se poate să fi murit, am gândit eu cu extraordinară luciditate. *Iată-l.*

Am spus ceea ce mi s-a spus să spun și apoi am fost dusă la etaj, ca să mă întind. Am adormit imediat și nu m-am trezit decât în după-amiaza zilei următoare.

Din păcate, totul era real când m-am trezit.

Dorothea era acolo, lângă mine, privindu-mă cu îngrijorare. A stat cu mine toată ziua, încercând să mă convingă să mănânc ceva, oferindu-mi whisky și brandy. Prezența ei nu era chiar liniștitoare pentru mine, nimic nu

mă liniștea, dar ea mă putea face să mă gândesc la altceva. Am lăsat-o să vorbească, iar cuvintele ei treceau pe lângă mine ca o apă curgătoare.

Către seară s-au întors bărbații, adică Lordul John și Willie. I-am auzit vorbind la parter. Dottie a coborât și am auzit-o vorbind cu ei. În glasul ei se ghicea interesul pentru un lucru anume. Apoi i-am auzit pașii repezi pe scări.

– Mătușă, mi-a spus ea cu răsuflarea tăiată, crezi că te simți destul de bine ca să cobori?

– Ăăă... da, cred că da, am răspuns eu surprinsă pentru că îmi spusese „mătușă".

M-am ridicat și am început să mă mișc încet. Mi-a luat pieptenele din mână și mi-a pus pe cap o bonetă cu panglici. I-am dat voie să facă acest lucru și i-am permis să mă însoțească la parter. În salon i-am găsit pe Lordul John și pe William puțin îmbujorați.

– Mamă Claire, a spus William, luându-mi mâna și sărutând-o, vino să vezi. Tata a găsit ceva și crede că o să-ți placă. Vino să vezi, a repetat el, ducându-mă la masă.

Obiectul în discuție era o ladă din lemn scump și cu ornamente din aur. Am făcut ochii mari când am văzut-o și am întins mâna ca să o ating. Părea o ladă a unui negustor de cuțite, doar că era mult mai mare.

– Ce...? am reușit eu să întreb, privindu-l pe Lordul John care părea un pic stingherit.

– Ăăă... hm... e un cadou, a spus el imediat, uitând pentru o clipă de maniere.

– M-am gândit că sunteți în căutare de... echipament. Nu vreau să renunțați la meseria dumneavoastră, a adăugat el cu blândețe.

– Meseria mea, am repetat eu, simțind un fior rece pe șira spinării, care s-a transmis până în maxilare. Ezitând puțin, am încercat să ridic capacul lăzii, dar aveam degetele transpirate și mi-au alunecat, lăsând urme pe lemn.

– Nu, nu așa, a spus Lordul John, aplecându-se și întorcând lada către el. A ridicat ivărul ascuns, a înălțat capacul și a deschis lada cu aerul unui conspirator.

Am simțit cum mi se ridică părul în cap și am văzut steluțe negre în colțul ochilor. În lada aceea se aflau douăzeci și patru de recipiente din sticlă cu capace de aur. Sub acestea erau două sertare, iar undeva, deasupra, pe un „pat" de catifea se aflau piesele unui microscop. Era o trusă medicală.

Am simțit cum mi se înmoaie genunchii și am leșinat, atingând cu obrazul podeaua rece, din lemn.

94

CĂILE MORȚII

Întinsă în patul meu care-mi părea un iad, căutam căi către moarte. Îmi doream din tot sufletul să plec. Indiferent ce s-ar fi aflat dincolo de această viață, gloria sau doar uitarea, orice era de preferat existenței mele cumplite.

Nu pot să spun ce mă împiedica să nu-mi pun capăt vieții într-un mod simplu și violent. Mijloace aș fi avut oricând. Puteam alege între glonț, sabie și otravă și oscilam între semiconștiență și stupoare.

Am umblat printre borcanele și sticlele din lada cu medicamente ca o nebună. Am lăsat sertarele și ușițele deschise, căutând în mare grabă, amintindu-mi cum am pregătit acea ladă, aruncând pe podea borcane, sticle și fragmente din trecutul meu.

Am crezut că le găsisem pe toate și le-am pus înaintea mea pe masă.

Omeag, arsenic…

Aveam atâtea feluri de a muri dintre care puteam alege. Ce să aleg?

Eterul. Așa ar fi cel mai ușor, chiar dacă nu constituie preparatul cel mai sigur. Trebuia să înmoi o cârpă în eter, să-mi fac o mască din ea, acoperindu-mi nasul și gura, și să plec din lumea asta plutind. Exista însă posibilitatea să mă găsească cineva. Urma să îmi pierd cunoștința. Capul putea să-mi cadă într-o parte, cârpa muiată în eter putea să-mi cadă de pe față și era posibil să mă trezesc iar în viața mizerabilă pe care o trăiam.

Am rămas nemișcată o clipă. Mi se părea că visez și am pus mâna pe cuțitul de pe masă, unde îl lăsasem din neglijență, după ce tăiasem niște tifon. Era cuțitul pe care mi-l dăduse Jamie. Era ascuțit și tăișul îi lucea argintiu.

Totul avea să fie sigur și rapid.

Jamie Fraser era pe puntea vasului *Philomene*, privind nesfârșita întindere de apă cum trecea pe lângă el și gândindu-se la moarte. Nu se mai gândea la ea ca la un lucru ce ținea de el din momentul în care încetase să mai aibă rău de mare. Acum gândurile lui aveau un caracter abstract.

S-a gândit că, pentru Claire, moartea fusese întotdeauna Inamicul, un lucru împotriva căruia trebuia să lupte mereu. La fel ca și ea, se obișnuise cu moartea, numai că, spre deosebire de ea, el privea moartea împăcat. Cel puțin așa credea. Ca și iertarea, moartea nu era un lucru pe care, odată învățat, să

îl pui deoparte, ci devenea un exercițiu permanent. A accepta moartea și totuși a trăi din plin era un paradox demn de Socrate. Zâmbind discret, Jamie s-a gândit că atenianul a acceptat exact acel paradox.

Văzuse moartea în față de foarte multe ori și amintirile acestor întâlniri erau încă destul de vii în mintea sa, încât să-și dea seama că existau lucruri și mai rele decât moartea. Era mai bine să mori decât să fii în doliu pentru că ți-a murit cineva.

Avea sentimentul că exista ceva mai rău decât durerea când se uita la sora lui, mică și singură, când auzea cuvântul „văduvă" în mintea lui. Nu era bine. Ea nu putea fi așa ceva, nu putea fi separată de el într-un mod atât de brutal. Ar fi fost ca și cum ar fi văzut că era tăiată în bucăți și nu ar fi putut face nimic să o ajute.

A lăsat deoparte acel gând și s-a concentrat asupra lui Claire, asupra dorinței de a o revedea, asupra amintirii ei, care părea o flacără. Și-a adus aminte de atingerile ei care îl linișteau și îl încălzeau, și nu era neapărat vorba despre contactul fizic. Și-a adus aminte de ultima seară petrecută împreună, înainte ca ea să plece. Se țineau de mână stând pe o bancă lângă turn. Îi simțea bătăile inimii în vârfurile degetelor ei, pulsul lui fiind rapid și fierbinte.

Ce ciudat era că prezența morții aducea cu sine atâtea lucruri. Umbre de mult uitate se vedeau fugar în întuneric. Gândul la Claire, la faptul că jurase să o protejeze, chiar în prima clipă în care o ținuse în brațe, l-a făcut să-și aducă aminte de fata fără nume.

Ea murise în Franța. Părea că se aflase în acea parte a capului lui în care primise o lovitură de topor. Nu se mai gândise la ea de ani de zile și, deodată, reapăruse. Își adusese aminte de ea când fusese împreună cu Claire la Leoch și s-a gândit că acea căsătorie a lui putea să fie o mică ispășire. Învățase încet, încet să se ierte pentru ceea ce nu se petrecuse din vina lui și și-a spus că, iubind-o pe Claire, o trimitea pe fata aceea într-un loc ferit.

Prin cap îi trecuse gândul obscur că îi datora viața lui Dumnezeu și și-a făcut datoria luând-o pe Claire de soție, realizând că Dumnezeu și-ar fi dat seama că Jamie ar fi luat-o oricum de soție. A zâmbit vag. Își ținuse făgăduiala de a o apăra. „Să-mi apăr numele, clanul… să-mi apăr trupul", spusese el.

„Să-mi apăr trupul." Era ceva ironic în acea afirmație și s-a strâmbat, deslușind în întuneric o altă figură printre umbre. Era un chip întunecat, cu o expresie batjocoritoare, cu ochi migdalați, atât de tânăr.

Geneva. Încă o femeie care murise din cauza lui. De fapt, nu fusese vina lui. Uitase acel gând în zilele și nopțile care au urmat morții ei, în nopțile petrecute în culcușul rece de deasupra grajdurilor, mângâindu-se cu prezența cailor care se mișcau undeva, sub el. Dacă nu ar fi fost cu ea, fata nu ar fi murit. De acel gând nu putea să scape.

Se întrebase dacă îi mai datora lui Dumnezeu încă o viață. Credea că era vorba despre viața lui Willie, pe care o ocrotise cu prețul propriei sale vieți. Poate așa se spălase de păcatul făcut față de Geneva. Dar meritul se cuvenea altcuiva.

Ei bine, acum sora lui îi era alături, și el l-a asigurat pe Ian în sinea sa că va avea grijă de ea. *Atât cât trăiesc eu*, s-a gândit Jamie. Atât cât va mai trăi, adică încă destulă vreme. Credea că folosise doar cinci dintre viețile despre care îi spusese ghicitoarea din Paris.

„Vei muri de nouă ori, înainte de a te odihni în mormântul tău", îi spusese ghicitoarea aceea. S-a întrebat dacă era nevoie de atâtea încercări pentru a o face o dată și bine.

Am lăsat mâna să-mi cadă, cu încheietura descoperită, și am pus vârful cuțitului la mijloc, pe antebraț. Am văzut multe încercări nereușite de sinucidere, încheieturi tăiate, răni care semănau cu niște guri ce strigau după ajutor. Am văzut persoane care voiseră într-adevăr să se sinucidă. Metoda cea mai sigură era aceea de a secționa venele pe lung, cu o tăietură adâncă și sigură, astfel încât sângele să mi se scurgă din trup în câteva minute și să devin inconștientă în câteva secunde.

Se mai vedea încă semnul de pe deget. Un semn alb, un „J". Era semnul pe care mi-l făcuse în ajunul evenimentelor de la Culloden, atunci când ne-am gândit pentru prima oară la despărțire și la moarte.

Am trecut cu vârful cuțitului peste semnul acela discret și am simțit șoapta seducătoare a metalului pe piele. Atunci voiseam să mor împreună cu el, dar el nu a dorit acest lucru. Purtam copilul lui în pântece. Nu puteam să mor.

Nu mai eram însărcinată cu ea, dar ea era în continuare acolo. Am oftat și am pus cuțitul la loc, pe masă.

Poate că era un obicei pe care mi-l formasem de ani de zile. Mă obișnuisem să văd viața ca pe un lucru sacru. Aveam o oarecare superstiție legată de viața care era ca o flacără pe care nu voiam să o sting cu mâna mea. Poate că era vorba de obligație. Erau oamenii care aveau nevoie de mine… sau

măcar oamenii cărora le puteam fi de folos. Poate că era vorba despre încăpățânarea trupului, despre insistența inexorabilă asupra unui proces care nu ar fi trebuit să se termine niciodată.

Puteam să fac în așa fel încât inima să-mi bată foarte încet și să-i număr bătăile. Puteam face în așa fel încât sângele să-mi curgă mai încet prin trup. Puteam să-mi aud inima bătând ca o tobă în urechi.

Acelea erau cărări care duceau către întuneric, știam asta. Am văzut oameni murind. Deși apărea o decădere fizică, moartea nu venea până ce nu se găsea calea către ea. Încă nu am găsit acea cale.

95

AMORȚIREA

Noua trusă medicală era pe masă în camera mea, lucind ușor la lumina lumânării. Lângă ea se aflau săculeții cu plante medicinale pe care îi cumpărasem în cursul dimineții, dar și sticlele cu tincturi proaspete pe care le preparasem în timpul după-amiezii, cu tot dezacordul doamnei Figg, care ținea foarte mult la curățenia bucătăriei ei. Ochii ei mici îmi spuseseră cât se poate de limpede că mă număr printre rebeli, ba chiar că mă credea o vrăjitoare. S-a retras în ușa clădirii rezervate bucătăriei, dar nu se retrăsese cu totul cât timp lucrasem, ci mă supraveghease atent.

Aveam lângă mine o sticlă mare cu rachiu din prune. Pe parcursul ultimei săptămâni, descoperisem că un pahar de rachiu din prune mă ajuta să dorm, măcar pentru puțină vreme. În această seară nu mă ajuta, însă. Am auzit cum suna ceasul de pe șemineul de la parter.

Am ridicat o cutie cu flori de mușețel care se vărsase și am așezat cu grijă florile înapoi. O sticlă de suc de mac se răsturnase, iar lichidul aromat se scurgea pe lângă dop. M-am ridicat, am șters picăturile de pe gâtul sticlei, folosindu-mi batista. Am șters mica băltoacă de pe podea. O rădăcină, o piatră, o frunză. Le-am ridicat, le-am pus la locul lor, martori ai chemării mele, bucăți ale destinului meu.

Sticla rece părea oarecum distantă, lemnul strălucitor părea o iluzie.

În vreme ce inima îmi bătea încet, am pus mâna pe ladă încercând să mă liniștesc, să îmi găsesc locul în spațiu și în timp. Era din ce în ce mai greu, cu fiecare zi care trecea.

Mi-am adus aminte foarte bine de ziua retragerii de la Ticonderoga. Ajunsesem într-un sat, ne-am refugiat într-un grajd. Am muncit atunci întreaga zi și am făcut tot ceea ce s-a putut fără alimente, medicamente, instrumente, bandaje, în afara celor făcute din hainele îmbibate cu transpirație ale răniților. Am simțit că lumea se năruia din ce în ce mai mult pe măsură ce lucram, auzindu-mi glasul ca și când ar fi aparținut altcuiva, văzând trupurile pe care le atingeam, doar trupuri, membre, răni, în timp ce pierdeam contactul cu lumea.

S-a lăsat întunericul. Cineva a venit, mi-a cerut să mă ridic și m-a îndemnat să ies din grajd și să mă duc în cârciuma mică. Localul era plin de oameni. Cineva – oare Ian? – mi-a spus că Jamie era afară și avea de mâncare pentru mine.

Era singur acolo, în magazia luminată doar de un felinar îndepărtat.

Am rămas în prag, tremurând. Poate încăperea tremura.

Am văzut cum degetele mi s-au înfipt în tocul ușii și unghiile mele s-au făcut albe.

Am observat mișcare în lumina palidă. S-a ridicat repede și s-a îndreptat spre mine. Cum se...?

– Jamie, am spus ușurată pentru că îmi adusesem aminte cum se numea.

M-a apucat de mână și m-a condus în magazie, iar eu m-am întrebat dacă eu mergeam sau dacă mă ducea el. Am auzit cum răsuna pământul sub mine, dar nu simțeam greutatea pe care ar fi trebuit să o ducă picioarele mele.

Jamie îmi vorbea, glasul lui liniștindu-mă, deși îmi era greu să disting cuvintele. Cu toate astea, îmi dădeam seama ce voia să spună și am reușit să replic:

– În regulă... doar obosită.

M-am întrebat chiar în momentul în care rosteam cuvintele dacă erau cuvinte sau doar sunete și dacă erau cele potrivite.

– Vrei să dormi, femeie? m-a întrebat el privindu-mă cu îngrijorare. Crezi că vei putea mânca înainte de a dormi?

Jamie a întins mâna pentru a lua pâinea, iar eu m-am sprijinit de perete, surprinsă că acesta era solid.

Am avut din nou senzația de amorțeală.

– În pat, am spus, simțind că mi se scursese sângele din buze. În pat, împreună cu tine, chiar acum.

Mă mângâiase pe obraz cu palma lui caldă și solidă, în primul rând solidă.

– Ești sigură, draga mea? a întrebat el surprins. Arăți de parcă:...

Am pus mâna pe brațul lui, mirându-mă că nu-i treceam cu degetele prin carne.

– Tare, am spus eu. Să-mi faci vânătăi.

Paharul meu era gol, sticla era pe jumătate plină. Mi-am umplut paharul și am pus mâna pe el cu atenție, pentru că nu voiam să-l vărs, dorindu-mi să-mi găsesc liniștea, fie și măcar temporar.

Oare mă puteam separa cu totul? Oare era posibil ca sufletul meu să părăsească trupul, fără ca eu să mor? Reușisem, oare, asta deja?

Am băut încet paharul, înghițitură cu înghițitură. Apoi altul, înghițitură cu înghițitură.

Probabil că am auzit un sunet și de aceea am înălțat capul. În prag se afla Lordul John Grey. Legătura de la gât era desfăcută și cămașa îi atârna pe umeri. Pe pieptul cămășii se vedea o pată de vin, iar părul lui era vâlvoi și avea ochii roșii, întocmai ca ai mei.

M-am ridicat fără să-mi simt greutatea corpului, de parcă m-aș fi aflat sub apă.

– În noaptea asta nu am să plâng de unul singur dispariția lui, a spus lordul închizând ușa.

Am fost surprinsă când m-am trezit. Nu mă așteptasem să stau întinsă și să reconstruiesc realitatea din jurul meu. Aveam o ușoară durere de cap, lucru care mă surprindea chiar mai mult decât acela că eram încă în viață.

Aceste aspecte nu însemnau nimic pe lângă acela că lângă mine se afla un bărbat.

– De când nu te-ai mai culcat cu o femeie, dacă nu te superi că te întreb?

Nu s-a supărat deloc. S-a încruntat doar un pic, replicând:

– De cincisprezece ani? Cel puțin de cincisprezece ani.

M-a privit cu oarecare îngrijorare, spunând:

– Oh, îmi cer scuze.

– Ah, da? Pentru ce?

Am ridicat din sprâncene, gândindu-mă la o serie de lucruri pentru care *și-ar fi putut* cere scuze, dar nu apărea nici unul dintre ele.

– Mă tem că poate nu... a spus el, ezitând o clipă. Poate nu m-am purtat ca un gentleman.

– Nu te-ai purtat, i-am spus sec. Nu te-ai purtat, dar te asigur că nici eu nu m-am purtat ca o doamnă.

S-a uitat la mine mestecând, ca și când ar fi căutat un răspuns, dar a scuturat din cap și a renunțat.

– Oricum, nu cu mine ai făcut dragoste și știi asta, i-am spus eu.

A ridicat privirea uluit. M-a privit cu ochii lui albaștri. Apoi a coborât privirea și s-a uitat la pătură.

– Nu, a răspuns el încet. Nu cu tine, dar nici tu nu ai făcut dragoste *cu mine*. Te-ai gândit la mine?

– Nu, am replicat eu.

Durerea se mai estompase față de seara trecută, dar continua să apese grea. Vocea mea era slabă și răgușită, pentru că mă simțeam sugrumată de mâna durerii.

John s-a ridicat în șezut și a întins mâna către masă, unde se aflau o carafă, o sticlă și un pahar. A turnat ceva din sticlă și mi-a întins paharul.

– Mulțumesc, am spus, ducând paharul la buze. Dumnezeule, asta-i *bere*?

– Da și este o bere foarte bună, a replicat el, luând sticla. A luat câteva înghițituri sănătoase, ținând ochii închiși.

– Curăță cerul gurii, împrospătează respirația și pregătește stomacul pentru digestie.

În ciuda sentimentelor mele, eram amuzată și șocată.

– Vrei să-mi spui că ai obiceiul de a bea bere în fiecare zi, la micul dejun?

– Bineînțeles că nu. La micul dejun obișnuiesc să și mănânc.

– Mă mir că mai ai dinți în gură, i-am spus.

Am luat o înghițitură. Era, într-adevăr, bere bună. Avea un gust bogat și era dulce. Era puțin amară, dar exact atât cât trebuie.

Mi-am dat seama că era puțin încordat și că acea încordare nu avea nici o legătură cu discuția. Pentru că gândeam încet, mi-a luat o vreme ca să-mi dau seama despre ce era vorba.

– Oh, dacă vrei să tragi un vânt, fă-o. Nu trebuie să te jenezi de prezența mea.

Era atât de uimit de spusele mele, încât a făcut-o.

– Îmi cer scuze, doamnă, a spus el, roșind.

Am încercat să nu râd, dar am chicotit.

– Ai fi avut vreo ezitare dacă te-ai fi aflat în pat alături de un bărbat? l-am întrebat din pură curiozitate.

Și-a frecat fața cu mâna și am văzut că i-a pierit culoarea din obraji.

– Ah, asta ar depinde de bărbat. Dacă ar fi să generalizăm, totuși, cred că nu.

Bărbații. Știam că, în mintea lui, bărbatul era Jamie. Și în mintea mea. Cel puțin deocamdată asta era situația.

Știa la ce mă gândeam.

– Mi-a oferit trupul lui o dată. Știai asta? îmi vorbise pe un ton sec.

– Cred că nu ai acceptat, am replicat eu. Știam că nu a acceptat, dar voiam să aud și varianta lui asupra celor întâmplate.

– Nu. Ceea ce voiam eu nu era acel lucru, adică nu întru totul lucrul acela, a adăugat el deschis. Voiam totul. Eram tânăr și destul de mândru pentru a crede că, dacă nu aveam totul, nu puteam accepta nimic altceva. Iar el nu îmi putea da, desigur, totul.

Am tăcut o vreme, căzând pe gânduri. Fereastra era deschisă și perdelele de muselină fâlfâiau în bătaia vântului.

– Regreți? l-am întrebat. Regreți că nu ai acceptat oferta?

– Am regretat de zece mii de ori cel puțin, m-a asigurat el, rânjind. Pe de altă parte… faptul că l-am refuzat a fost unul dintre puținele acte de noblețe cu care mă pot lăuda. Este adevărat, să știi, lipsa egoismului oferă satisfacții. Dacă *aș fi* acceptat, s-ar fi distrus tot ce exista între noi. Pentru că am avut înțelegere față de el, m-am bucurat de prietenia lui. Așa se întâmplă că am rămas pe de-o parte cu regretul, dar pe de alta cu satisfacția. Oricum, prietenia valorează mai mult decât orice.

După o clipă de tăcere, s-a întors spre mine, continuând:

– Pot să… O să crezi că sunt ciudat.

– Oricum *ești* un pic ciudat, nu-i așa? am spus pe un ton binevoitor. Despre ce e vorba?

Mi-a aruncat o privire care îmi dădea de înțeles că, dacă unul dintre noi era ciudat, acela nu era el. Era, totuși, un gentleman și nu a făcut nici un fel de remarcă.

– Îmi permiți să te văd… goală?

Am închis un ochi și l-am privit.

– Nu e prima dată când te-ai culcat, vreau să spun *te-ai culcat* cu o femeie, nu-i așa? l-am întrebat.

Mi-am adus aminte că a fost căsătorit și că și-a petrecut o mare parte din viața de bărbat însurat separat de soția lui.

Și-a ținguiat buzele gânditor.

– Ei bine, nu, a spus el în cele din urmă. Cu toate astea, cred că este prima dată când am făcut-o din proprie voință.

– Oh, *sunt* flatată.

M-a privit, zâmbind ușor.

– Așa și trebuie, a spus el încet.

Mă aflam într-o situație în care… Ei bine, pe de altă parte, probabil că el nu avea aceleași reacții instinctive față de femei ca alți bărbați. Dar acest lucru implica o întrebare…

– De ce?

În colțul gurii i s-a ivit un zâmbet și Grey s-a sprijinit pe pernă.

– Ei bine… nu știu dacă pot să-ți spun adevărul în legătură cu asta. Poate că este vorba doar despre încercarea de a mă împăca pe mine însumi cu… ăăă… experiența de noaptea trecută.

Am simțit un fel de fulger care părea că m-a lovit în piept. Nu avea cum să știe la ce mă gândisem când mă trezisem, nu avea cum să știe că fusesem dezorientată, crezând că el era Jamie, amintindu-mi foarte bine cum erau carnea, greutatea și ardoarea lui, dorindu-mi ca el să fie Jamie, realizând pentru o clipă că el era, pentru ca apoi să fiu strivită ca un bob de strugure, când mi-am dat seama că Grey nu era Jamie.

Oare el avusese aceleași gânduri când se trezise alături de mine?

– Poate că este vorba despre curiozitate, a spus cu un zâmbet mai larg. Nu am mai văzut o femeie goală de multă vreme, exceptând sclavele de culoare de la docurile din Charleston.

– La cât te referi când spui de multă vreme? De cincisprezece ani ai spus?

– Oh, de peste cincisprezece ani. Isabel…

Lordul s-a întrerupt deodată, zâmbetul dispărându-i de pe chip. Nu amintise de soția lui, care murise.

– Nu ai văzut-o niciodată goală? am întrebat eu, mai mult decât curioasă.

Grey și-a întors fața, coborându-și privirea.

– Ah… nu. Nu era… Ea nu… Nu.

A tușit și apoi s-a uitat la mine cu atâta francheță, încât am simțit nevoia să privesc în altă parte.

– Eu sunt gol, a spus el, dând cearșaful la o parte.

Invitată să o fac, m-am stăpânit cu greu să nu mă uit la el. Era suplu, dar solid. Avea șoldul puțin moale, dar nu era gras. Era acoperit cu păr blond, care devenea puțin mai închis la culoare între coapse. O parte a pieptului său era străbătută de numeroase cicatrici. Și mai erau și altele. Una se afla deasupra pulpei, alta, care semăna cu un fulger, se vedea pe antebrat.

Mi-am zis că și cicatricile mele erau vizibile și, înainte da a mă răzgândi, am tras cearșaful de pe mine. M-a privit cu vădită curiozitate, zâmbind discret.

– Ești minunată, a spus el politicos.

– Pentru o femeie de vârsta mea?

S-a uitat la mine fără nici un fel de pasiune, fără a judeca, exact ca un om cu gusturi formate, care văzuse multe în ani de zile.

– Da, a spus el în cele din urmă. Și nu este vorba despre vârstă, și nici despre femeie.

– Atunci despre ce anume este vorba? am întrebat fascinată. Despre un obiect? Despre o sculptură?

Într-o anumită măsură, înțelegeam acest punct de vedere. Poate că el mă percepea ca pe o sculptură dintr-un muzeu, unde se vedeau statui asupra cărora vremea își pusese amprenta, fragmente ale unei culturi dispărute, ce mai păstrau o parte din sursa de inspirație și deveniseră sacre deoarece datau de multă vreme. Nu mă văzusem niciodată într-o asemenea lumină, dar nu mă puteam gândi la un alt punct de vedere.

– Te văd ca pe prietena mea, a spus el cât se poate de direct.

– Oh! am exclamat foarte impresionată. Mulțumesc.

Am așteptat o vreme, pentru ca apoi să trag cearșaful peste noi amândoi.

– Dacă tot suntem prieteni… am spus, făcându-mi curaj.

– Da?

– Mă întrebam… ai fost singur… în tot acest timp de când ți-a murit soția?

A oftat, dar mi-a zâmbit, arătându-mi astfel că întrebarea mea nu îl supărase.

– Dacă ții neapărat să afli, am avut mai mulți ani o relație cu bucătarul meu.

– Cu… bucătarul?

– Nu mă refer la doamna Figg, a spus el repede, deducând din tonul vocii mele că eram îngrozită. Mă refer la bucătarul meu de la Mount Josiah, din Virginia. Numele lui este Manoke.

– Ma... oh!

Mi-am adus aminte că Bobby Higgins îmi spusese că Lordul John avea în slujba sa un indian care se numea Manoke și care gătea pentru el.

– Nu este vorba doar despre satisfacerea unor nevoi de ordin fiziologic, a spus lordul, privindu-mă pătrunzător. Este vorba despre faptul că îl plac și el mă place pe mine.

– Mă bucur să aud asta, am șoptit. El... ăăă... este...

– Nu știu dacă se simte atras numai de bărbați. Mă îndoiesc de lucrul acesta, am fost oarecum surprins când mi-a mărturisit dorințele în ceea ce mă privește, dar nu am de ce să mă plâng, indiferent de gusturile pe care le are.

Mi-am trecut degetele peste buze; nu doream să fiu nepermis de curioasă, dar devenisem neobișnuit de interesată.

– Nu te deranjează... că poate avea și alți iubiți? S-a și ajuns la asta?

Deodată aveam o senzație neplăcută. Nu îmi doream ca lucrurile petrecute noaptea trecută să se mai întâmple *vreodată*. De fapt, încercam să mă conving că nici nu se întâmplase nimic. Nu aveam de gând să mă duc cu el în Virginia. Ce se întâmpla, însă, dacă eram nevoită să-l însoțesc pe Lordul John? Parcă și vedeam un indian gelos care îmi punea otravă în supă sau mă aștepta după un colț al casei, având în mână un tomahawk.

John însuși părea să se gândească la aceste lucruri, cu buzele strânse. Am văzut că avea barbă. Părul blond îi mai îndulcise trăsăturile și, în același timp, îmi dădea senzația de putere. L-am mai văzut, însă, nebărbierit.

– Nu. Nu suntem... posesivi, a spus el în cele din urmă.

I-am aruncat o privire în care se citea neîncrederea.

– Te asigur că este așa, mi-a spus el, zâmbind discret. Este... ei bine. Cel mai bine pot descrie situația prin analogie. La plantația mea, aceasta îi aparține, desigur lui William, spun că este a mea numai pentru că stau acolo...

L-am încurajat politicos, nu avea rost să se piardă în amănunte și era mai bine să-și continue ideea.

– La plantația mea, a continuat el ignorându-mă, este un spațiu vast în spatele casei. La început a fost un mic luminiș. În decursul anilor am mărit acel luminiș și am pus gazon. Când se lasă întunericul, căprioarele vin să se

hrănească pe spațiul amenajat de mine. Din când în când, văd o căprioară anume. Este albă și pare din argint. Nu știu dacă vine doar atunci când luna se află pe cer sau dacă eu o văd numai când totul este scăldat în razele lunii, dar este o imagine de o rară frumusețe.

Ochii lui deveniseră blânzi și mi-am dat seama că nu se uita la tavă, ci vedea căprioara albă în razele lunii.

– Vine o noapte, două, trei, foarte rar patru și apoi dispare și nu o mai văd săptămâni la rând, uneori luni la rând. Apoi apare și sunt din nou încântat.

S-a întors pe-o parte, uitându-se la mine.

– Vezi? Eu nu sunt proprietarul acestei ființe… nici nu aș vrea să fiu, chiar dacă aș putea. Venirea ei este un dar pe care îl accept cu recunoștință, dar când căprioara pleacă, nu mă simt abandonat. Mă bucur de ea atâta vreme cât ea dorește să se afle acolo.

– Și vrei să spui că relația ta cu Manoke este una asemănătoare. Crezi că el are aceleași sentimente față de tine? am întrebat eu fascinată.

M-a privit vădit uimit.

– Nu am nici o idee.

– Voi… ăăă… nu vorbiți în pat? l-am întrebat pe un ton cât mai delicat.

Gura lui a tresărit puțin și a răspuns:

– Nu.

Am rămas o vreme cufundați în tăcere, întinși, privind în tavan.

– Ai avut vreodată…? am șoptit.

– Ce să am?

– Un iubit cu care să vorbești.

S-a întors spre mine și m-a privit pătrunzător, zicând:

– Da. Poate că nu vorbeam atât de deschis precum vorbesc *cu tine*, dar da, am avut.

A deschis gura ca și când ar fi vrut să spună sau să întrebe ceva, dar a tras adânc aer în piept, a închis gura și a oftat.

Știam, nu se putea să nu observ, că el voia mult să știe cum era Jamie în pat, dincolo de ceea ce își dăduse el seama după noaptea petrecută în compania mea. Trebuie să recunosc că eram foarte tentată să-i spun, fie și numai pentru a-l aduce pe Jamie la viață câteva momente, cât stăteam de vorbă. Știam, însă, că astfel de mărturisiri aveau un preț. Era sentimentul că îl trădam pe Jamie, dar și de sentimentul de rușine pe care îl aveam pentru

că îl foloseam pe John, indiferent dacă el voia sau nu să fie folosit. Dacă amintirile legate de ceea ce se întâmplase între mine și Jamie, dacă lucrurile intime nu erau mărturisite, atunci nu erau doar ale mele și nu îmi revenea mie dreptul să le dau în vileag.

M-am gândit – și ideea mi-a venit cu greu, așa cum îmi veneau ideile în ultima vreme – că amintirile legate de intimitatea lui John îi aparțineau lui John.

– Nu vreau să mă laud, am spus eu, vrând parcă să îmi cer scuze.

El a zâmbit discret.

– Sunt flatat, doamnă, că ești interesată de mine. Eu cunosc cazuri… de căsătorii convenționale în cadrul cărora partenerii nu vor să își cunoască gândurile și trecutul.

Eram foarte uimită să constat că între mine și John exista o oarecare intimitate. Nu era o intimitate dorită de nici unul dintre noi, dar era prezentă.

Am realizat acest lucru și m-am închis puțin în mine, dar mi-am dat seama, de asemenea, că niște persoane care beau bere nu pot să stea în pat la nesfârșit.

A văzut că m-am întors în pat, s-a sculat, și-a pus halatul și apoi mi-a dat rochia. Am constatat cu oarecare jenă că o luase cineva și o pusese pe scaun, în fața focului, ca să se încălzească.

– De unde e asta? am întrebat eu, privind halatul din mătase pe care mi-l întindea.

– Din dormitorul tău, cred, a spus el, încruntându-se, pentru ca mai apoi să spună:

– Oh, cred că l-a adus doamna Figg când a venit să facă focul.

– Oh! am exclamat eu. Gândul că doamna Figg mă văzuse în patul Lordului John – înfrigurată, sforăind, dacă nu chiar cu saliva curgându-mi din gură – nu era unul deloc plăcut. Numai faptul că mă aflasem în acel pat era jenant.

– *Suntem* căsătoriți, a subliniat el, cu o anume asprime în glas.

– Ăăă… da, dar…

M-am gândit că poate scena nu era neobișnuită pentru doamna Figg. Poate că lordul se mai culca și cu alte femei.

– Te culci și cu alte femei? Ăăă… nu vreau să spun că dormi cu ele, ci…

– Nu o fac pentru că îmi place, a replicat el, lăsând deoparte pieptenele de argint. Mai este vreun lucru despre care vrei să mă întrebi înainte să chem băiatul aici? a spus el cu amabilitate exagerată.

În ciuda faptului că ardea focul, în încăpere era răcoare, dar obrajii mei ardeau. Mi-am pus halatul din mătase și am spus:

– Dacă mă îndemni să o fac… Știu că Brianna ți-a spus ce… ce suntem. Îți vine să crezi?

S-a uitat la mine o vreme, cântărindu-mă din priviri. Nu avea abilitatea lui Jamie de a-și ascunde sentimentele. Mai întâi a fost iritat de întrebarea mea, dar în cele din urmă s-a amuzat. A făcut o mică plecăciune, zicând:

– Nu, a recunoscut el, dar îți promit că mă voi purta ca și cum aș crede.

L-am privit cu ochi mari, mi-am dat seama că aveam gura căscată și am închis-o, spunând:

– Mi se pare destul de corect.

Atmosfera de intimitate care se instalase în ultima jumătate de oră s-a destrămat și, deși eu fusesem cea care pusese întrebări îndrăznețe, mă simțeam acum ca un melc ce dorește să se retragă în căsuța lui. Eram expusă atât fizic, cât și emoțional. Năucită cu totul am spus ceva gen „la revedere" și m-am îndreptat spre ușă.

– Claire? a spus el pe un ton întrebător.

M-am oprit cu mâna pe clanță, derutată. Nu îmi mai spusese niciodată pe nume. Am făcut un efort pentru a putea întoarce capul, dar am văzut că zâmbea.

– Gândește-te la căprioară, a spus el cu glas blând. Gândește-te, draga mea.

Am dat din cap fără să scot un cuvânt și am ieșit repede. Abia după ce m-am spălat cu gesturi viguroase, după ce m-am îmbrăcat și am băut o ceașcă de ceai cu coniac mi-am dat seama ce a vrut să spună.

Venirea ei este un dar, spusese el, referindu-se la căprioara albă, *un dar pe care îl accept cu recunoștință.*

Am inspirat aburii băuturii și m-am uitat la frunzele de ceai de pe fundul ceștii. Era pentru prima oară în ultimele săptămâni când mă întrebam ce îmi rezervă viitorul.

– Destul de corect, am șoptit și am golit ceașca, simțind pe limbă gustul amar al frunzelor de ceai.

96

LICURICII

Era întuneric. Mai întuneric decât în oricare loc în care fusese până atunci. Afară noaptea nu era niciodată cu adevărat întunecoasă, nici măcar când cerul era acoperit. Era mai întuneric decât în debaraua lui Mandy, când se jucau de-a v-ați ascunselea. Era o crăpătură între uși. O simțea cu degetele, dar prin ea nu pătrundea nici un pic de lumină. Trebuia să fie noapte. Poate că se va ivi lumina, dar când se va face dimineață.

Poate că domnul Cameron avea să se întoarcă și el atunci când se va face ziuă. Jem s-a depărtat puțin de ușă, gândindu-se la toate acestea. Nu credea că domnul Cameron voia să-i facă rău. Cel puțin *a spus* că nu îi va face rău. Poate încerca să-l ducă iar la pietre, dar el nu voia să se mai ducă acolo *pentru nimic în lume*.

S-a gândit la durerile pe care le avusese la pietre. Domnul Cameron îl împinsese într-una din pietre și... începuse. Avea o julitură în cot, pentru că se lovise de o piatră. Își freca locul lovit. Era mai bine să-l doară, decât să se gândească la pietre. El și-a spus că domnul Cameron nu avea să-i facă rău, pentru că îl trăsese înapoi atunci când a încercat... A suspinat și a încercat să se gândească la altceva.

Credea că știe unde se află, pentru că și-a adus aminte că mama îi povestise tatei despre gluma pe care i-o făcuse domnul Cameron mamei, când a închis-o în tunel. Mama spusese că roțile pe care se deplasau ușile aveau un sunet care semăna cu acela făcut de un animal care roade oase. *Chiar* acel sunet se auzise când domnul Cameron îi spusese să stea acolo și închisese ușile.

Tremura. Era frig aici, chiar dacă avea jacheta pe el. Nu era atât de frig ca atunci când el și bunicul s-au trezit înainte de răsăritul soarelui și au așteptat în zăpadă să vină căprioara, dar era destul de frig.

Aerul părea ciudat. A adulmecat pentru a-și putea da seama ce se petrece, așa cum erau în stare să facă bunicul și unchiul Ian. Mirosea a piatră, dar era doar piatră, nu erau... *ele*. Mirosea a metal și ulei, de parcă ar fi fost la o benzinărie. Mai era ceva în aer, care nu mirosea deloc, dar zumzăia. Aceea era energia, și-a dat seama de asta. Nu era la fel ca în încăperea pe care i-au arătat-o mama și Jimmy Glasscock, unde erau turbinele, dar era cam același

lucru. Acolo se aflau mașini, deci. S-a simțit puțin mai bine. Mașinile se purtau bine cu el.

Gândindu-se la mașini, și-a adus aminte că mama îi spusese că acolo se afla un tren. Nu era doar un spațiu gol și întunecos. Poate că acel zumzăit era al trenului.

A întins brațele și a pipăit, până când a dat de un perete. Apoi a înaintat pipăind cu o mână peretele. În cele din urmă, și-a dat seama că înainta în direcția greșită, în momentul în care s-a lovit de ușă și a exclamat:

– Au!

Propriul său glas l-a făcut să râdă, pentru că părea caraghios în acel spațiu mare. Băiatul s-a întors și a lipit cealaltă mână de perete, pentru a-și putea ghida pașii în întuneric.

Oare unde era domnul Cameron acum? Nu îi spusese unde se duce. Îi spusese doar să aștepte până se va întoarce cu ceva de mâncare.

Mâna lui a atins ceva rotund și neted și și-a retras-o repede. Acel ceva nu se mișca și a pus din nou mâna pe el. Erau cabluri de electricitate prinse de-a lungul peretelui. Cabluri mari. Simțea acel zumzet în ele. Același zumzet pe care îl simțea când tata pornea mașina. S-a gândit la Mandy. Ea zumzăia încet când dormea și, mai tare, când era trează.

S-a întrebat dacă domnul Cameron s-a dus să o ia și pe Mandy, și asta l-a făcut să-i fie teamă. Domnul Cameron voia să afle cum se putea trece prin pietre și Jem nu avea cum să îi spună acest lucru. Mandy nu putea nici ea să-i spună, pentru că era doar un copilaș. Gândul acela l-a făcut să intre în panică și s-a gândit la ea.

Fetița era acolo. Era ceva ca o luminiță în capul lui și a tras adânc aer în piept. Carevasăzică, Mandy era bine. A realizat că își putea da seama de asta, chiar dacă nu se afla lângă el, ci undeva departe. Nu mai încercase așa ceva niciodată. De obicei, Mandy era *acolo*, ca o pacoste, iar când pleca împreună cu prietenii lui, nu se gândea la ea.

A lovit ceva cu piciorul și s-a oprit, întinzând o mână. Nu a găsit nimic și, după vreun minut, a avut curajul să își ia mâna de pe perete și să o întindă, înaintând în întuneric. Inima îi bătea cu putere și transpira, deși îi era frig. La un moment dat, a dat de ceva metalic. Trenul!

A găsit deschizătura. S-a târât pe coate și pe genunchi, lovindu-se cu capul de panoul de comandă. A văzut stele verzi înaintea ochilor și a exclamat:

– *Ifrinn!*

Lucrul acesta l-a făcut să râdă. Vocea lui se auzea cu un ecou mai puțin puternic acum, că se afla în tren, și a continuat să chicotească.

A pipăit dispozitivele de control. Erau așezate exact așa cum spusese mama. Era doar un buton și o manetă și el a apăsat butonul. S-a aprins o lumină roșie și el s-a speriat. Cu toate astea, s-a simțit foarte bine văzând-o. A simțit cum trecea curentul electric prin trupul trenului și asta l-a făcut să prindă curaj. A împins maneta puțin și a fost fericit să vadă că trenul se mișca.

Încotro se îndrepta? A mișcat maneta puțin mai mult și aerul a început să treacă pe lângă fața lui. L-a adulmecat, dar nu a putut detecta nimic. Se îndepărta, totuși, de ușile acelea mari și de domnul Cameron.

Poate că domnul Cameron va încerca să afle de la mama sau de la tata despre pietre. Jem *spera* că asta se va petrece. Dacă ar fi făcut asta, i-ar fi pierit cheful. Băiatul era sigur de asta și gândul îl încălzea. După ce s-ar fi ocupat de domnul Cameron, părinții ar fi pornit în căutarea lui, l-ar fi găsit și totul ar fi fost în ordine. Se întreba dacă Mandy ar fi fost în stare să le spună unde se afla el. Ea îl simțea la fel cum el o simțea pe ea. S-a uitat la luminița roșie a trenului. Lumina aceea ardea exact ca Mandy, constant și cu căldură. A mai împins puțin maneta și trenul a înaintat mai repede în întuneric.

97

LEGĂTURI

Rachel a pipăit cu suspiciune capătul pâinii. Vânzătoarea a văzut-o și s-a întors spre ea, mârâind:

– Nu pune mâna pe aia! Dacă o cumperi, să știi că te costă un penny! Dacă nu, pleacă!

– Cât de veche e pâinea asta? a întrebat Rachel, ignorând privirea femeii. Miroase rău și este la fel de rea precum arată. Nu ți-aș da mai mult de jumătate de penny pentru o pâine.

– Nu e mai veche de o zi! a strigat femeia, trăgând tava cu pâine. Până miercuri nu va exista pâine proaspătă. Stăpânul meu nu va primi făină până atunci. Ei, vrei pâine sau nu?

„Hmm", a mormăit fata cu scepticism. Denny ar fi fost șocat dacă ar fi știut că Rachel încerca să o înșele pe femeie, doar că era o diferență între a plăti prețul corespunzător și a jefui pe cineva. Era la fel de incorect să se lase înșelată de acea femeie, la fel cum era să o înșele ea pe acea femeie.

Oare pe tavă erau firimituri și pe marginea pâinii se vedeau urme de dinți? S-a aplecat și s-a încruntat la Rollo, care a schelălăit scurt.

– Tu crezi că șoarecii au făcut asta, câine? l-a întrebat Rachel. Și eu cred la fel.

Rollo nu era interesat de șoareci. El a ignorat-o pe Rachel, dar și pe vânzătoare, și a început să adulmece podeaua cu mult interes, scoțând un zgomot ciudat.

– Ce te frământă, câine? a spus Rachel, privindu-l consternată. I-a pus mâna pe ceafă și a fost uimită să constate cum vibra aceasta.

Rollo i-a ignorat vocea și atingerea și a început să se învârtească sau, mai bine spus, să alerge în cerc.

– Câinele nu a înnebunit, nu-i așa? a întrebat vânzătoarea privindu-l pe Rollo.

– Sigur că nu, a replicat Rachel cu totul absentă. Rollo… *Rollo!*

Deodată câinele a ieșit din prăvălie, înaintând cu botul în pământ, nerăbdător.

Mormăind, Rachel a luat coșul pentru cumpărături și a pornit după el. A început să-l strige, alergând, în vreme ce coșul o lovea peste picioare. Exista pericolul să îi scape din coș lucrurile pe care le cumpărase deja.

Ce era cu el? Nu se purtase niciodată așa până atunci. Rachel a început să alerge mai repede, pentru a nu-l pierde din ochi.

– Câine ciudat! a spus fata gâfâind. Ai merita să te pierd!

Deși rostise acele cuvinte, continua să alerge după el, strigându-l. Rollo mai plecase de la han ca să meargă la vânătoare, dar se întorsese întotdeauna. Acum, însă, se afla destul de departe de han și se temea să nu-l piardă.

– Dacă ai mirosul atât de ascuțit, ai putea să mă găsești! a spus ea, gâfâind, pentru ca apoi să rămână locului.

Câinele urmărea un anumit miros, asta era cât se poate de limpede. Dar ce miros l-ar putea face să reacționeze astfel? În mod sigur, nu mirosul unei pisici sau al unei veverițe.

– Ian, a șoptit ea ca pentru sine. Ian.

Fata și-a ridicat fustele și a luat-o la fugă după câine, simțind cum inima îi bate să-i spargă pieptul. Încă îl mai vedea pe Rollo cu botul în pământ și cu coada în sus. A intrat pe o străduță îngustă și ea l-a urmat fără nici o ezitare, șchiopătând și evitând tot felul de grămăjoare vâscoase.

Toate acele grămăjoare ar fi fascinat orice câine, inclusiv pe Rollo. Cu toate acestea, câinele le ignora, mergând pe urma mirosului.

Văzând aceasta, ea a înțeles ce însemna să mergi pe o urmă întocmai ca un câine și a zâmbit.

Oare chiar era vorba despre Ian? Era o nebunie să se gândească la așa ceva. Probabil că va fi dezamăgită și totuși, în sufletul ei mijise o speranță la care nu putea renunța. Coada lui Rollo a dispărut după un colț și ea a pornit în fugă după câine, cu răsuflarea tăiată.

Dacă era vorba, într-adevăr, despre Ian, ce făcea acolo? Urma aceea i-a dus pe amândoi la marginea orașului, dincolo de zona în care locuiau oamenii prosperi. Au ajuns într-un loc în care erau cocioabe și taberele celor care însoțeau armata britanică. Câteva găini au început să cotcodăcească și să bată din aripi când a apărut Rollo, dar câinele nu s-a oprit. S-a învârtit și a pornit printre cocioabe.

O durea undeva sub coaste și era transpirată, dar l-a urmărit pe Rollo. Se temea să nu îl piardă din ochi. Simțea cum pantoful drept îi rodea călcâiul. Avea senzația că pantoful i se umplea de sânge, dar poate că totul se petrecea în imaginația ei. Ea văzuse bărbați cu pantofi plini de sânge…

Rollo a dispărut în capătul străzii și ea l-a urmat, călcând pe o fustă și rupând-o. S-a gândit că, dacă avea să-l găsească pe Ian, avea ce să-i spună, asta dacă va fi în stare să vorbească.

Câinele nu se vedea în capătul străzii. A privit în jur neliniștită; era în spatele unei taverne. A simțit mirosul de bere și tot felul de alte mirosuri și a auzit voci de partea cealaltă a străzii. Erau voci de soldați. Nu se înșela în această privință, deoarece știa foarte bine cum vorbeau soldații, chiar dacă nu înțelegea cuvintele lor. S-a oprit locului, simțindu-și inima în gât.

Nu prinseseră pe nimeni, era doar vorba despre felul în care vorbeau bărbații de obicei, când se pregăteau să facă un anumit lucru. A auzit zornăitul echipamentului lor și tropotul bocancilor pe pavaj…

A simțit o mână care o apuca de braț. A vrut să țipe, dar s-a abținut, pentru că nu ar fi vrut să-l trădeze pe Ian. Dar nu era Ian cel care o apucase de braț. Mâna aceea o strângea cu brutalitate și un bătrân cu părul alb o privea cu ochi arzători.

Ian era mort de foame. Nu mâncase de peste douăzeci și patru de ore, nevrând nici să vâneze, dar nici să caute vreo fermă unde să ceară ceva de mâncare. Făcuse douăzeci de mile de la Valley Forge, fără a-și da seama când anume parcursese acea distanță.

Rachel era aici. Printr-un miracol, ea se afla *aici*, în Philadelphia. Îi luase ceva vreme ca să învingă suspiciunea militarilor lui Washington. Un ofițer german solid, cu nas mare și privire prietenoasă, se arătase a fi foarte interesat de arcul lui. Urmase o mică demonstrație de tras cu arcul și o conversație în franceză – neamțul vorbea engleza foarte prost – în timpul căreia a întrebat de un medic al cărui nume era Hunter.

Această întrebare a uimit mai întâi, dar von Steuben îl plăcea pe Ian și a trimis pe cineva să se intereseze de medic, în vreme ce el a făcut rost de niște pâine. După multă vreme, acel cineva trimis de neamț să se intereseze s-a întors și a spus că da, un anume doctor Hunter era în tabără, dar plecase în Philadelphia ca să aibă grijă de un pacient. Și sora lui Hunter? Omul a dat din umeri.

Ian îi cunoștea, însă, foarte bine pe frații Hunter: unde era Denzell, acolo era și Rachel. Bineînțeles că nimeni nu știa *unde anume* se afla pacientul doctorului Hunter. Unii aveau rezerve, ba chiar o ostilitate pe care Ian nu o înțelegea, dar era mult prea nerăbdător ca să se gândească la asta și a pornit spre Philadelphia.

Acum Ian ajunsese în Philadelphia, chiar înainte de răsăritul soarelui. Se strecura prin taberele din jurul orașului, trecând nesimțit de nimeni pe lângă oamenii înveliți în pături și pe lângă focurile stinse.

În oraș era mâncare din belșug și a trecut prin piață, oscilând între pește și produse de patiserie preparate ca în Cornwell. Tocmai făcuse un pas înainte, cu banii în mână, vrând să ajungă la prăvălia patiserului, când a văzut o femeie care a întors capul spre el și l-a privit îngrozită.

S-a întors și a fost trântit la pământ. Au urmat strigăte, dar acestea nu au avut nici o importanță, deoarece Rollo i-a lins fiecare centimetru al feței, l-a lins chiar și în nas.

S-a ridicat în capul oaselor și câinele a rămas nemișcat, în extaz.

– *A ću!* i-a spus Ian și l-a îmbrățișat cu mult drag, apucându-l de ceafă și spunându-i:

– Da, mă bucur și eu să te văd, dar cu Rachel ce ai făcut?

Pe Fergus îl mânca ciotul mâinii amputate. Nu i se întâmplase de multă vreme și și-ar fi dorit să nu se întâmple tocmai atunci. Purta o mănușă umplută cu orz și nu cârligul care îi era atât de folositor. Nu avea cum să se scarpine pentru a se liniști.

Vrând să se gândească la altceva, a ieșit din grajdul în care dormise și s-a îndreptat către un foc de tabără. Doamna Hempstead l-a salutat dând din cap, a luat o cană de tablă, a turnat în ea terci și i-a întins-o. *Ei, da*, s-a gândit el. *Acesta este un avantaj pe care ți-l dă mănușa*. Nu se putea folosi de ea pentru a lua cana, dar putea să o sprijine de piept fără să se ardă. A fost fericit să constate că acea căldură îl ajuta, căci nu îl mai mânca mâna.

– *Bonjour, madame*, a spus el, înclinându-se politicos. Doamna Hempstead a zâmbit, deși era obosită. Soțul ei fusese ucis la Paoli, iar ea venise în acel loc pentru a-și putea crește cei trei copii. Pentru a avea un venit, spăla rufele ofițerilor englezi. Fergus i-a rotunjit veniturile, plătindu-i hrana și adăpostul. Casa fusese luată de fratele soțului ei, dar acesta din urmă dăduse dovadă de milă și o lăsase să stea în grajd împreună cu copiii. Fergus dormise într-unul dintre culcușurile de acolo.

– V-a căutat un bărbat, domnule, i-a spus doamna Hempstead încet, dându-i o cană cu apă.

– Așa? a întrebat el abținându-se să privească în jur, deoarece dacă omul respectiv ar fi fost prin preajmă, doamna Hempstead i-ar fi spus. L-ați văzut pe acel domn?

Femeia a dat din cap, replicând:

– Nu, domnule. Domnul Jessop a vorbit cu el și i-a spus celui mai mic dintre copiii doamnei Wilkins, care i-a spus lui Mary a mea. Jessop a spus că ar fi vorba despre un scoțian foarte înalt, care arăta foarte bine. Pare să fi fost militar cândva.

Pe fața lui Fergus s-a citit bucuria.

– Avea părul roșu? a întrebat el.

– Ei bine, nu știu, a replicat femeie. Permiteți-mi să o întreb pe Mary.

– Nu vă osteniți, *madame*, a replicat Fergus. O voi întreba chiar eu. A înghițit terciul, arzându-și gâtul și i-a dat cana femeii.

Micuța Mary, căreia i-a pus cu multă răbdare întrebările, nu știa dacă scoțianul cel înalt avea părul roșu. Ea nu-l văzuse și Tommy Wilkins nu îi spusese. Îi spusese, în schimb, unde îl văzuse domnul Jessop pe acel scoțian. Fergus i-a mulțumit așa cum doar un urmaș al galilor știa să o facă, în vreme ce fata a roșit și a pornit către oraș cu inima bătând să-i spargă pieptul.

Rachel a vrut să se desprindă din strânsoare, dar bătrânul a strâns-o și mai tare, înfigându-și degetele în mușchii aflați mai jos de umăr.

– Dă-mi drumul, prietene, a spus fata cu calm. Dumneata m-ai confundat cu altcineva.

– Nu prea cred, a replicat bătrânul politicos și fata și-a dat seama că era scoțian. Câinele-acela este al dumitale?

– Nu, a replicat Rachel mirată și brusc alarmată. Am grijă de el în locul unui prieten. De ce? A mâncat vreuna dintre găinile dumitale? Sunt gata să plătesc pentru ea.

Fata a vrut să-și ducă mâna liberă la pungă, gândindu-se ce ar putea face pentru a scăpa.

– Ian Murray este numele prietenului tău, a spus bărbatul și Rachel s-a alarmat, observând că bătrânul nu rostise aceste vorbe pe ton de întrebare.

– Dă-mi drumul, a spus ea cu hotărâre. Nu ai nici un drept să mă reții.

Nu a acordat nici o atenție spuselor ei, ci a privit-o în față. Ochii lui erau ai unui om bătrân, înroșiți pe margini, dar tăioși ca o sabie.

– Unde este?

– În Scoția, i-a răspuns ea.

– Îl iubești? a întrebat bătrânul aplecându-se puțin pentru a o privi mai adânc în ochi.

– Dă-mi drumul! a exclamat Rachel, lovindu-l.

El a făcut o mișcare, pelerina i s-a desfăcut și fata a văzut ceva metalic lucindu-i la brâu. Era un topor mic. Rachel și-a adus aminte de cumplitele întâmplări din New Jersey și a început să țipe.

– Taci! a exclamat bătrânul. Vino cu mine, femeie!

Omul și-a pus mâna mare și murdară peste gura ei și a încercat să o facă să se ridice în picioare, dar ea s-a zbătut, l-a lovit și a reușit să-și elibereze gura suficient de mult pentru a țipa ca din gură de șarpe.

S-a auzit imediat un glas cunoscut:

– Rachel!

– William! Ajutor!

William a fugit spre ea, urmat de trei sau patru militari britanici, înarmați cu muschete. Bătrânul a spus ceva în gaelică pe un ton mirat și i-a dat drumul fetei atât de brusc, încât ea a făcut un pas înapoi, s-a împiedicat de tivul fustei și a căzut în fund.

Bătrânul fugea șchiopătând, dar William se înfuriase. S-a dus către bătrân, pregătindu-se să-l lovească cu umărul, pentru că voia să-l trântească la pământ. Bătrânul a scos toporul și Rachel a strigat: „William!" Strigătul ei nu a avut, însă, nici un efect. S-a văzut luciul metalului. Apoi William a făcut doi pași și a căzut.

– William! William! Oh, Doamne, Doamne…

Nu s-a putut ridica în picioare, dar s-a târât până la el. Soldații strigau, alergând după bătrân, dar Rachel nu era atentă la ei. Vedea numai chipul lui William, palid ca o fantomă, cu ochii dați peste cap și cu părul îmbibat cu sânge.

L-am pus pe William în pat, în ciuda protestelor sale. Eram destul de sigură că protesta doar pentru că Rachel se afla acolo, fiindcă de îndată ce i-am cerut fetei să iasă, mi-a permis să-i așez pe pernă capul înfășurat în bandaje.

– Dormi, i-am spus. Ai să te simți destul de rău dimineața, dar nu ai să mori.

– Mulțumesc, mamă Claire, a șoptit el cu un zâmbet slab. Întotdeauna aduci liniștea. Înainte de a pleca…

Deși se simțea rău, strângerea lui de mână rămăsese fermă.

– Ce e?

– Omul care a atacat-o pe Rachel. Știi cine este?

– Da, am replicat, fără ca acest lucru să-mi facă nici o plăcere. În urma descrierii făcute, cred că omul se numește Arch Bug. El ne-a fost vecin în Carolina de Nord.

– Ah! Era palid și tras la față, dar ochii i s-au mărit, semn că era foarte interesat de bătrân. E nebun?

– Da, cred. Și-a… pierdut soția în împrejurări tragice și cred că acest lucru i-a afectat judecata.

Chiar credeam că Arch Bug era nebun. Lunile pe care le petrecuse singur în pădure de când se petrecuseră evenimentele la Ridge, timpul în care

străbătuse America în singurătate, auzind glasul soției sale… Credeam că, dacă nu fusese nebun, acum era cu siguranță. Nu aveam de gând să-i spun lui William întreaga poveste nici acum, și nici mai târziu.

– O să vorbesc eu cu cineva, a spus tânărul ofițer căscând. Îmi cer scuze, a spus el mai apoi. Mi-e somn.

– Ai o contuzie, o să vin să te trezesc în fiecare oră. Cu cine vrei să vorbești?

– Cu un ofițer, a replicat el, închizând ochii. O să cer oamenilor să-l caute. Nu-l pot lăsa să… Rachel.

Numele s-a auzit ca un oftat și apoi trupul tânăr a rămas nemișcat. L-am privit preț de o clipă, pentru a mă convinge că adormise. Apoi l-am sărutat pe frunte, gândindu-mă cu o strângere de inimă că așa o sărutasem și pe sora lui când era de aceeași vârstă. *Doamne, îi semeni atât de mult.*

Rachel aștepta în prag, nerăbdătoare să afle cât mai multe lucruri. Reușise să-și prindă părul sub o bonetă.

– O să fie bine?

– Da, cred că da. Are o contuzie ușoară… Știi ce este o contuzie. I-am pus trei copci. Mâine dimineață o să-l doară capul cumplit, dar nu este nimic serios.

A oftat și umerii i-au căzut, pentru că nu mai era tensionată.

– Slavă Domnului, a spus ea, zâmbind. Și îți mulțumesc și ție, prietenă Claire.

– Cu plăcere, i-am spus eu cât se poate de sincer. Tu ești sigură că te simți bine? Ar trebui să stai jos și să bei ceva.

Nu era rănită, dar șocul a avut un efect major asupra ei. Știam că nu avea să bea ceai din principiu, doar coniac sau chiar apă.

– Mă simt bine. Chiar mai mult decât bine, a spus ea privindu-mă pătrunzător, pentru ca apoi să exclame:

– Claire… e aici! Ian este aici!

– Ce? Unde?

– Nu știu, a replicat ea, uitându-se la ușa care dădea spre ușa odăii lui William, pentru ca apoi să mă tragă de lângă ușa respectivă. Rollo a simțit un anumit miros și a pornit glonț după el. Am fugit după el și atunci am dat nas în nas cu bietul nebun. Știu că dumneata îmi poți spune că el putea porni după orice fel de miros și chiar putea… dar, Claire, el nu s-a întors. Dacă nu l-ar fi găsit pe Ian, s-ar fi întors.

Am simțit că se aprinsese, dar mă temeam să am speranțele ei. Mai existau și alte situații care l-ar fi putut împiedica pe Rollo să se întoarcă și nici una dintre acele situații nu era una fericită. Una dintre ele era legată de Arch Bug.

Descrierea lui tocmai mă luase prin surprindere. Și totuși, ea avea dreptate. De la înmormântarea doamnei Bug, la Fraser's Ridge, Arch Bug devenise un pericol pentru Ian. Îl văzusem prinzând cu mâinile lui chinuite de artrită o broșă în formă de pasăre în giulgiul soției lui. Era, într-adevăr, un biet nebun.

Era un nebun deosebit de periculos.

– Vino jos, i-am spus lui Rachel, privind ușa care dădea către odaia lui William. Trebuie să-ți povestesc despre domnul Bug.

– Oh, Ian! a spus Rachel oftând, după ce am terminat de povestit. Oh, bietul om! Nu știam dacă ultima exclamație se referea la Ian sau la Arch Bug, dar era cât se poate de potrivită în ambele situații. Nu plângea, dar se făcuse palidă.

– Bieții de ei! am spus eu. De fapt este vorba de toți trei, dacă ne gândim și la doamna Bug.

Fata a dat din cap mai mult cu teamă decât cu dezaprobare.

– Deci de aceea… a spus ea, întrerupându-se.

– Ce ?

A făcut o grimasă, s-a uitat la mine și a ridicat din umeri.

– De aceea mi-a spus că s-ar putea să mor pentru că îl iubesc.

– Da, cred că da.

Am rămas o vreme tăcute înaintea ceștilor de ceai cu lămâie, evaluând situația. În cele din urmă, a ridicat privirea și a înghițit nodul care i se pusese în gât.

– Crezi că Ian vrea să îl ucidă?

– Eu… ei bine, nu știu, i-am spus. Nu și-a propus asta, având în vedere ce s-a întâmplat cu doamna Bug.

– Vrei să spui că a ucis-o.

Rachel Hunter a rostit aceste cuvinte aruncându-mi o privire pătrunzătoare, pe care nu aveai cum să o eviți.

– Asta vreau să spun, am replicat. Dar dacă își dă seama că Arch Bug știe cine ești, că știe ce însemni pentru el, că vrea să-ți facă rău, și să nu-ți faci iluzii, Rachel, el chiar vrea să-ți facă rău, atunci…

M-am întrerupt pentru a lua o gură de ceai și după aceea am continuat:
– Atunci da, îl va ucide.
Rachel a amuțit. Singura mișcare era aceea pe care o făcea cu cana de ceai.
– Nu trebuie să o facă, a spus ea în cele din urmă.
– Cum vrei să-l oprești? am întrebat-o cu vădită curiozitate.
A oftat din rărunchi, privind ceaiul.
– Mă voi ruga, a spus ea în cele din urmă.

98

MISCHIANZA

18 Mai 1778
Walnut Grove, Pennsylvania

Trecuse ceva vreme de când văzusem ultima dată un păun fript, poleit cu aur, și în nici un caz nu mă așteptam să văd unul în Philadelphia. M-am gândit că nu se cuvenea să fiu surprinsă, când m-am aplecat ca să văd mai bine. Da, *avea* ochi de diamant. Nu trebuia să mai fiu mirată de nimic după regata de pe apele râului Delaware, cu trei formații de muzicanți pe barje și cu salvele de salut oferite de cele șaptesprezece tunuri ale navelor de război de pe râu. După-amiaza fusese gândită ca o „mischianza". Cuvântul se traduce din italiană prin „amestec", așa mi s-a spus, și totul a fost aranjat ca să se dea frâu liber imaginației celor din armata britanică și din rândul loialiștilor, pentru a se organiza o serbare de gală în onoarea generalului Howe, care a demisionat din funcția de comandant suprem, pentru a fi înlocuit de Sir Henry Clinton.

– Îmi pare rău, draga mea, a spus John.

– Pentru ce? am întrebat surprinsă.

Nobilul a ridicat din sprâncene, spunând:

– Pentru că îți cunosc convingerile și bănuiesc că este dureros pentru tine să vezi atâta…

S-a întrerupt, făcând o mișcare a mâinii prin care ar fi vrut să cuprindă luxul din jur, căci nu era vorba doar despre păun.

–... atâta pompă și extravaganță pentru... pentru...

– A potoli lăcomia? am spus eu sec. Aș putea să mă supăr, dar nu am s-o fac. Știu ce se va întâmpla.

– Ce se va întâmpla? Cui?

Faptul că știam ce se va întâmpla în viitor nu era întotdeauna un avantaj pentru mine. De data asta mi-a făcut o reală plăcere să îi spun:

– Ție. Armatei britanice, vreau să spun, nu ție personal. Britanicii vor pierde războiul în trei ani. La ce vor mai folosi atunci păunii poleiți?

A avut un rictus și a încercat să zâmbească spunând:

– Într-adevăr, la ce vor mai folosi?

– Da, la ce vor mai folosi? am replicat liniștită. *Fuirich agus chi thu.*

– Cum? a întrebat lordul, privindu-mă cu ochi mari.

– E în gaelică, i-am spus. Se traduce prin *Așteaptă și vei vedea.*

– Oh, o să aștept, m-a asigurat John. Între timp, permite-mi să ți-l prezint pe locotenent-colonelul Banastre Tarleton din Legiunea Britanică.

Spunând acestea, s-a înclinat în fața unui bărbat tânăr, mic de statură, îmbrăcat în uniformă verde de ofițer de dragoni, care s-a apropiat de noi.

– Colonelul Tarleton, soția mea.

– Lady John, a spus ofițerul, aplecându-se asupra mâinii mele și atingând-o cu buze roșii, foarte senzuale.

Am simțit dorința să îmi șterg mâna pe poalele rochiei, dar nu am făcut-o.

– Vă bucurați de festivități? a întrebat tânărul ofițer.

– Abia aștept artificiile.

Tarleton avea ochi de vulpe, cărora nu le scăpa nimic. Auzind replica mea, a zâmbit cu buzele lui roșii, dar nu a dat nici un fel de răspuns, ci a preferat să se întoarcă spre Lordul John.

– Vărul meu Richard m-a rugat să vă transmit cele mai călduroase salutări, domnule, a spus el.

John, care avea aerul că tot ce se petrecea îi făcea plăcere, a fost cuprins de o reală plăcere.

– Richard Tarleton a fost sublocotenent în subordinea mea la Crefeld, mi-a spus el, înainte de a se întoarce la ofițerul de dragoni.

– Ce mai face, domnule?

Lordul John și ofițerul au intrat într-o discuție detaliată legată de misiuni, avansări în grad, campanii, mișcări de trupe, politică parlamentară, și eu m-am depărtat. Nu am făcut-o pentru că mă plictiseam, ci pentru că mi s-a părut

că așa se cuvenea. Nu i-am promis lui John că voi înceta să culeg informații. El nu îmi ceruse asta. Din delicatețe, nu voiam, totuși, să culeg informații chiar de la el, chiar de sub nasul lui.

M-am mișcat discret prin sala de bal, admirând rochiile doamnelor, multe dintre ele importate din Europa, dar majoritatea croite după moda europeană din materiale care se găseau la negustorii locali. Rochiile strălucitoare din mătase contrastau în chip izbitor cu materialele țesute în casă pe care mă obișnuisem să le văd. În mulțime am văzut și câțiva bărbați îmbrăcați în cavaleri, cu platoșe și coifuri ținute la subraț. Printre atracțiile din cursul după-amiezii se număra și un așa-zis turnir. Am văzut și oameni cu măști, care probabil aveau să joace într-un spectacol de teatru.

M-am uitat la masa pe care fuseseră așezate preparatele din carne. Păunul ocupa locul de cinste, la mijloc, flancat de mistrețul fript, așezat pe un pat de varză – văzând asta, am observat că începe să-mi chiorăie stomacul –, mai erau și trei plăcinte enorme, preparate cu vânat și decorate cu păsări cântătoare împăiate. Acele păsări mi-au amintit de dineul organizat de Regele Franței, cu privighetori împăiate, și mi-a pierit pofta de mâncare, tristețea punând stăpânire pe mine.

Mi-am îndreptat privirea repede asupra păunului. M-am gândit cât de greu era să scoți acei ochi de diamante și mă întrebam dacă exista cineva care stătea cu ochii pe pietrele prețioase. Mai mult ca sigur că da.

Am privit în jur pentru a vedea dacă îmi puteam da seama cine era persoana respectivă. Da, era acolo. Era un soldat în uniformă care stătea între șemineu și masă, privind cu atenție tot ce se petrecea în jur.

M-am gândit că eu nu eram nevoită să fur diamante și stomacul mi s-a strâns puțin. Eu aveam diamante, John îmi dăruise o pereche de cercei cu diamante pentru că atunci când avea să-mi vină vremea…

– Mamă Claire!

Mă simțisem bine așa, cât nimeni nu îmi acorda atenție și acum, când fusesem strigată, am privit dincolo de masă și l-am văzut pe Willie. Purta o manta ce avea crucea Cavalerilor Templieri și îmi făcea cu mâna cu mult entuziasm.

– Aș vrea să-mi spui altfel, i-am zis. Când aud că mă strigi astfel, încep să cred că ar trebui să umblu cu un rozariu la încheietură.

A râs de gluma mea și mi-a prezentat o domnișoară care îl privea cu ochi mari, spunând că este domnișoara Chew, pentru ca apoi să se ofere să ne

aducă amândurora înghețată. În sala de bal temperatura se ridicase la patruzeci de grade Celsius și pe hainele din mătase începuseră să se vadă pete negre de transpirație.

– Ce rochie elegantă, a spus domnișoara Chew pe un ton politicos. Este din Anglia?

– Oh, nu știu, am replicat eu surprinsă. Dar vă mulțumesc pentru aprecieri, am adăugat eu, privindu-mă în oglindă pentru prima dată. Nu remarcasem rochia mea, pentru că o îmbrăcasem printr-un gest mecanic. Nu îmi păsa ce anume purtam, atâta vreme cât nu era prea strâmt sau prea uzat.

John îmi adusese o rochie în dimineața aceea și venise și însoțit de un coafor, care să se ocupe de părul meu. Am închis ochii uluită, aproape șocată că jocul degetelor acelui om prin părul meu mă făcea să mă simt minunat. Am fost și mai uimită când mi-a pus înainte o oglindă și am descoperit o adevărată operă de artă cu bucle și pudră, ceva care semăna cu o perucă.

Am așteptat ca omul să plece, m-am pieptănat și mi-am prins părul cât se putea mai simplu. John s-a uitat pătrunzător la mine, dar nu a spus nimic. Preocupată de felul în care arătam, am evitat să îmi admir coafura și abia acum am observat cât de bine îmi stătea în rochia de mătase cafenie. M-am gândit că era destul de închisă la culoare pentru a nu se observa petele de transpirație.

Domnișoara Chew se uita la William ca o pisică la un șoarece gras, încruntându-se puțin pentru că el se oprise să schimbe câteva cuvinte cu două domnișoare.

– Lordul Ellesmere va rămâne pentru multă vreme în Philadelphia? a întrebat domnișoara fără a-și lua ochii de la William. Parcă mi s-a spus că nu îl va însoți pe generalul Howe. Sper că așa stau lucrurile!

– Așa stau lucrurile, am asigurat-o eu. El s-a predat, aflându-se sub comanda generalului Burgoyne. Acele trupe trebuie să se îmbarce și să plece în Anglia. Din motive administrative, el se mai află încă aici.

Știam foarte bine că William dorea să intre la schimbul de prizonieri, pentru a putea lupta din nou, dar nu i-am spus asta domnișoarei.

– Chiar așa? a replicat ea, luminându-se la față. Ce veste extraordinară! Poate că va fi aici luna viitoare când voi organiza un bal. Bineînțeles că nu va fi atât de strălucitor ca acesta.

Fata s-a întrerupt puțin, întorcând capul spre muzicanții care începuseră să cânte în cealaltă parte a încăperii.

– Maiorul André a spus că va picta decoruri, astfel încât…

– Iertați-mă, am spus întrerupând-o. Ați spus maiorul André? Maiorul… John André?

Domnișoara m-a privit cu ochi mari, puțin supărată pentru că o întrerupsesem.

– Bineînțeles! a replicat ea. Dumnealui a realizat costumele pentru turnir și a scris textul piesei care va fi prezentată mai târziu. Uitați-l acolo. Stă de vorbă cu Lady Clinton.

Am privit în direcția în care domnișoara își îndreptase evantaiul și am simțit cum mă trece un fior rece, deși era cald în încăpere.

Maiorul André se afla într-un grup format din bărbați și femei, râzând și gesticulând, în centrul atenției. Era un bărbat tânăr, frumos, trecut de douăzeci de ani. Uniforma lui era croită cu multă finețe și avea fața roșie de căldură și de plăcere.

– Pare… fermecător, am spus, vrând să îmi întorc privirea de la el, dar nefiind în stare să o fac.

– Oh, da! a exclamat domnișoara Chew entuziasmată. Împreună cu el și cu Peggy Shippen, am făcut aproape toate pregătirile pentru această *mischianza*. Este un om minunat, are întotdeauna idei frumoase și cântă fermecător la flaut. Îmi pare rău că tatăl lui Peggy nu a lăsat-o să vină în seara asta. E nedrept!

Mi s-a părut că, în tonul vocii ei, se ghicea o notă de satisfacție. Eram bucuroasă că nu eram în centrul atenției ca prietenul ei.

– Dați-mi voie să vi-l prezint, a spus domnișoara Chew, închizându-și evantaiul și apucându-mă de braț. Am fost luată cu totul prin surprindere și nu m-am putut gândi la nici o modalitate de a mă retrage. M-am trezit târâtă în grupul în care se afla maiorul și am putut să o admir în timp ce râdea și vorbea cu el, agățându-se de brațul lui cu un aer familiar. I-a zâmbit și apoi și-a întors privirea spre mine.

– Sunt încântat, Lady John, a spus el cu o voce caldă și groasă. Slujitorul dumneavoastră, doamnă.

– Ăăă… da! am spus eu, uitând cu totul de maniere. Dumneavoastră… da! Îmi pare bine să vă cunosc.

Mi-am tras mâna dintr-a lui înainte ca el să apuce să o sărute, retrăgându-mă și reușind să-l derutez. Ofițerul a făcut ochii mari, dar domnișoara Chew i-a acaparat imediat atenția iar eu m-am retras lângă ușă, unde era un pic de aer. Eram scăldată într-o transpirație rece și tremuram din toate încheieturile.

– Oh, iată-te, mamă Claire! a exclamat William apărând lângă mine cu două înghețate pe jumătate topite și transpirând abundent. Poftim!

– Mulțumesc, am spus luând înghețata, dându-mi seama în trecere că degetele mele erau la fel de reci precum cupa de argint pe care o țineam în mână.

– Te simți bine, mamă Claire? m-a întrebat el îngrijorat, aplecându-se pentru a mă vedea mai bine. Ești palidă. Parcă ai fi văzut o fantomă.

Și-a cerut scuze că mă făcuse să mă gândesc la morți, iar eu am făcut efortul de a-i zâmbi. Efortul meu era inutil, pentru că avea dreptate. Într-adevăr, văzusem o fantomă.

Maiorul John André era ofițerul britanic cu care Benedict Arnold – eroul de la Saratoga și încă un mare patriot – urma să conspire. El era omul care avea să fie închis în următorii ani pentru că a luat parte la conspirație.

– Nu ar fi mai bine să stai jos un pic? a întrebat Willie, încruntându-se îngrijorat.

Am făcut un efort ca să-l liniștesc.

Nu voiam ca el să plece de la bal pentru a mă conduce acasă.

I-am zâmbit, deși abia dacă îmi simțeam buzele.

– Nu, e în regulă, i-am spus. Cred… că am să ies ca să iau un pic de aer.

99

FLUTURELE DIN MĂCELĂRIE

Rollo stătea la adăpostul unui tufiș, devorând resturile veveriței pe care o prinsese. Ian stătea pe o piatră și se uita la el.

Orașul Philadelphia abia dacă se vedea. Simțea mirosul de fum și duhoarea dată de faptul că foarte mulți oameni trăiau laolaltă. Auzea zgomotul făcut de oamenii care se îndreptau către oraș pe drumul care se afla la câțiva yarzi distanță. Undeva, la depărtare de o milă, în acea aglomerare de clădiri și de oameni, era Rachel Hunter.

Ar fi vrut să pornească pe drum, să ajungă în inima Philadelphiei și să scotocească tot orașul pentru a o găsi.

– De unde să începem noi, *a ć'u*? l-a întrebat pe Rollo. Cred că ar fi bine să începem de la tipografie.

Ian nu fusese niciodată la tipografie, dar se gândea că nu era greu de găsit. Fergus și Marsali aveau să-l găzduiască și să-i dea mâncare, s-a gândit Ian, simțind cum îi chiorăie stomacul. Poate că Germain și fetele l-ar fi putut ajuta să o găsească pe Rachel. Poate că mătușa Claire ar putea... Ian știa că mătușa nu era o vrăjitoare sau o zână, dar știa foarte bine că era deosebită și poate că ea va fi în stare să o găsească pe Rachel.

A așteptat până ce Rollo a terminat de mâncat. A simțit o căldură copleșitoare, deși era frig. S-a întrebat dacă nu cumva o putea găsi în acest fel, adică dacă nu o putea găsi colindând pe străzi și jucând acel joc cu cald și rece, făcându-i-se tot mai cald pe măsură ce se apropia de ea, dar făcând în așa fel încât să nu ia foc.

– Ai putea să mă ajuți, i-a spus lui Rollo pe un ton de reproș. Câinele îl găsise pe el și Ian încercase să-l facă pe Rollo să facă drumul înapoi la Rachel, dar câinele se bucurase atât de mult să îl vadă, încât nu avea nici un rost să încerce. Rollo putea totuși detecta urma lui Rachel acum, că se mai liniștise.

A zâmbit strâmb, gândindu-se că numeroși soldați britanici erau cantonați în Germantown, dar erau destui și în Philadelphia. Era ca și când i-ar fi cerut câinelui să ia urma unui fluture într-o măcelărie.

– Ei bine, n-o s-o găsim dacă stăm aici, a spus Ian, ridicându-se. Hai, câine.

100

DOAMNĂ ÎN AȘTEPTARE

Așteptam ca lucrurile să capete un sens, deoarece totul părea absurd. Trăiam de o lună de zile în casa lui John Grey, cu acea scară frumoasă, cu candelabrul de cristal, cu covoare turcești și porțelan fin și, cu toate acestea, mă trezeam în fiecare dimineață, pipăind patul gol și sperând să îl găsesc pe Jamie. Nu puteam să cred că e mort. *Nu puteam.* Închideam ochii noaptea și îl auzeam respirând liniștit alături de mine. Îi simțeam privirile ațintite asupra mea, priviri pline de viață, pline de dragoste. Întorceam capul de nenumărate ori pe zi pentru că mi se părea că îi auzeam pașii în spatele meu.

Deschideam gura să îi spun ceva. Am și *vorbit* cu el de mai multe ori și numai când cuvintele mele s-au risipit în vânt mi-am dat seama că nu era acolo.

De fiecare dată când îmi dădeam seama de absența lui, primeam o nouă lovitură. Nu izbuteam să mă împac cu gândul că îl pierdusem. Încordându-mi mintea, i-am văzut moartea și mă gândeam că ura ideea că ar fi putut să moară înecat. Putea să moară în atâtea feluri! Speram doar ca vasul să se fi scufundat brusc și el să fi fost inconștient când a luat contact cu apa. Altfel… el nu ar fi renunțat. Nu putea să renunțe. Ar fi înotat în apa adâncă și nu ar fi renunțat, pentru că nu suporta gândul că s-ar fi putut scufunda. Ar fi fost atât de ostenit, încât nu ar mai fi fost în stare să ridice mâna și atunci…

M-am întors și mi-am înfundat fața în pernă, copleșită de groază.

– Ce *pierdere*! am spus, strângând cu putere perna în mâini. Dacă ar fi murit într-o luptă măcar… M-am întors iar și mi-am mușcat buzele până la sânge.

În cele din urmă, am început să respir mai rar și am deschis ochii. Era întuneric și m-am mulțumit să aștept. Să îl aștept pe Jamie.

Puțin mai târziu, s-a deschis ușa și s-a zărit lumină de pe hol. Lordul John a intrat și a pus o lumânare pe masa de lângă ușă. S-a apropiat de pat. Nu l-am privit, dar știam că s-a uitat la mine.

Stăteam întinsă în pat și mă uitam în tavan. Mai curând mă uitam prin tavan către cer. Era un mare gol umplut de stele. Nu mă străduisem nici măcar să aprind lumânarea, dar nici nu îmi părea rău că era întuneric. Priveam în întuneric, așteptând.

– Te simți foarte singură, draga mea și eu știu asta, a spus el cu deosebită căldură. Nu vrei să-ți țin companie, măcar pentru un timp?

Nu am spus nimic, dar m-am mișcat puțin și nu am protestat atunci când s-a întins lângă mine și m-a prins cu grijă în brațe.

Mi-am pus capul pe umărul lui, mulțumită că mă puteam bucura de căldura unei ființe umane, fără a scăpa de senzația de singurătate.

Încearcă să nu te gândești. Încearcă să accepți situația așa cum este. Nu te gândi la ceea ce nu există.

Am stat liniștită, ascultând respirația lui John. El respira altfel decât Jamie. Mai discret, mai repede. Avea o oarecare ezitare atunci când respira.

Mi-am dat seama că nu doar eu mă simțeam singură. Știam ce se întâmplase ultima dată când ne dădusem seama în ce stare sufletească ne aflam. Nu eram beți și m-am gândit că și el își va aminti.

– Vrei... să... să te consolez? a spus el încet. Mă pricep la asta... știi, nu?

A dus un deget într-un anume loc și a început să-l miște cu atâta delicatețe, încât am icnit și m-am îndepărtat.

– Știu că știi, i-am spus. Am fost curioasă să aflu cum învățase el să facă așa ceva, dar nu l-am întrebat. Nu este vorba despre faptul că nu apreciez ceea ce dorești să faci, am spus eu, simțind că roșesc. Apreciez, dar...

– Ai avea sentimentul că nu ești fidelă? a spus el, zâmbind cu amărăciune. Înțeleg.

S-a lăsat liniștea și am avut o senzație de profundă luciditate.

– Tu nu ai avea acest sentiment? am întrebat eu.

John stătea liniștit, ca și cum ar fi dormit, dar nu dormea.

– Un mădular întărit este orb, draga mea, a spus el, ținându-și ochii închiși. Dar tu știi asta, pentru că ești medic.

– Da, am spus. Da, știu asta.

L-am apucat în mână și m-am cufundat împreună cu el în liniște, ferindu-mă să mă gândesc pe cine ar vedea cu ochii minții.

Colenso Baragwanath alerga de parcă i-ar fi luat foc tălpile. A năvălit în cârciuma Fox din capătul State Street. A intrat în salon și apoi a trecut în spate, în încăperea în care se aflau amatorii de jocuri de cărți.

– L-au găsit! a exclamat el. Bătrânul. Securea. Bătrânu' cu securea!

Căpitanul Lord Ellesmere s-a ridicat în picioare. Lui Colenso i se părea că avea trei metri și că era fioros. Locul de pe cap care fusese cusut de mâna medicului se acoperise cu păr, dar se mai vedeau urmele negre ale cusăturilor. Probabil că îi ieșeau flăcări din ochi, dar lui Colenso îi era teamă să-i întâlnească privirea. Gâfâia de cât alergase și nu prea mai știa ce să spună.

– Unde? a întrebat căpitanul.

Vorbise foarte încet, dar Colenso îl auzise foarte bine. De aceea s-a dus repede la ușă și a arătat cu degetul.

Căpitanul a luat o pereche de pistoale pe care le avea la îndemână, le-a pus la brâu și i-a spus lui Colenso:

– Arată-mi!

Rachel stătea pe un scaun înalt la tejgheaua prăvăliei lui Fergus. Își sprijinise capul în palmă. Se trezise simțindu-și capul greu, probabil din cauza furtunii. Acea senzație se preschimbase într-o durere sâcâitoare de cap.

Ar fi vrut să se ducă la locuința prietenului John ca să vadă dacă nu cumva Claire avea vreun ceai care ar fi putut să o ajute, dar îi promisese lui Marsali că va sta la prăvălie până ce ea își va fi dus copiii la cizmar, ca să le repare încălțările și să-i facă lui Henri-Christian niște ghete, pentru că picioarele lui erau foarte late și nu putea purta încălțările care le rămâneau mici surorilor lui.

Cel puțin în prăvălie era liniște. Veniseră doar doi mușterii și numai unul dintre ei i se adresase, întrebând-o cum putea ajunge la Slip Alley. Fata și-a frecat ceafa oftând și a închis ochii. Marsali avea să se întoarcă destul de curând. După aceea se va putea întinde, cu o compresă udă pe cap și…

Clopoțelul de la ușa prăvăliei a sunat *cling!* și ea și-a îndreptat spatele. S-a forțat să zâmbească, dar a înghețat când a văzut cine venise și a sărit de pe scaunul ei.

– Pleacă! a spus ea, măsurând din ochi distanța pe care o avea de parcurs până la ușa ce dădea în camerele de locuit. Aș putea ieși prin spate și…

– Stai locului! a spus Arch Bug cu glasul lui, care semăna cu scârțâitul unui fier ruginit.

– Știu ce vrei să faci, a spus fata, făcând un pas înapoi. Nu te acuz pentru durerea dumitale, pentru furia dumitale. Dar trebuie să știi că nu este drept ceea ce dorești să faci. Domnul nu poate dori ca dumneata…

– Taci din gură, femeie, a spus bătrânul, privind-o cu o ciudată bunătate. Încă nu. O să-l așteptăm.

– Să-l așteptăm… pe el?

– Da, pe el, a replicat bătrânul, ducând mâna dincolo de tejghea și apucând-o de braț. Ea a țipat și s-a zbătut, dar nu s-a putut desprinde din strânsoare. Zbătându-se, a răsturnat cărțile care s-au rostogolit unele peste altele.

– Doar nu tragi nădejdea că…

– Eu nu am nici o nădejde, a întrerupt-o bătrânul cu calm.

Fata a văzut securea lucind la brâul lui.

– Nu am nevoie de speranță, a continuat Arch Bug.

– Ai să mori cu siguranță, a spus Rachel, făcând un efort ca să nu-i tremure glasul. Te vor lua soldații.

– Da, mă vor lua, a spus bătrânul și trăsăturile i s-au mai îndulcit. Îmi voi vedea iar nevasta.

– Nici nu mă pot gândi la sinucidere, a spus Rachel, depărtându-se de bătrân cât de mult putea. Dacă tot îți este dat să mori, de ce vrei să-ți pătezi moartea cu… violență?

– Tu crezi că răzbunarea este o pată pe suflet? a întrebat Arch Bug, ridicând din sprâncene. Este un lucru de onoare, femeie. Este datoria pe care o am față de nevasta mea.

– Dar eu nu am nici o vină, a spus fata cu hotărâre. De ce ar trebui să servesc eu răzbunării tale? Eu nu ți-am făcut nimic dumitale sau celor din familia dumitale.

Bătrânul nu o asculta. Cel puțin nu o auzea pe ea. S-a întors puțin și a dus mâna la secure, zâmbind, pentru că se auzea zgomot de pași.

– Ian! a strigat Rachel. Nu intra!!

Bineînțeles că el a intrat. Rachel a luat o carte și a aruncat-o în capul bătrânului. El a suportat cu ușurință lovitura și a apucat-o din nou de încheietura mâinii.

– Dă-i drumul, a spus Ian răgușit. Pieptul i se ridica și cobora, iar fața îi era acoperită de transpirație. Rachel îi simțea mirosul chiar dincolo de mirosul urât al bătrânului. Și-a smuls mâna din strânsoarea lui Arch Bug, cuprinsă de groază.

– Nu-l ucide! le-a strigat Rachel amândurora, dar nici unul dintre ei nu a ascultat-o.

– Ți-am spus, nu-i așa? l-a întrebat Arch Bug pe Ian.

Vorbea calm, de parcă ar fi fost un dascăl dornic să le demonstreze elevilor săi valabilitatea unei teoreme. *Quod erat demonstrandum. Q.E.D.*

– Las-o în pace! a spus Ian punând mâna pe cuțit.

– Ian, nu! Nu trebuie să faci asta! a strigat Rachel.

Ian a privit-o furios și derutat, dar Rachel i-a înfruntat privirea. Ian a luat mâna de pe cuțit. A făcut un pas într-o parte. Bug s-a mișcat astfel încât să îl poată lovi cu toporul.

Ian s-a așezat înaintea lui Rachel, apărând-o cu trupul lui.

– Omoară-mă pe mine, i-a spus el lui Arch Bug. Fă-o.

– Nu! a strigat Rachel. Nu asta am… Nu!

– Vino-ncoace, femeie! a spus Arch Bug, întinzând mâna teafără. Să nu te temi. Am să termin treaba repede!

Ian a prins-o cu putere pe Rachel și a împins-o. Fata s-a lovit cu capul de perete, iar Ian s-a pus în fața ei, așteptând neînarmat, pentru că ea așa voise.

– Mai întâi omoară-mă naibii pe mine, a spus el liniștit.

– Nu, a replicat Arch Bug. Trebuie să aștepți să-ți vină rândul.

Ochii lui bătrâni și vii l-au măsurat cu răceală și cu inteligență, iar toporul s-a mișcat puțin, cu nerăbdare.

Rachel a închis ochii și a început să se roage, pentru că era tot ce putea să facă în starea în care se afla, cuprinsă de spaimă. A auzit un sunet și a deschis ochii.

S-a văzut o ceață cenușie plutind prin aer și, într-o clipă, Arch Bug era întins la pământ. Rollo se afla deasupra lui, mârâind. Arch Bug era bătrân, dar disperarea îi dădea putere. L-a apucat pe Rollo cu mâna teafără de beregată, în timp ce ridica cealaltă mână, în care ținea toporul.

– Nu! a strigat Ian făcând un pas înainte, dându-l la o parte și apucând mâna în care se afla toporul. Lama a căzut cu un *bum*, iar Rachel nu a mai văzut nimic înaintea ochilor și Ian a țipat.

A făcut o mișcare, fără a vedea nimic înaintea ochilor, când a simțit că o palmă i s-a pus pe umăr și a tras-o înapoi. S-a lovit de perete și a alunecat în jos, rămânând cu gura deschisă. Pe podea erau resturi de blană și de sânge. Un pantof a lovit-o peste picior și ea s-a depărtat târâș.

Părea să fie sânge peste tot, pe perete, pe podea. Și cămașa lui Ian era îmbibată în sânge. Fata îi vedea mușchii spatelui. Ian stătea în genunchi, lângă Arch Bug, încercând să apuce toporul, în vreme ce bătrânul încerca să îi bage degetele în ochi pentru a-l orbi. Rollo se tot repezea la cele două trupuri încleștate, mârâind și lătrând.

Era de-a dreptul fascinată de ceea ce se petrecea, deși avea oarecum senzația că în spatele ei se afla cineva. A simțit că o calcă cineva pe tivul fustei și a ridicat ochii.

– Ai cumva lipici la bărbații înarmați cu topoare? a întrebat William, ridicând pistolul, țintind și trăgând.

101

REDIVIVUS

Tocmai îmi prindeam părul ca să cobor la ceai, când a bătut cineva discret la ușă.

– Intră! a strigat John, în timp ce își trăgea ghetele.

Ușa s-a deschis și a apărut băiatul din Cornwell care făcea câteodată pe servitorul lui William. I-a spus ceva lui John într-o limbă despre care am

crezut că este engleză și i-a dat un bilet. John a dat din cap cu amabilitate și i-a cerut să plece.

– Ai înțeles ce a spus? l-am întrebat cu vădită curiozitate, în timp ce el rupea sigiliul.

– Cine? Ah, Colenso? N-am înțeles nici un cuvânt, a replicat John, ștuguindu-și buzele.

– Ce e? l-am întrebat.

– Un bilet de la colonelul Graves, a spus împăturindu-l. Mă întreb dacă…

A bătut din nou cineva la ușă și lordul s-a încruntat, spunând:

– Nu acum. Vino mai târziu.

– Aș veni mai târziu, a spus un glas cu accent scoțian. Aș face asta, dar e urgent, pricepeți?

Ușa s-a deschis și a intrat Jamie, închizând ușa în urma lui. M-a văzut și a înmărmurit preț de o clipă. Apoi i-am sărit în brațe și am simțit căldura trupului său mare, care a învăluit totul în jur.

Nici nu știu unde îmi dispăruse sângele. Se părea că nu mai aveam pic de sânge în cap și am văzut stele verzi înaintea ochilor. Am simțit deodată cum nu mă mai țineau picioarele.

Jamie mă ținea în brațe și mă săruta, mirosind a bere, cu barba înțepându-mi obrazul, cu degetele în părul meu, iar sânii mei se umflau și se lipeau de pieptul lui.

– Da, este, am spus.

– Ce? a întrebat el, depărtându-se pentru o clipă.

– Sângele meu, am spus, atingându-mi buzele. Mai fă asta încă o dată.

– Am s-o fac, m-a asigurat el, dar sunt soldați britanici prin preajmă și cred…

S-a auzit zgomot de pași venind de jos și realitatea s-a instalat din nou. L-am privit cu ochi mari și m-am așezat brusc, simțind cum inima îmi bătea să-mi spargă pieptul.

– De ce mama dracului nu ești mort?

A ridicat din umeri în semn de răspuns și a schițat un zâmbet.

Era foarte slab, bronzat și murdar. Am simțit miros de transpirație și neplăcuta senzație dată de hainele nespălate. De asemenea mi-a ajuns la nări mirosul de vomă. Coborâse de multă vreme de la bordul unei nave.

– Dacă mai zăboviți o clipă, domnule Fraser, puteți fi mort cu adevărat, a spus John, care se dusese la fereastră și privise în stradă. S-a întors spre noi și am văzut că fața lui era palidă, dar părea să ardă ca o lumânare.

– Așa? S-au mișcat mai repede decât mă așteptam, a spus el nemulțumit, apropiindu-se de fereastră pentru a vedea cum stăteau lucrurile.

S-a întors de la fereastră și a spus, zâmbind:

– Mă bucur să te văd, John, fie și numai pentru o clipă.

John a zâmbit la rândul său și a atins ușor brațul lui Jamie, de parcă ar fi vrut să se asigure că era într-adevăr acolo, în carne și oase.

– Da, a spus Grey în cele din urmă, deschizând ușa. Să mergem la scara din spate. De acolo, o altă scară duce în pod. Dacă poți ajunge pe acoperiș…

Jamie m-a privit și tot ce simțea i se citea în ochi.

– O să mă întorc, a spus el. O s-o fac atunci când o să pot. A ridicat o mână vrând să mă atingă, a făcut o grimasă și s-a întors brusc, pentru a porni pe urmele lui John. Au dispărut amândoi. Zgomotul pașilor lor a fost acoperit de tropotul care venea de jos. Am auzit cum jos se deschidea o ușă și am deslușit glasuri de bărbați, care cereau imperativ să intre. Doamna Figg, Dumnezeu s-o binecuvânteze, nu voia cu nici un chip să facă precum i se cerea.

Rămăsesem nemișcată până atunci, dar când am auzit glasul doamnei Figg, m-am pus în mișcare.

Eram atât de uluită de cele întâmplate în ultimele cinci minute, încât, în mod paradoxal, aveam mintea clară. Nu era loc în mintea mea pentru gânduri, speculații, ușurare, bucurie, și nici măcar pentru îngrijorare – singurul lucru de care mai dispuneam fiind probabil capacitatea de a reacționa în situații de urgență. Mi-am luat repede boneta, mi-am tras-o pe cap și m-am dus la ușă, îndesându-mi din mers părul sub ea. Dacă îmi uneam forțele cu doamna Figg, puteam să-i reținem pe militari suficient de mult…

Poate că totul ar fi mers bine dacă nu aș fi dat peste Willie.

– Mamă Claire! a exclamat el. Unde e tata? Sunt…

Mă apucase de mâini și eu m-am sprijinit de perete, dar atenția lui Willie a fost deturnată din cauza zgomotelor care se auzeau. S-a uitat în direcția de unde se auzea gălăgia și mi-a dat drumul, cu ochii ieșiți din orbite.

Jamie se afla în capătul holului. Alături de el se afla John, alb ca varul și cu ochii mari, la fel ca și Willie. Era izbitoare asemănarea dintre Jamie și William. Trăsăturile lui William se înăspriseră și își pierduseră blândețea specifică unui copil. Din ambele capete ale holului străluceau ochi albaștri ca de pisică și bărbații care se priveau aveau constituția familiei MacKenzie. Willie era destul de matur pentru a-și da seama cum arăta.

A făcut o grimasă, dovedind că era șocat. S-a uitat la mine, la Jamie și iar la mine… citind adevărul pe chipul meu.

– Cine sunteți dumneavoastră? a întrebat el privindu-l pe Jamie.

Am văzut cum Jamie își îndrepta spatele, ignorând pur și simplu zgomotele care se auzeau de jos.

– James Fraser, a spus el, uitându-se la William cu atâta intensitate, încât părea că dorește să rețină fiecare amănunt.

– M-ai întâlnit la Helwater. Atunci mă numeam Alex MacKenzie.

William a clipit din ochi o dată și apoi încă o dată, uitându-se la John și întrebând:

– Cine… cine *mama dracului* sunt eu?

John a deschis gura ca să îi răspundă, dar Jamie a fost cel care i-a spus:

– Ești un blestemat de papistaș. Numele tău de botez este James.

După ce a rostit aceste cuvinte, pe chipul lui a trecut o undă de regret, dar aceasta a dispărut imediat.

– Este singurul nume pe care aveam dreptul să ți-l dau, a continuat el încet, privindu-și fiul. Îmi pare rău.

Mâna stângă a lui Willie a țâșnit spre cingătoare, căutând instinctiv sabia. Negăsind nimic acolo, mâna lui s-a îndreptat spre piept. Mâinile îi tremurau, însă, atât de rău, încât nu se putea descheia. A tras pur și simplu de stofă, căutând apoi ceva. A tras un obiect peste cap și l-a aruncat în direcția lui Jamie.

Din reflex, Jamie a ridicat mâna și a prins rozariul din lemn.

– Să fiți blestemat, domnule! a exclamat William cu voce tremurândă. Să ajungeți în iad!

S-a întors apoi spre John, strigând:

– Și tu! Tu *știai*, nu-i așa? Să fii blestemat și tu!

– William…, a spus lordul, întinzând mâna neajutorat spre el, dar înainte de a mai fi putut spune ceva, s-au auzit vocile unor oameni care urcau scările.

– *Sassenach*, ai grijă să rămână pe loc! a strigat Jamie și glasul lui s-a auzit cât se poate de limpede în ciuda zgomotului.

L-am apucat de braț și William a întrebat:

– Ce…?

Militarii au urcat scările și cel aflat în frunte, a strigat:

– Iată-l!

Militarii s-au înghesuit deodată și au încercat să treacă de mine și de Willie, care încerca să se smulgă din mâna mea.

Deodată oamenii au încetat să se mai împingă unii pe alții și s-au mai liniștit. Boneta mi-a căzut pe ochi și i-am dat drumul lui Willie, ca să mi-o trag de pe cap. Am aruncat-o pe podea, având convingerea că nu era important să arăt ca o femeie respectabilă.

Mi-am dat părul din ochi și l-am apucat pe Willie din nou de braț, cu toate că acest lucru nu era necesar, deoarece părea să se fi prefăcut în stană de piatră. Militarii se pregătiseră de atac, dar era ceva ce îi oprea. M-am întors și l-am văzut pe Jamie, care îl apucase de gât pe John și îi pusese un pistol la tâmplă.

– Dacă mai faceți un pas, a spus el calm, dar destul de tare ca să fie auzit, îi trag un glonț în cap. Credeți că aș avea ceva de pierdut?

Pentru că eu și Willie ne aflam chiar în fața lui, am crezut că avea ceva de pierdut. Militarii nu știau, însă, acest lucru și judecând după chipul lui Willie, eram sigur că era gata mai curând să își smulgă limba decât să spună adevărul.

Credeam, de asemenea, că, în clipa aceea, nu prea îi păsa dacă Jamie *îl omora* pe John. Simțeam că brațul lui era ca de oțel. Dacă ar fi putut, l-ar fi omorât și pe Jamie, și pe John.

Bărbații din jurul meu s-au foit puțin, dar după aceea nici unul nu s-a mișcat.

Jamie m-a privit cu un chip pe care nu se putea deslușI nimic, pentru ca apoi să-l tragă după sine pe John, îndreptându-se către scara din spate. Jamie și John nu s-au mai văzut și caporalul care se afla lângă mine s-a întors spre oamenii lui și a ordonat:

– Luați-o prin spate! Repede!

– Stați pe loc! a ordonat William, revenind parcă la viață și smulgându-și brațul din strânsoarea mâinii mele. Ai oameni în spatele casei?

– Nu, domnule, nu m-am gândit..., a spus caporalul.

– Idiotule! i-a spus William sec.

– Da, domnule, dar îi putem prinde dacă...

Omul se mișca nerăbdător în vreme ce vorbea.

Willie strângea pumnii și avea dinții încleștați. Pe chipul lui se putea citi ce gândea, de parcă toate i-ar fi fost scrise pe frunte.

Nu *credea* că Jamie îl va împușca pe Lordul John, dar nu era sigur de acest lucru. Dacă trimitea oameni după ei, exista o șansă ca militarii să-i ajungă

din urmă, ceea ce însemna că unul dintre ei doi putea să moară. Dacă nici unul dintre ei nu murea și Jamie era capturat, nu se putea ști ce ar fi putut spune și cui. Riscul era prea mare.

Având o senzație de *déjà vu*, l-am văzut făcând tot felul de calcule, pentru ca apoi să se întoarcă spre caporal.

– Întoarce-te la comandantul dumitale, a spus el calm. Spune-i că domnul colonel Grey a fost luat ostatic de către... de către rebeli și mai spune-i să transmită această știre tuturor posturilor de gardă. Urmează ca eu să fiu ținut la curent în legătură cu orice schimbare de situație.

Soldații au mormăit nemulțumiți, dar nu se putea vorbi despre reacții de insubordonare. Au pierit și acele murmure, de îndată ce militarii au observat privirea lui William. Caporalul și-a mușcat buzele, dar apoi a salutat, spunând:

– Să trăiți, am înțeles!

S-a întors apoi pe călcâie, a făcut un gest și soldații săi au început să coboare scările.

Willie i-a privit în vreme ce plecau. Apoi, ca și când dintr-odată ar fi văzut-o, s-a aplecat și mi-a ridicat boneta. Frământând-o între palme, m-a privit pătrunzător. Mi-am dat seama că tot ceea ce urma avea să fie interesant.

Nu îmi păsa de asta câtă vreme știam că Jamie nu avea să-l împuște pe John. Nu îmi făceam nici o iluzie în ceea ce privea primejdia în care se găseau, simțeam asta. Mirosul de transpirație și de praf de pușcă plutea în aer. Podeaua a vibrat când ușa de jos a fost închisă cu zgomot. Nici asta nu conta.

Era în viață.

Și eu eram.

Grey era în cămașă și ploaia îl udase până la piele.

Jamie s-a apropiat de peretele magaziei și a privit prin crăpătura dintre scânduri. A ridicat o mână, cerându-i lui John să păstreze liniștea. John a așteptat tremurând și s-au auzit niște glasuri. Cine putea fi? Nu erau soldați. Nu se auzea sunetul specific obiectelor din metal sau al armelor. Glasurile s-au pierdut și Jamie s-a întors. S-a încruntat, observând pentru prima dată că Grey era ud până la piele. Și-a dat jos pelerina de pe umeri și a pus-o pe umerii lui Grey.

Și pelerina era udă, dar era din lână și păstrase în ea căldura trupului lui Jamie. Grey a închis ochii o clipă, bucurându-se.

– Pot să știu și eu ce anume ai făcut? a întrebat Grey, deschizând ochii.

– Când? a întrebat Jamie, zâmbind. Acum sau de când nu ne-am mai văzut?

– Acum.

– Ah! a spus Jamie, așezându-se pe un butoi și sprijinindu-se de perete.

Grey a observat că acel „ah" fusese, de fapt, un „ahh", semn că Fraser își petrecuse mult timp între scoțieni.

Jamie îl privea cu ochii lui albaștri, țuguindu-și buzele.

– Ești sigur că vrei să știi? E mai bine să nu afli.

– Mă încred în judecata și în discreția ta, domnule Fraser, a spus Grey cu politețe. Am, însă, mai multă încredere în judecata și în discreția mea. Sunt sigur că mă vei ierta pentru ceea ce am spus.

Pe Fraser păreau să îl amuze spusele lordului. A dat din cap și a scos de sub cămașă un pachețel din pânză ceruită.

– Am fost văzut în timp ce luam asta de la fiul meu adoptiv, a spus Jamie. Persoana care m-a văzut m-a urmărit într-o cârciumă. Apoi s-a dus la cea mai apropiată companie, în timp ce eu beam ceva. I-am văzut pe militari venind pe stradă și am presupus că pe mine mă caută, așa că… am plecat.

– Cred că tu cunoști foarte bine zicala care spune că omul vinovat fuge. De unde știi că te căutau și că nu s-au luat după tine abia după ce ai plecat din cârciumă?

Jamie a zâmbit, spunând:

– Poate că este vorba despre instinctul celui vânat.

– Înțeleg, dar mă mir că ai fost încolțit, cu asemenea instincte ascuțite.

– Da, așa este, dar și vulpile îmbătrânesc, nu-i așa? a întrebat Jamie sec.

– De ce mama dracului ai venit în casa mea? a întrebat Grey deodată, iritat. De ce nu ai fugit la marginea orașului?

Fraser a părut surprins.

– Soția mea, a spus el simplu, și Grey și-a dat seama șocat că nu lipsa de prevedere sau neglijența l-au făcut pe Jamie să vină în casa lui. Venise pentru ea. Pentru Claire.

Iisuse! și-a spus el, simțindu-se cuprins de panică. *Claire!*

Nu era însă momentul să spună ceva, chiar dacă ar fi știut ce anume să spună.

Au pornit pe o străduță și au ajuns în spatele unei cârciumi, ascunzându-se după un butoi deschis de bere, în care cădeau picăturile de ploaie și care mirosea a orz. Apoi și-au continuat drumul încetinind pasul. De la bun

început, Jamie îl apucase pe John de mână; lordul simțea că îi amorțește brațul, dar nu spuse nimic. Au trecut pe lângă două sau trei grupuri de soldați, iar lordul a continuat să meargă umăr la umăr cu Jamie, privind înainte. Nu exista nici un fel de conflict în mintea lui John. Dacă ar fi strigat după ajutor, Jamie ar fi fost ucis și ar fi murit cel puțin un militar.

Jamie ținea în mână pistolul ascuns sub haină. A pus arma la brâu numai după ce au ajuns în locul în care își lăsase calul. Era un cal care aparținuse unui civil. Jamie l-a lăsat pe Grey pe verandă, spunându-i: *Rămâi aici*, în timp ce el intra în casă.

Simțul de conservare îl îndemna pe Lordul John să o ia la fugă, dar s-a stăpânit. Jamie a apărut din nou, zâmbind. *Carevasăzică nu ai fost sigur că am să rămân aici? Ai dreptate*. Nici el nu era sigur ce anume va face Jamie.

– Hai să mergem, a spus scoțianul, îndemnându-l pe lord să-l urmeze în grajd, unde a înșeuat repede un al doilea cal și i-a dat hățurile lui Grey.

– *Pro forma*, a spus el politicos, îndreptând pistolul asupra nobilului. Asta așa, dacă te întreabă cineva mai târziu ce s-a întâmplat. Vei veni cu mine, iar eu *te voi* împușca dacă mă trădezi în vreun fel sau dacă faci vreo mișcare, înainte de a fi ieșit din oraș. Ne-am înțeles?

– Ne-am înțeles, a răspuns Grey scurt, încălecând.

A mers puțin înaintea lui Jamie, conștient că între omoplații lui exista un spațiu mic și rotund. *Pro forma* sau nu, Jamie vorbise serios.

S-a întrebat dacă Jamie avea să-l împuște sau avea să-i frângă pur și simplu gâtul când va afla. Credea că îl va ucide cu mâinile goale. Era un lucru visceral, ca sexul.

Nu se gândise serios să ascundă adevărul. Nu o cunoștea pe Claire Fraser nici pe departe atât de bine cum o cunoștea Jamie, dar știa foarte bine că ea nu putea păstra un secret. Nu putea păstra secrete față de nimeni, cu atât mai puțin față de Jamie.

Bineînțeles că s-ar fi putut să mai dureze ceva vreme până când Jamie avea ocazia să-i vorbească lui Claire. Dar îl cunoștea pe Jamie Fraser mai bine decât o cunoștea pe Claire și știa foarte bine că nimic și nimeni nu îl putea ține prea mult timp departe de ea.

Ploaia încetase și razele de soare sclipeau în bălți. Peste tot era mișcare, era agitație. Armata era cantonată la Germantown, dar în Philadelphia erau tot timpul soldați. Nerăbdarea lor, faptul că știau că se va relua campania,

parcă afectase întregul oraș ca o epidemie ale cărei simptome se transmiteau de la un om la altul.

O patrulă i-a oprit, dar imediat după aceea le-au făcut semn să treacă, de îndată ce Grey s-a prezentat și a spus ce grad avea. Pe Jamie l-a prezentat drept domnul Alexander MacKenzie, un nume de care el se folosise la Helwater, când fusese prizonierul lui Grey.

Ah, Doamne! a gândit nobilul deodată, în vreme ce se depărtau de patrulă. *William.* Având în vedere șocul confruntării și plecarea lor intempestivă, nici măcar nu avusese timp să se gândească la el. Dacă Grey ar fi fost mort, ce ar fi făcut William?

Gândurile lui zumzăiau ca un roi de albine. Nu se putea concentra asupra nici unuia dintre ele, pentru că i se învălmășeau toate în minte. Denys Randall-Isaacs, Richardson. Dacă Grey nu avea să mai fie pe această lume, el ar fi arestat-o aproape sigur pe Claire. William l-ar fi împiedicat, dacă ar fi știut. Dar William nu știa ce era Richardson… Nici Grey nu știa cu siguranță. Henry și iubita lui de culoare – Grey știa acum că erau iubiți, le văzuse chipurile –, Dottie și quakerul. Dacă aceste vești șocante nu aveau să-l ucidă pe Hal, atunci el avea să pornească spre America și călătoria avea să-l ucidă cu siguranță. Percy, oh, Iisuse, Percy.

Acum Jamie se afla înaintea lui, deschizând calea. Pe drum se aflau mai multe grupuri de oameni, majoritatea fermieri care aduceau în căruțele lor alimente pentru armată. Îl priveau curioși pe Jamie și cu uimire pe Grey. Nici unul nu s-a oprit și nu le-a adresat vreun cuvânt. Jamie s-a depărtat de drumul principal și au ajuns într-un loc împădurit, unde se vedea un râu. Jamie a descălecat și și-a lăsat calul să bea. Grey i-a urmat exemplul. Se simțea ciudat, era ca și când nu ar fi atins niciodată o șa sau niște hățuri, ca și când aerul răcoros ar fi trecut prin el.

Jamie s-a aplecat, a băut, apoi și-a dat cu apă pe față și pe cap și s-a scuturat ca un câine, spunând:

– Mulțumesc, John. Nu am avut vreme să-ți mulțumesc mai devreme. Îți sunt foarte recunoscător.

– Să-mi mulțumești? a întrebat lordul. Nu am avut de ales. M-ai răpit, amenințându-mă cu arma.

Jamie a zâmbit; tensiunea din ultima oră mai slăbise, iar ridurile care îi brăzdau chipul s-au atenuat.

– Nu pentru asta îți mulțumesc, a spus el. Îți mulțumesc pentru că ai avut grijă de Claire.

– De Claire, a spus Grey.

– Da, de Claire, a spus Jamie, aplecându-se pentru a-l vedea mai bine pe nobil. Ți-e bine, John? Ești cam palid.

– Cam palid, a mormăit nobilul.

Inima îi bătea neregulat. Poate că, în cele din urmă, avea să se oprească. Aștepta ca inima lui să facă asta, dacă dorea, dar ea continua să bată. Nici o speranță, deci. Jamie continua să-l privească pătrunzător. Cel mai bine era să termine repede cu totul.

A tras adânc aer în piept și și-a lăsat sufletul în grija lui Dumnezeu.

– Am cunoscut-o carnal pe soția ta, a bolborosit el.

Se așteptase să moară instantaneu, dar viața și-a urmat cursul. Păsările cântau în copaci, caii pășteau și se auzea și vuietul apei. Lordul a deschis un ochi și a observat că Jamie îl privea, ținând capul aplecat într-o parte.

– Așa? De ce? a întrebat scoțianul cu vădită curiozitate.

102

LUCRURI MOȘTENITE

– Ăăă… te rog să mă scuzi, am spus dându-mă un pas înapoi și, zărind mânerul ușii camerei mele, m-am refugiat acolo, lăsându-l pe William să-și revină în intimitate. Nu era vorba doar despre Willie.

M-am lipit de ușă, de parcă m-ar fi urmărit vârcolacii. Am simțit cum inima îmi bubuia în piept.

– Dumnezeule mare! am șoptit, simțind că am în cap un gheizer pe cale să explodeze, răspândind raze de soare și diamante. Mi-am dat cu greu seama că ploua și apa murdară lovea în storuri, dar nimic nu se compara cu efervescența din interiorul meu.

Vreme de câteva minute am rămas nemișcată, cu ochii închiși, fără a mă gândi la nimic. Nu puteam decât să repet: „Mulțumescu-ți, Doamne!"

O bătaie în ușă m-a scos din transă. Am deschis ușa și William se afla în prag.

Cămașa era încă desfăcută în locul în care fusese ruptă. Inima îi bătea cu repeziciune. Îmi dădeam seama după venele ce îi pulsau la gât. S-a înclinat în fața mea. A încercat să zâmbească, nu a reușit și a renunțat.

– Nici nu știu cum să-ți spun… în situația dată.

– Oh! am exclamat derutată. Sper că relația dintre noi nu s-a schimbat. M-am gândit deodată că relația dintre noi doi ar fi putut avea de suferit. Țineam foarte mult la el, ca și la… tații lui.

– Crezi că ai putea să continui să-mi spui „mamă Claire"? Asta până ce ne gândim la ceva mai… potrivit, am adăugat eu, văzând cum mijea ochii pentru că nu era întocmai de acord cu ceea ce spuneam. Oricum, eu continui să fiu mama ta vitregă, indiferent de… ăăă… de situație.

S-a gândit la ceea ce îi spusesem, apoi a dat din cap, spunând:

– Pot să intru? Vreau să vorbesc cu tine.

– Da, cred că da.

Dacă nu i-aș fi cunoscut pe ambii săi tați, m-aș fi mirat că a reușit să își stăpânească uimirea și furia care puseseră stăpânire pe el cu un sfert de oră mai devreme. Jamie se stăpânea din instinct, John se stăpânea pentru că așa se obișnuise. Amândoi aveau o voință de fier. William dădea și el dovadă de voință, indiferent dacă aceasta era moștenită sau cultivată.

– Să cer să ni se aducă ceva? am întrebat. Puțin coniac. E bun când ai un șoc.

A dat din cap în semn că nu. Nu a vrut să stea jos, cred că nici nu putea. S-a sprijinit de perete.

– Știai, nu-i așa? Cred că ți-ai dat seama de asemănare, a adăugat el cu amărăciune în glas.

– Este o asemănare *cu adevărat* izbitoare, am spus eu încet. Da, știam. Soțul meu mi-a spus… m-am întrerupt pentru că nu știam cum să-i spun, dar în cele din urmă, m-am hotărât și am continuat… mi-a spus în ce condiții te-ai născut.

Și cum aveam să-i spun eu care fuseseră acele condiții?

Știam foarte bine că existau câteva explicații ciudate care s-ar fi cuvenit a fi date. Prinsă de apariția bruscă a lui Jamie și de fuga lui, nu m-am gândit că eu voi fi aceea care le va da.

Văzusem altarul pe care îl avea în camera lui, cu portretele celor două mame ale sale, amândouă atât de dureros de tinere. Vârsta nu s-ar fi cuvenit să-mi dea înțelepciunea necesară pentru a face față unei astfel de situații?

Cum să-i spun că venirea lui pe lume era rezultatul șantajului impulsiv și încăpățânat al unei fete tinere? Cum să-i spun că din cauza lui muriseră cei doi oameni care fuseseră ocrotitorii lui legali? Dacă exista cineva care să-i spună ce însemnase nașterea lui pentru Jamie, atunci acel cineva nu putea fi *decât* Jamie.

– Mama ta…, am început eu, având o ezitare. Jamie ar fi luat toată vina asupra lui, nevrând să păteze memoria Genevei. Știam asta, dar nu aveam să accept așa ceva.

– Era un om căruia nu-i păsa de nimic, a spus William, privindu-mă pătrunzător. Toată lumea spune că nu-i păsa de nimic. A fost vorba… cred că vreau să știu lucrul acesta… a fost vorba despre un viol?

– Dumnezeule, nu! am exclamat îngrozită, observând că nu mai ținea pumnii chiar atât de strâns.

– Asta e bine, a replicat el, răsuflând ușurat, în sfârșit. Ești sigură că nu a mințit?

– Sunt sigură, am răspuns.

El și tatăl lui puteau să-și ascundă sentimentele. Eu nu eram în stare să fac asta, nu aș fi putut să-mi câștig niciodată existența din jocul de cărți. Uneori este bine să ai un chip care să nu îți trădeze sentimentele. Am rămas nemișcată, lăsându-l să-și dea seama că spuneam adevărul.

– Crezi…

S-a oprit și a înghițit cu greu nodul care i se pusese în gât, pentru ca apoi să spună:

– Crezi că s-au iubit?

– Cred că s-au iubit cât s-a putut de mult, am spus încet. Nu au avut mult timp. A fost vorba doar de o noapte.

Îl durea ce îi spusesem și aș fi dorit atât de mult să-l fi luat în brațe pentru a-l consola. Dar el era bărbat, un bărbat tânăr, supărat că i se ghicea durerea. O să și-o stăpânească așa cum se va pricepe și mi-am spus că vor mai trece probabil ani până când va învăța să împărtășească durerea.

– Da, a spus el în cele din urmă, strângând din buze ca și cum ar fi vrut să spună ceva, dar s-a răzgândit. Da… înțeleg.

Din tonul lui era destul de clar că nu înțelegea și că nu avea nici o idee ce întrebare să mai pună. Nu știa nici cum ar putea să se împace cu informația pe care tocmai o primise.

– M-am născut exact la nouă luni după căsătoria părinților mei, a spus el, privindu-mă pătrunzător. L-au dus de nas pe tatăl meu sau și-a făcut mama de cap înainte de a se căsători?

– Poate că te exprimi puțin cam dur, am spus.

– Nu e așa! a replicat el hotărât. Cum au stat lucrurile?

– Ta... Jamie nu ar înșela pe nimeni, dacă e vorba despre căsătorie. *Exceptându-l pe Frank*, am spus în gând. Oricum nu a știut de la bun început ce face...

– Tatăl meu..., a spus el repede. Tata, adică Lordul John... știe, adică a știut?

– Da, am răspuns, simțind că mă trece un fior de gheață. Nu cred că știa că Lordul John se căsătorise cu Isobel mai ales de dragul lui și de dragul lui Jamie, dar nu voiam să îi spun care fuseseră motivele Lordului John.

– Toți, am spus cu hotărâre, toți patru au dorit să facă ce era mai bine pentru tine.

– Mai bine pentru mine, a spus el cu tristețe. Așa este.

Strânsese pumnii atât de tare încât oasele mâinii i se albiseră.

Mă privea cu ochii mijiți și mi-am dat seama că arăta exact ca un Fraser gata să explodeze. Știam foarte bine că nu aveam cum să împiedic explozia, dar am încercat totuși, atingându-l cu o mână.

– William, am început. Crede-mă...

– Te cred, a spus. Nu îmi mai spune nimic. La naiba!

S-a întors pe călcâie și a lovit cu pumnul în ușă atât de tare, încât s-a zguduit toată încăperea. Și-a scos pumnul din gaura pe care o făcuse și a plecat valvârtej, rupând o bucată din balustradă în timp ce cobora scările. Am ieșit la timp pentru a-l vedea purtând pe umăr o bucată de lemn cu care a lovit candelabrul de cristal ce s-a făcut țăndări. S-a oprit într-un colț al scării și am crezut că o să cadă, dar el a aruncat bucata de lemn ca pe o suliță în rămășițele candelabrului, scoțând un fel de geamăt sau un oftat.

A continuat să coboare, lovind peretele din când în când cu pumnul rănit. A lovit cu umărul ușa de la intrare, a deschis-o și a ieșit de parcă ar fi fost o locomotivă.

Am rămas înmărmurită în plin haos și am pus mâna pe balustrada distrusă. Se vedeau luciri de curcubeu din cioburile de candelabru care zăceau pe podea.

S-a văzut o mișcare. S-a zărit o umbră. O siluetă mică a intrat și și-a tras gluga pelerinei. Jenny Fraser Murray a privit dezastrul, apoi a înălțat privirea și a spus amuzată:

– Așchia nu sare departe de trunchi. Dumnezeu să ne aibă în pază!

103

CEASUL LUPULUI

Armata britanică părăsea Philadelphia. Râul Delaware era plin de ambarcațiuni, iar bacurile parcurgeau neîntrerupt distanța dintre State Street și Cooper's Point. Trei mii de membri ai Partidului Conservator părăseau orașul pentru că se temeau să rămână acolo în absența protecției armatei. Generalul Clinton le făgăduise că îi va ajuta să plece, deși bagajele lor erau o adevărată pacoste, înghesuite prin docuri și ocupând foarte mult spațiu pe ambarcațiuni. Ian și Rachel se aflau pe malul râului, la umbra unui sicomor și priveau cum era demontată o baterie.

Artileriștii trudeau în cămăși. Vestoanele lor albastre erau pe iarbă, la câțiva pași de ei. Luau tunurile cu care apăraseră orașul și le pregăteau ca să poată fi transportate la bordul navelor. Nu se grăbeau și nici nu îi interesau cei care îi priveau. Nu mai conta acum.

– Dumneata știi unde se duc? a întrebat Rachel.

– Da, știu. Fergus spune că se duc spre nord ca să vină în ajutorul militarilor din New York.

– L-ai văzut? l-a întrebat Rachel vădit interesată.

– Da, s-a întors acasă aseară. Acum va fi în siguranță, odată ce conservatorii și armata au plecat.

– În siguranță, a replicat Rachel cu scepticism. În siguranța de care se poate bucura cineva în astfel de vremuri, vrei să spui.

Și-a scos boneta și și-a dat deoparte șuvițele întunecate care îi ajunseseră pe obraz.

Ian a zâmbit, fără să scoată un cuvânt Ea știa la fel de bine ca și el ce înseamnă iluzia ideii de a fi în siguranță.

– Fergus zice că britanicii vor să taie coloniile în două, a spus Ian. Să existe coloniile din nord și cele din sud, astfel încât să se poată ocupa de fiecare parte separat.

– Așa spune? Și de unde știe el toate acestea? a întrebat fata cu interes.

– De la un ofițer britanic al cărui nume este Randall-Isaacs. El stă de vorbă cu Fergus.

– Vrei să spui că e spion? De partea cui se află?

După ce a rostit aceste întrebări, fata a strâns din buze.

Ian nu știa cum gândesc quakerii despre spioni și nici nu voia să întrebe asta chiar acum. Era vorba despre un subiect delicat: filozofia quakerilor.

– Nu prea vreau să mă gândesc, a răspuns el. Se dă drept agent american, dar asta poate fi doar de fațadă. În vreme de război nu poți avea încredere în nimeni, nu-i așa?

Pentru că vorbise astfel, fata, care avea mâinile la spate și se sprijinea de sicomor, s-a întors spre el, întrebând:

– Chiar nu poți?

– Am încredere în tine, a răspuns Ian. Și în fratele tău.

– Și în câinele tău, a spus Rachel, privindu-l pe Rollo care se tăvălea pe spate, încercând să se scarpine. Ai încredere în mătușa și în unchiul tău și în Fergus și în soția lui? Mie mi se pare că ai mulți prieteni.

Fata s-a apropiat mai mult de el, privindu-l cu îngrijorare și întrebând:

– Te doare brațul?

– Ah, e destul de bine, a replicat Ian zâmbind și ridicând umărul sănătos. Îl durea brațul, dar îl ajuta bandajul. Când îl lovise cu toporul, Arch aproape că îi tăiase brațul stâng, lama pătrunzând adânc în carne și rupsese osul. Mătușa lui îi spusese că avusese noroc, pentru că nu îi fuseseră afectate tendoanele. Tot ea mai spusese că trupul are calitatea de a se vindeca, așa că osul și carnea se vor reface.

Rollo se vindecase. Rana făcută de glonț nu lăsase nici un fel de urme și, deși începuse să i se albească botul, umbla prin tufișuri ca peștele prin apă, adulmecând de zor.

Rachel a oftat și l-a privit pătrunzător, zicând:

– Ian, te gândești la ceva dureros și ar fi mai bine să-mi spui despre ce e vorba. S-a întâmplat ceva?

Se întâmplaseră foarte multe lucruri, multe se întâmplau în jurul lor și aveau să se mai întâmple. Cum ar fi putut să-i spună…? Pe de altă parte, nu putea să nu-i spună.

– Lumea se întoarce cu susul în jos, a spus el încet. Tu ești singurul lucru constant. Singurul lucru care mă leagă de pământ.

Privirea ei a devenit mai blândă și l-a întrebat:

– Sunt?

– Știi foarte bine că ești, a spus el răgușit.

A privit în altă parte, simțind că inima îi bătea să-i spargă pieptul. Și-a spus că era prea târziu, cu un sentiment de dezamăgire și ușurare. Începuse să vorbească; nu se mai putea opri acum, indiferent ce avea să se întâmple.

– Eu știu ce sunt, a spus el în cele din urmă. De dragul tău, aș deveni quaker, dar în sufletul meu aș ști că nu sunt quaker. Nu cred că tu ai vrea ca eu să spun cuvinte în care nu cred și să mă prefac a fi omul care nu sunt.

– Nu, a spus ea încet. Nu aș dori așa ceva.

Ian a deschis gura, dar nu a mai găsit cuvinte pe care să le rostească. A înghițit în sec, cu gura uscată. Aștepta. Ea a suspinat. Soarele și-a revărsat din nou razele asupra ei. Era o fecioară arămie, care părea că înflorise după plecarea iernii.

Artileriștii au pus ultimul tun într-o căruță, au înhămat boii și au pornit veseli și trăncănind în susul drumului, către bac. Se mai auzeau, totuși, zgomote. Vuietul râului, foșnetul sicomorului, zgomotele făcute de armata în retragere, zgomote ale violenței. Între ei se lăsase, însă liniștea.

Am pierdut, și-a spus Ian, dar a rămas cu capul plecat, dus pe gânduri. *Oare se roagă? Se gândește cum să-mi spună să plec?*

Indiferent despre ce era vorba, Rachel și-a îndreptat spatele și a întins degetul către Rollo, care stătea nemișcat, dar era foarte atent și urmărea cu ochii lui galbeni un măcăleandru care căuta mâncare prin iarbă.

– Câinele este un lup, nu-i așa?

– Da, în mare parte.

Scânteia din ochii ei de culoarea alunelor îi spuneau că nu era momentul să râdă.

– Și, cu toate acestea, este un bun tovarăș, o ființă care are un curaj rar întâlnit și dă dovadă de afecțiune, adică o ființă plină de calități.

– Da, a spus el cu hotărâre. Așa este.

Fata l-a privit pătrunzător, spunând:

– Și tu ești un lup și știi asta, dar ești lupul meu și ar fi bine să-ți intre bine în cap.

Ian a început să ardă în timp ce ea vorbea, de parcă ar fi fost unul dintre chibriturile aprinse ale vărului său.

El i-a întins mâna, sperând că și ea se va aprinde.

– Ce ți-am spus înainte… că știam că tu mă iubești…

Rachel a făcut un pas înainte și și-a pus palma într-a lui, degetele ei reci prinzându-se cu hotărâre de cele ale lui Ian.

– Ceea ce îți spun eu acum este că te iubesc și că, dacă tu pleci la vânătoare noaptea, te vei întoarce acasă.

Aflat la umbra sicomorului, câinele a căscat și și-a pus botul pe labe.

– Și voi dormi la picioarele tale, a șoptit Ian și a cuprins-o cu brațul sănătos, amândoi strălucind întocmai ca razele soarelui.

Notele autoarei

Generalul de brigadă Simon Fraser

Cei care au mai citit și alte cărți ale mele știu că, în secolul al optsprezecelea, sunt *mulți* cei care poartă numele de Simon Fraser. Generalul de brigadă care a luptat vitejește și a căzut la Saratoga nu este unul dintre Fraserii din Lovat, ci unul dintre cei din Balnain. Nu este un descendent direct al Bătrânei Vulpi, dar are legături cu familia acestuia. El a avut o carieră militară strălucită. Printre faptele sale deosebite se numără cucerirea Québecului împreună cu James Wolfe, în 1759 (această luptă este prezentată în romanul *The Custom of the Army*, în care apare și lordul John Grey și care a ieșit pe piață în martie 2010, parte a unei antologii intitulate *Warriors*).

L-am menționat pe generalul de brigadă mai ales pentru că există un aspect interesant legat de mormântul acestuia. În cele mai multe dintre relatările legate de Bătălia de la Saratoga, se arată că Simon Fraser din Balnain a fost îngropat în seara zilei în care a murit, la Reduta Mare (nu la Reduta lui Breymann, pe care a luat-o cu asalt Jamie împreună cu Benedict Arnold), conform dorinței sale. În unele relatări se dau amănunte, cum ar fi participarea la funeralii a cercetașilor lui Balcarres sau ghiulele de tun trase în onoarea sa. În alte relatări, în schimb, cele amintite mai sus sunt considerate detalii romantice, arătându-se că la funeralii au luat parte numai membrii ai statului său major.

Ei bine, nu este posibil întotdeauna să te duci personal într-un loc despre care scrii, nici nu este necesar să faci acest lucru. De obicei *este* de dorit acest lucru. Din fericire, Saratoga este un loc accesibil, câmpul de luptă fiind bine păstrat. Am fost pe acel câmp de luptă de trei ori în decursul mai multor ani, din momentul în care am hotărât că doresc să îi confer un loc important într-un roman al meu.

O dată am fost acolo singură, nu mai erau turiști și am intrat în vorbă cu unul dintre angajați (îmbrăcat în costum de epocă, stând la ferma Bemis, care a fost reconstruită). După ce mi-a răspuns cu răbdare la o serie întreagă de întrebări îndrăznețe (Una dintre ele fiind „Purtați lenjerie intimă?". Răspunsul a venit imediat: „Nu, pantalonași cu mânecuță", acest lucru explicând ce faci pentru a nu te irita, când porți pantaloni din material țesut în casă), omul mi-a permis să pun mâna pe o muschetă Brown Bess, mi-a explicat cum se încarcă și cum se trage cu ea, am început să discutăm despre luptă și despre personalitățile care au luat parte la ea. În acel moment știam destule despre aceasta.

Mormântul generalului Fraser era marcat pe hartă, dar nu era în Reduta Mare, ci lângă râu. M-am dus acolo și nu am găsit nimic din ceea ce ar fi putut să-l marcheze. Am întrebat unde era și au spus că nu era în Reduta Mare. Omul mi-a spus că din dorința administrației s-au făcut săpături arheologice în Reduta Mare și s-a constatat cu surprindere că mormântul lui Fraser *nu* era acolo și că nici nu era înmormântat altcineva în acel loc. Existau indicii că acolo se aflase cândva un mormânt. Se găsise un bumb de la o uniformă, dar nici un trup. (Chiar dacă un corp s-ar fi descompus de multă vreme, tot ar fi trebuit să se găsească semne ale prezenței sale.) Omul m-a informat că ar fi existat o relatare conform căreia mormântul generalului Fraser ar fi fost transferat lângă râu și că de aceea era marcat locul acela pe hartă, dar că nimeni nu știa exact unde se găsea locul funerar sau dacă se afla *cu adevărat acolo.*

Ei bine, noi romancierii nu suntem foarte conștiincioși. Aceia dintre noi care tratează evenimente istorice respectă faptele consemnate (ținând cont de faptul că nu tot ceea ce este tipărit este *adevărat*). Indiferent cât de bine ne-am putea documenta, există și anumite lacune… de aceea m-am gândit că poate generalul Fraser a fost dus acasă, în Scoția. (Da, exista în secolul al optsprezecelea obiceiul ca trupuri să fie trimise din Lumea Veche în Lumea Nouă și invers. Cineva l-a dezgropat pe bietul Tom Paine, care era înhumat în Franța, și a dorit să-i trimită trupul în America, el fiind considerat un profet al Revoluției. Trupul său a fost pierdut în cadrul acestui proces și nu a mai fost găsit niciodată. Dacă tot vorbeam de lacune interesante…)

Oricum, am fost în Scoția acum un an și căutând un loc în care să amplasez mormântul generalului Fraser, undeva în apropiere de Balnain, am dat (efectiv) peste un turn mare la Corrimony. Astfel de situri au întotdeauna proprietatea de a evoca trecutul. Am citit că în camera centrală fusese un cadavru care intrase în descompunere (*existau* urme de oase, chiar și după o mie de ani) și că mormântul fusese profanat în secolul al nouăsprezecelea. (Acest lucru explică de ce nu veți mai găsi

nimic, dacă mergeți acolo). Ei bine, cititorii întreabă mereu scriitorii de unde se inspiră. De peste tot!

Saratoga

Pentru o carte cum este aceasta, este necesară multă muncă de cercetare (mi se întâmplă de multe ori să fiu asaltată de scrisori de la cititori, care îmi spun că au fost în muzee, au văzut artefacte din secolul al optsprezecelea și au descoperit că nu inventasem chiar totul!) și pentru că nu este spațiu în care să pot menționa sursele, m-am gândit să mă refer la o singură carte.

Cele două bătălii de la Saratoga au fost importante din punct de vedere istoric și foarte dramatice. Au avut și o anume complexitate din punct de vedere logistic și politic, care a dus la aceste lupte. Am avut norocul ca atunci când am început munca de cercetare să găsesc lucrarea lui Richard M. Ketchum, *Saratoga*, în care este făcută o prezentare foarte reușită a bătăliilor, a împrejurărilor, a diferitelor persoane care au luat parte la lupte. Doresc să le recomand această lucrare celor interesați de istorie, aspectele istorice fiind relevate doar în treacăt în roman.

Loch Errochty și Tigrii Tunelurilor

În anii '50 și '60 a fost pus la punct un proiect hidroelectric de amploare în Regiunea Hihglands din Scoția. Munca multora dintre „Tigri" (cunoscuți și sub porecla de Băieții Hydro), mulți dintre ei provenind din Irlanda și din Scoția a constat în a săpa tuneluri și a construi baraje pentru lacurile amenajate de om. Loch Errochty este unul dintre acestea. Tunelul pe care îl descriu eu (prevăzut cu trenuleț electric) arată ca unul dintre acele instalații hidroelectrice, dar nu știu dacă *există* un astfel de tunel la Loch Errochty. Trebuie să știți că barajul, turbina, spațiul rezervat departamentului tehnic pe care le-am plasat la Pitlochry chiar sunt acolo. Și pescarii.

Cuprins

Mulțumiri 9
Prolog 13

PARTEA ÎNTÂI
Tulburarea apelor

1. Uneori sunt morți cu adevărat 17
2. Și alteori nu-s 39
3. Viață pentru viață 58
4. Nu încă 65
5. Moralitatea călătorilor în timp 80

PARTEA A DOUA
Sânge, sudoare și murături

6. Long Island 93
7. Un viitor nesigur 121
8. Vine primăvara 127
9. Un cuțit care se potrivește-n palma mea 148
10. Nava incendiatoare 151
11. În poziție transversală 161
12. Destul 182
13. Neliniște 185
14. Chestiuni delicate 189
15. Camera Neagră 197
16. Conflict nearmat 210
17. Demoni 226

18. La scos dinți 239
19. Un sărut 266
20. Regret... 289
21. Pisica pastorului 308
22. Fluturele 335

PARTEA A TREIA
Piratul

23. Corespondență de pe front 341
24. Joyeux Nöel 347
25. Adâncurile 365
26. Cerbul 372
27. Tigrii Tunelurilor 390
28. Dealuri 395
29. Conversație cu un director 401
30. Nave care plutesc în noapte 406
31. Călătorie cu ghid prin camerele inimii 430

PARTEA A PATRA
Momente de răscruce

32. Suspiciuni 485
33. Se îngroașă gluma 492
34. Psalmi, 30 499
35. Ticonderoga 515
36. Great Dismal 523
37. Purgatoriul 536
38. O discuție 563
39. O problemă de conștiință 570
40. Binecuvântarea 583
41. Adăpost în vreme de furtună 593

PARTEA A CINCEA
Spre prăpastie

42. Încrucișare de drumuri 609
43. Numărătoarea inversă 615
44. Prieteni 619
45. Trei săgeți 629
46. Trasee energetice 633

47. Înălțimi 647
48. Henry 655
49. Rezerve 659
50. Exodul 662
51. Vin britanicii 671
52. Conflagrația 674
53. Mount Independence 683
54. Întoarcere băștinașilor 685
55. Retragerea 688
56. Încă în viață 690
57. Jocul dezertorilor 703
58. Ziua Independenței 714
59. Bătălia de la Bennington 726
60. Jocul dezertorilor, partea a II-a 731
61. Nu-i tovarăș mai bun ca pușca 742
62. Un om drept 754
63. Despărțit pe veci de prieteni și rude 775
64. Un domn 782
65. Un truc 788
66. Patul de moarte 797
67. Mai grasă decât grăsimea 808
68. Oaspetele nepoftit 830
69. Termenii capitulării 841
70. Refugiul 846

PARTEA A ȘASEA

Întoarcerea acasă

71. Stare de conflict 851
72. Sărbătoarea Tuturor Sfinților 854
73. Întoarcerea 872
74. Ochelarii 877
75. Sic tranzit gloria mundi 900
76. Tristețea vântului 905
77. *Memorarae* 914
78. Vechi datorii 917
79. Peștera 931
80. Oenomanție 943
81. Purgatoriul II 951
82. Dispoziții 959

83. La numărat de oi 967
84. Pe partea dreaptă 970

PARTEA A ȘAPTEA
Vârtejul

85. Fiul vrăjitoarei 977
86. Valley Forge 991
87. Separare și reunire 1007
88. Mizerie 1020
89. Pete de cerneală 1028
90. Diamante și oțel 1037
91. Urme de pași 1040
92. Ziua Independenței II 1042
93. O seamă de șocuri scurte și ascuțite 1045
94. Căile morții 1052
95. Amorțirea 1055
96. Licuricii 1066
97. Legături 1068
98. Mischianza 1077
99. Fluturele din măcelărie 1082
100. Doamnă în așteptare 1083
101. Redivivus 1088
102. Lucruri moștenite 1097
103. Ceasul lupului 1101

Notele autoarei 1105

Rareori se întâmplă ca un autor să scrie cu atâta pasiune despre o țară îndepărtată, să-i transforme locurile cunoscute sau uitate în adevărate atracții turistice. Asta a făcut Diana Gabaldon, scriitoare de origine mexicano-americană, cu ținuturile scoțiene, în seria *Outlander*, creând o adevărată isterie a vizitării locurilor prin care au trecut, în romanele sale, rebelul scoțian James Frasier și iubita sa din secolul XX, călătoarea în timp Claire Randall.

Aruncată în negura vremii, Claire se îndrăgostește de James, sufletul ei pereche, și decide să rămână împreună cu el în secolul al XVIII-lea. Întâmplările petrecute cu două secole în urmă prind viață prin intermediul scrisorilor familiei. Fragilele file scot la iveală dragostea celor doi, dar și viața lor plină de aventuri, deoarece destinul familiei din munții Scoției pendulează între viață și moarte în războiul pentru independența Americii.

Ecouri din trecut este o carte despre călători în timp, despre oameni care și-au dorit să schimbe istoria, despre caractere puternice care au luptat pentru convingerile sau pentru iubirile lor. Pentru cei ce adoră melanjul de genuri – romance, istoric, fantasy – într-o intrigă din care nu lipsesc scenele de acțiune, aceasta este lectura perfectă. Revelații cutremurătoare, răsturnări de situație și un final absolut incitant. Un roman care rămâne în mintea cititorului multă vreme după ce povestea s-a terminat.

Quill Book Award 2006
Corine Internationaler Buchpreis 2006
RITA Award Romance Writers of America

Roman vândut în 24 de țări

Află mai mult pe:
www.litera.ro
ISBN 978-973-675-974-1
9 789736 759741
LITERA